

ANA TODEA FÜLÖP MÁRIA MONICA AVRAM

OAMENI DE ȘTIINȚĂ MUREȘENI

Kedves kollégám Sanyi,
köszönöm a mindenkori
segítségét
hálás szeretettel

Fülöp Mária

Mur., 2005. márc. 8.

**CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ
BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ MUREȘ**

**ANA TODEA FÜLÖP MÁRIA
MONICA AVRAM**

OAMENI DE ȘTIINȚĂ MUREȘENI

DICȚIONAR BIOBIBLIOGRAFIC

MEDICINĂ * FARMACIE * BIOLOGIE * BOTANICĂ * ZOOLOGIE
* ECONOMIE * MATEMATICĂ * FIZICĂ * CHIMIE * GEOLOGIE *
ASTRONOMIE * TEHNICĂ * AGRICULTURĂ

Coordonator și Cuvânt înainte Dimitrie Poptămaș

Târgu-Mureș
2004

Coperta : Design Brăduț Crișan Suciu * ACUB Advertising
Grafică Bogdana Maria Poptămaș
Coordonator: Dimitrie Poptămaș
Lucrare întocmită în cadrul compartimentului de informare
bibliografică a Bibliotecii Județene Mureș
Lectură și corectură: Mariana Ciurca
Anna Vintilă

Colecția : **Biobibliografii mureșene**, 2.

ISBN 973 – 0 – 03762 - 0

Culegerea textului: Monica Avram, Fülöp Mária
Tehnoredactare: Monica Avram
Scanări fotografii: Alexandru Tcaciuc
Selecție electronică: Melania Suciu

Tipografia MEDIAPRINT SRL
4300 Târgu-Mureș, str. Livezeni, nr. 6
Tel. / Fax 0265 – 255382, e-mail: mediaprint@fx.ro

CUVÂNT ÎNAINTE

Alăturăm publicațiilor de referință o nouă lucrare, *Oameni de știință mureșeni*. Un dicționar biobibliografic al personalităților care s-au remarcat în domeniul medicinei, al științelor exacte și aplicate și în alte domenii apropiate acestora care sunt supuse cercetării. Cartea mai poate fi numită a ingeniozității mureșene. Volumul se înscrie în amplul program de dezvoltare a colecțiilor instituției cărții, principala în județ și una dintre cele notabile din țară, Biblioteca Județeană Mureș. Ca și altele, lucrarea face parte dintre acelea, care se înscriu în bibliografia locală, domeniu supus atenției și cercetării celor care au ca principală preocupare constituirea colecțiilor și organizarea lor pe criterii accesibile publicului, de orientare în fluxul și printre informațiile acumulate în decursul timpului, prin emiterea de cataloage, bibliografii și biobibliografii. Exemplificăm aceste preocupări ale noastre cu câteva lucrări pe care le considerăm esențiale: *Bibliografia publicațiilor peridice și Bibliografia cărților albumelor și hărților apărute în județul Mureș între anii 1989-2000* (4 volume), *Publicațiile periodice mureșene apărute între anii 1795-1972*, *Județul Mureș în cărți* (1990-1999), *Scriitori români mureșeni* și *Catalogul cărților tipărite în secolul al 16-lea din Biblioteca Teleki-Bolyai, Tg.-Mureș*.

Volumul *Oameni de știință mureșeni* face parte din seria de *Biobibliografii mureșene*, a doua de acest fel, mult mai extinsă în timp și cuprindere. Am avut în vedere preocupările intelectuale ale mureșenilor din actualele granițe ale județului care au contribuit la progresul societății. Cei care predomină sunt medicii reprezentați în proporție de aproape jumătate din articolele cuprinse. Este o veche îndeletnicire a unor oameni formați în marile universități europene, dar și în cadrul Institutului de Medicină și Farmacie din Târgu-Mureș cu activitate de peste o jumătate de veac, devenind în zilele noastre o universitate de prim rang în domeniu. Lor le urmează farmaciștii și, în număr apăsător egal, reprezentanți ai altor discipline care țin de domeniile: biologie, botanică, zoologie, economie, matematică, fizică, chimie, geologie, astronomie, tehnică, agricultură etc.

În timp, fără limite, am apelat la acele personalități cărora le aparțin începuturile, Petru Maior și Gheorghe Șincai, promotori ai luminismului, continuând cu cei care s-au consacrat științelor medicale în special Matyus István, Iosif Viola, Vasile Popp, Pop D. Popa Ioan, descoperitorilor geometriei neeuclidiene Bolyai Farkas și János, descoperitorul telefoniei multiple Augustin Maior, reputatul botanist Nyârâdy Erasmus Gyula, precursorul astronauticii, Hermann Obert, și mulți alții.

Acestea sunt câteva nume, o selecție de vârf care justifică o lucrare de referință despre acei oameni care și-au consacrat viața binelui omenirii și care în mod diferențiat și inegal, rămân într-o lucrare alcătuită nu numai pe baza colecțiilor noastre, ci și prin bunăvoința unor persoane care au răspuns solicitărilor noastre. Pentru noi, elaborarea dicționarului a însemnat și un fericit prilej de completare a colecțiilor prin generozitatea unor persoane inserate în lucrare.

Se cuvine să aducem mulțumiri autorilor, Ana Todea, care a avut inițiativa unei lucrări de o asemenea anvergură în limitele nepărtinirii care ne caracterizează, Fiilop Măria, bibliotecară cu experiență, harnică și pricepută în colecționarea și prelucrarea datelor și Monicăi Avram, pentru siguranța cu care a îmbrățișat profesia de bibliotecar, celorlalte colege și colegi, care au sprijinit această inițiativă, precum și celor care ne-au furnizat date pentru întregirea fișelor biobibliografice.

Dimitrie POPTĂMAȘ
Directorul Bibliotecii Județene Mureș

LĂMURIRI

Am conceput și elaborat acest dicționar biobibliografic cu intenția de a realiza un instrument de informare, care să faciliteze o cunoaștere și o mai bună valorificare a potențialului creației științifice și tehnice, reflectate prin oameni de știință mureșeni, mai mult sau mai puțin consacrați, din domeniile: medicină, farmacie, biologie, botanică, zoologie, economie, matematică, astronomie, fizică, chimie, geologie, tehnică și agricultură.

Ne vine foarte greu să facem distincția între personalitate și specialist, fapt pentru care folosim drept criteriu de selecție publicarea cel puțin a unei cărți (lucrări) din domeniile amintite. Oricum, selecția nu a fost ușoară și nu ne amăgim că ar fi perfectă. Considerăm oameni de știință mureșeni pe toți cei născuți în județul Mureș, cei care și-au desfășurat aici viața și activitatea, pe cei care, o perioadă a vieții lor, au învățat sau au lucrat aici, considerând trecerea lor prin viața mureșeană onorantă și demnă de a fi menționată. Pentru perioada medievală și modernă cuprindem și personalități din alte domenii (preoți, juriști, istorici) care, prin funcțiile și atribuțiile lor, au contribuții importante în domeniul științei și tehnicii, publicând lucrări în aceea vreme, astfel încât, își au locul binemeritat în această biobibliografie.

Sub aspectul cuprinderii în timp ne-am limitat la acele personalități cu preocupări cât mai apropiate de rigorile științei, apărute în formă tipărită.

Selecția nu face deosebire de naționalitate, religie, sex, vârstă, incluzând, alături de personalități și de specialiști consacrați, persoane mai puțin cunoscute, iar viitorul va decide evoluția lor valorică.

Prezentăm date pe care le credem esențiale, fără a emite judecăți de valoare. Ne-am rezervat dreptul de a selecta și a interveni în materialele primite în ideea încadrării, sistematizării și prezentării datelor, conform obiectivelor și spațiului de publicare disponibil. Nu folosim fraze elogioase de apreciere impersonală, nepersonalizată, marcate de subiectivitate și de o prea largă valabilitate; optăm pentru tonul concis, informativ, lăsând opera să vorbească de la sine prin simpla înșiruire.

Fișa de autor are mărimea datelor la care am avut acces, dimensiunile sale nu exprimă nicidecum o judecată de valoare. Prezentarea subiectelor este inegală, întrucât perioadele în care au trăit sunt diferite, iar informațiile sunt și ele diferite. Ne-am aflat în fața unei dileme între a da cât mai multe informații și a ne restrânge la cele esențiale; este adevărat că selecția îngustează circulația informațiilor. Bibliograful, neputând abdica de la menirea sa de mediator de informații utile, nu poate totuși realiza o selecție decât atunci când cunoaște domeniul respectiv. Am optat, din aceste motive, pentru o soluție de compromis: să oferim o cât mai bogată informație atunci când există din abundență, renunțând uneori la principiul unității de redactare pentru a furniza utilizatorilor, ori de câte ori este la îndemână, o informație semnificativă, absentă în cazul altor autori, incluși în dicționar.

Recunoaștem că lucrările de referință se elaborează cu dicționarele pe masă (și nu doar cu ele), nu prin compilarea datelor acestor surse, ci prin topirea informațiilor într-o

nouă viziune, potrivit proiectului amănunțit pe care ni l-am propus. Pentru informații despre viața și activitatea subiecților am consultat lucrări de referință, enciclopedii, dicționare, monografii, tratate, studii, bibliografii ascunse, cataloage de bibliotecă și alte surse.

În culegerea informațiilor, pentru cei în viață, ne-am folosit de fișe biobibliografice tip chestionar sau de CV-uri, apelând direct la persoana vizată sau, pentru o parte din cei plecați în eternitate, la familiile lor. Precizăm că nu în toate cazurile am reușit să obținem informațiile solicitate, revenind de nenumărate ori cu adrese însoțite de chestionare; uneori, am recurs la telefoane, vizite, reveniri prin corespondență și alte forme considerate de noi cele mai potrivite. Am apelat la colaboratori, cunoscători ai domeniilor în care și-au desfășurat activitatea pentru a obține documente, informații care să ne ajute la reconstituirea vieții și activității celor vizați. Tuturor le mulțumim pentru bunăvoința de a ne pune la dispoziție surse de informare pentru dicționar. Intenția noastră a fost să-i cuprindem pe toți, absența unora fiind regretabilă.

Inițial s-a întocmit o bază de date, având drept punct de plecare fișierul **Personalia**, existent la serviciul bibliografic al Bibliotecii Județene Mureș, grație muncii depuse de colegele Fülöp Mária, Anna Vintilă și Elena Hodoș. În acest fel am reușit să punem în lumină personalitățile de mult dispărute.

În redactarea fișelor de autori se respectă, în general, ordinea întrebărilor din chestionar; acestea cuprind două părți: una biografică și cealaltă bibliografică, cu două secțiuni care includ cărțile publicate și referințele bibliografice.

În descrierea biografică se menționează: numele și prenumele, profesia; data și locul nașterii și al morții (nu menționăm județul Mureș, doar numele localității; iar pentru alte județe trecem abrevierile convenționale); studiile, titlurile științifice și academice; activitatea profesională: ocupațiile principale: instituția, orașul, funcțiile deținute, perioada; activitatea științifică: domeniile de cercetare sau de interes; specializările; țară, an; distincții obținute; societățile și asociațiile în care a făcut sau face parte; hobby-uri. Acolo unde ne-au parvenit titlurile tezelor de doctorat le menționăm, întrucât constituie un punct de reper în activitatea celui descris. Din motive obiective (necesitatea unui spațiu tipografic mult mai mare) renunțăm la citarea titlurilor de studii publicate, menționând titlurile revistelor, numărul de articole (când există informația).

Secțiunea a doua a fișei de autor o consacram bibliografiei ce cuprinde următoarele părți: bibliografia cărților publicate ca singur autor sau în colaborare (cărți, monografii, tratate, cursuri). Cărțile publicate ca autor singur se separă de cele în colaborare, ambele părți respectând ordinea cronologică a aparițiilor. Până la trei autori, se face descrierea bibliografică completă la numele autorului; la peste trei autori, având intenția de a nu omite nici un autor mureșean, indiferent de gradul său de implicare în elaborarea lucrării (menționați în descriere la locurile patru, cinci etc.) descrierea bibliografică va fi prescurtată (titlul, anul), iar descrierea completă o dăm în **Bibliografia** de la sfârșitul lucrării.

Referințele sunt variate: monografii, părți ale unor lucrări, articole, dicționare, lexicoane, bibliografii etc., așezate în ordine cronologică.

Bibliografia generală de la sfârșitul lucrării indică sursele la care am apelat pentru redactare, precum și bibliografia cărților cu mai mult de trei autori, a căror descriere apare prescurtată în cadrul fișei de autor. Descrierea este făcută la titlu / autori și este aranjată în ordine alfabetică.

Neputând consulta tot ce au scris și tot ce s-a scris despre fiecare autor, inevitabil s-au strecurat unele erori, sperăm cât mai puține. Utilizarea a cât mai multe surse ne-a dat posibilitatea de a le corecta pe altele (de exemplu: trei date de naștere diferite, neconcordanță între anii de studii, apariția unor cărți). Ni s-ar putea reproșa, mai ales la persoanele în viață, că ne-a ocupat de unii prea mult, iar de alții prea puțin; s-ar putea, de asemenea, sublinia absența unor personalități. N-au fost introduși autori mureșeni care au cărți publicate, dar despre care nu avem date biografice. Ne cerem scuze pentru unele lacune sau omisiuni în informații. Vom aprecia orice informație suplimentară și toate considerațiile critice din partea celor care vor dori să le facă.

Fișele de autor din dicționar sunt semnate cu inițialele numelor bibliotecarelor-redactori F. M. (Fülöp Mária), M. A. (Monica Avram) și A. T. (Ana Todea); semnătura dublă apare la acei autori unde, în partea a doua a lucrului s-au adus precizări și completări.

Anexăm o listă de abrevieri, folosind ca sursă lexicală, cât și pentru forma cuvintelor *Dicționarul explicativ al limbii române*. Ed. a 2-a. – București : Editura Univers Enciclopedic, 1996. Abrevierile numelor se fac cu punct după inițiale; abrevierea denumirilor de instituții, societăți, asociații, ministere se va face fără punct; titlurile lucrărilor și numele autorilor sunt scrise cu caractere diferite. Se optează pentru exprimarea „*membri în ...*” în locul celei uzuale de „*membri al ...*” din rațiuni impuse de spațiu, acuzativul permițând prescurtarea cuvintelor.

Adresez cele mai alese cuvinte de mulțumire conducerii Bibliotecii Județene Mureș, domnului director Dimitrie Poptămaș pentru interesul și implicarea în fiecare etapă de elaborare a dicționarului. Calde mulțumiri colegelor Mariana Ciurca și Anna Vintilă, care au depus un efort deosebit în corectarea întregului material; Melaniei Suciuc, care a realizat selecția electronică prin trierea bazei de date a bibliotecii; colegului Alexandru Tcaciuc care a scanat materialul fotografic pe care l-a avut la dispoziție. Mulțumiri adresate, de asemenea, tuturor colegilor de la sălile de lectură și de la relații cu publicul, kolegei Demeter Iudit de la Reghin și Lucia Țarlungă de la Sighișoara pentru ajutorul acordat în culegerea informațiilor.

Această biobibliografie a oamenilor de știință încearcă să eternizeze pe cei cuprinși în ea, „*căci o viață care poate fi trăită oricât, nu merită să fie trăită oricum*”, spunea undeva Montaigne.

ABREVIERI

AAAS – American Association for Advancement in Science
AAO – Asociația Americană de Ortodonție
AAP – Asociația Artiștilor Plastici.
AB – Alba
ABI – American Biographical Institute
adj. – adjunct
AEP – Asociația Europeană a Psihiatrilor
AFRODA – Asociația Franco-Română de Dezvoltare a Agriculturii
AFT – Academia Forțelor Terestre
AG – Argeș
AGER – Asociația Generală a Economiștilor din România
AGIR – Asociația Generală a Inginerilor din România
agr. – agronom
AGVPSR – Asociația Generală a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din România
AIAA – American Institute of Aeronautics and Astronautics
AMRPR – Asociația Medicilor Rezidenți în Psihiatrie din România
AMVR – Asociația Medicilor Veterinari din România
ANCA – Asociația Națională de Consultanță în Agricultură
ANEP – Asociația Noilor Psihiatrii Europeni
ANEVAR – Asociația Națională a Evaluatorilor din România
ANIP – Asociația Națională de Îngrijire Paleativă
ANRO – Asociația Națională Română de Ortodonție
ANTO – Asociația Națională de Terapie a Obezității
AOȘR – Academia Oamenilor de Știință Români
APLR – Asociația Psihiatrilor Liberi din România
APR – Asociația Psihiatrilor din România
apr. – aprilie
AR – Arad
ARPIA – Asociația Română pentru Propagarea Istoriei Aviației
ARSD – Asociația Română de Studiu a Durerii
ART – Asociația Română de Tribologie
ASAIO – Asociația Americană de Organe Interne Artificiale
AȘAS – Academia de Științe Agricole și Silvice
ASE – Academia de Studii Economice
asist. – asistent
ASIT – Asociația Științifică a Inginerilor și Tehnicienilor din România
ASM – Academia de Științe Maghiară
AȘMR – Academia de Științe Medicale din România
Asoc. – Asociație / Association
AȘR – Academia de Științe din România
ATI – Anestezie-Terapie Intensivă
ATM – Academia Tehnică Militară
ATU – Academia Trupelor de Uscat „Nicolae Bălcescu” Sibiu
Aufg. – Aufgabe (ediție)
aug. – august
BC – Bacău

BCU – Biblioteca Centrală Universitară
BH – Bihor
BJM – Biblioteca Județeană Mureș
BN – Bistrița - Năsăud
BRO – International Brolin Research Organization
BT – Botoșani
BV – Brașov
BZ – Buzău
CAM – Casa Autonomă a Monopolurilor
CAP – Cooperativă Agricolă de Producție
CC al PMR – Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român
CCD – Casa Corpului Didactic
CCPÎTS – Centrul de Cercetări pentru Problemele Învățământului Tehnic Superior
CCSITMIU – Centrul de Cercetări Științifică și Inginerie Tehnologică, Ministerul Industriei Ușoare
CDR – Convenția Democratică Română
CDTEF – Centrul de Documentare Tehnică pentru Economia Forestieră
CECCAR – Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România
CEEPUS – Central European Exchange Program for University Studies
CFR – Căile Ferate Române
CJ – Cluj
CL – Călărași
Cls. – clasa / clase
CN – Colegiu Național
CNAM – Comisia Națională de Aprobare a Manualelor
CNAS – Casa Națională de Asigurări de Sănătate
CNCS – Consiliul Național al Cercetării Științifice
CNCSIS – Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior
CNCSU – Consiliul Național al Cercetării Științifice Universitare
CNFIS – Consiliul Național al Finanțării Învățământului Superior
CNOG – Consiliul Național de Obstetrică și Ginecologie
Col. – colegiu
col. – coloana
com. – comuna
Com.TS – Comisia de Transfuzie Sanguină
conf. – conferențiar
cons. – consilier
Cons. – Consiliu
CPUN – Comitetul Provizoriu de Uniune Națională
CS – Caraș - Severin
CTS – Centrul de Transfuzie Sanguină
CV – Covasna
DB – Dâmbovița
DEAN – Dean European Association Network
dec. – decembrie
DGFP – Direcția Generală a Finanțelor Publice
DIFRD – Departamentul de Învățământ cu Frecvență Redusă și la Distanță
Dir. – Direcția

dir. – director
DJ – Dolj
DMC – Dispensar Medical Comunal
doc. – docent
dr. – doctor
drd. – doctorand
DSP – Direcția de Sănătate Publică
EACD – European Academy of Child Disability
EACR – European Association for Cancer Research
Ed. – ediția
EDP – Editura Didactică și Pedagogică
EFES – European Federation of Endocrine Societies
EFPT – Federația Europeană a Rezidenților în Psihiatrie
EHA – Asociația Europeană de Hematologie
EME – Erdélyi Múzeum-Egyesület (Societatea Muzeului Ardelean)
EMKE – Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (Societatea Maghiară de Cultură din Transilvania)
EMT – Erdélyi Műszaki és Természettudományos Társaság (Societatea Maghiară Tehnico-Științifică din Transilvania)
EOSAO – European Ortodontic Society
EPNS – European Paediatric Neurology Society
EUREPA – European Academy of Epilepsy
EUROTOX – Societatea Europeană de Toxicologie
ev. – evanghelic, evangélikus
f. – foaie / foi
Fac. – Facultate
facs. – facsimil
farm. – farmacist
febr. – februarie
FESS – Functional Endoscopic Sinus Surgery
fig. – figuri
Ford. – fordítás, fordító, fordította, fordították (traducere, traducător, a tradus / au tradus)
FSN – Frontul Salvării Naționale
GAS – Gospodăria Agricolă de Stat
GJ – Gorj
GL – Galați
gr. – grad
graf. – grafice
h – hartă
HD – Hunedoara
HR – Harghita
I Ped. – Institutul Pedagogic
ian. – ianuarie
IAS – Intreprinderea Agricolă de Stat
IASP – International Association for the Study of Pain
IASTED – Asociația Internațională de Educație în Domeniul Tehnic
IBRO – International Brain Research Organization

ICAS – Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice
ICB – Institutul de Cercetări Biologice
ICCP – Institutul de Cercetare și Producție Pomicolă
ICCT – Institutul de Cercetare și Creștere a Taurinelor
ICECHIM – Institutului Central de Chimie
ICECOM – Institutul de Cercetări pentru Echipamente și Tehnologii în Construcții
ICF – Institutul Căi Ferate
ICNA – International Child Neurology Association
ICPCB – Institutul de Cercetare și Producție pentru Creșterea Bovinelor
ICPE – Institutul de Cercetări și Proiectări Electrotehnice
ICSIT – TCI – Institutul de Cercetare pentru Tehnica de Calcul și Informatică
ICSPS – Institutul de Cercetări, Studii și Proiectări Silvice
IDT – Institutul de Documentare Tehnică
IGSC – International Gastro-Surgical Club
IIS – Institutul de Învățământ Superior
il. – ilustrații, illusztráció
IL – Ialomița
ILAE – International League Against Epilepsy
IMF – Institutul de Medicină și Farmacie
IML – Institutul de Medicină Legală
INCDTIM – Institutul Național de Cercetare și Dezvoltare pentru Tehnologii Izotopice și Moleculare
INCEF – Institutul de Cercetări și Experimentări Forestiere
INCERC – Institutul Național de Cercetări pentru Construcții și Economia Construcțiilor
ing. – inginer
IP – Institutul Politehnic
IPEG – Institutul de Proiectare și Exploatare Geologică
IRE – Institutul Național Român pentru Studiul Amenajării și Folosirii Surselor de Energie
IRMA – Asociația Internațională de Reabilitare Medicală
IS – Iași
IS End. – International Society of Endocrinology
ISACA – Information Systems Audit and Control Association
ISE – Institutul de Studii Economice
IȘJM – Inspectoratul Școlar Județean Mureș
ISSPD – Asociația Internațională de Studiu a Personalității
ISSPD – Societatea Internațională a Studiului Tulburărilor de Personalitate
iul. – iulie
IUMS – International Union of Microbiological Societies
iun. – iunie
IUPAB – International Union for Pure and Applied Biophysics
IUPS – Intreprinderea de Utilaje și Piese de Schimb
jud. – județ, județean
kiad. – kiadás (ediție)
kir. – királyi (crăiesc, regal)
köt. – kötet (volum)
lb. – limbă
Lic. – liceu
m. – moare

mag. pharm. – magister farmacist
MAI – Ministerul Afacerilor Interne
MAIA – Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
MAN – Marea Adunare Națională
MApN – Ministerul Apărării Naționale
MAPPM – Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului
mart. – martie
MEC – Ministerul Educației și Cercetării
MEÎ – Ministerul Educației și Învățământului
MEN – Ministerul Educației Naționale
MET – Magyar Egészségügyi Társaság (Societatea Medicală Maghiară)
MFP – Ministerul Finanțelor Publice
MI – Ministerul de Interne
MÎ – Ministerul Învățământului
MÎȘ – Ministerul Învățământului și Științei
MIU – Ministerul Industriei Ușoare
MJ – Ministerul Justiției
MM – Maramureș
MM – Ministerul Mediului
MMDSZ – Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (Uniunea Studenților Maghiari din Târgu-Mureș)
MMSOS – Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirii Sociale
OGYE – Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem
OGYI – Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet
MRT – Magyar Repüléstörténeti Társaság
MS – Ministerul Sănătății
MȘ – Mureș
MSF – Ministerul Sănătății și Familiei
MTA – Magyar Tudományos Akadémia (Academia de Științe Maghiară)
multigr. – multigrafiat
mun. – municipiu
Mv. – Marosvásárhely
n. – se naște
nov. – noiembrie
NSF – National Science Foundation
NT – Neamț
oct. – octombrie
OJSPA – Oficiul Județean de Studii Pedologice și Agrochimice
OMIKK – Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár
OMS – Organizația Mondială a Sănătății
ONU – Organizația Națiunilor Unite
ONUDI – Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială
ORL – Otorinolaringologie
OTT – Orvostörténeti Társaság (Societatea de Istorie a Medicinii)
PC – Personal Computer
PCR – Partidul Comunist Român
PD – Partidul Democrat
Ped. – pedagogic
Phd – Philosophiae Doctor

PH – Prahova
PIM – Petőfi Irodalmi Múzeum
pl – planșă
PNR – Partidul Național Român
PNȚCD – Partidul Național Țărănesc Creștin și Democrat
postlic. – postliceal
postuniv. – postuniversitar
preș. – președinte
PRM – Partidul România Mare
prof. – profesor
PTT – Poștă. Telefon. Telegraf
PUNR – Partidul Unității Naționale Române
RDG – Republica Democrată Germania
red. – redactor
ref. – reformat, református
Reg. – Regală
rep. – republica
reprez. – reprezentant
RFG – Republica Federală Germania
RPR – Republica Populară România
RPU – Republica Populară Ungaria
RSR – Republica Socialistă România
sa – sine anno
SAR – Societatea Academică Română
SB – Sibiu
Șc. Gen. – Școala Generală
Șc. Prim. – Școala Primară
SCCPM – Stațiunea de Cercetare și Producție Pomicolă Mureș
SCDA – Stațiunea de Cercetare și Dezvoltare Agricolă
sch. – scheme
SCPCB – Stațiunea de Cercetare și Producție pentru Creșterea Bovinelor
SCZ – Stațiunea de Cercetare Zootehnică
sept. – septembrie
SIAR – Societatea Inginerilor de Automobile din România
SIL – Societas Internationalis Limnologiae
sing. – subinginer
SIU – Societatea Internațională de Urologie
SJ – Sălaj
sl – sine loco
SM – Satu-Mare
SMT – Secția de Mașini și Tractoare
SMURD – Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare
sn – sine nomine
SNBC – Societatea Națională de Biologie Celulară
SNOMR – Societatea Națională de Oncologie Medicală Română
SNPCAR – Societatea de Neurologie și Psihiatrie a Copilului și Adolescentului din România
soc. – Societate / Society / Société / Societas

SOCER – Societatea pentru Optimizarea Consumurilor Energetice
SRBBM – Societatea Română de Biochimie și Biologie Moleculară
SRRO – Societatea Română de Radioterapie-Oncologie
SV – Suceava
tab. – tabel
TCM – Tehnologia Construcțiilor de Mașini
Tg – târg, Târgu
TgM – Târgu-Mureș
TL – Teleorman
TM – Timiș
TV – Televiziune
UAP – Uniunea Artiștilor Plastici
UAT – Universitatea de Artă Teatrală
UBB – Universitatea Babeș – Bolyai
UCDMR – Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România
UDC – Universitatea Dimitrie Cantemir
UDMR – Uniunea Democratică a Maghiarilor din România
UEDC – Universitatea Ecologică Dimitrie Cantemir
UMF – Universitatea de Medicină și Farmacie
UNAS – Uniunea Națională a Asociațiilor Stomatologice
univ. – universitar
Univ. – Universitate
UP – Universitatea Politehnică
UPE – Universitatea Politehnică și Economică
UPM – Universitatea „Petru Maior” Târgu-Mureș
URSS – Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste
USAB – Universitatea de Științe Agricole București
USAMV – Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară
USSM – Uniunea Societăților de Științe Medicale
UT – Universitatea Tehnică
UTM – Universitatea Tehnică a Moldovei
vicepreș. – vicepreședinte
VL – Vâlcea
vol. – volum
WAYPT – World Association of Young Psychiatrists
WHMA – Worldwide Hungarian Medical Academy
WPA – World Psychiatric Association

A

ÁBRÁM Zoltán, medic; n. 9 dec. 1963, Seini (MM); Șc. prim. și gen. la Seini; Lic. Industrial nr. 5 Satu Mare (1978-82); IMF TgM

(1989); școala de ziaristică la Budapesta (1990-91). A lucrat ca medic stagiar la Spitalul Clinic Municipal TgM (1989-91); preparator univ. (1989-91); asist. univ. (1993-97); șef de lucrări la Disciplina Igienă și Medicina Muncii, UMF TgM (1997-). Dr. în medicină cu teza: *Studii experimentale privind efectele craniului hexavalent și observații clinico-paraclinice la muncitorii expuși la această noxă, într-o unitate industrială* (1998). Membru în Cons. Prof. și în Senatul UMF TgM. Domenii de cercetare: indicatorii apei râului Mureș, calitatea apei izvoarelor, efectele poluării atmosferice asupra aparatului respirator, studii experimentale privind unele metale (crom, mercur, zinc), poluarea sonoră, teme de educație pentru sănătate (obiceiuri de viață și alimentație, consum de droguri). A participat la sesiuni și simpozioane științifice cu peste 30 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1993, 1998); *Neurochemical Research* (1994); *Orvostudományi Értesítő* (1994-2000); *Erdélyi Múzeum* (1995); *Egészségtudomány* (1996-99); *Revista Română de Medicina Muncii* (1996, 1998); *Életmód-egészség* (2000); *Revista Română de Cardiologie* (2000); colaborator la ziare: *24 Ore mureșene*, *Cuvântul liber*, *Ecomed*, *Informații ecologice*, *Krónika*, *Láttelel*, *Népújság*. Peste 100 lucrări apărute în rezumate în țară și străinătate. Specializări: Ungaria (1992, 1995, 1998, 2000); Anglia (1994). Distincții obținute: Premiul „Pro Hygiene”, Budapesta (1999) și Premiul „Dr. Aszalós János”, TgM (2000). Membru în EME, Secția de Științe Medicale (1991-); Soc. de

Igienă și Sănătate Publică (1991-); The New York Academy of Sciences (1995); Magyar Egészségügyi Társaság (1996-); Corporația doctorilor Academiei de Științe Maghiare (2000-). Hobby-uri: artă fotografică și jurnalistică.

Lucrări publicate:

- *Magyarok a nagyvilágban*: beszélgetések a megmaradásról. – Székelyudvarhely : Ablak Kiadó, 1995. – 154 p.
- *Zavaros a Nyárád*: Nyáradszereda község múltja és jelene. – Mv : Juventus Kiadó, 1996. – 265 p.
- *Műemlékvédelem és környezetvédelem*. – Mv. : Rhododendron, 1997.
- *Szentegyháza* – Mv. : Juventus, 1998. – 352 p.
- *Dietetika*. – TgM : Lyra, 1999. – 140 p. (Ed. a 2-a în 2000).
- *Táplálkozás és élelmezés*. – Mv.: Juventus, 2001. – 232 p.
- *Egyesült Királyság* : (A szigetország vonzásában). – Mv. : Juventus Kiadó, 2002. – 208 p.
- *A Maros folyó szennyeződése Marosvásárhely Környékén*. – Mv. : Juventus, 2002. – 127 p.

- în colaborare:

- *Népfőiskola Erdélyben*. – Tg. Secuiesc, sa.
- *Tápértéktáblázatok a táplálkozástudomány diétetika ismeretéhez* / Bedő K., Ábrám Z. – TgM, 1994.
- *Igiena mediului ambiant* : curs litografiat / Ábrám Z., R. Ureche, I. Domahidi. – TgM : UMF, 1995.
- *Communitas Emlékkönyv*. – Mv., 1996.
- *Igiena alimentației* : curs litografiat. – 1996.
- *Bársonyszékek és hangulatok* / Zonda Attila; sajtó alá rendezte Ábrám Z. – Csíkszereda, 1997.
- *In Vivo Orvoskongresszus közleményei*. – 1999.
- *Életmód - egészség*. – Mv., 2000.
- *Misszesek voltunk*. – Mv., 2000.
- *Táplálkozás- és élelmezés-egészségtan* : egyetemi jegyzet / Ábrám Zoltán, Domahidi A. – Mv. : OGYE, 2000. – 130 p.

Referințe:

- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – Budapest, 1996.

- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Biographical Center Cambridge*, First Edition, 1999.
- *Who's Who in the World, Marquis*, 16th Edition, 1999.
- *Outstanding People of the 20th Century*.
- *Biographical Center Cambridge*, Second Edition, 2000.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Who's Who in the World, Marquis*, 17th Edition, 2000.
- *Județul Mureș în cărți = Maros Megye a könyvekben 1990-1999 / Fülöp Mária*. – TgM, 2002.
- *Tizenkét év. – Kolozsvár: Scientia Kiadó*, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

ACKNER, Michael Johann, arheolog, istoric, epigrafist, preot evanghelic; n. 25 ian. 1782, Sighișoara – m. 13 aug. 1862, Gușterița. Studii: Gimnaziul la Sighișoara și Sibiu; studii univ. la Wittenberg (1805) și Göttingen (1806). După terminarea studiilor, împreună cu concetățeanul și colegul său, Severinus, au plecat pe jos la Berlin, Hamburg, Paris, apoi în Elveția și Italia. Cunoștințele acumulate pe parcursul călătoriei de studiu din domeniul arheologiei și al științelor naturii, le-a folosit în lucrările sale de mai târziu. A fost prof. de lingvistică și arheologie timp de 13 ani la Gimnaziul Ev. din Sibiu. A fost numit preot la Gușterița (1821) și la Biertan (1823). Autor al mai multor vol. de geologie, mineralogie și arheologie, specialist de renume în istoria antică a Transilvaniei; a avut preocupări de matematică, astronomie și fizică. Activitatea lui științifică s-a bucurat de o largă apreciere în țară și străinătate. A fost membru în numeroase soc. științifice din Viena, Roma, Cracovia, Jena. A publicat studii și articole în revistele din Transilvania, Viena, Bonn. Biblioteca lui și bogata colecție de mineralogie a ajuns în posesia soc. săsești Siebenbürgischer Verein für Naturwissenschaften.

Lucrări publicate:

- *Antiqua musei Parisiorum monumenta*. – Cibinii, 1809.
- *Beitrag zur Geognosie und Petrefaktenkunde, vorzüglich der Schichten aus dem Bereich der Hermannstädter Bassins*. – Bonn : Akademie der Wissenschaften, 1854. – 40 p.
- *Mineralogie Siebebürgens, mit geognostischen Andeutungen* : Eine vom Vereine zur Beförderung der siebenbürgischen

Landeskunde gekrönte Preisschrift, mit einer geognostisch-oryktognostischer Karte Siebenbürgens. – Hermannstadt : Druck und Verlag von Theodor Steinhausen, 1855. – XV, 391 p., 8 f. il., h.

- *Die Römischen Alterthümer und deutschen Burgen in Siebenbürgen*. – Wien, 1856.

- *Die Römischen Alterthümer und deutschen Burgen in Siebenbürgen*. – 2. Aufl. – Wien, 1857.

- *Die Colonien und militärischen Stand-Lager der Römer in Dacien, im heutigen Siebenbürgen*. – Wien, 1857.

- *Dacien in den antiken Münzen, eine Quelle der ältern Geschichte Siebenbürgens 101-275. nach Ch.* – Wien, 1862.

- în colaborare:

- *Die römischen Inschriften in Dacien / Ackner, Michael Johann; Müller, Fr.* – Wien, 1865.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József*. – 1.köt. : Aach – Bzenszki. – 1891.
- *Enciclopedia Cugetarea*. – București, 1940.
- *Magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes*. – 1. köt. : A-K. – 1967.
- *Profiluri mureșene*. – TgM, 1973. – Vol. 2. – p. 95.
- *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești / I. M. Ștefan, Edmond Nicolau*. – București : Albatros, 1981. – p. 49-50.
- *Johann Michael Ackner (1782-1862). Leben und Werk / Volker Wollmann*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1982.
- *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – Thaur bei Innsbruck, 1993.
- *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László*. – Mv., 1998.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

ÁCS János, medic; n. 13 dec. 1959, TgM. Studii: de medicină la IMF TgM (1985). Stagiar la TgM (1985-87); medic de circumscipție la Suceava (1987-90); rezident la Spitalul Clinic Jud. TgM (1990-91) și tot aici, medic specialist în neurochirurgie (1995-). Domenii de cercetare: bolile arterelor cerebrale, tumorile creierului, epilepsiile etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Az epilepsziás betegségek sebészeti kezelésének összefoglalója.* – Szombathely, 1995.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – Nagyvárad, 2000.

(F. M.)

ÁDÁM Ludovic; Lajos, farmacist, prof. univ.; n. 30 aug. 1926, TgM – m. 6 ian. 2000, TgM. Obține diploma de farmacist la IMF TgM (1951). Dr. în farmacognozie cu teza: *Contribuții la studiul farmacognoziei al plantei*

Rumex alpinus (1965) (1974). Preparator la disciplina Botanică farmaceutică (1949-52); asist. univ.; șef de lucrări; conf., respectiv prof. (1980-88); farm. principal la disciplina Tehnologie farmaceutică (1949-88), pe care a condus-o (1970-88); a fost și decanul Fac. de Farmacie (1976-84). A luat parte la redactarea revistei de farmacie *Értesítő* respectiv *Gyógyszerészeti Értesítő* (1956-57); a publicat și în *Orvosi Szemle – Revista Medicală*.

Lucrări publicate:

- *Curs de tehnică farmaceutică.* – 2 vol.; facs. 1-2. – TgM : IMF, 1978. – Facs. 1. – VI, 269 p.

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Tehnică farmaceutică.* – București : EDP, 1969. – 556 p.
- *Tehnică farmaceutică* : Manual / Ádám Ludovic, Stoian Ionescu, V. Ciocănela. – Ed. a 2-a revizuită. – București : EDP, 1974. – 744 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Curs de tehnică farmaceutică.* – Vol. 2; facs. 1-2. – TgM : IMF, 1978. – Facs. 1. / Ádám Ludovic, Adriana Popovici, Szántó Eva. – XI, 270 p.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică* / Ádám Ludovic, Csath Stíncel Zamfira, Mihai Giurgiu. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1979. – 120 p.

- *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Éva. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 10-a. – 1993.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(A. T.; F.M.)

ÁDÁM Sára, farmacist; n. 6 apr. 1930, Șoimuș. Studii: IMF, Fac. de Farmacie (1956). Dr. în farmacognozie cu teza: *Studiul farmacodinamic și chimic al unui extract hepatoprotector obținut din planta *Chelidonium majus** (1979). A fost cercetător în domeniul plantelor medicinale la Institutul de Cercetări din TgM al Academiei Române de Științe (1956-59); cercetător în biochimie la Catedra de Farmacognozie sub conducerea prof. Kopp Elemér (1959-62). Fondatorul și șeful Laboratorului de Meteorologie al IMF (1962-65); asist. univ., cercetător până la pensionare (1965-87). Publică în *Revista Medicală*. Autoare al mai multor brevete.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 7-a. – 1965.
- *Cercetări medicale.* – București, 1968.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – Nagyvárad, 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

ÁDÁM-MÁTYÁS Sarolta

Vezi: **ÁDÁM Sára**

AGYAGÁSI Károly, medic; n. 19 oct. 1853, Band – m. 7 febr. 1933, TgM. Studii la TgM și Cluj, unde a obținut titlul de dr. în medicină (1877). Medic în Miercurea Nirajului, apoi medic prim în TgM (1883-1921). A fost și scriitor, poet, traducător. Membru în Soc. „Kemény Zsigmond”. A scris lucrări de specialitate și de beletristică: poezii, drame, povestiri: [*Galamb és sas* : Elbeszélő költemény (1918); *A néma* (prezentat în ian. 1924 la TgM); *Tündér Ilona és leánya*; *Hervadt lombok* : Kisebb költemények (1932).] A publicat în periodicele: *Egészség*; *Ellenzék*; *Közegészségügy*; *Marosvidék*; *Székelyföld* etc.

Lucrări publicate:

- *Orvos és közönség. Etika.* – Mv., 1905.
- *Szováta* : Fürdői ismertetés és gyógyító javallatok. – Mv., 1908. – 54 p., 2 tab.

Referințe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest : Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – Budapest, 1939-1944. – 1. köt. – 1939.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F.
- *Irodalmi bölcsőink Romániában azaz Neves literátoraink születési helye, emlékmúzeuma, emléktáblája, sírhelye vármegyék szerint számbavéve* / Málnási Ferenc. – Szeged, 1997.

(F. M.)

AJTAI András, medic; n. 1672, Aita Medie – m. 1733, Nadeș. Studii: de medicină la Odorhei și Aiud, obținând titlul de dr. la Halle (1713). A făcut o călătorie de studii în Franța, Germania și Anglia. După întoarcerea în țară a practicat medicina în Transilvania.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio medicina theoretica de medicinae et doctrinae moralis nexu.* – Halae : typis Christ. Henckelii, 1714. – 2, 54 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvésze* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aach – Bzenszki. – 1891.
- *Magyarország orvosi bibliográfiája* : 1472-1899 / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest: Az Athenaeum Irod. és Nyomdai R.T. Könyvnyomdájá, 1900.

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 1. köt. : Aachs- Bálint Rezső. – 1939.

(F. M.)

AJTAI Katalin

Vezi: **AJTAI PUSKÁS Katalin**

AJTAI Sándor, medic pediatru; n. 4 oct. 1929, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1954). Medic pediatru la Cristuru Secuiesc (1954-71); Policlinica din Luduș (1972-73); medic primar la Clinica de Pediatrie din TgM (1973-83); medic primar la Clinica de Pediatrie nr.1 TgM până la pensionare (1983-1992).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Diagnostic diferențial pediatric* : ghid clinic / Muntean Ioan, Ajtai Sándor, Kiss Éva. – București : Editura Medicală, 1987. – 140 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

AJTAI PUSKÁS Katalin, medic pediatru; n. 29 ian. 1940, Cluj. Studii: de medicină la IMF TgM (1963). Dr. în științe medicale cu teza:

„*Citogenetica leucemiilor infantile*” (1975). A fost medic internist la Clinica de Pediatrie TgM (1963-65); asist. univ. IMF (1967-82); medic primar pediatru la Clinica de Pediatrie nr. 2 TgM (1982-). Publică studii și

articole din domeniul pediatriei în reviste: *Revista Medicală –Orvosi Szemle.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de pediatrie* / Ioan Muntean, Ecaterina Ajtay. – TgM : IMF, 1977. – Vol. 3. – 185 p.

- *Gyermekgyógyászat.* – 1980. – 1. köt. – 387 p.; 3. köt. – 155 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők.* – Budapest, 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda,* 1997. – 1997.
- *Magyar kutatók külföldön.* – Budapest, 1998.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

(F.M.; A. T.)

AJTAY Ecaterina

Vezi: **AJTAI PUSKÁS Katalin**

AJTAY Mihály, farmacist; n. 23 iul. 1907, Zlatna (AB). Studii: în orașul natal; lic. la Col. Ref. din Cluj (1925); Univ. „Ferdinand I.” Cluj, Fac. de Farmacie (1931). Dr. în științe farmaceutice „summa cum laude“ cu teza: *Az anyarozs értékmeghatározása* (1935). A fost practicant farmacist la Cluj (1925-27); farmacist la Cluj (1931-37) și la Zlatna (1938-39). Se stabilește la TgM, unde a lucrat la farmacia „Crucea Albă” (1940-47), apoi la farmacia proprietate personală (1947-49); a fost farmacist principal la Farmacia de Stat nr. 1 până la pensionare (1949-80). A predat la Col. Farmaceutic (1956-59) și la Lic. Agricol (1956-59). Domenii de cercetare: tehnica farmaceutică, plantele medicinale. A colaborat la revista *Értesítő – Gyógyszerészeti Értesítő, Farmacia, Gyógyszerészet, Orvosi Szemle.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Evidența și legislația farmaceutică /* Carol Csedő, Horváth Tibor, Ajtay Mihai. – TgM : IMF, 1974. – 111 p.
- *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás /* Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – Mv. : OGYI, 1975. – 133 p.
- *Formulae magistralis /* Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1978. – 348 p.

- *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás /* Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1978. – 165 p.

- *Formulae magistralis /* Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1979.
- *Formulae magistralis /* Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1982.
- *Formulae magistralis /* Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1986.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 1. köt. : A-K, 1996.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai /* Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

AJTAY KINCSES Mária

Vezi : **KINCSES AJTAY Mária**

ALBERT István, medic cardiolog; n. 6 ian. 1952, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1977). Medic de circumscripție la Toplița (1977-80); medic secundar la București și TgM (1980-83); medic specialist boli interne (1983-90); cardiolog (1991-92); medic primar șef la Covasna (1993-). Cadru didactic la UMF TgM; drd. la Budapesta (1993-). A colaborat la revista *Orvostudományi Értesítő* (1997, 1999). Membru în Soc. Română de Cardiologie, EME, Secția de Științe Medicale; reprezentant al Forumului Vascular din Europa-Centrală.

Lucrări publicate:

- *A kovásznai mofetta hatása a vérnyomásra, kezelt vérnyomásoknál.* – Tg. Jiu, 1984.
- *A kovásznai fürdőkúra hatása a kockázati tényezőkre iszkémiás szívbetegeknél.* – Bukarest, 1987.
- *A kovásznai kezelés hatékony módszer infarktus utáni rehabilitációban.* – Brassó, 1987.
- *Szívinfarktusos betegek követése.* – Buenos Aires, 1996.

Referințe:

- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők.* – Budapest, 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda,* 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

ALBERT Levente, chimist, prof. univ.; n. 9 sept. 1943, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1956-61); UBB Cluj (1966); dr. doc. în științe chimice cu teza *Polarografia esterilor nitrici ai hidroxisteroidelor* (1990). Dr. habilitat: *Chimia formării duramenului roșu la fag (Fagus sylvatica L)* (1999). Preparator (1967-68); asist. univ. stagiar (1968-71); șef de lucrări (1978-87) la IMF TgM. Se mută în Ungaria în 1988. Cercetător, apoi cercetător principal la Institutul de Cercetări al Industriei Chimice Grele (1989-92); cercetător principal MTA (ASM); Institutul de chimie industrială Veszprém (1989-92); doc. univ., Univ. de Silvicultură și Științe Forestiere Sopron (1992-99); prof. univ., Univ. „Vest-Ungaria”, Sopron (1999-). Domenii de cercetare: chimia organică preparativă (compuși heterociclici, steroizi, peptide); studiul corelațiilor între structura, parametrii chimici și activitatea biologică a compușilor heterociclici; chimia și biochimia proceselor fiziologice ale copacilor; compuși de extracție din țesuturi lignocelulozice. Specializări: Franța (1997-98, 2002-03); Italia (1997-98); Elveția (2002); Germania (2004). Bursa „Széchenyi” pentru prof. (2000). Premiul: „Apáczai Csere János” (2004). Membru în Comisia Academică de Silvicultură din cadrul ASM; Comisia Academică de Pulp și Fibre Naturale din cadrul ASM; Comisia Academică de Inginerie Chimică din cadrul ASM; Soc. „Georg August” Göttingen; Soc. „Claude Bernard” Lyon; Soc. „Consorzio Catania Ricerche” Catania; Soc. „Byophy Research SA” Marseille; École Supérieure du Bois, Nantes. Participă la congrese, conferințe, simpozioane naționale și internaționale: Arad, Cluj-Napoca, TgM, Amsterdam, Bratislava, Dinard, France, Turku / Abo, Finland, Riga, Latvia, Viena, Budapest, Sopron, Visegrád etc. A avut o invenție (1979) și 2 inovații (1967, 1968). Publică în revistele: *Liebigs. Ann. Chem* (1968); *Revista medicală* (1970, 1973, 1976-79, 1984); *Revista de fizică și chimie* (1977); *Rev. Roum. Chim.* (1980); *Farmacia* (1984); *Erdő-, vad- és fagazdálkodás* (1997); *Soproni Műhely* (1997, 2000); *Acta Biologica Hungarica* (1998); *Faipar* (1998); *Phytochemical Analysis* (1998); *Biomedical Chromatography* (1999-00);

Wood, Holz als Roh- und Werkstoff (1999, 2003); *Erdőgazda* (2000); *Acta Horticulturae* (2001); *Biochemical Systematics and Ecology* (2001); *Lila zongora* (2001); *J. Planar Chromatogr.* (2002); *Vivat Academia* (2003-04); *Journal of Planar Chromatography- Modern TLC* (2004); *Journal of Theoretical Biology* (2004); Hobby-uri: scrierea poeziilor, turism.

Lucrări publicate:

- *Általános és szervetlen kémia*: Egyetemi jegyzet – Sopron: Erdészeti és Faipari Egyetem, Kémia Tanszék, 1992. – 111 p.
- *Aminosavak kromatográfiás elválasztása és azonosítása*: Biokémia gyakorlatok. – Sopron: Erdészeti és Faipari Egyetem, Kémia Tanszék, 1993. – 34 p.
- *Szervetlen és szerves kémia*: Egyetemi jegyzet. – Sopron: Lövér Print Nyomda, 1994. – 188 p. (reeditări: 1996, 2000, 2002, 2004).
- *Bencze Gergely (1854 – 1925) élete és munkássága* / Albert Levente. – Sopron: Lövérprint Nyomda, 2001. – 35 p.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de chimie organică*. – București, TgM: IMF, 1983. – 169 p.
- *Erdő-, vad- és fagazdálkodás* / A. Bondor, R. Solymos (szerk.). – Budapest: MTA Agrártudományok Osztálya, 1997.
- *Szerves kémia gyakorlatok* / Németh, Zs. I., Albert, L. – Sopron: Soproni Egyetem, 1997. – 132 p.

Referințe:

- *Romániai magyar nemzetiség*. – Bukarest, 1981.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. / 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.
- *Ki kicsoda: Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar: 1948-1998*. – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.
- *Who is who Magyarországon*, 2003.
- *Vivat Academia*, nr. 1, 2004.

(F.M.)

ALBON Tibor, medic; n. 2 mart. 1927, Cluj – m. 18 apr. 1992, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. Cluj (1946); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1952); preparator (1949-

sănătate (1959-75).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti műtéttan.* – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

ANDER Zoltán, medic, prof. univ.; n. 21 sept. 1917, Deva – m. 28 nov. 1994, TgM. Studii: Fac. de Medicină, Cluj (1940). Dr. în științe medicale (1964); a susținut examenul de medicină legală la Budapesta (1944).

Activitate profesională: la începutul carierei a lucrat la Catedra de Anatomie Patologică și Medicină Legală din cadrul Fac. de Medicină din Cluj ca preparator, apoi asist. univ. și șef de lucrări (1941-48); medic șef al Spitalului Confesional Cluj; conf. univ. (1949-66); prorector (1952-56); prof. univ. la IMF TgM (1966-); șeful disciplinei și al Laboratoului de Medicină Legală, IMF TgM; conducător de doctorat (1969-); dr. doc. (1971). A fost rectorul Univ. Populare din TgM (1963-83). Domenii de cercetare: răspunderea juridică și morală a medicului, traumatologie și tanatogeneză, toxicologie, psihiatrie legală, istoria, învățământul și organizarea medicinei legale. A participat la peste 150 de reuniuni științifice în țară și străinătate. A publicat peste 100 de articole în reviste de specialitate, românești și străine. A colaborat la *Orvosi Szemle* ca șef de

rubrică, la *Előre*, *Korunk*, *Művelődés*, *TETT* etc. Membru în Comitetul Suprem de Medicină Legală (1957-83); Academia Internațională de Medicină Legală din Liège (1966-79); EME, Secția de Științe Medicale (1990-); vicepreș., Crucea Roșie din România (1978-83).

Lucrări publicate:

- *Törvényszéki orvostani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1952.
- *Törvényszéki orvostani jegyzet.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.
- *Elemente de deontologie medicală.* – București : Editura Medicală, 1965. – 203 p.
- *Törvényszéki orvostan (tankönyv).* – Mv. : OGYI, 1968.
- *Anteproiect de cod de deontologie medicală.* – TgM : Intreprinderea Poligrafică, 1968.
- *Amit az alkohorról tudni kell.* – București : Editura Medicală, 1973. – 31 p.
- *Az ember és a sebesség* : (A közlekedés orvostudománya). – Mv. : OGYI, 1973. – 20 p.
- *Az alkohorról - őszintén.* – Mv. : OGYI, 1975. – 16 p.
- *A dohány...még.* – Mv., 1976. – 8 p.
- *Orvosi deontológia* : Főiskolai jegyzet. – Mv. : OGYI, 1977. – 130 p.
- *A szocialista orvosi deontológia kérdései.* – Mv. : OGYI, 1978. – 76 p.
- *Amit az alkohorról tudni kell.* – Miercurea Ciuc, [1978]. – 29 p.
- *Ember és egészség.* – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1986. – 204 p.
- *Elemente de sexologie umană.* – TgM : Tipomur SA, 1992. – 52 p.
- *Vademecum sexualis* : Kalauz a szexuális életre. – Mv. : Impress, 1994. – 160 p.

- în colaborare:

- *Törvényszéki orvostani jegyzet.* – 1951.
- *Törvényszéki orvostani jegyzet.* – 2. kiad. – 1954.
- *Toxicológia. Méregtan* : Jegyzet / Ander Zoltán, Balogh Éva. – Mv. : OGYI, 1959. – 320 p.
- *Törvényszéki orvostan* / Ander Zoltán, Molnár Vince, Balogh Éva. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1960. – 3 vol. – 1. köt. : 1959. – 303 p.; 2. köt. – 1959. – 372 p.; 3. köt. – 1960. – 279 p.

- *Medicină legală* / Ander Z., I. Beligan, V. Molnar. – București : EDP, 1966. – 229 p.
- *Istoria medicinei universale*. – 1970.
- *Curs de medicină legală*. – 1977.
- *Sexualitatea umană*. – 1996.

Referințe:

- *Tett*, 2. sz., 1979.
- *Dialog despre sănătate*. – 1981. – vol. 2.
- *Româniai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1.köt. : A-F.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Magyar és nemzetközi ki kicsoda, 1994*. – Budapest, 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt. : A-K. – 1996.
- *Româniai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001. (F. M.; A. T.)

ANDRÁSOF SZKY Tibor; Tiberiu, medic, prof. univ.; n. 31 iul. 1914, Cluj – m. 27 mai 1978, TgM (a fost înmormântat la Cluj). Frecventează cursurile Fac. de Medicină din București, apoi din Cluj (-1942). Este numit preparator, apoi asist. univ. (1945) la Clinica de Neurologie din Cluj; șef de lucrări; conf. univ., IMF TgM; șeful Clinicii de Neurologie din TgM (1949-74). În anii 1951-52 își desfășoară activitatea în cadrul Spitalului de Cruce Roșie a României din Coreea. În 1954 este numit prof. univ. cu titlul de dr. doc.; conduce Serviciul și disciplina Neurochirurgie până la pensionare (1974); dir. de spital; rector al IMF TgM (1953-64); deputat în MAN; director în MS. Activitate de cercetare privind tratamentul operatoriu al chistului hidatic cerebral, aspectele diagnostice și terapeutice ale discopatiilor lombare, problema proceselor expansive intracraniene, traumatismele cranio-cerebrale, tratamentul chirurgical al unor sindromuri vasculare. A fost redactorul șef al *Revistei Medicale – Orvosi Szemle* (1955-64). A organizat învățământul postuniv. în cadrul disciplinei neurochirurgie; o serie de specialiști din țară au obținut sub îndrumarea sa titlul de dr. în medicină. A fost decorat cu diferite ordine și medalii; medic emerit.

Lucrări publicate

- în colaborare:

- *Idegkórtan*. – 1958.
- *Neurologia* : manual pentru învățământul medical superior. – 1962.

Referințe:

- *Revista medicală*, nr. 1-2, 1979, p. 190.
- *Româniai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F. –
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991)*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Istoria neurochirurgiei române* / Alexandru VI. Ciurea. – București, 1995.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1.köt. : A-Cs. – 2001. (F. M.; A. T.)

ANDREICUȚ, Silvia, medic, prof. univ.; n. 27 dec. 1934, Beclean (BV). Studii: lic. la Făgăraș; Fac. de Medicină la Iași. Dr. în științe medicale. Activitate profesională: medic de circumscripție, Bălcaciu, com. Jidvei (AB), apoi la Târnăveni; activitate didactică univ. disciplina Biologie celulară și moleculară, apoi disciplina Histologie din cadrul UMF TgM, parcurgând toate treptele ierarhiei univ. de la asist. la prof. univ. Domenii de cercetare: biologie celulară și moleculară, histologia. Distinsă cu titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004). Membră și vicepreș. în Soc. Națională de Biologie Celulară.

Lucrări publicate:

- *Curs de biologie celulară* (pentru uzul studenților). – TgM : IMF, 1981. – 240 p.
- *Biologie celulară și moleculară* : curs pentru uzul studenților. – TgM : UMF, 1992. – 269 p.

- în colaborare:

- *Cercetări medicale*. – București, 1968.
- *Bolile vasculare ale creierului și măduvei spinării*. – 1982.
- *Bolile vasculare ischemice* / Partea 1. – *Anatomie și fiziopatologie* / S. Andreicuț, C. Arseni, B. Așgian. – sl : sn, 1984. – 519 p.

- *Biologie celulară* : îndrumător de lucrări practice și demonstrații. – 1985.
- *Biologie celulară*. – 1992.
- *Biologie celulară și moleculară* : curs pentru uzul studenților, fac. de stomatologie / S. Andreicuț, Anca Sin, Daniela Borda. – TgM : UMF, 1999. – 165 p.

(A. T.)

ANTAL József, ing. agronom; n. 18 mart. 1919, Bogata de Mureș. Studii: Col. Ref. din TgM (1929-37); Institutul de Agronomie din Cluj (1937-41); tot aici a fost practicant și lector (1944-48). A fost prizonier de război (1944-48). Candidat în științe agricole (1957) la Budapesta, dr. (1973). Domenii de cercetare: cultura plantelor de câmp în nisip, prelucrarea solului, pedologie etc.

Lucrări publicate:

- *Olajnövények termesztése*. – 1978.
- *Növénytermesztők zsebkönyve*. – 1983.
- în colaborare:
- *Növénytermesztés homokon* / Antal József, Egerszegi. – 1966.

Referințe:

- *Magyar és nemzetközi ki kicsoda, 1994*. – 1994.

(F. M.)

ANTAL László, medic; n. 27 iun. 1808, TgM – m. 28 dec. 1884, TgM. Studii: lic., de drept și teologice la TgM; Fac. de Medicină la Viena. Dr. în medicină (1836). A continuat studiile specializându-se în chirurgie și obstetrică. A lucrat la Aiud (-1849), la TgM, unde devine prim-medic al orașului (1867); medic șef al spitalului de stat (1875). A fost ales curator al Col. Ref. (1876); cons. regal (1881). A fost membru fondator, protector al unor soc. științifice și de cultură.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medicină Pharmacologica de digitali purpurea*. – Vindobonae, 1836.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv. : Mentor, 1998.

(F. M.)

ANTALFFY András, medic; n. 1928, TgM. Studii: lic. la TgM (1946), apoi de medicină la IMF TgM (1952). A lucrat la Catedra de Anatomie patologică (1947-76); șef de lucrări (1965-70); conf. univ. (1970-76) la IMF TgM. S-a stabilit în Germania (1976).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Részletes kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana*. – 1954. – 501 p.
- *Általános kórbonctan*. – Mv., 1956.
- *Részletes kórbonctan*. – Mv., 1957.
- *Általános kórbonctan (Morfo-pathologia generalis)*. – Mv., 1959.
- *Anatomie patologică* : Manual pentru învățământul medical superior. – 1962.
- *Anatomie patologică*. – 1964.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

APOR Károly, baron, jurist, fotograf; n. 11 dec. 1815, Turia de Jos – 31 oct. 1885, TgM. Studii: la Baia Mare; Univ. de Drept la Bratislava (1835) și Viena (1835-36). A fost practicant la Cancelaria Regească din Transilvania (1837) și din 1838 la Tabla Regească din TgM. A lucrat la Tribunalele din Făgăraș și Sibiu. Membru în Dieta din Transilvania (1842-48). A lucrat la Făgăraș (1853); referent la tribunalul din TgM (1854). A fost numit preș. al Tribunalului din TgM (1860); preș. al Tablei Regești (1861) și preș. al Curții de Apel (1869) până la moarte. S-a ocupat cu economia agrară, mai ales cu cultura pomilor și viilor. Era printre primii fotografi cu atelier din Ungaria (1842-48, 1853 la Făgăraș). A luat parte activă la organizarea Soc. „Kemény Zsigmond”, devenind primul preș. al acesteia (1879). A avut

o colecție bogată de rarități referitoare la revoluția din 1848-49. Biblioteca personală cu peste 12.000 vol. a donat-o Muzeului Transilvan din Cluj.

Lucrări publicate:

- *A zöld takarmány elvermeléséről és eltartásáról.* – Mv., 1883.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái /* Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *Enciclopedia cugetarea.* – 1940.
- *Magyar életrajzi lexikon /* Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. –1. köt. : A-K. – 1967.
- *Fényképészek és műtermek Erdélyben, 1839-1916 /* Miklósi-Sikes Csaba. – Székelyudvarhely, 2001.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – 1.köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

APOSTOLACHE, Sebastian Vasile, chimist; n. 19 ian. 1929, Ploiești (PH). Studii: gimnaziul la Lic. „Sf. Petru și Pavel”, Ploiești

(1940-44); Lic. „N. Iorga”, Ploiești (1944-47); Univ. București, Fac. de Chimie, (1948-52). Prof. gr. I, cercetător științific principal, pensionar (1991-). Dr. în chimie cu teza: *Contribuții asupra studiului coroziunii oțelurilor inoxidabile austenitice de tip 18 / 8 Cr – Ni în absența și în prezența de inhibitori* (1977). Desfășoară activitate profesională ca cercetător chimist, ICECHIM București (1952-54); șef instalație, Uzinele de Sodă Ocna-Mureș (1954-60); șef serviciu Uzinele de Sodă Govora (1960-62); cercetător științific Uzinele de Sodă Ocna-Mureș (1962-65); șef serviciu; șef birou; cercetător principal, Azomureș, TgM (1965-91); prof. gr. I, Grupul Șc. de Chimie Industrială, TgM. Specializări în domeniile: coroziune (1962), ape reziduale (1963), protecția mediului (1967). A publicat lucrări științifice în diferite reviste de specialitate: *Revista de Chimie* (1953-79); *Revista de Coroziune* (1970-72); *Buletin de informare CIA TgM* (1972); *Buletinul Apărării Locale Antiaeriene* (1972); colaborator la *Cuvântul liber*; redactor la publicația *Ambasador*; autor a 24 inovații și 10

invenții. Hobby-uri: sport, turism, publicistică, electronică, informatică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sinteza și utilizarea ionizilor.* – București : IDT, 1965.
- *Sinteza, analiza și utilizarea schimbătorilor de ioni.* – Combinatul Chimic Victoria, 1963.
- *Manualul laborantului chimist.* – 1969.

Referințe:

- *Careul cu prieteni.* – 1996. – p. 85-86 : foto.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben 1990-1999 /* Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

ARAFAT, Raed, medic; n. 24 mai 1964, Damasc, Siria. Studii: primare și lic. în Nablus, West Bank; UMF Cluj-Napoca (1982-88). Drd. din 2003 la UMF Cluj-Napoca. Activitate profesională: Spitalul Regional Fribourg,

Departamentul de Urgență și Unitatea de Terapie Intensivă Mobilă, Elveția; Arrow Park Hospital, Marea Britanie, Departamentul de Urgență; rezident la Spitalul Clinic Jud. Cluj, Clinica de Chirurgie nr. 1, secția ATI; fondator, cu ajutorul Royal Infirmary of Edinburgh, și coordonator al SMURD bazat pe voluntariat din cadrul Grupului de Pompieri Mureș și al Spitalului Clinic Jud. TgM (1991-); medic șef al Departamentului de Urgență; preș. al Biroului de Asigurare a Calității în Medicina de Urgență, Dir. de Sănătate Publică Mureș; expert tehnic al MS pentru Programul Băncii Mondiale pentru Implementarea și Integrarea Serviciilor Medicale de Urgență; lector în specialitatea medicină de urgență la UMF TgM; coordonator extern al Dispeceratului Integrat 112 din MS; student în programul european de masterat în medicină de catastrofă, Univ. Liberă, Bruxelles. Specializări: cursuri internaționale în colaborare cu: Chicago Memorial Hospital; Brigada de Pompieri din Paris; Univ. din Creteil; Corpul Medical al Armatei Franceze; serviciul de Ambulanță Aeriană din Norvegia; Serviciul Medical al

Armatei Norvegiene; Brigada de Pompieri Strathclyde, Scoția; curs de medic-șef de urgență la Copenhaga, Atena, Graz. Schimb de experiență cu Spitalul Regal și Unitatea Mobilă de Terapie Intensivă a Spitalului Ullevat, ambele din Oslo.

Lucrări publicate:

- *Ghidul pentru acordarea primului ajutor.* – TgM : Academos, 2000.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 5 febr. 2000, p. 1.
- *Cuvântul liber*, 15 mart. 2001, p. 6.
- *Cuvântul liber*, an XVI, nr. 177, 8 sept. 2004, p. 5.

(A. T.)

ARDELEAN, Mihai, medic psihiatru; n. 22 sept. 1947, Cluj. Studii: Lic. „Ioan Slavici” Arad (1958-65); Fac. de Medicină, Cluj-Napoca (1965-72). Dr. în medicină cu teza:

Unele aspecte etnopsihiatrice și transculturale în psihopatologie (2000).

Medic medicină generală în comuna Straja (1972-74), apoi în com. Vama (1974-76); secundariat la București (1976-79); medic psihiatru, Laboratorul de Sănătate Mintală TgM (1980-).

Domenii de cercetare și interes: psihiatria transculturală și etnopsihiatria. Participă la reuniuni internaționale la Geneva (Elveția, 1999); Paris (2000). Specializări: Centre Hospitalier Saint – Joseph et Saint – Luc (mart. – mai 1995), Lyon, Franța. Membru în APLR (1991-); International Soc. for the Study of Personality Disorders (1997-). Publică 33 de articole în diferite reviste de specialitate: *Neurologie. Psihiatrie. Neurochirurgie* (1988); *Buletin de psihiatrie integrativă* (1996-97); *Revista de Medicină și Farmacie* (1998); *Revista Medicală Orădeană* (1999); *Vatra* (2001-02); *Medical Update* (2002); *Psihiatrie* (2002). Hobby-uri: istoria mentalităților.

Lucrări publicate:

– în colaborare:

- *Sexualitatea umană.* – 1996.

- *International Congress on the Disorders of Personality* (6; 1999; Geneva). – Geneva, 1999.

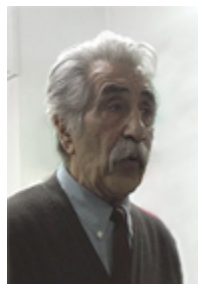
• *Personalitate normală și patologică : tulburări anxioase și de dispoziție* / Sub redacția conf. A. Nireștean. – TgM : Prisma, 2001.

- *Personalitate și profesie* / A. Nireștean, M. Ardelean. – TgM : University Press, 2001. – 184 p.

(A. T.)

AȘGIAN, Berdj - Șant, medic, prof. univ.; n. 27 nov. 1924, Constanța. Studii: Lic. „Mircea cel Bătrân”, Constanța (1935-43); Fac. de Medicină, Cluj-Napoca (1943-49). Dr. în științe medicale, specialitatea neurologie, cu teza:

Cercetări clinice, biochimice, radiografice și EEG în sprijinul interpretării sindromului Barré – Liéou ca o formă de insuficiență circulatorie vertebro-bazilară prin cervicartroză (1979).

A parcurs toate etapele activității spitalicești, prin concurs de la extern la medic primar șef de secție, și ale învățământului univ., de la preparator la prof. univ. la Cluj-Napoca (1948-64) și TgM (1964-); rector al Univ. Populare TgM. Membru titular în AȘMR (1994-).

„Doctor honoris causa” în Soc. Română de Neurofiziologie (1997). Membru în Cons. Jud. (1992-96) și Municipal (1996-00). Activitate științifică desfășurată în Clinicile de Neurologie, Psihologie și Neuropsihiatrie Infantilă într-o perioadă de peste 50 de ani. Teme de cercetare: electroencefalografie, electromiografie, patologia sistemului arterial vertebro-bazilar, patologia coloanei cervicale, instalarea morții cerebrale etc. A participat și a condus peste 150 de reuniuni științifice din țară și străinătate; a redactat peste 200 de lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară, dintre care 45 de lucrări în reviste din străinătate. Specializări: bursă de perfecționare în electromiografie la Montpellier – Franța (1968). Distins cu premiul „Gh. Marinescu” al Academiei Române (1974); „Cetățean de

onoare” al municipiului TgM (1997-); Diploma de Excelență „Pro Libro Senator” (1999); nominalizat „Omul internațional al anului 2000” de International Biographical Center din Cambridge – Anglia; „Senior” al municipiului TgM (2001); titlul de „Profesor Emeritus” al UMF TgM (2004). Membru în Uniunea Medicală Balcanică (1971-); membru fondator în European Soc. of Study of Sleep (1971-); Psycho-neurological Study of Sleep (1973-); Soc. Română de Neurologie (1991-); Soc. Română de Epilepsie (1991-); Soc. Română de Neuropsihiatrie Infantilă (1991-); Soc. Română de Boli Musculare (1991-). Hobby-uri: muzica preclasică și pictura.

Lucrări publicate:

- *Coma apoplectică*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1974. – 259 p.
- *Despre vise și fenomene paranormale*. – București : Aldomar Parasenzorial, 1999. – 304 p.
- *Arhitectura bisericească armeană din antichitate și Evul Mediu și unele similitudini cu cea românească*. – București : Ararat, 2000. – 95 p.
- *Despre dezvoltarea sănătoasă și armonioasă a copiilor noștri*. – TgM : Ardealul, 2002. – 172 p.
- *Despre STRES pe înțelesul tuturor*. – TgM : Ardealul, 2002. – 80 p.
- *TU și cu MINE. Dificultăți și succese în comunicarea interumană*. – TgM : Academprint, 2002. – 192 p.

- în colaborare:

- *Somnul normal și patologic*. – București : Editura Medicală, 1972. – 406 p.
- *Tratat de neurologie în 5 volume* / B. Așgian, C. Arseni. – București : Editura Medicală, 1979.
- *Bolile vasculare cerebrale ale sistemului arterial vertebro-bazilar* / B. Așgian, L. Popoviciu, I. Hăulică. – Iași : Junimea, 1980.
- *Sleep „78”* / B. Așgian, L. Popoviciu, G. Badiu. – Basel : Editura S. Karger, 1980. – 794 p.
- *Electromiografia clinică* / I. Stamatoiu, B. Așgian, C. Vasilescu. – București : Editura Medicală, 1981. – 330 p.

- *Bolile sistemului nervos vegetativ* / B. Așgian, L. Popoviciu, I. Hăulică. – București : Editura Medicală, 1982. – 716 p.
 - *Bolile vasculare ischemice* / Partea 1. – *Anatomie și fiziopatologie* / S. Andreicuț, C. Arseni, B. Așgian. – sl : sn, 1984. – 519 p.
 - *Epilepsia și convulsiile la copii* / B. Așgian, O. Corfariu. – București : Editura Medicală, 1984. – 167 p.
 - *Epilepsiile* / B. Așgian, C. Arseni, L. Popoviciu. – București : Editura Științifică și Pedagogică, 1984. – 643 p.
 - *Metode de neurofiziologie clinică*. – 1984.
 - *Neuropatii periferice* / B. Așgian, I. Stamatoiu. – București : Editura Medicală, 1984. – 413 p.
 - *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 2 vol. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
 - *Bazele semiologice ale practicii neurologice și neurochirurgicale* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : Editura Medicală, 1991. – Vol 1. – 274 p.
 - *Electromiografia musculaturii oculare, extrinseci și a celei velopalatine, faringiene și laringiene* / B. Așgian, F. Fodor, C. Drașoveanu. – București : Editura Academiei Române, 1993. – 240 p.
 - *Neurologia* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : EDP, 1993. – 468 p.
 - *Enurezia nocturnă* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : Editura Medicală, 1995. – 128 p.
- Referințe:**
- *Dicționar de anatomiști* / Ionescu M. – 1991. – p. 32.
 - *Dicționarul specialiștilor în știința și tehnica românească*. – Vol. I. – 1996. – p. 27-28.
 - *Volumul bibliografic al Soc. Române de Psiho-Neuro-Endocrinologie : 60 de ani de contribuții românești*. – București : Metropol, 1996. p. 82-83.
 - *Cuvântul liber*, 13 ian, 2001, p. 6.
 - *Cuvântul liber*, 8 mai, 2002.
 - *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

ÁVÉD Ervin, ing. chimist; n. 26 ian. 1935, TgM. Studii: Gimnaziul Romano - Catolic, TgM (1945-48); Lic. de băieți nr. 2, TgM (1948-51); IP Timișoara, Fac. de Chimie Industrială (1952-57). Activitate profesională: ing. tehnolog (1957-62); șef serviciu producție (1962-67); dir. tehnic (1967-98), Fabrica de Zahăr TgM. Cercetări și studii în domeniul industriei zahărului; participă la numeroase

conferințe și simpozioane în țară și străinătate; publică articole de specialitate în revista *Industria alimentară* (1960-85). Hobby-uri: turismul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndrumător tehnic pentru lucrătorii din fabricile de zahăr* / Ávéd E., Al. Lucian Stroia. – București : Editura Tehnică, 1986. – 195 p.

• *Tehnologii moderne pentru creșterea producției și a valorii de industrializare a sfeclei de zahăr* / V. Popescu, Al. Lucian Stroia, Ávéd E. – București : Editura Ceres, 1988. – 204 p.

• *Biochimia și calitatea tehnologică a sfeclei de zahăr* / Al. Lucian Stroia, Ávéd E., M. Angelescu. – București : Editura Tehnică, 1994. – 240 p.

Referințe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1996. –1 köt.: A-K.

(A. T.)

AVRIGEANU, D. Veronica, biochimist;

n. 28 oct. 1949, com. Pârscov (BZ). Studii: Șc. nr. 14, Brașov (1956-63); Lic. „Andrei Șaguna”, Brașov (1963-67); Univ. București, Fac. de Chimie, secția Biochimie (1967-72). Dr. în chimie cu teza *Tereftaldiamide* (1998). Activitate ca biochimist la Laboratorul de Izotopi Activi al

disciplinei de Fiziologie (1972-90); asist. univ. disciplina Chimie organică (1990-94); șef de lucrări la UMF TgM (1994-). Contribuții științifice: cercetarea mecanismelor patogene ale insuficienței cardiace prin hipertrofie ventriculară și posibilitatea influențării acestora prin mijloace farmacologice; rolul calciului în mecanismele adoptive ale hipertrofiei cardiace experimentale; metoda autohistosodiografică cu Ca – 45; sinteza de noi tereftaldiamide cu acțiune analgezică etc. Curs postuniv. de utilizare a izotopilor radioactivi la IFA București. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Embriologie* (1978, 1981, 1983-84); *Electrocardiology* (1981, 1983); *Japanese Heart Journal* (1982); *Revista Medicală* (1982, 1984, 1987-88); *Medicina internă* (1984); *Buletinul Soc. Naționale de Biologie Celulară* (1985, 1987); *Revista de Medicină și Farmacie* (1994-97, 1999); *Acta Phytoterapica Romanica* (2000); *Revue Roumaine de Biochimie*; *Revue Roumaine de Morphologie et Pathologie*. Membru în Soc. Română de Științe Farmaceutice (1998-); Soc. Națională de Biologie Celulară (1990-); Soc. Română de Biochimie și Biologie moleculară (2001-).

Lucrări publicate:

• *Lucrări practice de chimie organică: metode de separare și purificare a substanțelor organice. Reacții chimice ale compușilor organici.* – TgM : UMF, 1992. – Vol. 1. – 120 p.

• *Lucrări practice de chimie organică: analiza organică calitativă. Analiza elementară și funcțională calitativă organică.* – TgM : UMF, 1992. – Vol. 2. – 100 p.

• *Lucrări practice de chimie organică.* – TgM : UMF, 1998. – 200 p.

• *Curs de chimie organică: hidrocarburi.* – TgM : UMF, 1999. – Vol. 1. – 200 p.

• *Curs de chimie organică: structura și reacțiile compușilor organici.* – TgM : UMF, 2000. – Vol. 2. – 150 p.

• *Compuși cu funcțiuni mixte : curs de chimie organică.* – TgM : UMF, 2001. – 127 p.

• *Compuși halogenați, hidroxilici, carbonilici, carboxilici și derivați ai acidului corbinic : curs de chimie organică.* – TgM : UMF, 2001.

• *Curs de chimie organică: compuși cu funcțiuni mixte.* – TgM : UMF, 2001. – Vol. 4.– 130 p.

• *Curs de chimie organică: compuși halogenați, hidroxilici, carboxilici și derivați ai acidului carbonic.* – TgM : UMF, 2001. – Vol. 3. – 200 p.

- în colaborare:

• *Biologie celulară* : îndrumător de lucrări practice și demonstrații. – 1985.

• *Curs de fiziologie.* – TgM : IMF, 1988. – Vol. 2.

• *Teste de chimie anorganică* / Ediția a 3-a. – 1995.

• *Teste de chimie organică* / Ediția a 4-a. – 1995.

• *Lucrări practice de chimie organică* / V. Avrigeanu, Eleonora Mircia. – TgM : UMF, 2001. – 108 p.

Referințe:

• *Facultatea de Farmacie din TgM 1948 – 1998.* – TgM : Mentor, 1998. – p. 79 – 84.

• *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

AZAMFIREI, A. Leonard, medic; n. 22 iun. 1967, Botoșani (BT). Studii: Șc. Gen. nr. 5, Botoșani (1973-81); Lic. Sanitar Botoșani (1981-85); UMF TgM (1986-92). Dr. în științe medicale cu teza:

Rațiunea rejecțiilor multiviscerale în tratamentul cancerelor supramezocolice(1995).

Activitate profesională: medic, Spitalul Clinic Jud. TgM (1992-); medic specialist anestezie-terapie intensivă (1998-);

redactor al revistei *Viață + Sănătate* (2000-), unde publică peste 20 de articole de educație sanitară. Activitate științifică în domeniile: anestezie, terapie intensivă, medicină preventivă. Comunicări la congrese în SUA, Franța, Olanda, Suedia, Ungaria, Japonia, Brazilia, Egipt, Spania, Turcia, Austria etc. Autor a 86 de lucrări științifice publicate sau comunicate în reviste de specialitate din țară și

străinătate: *Revista de Medicină și Farmacie* (1994, 1997); *Chirurgia* (1995); *Cercetări experimentale & Medicină Chirurgicală* (1996-97); *Ars Medica Tomitana* (1997, 2000); *Jurnalul Societății Române de ATI* (1997-01); *World Anesthesia* (1998); *Revista Brasileira de Coloproctologia* (2000). Specializări în Olanda (1995-96); Ungaria (1997); SUA (1998). Distins cu Premiul Senatului UMF TgM (1992); Premiul Soc. Române de Anestezie-Terapie Intensivă (1999); Medalia „Berlin-Chemie Menarini Group” (2000). Membru în Soc. Română de Anestezie-Terapie Intensivă (1997-); Soc. Europeană de Anestezie (2001-); New York Academy of Sciences (2001-). Hobby-uri: computere, literatură, sport.

Lucrări publicate:

• *Start nou.* – TgM : Prisma, 1999.

• *Anestezie clinică.* – Cluj-Napoca : Clusium, 2001.

- în colaborare:

• *Diagnostic diferențial pediatric : Ghid clinic : Diagnostic și tratament în pediatrie.* – 1987.

• *Viață din belșug* / Valentin Nădășan, L. Azamfirei. – București : Editura „Viață și sănătate”, 1995. – 64 p.

• *Dietoterapie – Dietoprofilaxie* / V. Nădășan, L. Azamfirei. – Cluj-Napoca : Idea, 1996. – 128 p.

• *Medicină intensivă.* – 3 vol. - Vol. 2. – 1998; – Vol. 3. – 1999.

• *Chirurgia icterului mecanic: cercetări clinice și experimentale* / L. Azamfirei, D. Marian, Ș. Bancu. – București : All, 1999. – 360 p.

(A. T.)

B

BÁBA Zoltán, chimist; n. 3 mart. 1935, Sf. Gheorghe. Studii: Lic. nr. 2 de băieți TgM (1952); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie (1956). A fost prof. de chimie la Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1956-57); Lic. „Unirea” TgM, până la pensionare (1957-93). Membru în EMT. Hobby-uri: fotografia artistică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szerves kémiai feladatok* / Bába Z., Horváth Gabriella. – Mv. : Mentor, 1993.
- *Szerves kémiai feladatok* / Bába Zoltán, Horváth Gabriella. – Mv. : Mentor, 1997. – 112 p.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(F. M.)

BAGHIU, Maria Despina, medic pediatru; n. 13 apr. 1947, Mediaș (SB). Studii elementare și lic. la Mediaș (SB) (1954-65);

UMF TgM, Fac. de Pediatrie (1965-71). Dr. în medicină, specialitatea pediatrie (1984). Activitate profesională: medic specialist în pediatrie (1977); șef de lucrări (1990); conf. univ., UMF TgM (2000); șef compartiment de

oncohematologie pediatrică la Clinica Pediatrie nr. 1 a Spitalului Clinic de Urgență Mureș. Domenii de cercetare: hematologie pediatrică, tratamentul durerii la copil; a participat, organizat și coordonat diferite cursuri de îngrijiri paliative la copii; autor și coautor a 127 de lucrări științifice publicate în volumele congreselor, conferințelor la care a participat și în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate. Specializări: România (1985-03); Hanovra (1992); Viena (1996); Budapesta (1996); Debrețin (2001); Salzburg (2001); Varșovia (2001); Sydney (2003); Oslo (2003).

Membră în Soc. Română de Hematologie (1990); Soc. Română de Hematooncologie Pediatrică (2000); Asoc. Națională de Îngrijire Paliativă (2001). Hobby-uri: grădinărit, excursii montane, muzica clasică.

Lucrări publicate:

- *Îngrijiri paliative la copil*. – TgM : University Press, 2004.
- *Terapia suportivă în cancer la copil*. – TgM : University Press, 2004.

- în colaborare:

- *Îndreptar de lucrări practice de puericultură*. – TgM : IMF, 1981.
- *Curs de pediatrie*. – 1984.
- *Diagnostic diferențial pediatric* : Ghid clinic : Diagnostic și tratament în pediatrie. – 1987.
- *Curs de pediatrie*. – TgM : IMF. – Vol. 1. – 1988; Vol. 2. – 1989.
- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1989. – 2 vol. –1.köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.
- *Pediatrie* / Sub redacția prof. dr. Mircea Geormăneanu, prof. dr. Ion Muntean. – București : EDP, 1994.
- *Pediatrie* / Sub redacția prof. dr. Mircea Geormăneanu, prof. dr. Ion Muntean. – București : EDP, 1996.
- *Lecțiuni de pediatrie*. – TgM : UMF, 2004. – Vol. 2.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

BAJKÓ Barnabás, medic; n. 28 dec. 1916, Oradea. Studii: obține diploma de medic la Univ. din Cluj (1942). Asist. la Clinica Obstetrică din TgM (1945-47); medic, apoi medic șef la Spitalul din Miercurea Ciuc (1947-). Domenii de cercetare: prevenirea nașterilor premature, studiul uterului.

Lucrări publicate:

- *Néhány tanács asszonyoknak*. – Csíkszereda, 1948.

- în colaborare:

- *Mi a vetelés és hogyan következik be?* / Vlad Vlasiliu; Ford. és átdolgozta Bajkó Barnabás. – Csíkszereda, 1981. – 15 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 1. köt. : A-K. – Csíkszereda, 1996.

(F. M.)

BAKOS János, medic urolog; n. 2 febr. 1938, Timișoara. Studii: Șc. Medicie Tehnică Sanitară (1955); IMF TgM, Fac. de Medicină la (1961). Dr. în științe medicale, cu teza *Limfografia în tumorile urogenitale* (1976).

Preparator la IMF TgM (1959-67); medic specialist urolog (1967); asist. univ. la IMF TgM, Catedra de Urologie (1967-72) și la Catedra de Anatomie (1972-74); medic primar urolog și șef de lucrări (1991-). Este autorul a peste 100

studii și articole. A participat la congrese naționale și internaționale (Paris, Atena, Magdeburg, Budapesta, Buenos Aires). Premiat cu medalia „Genersich” (2001). Membru în Soc. Română de Urologie; Soc. Internațională de Urologie, Soc. Maghiară de Urologie; EME, Secția de Științe Medicale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Urologie.* – 1980.
- *Urológiai jegyzet / Nicolescu Dorin, Bakos János.* – Mv. : OGYI, 1981. – 204 p.
- *Índreptar de stagiul clinic.* – 1985.
- *Curs de urologie.* – 1989.
- *Urológiai jegyzet egyetemi hallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1990.- 238 p.
- *Urologie.* – București: EDP, 1990. – 172 p.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. Adatok emlékezések.* – Budapest : Teleki László Alapítvány, 1996. – 473 p.
- *Bazele chirurgiei endourológice.* – 2000.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők.* – Budapest, 1996.

- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben*, 1990-1999 / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.; A. T.)

BALÁS Árpád, prof. de geografie; n. 13 aug. 1937, Mediaș (SB). Studii: elementare la Miercurea Nirajului și la TgM (1942-47); Lic. „Iosif Rangheț” respectiv „Bolyai Farkas” TgM (1947-54); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Geografie

- Geologie (1954-58). Prof. de geografie la Șc. Gen. Păsăreni (1958-59); Șc. Gen. Pănet (1959-98); Lic. „Gh. Șincai” TgM; Șc. Gen. nr. 16, 18 (1998-01); Lic. Ped. TgM (2001-). Activitate științifică în

domeniul toponimiei maghiare; participă la simpozioane la Debrețin, București, Sibiu, Cluj, TgM, Oradea, Miercurea Ciuc. Publică 26 de articole din domeniul geografiei (1967-98) în reviste de specialitate: *Vörös Zászló, A Hét, Népujság*. Distincții: gradul I (1976); „Prof. evidențiat” (1976); „Prof. emerit” (1997), distincție oferită de Uniunea Pedagogilor Maghiari din România. Membru în Soc. Națională de Geografie (1960-). Hobby-uri: călătoriile, sportul (tenis, volei).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Földrajzi Kislexikon / Balás Á, Tulogdi J, Madarász A.* – București : Kriterion, 1976. – 452 p.
- *Caiet de lucru. Omul și mediul înconjurător.* – TgM : Lyra, 1994. – 181 p.
- *Cunoștințe despre mediu* : pentru elevii din învățământul preuniversitar / Balás Árpád, Incze Árpád, Hajdu Erzsébet. – TgM, 1994. – 216 p.
- *Marosvásárhelyi útikalauz / Fodor S, Balás Á.* – Mv. : Impress, 1996. – 140 p.
- *Maros megye* : Útikönyv. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.
- *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2.* – 1999.

- *Marosvásárhelyi útikalauz* . - 2. bővített kiad. –Mv. : Impress, 2000. – 224 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. – 1. köt. : A-F.
- *Romániai magyar ki kicsoda*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*. – 2000.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(A. T.)

BALÁZS Gizella, medic pediatru, n. 3 oct. 1927, Cluj. Studii: Lic. de stat de fete de lb. maghiară (1946); IMF TgM, Fac. de Medicină (1952). Dr. în științe medicale cu teza: *Legături*

patogenice între toxicoză și pielonefrită sugarilor (1970). Preparator la Catedra de Marxism-Leninism, apoi la Catedra de Istoria Medicinii (1949-52). Medic pediatru în raionul TgM (1952-55); Policlinica de copii TgM (1955-57); asist. la Clinica

de Pediatrie până la pensionare (1957-84). A lucrat la Policlinica cu plată (1984-91). S-a stabilit în Ungaria (sept. 1991), unde și în prezent lucrează ca medic pediatru. Specializări: Praga și Bratislava (1967). A publicat 15 articole și 35-40 studii în colaborare cu Hadnagy Csaba, Ander Zoltán, etc. în: *Orvosi Szemle, Revista Medicală, Revista de pediatrie* (București). A participat la sesiuni și conferințe științifice în București, Iași, Budapesta, Seghedin, Kiskunhalas etc. Este membră în Camera Medicilor din Ungaria; Children BT.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Megelőző gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1969.
- *Gyermekgyógyászat*. – 1980. –2 köt.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

BALÁZS József, medic; n. 17 ian. 1955, TgM. Studii: de medicină la IMF TgM (1981).

Dr. în științe medicale. Medic secundar la Spitalul Clinic Orășenesc TgM (1981-84); practică medicina generală la Sighișoara (1984-88); rezident la Institutul „C. I. Parhon” din București (1988-89); rezident endocrinolog la TgM (1989-91); medic specialist intern (1991); medic primar (1996) la Spitalul Clinic Jud. TgM. A participat cu prelegeri la mai multe consfătuiri științifice din țară și străinătate. Domenii de cercetare: gușa endemică la copii; a colaborat la revista *Orvostudományi Értesítő*.

Lucrări publicate:

- *Pajzsmirigyfundia vizsgálata endémiás golyvában* : Tanulmány. – TgM, 1995.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997. – p. 45.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

(A. T.)

BALÁZSI József, farmacist, n. 1970, Gheorgheni. Studii: UMF TgM, Fac. de Farmacie (1994). Dr. în științe farmaceutice (2001). Ocupă prin concurs postul de preparator univ. (1994-97); asist. univ. (1997-2000); șef de lucrări (2000-02) la disciplina Toxicologie generală și industrială în cadrul UMF TgM, Fac. de Farmacie. Șeful Laboratorului de Bioechivalență la Fabrica de Medicamente Terapia, Cluj-Napoca (2002-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *A gyógyszertervezés alapjai*. – 1999.

Referințe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – TgM, 1999.

(F.M.)

BÁLINT Ernő, medic; n. 1938, Brașov. Studii: lic. la Odorheiu Secuiesc; medicină la IMF TgM (1961). Dr. în științe medicale în domeniul regenerării ficatului (1976). A fost preparator; asist. univ. la Catedra de Anatomie IMF TgM (1961-), apoi la Clinica de Chirurgie nr. 1. S-a stabilit în Ungaria. Este autorul a peste 100 studii, mai ales legate de cercetarea bolilor ficatului.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu. – București : EDP, 1979. – 592 p.

• *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu. – București : EDP, 1983. – 658 p.

Referințe:

- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș, 1945-1967.* – TgM, 1967.
- *Tett, 1. sz., 1977.*
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

BÁLINT Jenő, medic; n. 9 nov. 1926 – m. 23 dec. 2001, Sfântu Gheorghe (CV). Studii de medicină la IMF TgM (1953). Preparator (1950); asist. univ. (1952-57) la IMF TgM. Medic specialist chirurg, urolog (1957-68). Medic primar la Spitalul din Sf. Gheorghe până la pensionare (1968-89). A fost membru în echipa de scrimă a IMF. S-a preocupat de sculptura în lemn, a participat cu lucrările proprii la mai multe expoziții din TgM, Odorheiu Secuiesc, Miercurea Ciuc, Sf. Gheorghe etc. A fost autor sau coautor al mai multor studii de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti műtéttan.* – 1958.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

BÁLINT Ștefan; István, prof. de biologie; n. 3 iun. 1953, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 13 (1964-68), Lic. Teoretic nr. 5 TgM (1965-72); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie-Geografie-Geologie (1975-79); bursa Phd., Univ. de Horticultură și Industrie Alimentară, Budapesta (1995-98); curs de perfecționare pentru profesori consultanți la Univ. de Horticultură și Industrie Alimentară, Budapesta (1995-01); drd. UBB Cluj-Napoca (2003-). Prof. de biologie (1979-91); dir. adj., Lic. Agricol TgM (1990-92); conducător adj. al

cercului metodic al prof. de biologie din TgM; metodist delegat al IȘJ Mureș pentru inspecții de grad (1986-); prof. de biologie, șef de catedră (1993-98); dir. Liceul Teoretic „Bolyai Farkas” (1998-); membru în Cons. dir. IȘJ MS (1998-); prof. consultant la secția din Miercurea Niraj, Învățământul la Distanță, Univ. „Szent István”, Budapesta (1993-); șef de lucrări, Fac. de Horticultură, Univ.

„Sapientia” (2004-). Domenii de cercetare: sociobiologie, pedagogie aplicată, sistematică și fiziologia plantelor, entomologie, combaterea integrată a dăunătorilor vegetali, faunistica. Specializări: Ungaria (1990, 2001, 2003); Budapesta (1995-00); Ligure (Italia); programul Comenius (2000); TgM (2001); Cluj-Napoca. Publică în *Múzeumi Füzetek* (1995); *Népújság; Génusz* (1999). Participă la sesiunile științifice organizate de EME (1994). Preș., Fundația „Bolyai Collegium” TgM (1999-01); membru în col. de redacție al revistei *Génusz*, Cluj - Napoca (1999-); *Magyar Alkotók és Gondolkodók Szövetsége* (2002-). „Diploma de Onoare” acordată de revista *Természet Világa*, Budapesta, pentru cel mai bun prof. îndrumător de lucrări științifice pentru elevi (1996).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Növényrendszertan* : Jegyzet. / Bálint István, Höhn Mária. – Budapest : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem. Kertészeti Kar Távoktatási Tagozat. Növénytan tanszék, 1996. – 105 p.
- *Növényrendszertan* : Jegyzet / Bálint István, Höhn Mária. – 2. kiad. – Budapest, 1999. – 105 p.
- *Növényrendszertan* : Jegyzet. / Bálint István, Höhn Mária. – 3. kiad. – Budapest, 2001.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

BÁLINT Zsombor, ing. mecanic, ziarist; n. 13 mai 1961, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1968-80); Univ. Brașov, Fac. TCM (1981-86). Activitate profesională: ing.,

Întreprinderea Materialelor de Construcții, Satu-Mare (1986-92); redactor; redactor-șef la Editura Corvin Magazin SNC, Deva (1992-99), a

redactat volumul *1848 Képekben-Jubileumi kiadás* (1998-2002); redactor, Impress SRL (*Népújság*) TgM (1999).

Lucrări publicate:

- *Gombaskönyv*. – Deva : Corvin Kiadó, 1999.

- în colaborare:

- *Csillagok útján* : Csillagászat alapfokon / Redactor Bálint Zsombor. – Deva : Editura Corvin, 1999. – 208 p.

- *În căutarea stelelor* : astronomia pentru toți / Redactor Bálint Zsombor. – 1999. – 208 p.

Referințe:

- *Români ai magyari kicsoda, 1997. – 1997.*
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000. – 2000.*

(A. T.)

BALOGH Éva, medic, n. 17 ian. 1924, Cluj – m. 1 ian. 2001, TgM. Studii: Gimnaziul Ref. de fete din Cluj (1942); Univ. „Ferenc József” din Cluj, Fac. de Matematică și Științe Naturale (1942-44); Univ. „Pázmány Péter” din Budapesta, Fac. de Medicină (1944); își întrerupe studiile din cauza războiului și devine farmacist la Cluj (1946), la TgM (1946-47). A reluat studiile univ. la IMF din TgM (1947-50). A fost preparator la Catedra de Chimie a IMF (1949); asist. univ. la Catedra de Toxicologie (1950-57); șef de lucrări la disciplina Toxicologie până la pensionare (1957-79); șeful filialei din TgM a Laboratorului de Toxicologie a IML „Mina Minovici” din București (1957-65). Farmacist principal (1961). Domeniul de cercetare: analize de laborator ale diferitelor elemente toxice, de ex. arsenic, telur, nicotină, calmante, substanțe psihotrope, pesticide etc.

Lucrări publicate:

- *Toxicológia*. – Mv. OGYI, 1977. - 1.köt. : *Általános toxicológia. Gázalakú és illó mérgek*. – 258 p.; 2. köt. : *Ásványi mérgek. Nem illó szerves mérgek*. – 305 p.

- în colaborare:

- *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 1951.
- *Törvényszéki orvostani jegyzet*. – 2. kiad. – 1954.

- *Toxicológia. Méregtan* : Jegyzet / Ander Zoltán, Balogh Éva. – Mv. : OGYI, 1959. – 320 p.

- *Törvényszéki orvostan* / Ander Zoltán, Molnár Vince, Balogh Éva. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959-1960. – Vol. 1. : 1959. – 303 p.; Vol. 2. – 1959. – 372 p.; Vol. 3. – 1960. – 279 p.

- *Toxicológiai gyakorlatok* / Balogh Éva, Szöcs József. – Mv. : OGYI, 1961. – 162 p.

Referințe:

- *Generisch Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából*. – Budapest, Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

BALOGH József, prof. de matematică, călugăr iezuit; n. 31 iul. 1701, Iernut – m. 10 mart. 1756, TgM. Studii: de filozofie la Cluj; a intrat în ordinul iezuiților (1723). A fost prof. la Cluj (1724-27), Ungvár, Pécs, Kosice, apoi a devenit starețul seminarului teologic iezuit din TgM; a fost șeful misiunii, a scris mai multe lucrări de ex. *Speculum praesulum Hungariae de re literaria bene meritorum* (Cassovioe, 1737).

Lucrări publicate:

- *Praerogativa philosophiae, ex naturae et artis testimonio probata et nunc denuo in lucem edita*. – Cassovioe : Typis academics S.J., 1737. – XII, 130 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József*. – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

- *Enciclopedia cugetarea*. – 1940.

(F. M.)

BALOGH József (Szentimrei);

Josephus, medic, n. 1750 (?), Eremieni – m. 1781, Guyana. Studii: de medicină și botanică la Viena; a obținut diploma de dr. în medicină la Leiden (1779). Cu o bursă olandeză a plecat în Guyana; în Rio de Berbice a desfășurat cercetări botanice. A fost invitat de regina Maria Tereza la Catedra de Botanică a Academiei din Cluj, dar n-a reușit să ocupe acest post.

Lucrări publicate:

• *Specimen inaugurale botanico-medicum sistens praecipuas plantas in M. Principatu Transylvaniae sponte et sine cultura provenientes, atque ibidem usu receptas.* – Ludguni Batavorum, 1779. – 37 p.

Referințe:

- *Magyar Hirmondó. Pozsony.* 61, 73. sz. 1780; 13.sz. 1781.
- *Nova Memoria Hungarorum et Provincialium / scriptis editis notorum qvam excitat Alexius Horányi.* – Pestini : typis Matthiae Trattner, 1792. – Pars 1. : A – C. – 1792.
- *Blätter für Geist, Gemüth und Vaterlandsliebe.* – Kronstadt. 17, 1838.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinyei József; Szinyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinyei József.* – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez / Írta Szily Kálmán.* – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Györy Tibor dr.* – Budapest, 1900.
- *Bibliografia româno-ungară / Andrei Veress.* – București : Cartea românească, 1931. – Vol. 1. : *Români în literatura ungară și ungarii în literatura română (1473-1780).* – 1931.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 2.köt. : Bálint Sándor- Berényi János. – 1940.
- *Magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes.* –1. köt. : A-K. – 1967.
- *Magyar utazók lexikona.* – Budapest: Panoráma, 1993.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* –1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999 / Fülöp Mária.* – TgM, 2002.

(F. M.)

BALOGH László, chimist-fizician; n. 13 mai 1914, Brateș (CV) – m. 26 sept. 1976, TgM. Studii: Univ. Cluj, Fac. de Chimie-Fizică; dr. în științe chimice (1944); asist. univ. la

catedra de fiziologie, apoi biochimie la Univ. Cluj; șef de catedră la Catedra de fizică (mai târziu Catedra de fizică medicală, biofizică); Conf. univ. la IMF TgM (1947-); decanul Fac. de farmacie (1950-53); a predat fizica în limba

maghiară la Catedra de farmacie (1952-61) și biofizica medicală (1948-62); a condus Catedra de fizică (1948-62). Domenii de cercetare: studiul și analiza radioactivității apelor minerale și a

mofetelor.

Lucrări publicate:

• *Fizika orvostanhallgatók részére.* – Mv., 1951. – 102 p.

• *Fizika orvostanhallgatók részére.* – Mv., 1954. – **în colaborare:**

• *Fizikai gyakorlati jegyzet : Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre.* – Mv. : OGYI, 1954. – 98 p.

• *Mechanika. A testek három halmazállapota. Hangtan / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre.* – Mv. : OGYI, 1954. – 119 p.

• *Hőtan. Molekuláris fizika. Kolloidika. / Balogh László, Barabás Béla, Rott Lajos.* – Mv. : OGYI, 1954. – 115 p.

• *Elektromosságtan orvostanhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos.* – Mv. : OGYI, 1954. – 128 p.

• *Fizika.* – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : *Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika.* – 259 p.; 2. rész : *Elektromosságtan. Fénytan.* – 268 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai / Péter H. Mária.* – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

BANCU, Șerban, medic, prof. univ.; n. 28 apr. 1953, Reghin. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină absolvită „summa cum laude” (1972-

78). Dr. în chirurgie (1987). Activitate profesională: medic rezident (1977-80); asist. univ. (1980-83); medic specialist în chirurgie (1983); șef de lucrări, în primul Departament de Chirurgie (1983);

medic, Spitalul „Saint Antoine” Paris (1984); șef de secție (1990); șef serviciu, în cadrul celui de al 2-lea Departament de Chirurgie (1996); prof. univ. (1997) UMF TgM; medic, Spitalul Univ. din Iowa, Departamentul de Transplanturi (2000); șeful Clinicii de Chirurgie III în cadrul Spitalului Clinic Jud. TgM (2002-). Membru în col. redacțional al publicației *Journal of Hepatology*. Membru în Soc. Română de Chirurgie; Soc. Română de Gastroenterologie; Soc. Română de Hepatologie; Soc. Română de Chirurgie Laparoscopică; International Soc. of Stoma Care; International Soc. of Surgeons & Gastroenterologists; Balcanic Soc. of Medicine.

Lucrări publicate:

- *Tratamentul chirurgical al hipertensiunii portale*. – București : Univ. „Carol Davila”, 2003.

- în colaborare:

- *Patologie chirurgicală* / Sub redacția V. E. Bancu. – 1983.
- *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția E. Proca. – 1989.
- *Chirurgia cancerului de esofag* / Dorin Zamfir, Șerban Bancu. – TgM : Sedcom Librării Mureș, 1996. – 174 p.
- *Chirurgia icterului mecanic* : cercetări clinice și experimentale. – 1999.
- *Urgențe medico – chirurgicale în patologia esofagului* / Dorin Zamfir, Șerban Bancu. – TgM : Veritas, 2000.

- *Chirurgia modernă a splinei* / Cristian Borz, Șerban Bancu. – TgM : Image, 2003.

- *Chirurgia ficatului* / Sub redacția Irinel Popescu. – București : Univ. „Carol Davila”, 2004.

Referințe:

- Baza de date BJM
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

BANCU, Victor Emilian, medic, prof. univ.; n. 19 nov. 1925, Sârmaș (HR) – m. 14 apr. 1994, TgM. Studii: Lic. Militar „Mihai Viteazul” TgM și Timișoara (1937-45); Fac. de Medicină, Cluj (1945-51). Dr. în științe medicale cu teza: *Derivațiile porto-cave în tratamentul chirurgical al hipertensiunii portale* (1969); dr. docent (1975); membru în Academia Română, secția Științe Medicale (1993-). Activitate profesională: medic, Spitalul din Reghin (1951-

54); medic secundar la Clinica Chirurgicală TgM (1954-57), având ca maestri pe prof. dr. Mátyás Mátyás și Pápai Zoltán; medic specialist (1957-); medic primar (1963-); parcurge toate treptele carierei univ. (1954-) până la gradul de

prof. univ; prorector (1974-84); rector al IMF TgM (1984-89). A prezentat 250 de lucrări de specialitate la diverse simpozioane și congrese naționale și internaționale în Germania, Ungaria, Rusia, Franța; 135 de articole publicate în presa de specialitate română și străină: *Chirurgia română*; *Lyon Chirurgicale*; *Magyar Sebészet*; *Revista medicală TgM*. A scris și publicat 7 tratate și manuale de chirurgie; a îndrumat numeroși doctoranzi în chirurgie. Distincții: medalia „Meritul științific” (1966); „Prof. univ. evidențiat” (1980); „Evidențiat în munca medico-sanitară” (de 2 ori); „Ordinul muncii” cls. III (1978); „Cetățean de Onoare al Mun. TgM” (2003). Specializări: București (1968); Moscova (1969); Paris (1978); New York

(1983). Membru în Soc. Internațională a Chirurgilor din România; vicepreș., Soc. Chirurgilor din România. Hobby-uri: muzica, șahul, turismul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de semiologie chirurgicală* / Csizér Zoltán, Csiki Nicolae, V. E. Bancu. – 1972.
- *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.
- *Chirurgia căilor biliare - principale* (1976; TgM). – TgM : Tipografia, 1976. – 185 p.
- *Patologie chirurgicală : curs* / E. V. Bancu, Csizér Zoltán, T. Georgescu. – București : EDP, 1979. – 592 p.
- *Actualități chirurgicale* / Sub redacția E. Proca. – București : Editura Medicală, 1983.
- *Patologie chirurgicală : curs* / E. V. Bancu, Csizér Zoltán, T. Georgescu. – Ed. a 2-a. – București : EDP, 1983. – 695 p.
- *Tratat de patologie chirurgicală* / Vol. 1. : *Semiologie și propedeutică chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. Eugen Proca. – București : Editura Medicală, 1989. – 860 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából*. – Budapest – Mv, 1994.
- *Cuvântul Liber*. – An 6, nr. 75 (16 apr. 1994). – p. 2.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – Vol. 2. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Cuvântul Liber*. – An 15, nr. 144 (23 iul. 2004). – p. 5.
- *Magia chirurgiei*: Memorii. Alături de soțul meu, Prof. Victor Emilian Bancu. – TgM : Tipomur, 2004. – 252 p.

(A. T.)

BÁNFFY János, baron, prefectul jud.

Târnava, deputat în parlament, agronom; n. 17 sept. 1810, Ciuguzel (AB) – m. 8 dec. 1873, Breaza. Indrumat de prof. Szász Károly a studiat dreptul și a făcut o călătorie de studii în Elveția, Germania, Franța. A luat parte la

lucrările parlamentului transilvănean (1834, 1848). A fost numit prefect al jud. Târnava. S-a retras din activitatea publică, a trăit și a muncit pe moșia sa din Breaza. A luat parte la activitatea Soc. Economice Naționale. A

publicat articole de economie agrară în periodice transilvănene.

Lucrări publicate:

- *Rövid utasítás egy húsz hold területű váltógazdaság rendezésére kis birtokosok számára*. – 2. kiad. – Kolozsvárott: Az ev. ref. főtanoda betűivel, 1859. – 48 p.
- *Bár a kertem nagyobb volna!* : Néhány szó a tagosításról. – Kolozsvár, 1866.
- *Bár a kertem nagyobb volna!* : Néhány szó a tagosításról. – 2. kiad. – Kolozsvár, 1867.

Referințe:

- *Vasárnapi Újság* 4. sz., 1874.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

(F. M.)

BARA Tivadar, medic chirurg; n. 7 mai 1954, Mărtiniș (HR). Studii: Fac. de medicină la

IMF TgM (1980). Dr. în științe medicale (1997). A fost medic stagiar la Spitalul Jud. din Miercurea Ciuc (1980-82); asist. univ. la IMF (1982-97) și la Clinica de Chirurgie nr. 1 TgM (1982-96); specialist în chirurgie generală (1986); medic primar (1992);

asist. la Clinica Chirurgicală nr. 3 (1996); asist. la Clinica Chirurgicală nr. 2 (1996-); șef de lucrări (1997-2002), conf. univ. (2002). Specializări: Pécs (1993); Budapesta (1996); Strassbourg (1998). Domenii de cercetare: tratamentul chirurgical al tumorilor stromale gastrointestinale, al pancreatitei cronice, operații multiviscerale pentru cancerul gastric etc. Studiile de specialitate au fost publicate în reviste și prezentate la conferințe din țară și Ungaria: *Revista Medicală* (1985, 1987-88); *Chirurgia* (1988, 2001-03); *Magyar Sebészet-Abstracts* (1992); *Magyar Sebészet* (1994, 1998, 2000, 2002); *Revista de Med. și Farm* (1994, 1996, 2001); *Medical Update* (1999); *Surgical and Radiological Anatomy* (1999); *Digestive Surgery* (1999, 2002); *Orvostudományi Értesítő* (1999, 2003); *Sibiul Medical* (2000-02); *Acta*

Medica Transilvanica (2000); *Cercetări experimentale, medico - chirurgicale*, Timișoara (2000); *Revista Medico-Chirurgicală*, Iași, (2003-04). Membru în Soc. de Chirurgie Româno-Maghiară.

Lucrări publicate:

- *Kis sebészet.* – Mv. : OGYI, 1999.

Referințe:

- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Vol. 1. : A-K. – Csíkszereda, 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – Nagyvárad, 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.*
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

BARABÁS Béla, prof. de chimie și fizică; n. 24 oct. 1911, Stânceni – m. 1979, TgM. Studii: gimnaziale la Col. Ref. TgM; Univ. „Ferdinand I” din Cluj, Fac. de Fizică-Chimie (1935). A fost prof. de lic. la TgM, apoi devine șef de lucrări (1965-); conf. univ. la IMF TgM, Catedra de Farmacie, până la pensionare (1951-73). Domenii de cercetare: oxidarea lecitinei, proprietățile fizico-chimice ale lipidelor; folosirea apelor minerale radioactive autohtone în terapie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Fizikai gyakorlati jegyzet* : Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1958. – 98 p.
- *Mechanika. A testek három halmazállapota. Hangtan* / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre. – Mv. : OGYI, 1954. – 119 p.
- *Hőtan. Molekuláris fizika. Kolloidika.* / Balogh László, Barabás Béla, Rott Lajos. – Mv. : OGYI, 1954. – 115 p.
- *Elektromosság tan orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1954. – 128 p.
- *Fizika.* – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika. – 259 p.; 2. rész : Elektromosság tan. Fénytán. – 268 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 1. köt. : A-F.
- *Generisich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Csíkszereda, 1996. – 1.köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

BARBU Vasile; Krausz László; ing. mecanic; n. 1897, Luduș – m. 28 mart. 1981, București. Studii: Școala Industrială Superioară la Budapesta (1919). A lucrat ca lăcătuș, mecanic agricol, strungar, turnător. A fost ing. proiectant la Fabrica Dermata din Cluj; la Institutul de Proiectare Industrială din București; șef de proiectare la Institutul de Proiectare din Industria Chimică București (1948-); șeful secției tehnice a Institutului de Cercetări în Construcții. A publicat studii, cărți în limba română și maghiară. A publicat articole și studii în *A Jövő Társadalma* (1925-27); *Munkásélet*; *TETT*; *A Hét*; *Korunk* (1971).

Lucrări publicate:

- *Calcululele strungarului.* – Ed. a 2-a. – București : Editura Tehnică, 1959. – 368 p.
- *Az esztergályos kézikönyve.* – Bukarest : Technikai Kiadó, 1960. – 256 p.
- *Cartea strungarului.* – București : Editura Tehnică, 1960. – 264 p.
- *Cartea strungarului.* – Ed. a 2-a. – București : Editura Tehnică, 1962. – 268 p.

- în colaborare:

- *Confecții și construcții metalice ușoare* / V. Barbu, Constantin Pesteși, Ioan Chivu. – București : Editura Tehnică, 1965. – 288 p.
- *Îndrumător pentru ridicarea calificării lăcătușurilor mecanice de întreținere și reparații universale* / V. Barbu, Cornel Moldovan, Teodor Petra. – București : Editura Tehnică, 1969. – 2 vol. – Vol. 1. – 199 p.; Vol. 2. – 176 p.
- *A karbantartó géplakatos könyve* / V. Barbu, Cornel Moldovan, Teodor Petra. – București : Editura Tehnică, 1971. – 299 p.

Referințe:

- *Tett*, 1-2. sz., 1980.
- *Korunk*, 1983.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 3.köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

BARBU Zeno, medic, prof. univ; n. 1915, Tinca (BH) – m. 1985, TgM. Studii lic. la Oradea; UMF Cluj. Activitate profesională: dir. Sanatoriului din Geoagiu (HD); prof. univ. la IMF TgM și șeful Clinicii de Ftiziologie TgM (1951-85); dir. Filialei Academiei RSR TgM. Membru corespondent în

Academia de Științe Medicale București.

Lucrări publicate:

- *Medicină internă. Manual pentru învățământul medical superior.* – Vol. 2. – București : sn, 1963.
- *Ftiziologie clinică* / Redactor C. Anastasatu. – București : EDP, 1975. – 301 p.
- *Tratat de fiziologie.* – Cluj-Napoca : sn, 1983.

- în colaborare:

- *Phthysiológiai jegyzetek.* – 1952.
- *Manual de fiziologie.* – 1962.
- *Medicină internă* : Manual pentru învățământul medical superior. – 1963. – Vol. 2.
- *Ftiziologia.* – 1965.
- *Ftiziologia.* – 1966.
- *Cercetări medicale.* – 1968.
- *Ftiziologia* / Ed. a 2-a revăzută și adăugită. – 1969.
- *Phthysiológiai jegyzet* / Barbu Zeno, Jozefovics Ferenc. – Mv.: OGYI, 1977. – 135 p.
- *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – Vol. 1. – 1983.

Referințe:

TETT, 1. sz., 1977.

Genersich Antal emlékkönyv. – Budapest – Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.; A. T.)

BARNA, Adriana Gabriela, botanist, algolog, metodist; n. 18 dec. 1942, Sighișoara. Studii: Lic. „G. Coșbuc”; Fac. de Biologie-

Geografie, Cluj-Napoca (-1965). Dr. în biologie (1978). Activitate profesională: cercetător științific, ICB Cluj-Napoca (1965-93); biolog principal la Grădina Botanică (1986-87); cercetător, UBB Cluj-Napoca, Catedra de Fiziologia plantelor. Activitate didactică din 1993 la Catedra de Metodică a Fac. de Psihologie și Știința Educației, UBB Cluj-Napoca. A publicat articole în revista *Tribuna învățământului*. Distinsă cu Premiul ICB (1977); Premiu de inovație pentru Instalația de cultivare intensivă și masivă cu circuit închis a algelor (1986).

Lucrări publicate:

- *Tratat de algologie.* – Vol. 1. – București : Editura Academiei RSR, 1976.

- în colaborare:

- *Predarea biologiei în învățământul gimnazial /* Agaftea Moldovan, Irina Pop, Adriana Barna. – București : EDP, 1998. – 119 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

BARTEL György, medic; n. 5 mart. 1917, Cluj – m. 2 ian. 1979, Stânceni. Absolvent al Fac. de Medicină (-1943); a studiat la Viena cu bursă Humboldt. Dr. în medicină. A lucrat la IMF TgM, ocupând numeroase funcții pe linie profesională: medic șef al cabinetului medical PCR Mureș (1945-79). Sub conducerea lui s-a format disciplina și Clinica de Endocrinologie din TgM. Domenii de cercetare: histologie, hematologie; ca șef al Disciplinei endocrinologie îl preocupă transplantul de hipofiză, epidemiologia distrofiei endemice tireopate în MS cu un interes dominant față de factorii etiologici; obezitatea și diabetul zaharat; a introdus tehnicile de determinare a anticorpilor antitiroidieni. A elaborat peste 120 de lucrări științifice care au fost prezentate în ședințe și congrese; unele au fost publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate. I s-au acordat numeroase distincții, printre care și „Ordinul Muncii” cls. a III-a.

Lucrări publicate:

- *Az endémiás golyváról.* – Mv. : OGYI, 1955. – 7 p.

• *Curs de endocrinologie clinică* : pentru studenții Fac. de Stomatologie. – TgM : IMF, 1978. – 66 p.

- în colaborare:

- *Belgyógyászati előadások*. – Vol. 2. – 1951.
- *Endokrinológiai jegyzetek* / Bartel György, Szabó István, Boér László. – Mv., 1954. – 105 p.
- *Endokrinológia* : Neuro-endokrin kórképek. – Mv. : OGYI, 1976. – 132 p.

Referințe:

- *Revista medicală*, nr. 1-2, 1979, p. 191.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.; F.M.)

BÁTHI Gábor, gospodar în satul Cinta, com. Gheorghe Doja, de unde trimitea știri și articole la revista clujeană *Erdélyi Gazda* (1873).

Lucrări publicate:

- *Koronás szőlőművelés* : 11 kőmetszetű ábrával. – Kolozsvár : Stein J., 1861. – 27 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

(F. M.)

BAUMGARTEN, Johann Christian

Gottlob, medic, botanist, filosof; n. 7 apr. 1765, Luckau (Germania) – m. 29 dec. 1843, Sighișoara. Studii: lic. în orașul natal (1784); medicina la Dresda, Leipzig; devine dr. în filozofie (1790) și în medicină (1791). S-a mutat la Viena, unde a stat doi ani și cunoaște pe Samuel și Michael Bruckenthal. În urma unei invitații făcute de botanistul J. Lerchenfeld se mută la Sibiu (1 oct. 1793). Devine medic la Nocrich (1 oct. 1794-00). Excursiile lui științifice se desfășoară în Munții Făgărașului și Bârsei. Cercetează flora din jurul localităților Agnita și Rupea. A fost invitat la Sighișoara unde a practicat medicina până la moarte (1801-07, 1829-41). Între anii 1708-28 s-a dedicat activității științifice, cercetărilor de botanică.

Cercetează flora din împrejurimile Sighișoarei, din zona Harghitei, a Munților Gurghiului, zona Miercurea Ciuc, Sf. Gheorghe, Câmpia Transilvaniei etc. A compus prima lucrare descriptivă referitoare la flora Transilvaniei, operă monumentală. Ierbarul alcătuit de el, format din două secțiuni: *Herbarium patrium*, format din 2000 specii în 5422 coli și cel cu plante din străinătate, *Herbarium universale* se află azi în posesia Grădinii Botanice din Cluj. Publică în trei vol. observațiile sale asupra florei din Transilvania; vol. 4 a fost publicat post-mortem de Michael Fuss (1846). A fost membru în Soc. Linné din Leipzig și Soc. Medicilor din Pesta.

Lucrări publicate:

- *Epist. gratul. brevis trepani coronati historia*. – Lipsiae, 1789. – 11 p.
- *Sertum Lipsicum seu stirpes omnes praeprimis exoticas circa urbem olim maximeque nuperrime plantas digessit atque descripsit secundum methodum Linneanam*. – Lipsiae, 1790. – 48 p.
- *Flora Lipsiensis, sistens plantas circul. Lips. spont. secundum Systema sexuale revisum emendatumque distributas cum synonymis perpaucis etc.* – Lipsiae, 1790. – 741 p.
- *Dissertatio politico-phys. de arte decoratoria*. – Lipsiae, 1791. – 49 p.
- *Dissertatio inaug. de corticis ulmi campestris natura, viribus usuque medico*. – Lipsiae, 1791. – 36 p.
- *Enumeratio Stirpium Magno Transsilvaniae Principatui praeprimis indigenarum in usum nostrorum botanophilorum conscripta inque ordinem sexuali-naturalem concinnata*. – Vindobonae, 1816-1846. – Tom. 1. – XXVII, 428 p.; Tom. 2. – X, 393 p.; Tom. 3. – VIII, 348 p.; Tom. 4. – Cibinii : typis haeredum nob. de Hochmeister, 1846. – IV, 236 p.

- în colaborare:

- *Enumeratio Stirpium Transsilvaniae indigenarum mantissa* / Johann Christian Gottlob Baumgarten; Michaele Fuss. – Cibinii : typis Theod. Steinhausen, 1846. – VIII, 236 p.
- *Enumerationem Stirpium Transilvanicarum curante* / Johann Christian Gottlob Baumgarten;

Michaele Fuss. – Cibinii : s. a. typis haered. M. nob. de Hochmeister. – 112 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete* : 1472-1875 / Szinyei József; Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – Vol. 1. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *Bibliografia română-ungară*. – Vol. 2. – 1931.
- *La vie scientifique en Roumanie*. – 2 vol. – Bucarest, 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures*. – 1937.
- *Enciclopedia cugetarea*. – 1940.
- *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 1. köt. : A-K. – 1967.
- *Profiluri mureșene*. – Vol. 2. – 1973. – p. 69.
- *Personalități ale științei. Mic dicționar*. – 1977. – p. 26.
- *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. – 1982.
- *Istoria științei și tehnicii în România : Date cronologice*. – 1985. – p. 117.
- *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – Thaur bei Innsbruck : Wort und Welt Verlag, 1993.
- *Istoria biologiei în date* – București, 1996.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1.köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

BĂȚAGĂ, Emil, n. 2 febr. 1938; lector UT TgM; lucrează la IIS din 1960.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Lucrări de laborator. Fizică* / S. Gîju, E. Bătagă. – TgM : UT, 1991-1993. – 2 vol. – Vol. 1. – 1991. – 148 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

BEDŐ Carol; Károly, medic; n. 14 iul. 1924, Brașov. Studii: Lic. Romano-Catolic Brașov (1935-43); Lic. „A. Șaguna” (-1943);

Univ. „Ferdinand I”, Fac. de Medicină Cluj, Sibiu (1943-45); UBB Cluj; Fac de Medicină TgM (1946-49). Dr. în științe medicale cu teza: *Reducerea duratei determinării indicelui colimetriei în alimente cu ajutorul unui*

biostimulator chimic (1968). Activitate

profesională: Clinica de Dermatologie; preparator principal (1947); asist. univ., Catedra de microbiologie - igienă (1949-); șef lucrări, Disciplina igiena alimentației (1959-71); conf. univ. (1971-76); prof. univ., Catedra de igienă (1976-91) în cadrul UMF TgM; cercetător la Institutul de Igienă TgM. Domenii de cercetare: alimentația populației, starea de nutriție, metabolismul energetic, metabolismul gazos celular, dezvoltarea organismului tânăr, extracte și izolări de fracțiuni din timusul bovin cu precădere a inhibitorului. Specializări în igiena alimentației (1959), nutriție, dietetică, Germania (1972). Distincții: premiul „V. Babeș” al Academiei Române (1990); titlul de „Profesor Emeritus” al UMF TgM (2004). Membru în: Soc. Științifică de Igienă (1955-91); EME, Secția de Științe Medicale (1990-); membru titular în AȘMR (1992-); Soc. Științifică Medicală Sommelweis Budapest (1992-). Hobby-uri: laboratorul și grădina.

Lucrări publicate:

- *Élelmiszeregészségtan* : Jegyzet. – Mv. : OGYI, 1959. – 304 p.
- *Igiena copilului și adolescentului* : curs. – TgM : IMF, 1974. – 167 p.
- *Alimentația omului* : curs. – TgM : IMF, 1976. – 193 p.
- *Az ember táplálkozása* – Mv. : OGYI, 1976. – 185 p.
- *Pentru sănătatea sistemului osos. Alimente, meniuri*. – TgM : Mentor, 1998.
- *Csontbarát étrend*. – Mv. : Mentor, 1998. – 40 p.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de igienă*. – 1952.
- *Curs de igienă specială*. – 1953.
- *Általános és település-közegészségtan* / Horváth Miklós, Steinmetz József, Bedő Károly. – Mv., 1957. – 289 p.
- *Gușa endemică* / Redactor Ștefan Milcu. – București : Editura Academiei RPR, 1957. – Vol. – 1. – 679 p.
- *Îndreptar de lucrări practice de igiena alimentației* / Losonczi V., Bedő C. – TgM : IMF, 1967. – 191 p.

- *Általános és településegészségtan* / Horváth M., Steinmetz J, Bedő C. – TgM : IMF, 1972.
 - *A gyermek- és serdülőkor egészségtana* / Bedő K, Losonczy Ibolya. – Mv. : OGYI, 1977. – 151 p.
 - *Manual de igienă*. – 1980.
 - *Általános közegészségtan*. – 3. kiad. – 1983.
 - *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostanhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.
 - *Tratat de igienă* / Coordonator Bedő C. – București : Editura Medicală, 1985. – 2 vol. – Vol. 2. – 785 p.
 - *Igiena generală și comunală* : curs. – 1986.
 - *Tápértéktáblázatok. Táplálkozás-tudomány – Dietétika Ismeretéhez* / Bedő C., Ábrám Z. – TgM, 1994.
 - *Igiena alimentară* : curs litografiat. – 1996.
- Referințe:**
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. – 1.köt. : A-F.
 - *Dialog despre sănătate*. – 1981. – vol. 1.
 - *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
 - *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
 - *Népújság*, 21 júl. 2004.

(A. T.)

BEDŐHÁZI János, prof. de chimie, fizică, științe naturale; n. 27 iul. 1853, Veseuş (AB) – m. 23 iun. 1915, TgM. Studii: lic. la Col. Ref. din Cluj (1870); Univ. de Chimie la Budapesta (1870-73); și-a continuat studiile de chimie, literatură maghiară și ped. la Cluj (1875-77), obținând diploma de prof. de chimie și științe naturale (1881). A fost numit locțiitor (1879-81) și apoi prof. la Col. Ref. din TgM. A fost dir. Col. (1887-90); a înființat internatul (convictus) în 1900. A fost ales deputat în parlament (1901-10). A tradus și a scris poezii *Anakreoni dalok* (1886), *Költemények* (1895), proză *Tréfás történetek* (1896), *Ki a vallásos ember?* (1903), *1906. március 15. Ünnepi beszéd* (1906), *Beszéd a marosvásárhelyi Kossuth-szobor leleplezése alkalmával, Kerékvágások életem útján* (autobiografie în 2 vol. 1914). A redactat ziarul *Marosvásárhely* (1892-93). A publicat

articole de zoologie în *Természettudományi Közlöny*, poezii în periodicele locale și naționale.

Lucrări publicate:

- *A két Bolyai* : Élet és jellemrajz. – Mv.: Kiadja a mv.-i ev. ref. Kollegium előljárósága, 1897. – 454 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. –1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p. 486-487.
- *Bedőházi János emlékezete* / Írta és felolvasta az „Erdélyi Irodalmi Társaság” Kolozsvárott 1916. május 5-én tartott gyűlésén dr. Szász Károly. – Mv. : Benkő László kollegiumi könyvnyomdája, [1916]. – 22 p.
- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest : Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-K. – 1967.
- *Népújság Évkönyv*, 1994.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BÉLDI Miklós, prof., biolog, ornitolog; n. 9 apr. 1925, Tárnăveni. Studii: Col. Ref., azi „Bolyai Farkas”, TgM (1936-40); Lic. Piarist

Cluj (1940-44); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Biologie (1946-50). Activitate profesională: prof., Șc. Mixtă, Salonta, com. Ghiorac, (1950-53); Șc. de 7 ani, com. Lăzărea (1953-55); Șc. de 7 ani, Mera, com. Viștea (1955-57); Șc. de 7 ani, Suceag, com. Baci (1957-59); muncitor (1959-64); Șc. de 8 ani, Vișa, com. Gădălin (1964-65); Șc. de 8 ani, Suceag, com. Baci (1965-85); prof. gr. II (1970) și gr. I (1978); din 1969 cercetător la Centrul Român de Ornitologie; se pensionează în 1985. Domenii de cercetare: ornitologie; inelarea păsărilor. Participă la numeroase conferințe în țară și străinătate; publică articole în ziare și reviste de specialitate: *Aquila* (1956, 1960-68, 1973), *Előre*; *Erdélyi Gyopár*; *Igazság*; *Jóbarát*; *A Madártani Intézet Évkönyve*. Colaborator al Centrului Român de Ornitologie. Distincții obținute: premiul I pentru expediția în Munții

Ciucului (1981); „Prof. Emerit” (1999); Premiul „Ezüstgyopár” (2001). Membru în Soc. Ornitologică din România (1970-).

Lucrări publicate:

- *Ismerjük meg a madarakat.* – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1959. – 196 p.
- *Ismerjük meg a madarakat.* – 2 kiadás. – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1962. – 292 p.
- *Madarász szemmel a Kárpátokban.* – Kolozsvár : Dacia, 1970. – 265 p.
- *Madárhatározó* : Románia Szocialista Köztársaság madarai. – Kolozsvár - Cluj-Napoca : Dacia, 1980. – 291 p.
- *Élet az erdőben.* – București : Kriterion, 1989. – 316 p.
- *Egy esztendő a madarak világában.* – Kolozsvár : Studium, 1995.
- *Európa vízimadarai.* – Bukarest; Kolozsvár : Kriterion, 1999.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 1.köt. : A-F.
- *Die Ornithologie Siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda.* – 2000.
- *A madárta története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed : „BF” Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(A. T.)

BÉLTEKI NAGY Zsigmond, medic; n. 12 oct. 1786 – m. 29 apr. 1859, TgM. Studii: medicina la Viena (1818). A fost medic la TgM; vice curator al Col. Ref. din TgM (24 aug. 1834 – 29 apr. 1859). A publicat articole de științe naturale în *Vasárnapi Újság* (1857-58) și vol. *Erdély Historiájának rövid átnézete* (1837).

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medica sistens conspectum systematico-practicum aquarum mineralium Magni Principatus Transylvaniae indigenarum.*

– Vindobonae : apud Franc. Wimmer, 1818. – X, 88 p.

- *Vetést pusztító rovarok.* – Pest, 1857.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *Magyarország orvosi bibliográfiája : 1472-1899* : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.
- *Krónikás Füzetek* / Fodor István, 4. sorozat, sz.

(F. M.)

BENEDEK Imre Sándor, medic cardiolog; n. 26 iun. 1950, Odorheiu Secuiesc. Studii: Lic. „Unirea” și Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1965-69); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1969-74). Dr. în cardiologie cu teza: *Contribuții personale în diagnosticul și tratamentul cardiomiopatiilor dilatative* (1993). Activitatea profesională: student intern (1974-75); medic intern la Oficiul Farmaceutic TgM (1975-77); medic de medicină generală la Spitalul din Sighetul Marmației (1977-78); medic secundar de medicină internă (1978-82); medic principal specialitatea interne (1982); medic cercetător științific (1982-84); medic principal specialitatea interne (1984-91); medic primar interne (1991-96); medic primar cardiolog (1996-97) la Dir. Sanitară Jud. Mureș; Spitalul Clinic Jud. TgM; șeful Laboratorului Cateterism Cardiac al Clinicii de Chirurgie Cardiovasculară (1997-99); dir. strategie și management, DSP Mureș și dir. general, cons. CAS Mureș (1999); șeful Clinicii de Cardiologie, Spitalul Clinic Jud. de Urgență Mureș (1999); șef lucrări la Catedra de Medicină internă, UMF TgM (1999-00); cons., membru în Comisia de specialitate cardiologie din cadrul MS (2000); dir. general, Institutul Clinic Medical TgM (2001); conf. univ. la UMF TgM (2001-); medic specialist în medicină internă (1981); medic specialist cardiolog (1982); șef de unitate nucleară (1982); medic primar de medicină internă (1991); medic primar cardiolog (1996). Domenii de cercetare: înlocuirea valvelor cardiace cu proteze și valve biologice,

monitorizarea debitului cardiac, exploatarea valvei tricuse prin metode neinvazive, cercetări privind producerea și dezvoltarea unor tipuri de valvă tisulară, ameliorarea morbidității și mortalității infantile prin tratamentul medico-chirurgical al cardiopatiilor congenitale la sugar și copil mic, puncția biopsie pulmonară transvasculară, elaborarea unor metodologii de diagnostic și tratament precoce în cardiomiopatia dilatativă. A obținut un brevet de inventator (1988). Studiile au apărut în: *Revista Medicală - Revue Roumaine de Medicine Interne* (1977, 1981); *Orvostudományi Értesítő* (1992-93, 1995-96, 1999, 2001-03); *Revista de medicină și Farmacie = Orvosi és gyógyszerészeti szemle* (1994-95, 1997-98, 2000-02); *Revista română de cardiologie* (1995-01); *International Angiology* (1997); *Romanian Journal of Internal Medicine* (1998-99); *Revista UMF Timișoara* (1999); *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery* (1999, 2001); *European Heart Journal* (1999, 2001); *Revista Ligii Studenților* (1999); *Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség Szemléje = Revista sesiunii anuale științifice a studenților maghiari, TgM* (2000-01, 2003-04); *The Journal of Coronary Artery Diseases* (2000-01); *Journal of European Congress of Radiology* (2001); *Cardiologia Hungarica* (2001-03); *Revista de economie și administrație sanitară, informare profesională și științifică* (2001); *Revista Clinică* (2001); *Revista română de aritmii, electrofiziologie cardiacă și pacing* (2001). A participat la peste 30 congrese internaționale, la peste 40 congrese naționale și locale. Specializări: București (1977-82); Cluj-Napoca (1981-82); TgM (1988, 1992); Budapesta (1978, 1990-04); München (1984, 1986, 1988, 1991); Maastricht (2000); Paris (2001-03); Monte-Carlo (2001); Luxor (Egipt, 2001); Leipzig (2002); Viena (2003). Membru în Soc. Europeană de Cardiologie; Soc. Internațională de Angiologie; Echipa Europeană de Cercetare Euro Heart Survey; Soc. Maghiară de Cardiologie; Soc. Balcanică de Angiologie; Soc. Română de Cardiologie; Soc. Română de Angiologie; Comisia de

Cardiologie a MS; Soc. Medicală Cardio Med; EME. Disticții obținute: „Fellow of the European Society of Cardiology” (2000); „European Cardiologist” (2000); Certificat de competență în: Echocardiografie (2000), Electrofiziologie și stimulatoare cardiace (2000), Cardiologie invazivă și intervențională (2000), Premiu acordat de Euro Heart Survey și de Soc. Română de Cardiologie. Hobby-uri: vânatoare, istoria artei, filmări, înot, polo.

Lucrări publicate:

- *Actualități în bolile arteriale obstructive periferice*. – Cluj-Napoca : Editura Gloria, 1997. – 218 p.
- *Biopsia endomiocardică*. – Cluj-Napoca : Editura Interval, 1998. – 57 p.
- *Aportul tehnicilor imagistice în diagnosticul și tratamentul bolilor arteriale obstructive periferice*. – Cluj-Napoca : Editura Interval, 1999. – 152 p.
- *Belgyógyászati jegyzet*. – Mv., 2000.
- *Belgyógyászati jegyzet* : Fogorvosi kar, 3. - év. – Mv. : OGYE, 2002. – 187 p.

- în colaborare:

- *Coronary Artery Disease*. – Bologna : Editura Monduzzi, 2000.
- *Advances in Coronary Artery Disease*. – Bologna: Editura Monduzzi, 2001.
- *Actualități în diagnosticul și tratamentul arteropatiilor obliterante / Sub redacția prof. dr. Mihai Datcu*. – Iași, 2001.

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

BENEDEK István, medic, hematolog.; n. 20 oct. 1948, Odorheiu Secuiesc. Studii: Lic. Unirea TgM (1966), Fac. de medicină IMF TgM (1973). Dr în științe medicale cu teza: – *Studiu clinic, biologic și de tratament al neoplasmelor plasmocitare* (1998). Asist. univ. (1984–99), șef de lucrări (1999-2004), conf. univ. (2004 –) la disciplina de medicină internă UMF TgM; șef secție Clinica Hematologie și Transplant Medular TgM (1998–), administrator Policlinica CARITSAN TgM (1996–), Consilier municipal TgM, șef al grupului UDMR din consiliul local

(1996 –). Domenii de cercetare: studiu clinico-paraclinic privind etiologia hipoplaziilor medulare pentru aplicarea unor măsuri profilactice și tratamente diferențiate (1994 – 96), primul transplant de măduvă osoasă în România la un adult (2001), 20 de transplante autologe de măduvă osoasă din care 6 transplante autologe în leucemii acute (primele efectuate în România) (2001-). Membru în Consiliul Profesorat al UMF TgM (1995 – 99), conducător a peste 30 lucrări de diplomă (1991 – 2004), redactor al revistei *Orvostudományi Értesítő* (1995 – 96). A participat la o serie de congrese, conferințe, simpozioane în țară și străinătate: Montreux (2002), Florența (2002), Lyon (2003), Istanbul (2003), Barcelona (2004). A publicat articolele în : *Z. Gerontol.* (1983), *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1995, 1996, 1999, 2002), *Revista Română de Medicina Muncii* (1998), *Documenta Hematologica* (1999, 2000, 2001, 2002, 2003), *Revista de Medicină și Farmacie* (2001, 2002). Specializări : medic secundar interne (1973), medic specialist interne TgM (1982), medic primar hematolog – București, Fundeni (1991); curs de hematologie clinica – Clinica de Hematologie Fundeni București; schimb de experiență : Universitatea de Medicină Debrecin (1985, 1992), la Institutul Național de Hematologie Budapesta (1994), la clinica de Transplant de Măduvă Osoasă Spitalul Clinic Szent László Budapesta (1997), curs intensiv de hematologie clinica și transplant de celule Stem Miami, Florida (1998), New Orleans (1999), San Francisco (2000), Innsbruck (2001). Membru în: Soc. de Hematologie și Transfuziologie din România, Soc. de Hematologie și Transfuziologie din Ungaria, Soc. Europeană de Transplant de Măduvă Osoasă (2002), Asociația Medicală Romtransplant (2002). Hobby-uri: sport, membru în echipa națională de înot (1970-73), sculptura

Lucrări publicate:

- *Plasmocitomák.* – Mv. : OGYE, 1998.
- *Plasmocitoame.* – TgM : Juventus Kiadó, 1998. – 176 p.

- în colaborare:

- *Belgyógyászati tünettan* : 3. év orvostanhallgatók számára. –3. köt. – 1996. – 365 p.
- *Belgyógyászati tünettan* : Egyetemi jegyzet. – Mv. : OGYI, 1999.
- *Belgyógyászati diagnosztika* kézikönyve. - 2002

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

BENEDEK József, medic; n. 11 apr. 1904, Căpeni (CV) – m. 23 mart. 1982, TgM. Dr. în științe medicale; conf. univ., IMF TgM; șeful Institutului Bacteriologic (1953-54); dir. Institutului de Igienă, filiala TgM.

Lucrări publicate:

- *Laboratóriumi vizsgálati anyag beküldése* : Gyakorló orvosok részére. – Székelyudvarhely : Közegészségügyi Laboratórium, 1948. – 16 p.
- *Általános bakteriológia.* – Mv. : Közegészségügyi Intézet, 1956. – 80 p.
- *Activitatea științifică a Institutului de Igienă, Filiala Mureș între anii 1949 și 1957.* – București : Editura Medicală, 1957. – 135 p.

Referințe:

- *Generisich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészsképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.; A. T.)

BENEDEK Zoltán, geolog; n. 11 sept. 1927, Miheșu de Câmpie. Studii: Lic. Ref. din Cluj (1946); univ. de geografie la Univ. „Bolyai” din Cluj (1950). Prof. de lic. la Carei (1950-). Prof. gr. I (1970). Publică studii, articole de pedagogie, de popularizarea științei în reviste de specialitate din țară și din Ungaria: *Földrajzi Közlemények*; *Korunk Évkönyv*; *Korunk*; *Művelődés*; *Natura*; *Studii și comunicări* etc. A obținut premiul I la concursul Soc. de Geografie din Ungaria (1960); premiul „Berde Áron” (1975). Membru în Soc. de Geografie din România (1955) și din SUA (1975).

Lucrări publicate:

- *A szőke Szamos földjén.* – Kolozsvár : Dacia, 1973. – 83 p.
- *Az időjárás és előrejelzése.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1977. – 95 p.

• *Vándorló kontinensek, változó tengerek.* – București : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1977. – 112 p.

• *A szilágyságtól Új-Guineáig* : Bíró Lajos természettudós életútja (1856-1931). – București : Kriterion, 1979. – 150 p.

• *Az élet fejlődése a Földön.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1979. – 152 p.

• *A Föld élete [Szakkönyv].* – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1980. – 231 p.

• *Növény – és állatföldrajz.* – București : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1988. – 216 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 1. köt. : A-F..
- *Korunk Évkönyv*, 1982.
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 1. köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

(F. M.)

BENGEA, Simona Nicoleta, medic; n. 9 ian. 1972, Câmpina (PH). Studii: UMF TgM, Fac. de Medicină (1997). Activitate profesională: preparator (1998-2001); asist. univ. (2001-) la disciplina Farmacologie a UMF TgM; medic rezident în specialitatea Radiodiagnostic (1999-). Activitatea de cercetare este focalizată în domeniul enzimologiei; specializări în domeniul enzimologiei: Japonia (2001-2002). Membră în Soc. Europeană de Farmacologie Clinică; Soc. Română de Farmacologie, Toxicologie și Terapeutică.

Lucrări publicate:

- *Curs de farmacologie pentru studenții anului III de medicină.* – Vol. 1-2. – TgM : UMF, sa.
- *Chimioterapie în stomatologie.* – TgM : University Press, 2000.

Referințe:

- *Farmacologi și toxicologi din România.* – 2003.

(A. T.)

BERECZKI Sándor, medic, preot, folclorist; n. 14 iul. 1916, Oradea. Studii: de teologie protestantă la Cluj (1939); Univ. „Bolyai” din Cluj (1951). A fost pastor secundar la Timișoara (1939-42); prof. de religie la Aiud (1942-43); medic specialist la Clinica de Neurologie din TgM (1951-60); neurolog la Policlinica din Șimleu Silvaniei (SJ) (1960-86). Domeniul de cercetare: hipnoza. Preocupări speciale: muzica populară.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Idegkörtan.* – 1958.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

(F. M.)

BEREȘ, Gheorghe Marius, ing. zootehnist; n. 1 aug. 1953, Târnăveni. Studii: Șc. Gen. Bahnea (-1968); Lic. „E. Racoviță” Bahnea (1968-72); Fac. de Zootehnie și Medicină

Veterinară Cluj-Napoca (1974-78); licențiat și în informatică. Dr. în genetică și ameliorarea animalelor cu teza: *Contribuții la ameliorarea și consolidarea liniei Marele Alb de Gornești* (1998).

Activitate profesională: șef fermă CTSP Gornești (1978-90); dir. SCPCP Gornești (1990-99); administrator unic SC Testsuin SA Gornești (1999-); cercetător științific principal, gr. III (1990); gr. II (2000), în genetică și ameliorarea animalelor. A participat la peste 20 de simpozioane și 10 congrese internaționale; publică în reviste de specialitate: *Sinteze ICPCP*

Periș (1985-89, 1994); *Revista de Zootehnie și Medicină Veterinară* (1987-88); *Magazin ilustrat* (1994); *Lucrări științifice Romsuintest Periș* (1996-98). Specializări: engleză intensivă (1986); informatică (1988). Membru în Soc. Românească de Zootehnie; preș. Asoc. Transilvane a Crescătorilor de Porcine; Cons. Zootehnic Superior din România; Yorkshire Club USA. Hobby-uri: Internetul.

Lucrări publicate:

• *Linia zootehnică specializată „Marele Alb de Gornești” de la creația biologică la producția industrială.* – TgM : Tipomur, 1998.

- în colaborare:

• *Promovarea și afirmarea progresului genetic în creșterea porcinelor* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, I. Lup. – TgM : sn, 1989.

• *Influența selecției după însușirile de reproducție asupra transmiterii în generații succesive a însușirilor de reproducție superioare și a performanțelor de testare la rasa Marele Alb* / I. Bereș, Gh. M. Bereș. – Cluj-Napoca : Univ. Științifică Agrară, 1990.

• *Lucrări științifice* : [studii]. – Periș Romsuintest, 1993, 1996-98.

• *Sesiunea de referate și comunicări științifice a USAB* : [studii]. – 1993, 1994.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, C. Podar. – Vol. 1. – TgM : Tipomur, 1996.

• *Manualul fermierului* : aspecte privind tehnologia de creștere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din sectorul privat; principalele boli ale porcinelor și măsurile generale pentru prevenirea lor. – 1996.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, N. Zeneci. – Vol. 2. – TgM : Tipomur, 1996.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, C. Man. – Vol. 3. – TgM : Transilvania, 1997.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, N. Zeneci. / Ediția a 2-a revizuită și adăugită. – TgM : Tipomur, 1999.

Referințe:

• *Magazin ilustrat.* – TgM : Casa de Editură Mureș, an 2, nr. 3, 1994.

• *Cuvântul liber*, an 9, nr. 116 (18 iun. 1997), p. 3.

(A. T.)

BEREȘ, Ileana, ing. zootehnist; n. 30 iul. 1954, Brăiești (BT). Studii: Șc. Gen. Siret (-1969); Lic. Agricol Rădăuți (1969-73); Fac. de Zootehnie și Medicină Veterinară Cluj-Napoca (1974-78). Dr. în genetică și ameliorarea animalelor cu teza: *Considerații privind*

eficacitatea diferitelor metode de estimare a valorii de ameliorare a reproducătorilor la porcine (1998).

Activitate profesională: ferma CSTP Gornești (1978-80); șef fermă (1980-81); cercetător științific (1982-);

cercetător științific principal gr. III (1990), gr. II (2000) în cadrul SC Testsuin SA. Activitate științifică în genetică și ameliorarea animalelor. Participă la peste 25 de simpozioane și 5 congrese internaționale. Publică în reviste de specialitate din țară: *Sinteze ICPCP Periș* (1985-89, 1994); *Medicină Veterinară* (1987, 1989); *Lucrări științifice Romsuintest Periș* (1993, 1996-98); *Buletinul AMV* (1996); *Revista de Zootehnie și Medicină*. Specializări: genetică-ameliorare (1985-86); engleză intensivă (1986); informatică (1998). Hobby-uri: Internet.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Promovarea și afirmarea progresului genetic în creșterea porcinelor* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, I. Lup. – TgM : Tipografia TgM, 1989.

• *Influența selecției după însușirile de reproducție asupra transmiterii în generații succesive a însușirilor de reproducție superioare și a performanțelor de testare la rasa Marele Alb* / I. Bereș, Gh. M. Bereș. – Cluj-Napoca : Univ. Științifică Agrară, 1990.

• *Manualul fermierului*: aspecte privind tehnologia de creștere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din

sectorul privat; principalele boli ale porcinelor și măsurile generale pentru prevenirea lor. – 1996.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, C. Podar. – Vol. 1. – TgM : Tipomur, 1996.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, N. Zeneci. – Vol. 2. – TgM : Tipomur, 1996.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, C. Man. – Vol. 3. – TgM : Transilvania, 1997.

• *Simpozionul național USAUM Cluj-Napoca* (1998; Cluj-Napoca). – Cluj-Napoca, 1998.

• *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, N. Zeneci. / Ediția a 2-a revizuită și adăugită. – TgM : Tipomur, 1999.

(A. T.)

BERGER Béla, medic ginecolog, n. 1918 – m. 1 iul. 1992, TgM. Dr. în științe medicale. A fost asist. univ. IMF TgM, medic primar.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet.* – 1. rész: 1955. – 211 p.; 2. rész: 1954. – 215 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1954. - 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet. – 232 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – 3. kiad. - Mv.: OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.

Referințe:

• *Generisch Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

BERGER, Gheorghe – Alois; György, prof. de matematică; n. 21 ian. 1932, Lugoj (TM). Studii: Lic. maghiar de băieți nr. 2, Cluj (1942-50); Univ. Bolyai, Fac. de matematică-fizică (1950-53). Activitate profesională: prof. Lic. din Odorheiu-Secei (1953-58); redactor la EDP, redacția Cluj-Napoca (1958-75); Lic. nr. 3, Cluj-Napoca; Lic. de Chimie, Cluj-Napoca (1975-79); Lic. Industrial Electromureș, TgM (1979-85); Lic. Agroindustrial, TgM (1985-86). Hobby-uri: probleme de matematică, rebus și pătrate magice.

Lucrări publicate:

• *Fejtörő játékok, játékos fejtörők.* – Kolozsvár : Dacia, 1975. – 152 p.

• *Bűvös négyzetek.* – Cluj-Napoca: Dacia, 1986.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

BERNÁD Dénes, ing. mecanic, bibliotecar; n. 11 iun. 1964, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1978-82); Univ. Brașov (1983-88). Activitate profesională: redactor la OMIKK,

Budapesta (1989-92); ing. proiectant, Toronto, Canada (1994-04). Cercetări în domeniul istoriei aviației Europei Centrale și de Est; participă la numeroase simpozioane la București, Budapesta, Omaha (SUA); publică studii și articole în reviste de specialitate din

mai multe țări: *Aero História; Aero Magazin; Aeronautica; AIR Enthusiast; AIR International; Avions; FlyPast; Militaria; Új Szárnyak*. Distins cu Premiul II al Muzeului Aviației din București (1997). Membru fondator în ARPIA; MRT, Budapesta.

Lucrări publicate:

• *Heinkel He 112 In Action* – Carrollton, Texas, USA : Squadron / Signal Publications, 1996. – 50 p.

• *Rumanian Air Force. The Prime Decade, 1938-1947.* – Carrollton, Texas, USA : Squadron / Signal Publications, 1999. – 80 p.

• *Heinkel Hs 129 In Action.* – Carrollton, Texas, USA : Squadron / Signal Publications., 2001. – 50 p.

• *Rumanian Aces of World War 2.* – Oxford, United Kingdom : Osprey Publishing., 2003. – 96 p.

- în colaborare:

• *Horrido. Légicsaták a Keleti Fronton* / Bernád Dénes, Mujzer Péter, Hangya János. – Budapest : OMIKK, 1992. – 136 p.

• *Junkers Ju 87 Stuka – Monograph* / Miroslav Bíly, Stefan Androvic, Dénes Bernád. – Prague:

Republic : MBI Publication, 1992. – 40 p. – Ed. în limba cehă.

• *Junkers Ju 87 Stuka – Monograph* / Miroslav Bíly, Stefan Androvic, Dénes Bernád. – Prague: Republic : MBI Publication, 1992. – 40 p. – Ed. în limba engleză.

• *Henschel Hs 129 – Monograph* / Peter Stachura, Dénes Bernád, Dan Haladej – Prague: MBI Publ., 1993. – 56 p.

• *Horrido. Aerial Battles over the Eastern Front* / Ed. 2. – Budapest : OMIKK, 1993. – 136 p.

• *Focke-Wulf Fw 189 – Monograph* / Pavel Kucera, Dénes Bernád, Stefan Androvic – Prague : MBI Publ., 1996. – 60 p.

• *Henschel Hs 129 – Monograph. – 2. ed. -* / Peter Stachura, Dénes Bernád, Dan Haladej – Prague : MBI Publ., 1996. – 60 p.

• *Le Potez 25 – Monograph. – Outreau (France)* : Edition Avions, 1996. – 256 p.

• *Avia B-35 / 135 – Monograph* / Miroslav Bíly, Dénes Bernád, Pavel Kucera. – Prague : MBI Publications, 2003.- 88 p.

• *Potez Types 62 et 65. – Rochemaure, France* : Avia Editions, 2003.

• *Balkan Battles Stuka* / Editor Bernád Dénes; autor Ronald Tarnstrom. – US : Trogen Books, 1998.

• *Germany' s First Ally – Armed Forces of Slovakia* / Editor Bernád Dénes; autori Charles Kliment, Bretislav Nakládal. – US : Schiffer, 1998.

• *Ju 87 Stuka* / Editor Bernád Dénes; autor Peter C. Smith. – UK : Crowood, 1998.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.; F. M.)

BERNÁD Iona, referent, ziarist, soră medicală; n. 6 nov. 1963, Sîngeorgiu de Pădure. Studii: Lic. Sanitar TgM (1978-82); specializare în obstetrică-ginecologie (1982-83; 1991-92). Activitate profesională: asist. obstetrică-ginecologie la Crăciunești (1982-92); Policlinica CFR TgM (1992-93); Dispensarul Medical nr. 3 TgM (1993-99); referent la Fundația Oasis TgM (2003). Domenii de

cercetare: etnomedicină, medicină naturală, metode de păstrare a sănătății; publică articole în *Háromszék* (2001-); *Népújság* (1998-); *Nyugati Jelen* (1998-); *Ökonetvilág* (2003); *Székely Hirmondó* (2001-), *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve 10.* (2002). Specializări în masaj, kinetoterapie, energoterapie, radiestezie, medicină tradițională din Tibet, metodele Reiki și Pranadi, etnografie. A colaborat la volumele: *Körösi Csoma Sándor és magyar mitoszaink*, *Körösi Csoma Sándor és magyar nyelv* (2002). Distinsă cu premii la Conferința Națională a Moșelor din Ungaria (2003). Membră în Asoc. Culturală „Wesselényi Miklós”, Ghindari (2000); Asoc. Culturală „Körösi Csoma Sándor”, Covasna (2001); Asoc. Etnografică „Kriza János”, Cluj-Napoca (2001); Asoc. Ziarștilor Maghiari din România (2001); Magyar Egészségügyi Társaság, Budapesta (2003). Hobby-uri: drumeții în natură, dans popular, filmări, teatru, muzică, fotografie, etnografie.

Lucrări publicate:

• *Egészségünkért.* – Sf. Gheorghe : Urania, 2003. – 251 p.

(A. T.)

BERNÁDY György, farmacist, primar, prefect, deputat; n. 10 apr. 1864, Beclean (BN) – m. 22 oct. 1938, TgM. Studii: elementare la Bistrița și TgM (1882); univ. la Cluj și Budapesta; obține diploma de farmacist (1886) cu titlul de dr. (1889); a terminat și dreptul, obținând titlul de dr. în drept (1896). A fost ales deputat al orașului TgM în parlament (1896-1900). A fost primar al orașului TgM (1900-12,

1926-29). A fost prefect al jud. Mureș-Turda (1912-17), deputat în Parlamentul României (1922-26). A scris studii și articole ca *Kötelességeink* (1914), *Intelmek* (1916), *Nyilt levél* (1920), *Reflexiók Gyárfás Elemér szenátor úrnak „Az első kísérlet” című, a „Magyar Kisebbség” 1937. évi 2-3. számaiban megjelent*

közleményére (1937). De numele lui se leagă organizarea centrului modern al orașului, construirea Palatului Culturii, a primăriei (azi Prefectura Mureș), a Camerei de comerț și industrie, precum și canalizarea și electrificarea orașului. În timpul activității sale au fost deschise 117 străzi (toate pavate), a intrat în funcțiune uzina electrică, fabrica de gaz și de cărămizi, au fost construite o serie de școli - de ex. clădirea UMF-ului de azi, a luat ființă școala de muzică orășenească, biblioteca orășenească și pinacoteca. A fost membru al Soc. „Kemény Zsigmond.” A publicat articole de specialitate în *Gyógyszerészeti Közlöny*. În semn de recunoștință urmașii i-au ridicat o statuie în TgM, care a fost dezvelită la 29 oct. 1994.

Lucrări publicate:

- *Az erdélyrészi földgáz kérdésről*. – Mv., 1913.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi községi polgári fiúiskola története* / Írta Nemes Ödön. – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896.
- *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegejtőtte Matolcsy Miklós dr., Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest, 1910.
- *Erdély vallatása: A magyar egység. Bernády György. Dózsa Endre...* / Ligeti Ernő. – Cluj-Kolozsvár : Lapkiadó rt., 1922.
- *Bernády : Emléksorok 70-ik születésnapjára*. – TgM : Kiadja a Marosvásárhelyi Ref. Kollegium, Tipografia Benkő, 1934. – 46 p.
- *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 1. köt.: A-K. – 1967.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 1.köt. : A-F.
- *Generich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
- *Népújság Évkönyv*, 1994.
- *Bernády György emlékezete* / Nagy Miklós Kund, Keresztes Gyula. – Mv. : Impress, 1999.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BERWERT, Friedrich Martin, mineralog; n. 16 nov. 1850, Sighișoara – m. 22 sept. 1918, Viena. Studii: Univ. din Viena (1869-71), apoi cea din Graz, unde a obținut diploma de farmacist; a continuat studiile în domeniul științelor naturii la Heidelberg și obține titlul de dr. în filosofie (1872). A fost șeful cabinetului de mineralogie - petrografie al

Muzeului de Științe Naturale din Viena (1897); prof. agregat (1894) și prof. titular (1907) la Univ. din Viena. Publică multe studii și articole în presa de specialitate a vremii.

Lucrări publicate:

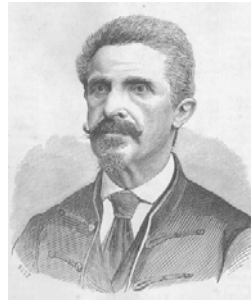
- *Mikroskopische Strukturbilder der Massengesteine*. – Stuttgart, 1895.
- *Der meteorische Eukrit von Peramiho*. – Wien, 1903.
- *Verzeichnis der Meteoriten im k. k. Naturhist. Hofmuseum Ende okt. 1902*. – Wien, 1903.
- *Das Meteoreisen von Quesa*. – Wien, 1909.
- *Fortschritte der Meteoritenkunde seit 1900*. – Göttingen, 1911, 1912, 1913, 1916.
- *Ein natürliches System der Eisenmeteoriten*. – Wien, 1914.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt. : Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.
- *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – Thaur bei Innsbruck : Wort und Welt Verlag, 1993.

(F. M.)

BETHLEN Farkas, conte, viticultor, politician, deputat în dieta din Transilvania; n.

1813, Sibiu – m. 22 ian. 1870, Pesta. Studii: acasă la bunicul său, apoi la Col. Ref. din Cluj, și studii de drept (1836). O perioadă a fost copist la Tabla Reg. din TgM. După căsătoria cu contesa

Teleki Roza s-a stabilit pe moșia din Bahnea, din jud. Târnava, unde se ocupă de gospodărie și devine cel mai cunoscut pomolog al vremii. A scris studii de economie, finanțe și statistică.

Lucrări publicate:

- *Szőlőművelés és borászat körüli tapasztalások*. – Pest : nyomt. az Athenaeum, 1868. – IV, 111 p.

Referințe:

- *Vasárnapi Újság* 5.sz., 1870.
- *Pesti Napló* 18. sz., 1870.

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.*
- *Új magyar életrajzi lexikon. – 1.köt.öt. : A-Cs. – 2001.*
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999 / Fülöp Mária. – Târgu-Mureș, 2002.*

(F. M.)

BETHLEN Gábor, moșier; n. 22 mart. 1910, Gogan – m. ? O perioadă a lucrat la Institutul pedologic din Budapesta, după care s-a reîntors la moșia din Bahnea.

Lucrări publicate:

- *A biharszilági Rézhegység északi peremének földtani és őslénytani viszonyai. – Budapest, 1933.*

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.*

(F. M.)

BEYER MURÁDIN Katalin

Vezi: **MURÁDIN Katalin**

BIA, Cornel Traian, ing. constructor; n. 13 febr. 1935, Lunca Bradului. Studii: lic. la Turda și Cluj; IP Cluj, Fac. de Construcții (1958); dr. (1975). După 1958 devine ing. de șantier și în proiectare; asist. univ., Catedra de Beton Armat, Construcții Metalice și Mecanica Construcțiilor (1965); conf. univ., Catedra de Mecanica Construcțiilor (-1982); prof. univ. (-1990). Membru în Asoc. Ing. Proiectanți de Structuri; Comisia Națională de Atestare a Experților Tehnici.

Lucrări publicate:

- *Rezistența materialelor în aplicații. – București : Editura Tehnică, 1989. – 384 p.*

- *Rezistența materialelor. – 1989.*

- în colaborare:

- *Rezistența materialelor și teoria elasticității curs / C. T. Bia, V. Ille, M. V. Soare. – București : EDP, 1984. – 936 p.*

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial. – 2000.*

(A.T.)

BICĂ, Romeo Dorin, ing.; n. 31 iul. 1970, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM, profil matematică - fizică (1984-88); UT Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică (1989-94);

Academia Română de Management, București (1990-93). Dr. cu teza: *Contribuții la optimizarea regimurilor de funcționare și stabilitatea de tensiune a sistemelor lectro-energetice* (2003).

Activitate profesională:

șef lucrări, UPM TgM; titular de curs la disciplinele sisteme electroenergetice, echipamente electrice, bazele electrotehnicii, stații și posturi de transformare. Domenii de cercetare: analiza regimurilor de funcționare a sistemelor electroenergetice, tehnici moderne în transportul energiei electrice, stabilirea sistemelor electroenergetice, sisteme informatice în electroenergetică. Autor și coautor a 3 cursuri și lucrări didactice în domeniul sistemelor și echipamentelor electrice; 37 de articole și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate în țară și străinătate; 3 contracte de cercetare în domeniul ing. energetice. Membru în AGIR; IRE; IASTED.

Lucrări publicate:

- *Echipamente electrice. Probleme. – TgM : UPM TgM, 2000. – 84 p.*

(A. T.)

BINDER, Georgius, prof., paroh, episcop; n. 9 mai 1815, Sighișoara – m. 4 apr. 1888, Saschiz. Studii: la Sighișoara, Cluj și de teologie la Berlin (1835-38). A fost prof. la Sighișoara (1840-44); preot la Vulcan (1844-50), la Brădeni (1850-55) și la Saschiz (1855-76). Împreună cu dr. K. Kreil a făcut o călătorie de studii în Turcia și Grecia. A devenit cunoscut prin realizările sale în domeniul științelor naturii, scriind articole de geografie și istorie în publicațiile periodice ale vremii. A fost ales „Dr. honoris causa” al Univ. din Jena (1858).

Lucrări publicate:

• *Leitfaden beim Unterrichte in der Erdbeschreibung in den siebenbürger-deutschen Stadt- und Landschulen.* – Kronstadt, 1842.

• *Uebersicht der gesammten Erdkunde für Schule und Haus.* – Kronstadt, 1844.

• *Die Höhenverhältnisse Sieben-bürgens.* – Wien: Gerold, 1852. – 55 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 1.köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.*

• *Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. –3. köt.: Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.*

• *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szógi László. – Mv., 1998.*

(F. M.)

BINDER, Johann, prof.; n. 12 febr. 1767, Stejărenii – 12 nov. 1805, Sibiu. Studii la Odorhei și Sibiu; superioare la Göttingen (1793). A fost prof. în Sibiu și rector din 1804. A fost ales membru corespondent al Soc. științifice din Göttingen (1801).

Lucrări publicate :

• *De politia veteris urbis Romae.* – Göttingae, 1791.

• *Methodus inveniendi sinus arcuum n plicium, n numerum seu integrum, seu fractum significante.* – Cibinii : Typis Martini Hochmeister, 1797. – 2, 16 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 1. köt.: Aachs – Bzenszki. – 1891.*

(F. M.)

BINDER Péter, medic psihiatru; n. 17 mai 1936, Brașov – m. 1 mai 1998, TgM. Studii: medicină la IMF Iași. A fost medic de circumscripție, medic primar la Ineu și Chișineu-Criș (Arad), Lugoj și în TgM, la Clinica de psihiatrie.

Lucrări publicate:

• *Nemzeti Pszichiátriai Tanácskozás* (Temesvár, 1977).

Referințe:

• Baza de date BJM

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

(A. T.)

BIREK László, medic, muzicolog; n. 25 febr. 1918, Beiuș (BH) – m. 1994, TgM. Studii: univ. la Cluj (1942); dr. în științe medicale (1966). A fost dr. conf. univ., șeful Catedrei de Balneologie la IMF TgM; șeful Clinicii de Balneo- și Fizioterapie la TgM. A publicat în: *Orvosi Szemle; TETT; Új Élet; Utunk; Vörös Zászló* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások.* – 1951. – 1.köt. – 478 p.; 2. köt. – 368 p.; 3. köt. – 316 p.

• *Belgyógyászati jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1951. – 2. rész : 6. *Mozgásszervek betegségei / Dóczy Pál, Birek László.* – 133 p.

• *Belgyógyászat : Jegyzet.* – Mv., 1951-59.

• *Az anaemiák / Eskenasy Alexandru; ford. Dóczy Pál, Birek László.* – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1953. – 478 p.

• *Sovata / Birek L., I. Deleanu.* – București : Editura pentru turism, 1972. – 32, 9 p.

• *Szováta / Birek L., I. Deleanu.* – Bukarest : Turisztikai Könyvkiadó, 1972. – 32, 9 p.

• *Elemente de balneofizioterapie și recuperare funcțională / Birek László, Rákosfalvy Zoltán.* – TgM : IMF, 1978. – 179 p.

• *A balneo-fizioterápia és az orvosi rehabilitáció elemei / Birek László, Rákosfalvy Zoltán.* – Mv. : OGYI, 1979. – 158 p.

• *Balneofizioterápiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referințe:

• *Tett*, 2. sz., 1977.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1.köt. : A-F.

- *Generisich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

BIRIȘ, Sorin Ștefan, ing.; n. 26 dec. 1968, Uila, com. Batoș. Studii: Lic. Electromureș TgM; UP București, absolvită cu media 10. Dr. ing. cu calificativul „Magna cum laudae”. Asist. univ. UP București.

Lucrări publicate:

- *Metoda elementelor finite.* – București : Printech, 1999.
- *Dicționar tehnic poliglot de mașini și instalații pentru agricultură și industrie alimentară: român, englez, francez, german, maghiar.* – București : Printech, 2000.
- *Elemente privind calculul și proiectarea trupișelor de plug.* – București : Editura Matrix Rom, 2002.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 8 iun. 1999.
- *Cuvântul liber*, 8 aug. 2000.
- *Cuvântul liber*, 8 mai 2002.

(A. T.)

BIRÓ Domokos, fizician; n. 22 oct. 1948, Felicieni (HR). Studii: bacalaureat la Odorheiu Secuiesc (1966); Univ. „Al. Ioan Cuza” Iași, Fac. de Fizică, specializare în spectroscopie (1971). Dr. în fizică, „Magna cum Laude” (2001). Asist. univ. la I Ped. de 3 ani TgM (1971-75); fizician cercetător (1975-82); cercetător principal la IIS (1983-97). Șef de lucrări compartiment integrare la UT TgM. (1998-) și la Catedra de Electrotehnică a Univ. Sapientia. Domenii de cercetare: fizica plasmelor descărcărilor electrice în gaze rarefiate, obținerea și investigarea materialelor metalo-ceramice realizate în structuri nanocompozite prin procedeul fizic al depunerii în plasmă din fază de vapori (metoda PVD), cercetarea microstructurii prin microscopie electronică de transmisie TEM și XTEM a straturilor subțiri dure obținute prin procedeul pulverării reactive tip magnetron, obținerea și caracterizarea tribologică a straturilor subțiri superdure autolubrefiante. A participat la conferințe, sesiuni științifice, simpozioane cu lucrări la București-Măgurele (1987); Cluj (1992);

Ungaria (1993, 1997); Japonia (1997); Finlanda (1998, 2001); Belgia (1999); Franța (2003); USA (2003). Publică studii și articole în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1992); *Phys. stat. sol.* (1994); *Applied Surface Science* (1995, 1998); *Tribology Scientific Report* (1999); *Műszaki Szemle* (2000-01); *Surf. and Coat. Technol.* (2002, 2004); *The Annals of „Dunărea de Jos” University of Galați* (2003). Membru în EMT (1990-); EU Management Committee Action 516, Bruxelles (1997-2001); EU Management Committee Action 516, Bruxelles (2002-); Asoc. Română de Tribologie (ART) (2002-).

Lucrări publicate:

- *Optică-spectroscopie și fizică atomică.* – TgM: IP 3 ani, 1977. – 140 p.
- *Raport de cercetare, MEI.* – TgM : UT, 1992.
- *Materiale electronice.* – TgM : UT, 1995. – 100 p.
- *Metrologie aplicată.* – TgM : UT, 1997. – 80 p.
- *Aparatură biomedicală.* – TgM : UT, 1997. – 120 p.
- *Bazele cercetării experimentale.* – TgM : UT, 1998. –150 p.
- *Optică tehnică. Aparate optice.* – TgM : UT, 2003. – 200 p.

- în colaborare:

- *Electrotehnoologii* : Lucrări de laborator. – TgM : UPM, 2001.
- *Volume of Scientific Final Report, Directorate-General for Research ERA, Espoo 2000, VTT Manufacturing Technology VTT Finland.* – Brussels, 2001.

Referințe:

Baza de date BJM

(F. M.)

BÍRÓ Ferenc, medic; m. 24 ian. 1999, Toplița. A fost asist. univ. la Cat de Anatomie IMF TgM (1952-63).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti műtéttan.* – 1958.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

BIRÓ Gábor, ing. constructor; n. 2 sept. 1919, Cluj. Studii: univ. la Politehnica din Budapesta (1943). Prizonier de război în Franța (1945-47). A lucrat la secția de arhitectură a Sfatului popular TgM (1948-53); a fost dir. IPJ până la pensionare (1979); a predat la Lic. de Construcții. Publică studii și articole în: *Erdélyi Figyelő*; *Magyar Építőipar* (1988); *Művelődés*; *Népújság* etc.

Lucrări publicate:

- *Sóvidék népi építészet.* – Szentendre : Magyar Népi Építészet Archívumai, 1992.
- *Középkori templomok.* – Mv. : Impress, 1998.
- *Erdélyi magyar népi építészet.* – Mv. : Impress, 1999.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1.köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

BIRÓ Ilona, prof. de fizică-chimie; n. 5 iul. 1951, Hărănglab. Studii: bacalaureat la Lic. Teoretic nr. 2 Târnăveni (1970); IP 3 ani TgM, Fac. de Fizică-Chimie (1974); UBB Cluj (1980). Prof. la Șc. gen. Sălcud (1974-77); Șc. gen. nr. 16 TgM (1980-85); Gimnaziul de Stat „Mihai Viteazul” TgM (1985-); prof. gr. I (1995).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Fizika : munkafüzet VIII osztály /* Biró Ilona, Caloi Teréz, Szász Mária. – Kolozsvár : Stúdium Könyvkiadó, 2003. – 144 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F. M.)

BIRÓ József, medic; n. 1915 – m. 10 sept. 1995, TgM. A fost conf. univ. la Catedra de

Microbiologie a IMF, respectiv UMF TgM (1945-95); medic la Policlinica nr. 2 TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Inframicrobiologiai jegyzet /* Biró József, Kerestély János. – Mv. : OGYI, 1952. – 198 p.
- *Mikrobiológia /* Putnoky Gyula, Biró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. –3. köt. – 543 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából.* – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

BLAGA, Petruța, ing. constructor; n. 26 mart. 1966, Luduș. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian”, TgM (1972-84); IP Cluj-Napoca, Fac. de Construcții, secția Construcții Civile, Industriale și Agricole (1984-89). Dr. ing. cu

teza: *Cupole din elemente prefabricate de beton armat pentru acoperișuri cu deschideri mari* (1997). Coordonator program Socrates la Fac. de Științe și Litere a UPM TgM (1999-); dir. în DIFRD, UPM TgM (2000-); membru în Cons.

și Biroul Cons. Fac. de Științe și Litere (2000-02); Senatul și Biroul Senatului UPM TgM. Participă la 7 conferințe, congrese, 35 simpozioane cu lucrări și comunicări din domeniile: studiul învelitorilor subțiri de rotație, managementul în construcții, managementul general și managementul industrial. Publică studii și articole în reviste de specialitate: *Analele Univ. „C. Brâncuși” Tg. Jiu – Științe Economice* (2000). Specializări în Ungaria, Belgia. Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: natură, sport, muzică.

Lucrări publicate:

- *Economia ramurilor.* – TgM : UPM, 1999, 2000, 2001, 2002. – 272 p.
- *Managementul unităților de construcții* : curs. – TgM : UPM, 1999, 2000, 2001, 2002.

- *Managementul unităților de transporturi.* – TgM : UPM, 2000, 2001, 2002. – 234 p.
- *Managementul sistemelor informaționale.* – TgM : UPM, 2001. – 118 p.
- *Management în construcții.* – Cluj-Napoca : Editura „Casa Cărții de Știință”, 2003.

- în colaborare:

- *Geometrie descriptivă. Aplicații.* – TgM, 1992.
- *Grafica pe calculator. Lucrări de laborator / C. Boloș, P. Blaga* – TgM : UPM, 1997. – 101 p.
- *Reprezentări grafice 2D asistate de calculator / C. Boloș, P. Blaga* – TgM : UPM, 1998. – 185 p.
- *Studii de Economie. Lucrările științifice ale cadrelor didactice.* – Vol 3. – Timișoara : Univ. de Vest, 1999.
- *Finanțe - Contabilitate; Management - Marketing.* – Vol. 2. – TgM : UPM, 2001.
- *Managementul firmelor de construcții.* – Cluj-Napoca, 2001.
- *Manual de Inginerie Economică.* – Cluj-Napoca, 2002.
- *Management operațional : optimizarea metodelor de lucru / Liviu Marian, Petruța Blaga, László Hermanovski.* – TgM : UPM, 2003.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

BLATT Miklós, medic; n. 1892, Pintic (Cluj). După obținerea diplomei de medic, a făcut studii în clinici de oftalmologie din străinătate, apoi s-a stabilit la TgM.

Lucrări publicate:

- *La prophylaxie de la cécitéen Roumanie.* – Bucarest: Le Moment, 1937. – 62 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinyvei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál.* – Új sorozat. – 3. köt. : Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.

(F. M.)

BLAZSEK Vladimir Sándor, biochimist; n. 1 mai 1929, Cluj. Studii: Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie (1949-53), diplomă de merit.

Activitate profesională:

preparator principal; șef laborator de virusologie IMF TgM (1953-55); cercetător științific principal; șeful Laboratorului de Biologie Moleculară, IMF TgM (-1988). Domenii de cercetare: biologia moleculară a

virusurilor umane, animale și ale plantelor; biologia moleculară a nucleoproteinelor (nucleozomi) din celule animale; studiul histonelor izolate din eucariozi; manipularea genetică a microbilor; biotehnologia enzimelor proteolitice microbiene. Publică lucrări în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Revista Medicală* (1957, 1959, 1961-63, 1970-73, 1975, 1981-84, 1986); *Farmacie* (1958); *Die Naturwissenschaften* (1958); *Biochimica and Biophysica Acta* (1962); *Biuletin naucinoi informatii* (1962); *Medicina Experimentalis* (1963); *Revista Medico-Chirurgicală* (1963); *Studii și cercetări de neurologie* (1963); *Experientia* (1964, 1966); *Experimental Cell Research* (1965); *Fiziologia i Eksperimentalnaja Terapia* (1966); *Analytical Biochemistry* (1967); *Studii și Cercetări de Inframicrobiologie* (1967); *Revue Roumaine D'Embriologie et de Cytologie* (1971); *Revue Roumaine de Biochimie* (1972); *Aryneimittel Forschung* (1973); *Acta Morphologica Acad. Sci. Hung.* (1975); *Experimental Pathology* (1975); *Morphologie et embriologie* (1975). Specializări: Institutul Cantacuzino, București (1965-66, 1970, 1972); Institutul Pasteur, Paris (1990); International Bio-Syntetics, Bruges (1991). Distincții obținute: Premiul MÎȘ (1968). Membru în European Cell Biology Organisation (1972-); American Assoc. for the Advancement of Science (2001-). Hobby-uri: pescuitul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Biokémiai laboratóriumi vizsgálatok* / Kovács Endre, Blazsek Vladimír, Kerekes Medárd. – Mv. : OGYI, 1956. – 217 p.

• *Comunicările Academiei RPR.* – 1963.

• *Conferința republicană de chimie.* / Vol. 3. – Timișoara, 1966.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt. : A-F.

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1.köt. : A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

BLAZSEK - BODÓ Ágnes

Vezi: **BODÓ Ágnes**

BOARIU, Cornel, n. 17 sept. 1920 – m. ?; din 1961 lucrează la IIS; lector ing. UT TgM (?)

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Electricitate* / C. Boariu, Ioan Lapohos.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

BOCSKAY István, medic stomatolog, prof. univ.; n. 2 aug. 1929, Sighetu Marmăției (MM). Studii: Lic. maghiar din Sighetu

Marmăției (1940-48); IMF TgM, Fac. de Stomatologie (1948-51); Fac. de Stomatologie Cluj (1951-54). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la studiul histochimiei inflamațiilor pulpare* (1973). Activitate

profesională: prof. univ. (1978-99); prof.consultant; conducător de doctorat (1999-); șef de catedră; decan, Fac. de stomatologie, (1972-73; 1984-86, 1989-90); prodecan, Fac. de medicină generală, UMF TgM (1986-90). Prezintă comunicări din domeniul patologiei orale la congrese în țară și străinătate. A colaborat la revistele *Orvostudományi Értesítő*

(1992-00); *Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1998); *Fogorvosi Szemle* (1999); *Revista Națională de Stomatologie* (1999); *Stomatologia Mureșeană* (2001). Membru onorific în Soc. Maghiară de Stomatologie (1996-). A primit placheta memorială „Páriz Pápai Ferenc” (2002); titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004). Hobby-uri: muzica.

Lucrări publicate:

• *Fogbetegségek, fogápolás.* – Kolozsvár-Napoca : Dacia Könyvkiadó, 1986. – 136 p.

• *Fogbetegségek, fogápolás.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1987. – 110 p.

- în colaborare:

• *Odontológia és paradontológia* / Bocskay István, Monea Alexandru. – Mv. : OGYI, 1979. 1.köt. : *Az egyszerű caries patológiája és klinikuma.* – 142 p.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve* : Adatok, emlékezések. – Budapest, [1995].

• *In Vivo Orvoskongresszus.* – Mv. : VET; Pest Megye Önkormányzata; EME; OGYSZ, 1999. *Fog- és szájbetegségek megelőzése* / Bocskay István, Matekovits György. – Kolozsvár: Erdélyi Múzeum-Egyesület, 1999.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Magyar – román - angol fogorvosi szótár.* – Kolozsvár : Scientia Könyvkiadó, 2003.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1.köt. : A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

• *Székegyföld* 1.sz., 2001.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. –2.köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.

(F. M.)

BOD Sándor, medic ortoped și traumatolog; n. 29 mart. 1926, Voivodeni – m. 24 nov. 2000,

TgM. Studii: lic. la Col. Ref. din TgM (1945); a obținut diploma de medic la IMF TgM (1951). A fost preparator, asist. univ. la Catedra de Anatomie a IMF TgM (1950-57); medic ortoped și traumatolog la Clinica de Ortopedie TgM (1957-

71); medic șef până la pensionare (1971-92). Membru în Soc. Austriacă de Traumatologie (1968-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Embriológia*. – 1951.
- *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csikszeredáig*. – 1.köt. : A-K. - 1996. (F. M.)

BÓDI Adorján, medic. Studii: IMF TgM Fac. de Medicină la (1957). A fost medic în Valea Jiului, asist. univ. la Clinica de Neurologie, la Clinica de Boli Interne nr. 1 (1959-), la Clinica de Endocrinologie TgM. S-a stabilit în Ungaria (la începutul anilor 1980).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Endokrinológia* : Neuro-endokrin kórképek. – Mv. : OGYI, 1976. – 132 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002. (F. M.)

BODÓ Ágnes, chimist; n. 19 dec. 1929, Gheorgheni (HR). Studii: Lic. Comercial TgM (1945-48); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1949-53). Dr. în chimie cu teza: *Utilizarea efectului salin în titrarea potențiometrică acidobazică în soluții metanolice* (1972). Activitate

profesională: asist. univ. (1953-69); șef lucrări IMF TgM, Fac. de Farmacie (1969-87). Domenii de cercetare: controlul medicamentelor. Participă la peste 40 de simpozioane, conferințe, congrese în țară și străinătate; publică 38 de

lucrări în reviste de specialitate: *Farmacia* (1961-62, 1965, 1968, 1974, 1977, 1983, 1985); *Revista Medicală* (1968-69, 1978); *Analytical Chemistry. Annual Reviews* (1971-72); *Revue Roumaine Chimie* (1971-

73); *Studia UBB* (1973); *Revista de chimie* (1977); *Igiena* (1981); *Practica Farmaceutică*. Specializări: Institutul de Stat pentru Cercetări Farmaceutice și Controlul Medicamentelor București (1966).

Lucrări publicate:

- *Lucrări practice de chimie analitică cantitativă* : curs. – TgM : IMF, 1966. – 130 p.
- *Metode cantitative de controlul medicamentelor* : curs. – TgM : IMF, 1980. – 238 p.
- *A gyógyszerellenőrzés mennyiségi módszerei*. – Mv. : OGYI, 1986. – 205 p.

- în colaborare:

- *Bevezetés a kémiai analízisbe* / Soós Pál, Blazsek. A, Liviu Vârf. – Mv. : OGYI, 1955-1958. – 1.rész. – 1955. – 492 p.; 2.rész. – 1958. – 358 p.
- *Chimie analitică cantitativă* : curs / Soós P, Blazsek. A, L. Vârf. – TgM : IMF, 1956.
- *Chimie analitică cantitativă* : curs / Ed. a 2-a. / Soós P, Blazsek. A, L. Vârf. – TgM : IMF, 1958. – 250 p.
- *Farmacopeea Română* / Ed. a 8 - a. – 1965.
- *Proceedings of the 2nd Conference Applied Physical Chemistry*. (2; 1971; Budapesta). – Vol. 1. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1971.
- *Farmacopeea Română*. - Ed. a 9-a. – 1976.
- *Controlul formelor farmaceutice* : curs / Blazsek-Bodó A, Kis I, Józsa J. – TgM : IMF, 1977. – 266 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – 1995.

(F. M., T. A.)

BODO, Victor, medic, publicist; n. 14 iul. 1967, TgM. Studii: IMF Cluj-Napoca (1991). Colaborări pe teme de optimizare a funcționalității corpului uman și medicină alternativă la *Actualitatea clujeană* și la Radio Cluj. Cursuri de anatomie funcțională la Academia de Muzică.

Lucrări publicate:

- *Curs teoretic și practic de autocontrol.* Sl : sn, 1995.
- *Ecuția umană, ecuația divină.* – 1995. *Tehnici de călătorie astrală.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1999. – 104 p.
- *Teste de personalitate.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1999. – 107 p.
- *Prevenirea cancerului pe înțelesul tuturor.* – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 99 p.
- *Profeții despre Era Vărsătorului.* – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 128 p.
- *Teste de inteligență.* – Cluj-Napoca : Dacia, 2001. – 98 p.

- în colaborare:

- *Ghid practic de educație a copilului / Bodo Victor, Sorina Bodo.* – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 142 p.
- *Educația armoniei sexuale / Bodo Victor, Sorina Bodo.* – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 208 p.

Referințe:

- Clujeni ai secolului 20. *Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

BOÉR László, medic bacteriolog; n. 28 mart. 1907, Suatu (CJ) – m. 17 sept. 1972, TgM. Studii: Univ. de Medicină la Cluj (1931); studii de bacteriologie, serologie la Budapesta. A lucrat la Satu-Mare ca medic șef (1939-48). A pus bazele și a condus Catedra de Epidemiologie din cadrul IMF TgM (1949-72), apoi cea de Microbiologie și Virusologie (1954-60); dr. doc. (1972). A publicat diferite studii și articole în: *Acta Microbiologica; Microbiologie – Epidemiologie – Igienă; Revista Medicală* –

Orvosi Szemle; Revista medico-chirurgicală din Iași etc.

Lucrări publicate:

- *Orvosi mikrobiológia.* – Bukarest, 1951.
- *Általános járványtani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. – 93 p.
- *Részletes járványtani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 221 p.
- *Általános járványtani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1958. – 126 p.

- *Epidemiologie* : manual. – București : EDP, 1966. – 179 p.

- în colaborare:

- *Általános járványtani jegyzet és gyakorlati kompendium / Boér László, Tamás Gizella, Papp Károly.* – Mv. : OGYI, 1951. – 296 p.
- *Mikrobiológia és parazitológia / Boér László, Haranghy László.* – Bukarest, 1952.
- *Endokrinológiai jegyzetek / Bartel György, Szabó István, Boér László.* – Mv. : OGYI, 1954. – 105 p.
- *Mikrobiológia / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László.* – Mv., 1954. – 3. köt. – 543 p.
- *Mikrobiológia / Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 2., átdolgozott kiad. – Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt.: Általános bakteriológia és immunitástan. – 300 p.*
- *Mikrobiológia / Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 3., átdolgozott kiad. – Mv.: OGYI, 1957. – 2. köt. : Részletes bakteriológia. – 1957. – 350 p.*
- *Gușa endemică / Redactor Ștefan Milcu.* – București: Editura Academiei RPR, 1957. – vol. - Vol. 1. – 1957. – 679 p.
- *Bacteriologie medicală / Redactor N. Nestorescu.* – București: Editura Medicală, 1961. – 842 p.
- *Epidemiologie / Sub redacția I. M. Ivan.* – București : EDP, 1966. – 179 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1 köt. : A-F. – 1981.
- *Genesich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
 - *Új magyar életrajzi lexikon.* – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
 - *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2.köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- (F. M.)

BOGA Kálmán, medic, prof. univ.; n. 31 mart. 1923, Deva (HD) – m. 16 nov. 1999, TgM. Dr. în științe medicale. Preparator univ. (1946-), specializat în ginecologie, șeful Clinicii de Obstetrică-Ginecologică (1977-83); prof. dr. la IMF TgM pînă la pensionare (1990).

Lucrări publicate:

- *Nőgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1986. – 112 p.
- în colaborare:**
- *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. köt. – 1955. – 211 p.; 2. köt. – 1954. – 215 p.
 - *Szülészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 1.füzet. – 172 p.; 2.füzet. – 232 p.
 - *Szülészeti jegyzet.* - 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.
 - *Obstetrică și ginecologie /* Redactor E. Aburel. – București EDP, 1971. – 547 p.
 - *Szülészet.* – Mv. : OGYI, 1980. – 414 p.
 - *Tratat de patologie chirurgicală /* Redactor E. Proca. – București : Editura Medicală, 1983. – Vol. 7. – 1983. – 720 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
 - *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
 - *Romániai magyar ki kicsoda 2000.* – 2000. – p. 105.
- (F. M.; A. T.)

BOGA Lajos, prof. de științe naturale, zoologie; n. 30 nov. 1885, TgM – m. 21 febr. 1956, TgM. Studii: școala elementară ev. germană din Reghin; Gimnaziul Romano-Catolic din TgM (1904-08); univ. (1914) și doctorat la Cluj (1918). A fost prof. la Cluj (1920-25); Miercurea Ciuc (1925-35); Odorheiu Secuiesc; dir. Gimnaziul Romano-Catolic (1936-40); dir. custode al secției de zoologie a Muzeului Ardelean din Cluj (1945-48). A fost

prof. univ. la Catedra de Zoologie a Univ. Bolyai din Cluj (1945-48).

Lucrări publicate:

- *Természetrajz. Növénytan* : A magyar tannyelvű középiskolák 2. osztálya számára. – Kolozsvár, 1926.
- *Az ember bonctana és élettana* : A magyar tannyelvű középiskolák felső osztályai számára. – Kolozsvár, 1933.

- în colaborare:

- *Általános állattan* : Apáthy István az 1908-09. tanév I. felében tartott előadásai után. – Kolozsvár, 1908.
- *Általános fejlődéstan* : Apáthy István az 1906-07. tanév 2. felében tartott előadásai után. – Kolozsvár, 1912.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt.: Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.
 - *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F. – 1981.
- (F. M.)

BOGDAN, Florea, ing.; n. 19 mart. 1876, Fărăgău – m. 9 nov. 1965. Își începe studiile la Fărăgău, apoi continuă la Șc. Confesională Greco-Catolică din Reghin; Gimnaziul Greco-Catolic din TgM; Gimnaziul Greco-Catolic din Blaj, Năsăud și la UP Regală din Budapesta, primind titlul de „ing. universal” (1899). A obținut diplome în matematică, mecanică, geodezie, construcții de case, poduri, șosele, căi ferate, arhitectură și etnografie. Lucrează la Serviciul hidrotehnic al orașului Debrețin, la amenajarea lacului Balaton, la canalizarea râului Lajó. În mart. 1902 își deschide un birou tehnic la Reghin, iar în 1903 se stabilește în oraș. Este primul voluntar ardelean în armata română în anii războiului, făcând parte din Regimentul 22 Honvezi TgM și participă la campania de eliberare a teritoriului Transilvaniei; îndeplinește numeroase misiuni de informații și contraspionaj. După război, se implică în viața politică, fiind ales în 1919 deputat de Reghin în primul Parlament al României reîntregite; în 1912 a înființat Banca „Cerbul”; în 1920 pune bazele Partidului Poporului, iar în 1926 devine

prefect al jud. MS. Publică diverse articole în *Glasul poporului*. Din 1912 devine membru pe viață al Astrei; membru fondator al Reuniunii Învățătorilor Români (1912); activează și în Comitetul Național al Românilor Emigranți din Austro-Ungaria.

Lucrări publicate:

- *Planul orașului București*. – SI : sn, 1915.
- *Harta românilor de pretutindeni*. – SI : sn, sa.

Referințe:

- *Gazeta Reghinului*, an 4, nr. 6-7 (29-30), 1993.
- *Gazeta Reghinului*, an 5, nr. 12 (46), dec. 1994.
- *Gazeta Reghinului*, an 6, nr. 11 (58), nov. 1995.
- *Gazeta Reghinului*, an. 7, nr. 3, 1996.
- *Reghinul cultural: Studii și articole*. – Vol. 2. – 1990.
- *Fărăgău la 647 de ani de atestare documentară a localității* : monografie / Corneliu Anca, Vasile T. Suci. – TgM : Aurora, 2004. (Grigore Ploșteanu).

(A. T.)

BOGDAN, Marcel, matematician; n. 7 nov. 1972, Reghin. Studii: Șc. Gen. nr. 6 Reghin (1979-83); Lic. Industrial nr. 2 Reghin (1987-91); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1991-96). Drd. în domeniul inegalităților variaționale. Activitate profesională: prof. Grup Șc. Economic TgM

(1996-99); asist. univ. UPM TgM (2000-). Specializări: Olanda (2000); Italia (2002). Hobby-uri: minifotbal, baschet, filatelie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Lucrările sesiunii de comunicări științifice ale*

UPM TgM (2000; TgM). – TgM, 2000. – Vol. 8.

- *Teste grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

BOGDÁNFY István, prof. de științe naturale; n. 1897, TgM - ? A fost prof. la Budapesta (1920-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Természettan* / Bogdánffy István, Simoncsics Alajos. – Budapest, 1928.
- *Természettan* : A kereskedelmi középiskolák II. Osztálya számára / Bogdánffy István, Strobel Ernő. – Budapest: Athenaeum, 1941. – 142 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt. : Berényi Kános-Bredeczky Sámuel. – 1941.

(F. M.)

BOITAN, Ion, ing. chimist; n. 26 aug. 1931, Călărași (CL) – m. 17 mart. 2003, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Știrbei-Vodă” Călărași; IP „Traian Vuia”, Timișoara (1953-56); IP București (1956-58). Dr.

în științe chimice anorganice cu teza: *Studii în carbura de calciu cu accent pe valorificarea materialelor pulverulente* (1981). Activitate

profesională: ing. stagiar; ing. șef secție; ing. șef uzină, Uzinele de produse

sodice Govora (1958-69); ing. specialist, Uzinele de sodă Elmex din Alexandria, Egipt (1969-71); dir. dezvoltare; dir. general, Combinatul Chimic Târnăveni (1971-85); dir. general SC Armedica SA TgM (1985-98). Ca preș. al Cons. Tehnico-Economic din Combinatul Chimic Târnăveni a condus și avizat proiectarea, realizarea și funcționarea instalațiilor. Cercetări în domeniile: săruri de bariu, săruri de sulf, bicromat de sodiu – 2, cuptor 6 carbid, acid formic și oxalic, acid fluorhidric. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Revista de chimie* (1968, 1970). Este autorul mai multor invenții pentru care este medaliat în perioada 1964-85; primește „Ordinul Muncii” cls. a III-a 149 / 1974. Hobby-uri: pictura.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Buletinul științific și tehnic al IP „Traian Vuia” Timișoara*. Seria Chimie. – 1977, 1978, 1980.

Referințe:

- *24 Ore mureșene*. – An 3, 25 nov. 1995.
- *Cuvântul liber*, 18 mart. 2003.

(A. T.)

BOIU, Zaharia, pedagog, preot, poet, publicist; n. 1 mart. 1834, Sighișoara – m. 6 nov. 1903, Sibiu. Studii: Șc. primară românească și Gimnaziul ev. lutheran din Sighișoara (1854); Seminarul Teologic din Sibiu (1855-57); studii de filozofie și pedagogie la Univ. din Leipzig (1859-61). Învățător la Săcele (BV) (1854-55). După absolvirea seminarului teologic, lucrează ca prof. suplinitor în secția pedagogică a Institutului teologic din Sibiu (1857-59). La întoarcerea din Leipzig devine prof. titular la secția pedagogică a Institutului Diecezan din Sibiu (1861-70); redactor al ziarului *Telegraful Român* (1863-65); catihet la Lic. de Stat din Sibiu (1865-75); preot-paroh în Sibiu-Cetate (1863); protopresbiter (1867); „asesor consistorial” (cons. eparhial) al Arhiepiscopiei Sibiului (1870-02); secretar I și redactor al revistei Transilvania (1892-95). A publicat mai multe manuale didactice pentru învățământul „poporal” românesc, volume de predici, studii de pedagogie, dizertații la adunările generale ale Astei, cuvântări, schițe biografice, dări de seamă. Distins cu premiul Academiei Române pentru cuvântările bisericești (1900). Membru onorariu al Reuniunii Învățătorilor Români din dieceza Caransebeșului (1871); membru corespondent în Academia Română (1877-1903), Sinodul Eparhial al Sibiului și în Congresul Național Bisericesc al Mitropoliei Ardealului; Comitetul Central al Astei Partidul Național Român; Soc. „Petru Maior” din Pesta; „Carmen Sylva” din Graz; „Andrei Șaguna” din Sibiu.

Lucrări publicate:

- *Elemente de geografie pentru școlile populare*. – 1868.
- *Elemente de istorie*. – 1868.
- *Elemente de istoria naturii*. – 1868.

- *Casa română*: (disertație). – 1874.
- *Despre elementul național în educațiune*. – 1884.

Referințe:

- *Enciclopedia cugetarea*. – 1940.
- *Scriitori români mureșeni*: dicționar bibliografic / Ana Cosma. – 2002.

(A. T.)

BOJA, Mihail Radu, medic, prof. univ.; n. 29 oct. 1946, Arad. Studii: Lic. nr. 2 Arad (1953-64); UMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1965-71). Dr. în medicină cu teza: *Chirurgia percutanată a litiazei renale și ureterale superioare* (1996). Activitate profesională: medic la circumscripția sanitară rurală Dorna Codrenilor (SV) (1971-73); rezident urologie, Spitalul „T. Burghele”, București (1974-76); medic specialist urolog, Spitalul Jud. Galați (1978-91); parcurge toate treptele carierei univ. până la gradul de prof. univ. (2003-) în cadrul UMF

TgM; șeful Clinicii Urologice TgM (2001-); mentorul său în formarea profesională și univ. este prof. Dorin Nicolescu. A efectuat peste 5.000 de intervenții endoscopice pe rinichi și ureter; a efectuat prima nefrolitotomie percutanată din țară, ureteroscopia anterogradă pentru dezvoltarea calculilor ureterali superiori, endopielotomia, tratamentul percutanat al chistelor renale, fenestrația percutanată a chistelor renale solitare, endoureterotomia, uretrotomia otis, uretromie internă optică, TUR pentru cancere vezicale, litotriția vezicală, sfincterotomie etc. Participă cu 164 de lucrări științifice la diverse simpozioane, congrese și conferințe. Publică în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Viața medicală* (1975-76, 1981, 1991); *Revista medicală* (1982, 1984, 1986-87); *Revista de Medicină și Farmacie* (1987, 1989-92, 1995, 1999, 2001); *Morphologie et embriologie* (1988); *Revista Română de Urologie* (1994-96, 1999, 2002);

Endoscopia (2000); *Quo Vadis* (2000, 2003); *Orvostudományi Értesítő* (2001); *Sibiul medical* (2001); *Noutăți medicale* (2002). Este autor și coautor la 15 filme științifice din domeniul chirurgiei endoscopice. Specializări: cursuri postuniv. în urologie (1974), endourologie (1993/1994); București (1974-1976); Ungaria (1981); Germania (1985, 1987, 1991); Oradea (1987); Timișoara (1993); competență în ecografie (2001). Distincții: premiul I la Simpozionul de Endourologie, Oradea-Băile Felix (1996) pentru lucrarea „*Endoureterotomia*”. Membru în Soc. Română de Urologie; Soc. Europeană de Urologie; Soc. Central Europeană de Urologie; Soc. Internațională de Urologie; membru fondator și vicepreș., Asoc. Română de Endourologie (1994-); membru de onoare, Soc. de Chirurgie Pediatrică din România (1997-); membru de onoare, Soc. Moldoveană de Urologie (2002-). Hobby-uri: pescuit.

Lucrări publicate:

- *Chirurgia percutanată reno-uretrală*. – Constanța : Leda and Muntenia, 2000. – 414 p.
- *Curs de urologie*. – TgM : University Press, 2000. – 213 p.

- în colaborare:

- *Îndreptar de stagiul clinic*. 1985.
- *Curs de urologie*. – 1989
- *Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1990. - 238 p.
- *Urologie*. – 1990.
- *Sexualitatea umană*. – 1996.
- *Bazele chirurgiei endourologice*. – 2000.

(A. T.)

BOJOR, Ovidiu, farmacist, cercetător științific; n. 1 nov. 1924, Reghin. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (-1940); Lic. „C-tin Diaconovici Loga” Timișoara și Lic. „Traian Doda” Caransebeș (1941-44); IMF București, Fac. de Medicină și Farmacie (-1952). Dr. în farmacie cu teza: *Contribuții la studiul ciupercii claviceps purpurea* (1968). Activitate profesională: cercetător științific la Institutul pentru Controlul Medicamentelor și Cercetării Farmaceutice București (1952-54); secretar

științific; expert al ONUDI (1978-); consilier științific la Centrul de Biotehnologie București. Domenii de cercetare: botanică farmaceutică, farmacognozie, fitochimie și medicină tradițională; rezultate deosebite în activitatea științifică: explorarea timp de 25 de ani a florei medicinale din Carpați; explorarea, în patru misiuni succesive ONU (1978-85) a florei din Himalaya și stabilirea limitei superioare de existență a vieții vegetale la 5500 m altitudine în această zonă; integrarea medicinei tradiționale din

țară și străinătate în măsurile generale de ocrotire a sănătății elaborate de OMS. Rezultatele activității științifice au fost citate în numeroase lucrări străine de specialitate. Ca expert internațional, a desfășurat o bogată activitate științifică și tehnică în numeroase țări din Africa și Asia. A publicat sau comunicat în țară și străinătate peste 1000 de studii și articole. Autor a peste 40 de brevete de invenție, peste 25 de lucrări științifice sub formă de tratate, cărți de informare generală și lucrări în 6 reviste de informare în domeniul medicinei și terapiei naturiste. Distins cu medalia de aur pentru produsul INSUVEG. Specializări: Sofia și Kazanlîc (1965); Budapesta; Viena (1978-85). Decorat „Pentru merite în munca medico-sanitară” (de 2 ori) „Evidențiat în munca de Cruce Roșie”; Diploma de onoare a AȘMR (1976). Membru în: Soc. de Științe Medicale din România; Soc. de Geografie din USA; Soc. Balcanică de Medicină; Soc. de Biologie; Soc. de Medicină Islamică. Hobby-uri: natura și soția.

Lucrări publicate:

- *Produse farmaceutice românești*. – București : Editura Medicală, 1964, 1970. –
- *Pledoarie pentru viață lungă*. – București : Paco, 1989. – 250 p.
- *Medicinal Plant Industry*. – CRC Press Inc., 1991.
- *Plantele în elixirele dragostei*. – București : Ceres, 1993. – 120 p.

- în colaborare:

- *Farmacopeea română* / Ed. 8 și 9. – 1965, 1976.
 - *Plante medicinale* / O. Bojor, D. Gr. Constantinescu. – București : Editura Medicală, 1969. – 184 p.
 - *Farmacia naturii* / O. Bojor, M. Alexan, F. Crăciun. – București : Ceres, 1976. – Vol. 1. – 1976. – 368 p.; Vol. 2. – 1977. – 335 p.
 - *Plantele medicinale - izvor de sănătate* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Ceres, 1981. – 228 p.
 - *Fructele și legumele – factori de terapie naturală* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Ceres, 1983. – 196 p.
 - *Plantele medicinale și aromatice de la A la Z* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Recoop, 1983. – 192 p.
 - *Medicina pentru familie* / A. Aslan, G. Bungețianu, O. Bojor. – București : Editura Medicală, 1986. – 768 p.
 - *Flora medicinală a României* / O. Bojor, M. Alexan, F. Crăciun. – București : Ceres, 1988 - Vol. 1. - 1988. – 224 p.
 - *Plantele medicinale și aromatice de la A la Z* / O. Bojor, M. Alexan. – București : Ulpia Traiana, 1994, 1995, 1997. – 255 p.
- Referințe:**
- *Dialog despre natură și sănătate.* – 1981. – p. 63-64.
 - *Gazeta Reghinului.* – An 3, nr. 4, ian. 1992.
 - *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 52-53.
 - *24 Ore Mureșene*, an 5, nr. 962, 12 aug. 1997, p. 3.
 - *Gazeta Reghinului*, an 9, 1997, p. 5.
 - *Cuvântul liber*, an 13, nr. 92, 12 mai. 2001.
 - *Cuvântul liber*, an 13, nr. 114, 13 iun. 2001.
 - *Formula AS*, an 11, nr. 471, iul. 2001.

(A. T.)

BOJORU, Ioan, prof. de geografie și științe naturale; n. 20 mart. 1885, Ardan (Năsăud) – m. 4 iul. 1967, TgM. Studii: Gimnaziul la Năsăud (1904); Fac. de Litere la Cluj, profil Științe Naturale și Geografie (1904-08); obține diploma de prof. de geografie și istorie naturală (1910). A fost prof. la Oradea (1910), Năsăud (1911-); primul dir. al Lic. „Florea Bogdan” (înființat la 6 nov. 1920 și desființat în 1924) din Reghin, azi Lic. „Petru Maior”; în lic. întreține un

viguros contact cu lumea satelor, prin organizarea a numeroase șezători și festivaluri culturale; impulsionează promovarea dansurilor

populare vechi, în special călușarii, și purtarea costumelor populare. Activează și în cadrul „Soc. de lectură” care stimulează elevii să culeagă creații populare. A fost prof. de geografie și științe naturale la Lic. „Al. Papiu Ilarian” din TgM (1924-40, 1945-55). A

înființat o fundație pentru ajutorarea elevilor săraci. Autor a peste 35 de lucrări din domeniul geografiei, științelor naturale, agricole, istorice, precum și manuale școlare ca *Amintiri din revoluție* (1918) sau *Fondurile grănicieresti nășăudene*; a publicat studii în *Anuarul Liceului „Al. Papiu Ilarian”* (1930-31).

Lucrări publicate:

- *Centenarul nașterii, semicentenarul morții neobositului istoriograf Al. Papiu-Ilarian.* – TgM, 1930.
- *Contribuțiuni geografice referitoare la județul Mureș.* – TgM, 1931.
- *Amintirea directorului Ioan Boca (1881-1935).* – TgM : Librăria „Ardeleana”, 1937. – 52 p.
- *Planeta Venus.* – Sl : sn, sa.
- *Cărbunele.* – Sl : sn, sa.
- *Învățământul agricol.* – Sl : sn, sa.
- *Orografia și vegetația județului Mureș.* – Sl : sn, sa.
- *Sovata.* – Sl : sn, sa.
- *Referințele geografice – geologice asupra Călimanilor.* – Sl : sn, sa.

Referințe:

- *Anuarul Liceului Papiu-Ilarian*, 1930-1931. – TgM, 1931.
- *Enciclopedia cugetarea.* – București, 1940.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írta és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt. : Berényi Kákos-Bredetzky Sámuel. – 1941.
- *Anuarul Liceului Papiu-Ilarian Târgu-Mureș.* Semicentenar: 1919-1969. – TgM, 1969.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”*: La 75 de ani. – 1994.

(A. T.)

BÖLÖNI Ferenc, tehnician constructor, modelist de avioane; n. 15 mart. 1940, TgM – m. 19 mart. 1998, TgM. Studii: lic. la TgM (1958). A fost modelor (1960), antrenor și instructor (1969-88) la Clubul Voința din TgM; modelor la IPJ TgM (1963-).

Lucrări publicate:

• *Építésk repülő- és hajó- makettek.* – Bukarest.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

(F. M.)

BOLOȘ, Codruța Maria Tereza, ing. mecanic, prof. univ.; n. 3 nov. 1947, Toplița (HR). Studii: Șc. Gen. nr. 1, Reghin (1954-61); Lic. nr. 2, Reghin (1961-65); IP Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică, specialitatea TCM (1965-70); cursuri postuniv. la București (1986, 1989, 1993). Dr. cu teza *Contribuții privind tehnologia de danturare a roților melcate spiroide conice* (1995). Activitate profesională: ing. stagiar; ing. documentarist; ing. tehnolog (1970-73); ing. proiectant la Intreprinderea

IMATEX TgM (1973-78); asist. univ. (1978-79); șef lucrări (1979-92); conf. univ. (1992-98); șef catedră Inginerie Tehnologică și Managerială, Fac. de Inginerie din cadrul UT TgM

(1995-99); prof. univ. (1998-). Domenii de cercetare: geometrie descriptivă, grafică asistată de calculator, organe de mașini, cinematica și tehnologia angrenajelor spiroide concretizată prin 2 cărți de specialitate, 2 cursuri, 8 îndrumătoare, 58 de lucrări științifice publicate, 2 brevete, 20 contracte de cercetare, 1 grant, 3 recenzii de lucrări monografice; publică studii în reviste de specialitate: *Buletinul științific al UPM TgM* (1994-95). Stagii de pregătire și documentare în Franța, Marea Britanie, Germania, Ungaria, Belgia, Austria. Distincții: „Lector universitar evidențiat” acordat de MÎȘ (1988); diploma pentru locul II la „18th Symposium on experimental mechanics of solid

jachranka near Warsaw”, Polonia (1998). Membru în ART (1985-); AGIR (1997-); Asoc. Română de Transmisii Mecanice (2001-). Hobby-uri: grafică asistată, poezie, șah.

Lucrări publicate:

• *Geometrie descriptivă și desen tehnic.* – Vol. 1. – TgM : UT, 1992. – 100 p.

• *Geometrie descriptivă.* – TgM : UPM, 1998. – 187 p.

• *Contribuții privind tehnologia de danturare a roților melcate spiroide conice.* – Cluj-Napoca : UT Cluj-Napoca, 1995. (1995).

- în colaborare:

• *Îndrumător de desen tehnic industrial / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : IIS, 1979. – 107 p.

• *Organe de mașini și mecanisme / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : IIS, 1980. – 504 p.

• *Îndrumător de desen tehnic industrial / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : IIS, 1990, 1992. – 133 p.

• *Angrenaje melcate spiroide-Metodica de calcul : pentru uzul studenților / V. Boloș, C. Boloș* – IIS, 1991. – 26 p.

• *Organe de mașini și mecanisme. Lucrări de laborator / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : IIS, 1991. – 177 p.

• *Geometrie descriptivă. Aplicații.* – 1992.

• *Mecanisme și organe de mașini. Lucrări de laborator / V. Boloș, C. Boloș* – UT, 1992. – 131 p.

• *Organe de mașini. Lucrări de laborator / V. Boloș, C. Boloș, E. Nuțiu* – TgM : UPM, 1995. – 137 p.

• *Grafica pe calculator. Lucrări de laborator / C. Boloș, P. Blaga* – TgM : UPM, 1997. – 101 p.

• *Reprezentări grafice 2D asistate de calculator / C. Boloș, P. Blaga* – TgM : UPM, 1998. – 185 p.

• *Calitatea : norme și legislație / Codruța Boloș, Leana Crenguța.* – TgM : UPM, 2002. – 220 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

• *Who's Who în știința și tehnica românească.* – 1996. – p. 54.

• *Dicționarul specialiștilor : un „Who's Who” în știința și tehnica românească.* – Vol. 1, 1996. – p. 54.

- *Who's Who în România*. – 2002. – p. 68.

(A. T.)

BOLOȘ, Vasile - Grigore, ing. mecanic, prof. univ.; n. 16 nov. 1947, Turda (CJ). Studii: Șc. Gen. nr. 3, Turda (1954-61); Lic. „M. Viteazul” Turda (1961-65); IP Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică, specializarea TCM, (1965-70); curs postuniv. la IP Cluj-Napoca (1979-

80). Dr. cu teza *Cercetări privind cinematica și tehnologia de realizare a angrenajelor melcate spiroide* (1985). Membru titular în AOȘR. Carieră: ing. tehnolog (1970-71);

ing. proiectant (1971-75); adjunct șef atelier de proiectare-cercetare la Intreprinderea IMATEX TgM (1975-76); asist. univ. (1976-79); șef de lucrări (1979-90); șef colectiv TCM (1984-90); șeful catedrei de științe fundamentale și tehnologice la IIS TgM (1990); conf. univ. (1990-92); rector (1990-04); prof. univ. (1992-) UPM TgM; redactor responsabil al *Buletinului științific al UPM TgM*; dir. al Editurii UPM; dir. Centrul de cercetare tip C „Tehnologii avansate de proiectare și fabricare a angrenajelor - TAPFA”. Domenii de cercetare: organe de mașini, cinematica și tehnologia angrenajelor melcate, tribologia angrenajelor și a proceselor de așchiere, crează bazele teoretice și experimentale pentru introducerea în România a angrenajelor melcate spiroide. Activitatea științifică se concretizează prin elaborarea unei monografii de specialitate, 14 manuale și cursuri univ., 8 vol. de lucrări de natură tehnică și managerială, 53 de studii și articole (din care 20 la manifestări internaționale), 13 comunicări științifice, 7 granturi de cercetare, 2 brevete de invenții, 2 recenzii de lucrări monografice. Specializări: Franța, Spania, Italia, Marea Britanie, Germania, Ungaria, Belgia, SUA. Distincții: „Lector univ. evidențiat” acordat de MÎȘ (1983); „Om al anului 1998” distincție oferită de ABI și International Biographical Centre Cambridge (Anglia) pentru calitățile de

dascăl și contribuțiile științifice realizate în ramura ingineriei mecanice; membru (1985-) și preș. în Asoc. Română de Tribologie; membru AGIR (1997-); Comisia Națională pentru Educație Mecatronică din România (1999-), Asoc. Română de Transmisii Mecanice (2001). Hobby-uri: fotografia, literatura memorialistică.

Lucrări publicate:

- *Angrenaje melcate spiroide-Generarea danturii*. – TgM : UT, 1992. – 92 p.
- *Angrenaje melcate spiroide. Danturarea roților plane*. – TgM : UPM, 1999. – 264 p.
- *De Universitas*. – TgM : UPM, 2001. – 200 p.
- *Merceologie*. – TgM : UPM, 2001. – 130 p.

- în colaborare:

- *Îndrumător de desen tehnic industrial / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : IIS, 1979. – 107 p.
 - *Organe de mașini și mecanisme / V. Boloș, C. Boloș*. – TgM : IIS, 1980. – 504 p.
 - *Angrenaje melcate spiroide-Metodica de calcul* : pentru uzul studenților / V. Boloș, C. Boloș – TgM : IIS, 1991. – 26 p.
 - *Organe de mașini și mecanisme. Lucrări de laborator / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : IIS, 1991. – 177 p.
 - *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.
 - *Îndrumător de desen tehnic industrial / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : IIS, 1990, 1992. – 133 p.
 - *Mecanisme și organe de mașini. Lucrări de laborator / V. Boloș, C. Boloș* – TgM : UT, 1992. – 131 p. : fig., tab.
 - *Tehnologii. Calitate. Mașini. Materiale* : [studii]. – București : Editura Tehnică, 1996. – Vol. 17.
 - *Organe de mașini. Lucrări de laborator / V. Boloș, C. Boloș, E. Nuțiu*. – TgM : UT, 1995.
 - *Merceologie. Lucrări de laborator* : pentru uzul studenților / V. Boloș, N. Chirilă. – TgM : UPM, 2001. – 44 p.
- #### Referințe:
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991. – p- 38, 40-43.
 - *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 53-54.
 - *Who's Who în știința și tehnica românească / Vol. I.* – București, 1996.

- *The International Biographical Center of Cambridge : International Man of the Year*, England, 1997-1998.
- *American Biographical Institute: Man of the Year 1998*, USA, 1998.
- *Dictionary of International Biography, 26th Edition*, The International Biographical Center of Cambridge, England, 1998.
- *International Directory of Distinguished Leadership*, Eight Edition, published by American Biographical Institute, USA, 1998.
- *International Directory of Distinguished Leadership*, Ninth Edition, published by American Biographical Institute, USA, 1999.

(A. T.)

BOLYAI Farkas, matematician, prof. de matematică, fizică, chimie, scriitor; n. 9 febr. 1775, com. Buia (SB) – m. 20 nov. 1856, TgM. Studii: secundare la Aiud (1781-90), apoi împreună cu fiul baronului Kemény Simon la Col. Ref. din Cluj (1790-95); au continuat studiile univ. la Viena, Jena și Göttingen cu prof. Kästner, Seiffer (1796-99). S-a împrietenit cu K. Fr. Gauss, renumitul matematician, care era și el student la Göttingen, cu care a purtat corespondență și în anii următori, până la sfârșitul vieții. A devenit prof. de matematică și fizică. Se căsătorește cu Árkosi Benkő Zsuzsanna; la 15 dec. 1802 se naște fiul lor, János. A fost invitat prof. la Col. Ref. din TgM (22 ian. 1804), unde predă matematică, fizică și chimie până la pensionare (1851). În „epocă” Bolyai are preocupări de modernizare a instruirii și educației, face legătura între teorie și practică în învățământ prin înființarea cabinetului de fizică și chimie, prin grădina experimentală a școlii, predă cunoștințe de agricultură și elemente de medicină veterinară. În 1824 s-a recăsătorit, cu Somorjai Nagy Teréz (1797-33); se naște fiul lor, Gergely (1826-90). Membru corespondent în Academia de Științe Maghiară, Secția Matematică (1832). Avea preocupări multiple și diverse: a construit sobe de teracotă, instrumente muzicale, ținea lecții și prelegeri,

traducea (din Pope, Milton, Thomson, Gray, Schiller), scriea piese de teatru, poezii, necroloage în versuri, autobiografie, lucrări de aritmetică, geometrie, fizică și chiar de etnografie. Avea preocupări lingvistice, de desen și de teoria muzicii. Pe lângă limba maternă, cunoștea latina, greaca, româna, engleza, franceza, germana.

Lucrări publicate:

- *Öt szomorú játék*. – Szeben, 1817.
- *A párizsi per* : érzékeny játék öt felvonásban. – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégium betűivel Felső-Visti Kali József által, 1818. – 156 p.
- *Pope próbatétele az emberről* : angolból fordította. Más poétákkal való toldással. – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégium betűivel Felső-Visti Kali József által, 1819. – 132 p.
- *Az arithmetica eleje*. – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégium betűivel Felső-Visti Kali József által, 1830. – XX, 162 p. - A apărut anonim.
- *Az arithmetica eleje*. – 2. bővített kiad. – Mv. : Nyomtatott a Református Kollégium betűivel Felső-Visti Kali József által, 1843. – XLII, 362 p.
- *Tentamen juventutem studiosam in elementa matheseos purae, elementaris ac sublimioris, methodo intuitiva, evidentiaque huic propria, introducendi* : Cum appendice triplici. – Mv. : Typis Collegii Reformatorum per Josephum. et Simeonem Kali de felső Vist, 1832-1833. – Tom.1. – 1832. – LII, 502, 26, XVI p., 4 tab.; Tom. - 2. – 1833. – XVI, 402 p., 10 tab. – A apărut anonim.
- *Az arithmetikának, geometriának és physikának eleje a` M. Vásárhelyi Kollégymbéli alsóbb tanulók számára a` helybeli professor által*. – Mv. : Nyomtatott a` Maros Vásárhelyi N. Ref. Kollégium betűivel Felső-Visti Kali Simeon által, 1834. – X, 90 p. - A apărut anonim.
- *A Marosvásárhelyt 1829-be nyomtatott arithmetika elejének részint rövidített, részint bővített, általán jobbitott `s tisztáltabb kiadása / a szerző által*. – Mv. : Nyomult az ev. ref.

- Kollégyom betűivel Felső-Visti Kali Simeon által, 1843. – XLIV, 386 p. – A apărut anonim.
- *Arithmetika eleje kezdőknek.* – [Mv., 1850]. – 40 p.
 - *Űrtan elemei kezdőknek.* – Mv., 1850. – 48 p. – A apărut anonim.
 - *Kurzer Grundriss eines Versuches die Arithmetik darzustellen nach einem lateinischen Werk von 1829.* – Mv., 1851. – 88 p.
 - *Szívhangok üdvözlétül Ferencz József ő cs. k. apostoli Felségének.* 1852. jul. 21-én. – Mv., 1852.
 - *Jelentés (búcsú és végrendelet).* – Mv., 1855-56.
 - *Tentamen iuventutem studiosum in elementa matheseos introducendi, cum appendice triplici.* – Ed. 2. Ediderunt Josephus Kürschák, Mauritius Réthy, Béla Tömössy. – Budapest, 1897. – 904 p. (B. Jánossal. 2 köt.)
 - *II. Mohammed* : Szomorújáték. 3 felv. – Kiadta Heinrich Gusztáv. – Budapest, 1898.
 - *Bolyai Farkas és Gauss Frigyes Károly levelezése* / Szerkesztette, jegyzetekkel és életrajzzal ellátta Schmidt Ferenc és Stäckel Pál. – Budapest, 1899.
 - *Tentamen iuventutem studiosam in elementa matheseos purae elementaris ac sublimioris methodo intuitiva evidentiisque huic propria introducendi, cum appendice triplici.* – Ed. 2. – Tomus 2. : *Elementa geometriae et appendices.* / Mandato Academiae scientiarum Hungaricae suis adnotationibus adiectis ediderunt Josephus Kürschák, Mauritius Réthy, Béla Tömössy de Zepethnek – Budapest: Magyar Tudományos Akadémia, 1904. – Pars 1. : Textus. – LXIII, 427 p.; Pars 2. : Figurae. – II, 1, LXXXV, VII tab.
 - *Erdészeti csonka munkája 1820-ból* : Jegyzetekkel ellátta Kintses József. – Mv., 1911.
 - *Geometriai vizsgálatai* : Kiadta, életrajzzal és magyarázattal ellátta Stäckel Pál; magyarra fordította Rados Ignác. – Budapest, 1914. (B. Jánossal. 2 köt.)
 - *Bolyai-levelek* / Válogatta, a bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította Benkő Samu. – Bukarest: Kriterion, 1975. – 316 p.
 - *Füzetlen orientál gyöngyök* / Bolyai Farkas aforizmái; szemelgette, egybefűzte, a bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította Kozma Béla. – Mv. : Mentor, 1994. – 232 p.
 - *„Tanár Bolyai Farkas emlékkönyvi levélkéi“*, (1795-1799) / Közzéteszi Oláh Anna. – Karcag: Cumania, 1996. – 279 p.
 - *Testamentum.* – Karcag, 1996.
 - *Drámák* / Bolyai Farkas; Sajtó alá rendezte, a kíséző tanulmányt és a jegyzeteket írta Borbély Szilárd. – Debrecen: Kossuth Egyetemi Könyvkiadó, 1998. – 343 p.
 - *Bolyai Farkas drámái* / a szöveget gondozta és szerkesztette Kuti Márta. – Mv. : Mentor, 1999. – 288 p.
- Referinte:**
- *Bolyai Farkas (+1865. nov. 20.)* / Kövály László = = *Pesti Napló* 495. sz., 1856.
 - *Magyar írók* : Életrajz-gyűjtemény / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.
 - [Bolyai Farkas. *Jellemrajz.*] / Réthy Lajos = = *Ország Tükre.* Pest. 27. sz., 1863.
 - [Bolyai Farkasról : *Egy ismeretlen magyar íróról.*] / Réthy Lajos = = *Új Korszak.* Pest. 12. sz., 1865.
 - Bolyai Farkashoz, apja levele / Réthy Lajos = = *Vasárnapi Újság* 28. sz., 1870.
 - *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinyei József, Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.
 - *Adatok Bolyai Farkas életrajzához* / Szily Kálmán. – Budapest, 1884.
 - *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887.
 - *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
 - *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 1-14. köt. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
 - *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p. 271-338, 505-508.
 - *A két Bolyai* : Élet és jellemrajz / Bedőházi János – Mv. : Kiadja a mv.-i ev. ref. Kollegium előljárósága, 1897. – 454 p.
 - *Adatok Bolyai Farkas életrajzához* = = *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 176-201.
 - *Bolyai Farkas és Gauss Frigyes Károly levelezése* / A Magyar Tudományos Akadémia megbízásából

- szerkesztették, jegyzetekkel és életrajzzal ellátták Schmidt Ferenc és Stäckel Pál. – Budapest, 1899.
- *Kisfaludy Károly és Bolyai Farkas* / Írta Stefanie József. – Budapest : A szerző saját kiadásában, 1908. – 58 p.
 - *A székelly vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
 - *Bolyai Farkas és Bolyai János geometriai vizsgálatai* / Stäckel Pál. – Budapest, 1914.
 - *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
 - *A két Bolyai élete és munkássága* / Dávid Lajos. – Budapest, 1923.
 - *Szarvasbika*: [regény] / Tabéry Géza. / Budapest, 1925.
 - *Bolyai Farkas* = = *Az új magyar bélyegsorozat nagyjainak életrajzai* : Az 1932. évi bélyegsorozat keletkezésének ismertetése / Írta Szalay Gábor; Az életrajzok szerzője Sebestyén Erzsébet. – 2. kiad. – Budapest : A szerző kiadása, 1932. – p. 43-44.
 - *A Magyar Tudományos Akadémia ünnepi ülése Bolyai Farkas Tentamene és Bolyai János Appendixe megjelenésének centenáriuma alaklmából.* – Budapest, 1933.
 - *A matematika didaktikája Bolyai Farkasnál* / Bujdosó Ernő. – Debrecen, 1934.
 - *Domáldi jegenyék* [Regény a Bolyaiakról] / Barabás Gyula. – Budapest, 1936.
 - *Bolyai Farkas infinitézimális gondolatai* / Sznáássy Barna. – Debrecen, 1937.
 - *Bolyai Farkas világnézete és irodalmi munkái* / Némethy Endre. – Celldömölk, 1937.
 - *Átöröklés a Bolyaiaknál* / Hints Elek – Budapest : Stephaneum, 1940. – 32 p.
 - *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6 köt. – Budapest, 1939-1944. - 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.
 - *Bolyai Farkas és Bolyai János* = = *Magyar feltalálók* / Vajda Pál R. – Budapest : Országos Közművelődési Szövetség, 1943. – p. 38-51, 288.
 - *A két Bolyai alakja a szépirodalomban* / Kristóf György. – Kolozsvár: Minerva irodalmi és Nyomdai műintézet R.-T., 1947. – 25 p.
 - *Emlékkönyv Bolyai Farkas halálának 100. évfordulója alkalmával.* – Mv., 1957. – 79 p.
 - *Bolyai Farkas, a matematika modern didaktikájának előfutára* / Könyves Tóth Kálmán – Budapest, 1959.
 - *Három sors* / Livanova Anna. – Budapest, 1960. – 124 p.
 - *A két Bolyai* : dráma / Németh László. – Budapest, 1961.
 - *Magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. Budapest, 1967. – 1. köt. : A-K.
 - *Bolyai sau aventura geometriilor neeuclidiene* / Florica T. Câmpan. – București : Albatros, 1971.
 - *Profiluri mureșene* / Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Nițu, Grigore Ploieșteanu. - TgM, 1971-1973. – Vol 1. – 1971.
 - *Farkas Bolyai. Omul și matematicianul* / Weszely Tiberiu. – București : sn, 1974.
 - *Bolyai Farkas a matematikus* / Weszely Tibor. – Bukarest : Tudományos Könyvkiadó, 1974. – 104 p.
 - *A semmiből egy új világot teremtettem* / Neumann Mária, Salló Ervin, Toró Tibor. – Temesvár, 1974.
 - *Bolyai levelek.* – Bukarest, 1975.
 - *A Bolyaiak zeneelmélete.* Bolyai Farkas zenészi dolgozata, Bolyai János muzikaton / Benkő András. – Bukarest, 1975.
 - *Apa és fiú* : Bolyai tanulmányok / Benkő Samu. – Budapest, 1977.
 - *Personalitáti ale științei.* Mic dicționar. – 1977.
 - *A két Bolyai élete és munkássága* / David Lajos. – Budapest: Gondolat, 1979. – 426 p.
 - *Istoria matematicii.* – 1981. – Vol. 2. – p. 188, 784.
 - *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1 köt.: A-F.
 - *Personalitáti românești ale științelor naturii și tehnicii.* – București, 1982. – p. 61.
 - *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice.* – 1985.
 - *Úton Bolyai Farkas drámáihoz* (Az ember és a dráma jegyzetek a 19. század elejének magyar drámáiról) / Pándi Pál. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1989. – 104 p.
 - *Erdély „visszatérő planétái”* : a Bolyaiak / Oláh-Gál Róbert = = *Élet és Tudomány*, 51. sz., 1990 dec.
 - *Magyarok a természettudomány és a technika történetében*: Életrajzi lexikon A-tól Z-ig / Nagy Ferenc, Weszely Tibor. – Budapest : BME, MMEV, MTA, MTESZ, MUSZ, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár, 1992. – p. 67-70.
 - *Erős várunk*: Kollégiumi emlékkönyv. – Mv. : Custos kiadó, 1993. – 232 p. : il., foto, XVIII p.
 - *A Bolyai családja* / Oláh-Gál Róbert = = *Természet Világa*, 1993. jan.
 - *Bolyai Farkas. Füzetlen orientál gyöngyök* / Bolyai Farkas aforizmái: szemelgette, egybefűzte, a bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította Kozma Béla, borítóterv Haller József. – Mv. : Mentor Kiadó, 1994. – 232 p.
 - *Kegyelet – szemfedőt* / Járay Fekete Katalin = = *Népújság* Évkönyv, 1994.
 - *A két Bolyai és a kollégium* / Weszely Tibor = = *Erős várunk* : Kollégiumi emlékkönyv . – 2., bővített kiadás. – Mv. : Custos Kiadó, 1995. – p. 64-68.
 - *A Bolyai utódokról* / Oláh-Gál Róbert = = *Népújság*, 1996. jún. 6.
 - *Bolyai Farkas és Bolyai János matematikai tárgyú levelei* / Kiss Elemér = = *Korunk*, 9.sz., 1998, p. 104-111.
 - „*Kebelex*” – *A Bolyaiak szelleme kísért* / Oláh-Gál Róbert = = *Hargita Népe*, 1999. jan. 6.
 - *Bolyai* : Biográfia – Bibliotéka – Bibliográfia / Szerkeszti Nagy Ferenc. – Budapest: Better, Püski, 2000. – 408 p.
 - *Dicționar de inventatori și invenții* : Larousse. – 2001. – p. 183-184.
 - *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
 - *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

- *Județul Mureș în cărți = Maros Megye a könyvekben 1990-1999 / Fülöp Mária.* – TgM, 2002.
- *Apa-fiú kapcsolat a Bolyaiaknál / Oláh-Gál Róbert* == Népjátság, 2002. febr. 27.
- *A Bolyaiak tárgyi emlékei / Vakarcs Szilárd* == Népjátság, 91.sz., 2002. ápr. 20., p. 6.
- *Arany János, Toldi és a Bolyaiak / Oláh-Gál Róbert* == Székelyföld, 10. sz., 2002 okt., p. 71-79.
- *„Bólya“ az idők tengerén / Bodolai Gyöngyi* == Korunk, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 110-112.
- *Képzőművészek a Bolyaiakról / Nagy Miklós Kund* == Népjátság, 298.sz., 2002. dec. 21., p. 4.
- *Bolyai* : Biográfia – Bibliotéka – Bibliográfia / Szerkesztette Nagy Ferenc. – Budapest : Bolyai Kiadó – Better, Püski, 2003.
- *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas* : Emlékkötet / Összeállította Gazda István. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2003. – 767 p.
- *Fiú és apa = Son and Father* : Bolyai János és Bolyai Farkas életéből fába metszette = From the lives of János Bolyai and Farkas Bolyai Woodcuts by Piroška M. Makkai; A kísérőszöveget írta = Written by Weszely Tibor. – Budapest: Válasz Könyvkiadó, 2003. – 103 p.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H. – 2003.
- *Adalékok Bolyai Farkas temetésének történetéhez / Oláh-Gál Róbert* == Népjátság 2003 aug. 14, p. 5.
- *Apa és fia küzdelmei a kórokkal* : [Bolyai Farkas gyógyászati munkássága / Oláh Anna; Bolyai János betegségei / Vofkori József] / Oláh Anna, Vofkori József. – Mv. : Mentor, 2004. (sub tipar).

(F. M.; A. T.)

BOLYAI János, matematician, ing., unul dintre creatorii geometriei neeuclidiene, gânditor original din domeniul matematicii; n. 15 dec. 1802, Cluj – m. 27 ian. 1860, TgM. Fiul matematicianului Bolyai Farkas, care a avut o grijă deosebită pentru educația lui. Studii: învață matematica acasă, cu cei mai buni elevi aleși din col. de tatăl său; talentul lui s-a manifestat încă din copilărie; de la 12 ani (1814) a urmat Col. Ref. din TgM, luând bacalaureatul la 15 ani (1817). O influență deosebită asupra lui a avut profesorul său de filozofie, Köteles Sámuel. Datorită rezultatului examenului de admitere la Acad. Tehnică Militară din Viena, s-a înscris direct în anul 4 (1818-22). La academie s-a distins prin talentul său în domeniul matematicii și al muzicii. A fost un matematician deosebit, un violonist virtuoz, un bun scrimer. Și-a terminat studiile cu rezultate deosebite (1823). A fost ofițer la Timișoara (1823-25), la Arad,

Oradea, la început locotenent, apoi locotenent-major (1827); s-a îmbolnăvit de malarie și artrită, a fost mutat la Lemberg (1830) și apoi la Olmütz (1832), unde a fost promovat căpitan de geniu. Din cauza bolii a cerut pensionarea (16 iun. 1833) și s-a reîntors la tatăl său, în TgM. S-a stabilit la mica lor moșie din Domald (1834), unde, din relația cu Kibédi Orbán Rozalia, s-au născut copiii: Dénes (1837-13) și Amália (1840-93). În 1846 a construit o casă în TgM și s-a stabilit definitiv aici. S-a căsătorit cu Orbán Rozalia doar în 18 mai 1849, și a divorțat în sept. 1852. În ultima perioadă a vieții a trăit izolat de lume, preocupat de bolile de care suferea. Încă din Timișoara s-a ocupat de studiul geometriei neeuclidiene, de problema paralelelor. La 3 nov. 1823 a trimis o scrisoare tatălui său în care scria că a rezolvat problema axiomei paralelelor euclidiene: „*din nimic am creat o altă lume, o lume nouă*“. Lucrarea lui, scrisă în limba latină, a fost publicată de tatăl său și anexată la scrierea *Tentamen*, la vol. 2 cu titlul: *Appendix* (1832). În *Appendix* a fost elaborat sistemul lui de geometrie, numită geometria absolută, în care a rezolvat definitiv polemica existentă de 2000 de ani, despre postulatul cinci al geometriei euclidiene. A elaborat și teoria numerelor complexe. În manuscrisele lui se remarcă multiple preocupări în domeniul geometriei, a topologiei; a avut multe idei premergătoare timpului său, cum ar fi teoria numerelor, un sistem general filosofic, dar n-a mai avut timp și putere să le elaboreze. Recunoașterea operei sale epocale a început numai în ultimul sfert al veacului al XIX-lea. Un crater de pe Lună și un asteroid au primit numele lui. Moștenirea manuscriselor celor doi Bolyai este o avere de neprețuit a Bibliotecii Teleki-Bolyai, respectiv a orașului TgM.

Lucrări publicate:

- *Appendix, scientiam spatii absolute veram exhibens* : A veritate aut falsitate Axiomatis XI. Euclidei (a priori haud unquam decidenda) independentem; adjecta ad casum falsitatis, quadratura circuli geometrica. – Mv., 1832. – 26 p., 1 tab. – Anexă la *Tentamen ...*/ Bolyai Farkas. – Tom. 2.

- *La science absolue de l'espace indépendante de la vérité ou la fausseté de l'axiome XI. D'Euclide, (que l'on ne pourra jamais établir a priori); suivie de la Quadrature geometrique du Cercle dans le Cas de la Fausseté de l'axiome XI. / Précédé d'une notice sur la vu et les travaux de W. Et de J. Bolyai par M. Fr. Schmidt.* – Paris : Gauthier-Villars, Imprimeur Libraire, 1868. – 64 p. : fig.
- *Absolute Geometrie nach.../ Bearbeitet von Dr. J. Frischauf Prof. an der Universität Graz.* – Leipzig : Gedr. von G.B. Teubner, 1872. – XII, 96 p. – (Conține biografia celor doi Bolyai.)
- *Scientia spatii absolute vera = A tér abszolút igaz elmélete / Előszóval, magyar fordítással és magyarázattal Sulák Józseftől; Bolyai János életrajzával Schmidt Ferenctől.* – Budapest, 1897.
- *Appendix : Scientiam spatii absolute veram exhibens* – Budapest. : 1904.
- *Appendix : Scientiam spatii absolute vera exhibens: A veritate autoritãtilor militare falsitate axiomatis XI. Euclidean (a priori haud unquam decidenda) independentem; culis geometrica.* – Fascimile editio prima.. – Az 1832. évi kiad. hasonmás kiadása. – Mv.: Typis A. Adi de Szilágyfőkeresztúr, 1907. – 4, 26, 2 p., 1 tab.
- *Appendix / Kárteszi Ferenc* bevezetésével, megjegyzéseivel és kiegészítéseivel. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1952. – 234 p.
- *Appendix.* – București : Editura Academiei RPR, 1954. – 214 p.
- *Bolyai-levelek / Válogatta, A bevezető tanulmányt írta és a jegyzeteket összeállította Benkő Samu.* – Bukarest: Kriterion, 1975.
- *Appendix a tér tudománya.* Szerkesztette, bevezetéssel, magyarázatokkal, kiegészítésekkel ellátta Kárteszi Ferenc. – Budapest : Akadémiai kiadó, 1978. – 212 p.
- Referințe:**
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története / Írta Koncz József tanár.* – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betüivel, 1887. – [80] p
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története / Írta Koncz József tanár.* – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betüivel, 1896. – p. 505-508.
- *A két Bolyai : Élet és jellemrajz / Bedőházi János – Mv. : Kiadja a mv.-i ev. ref. kollegium előljárósága, 1897. – 454 p.*
- *Adatok Bolyai Farkas életrajzához [Függelék: Bolyai János életrajza] = Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez / Írta Szily Kálmán.* – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 196-201.
- *Bolyai János emlékezete : Az 1903. évi január hó 25-én Marosvásárhelyt tartott jubileumi ünnep alkalmából.* – Mv. : Ev. Ref. Collegiumi nyomda (Benkő L.) nyomása, 1903. – 32 p., 5 anexa, 1 facs.
- *Bolyai János születésének századik évfordulója alkalmából a kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetem által 1903. január 15-ikén rendezett emlékünnepe.* – Kolozsvár : Ny. Ajtai K. Albert, 1903. – 167 p.
- *Analitika geometrio absoluta / Cyrillo Vörös.* – Budapest: Librovendejo kaj eldonejo de Ludoviko Kókai, 1910-1912. – 1 vol. : La ebeno Bolyai-a. – 1910. – 134 p.; 2. vol. : La spaco Bolyai-a. – 1912. – 199 p.
- *A székhely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei / Szerkesztette Pálmay József.* – Budapest, 1913.
- *Bolyai Farkas és Bolyai János geometriai vizsgálatai / Stäckel Pál.* – Budapest, 1914.
- *Magyar könyvészet, 1901-1910 / Petrik Géza.* – Budapest: Magyar Könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Konstans görbületű forgási felületek a Bolyai-féle geometriában / Vörös Cyrill.* – Budapest : Stephaneum nyomda R.T., 1917. – 25 p.
- *A két Bolyai élete és munkássága / Dávid Lajos.* – Budapest: Németh József Könyvkiadó Vállalata, 1923.
- *A Magyar Tudományos Akadémia ünnepi ülése Bolyai Farkas Tentamene és Bolyai János Appendixe megjelenésének centenáriuma alkalmából.* – Budapest, 1933.
- *Domáldi jegenyék [Regény a Bolyaiakról] / Barabás Gyula.* – Budapest, 1936.
- *Átöröklés a Bolyaiaknál / Hints Elek* – Budapest : Stephaneum, 1940. – 32 p.
- *Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál.* – Új sorozat. – Budapest, 1939-1944. - 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.
- *Bolyai Farkas és Bolyai János = Magyar feltalálók / Vajda Pál R.* – Budapest : Országos Közművelődési Szövetség, 1943. – p. 38-51, 288.
- *Bolyai-geometria az Appendix alapján / Dávid Lajos.* – Kolozsvár, 1944. – 192 p.
- *A két Bolyai alakja a szépirodalomban / Kristóf György.* – Kolozsvár: Minerva irodalmi és Nyomdai műintézet R.-T., 1947. – 25 p.
- *Appendix / Kárteszi Ferenc* bevezetésével, megjegyzéseivel és kiegészítéseivel. – Budapest, 1952.
- *Bolyai János / Alexits György.* – Budapest, 1952.

- *Bolyai János élete és műve.* – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1953. – 450 p.
- *János Bolyai: Viața și opera marelui geometru / Tóth Emeric.* – București, 1954.
- *Bolyai János / Tóth Imre.* – Bukarest : Technikai Könyvkiadó, 1955. – 36 p.
- *Johann Bolyai: Leben und Werk des grossen Mathematikers / Tóth Imre.* – Bukarest, 1955.
- *Három sors / Livanova Anna.* – Budapest, 1960. – 124 p.
- *A két Bolyai / Dráma / Németh László.* – Budapest, 1961.
- *Magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes.* – 1. köt. : A-K. – 1967.
- *Bolyai János vallomásai / Benkő Samu.* – Bukarest: Irodalmi Könyvkiadó, 1968. – 279 p.
- *Bolyai János vallomásai / Benkő Samu.* – Bukarest: Irodalmi Könyvkiadó, 1968. – 279 p.
- *Bolyai János estélye : Monodrám / Kocsis István.* – Bukarest, 1970.
- *Bolyai sau aventura geometriilor neeuclidiene / Florica T. Câmpan.* – București : Albatros, 1971. – 140 p.
- *Sorsformáló értelem / Benkő Samu.* – Bukarest, 1971.
- *Profiluri mureșene / Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Nițu, Grigore Ploieșteanu.* - TgM, 1971-1973. – Vol 1. – 1971.
- *Bolyai János vallomásai / Benkő Samu.* – 2. kiad. - Bukarest: Kriterion, 1972. – 279 p.
- *A korona aranyból van. Bolyai János estéje.* Megszámláltatott fák [Drámák] / Kocsis István. – Bukarest : Kriterion, 1972. – 147 p.
- *Cerbul : roman / Tabery Géza.* – București , 1974.
- *A semmiből egy új világot teremtettem / Neumann Mária, Salló Ervin, Toró Tibor.* – Temesvár, 1974.
- *Bolyai levelek.* – Bukarest, 1975.
- *A Bolyai – Lobacssevsky geometria modelljei / Weszely Tibor.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1975. – 96 p.
- *A Bolyaiak zeneelmélete.* Bolyai Farkas zenészeti dolgozata, Bolyai János muzsikatoná / Benkő András. – Bukarest, 1975.
- *Confesiunile lui Bolyai János.* Monografie / Benkő Samu.; În românește de Aurora Eugenia Moga – București , 1976.
- *Bolyai János világa / Alexits György.* – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1977. – 171 p.
- *Apa és fiú :* Bolyai tanulmányok / Benkő Samu. – Budapest, 1977.
- *Personalități ale științei.* Mic dicționar. – 1977. – p. 40.
- *Bolyai János / Szénássy Barna.* – Budapest, 1978.
- *Bolyai János jel- és közléstana / Balogh G. Attila* == TETT, 1979.
- *Bolyai János jegyzeteiből. Bolyai János versei, gondolatai / Összeállította Mandics György, Mandics Veress Zsuzsa.* – Budapest, 1979. – 96 p.
- *Bolyai János jegyzeteiből / Mandics György, Veress Zsuzsanna M.* – Bukarest: Kriterion, 1979. – 96 p.
- *A két Bolyai élete és munkássága / David Lajos.* – Budapest, 1979.
- *Bolyai János, matematikai munkássága / Weszely Tibor.* – Bukarest : Kriterion, 1981. – 383 p.
- *Istoria matematicii.* – 1981. – p. 309, 326, 673, 677, 751.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F. – 1981.
- *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești.* – 1981. – p. 50, 59.
- *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – 1982. – p. 62.
- *Bolyai Jánosra emlékezünk! Születésénél 175. évfordulóján / Összeállította, szerkesztette Staar Gyula.* – Budapest, 1985.
- *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice.* – 1985. – p. 113, 125.
- *Istoria descoperirilor științifice.* – 1988. – p. 273, 299.
- *A Bolyai-Lobacssevskij-féle geometria modellezhetősége / Oláh-Gál Róbert* == Fizikai Szemle 4. sz., 1988.
- *Nemeuklideszi geometriák elemei :* A Bolyai-Lobacssevskij-féle geometria és a Riemann-féle (egyszeres és kétszeres) elliptikus geometria vázlatos ismertetése. – Budapest: Tankönyvkiadó, 1989. – 312 p.
- *Erdély „visszatérő planétái“ : a Bolyaiak / Oláh-Gál Róbert* == Élet és Tudomány 51. sz., 1990 dec.
- *Bolyai-geometria az Appendix alapján / Dávid Lajos.* – {Reprint}. - Kolozsvár, 1992. – 192 p.
- *Magyarok a természettudomány és a technika történetében: életrajzi lexikon A-tól Z-ig / Nagy Ferenc, Weszely Tibor.* – Budapest : BME, MMEV, MTA, MTESZ, MUSZ, Országos Muszaki Információs Központ és Könyvtár, 1992. – p. 67-70.
- *A Bolyai családja / Oláh-Gál Róbert* == Természet Világa, 1993. jan.
- *Kegyelet – szemfedőt / Járay Fekete Katalin* == Népújság Évkönyv, 1994.
- *A két Bolyai és a kollégium / Weszely Tibor* == Erős várunk : Kollégiumi emlékkönyv . – 2., bővített kiadás. – Mv. : Custos Kiadó, 1995. – p. 64-68.
- *Bolyai János kézirati hagyatékának legújabb titkai / Kiss Elemér* == Népújság Évkönyv, 1996, p. 124-126.
- *A Bolyai utódokról / Oláh-Gál Róbert* == Népújság, 1996. jún. 6.
- *Istoria Academiei Române în date (1866-1996).* – 1997. – p. 335, 410.
- *„Az igazságot ...határtalanul szeretem“ :* Annotált ajánló bibliográfia Bolyai Jánosról. – Budapest: Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola, 1998. – 95 p.
- *175 éves Bolyai János temesvári levele / Kiss Elemér.* == Népújság, 1998. nov. 3., p. 5.
- *Bolyai Farkas és Bolyai János matematikai tárgyú levelei / Kiss Elemér* == Korunk, 1998, 9.sz., p. 104-111.
- *János Bolyai : Der Mozart der Mathematik : Leben und Werk / Annemarie Maeger.* – Hamburg, 1999. – 192 p.
- *Matematikai kincsek Bolyai János kéziratok hagyatékából / Kiss Elemér.* – Budapest: Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 214 p.
- *Mathematical gems from the Bolyai chests: János Bolyai's discoveries in Number Theory and Algebra as recently deciphered from his manuscripts / by Elemér Kiss.* – Budapest: Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 200 p.

- „Kebelex” – *A Bolyaiak szelleme kísért* / Oláh-Gál Róbert == Hargita Népe, 1999. jan. 6.
- *Bolyai* : Biográfia – Bibliotéka – Bibliográfia / Szerkeszti Nagy Ferenc. – Budapest: Better, Püski, 2000. – 408 p.
- *A matézis fátylaja* : Történelmi játék 7 képben a Bolyaiakról == *Történelmi színjátékok, históriák* / Buksa Éva-Mária. – Székelyudvarhely: Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, 2000. – p. 6-47.
- *Lyukas óra, Szász Károly és Bolyai János* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2000. nov. 2; 2000. nov. 3.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . – 1. köt. : A-Cs. – 2001.
- *Lucrările sesiunii de comunicări științifice ale Universității „Petru Maior”* (2001; TgM).
- *Bolyai János háza* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2001. febr. 8.
- *Bolyai János, avagy Orbán Rozália háza* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2001. márc. 23.
- *Bolyai Jánosék szomszédjai* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2001. jún. 7., p. 5.
- *Bolyai János gyermekei* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2001. júl. 18., p. 5.
- *Hol halt meg Bolyai János?* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 172. sz., 2001. júl. 26., p. 6.
- *A Bolyai testvérek* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság* 2001. nov. 1., p. 5.
- *Dicționar de inventatori și invenții* : Larousse. – 2001. – p. 184.
- *Bolyai János ismeretlen arca* / Kiss Elemér, Oláh-Gál Róbert == *Természet Világa*, 2001 okt.
- *Bolyai-Emlékkönyv*/ Szerkesztette: Puskás Ferenc, Tibád Zoltán. – Kolozsvár: Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság., 2002.
- *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la nașterea lui János Bolyai = 200 Years Since the Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. – Kolozsvár-Cluj: Babeș-Bolyai Tudományegyetem Matematika és Informatika Kar, 2002. – 187 p.
- *Bolyai* : Versantológia. – Kolozsvár: Polis Kiadó, 2002. – 60 p.
- *Bolyai János a bécsi Hadmérnöki Akadémián* / Ács Tibor. – Budapest: Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Egyetemi Kiadó, 2002. – 308 p.
- *Bolyai János : Az első 200 év* / Weszely Tibor. – Budapest: Vince Kiadó, 2002. – 232 p.
- *Bolyai János vallomásai* / Benkő Samu. – 4., bővített kiad. – Budapest: Mundus Magyar Egyetemi Kiadó; Kolozsvár: Kriterion, 2002. – 280 p.
- *Az emlékezés éve.* – Bécs: „Europa” – Club, 2002. – 176, 27 p.
- *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas.* – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2002.
- *Gondolatok Bolyai Jánostól és Bolyai Jánosról* / Oláh-Gál Róbert. – Csíkszereda : Magister Kiadó; Apáczay Csere János Pedagógusok Háza, 2002. – 136 p.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István. – Piliscsaba – Budapest, 2002.
- *Nemeuklideszi geometriák elemei* : A Bolyai-Lobacsevszkij-féle geometria és a Riemann-féle (egyszeres és kétszeres) elliptikus geometria vázlatos ismertetése. – 2., kiad. - Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2002. – 320 p.
- *A tudomány évezredében*: Az MTA Magyar Tudomány Külföldön, Elnöki Bizottsága csíkszeredai kihelyezett ülése. (2002; Csíkszereda)
- *Județul Mureș în cărți = Maros Megye a könyvekben 1990-1999* / Fülöp Mária. – TgM, 2002.
- *200 éve született Bolyai János* / Oláh-Gál Róbert == Hargita Kalendárium, 2002.
- *Péterffy doktor és Bolyai János* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2002. jan., 24., p. 5.
- *Apa-fiú kapcsolat a Bolyaiaknál* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2002. febr. 27, p. 5.
- *Bolyai János és az 1848-as forradalom* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2002. márc. 15., p. 4.; 2002. márc. 19., p. 5.; 2002. márc. 20., p. 5.
- *Elméleti és gyakorlati forradalom* : A Bolyai János az 1848-as forradalom cikk margojára / Bolyai Gáspár == *Népújság* 2002. márc. 26., p. 6.
- *A Bolyaiak tárgyi emlékei* / Vakarcz Szilárd == *Népújság*, 91.sz., 2002. ápr. 20., p. 6.
- *Bolyai János ismeretlen munkája* / Oláh-Gál Róbert == *Természet Világa*, 5.sz., 2002. máj.; *A Hét*, 28.sz., 2002. júl. 25, p. 2.
- „Vitézlő” *Bolyai János* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2002.aug. 13, p. 8.
- *Gondolatok a Bolyai-emlékév ürügyén* / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 2002. szept. 25, p. 5.
- *Arany János, Toldi és a Bolyaiak* / Oláh-Gál Róbert == *Székelyföld* 6, 10. sz., 2002 okt., p. 71-79.
- *Csillag a magyar tudomány egén* / Benkő Samu == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 10-15.
- *A szellemi tőke újratermelése* / Vizi E. Szilveszter == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 16-17.
- *A temesvári és a nemzetközi Bolyai-kultusz genezistörténetéből* / Toró Tibor == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 18-27.
- *Bolyai János győzelme* / Kolumbán József == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 28-36.
- *A kétszázadik Bolyai-év* / Kása Zoltán == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 37-38.
- *Nem lehet abbahagyni a Bolyai-kutatást* : Beszélgetés Kiss Elemérrrel / Bodolai Gyöngyi == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 39-45.
- *A Tér* : Drámai monológ két részben Bolyai János hitéről, küzdelméről és szerelmeiről / Kocsis István == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 55-77.
- „Bólya” *az idők tengerén* / Bodolai Gyöngyi == *Korunk*, 3. foly., 13, 11. sz., 2002 nov., p. 110-112.
- *Az első „pénz-ápoló” intézet Erdélyben és az első marosvásárhelyi ügynök* : (Bolyai János egy eredeti kézírata) / Oláh-Gál Róbert == *Népújság*, 258.sz., 2002. nov. 5., p. 5.
- *Új világot alkotott, kora mégsem ismerte fel a nagyságát*: Kétszáz éve született Bolyai János, az abszolút geometria

felfedezője / Ágoston Hugó = = Krónika 2002. dec. 14-15., p. 14.

• *Szegény, szegény lángeszű Bolyai János* / Ágoston Hugó = = A Hét, 47. sz., 2002. dec. 19., p. 9-10.

• *Képzőművészek a Bolyaiakról* / Nagy Miklós Kund = = Népújság, 298.sz., 2002. dec. 21., p. 4.

• *Közösek a Bolyaiak iránti tiszteletben és rajongásban* : A legutóbbi évtizedek kutatásai árnyaltabb Bolyai-képet eredményeztek / Ágoston Hugó. = = Krónika 2002. dec. 21-22, p. 14.

• *Bolyai János marosvásárhelyi kéziratai. 1. Fogalmazványok a Tanhoz, illetőleg az Údvtanhoz* / Ambrus Hedvig Mária, Deé Nagy Anikó, Vakarcs Szilárd közreműködésével szerkesztette és bevezetéssel ellátta Benkő Samu. – Kolozsvár : Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása, 2003. – 307 p.

• *Bolyai János temesvári „új, más világa“* : (1823. nov. 3.) emlékére. – Csíkszereda: Pedagógusok Háza Magiszter Kiadója, 2003.

• *Fiú és apa = Son and Father* : Bolyai János és Bolyai Farkas életéből fába metszette = From the lives of János Bolyai and Farkas Bolyai Woodcuts by Piroska M. Makkai; A kísérszöveget írta = Written by Weszely Tibor. – Budapest: Válasz Könyvkiadó, 2003. – 103 p.

• *Nemzetközi magyar matematikai versenyek, 1992-2003.* – Debrecen: Stúdium Kiadó, 2003.

• *A tér úttörője* : Bolyai János emlékére (Marosvásárhely, 2002). – Mv.: Mentor, 2003. – 215, 20 p.

• *Bolyai János a családapája* / Oláh-Gál Róbert = = Természet Világa, Bolyai különszám, 2003.

• *Bolyai-évtár* / Bolyai Gáspár = = Népújság 2003. jan. 8., p. 4.

• *A pszeudoszféra emlékmű* / Oláh-Gál Róbert = = Múzsza, 2003. febr. 1.

• *A Tér* : Drámai monológ két részben Bolyai János hitéről, küzdelméről és szerelméről / Kocsis István = = Új Horizont, 1.sz., 2003., p. 29-70.

• *Bolyai János egy kamatszámítási feladata* / Oláh-Gál Róbert = = Matlap 3.sz., 2003. – p. 85-87.

• *Gondolatok a Bolyai János születése utáni 201. évben* / Gál István = = A Hét, 23.sz., 2003. jún. 19., p. 9-10.

• *Bolya és a Bolyaiak* / Oláh-Gál Róbert = = Szabadság, 2003. júl. 4.

• *Emléket állítottak a tudósok* : Szoboravatás Bolyán [Ion Căndeia képzőművész Bolyai János szobra] / Vajda = = Népújság 2003. aug. 19.

• *Nem Bolyait ábrázolja a szobor?*: Eltérően vélekednek a bolyai alkotásról / Szucher Ervin = = Krónika 2003. aug. 29.

• *Bolyai János kolozsvári nagyszüleinek testamentuma* / Oláh-Gál Róbert = = Szabadság 2003. szept. 6., p. 9.

• *Bolyai* – emlékkönyv: Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest: Vince Kiadó, 2004.- 388 p.

• *Bolyai János új arca – a hadi mérnök* / Írta Ács Tibor. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2004. – 633 p.

• *János Bolyai, Non-Euclidean Geometry, and the Nature of Space* / Jeremy J. Gray. – Cambridge, Massachusetts: Burndy Library, 2004. – 186, 58 p.

• *Bolyai János, a hadmérnök* / Oláh-Gál Róbert = = Hargita Népe, 2004. márc. 18.

• *Bolyai János kézírata a Sturm-tételről* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.

• *Bolyai János kézírata a Sturm-tételről* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.

• *Séta a marosvásárhelyi Református temetőben* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.

• *Bolyai János kézírata a Sturm-tételről* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27 sz., 2004.

• *Bolya, az idők sodrában* / Oláh-Gál Róbert = = Műszaki Szemle 27. sz., 2004.

• *Apa és fia küzdelmei a kórokkal* : [Bolyai Farkas gyógyászati munkássága / Oláh Anna; Bolyai János betegségei / Vofkori József] / Oláh Anna, Vofkori József. – Mv.: Mentor, 2004. (sub tipar).

(F. M.)

BORBÁTH Andor, prof. univ., medic; n. 6 iun. 1912, Cluj – m. 21 apr. 2000, Budapesta. A obținut diploma de medic la Cluj și tot acolo și-a început activitatea la maternitate. S-a mutat la TgM, cadru didactic la IMF (1945-); conferențiar (1965); prof. univ.; șef catedră (1970), dr. (1973), prof. consultant la pens. (1977). A fost șeful Clinicii de Ginecologie și Obstetrică (1963-65, 1969-76).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az öregség és kezelése. A megfiatalítás problémája* / Parhon I. Constantin; Ford. Borbáth Andor. – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 217 p.

• *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.- 2. füzet.- 1954. - 215 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. - 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet.- 232 p.

• *Ginecologia.* – București : Editura Medicală, 1959. – 927 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.

• *Nőgyógyászat.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.

• *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. P. Sîrbu. – 1983. – Vol. 7. : *Ginecologie.* – 720 p.

Referințe:

• *Korunk.* 5. sz., 1968.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F.
- *Generisch Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

BORBÉLY Attila, maestru al sportului, conf. univ.; n. 7 mai 1933, Târnăveni – m. 26 ian. 1997, TgM. Studii : elementare și medii la Liceul Bolyai Farkas (1940-52); absolvent al ICF București (1956). A fost component al echipei de baschet Dinamo, repartizat la TgM, apoi la CSU TgM. Obține rezultate meritorii și în polo, fotbal, tir, șah. A devenit asist. univ. (1962-74); lector univ. (1974-92); conf. univ. (1992-95); șeful disciplinei (1976-95) la Catedra de Educație Fizică IMF TgM. A organizat la TgM o serie de manifestări sportive cu caracter național și 63 întâlniri internaționale, obținând rezultate de prestigiu. A fost prezent în activitatea sportivă pe plan județean, fiind membru al CJEFS, antrenor al echipelor CSU Medicina și Comerțul; membru în Comisia jud. de arbitru de baschet.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – 1995.

Referințe:

- *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – 1995.
- *Cuvântul Liber*, nr. 17, 28 ian. 1997.

(A.T.)

BORDA, Angela, medic, prof. univ.; n. 16 noi. 1954, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1965-73); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1973-75). Dr. în medicină cu teza: *Valoarea imunohistochemiei și a citometriei în flux în aprecierea malignității carcinoamelor cu celule tranzitionale ale vezicii urinar.* Activitate profesională: stagiar la Spitalul Orășenesc Târnăveni (1979-83); medic medicină generală adulți, Spitalul Mun. Sighișoara; Dispensarul Medical Daneș; Spitalul Clinic TgM; Dispensarul Sânpaul și Sântana de Mureș (1983-88); medic stagiar, Spitalul Clinic Jud.,

Laboratorul de Anatomie patologică TgM (1988-91); asist. univ. (1991-97); șef de lucrări (1997-00); conf. univ. (2000-03); prof. univ. (2003-), la disciplina Histologie din cadrul UMF TgM. Preocupată de cercetarea științifică a factorilor implicați în invazia tumorală, a factorilor prognostici predictivi ai evoluției în tumorile maligne, precum și de patologia endocrină; autor și coautor a 50 de lucrări publicate în reviste de specialitate: *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1978); *Medicina Internă* (1980); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1993, 1996, 1998-00); *European Urology Update Series* (1996); *Archives D' Anatomie et de Cytologie Patologique* (1996, 1998); *Revue Française des Laboratoires* (1997); *Jurnalul Român de Patologie* (1998-02); *Sibiul Medical* (1998); *Histopathology* (2002); *Noutatea medicală* (2002, 2004); *Médecin Nucléaire* (2003); *Annales de Pathologie* (2004). Specializări: Austria (1990, 1992); Franța (1993-98). Distincții obținute: „Médecine stagiaire étranger”; „Assistent universitaire étranger”, Lyon (1995). Membră în Soc. Română de Citologie (1992); Diviziunea Română a Academiei Internaționale de Citologie (1993); Soc. Națională de Anatomie Patologică din România (1992); Soc. Națională de Biologie Celulară (1992); Soc. Franceză de Citometrie în Flux, Franța (1993); Academia Internațională de Patologie (1997); Soc. Națională de Hematologie (1999); Soc. Internationale Francophone d' Education Médicale (2003). Hobby-uri: muzica clasică.

Lucrări publicate:

- *Curs de histologie* (pentru stomatologie). – TgM : Litografia UMF, 2000. – 277 p.
- *Îndrumător de lucrări practice.* – TgM : Litografia UMF, 2002. – Vol. 1. – 84 p.
- *Curs de histologie* (pentru medicină). – TgM : Litografia UMF, 2003. – 246 p.
- *Îndrumător de lucrări practice.* – TgM : Litografia UMF, 2003. – Vol. 2. – 103 p.

- în colaborare:

- *Mieux connaître le cancer de la prostate.* – France : Ed. Connaught, 1995. – 195 p.

- *Tumeurs superficielles de la vessie et BCG – therapie.* – France : Ed. Connaught, 1998.

Referințe:

- *Who's who medical.* – 2004.

(A. T.)

BOROSNYAI Lukács János, medic, prof., naturalist, n. 1767, TgM – m. 15. oct. 1848, TgM. Studii: Col. Ref. din TgM (1786), univ. din Geneva, Berna (1792) și Göttingen (1793). A fost prof. de științe naturale, geografie, istorie, de limba franceză / germană la Col. Ref. din TgM (9 sept. 1797-44). A elaborat lucrări de științe naturale, botanică și geografie. A publicat cronică orașului TgM.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inauguralis medica de feбри puerperali.* – Vindobonae : ex typographia viduae Stöckholzer de Hirschfeld, 1828. – 44 p.
- *Rövid természeti história, melyet a tanuló gyermekek számára készített és elméjéhez alkalmaztatva rövid kérdésekben és versekbeli feleletekben foglalva kiadott.* – 3 rész. – Mv., 1836-1839. – 1. szakasz: *a szopó állatokról* – 1836. – 50 p.; 2. szakasz: *a madarakról.* – 1837. – 56 p.; 3. szakasz: *a kétélűekről.* – 1837. – 15 p.; 4. szakasz : *a halakról.* – 1839. – 24 p.; 5. szakasz : *a bogarakról.* – 1839. – 56 p.; 6. szakasz : *a nyüvekről.* – 1839. – 15 p.
- *Régi és új Vásárhely*, vagyis Maros-Vásárhely leírása versekben hozzátett világosító és magyarázó jegyzetekkel. – 2 füz. - Mv., 1836-1837. – 1. köt. – 1836. – 40 p.; 2. köt. – 1837. – 64 p.
- *Májusi bokréta*, vagyis fűvésztudomány. – Mv., 1837 – 157 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896.

- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. -3. köt.: Kh-M. – 1994.

- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. - Mv., 1998.

(F. M.)

BOTA, Virgil, chimist, prof. univ.; n. 1 mai 1929. Dr. în chimie cu teza: *Studiul asupra orto-, meta- și para-amimobenzhidrazidelor în comparație cu orto-, meta- și para-animobenzulfanamidelor* (1966). Prof. univ., IMF TgM (1970-89); coordonează activitatea disciplinei Chimie Sanitară (1970-79) și Biochimie farmaceutică; studiază prezența noxelor în apele reziduale cu elaborarea unei metode spectrofotometrice de dozare a pentaclorfenolatului de sodiu utilizat la dezinfectia apelor circulante industriale și la stabilirea gradului de poluare a apelor de suprafață.

Lucrări publicate:

- *Curs de chimie sanitară.* – TgM : IMF, 1980. – 434 p : fig.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de chimie medico-sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1974.
- *Egészségügyi kémia* / Mathé János, V. Bota. – Mv. : OGYI, 1983. – 413 p.
- *Lucrări practice de chimie sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1992.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest, Mv., 1994.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.*

(A. T.)

BOTH Sámuel, prof. de geografie și matematică, dir. școlii ev. de fete din Sighișoara.

Lucrări publicate:

- *Lehr-und Lesebuch für Gewebw-Lehrlingsch.* – Hermannstadt, 1896.

- *Wege zur Kunst.* – Hermannstadt, 1906.
- *Reiseerinnerungen aus d. Hohen Tatra.* – Schässburg, 1907.
- *D. Einfache od. Gwerbl. Buchführung.* – 2. kiad. – Schässburg, 1909.
- *Naturkundliches Beobachtungsheft.* – Schässburg, 1909.
- *D. bürgerl. Rechnungsarten.* – Schässburg, 1911-12.
- *D. Rechnen m. gemeinen Brüchen :* Aufgabebuch f. d. 1. Bürgerschulkl. – Schässburg, 1913.
- *D. Rechnen m. gemeinen Brüchen :* Aufgabebuch f. d. 2. Bürgerschulkl. – Schässburg, 1914.
- *Bilder aus d. dtshn. Literaturgesch.* – 2. aufgabe. – Schässburg, 1915.
- *D. Rechnen m. gemeinen Brüchen.* – 2. Aufg. – Schässburg, 1916.
- *D. Rechnen m. Dezimalzahlen u. Gem. Brüchen.* – 2. Aufg. – Schässburg, 1918.

- în colaborare:

- *Lehr- und Lesebuch für Gewebw-Lehrlingssch.* – 2. Aufg. – Hermannstadt, 1902.

Referințe:

- *Magyar irók élete és munkái :* Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 3. köt.: Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941.

(F. M.)

BOTZAN, Gheorghe Marcu, ing. agronom, cercetător științific; n. 30 mart. 1913, Craiova. Absolvent al Academiei de Înalte Studii Agronomice București (1936). Dr. în agronomie cu o prezentare a teoriei bilanțului apei solubile irigate și a modelelor în care se pot încadra tipurile de bilanț. Membru corespondent în Academia Română (1991); membru titular (1993). Activitate în producție și cercetare: asist. la o secție de fitotehnie, executând lucrări de chimie analitică, de sol și vegetală (1936-37); prof. la Școala Medie de Agricultură Armăsești (IL) a CAM; șef de atelier în cadrul soc. de construcții „Omnia”, urmând în paralel doi ani la Fac. de Construcții a Politehnicii din București (1938-40); asist. la Secția de Geniu Rural din cadrul ICAR, amenajând primele două câmpuri experimentale irigate din țară,

pentru studiul regimului de irigație a culturilor de câmp și furajere la stațiunile Mărculești și Studina; asist. univ. și șef de lucrări la Stațiunea Sângeorgiu de Mureș (1947-49), unde a realizat o rețea de 8 câmpuri experimentale irigate zonale, elaborând o metodologie de cercetare originală privind tehnica de irigație; în cadrul Colectivului Agronomic al Academiei a organizat studiul privind irigarea Bărgănelului; în 1966 organizează Institutul de Cercetări pentru Îmbunătățiri Funciare și Pedologice; a fundamentat școala românească de cercetare științifică și de concepție în domeniul îmbunătățirilor funciare și pedologice; a condus acest Institut până în 1969; a deținut funcția de dir. adj. științific la Institutul de Studii și Cercetări pentru Îmbunătățiri Funciare și Gospodărirea Apelor, iar între 1971-73 la Institutul de Cercetări pentru Îmbunătățiri Funciare; a publicat 122 de lucrări științifice cu contribuții la modernizarea și folosirea rațională a amenajărilor pentru irigații, întocmirea de modele în domeniul consumului de apă al culturilor irigate. Premiat de Academia Română cu premiul „Gh. Doja” și premiul „Ion Ionescu de la Brad”. Membru în Soc. Internațională de Știința Solului; Soc. Internațională de Biometrie; Comitetul Național Român pentru Irigații și Drenaje; Soc. Română de Știința Solului; Academia de Științe Agricole și Silvici; Comisia de Hidrologie a Academiei; Soc. de Istorie Agrară „Terra Nostra”; Soc. Culturală „Getica.”

Lucrări publicate:

- *Culturi irigate.* – București : Editura Agrosilvică, 1959. – 275 p.
- *Culturi irigate /* Ediția a 2-a. – București : Editura Agrosilvică, 1962.
- *Culturi irigate. Bazele teoretice și tehnica irigării culturilor /* Ediția a 3-a. – București : Editura Agrosilvică, 1966. – 328 p.
- *Bilanțul apei în solurile irigate.* – București : Editura Academiei RSR, 1972. – 208 p.
- *Apele în viața poporului român.* – București : Ceres, 1984. – 411 p.
- *Începuturile hidrotehnicii pe teritoriul României.* – București : Editura Tehnică, 1989. – 340 p.

• *Drumuri de apă. Scurt istoric.* – București : Editura Sport-Turism, 1990. – 136 p. .

- în colaborare:

• *Probleme de irigații și desecări ale Câmpiei Bărașanului.* – 1959.

• *Măsuri pentru evitarea sărăturilor și înmlăștinării terenurilor agricole* / R. Mîndru, N. Petrescu, M. Botzan. – București : Editura Agrosilvică, 1964. – 107 p.

• *Mezőgazdaság területeiuk szikesedésének és elmacs a rasodásának megakadályozása* / R. Mîndru, N. Petrescu, M. Botzan. – Bukarest : Mezőgazdasági és Erdészeti Könyvkiadó, 1965. – 1078 p.

• *Dicționar de îmbunătățiri funciare.* – Vol. 1. – A-M. – 1987.

• *Dicționar de îmbunătățiri funciare.* – Vol. 2. – N-Z. – 1987.

Referințe:

• *Dicționar cronologic al științei și tehnicii universale.* – 1979.

• *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 57.

• *Membrii Academiei Române 1866 – 1999* : Dicționar / Dorina N. Rusu. – 1999.

(A. T.)

BOȚAN, Paul Antoniu Adrian, medic primar, chirurgie plastică; n. 30 aug. 1953, București. Studii: Șc. Gen. nr. 46 București (1960-68); Lic. „M. Viteazul” București (1968-72); Fac. de Medicină Gen. București (1972-78); studii postuniv. de chirurgie plastică București (1982-85); drd. (2001-). Activitate profesională: medic primar chirurgie plastică și

reparatorie; șeful secției de Chirurgie Plastică și Reparatrice, Spitalul Clinic TgM, secție pe care a fondat-o (1985); primul chirurg plastician din TgM. Participă la peste 24 de congrese, conferințe și simpozioane în țară și străinătate cu lucrări din domeniile: chirurgia mâinii, arsuri, chirurgie cosmetică, microchirurgie reconstructivă. A publicat articole în reviste de specialitate: *Buletinul Soc. Române de Medicină*

Estetică (2001); *International Journal of Cosmetic Surgery and Aesthetic Dermatology* (2000,2001); *Pagini Medicale Bărlădene* (2000-2002). Membru al Soc. Române de Chirurgie Plastică (1987-); Academia Europeană de Chirurgie Cosmetică (1997-); membru fondator al Soc. de Chirurgia Mâinii; Soc. Europeană de Chirurgia Mâinii (1998-); Soc. Asiatică de Chirurgie Plastică (1999-). Hobby-uri: pescuit, vânatoare, călătorii, înot.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Principiul urgenței amânate active în tratamentul chirurgical al traumatismelor mâinii.* – 2000.

• *Considerații practice privind utilizarea bureților poliuretani în chirurgia plastică.* – 2000.

Referințe:

• Baza de date BJM.

(A. T.)

BOȚIANU, Alexandru - Mihail, medic, prof. univ.; n. 10 iun. 1949, Sighișoara. Studii: școala elementară și gimnaziul la Abrud (1956-63); Lic. „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia (1963-64); Lic. „Gh. Barițiu”, Cluj-Napoca (-1967); UMF „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca, Fac. de Medicină Generală (-1973). Dr. în științe medicale cu teza: „*Contribuții la tratamentul medico-chirurgical al supurațiilor toracice*” (1994). Activitate profesională: medic medicină generală, Dispensarul „Oglinzi”, Răucești, Neamț (1973-74); Dispensarul „Relan” CFS Săvinești (NT) (1977-81); medic secundar de specialitate chirurgie generală; asist. univ. stagiar (1977-81); medic principal specialist chirurgie generală (1980-81); asist. univ. titular (1981-91); medic primar de specialitate chirurgie toraco-pulmonară (1984); șef de lucrări (1991-96); medic primar chirurgie generală (1991); locțiitor șef secție (1994-2001); medic primar chirurgie toraco-pulmonară (1995); conf. univ. (1996-99); prof. univ. (1999-); conducător de doctorat (2000-); șef al Clinicii de Chirurgie II, UMF TgM (2001-); expert evaluator CNCSIS; expert CNCSU; expert CNFIS; preș. comisiei teritoriale de specialitate chirurgie

toracică pentru trimitere la tratament în străinătate; dir. Editura Medicală Univ., UMF TgM (2000-); dir. Editura Fundației Chirurgicale „Sf. Ioan” TgM; red. șef, *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle*, UMF TgM; dir. al

programului TEMPUS al UMF TgM; dir. Centrul de Educație Medicală TgM; red. șef adj., *Jurnalul de Chirurgie Toracică*; reprezentantul UMF TgM în programul ERASMUS. Domenii de cercetare: chirurgie generală, chirurgie toracică, chirurgie de graniță toraco-abdominală, radiologie, fiziologie, pneumologie, chirurgie laparoscopică; contribuții originale în domeniul supurațiilor toracice, chirurgia diafragmului și a glandei suprarenale; homeopatie; chirurgie oncologică. Este autorul a peste 164 de filme video de tehnologie chirurgicală; 11600 diapozitive color; peste 6000 de filme radiologice; 4 brevete de invenții; peste 80 de lucrări științifice publicate în diferite volume și reviste de specialitate din țară și străinătate: *Revista Chirurgia* (1978); *Revista Medicală* (1978, 1981, 1983-84, 1986-90); *Revista Oncologia* (1986); *Revista Chirurgia* (1990); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1992, 1996); *Jurnalul de Chirurgie toracică* (1996-2000); *Timișoara Medicală* (1989-); *Revista de Medicină și Farmacie-Orvosi és gyógyszerészeti Szemle* (1994; 1997-01); *Jurnalul de Chirurgie Toracică – Journal of Thoracic Surgery* (2002). La 40 de ani de la premiera națională, tot în TgM, realizează cu succes o operație de trahee, în condițiile în care pe plan național se înregistrează doar 11 astfel de intervenții. Specializări: București (anual); Cluj-Napoca; Sibiu; Scoția (1997); Germania (1995, 2004); Austria (2003); Spania (2004); Franța (2004). Membru în Soc. Română de Chirurgie; Soc. Română de Gastroenterologie; Soc. Română de Chirurgie Hepato-Bilio-Pancreatică; Soc. Română de Chirurgie Laparoscopică și Suturi Mecanice; AOȘR;

Asoc. Chirurgilor din Moscova; membru fondator, Soc. Română de Chirurgie Toracică „Thorav”; Soc. Română de Chirurgie Oncologică; International Gastro-Surgical Club; American College of Chest Physicians; Serviciul de Ajutor Maltez din România; membru fondator, Fundația Chirurgicală „Sf. Ioan” TgM; Comisia de Invenții și Inovații, UMF TgM (1990-); Cons. Științific al UMF TgM (1997-); vicepreș., Comisia Profesională de Chirurgie Toracică din MSF; preș., Comisia Națională de Chirurgie Toraco-Pulmonară a Colegiului Medicilor din România (2000-); vicepreș., Comisia Națională de Chirurgie Toraco-Pulmonară a CNAS din România (2000-); col. de redacție al revistei *Chirurgia*. Distincții: premiul III „A XIX-a Sesiune a Cercurilor Științifice Studentești” (1973); Diploma jubiliară „Crucea Roșie Română” (1976); Ordinul Cavalerilor Legiunii Albe Chirurgie; Soc. Română de Chirurgie Constanța. Distins cu „Diploma jubiliară a Crucii Roșii Române” (1976); „Ordinul Cavalerilor Legiunii Albe Chirurgie” (2000); „Diplomă de excelență” pentru activitatea depusă în domeniul Oncologiei (2002); „Diplomă de excelență” pentru contribuția adusă la dezvoltarea chirurgie toracice din România (2004). Hobby-uri: artă, fotografie, vânătoare.

Lucrări publicate:

- *Chistul hidatic toracic*. – Cluj-Napoca : Tipografia UMF, 1995. – 154 p.
- *Curs de chirurgie toracică* : curs univ. și postuniv. – Vol. 1. – TgM : UMF, 1996. – 329 p. : fig.
- *Urgențe chirurgicale* : pentru studenții anului V stomatologie. – TgM : UMF, 1998. – 170 p. multigr.
- *Elemente de chirurgie toraco-pulmonară* : curs facultativ anul V medicină generală. – TgM : UMF, 1999. – 288 p.

-în colaborare:

- *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția Nicolae Angelescu. – București : Editura Medicală, sa.
- *Cursul de Patologie Chirurgicală*. – 1978.

- *Cursul de propedeutică chirurgicală* / Conf. dr. C. Pană, A. Boțianu, M. Eșianu. – TgM : IMF, 1989.
- *Cursul de patologie chirurgicală* / Conf. dr. T. Georgescu, A. Boțianu. – TgM : IMF, 1990.
- *Radiologia chirurgicală a chistului hidatic toracic* / Alexandru-Mihail Boțianu, Petre Boțianu, Teofil Muntean. – TgM : Editura Fundației Chirurgicale „Sfântul Ioan” din TgM, 1999. – 185 p.
- *Sutura chirurgicală* / Alexandru-Mihail Boțianu, Petre Boțianu, Teofil Muntean. – Cluj-Napoca : Editura Medicală Univ. „Iuliu Hațieganu”, 1999. – 324 p.
- *Chirurgie* / Sub redacția prof. dr. Anton Spănu. – Chișinău : Tipografia Centrală, 2000.
- *ARDS – Sindromul de detresă respiratorie* / Alexandru-Mihail Boțianu, Petre Boțianu. – TgM : Editura Fundației Chirurgicale „Sfântul Ioan”, 2001. – 181 p.
- *Patologie chirurgicală pentru admitere în rezidențiat* / Sub redacția prof. dr. Nicolae Angelescu. – Ed. 1. – București : Editura Celsius. – Vol. 1. – 1997; Vol. 2. – 2001.
- **Referințe:**
 - *Who's Who în România*. – București, 2002.
 - *Curierul de Mureș*. – An 2, 24 iul. 1977, p. 4.

(A. T.)

BRASSAI Attila Miklós, medic, conf. univ.; n. 22 ian. 1962, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” și „Unirea” TgM (1980); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1987). Cercetător la Oxford University Department of Pharmacology (1991-92); Hypertension Summer School, Paris (1992); dr. în științe

Institut of Health Washington USA (2001).

medicale, specialitate farmacologie (2000). A fost preparator la mai multe clinici din TgM și Cluj-Napoca (1987-91); asist. univ., șef de lucrări, conf. univ. disciplina Farmacologie, UMF TgM (1993-). Cercetător la National

Domenii de cercetare: farmacologia neurovasculară, angiologie. A participat la congrese internaționale: Berlin, Köln, Florenza, München, Dubrovnik, Budapest, Portorose etc. A publicat cca. 50 lucrări științifice în: *Neurochemistry International*; *Brain Research Bulletin*; *British Journal of Clinical Pharmacology*; *Orvostudományi Értesítő*. Membru în EME; Worldwide Hungarian Medical Academy (Boston); Soc. de Farmacologie din România; Soc. de Algeziologie din România etc. Hobby-uri: chinologie, schi, concursuri de cultură generală (Vicecampion european Londra, BBC, 1992).

Lucrări publicate:

- *Studiul acțiunilor unor farmaconi vasoactivi asupra hemodinamicii periferice în condiții experimentale și clinice* : Teză de doctorat. – TgM : UMF, 1999.

- în colaborare:

- *Curs de farmacologie*. – TgM, 1999.
- *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila*. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F.M.)

BRASSAI Zoltán Béla, medic, prof. univ; n. 27 mart. 1935, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Bolyai Farkas”, TgM (1941-52); IMF TgM (1952-58). Dr. în științe medicale cu teza: *Terapia carbogazoasă naturală în arteriopatiile*

Terapia carbogazoasă naturală în arteriopatiile cronice obliterante periferice (1979). Activitate profesională: dir. Spitalului Raional Fântânele (1959); medic specialist boli interne (1966), Spitalul Raional Reghin; asist. univ.; șef lucrări; conf. univ.; prof. univ. IMF TgM (1966-83); șeful Clinicii Medicale nr. 1; șef de catedră; prodecan al Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1995-00).

Activitate științifică în domeniul patologiei cardio-vasculare: etiopatologia bolii Buerger, investigațiile invazive și non invazive ale circulației periferice, tratamentul hemorheologic în arteriopatii, mecanismul de acțiune a mofetelor și băilor carbogazoase din Covasna asupra microcirculației etc. A participat la peste 60 de congrese naționale și internaționale. A publicat peste 260 articole în reviste de specialitate: *Studii și cercetări de neurologie* (1961); *Revista medicală* (1963, 1968-70, 1972, 1976-79, 1982, 1985, 1997-00); *Viața medicală* (1965); *Studii și cercetări de Balneologie și Fizioterapie* (1967, 1969); *Revue Roumaine de Médecine Interne* (1969, 1986); *American Journal of Geriatrics Society* (1970); *Revista medico-chirurgicală* (1974); *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1992, 1994-01); *Revista de medicină și farmacie* (1992-01); *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery* (1999-01); *Természet Világa* (2000). Membru al colegiului de redacție al revistelor: *Journal of Angiology* (1999); *Acta Angiologica* (2000). Este decorat cu „Ordinul Național de Merit” în grad de Comandor al Guvernului României pentru Cercetare (2000). Membru în Soc. Medicală Maghiară (1992-); WHMA Boston (1992-); Asoc. Română de Angiologie și Chirurgie Vasculară (1994-); Asoc. Franceză de Angiologie (1997-); Soc. Europeană de Angiologie, Roma (1997-), Man of Achievement (1997), Academia Maghiară de Științe (1998-); New York Academy of Sciences (2001-); membru fondator Muzeului Ardelean, EME, Secția de Științe Medicale. Hobby-uri: turism, literatură beletristică, pictură.

Lucrări publicate:

• *A vérkeringési zavarok új kezelési lehetőségei* Akadémiai Műhely, Székfoglalók 1995-1998. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1999. – 117 p.

- în colaborare:

• *Adaptability of vascular Wall* / Brassai Z. și alții. – Berlin-Heidelberg-New York : Springer Verlag, 1980.

• *Elemente de Policlinică Medicală* : curs / C. Duda, S. Cotoi, Brassai Z. – TgM : IMF, 1980.

• *Belgyógyászati tünettan* : 3 év. orvostanhallgatók számára / Olosz Egon, Ferencz László, Brassai Zoltán, Kovalszky Péter. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 1981. – 385 p.

• *Curs de medicină internă* : curs / Sub red. Horváth E. – TgM : IMF, 1981.

• *Semiologia medicală* : curs. – 1981.

• *Az alkoholizmus közös gondja* / Sub red. Levendel L.; Brassai Y., Brassai E. – Budapest : OAI Kiadó, 1994.

• *Genesich Antal emlékkönyv.* – Budapest, 1994.

• *Az Erdélyi Múzeum Egyesület bemutatkozás.* – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1995.

• *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostanhallgatók számára. – TgM : OGYE, . – 1996. - 2. köt. – 374 p. ; 3. köt – 365 p.

• *Az urológia válogatott fejezetei* / Brassai Z., Feszt Gy. – Budapest : Tudomány kiadó, 1996.

• *1000 éves a magyar iskola* : „Az edélyi magyar felsőoktatás évszázadai” : Emlékkönyv. – Budapest: Bolyai Egyetem Barátainak Egyesülete Bolyai Egyetemért Alapítvány, 1996. – 204 p.

• *Kardiológia és angiológia.* – Budapest: Springer, 1999. – 297 p.

• *Belgyógyászat. Kardiológia* / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.

• *Human farmakológia* / Editor Vizi E. Szilvester. – 2., átdolgozott kiad. - Budapest : Medicina Kiadó Rt., 2002.

• *Nephrologia.* – TgM, 2001.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

Referințe:

• *Genesich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv, 1994.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

• *Orvostudományi Értesítő.* – 1996.

• *Man of achievement.* – Cambridge, 1997;

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Népűjság,* 1998. júl. 7.

• *Greger Biograf.* – Budapest, 2000;

• *Erdélyi magyar ki kicsoda,* 2000.

• *Cuvântul liber,* 28 sept. 2001.

• *Județul Mureș în cărți = Maros Megye a könyvekben 1990-1999 / Fülöp Mária.* – TgM, 2002.

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H.

(A. T.; F.M.)

BRATU, Dan Constantin, medic, prof. univ.; n. 23 sept. 1939, Iași. Studii: Lic. „L. Rebreanu” Bistrița (1947-56); UMF TgM (1964-70). Dr. în medicină cu teza: *Pregătirea preoperatorie și urmărirea postoperatorie a*

bolnavilor valvulari (1981). Activitate profesională: medic, medicină gen., IBC Sovata (1972-73); asist. univ. stagiar, Clinica de

Chirurgie Cardiovasculară (1973-78); asist. univ. titular (1978-986); asist. univ.

Clinica Medicală II; șef lucrări (1990-91); conf. (1991-94); prof. univ. UMF TgM (1994-); șef secție (1990-); expert evaluator pentru proiectele finanțate de CNCSIS (1999-). A participat la numeroase conferințe, congrese, simpozioane în țară și străinătate cu lucrări din domeniile: medicină internă și cardiologie; a realizat 8 filme științifice; a publicat articole în reviste de specialitate: *Medicina Internă* (1987); *Revista de Medicină și Farmacie* (1992, 1995-98); *Revista de Cardiologie* (1994). A introdus în țară diagnosticul bidimensional (2D) în ecocardiografie (1980); primele examinări ecocardiografice în flux color din țară (1990); primele examinări transesofagiene în flux color din color (1990); diagnoza ultrasonică. Specializări: Austria, Germania, Japonia, Danemarca. Membru în Soc. Română de Cardiologie (1984-); Soc. Română de Medicină Internă; Comisia de Examinare și Atestare pentru Obținerea Competenței în Ecocardiografie (1990-); vicepreș., Secția de Ecocardiografie a Soc. Naționale de Cardiologie (1990-); vicepreș., Soc. Română de Ateroscleroză și Lipidologie (1997-). Hobby-uri: automobilism, schi, muzica simfonică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Archives de L'Union Medicale Balkanique.* – 1975.

• *Recent progress in mitral valve disease* / C. Duran, D. Bratu și alții. – Londra : Butterwort, 1984. – 475 p.

• *Curs de Semiologie Medicală* / Olosz E., D. Bratu. – TgM : Litografia UMF, 1990. – vol. 1-2. – 370 p.

(A. T.)

BRESTOWSKI Ágost, farmacist, n. 14 nov. 1861, Iernut – m. 1912 ? Studii: gimnaziale și universitare în Viena, obținând diploma de farmacist în 1887. A activat la Viena. A înființat revista *Pharm. Presse*, în 1891.

Lucrări publicate:

• *D. franz. Sprechende Pharmazeut.*

• *Flores sulfuris.*

• *Pharm. Reisebilder a. d. Orient.*

• *D. neueren und neuesten Arzneimittel.*

• *Handwörterbuch d. Pharmacie.*

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942.

(F. M.)

BREZEANU, Ligia, ing.; șef lucrări UT TgM.

Lucrări publicate:

• *Rezistența materialelor* : îndrumar de laborator. – TgM : Univ. TgM, 1995.

• *Rezistența materialelor* : solicitări fundamentale. – TgM : UPM, 1998. – 243 p.

• *Bazele calculului cu elemente finite.* – TgM : UPM, 2000. – 110 p.

- în colaborare:

• *Rezistența materialelor* : culegere de probleme rezolvate / Ligia Brezeanu, Dana Pașcanu. – TgM : UT, 1993. – Vol. 1. – 1993. – 329 p. : fig., tab.

• *Rezistența materialelor* : îndrumar de laborator / Ligia Brezeanu, Dana Pașcanu. – TgM : Univ. TgM, 1995. – 76 p. : fig., tab, gr.

Referințe:

• *Baza de date BJM*

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991. – p. 40-43.

(A. T.)

BUKARESTI (BOKOR) János, matematician, prof.; n. 1. febr. 1849, TgM - ? Studii: la Col. Ref. din TgM; IP din Budapesta și cel economic din Debrețin, unde a fost asist. (1872). A fost numit prof. de matematică la institutul economic din Kosice. A redactat revista institutului *Értesítő* (1878) și revista lunară din Kosice, *Gazdasági Közlöny* (1881-).

Lucrări publicate:

- *Számtan.* – Kassa, 1878.
- *Gazdasági számoló tanuló gyakorló gazdák számára.* – Kassa, 1879.
- *A kassai aratógéppróba.* – Kassa, 1884.
- *Számtan.* – 2. javított. kiad.- Kassa, 1885.
- *A parasztbirtok állapota Abauj-Tornamegyében.* – Budapest, 1885.
- *A kassai gazdasági eszköz és gépkísérleti állomás kísérletei.* – Kassa, 1887.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1. köt. : Aachs – Bzenszki. – 1891.

(F. M.)

BUKARESTI László, chimist, biochimist, prof. univ.; n. 18 feb. 1927, TgM. Studii: Lic. Col. Ref., TgM (1937-45); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1945-49). Dr. în chimie cu teza: *Cercetări privind rolul ficatului în biosinteza glicoproteinelor serice acidosolubile* (1972). Activitate profesională: asist. univ. (1949-53); șef lucrări (1953-77); conf. univ.

(1977-90); prof. univ. până la pensionare (1990-97); prof. consultant (1997-99) la disciplina Biochimie IMF, respectiv UMF TgM; șeful disciplinei (1983-97); cercetător principal cu o jumătate de normă la Baza de Cercetări Științifice TgM a Academiei (1955-59). Domenii de cercetare: studiul polarografic al proteinelor, al valorii diagnostice a metodei polarografice; localizarea biosintezei unor glicoproteine serice, precum și rolul lor în unele faze ale hemostazei; punerea în evidență a grupărilor tiolice din histone; studiul rolului

unor enzime și altor componente salivare în apariția cariei dentare și a paradontitei marginale cronice; cercetarea gradului de poluare a Mureșului Superior. Participă la mai multe simpozioane, conferințe, congrese de ex. Congresul Național de medicină (București, 1957), Conferințele interregionale de hepatită epidemică (Tușnad, 1957; Sinaia, 1960), A 3-a Conferință republicană de chimie (Timișoara, 1966), Al 3-lea Congres național de chimie (1988, București). Publică articole în reviste de specialitate: *Acta Hepato - Splenologica*; *Analytical Biochemistry*; *Archiv für Kinderheilkunde*; *Biochimica Biophysica Acta*; *Experientia*, *Medicina internă*; *Naturwissenschaften*; *Orvosi Hetilap*; *Orvosi Szemle*; *Pediatrics*; *Revista medicală*; *Revue Roumaine d'Embriologie et de Cytologie*; *Revue Roumaine de Médecine Interne*; *Stomatologia*; *Studii și cercetări științifice*; *Zeitschrift für Altersforschung*; *Zeitschrift für Ärztliche Vorbildung*; *Zeitschrift für innere Medizin und ihre Grenzgebiete*. Unele studii au fost recenzate sau citate în: *Chemical Abstr.*, *Referativnâi Jurnal*, *Excerpta Medica*, *Studii și cercetări de biochimie*; *Acta biol. med. germ.* (1960), *Deutsche Gesundheitswesen* (1964), *Biochem J.* (1965), *Biochim. Biophys. Acta* (1966); *Ann. Rev. Biochem.* (1969). „Evidențiat în munca medico-sanitară” de către MS (1954). Membru în USSM (1951-89); Soc. Română de Biochimie (1990-); Muzeului Ardelean, EME, Secția de Științe Medicale (1990-); membru în corporația doctorilor Academiei de Științe Maghiare (2003). Hobby-uri: pescuitul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szerves kémiai jegyzet.* – Mv: OGYI, 1952. – 191 p.
- *Biokémia gyakorlatok.* – Mv. : OGYI, 1952. – 76 p.
- *Biokémiai jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1953-1956. – 1. köt. – 1953. – 187 p.; 2. köt. – 1956. – 273 p.
- *Szerves kémiai.* – Mv. : OGYI, 1954. – 229 p.
- *Általános kémia.* – Mv : OGYI, 1955. – 276 p.

- *Kémiai gyakorlatok* / Bukaresti László, Kiss István. – Mv. : OGYI, 1960. – 120 p.
 - *Caiet de lucrări practice de chimie biologică*. – TgM : IMF, 1968. – 367 p.
 - *Curs de biochimie* / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – TgM : IMF, 1976.
 - *Biokémiai jegyzet* / Kovács Endre, Bukaresti László, Goina Eugenia. – Mv. : OGYI, 1977. – 435 p.
 - *Índrumător de lucrări practice de biochimie*. – TgM: IMF, 1983. – 209 p.
- Referințe:**
- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tirgu-Mureș, 1945-1967*. – TgM, 1967.
 - *Generich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv, 1994.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
 - *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1996.
 - *Romániai magyar ki kicsoda*. – 1997.
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda*. – 2000.

(A. T.)

BUNUȘ, Florin, ing.; n. 9 iun. 1928, Teaca. Studii: Absolvent al Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1947); devine ing. dr. în științe tehnice al IP București și Master of Science (în științe pure-radiochimie), titlu echivalent cu drd. obținut la Univ. Durham (Anglia). Are numeroase lucrări publicate în țară și străinătate. A participat la congrese științifice la Oxford și Viena, a făcut vizite cu caracter științific la Moscova, Budapesta, Paris, Bruxelles și Londra.

Lucrări publicate:

- *Izotopi radioactivi*. – București : Editura Tehnică, 1970. – 256 p.
- *Chimie nucleară*. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1976. – 440 p.
- *Actinidele și aplicațiile lor*. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1981. – 400 p.

Referințe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – TgM, 1994.

(A. T.)

BÜRGER Dezső, chimist; n. 13 sept. 1891, TgM. – m. 1944, în deportare. Studii: de specialitate în Budapesta și Charlottenburg. A înființat la TgM un laborator de cercetare. Tot la TgM a inițiat o revistă științifică cu titlul

Tudomány és Haladás (Știință și progres) (1925-26), a ținut prelegeri științifice la univ. libere sau la șezătorile Societății „Kemény Zsigmond.” A publicat peste 200 studii și articole în presa vremii. A folosit pseudonimul B. B. Desider.

Lucrări publicate:

- *Spectrum*. – Budapest: Unió, 1932. – 92 p.
- *A gyógyüzlet*. – Mv., 1940.

Referințe:

- *Publicațiile periodice mureșene = Maros megyei időszaki kiadványok bibliográfiája, 1795-1972* / Dimitrie Poptămaș, Mózes Júlia. – TgM, 2000.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – 1 köt. : A-F. – 1981. (F. M.)

BURIAN, Petru Vasile, biolog; n. 2 mart. 1953, TgM. Studii: Univ. București, Fac. de Biologie (1980). Masterat în ecologie și protecția mediului, Univ. București (1981). Dr. în biologie, specialitatea ecologie și protecția mediului (1999). Biolog expert în nomenclatorul MM (1992). Domenii de cercetare: monitorizarea biologică și ecologică a calității mediului în ecosistemele acvatice din cadrul bazinului hidrografic Mureș. Membru SIL (1994).

Lucrări publicate:

- *Lacul de acumulare*. Analiza biologică. – TgM : UMF, 2002. – 254 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

BURUIAN, Mircea Marian, medic, prof. univ. ; n. 1 feb. 1949, Crăiești. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1963-67); IMF TgM, Fac. de Medicină (1967-73). Dr. în științe medicale cu teza: *Studiul corelativ CT și angiografic al malformațiilor anevrismale arteriale supratentoriale* (1995). Activitate profesională: medic, medicină gen., com. Vânători-Neamț, jud. Neamț (1973-79); medic secundar radiolog (1979-82); medic specialist radiolog (1982-91); medic primar radiolog gr. I, Clinica Radiologică TgM (1991-); prof. univ., IMF TgM. Domenii de cercetare: radiologie; ecografie; ultrasonografie. Participă la numeroase conferințe și congrese naționale și internaționale; publică studii și lucrări științifice în numeroase

reviste de specialitate: *Revista medicală* (1983, 1986); *Radiologia* (1984-1985); *Revista de Medicină și Farmacie* (1994, 1998-99); *Sibiul Medical* (1995, 1999-01); *Jurnalul de Chirurgie Toracică* (1999); *Acta Medica Transilvanica Sibiu* (2000). Specializări: România (1985, 1989, 1992); Anglia (1991). Membru în Soc. Română de Radiologie și Imagistică Medicală; Soc. Europeană de Rezonanță Magnetică în Medicină și Biologie; Asoc. Europeană de Radiologie. Hobby-uri: automobilism, sport.

Lucrări publicate:

- *Radiologie stomatologică*. – TgM : Litografia UMF, 1996.
- *Radiologie stomatologică*. – București : EDP, 1996.
- *Radiologie* – manual practic. – București : EDP, 1998.

Referințe:

- *Eminent People of Today*. – 2002.
- *Cuvântul liber*. – 26 iul. 2002.

(A. T.)

BUTILCĂ, Florin Marius, medic; n. 12 mart. 1966, Târgu-Secuiesc (CV)– m. 25 oct. 2002, Valea Prahovei, înmormântat la TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 2, Sf. Gheorghe; Lic. Industrial nr. 2, Sf. Gheorghe (1980-84); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1984-91), absolvită ca șef de promoție cu nota 10.

Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Clinic Municipal TgM; preparator univ. (1992-96); asist. univ. (1996-2000); șef de lucrări (2000-02), Catedra de Anatomie și Embriologie; medic secundar (1992); medic specialist (1996); medic primar în chirurgie generală (2002); dir. Dir. de Sănătate Publică Mureș (2000-02). A colaborat la principalele teme de cercetare ale catedrei, care s-au finalizat prin comunicări, peste 60 de lucrări științifice, din care 19 au fost publicate. Domenii de cercetare: era în faza finală a elaborării tezei de doctorat., a cărei temă

abordează vascularizația zonei de tranziție duodeno-pancreatică în corelație cu patologia benignă pancreatică; cercetări în domeniul biologiei osoase, embriologiei și malformațiilor congenitale. Participă la peste 15 cursuri de pregătire postuniv. în țară și străinătate. Membru fondator în Asoc. Anatomicștilor din România (1994); membru în Soc. Română de Chirurgie (1996); Soc. Română de Chirurgie Toracică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Anatomia topografică și descriptivă a trunchiului* : curs pentru învățământul stomatologic. – 2002.
- *Anatomie* : generalități-membre / C. Enciulescu, Brânzaniuc Klara, Florin Butilcă. – TgM : UMF, 2002. Vol. 1. – 169 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*. – 29 oct. 2002, p. 3 (Necrolog), foto.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok].

(A. T.)

BUTNARU, Alexandru Jianu, medic, prof. univ.; n. 18 sept. 1926, Iernut. Studii: IMF Cluj, Fac. de Pediatrie, cu diplomă de merit (1952). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la studiul unor aspecte clinice și patogenetice ale bolii Bouilland (reumatism cardio-articular)*. Activitate profesională: medic consultant, Spitalul Zalău (1952-54); medic pediatru, Spitalul de Copii, Cluj (1954-59); medic specialist pediatru (1959-70); medic primar pediatru (1970-); șeful Clinicii Pediatrie III, Cluj-Napoca (1971-91); în paralel a desfășurat activitate didactică univ., din 1978 fiind prof. în cadrul IMF Cluj-Napoca; prorector al IMF Cluj-Napoca (1972-73). Domenii de cercetare: studii epidemiologice asupra reumatismului articular acut la copii; studii clinice și endocrinologice (T₃, T₄) la copii; depistarea fenilcetonuriei la nou-născuți; studii clinice, ediopatogenetice și terapeutice asupra diferitelor forme de distrofie la sugari; tulburările hidroelectrolitice și acido-bazice la copii; diabetul zaharat infantil; infecțiile urinare; hepatitele cronice; bolile genetice; patologia imunobiologică și tumorile la vârsta copilăriei; urmările traumatismelor

obstetricale. A publicat peste 160 de articole și studii în reviste de specialitate din țară și străinătate; a participat la peste 130 de conferințe, congrese, simpozioane. Specializări în țară și schimb de experiență în Cehoslovacia (1966, 1968); RDG (1969). Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a III-a (1972); medalia comemorativă „75 de ani de la înființarea Fac. de Medicină Cluj” (1984); titlul „Prof. univ. evidențiat” (1989). Secretar și membru în Biroul USSM, filiala Cluj-Napoca; CNOG (1968-72); Comisia pentru Ocrotirea Mamei și Copilului a MS (1987); preș. al Secției de Pediatrie Cluj (1988-91).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *Dialog despre sănătate*. – Vol. 1. București, 1981.
- „*Men of Achievement*”. Ed. a 8-a. Cambridge, 1984.
- *Totul despre sănătate* / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – Vol. 1. – 1988.

(A. T.)

BUȚIU, Ovidiu, medic, prof. univ; n. 19 mart. 1929, TgM Studii: Lic „Al. Papiu Ilarian” TgM (-1946); Fac. de Medicină TgM, Fac de Medicină Cluj (1947-53). Dr. în științe medicale cu teza: *Dermatița de bază* (1965). Activitate profesională: medic șef al orașului Timișoara (-1963); șeful Clinicii Dermatologie TgM (1974-). Participă la peste 70 de congrese, conferințe și simpozioane în țară și străinătate; susține peste 260 de comunicări științifice. Publică articole în reviste de specialitate: *Revista Dermato-Venerologia*. Specializat în dermatologie (Halle, 1982). „Evidențiat în munca medico-sanitară” (1974); titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004). Membru în Soc. Română de Dermatologie (1954-); Union Medicale Balcanique (1972-); European Academy of Dermatology and Venerology (2000-). Hobby-uri: literatura.

Lucrări publicate:

- *Patologia feței în bolile gambiere*.
- *Dermatozele condiționate de insuficiența vaselor gambiere* – 1973.

- *Monografia dermatologică din istoria medicinei românești*. – București : Editura Academiei Române, 1989.

- *Istoria bisericii greco-catolice române: Unirea spirituală cu Roma*. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2003. – 160 p.

- *Istoria medicinei universale*. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2003. – 159 p.

- în colaborare:

- *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.

- *Curs de dermato-venerologie* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – TgM : IMF, 1979. – 279 p.

- *Bőr- és nemigyógyászat* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – Mv. : OGYI, 1980. – 342 p.

- *Insuficiența nervoasă periferică. Patogenie și tratament* / O. Buțiu, Ș. Tudor. – București : Editura Academiei RSR, 1988. – 239 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 3 feb. 1995.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Cuvântul liber*, 8 apr. 2000.
- *Cuvântul liber*, nr. 32, 15 feb. 2002.

(A. T.)

BUZDUGAN, B. Gheorghe, ing., prof. univ., acad.; n. 11 dec. 1916, Sighișoara. Studii: UP București, secția Electromecanică (1940); dr. (1968); dr. doc. în științe (1969). Membru corespondent în Academia Română (1963); membru titular în Academia Română (1990). Activitate didactică univ. la IP București parcurgând toate gradele didactice, până la cel de prof.; șef de catedră (1943-87); prof. consultant ICF (1948-52) apoi la Școala de Subing. București (1941-49); activitate în producție ca ing. la Soc. Astra-Vagoane (1940-46); IMS (1948); activitate în cercetare, fiind colaborator științific la Institutul de Mecanică Aplicată al Academiei; activitate în administrația învățământului și științei, în conducerea IP București (1953-54), în MÎ (1963-69), la CNCS (1969-70). Autor și coautor a 104 volume de tratate, manuale, monografii, îndrumare, culegeri de probleme, dintre care peste 50 legate de rezistența materialelor, despre organe de mașini, calcul de rezistență la solicitări variabile,

vibrații; a publicat numeroase studii și articole în reviste din țară și străinătate, în volume ale unor reuniuni științifice interne și internaționale; a organizat în 1973-85 două simpozioane cu participare internațională „Dynamics of Machine Foundations”; a efectuat în scop științific numeroase vizite la univ. din țară și străinătate; a condus doctorate; desfășoară activități în comisii de specialitate – Comisia Superioară de Diplome; organizarea și conducerea CCPÎTS în cadrul IP București; preș. al Secției de Științe Tehnice a Academiei Române; vicepreș., Cons. Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Univ.

Lucrări publicate:

- *Mașini pentru încercările mecanice ale materialelor.* – București : Editura Academiei RSR, 1953. – 191 p.
- *Culegere de probleme din rezistența materialelor.* – Vol. 1. – București, 1954.
- *Calculul de rezistență la solicitări variabile.* – București : Editura Tehnică, 1955. – 376 p.
- *Gépelemek.* – Bukarest, 1956. – 535 p.
- *Culegere de probleme de mecanică teoretică.* – București, 1958.
- *Culegere de probleme din rezistența materialelor.* – București, 1958.
- *Rezistența materialelor* : curs aprobat de MÎC pentru uzul studenților institutelor tehnice superioare / Ed. a 2-a. – București : Editura Tehnică, 1958. – Vol. 1. – 432 p.; Vol. 2. – 503 p.
- *Rezistența materialelor* / Ed. a 2-a. – Vol. 2. – București : Editura Tehnică, 1960. – 452 p.
- *Calculul de rezistență în construcția de mașini* / Volum îngrijit de Gh. Buzdugan. – Vol. 2. : *Teoria aplicată a elasticității. Calculul peste limita de elasticitate. Calculul la fluaj.* – București, 1963.
- *Măsurarea vibrațiilor mecanice.* – București : Editura Tehnică, 1964. – 256 p.
- *Rezistența materialelor.* – București : EDP, 1964. – 599 p.
- *Manualul ing.* – Vol. 1. – *Matematică-Fizică.* – București, 1965.
- *Dinamica fundațiilor de mașini.* – București : Editura Academiei RSR, 1968. – 368 p. : fig.
- *Șocuri și vibrații* / Vol. 1. – *Bazele teoretice. Măsurători.* – Coordonator Gh. Buzdugan. – București, 1968.
- *Șocuri și vibrații* / Vol. 3. – Coordonator Gh. Buzdugan. – București, 1969.
- *Rezistența materialelor* / Ed. a 9-a. – București : Editura Tehnică, 1970. – 712 p.
- *Rezistența materialelor* / Ed. a 10-a. – București : Editura Tehnică, 1974. – 732 p.
- *Izolarea antivibratorie a mașinilor.* – București : Editura Academiei RSR, 1980. – 377 p.
- *Rezistența materialelor* / Ed. a 11-a. – București : Editura Tehnică, 1980. – 734 p.
- *Rezistența materialelor* / Ed. a 12-a. – București : Editura Academiei RSR, 1986. – 575 p.
- *Izolarea antivibratorie.* – București : Editura Academiei RSR, 1993. – 492 p.
- *Probleme dinamice ale mecanicii solidelor deformabile prezente în școala românească.* – București : Editura Academiei Române, 1993. – 27 p.

- în colaborare:

- *Culegere de probleme din rezistența materialelor.* – 1955.
- *Organe de mașini. Îndrumător pentru proiectanți.* – Vol. 1. – *Probleme de bază în legătură cu proiectarea și construcția organelor de mașini* / L. Săveanu, S. Lipschutz, Gh. Buzdugan. – București : Editura Tehnică, 1957. – 359 p.
- *Teoria vibrațiilor și aplicațiile ei în construcția mașinilor* / L. Hamburger, Gh. Buzdugan. – București, 1958.
- *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, C. Mănescu, R. Voinea. – Vol. 1. – Ed. a 4-a. – București : EDP, 1962. – 424 p.
- *Lucrări de laborator de rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – București : EDP, 1962. – 174 p.
- *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, C. Mănescu, A. Beleş. – Vol. 2. – Ed. a 2-a. – București : EDP, 1963. – 444 p.

- *Tensometria electrică rezistivă* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – București : Editura Tehnică, 1966. – 324 p.
 - *Rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – Ed. a 4-a. – București : EDP, 1967. – 158 p.
 - *Rezistența materialelor* : culegere de probleme / Gh. Buzdugan, A. Beleş, C. Miteșcu. – București : EDP, 1968. – 584 p.
 - *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, A. Beleş, R. Voinea. – Ed. a 6-a. – București : EDP, 1972. – 592 p.
 - *Manualul ing. mecanic* : tehnologia construcțiilor de mașini / Coordonator Gh. Buzdugan. – București : Editura Tehnică, 1972. – 1072 p.
 - *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, A. Beleş, C. Miteșcu. – Ed. a 7-a. – București : EDP, 1974. – 599 p.
 - *Vibrațiile sistemelor mecanice* / Gh. Buzdugan, Lucia Fetcu, Mircea Radeș. – București : Editura Academiei RSR, 1975. – 572 p.
 - *Calculul de rezistență a pieselor de mașini* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M. – București : Editura Tehnică, 1979. – 352 p.
 - *Culegere de probleme din rezistența materialelor* / Gh. Buzdugan, Blumenfeld M., A. Beleş. – București : EDP, 1979. – 696 p.
 - *Măsurarea vibrațiilor* / Gh. Buzdugan, Elena Mihăilescu, Mircea Radeș. – București : Editura Academiei RSR, 1979. – 275 p.
 - *Vibrații mecanice* : curs / Gh. Buzdugan, L. Fetcu, M. Radeș. – București : EDP, 1979. – 360 p.
 - *Vibrații mecanice* : curs / Ed. a 2-a. – Gh. Buzdugan, L. Fetcu, M. Radeș. – București : EDP, 1982. – 336 p.
 - *Vibration measurement* / Gh. Buzdugan, Elena Mihăilescu, Mircea Radeș. – Dordrecht, Boston, Lancaster, 1986. – XIV, 347 p.
- Referințe:**
- *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești* / I. M. Ștefan, Edmond Nicolau. – 1981. – p. 75.
 - *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice.* – 1985.
 - *Literatorul*, 4, nr. 43, 1994, p. 14.
 - *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – București. Vol. 1, 1996.
 - *Istoria Academiei Române în date (1866-1996)* / Dorina N. Rusu. – 1997. – p. 468-470, 504, 518, 528, 538, 557.
- (A.T.)

C

CALOI, Teréz, prof.; n. 4 feb. 1943, Armășeni (HR). Studii: Șc. Gen. Armășeni (1949-56); Lic. „Unirea” TgM (1956-60); I Ped. de 3 ani TgM (1960-63). Activitate profesională: prof. de fizică-chimie Șc. Gen. Glodeni (1963-74); titularizată în TgM la Șc. Gen. nr. 1 (1974-78), Șc. Gen. nr. 15. Hobby-uri: grădinărit și excursii.

Lucrări publicate:

- *Fizika feladatgyűjtemény gimnáziumi osztályok részére.* – 1. köt. – Mv. : Mentor Kiadó, 1999. – 148 p.
- *Fizika feladatgyűjtemény.* – 1. köt. – Mv. : Lyra Kiadó, 2000. – 148 p.
- *Fizika feladatgyűjtemény gimnáziumi osztályok részére.* – 2. köt. – Mv. : Mentor Kiadó, 2002. – 146 p.

- în colaborare:

- *Fizika munkafüzet* : VIII osztály / Biró Ilona, Caloi Teréz, Szász Mária. – Kolozsvár : Stúdió Könyvkiadó, 2003. – 144 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CARAȘCA, Emilian, medic, prof. univ.; n. 17 mai 1948, București. Studii: gimnaziul la Orăștie (HD) (1955-62); Lic. „A. Vlaicu” Orăștie (1962-66); IMF Timișoara, Fac. de

Medicină Generală (1972). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții privind calea esofagiană în diagnosticul și tratamentul tulburărilor de ritm* (1993). Activitate profesională: medic Dispensar Medical Beriu (HD); Dispensar Medical

Orăștie; medic secundar medicină internă (1977-80); medic specialist București (1980); medic secundar de cardiologie, Clinica Cardiologică Cluj-Napoca (1981-82); medic

specialist cardiologie (1982); medic primar medicină internă (1992); activitate didactică în cadrul UMF TgM, la Clinicile Medicale nr. 1 și 3 TgM; asist. univ. stagiar (1977-81); asist. univ. (1981-90) în domeniul cardiologiei; șef de lucrări (1990-96); conf. univ. (1996); prof. univ. (1996-). Domenii de interes: cardiologie, aritmologia și electrofiziologia; autor și coautor a 60 de lucrări științifice; 96 de lucrări publicate în rezumate; 2 brevete de invenție; membru în col. de redacție al *Revistei de Farmacie și Medicină din TgM* (2000-). Distincție primită din partea Soc. Europene de Cardiologie pentru participarea la studiul Euro Heart Survey on Valvular Heart Disease. Membru în Soc. Română de Cardiologie (1985); Soc. Română de Medicină Internă (2003).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Medicină internă.* – Vol. 1. – *Reumatologie* : curs / Emilian Carașca, D. Dobreanu, C. Dușa. – TgM : UMF, 1996. – 109 p.
- *Curs de patologie medicală pentru studenții Fac. de Stomatologie* / G. Dogaru, Emilian Carașca. – TgM : UMF, 2000. – 229 p.
- *Actualități în dispepsia funcțională* / Emilian Carașca, Daniela E. Dobru. – TgM : University Press, 2002. – 122 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CATANĂ, Doina, economist, prof. univ.; n.

2 aug. 1950, Sâncraiu de Mureș. Studii: Lic. Economic TgM (1969); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Studii Economice (1969-73). Dr. în economie cu teza: *Eficiența folosirii fondurilor fixe – pe exemplul industriei ușoare* (1984). Activitate

profesională: economist, Întreprinderea „Tehnofrig” Cluj-Napoca (1973-78); asist. univ.; lector univ., Fac. de Științe Economice, catedra

de economie politică, Cluj-Napoca (1990-95); conf. univ., UT Cluj-Napoca (1995-98); visiting professor, Western Illinois University (1996); prof., Fac. de Electrotehnică, UT Cluj-Napoca (1998); visiting professor, Southern Connecticut State University (1998). Domenii de cercetare: comportament organizațional și managerial, cultura organizației, managementul tranziției, marketing. Participă la 34 conferințe, simpozioane, congrese în țară și străinătate. Publică numeroase studii și articole în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al IP Cluj-Napoca* (1978); *Revista economică* (1979, 1983-89); *Studii și cercetări economice Cluj* (1980-81, 1984, 1987-88, 1994); *Studii de economie industrială* (1987-88); *Tribuna economică* (1990, 1996); *Economistul* (1993-94, 1996, 1998); *Analele UEDC TgM* (1995-97); *Journal for East European Management Studies* (1999-02). Specializări: USA, Franța, Austria, Germania, Anglia. Distincții obținute: American Biographical Institute, Woman of the Year (1999). Membră în AGER (1990); Fundația GLOBE – SUA (2001). Membru corespondent al bordului editorial al revistei *Journal for Eastern European Management Studies (JEEMS)*, Rainer Hampp Verlag. Hobby-uri: lectură, teatru, operă.

Lucrări publicate:

- *Economie. Fundamente teoretice* : curs lito. – Cluj-Napoca : UBB, 1993. – 170 p.
- *Management general*. – TgM : Tipomur, 1994. – 316 p.
- *Management general*. – TgM : UDC, 1997. – 184 p.
- *Management* : curs lito. – Cluj-Napoca : UT, 1997. – 264 p.
- *Management. Probleme decizionale*. – SI : Editura UTPRES, 2002. – 125 p.

- în colaborare:

- *Folosirea pârghiilor financiare și de credit în conducerea organizației* : [studii]. – Cluj-Napoca : UBB, 1976.
- *Perfecționarea mecanismului economico-financiar, factor al creșterii eficienței economice* : [studii]. – Timișoara : UT, 1979.
- *Pregătirea și folosirea rațională a forței de muncă* : [studii]. – Galați : UT, 1979.

- *Economie politică. Note de curs*. – 1992.
- *Șapte decenii de învățământ superior economic clujean / Doina Catană și alții*. – Cluj-Napoca : Fac. de Științe Economice, 1992. – 324 p.
- *Cercetări de marketing / D. Catană, A. Catană*. – TgM : UDC, 1997. – 173 p.
- *Politici de preț / D. Catană, A. Catană*. – Zalău : Editura GIL, 1997. – 127 p.
- *Management general. Aplicații / D. Catană, L. Răhău*. – TgM : UDC, 1999. – 65 p.

Referințe:

- *Harvard Business School, European Directory*, 3. Edition, 1994.
- *Harvard Business School, European Directory*, 4. Edition, 1995.
- *Harvard Business School, European Directory*, 5. Edition, 1996.
- *Harvard Business School, European Directory*, 6. Edition, 1997.
- *Anuar Who is Who What is What, Instituții și Specialiști în Management din România, FIMAN*, 1997.
- *Harvard Business School, European Directory*, 7. Edition, 1998.
- *Harvard Business School, European Directory*, 8. Edition, 1999.
- *Harvard Business School, European Directory*, 9. Edition, 2000.
- *International Who's Who of Professional & Business Women*, Sixth edition, 1999, ABI.
- *Harvard Business School, European Directory*, 10. Edition, 2001.
- *Who's Who in Romania*. – 2002.

(A. T.)

CĂLUGĂRU, I. Mihai, medic, prof. univ.; n. 25 oct. 1940, Sighișoara. Studii: șc. gen. și lic. la Sighișoara (1947-57); IMF Cluj-Napoca, Fac. de Medicină (1957-63); rezidență în

oftalmologie la Spitalul de Oftalmologie Oradea (1964-68) Dr. în medicină, specialitatea oftalmologie cu teza: *Corelații patogenetice între glaucomul primar și cel secundar (uveitic și prin obstrucție venoasă retiniană)*. Activitate didactică univ. în cadrul UMF Cluj-Napoca, parcurgând toate treptele univ. până la cel de prof. univ. (1994); medic primar oftalmolog; șef

al catedrei și al Clinicii Univ. de Oftalmologie (1996-); conducător de drd. (2000-); preș. al Comisiei de Oftalmologie a MS. Domenii de cercetare: glaucom, obstrucție venoasă retiniană. A publicat peste 102 lucrări științifice în țară și străinătate în reviste de specialitate: *Oftalmologia* (1968, 1971-92, 1995, 1999-03); *Dermato - venerologia* (1972, 1977); *Clujul Medical* (1974-76, 1987); *Archives de l'Union Medicale Balcanique* (1976); *Die Medizinische Welt* (1979); *Klinische Monatsblätter für Augenheilkunde* (1985, 1989, 1991); *Journal Français d'Ophthalmologie* (1986-87); *Graefe's Archive for Clinical and Experimental Ophthalmology* (1992); seria *The Digests; European Journal Of Ophthalmology* (1995); *Orvostudományi Értesítő* (2000-02); a participat la numeroase simpozioane naționale și internaționale. Specializări: Germania (1972-73, 1988, 1993, 1996). Distincții obținute: diploma „75 de ani de Învățământ Medical și Farmaceutic Românesc în Transilvania” (1994); „Individual Achievement Award” (1998); diploma „80 de ani de Învățământ Medical și Farmaceutic Românesc în Transilvania” (1999); Certificat de expert evaluator (2001). Membru în Soc. Română de Oftalmologie. Hobby-uri: muzică, literatură.

Lucrări publicate:

- *Tratat clinic de glaucom.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1998. – 485 p.
- *Oftalmologie.* – Cluj-Napoca : Fundația Academică Civică, 2002. – 185 p.
- *Oftalmologie.* - Ed. a 2-a. – Cluj-Napoca : Fundația Academică Civică, 2003. – 185 p.

- în colaborare:

- *Glaucoamele primitive* / Editor P. Vancea – Iași : Litografia IMF, 1978.
- *Oftalmologie pentru studenți* / Editor I. Oancea. – Cluj-Napoca : Litografia UMF, 1984.
- *Oftalmologie* / Editor R. Pop. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 1995.
- *Tratat de oftalmologie* / Editor P. Cernea. – București : Editura Medicală, 1997.
- *Tratat clinic de melanom malign uveal și diagnostic diferențial al leziunilor de masă ale*

globului ocular / M. Călugăru, M. Mera, D. Călugăru. – Cluj-Napoca : Fundația Academică Civică, 2001. – 700 p.

- *Tratat de oftalmologie* / Editor P. Cernea. – Ed. a 2-a. – București : Editura Medicală, 2002.
- *Ophthalmology* / M. Călugăru, D. Călugăru. – Cluj-Napoca : Todesco, 2004. – 119 p.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *International Who's Who of Twentieth Century Achievement 1998-1999.* – ABI, 1998-1999.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

CĂPĂLNĂ, Emil, medic; n. 13 apr. 1939 Bîrsăul Mare (SJ) – m. 24 apr. 2000 TgM. Studii: IMF Cluj, Fac. de Medicină (1961). Dr.

în medicină. Activitate profesională: medic la Clinica Ginecologie I, TgM; parcurge treptele ierarhice devenind medic primar; adj. șef de serviciu la Clinica de Obstetrică – Ginecologie a Spitalului Jud. Mureș.

Autor și coautor a peste

200 de lucrări științifice de ginecologie comunicate sau publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate. Distins cu „Meritul sanitar”; insigna „Evidențiat în munca medico-sanitară”; diploma Uniunii Medicale Balcanice.

Lucrări publicate:

- *Urgențe obstetricale și ginecologice: diagnostic și tratament.* – TgM : Tipomur, 1996.
- *Curs de ginecologie.* – TgM : UMF, 1997.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CĂTĂRIG, Alexandru Teofil, ing. constructor; n. 17 sept. 1939, Hodac. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM; IP Cluj-Napoca, Fac. de Construcții. Dr. din anul 1971. Din 1978 prof. la Catedra de Mecanică a Construcțiilor; prorector (1975-85); șeful catedrei de mecanica

construcțiilor. Membru al Comisiei Naționale de Automatizare a Calculului Construcțiilor.

Lucrări publicate:

- *Statica, stabilitatea și dinamica construcțiilor : calculul practic.* – 2 vol. – Cluj-Napoca : Dacia. – Vol. 1. – 1984. – 324 p.; Vol. 2. – 1985. – 340 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 66.

(A. T.)

CEONTEA, Teodor, prof.; n. 10 aug. 1847, Deda – 29 dec. 1906, Arad. Studii: școala românească din Reghin; gimnaziul greco-catolic din Blaj; studii de matematică și fizică la Univ. din Graz și Viena. În timpul studiilor a fost unul din prietenii lui M. Eminescu. A fost prof. al I Ped. din Arad (1878).

Lucrări publicate:

- *Creațiunea și dezvoltarea spirituală primitivă a omenimei.* – Arad, 1878.
- *Compendiu de geografie universală.* – Arad, 1880.
- *Compendiu de geografie universală.* – Ed. a 2-a. – Arad, 1884.
- *Aritmetica generală și specială.* – Arad, 1884.
- *Pluralitatea lumilor locuite.* – 1887.
- *Compendiu de geografie universală.* – Ed. a 3-a. – Arad, 1895.
- *Aritmetica generală și specială.* – Ed. a 2-a. – Arad, 1899.

Referințe:

- *Magyar irók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.
- *Enciclopedia cugetarea.* – București, 1940.
- *Magyar irók élete és munkái : Megindította id. Szinnyei József / Írta és szerkesztte dr. Gulyás Pál.* – Új sorozat. – 6 köt. – 1939-1944. – 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942.
- *Reghinul cultural.* – Reghin, 2001. – Vol. 5.

(F. M.)

CHEȚIANU, Ambroziu, botanist, canonic mitropolitan; n. 7 apr. 1863, Ercea – m. 22 apr. 1934, Blaj. Studii: primare în com. natală; studii secundare la Col. Romano-Catolic din TgM și cls. superioare la Blaj (-1884); la Univ. din Budapesta, Fac. Teologică Catolică. A studiat teologia și concomitent a urmat și

cursurile univ. de geografie și științele naturii; ca bursier la Univ. din Cluj aprofundează cunoștințele despre natură, dar studiază și filozofia; obține titlul de dr. phil. în științe cu teza *Adatok a Ruppia Transilvanica ismeretéhez (Date pentru cunoașterea plantei Ruppia Transilvanica)* (1891). Este primul român numit asist. univ. la Univ. din Cluj (1890); apoi a optat pentru a fi prof. la Catedra de Științe Naturale și Geografie la Gimnaziul din Blaj (1891); a fost sfințit preot în 1892; i se încredințează custodia Muzeului de Științe Naturale și Grădina Botanică de pe lângă lic.; este numit dir. școlii (1910-1918); în 1918 intră în administrația bisericească fiind inspector școlar arhiepiscopal până la moarte. Vicar general arhiepiscopal (1929-). Din 1930 devine canonic. A adunat sute de specii de plante, numeroase altele au stat la baza creșterii și sistematizării celor trei colecții ale ierbarului lic.: 1) plantele în poezia populară; 2) plantele medicinale; 3) plantele pe care femeile le întrebuițează la colorat, expuse în 1906 la București și la Blaj în 1911. Autor a numeroase lucrări științifice și de popularizare apărute în diferite publicații periodice ale vremii: *Anuarul lic.* (1891 / 1893); *Budapesti Hírlap* (1902); *Transilvania* (1905, 1911); *Tribuna* (1900); *Unirea* (1902). A fost membru în Secția de Științe din cadrul Astei, Despărțământul Blaj.

Lucrări publicate:

- *Adatok a Ruppia Transilvanica ismeretéhez.* – Kolozsvár, 1891.
- *Botanica pentru clasa a V-a gimnazială.* – Blaj, 1902.
- *Geografie pentru clasa a I-a gimnazială și reală / Vol. 1.* – Ungaria. – Blaj, 1902.
- *Geografie pentru clasa a II-a gimnazială și reală / Vol. 2.* – Europa, Asia și Africa. – Blaj, 1902.
- *Geografie pentru clasa a III-a gimnazială și reală / Vol. 3.* – America și Australia. Geografia fizică și matematică. – Blaj, 1902.
- *Istoria naturală și Muzeul de la școlile din Blaj.* – Blaj, 1902.
- *Geografia:* pentru clasele gimnaziale și reale. – 3. vol. - Blaj, 1902-1903.
- *Bureții comuni.* – Blaj, 1905.

- *Igena școlarului.* – 1907.
- *Istoria naturală:* pentru clasele gimnaziale și reale. – Blaj, 1907.
- *Îngrijirea sănătății.* – 1907.
- *Din botanica populară.* – Blaj, 1908.
- *Florian Porcius Cato ca botanist.* – Blaj, 1908.
- *Cuvântare funebră.* – 1909.
- *Stăpânirea pământului prin muncă și carte.* – 1911.

Referințe:

- *Foaie școlastică*, nr. 11-12, 1 iun. 1907.
- *Foaie școlastică*, nr. 9-10, 1909. (Al. Ciurea)
- *Lucașfărul*, 1 mai 1909. (O. Tăslăuanu)
- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa, T. Seiceanu. – Blaj, 1940. – p. 120-121.
- *Enciclopedia cugetarea* / Lucian Predescu. – București, 1940.
- *Magyar irók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6 köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz - Czeglédy Rózsika. – 1942.
- *Bibliografia românească modernă* / (1831-1918). – Vol. 4 [A-C]. – București, 1984.
- *Reghinul cultural.* – Reghin, 1999. – Vol. 4.

(F. M.; A. T.)

CHIOREAN, Livia – Sabina, medic, prof. univ.; n. 4 oct. 1934, Cluj – m. oct. 2004. Studii: Lic. Teoretic de Fete, Cluj (1944-52); Univ. Babeș, Fac. de Biologie (1952-57); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1957-1963). Dr. în medicină, specializare biologie, cu teza: *Modificări citogenetice induse prin unele medicamente psihotrope* (1977). Activitate profesională: preparator; asist. univ.; șef lucrări; conf. univ.; prof. univ., UMF TgM (1964-94). Activitate științifică în domeniile: citogenetică, genetică clinică, electrofiziologie. A publicat articole în reviste de specialitate: *Medicina et pharmacologia experimentalis* (1967); *Revista de medicină și farmacie* (1995); *Studii și cercetări de embriologie și citologie. Seria Citologie* (1969). Specializări: București (1968, 1990, 1996); Cluj-Napoca (1976). Membru în Soc. Națională de Biologie Celulară. Hobby-uri: muzica de operă, clasică, parapsihologie, tenis.

Lucrări publicate:

- *Genetică medicală* : curs pentru uzul studenților. – TgM : IMF, 1991. – XIV, 310 p.

- în colaborare:

- *Genetică medicală. Lucrări practice* / L. Chiorean, Sebe B. – TgM : UMF, 1988.

Referințe:

- *Népiújság*, 2004. okt. 7.

(A. T.)

CHIOREAN, Mircea, medic, prof. univ.; n. 6 mai 1933, Ceanul-Mic (CJ). Studii: Lic. Teoretic „M. Viteazul” Turda (1944-52); Univ. Babeș, Fac. de Biologie (1952-57); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1958-64). Dr. în medicină (1982). Activitate profesională: medic de circumscripție, Iernut (1964-69); medic specialist secundar; medic primar (1969-90); conf. univ.; prof. univ. (1993-), UMF TgM. Domenii de cercetare: imunologie aplicată și anestezie terapie intensivă. Specializări: București (1979, 1982); Bruxelles (1973). Distincții: „Omul anului 2001.” Membru în WFSA; Soc. Europeană de Anestezie; Soc. Română de Anestezie; Fundația „O. Fodor”, Cluj-Napoca. Hobby-uri: muzica populară, fotbal, automobilism.

Lucrări publicate:

- *Imunobiologie pentru chirurși și anesteziologi.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1983. – 372 p.

- în colaborare:

- *Cercetări medicale.* – București, 1968.
- *Medicina intensivă* / M. Chiorean, E. Cardan, I. Cristea. – TgM : Prisma. – Vol. 1. – 1997; Vol. 2. – 1998; Vol. 3. – 1999.
- *Anestezie clinică* / Sub redacția I. Acatovski. – Cluj-Napoca : Clusium, 2001.

Referințe:

- *Who's Who in the World.* – 2001.

(A. T.)

CHIRILĂ, Nicolae, chimist, conf. univ. dr., UPM TgM. Colaborator la *Buletinul Științific al UPM TgM* (1991, 1995-1996).

Lucrări publicate:

- *Chimie* : curs. – TgM : UPM, 1998. – 114 p.

- *Lucrări de laborator.* – TgM : UPM, 1998. – 47 p.

- în colaborare:

- *Merceologie.* Lucrări de laborator. – 2001.

Referințe:

- *UT din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991. (A. T.)

CHIRILEANU, Traian, medic, prof. univ. ; n. 16 oct. 1923, TgM – m. 3 noi. 1991, Cluj-Napoca. Studii: lic. la Reghin (lb. germană) TgM, Cluj, București (perioada refugiului), Aiud (1942); Fac. de Medicină la Sibiu, Cluj (1948), absolvă ca șef de promoție; anatomist din școala prof. Papilian. Activitate profesională: lucrează în clinicile chirurgicale din Cluj (1944-49). Scos din funcție pe motive politice, reîncadrat în 1953 la IMF Cluj; prof. univ. la Clinica Chirurgie III (1977-), pe care o conduce până la pensionare (1989). A colaborat la diferite reviste de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Cancerul gastric* / Sub redacția I Chiricuța. – sl : sn, sa.
- *Anatomie topografică* / Traian Chirileanu, Gh. Corodan. –2. vol. – Cluj, 1950.
- *Lucrări practice de chirurgie* / Traian Chirileanu, E. Cosma, A. Kaufmann. – sl : sn, 1978.
- *Patologie chirurgicală* / Traian Chirileanu și alții. – Vol. 1. – 1980; Vol. 2. – 1981.
- *Gastroenterologie preventivă.* – 1987.
- *Litiaza biliară* / Traian Chirileanu și alții. – București : Academiei RSR, 1989. – 261 p. : pl.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – Cluj-Napoca, 2000, p. 71.

(A. T.)

CIOBANU, Cornelia, ing. agronom, cercetător științific; n. 9 ian. 1948, Sâniacob, com. Bogata de Mureș. Studii: Lic. Teoretic Luduș; Fac. de Zootehnie Cluj (1969-78). Dr. în agronomie cu teza: *Contribuții la studiul biologiei și combaterii speciei *Apera spica-venti* (L) PB din cultura de grâu de toamnă.* Activitate profesională: ing. agronom la SCDA

Oradea ocupând diferite funcții: ing. stagiar (1972-78); cercetător (1979-81); cercetător științific (1981-90); cercetător științific principal gr. III (1991-98) și gr. II (1998-2001); gr. I (2001-); șef de lucrări la disciplina Agricultură generală Fac. de Protecția Mediului Oradea (2001). Domenii de cercetare: eficacitatea aplicării noilor erbicide în combaterea buruienilor; fertilizarea culturilor pe solul brun luvic; este autoare a 97 de lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate: *Analele ICCPT* (1980, 1984-86, 1996, 2001); *Probleme de agrofitehnie teoretică și aplicativă* (1985-86); *Produse vegetale, cereale și plante tehnice* (1985-87); *Analele Univ. din Oradea* (1994, 1996-02); *Analele Univ. de Agronomie și Medicină Veterinară Iași* (1996); *Soils Newsletter* (1999); *Nyiregyhaza* (2000-01); *Journal of Agricultural Sciences, Debrecen* (2002). Membră în Soc. Română pentru Studiul și Combaterea Buruienilor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Contribuții ale cercetării științifice la dezvoltarea agriculturii din zona centrală a Câmpiei de Vest – 25 de ani de activitate, 1962-1987.* – 1988.
- *Cercetări agricole în Crișana* / Gheorghe Ciobanu, Cornel Domuța, Cornelia Ciobanu. – Oradea : Editura Univ. Oradea, 2003.
- *Proгноza apariției bolilor, dăunătorilor și buruienilor principalelor plante de cultură.* – 2003.
- *Tehnologia culturii grâului în nord-vestul României.* – 2003.
- *Tehnologia culturii porumbului în nord-vestul României.* – 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CIOBANU, Gheorghe, ing. agronom, prof. univ.; n. 14 iul. 1949, Cerghizel. Studii: Lic. Teoretic Luduș; Institutul Agronomic Cluj;

UBB, Fac. de Economie Agrară (1976). Dr. în agronomie. Activitate profesională: cercetător (1972-78); cercetător științific (1978-84); cercetător științific principal gr. III (1984-87); secretar științific

(1987-92); șef de laborator, cercetător științific principal gr. II, I (1992-98) în cadrul SCDA Oradea; bursier la Agenția Internațională pentru Energie Atomică Viena (1992-93); conf. univ. (1995-03); prof. univ., disciplina Agrochimie, Fac. de Protecția Mediului Oradea (2004-); dir., SCDA Oradea (1998-). Domenii de cercetare: influența îngrășămintelor chimice cu azot, potasiu și fosfor asupra culturilor în condițiile solurilor brun luvic, cu aluminiu a solurilor acide din nord-vestul țării; optimizarea aplicării fertilizatorilor organici și minerali în vederea ecologizării nutriției plantelor; utilizarea izotopilor marcați în agricultură; autor a 86 de lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate: *Buletin Științific Studențesc* (1972); *Analele ICCPT* (1978-81, 1984, 1989, 1995-96, 1998, 2001); *Produse vegetale, cereale și plante tehnice* (1979-80, 1984-86); *Analele SCCP Dăbuleni* (1984); *Redacția de Propagandă Agricolă Bihor – Oradea* (1985-86, 1992, 1995); *Buletin informativ pentru cadrele de conducere din agricultură* (1988); *Soils Newsletter* (1994, 1996-97); *Analele Univ. de Științe Agricole, Timișoara* (1995); *Analele Univ. din Oradea* (1994-01); *Analele Univ. de Agronomie și Medicină Veterinară Iași* (1996); *Nyiregyhaza* (2000-01); *Journal of Agricultural Sciences, Debrecen* (2002); *Analele ICDA* (2003); dir. a 3 proiecte de contract, 8 tehnologii originale. Membru asociat în Academia de Științe Agricole și Silvici; Asoc. Națională de Știința

Solului; Comitetul Internațional pentru Îngrășăminte.

Lucrări publicate:

• *Metode agrochimice de analiză, interpretare și îmbunătățire a fertilității solului.* – Oradea : Univ. Oradea, 2002.

• *Agrochimie.* – Oradea : Univ. Oradea, 2002.

- în colaborare:

• *20 de ani de activitate științifică a Stațiunii de Cercetare pentru Combaterea Eroziunii solului Perieni.* – 1975.

• *Contribuții ale cercetării științifice la dezvoltarea agriculturii din zona centrală a Câmpiei de Vest – 25 de ani de activitate, 1962-1987.* – 1988.

• *Testarea mijloacelor de protecție a plantelor.* – 1993.

• *Proceeding CIEC Romanian Academy.* – 2001.

• *Agricultura durabilă pe terenurile arabile în pantă din Bihor.* – 2003.

• *Cercetări agricole în Crișana / Gheorghe Ciobanu, Cornel Domuța, Cornelia Ciobanu.* – Oradea : Editura Univ. Oradea, 2003.

• *Eroziunea solurilor din Bihor în contextul sistemului de agricultură durabilă / Gheorghe Ciobanu, C. Domuța.* – Oradea, 2003.

• *Tehnologia culturii grâului în nord-vestul României.* – 2003.

• *Tehnologia culturii porumbului în nord-vestul României.* – 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CIOBANU, Ioan, botanist; n. 12 apr. 1910, Tirimia – m. 4 aug. 1974, Cluj. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” (-1928); Univ. „V. Babeș” Cluj. Dr. doc. în biologie (1948-). Activitate didactică la Univ. Cluj, Fac. de Biologie-Geografie și la I Ped. de 3 ani (1942-1974); prorector (1952-1956; 1970-1973), rector la I Ped. de 3 ani (1960-1974). Colaborează la *Dicționarul enciclopedic român*, vol. 4. Primul discipol al savantului Emil Pop, creatorul școlii palinologice române la Cluj. Își sfătuiește elevii să dovedească pasiune pentru ramura de

activitate pe care și-o aleg, iar pentru reușită să muncească cu dragoste, cu seriozitate, cu perseverență și cu efort științific planificat încă din prima zi de școală.

Lucrări publicate:

- *Botanica farmaceutică.* – 1948.
- *Morfologia plantelor.* – București : EDP, 1965. – 480 p. : fig.
- *Botanica pentru clasa a VIII-a.* – 1967.
- *Botanica pentru liceele agricole.* – 1966.
- *Morfologia plantelor.* – Ediția a 2-a. – București : EDP, 1971. – 471 p.

- în colaborare:

- *Compendiu de botanică / I. Ciobanu, A. Ionică.* – București : Editura Medicală, 1977. – 263 p.

Referințe:

- *Studia Universitatis Babeș Bolyai* : Index alphabeticus, 1956-1963. – Cluj : BCU Cluj, 1964. – p. 101-102.
- *Studia Universitatis Babeș Bolyai* : Index alphabeticus, 1964-1970. – Cluj : BCU Cluj, 1972. – p. 153-154.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian” : La 75 de ani.* – 1994. – p. 80, 90, 119, 134.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000, p. 73. (A. T.)

CIOBANU, Ioan, economist, prof. univ.; n. 22 iul. 1950, Căpușu de Câmpie. Studii: Gimnaziul Lic. Teoretic „Unirea” TgM (1965);

Lic. „Al. Papiu Ilarian”, TgM (1969); Univ. „Al. I. Cuza” Iași, Fac. de Științe Economice. Dr. în economia industriei cu teza: *Eficiența economică a introducerii progresului tehnic în industria textilă* (1987). Activitate profesională: asist. univ.

(1973-); lector univ. (1979-); conf. univ. (1993-); prof. univ. (1998-), Univ. „Al. Ioan Cuza” Iași, Fac. de Științe Economice, Catedra Management-Marketing. Domenii de cercetare: management strategic; management comparat și teoria economică a inovației. Publică peste 70 de articole și studii în reviste de specialitate: *Analele Univ. „Al. Ioan Cuza”*; *Anuarul Științific al Fundației Academice „Petre Andrei” Iași*; *Industria ușoară*; *Revista Română de Statistică*; *Tribuna*

economică. Specializări: Univ. Paris, Univ. Dauphine (1991-92). Distincții: menționat în volumul Univ. din Iași, 1960-65 (1986); Premiul Oskar al revistei *Capitol* pentru volumul *Management strategic* (1998); Premiul Univ. „Petre Andrei” Iași. Membru în AGER; Asoc. Națională de Contabilitate din Franța. Hobby-uri: sport, muzica simfonică, lectură.

Lucrări publicate:

- *Strategii de management.* – Iași : Univ. „Al. I. Cuza” Iași, 1994. – p. 210.
- *Management. Studii de caz.* – Focșani : Neuron, 1995. – 186 p.
- *Management strategic.* – Iași : Polirom, 1998. – 328 p.

- în colaborare:

- *Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale.* – 1979.
- *Probleme ale dezvoltării economice intensive.* – 1989.
- *Managementul firmei.* – 1994.

Referințe:

- *Who's Who în România.* – București, 2002. – p. 122.
- *Fundația Internațională de Management. Anuar 1995-1996. Instituții și specialiști în management din România.* – 1995. – p. 87.

(A. T.)

CIORLĂUȘ, Atanasie, ing. agronom, cercetător principal; n. 15 iul. 1924, Almașu (SJ). Dr. în științe agricole. Activitate profesională: ing. agronom, Stațiunea de Cercetări Zootehnice din TgM. Ca o recunoaștere a competenței profesionale a fost ales în funcția de conducere a Filialei Academiei de Științe Agricole și Silvicultură Cluj-Napoca, 2003. Domenii de cercetare: a extins hibridii de porumb în Transilvania; elaborează noi tehnologii privind utilizarea erbicidelor în combaterea buruienilor din diferite culturi; a extins producția unor specii valoroase de plante furajere (*Lalium italicum*); a obținut trei diplome de inovator; a participat la simpozioane naționale și internaționale.

Lucrări publicate:

- *Erbicidele. Principiile și practica combaterii buruienilor.* – București : Ceres, 1975. – 327 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

CIOTEA, Florin, sociolog; n. 8 mart. 1948, Săldăbăgiul-Mic (BH). Studii: Șc. Gen. Săldăbăgiul-Mic (1955-59); Gimnaziul Căpâlna (1959-62); Lic. Real, Tinca (1962-66); Univ.

București, Fac. de Filosofie (1966-70).

Activitate profesională: cercetător științific, Centrul de Sociologie București (1970-74); cercetător științific, Centrul de Științe Sociale TgM (1974-80); cercetător științific

principal, gr. II, Centrul de Inventică TgM (1993-99); psiholog principal, Centrul Militar Județean (1990); lector univ. asociat, UPM TgM; UDC TgM; UAT TgM (1993-); dir., Agenția de Resurse Umane a Centrului de Management și Dezvoltare TgM (2000-). Domenii de cercetare: sociologia dezvoltării sociale, sociologia politicii, sociologia comunicării, managementul resurselor umane, managementul organizațiilor, psihologia mass-media, psihologie militară, psihologia inovării. Participă la peste 1500 de conferințe, congrese și simpozioane. A publicat peste 300 de articole științifice în reviste de specialitate: *Contemporanul*; *Decurs*; *Revista de filozofie*; *Vatra*; *Viitorul social*; *Tribuna*. Specializare postuniv. în sociologia comunicării: București (1982-83). Membru în Asoc. Sociologilor din România (1995-); Asoc. Psihologilor Militari (1999-). Hobby-uri: grădinărit, plimbare, lectură, acțiuni civice.

Lucrări publicate:

- *Ideea de la concept la implementare.* – TgM : Multimedia CNI, 1993. – 120 p.
- *Marketingul și piața ideilor.* – TgM : Multimedia CNI, 1993. – 180 p.
- *Bazele științei politicii* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 170 p.
- *Managementul resurselor umane* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 210 p.

- în colaborare:

- *Viitorul ne preocupă* / Coordonatori: S. Crețu, A. Tripon, F. Ciotea. – TgM : EFI-ROM, 2002. – 242 p.

- *Inovarea și sfidările schimbării.* – 1996.
- *Etica și responsabilitatea managerială.* – 2001.
- *Managementul performant al resurselor umane.* – 2001.
- *Metode de cercetare sociologică.* – 2002.

Referințe:

- *Dicționar de sociologie.* – București : Institutul Național de Sociologie, 1999. – 368 p.

(A. T.)

CIPĂIANU, Gheorghe I., ing. agronom; n. 4 nov. 1878, sat. Chimitelnic, com. Sânger – m. 10 aug. 1957, București. Studii: a urmat Școala Superioară de Agricultură Herăstrău (1898-99) și Institutul Agronomic din Leipzig (1906-09), unde a obținut diploma de dr. (1909). A lucrat la Ministerul Agriculturii (1911-); a fost dir. general al Cooperativelor; prefect de Piatra Neamț (1917); secretar general la Ministerul Agriculturii (1918-19); dir. general al reformei agrare (1920-22); senator (1922-28); deputat de Turda (1931 și 1933); subsecretar de Stat la Agr. și Domenii (1923-30, 1933-34) și ministru plin la Agr. și Domenii (1934-); preș. al Casei Rurale (1936-1938) și al Casei centrale a cooperăției și împrumutării (1925-40). Are contribuții la ameliorarea unor plante agricole: soiurile de grâu „Cipăianu 184“, „Cipăianu 714“ și porumb „Dinte de cal de Țigănești“.

Lucrări publicate:

- *Exploatațiunile agricole.* – București, 1921.
- *Înrăurirea reformei agrare.* – 1921.
- *Viața economică a satelor.* – 1927.
- *Desvoltarea agriculturii.* – 1929.
- *Organizarea și încurajarea agriculturii.* – 1930.
- *Combaterea crizei agricole.* – 1931.

Referințe:

- *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – București, 1940.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6 köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz - Czeglédy Rózsika. – 1942.

- *Dicționar cronologic al științei și tehnicii universale.* – 1979. – 348 p.
- *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – 1982. – p. 103.
- *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice.* – 1985. – p. 230, 256.

(F. M., A. T.)

CISTELECAN, Lazăr, economist, prof. univ.; n. 21 mai 1938. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1955); Școala Tehnică Postlic. TgM (1957); Institutul de Științe Economice București. Dr. în economie, specialitatea finanțe (1974). A străbătut toate treptele carierei univ. până la prof. univ. (1990) în cadrul Fac. de Științe Economice din Cluj și TgM. Publică 7 cărți, 10 manuale și culegeri de probleme în scop didactic. Specializare în asigurări la Orleans (1999) ca bursier al guvernului francez. Membru în AOȘR și Corpul Experților Contabili și Contabililor Autorizați.

Lucrări publicate:

- *Asigurări comerciale.* – SI : sn, sa.
- *Economia, eficiența și finanțarea investițiilor.* – SI : sn, sa.
- *Asigurări.* – SI : sn, sa.
- *Management investițional.* – SI : sn, sa.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an XV, nr. 76, 18 apr. 2003, p. 6.

(A. T.)

CISTELECAN, Rodica, economist, prof. univ.; n. 3 mart. 1942, Brăteni (BN). Studii: Lic. „Unirea” TgM (1955-59); Fac. de Științe Economice; Univ. „Al. I. Cuza” Iași. Dr. cu teza: „Eficiența utilizării fondurilor” (1984): Activitate profesională: inspector, Banca Națională din Cluj-Napoca; prof. de specialitate, Lic. Economic; Centrul Școlar MIU; Lic. Industrial „Unirea”; conf. univ. (1994-2000); prof. univ., catedra de finanțe-contabilitate (2000-); șef de catedră, UPM TgM. Domenii de cercetare: studierea piețelor interne și externe și bazele marketingului; autor a numeroase studii și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate și în volumele sesiunilor științifice.

Lucrări publicate:

- *Bazele contabilității.* – TgM : UPM, sa.

- *Contabilitate financiară.* – SI : sn, sa.

- *Buget și fiscalitate.* – SI : sn, sa.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 29 dec. 2004, p. 4.

(A. T.)

CIUGUDEAN, Cornel, medic ortoped, prof. univ.; n. 20 iun. 1924, Zetea (CV) – m. 5 sept. 1994, TgM. Studii: primare la Zetea; lic. început la Odorhei și terminat la Alba Iulia; Univ. „Al. Ioan Cuza” Iași, Fac. de Medicină Generală, absolvită la TgM (1949). Dr. în medicină (1972), apoi a primit titlul de dr. doc. (1974). Între anii 1946-1948 lucrează la Clinica de Ginecologie, Chirurgie și Urologie TgM preparator la Clinica Chirurgicală IMF TgM (1949-51); asist. univ. (1951-); medic primar și adj. de șef de secție (1959-74); lucrează în cadrul Clinicii de Ortopedie-Traumatologie a Univ. Westfalia din Münster (1974-90), fiind numit șef de lucrări la secția de ortopedie; revine la UMF TgM ca prof. univ. (1990-92); prof. univ. consultant (1992-94); a fost timp de 20 de ani șeful Clinicii de Ortopedie; 9 ani dir. al Serviciului de Urgență; 6 ani dir. al Policlinicii Speciale cu plată. Autor a sute de lucrări științifice, a numeroase tehnici originale și a unor produse proprii; autor de cursuri univ. și conducător de doctorate. Membru în numeroase soc. științifice din țară și străinătate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : Az általános sebészet alapvonalai; 2. rész : Sebészeti propedeutika. – 240-365 p.

- *Transplantări și grefe osoase și cartilajinoase / Al. Rădulescu, Gh. Niculescu, C. Ciugudeanu.* – București: Editura Academiei RSR, 1975. – 305 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 7, nr. 176, 7 sept. 1994, p. 2. (necrolog)
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
- *Orvostudományi Értesítő*, 1996.

(A.T.; F. M.)

CIURBA, Adriana Daniela, farmacist; n. 12 mai 1968, Reghin. Studii: Școala Generală nr. 15 TgM (1974-82); Lic. Sanitar TgM (1982-86); UMF Cluj-Napoca, Fac. de Farmacie (1986-91). Dr. în farmacie cu teza: *Contribuții la tehnologia formelor farmaceutice cu cedare controlată* (2001). Activitate profesională: farmacist, Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale TgM (1991-93); activitate didactică la disciplina Tehnologie farmaceutică în cadrul UMF TgM: preparator (1993-95); asist. univ. (1995-97); medic specialist (1996); șef de lucrări (1997-03); conf. univ. (2003-); farmacist primar (2002); autor și coautor a 45 de lucrări științifice din care 15 publicate în reviste de specialitate; coordonator a 22 de lucrări de diplomă. Specializări: TgM (1993, 2001); Cluj-Napoca (1995); Spania (1996). Membră în Soc. de Științe Farmaceutice din România; Soc. Națională de Biologie Celulară; Soc. Română de Cosmetologie; Soc. de Etnomedicină, Viena; referent la Revista de Medicină și Farmacie TgM; membră în comisii de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Formular cosmetic* / Adriana Popovici, Adriana Ciurba. – TgM : Tipomur, 1997. – 137 p.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnologie farmaceutică* / Mihai Giurgiu, Adriana Ciurba. – TgM : UMF, 1997. – 109 p.
- *Tehnologie farmaceutică pentru asistenți de farmacie* / Sipos Emese, Adriana Ciurba. – TgM : University Press, 2003. – 342 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.; F.M.)

CODOIU, Gheorghe Remus, ing. electromecanic; n. 4 mai 1946, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 8 TgM; Șc. Gen. nr. 6, TgM (1953-60); Lic. Teoretic „Bolyai Farkas” TgM (1960-64); IP Brașov, Fac. de Mecanică (1964-69). Dr. în științe inginerești - inginerie electrică - cu teza: *Cercetări cu privire la acționările cu*

oscilatoare electrice cu mișcare rectilinie (2000). Activitate profesională: asist. univ., IP Brașov (1970-74); șef lucrări, Univ. Brașov (1975-78); șef lucrări, UT TgM (1978-00); conf.

univ., UPM TgM (2001-). Domenii de cercetare: dispozitive electronice pentru comanda motoarelor „pas cu pas”; studiul acționărilor electrice cu motoare electrice speciale, liniar sau rotativ oscilante; mașini electrice

neconvenționale; modelarea matematică și optimizarea constructiv funcțională, respectiv dimensional - intensivă a sistemelor de acționare electrică neconvenționale; aplicarea industrială a acestora. Munca de cercetare științifică concretizată prin 27 de lucrări publicate; 15 contracte de cercetare științifică; 30 prototipuri și modele de laborator originale; 2 brevete de invenție. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Buletinul științific al Univ. din Brașov, seria A* (1973, 1978); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1977, 1993-95, 1997); *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-95, 1998-99); *Buletin Tehn. Științific al C.J. al Sindicatelor. Comisia Ing. și Tehn.* (1977); *Revue Roumaine des Sciences Techniques* (1977); *Studii și cercetări de energetică și electrotehnică* (1972). Specializări: București (1972, 1982); Iași (2001). Distincții obținute: „Șef de lucrări evidențiat” acordat prin ordin MEI (1987). Membru AGIR. Hobby-uri: grădinărit, sport.

Lucrări publicate:

- *Integrarea numerică a modelului matematic al unui oscilomotor reactiv bistatoric în contratimp cu diode.* – București : ICSCMA, 1972. – 26 p.
- *Noțiuni fundamentale de electrotehnică, matematică și mecanică aplicate la studiul mașinilor și acționărilor electrice* : curs. – TgM : IISM, 1981. – 61 p.
- *Electrotehnică* : curs. – TgM : IIS, 1984. – 66 p.

- *Contribuție la cartea "Vibratoare electrice" de dr. ing. S. Darie.* – București : Editura Tehnică, 1987. – 210 p.
- *Automatizarea acționărilor electrice. Sisteme de reglare automată a acționărilor electrice cu motoare de curent continuu* : curs. TgM : UT, 1991. – Partea 2-a. – 60 p.
- *Sisteme de reglare automană a acționărilor electrice cu motoare de curent continuu.* – TgM : UT, 1991. – 60 p.
- *Îndrumar de proiectare la mașini și acționări electrice: An. III Ing. : Automatizări industriale și electroenergetice.* – TgM : UT, 1993. – 92 p.
- *Mașini electrice convenționale : probleme de regim staționar.* Culegere de probleme. – TgM : UT, 1993. – 50 p.
- *Mașini și acționări electrice.* Îndrumător de proiectare. – TgM : UT, 1994. - 120p.
- *Mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1996. – Partea 1. – 169 p.
- *Mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1998. – 338 p.
- *Mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1998. – Partea 2. – 46 p.
- *Electrotehnică și mașini electrice* : curs. – TgM : UPM, 1999. – 198 p.
- *Mașini și sisteme electromagnetice de acționare oscilantă* : Sinteză, teorie, optimizări. – TgM : UPM, 2000. – 238 p.

- în colaborare:

- *Acționări electrice:* Îndrumător de laborator. – 1979.
- *Mașini și acționări electrice* (pentru subingineri). – 1982.
- *Mașini și acționări electrice.* Îndrumar de laborator / R. Codoiu, S. Pop. – TgM : IIS TgM, 1983. – 250 p.

Referințe:

Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate. – 1991. – p- 42-43.

(A. T.)

COJOCARU Aurel, medic, prof. univ.; n. 10 oct. 1929, Tecuci (GL). Studii: primare la Tecuci; Lic. „D. Sturdza” Tecuci; Lic. „Aurel Vlaicu” Orăștie; Lic. „G. Barițiu” Cluj; Lic. „Radu Negru” Făgăraș (1948); în penultima cl. de lic. (1946-47) frecventează și cursuri ale

Univ. din Cluj: Filozofia culturii, de Lucian Blaga și Istoria filozofiei, de D. D. Roșca; Fac. de Medicină din Cluj (1948-54), ca șef de promoție cu media generală 10. Dr. în științe medicale cu teza: *Cercetări experimentale asupra fracțiunilor cromatografice ale globulinelor serice în cursul reacției de adaptare la stimuli nespecifici și antigenici* (1967). Parcurge primele trepte ale ierarhiei univ. la catedra de fiziologie a IMF Cluj; preparator univ. (1952); asist. univ. (1953); șef de lucrări (1962-66); continuă la disciplina fiziopatologie a IMF TgM conf. univ. (1969); prof. univ. (1972-2004); la Catedra de istoria medicinei (1990-2004); a fost secretar (1967-68) și membru în Cons. Științific al IMF TgM; decan (1972-81); medic specialist de explorări funcționale (1961-70); medic primar (1970); șef de secție, Serviciul de explorări funcționale; membru în Cons. Sanitar Jud.; Col. Jud. al Medicilor și Farmaciștilor din TgM. Domenii de cercetare: a demonstrat efectul antianafilactic al clorpromazinei și influența acestui derivat de 10-fenotiazină asupra dinamicii formării anticorpilor; proprietățile imunobiologice ale unor derivați sintetici ai hidrazinei: benzoil-hidrazina, p-metoxi-benzoil-hidrazina, N¹-p-metoxi-benzoil-N²-cloracetil-hidrazina, N¹-benzoil-N²-cloracetil-hidrazina, N¹-benzoil-N²-iodacetil-hidrazina și N¹-p-metoxi-benzoil-N²-iodacetil-hidrazina; efectul Levofalanului asupra sintezei splenice de hemolizine. Rezultatele cercetărilor – cca 150 lucrări – sunt publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Curierul medical*; *Buletin științific. Seria de șt. Medicale. Acad. RPR* (1952); *Studii și cercetări științifice* (1955); *Studii și cercetări de fiziologie* (1959); *Studii și cercetări de medicină* (1959); *Chujul medical* (1960); *Acta biologica et medica germanica* (1961); *Revue des Sciences Médicales* (1962); *Revista Medicală* (1966-87); *Allergie und immunologie* (1971); *Medicina internă* (1974); *Allergologia et Immunopathologia* (1976); *Archives de l'Union Médicale Balkanique* (1976); *Revista de Medicină și Farmacie / Orvosi-és Gyógyszerészeti Szemle* (1991-01); a redactat cursuri și lucrări practice de fiziologie și

fiziopatologie; participă la numeroase conferințe, simpozioane și congrese naționale și internaționale. Specializări: Cluj (1958, 1969); București (1965, 1968); Italia-Florența (1970); Berlinul de Vest. Distincții: „Ordinul Muncii” cls. a III-a; „Steaua RSR” cls. a III-a; „Prof. univ. evidențiat”; titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004). Fondează filiala din TgM a Soc. de Imunologie (1972); vicepreș., Comisia Națională de Imunologie a Academiei de Științe Medicale; membru în Uniunea Soc. de Științe Medicale (1954); Cons. Soc. de Fiziologie a USSM TgM (1967); Soc. de Fiziologie a USSM (1960); Uniunea Internațională a Soc. de Imunologie (1972); Uniunea Medicală Balcanică (1971); AOȘR.

Lucrări publicate:

• *Curs de fiziopatologie și lucrări practice.* – TgM : IMF, 1977. – Vol. 1: 1977; Vol. 2: 1979; Vol. 3: 1980.

• *Istoria medicinei* : pentru uzul studenților. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 2. Partea 1. – 271 p. – Partea 2. – 432 p. – Vol. 3. Partea 1. – 278 p.

• *Istoria farmaciei.* – TgM, 1999.

- în colaborare:

• *Allergy in the World* / Al. Roth, A. Cojocar și alții. – sl : sn, 1978.

Referințe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.* – p. 107.

(A. T.)

COMAN, Gheorghe, matematician; n. 24 ian. 1936, Grindeni. Studii: Univ. din Cluj, Fac. de Matematică. Dr. în matematică (1970). Activitate didactică univ. din 1961; prof. univ. la Fac. de Matematică și Informatică, catedra de calcul numeric și statistic; prodecan al Fac. de Matematică și Fizică (1987-1989); decan al Fac. de Matematică și Informatică. Membru în Soc. Americană de Matematică.

Lucrări publicate:

• *Analiza valorii.* – TgM : UDC, 2000. – 340 p.
• *Economia mediului.* – TgM : UDC, 2000. – 317 p.

• *Managementul cercetării.* – TgM : UDC, 2000. – 288 p.

- în colaborare:

• *Introducere în teoria ecuațiilor operaționale.* – 1976.

• *Introducere în informatică* / Gheorghe Coman, M. Frențiu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1982. – 215 p.

• *Tehnologia fabricației produselor industriale* : curs / Gheorghe Coman, Al.-Bogdan Murgu. – TgM : UDC, 1999. – 214 p.

Referințe:

• *Chujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 80.

(A. T.)

COPOTOIU, Constantin, medic, prof. univ.; n. 29 mai 1948, com. Bălești (GJ). Studii primare în com. natală; Șc. Generală nr. 3 Tg. Jiu; Lic. „Tudor Vladimirescu” Tg. Jiu (1966);

IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1973). Dr. în medicină cu teza: *Studiul comparativ al complicațiilor postoperatorii precoce între rezecțiile anterioare și rezecțiile abdomino-perineale pentru cancer rectal* (1992). Activitate profesională: medic intern,

Spitalul Clinic Teritorial nr. 1 TgM); (1972-73); Dir. Sanitară Jud. Mureș (1973-74); Oficiul farmaceutic TgM (1974-75); medic medicină generală, com. Dancs (1975-76); activitate didactică în cadrul IMF TgM, Clinica de Chirurgie I; asist. stagiar (1976-80); asist. univ. titular (1980-90); șef de lucrări (1990-94); conf. univ. (1994-98); prof. univ. (1998-); prorector științific la UMF TgM (1997); dir., Spitalul Clinic Jud. TgM (2002-04); vicepreș., Col. Medicilor și Farmaciștilor Mureș; rector UMF TgM (2004-). Domenii de cercetare: chirurgia experimentală oncologică, abdominală, chirurgia de urgență și vasculară (varice), chirurgia splinei, pancreasului, chirurgia cancerului calorectal și gastric; a introdus în 1994 la Clinica Chirurgicală I TgM chirurgia laparoscopică,

efectuând peste 1500 de intervenții; autor și coautor a peste 130 de lucrări publicate în țară și străinătate. Face parte din col. de redacție al *Revistei de Medicină și Farmacie TgM*, al revistei *Chirurgia* București și al revistei *Cercetări experimentale medico-chirurgicale* Timișoara. Specializări: București (1989); SUA; Olanda (1993); Elveția (1996). Distins cu titlul „Asist. univ. evidențiat în activitatea profesională”; premiul II la Simpozionul Național de Chirurgie, Piatra Neamț (1999). Membru și vicepreș în Soc. Română de Chirurgie; membru fondator în Soc. de Chirurgie Hepato-bilio-pancreatică, Cluj-Napoca; Soc. Franceză de Chirurgie; Asoc. Oamenilor de Știință din România; Asoc. Chirurgilor din Moldova; Liga Internațională a Medicilor de Pretutindeni; Soc. Română de Urgență și Catastrofă; Soc. Română de Chirurgie Laparoscopică și Suturi Mecanice.

Lucrări publicate:

• *Patologie chirurgicală. Urgențe majore* : curs. – TgM : UMF, 1997.

• *Cancerul rectal – actualități și perspective.* – București : EDP, 1998.

- în colaborare:

• *Patologie chirurgicală* / Sub redacția V. E. Bancu. – 1983.

• *Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. E. Proca. – 1984. – Vol. 8. – Partea 1. *Urologie.*

• *Patologie chirurgicală* / Sub redacția E. Proca. – Vol. 5. – 1991.

• *Patologie chirurgicală pentru admiterea la rezidențiat* / Sub redacția prof. dr. Nicolae Angelescu. – 1997.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50. éve.* – [1995].

• *Cuvântul liber*, 17 aug. 2004.

(A. T.)

CORFARIU, Onoriu, medic neurolog; n. 1 iun. 1930, Săcele (BV). Studii: Lic. „A. Șaguna” Brașov (1941-49); IMF Cluj (1949-55). Dr. în medicină cu teza: *Studiul clinic, electroencefalografic și poligrafic al unor manifestări paroxistice diurne neepileptice*

(1971). Activitate profesională: medic specialist neurolog (1961-71); medic primar neurolog (1984-92) Spitalul Clinic Jud. TgM; cercetător științific principal, IMF TgM (1971-84); medic primar neurolog expert în electroneurofiziologie clinică, acreditat pe lângă Comisia de Transplant

a Centrului de Transplant TgM.

Domenii de cercetare: manifestări paroxistice diurne și nocturne neepileptice la copii și adulți; epilepsiile copilului și adultului; cercetări în domeniul somnului normal și

patologic; activări medicamentoase în EEG; cercetări EEG și poligrafice în bolile vasculare cerebrale; diagnosticul bioelectric al morții creierului; analiza matematică a activității bioelectrice a creierului în epilepsii și tumori cerebrale. A participat la peste 50 de simpozioane și congrese în țară și străinătate (Germania, Anglia, Scoția, Spania, Franța, Bulgaria, Turcia, Grecia, Ungaria, Italia). A publicat în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Revista medicală* (1965); *Electroenceph. Clin. Neurophysiol* (1966); *Neurologie. Psihiatrie. Neurochirurgie* (1966); *Archives Medicales Balkaniques* (1971-73); *Sleep* (1973, 1975); *Revue Roumaine de Medicine. Neurologie. Psychologie* (1981); *Jurnalul Soc. Române de Anestezie Terapie Intensivă* (2001). Specializări în neurofiziologie clinică, EEG și poligrafie. Distincții obținute: „Evidențiat în munca medico-sanitară” (1969). Membru în Soc. Română de Neurologie (1964-); European Soc. for Research of Sleep (1972-); Uniunea Medicală Balcanică (1972-).

Lucrări publicate:

• *Curs de electroencefalografie.* – TgM : IMF, 1972.

• *Visul: Probleme de fiziologie, psihologie și patologie.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1978.

- în colaborare:

• *Epilepsiile.* – 1976.

- *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice* / On. Corfariu, L. Popovici, G. Badiu. – București : Editura Medicală, 1978. – 503 p.
- *Epilepsia și convulsiile la copii* / B. Așgian, O. Corfariu. – București : Editura Medicală, 1984. – 167 p.
- *Epilepsiile*. – 1984.
- *Metode de neurofiziologie clinică*. – București : Editura Medicală, 1984.
- *Patologia stărilor de veghe și somn*. – 1984.
- *Visul: de la medicină psihanaliză, cultură și filozofie* / O. Corfariu, L. Popoviciu, V. Foișoreanu. – București : Universul, 1994. – 408 p.

Referințe:

- *International Directory of Sleep Researchers and Clinicians. Brain Information Service*. – Los Angeles SUA : University of California, sa.

(A. T.)

COTOI, Simion, medic, prof. univ.; n. 9 mart. 1931, Șimleul Silvaniei (SJ). Studii: lic. la Făgăraș, Deva, Arad (1949); IMF Cluj, Fac. de Medicină (1955). Dr. în medicină cu teza: *Presiunea nervoasă centrală în reanimarea medicală* (1968). Activitate profesională: medic

de circumscripție, com. Berghiu (AB); Spitalul Raional Brad (HD) (1955-59); Spitalul Regional Deva (1959-62); medic cardiolog, Policlinica Deva (1963-66); medic primar interne și cardiologie (1968); activitate didactică univ. de la gradul de asist. univ. la Clinica I Timișoara (1966-69); șef de lucrări (1972-74); șef de lucrări în cadrul UMF TgM, Clinica Medicală I (1974-81); conf. univ. (1984-90); prof. univ. (1990-); șef de catedră la Clinica Medicală (1982-84; 1999-00); decanul Fac. de Medicină și Pediatrie (1984-89); prorector al UMF TgM; conducător de doctorate; expert evaluator al MEN și CNCISIS (1999-). Domenii de cercetare: măsurarea presiunii venoase centrale,

microcaterismul flotant al inimii drepte, pericardiocenteza pe sondă, perfuzia arterială pe sondă, arteriografie, cateterism stâng la patul bolnavului, defibrilare electrică externă și intracavitară, electrostimulare cardiacă endocavitară tranzitorie și permanentă, recoltarea potențialului Hiss și studiul conducerii sino-atriale și atrio-ventriculare, studiul refractorității miocardului atrial și ventricular, cartografia precordială, metoda de apreciere a conducerii intraatriale, exploarea nodului sinusal (electrostimulare, potențial nod); autor sau coautor a 232 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *British Heart Journal*; *Fiziologia Normală și Patologică*; *Medicina Internă* (1965, 1968-75, 1977, 1979-80, 1982-86, 1988); *Timișoara Medicală* (1965-66, 1968-69, 1973, 1982, 1985); *Viața Medicală* (1966, 1969-70, 1972, 1980, 1982-86, 1990); *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1967, 1971-72, 1977-93, 1995-96, 1998); *Cardiologia*, Basel (1969, 1967); *Spitalul* (1969); *Produse farmaceutice* (1970, 1983, 1986); *Giornale Italiano di Cardiologia* (1971-72, 1974-77); *British Heart Journal* (1972-73); *Cardiology*, New York (1972, 1974); *Cor Vasa* (1972-74); *European Journal of Clinical Investigation* (1972); *Experientia*, Basel (1972); *Studii și Cercetări de Medicină Internă* (1972); *Acta Medica Scandinavica* (1973); *Fiziologia Normală și Patologică* (1973); *Revista del Seminario de la Catedra de Patologia Medica de Barcelona* (1973-74); *American Heart Journal* (1974-75, 1978-80); *Anesthesiology* (1974); *Cor et Experientia*, Basel (1975); *Acta Cardiologica* (1976-77); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1976, 1992-95, 1998); *Revista Medicală* (1977-82, 1984-89); *Japan Heart Journal* (1978); *Journal of Electrocardiology* (1978); *Physiology* (1980-81, 1983-88, 1990); *Romanian Journal of Gerontology and Geriatrics* (1981-82, 1986, 1988-89); *Muncitorul sanitar* (1982); *CERMA*, News Letter (1985, 1994); *Revista Medico-Chirurgicală Iași* (1985); *Analele Univ. „Ovidius” Constanța* (1990); *Sibiul Medical* (1991-92); *Infomedica* (1995); *Orvostudomány*

Értesito (1995-97, 1997, 1999); Jurnalul de Chirurgie Toracică (1996); Nefrologia (1996); face parte din col. de redacție al revistelor de specialitate: *Revue Roumaine de Medicine Interne*; *Cerma Italia*; *Revista de Medicină și Farmacie TgM*. Autor a 6 certificate de inventator și 12 de inovator. Specializări: București (1960, 1968); Suedia (1969-70). Distins cu „Diploma de Excelență” acordată de UMF TgM (2001); Ordinul Național „Serviciul credincios” în grad de cavaler (2002); cetățean de onoare al orașului TgM, ales cu ocazia „Zilelor mureșene”, ediția din 2001. Membru în Soc. Europeană de Cardiologie; AOȘR. Hobby-uri: campion național la săritura în înălțime (1949); membru în lotul național de atletism (1949-53); jucător legitimat la volei, Clubul Corvinul Deva (1958-68).

Lucrări publicate:

• *Elemente de policlinică medicală* / Sub redacția Simion Cotoi. – TgM, 1980.

- în colaborare:

• *Elemente de patologie medicală pentru anul 4 medicină generală și pediatrie* / Simion Cotoi, Corneliu Duda, Rona Ladislau. – TgM : IMF, 1978. – 307.

• *Insuficiența cardiacă* / M. Moronescu, S. Cotoi, M. Bichiș. – București : Editura Medicală, 1967.

• *Monophasic Action Potentials of the Right Heart*. Suction Electrode method in Clinical Investigation. – 1971.

• *Fiziologia și fiziopatologia hemodinamicii*. – Vol. 2 / Sub redacția I. Teodorescu-Exarcu. – 1985.

• *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – Partea I. – 1988.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.

(A. T.)

COZLEA, Laurențiu, medic; n. 23 iun. 1951, TgM. Studii: Lic. nr. 5 TgM (1966-70); IMF TgM, Fac. de Medicină (1976). Dr. în medicină cu teza: *Evoluția aritmiilor la bolnavii cu stări critice coronariene. Rolul tratamentului cu xilină* (1993). Activitate profesională: medic

inter, Oficiul Farmaceutic TgM (1976-78); medic de medicină generală, Spitalul Orășenesc Motru (1978-79); activitate didactică în cadrul IMF TgM, Clinica Medicală II (actuală Clinica II): asist. univ. stagiar (1979-83); asist. univ. 1983-94); șef de lucrări, disciplina Medicină

internă II și Terapie intensivă (1994-); medic primar adj., șef de secție (2000-); expert în Cons. Național al Cercetării Științifice. Domenii de cercetare: semiologie medicală; autor și coautor a 130 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1992, 1994, 1997-02); *Revista Română de Cardiologie* (1994, 1997-00). Membru în Soc. Română de Cardiologie; Grupul de lucru „Cardiopatie Ischemică” al Soc. Române de Cardiologie.

Lucrări publicate:

• *Curs de semiologie medicală*. – TgM : UMF, 2000.

• *Semiologie medicală* : curs pentru studenții Col. Univ. de Medicină. – TgM : UMF, 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

COZOȘ, Andrei, economist; n. 26 nov. 1931, sat Nima, com. Râciu. Studii: Lic. „Al. Papiu-Ilarian” TgM (1945-48); Șc. Medie Tehnică de Comerț TgM (1948-52), ISE București, Fac. de Finanțe și Credit, Secția

Contabilitate (1952-56). Activitate profesională: revizor construcții, Trustul 7 Construcții Petroșani (1956-59); Întreprinderea de Construcții și Drumuri nr. 2, Deva (1959-61); șef serviciu contabilitate, Fabrica de Zahăr, Luduș (1961-63); contabil șef și dir. economic, SC Azomureș SA TgM (1963-94). Activitate

științifică în domeniile: contabilitate, gestiunea calității, economia mediului, expertiză contabilă. Participă cu lucrări la 12 congrese și simpozioane; publică 126 de articole de specialitate: *Analele UEDC TgM* (1995-97); *Revista generală de contabilitate și expertiză* (1965-67, 1969-70, 1977, 1980-83, 1996-00). Specializări în conducerea întreprinderilor (1970); evaluare (1995); audit financiar (1998). Distins cu „Ordinul muncii clasa III-a” (1972). Hobby-uri: drumeții.

Lucrări publicate:

- *Gestiunea calității produselor*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 250 p.
- *Cenzorii societăților comerciale*. – București : Chiminform Data, 1991. – 50 p.
- *Economia mediului* : curs. – TgM : UDC, 1992. – Ediția 1. – 150 p.
- *Economia mediului* : curs. – TgM : UDC, 1996. – Ediția 2. – 100 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

CRĂCIUN, Ionel, ofițer de pompieri, ing. constructor; n. 29 mart. 1946, sat Râpa de Jos, com. Vătava. Studii: Șc. Primară Râpa de Jos (1952-56); Șc. Gen. Vătava (1956-59); Șc. Medie „V. Roaită”, Toplița (1959-63); Șc. Militară Superioară de Ofițeri „N. Bălcescu” Sibiu (1963-67); Institutul de Construcții București, Fac. de Construcții (1967-70).

Obține doctoratul cu teza: *Protecția împotriva incendiilor la centralele atomo-electrice* (1999). Grad militar: general de corp de armată (oct. 2000-). Activitate profesională: ofițer de pompieri; comandant de subunitate la grupul de pompieri al mun. București (1967-69); inspector de prevenire a incendiilor; șef secție și prim locțiitor al comandantului, Comandamentul Pompierilor, București (1970-90); comandant al Corpului Pompierilor Militari, București (1991-

00); cons. al ministrului de interne (2001-). Domenii de cercetare: prevenirea și stingerea incendiilor; protecția civilă. A participat la 12 simpozioane și reuniuni interne și internaționale. A publicat articole în reviste de specialitate: *Buletinul pompierilor sau Buletinul apărării împotriva incendiilor*; *Fire International*; *Paza contra incendiilor sau Pompierii Români*. Specializări: Franța (1977); SUA (2000). Distincții: Ordinul „Meritul militar” clasele I, II, III și medaliile clasele I, II. Membru în Soc. Română de Protecție Împotriva Incendiilor; Soc. de Medicină de Urgență și Catastrofe din România.

Lucrări publicate:

- *Organizarea activității de prevenire și stingere a incendiilor în industria chimică*. – Editată de Ministerul Industriei Chimice, 1984. – Vol. 1. – 145 p.; Vol. 2. – 265 p.

- în colaborare:

- *Metodologia cercetării cauzelor de incendii*. – 1987.
- *Agenda pompierului* / I. Crăciun, P. Bărbulescu. – București : Editura Tehnică, 1993. – 408 p.
- *Protecția la foc a obiectivelor nucleare*. – 1998.
- *Stabilirea și prevenirea cauzelor de incendiu* / I. Crăciun, V. Sencu, S. Calotă. – București : Editura Tehnică, 1993. – 184 p. Reedată în 1999.
- *Monitorizarea și mecanizarea armatei române*. – 2000.
- *Pompierii români în pragul mileniului trei* / I. Crăciun, Ș. Bejan. – București : Tipoart, 2000.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 96, 98.

(A. T.)

CREȚU, Augustin, ing. mecanic, prof. univ.; n. 18 dec. 1941, com. Grebenișu de Câmpie. Studii: Șc. Primară Valea Sânpetruului, com. Grebeniș (1947-51); Șc. Elementară Grebenișu de Câmpie (1951-54); Lic. de băieți „Al. Papiu Ilarian” TgM (1954-57); IP Cluj, Fac. de Mecanică (1957-62). Dr. ing. cu teza:

Contribuții la studiul repartiției tensiunilor tangențiale în elemente solicitate și a influenței lor asupra ruperii materialelor. Activitate profesională: preparator (1962-66); asist. univ. (1966-90); detașat la Univ. de Științe și Tehnologie din Oran, Algeria (1983-85); șef de lucrări; conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-)

UT Cluj-Napoca; conducător științific de doctorate în specialitatea științe tehnice (2001-). Domenii de cercetare: rezistența materialelor; teoria aplicată a elasticității și a plasticității; analiza numerică și experimentală a stărilor de tensiune.

Participă la numeroase sesiuni, consfătuiri, simpozioane, conferințe, congrese în țară și străinătate; autor și coautor a 21 de lucrări didactice (cursuri, culegeri de probleme, îndrumătoare de lucrări de laborator); are peste 100 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Buletinul științific al IP Cluj-Napoca* (1967, 1969, 1972, 1974, 1977-79, 1983, 1986); *Standardizarea* (1969); *Buletinul științific al Univ. din Baia Mare* (1991); *Analele Univ. din Oradea* (1992-93); *Revista Căilor Ferate Române* (1992); *Univers ingineresc* (1992); *Revista de tratamente termice și ingineria suprafețelor* (1993-95); *Analele Univ. Tg. Jiu* (1994); *Prelucrări la cald* (1997); *Acta Universitas Cibiensis* (1999); *Metalurgia* (1999); *Buletinul științific al UPM TgM* (2000); 1 invenție; 1 inovație; numeroase protocoale ale unor contracte de cercetare științifică. Specializări: Algeria (1983-85); Portugalia (1993); Germania (1998); Franța (1998-00); Spania (2000). Distincții: „Șef de lucrări evidențiat”, MEC (1989). Este membru în AGIR; Asoc. Română de Tensometrie; Soc. Română de Mecanică Teoretică și Aplicată. Hobby-uri: șah, turism, grădinărit.

Lucrări publicate:

- *Inițiere în tensometria electrică rezistivă.* – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1971. – 18 p.
- *Rigla de calcul.* – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1971. – 36 p.

- *Rigla de calcul.* – București : Editura Tehnică, 1973. – 68 p.
- *Rezistența materialelor.* – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1975. – 375 p.
- *Rezistența materialelor.* – Cluj-Napoca : Litografia IP, 1982. – 382 p.
- *L'analyse des contraintes UST Oran.* – 1985. – 64 p.
- *Resistance des matériaux RDM-6 Oran.* – 1985. – 13 p.
- *Resistance des matériaux. Essais mécaniques (Travaux pratiques-TP) UST Oran.* – 1985. – 30 p.
- *Resistance des matériaux. Problèmes (Travaux dirigés-TD) UST Oran.* – 1985. – 85 p.
- *Probleme alese din rezistența metalelor.* – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1993. – 222 p.
- *Rezistența materialelor cu elemente de elasticitate și plasticitate.* – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1993. – 386 p.

- în colaborare:

- *Lucrări de laborator de rezistența materialelor.* – 1967.
- *Probleme de rezistența materialelor.* – 1968.
- *Lucrări de laborator de rezistența materialelor.* – 1986.
- *Probleme de rezistența materialelor.* – 1986.
- *Îndrumător pentru perfecționarea pregătirii cadrelor didactice din învățământul preuniversitar (ingineri și subingineri).* – 1991.
- *Perfecționarea cadrelor.* – 1996.
- *Formarea continuă a personalului didactic. Puncte de reper.* – 1999.
- *Introducere în ingineria suprafețelor.* – 1999.
- *Studiu privind monitorizarea calității învățământului tehnic universitar.* – 2000.

Referințe:

- *Who's Who in the Balkans.* – Atena : Metron Publications, 1995.
- *Dicționarul specialiștilor : un „Who's Who” în știința și tehnica românească.* – Vol. I, 1996. – p. – 96, 99.
- *International Directory of Distinguished Leadership.* – American Biographical Institute, 1998; 2001.
- *Who's Who în România.* – 2002.

(A. T.)

CRIȘAN, Aurelia, fitopatolog; n. 19 ian. 1930, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1949); Fac. de Științe Naturale, Cluj (1953). Dr. în biologie (1962). Activitate didactică univ. la UBB Cluj-Napoca, catedra de Biologie-Geografie-Geologie (1953-90). Autor și coautor la mai multe volume. Participă la seria de Conferințe Naționale pentru Protecția Plantelor (1979-81). Publică lucrări științifice în periodice de specialitate. Primește Premiul „E. Teodorescu” al Academiei Române (1987).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Flora și vegetația munților Zarand* / Aurelia Crișan și alții. – 1978.
- *Biologia paraziților vegetali* : manual / Aurelia Crișan, Eugenia Eliade, Adrian Voicinschi. – București : EDP, 1983. – 211 p.
- *Putregaiul alb al plantelor de cultură „Sclerotinia sclerotiarum.” Prevenire și combatere* / Aurelia Crișan, Eugenia Tatiana Șesan. – București : Ceres, 1998. – 288 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

CSATH STÎNCEL, Zamfira, farmacist; n. 8 martie 1930, Turda – m. 18 nov. 1997 TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Unirea” TgM, (1948); diploma de farmacist la IMF TgM (1953). Dr. în științe farmaceutice (1973) preparator, asist., șef de lucrări la Catedra galenică a IMF TgM până la pensionare (1953-87). Domenii de cercetare: rolul factorilor care influențează prepararea medicamentelor, interacțiunea între medicamente și excipienți, îmbunătățirea calității emulsiilor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Tehnică farmaceutică.* – București : EDP, 1969. – 556 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică* / Ádám Ludovic, Csath Stîncel Zamfira, Mihai Giurgiu. –TgM : IMF, 1979. – Vol. 2. – 120 p.

• *Gyógyszer-technológia* / Csegedi Júlia Jolán, Csath-Stîncel Zamfira. – Mv. : OGYI, 1980. - 1. köt. – 193 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

CSATHÓ Gyula, medic; n. 1923 - m. 19 ian. 1992. Asist. univ., șef de lucrări la catedra de histologie a IMF TgM (1946-60); a lucrat și în Secția de Patologie a Spitalului Clinic TgM. (1965-82); histopatolog la Spitalul din Reghin până la moarte (1960-92).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szövettani gyakorlatok. Mikroszkópizálás, mikrotechnika, a sejtek vizsgálata* / Gündisch Mihály, Csathó Gyula, Kemény György. – Mv. : OGYI, 1956. – 264 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

(F. M.)

CSEDŐ Károly; Carol, farmacist, prof. univ.; n. 6 mai 1930, Toplița (HR). Studii: Fac. de Farmacie, IMF (1953); bursă Humboldt, Germania (1970-72, 1991, 1993). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Studiul principiilor active din ardeii iute (Capsici fructus) indigen.*

Activitate didactică univ. din 1953 în cadrul IMF TgM, Fac. de Farmacie, catedra farmacognozie și fitoterapie, parcurgând toate gradele, până la cel de prof., obținut în 1991; decan al Fac. de Farmacie, (1990-96);

conducător de doctorat; a susținut cursuri postuniv. pentru medici, farmaciști, biologi, chimiști. Activitate științifică în domeniile:

urmărirea conținutului de principii active al plantelor medicinale: *Popaver somniferum* (mac), *Capsicum annum* (ardei iute), *Atropa belladonna* (mătrăgună), *Juniperus communis* (ienupăr), *Ptelea trifoliata*, *Ruta graveolens* (virnaț), *Polygonum aviculare* (troscot), *Lavandula hydrolyda angustifolia* (levănțică); obținerea produselor fitoterapeutice din: *Corylus avellanea* (alun), *Filipendula ulmaria* (rețușca), *Morus alba et nigra* (dud); produse cosmetice pentru revitalizarea pielii cu acțiune tonică, astringentă sau emolientă; a realizat spray-uri deodorante în colaborare cu „Farmec” Cluj-Napoca; a izolat principiile active din *Humulus lupulus* (hamei), *Ptelea trifoliata*; a localizat acridonukul în țesuturile de *Ruta graveolens* (virnaț); a publicat peste 100 de lucrări științifice; deține 11 brevete de invenție. Face parte din colegiul de redacție al revistelor: *Acta phytoterapeutica romanica*; *Farmacia*; *Note botanice*. Distins cu premiul „Emil Racoviță” al Academiei Române (1981); diploma internațională „I. Kabay”. Membru în Soc. de Științe Farmaceutice din România; Soc. Internațională pentru Cercetarea Plantelor Medicinale (1977); Soc. de Etnomedicină din Austria (1981); Soc. Farmaciștilor din Ungaria (1984); Soc. de Fitoterapie din România și din Ungaria; Comisia de Cercetare a Plantelor Medicinale a Academiei Române (1987); AOȘR (1991); a colaborat la revistele: *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica* (1999-00); *Acta Phytotherapica Romanica* (1994, 1996); *Gyógyszerészet* (1996); *Note Botanice* (1997-00); *Olaj - Szappan - Kozmetika* (1996); *Orvostudományi Értesítő* (1999); *Revista de Medicină și Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992, 1996-99). Hobby-uri: excursii și recoltarea plantelor medicinale din flora montană.

Lucrări publicate:

- *Farmacognozie* : curs de plante medicinale și aromatice. – TgM, 1970. – Vol. 2. – 157 p.
- *Hargita megye gyógy- és fűszernövényei*. – Csíkszereda, 1980.

- în colaborare:

- *Farmakognózia* : Általános rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2.,

átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.

- *Farmakognózia* : Részletes rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. — Mv. : OGYI, 1957. – 2 vol. - 1. köt. – 407 p.; 2. köt. – 251 p.

- *Farmakognóziai vizsgálatok* / Rác-Kotilla E., Csedő K. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. köt. – 174 p.

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

- *Farmacognozie – îndrumător de lucrări practice* / Csedő C., Péter H. M., Monea Maria. – TgM : IMF, 1967.

- *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc*. – Miercurea Ciuc: Consiliul Popular al Județului Harghita, 1968. – 183 p.

- *Farmakognózia* / Rác Gábor, Csedő Károly – Mv., 1970. – 2. köt. – 1970. – 157 p.

- *Kovászna megye gyógynövényei*. – Árkos, Sepsiszentgyörgy: Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovászna megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.

- *Plantele medicinale din județul Harghita*. – TgM, 1973. – 80 p.

- *Evidența și legislația farmaceutică* / Carol Csedő, Horváth Tibor, Ajtay Mihai. – TgM : IMF, 1974. – 111 p.

- *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – Mv. : OGYI, 1975. – 133 p.

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

- *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás* / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1978. – 165 p.

- *Plantele medicinale și condimentare din județul Harghita = Hargita megye gyógy- és fűszernövényei*. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.

- *Curs de farmacognozie* / Eșianu Sigrid, Csedő Carol. – TgM : UMF, 1999. – Vol. 1. – 228 p.; Vol. 2. – 220 p.

Referințe:

- *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România*. – București, 1966.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest : Kriterion, 1981-. - 1. köt.: A-F.

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – 1998.

- Székelyföld 1.sz., 1998.
- Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.
- Tizenkét év. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

CSEGEDI Júlia Jolán, farmacist; n. 15 nov. 1927, Păingeni. Studii: elementare în satul natal (1939); bacalaureatul la Lic. Teoretic de fete maghiar de stat din TgM (1947); a obținut diploma de farmacist la IMF TgM (1951), și doctoratul în științe farmaceutice (1972) cu teza: *Studiul farmacognostic comparativ al unor specii indigene de Thymus*. Preparador la catedra de chimie organică IMF TgM (1950-52); asist.

univ.; șef de catedră la catedra de chimie anorganică (1952-62); a fost cercetător principal la Baza Academiei RPR din TgM, secția de morfologie normală și patologică (1952-57); șef de lucrări la Catedra tehnică farmaceutică până la pensionare (1962-83). Domenii de cercetare: studiul lipoproteidelor, tehnica farmaceutică etc. A participat cu comunicări la conferințe, sesiuni științifice și a publicat studii și articole de specialitate în : *Orvosi Szemle Revista Medicală* (1955-62, 1971, 1974); *Studii și cercetări de chimie. Academia RPR* (1956); *Wiener Medizinische Wochenschrift* (1956); *Magyar Onkologia* (1957, 1958); *Archives Internationales de Pharmacodynamie et de Thérapie* (1958-59); *Die Naturwissenschaften* (1958); *Farmacia* (1963, 1969-70); *Gyógyszerészeti és Gyógyszerterápiás Dokumentációs Szemle*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică*. – TgM: IMF, 1979-1981. – Vol. 1. / Papp József, Geréd-Cseged Jolán, Maria Rogoșcă; Vol. 4. – 1981.

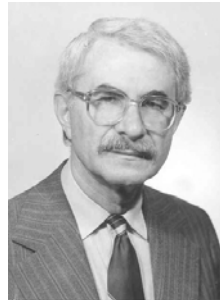
- *Gyógyszer-technológia / Csegedi Júlia Jolán, Csath-Stüncel Zamfira*. – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 193 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – Csíkszereda, 1996. . – 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – Nagyvárad, 1997.

(F. M.)

CSEH Zoltán, medic stomatolog; n. 27 mart. 1930, Cluj. Studii: Col. Ref. din Cluj (1948); IMF TgM, Fac. de medicină (1954). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuții la confecționarea și aplicarea protezelor totale cu bază metalică (proteza cu bază de aluminiu)*

(1973). A fost medic la Aiton (Turda) (1954-58); specializări: medic stomatolog, la Cluj (1959); medic stomatolog la Ciuc (1959-63); asist. univ. la Fac. de Stomatologie IMF TgM (1963-76); șef de lucrări până la pensionare (1976-90). Are cinci

inovații.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Protetikai fogászati propedeutika / Ieremia Lucian; Fordította Cseh Zoltán*. – Mv. : OGYI, 1979. – 1. köt. – 188 p.
- *Tehnici dentare speciale de protezare totală / Ieremia, Venera Mocanu-Bardac, Z. Cseh*. – București : Editura Medicală, 1981. – 250 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

CSÉP Katalin, medic; n. 9 ian. 1970, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1988); UMF TgM, Fac. de Medicină la (1994). Medic rezident în medicina internă; asist. univ. la disciplina genetică UMF TgM (1997-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyógyszeripari biotechnológia és génterápia az ezredfordulón / Dudutz Gyöngyi, Csépi Katalin. – Mv. : Procardia, 1999.*
- *Genetică medicală : note de curs / Dragoș T. Ștefănescu, Ionela Pașcanu, Csépi Katalin. – TgM : UMF 2001. – 156 p.*

Referințe:

- *Tizenkét év. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.*

(F. M.)

CSIDEY József, medic pediatru; n. 9 mart. 1920, Dej (CJ) – m. 17 iul. 2000, TgM. Studii: bacalureat la Dej (1938); Univ. „Ferenc Ferdinand” din Cluj, Fac. de Medicină la (1944). Și-a început activitatea de medic la Clinica medicală din Cluj (1944-47); preparator,

lector la Clinica de Pediatrie TgM (1947-55); între 1955-56 este șeful Secției de Pediatrie a Spitalului Român din RD Coreea; medic primar la Spitalul Clinic TgM până la pensionare (1957-92); medic consultant cardiolog

pediatru la Clinica de Chirurgie Cardio-Vasculară. Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a III-a și titlul de „Medic Emerit”, „Cetățean de Onoare al Mun. TgM” Hobby-uri: muzica clasică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászati jegyzet. – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.*

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – Budapest, [1995].*
- *Cuvântul liber*, nr. 142, 20 iul. 2000, p. 10. (necrolog)
- *Tizenkét év. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.*

(A. T.; F. M.)

CSIKY Béla, învățător, geograf; n. 17 nov. 1864, Foiafalău – m. ? Studii: gimnaziale în TgM, pedagogice la Aiud (1886). A fost numit învățător la Cluj, apoi la Miskolc până la pensionare (1927).

Lucrări publicate:

- *Kolozsvár részletes leírása, Kolozsmegye és az erdélyi részek rövid földrajza. – Kolozsvár, 1889.*

- *Kolozsvár részletes leírása. – 2. kiad: Átdolgozta László Ferenc. – Kolozsvár, 1896.*

- *Kolozsvár részletes leírása. – 3. átdolgozott kiad. – Kolozsvár : Stein János, 1902. – 63 p.*

- *Kolozsvár részletes leírása. – 4. átdolgozott kiad. – Kolozsvár: Stein János, 1905. – 63 p.*

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinyei József. – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.*

- *Magyar könyvészet, 1901-1910 / Petrik Géza. – Budapest: Magyar Könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.*

- *Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942.*

(F. M.)

CSÍKY Csaba, medic; n. 16 febr. 1942, Cluj. Studii: Lic. „Bolyai” TgM (1969); IMF TgM (1965); dr. în științe medicale (1977). A fost asist univ. în cadrul IMF TgM, specializat în neurologie (1967); a lucrat la Clinica de Psihiatrie (1969). Domenii de cercetare: metode de tratare a bolilor psihice. A publicat studii și articole în reviste de specialitate și de știință popularizată: *Neurologie-Psihiatrie; Revista de Medicină; A Hét, TETT* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Pszihológia. – Mv. : IMF, 1981 – 274.*

- *A lelki jelenségek kórfolyamatai / Csíky Kálmán, Csíky Csaba. – Kolozsvár: Dacia, 1982. – 278 p.*

Referințe:

- *Tett*, 1978, 1. sz.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.*

- *Tett* 1982, 3. sz.

- *Tett* 1983, 3.sz.

- *Genersich Antal emlékkönyv. – Budapest – Mv., 1994.*

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – Budapest, [1995].*

(F. M.)

CSIKY Ferenc, farmacist, n. 1819 – m. 27 iul. 1849, TgM

Lucrări publicate:

- *Rövid vegytan-gyógyszerési értekezés az ibolóról (Jodium) és a büzanyról (Bromium)*. – Pest: nyomt. Landerer és Heckenast, 1841. – 16 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban-Exner. – 1893. *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.

(F. M.)

CSIKY János József, medic, n. 1800 – m. 13 mai 1867, TgM.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medica sistens functionem organico animalium repentinam suspensionem*. – Vindobonae: typis Ant. Pichler, 1826. – 42 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. –2. köt. : Caban-Exner. – 1893.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.

(F. M.)

CSIKY József, medic, prof. univ., n. 13 nov. 1881, TgM – m. 26 ian. 1929, Debrețin.

Studii univ. în Viena, Berlin și Budapesta (1904). Ca medic pe vapor a fost în America (1906-08); a obținut o bursă și a învățat la Breslau și Paris (1908-09). A fost asist. univ. la Budapesta (1916-) și prof. univ. la Debrețin (1921-).

Lucrări publicate:

- *A belorvostan tankönyve*. - Budapest, 1914.
- *Belorvosi diagnosztika*. - Budapest, 1921.

- *A belorvostan tankönyve*. – 2. javított kiad. - Budapest, 1923-24.

- *Belorvosi diagnosztika*. – 2. javított és bővített kiad. - Budapest, 1926.

Referințe:

- *A magyar sebészirodalom bibliográfiája* / Összeállította Novák Ernő. – Budapest, [1939].
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. vol. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz-Czegléd Rózsika. – 1942.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. - 6 vol. – Budapest, 2001-. – 1. köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

CSÍKY Kálmán, medic, prof. univ. ; n. 9 nov. 1914, Albiș (CV) – m. 1990, TgM. Studii: lic. la Târgu Secuiesc și Brașov; univ. la Cluj. A lucrat la catedra de neurologie și psihiatrie (1940) sub conducerea prof. Miskolczy Dezső la Cluj și apoi la TgM. Conduce Clinica de

Psihiatrie din TgM (1948-81); conf., apoi prof. univ. la IMF TgM; dr. (1966). Își publică rezultatele științifice în revistele de specialitate din țară și străinătate. A fost cel care a descris prima dată în Europa boala răspândită de țânțari, virusul

encefalitis.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Ideg- és elmekortani előadások*. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. rész: *Ideggyógyászat*. – 1. füzet. – 310 p.; 2. füzet. – 383 p.; 2. rész : *Elmekortan*. – 175 p.
- *Morfologia sistemului nervos* / red. Ion T. Niculescu. – București : Editura Medicală, 1957. – 787 p.
- *Probleme de psihiatrie*. – București: Editura Medicală, 1957. – 460 p.
- *Ideg- és elmekortani előadások* / Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. rész : *Elmekortan*. – 194 p.

• *Idegkörtan / Szerkesztők* : Miskolczi Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

• *Pszichiátria*. – Mv. : OGYI, 1981. – 274 p.

• *A lelki jelenségek kórfolyamatai / Csíky Kálmán, Csíky Csaba*. – Kolozsvar : Dacia, 1982. – 278 p.

Referințe:

• *Tett*, 1 sz, 1978.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest – Mv., 1994.

• *Viharban*. – Mv., 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – Csikszereda, 1996. – 2 vol.- 1. köt.: A-K. – 1996.

(F. M.)

CSINÁDY Gerő, geograf, n. 6 mart. 1902, Miercurea Nirajului – m. ? Studii: lic. la Col. Ref. din TgM; Univ. din Budapesta (1926); dr. phil., doc., specialitatea geografie – științe naturale. A fost prof. la Mezőtúr, Karcag, Debrecen.

Lucrări publicate:

• *Adatok a Plumbagineae család rendszertani értékeléséhez*. – Szeged, 1927.

• *Pedagógiai törekvések és tanulságok*. – Debrecen, 1937.

• *Fejezetek a biológia történetéből*. – Karcag, 1938.

• *Általános földrajz* : [tankönyv]. – Budapest, 1940 [1941].

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz-Czegléd Rózsika. – 1942.

• *Magyar utazók lexikona*. - Budapest, 1993.

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor*. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

CSINÁDY Jenő, medic fiziolog, prof. univ.; n. 17 apr. 1899, Miercurea Nirajului – m. 14 apr. 1970, Budapesta. Studii: lic. la Col. Ref. din TgM; Univ. din Cluj și Seghedin, dr. în medicină (1925). A devenit prof. univ. la Seghedin, la Budapesta; dir. Institutului de Medicină Sportivă (1940-44); apoi a lucrat la

Seghedin (1946-69); în Ungaria a fost inițiatorul cercetărilor și studiilor de fiziologie sportivă, de biomecanică-sportivă.

Lucrări publicate:

• *Az emberi izom fáradtságának elemzése orgometográf segítségével*. – Budapest, [1934].

• *A m. k. Ferenc József Tudományegyetem élettani intézetének sportorvosi vizsgálati állomásán folytatott munkáról beszámoló*. – Szeged, 1936.

• *Az iskolai testnevelés orvosi vonatkozásai*. – Szeged, 1939.

- în colaborare:

• *Időszerű sportorvosi kérdések*. – Szeged, 1938.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest : Kiadja a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz-Czegléd Rózsika. – 1942.

• *Új magyar életrajzi lexikon*. - 6 vol. – Budapest, 2001-. - 1. köt. : A-Cs. – 2001.

(F. M.)

CSIPKÉS Tibor, medic; n. 17 mart. 1930, Aiud – m. 30 apr. 1976, Baden-Baden (RFG). Studii: lic. la Aiud (1948); univ. de medicină la IMF TgM (1955). Medic de circumscripție la

Circ. Sanitară Bogdand (1954-55); preparator la catedra de anatomie (1955-56); asist. univ. la catedra de histologie, anatomie (1956-57); medic specialist intern; medic primar de întreprindere la Fabrica „23 August” și TCM (1957-71). S-a stabilit în

RFG (1971); medic primar la Prien Salzgitter-Bad, Baden-Baden (1972-76).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

CSISZÁR Anna Adrienne, medic oftalmolog, conf. univ.; n. 22 nov. 1941, TgM. Studii: Lic. de fete de lb. magh. nr. 2 la TgM

(1959); diploma la Școala tehnică sanitară (1962); diploma de medic la IMF TgM (1969); dr. în științe medicale cu teza:

Cercetări dectopoligrafice de somn la noi născuți normali și în hipoxie

(1978). Medic de circumscripție la Toplița și Subcetate (HR) (1969-70), la Râciu și Șardul Nirajului (MS) (1971-76); asist. univ. stagiar la catedra de oftalmologie IMF TgM (1976-79); medic specialist (1979); asist. univ. (1979-91); șef de lucrări la Clinica de Oftalmologie TgM (1991-99); medic primar (1992); conf. univ. (1999-). Publică articole în *Oftalmologia*; *Orvostudományi Értesítő* (1994, 1998-99, 2004); *Sibiu Medical*; *Hipocrate* (Budapesta); participă la congrese, conferințe de specialitate în domeniul oftalmologiei. Specializări: Debrețin (1995), Budapesta (1996). Membru în soc. de oftalmologie din România, Ungaria, Franța.

Lucrări publicate:

- *Szemészet*. – Mv. : OGYE, 1996.
- *Szemészet* : egyetemi hallgatók számára. – Mv. : OGYE, 1997. – 344 p.
- *Szemészet* : egyetemi hallgatók számára. – Mv. : OGYE, 2004. – 1. köt. – 189 p.; 2. köt. – p. 190-337.

- în colaborare:

- *Oftalmologia* / Francisc Fodor, Pop D. Popa. – București : EDP, 1991.
- *Tratat de oftalmologie* / Editor Paul Cernea. – București : EDP, 1997.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Oftalmopatia endocrină* : actualități / Csizsár Anna Adrienn, Elekes Ella Mária. – TgM : Mentor, 2004. – 147 p.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. (F. M.)

CSISZÁR Lajos, constructor, arhitect, publicist, n. 5 febr. 1876, TgM – m. 20 oct. 1963, TgM. Studii: de specialitate la Budapesta, la École des Beaux-Arts din Paris (1897). După o călătorie de studii în Anglia, Franța, Italia, Germania și Belgia se stabilește la TgM, unde are un birou de proiectare și execuție din 1902. A fost întreprinzătorul la construcția unor clădiri importante din oraș: primăria, gimnaziul romano-catolic, gimnaziul ref. și sala de gimnastică, școala și căminul pentru ucenici (1911) la construcția cărora a contribuit cu sume importante; clădirea azilului de copii, abatorul comunal, spitalul militar, clădirile uzinei de apă, o parte a castelului Teleki din Dumbrăvioara, etc. După primul război mondial și-a pierdut averea și a devenit curator al școlii de ucenici (1928-44). A proiectat multe clădiri civile în stil secesion. A fost redactorul periodicului mureșan *Székely Iparos* (1906-08); a colaborat la ziarul *Vásárhelyi Napló*, *Erdélyi Iparosok Lapja* etc. A fost președintele Soc. de Construcții; Soc. „Kemény Zsigmond.”

Lucrări publicate:

- *Az ipar és kereskedelem megerősödésének akadályai Magyarországon: A Székelyföld iparosítása*. – Mv., 1913.
- *Árkartelek és Románia közgazdasága*. – Nagyvárad, 1932.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest, 1939-1944. - 4. köt. : Brediceanu Kajusz-Czeglédy Rózsika. – 1942.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.
- *Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991). – Budapest, 1994. (F. M.)

CSIZÉR Zoltán, medic chirurg; n. 9 febr. 1917, Târgu Lăpuș (MM) – 23 oct. 1996, TgM.

Studii: univ. de medicină la Cluj (1940). Dr. în științe medicale (1970). Asist. univ. la Univ. din Cluj (1940-44); a condus secția de chirurgie a spitalului din Odorheiu Secuiesc (1945-50); medic șef chirurg voluntar în Coreea de Nord (1951-52). A fost decanul Fac. de Medicină Generală (1950-1953); preș. Centrului de Cruce Roșie – București (1953-56); medic șef chirurg până la pensionare la Clinica de Chirurgie nr. 1 din TgM (1957-80). A publicat peste 90 de studii în țară și străinătate în: *Orvosi Szemle, Chirurgia etc.*

Lucrări publicate:

- *Transplantarea organelor și țesuturilor.* – TgM: IMF, 1967.
- *Sebészeti tünettan.* – Mv. : OGYI, 1974.
- *Sebészeti propedeutika és tünettana.* – Mv. : OGYI, 1978.

- în colaborare:

- *Curs de semiologie chirurgicală / Csizér Zoltán, Csiki Nicolae, V. E. Bancu.* – 1972.
- *Patologia sistemului cav inferior.* – 1973.
- *Patologie chirurgicală / V. E. Bancu.* – București : EDP, 1979. – 592 p.
- *Patologie chirurgicală / V. E. Bancu.* – București : EDP, 1983. – 658 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F. – 1981.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv., 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

(F. M.)

CSÓGÖR Erzsébet, psiholog; n. 4 nov. 1911, Cluj – m. ? Studii: univ. la Cluj și Paris. A fost prof. la Univ. „Bolyai” din Cluj (1945-49), la IMF TgM (1949-53), la I Ped. TgM până la pensionare (1961-73). Publică articole și

studii în: *Orvosi Szemle, Revista Medicală, Revista de pedagogie, Dolgozó Nő etc.*

Lucrări publicate:

- *Gyermeklélektan.* – Kolozsvár, 1948.
- *Probleme de psihiatrie.* – București : Editura Medicală, 1957. – 460 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 1. köt. : A-F. – 1981.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Csíkszereda, 1996. – 1. köt. : A-K. - 1996.

(F. M.)

CSÓGÖR Lajos, medic stomatolog, prof. univ.; n. 18 mart. 1904, Sărmașu – m. 8 iul. 2003, Budapesta. Studii: Col. Ref. „Bethlen Gábor” Aiud; diploma de medic stomatolog la Univ. din Cluj. A fost medic stomatolog școlar la Col. Ref. „Bethlen Gábor” Aiud (1935-40). A fost unul dintre promotorii înființării Univ. „Bolyai” din Cluj și a IMF din TgM. Asist. univ. la catedra de stomatologie a Univ. „Ferenc József” din Cluj (1940-44), prof. univ. (1944-49), primul rector al Univ. „Bolyai” (1945-48). Condamnat politic (1949), reabilitat (1959). A

fost prof. univ., șef de catedră la Fac. de Stomatologie a IMF TgM până la pensionare (1949-78) și primul rector (1945-49, 1964-67). Dr. doc. (1960); membru în Academia Medicală (1969); „Erou al muncii socialiste” (1971); medic emerit (1972). Domenii de cercetare: etica medicală, profilaxia oro-dentară, a realizat prima dată în țară fluorizarea apei potabile în orașul TgM. A colaborat la periodicele *Erdélyi Fiatalok, Falvak Népe, Ellenzéki Közlöny*, a fost redactorul șef al revistei *Orvosi Szemle / Revista medicală* (1964-67). A publicat în reviste de specialitate : *Stomatologie, Fogorvosi Szemle, Orvosi Szemle etc.*

Lucrări publicate:

- *Vigyázz a fogadra! A helyes szájápolás.* – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 32 p.

- în colaborare:

- *Fogászat* : egyetemi jegyzet / Csögör Lajos, Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv. : OGYI, 1958. – 152 p.

Referințe:

- *A Hét Évkönyve*, 1978.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt. : A-F. – 1981.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – Csíkszereda, 1996. - 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Népűjság*. 2003. júl. 11.

(F. M.)

CUCUIET, Simona, medic; n. 8 dec. 1969, Miercurea Nirajului. Studii: UMF TgM, Fac. de Medicină (1994). Activitate didactică univ.: preparator (1995-98); asist. univ. (1998-) la disciplina Farmacologie din cadrul UMF TgM; medic specialist medicină generală adulți, apoi medicină de familie (1999-). A publicat 4 articole în *Revista de Medicină și Farmacie TgM*; activitate de cercetare în domeniul algeziologiei; 9 lucrări comunicate. Membră în Soc. Română de Farmacologie, Toxicologie și Terapeutică; Soc. Europeană de Farmacologie Clinică.

Lucrări publicate:

- *Curs de farmacologie pentru studenții anului III medicină*. – Vol. 1-2. – TgM : UMF, sa.
- *Chimioterapie în stomatologie*. – TgM : University Press, 2000.

Referințe:

- *Farmacologi și toxicologi din România*. – 2003. – p. 5. (A. T.)

CURTICĂPEAN, Augustin – Vasile, ing. chimist; n. 19 dec. 1965, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 16 TgM (1972-80); Lic. Industrial TgM (1980-84); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie (1985-90). Dr. cu teza: *Criptanzi anorganici din clasa poliohexametaților* (1997). Activitate profesională: ing. chimist, SC Azomureș SA (1990); SC Carbochim SA Cluj-Napoca (1990-91); ICRR Cluj-Napoca (1991-98); CS MOBILMET DAS Cluj-Napoca (2000-01); șef de lucrări, UMF TgM (2001-). Domenii de cercetare: combinații complexe anorganice,

analize cromatografice și electroforetice; autor și coautor a 14 articole publicate în reviste de specialitate: *Studia UBB. Chemia* (1994); *Revue Roumaine de Chimie* (1996); *Revista de Chimie* (1996-97); *Revista de Medicină și Farmacie* (2004); 1 brevet de invenție și 5 tehnologii omologate. Specializări: Germania (1994, 1996, 1998); Polonia (2003-04). Membru în Soc. de Chimie din România (1991); Soc. de Științe Farmaceutice din România (2001). Hobby-uri: sport, computere.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Îndrumător de lucrări practice de chimie generală și anorganică* / Marioara Olariu, Augustin Curticăpean. – TgM : Litografia UMF, 2001. – 95 p.

Referințe:

- *Who's Who în România* (medical) (în curs de apariție). (A. T.)

CZAICH Todor Gyula, magister farmacist; n. 1865, Satu Mare – m. ? Studii: diploma de farmacist la Univ. din Budapesta (1892). A fost farmacist la Deda. A publicat articole de specialitate în: *Gyógyszerészi Értesítő*; *Gyógyszerészi Hetilap*; *Gyógyszerészi Közlöny*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Emlékkönyv a budapesti királyi magyar tudomány egyetem gyógyszerész-hallgatóinak segély- és önképző-egyesületének 25. évi fennállására*. – Budapest, 1888.

Referințe:

- *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr.; Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest, 1910.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

CZAKÓ József, medic; n. 4 iun. 1895, Cucuieț – m. 23 dec. 1975, TgM. Studii: diploma de medic la Univ. Budapesta (1926). Medic specialist chirurg la TgM (1926-). A fost dir. - medic șef fondator al Sanatoriului (azi Spitalul ginecologie-obstetrică) din TgM și dir. - chirurg primar al Spitalului de Stat. Medic de întreprindere la Fabrica de zahăr TgM (1949-51). Medic primar chirurg pînă la moarte (1951-75). A avut colaborare activă cu secția medicală a Soc. EME; a luat parte cu prelegere la al IV-lea Congres de medicină (1939, Cluj).

Lucrări publicate:

- *Szívból eltávolított varrótű esete.* – Kolozsvár, 1939.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - vol. - 1. köt.: A-F. – 1981.

(F. M.)

CZÉGENI József, chimist; n. 1933 Cluj – m. 1989, TgM. Studii: Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie Organică (1958). A primit repartitia la IMF TgM; preparator la catedra de farmacognozie sub conducerea prof. Kopp Elemér (1958-59); asist. univ. la catedra de chimie organică (1959-80). Studiile lui au apărut în: *Orvosi Szemle*; *Revista de fizică și chimie*; *Revista Medicală* (1970, 1978); *Tett* (1977). S-a preocupat de popularizarea științei prin conferințe în aceste domenii. A participat la sesiuni științifice din Cluj, TgM, Congresul Național de Farmacie, București (1973).

Lucrări publicate:

- *Îndrumător de lucrări practice de chimie organică.* – TgM : IMF, 1967.

- în colaborare:

- *Curs de chimie organică.* – București : IMF, 1965. – 331 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *Tett* 3. sz., 1977.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.*
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

D

DALI Andrei; Endre, ing. mecanic; n. 1 oct. 1934, Aluniș. Studii: IP Cluj, Fac. de Mecanică, specialitatea TCM (-1960). Dr. cu teza: *Construcții la geometria, cinematica și calculul de rezistență a angrenajelor cu elemente dințate deformabile* (1982). Activitate didactică univ., parcurgând toate treptele la IP Cluj, Fac. de Mecanică, la catedra de organe de mașini (1960-71), apoi șef de lucrări, conf. univ. la catedra mecanisme și mecanică fină (1971-2001). Domenii de cercetare: angrenaje armonice, angrenaje cu profile cicloïdale și angrenaje canico-evolventice, geometria și cinematica angrenajelor, stabilirea uzurilor, îmbunătățirea performanțelor la angrenaje cilindrice, reductoare și variatoare dințate. Autor a peste 50 de articole științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate; deținător a 3 brevete de invenție. Membru IFTOMM; Asoc. de Robotică din România.

Lucrări publicate:

- *Organe de mașini. Mecanisme.* – SI : sn, sa.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 154.
- *Româniai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

(A. T.)

DAMIAN, Ioan, prof. de istorie; n. 18 febr. 1933 Boziaș – Târnăveni – m. 18 apr. 2004 Târnăveni. Studii: Fac. de Filologie București

(1956); Univ. Cluj, Fac. de Istorie și Filozofie (1962). În anul 1956, în calitate de dir. al Bibliotecii Raionale din Târnăveni, alături de alți intelectuali, a pus bazele Cenaclului literar „Tudor Arghezi”, denumit din 1990 „Elena din Ardeal”.

Colaborează la ziarul Steaua Roșie; a construit o capelă greco-catolică în curtea casei sale cu

banii câștigați din vânzarea cărții *Monografia orașului Târnăveni*.

Lucrări publicate:

- *Spitalul din Târnăveni la a 75-a aniversare.* – 1973
- *Monografia orașului Târnăveni.* – Cluj-Napoca : Risoprint, 1996.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an XVI, 79, 23 apr. 2004, p. 8. (necrolog) (A. T.)

DANDEA, Emil Aurel, primar, om politic, avocat; n. 23 ian. 1893 – m. 18 aug. 1969 București, înmormântat la TgM. Studii: Fac. de Drept din Cluj și Academia Comercială din

Viena. Chemat sub arme de armata imperială, este rănit; revine la Cluj unde își continuă studiile și desfășoară activitate politică. Devine președinte al Soc. „Tinerimea Română”; se atașează de PNR; participă la constituirea Senatului Național Român din Ardeal;

este ales membru în Comitetul Executiv al Cons. Național Român din Cluj. Participă ca delegat oficial din partea studențimii la MAN de la 1 dec. 1918. Este numit secretar și cons. și secretar al Primăriei din Cluj. Participă ca voluntar în campania din Ungaria contra regimului comunist al lui Kun Béla, fiind decorat pentru merite pe câmpul de luptă cu „Coroana României” în grad de cavaler. În 1922 este numit primar al orașului TgM (1922-26); obține un mandat în Camera Deputaților (1926-30), unde susține discursul „Nemulțumirile Ardealului și chestiunea minoritară” (1928). Practică avocatura; îndeplinește funcții în Cons. Jud. a preș. al organizației jud. a PNL obține un nou mandat de primar al TgM (1934-37). După 1940 duce o viață de refugiu, avocat la București, din 1946 devine victima hărțuielilor politice; este arestat (1952-53); efectuează o serie de munci neînsemnate prin diferite orașe din țară; domiciliu forțat la Tașlău (1953-55). Realizări: sfințirea celor două catedrale românești; darea în

folosință a Căminului de ucenici; ridicarea monumentelor martirilor Vasile Pop și Constantin Romanu Vivu, Ostașul român, Monumentul latinității; inaugurează Muzeul de Istorie și Arheologie, Pinacoteca orașului. Publică studii și articole cu orivire la reforma administrativă în *Mureșul*; *Glasul Mureșului*; *Viitorul Mureșului*; *Înfrățirea*; *Credința* (Reghin); *Patria* (Cluj); *Administrația Română* (Cluj); *Revista Administrativă*; *Monitorul Uniunii Orașelor Române* (București).

Lucrări publicate:

- *Gazul metan, considerând în special orașul Târgu-Mureș.* – TgM, 1924.
- *Studiul asupra rezolvării prin edificare a crizei de locuințe și asupra împrumutării cu case a funcționarilor și muncitorilor.* – TgM : Tipografia comunală, 1924. – 81 p.
- *Istoricul orașului Târgu-Mureș.* – 1925.
- *Chestiunea moșilor.* – Cluj : Societatea de Măine, 1926. – 32 p.
- *Mineritul în Munții Apuseni.* – 1926.
- *Pădurile moșilor.* – 1926.
- *Legile care trebuiesc știute de toți.* – 1933.
- *Probleme și realizări edilitare – program și realizări.* – 1934.
- *Prin Cehoslovacia.* – 1937.
- *Politică și administrație* : culegere de texte. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1996. – 231 p.

Referințe:

- *Un mare român – Emil Dandea* / Maximilian Costin. – TgM : Studio, 1934. – 63 p.
- *Cuvântul liber*, VI, nr. 151, 3 aug. 1994, p. 4.
- *Un om pentru Târgu-Mureș: Emil A. Dandea. Comunicări prezentate la sesiunea comemorativă desfășurată la TgM în data de 18 aug. 1994, la împlinirea unui sfert de veac de la moartea lui Emil A. Dandea.* – TgM : Fundația Culturală „Vasile Netea”, 1995. – 168 p.
- *Politică și administrație* : culegere de texte. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1996. – 231 p.
- *Philobiblon mureșean* / Dimitrie Poptâmaș. – TgM, 2003. (A. T.)

DÁNÉ Károly, matematician; n. 6 feb. 1956, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Bolyai Farkas” TgM (1967-75); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1975-80). Drd. la Univ. Debrețin. Activitate profesională: prof. de matematică Lic. „Unirea”; Lic. „Al. Papiu Ilarian”; Lic. „Bolyai Farkas” (1980-97);

inspector școlar, Inspectoratul Școlar Jud. (1998-

02); lector univ., Univ. „Sapientia” (2002-). Domenii de cercetare: pedagogie și didactica matematicii; istoria matematicii; participă cu lucrări științifice la peste 15 conferințe și simpozioane naționale și internaționale; colaborează la reviste

de specialitate: *Gazeta matematică* (București); *Középiskolai Matematikai Lapok* (Budapesta); *A Matematika Tanítása* (Szeged); *Matlap* (Cluj); *Octogon* (Brașov). Specializări: România, Ungaria. Membru în Soc. de Științe Matematice din România (1980), fiind vicepreș. filialei jud. a acesteia.

Lucrări publicate:

- *Matematika* : Tankönyv a VI. osztály számára. – Craiova : Radical Kiadó, 1998. – 220 p.
- *Matematika* : Tankönyv a VII. osztály számára. – Craiova : Radical Kiadó, 1999.
- *Kisérettségi – nagy siker* : Matematika feladatsorok nyolcadikosoknak. – Székelyudvarhely : Infoprint Kiadó, 2000.

- în colaborare:

- *Olimpiadele de matematică 1990 -1998: Gimnaziu, clasa a V-a.* – Zalău : Editura GIL, 1999. – 160 p.
- *Olimpiadele de matematică 1990 -1998 : Gimnaziu, clasa a VI-a.* – Zalău : Editura GIL, 1999. – 150 p.
- *Olimpiadele de matematică 1990 -1998 : Gimnaziu, clasa a VII-a.* – Zalău : Editura GIL, 1999. – 160 p.
- *Olimpiadele de matematică 1990 -1998 : Gimnaziu, clasa a VIII-a.* – Zalău : Editura GIL, 1999. – 160 p.
- *Matematika* : Kisérteti tankönyv a X. osztály számára / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó; Erdélyi Tankönyvtanács, 2001. – 1. köt. – 220 p.; 2. köt. – 98 p.
- *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2002. – 301 p.

- *Találd ki!* / Dáné Károly, Mátéfi István. – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 120 p.
- *Kenguru* : játékos verseny – szórakoztató matematika a 2-8. osztályosok számára. – Mv. : Appendix Kiadó; Bukarest: Sigma Kiadó, 2002. – 162 p.
- *Succes la matematică* : teste de matematică / Dáné Károly, Matei Dumitru. – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 123 p.
- *Kenguru* : játékos verseny – szórakoztató matematika a 2-8. osztályosok számára. – 2. kiad. – Mv. : Appendix Kiadó; Bukarest : Sigma Kiadó, 2003. – 180 p.
- *Kisérettségi – nagy siker*: Matematika feladatsorok nyolcadikosoknak / Dáné Károly, Simon József. – Mv. : Appendix Kiadó, 2003. – 132 p.
- *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – 3., javított kiad. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2003. – 301 p.

Referințe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”*: La 75 de ani. – TgM : Tipomur, 1994. – 219 p.
- *Népújság* 2004. júl. 6.

(A. T.)

DARVAS István, medic radiolog; n. 6 nov. 1924, Cozmeni (HR). Studii: de medicină la IMF TgM (1951). Dr. în științe medicale (1972). A lucrat ca preparator la IMF TgM (1949-51); asist. univ. (1951-); medic radiolog, șef de secție la oncologie; medic primar la Clinica de Radiologie TgM; conf. univ. la UMF (1989-93). Cercetările științifice sunt prezentate la conferințe, congrese din țară și străinătate, precum în reviste de specialitate. Este preș. Asoc. de Judo a Clinicilor, precum și a Secției de Judo a jud. MȘ.

Lucrări publicate:

- *Radiológiai jegyzet* / Szerkesztette Krepsz Iván; Közreműködtek: Kertész Endre, Darvas István, Szecsei Zoltán. – Mv. : OGYI, 1976. – 365 p.
- *A marosvásárhelyi Röntgenklinika története*. – Budapest, 1996.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.; A. T.)

DAVID, Ioan, ing. constructor, prof. univ; n. 8 sept. 1940, Culpiu. Studii: Șc. Gen. din com. Șincai și com. Săbed (1950-52); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1953-57); IP Timișoara, Fac. de Construcții (1957-63); Univ. Timișoara, Fac. de Matematică (1967-72). Dr. în specialitatea hidraulică teoretică și aplicată, cu teza: *Modelarea matematică a mișcării fluidelor prin medii poroase* (1974). Activitate profesională: asist. univ. (1964-); șef lucrări (-1980); conf. univ. (1980-89); prof. univ. (1990-), IP Timișoara; visiting profesor la UT Darmstadt, Germania (1993); prof. univ., UT Darmstadt, Germania (1999-). Domenii de cercetare: hidraulică și mecanica fluidelor (conducător științific de doctoranzi în acest domeniu); modelarea matematică a mișcării apei și transportul poluanților în acvifere; metode numerice în hidrotehnică. Participă la peste 60 de conferințe și congrese în țară și străinătate; autor a peste 125 de lucrări științifice. Specializări: Germania (1976). Premiul MEI pentru cercetare (1973); certificat de „Expert evaluator” al MEC (2001). Membru în International Assoc. for Hydraulic Research (1976-); International Soc. for Boundary Elements (1994-); European Geographical Soc. (2000-); Asoc. Hidrotehniștilor din România; Soc. de Științe Matematice din România; Soc. Oamenilor de Știință din România.

Lucrări publicate:

- *Grundwasserfassungsanlagen mit Filterrohren*. – T. H. Darmstadt, 1977. – 198 p.
- *Hidraulică*. – Timișoara : Litografia IP, 1982. – Vol. 1. – 294 p.
- *Hidraulică*. – Timișoara : Litografia IP, 1984. – Vol. 2. – 439 p.
- *Hidraulică*. – Timișoara : Litografia IP, 1990. – 636 p.
- *Grundwasserhydraulik*. – Wiesbaden : Verlag Vieweg, 1998. – 200 p.

- în colaborare:

- *Hidraulică teoretică și aplicată* / I. David, P. Boeriu. – Timișoara : Litografia IP, 1977. – 243 p.
- *Probleme actuale în tehnica drenajelor* / I. David, A. Wehry, E. Man. – Timișoara : Facla, 1982. – 85 p.
- *Transportul poluanților inacviferi*. – 1996.
- *Metode numerice în hidrotehnică* / I. David, I. Sumalan. – Mirton : Mirton, 1998. – 188 p.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben 1990-1999* / Fülöp Mária. – 2002.

(A. T.)

DÁVID J. László, ing., prof. univ.; n. 18. iul. 1956. Miercurea-Ciuc (HR). Studii: Liceul „Márton Áron” din Miercurea-Ciuc (1971-75), IP „Traian Vuia” din Timișoara, Fac. de Electrotehnică, secția de Automatizări și Calculatoare, diploma (1981), studii postuniversitare: FORTRAN 77 (1987). Specializări: la Institutul de cercetare „Manfred von Ardenne” Dresda, Germania (1989-90), respectiv la „Tokyo Institute of Technology” (1999). Specialitatea de bază: informatică industrială, calculatoare de proces. Dr. ing. cu teza: *Contribuții la optimizarea procesului de încălzire cu fascicul de electroni accelerați* (1997). Activitate profesională: preparator univ. (student an IV și V) catedra de fizică IPTV Timișoara (1979-81); ing. stagiar; ing. proiectant la IMASA Sf. Gheorghe (1981-86); cercetător științific la ICPE București, Filiala TgM (1986-87); coordonator colectiv cercetare „Aplicații fascicul de electroni”, și cercetător științific principal CP III. la ICPE-București Filiala TgM (1988-92); șef Filială ICPE TgM (1992-93); șef lucrări (1993-98); conf. univ. (1998-2001); prodecan Fac. de Ing. (2001-02), prof. univ. (2001-04) la UPM TgM; prof. univ. asociat, șef catedră, Univ. Sapiientia-EMTE, Cluj-Napoca, Fac. de Științe Tehnice și Umaniste TgM (2001-); dir. Centrul Cercetare acreditat CNC SIS, în cadrul UPM TgM (2002-);

prof. univ. (2004-); prorector, Univ. Sapiientia-EMTE, Cluj-Napoca (2004-). Studii și articole publicate în: *Electrotehnică Electronică Automatică-EAA* (1989); *Buletinul Științific Universitatea Tehnică din TgM* (1993); *Buletinul Științific UPM TgM* (1996-97, 1998-99); *Revista TMCM* (2000); *Optimum Technologies, Technologic Systems and Materials in the Machines Building Field - TSTM - 4* (2000); *Acta Universitatis Cibiniensis” Scientific Review*, Univ. „Lucian Blaga” Sibiu (2001); *Surface and Coatings Technology* (2002). Distincții: Premiul pentru Informatică, 2004 (A Magyar Informatikáért - szakmai érem, IHM-2004). Membru în AGIR; EME; EMT; A magyar professzorok világtanácsa; MPV.

Lucrări publicate:

- *Tehnici de optimizare în automatizări* : curs. – TgM : UPM, 1996.
- *Identificarea sistemelor*: Notițe de curs. – TgM : UPM, 1997.
- *Rețele neuronale artificiale*. – TgM : UPM, 1998.
- *Tehnici de optimizare*. – TgM : UPM, 2000.

- în colaborare:

- *Teoria sistemelor și tehnici de optimizări*: Îndrumar de laborator / Dávid L., Márton L. – TgM : UT, 1995. – 80 p.
- *Cercetări operaționale în electroenergetică*. Îndrumător de laborator / Sarchiz D, Dávid L. – TgM : UPM, 1997. – 82 p.
- *Cercetări operaționale în electroenergetică* : îndrumar de lucrări / Dorin Sarchiz, Dávid László. – TgM : UPM, 1998. – 81 p.
- *Millenniumi megemlékezés*. – Mv. : Juventus, 2000.
- *Rețele neuronale artificiale și logica fuzzy în automatizări* / Dávid L, Márton L. – TgM : UPM, 2000.
- *Electrotehologii* : Lucrări de laborator TgM : UPM, 2001.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(F. M.; A. T.)

DĂNESCU, Tatiana, economist; n. 14 mart. 1960, Ibănești. Studii: Lic. Economic TgM (1974-79); Fac. de Științe Economice, Cluj-Napoca (1979-83). Dr. în economie cu teza: *Contribuții anuale – documente de sinteză și raportare contabilă* (1999). Activitate profesională: economist; șef serviciu financiar, IPL TgM și ILEFOR TgM; șef serviciu bilanțuri agenți economici, DGFP TgM; șef serviciu control fiscal, Administrația Financiară Mureș; dir. gen. adj., DGFP Mureș; coordonatorul activității de control fiscal, DCF Mureș; conf. univ., UPM TgM. Activitate științifică în cadrul sesiunilor de comunicări organizate de UPM TgM (1997, 2001) și Univ. din Oradea (2000). A publicat articole în reviste de specialitate: *Analele Univ. din Oradea* (2000); *Revista contabilitatea, expertiza și auditul afacerii* (2002). Specializări: expert contabil (1993); evaluator (1993); formator în contabilitate (1993); audit intern (2000); lichidator (2001); formator audit financiar (2002). Membră în Corpul Experților Contabili (1993-); Agenția Națională de Privatizare; Asoc. Națională a Cenzorilor Externi Independenți (1999-); Camera Auditorilor Financiară din România (2000-); Uniunea Națională a Practicienilor în Reorganizare și Lichidare (2001-). Hobby-uri: înot.

Lucrări publicate:

- *Conducerea afacerilor*. – Cluj-Napoca : Dacia, sa.
 - *Gestionarea financiară a afacerilor*. – Cluj-Napoca : Dacia, sa.
 - *Conturile anuale*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 262 p.
 - *Raportul de gestiune*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 151 p.
 - *Metode și tehnici de comerț exterior* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 202 p.
- în colaborare:**
- *Etica și responsabilitatea managerială*. – 2001.
 - *Fundația de dezvoltare locală PAEM* (TgM). – TgM : SC Chescomp. – Vol. 1. – 250 p.; Vol. 2. – 253 p.

- *Viitorul ne preocupă*. – TgM : Efirom, 2002. – 242 p.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

DEAC, Aron, prof. de geografie; n. 1854, Tăureni. Studii: primare la Turda; lic. la TgM și Cluj; teologice la Univ. din Budapesta (1878). Vine la Blaj și obține un post în cancelaria mitropolitană (1879-1881); iar din 1881 până la pensionare, activează ca prof. de istorie, geografie și limba latină la gimnaziu, timp în care scrie un studiu istoric asupra domniei lui „Carol Marele” publicat în anuarul lic., anul școlar 1886-1887.

Lucrări publicate:

- *Geografia politică* (pentru cls. VII). – Blaj, 1891.

- *Antichități romane*. – SI : sn, sa.

Referințe:

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940.
- *Bibliografia românească modernă / (1831-1918)*. – Vol. 2 [D-K]. – București, 1986.

(A. T.)

DEAC, Radu, medic, prof. univ.; n. 28 feb. 1940, Zalău (SJ). Studii: Fac. de Medicină Cluj (1962). Dr. în medicină (1977). Activitate

profesională: preparator onorific, IMF Cluj (1958-62); stagiar în Clinica Chirurgie I, Cluj; intern IMF TgM (1962-65); medic secundar chirurg, Clinica Chirurgie II TgM (1965-67); asist. univ. (1967-72); asist. clinic onorific la Departamentul de Chirurgie Cardio-Toracică, Univ. Leeds, Anglia; șef de lucrări IMF TgM, Clinica de Chirurgie II și Clinica de Chirurgie Cardiovasculară (1972-87); conf. univ. (1987-91); șef de catedră Chirurgie M8; prof. univ. UMF; șeful Clinicii de Chirurgie Cardiovasculară TgM (1991-); visiting professor la Univ. Harvard, SUA (1986, 2003); Univ.

Pensylvania, SUA (1990-92); Minneapolis Heart Institute, SUA (1992); medic specialist (1968-77); medic șef principal de specialitate (1975-); medic primar (1978-); medic practician înregistrat în Marea Britanie; medic primar chirurgie cardiovasculară; organizator și dir. al Institutului de Boli Cardiovasculare și Transplant TgM (1995); secretar de stat la MSF (2001-03). Efectuează numeroase operații pe cord la TgM; realizează prima operație de anevrism ventriculă stâng din țară; organizează Stația de Cercetări experimentale de transplantare ortotopică a inimii artificiale de largă utilizare; a publicat peste 180 de lucrări în reviste din țară și străinătate; a prezentat 115 comunicări la diferite manifestări naționale și internaționale; autor a 8 invenții; a inventat și utilizat prima valvă cardiacă biologică din țară; a efectuat 7.000 operații pe cord deschis, 3.000 operații pe cord închis și vase, 53 transplante experimentale de cord, 50 cardiomioplastii experimentale, 25 transplante clinice de cord la TgM. Membru în editorial Board al revistei *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery*; *Journal of Cardiovascular Diseases*. Distincții: „Diploma de Excelență” a Col. Medicilor din București (1999); „Diploma de Excelență” a Spitalului de Urgență București (2000); „Diploma de Excelență” a Senatului UMF TgM (2000); „Ordinul Cavalerilor Legiunii Albe-Chirurgie” (2000); „Cetățean de Onoare al mun. TgM” (2000); Ordinul „Steaua României”, grad de comandor (2000); premiul „Emil Racoviță” al Academiei Române; „Evidențiat în munca medico-sanitară”, MS; „Man of Achievement”, Cambridge; Fellow of the European Board of Cardiothoracic Surgery (2003). Membru titular în Academia de Științe Medicale din România; Soc. Internațională de Chirurgie (1968); Soc. Internațională de Chirurgie Cardiovasculară (1973); Soc. Internațională de Transplantare a Inimii (1983); Comisia Națională de Cardiologie (1985); preș., Comisia Jud. de Cardiologie (1985-91); Asoc. Internațională de Implante Cardiace Biologice (1986); Asoc. Europeană de Chirurgie Cardiotoracică (1987); Soc. Internațională a

Chirurgilor Cardiotoracici – reprez. regional Europa (1988); Soc. Națională de Cardiologie (1990); Asoc. Americană de Chirurgie Toracică (1990); ASAIO (1990); Academia de Științe din New York (1992); Soc. Română de Angiologie și Chirurgie Vasculară (1992); Comisia de Chirurgie Cardiovasculară a MS (1993); Comisia de Transplantare a MS (preș. 2000-01); ROMTRANSPLANT, vicepreș. (1997); Cons. Științific de Transplantare Cardiacă Pediatrică al Soc. Internaționale de Transplantare a Inimii și Plămânului (1997); Cons. Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Univ. (1995-97); vicepreș., Soc. Română de Angiologie și Chirurgie Vasculară (1999); preș. al Comitetului de Bioetică în Cercetare al Col. Jud. al Medicilor..

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Transplantarea țesuturilor și organelor* / Sub redacția Pop D. Popa. – 1967.
- *Biological Tissue in Heart Valve Replacement*. – 1971.
- *I Trapianti Valvolari Cardiaci Contemporanul Tessuti Biologici*. – 1972.
- *Patologia și tratamentul afecțiunilor sistemului cav inferior* / Sub redacția Pop D. Popa. – 1973.
- *Patologie chirurgicală* : curs didactic litografiat / Sub redacția conf. dr. doc. C. Pană. – 1978.
- *Cardiovascular Surgery*. – 1980.
- *Progress in Mitral Valve Diseases*. – 1984.
- *Tratamentul bolilor cronice în medicina internă* / Sub redacția M. Belasçu. – 1988. – Vol. 2. – 402 p.
- *Biomecanica*. – 1989.
- *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – Partea 3. – 1994.
- *Adeziunea celulară și matricea extracelulară*. – 1997.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 12, nr. 72, 2000, p. 4.
- *Cuvântul liber*, an 16, nr. 246, 15 dec. 2004.
- *Cuvântul liber*, an 16, nr. 247, 16 dec. 2004, p. 12.

(A. T.)

DEÁK István, ing. silvic; n. 26 dec. 1934, Baraolt (BV). Studii: Șc. Elementară Baraolt (1941-48); Șc. Tehnică Silvică, Tg. Secuiesc (1948-52); IP Brașov (1957-62). Dr. cu teza: *Ergonomia în exploatarea și transportul forestier* (1981). Activitate profesională: șef Ocol Silvic Brădești, raion Odorhei (1962-67);

șef sector, Comitetul regional PCR, Secția economică TgM (1967-72); dir. comercial, Întreprinderea de Industrie Locală TgM (1972-76); ing. șef, Prodcomplex TgM (1976-81); dir. gen., Întreprinderea de producție și prestări TgM (1981-92); dir. gen., SC Murexim SRL, TgM (1992-96). Membru în colectivul de redacție al revistei *Erdélyi Nimrod* (Odorheiul Secuiesc, 1999 –). Distincții: „Ordinul Muncii”; „Medalia Muncii”; șase medalii aniversare. Hobby-uri: ocrotirea naturii, vânatoare.

Lucrări publicate:

- *A vágásvezető kézikönyve*. – București : Editura Tehnică, 1973. – 231 p.

- în colaborare:

- *Munkavédelem* / Deák István, Kádár Zsombor. – Harghita : Editat de Inspectoratul de Protecția Muncii jud. HR, 1972. – 304 p.
- *Ergonómiai ismeretek* / Kádár Zs., Deák I. – București : Editura Tehnică, 1975. – 244 p.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?*. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(A. T.)

DEBRECZENI László, arhitect; n. 18 dec. 1903, TgM – 20 sept. 1986, Cluj. Studii: Școala Tehnică Cluj (1923), iar apoi a studiat arta populară și istoria arhitecturii. Din însărcinarea Eparhiei Ref. din Transilvania a inventariat, a îngrijit monumentele bisericesti, a proiectat diverse clădiri bisericesti (1928-44). A fost prizonier de război (1944-48). Din 1949 a

fost dir. tehnic al Institutului Maghiar de Artă, respectiv al Institutului de Artă „Ion Andreescu” Cluj. A fost numit șef de lucrări, a predat arta populară, geometria descriptivă și perspectivă până la pensionare (1955-63). A fost colaboratorul revistei *Erdélyi Fiatalok*. Studiile lui au apărut în: *Ifjú Erdély* (1924); *Szilágysági Reformtus Naptár* (1933-39); *Erdélyi Múzeum* (1942); *Korunk* (1967); *Igaz Szó* (1968).

Lucrări publicate:

- *Erdélyi református templomok és tornyok*. – Kolozsvár, Segesvár, 1929.
- *A magyar művészet problémái*. – Kolozsvár, 1932.
- *A mi művészetünk*. – Kolozsvár, 1940.

- în colaborare:

- *Leselkedő magány* / Dsida Jenő; Il. Debreczeni László. – Kolozsvár, 1928.
- *Tengerszem* / Vajda István; Il. Debreczeni László. – Mv., 1929.
- *Transilvania, Banatul, Crișana, Maramureș*, 1918-1928.
- *Új arcvonal* : Antológia. – Kolozsvár, 1932.
- *Kelemen-émlékkönyv*. – Kolozsvár, 1957.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F.
- *Debreczeni László, az építész és iparművész* / Balogh Ferenc. – Bukarest : Kriterion, 1983.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F.M.)

DEMETER Károly, prof. de botanică; n. 1852, Cluj – m. 12 mart. 1890, TgM. Studii: la Col. Ref. din Cluj (1870); la Univ. din Viena studiază științele naturale, chimia, anatomia, histologia etc. (1870-75). A fost preparator la Univ. din Viena (1873-75); a fost invitat la catedra de științe naturale și chimie la Col. Ref. din TgM (1877-1890). A obținut titlul de dr. în filozofie la Univ. din Cluj (1881). Studiază și

colecționează în special flora de mușchi din Transilvania. A publicat studii și articole în reviste din Viena, TgM, Cluj.

Lucrări publicate:

• *Az Urticaceák szövettanához, különös tekintettel a Boehmeria bilobá-ra* : Tanulmány. – Kolozsvárt, 1881. – 43 p.

• *Puccinia Helianthi Schvein.* – Kolozsvár : sn, sa. – 14 p.

- în colaborare:

• *Grimmieae Tatrenses.* – Kolozsvár, s.a.

Referințe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 1-6 vol. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001. – 1206 p.

(F. M.)

DEMETER, Ștefan; István, ing. electronist; n. 31 aug. 1936, Târnăveni. Studii: Șc. Elementară Târnăveni (1943-50); Șc. Medie de Energie Electrică, Brașov (1950-54); Șc. de ofițeri de radiolocație, București (1955-57);

ATM București (1963-69). Dr. în inginerie radioelectronică și radiocomunicații cu teza: *Contribuții la utilizarea prelucrării numerice primare a semnalelor de radiolocații* (1982). Activitate profesională: ofițer tehnic de radiolocație, MAPN (1957-63); ofițer student (1963-69); asist. univ.; lector univ.; conf. univ.; prof. univ., ATM București, catedra de radiolocație (-1990); prorector, ATM București (1990-96); conducător de doctorat (1990-); prof. univ.; decan, Fac. de Electronică și Informatică, Univ. Hyperion București (1999-); prof. univ., Academia Forțelor Terestre „N. Bălcescu”, Sibiu (2000-01). Domenii de cercetare:

radiolocație; sisteme de prelucrare numerică a semnalelor de radiolocație. Autor și coautor a 5 brevete de invenție; 26 inovații; 5 granturi. A participat la peste 150 de conferințe, sesiuni științifice naționale și internaționale; a publicat numeroase articole în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Buletinul Academiei Militare* (1975, 1981-82); *Buletinul Apărării Antiaeriene* (1993); *Digital Signal Processing; Haditehnika* (2000); *Informații Științifice, tehnice și tehnologice ICPA* (1991-93); *Revista de Informații Științifice a Institutului „Traian Vuia” Timișoara* (1973); *Revista ATM* (1992-93); *Revista Școlii de Aplicație și Radiolocație* (2000); *Revista Tehnică Militară* (1984, 1986, 1988, 1991, 1994, 1996); *Știință și Tehnică* (1991). Distins cu numeroase premii la concursurile de creație științifică. Membru AGIR (1992-); Institute of Electrical and Electronics Engineers (1993-); Consiliul Cercetării Univ. (1994-96); Armed Forces Communications and Electronics Association (1994-); Academia de Științe din New York (1995-); expert în Cons. de Științe Tehnice; Agenția Națională de Știință, Tehnologie și Inventică; Cons. Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (1997-). Hobby-uri: tenis de masă, schi, șah.

Lucrări publicate:

• *Îndrumar de proiectare a sistemelor de urmărire automată.* – s.l. : Editura Academiei Militare, 1974. – 145 p.

• *Filtre numerice în radiolocație.* – s.l. : Editura Academiei Militare, 1981. – 50 p.

• *Analiza și sinteza circuitelor electronice.* – București : ATM, 1986. – 390 p.

• *Analiza și sinteza semnalelor de radiolocație.* – București : ATM, 1992. – 280 p.

- în colaborare:

• *Descrierea tehnică a INSTM-12.* – 1984.

• *Descrierea tehnică a INSTM-14.* – 1984.

• *Descrierea tehnică a IPIBAR M-1, 2, 4* / Șt. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1986. – 220 p.

• *Descrierea tehnică a IPIBAR M-3* / Șt. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu. – sl : Editura

Întreprinderii de Electronică Industrială, 1986. – 221 p.

- *Descrierea tehnică a INSTM-18.* – 1989.
- *Radiolocația de înaltă rezoluție / Ș. Demeter, L. Anton, L. Ionescu.* – sl : Matrix Rom, 2000. – 335 p.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor : un „Who's Who” în știința și tehnica românească.* – 1996.
- *Who's Who in the World.* – 1998.
- *The Europe 500 Leaders of the New Century Baron 's Who's.* – 2000.
- *A Hét, 17.sz., 2003. máj. 8.*

(A. T.)

DESIDER B. B.

Vezi: **BÜRGER Dezső**

DÉZSI Zoltán, preparator (1946-), asist. univ; șef lucrări la catedra de fiziologie IMF TgM. Dir. la Sanepid din Miercurea Ciuc până la moarte.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Az általános kórtan vázлата / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán.* – Mv. : OGYI, 1947. – 118 p.
- *Élettani jegyzet.* – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés.* – 1954. – 233 p.; 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos.* – 1955. – 260 p.; 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana.* – 1955. – 480 p.
- *Élettan / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos.* – [2. újrakiad.] – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. – 284 p.; 3. köt. – 462 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM, 1998.

(F. M.)

DEZSŐ Béla; DESEŐ; biolog, prof.; n. 26 oct. 1851, TgM – 25 febr. 1912, Nagyikinda.

Studii: diploma de prof. de științe naturale la Univ. din Cluj (1876); dr. în filozofie (1877). A fost numit asist. la Univ. din Cluj (1876-82). A făcut o călătorie de studii în Germania, Franța, după care a devenit prof. la Budapesta (1882), la Kosice (1894), la Nagyikinda (1902-11). A studiat mai ales buretele. A publicat articole de zoologie, de științe naturale, etnografie, geografie în periodicele din Cluj, Budapesta, Bonn, Leipzig.

Lucrări publicate:

- *Columbus Kristóf vagy Amerika felfedezése.* – Kolozsvár, 1873.
- *A rovarok hátedényéről :* Doktori értekezés. – Kolozsvár, 1877.
- *Több állatországvándorlási vonalairól.* – Kolozsvár, 1879.
- *Die Histologie und Sprossenentwicklung der Theyen ...* – Bonn, 1879.
- *A magyar tengerpart szivacsfaunája* – Budapest, 1880.
- *A fumei tengeröböl állatvilágából.* – Budapest, 1880.
- *Spongiologiai tanulmány.* – Kolozsvár, 1880.
- *Növény-gyűjtő :* Mappa a növények gyűjtésére. – Budapest, 1890.

- în colaborare:

- *Jelentés az Oncsásza csontbarlang megvizsgálásáról és összehasonlító tanulmány az ottan gyűjtött Ursus speleus Blumb csontvázáról / Dezső Béla, Koch Antal.* – Kolozsvár, 1877.
- *Magyarország vármegyéi és városai :* 1. Abaúj-Tornavármegye és Kassa. – Budapest, 1896. – p. 89-100.

Referințe:

- *A magyar állattani irodalom ismertetése : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.]* – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891; 3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.
- *A magyar állattani irodalom ismertetése / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.* – Budapest: Kiadja a Kir. Magyar Természettudományi Társulat, 1903. - vol. – 3. köt. – 1903.

- *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn* / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 1-6 vol. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

DIACONESCU, Ioan, ing. electronist; n. 21 nov. 1935, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian”, TgM (-1953), șef promoție; IP București, Fac. de Electronică și Telecomunicații (-1958). Dr. în științe tehnice cu teza: *Răspunsul circuitelor cu p. v. t. la semnale modulate* (1975). Activitate profesională: șef tură emisie, Centrul Radio București (1958-64); ing. principal, Institutul Național de Metrologie București (1964-67); cercetător științific principal, Institutul de Cercetări Electronice București (1967-69); prof., Șc. Postlic. de Electroniști București (1969-78); ing. proiectant principal, TIAB București (1978-80); conf. univ., UPM TgM (1980-). Activitate de cercetare în domeniul generatoarelor de ultrasunete. A publicat articole și studii în reviste de specialitate: *Metrologia aplicată* (1967-68, 1983-86); *EEA-Electrotehnica* (1989); *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-99); *Poștă și telecomunicații* (1973); *Revista transporturilor și telecomunicațiilor* (1974); *Telecomunicații* (1967-69). Membru corespondent în AOȘR (1992-). Hobby-uri: tenis de masă (campion național de juniori, 1953.).

Electroniști București (1969-78); ing. proiectant principal, TIAB București (1978-80); conf. univ., UPM TgM (1980-). Activitate de cercetare în domeniul generatoarelor de ultrasunete. A publicat articole și studii în reviste de specialitate: *Metrologia aplicată* (1967-68, 1983-86); *EEA-Electrotehnica* (1989); *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-99); *Poștă și telecomunicații* (1973); *Revista transporturilor și telecomunicațiilor* (1974); *Telecomunicații* (1967-69). Membru corespondent în AOȘR (1992-). Hobby-uri: tenis de masă (campion național de juniori, 1953.).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Voltmetre electronice* / I. Diaconescu, R. Boconcios. – București : Editura Tehnică, 1967. – 187 p.
- *Culegere de probleme de radioelectronică* / I. Diaconescu, I. Constantin. – București : Editura Tehnică, 1969. – 439 p.
- *Bazele radiotehnicii* / St. Constantinescu, I. Diaconescu, Fl. Diaconescu. – București : EDP, 1970. – 443 p.

- *Bazele radiotehnicii*. – 1977.
 - *Lucrări științifice*. – TgM : IIS, 1981. – Vol. 3, Seria D.
 - *Aplicații și probleme de radio și televiziune*. – 1982.
 - *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – Vol 1. – 44 p.
 - *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 2. – 62 p.
 - *Culegere de probleme de electrotehnică* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 1. – 78 p.
 - *Analiza și sinteza circuitelor logice : aplicații și probleme pentru uzul studenților* / Ioan Diaconescu, Rodica Mihaela Cistelean. – TgM : UT, 1992. – 93 p.
 - *Analiza și sinteza circuitelor logice : îndrumător de laborator pentru uzul studenților* / Ioan Diaconescu, Haller Piroška, Rodica Mihaela Cistelean. – TgM : UT, 1993. – 44 p.
 - *Probleme de automatizare*. – București : Editura Academiei, sa – Vol. 9.
 - *Curenți digitale. Circuite logice combinaționale* / A. Morar, I. Diaconescu. – TgM : UPM, 2003. – 132 p.
 - *Analiza și sinteza dispozitivelor numerice. Circuite logice combinaționale* / A. Morar, I. Diaconescu. – TgM : Litografia UPM, 2003.
- Referințe:**
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

DIENES Péter, prof. de geografie; n. 21 sept. 1844, Reghin - ? Studii: la Col. Ref. din TgM; dreptul și filozofia la Cluj, iar teologia, istoria și lingvistica la Budapesta (1873). A fost educator la o familie, dir. la o școală de ucenici în Miskolc (Ungaria) (1878-). A publicat articole cu conținut pedagogic și social.

Lucrări publicate:

- *Iparos tanulók ismerettára*. – Rimaszombat, 1878.

- *Teendők a hazai ipar védelme és emelése érdekében.* – Miskolcz, 1880.
 - *A magyar-osztrák monarchia földrajza.* – Miskolcz, 1882.
 - *A magyar-osztrák monarchia földrajza.* – 2. kiad. – Miskolcz, 1883.
 - *Egyetemes földrajz: polgári iskolák és más hasonminőségű tanintézetek számára.* – Miskolcz, 1883.
 - *A magyar-osztrák monarchia földrajza.* – 3. kiad. – Miskolcz, 1884.
 - *Az öt világrész földrajza.* – Miskolcz, 1884.
 - *Magyar olvasókönyv alsófokú kereskedelmi iskolák számára.* – Miskolcz, 1885.
 - *Magyar olvasókönyv alsófokú ipariskolák számára.* – 3 köt. – 1888-1889.
 - *Az öt világrész földrajza.* – 2. kiad. – Miskolcz, 1888.
 - *Ipar- és kereskedelmi oktatásunk szakszerű fejlesztése.* – Budapest, 1890. – Argus álnéven.
 - *Egyetemes földrajz: polgári iskolák és más hasonminőségű tanintézetek számára.* – 6. kiad. – Miskolcz, 1890.
 - *Az ipari és kereskedelmi szakoktatás szervezése.* – Budapest : Franklin, 1892.
 - *Földrajz kereskedelmi tanonc iskoláknak.* – Budapest : Lampel, 1894.
 - *Földrajz a kereskedő-tanonc-iskolák és a női kereskedelmi tanfolyamok számára.* – 4. kiad. – Budapest : Lampel Róbert, 1902. – 66 p.
 - *Földrajz a kereskedő-tanonc-iskolák és a női kereskedelmi tanfolyamok számára.* – 5. kiad. – Budapest : Lampel Róbert, 1907. – 66 p.
 - *Földrajz a kereskedő-tanonc-iskolák és a női kereskedelmi tanfolyamok számára.* – 6. kiad. – Budapest : Lampel Róbert, 1910. – 66 p.
- Referințe:**
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.
 - *Kereskedelmi iskoláink és tanáraik a millennium esztendejében* / Írta dr. Schack Béla. – Budapest, 1896.
 - *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – vol. – 1. köt. : A-K.

(F. M.)

DIENES Sándor Lajos, medic, prof. univ.; n. 3 iul. 1925, Cluj. Studii: Lic. Romano-catolic, Cluj (1936-1944); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Științe Naturale (1945-48); IMF TgM (1945-51). Dr. în științe medicale cu teza: *Studii experimentale privind efectele cromului hexavalent și observații clinico-paraclinice la muncitorii expuși la această noxă într-o unitate industrială* (1970). Activitate profesională: asist. univ. (1950-); șef lucrări (1958-); conf. univ. (1970-); prof. univ. (1981), IMF TgM. Inițiator al secției de boli profesionale (1960), fiind șef de clinică. A participat la reuniuni științifice în țară și străinătate. Este autor a numeroase lucrări în domeniul patologiei profesionale; a publicat studii și articole în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Orvostudományi Értesítő*; *Tett*. Cercetări privind intoxicațiile cu plumb, crom, solvenți organici, modificările patologice imunologice și enzimatică în intoxicații profesionale. Specializări: Academia de Medicina Muncii Berlin, (1970-73). Membru onorific în Soc. Maghiară de Igiena Muncii (1995-). Hobby-uri: scrimă, sportiv de categoria I cu participări internaționale.

Lucrări publicate:

- *Munkaegészségtan.* – Mv. : OGYI, 1961.
- *Medicina muncii.* – TgM : IMF, 1977.
- *Munkaorvostan.* – Mv. : OGYI, 1981. – 443 p.
- *Munkaorvostan. Foglalkozás, egészség kórtünetek.* – Mv. : Mentor Kiadó, 2001. – 287 p.

- în colaborare:

- *Munkaegészségtan* / Horváth Miklós, Dienes Sándor. – 2. kiad. - Mv., 1961. – 256 p.
- *Általános közegészségtan.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.
- *Manual de patologie profesională* / R. Apostolescu, M. Dumitru, Dienes S. – București : Editura Medicală, 1985. – Vol. 1. – 664 p.
- *Általános közegészségtan.* - Mv.: OGYI, 1984. – 128 p.
- *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostan-hallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.
- *Igiena generală și comunală* : curs. – TgM : IMF, 1986.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvőrvos- és gyógyszerészképzés 50 éve : Adatok, emlékezések.* – 1995.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – 1. köt.: A-F. – 1981.
- *Dialog despre sănătate.* – 1981. – Vol.1.
- *Totul despre sănătate / Dr. Gheorghe M. Gheorghe.* – Vol. 1. – 1988.
- *Dienes professzor játéka.* – 1989.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszereddáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997;
- *Dicționarul specialiștilor : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească.* – Vol. 2, 1998. – p. 95-96.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999 / Fülöp Mária – Târgu-Mureș, 2002.*

(A. T.)

DISSESCU (LANGOȘ), Gabriela, ing. silvic, cercetător științific; n. 18 mai 1926, TgM – m. 24 ian. 2000, București. Studii: Lic. „Unirea”, TgM (1937-45); Fac. de Biologie, Cluj (1945-46); Fac. de Silvicultură, București

(1946-50). Dr. cu teza: *Cercetări asupra biologiei principalelor omizi defoliatoare ale stejarului.* (1964).

Activitate profesională: asist. (1950-); cercetător principal (1956-); șef de laborator (1964-); cercetător științific

principal; șeful Colectivului de Protecția Plantelor (1970-84), Institutul de Cercetări, Amenajări Silvice București. Domenii de cercetare: protecția pădurilor; entomologie forestieră; fundamentarea lucrărilor de depistare și prognoză a defoliorilor în funcție de caracteristicile populaționale; elaborarea unor procedee rapide de determinare a fecundității medii la defoliorii; estimarea mărimii aparatului foliar la quercinee ca sursă de hrană a defoliorilor și utilizarea feromonilor sexuali sintetici în protecția pădurilor. A publicat peste 120 de lucrări în reviste de specialitate: ICES

(1954); *Studii și Cercetări* (1955, 1962, 1966, 1971, 1979); *Revista pădurilor* (1961-66); *Zool. Jurnal* (1964); *Thaumatopoea processionea* (1967-68); *Revue Roumaine de Biologie. Serie Zoologie* (1968); *Cercetări de ecologie animală* (1969); *ICSPS* (1971); *Studii și Cercetări ICAS* (1979); *Bulletin de l' Academie des Sciences Agricoles et Forestieres* (1980); *Buletinul informativ ASAS* (1985, 1988); *Instruc. Min. Silvic* (1985); *Bulletin of the Academy of Agricultural and Forestry Sciences* (1991). A prezentat 23 de lucrări științifice în țară și străinătate; a elaborat recomandări și instrucțiuni pentru producție; deține 5 certificate de inovator și 3 brevete de invenții. Distinsă cu Medalia Meritul Științific. Membră în Uniunea Internațională a Institutelor de Cercetări Forestiere (1960-85); Asoc. Științifică a Inginerilor și Tehnicienilor (1955-85). Hobby-uri: pictură, grafică animalieră.

Lucrări publicate:

- *Determinatorul ipidelor și buprestidelor după felul vătămării.* – București : Editura de Stat, 1952. – 55 p.
- *Gândaci de frunză și combaterea lor.* – București : Editura Agro-Silvică, 1954. – 20 p.
- *Cercetări asupra biologiei principalelor omizi defoliatoare ale stejarului :* autoreferat asupra lucrării de disertație pentru obținerea titlului de candidat în științe agricole. – Brașov : Fac. de Silvicultură, 1963. – 28 p.
- *Variația mărimii aparatului foliar la quercinee în raport cu principalele caracteristici dimensionale ale arborilor.* – București : ICAS, 1974.
- *Estimarea cantitativă a biomasei foliare în arborele de quercinee.* – București : ICAS, 1977.

- în colaborare:

- *Determinatorul ipidelor și buprestidelor după felul vătămării / Gh. Eliescu, Șt. Negru, Gabriela Dissescu.* – București : Editura de Stat, 1952. – 60 p.
- *Cercetări privind stabilirea unor metode noi de determinare a elementelor de prognoză la cotarii stejarului.* – 1967.
- *Cercetări asupra bioecologiei omizii procesionare a stejarului (Thaumetopoea*

processionea L.) / Gabriela Dissescu, Igor Ceianu. – București : Institutul de Cercetări Forestiere, 1968. – 120 p.

Referințe:

- *Istoria Științelor în România.* – Vol. *Biologie.* – 1975;
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – 1996.

(A. T.)

DOBAI Sándor, ing. chimist; n. 3 sept. 1963 TgM. Studii: IP Iași, Fac. de Chimie (1989). A fost ing. chimist în Combinatul Chimic Valea Călugărească Ploiești (1989-91); prof. locțiitor la TgM (1991-94); redactor la Editura Corvin din Deva (1994-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gombáskönyv.* – Deva : Editura Corvin, 1995. – 128 p.
- *Rejtvényfejtők lexikona.* – Deva : Editura Corvin, 1994 - . – 2. köt. – 1995. – 3. köt. : [D-E]. – 1996; 4. köt. : [F]. – 1997.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

(F. M.)

DOBREANU, Minodora, medic; n. 14 ian. 1967, TgM. Studii: Șc. Gen. Voiniceni; Lic. de Chimie Industrială TgM (1981-85); UMF

TgM, Fac. de Medicină Gen. (1985-91). Dr. în medicină cu teza: *Modificări ale lipidelor plasmatiche corelate cu alți factori de risc cardiovascular în boala coronariană aterosclerotică* (1998).

Activitate profesională:

preparator univ.; asist. univ.; șef lucrări (1992), UMF TgM; medic primar de medicină de laborator. Domenii de cercetare: studiul disciplinelor și al factorilor de risc cardiovascular. Autor și coautor a 14 articole publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Magnesium Research* (1989); *Acta Anatomica* (1996); *Laboratorium Medicina* (1996); *Revista de Medicină și Farmacie TgM*

(1996, 1998, 2000); *Sănătate pentru toți* (1996); *Laborator Clinic – Tehnică Medicală* (1997); *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1997); *Sibiul Medical* (1997); *Buletinul Informativ al Fundației de Laborator Clinic „Marcela Zamfirescu Gheorghiu”* (2001). Specializări: SUA (1994-95); Ungaria (1997); Germania (1998); Belgia (2000). Membră în Soc. Națională de Biologie Celulară (1991-); Soc. Română de Laborator Clinic (1993-); International Federation of Clinical Chemistry (1997-); Asoc. Română de Ateroscleroză și Lipidologie (1998-); Fundația de Laborator Clinic „Marcela Zamfirescu Gheorghiu” (1999-); Soc. Română de Hematologie (2001-). Hobby-uri: lectură, muzică, turism.

Lucrări publicate:

- *Compendiu de lucrări practice* : ghid de valori normale de laborator. – TgM : UMF, 2002. – 154 p.

- în colaborare:

- *Curs de biochimie clinică* / M. Dobreanu, E. Mody. – TgM : UMF, 1999. – 214 p.
- *Biochimie clinică (Patochimie).* – 2000.

(A. T.)

DÓCZY Pál István, medic internist, prof. univ.; n. 21 apr. 1910, Baia de Criș (HD). Studii: Univ. „Ferdinand I” din Cluj, Fac. de Medicină.

Dr. în științe medicale (1957). Asist. la Univ. din Cluj. Șef de lucrări (1945); șef de catedră (1949); prof. consultant (1976) la IMF TgM. Studiile din domeniul medicinei interne, bolile sângelui, le publică în: *Revista Medicală* –

Orvosi Szemle; Medicina Internă; Münchener Medizinische Wochenschrift. Articole despre educația medicală, etica medicală apar în *Korunk; Igaz Szó; A Hét; Forum; TETT.* Medic emerit. Membru titular în AȘMR. A primit premiul Academiei de Științe Maghiare (2002).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Belgyógyászati diagnosztika* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Hermann Jenő. – Mv. : OGYI, 1950. – 223 p.
 - *Belgyógyászati diagnosztika: Általános diagnosztikai ismeretek* / Dóczy Pál, Horváth Endre. – Mv., 1950. – 214 p.
 - *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A mozgásszervek betegségei a belgyógyászati gyakorlatban* / Dóczy Pál, Birek László, Koczka György.; *A szív betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Birek László, Bornemissza Pál. – 478 p.; 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei*. – 368 p.; 3. köt. : *A tüdőbetegségei* / Dóczy Pál, Birek László, Málnási Géza; *Hematológia : A vérképző szervek és a vér betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Bornemissza Pál; *A mérgezők, intoxikációk. Belgyógyászati vénnyűjtemény* / Bornemissza Pál, Dóczy Pál. – 316 p.
 - *Belgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 2. rész : 6. *Mozgásszervek betegségei* / Dóczy Pál, Birek László. – 133 p.
 - *Az anaemiák* / Eskenasy Alexandru; Ford. Dóczy Pál, Birek László. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1953. – 478 p.
 - *Belgyógyászati diagnosztika*. – Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai*. – 334 p.
 - *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica*. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.
 - *Belgyógyászati jegyzet* / Dóczy Pál, Horváth Endre, – Mv.: OGYI, 1959. – 2. kiad. – 1. köt. : *Emésztőszervek és hashártya betegségei*. – 313 p.; 2. köt. : *A vérképzőrendszer betegségei. Mérgezők. A szív és érrendszer betegségei*. – 473 p.; 3. köt. : *A légzőszervek betegségei. A mozgásszervek betegségei. Vesebetegségek*. – 331 p.
 - *Hematologie* / Redactor C.T. Nicolau. – București : Editura Medicală, 1959. – 847 p.
 - *Medicină internă* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1963. – Vol. 2. – 1963. – 783.
 - *Orvoslás a XX. század végén*. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p.
- Referințe:**
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F.
 - *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
 - *Viharban*. – 1994.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
 - *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
 - *Népíjság*, 1998. jún. 12.
 - *Székelyföld* 5.sz., 1998.
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
- (F. M.; A. T.)
- DOMJÁNSCHITZ László**, medic; n. 29 oct. 1973, TgM – m. 19 mart. 2002, TgM. Studii: lic. la TgM (1992); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1992-98). Medic rezident de ortopedie (1998-99); preparator la catedra de fiziologie (2000-02). Specializări la Budapesta. Membru în Soc. Maghiară de Chirurgia Mâinii; Worldwide Hungarian Medical Academy; EME.
- Lucrări publicate:**
- în colaborare:**
- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.
- Referințe:**
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- (F. M)
- DOMOKOS Lajos**, medic; n. 27 mart. 1930, Sovata. Studii: elementare și Lic. sanitar la Sovata (1951); IMF TgM, Fac. de Medicină (1951-53); a continuat la Institutul de Pediatrie din Leningrad (1957). Dr. în științe medicale (1971). A fost preparator și asist. univ. (1957-62); lector (1962-72); șef de lucrări și șef de catedră (1972-80); conf. univ. până la pensionare (1980-2000) la Catedra de microbiologie farmaceutică a IMF TgM. Domenii de cercetare: diareea la sugari, studiul și analiza bacterială a poluării apelor curgătoare, efectul antimicrobic al extractelor de plante medicinale. Membru în

Soc. Română de Microbiologie; EME, Secția de Științe Medicale, Soc. „Bolyai.”

Lucrări publicate:

- *Orvosi mikrobiológia*. – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan*. – 1977. – 203 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia*. – 1976. - 205 p.
- *Mikrobiológia gyógyszerészhallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1977. – 265 p.
- *Orvosi mikrobiológia*. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990. – 1. köt. : *Általános bakteriológia*. – 1990. – 92 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia*. – 1988. – 165 p.
- *Mikrobiológia gyógyszerészhallgatók részére*. – 2. kiad. – Mv. : OGYE, 1993. – 252 p.

- în colaborare:

- *Microbiologie medicală*. - Vol 2. : *Microbiologie specială*. – 1976.
- *Lucrări practice de microbiologie* / Péter M., Piros Sanda, Domokos L. – TgM : IMF, 1977. – 222 p.
- *Microbiologie medicală*. – TgM: IMF, 1990. – Vol. 1. : *Microbiologie generală*. – 96 p. ; Vol. 2. : *Bacteriologie specială și micologie*. – 163 p.
- *Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenții Fac. de Medicină. – 1994.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

DONÁTH Árpád, matematician; n. 19 apr. 1945, Miercurea Niraj. Studii: preuniv., Miercurea Nirajului (1952-63); I Ped., Fac. de Matematică, TgM (1963-66); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1967-72). Activitate profesională: prof. de matematică cu o vechime de 35 de ani, din care 14 ani în funcția de conducere, la Șc. Gen. nr. 6, TgM; inspector școlar general adj., Inspectoratul Școlar Jud. Mureș. Activitate de cercetare în istoria matematicii. Specializări: Academia de

vară, Seghedin (1990-92); Academia de vară Bolyai, Sf. Gheorghe (1993-94); Academia de

Perfecționare, Dillingen, Germania (1998; Olanda (1999); Ungaria (2000). Distins cu „Premiul Bardócz Lajos”, acordat de Soc. Maghiară Tehnico - Științifică din Transilvania (1995); „Diploma de Merit”, acordată de UCDMR

(1997). A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Diákévkönyv* (1997); *Matematikai Lapok* (1994). Membru fondator și copreș. al Soc. Prof. de Matematică din Gimnaziul „Vályi Gyula”, TgM (1995-); UCDMR. Hobby-uri: calculatoare, pipa, grija pentru animale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyakorló feladatok matematikából*. – 1993.
- *Összefoglaló aritmetikából és algebrából liceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á. – Mv. : Impress, 1994. – 88 p.
- *Aritmetica – Algebră* / A. Șeulean Poliac, Sebestyén J., Donáth Á. – TgM : Impress, 1995. – 88 p.
- *Összefoglaló aritmetikából és algebrából Liceumba Felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á. – Ediția 2. – TgM : Impress, 1995. – 91 p.
- *Összefoglaló mértanból liceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á. – TgM : Impress, 1995. – 162 p.
- *Műveltségünk kezdetei* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1996.
- *Az első magyar nyelvű írásos emlékek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
- *Az első magyar nyelvű művek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
- *Intézmények a magyar tudományos nyelvért* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
- *Vályi Gyula matematika feladatlap – gyűjtemény* – 1. köt. - 2000.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997;
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

DÓSA Sándor, din Ghindari, agricultor licențiat; n. 1850 – m. 19. . TgM.

Lucrări publicate:

- *Marostordavármegyei Gazdasági Egyesület monographiája*, 1879-1895. – Mv., 1896.

Referințe:

- *A székelly vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei / Szerkesztette Pálmay József.* – Budapest, 1913.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest , 1939-1944. - 6. köt. : Doctor Sándor – Dzurányi László. – 1944.

(F. M.)

DRAȘOVEANU, Constantin, medic, prof. univ.; n. 4 apr. 1938, Sibiu. Studii: Lic. „Gh. Lazăr” Sibiu (-1955); Fac. de Medicină, Cluj (-1961). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări de lectromiografie în afecțiuni ale nervului recurent și ale faringelui* (1972).

Activitate profesională: medic în mediul rural (1961-64); medic, Clinica ORL TgM (1964-); asist. univ.; șef lucrări; conf. univ.; prof. univ. (1991-), UMF

TgM; șeful Clinicii ORL TgM. A publicat 62 de articole științifice ca autor și coautor în reviste de specialitate: *Clujul Medical* (1978); *Otorinolaringologia* (1985-86, 1988, 2000). Activitate științifică în domeniile: chirurgia estetică a nasului și microchirurgia auriculară. Participă la congrese naționale și internaționale în Ungaria (1987); Austria (1988). Este membru în Soc. Română de ORL; col. de redacție al revistei de specialitate ORL, București.

Lucrări publicate:

- *Patologie ORL* – TgM : University Press, 2000.

- în colaborare:

- *Otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – TgM : IMF, sa – Ed. 3. – 370 p.

- *Otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – TgM : IMF, 1974. – Ed. 1.

- *Curs de otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Iași : Litografia, 1975.

- *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / Mulfay L., Drașoveanu C. – Mv. : OGYI, 1978. – 358 p.

- *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Mv.: OGYI, 1979.– Ed. 3.– 360 p.

- *Otorinolaringologie în limba maghiară* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1979. – Ed. 3. – 370 p.

- *Curs de otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Iași : Litografia, 1980. – Ed. 2. – 367 p.

- *Otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1980. – Ed. 2. – 340 p.

- *Otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1988. – Ed. 4. – 360 p.

- *Fül-, orr- gégegyógyászat egyetemi hallgatók számára* / Mulfay László, Drașoveanu Constantin. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1990. – 374 p.

- *Electromiografia musculaturii oculare extrinseci și a celei velopalatine, faringiene și laringiene* / B. Așgian, F. Fodor, C. Drașoveanu. – București : Editura Academiei Române, 1993. – 240 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

- *Medici și farmaciști ai începutului de mileniu.* Elaborat de Fundația „Octavian Fodor”. – 2001.

- *Who's Who în România.* – 2002.

(A. T.)

DRAȘOVEANU, Doina, medic; n. 8 nov. 1946, Brașov. Studii: Lic. Brașov (1960-64);

IMF TgM, Secția Pediatrie (1965-71). Dr. în științe medicale cu teza: *Probleme de etiopatogenie și imunologie în bronșita obstructivă recidivantă la sugar și copilul mic* (1984).

Activitate profesională: medic primar pediatru, Clinica Pediatrie II (1972-);

asist. stagiari; asist. univ.; șef lucrări UMF TgM (1990-). Domenii de cercetare: pneumologie pediatică, nutriție. Publică 18 lucrări în reviste de specialitate: *Info-Medica*; *Medicina Modernă*; *Pediatria*; *Revista UMF TgM*. Participă la 75 de simpozioane și congrese naționale. Membră în Soc. Română de Pediatrie.

Lucrări publicate:

- *Bronșita obstructivă recidivantă la copil.* – TgM : University Press, 2000.
- *Pneumologie clinică pediatică.* – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 2001.

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

DRAUT, Johann Ferdinand; János

Ferdinand, medic chirurg; n. 24 dec. 1800, Sighișoara – 15 sau 18 dec. 1835, Viena. Studii: de medicină la Viena. A fost medic la Viena.

Lucrări publicate:

- *Die Geschichte der Blattern-Impfung mit dem Impfstoffe von der arabischen Pocke chronologisch-synchronisch und ethnographisch dargestellt.* – Wien : gedruckt bei B. Ph. Bauer, 1829. – X, [11], 78 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban – Exner. – 1893.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Györy Tibor dr.* – Budapest, 1900.
- *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László.* – Mv., 1998.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István .* – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

DUB, Vasile, ing. electronist; n. 23 aug. 1947, Oradea. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” (1958-60); Lic „Bolyai Farkas” TgM (1960-61); Șc. Medie nr. 4 (1961-65); UT Cluj-Napoca,

Fac. de Electrotehnică (-1970). Dr. în inginerie electrică cu teza: *Contribuții privind diagnoza predictivă a defectelor în sisteme electromecanice prin metode neuro-fuzzy.* Activitate profesională: ing., Fabrica de

Geamuri, Mediaș (1970-74); ing., Electromureș (1974-93); șef lucrări UPM TgM (1993-). Domenii de cercetare: fiabilitatea sistemelor; diagnoza sistemelor electrice. Publică articole în *Buletinul Științific al UPM TgM* (1996-97, 2000) prezintă comunicări la diferite sesiuni științifice. Distins cu premiul II la Salonul de grafică satirică TgM (1985). Membru în Soc. de Electrostatică (1996-); AGIR (1997-). Hobby-uri: caricatura.

Lucrări publicate:

- *Fiabilitatea sistemelor.* – TgM : UPM, 2000. – 133 p.
- *Tehnica tensiunilor înalte :* Îndrumător de laborator. – TgM : UPM, 2000. – 91 p.

- în colaborare:

- *Materiale electrotehnice și electronice:* Îndrumător de laborator / Ágoston K., V. Dub. – TgM : sn, 1994. - 119 p.
- *Mașini electrice și electronice:* Îndrumător de laborator / Ágoston K., V. Dub. – TgM : UPM, 1995. – 70 p.
- *Măsurări electrice și electronice :* îndrumar de laborator / V. Dub și alții. – TgM : UPM, 1995.
- *Rețele de distribuție electrică:* îndrumător de laborator / I. Vulcu, V. Dub. – TgM : UPM, 1999. – 70 p
- *Transportul și distribuția energiei electrice :* Îndrumător de laborator / I. Vulcu, V. Dub. – TgM : UPM, 1999. – 78 p.

- *Identificarea și afișarea defectului monofazat* / I. Vulcu, V. Dub, H. Grif. – TgM : UPM, 2002. – 210 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Careul cu prieteni* / Romeo Soare. – TgM : Editura Ambasador, 1996.
- *Népújság*, 1999. márc. 31.

(A. T.)

DUDA, Alexandru-Nicolae, ing. silvic; n. 25 iul. 1931, Gurghiu. Studii: Gimnaziul Romano-catolic, Reghin (1942-44); Gimnaziul „P. Maior”, Reghin (1944-48); Lic. nr. 1, TgM (1948-50); Fac. de Silvicultură, Brașov (1951-56), absolvent cu diplomă de merit. Activitate profesională: ing., Ocolul Silvic Sovata (1956-57); asist. univ. (1957-61); șef lucrări, Fac. de Silvicultură, Brașov (1961-66); dir., AGVPS, București (1966-89). Activitate științifică în silvicultură și gospodărirea vânatului. A participat la diferite simpozioane și congrese pe

teme de vânătoare în țară și străinătate: Sopron (1961); Budapesta (1968-69); Italia (1971); Franța (1977); Varșovia (1983). A publicat peste 20 de articole în reviste de specialitate: *Vânătorul și Pescarul* (1968); *Vânătorul și Pescarul Sportiv* (1978, 1981, 1983). Distins cu Ordinul Muncii (1969); Ordinul „T. Vladimirescu” (1974); Ordinul Muncii II (1982); Medalia jubiliară „60 ani LAT” (1983). Membru în Cons. Internațional de Vânătoare (1968-); Cons. Internațional pentru Protecția Animalelor (1970-). Hobby-uri: vânătoare, filatelie.

Lucrări publicate:

- *Salmonicultură – prelegeri dactilografiate.* – Brașov : Fac. de Silvicultură Brașov, 1964. – 240 p.
- *Călăuza vânătorului.* – București : Ceres, 1967. – 290 .
- *Ghidul examenului de vânător.* – București: Editura AGVPS, 1967, 1969. – 160 p.

- *Vânat și vânător.* – TgM : Tipomur, 1993. – 270 p.

(A. T.)

DUDEA, Corneliu, medic, prof. univ.; n. 21 mart. 1927, Sighetu-Marmației (MM). Studii: Lic. „Dragoș Vodă”, Sighet (1937-40); Lic. „Diaconovici Loga”, Timișoara (1940-45); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1945-51), absolvent cu diplomă de merit. Dr. în medicină cu teza: *Cordul pulmonar cronic. Contribuții la studiul unor aspecte ale cardiopatiei din CPC*

(1967). Activitate profesională: medic consultant, Spital Hațeg (1951-52); Clinica Balneologică Cluj (1952-53); asist. univ. (1953-64); șef de lucrări, Clinica Medicală I, IMF Cluj (1964-67); conf. univ. (1968-70); prof. univ., Clinica Medicală I, IMF TgM (1970-97); decan, Fac. de Medicină Generală, IMF TgM (1981-84). A participat la peste 40 de congrese, simpozioane și consfătuiri din țară și din străinătate. Activitatea științifică cuprinde peste 330 lucrări din domeniul medicinei interne - în special cardiologie, dar și reumatologie - fizioterapie, hematologie, gastroenterologie, biochimie clinică – din care 72 publicate. Specializări: Cluj-Napoca (1962); Praga (1965, 1969). Membru titular în AȘMR. Hobby-uri: istoria picturii.

Lucrări publicate:

- *Electrocardiografie teoretică și practică.* – București : Editura Medicală, 1981. – 942 p.
- *Atlas de electrocardiografie clinică.* – București : Editura Medicală, 1988. – 630 p.
- *Atlas de electrocardiografie clinică / Ed. 2.* – București : Editura Medicală, 1996. – 678 p.
- *Atlas de electrocardiografie clinică / Ed. 3.* – București : Editura Medicală, 1999. – 718 p.

- în colaborare:

- *Ateroscleroza.* – 1963.
- *Manual de medicină internă.* – 1963.
- *Practica consultațiilor în ambulatoriu.* – 1971.

- *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.
 - *Propedeutica bolilor cardio-vasculare* / C. Ducea, R. Vlaicu. – București : Editura Medicală, 1976. – 397 p.
 - *Elemente de patologie medicală pentru anul 4 medicină generală și pediatrie* / Simion Cotoi, Corneliu Ducea, Rona Ladislau. – TgM : IMF, 1978. – 307.
 - *Diagnosticul bolilor cardio-vasculare* / C. Ducea, R. Vlaicu. – București : Editura Medicală, 1979. – 707 p.
 - *Elemente de Policlinică Medicală : curs* / C. Ducea, S. Cotoi, Brassai Z. – TgM : IMF, 1980.
 - *Patologia sistemului nervos vegetativ*. – 1982.
 - *Curs de patologie medicală*. – Vol. 2. – Boli digestive și bolile hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Ducea și conf. dr. Rona Ladislau. – TgM : UMF, 1983.
 - *Miocardiopatia obstructivă*. – 1983.
 - *Tratat de medicină internă*. – 1988.
 - *Îndreptar de diagnostic și tratament al bolilor cardio-vasculare*. – 1989.
 - *Tratat de medicină internă*. – 1989.
 - *Curs de patologie medicală*. – Vol. 3. – Boli hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Ducea și prof. dr. Oltean Galafton. – TgM : UMF, 1994.
 - *Tratat de medicină internă*. – 1994.
 - *Cardiopatiile valvulare* / C. Ducea, D. Rădulescu, S. Ducea. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 1995. – 587 p.
 - *Sexualitatea umană*. – 1996.
- Referințe:**
- *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – 1995.
 - *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben 1990-1999* / Fülöp Mária. – 2002.

(A. T.)

DUDUTZ Gyöngyi, farmacist: prof. univ.; n. 25 nov. 1943, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Farmacie (1966). Dr în științe farmaceutice cu teza: *Studiul fizico-chimic al interacțiunilor acidului boric cu substanțe polihidroxilate sau tioderivați* (1991). Farmacist principal (1991). Farmacist intern (1965-67); farmacist OFR Târnăveni (1967-68); preparator (1968-74);

asist. univ. (1974-80); șef de lucrări (1980-94); șef de disciplină (1983-); conf. univ. (1994-00); prof. univ. (2000-) și cancelar la catedra de industria medicamentului și biotehnologiei farmaceutice IMF TgM. Prof. consultant la Univ. Corvinus, Fac. de Horticultură, secția învățământ la distanță Miercurea-Niraj. Are 135 de lucrări publicate și comunicate la manifestări științifice naționale și internaționale. Publică în revistele: *Farmacia, Revista Medicală și Farmacia – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle, Orvostudományi Értesítő, Clujul Medical, Practica farmaceutică*. Membră în Soc. Europeană de Toxicologie; Soc. de Științe Farmaceutice din România; Soc. Europeană de Toxicologie; Soc. de Științe Farmaceutice din România; AOȘR; EME; Col. Farmaciștilor din România.

Lucrări publicate:

- *Gyógyszeripari technológia*. – Mv. : OGYE, 1994. – 3. köt. : *Néhány gyógyszeralapanyag gyártási technológiájának vázlatos ismertetése* : Egyetemi hallgatók számára – 1994. – 145 p.

- în colaborare:

- *Gyógyszeripari technológia* / Ristea Jan, Dudutz Gy. – Mv. : OGYI, 1981-1982. – 1. köt. : *Alapfogalmak és alaplőveletek*. – 1981. – 152 p.; 2. köt. *A gyógyszervegyészetben használatos kémiai alaplőveletek*. – 1982.
- *Biokémiai alapismeretek*: Egyetemi jegyzet / Stefanovitsné dr Bányai Éva, dr. Dudutz Gyöngyi, dr Fehér Illés. – Budapest : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, 1996. –181 p.
- *Biokémia* / Stefanovitsné Bányai Éva, Dudutz Gyöngyi, Fehér Illés. – 2. átdolgozott kiad. – Budapest : Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem, 1999. –181 p.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – TgM : Mentor, 1999. – p. 237-243.
- *Gyógyszeripari biotechnológia és génterápia az ezredfordulón* / Dudutz Gyöngyi, Csépp Katalin. – Mv. : Procardia, 1999.

- *A gyógyszertervezés alapjai.* – 1999.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. (F. M.; A. T.)

DULĂU, Emil, medic; n. 11 sept. 1939, com. Filea de Sus (CJ) – m. 1990 TgM. Studii: Lic. „Ady-Șincai” din Cluj (1956); IMF Cluj (1962). Dr. în științe medicale cu teza: *Cercetări clinice, biochimice și electromiografice în bolile musculare de diverse etiologii* (1977). Activitate profesională: medic în circumscripțiile sanitare rurale Matei și Sintereag (BN) și Ghindari (MȘ); din 1967 ocupă postul de preparator la disciplina de neurologie a IMF TgM;

medic specialist (1969-); asist. univ. (1969-90); medic primar neurolog (1990); șef de lucrări (1991-). Activitate de cercetare în domeniul electromiografiei; a elaborat 85 de lucrări științifice, din care, 41 publicate în țară, 7 apărute în străinătate, 37 comunicate la diverse manifestări științifice.

Lucrări publicate:

- *Semiologie neurologică.* – TgM : IMF, 1979.
- în colaborare:
 - *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
 - *Neuropatii periferice.* – sa.
 - *Metode moderne de neuro-fiziologie clinică.* – sa.
 - *Neurologie.* – 1993.

Referințe:

- *Revista de Medicină și Farmacie = Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle.* Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 101-102. (A. T.)

DULĂU, Mircea, ing.; n. 6 dec. 1964, com. Urmeniș (BN). Studii: Șc. Gen. Ulieș, com. Râciu (MȘ) (1971-79); Lic. Industrial nr. 1, TgM (1979-83); IIS, TgM (1986-90); UT TgM, Fac. de Inginerie, specializarea Automatică și Informatică Industrială (1990-95). Drd. la UT Cluj-Napoca cu teza: *Contribuții la optimizarea procesării cu fascicul de electroni* (teză în pregătire). Activitate profesională: electrician, Azomureș (1983-90); tehnician, UT TgM (1990-95); preparator univ. (1995-97); asist. univ. (1997-00); șef lucrări UPM TgM (2000-). Cercetări în domeniul electrotehnologiilor, în special al prelucrărilor cu fascicul de electroni. Participă la peste 10 conferințe, simpozioane, colocvii. Publică studii și articole în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UPM TgM* (1994-95, 1998-99); *Revista TMCM* (2000). Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: calculatorul, rebusul.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Ingineria reglării automate : Îndrumător de laborator.* – 1998.
- *Sisteme cu control distribuit* / M. Abrudean, M. Dulău. – TgM : UPM, 1998. – 145 p.
- *Sisteme de control : curs* / M. Abrudean, M. Dulău. – TgM : UPM, 1998. – 146 p.
- *Technologic Systems and Materials in the Machines Building.* – Romanian Academy, Branch Office of Iași, 2000.
- *Electrotehologii* : lucrări de laborator. – 2001.
- *Automatizarea proceselor termice și chimice* / Mircea Dulău, Mircea Chindriș. – TgM : UPM, 2002. – 138 p.
- *CAD și Automatică: Lucrări de laborator* / M. Dulău, E. Geampănă. – TgM : UPM, 2002. – 80 p.

(A. T.)

DUMBRAVĂ, Partenie, economist, prof. univ; n. 18 noi. 1940, Sânpetru de Câmpie. Studii: Șc. Tehnică Comercială TgM; Fac. de Științe Economice Cluj. Dr. în economie. Din 1966 până în 1975 a fost cadru didactic la Institutul Agronomic din Cluj, apoi la catedra de

contabilitate a Fac. de Științe Economice din Cluj-Napoca; prof. univ.; expert contabil din 1984.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Contabilitatea de gestiune*. – 1993.
- *Contabilitatea de gestiune în comerț*. – 1997.
- *Contabilitatea financiară a agenților economici din România*. – 1997.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 108.

(A. T.)

DUMBRAVĂ, Vasile, prof. și publicist; n. 11 iul. 1859, Reghinul Săsesc – m. 6 iun. 1911. Studii: lic. la Beiuș; teologia la Oradea și Strigon și științele naturale la Univ. din Cluj. Prof. suplinitor (1884) și definitiv (1887) și dir. (1907) al lic. din Beiuș; arhidiacon onorofoc. A fost prof. de științe naturale, geografie și, în final, de gimnastică. A colaborat la *Familia*.

Lucrări publicate:

- *Istoria naturală, după H. Sztérényi* / Traducători V. Dumbravă și V. Borlan. – 1889.

Referințe:

- *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940.

(A. T.)

DUMITRESCU, Ștefan, ing. silvic.; n. 22 feb. 1930 Dudescu-Călmățui (GL) – m. 6 iul. 1998, TgM. Studii: Lic. „A. Șaguna” Brașov (1942-50); IP Brașov, Fac. de Silvicultură (1950-55). Activitate profesională: Ocolul Silvic Lunca Bradului (1955); Ocolul Silvic Brețcu; ing. șef DREF TgM (1967); dir. și inspector șef, Inspectoratul Silvic jud. Mureș (1972-91). Participă la reuniuni științifice internaționale: CAER (1971). A publicat 23 de articole din domeniul protecției mediului și 83 pe teme de silvicultură în reviste de specialitate: *Vânătorul și pescarul sportiv* (1998); colaborator la Radio TgM. Specializări: București; Brașov. Distins cu „Ordinul Muncii,” cls. a II-a (1969). Membru în Asoc. Vânătorilor și Pescarilor. Hobby-uri: tenis, schi, vânătoare, pescuit.

Lucrări publicate:

- *Vânători de pomină*. – s.l. : s.n., 1995.
- *Vânătoarea între pasiune și decepții*. – TgM : Tipomur, 1996. - 236 p.

- în colaborare:

- *Statutul deontologic al inginerului silvic*. – s.a.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, nr. 132 (9 iul. 1998) p. 2.
- *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic. – 2002. (A. T.)

DUNĂREANU, Ion – Dumitru, filozof, antropolog; n. 24 ian. 1938, Bistreț (DJ). Studii: Șc. elementară, com. Bistreț (-1952); Lic. „T. Vladimirescu” Tg. Jiu (-1963); UBB, Fac. de Filozofie (-1969). Dr. în filozofie cu teza: *Dialectica raportului spontan-conștient* (1987). Activitate profesională: cadru didactic univ. la UMF TgM (1969-) și UDC TgM. Cercetări în domeniul socio-uman, scriind 60 de lucrări susținute la simpozioane; publică în reviste de specialitate: *Anuarul UEDEC TgM* (1997). Hobby-uri: ideograme chinezești, civilizația japoneză, graiul dac.

Lucrări publicate:

- *Psihologie* : note de curs. – TgM : UMF, sa.
- *Psihologie judiciară* : note de curs. – TgM : UDC, sa.
- *Elemente de antropologia și sociologia familiei*. – TgM : UDC, 1999. – 168 p.
- *Antropologia și sociologia familiei*. – TgM : UDC, 2000. – 172 p.
- *Antropologie* : curs. – TgM : UDC, 2000.
- *Elemente de antropologie* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 303 p.
- *Familia și legea* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 101 p.
- *Familia și societatea*. – TgM : UDC, 2000. – 113 p.
- *Fondul Monetar Internațional* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 194 p.
- *Moartea albă* : studiu interdisciplinar asupra drogurilor. – TgM : Academprint, 2000.
- *Om și familia* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 103 p.

- *Omul, mediul și economia* : curs. – TgM : UDC, 2000. – 67 p.
- *Studii despre om : om, devianță, educație.* – TgM : Academprint, 2000.
- *Antropologia și sociologia familiei* / Ed. a 2-a. – TgM : Tipomur, 2001.
- *Corupția : studiu de psihologie juridică.* – TgM : Tipomur, 2001.
- *Familia românească* : curs. – TgM : UDC, 2001. – 74 p.
- *Om, limbă, comunicare* : curs. – TgM : Tipomur, 2001. – 84 p.
- *Psihologie socială* : note de curs. – TgM : UDC, 2001.
- *Psihologie socială: studii.* – TgM : UPM, 2001. – 116 p.
- *Violența în familie.* – TgM : UPM, 2003.

- în colaborare:

- *Dezvoltarea conștiinței sociale în rândurile studenților* / I. D. Dunăreanu și alții. – TgM : IMF, 1980.
- *Egalitate, frăție, unitate* / I. D. Dunăreanu și alții. – TgM : IMF, 1982.
- *Integrarea absolvenților institutelor de medicină în activitatea profesională și viața socială* / I. D. Dunăreanu și alții. – TgM : IMF, 1986.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

numeroase conferințe, 10 congrese în țară și străinătate. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1965, 1969); *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Series Chemia* (1973, 1978); *Revista de chimie* (1977); *Farmacia* (1995); *Revista de medicină și farmacie / Orvosi és. Gyógyszerészeti Szemle* (1996, 1999, 2001). Specializări: Praga, Bratislava (1973). Distincții: Premiul „Congresul Național de Farmacie”, 1998. Membră în AOȘR; Soc. de Științe Farmaceutice din România; Soc. de Etnomedicină din Austria.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Analize instrumentale.* Lucrări practice / S. Dușa, Foris I., Ferencz L. – TgM : Litografia UMF, 1994.
- *Teste de chimie anorganică* / Ed. 3-a. – 1995.
- *Teste de chimie organică* / Ed. 4-a. – 1995.
- *Chimie analitică calitativă* : bazele practice / S. Dușa, I. Foris. – TgM : Tipomur, 1998. – 243 p.
- *Îndreptar de lucrări practice de chimie analitică cantitativă* : curs / Silvia Dușa, Brândușa Mitroi. – TgM : UMF, 2001. – 185 p.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

DUȘA, Silvia, chimist, prof. univ.; n. 31 mart. 1939, Sântana de Mureș. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian”, TgM (1954-57); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie (1957-62). Dr. în chimie cu teza: *Utilizarea de electrozi de PT – pretrați la indicarea punctului de echivalență în volumetrie* (1979). Activitate profesională: conf. univ. (1962-); șeful disciplinei chimie (1962-); membru în Cons. Prof. (1990-); membru în Senatul UMF TgM (1990-); secretar științific al Cons. Prof. al Fac. de Farmacie (1990-00). Domenii de cercetare: studii privind îmbunătățirea metodelor fizico-chimice aplicate în controlul medicamentelor; valorificarea plantelor medicinale din flora spontană; analiza unor ape minerale, ape reziduale, precum și a gradului de poluare a râului Mureș. Participă la

E

ÉGETŐ Árpád Béla, medic ortoped; n. 6 iul. 1923, Brașov. Studii: Facultatea de medicină la IMF Cluj (1948). Asist. univ. la catedra de anatomie (1946-48). A fost medic la Clinica Chirurgicală din TgM (1948-50); medic militar (1950-52); medic specialist ortoped până la pensionare la Clinica de Ortopedie (1952-83).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1953. – 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

EGYED-ZSIGMOND Imre, medic; n. 12 mai 1951, Lueta (HR). Studii: Facultatea de medicină la IMF TgM (1977). Dr. în științe medicale (1993). Medic de circumscripție în jud. NT (1977-81); medic secundar patolog la Centrul de cercetare sanitară (1981-85); tot aici, cercetător (1985-90), cercetător principal (1990-91). Asist. univ. (1992), șef de lucrări (1997-) la UMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Részletes korbonctan / Jung János, Ormos Jenő, Egyed Zs. Imre.* – Mv. – Szeged, 1991. – 1. rész.: *A szív-érrendszer, a légző-, az emésztőszervek, a vese és a húgyutak patológiája.* – 285 p.
- *Studii de istoria medicinei / Sub redacția I. Jung și Egyed Zs. I.* – TgM : Procardia, 1994. – 107 p.
- *Viharban.* – Mv. : Procardia Kiadó, 1994. – 108 p.
- *Általános pathologia / J. Jung, Egyed Zs. I.* – Mv. : Mentor, 1998. – 288 p.
- *Compendiu de patologie mamară.* – TgM : Mureșul, 2000.

- *Millenniumi megemlékezés.* – Mv. : Juventus, 2000.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

ELEK János, tâmplar la TgM, specialist în mobilier artistic.

Lucrări publicate:

- *Modern bútortervek.* – Kolozsvár, 1828.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írta és összeállította Gulyás Pál ; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . - 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.

(F. M.)

ELEKES Ella Mária, medic oftalmolog; n. 3 ian. 1968, TgM. Studii: Facultatea de medicină la UMF TgM (1992). Dr. în științe medicale cu

teza: *Actualități în oftalmopatia endocrină* (2004). Medic intern la Clinica de Chirurgie nr. 1 TgM (1992-94); rezident la Clinica de Oftalmologie (1994-99). Medic specialist oftalmolog (1999); medic primar la Sovata (1999-

04); Optica Optofarm TgM (1997-) și Optolens TgM (2004-). A colaborat la revista *Orvostudományi Értesítő* (1994-96, 1998-99). Membră în Soci. EME; Magyar Szemorvostársaság; Asoc. Oftalmologilor din România; Magyar Implantológiai és Refraktív Sebészeti Társaság.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Oftalmopatia endocrină* : actualități / Csizsár Anna Adrienn, Elekes Ella Mária. – TgM: Mentor, 2004. – 147 p.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

ELEKES István, medic chirurg; m. 2004. Studii: Facultatea de medicină la univ. din Cluj (1938). A fost medic secundar la spitalul din TgM.

Lucrări publicate:

- *Contribuțiuni la studiul radiologic al rahitismului.* – Cluj, 1938.

- în colaborare:

- *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* – 1. rész : *Általános sebészet pathologia.* – 239 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . - 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

ELEKES Magda, medic ginecolog; n. 1926 – m. 25 mai 2004. Medic la catedra de anatomie patologică IMF TgM (1950-55); medic specialist ginecolog la Clinica de Ginecologie și Obstetrică TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Általános kórbonctani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1952. – 1. köt. – 1952. – 358 p.

- *Probleme de morfopatologie.* – București : Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.

- *Részletes kórbonctani jegyzet / Elekes Magda, Róna László, Sándor István.* – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 1. köt. – 487 p.; 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana.* – 1954. – 501 p.

- *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.

Referințe:

- *Generisch Antal emlékkönyv.* – Budapest, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

ÉLTETŐ József, prof de economie; n. 1885, TgM – m. 30 apr. 1932, Budapesta. Studii: lic. la TgM; Academia de Științe Economice la Cluj. A fost prof. (1907-25) la lic. economice din Kecskemet, Palics, Sárvár, Kehida, aici și dir. de școală (1925-32).

Lucrări publicate:

- *Sajt- és vajgyártás.* – Budapest, [1925].

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . - 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.

(F. M.)

ENĂCHESCU, Călin, informatician; n. 24 sept. 1958, Reghin. Studii: Lic. Industrial nr. 3, Reghin (1978); UBB, Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1997). Activitate profesională: programator - analist stagiar, Întreprinderea Mecanică Bistrița (1983-84); programator, Întreprinderea Electromureș TgM (1984-90);

asist. univ. titular (1990-92); șeful colectivului de informatică (1992-); secretar științific (1996-); prodecan (1998-); decan, UPM TgM, Fac. de Științe și Litere (1999-); dir., Internet RoEdu Net, cursursala TgM; conf. univ. UPM TgM.

Publică studii și articole în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1994). Membru în European Neural Network Soc. (1993-); Soc. Română de Rețele Neuronale (1994-); New York Academy of Sciences (1997-); Comitetul Național de Coordonare al Romanian Education Network. Hobby-uri: excursiile, baschetul, pescuitul.

Lucrări publicate:

- *Elemente de inteligență artificială. Calcul neuronal.* – TgM : UT Cluj-Napoca, 1997.

- *Fundamentele rețelelor neuronale.* – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 1998. – 199 p.

- *Tehnologii avansate. Aplicații în educație.* – TgM : UPM, 1999.

Referințe:

- *Who's Who în România*. – 2002. – p. 220.
- *UT din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991. – p. 54.

(A. T.)

ENCIULESCU, Constantin, anatomist; n. 10 mai 1956, Mocin (CJ). A absolvit Fac. de Medicină în cadrul IMF TgM (1983). Asist. univ. la catedra de anatomie la IMF TgM (1985-); șef de lucrări (1996-); medic secundar obstetrică-ginecologie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sexualitatea umană*. – TgM : Casa de Editură „Mureș”, 1996. – p. 16-30, 460-463.
- *Anatomia topografică și descriptivă a trunchiului* : curs pentru învățământul stomatologic. – 2002.
- *Anatomie* : generalități-membre / C. Enciulescu, Brânzaniuc Klara, Florin Butilcă. – TgM : UMF, 2002. Vol. 1. – 169 p.

(A. T.)

ENGEL Gábor, medic.; n. 10 aug. 1852, TgM – 10 iul. 1935, Cluj. Studii: Univ. de Medicină în Leipzig și Budapesta, obținând diploma de medic obstetrician, chirurg (1875). A lucrat la spitalul univ. din Budapesta (1875-81). A fost dr. doc. univ. la Cluj (1881-); dir. spitalului de stat din Cluj (1887-18); prof. univ. agregat (1893-). A colaborat la revista *Orvosi Hetilap* și alte periodice de specialitate din țară și străinătate, cu studii și articole de obstetrică.

Lucrări publicate:

- *Az érzéstelenítés szülészeti műtéteknél*. – Budapest: Pesti Lloyd-Társulat könyvnyomdája, 1906. – 7 p.
- *A Ferenc József Tudomány egyetem klinikák és Karolina országos kórház évi kimutatása* : 1913. – Kolozsvár, 1914.
- *A Ferenc József Tudomány egyetem klinikák és Karolina országos kórház évi kimutatása* : 1914. – Kolozsvár, 1915.
- *A havi vérzés rendellenességei*. – Kolozsvár, 1918.

- în colaborare:

- *A belorvostan tankönyve*. - Budapest, 1914.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban-Exner. – 1893.
- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – Budapest, 1990- . - 7. köt. : Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. – 1990.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

ENGEL József, medic; n. 2 mai 1807, Viena – m. 2 iun. 1870, Cluj. Studii: la Lócse, Rozsnyó (1823); univ. de filozofie la Budapesta (1823-25). Din motive materiale și-a întrerupt studiile și a fost 3 ani practicant într-o farmacie din TgM (1825-28). Și-a continuat studiile, acum de farmacie și medicină, la Budapesta (1830-36), după care s-a reîntors la TgM, unde a fost medic practicant (1836-57). S-a mutat la Cluj continuând practica medicală până la moarte (1857-70). A fost ales membru corespondent în Academia de Științe Maghiară (16 dec. 1859).

Lucrări publicate:

- *Gyógyszeres értekezés a langról (Alcohol) és az égető hamagról (Lixiva pura)*. – Pest: nyomt. Özv. Patzkó Jozefa, 1829. – 78 p.
- *De morbilis*: Dissertatio inaug. medica. – Pestini: typis Lud. Landerer, 1836. – 23 p.
- *A magyar nyelv gyökérszavai*: A magyar tudományos társaság jutalomkérdésére előterjeszté. Első rangú pályamunka. - Budapest, 1839.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinyei József; Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 1-14. köt. – 2. köt. : Caban – Exner. – 1893.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországbán és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István . – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

EPERJESSY Anna, chimist; n. 20 sept. 1906, Dej – m. 30 sept. 1990, TgM. Studii: lic. la Dej; bacalureat la Marianem din Cluj (1927); Univ. „Ferdinand I.” Cluj, Fac. de Chimie la și Univ. „Mihăileana” Iași; diplomă de prof. de fizică-chimie (1937); dr. în științe chimice (1944). Prof. la Dej; chimist în fabrica de medicamente VI-HOR Cluj; asist., șef de lucrări

la catedra de chimie medicală la Univ. „Ferenc József” Cluj (1941), respectiv la Univ. „Bolyai”; conf. univ. la catedra de chimie IMF TgM (1948-52); șef de catedră la catedra de biochimie până la pensionare (1952-67).

După pensionare, șef al Secției de biochimie la Baza de Cercetări a Academiei (1967-77). Studiile au apărut publicate în : *Hoppe-Seyler's Zeitschrift für Physiologische Chemie* (1942); *Eme Orvostudományi Szakosztályának Értésítője*; *Orvosi Szemle, Revista Medicală*; *Magyar Onkológia*; *Studii și Cercetări de Neurologie*; *Die Naturwissenschaften*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Biokémia* / Eperjessy Anna, Nemes László. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. köt. – 151 p.
- *Biochimie medicală* / Redactor I Manta. – București : EDP, 1965. – 767 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Cercetări medicale*. – București, 1968.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.*
(A. T.; F. M.)

F

FABRITIUS, Josef, medic, n. 18 nov. 1818, Sighișoara – 25 febr. 1901, Brașov. Studii în orașul natal (1837); de medicină la Viena (1840-47), devenind dr. chirurg și oftalmolog. A fost medic primar la Brașov până la pensionare (în dec. 1898) și dir. spitalului oftalmologic (1872-95).

Lucrări publicate:

• *Die Mineral- Quellen zu Zajzon in Siebenbürgen* : Naturhistorisch und medizinisch dargestellt. – Wien : Gerold, 1845. – 30 p.

• *Ist Kronstadt eine ungesund Stadt?* – Kronstadt, 1887.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

• *Lexikon der Siebenbürger Sachsen*. – 1993.

• *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(A. T.; F. M.)

FARCZÁDI Gerő, chimist.; n. 10. mart. 1889 – m. ? Studii: gimnaziul unitarian din Cluj (1909); Univ. din Budapesta (1909-12); dr. (1914). A lucrat la Institutul de Chimie din Budapesta.

Lucrări publicate:

• *A radiumemanatio quantitativ meghatározásáról*. – Budapest, 1914.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FARKAS, Emeric-Ioan; Imre János, medic; n. 13 nov. 1924, Budapesta – m. 5 feb. 1993, TgM. Studii: Lic. „Dr. Ion Meșota” Brașov (1935-40); Col. Ref. „Székely Mikó”, Sf. Gheorghe (1940-43); IMF TgM (1945-51). Dr. cu teza: *Metode pentru studierea eficienței asistenței medicale ambulatorii de specialitate și căile experimentale de utilizare rațională a acestor instituții* (1967). A fost medic de

circumscripție, Pănet (1951-53); medic de circumscripție, Racoș (1953-54); medic șef, raion Ciuc, Miercurea-Ciuc (1954-56); șef laborator IMF TgM, disciplina Organizare Sanitară (1956-57); asist. univ. (1957-65); șef de lucrări; șef de disciplină – Medicină Socială (1965-80); conf. univ., IMF TgM (1980-91). Domenii de cercetare: medicină socială, biostatistică, informatică medicală. A publicat peste 300 de lucrări științifice în reviste de specialitate în țară și străinătate: *Igaz Szó* (1982); *Orvostudomány Értesítő* (1982, 1991); *Viața medicală* (1982); *Korunk füzetek* (1983); *Emlékek* (1984); *Revista medicală* (1990). Specializări: Germania (1971, 1990). Distins cu Diploma de Onoare „50 Diploma Aureum” (1998). Membru în International Hospital Federation (1966-); Soc. Internationalis Medicinae Generalis (1968-); Biometric Soc. (1970-); Union International Pour Education Sanitaire; American Public Health Assoc.; Operations Research Soc.; Soc. International de Defense Sociale. Hobby-uri: automobilism.

Lucrări publicate:

• *Medicină socială* : curs. – TgM : IMF, 1973. – 384 p.

• *Statistica medicală* : lucrări practice. – TgM : IMF, 1975 – Vol. 1. – 294 p; Vol. 2. – 1978.

- în colaborare:

• *Formulae magistralis* : / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1978. – 348 p.

- *Formulae magistralis* / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1979.
- *Formulae magistralis* / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1982.
- *Orvoslás a XX. század végén.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p
- *Formulae magistralis* : rețele medicale / Farkas Imre János, Ajtay Mihály. – TgM : IMF, 1986. –
- *Vademecum Medici Generalis* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : USSM, 1987. – 701 p.
- *Curs de medicină socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1988. – 372 p.
- *Îndreptar de lucrări practice în medicina socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1989. – 370 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.; A. T.)

FARKAS Evelyn, medic; n. 18 apr. 1952, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1963-71); UMF TgM (1971-77). Dr. în medicină cu teza: *Adaptarea și aplicarea diferitelor metode și modele ale cercetării științifice (operaționale) și sisteme informaționale în sănătatea publică și medicina muncii* (1993).

Activitatea profesională: medic intern TgM (1977-80); asist. univ. (1980-94); șef de lucrări UMF TgM (1994-); medic principal de specialitate (1983-96); șef disciplină Sănătate Publică și management sanitar (1991-); medic primar (1996-). Domenii de cercetare: sănătate publică și managementul sanitar, medicina muncii, psihosomatică, informatică medicală. Autoare a numeroase studii publicate în reviste de specialitate: *Revista „Viața Medicală”* (1982); *Korunk Füzetek* (1983); *Revista Medicală* (1983, 1984, 1990); *Igiena, Medicina Muncii și Medicina Socială* (1989); *Orvostudomány Értesítő*

(1991); *Revista de Medicină și Farmacie* (1991, 1993, 1996, 1999); *Medicus Universalis* (1992); *Clujul Medical – Revista de Medicină și Farmacie* (1997); *Buletinul informativ al Asoc. „Balint” din România* (1999-2001). Specializări: Germania (1974); Ungaria (1991, 1994). Membră în Soc. Română de Medicina Muncii (1983-); Asoc. Română de Sănătate Publică și Management Sanitar (1991-); Asoc. „Balint” din România (1996-); Soc. Oamenilor de Știință din România (1992-99); EME (1999-). Hobby-uri: literatura, muzica, turismul citadin internațional.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Formulae magistralis.* – TgM : IMF, 1978. – 348 p.
- *Formulae magistralis.* – TgM : IMF, 1979.
- *Formulae magistralis.* – TgM : IMF, 1982.
- *Orvoslás a XX. század végén.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p
- *Formulae magistralis.* – TgM : IMF, 1986.
- *Vademecum Medici Generalis* / Farkas Imre János, Farkas Evelyn. – [TgM] : USSM. Filiala Mureș, 1987. – 701 p.
- *Curs de medicină socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1988. – 372 p.
- *Îndreptar de lucrări practice în medicina socială* / Farkas E. I., Farkas E. – TgM : IMF, 1989. – 370 p.
- Simpozionul „Zoonoze” (1994; TgM). – TgM, 1994.
- *Teste de licență.* – 1999. – Vol. 1.
- *Îndreptar de lucrări practice în sănătatea publică. Legislație sanitară* / Farkas E., Janovics E. C. – TgM : UMF, 2000. – 230 p.
- *Curs de sănătate publică și management sanitar* / Farkas E., Roșu A. C. – TgM : UMF, 2001 – 136 p.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve : Adatok, emlékezősek.* – 1995.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

FAZAKAS Béla, medic parazitolog, prof. univ; n. 22 iul. 1926, Abrud (AB). Studii: Lic. „Avram Iancu” Abrud; Lic. Unitarian, Cluj; Lic. „Bethlen”, Aiud; IMF TgM. Dr. în științe medicale cu teza: *Studiul clinic și experimental în ascaridioză* (1962). Activitate profesională: preparator univ. (1950-52); asist. univ. (1952-57); șef de lucrări (1957-71); conf. univ. (1971-91); prof. univ. (1991-98); prorector UMF TgM (1991-96). Cercetări în domeniul parazitologiei medicale; a publicat peste 150 de studii și lucrări în reviste de specialitate din țară și străinătate. A organizat 10 simpozioane de specialitate la TgM; a făcut harta îmbolnăvirilor cu paraziți din jud. MS, HR, CV. A publicat studii în: *Revista Medicală – Orvosi Szemle; Microbiologie-Parazitologie- Epidemiologie; Viața Medicală; Medicinskaia Parazitologhiia; Annales de parasitologie humaine*. Specializări în parazitologie clinică la București și Budapesta. Distincție obținută: „*Comembrum Honoris Causa*”. Membru de onoare în AOȘR; Soc. de Parazitologie din Budapesta; vicepreș. în Asoc. Parazitologilor din România; Asoc. Parazitologilor din Ungaria.

Lucrări publicate:

• *Orvosi parazitológia*. – Mv. : OGYI, 1958. – 213 p.

• *Orvosi parazitológia*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1977. – 153 p.

- în colaborare:

• *Parazitologie* : manual pentru învățământul medical superior. – București: Editura Medicală, 1962. – 307 p.

• *Cercetări medicale*. – București, 1968.

• *Fertőző betegségek*. – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

• *Parazitologie medicală*. – București : Editura Medicală, 1981. – 191 p.

Referințe:

• *Index bibliografic al lucrărilor științifice medicale și farmaceutice 1970-1977*.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. - Bukarest, 1981-. – 1. köt.: A-F. – 1981.

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?*. –1. köt. – 1996.

- *Marosvásárhelyi egyetemi tájékoztató*. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F. M.)

FAZAKAS Zita, chimist; n. 16 febr. 1963, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1969-77); Lic. de Chimie nr. 1, TgM (1977-81); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie-Fizică (1981-85). Dr. cu teza: *Influența surfactanților asupra proprietăților termodinamice și cinetice ale emulsiilor cu lipozomi* (2000). Activitate profesională: prof., Lic. de Chimie, Calafăt (DJ) (1985-89); prof., Lic. „Bolyai Farkas”, TgM (1989-90); Șc. Gen. Păingeni, com. Glodeni (1990-92); Șc. Gen. Ungheni (1992-93); șef lucrări, disciplina Biochimie medicală, UMF TgM (1993-). A efectuat cercetări privind prepararea liposomilor fosfolipidici; interacțiunea acestor liposomi fosfolipidici cu detergenți ca deoxicolatul de sodiu, Triton X-10. A publicat articole în studii și reviste de specialitate: *Materiale plastice* (1984); *Revista de Medicină și Farmacie* (1996-97, 1999, 2001); *Revista medicală* (1999); *EME Orvostudomány Értesítő* (2001); *Cellular & Molecular Biology Letters* (2002); *Stomatologia Mureșeană* (2002). Membră în Soc. Națională de Biologie Celulară; EME; Soc. Română de Biochimie și Biologie Moleculară. Hobby-uri: aerobic.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Liposomi fosfolipidici – Caracteristici și interacțiuni cu săruri biliare. Implicații biomedicale* / Ș. Hobai, Fazakas Z. – TgM : University Press, 1999. – 143 p.

• *Îndrumător de lucrări practice de biochimie*. – 2000.

• *Biochimie medicală*. – 2001.

Referințe:

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

FAZEKAS András, medic; n. 26 oct. 1920, Cornești (CJ). Studii: a terminat la Col. Ref. din Cluj (1939); Univ. de Medicină la Budapesta (1945). A fost preparator la Institutul de

Anatomie Patologică, IMF TgM (1946-49); asist. univ. (1951-52). Medic de laborator la Spitalul Orășenesc din Reghin (1952-55), medic secundar la Clinica de interne TgM (1955-57), medic de circumscripție (1957-59), medic specialist patolog, respectiv medic primar până la pensionare la Spitalul Clinic Județean (1959-1989).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Általános kórbonctani jegyzet.* – Mv., 1952. – 1. köt. – 358 p.; 2. köt. – 341 p.
- *Probleme de morfopatologie.* – București: Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.
- *Általános kórbonctan.* – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Anatomie patologică* – București : EDP, 1964. – 379 p.
- *Részletes kórbonctan.* (Szervpatologia): Egyetemi jegyzet / Hecser László, Jung János, Fazakas András. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. - 258 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csikszeredáig.* – 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda,* 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda,* 2000.
- *Tizenkét év.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

FĂRCAȘ, Gheorghe, matematician, prof. univ.; n. 10 mai 1933, Chend (SJ). Studii: Școala Normală din Gherla (1946-52); Univ. din Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1952-56). Dr. în științe matematice cu teza: *Contribuții la dezvoltarea teoriei reticulelor* (1972). Activitate profesională: prof., Lic. nr. 1, Reghin (1956-61); lector la IIS TgM (1961-74); conf. univ. (1974-90); prof. univ., UPM TgM (1990-); șeful Catedrei de Matematică, IIS TgM, apoi la UPM TgM (1964-76; 1985-03); rector al IIS TgM (1976-85). Publică numeroase studii în domeniul algebrei abstracte, lucrări care au fost recenzate și în reviste de mare prestigiu și circulație mondială: *Studii și Cercetări de*

Matematică (1972); *Studia Universitatis Iași. Matematică* (1986). Atât în teza de dr. cât și în lucrările publicate în diferite periodice aduce contribuții originale la dezvoltarea algebrei abstracte, în special în domeniul teoriei reticulelor necomutative. Definește pentru prima dată 12 cls. speciale de reticule necomutative și studiază proprietățile acestora în comparație cu teoria clasică a reticulelor. Numeroase participări în comisii de doctorat. Membru în AOȘR.

• Lucrări publicate:

- *Algebră.* – București : EDP, 1979. – 176 p.
- *Algebră și geometrie analitică : pentru uzul studenților.* – TgM : UT, 1991. – 196 p.
- *Latici necomutative.* – TgM : UPM, 1997. – 196 p.
- *Teoria laticilor : curs pentru uzul studenților.* – TgM : UPM, 2001. – 131 p.

- în colaborare:

- *Matematici superioare pentru subingineri.* – 1980.
- *Matematika alimnőköknek.* – Mv., 1981.
- *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Fundamentele matematicii / Fărcaș Gheorghe, Szilágyi Miklós.* – TgM : UPM, 1997. – 337 p.

Referințe:

- *Viharban.* – 1994.
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Cuvântul liber,* an 15, nr. 31, 14 febr. 2003.
- Profesor Gheorghe Fărcaș la vârsta de 70 de ani / Coordonator Finta Béla. – TgM: UPM, 2004. – 197 p.

(A.T.)

FĂRCAȘ, Valeriu, prof., n. 26 mart. 1938, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1949-55); Academia Națională de Educație Fizică și Sport București (1957-61). Activitate profesională: vicepreș. tehnic, Clubul Sportiv „Mureșul”, TgM (1962-64); prof., Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1965-70); dir. adj., Clubul Sportiv „Mureșul” TgM (1971-72); lector univ.; conf. univ., IPed. de 3 ani, TgM, Fac. de Educație Fizică și Sport (1973-83) dir. adj., Lic. Forestier TgM (1984-99). Domenii de cercetare: didactică, kineoterapie, sociologie și psihologie

sportivă; defectologie; educație fizică și sport. Participă la peste 280 de conferințe și simpozioane; publică studii și lucrări științifice în reviste de specialitate din țară și străinătate: Röpplabda (1976); Educație fizică și sport (1989-90); Revista de pedagogie (1990); Educație

specială (1993); Revista română de kinetoterapie (1995); Știința sportului (1997, 1999, 2001). Specializări: București (1997). Membru în Soc. Prof. de Educație Fizică și Sport, preș. Filiala MS și membru în Cons. Național (1995-).

Hobby-uri: studiul și cercetarea științifică.

Lucrări publicate:

- *Cultură fizică medicală* : curs. – TgM : I Ped, 1973. – 377 p.
- *Didactica educației fizice școlare*. – TgM : I Ped, 1978. – Vol. 1-2. – 535 p.
- *Educație fizică în aer liber*. – București : Editura Sport-Turism, 1978. – 244 p.
- *Educația fizică și sportul de masă*. – TgM : I Ped, 1981. – 168 p.
- *Educația fizică și sportul de masă*. – București : Editura Sport-Turism, 1981. – 170 p.
- *Caietul profesorului de educație fizică*. – TgM : CCD, 1995. – 250 p.
- *Didactica educației fizice* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 298 p.
- *Didactica educației fizice*. – TgM : Editura UPM, 2003. – 304 p.
- *Lucrări științifice publicate: 1996-1999*. – TgM : sn, sa. – 39 p.

Referințe:

- *L' enseignement et la pedagogie en Roumaine*. – Paris, Edit. Didactique et Pedagogique, 1980.
- *Bibliografia educației fizice și a sportului*. – București : Editura Sport-Turism, 1983.

(A. T.)

FEKETE Pál, viticultor, a fost prof. ambulant de viticultură în Seuca; inspector de viticultură și vinificație la Târnăveni (1893-97). Articolele lui de economie și mai ales de

viticultură au apărut în revistele *Erdélyi Gazda* (1870-); *Borászati Füzetek* (1872-74).

Lucrări publicate:

- *A karikás szőlőmivelés legajánlatosabb rendszere*. – Kolozsvár, 1877.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FERENCZ László, medic, prof.univ.; n. 28 iun. 1933, Făget (TM). Studii: la Col. Ref. (1944-48); Lic. maghiar de băieți nr. 2 din Cluj (1948-52); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1952-58). Dr. în științe medicale cu teza *Studiul mecanismelor de adaptare cardiovasculară la vârstnici* (1978). Membru al corporației doctorilor al Acad. Maghiare de Știință. Medic principal de circumscripție la Lisnău, Malnaș Băi, Micfalău (Covasna) (1958-67). Preparator la Clinica medicală nr. 2 din TgM (1967-70); asist. univ. (1970-90); șef de lucrări (1990-92); conf. univ. (1992-98); prof. univ. (1998-2003), până la pensionare (1 oct. 2003.) la IMF respectiv UMF TgM. Medic specialist de med.

internă (1970), medic primar (1990). Șeful Clinicii de boli cronice, respectiv Clinica de reabilitare cardiovasculară (1993-2003). Domenii de cercetare: efectul mofoterapiei și a băilor carbogazoase asupra circulației periferice, investigații cardiovasculare, probleme de geriatrie: adaptare cardiovasculară a vârstnicilor, morbiditatea vârstei a III-a, posibilitățile de tratament și evoluția hipertensiunii arteriale la vârstnici; studii epidemiologice în colectivități. Rezultatele cercetărilor au fost concretizate în peste 130 lucrări comunicate și 62 lucrări publicate: *Revista Medicală* (1965, 1970, 1973, 1980, 1996); *Wiener Med. Wchsr.* (1967); *Ärztliche Praxis* (1969); *Dtsch. Ärzteblatt*

(1969); *Nutrition Rep. Intern* (1971); *Medicina Internă* (1973, 1977), *Z. Physioother.* (1978); *Forsch. Transfus. Immunhaematol.* (1979); *Orvostudományi Értesítő* (1993-96, 2000, 2004). A participat la multe congrese, simpozioane naționale și internaționale de cardiologie, medicină internă, gerontologie din țară și străinătate.

Lucrări publicate:

- *Belgyógyászati diagnosztika.* – Mv. : OGYI, 1978.
- *Belgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1983. – 277 p.
- *Általános tünettan.* - Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 1998.
- *A légzőszervi betegségek diagnosztikája.* - Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 1999.
- *A mozgásszervi betegségek diagnosztikája.* - Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 1999.
- *A belgyógyászati diagnosztika kézikönyve.* – Mv. : OGYE, 2002- . – 1. köt. – 2002. – 927 p.; 2. köt. – 2003. – 1087 p.; 3. köt. – 2003. – 983 p.

- în colaborare:

- *Belgyógyászati tünettan* : 3. éves orvostanhallgatók számára. – 2. köt. – 1981.
- *Curs de medicină internă* / sub red. Horváth Endre. – TgM : IMF, 1981.
- *Szemponatok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalszky P. – Mv. : OGYI, 1982. – 2. köt. – 493 p.
- *Belgyógyászat.* – 1983.
- *Szemponatok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalszky P. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1987.
- *Belgyógyászati tünettan* : jegyzet III. éves orvostanhallgatók számára. – TgM : OGYE, 1996. – 2. köt. – 374 p.; 3. köt. – 365 p.
- *Belgyógyászat. Kardiológia* / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.
- *Kardiológia és angiológia.* – Budapest : Springer, 1999.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

- *Orvostudományi Értesítő*, 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Népijság* 2002. nov. 19.
- *Székegyföld* 2.sz., 2004. febr.

(F. M.)

FERENCZ László, ing. chimist; n. 14 sept. 1961, Eremitu. Studii: Șc. Gen. nr. 3 TgM; Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1976-80); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Chimie și Inginerie Chimică (1981-86). Dr. în chimie cu teza: *Noi sulfamide cu nucleu acridinic. Relații cantitative structură-activitate în clasa sulfamidelor* (2002). Activitate profesională: ing. chimist, Combinatul

Chimic Târnăveni (1986-90); șeful Laboratorului de analize și încercări de materiale, Plasmaterm (1990-94); lector univ. UMF TgM (1994-). Cercetări în domeniul fluoroborăților; analize chimice instrumentale și încercări de materiale

referitoare la oțeluri; implementarea și utilizarea metodelor ISO și EN în spectroscopie, poligrafie, potențiometrie, metode termice, volumetrie, gravimetrie, sinteza medicamentelor, proiectarea medicamentelor asistată pe calculator (CADD), biofarmacie, farmacocinetică, retrometabolism, complecșii de incluziune ai citrodextrinelor. Autor și coautor a 17 articole publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie* (1992, 1996-98, 2002-03); *EME Múz. Füz.* (1993, 1995-99); *Farmacica* (1997, 2003); *Die Pharmazie* (2000); *Revue Roumaine de Chimie*; *Analele Univ. „Al. Ioan Cuza” Iași* (2003); *Revue Roumaine de Chimie* (2003). Specializări: Ungaria (1996; 2000-01). Membru în Corporația Doctorilor din cadrul Academiei Maghiare de Științe; Soc. EME. Hobby-uri: calculatoare, electronică, instrumente, mașini, astronomie, construcția de telescoape, pictură, sculptură.

Lucrări publicate:

• *Sistemul FoxPro pentru farmaciști. Lucrări practice pentru studenți.* – TgM : Litografia UMF, 1996.

• *Prelucrarea datelor experimentale.* – TgM : Litografia UMF, 1997.

• *Utilaj chimic în industria medicamentelor.* – TgM : Litografia UMF, 2003.

- în colaborare:

• *A gyógyszertervezés alapjai.* – 1999.

• *Analize instrumentale. Lucrări practice / S. Dușa, Foris I., Ferencz L.* – TgM : Litografia UMF, 1994.

Referințe:

- *Româniai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.*
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Who's Who in România.* – 2002.

(A. T.)

FERENCZI Benő, feroviar, funcționar; n. 2 iul 1842, Cașinu Nou (HR) - ? Studii: la Șumuleu și TgM. A fost practicant de administrație (din 1864 la TgM), a fost ales pretor (1867), a devenit controlor general de mișcare la căile ferate de stat (1870-). A publicat articole de specialitate de cale ferată.

Lucrări publicate:

• *Calculator* : Segédtablázatok általában szorzási-, osztási- és arányszámolási műveletek végrehajtásához, valamint díjak, illetékek és százalékkiszámításához. – Budapest, 1885.

• *Vasuti földrajz.* – Budapest, 1892.

• *Vasuti földrajz.* – 2. kiad. – Budapest : Pesti könyvnyomda, 1902. – 519 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnye József.* – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *Magyar könyvészet, 1901-1910 / Petrik Géza.* – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnye József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FERENCZI NAGY Gabriella, medic internist, pneumofiziolog; n. 28 oct. 1918, Peșteana (HD) – m. 26 iul 2002, TgM. Studii:

Tüdőgyógyászat.

Lucrări publicate:

• *Amit a tuberkulózisról mindenkinek tudnia kell.* – Mv. : Tartományi Egészségügyi Nevelési Ház, [1962]. – 16 p.

- în colaborare:

• *Phthysiológiai jegyzetek* – Mv. : OGYI, 1952. – 326 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

FERENCZY Ferenc, prof.de zootehnie; n. 15 sept. 1860, Morăști – m. ?, Keszthely (Ungaria). Și-a început activitatea la Mănăstur, Cluj (1885) și apoi în diferite alte orașe, stabilindu-se la Keszthely.

Lucrări publicate:

• *Magyarországi parlagi juhok.* – Budapest : Légrády Testvérek könyvnyomdája, 1903. – 13 p.

• *Sertésenyésztés.* – Keszthely, 1920.

Referințe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910 / Petrik Géza.* – Budapest: Magyar Könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnye József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992.

(F. M.)

FESZT György, medic radiolog, prof. univ.; n. 13 apr. 1889, Cluj – m. 7 ian. 1952, TgM. Studii: obține diploma de medic la Cluj (1912). A fost asist. univ. la Univ. „Ferenc József” din Cluj (1913-19); medic specialist radiolog la Cluj (1919-41); conf. univ. de radiologie, la Univ. „Ferenc József” din Cluj (1941-45); prof. univ. de radiologie medicală la Univ. Bolyai din Cluj

(1945-48), apoi la IMF TgM (1948-52). A avut un rol deosebit în organizarea învățământului univ. de medicină la TgM. ca decan al Fac. de Medicină, IMF TgM (1945-49); rector al IMF (1949-52); șeful Clinicii de Radiologie. Domenii de cercetare: radiodiagnosticul tubului gastro-intestinal, căilor biliare și urinare, radioterapia antiinflamatoare și antitumorală. Studiile apar în: *Erdélyi Orvosi Lap*; *Magyar Röntgen Közlöny*; *Magyar Nőgyógyászat*; *EME Orvostudományi Értesítő*; *Ardealul Medical*; *Orvosi Szemle* (Kolozsvar).

Lucrări publicate:

- *A röntgensugár.* – Mv. : OGYI, 1946. – 31 p.
- *Orvosi Röntgentan.* – Mv. : OGYI, [1947]. – 1. rész : *Elméleti alapismertek.* – 251 p.
- *Az orvosi röntgentan elméleti alapismertei.* – Mv. : OGYI, 1948.

Referințe:

- *Revista Științelor Medicale – Medicina Internă*, an. 4., nr. 1, 1952. – p. 60.
- *Româniai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 1. köt: A-F.
- *Orvostudományi Értesítő* 75, 2002, p. 280-285.
- *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* nr. 48, 2002, p. 163-164.

(F. M.)

FESZT György; Gheorghe, medic, prof. univ.; n. 15 sept. 1925, Cluj. Studii: Lic. Ref. de băieți, Cluj (1936-44); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Medicină (1944-46); IMF TgM (1946-50). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuții la problema participării sistemului nervos în acțiunea unor substanțe medicamentoase și toxice* (1963). Activitate profesională: extern la catedra de anatomie patologică, Clinica medicală TgM (1946-49); preparator univ. (1949-50); asist. univ. (1950-53); șef de lucrări; lector univ. (1953-64); conf. univ. (1964-72); prof. univ. la disciplina de farmacologie a Fac. de Medicină IMF TgM (1972-95); prof. consultant (1995-); conducător de doctorate.

Activitate științifică în farmacologia experimentală a sistemului nervos și cardiovascular; farmacologia termoreglării, durerii și analgeziei; reglarea metabolismului gazos și electrolitic. Participă cu lucrări la 18 congrese internaționale: Praga (1963, 1970); Seghedin (1965); Pécs (1967); Weimar, Drezda (1967); Basel (1969); Budapesta (1974, 1979, 1985, 1991, 1999); Paris (1978); București (1981), Leipzig (1990); Munkacevo (1995); Kaposvár (1996); München (1998); Tihany (2003) și la peste 60 de reuniuni științifice în țară. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Acta Physiologica* (1955-67); *Revista Medicală – Orvosi Szemle* (1955-92); *Farmacia* (1958-67); *Comunicările Academiei RPR* (1959-60); *Studii și Cercetări de Fiziologie* (1959-71); *Biulleten Eksperimentalnoi Biologhii i Mediținii* (1960); *Biochemical Pharmacology* (1963); *Revue des Sciences Médicales* (1960-63); *Studii și Cercetări de Endocrinologie* (1960-80); *Fiziologia normală și patologică* (1961-72); *Revue Roumaine de Physiologie* (1964); *Experientia* (1965); *Medicina et Pharmacologia Experimentalis* (1965); *Endocrinologie* (1977); *Neurologie, psihiatrie, neurochirurgie* (1983); *Experimental and Clinical Endocrinology* (1985); *Pharmacology* (1977); *Viața medicală* (1980); *Buletinul Academiei de Științe Medicale* (1987); *EME Orvostudományi Értesítő* (1992-2004); *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992-); *Fundamental and Clinical Pharmacology* (1999); *Durerea acută și cronică* (1996, 1998), *Neuropsychopharmacologia Hungarica* (2003). Specializări: URSS (1959); Ungaria (1963, 1965). Distins cu „Medalia Muncii” (1965); „Evidențiat în Munca Medico-Sanitară” (1961); Medalii comemorative (1972, 1974); „Prof. univ. evidențiat” (1983); „Prof. de onoare” (2002); premiu „Pápai Páriz Ferenc” (2002). Membru în USSM din România (1950-); preș.

Filiala Jud. Mureș a secției de farmacologie și terapeutică a USSM (1969-96); vicepreș. pe țară a Soc. Române de Farmacologie, Terapeutică și Toxicologie Clinică, Filiala Mureș (1991-97, 2001-); International Soc. of Biochemical Pharmacology (1973-); Soc. Națională de Biologie Celulară (1984-); Worldwide Hungarian Medical Academy (1998-); membru (1990-) și preș. Secției Medicale a EME (1998-02); New York Academy of Sciences (1999-); al corporației doctorilor Academiei de Științe Maghiare (2000-); Soc. Maghiară de Bioetică (2001-), Asoc. de Algeziologie din România (2004). Hobby: bibliofilie.

Lucrări publicate:

- *Gyógyszertan.* – Mv. : OGYI, 1961. – 1. rész. – 1961. – 232 p.
 - *Farmacologie* : curs. – TgM : IMF, 1979. – Vol. 1: *Partea generală. Sistemul nervos.* – 1979. – 236 p.; Vol. 2.: *Medicația organelor efectoare, metabolico-tisulară și antiinfecțioasă.* – 1983. – 306 p.
 - *Gyógyszertan.* – Mv. : OGYI, 1979, 1983. – 1. köt. : *Általános rész. Idegrendszerre ható gyógyszerek.* – 1979. – 228 p.; 2. köt. : *Az effektor szervekre, szövetekre és anyagcserére ható gyógyszerek. Az élő kórokozókra ható szerek.* – 1983. – 306 p.
- în colaborare:**
- *Gyógyszertani jegyzet* / Obál Ferenc, Feszt György, Kelezn Attiláné. – Mv. : OGYI, 1952. – 446 p.
 - *Gyógyszertani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. köt. – 1954. – 264 p.; 2. köt. – 1955. – 351 p.; 3. köt. – 1954. – 133 p.
 - *Farmacologie.* – București : EDP, 1964.
 - *Cercetări medicale.* – București, 1968.
 - *Aspecte normale și patologice ale reglărilor neuroendocrine.* – 1985.
 - *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie.* – 1988.
 - *Farmacologie experimentală* / sub redacția Maria T. Dogaru. – 1998.
 - *Transparent de farmacologie și toxicologie.* – Arad : Vasile Goldiș University Press, 1999.
 - *Tizenkét év.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 1. köt: A-F.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Népújság,* 1998. jún. 12.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Farmacologi și toxicologi din România.* – 2003.
- *Székegyföld* 5.sz., 2004.

(A. T.; F. M.)

FESZT Tibor, medic, cercetător științific; n. 23 sept. 1929, Cluj. Studii: Lic. Ref. de Băieți, Cluj (1940-48); IMF TgM (1948-54). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuții la studiul modificărilor histometabolice în encefalomielite alergică experimentală* (1971). Activitate

profesională: șef de laborator la Catedra de histologie, IMF TgM (1954-58); cercetător științific; șef de sector, Academia Română - Baza de Cercetări TgM (1958-64); cercetător științific principal, AȘMR, Centrul de

Cercetări Medicale TgM până la pensionare (1970-90). Domenii de cercetare: morfofpatologia experimentală a encefalomielitei, hepatopatiilor și aterosclerozei; histochimie; studiul extractelor vegetale cu acțiune asupra metabolismului lipidic. Participă cu lucrări la congrese internaționale de histologie, histochimie, morfofpatologie, neurochimie din Paris, Varșovia, Sofia, Bruxelles, Budapesta, București (1960-76). Are patru inovații, a publicat peste 300 de articole științifice de specialitate apărute în limbile română, maghiară, engleză, rusă, germană, franceză și (1954-2000). Specializări: URSS (1961); Ungaria (1964). Distins cu „Medalia Muncii” (1965); „Certificat of Merit”, London (1971); „Evidențiat în munca medico-sanitară” (1978). Membru în USSM din

România (1954-); Soc. de Pathologie Comparée din Paris (1968-); EME (1990-); al corporației doctorilor Academiei de Științe Maghiare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Cercetări medicale.* – București, 1968.
- *Az érelmeszesedés kutatása és leküzdése* / Feszt T., Kerekes M. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1976. – 128 p.
- *Ateroscleroza pe înțelesul tuturor* / Kerekes M., Feszt T. – București : Editura Medicală, 1977. – 93 p.
- *Ateroscleroza* / Feszt T., Kerekes M. – București : Editura Medicală, 1978.
- *Ép testben ép erek. Az érelmeszesedés megelőzése* / Feszt T., Kerekes M. – București : Editura Medicală, 1983. – 109 p.

Referințe:

- *World Who's Who.* – 1968.
- *Man of Achievement* (Cambridge). – 1971.
- *Dictionary of International Biographic.* – 1971.
- *Vörös Zászló* 1971. nov. 27.
- *România pitorească*, oct. 1979.
- *A Hét* 47. sz., 1985. nov. 14.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

FILEP Emőd, fizician; n. 23 dec. 1942, TgM. Studii: Lic. Teoretic „Bolyai Farkas,” TgM. (1956-60); UBB Cluj, Fac. de Fizică, secția Electro-radiofizică. (1960-65); Univ. „Al. I. Cuza”, Iași, Fac. de Matematică și Fizică. Dr. în fizică (1984-89). Prof. de fizică la Lic. Teoretic nr. 1. Sighișoara (1966-67); fizician, fizician principal, cercetător principal III. la Centrul de Cercetare și Inginerie Technologică, Metalotehnica TgM (1967-95); denumirea centrului s-a transformat în PLASMATERM-SA (1993); prof. de fizică la Lic. Teoretic „Bolyai Farkas” TgM (1995-96); lector UBB Cluj-Napoca (1996-02); conf. univ., Fundația Sapienția (2002-). Domenii de cercetare: tratamentul termochimic al suprafețelor de oțel în plasma descărcării luminiscente. A participat

la peste 40 conferințe, simpozioane, autor și coautor a peste 50 studii și articole publicate în: *Revista de fizică și chimie* (1960-67); *Industria ușoară* (1967-72); *W WEAR* (1972); *Surf. Eng.* (1984). Distincții obținute: medalie de aur la Târgul Internațional din Leipzig (1982) pentru Instalația de nitrurare în plasmă. Membru în EMT (1993). Hobby-uri: pescuit la muscă udă și la năluci artificiale.

Lucrări publicate:

- *Fizika* : Példatár- Optika. – Cluj-Napoca : Studium, 1996. - 70 p.

- în colaborare:

- *Mechanikai hullámok* / Filep Emőd, NEDA Árpád. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 1999. – 106 p.
- *Mechanika* / Filep Emőd, NEDA Árpád. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 2000. – 220 p.
- *Hőtan* / Filep Emőd, NEDA Árpád. - Kolozsvár Napoca : Abel, 2000. - 240 p.

Referințe:

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Metalls Handbook*, ASM. - 2002.

(F. M)

FILEP Győző; Victor, fizician; n. 8 iul. 1934, TgM. Fizician asist. univ.; șef de lucrări la catedra de biofizică (1958-65) și la fizică farmaceutică (1962-65); cercetător (1961); cercetător principal. A predat cursul de biofizică în limba maghiară la Fac. de Medicină și la Fac. de Stomatologie (1974-85) și la toate trei fac. după 1990; ține cercuri de biofizică farmaceutică la UMF TgM. (1990-).

Lucrări publicate:

- *Biofizika.* – Mv. : OGYI, 1979. – 162 p.

- în colaborare:

- *Sesiunea anuală de valorificare a cercetării științifice* (19; 1993; TgM). – TgM : Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale, 1993.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999.

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.; A. T.)

FINTA Béla, matematician; n. 13 sept. 1960, Odorheiu-Secuiesc. Studii: Gimnaziul „Tompa László”, Odorheiu-Secuiesc (1967-75); Lic. „Tamasi Áron”, Odorheiu-Secuiesc (1975-79); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1980-

84); Univ. București, Fac. de Matematică (1984-85). Dr. cu teza: *Contribuții la metodele de rezolvare și de rezolvare aproximativă a unor probleme de analiză și ecuații diferențiale* (1999).

Activitate profesională:

prof., Lic. Pedagogic „Benedek Elek”, Odorheiu-Secuiesc (1985-87); matematician - programator ICPE, filiala TgM (1987-90); asist. univ.; lector univ., conf. univ. UPM TgM. Domenii de cercetare: analiză, analiză funcțională, metode numerice, teoria operatorilor neliniari. A participat la peste 25 de conferințe, congrese și simpozioane în țară și străinătate; a publicat peste 50 de lucrări și articole științifice în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-95); *Buletinul Științific al Univ. Baia Mare* (1993); *Studia Universitas Babeș-Bolyai. Mathematica* (1995, 1997); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1996-99); *Octogon* (1996-98); *Revue d'Analyse Numérique et de Théorie de L'Approximation* (1996, 1998); *Mathematics* (1998). Membru în Soc. de Științe Matematice din România (1985-); Soc. de Științe Matematice „Bolyai János” Ungaria (1990). Hobby: călătorii.

Lucrări publicate:

- *Capitole speciale de analiză numerică.* – TgM : UPM, 2002. – 212 p.
- *Teoria probabilităților.* – TgM : UPM, 2004. – 208 p.
- *Analiza numerică.* – TgM : UPM, 2004. – 200 p.

- în colaborare:

- *Algebra* : culegere de probleme / Finta B., Kiss E. – TgM : UT, 1992.
- *Teste grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.
- *Profesor Gheorghe Fărcaș la vârsta de 70 de ani* / Coordonator Finta Béla. – TgM: UPM, 2004. – 197 p.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

FODOR Ferenc

Vezi: **FODOR S. Francisc**

FODOR József, contabil; n. 1802, - ? Studii: la Col. Unitarian din Cluj; la Georgiconul din Keszthely (1834). A intrat în serviciul contelui Bethlen Leopold din Iernut, fiind contabil de domenii.

Lucrări publicate:

- *Tapasztaláson alapult radnóthi utmutatás a szopó bárányok hasmenése ellen, melyet tulajdon tapasztalásai után össze szedett és a juhok barátjainak kiadott.* – Mv. : nyomt. a ref. Kollégyom bet. Felső Visti Kali Simeon, 1839. – 30 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

(F. M.)

FODOR S. Francisc; Ferenc, medic, prof. univ.; n. 16 sept. 1926, Chileni (HR) – m. 18 oct. 2000, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină (-1953). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuții la studiul morfopatologic al tumorilor intraoculare la copil* (1967). Activitate didactică univ. din 1953 în cadrul IMF TgM la Clinica de Oftalmologie, parcurgând toate gradele până la cel de prof univ. (1976-). Activitate științifică în domeniile: oncologie, anomalii congenitale, diferite aspecte ale patologiei oculare; deține două brevete de invenție. A colaborat la revistele *Orvostudományi Értesítő* (1996, 1998, 2000);

Jurnalul Român de Patologie (1999). Specializări în RFG (1972, 1973). Distins cu premiul Academiei Române (1985); membru în Soc. Română de Oftalmologie; Soc. Maghiară de Oftalmologie; Soc. Medicală Balcanică; SIDUO.

Lucrări publicate:

- *Általános kórbonctan.* – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.
- *Általános kórbonctan (Morfopathologia generalis).* – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.
- *Morfopatologia generală.* – București : Editura Medicală, 1959.
- *Szemészet.* – Mv. : OGYI, 1976. – 297 p.
- *Morfopatologia ochiului.* – București : Editura Medicală, 1980.
- *Electromiografie clinică.* – București : Editura Medicală, 1986. – 330 p.
- *Ultrahangok a biológiában és medicinában.* – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1986.
- *Ultrasunetele în biologie și medicină.* – București : Editura Medicală, 1988. – 366 p.
- *Szemészet egyetemi hallgatók számára.* – Mv. : OGYI, 1990. – 240 p.
- *Oftalmologie.* – București : EDP, 1991.
- *Kilyénfalva.* – Mv. : Mentor, 1995.
- *Üzenet a látóknak.* – Mv. : Lyra, 1996.
- *A szemgyógyászat évszázadai Erdélyben.* – Mv. : Mentor, 2000.

- în colaborare:

- *Curs de oftalmologie* / Fodor F., Liana Sireteanu. – TgM : Litografia IMF, 1978.
- *Índreptar de lucrări practice de oftalmologie* / Ferenc Fodor, Doina Pop D. Popa – Ed. a 2-a. – TgM : IMF, 1979. – 225 p.
- *Morfopatologia ochiului și anexelor sale* / Fodor F., Dinulescu Areti. – București : Editura Medicală, 1980. – 530 p.
- *Oftalmologie* / F. Fodor, Liana Sireteanu. – București : EDP, 1981. – 204 p.

- *Gyermekünk szeme* / Fodor Ferenc, Mártha Papp Ilona. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1983. – 144 p.
- *Oftalmologia infantilă* / Francisc Fodor, Doina Pop D. Popa – București : EDP, 1983. – 360 p.
- *Ultrahangok a biológiában és az orvostudományban* / Fodor Ferenc, Veress Éva. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1985. – 335 p.
- *Ímbátránirea ochilor* / Fodor F., Fugulyán G. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1989. – 232 p.
- *Az öregedő szem* / Fodor Ferenc, Fugulyán Gergely. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1989. – 233 p.
- *Szemészeti funkcionális vizsgálatok* / Fodor F., Péterffy Pál. – Budapest : Medicina Kiadó, 1989. – 210 p.
- *Oftalmologia* / Francisc Fodor, Doina Pop D. Popa – București : EDP, 1991. – 316 p.
- *Electromiografia musculaturii oculare extrinseci și a celei velopalatine, faringiene și laringiene* / B. Așgian, F. Fodor, C. Drașoveanu. – București : Editura Academiei Române, 1993. – 240 p.
- *Az artéria temporális strukturális elváltozásai dyslipoproteinemiákban* / Albert Ildikó, Fodor Ferenc, Stolnicu Simona. – Kolozsvár : EME, 1998.
- *Examinarea bolnavului glaucomatos* / Fodor Francisc, Dogan Denislam. – Mv. : Mentor, 1999.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. - 1. köt.: A-F.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – 1995.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Dicționarul specialiștilor : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească.* – 1998.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. (A. T.; F. M.)

FODOR Sándor, prof.; n. 12 iun. 1929, Stejăriș. Studii: Șc. gen. Crăciunești (1936-41); Lic. Ref. TgM (1941-45); Șc. Pedagogică TgM,

Cristuru Secuiesc, Reghin (1945-50); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Filologie (1950-54). Prof. gr. II și gr. I (1977). Prof. – dir. la Șc. Gen. nr. 10 TgM (1954-59); șef de secție învățământ TgM (1959-62); dir. Șc. Gen. nr. 4 TgM (1963-80) și prof. până la pensionare (1980-92); prof. la Șc. de cantori ref. TgM (1992-).

Lucrări publicate:

• *Marosvásárhelyi kis útikalauz.* – Mv. : Difprescar, 2003.

• *Sepsimagyarós.* – Mv. : Impress, 2003.

- în colaborare:

• *Marosvásárhelyi útikalauz* / Fodor Sándor, Balás Árpád. – Mv. : Impress, 1996. – 139 p.

• *Marosvásárhelyi útikalauz* / Fodor Sándor, Balás Árpád. – 2., bővített kiadás. – Mv. : Impress, 2000. – 221 p.

• *Maros megye* : Útikönyv. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.

• *Maros megye* : Útikönyv / Szerkesztette Balás Árpád; [Szerzők: Balás Árpád, Fodor Sándor, Incze Árpád, Jakab Sámuel]. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.

• *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2.* – 1999.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

(F. M.)

FOGARASI Sámuel, medic; originar din Făgăraș; n. ? – m. 1724, Cluj. Studii: făcute la Aiud, mai ales limba latină, greacă, filozofie și teologie. A fost prof. de școală în TgM (din 18 mai 1696). A continuat studiile, învățând medicina la Franeker. A fost medic la Făgăraș; prin acuzare falsă a fost închis la Cluj, unde a și murit.

Lucrări publicate:

• *Disputatio medica de mania.* – Franekerae, 1700.

• *Dissertatio inaug. medica de scorbuto.* – Franequerae, 1703.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest: Az Athenaeum Irod. és Nyomdai R.T. Könyvnyomdája, 1900.

(F. M.)

FOGARASI PÁP József, filozof, prof., preot ref.; n. 26 aug. 1744, Orăștie – m. 17 dec. 1784, TgM. Studii: la Col. din Aiud a învățat ebraică, greacă și latină, arheologie, istorie, geografie și mai ales științe naturale, matematică, teologie, filozofie (1760-69); cu recomandarea contelui Teleki Samuel a studiat filozofia la Basel (1769); a continuat studiile în Frankfurt pe Oder (1770), Gröningen (1771), Franeker (1772) și Utrecht. În Utrecht a început activitatea literară, a fost hirotonit preot, a devenit dr. în filozofie (1774). A fost preot la Orăștie (1774-79). A fost invitat la Col. Ref. din TgM (27 nov. 1779 - 17 dec. 1784), unde a predat filozofie și matematică; prin el col. intră în circuitul științific european. A fost invitat ca prof. la Univ. din Buda (1784), dar s-a stins din viață la TgM. A participat cu succes, cu lucrări la multe concursuri din Olanda, Berlin, a câștigat laude și bani în aur. Lucrările lui premiate au fost tipărite, dar multe au rămas și în manuscris.

Lucrări publicate:

• *Novae Martis et Veneris Syzygiae ac auspicatissimum perihelium.* – sl, 1766.

• *Dissertatio nova de sensumoralis.* – Lugduni, 1773.

• *Sitne sensus aliquis homini innatus, quo dirigatur ad dignoscendum et impellatur ad faciendum bonum morale?* – Lugduni Batavorum, 1774.

• *Dissertatio philosophica inauguralis de natura aeternitatis successionis experte, et duratione rerum successiva initium necessario habente, quam ... pro gradu doctoratus, summisque in philosophia et artibus liberalibus honoribus et privilegiis rite ac egitime consequendis publico examini submittit Josephus Pap de Fogaras... die XX. Junii 1774.* – Trajecti ad Rhenum, 1774.

• *Potestne naturae scrutator ex cognitis jam observationibus experimentis consecraria ad disquisitionem causarum hactenus incognitarum*

phenomenorum colligere? Si possit, qua ratione hoc fiat. – Vlissingae, 1775.

• *Dans toute la nature on observ des effets* : il y a des forces. En conséquence on demande: Quelle est la notion distincte de cette force primitive et substantielle, qui lorsqu'elle est déterminée produit l'effet? ou en d'autres termes: quel est le fundamentum virium? ... – Berlin, 1778.

• *Egy tanult orvos doktor, ugymint Tekintetes, Tiszteletes Bruz László úr az orvosi tudományoknak érdemes doktora csudálatos bágyadásának és abból egy nemes Liliomszál, ugymint Tekintetes, Nemes Száraz Mária leányasszony által lett kívánatos meggyógyulásának rövid historiája* : melyet együgyüen leirt az említett doctor urnak egy tisztelője és barátja. – Szeben, 1778.

• *Minden asszonyi nemet megékesítő keresztényi igaz virtusoknak egy tökéletes példánya . . . széki Teleki Eszter, gróf Toroczkai Zsigmond életépárja, kinek kegyességéhez szabott életét és ahhoz hasonló halálát együgyüen, de igazán leirta* ... – Kolozsvár, 1779.

• *Possitne unitas dei ex sola ratione demonstrari?* Fueruntne populi vel philosophi, qui ad ejus cognitionem absque ullo revelationis alicujus auxilio pervenerunt? – Leyden, 1780.

• *Dissertatio de vi substantiali, ejus ratione, natura et determinationis legibus*. : (Dissertation sur la Force primitive, qui a remporté le prix proposé par l'Académie Royale des sciences et belles-lettres pour l'année 1779, écrit en latin par ...). – Berolini : chez George Jacques Decker, 1780. – 60 p.

• *Potestne demonstrari, dari providentiam specialem a generali, qua deus secundum leges generales hunc mundum administrat, distinctam?* Si ita, possuntne certi proferri characteres, quorum ope effecta specialis providentiae ab illis generalis providentiae effectibus distingui queant? – Harlem, 1782.

• *Quae est natura moralis libertatis?* Et quomodo omnium optime demonstrari possit, nos esse entia moralia libere agentia? – Harlem, 1782.

• *Quaenam analogiae sint fundamenta et signa?* – Quomodo philosophum ad explorandas physicas et morales veritas ea ut oporteat? – Harlem, 1782.

• *Demonstretur, nullum esse in Ethica Christiana praeceptum, quo vel singuli cives in commodis suis sequendis et principes in republica secundum verae politicae leges administranda impediuntur* / – Harlem Leyden, 1782.

• *Qua ratione optime demonstrari possit, non esse contra naturam dei perfectissimum effecisse mundum in quo mala insunt?* – Harlem, 1783.

• *Disputatio, qua remonstratur, non esse contra naturam Dei perfectissimam, effecisse mundum, in quo mala insunt*: quae die 14. Octobr. 1783. praemium legati Stolpiani reportavit. – Lugduni Batavorum, 1784.

Referințe:

- *Magyar Hirmondó*. Pozsony. 50.sz., 73.sz., 1782.
- *Pressburger Zeitung* 89. sz., 1783.
- *Magyar Hirmondó* 2. sz., 57. sz., 1784.
- *Magyar Hirmondó* 8.sz., 1785. jan.29, p. 61-62.
- *Charta funebris* / [Gombási István mező-madarasi ev. ref. pap szerkesztette és adott ki]. - Kolozsvár, 1785.
- *Olcso érczeket arannyá változtató magyar alchimista, vagy Fogarasi Pap József élete* / Benkő József. – Kolozsvár, 1785.
- *Magyar Musa*. Bécs. XCIII, 1787.
- *Korunk Tarczája*. Kolozsvár. 5. sz., 1865.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betüivel, 1896.
- *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt. : Ótocska – Popea. – 1905.
- *A székely vértanuk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

FOIȘOREANU, Voica Ileana, medic, prof. univ.; n. 12 dec. 1941, Săvădisla (CJ). Studii: Lic. „Unirea” TgM (1959); Fac. de Medicină, Secția Pediatrie, Cluj-Napoca (1966). Dr. în neurologie cu teza: *Cercetări de psihofiziologie și neurofiziologie la subiecți sănătoși și bolnavi cu epilepsie temporală – cu referire specială asupra relațiilor dintre memorie și electrogeneza cerebrală* (1983). Activitate profesională: medic de circumscripție și spital (-1972); asist. univ., UMF TgM; Clinica de Neurologie (1972-85); Clinica de Neuro-Psihiatrie Infantilă TgM (1984-85); medic specialist; medic primar, Spitalul Clinic Jud. (1985-94); medic șef, Clinica de Neuro-Psihiatrie Pediatrică (1994-04); șef de lucrări; titular al cursului de neuro-psihiatrie pediatrică UMF TgM (1998-01); conf. univ. asociat (2001-02); prof. univ. asociat (2002-); Policlinica cu plată „NEURON” (-2004). Domenii de cercetare: somnul, visul, epilepsia, encefalopatiile sechelare infantile, neurologia și psihiatria developmentală, neuroprotecția, cercetare pe introducerea medicamentelor în terapeutică infantilă, EEG computerizat și clasic. Autor și coautor a numeroase lucrări științifice comunicate sau publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate: *Neurochirurgie; Neurologie psihiatrică; Neurology; Revista SNPCAR; Sleep*; a editat *Caietele Fundației Culturale „Romulus Guga”*: 44 pe teme de cultură, 14 pe teme medicale; 18 contracte de cercetare, ca șef de contract; 1 invenție (1979). Specializări: București (1975); Baden Baden (2001); Florența (2000); Buenos Aires (2001). Distinsă cu „Diploma de Excelență pentru promovarea calității intelectuale” (1999). Membră în SNPCAR (1975-); vicepreș., SNPCAR (1996-); Liga Română de Sănătate Mintală (1980-); Soc. Română de Studiu a Personalității (2003); Soc. Română Contra Epilepsiei (1988); ILAE (1994); EUREPA (1996); ICNA (1996); EPNS (1998); EACD (2003). Hobby-uri: sculptură în lemn, lectură, turism cultural.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Manual de neurologie* : curs / Sub redacția L. Popovici. – TgM, 1975, 1980.
- *Epilepsiile*. – 1976.
- *Visul – probleme de fiziologie, psihologie și patologie* / Sub redacția L. Popoviciu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1978.
- *Semiologie neurologică* : curs / Sub redacția L. Popovici. – TgM, 1979.
- *Epilepsia de lob temporal* (Diagnostic – Tratament). – 1984.
- *Metode de neurofiziologie clinică* / Sub redacția L. Popoviciu și C. Arseni. – 1984.
- *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
- *Visul: de la medicină la psihanaliză, cultură și filozofie* / O. Corfariu, L. Popoviciu, V. Foișoreanu. – București : Universul, 1994. – 408 p.
- *Tehnici de creativitate*. – 1998.

Referințe:

- A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – [1995].

(A. T.)

FÓRIKA MUSULIN Margit, medic; n. 23 ian. 1934, Bilbor (HR) – m. 11 aug. 2003, TgM. Studii: lic. (1952) și medicina la IMF TgM (1958). Dr. în științe medicale, specialitatea neurofarmacologie (1979). A fost medic pediatru de circumscripție la Brețcu (CV) (1958-60); preparator la catedra de anatomie (1960-63), șef de laborator, asist. univ la catedra de farmacologie IMF TgM (1960-85). Medic primar de explorări funcționale, până la pensionare, la Dispensarul Policlinicii Sportive TgM (1985-89). Domenii de cercetare: acțiunile cardiovasculare ale psihofarmacologilor și ale substanțelor antineoplazice. A prezentat 20 comunicări, a publicat ca autor și coautor 53 de studii și articole în *Newol. Psihiatric neurochir.; Revue Medicale; Viața medicală*. Membru în EME. Hobby: excursii, lectură, muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie.* – 1988.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Farmacologi și toxicologi din România.* – 2003.

(F. M.; A. T.)

FORMANEK Gyula, farmacist; n. 29 oct. 1931, Șimleu Silvaniei (SJ). Studii: bacalaureat la Lic. „Ady Endre” din Zalău (1950); diploma de farmacist la IMF TgM (1955). Dr. în științe medicale (1972). A lucrat în Laboratorul zonal de control al medicamentelor din Satu Mare (1955-56); farmacist șef la Sanislău (SM) (1956-59). A fost asist. univ. la catedra de chimie farmaceutică la IMF TgM (1959-); a condus catedra Organizarea farmaciilor, ca doc. acreditat (1962), conf. univ. (1972). A publicat 50 studii și articole științifice în *Orvosi Szemle*. „Conf. univ. emerit” (1989).

Lucrări publicate:

- *Organizarea farmaceutică.* – TgM : IMF, 1977. – 215 p.

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *Generisich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 1. köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – p. 194.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000. – p. 219.

(A. T.)

FRIGY Attila, medic internist și cardiolog; n. 21 mai 1968, Valea lui Mihai (BH). Studii: Șc. Gen. Valea lui Mihai; Lic. Industrial nr. 5 „Ady Endre”, Oradea (1986); UMF TgM (1993). Dr. în științe medicale (2002). Medic stagiar (1994-95); rezident medicină internă (1995-99); medic specialist medicină internă

(2000-02) la Clinica Medicală III, TgM; medic specialist cardiologie (2002-04); medic primar medicină internă (2004-) la Clinica Medicală IV, TgM. Specializări: aritmologie neinvazivă (Anglia, 1998), ecocardiografie (Ungaria, 2000). Publică studii și articole în

Orvostudományi értesítő (1995-2004); *Revista de Medicină și Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1995, 1998-99, 2002-03); *Rev. Roum. Med. Int.* (1996, 1998 - 99);

Clinica; Revista Medicală Națională (1998); *Jurnalul Român de Diabet și Boli Metabolice* (2000); *Quelle. Neuropahien im Dialog* (2000); *Romanian Journal of Internal Medicine* (2004); *Medicină Internă* (2004). A prezentat comunicări la simpozioane, conferințe, congrese naționale și internaționale: TgM, Sf. Gheorghe, Satu Mare, Brașov, Gheorgheni, Odorheiu Secuiesc, Zalău, Sinaia, Timișoara, București, Budapesta, Balatonfüred, Miskolc, Istanbul. Distincții: Medalia „Incze Sándor”, locul II (2000). Membru în Soc. Maghiară de Cardiologie; Soc. Română de Cardiologie; Soc. Europeană de Cardiologie; EME; Soc. Română de Medicină Internă. Hobby-uri: medicină, lectură, sport (înot, schi, tenis de masă), muzică, familia.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Dicționar explicativ de cardiologie româno-maghiară = Román – magyar kardiológiai szótár / Incze Alexandru, Frigy Attila.* – Mv. : Impress, 2000. – 96 p.

- *Nephrologia.* – 2001.

Referințe:

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

FRITSCH, Carl, medic; n. 1824 – m. 7 ian. 1889, Reghin. Studii: de medicină la Viena (1844). A publicat articole de specialitate în reviste din Viena.

Lucrări publicate:

- *Normaler Blüten-Kalender von Oesterreich-Ungarn, reducirt auf Wien*. – Wien, 1874. – 44 p.

- *Jährliche Periode der Insectenfauna von Oesterreich-Ungarn*: I. Die Fliegen (Diptera). – Wien, 1875. – 82 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

- *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

(F. M.)

FRONIUS, Fanz Friedrich, preot, botanist, folclorist, n. 9 ian. 1829, Nadeș – m. 14 febr. 1886, Agnita (SB). Studii: gimnaziale la Sighișoara (1838-47); univ. la Viena. A fost prof. la gimnaziul din Sighișoara unde a predat religie, limbile germană, greacă, latină și științele naturale (1850-59). A devenit preot la Archita (1859-68) și la Agnita (SB) (1868-86). A publicat articole în reviste de specialitate din Sibiu, Brașov, Sighișoara.

Lucrări publicate:

- *Die Flora von Schässsburg*. – Kronstadt, 1858.

- *Bericht über die 2. Haupt-Versammlung des evang. Hauptvereins der Gustav-Adolph-Stiftung für Siebenbürgen, abgehalten in Grossschenk am 4. und 5. August 1863*: Im Auftrage des Hauptvorstandes zusammengestellt. – Kronstadt, 1863.

- *Beiträge zur Entwicklungs-Geschichte der evang.-sächsischen Gemeinde Arkeden* : Festgabe zur Erinnerung an die vierte Jahres-Versammlung des Schässburger Zweigvereins der Gustav-Adolph-Stiftung für Siebenbürgen, in Arkeden, am Feste Pauli und Petri 1866. – Hermannstadt, 1866.

- *Festrede, gehalten bei der Jahresversammlung des siebenbürgischen Hauptvereins der evang. der Gustav-Adolph-Stiftung in Hermannstadt am 13. August 1871*. – Kronstadt, 1871.

- *D. Siebenbürg. – sächsischer Bauer* : Eine sozial-hist. Skizze. – Kronstadt, 1873.

- *Bilder aus dem sächsischen Bauerleben in Siebenbürgen* : Ein Beitrag zur deutschen Culturgeschichte. – Wien, 1879.

- *Bilder aus dem sächsischen Bauerleben in Siebenbürgen* : Ein Beitrag zur deutschen Culturgeschichte. – [2.Aufg.] – Wien, 1883.

- *Bilder aus dem sächsischen Bauerleben in Siebenbürgen* : Ein Beitrag zur deutschen Culturgeschichte. – [3.Aufg.] – Wien, 1885.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 9. köt. : Ferenczy Tibor-Füzy Zoltán. – 1992.

- *Die Ornithologie Siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.

(F. M.)

FRONIUS Károly, comerciant în Reghin.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Kereskedők szava a közönséghez* / Fronius Károly, Kosch K. Traugot, Wagner Ede. – Szászrégen, 1906. – Text în lb. magh. și germ.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 9. köt. : Ferenczy Tibor-Füzy Zoltán. – 1992.

(F.M.)

FUGULYÁN Gergely, medic specialist oftalmolog; n. 20 ian. 1920, Mátyásföld – m. 27 mart. 1996, TgM. Dr. în științe medicale (1967). Asist. univ. (1951-); medic primar oftalmolog la Clinica de oftalmologie TgM (1948-60).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szemészet.* – 2., kiadás. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.
- *Szemészet.* – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.
- *Az öregedő szem / Fodor Ferenc, Fugulyán Gergely.* – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1989. – 233 p.
- *Ímbátránirea ochilor / Fodor F., Fugulyán G.* – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1989. – 232 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

FUGULYÁN Magda

Vezi: **MÓZES Magda**

FÜLÖP Géza, chimist, informatician; n. 23 nov. 1930, Cluj. Studii: Lic. Ref. Cluj (1941-49); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1949-53). Activitate profesională: prof. de chimie, Oradea (1953-55); redactor, Ed. „Tineretului”

Cluj (1956-61); șef de laborator, Întreprinderea „Metalotehnica” TgM (1961-65); documentarist informatician Azomureș (1965-80); CCSITMUIU (1980-90); dir., Fundația Calepinus (1990-). Domenii de cercetare: teoria informației, știința

informației; a participat la peste 20 de conferințe, congrese, simpozioane; 30 de articole publicate în: *Könyvtári Szemle* (1966-67, 1971-73); *Korunk* (1968, 1983-85); *Művelődés* (1982, 1985); *Tudományos Műszaki Tájékoztatás* (1991); *Könyvtári Figyelő* (1992-99); *Népújtság Évkönyv* (1995), *Vajdasági Könyvtári Hírlevél* (2003-4), *Godisniak Biblioteke Matice crpske* (2004). Specializări: curs postuniv. de informatică Cluj (1975-76). Distins cu premiul „Monoki István” al EMKE (1996); medalia Asoc. Bibliotecarilor Maghiari. Membru în EME.

Lucrări publicate:

- *Munkában az enzimek.* – Kolozsár : Dacia, 1973. – 92 p.
- *Ember és információ.* – Bukarest : Kriterion, 1973. – 173 p.
- *Műanyagok ma és 2000-ben.* – Kolozsár-Napoca: Dacia, 1975. – 148 p.
- *Az információ nyomában.* – Bukarest : Kriterion Könyvkiadó, 1978. – 188 p.
- *Ember és információ.* – 2. átdolgozott kiad. – Budapest : Múzsák Kiadó, 1984. – 148 p.
- *Az információ.* – Bukarest : Kriterion, 1990. – 375 p.
- *Az információ.* – 2. kiad. – Budapest: ELTE, 1996. – 180 p.
- *Az információ.* – 3. átdolgozott és bővített kiad. – Kolozsár: EME, 2001. – 243 p.
- *Kemény Zsigmond Társaság: az újraalakulás tíz éve, 1991-2001.* – Mv. : Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság, 2000. – 63 p.

- în colaborare:

- *Az ezerarcú műanyag / Fülöp Géza, Szabó Lajos.* – Bukarest: Ifjúsági Kiadó, 1961. – 176 p.
- *Olvasásfejlesztés iskolában és könyvtárban.* A Magyar Olvasástársaság, a Sárospataki Városi Könyvtár és az MKE Zempléni Könyvtárosok Szervezetének konfaranciája. Sárospatak, 1999. május 28-30. - Sárospatak: Városi Könyvtár, 1999. – 144 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. -1. köt.: A-F.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

FÜLÖP Géza, fizician; n. 27 mai 1964, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1978-82); UBB Cluj, Fac. de Fizică (1983-87); Univ. Göteborg (Suedia), Inst. Theoretical Physics (1990-95), obținând titlul de „Philosophiae doctor” (1995). Activitate profesională: Post-doc. Research Scientist, Institute of Mathematical

Physics, Univ. de São Paulo, Brazil (1996-97); Research Engineer, Ericsson, Suedia (1997-99); manager Radio Design (W-CDMA), Suedia. A publicat în: *Modern Physics Letters A* (1992), *Class. Quantum Grav.* (1994). Hobby-uri: go, baschet.

Lucrări publicate:

• *BRST, Gauge-fixing and Gravity* : Doctoral Thesis for the Degree of Doctor of Philosophy. – Göteborg : Institute of Theoretical Physics Göteborg University, Chalmers University of Technology, 1995. – 81 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

FÜLÖP Jenő, medic; n. 16 oct.1965, Reghin. Studii: diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1991); medic specialist de boli interne (1998). Cadru didactic la catedra de anatomie (1991-95), apoi la Clinica V de Boli Interne (1995). Domenii de cercetare: angiologia clinică. A publicat numeroase studii în reviste de specialitate din România. Membru în Soc. Română Angiologică și de Chirurgie Vasculară; Central European Vascular Forum.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Tizenkét év.* : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

FÜLÖP Lajos, farmacist; n. 19 aug.1928, TgM – m. 27 dec. 1998. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1948); diploma de farmacist la IMF TgM (1953). Preparator (1953-54); asist. univ. (1954-58); șef de lucrări (1958-88) la chimie farmaceutică. Cercetător (1988-92). Domeniul de cercetare: determinarea sulfului elementar, determinarea cerimetrică a ceriului, determinarea alcaloizilor în extractum Belladonnae, determinarea complexometrică a hipofosfitilor etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Gyógyszerészeti kémia* : IV. Éves gyógyszerészhallgatók számára. / Fülöp Lajos, Szánthó Klaudia, Veréph József. – Mv. : OGYI, 1980-1984. – 3. köt. : *A központi idegrendszerre ható szerek.* – 1980. – 167 p.; 4. köt. : *A környéki idegekre és az izmokra ható szerek.* – 1984. – 138 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998 – 1999.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.; A. T.)

FUNAR, Sabina, economistă; n. 27 mai 1951, Brăteni (BN). Studii: lic. la TgM; UBB Cluj-Napoca, Fac. de Științe Economice. Dr. în management și marketing în agricultură (1998). Conf. univ. la USAMV Cluj-Napoca. Este autoarea a numeroase lucrări științifice, studii, cărți și manuale univ. Membră a Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați din România; Asoc. Națională de Consultanță în Agricultură; Soc. de Agricultură Ecologică din România; Fundația „Renașterea”; Asoc. de Prietenie Româno-Chineză; Uniunea „Vatra Românească”; Soc. „Avram Iancu” din România.

Lucrări publicate:

- *Bursa de mărfuri.* – Cluj-Napoca : Ceres, 1998. – 210 p.
- *Marketing agroalimentar.* – 1998.

- în colaborare:

- *Bazele contabilității.* – 1998.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

FÜZI Iosif; József, biolog, prof. univ.; n. 1 ian. 1931, Brașov – m. 1996, TgM. Studii: Univ. Bolyai, Fac. de Biologie (1954); studii postuniv. la IMF București (1964, 1985). Dr. în biologie cu teza: *Studiul morfologic și fito-chimic al speciilor indigene de Heracleum L.* Activitate

didactică univ. din 1954 în cadrul IMF TgM, parcurgând toate gradele până la cel de prof. (1991-97); șeful disciplinelor botanică farmaceutică și biologia celulară vegetală; dir. Grădinii Botanice din TgM. Activitate de cercetare în domeniile: studiul experimental al plantelor medicinale folosite în folclorul medical românesc; studiul histo-anatomic, fito-

chimic și antibacterian al unor gene de plante medicinale (*Urticaria Lysimachia Heracleum, Pencedanum, Alchemilla, Sanguisorba, Sphagnum*); a publicat peste 100 de lucrări științifice; a prezentat numeroase comunicări la

diferite simpozioane, congrese și reuniuni științifice în țară și străinătate. Specializare în fitoterapie: România (1991). Membru în Soc. de Biologie Celulară; Organizația Europeană de Biologie Celulară; Soc. de Etnomedicină din Austria; Soc. de Farmacie.

Lucrări publicate:

• *Gyógyszerészeti növénytan.* – Mv. : OGYI, 1970. – 1. köt. : *Sejttan és szövettan.*

- în colaborare:

• *Ghidul cursului de botanică farmaceutică / Kisgyörgy Z., Fűzi J.* – TgM : UMF, 1956.

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

• *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc.* – Miercurea Ciuc: Consiliul Popular al Jud. Harghita, 1968. – 183 p.

• *Sistematica plantelor* : Ghidul cursului de botanică farmaceutică (Taxonomie) / Fűzi J., Kisgyörgy Z. – TgM : UMF, 1971. – 75 p.

• *Kovászna megye gyógynövényei / Szerk. Rác Gábor, Fűzi József.* – Árkos, Sepsiszentgyörgy : Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovászna megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.

• *Plantele medicinale din județul Harghita.* – TgM, 1973. – 80 p.

• *Plantele medicinale și condimentare din județul Harghita = Hargita megye gyógy- és*

fűszernövényei / Sub redacția C. Csedő. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.

• *Botanică farmaceutică /* Radu Avram, Ecaterina Andronescu, Iosif Fűzi. – Ed. a 2-a revizuită. – București: EDP, 1981. – 477 p.

Referințe:

• *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România.* – București, 1966.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 1. köt.: A-F.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].

• *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – București, Vol. 2, 1998.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999. – p. 39-49 + foto p. 266.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(A. T.)

G

GAÁL Sándor, ing., fizician; n. 4 oct. 1883, Gogan-Varolea – 28 iul. 1972, Sfântu Gheorghe (CV). Studii: diploma de ing. la Academia Militară din Viena (1908). A fost ofițer (1908-18), coproprietarul unei întreprinderi tehnice la Deva (1920-40); a făcut călătorii de studii în Marea Britanie, Franța și Germania (1920-30), unde a cunoscut cele mai moderne cercetări din domeniul fizicii; a trăit la Cernat (CV) (1945-49); a fost prof. și ing. la întreprinderea de industrie locală Sf. Gheorghe (1949-). A avut preocupări în studiul așa-numitelor transformări ale lui Lorentz și independența acestora față de principiul relativității, dar studiul lui a rămas în manuscris. A fost primul care a elaborat principiul de funcționare a acceleratoarelor în cascadă (1929), identic cu principiul de funcționare a ciclotronului, pentru care primit premiul Nobel E. O. Lawrence (1939). A fost primul care a elaborat principiul teoriei acceleratoarelor protonului. A avut și alte preocupări, invenții tehnice.

Lucrări publicate:

- *Gerät zur Aufklärung unsichtbarer Geschütze*. – Berlin, 1915.

Referințe:

- *Új magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Markó László*. – 1-6 vol. – Budapest, 2001- . - 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GÁLFY József, medic; n. 2 dec. 1928, Cheia (CJ) – m. 29 apr. 1984, TgM, înmormântat la Cheia. Studii: Lic. Aiud și la Lic. unitarian de băieți Cluj (1948); IMF TgM, Fac. de Medicină la (1954). A fost medic la Bogata de Mureș (1954-55); preparator univ.; asist. univ. la catedra de anatomie IMF TgM (1955-57); medic secundar; medic specialist de chirurgie plastică și reparatorie; medic primar; șef de secție la Clinica Chirurgică nr.

1 TgM (1957-84). A participat la consfătuiri, simpozioane și a publicat peste 40 studii și articole în *Chirurgia* din domeniul chirurgiei plastice și reparatorii a arsurilor. A ținut cursuri practice pt. studenții IMF și cursuri la Lic. sanitar TgM. Hobby-uri: arte plastice, pictură, călătorii, turism.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

GÁSPÁR István, medic; n. 30 dec. 1928, Fachert, azi Livada (AR) – m. 7 iun. 2003, Debrețin, înmormântat la TgM. Studii:

bacalaureat la Lic. rom. cat. din Arad (1947); Fac. de medicină la IMF TgM (1953). Dr. în științe medicale (1975). A fost medic la Clinica de Neurologie TgM până la pensionare (1953-98). Membru în OTT. Studiile lui au apărut în

Orvosi Szemle. A participat și la conferințe științifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Idegkórtan*. – 1958.
- *Sebészeti műtéttan*. – Mv.: OGYI, 1958.
- *Neurologie* : manual pentru învățământul medical superior. – 1962.
- *Cercetări medicale*. – București, 1968.
- *Epilepsiile*. – 1976.
- *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice*. – București: Editura Medicală, 1978. – 502 p.
- *Epilepsiile*. – București : EDP, 1984. – 643 p.
- *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
- *Neurologie*. – București : EDP, 1993. – 468 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000. – p. 236.

(F. M.)

GÁSPÁR József, ing. agronom; n. 17 dec. 1854, Pănet – m. ? 1925, TgM. Studii: a urmat Col. Ref. din TgM (1864-75); politehnica din Budapesta (1875-76); institutul economic din Cluj-Mănăștur (1876-79), unde a fost reținut ca asist. A fost organizatorul (1891) și dir. al Școlii Agricole (Kuun Kocsárd Székely Földművesiskola) nou înființate din Geoagiu (HD) (4 apr. 1892-09). A publicat articole de economie agrară în anuarul institutului din Mănăștur, în reviste din Budapesta. A redactat și a scris anuarul școlii din Geoagiu (1893-).

Lucrări publicate:

- *Baromfitenyésztés.* – Kolozsvár, 1891.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára.* – Kolozsvár, 1894.
- *A legelők és rétek ápolásáról.* – Kolozsvár, 1897.
- *Hunyadvármegye mezőgazdasága.* – 1898.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára.* – 2. kiad. – Kolozsvár, 1899.
- *Baromfitenyésztés.* – 4. kiad. – Kolozsvár, 1899.
- *A kisbirtokos gazdálkodása.* – 1900.
- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára.* – 3. jav. kiad. – Kolozsvár, 1901.
- *Baromfitenyésztés.* – 5. kiad. – Kolozsvár, 1901.
- *A legelők és rétek ápolásáról.* – 5. kiad. – Kolozsvár, 1901.
- *Gazdasági vezérfonal kezdő és haladó gazdák számára.* – Budapest : Patria Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvény-Társaság bizománya, 1905-1906. – 1 köt.: *Általános növénytermelés.* – VII, 260 p. ; 2 köt.: *Különleges növénytermelés.* – 1906. – VII, 307 p.
- *Általános és különleges növénytermelés :* Gazd. vezérfonal. – Szászváros, 1905/6. – 1-2. köt.
- *A legelők és rétek ápolásáról.* – 6. javított és bővített kiad. – Kolozsvár, 1906.

- *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára.* – 4. javított és bővített kiad. – Kolozsvár, 1907.
 - *Az algyógyi... földműves iskola gazdaságának leírása és üzemtervei.* – Budapest, 1908.
 - *Baromfitenyésztés.* – 6. javított kiad. – Kolozsvár, 1908.
 - *Baromfitenyésztés.* – 7. bővített kiad. – Kolozsvár, 1909.
 - *A búza nemesítése.* – Kolozsvár, 1910. – 46 p.
 - *A legelők és rétek ápolásáról.* – 7. bőv. kiad. – Kolozsvár, 1910.
 - *A lucerna termesztése.* – Kolozsvár, 1910.
 - *Általános és különleges növénytermelés :* Gazd. Vezérfonal. – 2. kiad. - Kolozsvár, 1910. – 1. köt. : *Általános növénytermelés.* – VII, 206 p.; 2. köt. : *Különleges növénytermelés.* – VII, 305 p.
 - *A takarmányrépa termesztése.* – Kolozsvár, 1910. – 56 p.
 - *A paszuly (bab) termesztése.* – Kolozsvár, 1911. – 51 p.
 - *A tengeri nemesítése.* – Mv., 1911.
 - *A rétek felújítása.* – Mv., 1912.
 - *A nyári vetésű takarmánynövények termesztése.* – Mv., 1912.
 - *A takarmánynövények szárítása és eltartása.* – Mv., 1912.
 - *Baromfitenyésztés.* – 8. kiad. – Kolozsvár, 1912.
 - *A legelők és rétek ápolásáról.* – 8. kiad. – Kolozsvár, 1912.
 - *A tyúkok elhelyezése, takarmányozása és nemesítése.* – Mv., 1912.
 - *Rövid útmutató a burgonya termesztésére.* – Kolozsvár, 1914.
 - *A méh-tenyésztésről kezdő méhészek számára.* – 5. kiad. – Kolozsvár, 1914.
 - *Rövid útmutató a cukorrépa termesztésére.* – Mv., 1918.
 - *Útmutató a méhészet köréből.* – Mv., 1925.
 - *Baromfitenyésztés.* – 9. kiad. – Kolozsvár, 1926.
- Referințe:**
- *Magyar írók élete és munkái /* Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
 - *Magyar könyvészet, 1901-1910 /* Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 1992.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 200.

(F. M.)

GÁSPÁR Mária, farmacist, cercetător; n. 16 iul. 1938, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. de

fete TgM (1954); diploma de farmacist la IMF TgM (1959). Dr. în științe medicale (1974). A fost farmacist la Gornești (1959-61). Preparador la catedra de tehnică farmaceutică și la catedra de farmacognozie IMF

(1961-67); cercetător farmacist până la pensionare (1967-91). Membru în OTT și în Col. Farmaciștilor (1990-). A publicat studii și articole în *Farmacia*; *Revista medicală*. A participat la sesiuni științifice, consfătuiri.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Korszerű gyógynövényhasználat*. – Kolozsvar-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.

• *Plante medicinale în prezent*. – Cluj-Napoca : Korunk, 1983. – 103 p.

• *Korszerű gyógynövényhasználat*. - 2. bővített kiad. – Kolozsvar-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.

• *Plante medicinale în prezent*. – Ed. a 2-a. - Cluj-Napoca: Korunk, 1985. – 108 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1996. – 1. köt. : A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar* : 1948-1998. – 1999. – p. 131-154.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000. – p. 236.

(F.

M.)

GĂTINA, Vasile, ing. termoenergetician; n. 29 apr. 1947 Doba (SM). Studii: Șc. Gen. Satu-Mare (1954-61); Lic. „M. Eminescu”, Satu-Mare (1961-65); IP București, Fac. de Energetică (1965-70). Activitate profesională: asist. univ., IP București, Fac. de Energetică (1970-72); ing. proiectant, Institutul Jud. de Proiectare Mureș (1972-91); șef de lucrări, UPM TgM (1991-).

Domenii de cercetare: termotehnică, termoenergetică, instalații de încălzire, gestiunea și conservarea energiei termice. Participă la peste 25 de conferințe, congrese, simpozioane. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Anale* sau

Buletine Științifice ale unor univ.; *Utilizarea eficientă a energiei* (1995, 1999); *Instalatorul* (1999). Specializări: Franța (1997). Distincții obținute: „Medalia muncii” (1983). Membru în Soc. Română a Termoenergeticienilor (1992-); AGIR (1997-); Asoc. Ing. de Instalații din România (2000). Hobby: turism.

Lucrări publicate:

• *Termodinamica tehnică. Note de curs*. – TgM : UT, 1993. – 225 p.

• *Termotehnică și mașini termice. Îndrumător pentru lucrări de laborator pentru uzul studenților*. – TgM : UT, 1995. – 160 p.

• *Partea termo și hidro a centralelor electrice. Îndrumător de proiectare*. – TgM : UPM, 1998.

• *Partea termo și hidro a centralelor electrice*. – TgM : UPM, 2000. – 116 p.

• *Energetică generală. Note de curs*. – TgM : Editura UPM, 2001. - 68 p.

- în colaborare:

• *Partea termo și hidro a centralelor electrice. Îndrumător pentru lucrări de laborator* / V. Gătina, C. Saxon. – TgM : UPM, 1999. – 39 p.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GEAMPĂNĂ, Emil, ing. electronist; n. 7 sept. 1959, Uricari (HD). Studii: Șc. Gen. nr. 4, Hunedoara; Lic. Teoretic nr. 2, Hunedoara; Lic. „E. Racoviță”, Cluj-Napoca; IP Cluj-Napoca,

Fac. de Electronică și Telecomunicații. Drd. cu teza în pregătire *Optimizări în controlul instalațiilor de electroeroziune*. Activitate profesională: ing. stagiar, Combinatul Siderurgic Hunedoara (1984-87); ing., ICPE, București, filiala TgM (1987-93); șef de lucrări, UPM TgM (1993-). Domenii de cercetare: sistemele de comandă a mașinilor de prelucrare prin electroeroziune, utilizarea DSP-urilor la implementarea echipamentelor de automatizare. A participat la sesiunile științifice organizate de UPM TgM; a publicat în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UPM TgM* (2000-01). Specializări: Programul Tempus, Franța (1999). Membru SOCER. Hobby-uri: redarea audio de înaltă calitate, ping-pong.

Lucrări publicate:

• *Echipamente periferice și interfețe. Îndrumător de laborator.* – TgM : UPM, 1996.

- în colaborare:

• *Echipament de supravaghere a consumurilor de energie electrică* (1988; Timișoara). – Timișoara : UT, 1988.

• *Utilizarea interferenței PCL 812 pentru achiziționarea de date cu calculatoare personale de la un echipament numeron 303* (1994; TgM). – TgM : UPM, 1994.

• *Electrotehnologii* : Lucrări de laborator. – 2001.

• *CAD și Automatică* : *Lucrări de laborator* / M. Dulău, E. Geampană. – TgM : UPM, 2002. – 80 p.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GECSE Dániel, medic; n. 7 mart. 1768, Crișeni (SJ) – m. 23 mai 1824, TgM. Studii: Col. Ref. din TgM (1791); studii de medicină la Pesta (1792-98). În scopul adâncirii cunoștințelor de specialitate a făcut o călătorie în Italia; după reîntoarcere, s-a stabilit la TgM (1798), unde a fost ales medic al orașului și medic șef al spitalului național. În timpul epidemiei de holeră a fost trimis în jud. HD pentru stoparea bolii (1807); a fost medic șef al armatei care a luptat contra lui Napoleon

(1809); a fost trimis la stoparea ciumei în părțile Brașovului și Făgărașului (1813-14).

La sărbătorirea a 100 de ani de la înființarea Col. Ref. din TgM (28 iun. 1818) a făcut o donație importantă acestuia, și a decis înființarea unei

fundații de binefacere în folosul public, Institutum Philantropicum, în 1820. După moarte toată averea lui a fost donată acestei fundații în beneficiul orașului TgM. Capitalul institutului a fost 10.233 forinți (1828) și averea a crescut la peste 78.000 forinți (1870) în beneficiul bolnavilor mureșeni. Studiile lui au apărut în *Tudományos Gyűjtemény* (1821, 1823).

Lucrări publicate:

• *Azállati mágnességnek négy históriái.* – 1821.

• *A magyar vezetéknévről.* – 1923.

Referințe:

• *Néhai orvos Gecse Dániel életrajza, ember szereteti intézete és annak rövid felvilágosítása* / [Antal János]. – Mv., 1840. – 56 p.

• *Néhai orvos Gecse Dániel életrajza, emberszereteti intézetének alapszabályai, és az 1870. év december hava 29. napján tartotta nagygyűlésről vezetett jegyzőkönyv* / Bihari Sándor. – Mv.: Ny. Imreh S. Az ev. ref. főtanoda gyorssajtóján, 1871. – XXII, 97 p.

• *Erdélyi Protestáns Közlöny.* – Kolozsvár. 2-4. sz., 1871.

• *Magyarország és a Nagyvilág*, 4.sz., 1872.

• *Vasárnapi Újság* 1. sz., 1874.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p. 677-678.

• *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Orvostörténeti adatok*: Getse Dániel Emberszereteti Intézete / Pataki Jenő. – Kolozsvár: Minerva rt., 1921. – 4 p.

• *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája*, 1919-1924. / Összeállította dr. György Lajos. – Cluj-Kolozsvár: Minerva, 1925. – 71 p.

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 1992.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GELLÉRT Albert, medic, anatomist; n. 5 febr. 1894, Păingeni – m. 6 oct. 1967, Seghedin. Studii: de medicină la Cluj și Seghedin (1921); dr. în științe medicale (1952). La Seghedin și-a continuat activitatea ca anatomist (1921-67), prof., dr., decan al Fac. de Medicină. Studii de specializare la Paris, Graz, Viena. A fost membru în Assoc. des Anatomistes (1932). A publicat multe articole de specialitate în reviste din Ungaria, Franța, etc.

Lucrări publicate:

- *A sympathicus viszonya az V., VII., IX., XI., XII. agyvideghez.* – Szeged, 1932.
- *A sympathicus viszonya a szemgödör ideghez.* – Szeged, 1932.
- *Az agyideg szerkezete eredésüknél.* – Szeged, 1934.
- *A könnymirigy beidegzése.* – Szeged, 1934.
- *Parafinozott anatómiai készítmények előállítására.* – Szeged, 1935.
- *A ganglion cavernosum praeganglionaris rostjai.* – Budapest, 1942.
- *Anwendung der Paraffintechnik bei der Herstellung anatomischer Präparate.* – Szeged, 1971.

- în colaborare:

- *Vizsgálatok a madárszem fésűszervén* / Gellért Albert, Bacsich Pál. – Szeged, 1933.
- *A fésűszerv vérkeringése* / Gellért Albert, Bacsich Pál. – Szeged, 1934.
- *Rendszeres bonctan* / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. – Szeged, 1934.
- *Rendszeres bonctan* / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. – 2. kiad. - Szeged, 1941.
- *Rendszeres bonctan* : Egyet. tankönyv. / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. – 4. kiad. – Budapest, 1951.
- *Rendszeres bonctan* : Egyet. tankönyv. / Szerk. Kiss Ferenc, Szentágothai János. – 9. kiad. – Budapest, 1967.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 1992.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GEORGESCU, Lia, medic, prof. univ.; n. 13 nov. 1952, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM; UMF TgM (1971-77). Dr. în medicină cu teza: *Componenta fibromialgică în bolile reumatologice* (1992). Activitate didactică univ. în cadrul UMF TgM, urcând toate treptele ierarhice, până la gradul de prof. univ. (2001-).

Șef al Clinicii de Reumatologie (1992); șef de disciplină (1993-). Domenii de cercetare: reumatologie și imunopatologie clinică; participă la numeroase conferințe și congrese naționale și internaționale. Publică

articole în *Revista de Reumatologie*. Specializări în reumatologie și imunoterapie. Membru și vicepreș. în Soc. Română de Reumatologie (1999); Col. American al Reumatologilor (2003); Soc. Europeană de Reumatologie. Hobby-uri: schi.

Lucrări publicate:

- *Actualități terapeutice în reumatologie.* – TgM : University Press, 1999.

- în colaborare:

- *Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. – sa.

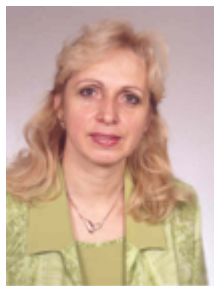
Referințe:

- *Școala română de reumatologie* / prof. dr. Șuțianu Ștefan. – SI : sn, sa.

(A. T.)

GEORGESCU, Maria-Ana, sociolog; n. 24 mart. 1960, Bistrița. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1971-75); Lic. Pedagogic TgM (1975-79); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Filosofie-Istorie (1979-83). Dr. în sociologie cu teza: *Educație și mobilitate socială* (1998). Activitate profesională: prof. stagiar, Șc. Profesională Agroindustrială, Reghin (1983-86); Lic. nr. 2

TgM (1986-87); dir. adj., Lic. Pedagogic TgM (1987-93); lector univ., (1993-99); conf. univ.; dir. Col. Univ., UPM TgM (1999-). Domenii de cercetare: sociologie, știința educației și

managementul educațional. Participă cu peste 40 de comunicări științifice la congrese și reuniuni de specialitate. A publicat studii și articole în reviste de specialitate:

Forum. Revista învățământului superior (1985-86, 1991-92); *Buletinul Științific al UT*

TgM (1992-95); *Studia Universitatis Babeș-Bolyai* (1993-94); *Inițiativă și Cultură Studențească* (1995); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1996-99); *Analele Univ. „C. Brâncuși”* (1997); *Analele Univ. din Oradea. Seria Psihologie- Pedagogie-Metodică* (1997, 2001); *Analele Univ. „D. Cantemir”. Seria Științe Socio-Umane* (1998); *Revista de Cercetări Sociale* (1998); *Revista de medicină și farmacie* (1998); *Analea Universitatis Apulensis. Seria Paedagogica-Psychologica* (2001); *Târnava. Revistă de filosofie de literatură* (2001). Specializări: Anglia (1994); Franța (1999); SUA (1999). Membră în Asoc. Română de Sociologie (2000); AOȘR (2001). Hobby-uri: educarea și formarea adolescenților, călătoriile în țări și spații culturale diverse.

Lucrări publicate:

- *Probleme de sociologie* : curs. – TgM : UPM, 1995. – 112 p.
- *Economie politică și politici economice* : curs. – TgM : UPM, 1997. – 62 p.
- *Educație și mobilitate socială*. – TgM : Tipomur, 1998. – 216 p.
- *Economie. Introducere în macroeconomie* : manual. – TgM : UPM, 2000. – 97 p.
- *Economie. Introducere în microeconomie* : manual. – TgM : UPM, 2000. – 90 p.
- *Sociologie* : manual. – TgM : UPM, 2001. – 171 p.

- în colaborare:

• *Volumul Catedrei de Științe Sociale al IMF TgM – TgM* : IMF, 1986.

• *Studii și cercetări de psihologie, filozofie*. – TgM : UDC, 1995.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

GERÉD CS. Jolán

Vezi : **CSEGEDI Júlia Jolán**

GERGELY József, medic bacteriolog. Studii: univ. de medicină la Budapesta (1913). A activat ca medic la TgM, se cunoaște că a fost medic specialist bacteriolog la Inst. de sănătate publică din TgM (1942).

Lucrări publicate:

• *A nemi betegségek és a házasság*. – TgM : Tip. S. Nagy, 1934.

Referințe:

• *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája*, 1934. év./ Összeállította Valentiny Antal. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Rt. Nyomása, 1935.

(F. M.)

GERGELY Lajos, preot, învățător; n. 30 mart. 1834, Păsăreni – m. ? febr. 1918, Iernuțeni. Studii: la Col. Ref. TgM (1845-55), după care devine învățător la Teaca; își continuă studiile la școala normală din Cluj (1856-57). A fost învățător la Dej (1858), la Reghin (1860); își continuă studiile la teologia ref. din Aiud; devine preot (1864) și învățător la TgM (1864). A fost ales preot la Iernuțeni (1868-). A scris mai multe vol. de învățare a gramaticii și ortografiei maghiare [*A magyar nyelvtan, az elemi tanodák használatára* (1866), *A népiskolák magyar nyelvtan, A magyar nyelvtan elemei* (1867), *A magyar nyelvtan kézikönyve* (1868), *Magyar helyesírás* (1871, 1889)].

Lucrări publicate:

- *Maros-Tordamegye földrajza* : A maros-tordamegyei tanítótestület által 100 forinttal jutalmazott pályamunka. Kolozsvár, 1871.
- *Új mértékek ismertetése* : tekintettel az erdélyi viszonyokra. – Mv., 1875.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.)

GERGELY Zsolt, medic; n. 2 iunie 1976, Tinca (BH). Studii: bacalaureat la Lic. Teoretic „Mihai Eminescu”, Oradea (1994); diploma de medic la Fac. de Medicină Generală UMF TgM (2002). Membru în EME.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év.* : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

GERMÁN-SALLÓ Zoltán, ing. electronist; n. 1 iul. 1961, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1972-80); IP Cluj, Fac. de Electrotehnică, secția Electronică și teleco-municații (1981-86). Ing. stagiar Întreprinderea „Electromureș” (1986-89); asist. univ. (1993-95); șef lucrări la UPM TgM (1995-). Drd. la UT din Cluj (1997-). Domenii de cercetare: prelucrarea numerică a semnalelor, dispozitive și circuite electronice. A participat la peste 10 conferințe, congrese. Specializări în Franța, Univ. Bordeaux (1998).

Hobby-uri: orientare sportivă.

Lucrări publicate:

- *Dispozitive și circuite electronice* : îndrumător de laborator. – TgM : UPM, 1995.
- *Circuite integrate analogice* : curs. – TgM : UPM, 1999. – 107 p.
- *Dispozitive și circuite electronice* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 140 p.
- *Teoria semnalelor* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 125 p.

- în colaborare:

- *Electronică medicală* : curs / Germán-Salló Zoltán, Buksa Árpád. – TgM : UPM, 2002.

Referințe:

Baza de date BJM

(F. M.)

GHERGARIU, Sabin Ioachim, medic veterinar, prof. univ.; n. 19 ian. 1934, Sighișoara – m. Cluj. Studii: Fac. de Medicină Veterinară Arad (-1957). Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cuproze la animale* (1972). „Doctor Honoris Causa” al USAMV din Timișoara. Membru titular în AȘAS (1991). Activitate profesională: medic veterinar la Sf. Gheorghe (1957-63); activitate didactică univ. din 1963, în cadrul Fac. de Medicină Veterinară Cluj, parcurgând toate gradele până la cel de prof. univ., obținut în 1990. Activitate științifică în domeniile: boli interne, neonatale la animale, dismineruloze la animale, cardiologie comparată, oncologia nutrițională și metabolică; a publicat peste 200 de articole în țară și străinătate; ca poet, a publicat volumul de poezii *În vraf de foi cuvântul meu adună* (1997); a participat la numeroase congrese și simpozioane. Distins cu premiul „Traian Săvulescu” al Academiei Române (1981); premiul „Alexandru Locusteanu”, cls. I cu medalie de aur (1993). Membru în AMVR (1971). Hobby-uri: beletristică, istorie, muzica clasică, arte vizuale (impresionismul).

Lucrări publicate:

- *Toxicologie și toxicoză*. – București : sn, 1977.
- *Oligominerale și oligomineraloze*. – București : Editura Academiei RSR, 1980. – 408 p.
- *Patologie și clinică medicală veterinară*. – București : sn, 1981.
- *Bolile alergice și autoimunopatiile la animale* : monografie. – București : Ceres, 1984. – 191 p.
- *Bazele patologiei medicale a animalelor* / Vol. 1-2. – București : ALL, 1994.
- *Manual de laborator clinic veterinar*. – București : ALL, 1999. – 436 p.

- în colaborare:

- *Bolile interne ale animalelor domestice* : manual pentru licee agricole. Specialitatea veterinară / S. I. Ghergariu, Olimpia Ghergariu. – București : Ceres, 1970. – 179 p. : fig.

- *Rețete de uz veterinar* / S. I. Ghergariu, Bogdan Ingeborg. – București : Ceres, 1984.
- *Ghid de laborator clinic veterinar* / S. I. Ghergariu, Al. Pop, Kádár László. – București : Ceres, 1985. – 247 p. : tab.
- *Urgențe medico-chirurgicale veterinare*. – Vol. 1. – *Urgențe medicale* / S. I. Ghergariu, V. Căpățână. – București : Ceres, 1988; Vol. 2. – *Urgențe chirurgicale* / S. I. Ghergariu, V. Căpățână, T. Enache. – București : Ceres, 1989.
- *Patologia nutrițională și metabolică a animalelor* / S. I. Ghergariu, I. A. Baba. – 1990. – Vol. 1. – *Cadrul general, implicațiile stresului, dismetaboliile glucidice și lipidice*. – 200 p.

Referințe:

- *Men of Achievement* / Ed. A 16-a, 1995. International Bibliographical Center. – Cambridge, Anglia.
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

GHERGHEL, Mihai, ing. silvic; n. 9 nov. 1941, Toarcla (BV). Studii: Șc. Toarcla (1948-52); Șc. Cincu (1952-55); Lic. „A. Șaguna”, Brașov (1955-59); Fac. de Silvicultură Brașov (1965-69). Dr. în pedologie forestieră cu teza în pregătire: *Studiul solurilor și stațiunilor forestiere din pădurea Mocior*. Activitate profesională: prof. (1969-); dir., Grup Șc. Silvic Ungheni (1976-). Activitate științifică în domeniul silviculturii și protecției mediului. Participă cu lucrări științifice la simpozioane în cadrul Fac. de Silvicultură și Exploatare Forestiere, Brașov și Fac. de Biologie București; Congresul Silvicultorilor din Scandinavia, Suedia. A publicat studii în reviste de specialitate: *Revista pădurilor* (1994). Specializări: Program Phare-Vet, Suedia (1996, 1999).

Lucrări publicate:

- *Dăunători ai pădurilor* : album. – TgM : Tipomur, 1992. – 98 p.
- *Organizare și legislație silvică*. – TgM : Tipomur, 1993. – 168 p.
- *Dăunători ai pădurilor* / Ed. a 2. – TgM : Tipomur, 1995. – 130 p.

- în colaborare:

- *Stabilirea direcțiilor de evoluție a principalelor tipuri de stațiuni din regiunea de câmpie și deal și a măsurilor silvotehnice de sporire a productivității acestora*. – 1982.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GHIRA, Ioan Valeriu, biolog; n. 2 dec. 1954, Dâmbău. Studii: lic. la Târnăveni (-1973); Fac. de Biologie la Cluj (-1978). Dr. în biologie (1999). Activitate didactică la UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie (-1994). Publică lucrări științifice în periodice din țară și străinătate. Membru în Soc. Europeană de Herpetologie (1991-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Tiscia – Monograph Series – The Criș / Körös Rivers Valleys*. – 1997.
- *The Someș / Szamos Rivers Valleys. : A study of the Geography, Hidrobiology and Ecology of the River System and its Environment*. – 1999.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 129.

(A. T.)

GHIRCOIAȘIU, Maria, zoofiziolog; n. 19 mai 1919, Voiniceni. Dr. în biologie (1957). Activitate didactică în cadrul Univ. din Cluj, Fac. de Biologie (1956-79); conf univ., catedra de biologie animală a Fac. de Științe. Autor și coautor a numeroase lucrări științifice în domeniul fiziologiei animale, publicate în reviste de specialitate din țară.

Lucrări publicate:

- *Anatomia și fiziologia omului cu elemente de igienă școlară*. – Cluj-Napoca : UBB, 1973.
- *Curs de fiziologie și biochimie cu aplicații la exerciții fizice*. – 1974.

- *Anatomia comparată a vertebratelor.* – Vol. 1-2. – 1979, 1983.
- *Farul căminului : alimentația științifică normală și dietetică.* – Suceava : SC Velini, 1995. – 216 p.

- în colaborare:

- *Tehnica de lucrări practice de fiziologie animală și a omului.* – 1958, 1961.
- *Fiziologia și biochimia educației fizice și sportului.* – București : Editura Sport-Turism, 1979. – 391 p. : fig.
- *Alimentația rațională. Necesități nutritive în anumite stări fiziologice și patologice / M. Ghircoiașu, V. Pogăceanu.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1983. – 228 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 129.

(A. T.)

GIURGIU, Emil, prof.; n. 12 nov. 1912 Luna (CJ) – m. aug. 1989 Sighișoara. Studii: Fac. de Teologie Blaj (1943); Univ. Cluj, Fac. de Estetică (1949). Activitate profesională: din 1947 prof. de limba și literatura română la lic. „Mircea Eliade” din Sighișoara; dirl al lic. între 1962-73.

Lucrări publicate:

- *Sighișoara. Mic îndreptar turistic.* – București : Meridiane, 1965. – 60 p.
- *Sighișoara. Mic îndreptar turistic / Ed. a 2-a.* – București : Stadion, 1970. – 54 p.
- *Sighișoara.* – București : Editura Sport-Turism, 1982. – 124 p.

(A. T.)

GIURGIU, Mihai, farmacist; n. 3. ian. 1942, București. Studii: elementare și gimnaziul la Brăila (1955): Lic. Teoretic „N. Bălcescu” Brăila (1957) și la Lic. Teoretic „Al. Papiu Ilarian” TgM (1959); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1965). Dr. în științe farmaceutice (1981). Farmacist în Tulgheș (1965-67); Band (1967-68); asist. univ., IMF TgM (1968-87); farmacist principal Laboratorul galenic TgM

(1987-92); șef de lucrări (1992-96); conf. până la pensionare (1996-04) la catedra de tehnologie farmaceutică UMF TgM. Domenii de cercetare: explorarea plantelor medicinale, metode de optimizare a obținerii formelor farmaceutice, studii referitoare la perfecționarea metodologiilor de control al calității medicamentului. A colaborat la revistele: *Farmacia; Revista Medicală, Orvosi Szemle*. Membru în USSM (1965-89); Asoc. Oamenilor de Știință din cadrul UMF TgM (1992-). Hobbyuri: istoria căilor ferate și a locomotivelor cu aburi; herpetologia, studiul reptilelor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică / Ádám Ludovic, Csath Stíncel Zamfira, Mihai Giurgiu.* – Vol. 2. – TgM : IMF, 1979. – 120 p.
- *Hargita megye gyógy- és fűszernövényei.* – Csíkszereda, 1980. – 711 p.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnologie farmaceutică / M. Giurgiu, Adriana Ciurba.* – TgM : UMF, 1997. – 109 p.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999. – p. 131-154.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.

(F. M.)

GÎJU, Ion, prof.; n. 24 ian. 1939, com. Glăvile (VL). Studii: Gimnaziul Glăvile; Șc. Medie de Băieți Rm. Vâlcea (1949-51); Șc. Pedagogică Rm. Vâlcea (1952-56); UBB Cluj, Fac. de Geografie (1956-61). Activitate profesională: prof., Șc. Gen. Gălăuțaș (HR) (1961-62); Șc. Gen. Șardul Nirajului (MS)

(1962-64); Comitetul de Cultură Mureș (1964-78); Grup Șc. „Gh. Șincai” (1978-79); Grup Șc. „Avram Iancu” (1979-90); inspector școlar, Inspectoratul Școlar Mureș (1990-01); dir. Col. Național „Al Papiu Ilarian” TgM (1998-01). Activitate științifică în domeniul

geografiei didactice. A participat la numeroase sesiuni și simpozioane științifice. Colaborează la *Steaua roșie* (1972); *Cuvântul liber* (1991, 1996-1997); *24 de ore mureșene* (1998). Distins cu medalia „30 de ani de la 23 August 1944” (1974); medalia „100 de ani de la înființarea Soc. Române de Geografie” (1975); Ordinul Național pentru Merit în grad de Cavaler (2000). Membru în Soc. Română de Geografie (1964-); Soc. Etnografică Mureșeană (1990-).

Lucrări publicate:

• *Geografii români*. – TgM : Edipress Tipo, 1997. – 154 p.

- în colaborare:

• *Geografia pe scurt* / Gîju I., D. Voicu. – TgM : Edipress Tipo, 1996. – 159 p.

• *Județul Mureș – dicționar geografic* / Gîju I., D. Voicu. – TgM : Casa de Editură „P. Maior”, 1999. – 223 p.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GÎJU, Stela Maria, fizician, prof. univ. ; n. 16 iul. 1940, Carei (SM). Studii: Șc. Gen. Teiuș; Lic. Teiuș, jud. Alba (1947-57); UBB, Cluj, Fac. de Fizică-Matematică, secția Fizică (1957-62). Dr. cu teza: *Studiul distribuției temporare și spațiale a descărcărilor electrice atmosferice* (1978). Activitate profesională: preparator univ. (1962-); asist. univ.; șef de lucrări; conf. univ.; prof. univ., UPM TgM. Domenii de cercetare: studiul dielectricilor; electricitatea atmosferei; filosofia științei educației. A publicat lucrări științifice în reviste de specialitate: *Revista de Fizică și Chimie* (1965,1971); *Electro-tehnica*

(1970); *Lucrări Științifice* (1970; 1981); *Studia Universitatis Babeș-Bolyai* (1973; 1976-77); *Buletinul științific al UPM TgM* (1991-93; 1996-2000); *Revista de Fizică* (1994). A realizat 10 contracte de cercetare științifică; 177 redresoare în cadrul microproducției cu studenții; a condus 30 de lucrări științifice

studentești; a participat la numeroase conferințe. Specializări: Polonia (1975). Membră în AOSR. Hobby-uri: jocuri la calculator.

Lucrări publicate:

• *Optică și spectroscopie*. – Vol. 1. – TgM : sn, 1976.

• *Curs de optică – Spectroscopie*. – TgM : I Ped de 3 ani, 1978. – Vol. 1. – 225 p.

• *Curs de optică – Spectroscopie*. – TgM : I Ped de 3 ani, 1978. – Vol. 2. – 336 p.

• *Curs de fizică*. – TgM : IIS, 1980. – 222 p.

• *Electricitatea atmosferei*. – București : Editura Academiei RSR, 1984. – 195 p.

• *Curs de electrotehnică și mașini electrice*. – TgM : Institutul de Subing., 1988. – 154 p.

• *Electricitate, teorie și probleme*. – TgM : UT, 1991. – 162 p.

• *Curs de fizică*. – TgM : UT, 1993. – Vol. 1. – 160 p.

• *Lucrări de laborator. Fizică*. – TgM : UT, 1993. – Vol. 2. – 110 p.

• *Curs de fizică*. – TgM : UT, 1994. – Vol. 2. – 191 p.

• *Fizică : culegere de probleme*. – TgM : UPM, 1996. – 89 p.

• *Optică tehnică*. – TgM : UPM, 1999. – 152 p.

• *Culegere de probleme de fizică*. – TgM : UPM, 2001. – 450 p.

• *Fizica: teorie și probleme*. – TgM : UPM, 2001. – 706 p.

- în colaborare:

• *Caiet de lucrări . Fizică* / S. Gîju, Toth A.I. – TgM : IIS, 1982. – 72 p.

- *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – Vol 1. – 44 p.
 - *Caiet de lucrări EME* / S. Gîju, D. Sarchiz. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – 84 p.
 - *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 2. – 62 p.
 - *Culegere de probleme de electrotehnică* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 1. – 78 p.
 - *Lucrări de laborator. Fizică* / S. Gîju, E. Bătagă. – TgM : UT, 1991-1993. – 2 vol. – Vol. 1. – 1991. – 148 p.; Vol. 2. – 1993. – 110 p.
- Referințe:**
- *Cuvântul liber*, an XV, nr. 249, 19 dec. 2003, p. 6.
 - *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

GLAVCE, Cristina-Suzana, biolog-antropolog, cercetător științific; n. 14 mai 1939, Gurghiu. Studii: Lic. „I. Creangă” București; Fac. de Biologie, specialitatea Zoologie (1968). Dr. în științe biologice, specialitatea antropologie, cu teza: *Studiul mixt-longitudinal al copiilor preșcolari și școlari provenind din localități cu grade diferite de urbanizare și de altitudine* (1979). Membru corespondent în AȘMR. Activitate profesională: cercetător științific stagiar (1969-70); cercetător științific (1970-89); prof. de biologie, Col. „Kenitra”, Maroc (1970-73); dir., Laboratorul de analize clinice, Spitalul provincial Pemba, Mozambic (1980-83); cercetător științific principal gr. III (1990); gr. II (1992); prof. invitat, Univ. Hamburg (1993) și Univ. Ulm (1992-94); cercetător științific principal gr. I (1994-) în cadrul Centrului de Cercetări Antropologice al Academiei Române; secretar științific al Centrului (1990-97); cadru didactic asociat, Univ. Ecologică București (1993-95); dir., Centrul de Cercetări Antropologice (1968-); cercetător științific principal, Centrul de Cercetări Demografice (1996-98); dir. revistei *Annuaire Roumaine D' Anthropologie* (2000); conducător de doctorate în antropologie.

Domenii de cercetare: antropologia auxologică, antropologia genetică, antropologia populațiilor actuale de pe teritoriul României, antropologia ergonomică. Domenii de interes: intercondiționarea factorilor genetici și mezologici în procesul ontogenetic, posibilitățile de informatizare a cercetărilor biologice; interrelația psihic / biologic. Autor și coautor a peste 100 de articole de specialitate apărute în țară și străinătate; peste 200 de comunicări la manifestări științifice naționale și internaționale; coorganizator al expozițiilor „Rainer – colecții”, „Galeria”, „Catacomba” (2000), și Colecții de antropologie – Rainer, Muzeul de Științe ale Naturii (PH) (2001). Specializări: România (1968-69, 1996-97); Germania (1992-97); Franța (1999). Membră în Comisia de Antropologie a Academiei Române (1972); AOȘR (1990); Soc. Internațională de Biometrie (1992); Asoc. Europeană de Antropologie; Uniunea Medicală Balcanică (1993); Asoc. Internațională a Demografiilor de Limbă Franceză (1996); Grupul Francofon de Antropologie (1997); membru fondator în Asoc. de Antropologie și Ecologie Umană; Asoc. Nonguvernamentală „Adolescentul”; col. de redacție al revistei *Studii și cercetări antropologice*. Hobby-uri: drumeții, flori, muzica clasică, literatură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Elemente de tipologie constituțională* / Cristina Glavce, Emilia Elena Iancu. – Pitești : Bioedit, 2002. – 120 p.
- *Ghid practic de antropologie : curs* / Cristina Glavce, Elena Radu, Liviu Dragomirescu. – Vol. 1. : *Inițiere în antropologie*. – București : Ars Docendi, 2002.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996. – p. 155.
- *Who's Who în România*. – București, 2002.

(A. T.)

GOGOLÁK-HRUBECZ Edit, medic; n. 6 sept. 1943, Oradea. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină (1967). Dr. în științe medicale (1979). Medic de circumscripție rurală și urbană în jud. MȘ (1967-69); medic de med. generală la Spitalul unificat teritorial Sighișoara (1969-74);

Medic primar, specialist anestezie și terapie intensivă (1990); Clinica de Chirurgie buco-facială TgM (1974-86); asist. de urgență în serviciile ambulatorii și în sălile operatorii; Clinica de Obstetrică și Ginecologie nr. 1; Clinica de Ortopedie-Traumatologie nr. 2. și Clinica de Chirurgie Pediatrică; asist. univ. (1972-91); șef de lucrări (1991-93); conf. univ. (1994-) la UMF TgM. Autor și coautor a peste 90 de lucrări de specialitate în domeniul morfologiei și al medicinei experimentale publicate în reviste naționale și internaționale. Membră în Soc. Anomiștilor Români; Soc. Anomiștilor Maghiari; Soc. de Morfologie și Morfopatologie din România; Soc. de Anesteziologie și Terapie Intensivă din România; EME. Distincții: Gradație de merit (1994, 2001). Hobby-uri: muzica simfonică, pictură, poezii, excursii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Embriologie generală*. – TgM: UMF, 1993.
- *Általános embriológia* : Embryogenesis / Seres-Sturm Lajos, Gogolák Edit. – Mv. : OGYI, 1994. – 70 p.
- *Embriologie specială*. - TgM: UMF, 1995.
- *Részletes embriológia. Organogenesis* / Seres-Sturm Lajos, Gogolák Edit. – TgM : UMF, 1996. – 122 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda* 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda* 2000. – 2000.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – 1998.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Who's Who in România.* – București, 2002.

(F.M.; A. T.)

GOINA, Eugenia, chimist, conf. univ. ; n. 22 sept. 1926, Ocna Sibiului (SB) – m. 1998. Studii: Șc. Primară Daneș (MS); Lic. de Fete, Sighișoara (1938-45); Univ. „Regele Ferdinand”, Fac. de Chimie (1945-49); licența la Fac. de Chimie, Cluj (1951). Dr. cu teza: *Contribuții la studiul interacțiunii ionului Zn²⁺ cu unii liganzi cu conținut de azot și sulf de*

interes biochimic (1976). Activitate profesională: prof., lic. din Cluj (1949-50); Palatul Pionierilor București (1950-51); asist. univ. (1952-53); lector univ., Fac. de Chimie, Cluj (1954-62); conf. univ., IMF TgM (1963-86). Susține

comunicări și publică articole în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1967); *Studii și Cercetări de Biochimie* (1967-1968, 1974). Distinsă cu „Medalia Muncii” (1965).

Lucrări publicate:

- *Curs de metodică predării chimiei.* – Cluj : UBB, 1961.

- în colaborare:

- *Chimie generală.* – 1956.
- *Caiet de lucrări practice de biochimie.* – 1968.
- *Curs de biochimie* / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – TgM : IMF, 1976.
- *Biokémiai jegyzet* / Kovács Endre, Bukaresti László, Goina Eugenia. – Mv. : OGYI, 1977. – 435 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

GOINA, Teodor, chimist, prof. univ.; n. 28 oct. 1925, com. Budureasa (BH). Studii: Șc.

Primară Budureasa; Șc. Normală de Învățători (1937-40); Lic. „Samuil Vulcan”, Beiuș (1940-45); Univ. „Regele Ferdinand” Cluj, Fac. de Chimie (1945-49); Univ. Bucu-rești, Fac. de Farmacie (în paralel).

Dr. cu teza: *Studiul compușilor chelatici ai aluminiului* (1961). Activitate profesională: preparator univ.; asist. univ., Fac. de Chimie Cluj (-1962); conf. univ. (1962-); prof. univ., IMF TgM (-1988). Sub îndrumarea sa au fost elaborate mai multe lucrări de diplomă. Activitate științifică: cercetări

fizico-chimice asupra compușilor chelatici ai unor cationi metalici cu hidroxiacizi, tioacizi, polioli, aminoacizi. Autor și coautor a 35 de studii și articole publicate în diferite reviste de specialitate: *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Cluj. Chimia* (1965, 1968); *Studii și Cercetări de Chimie* (1965); *Revista medicală* (1966, 1968-79, 1982-89); *Revue Roumaine de Chimie* (1967, 1970-71); *Revista de Chimie* (1974); *Farmacia* (1976, 1978); *Revista medicală TgM* (1977). Coautor a 4 contracte de cercetare și o invenție. Specializări: Cehoslovacia (1965); Franța (1975); Germania (1978); Ungaria (1996); București (1970). Distins cu „Steaua RSR”, cls. IV; „Steaua RSR”, cls. V. Hobby: șah.

Lucrări publicate:

- *Studiul compușilor chelatici ai aluminiului* : teza de doctorat. – Cluj: UBB, 1961.
- *Chimie anorganică*. – TgM : IMF, 1965 – Partea 1; Partea 2: *Nemetale*. – 1968; Partea 3: *Metale*. – 1970.
- *Orientarea în cercetarea științifică* : curs. – TgM : IMF, 1987.

- în colaborare:

- *Farmacognozie*. – București: EDP, 1967. – 443 p.
- *Chimie anorganică* / I. Grecu, T. Goina. – București : EDP, 1982. – 448 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.* (A. T.)

GOLDFINGER Pál, chimist; n. 10 ian. 1905, Reghin – m. ? Studii: lic. la Budapesta și Elveția; bacalaureatul la Budapesta (1923); studii univ. în Elveția (1923-27), unde a obținut doctoratul (1929). A trăit în Nowy targ (Polonia).

Lucrări publicate:

- *Versuch einer Verallgemeinerung der Stereochemie*. – Budapest, 1929.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor.

(F. M.)

GÖLDNER Károly, farmacist; n. [1815], TgM – m. iul. 1846, TgM. A obținut diploma de magister la Univ. din Budapesta (1836). A condus farmacia Brandecker din TgM.

Lucrări publicate:

- *Gyógyszeres értekezés a horgagról (flores zinci) és a jegesedett eczetsavas rézagról (acetas cupricus crystallisatus)*. – Pest : nyomt. Trattner-Károlyi, 1836. – 15 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása* / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.
- *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összeállította Matolcsy Miklós dr. – Budapest, 1910.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

GÖLDNER Nándor, prof.; n. 11 nov. 1826, TgM – m. 19 iul. 1897, TgM. Studii: la Col. Ref. din orașul natal (1838-46); la Aiud a studiat dreptul (1846-48). A lucrat la perceptoratul din TgM. Prof. de limba germană la Gimnaziul Ref. (1855-69); a fost casier la Banca Comercială și de Credit, dar a reluat activitatea la col. până la pensionare (1878-92).

Lucrări publicate:

- *Gyakorlati német nyelvtan*. – Mv., 1859-1860. – 1-2. köt.
- *Gyakorlati német nyelvtan..* – 2. jav. kiad. – Mv., 1884. – 1-2. köt.

- în colaborare:

- *Gauss emlékezete* / W. Sartorius von Waltershausen után németből fordította Göldner Nándor; Sajtó alá rendezte Kintses József. – Breznóbánya, 1903.
- *Gauss emlékezete* / W. Sartorius von Waltershausen után németből fordította Göldner Nándor; Sajtó alá rendezte Kintses József. – 2. új és bőv. kiad. - Breznóbánya, 1911.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – 1896. – p.489-492.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GOMBÁS Tibor, ing. mecanic; n. 1898, Chendu. Studii: univ. la Budapesta (1922).

Lucrări publicate:

• *Géprajz*. – Budapest, 1950.

- în colaborare:

• *Ábrázoló mértan és műszaki rajz* : A gazdasági és műszaki akadémia építőipari tagozatának hallgatói számára / Gombás Tibor, Makk Károly, Városy Pál. – Budapest, 1951.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál ; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GÖNCZI Lajos, botanist; n. 18 apr. 1852, Călimănești – 23 nov. 1929, Odorheiu Secuiesc (HR). Studii: gimnaziale la TgM, univ. la Cluj, devenind prof. de științe naturale și chimie. Din 1875 a fost prof. la col. din Odorhei și din 1888 devine dir. al școlii. A publicat articole de zoologie și botanică în publicațiile vremii din Cluj, Odorhei. Redactează anuarul școlii din Odorhei (1888-).

Lucrări publicate:

• *Emlékbeszéd Kis Gergely felett*. – Székely-Udvarhely, 1887.

• *Vázlat Székely-Udvarhely környékének flórájából*. – Székely-Udvarhely, 1887.

• *Udvarhelymegye flórájának főbb vonásai*. – Kolozsvár, 1890.

Referințe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. – 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894.

GÖNCZY Kornél, medic ginecolog la TgM; preparator la Clinica de Obstetrică-Ginecologie (1946-); medic primar la Pol. nr. 2 TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. – 2. füzet. – 1954. – 215 p.

• *Szülészeti jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet. – 232 p.

• *Szülészeti jegyzet*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.

• *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2 vol. – 2. rész. – 210 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest, 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

GORAN, Valeriu Sterie, ing. mecanic, prof. univ.; n. 18 mart. 1927, TgM. Studii: Lic. Militar „M. Viteazul” TgM (1937-40); Lic. Militar „M. Viteazul” Timișoara (1940-45); Șc. de ofițeri de artilerie, Pitești (1945-47); ATM București (1948-53); UT de Construcții (1974-79). Dr. ing. cu teza: *Contribuții la creșterea fiabilității mașinilor de construcții* (1979). Activitate profesională: asist. univ.; șef de lucrări, ATM, București (-1959); cercetător științific principal; șef laborator; șef secție; cons.; dir. științific INCERC, București (1959-95); dir. științific; dir., ICECOM București (1995-); șef lucrări; conf. asociat, UT de Construcții București (1960-92); prof. univ., Univ. „Dunărea de Jos” Galați; UT București (1992-). Domenii de cercetare: conceperea și realizarea de noi mașini de construcții noi tehnologii cu înalt grad de mecanizare și robotizare pentru execuția și realizarea construcțiilor afectate de dezastre naturale, fiabilitatea mașinilor, elasticitate experimentală, prognoza dezvoltării științei construcțiilor, managementul și marketingul construcțiilor. A publicat peste 150 de studii și articole în reviste

de specialitate în țară și străinătate: *Revista Construcțiilor și Materialele de Construcții* (1968); *Stroitelstvo* (1968); *Studii și Cercetări INCERC* (1971, 1974, 1992-93); *Sympomeh* (1971, 1983, 1987); *Antreprenorul* (1992, 1995); *Buletinul ARACO* (1994); *Buletinul AROTEM* (1998-00); *Mecanizarea construcțiilor* (1988). Este posesorul a 6 brevete de invenție. Specializări: Germania (1965); Franța (1970). Membru în Comisia de Acustică a Academiei Române (1980); Centrul Internațional pentru Cercetare în Construcții, Departamentul Mecanizare (1985); Soc. Internațională a Ing. de Mecanizare în Construcții (1986); Asoc. Română pentru Tehnologii, Echipamente și Mecanizare în Construcții (1994); Comitetul Național de Protecția Mediului Urban (1998). Hobby: filatelie.

Lucrări publicate:

- *Îndrumător pentru mecanici de utilaje de construcții*. – București : CDCAS, 1973. – 255 p.
- *Siguranța în funcționare a mașinilor de construcții. Stabilirea performanțelor necesare la concepția mașinilor de construcții*. – București : Editura Tehnică, 1984. – 95 p.
- *Utilaje de construcții*. – București : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1984. – 255 p.
- *Drăgi refulante. Tehnologii pentru executarea lucrărilor cu mașinile pentru pământ. Încercarea mașinilor pentru lucrări de pământ*. – București : Editura Tehnică, 1985. – 181 p.
- *Cartea mecanicului de utilaje grele pentru construcții*. – București : Editura Tehnică, 1986. – 332 p.
- *Centrale pentru prepararea betonului și mortarului. Mașini specializate pentru transportul betonului și al elementelor componente. Încercarea mașinilor pentru lucrări de beton și mortar*. – București : Editura Tehnică, 1986. – 118 p.
- *Utilaje grele pentru construcții*. – București : Editura Tehnică, 1986. – 332 p.
- *Vibratoare pentru compactarea betonului*. – București : Editura Tehnică, 1987. – 86 p.

- *Mecanizarea proceselor tehnologice de punere în operă a betoanelor*. București : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1992. – 38 p.
- *Prepararea și livrarea centralizată a betoanelor*. – București : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1992. – 33 p.
- *Mecanizarea lucrărilor de pământ*. – București : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1994. – 160 p.
- *Marketing* : manual univ. – București : Unitech, 1996. – 95 p.
- *Management* : manual univ. – București : Unitech, 1997. – 510 p.
- *Fiabilitatea mașinilor*. – București : Impuls, 1998. – 95 p.
- *Managementul construcțiilor*. – București : Impuls, 1998. – 380 p.
- *Managementul deșeurilor* : manual universitar. – București : Unitech, 2000. – 285 p.

- în colaborare:

- *Cartea mecanicului conducător de utilaje grele de construcții / V. Goran, Constantin Brezoescu*. – București : Editura Tehnică, 1966. – 432 p.
- *Îndrumătorul excavatoristului / V. Goran, Constantin Brezoescu*. – București : Editura Tehnică, 1969. – 392 p.
- *Cartea mecanicului conducător de utilaje grele de construcții / V. Goran, Constantin Brezoescu*. – Ed. a 2-a. – București : Editura Tehnică, 1966. – 432 p.
- *Utilaje grele de construcții / V. Goran, C. Brezoescu / Ediția 1*. – București : Editura Tehnică, 1980. – 431 p.
- *Mașini de construcții*. – Vol. 1. – 1984.; Vol. 3. – 1986.
- *Noul în construcții civile și industriale* (1986; București). – București, 1986.
- *Utilaje grele de construcții / V. Goran, C. Brezoescu / Ediția 2*. – București : Editura Tehnică, 1986. – 440 p.
- *Excavatoare / V. Goran, C. Ecobescu*. – București : Editura Tehnică, 1988. – 390 p.
- *Vagonul special pentru transportul cimentului / V. Goran, C. Sora*. – București : Centrul de publicații tehnice al Ministerului Transporturilor, 1990. – 154 p.

- *Mecanizarea lucrărilor de finisaj* / V. Goran, M. Ionescu, N. Bogdan. – București : Redacția publicațiilor pentru construcții, 1992. – 225 p.

- *Comentarii și recomandări de utilizare privind reglementările tehnice pentru mecanizarea construcțiilor* / V. Goran, Gh. Aldea, G. Velea. – București : Impuls, 1998. – 110 p.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. I, 1996.
- *Dicționarul constructorilor români*. – 2000.

(A. T.)

GRAMA, Lucian-Corneliu, ing. mecanic, prof. univ. ; n. 17 mart. 1946, Odorhei

(HR). Studii: Șc. Gen. Odorhei (1952-59); Lic. „Unirea” TgM (1959-63); UP București, Fac. TCM (1963-68). Dr. cu teza: *Cercetări privind utilizarea plasmelor la prelucrarea prin strunjire a oțelurilor înalte aliate* (1997).

Activitate profesională: ing. cercetător științific ICPAT Brașov (1968-72); prof. ing., Lic. Industrial de Construcții de Mașini, TgM (1972-78); asist. univ. (1978-); lector univ.; conf. univ.; prof. univ., UPM TgM (2000-); rectorul Univ. Cultural Științifice (1982-86); dir. al Centrului de Informare și Consiliere Profesională a UPM TgM (1998-). Domenii de cercetare: inginerie tehnologică, tehnologii neconvenționale. Publică peste 90 de studii și articole în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-92, 1994-95); *Acta Universitas Cibiniensis* (1996); *Buletinul IP Iași* (1998). Autor și coautor a 10 contracte de cercetare științifică. Specializări: București (1981, 1982). Distins cu Diploma și Medalia „Genices’ 96”, Budapesta, Salonul Internațional de Inventică; Diploma și Medalia de bronz la al 3-lea Salon Internațional al Invențiilor, Iași, (1996). Membru în Soc. Inventatorilor „Genius” (1996-); AGIR (1997-); AOȘR, filiala Mureș (1999-); membru corespondent în Academia

Româno-Americană de Arte și Științe. Hobby-uri: istorie, literatură, muzică.

Lucrări publicate:

- *Bazele tehnologiilor de fabricare în construcția de mașini*. – TgM : Editura UPM, sa – 180 p.

- *Programarea experimentelor în construcția de mașini*. – TgM : Editura Veritas, sa – 108 p.

- *Curs general de mașini* : îndrumar pentru lucrări de laborator. – TgM : IIS, 1981. – 105 p.

- *Tehnologia fabricării mașinilor* : curs. – TgM : IIS, 1983. – Vol. 1. – 186 p.

- *Tehnologia fabricării mașinilor* : curs. – TgM : IIS, 1984. – Vol. 2. – 267 p.

- *Tehnologia fabricării mașinilor* : îndrumar de laborator. – Institutul de Subing., 1985. – 215 p.

- *Procedul HoMach*. – TgM : Editura Transilvania, 1998. – 183 p.

- *Tehnologia construcției de mașini – Tehnologii de fabricare* : curs. – TgM : UPM, 1998. – 230 p.

- *Tehnologii de fabricare în construcția de mașini*. – TgM : Editura Veritas, 1999. – 331 p.

- *Bazele tehnologiilor de fabricare în construcția de mașini*. – TgM : UPM, 2000. – 180 p.

- în colaborare:

- *Electrotehnologii*: Lucrări de laborator. – 2001.

Referințe:

- *American Biographical Institute*, 1999/2000.
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

GRECU, Gheorghe, medic, prof. univ. ; n. 20 iul. 1929, Brebi (SJ). Studii: IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (-1961); studii postuniv. la clinicile de psihiatrie ale IMF Cluj (1964) și București (1965). Dr. în medicină cu teza: *Unele aspecte ale stărilor depresive* (1972). Activitate profesională: medic de întreprindere, Industria Sârmei Câmpia Turzii (1961-64); activitate didactică clinică și științifică în Clinica de Psihiatrie, TgM; preparator univ. (1964-); asist. univ. (1967-); șef de lucrări (1971-); conf. univ. (1977-); prof. univ. IMF TgM (1978-); șeful

Clinicii de Psihiatrie TgM (1978-). Domenii de cercetare: tulburări de dispoziție de tip depresiv și interferențele factorilor depresogeni: endogeni, psihogeni și somatogeni; terapia maladiilor psihice, alcoolismul și drogdependențele, efectele secundare ale terapiei cu neuroleptice, reabilitarea bolnavului psihic, suicidologie, psihoterapie, psiho-igienă, psihoprofilaxie. Autor a peste 400 de lucrări științifice, din care 300 au fost publicate în reviste și volume de specialitate din țară și străinătate: *Coordonate actuale ale psihoterapiei* (1977); *Neurologie. Psihiatrie. Neurochirurgie* (1988); *Revista Medicală TgM* (1989). Distins cu titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004). Specializări: Bale (1969). Membru în Soc. Médico-Psychologique de France (1979-); membru corespondent al American Psychiatric Assoc. (1990-); APR; IBRO; membru titular în AOȘR. Hobby-uri: grădinărit, turism, muzică, lectură.

Lucrări publicate:

- *Alcoolismul : implicații bio-psiho-sociale.* – TgM : Intreprinderea Poligrafică, 1977.
- *Coordonate actuale ale psihoterapiei.* – TgM : Intreprinderea Poligrafică, 1977.
- *Conștiința : aspecte psihologice și psihopatologice.* – TgM : Litografia IMF, 1982.
- *Probleme actuale ale reabilitării bolnavilor psihici.* – TgM : Litografia IMF, 1984.
- *Actualități și perspective în cunoașterea și asistența stprilor depresive.* – TgM : Litografia IMF, 1987.

- în colaborare:

- *Pszihológia.* – Mv. : OGYI, 1981. – 274 p.
- *Aspecte epidemiologice, clinico-statistice și de prevenție în suicid și parasuicid* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2000.
- *Depresia : aspecte istorice, epidemiologice, clinico-terapeutice și profilactice* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2000.

- *Depresia în corelație cu evenimentele de viață stresante* / Gh. Grecu, I. Grecu Gabos, M. Grecu Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. I. – 1996.
- *Cuvântul liber*, an 15, 13 feb. 2003, p. 6.

(A. T.)

GRECU GABOS, Iosif, medic; n. 11 sept. 1952, TgM. Studii: Gimnaziul „Bolyai Farkas” TgM (1959-67); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1967-71); Șc. de Specializare Postlic. TgM (1971-73); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1974-80). Dr. în medicină cu teza: *Aspectele clinico-statistice și terapeutico-profilactice în tulburările depresive de tip reactiv* (1996). Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Municipal

Sighișoara; medic generalist, Spitalul Orășenesc Moinești; șef Dispensar Urban nr. 2 Luduș; medic stagiar psihiatru; medic specialist psihiatru; medic primar psihiatru, Spitalul Clinic TgM; șeful Clinicii de Psihiatrie, TgM (1999-); șef lucrări UMF TgM. Domenii de cercetare: tulburări de dispoziție de tip depresiv, suicidologie, schizofrenie, tulburări de personalitate, asistență psihiatrică, drogodependență. A participat la numeroase conferințe și congrese din țară și străinătate; a publicat studii și articole în diferite reviste de specialitate. Specializări: București; TgM (1988, 1991, 1993, 2000-01); Olanda (1991). Membru în APR; Asoc. Mondială Psihiatrică; Asoc. „Balint” din România; Asoc. Psihiatrică Maghiară; Comisia de Psihiatrie din MS. Hobby-uri: sport, muzică, grădinărit, arte culinare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Aspectele clinico-statistice și terapeutico-profilactice în tulburările depresive de tip reactiv* : teza de drd. – Iași : UMF, 1995.
- *Aspecte epidemiologice, clinico-statistice și de prevenție în suicid și parasuicid* / Gh. Grecu, I.

Greco Gabos, M. Greco Gabos. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2000.

- *Depresia : aspecte istorice, epidemiologice, clinico-terapeutice și profilactice* / Gh. Greco, I. Greco Gabos, M. Greco Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2000.

- *Depresia în corelație cu evenimentele de viață stresante* / Gh. Greco, I. Greco Gabos, M. Greco Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.

- *Drogurile. Aspecte istorice, epidemiologice și clinico-terapeutice* / I. Greco Gabos, M. Greco Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

GRECU GABOS, Marieta, medic; n. 29 iul. 1954, Brebi (SJ). Studii: Șc. Gen. nr. 4, Cluj-Napoca (1961-69); Lic. „Gh. Barițiu” Cluj-Napoca (1969-73); UMF TgM, Fac. de

Medicină Generală (1977-83). Dr. în medicină cu teza: *Aspecte epidemiologice clinico-statistice și de prevenție în suicid și parasuicid* (1998). Activitate profesională: medic, Dir. Sanitară Mureș; medic medicină

generală adulți, Spitalul Orășenesc Reghin, Spitalul Clinic TgM; asist. univ.; șef lucrări UMF TgM; medic specialist psihiatru (1994-). Domenii de cercetare: tulburări de dispoziție de tip depresiv, suicidologie, schizofrenie, tulburări de personalitate, asistență psihiatrică, drogodependența. A participat la numeroase simpozioane, conferințe și congrese în țară și străinătate; a publicat peste 22 de lucrări ca prim autor, 95 în calitate de coautor. Specializări: București; TgM (1988, 1991, 1993, 2000-01); Olanda (1991). Membră în APR; Asoc. Mondială Psihiatrică; Asoc. „Balint” din România; Asoc. Psihiatrică Maghiară; Comisia Etică Deontologie și Drepturile Bolnavului Psihic în cadrul WPA; BRO. Hobby-uri: sport, muzică, turism, lectură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Aspecte epidemiologice, clinico-statistice și de prevenție în suicid și parasuicid* / Gh. Greco, I. Greco Gabos, M. Greco Gabos. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2000.

- *Depresia : aspecte istorice, epidemiologice, clinico-terapeutice și profilactice* / Gh. Greco, I. Greco Gabos, M. Greco Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2000.

- *Simpozionul Național de Psihiatrie* (2001; TgM). – TgM : Prisma, 2001.

- *Drogurile. Aspecte istorice, epidemiologice și clinico-terapeutice* / I. Greco Gabos, M. Greco Gabos. – TgM : Editura Ardealul, 2002.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 15, 13 feb. 2003, p. 6.

(A. T.)

GRÉPÁLY András, medic pediatru; n. 4 apr. 1912, Hálmeag (BV) – m. 27 dec. 1990, Budaörs (Ungaria). Studii: bacalaureat la Sibiu (1930); Univ. „Ferdinand I” din Cluj (1937); obține titlul de dr. în științe medicale (1967). Activează în Sanatoriul TBC „Szent László” din Oradea (1937-40); medic de fiziologie la Clinica din Cluj (1940-44); a fost asist. univ. la Clinica de Tuberculoză a Univ. „Bolyai” din Cluj (1945-46); internist (1946-49); șef al Clinicii de Pneumoftiziologie TgM (1949-51); șeful Secției de Tuberculoză a Clinicii de copii până la pensionare (1952-72). Domenii de cercetare: tuberculoza din copilărie. A publicat în: *Magyar Sebészeti, Orvosi Szemle, Fiziologia normală și patologică, Cercetări de fiziologie, Immunitars und Allergieforschungen*. A fost membru în EME (1940-49) și OTT (1949-99).

Lucrări publicate:

- *Tüdőgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1950. – 174 p.

- *Tüdőgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1952.

- în colaborare:

- *Phthysiológiai jegyzetek* – Mv. : OGYI, 1952. – 326 p.

- *Pediatria* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.

- Curs de pediatrie / Grépalý András, Puskás György. – TgM : IMF, 1976.
- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 2 köt. – 265 p.
- *Gyermekgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1981.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Viharban*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

(F. M.; A. T.)

GREXA Gusztáv, pompier adjutant voluntar la TgM.

Lucrări publicate:

- *Huszonöt év a marosvásárhelyi Önkéntes Tűzoltóegylet életéből*. – Mv. : Benkő L. könyvnyomda, 1901. – 16 p.

Referințe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – vol. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GRIGORIȚA, Pompeius, prof.; n. 7 febr. 1868, Năsăud – m. 26 ian. 1902, Răstolița. Studii: lic. în orașul natal; univ. la Cluj și Budapesta, obținând diploma de prof. de științe naturale și geografie la Cluj (1892). A fost prof. la gimnaziul din Năsăud (1890-1900).

Lucrări publicate:

- *Geografia* : Pentru cl. I. gimn., reală și pentru preparandii. – s.l., 1898.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GROSS Frigyes, medic; n. ? – m. 1 febr. 1999, Ceuaș. A fost prodecan IMF TgM (1954-55; 1956-57), șef de lucrări la catedra de anatomie (1946-49); medic specialist de chirurgie; șef lucrări la urologie (1963-); a trecut în rețeaua sanitară ca medic chirurg; s-a pensionat în 1983.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Tájanatómia*. – Mv. : OGYI, [1948]. – 2. rész. : Koponyaüreg, központi idegrendszer, mellüreg, hasüreg, medence-gát / Maros Tibor, Gross Frigyes, Zakariás Zoltán. – 156 p.
- *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. - Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

GUB Jenő, prof. de biologie-geografie; n. 5 martie 1929, Sovata. Studii: UBB Cluj, Fac. de Biologie-Geografie (1960). Prof. cu gr. I (1983). Învățător suplinitor (1950-51); prof. suplinitor (1951-55); prof. și dir. de școală la Săcăreni (1955-56); prof. la Eremitu (1956-64), Sovata (1964-89); se pensionează în 1989. Domenii de cercetare: etnobotanică, etnozologie, etno-meteorologie, etnografie. Publică în reviste din țară. Membru în: Kriza János Néprajzi Társaság; EMKE; Magyar Néprajzi Társaság. Premiul Soc. „Kriza János” (1991, 1993); Ezüstgyopár-díj (2003), etc.

Lucrări publicate:

- *Erdő-mező növényei a Sóvidéken*: (Fübenfában orvosság). – Korond : Firtos Művelődési Egylet, 1996. – 102 p.
- *Erdő-mező állatai a Sóvidéken*. – 1996.
- *Kertek, mezők természetű növényei a Sóvidéken*. – Székelyudvarhely : Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, 2001.
- *Természetismeret és néphagyomány a székely Sóvidéken*. – 2003.

- în colaborare:

- *Kriza János Néprajzi Társaság Évkönyve*. – Kolozsvár, 1992. – 1. köt. – 1992. – 234 p.

• *Műemlékvédelem és környezetvédelem.* – Mv., 1997. – 98 p.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

GÜNDISCH Mihály, medic, prof. univ.; n. 20 mart. 1906 – m. 7 mart. 1984. Șef lucrări la catedra de histologie la Univ. Cluj (1940-44); conf. univ.; șef de catedră (1945-); decan al Fac. de stomatologie (1950-51); prof. univ. dr. doc. IMF TgM, dir. al Centrului de Cercetare al Academiei

(1964-68).

Lucrări publicate:

- *Szövettani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1947. – 1. rész. – 16 p.
- *Szövettan.* – Mv. : OGYI, 1956. – 2. köt. : *Vér és vérbépző szervek; Keringés; Érzékszervek; Kültakaró; Belső elválasztású mirigyek; Emésztőrendszer.* – 516 p.

- în colaborare:

- *Szövettani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet: *A vér szövettana. A vörsejtek fejlődése. A vérbépző szervek és szövetek. A lép. A mandulák.* – 1954. – 96 p.
- *Histologie.* – București : Editura Medicală, 1955. – Vol. 2. – 1955. – 555 p.
- *Szövettani gyakorlatok. Mikroszkópizálás, mikrotechnika, a sejtek vizsgálata / Gündisch Mihály, Csató Gyula, Kemény György.* – Mv. : OGYI, 1956. – 264 p.
- *Cercetări medicale.* – București, 1968.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

GUZNER Miklós, medic stomatolog; prof. univ.; n. 9 iul. 1905, Cluj – m. 18 oct. 1972, TgM. Studii: la Col. Unitarian din Cluj (1922); diploma de medic la Univ. din Cluj (1930). A fost dentist (1930), medic șef la secția de sănătate a Sfatului popular din Cluj (1945), apoi medic de întreprindere. Carieră univ. la IMF TgM: șeful catedrei de stomatologie (1949); prof. univ. (1968-

71); a fost șeful Clinicii de Stomatologie Infantilă; s-a pensionat în 1971. A publicat multe studii în *Revista Dietetica Română; Orvosi Szemle - Revista Medicală; Stomatologia.*

Lucrări publicate:

- *Fogászati anyagok* : Egyetemi jegyzet. – Mv. : OGYI, 1951. – 85 p.

- în colaborare:

- *Stomatológiai jegyzet / Guzner Miklós, Mészáros Géza.* – Mv. : OGYI, 1954. – 142 p.
- *Fogászat: egyetemi jegyzet / Csögör Lajos, Guzner Miklós, Mészáros Géza.* – Mv., 1958.

Referințe:

- *A Hét*, 43. sz., 1972.
- *Revista Medicală*, nr. 4, 1972.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. -2 köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Új magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Markó László.* – 2. köt. : D-GY. – 2001.

(F. M.; A. T.)

GYÉRESI Árpád, farmacist, prof. univ. ; n. 26 iul. 1941, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 2, TgM (1948-55); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1955-59); IMF TgM (1959-64). Dr. farmacist cu teza: *Identificarea cromatografică a alcaloizilor cu nucleu tropanic, chinolinic și izochinolinic din drogurile și preparatele galenice oficinale în Farmacopeea Română, ediția a VIII-a.* Activitate profesională: farmacist intern IMF TgM (1964-66); prep. univ. (1967-); asist. univ.

(1971-); șef de lucrări (1977-); conf. univ. (1994-), prof. univ. UMF TgM (1998-). Domenii de cercetare: analiza substanțelor medicamentoase, metode cromatografice (pe hârtie, pe coloană, pe strat subțire de lichide sub presiune), separări chirale. Participă la congrese

în țară și străinătate: Ungaria (1992, 1996); Olanda (2000); a publicat peste 50 de studii și articole în reviste de specialitate românești și străine: *Farmacopeea română*; *Revista medicală* (1969, 1973-75, 1978, 1985, 1989);

Die Pharmazie (1973); *Studii și Cercetări de Biochimie* (1982). *Farmacia* (1986-87, 1997, 1999-2000); *Gyógyszerészet* (1991, 1995-97, 2000); *Revista de Medicină și Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992, 1997-98, 2000); *Orvostudomány Értesítő* (1993-96, 1998-2000); *Journal of Planar Chromatography* (1997, 2000-01); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (2000). Specializări: Ungaria, cadru didactic invitat la Univ. din Seghedin. Distins cu medalii comemorative „Schulek Elemér” (1993); „Rozsnyay Mátyás” (1995); Medalia de Argint (2000). A colaborat la revistele: *Orvostudományi Értesítő* (1992-00); *Revista de Medicină și Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992, 1997-98, 2000); *Gyógyszerészet* (1996-97, 2000); *Journal of Planar Chromatography-Modern TLC* (1996); *Farmacia* (1997, 1999-00); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (2000); *Eur. J. Pharm. Sci.* (2000); *Journal of Chromatography* (2001). Membru în Col. Farmaciștilor din România (1991-); Soc. Științelor Farmaceutice din România (1992-); EME (1992-); Soc. Română de Istoria Farmaciei (1993-); Soc. Catalană de Istoria Farmaciei (1994-); Soc. Internațională de Istoria Farmaciei (2000-); Soc. Internațională de Separări Planare (1998-). Hobby-uri: istoria farmaciei, istoria artelor, sportul.

Lucrări publicate:

• *Antiseptice și dezinfectante*. – TgM : IMF, 1981. – 234 p.

• *Chimioterapice: sulfonamide și antibiotice*. – TgM : IMF, 1983. – 222 p.

• *Gyógyszerészeti kémia*. – Mv. : OGYI, 1981-1983. – 1. köt. – 1981. – 234 p.; 2. köt. – 1983 – 222 p.

• *Vademecum cromatografic*. – TgM. : Mentor, 1997. – 382 p.

- în colaborare:

• *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : curs pentru anul III / Gyéresi Á. și alții. – TgM : IMF, 1973.

• *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : curs pentru anul IV / Gyéresi Á. și alții. – TgM : IMF, 1975. – 249 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Travaux de la Station „Stejarul” ecologie terrestre et génétique*. – 1980.

• *Teste de chimie pentru admitere* / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1992, ediții anuale.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 10-a. – 1993.

• *Analiza spectrală în infraroșu a substanțelor medicamentoase* : lucrări practice de chimie farmaceutică / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : Litografia UMF, 1996. – 232 p.

• *Culegere de analize monografice F.R. X* / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1996. – 185 p.

• *Culegere de tehnici cromatografice FR X* / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1996. – 131 p.

• *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici cromatografice / Gyéresi Á., Kelemen H. – TgM : Litografia UMF, 1996. – 131 p.

• *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici monografice / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : Litografia UMF, 1996. – 185 p.

• *Facultatea de Medicină din Târgu-Mureș*. – 1999.

• *Teste pentru examenul de licență (Chimie farmaceutică)* / Gyéresi Á. și alții. – TgM : UMF, 1999.

• *Gyógyszervegyületek vékonyrétegcromatográfiás minőségvizsgálata* / Gyéresi Árpád, Kata Mihály. – Budapest : Kontraposzt, 2000.

• *Tehnici cromatografice pe strat subțire pentru analiza calității substanțelor medicamentoase* /

Gyéresi Á., Kata M. – Budapesta : Formulae Libres, 2001.

- *Chimie farmaceutică* / Gyéresi Á., Kelemen H., Dani T. – TgM : Litografia UMF, 2002. Vol. 1. – *Substanțe medicamentoase anorganice*. – 185 p.

- *Farmacopeea Română* / Gyéresi Á. și alții. – București : Editura Medicală, 2002. Ediția X.

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. – p. 381-405.

- *Szervetlen gyógyszerészeti kémia* / Kelemen Hajnal, Gyéresi Árpád. – Kolozsvár: Erdélyi Múzeum Egyesület, 2003. – 168 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . 2 köt.: G-Ke. – 1991.

- *Generisch Antal emlékkönyv*. – 1994.

- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

- *Catalogul experților. Societatea Academică din România*. – 1997.

- *Dictionary of International Biography*. – 1997; *Romániai magyar irodalmi lexikon* : szépirodalom, közírás, tudományos irodalom, művelődés. – Vol. 2. – 1991.

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*.

- *Romániai magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

GYERGYAY Ferenc Pál, medic, patolog, prof. univ.; n. 25 oct. 1922, Cluj. Studii: bacalaureat la Col. Unitarian din Cluj

(1940); Univ. „Ferenc József” din Cluj, Fac. de Medicină (1945); dr. în științe medicale (1957); dr. doc. (1972). Asist. univ.; șef de lucrări la IMF TgM (1945-56); conf. univ. la catedra de anatomie patologică (1956-71); prof. univ. și

conducător de doctorate (1971-77); medic șef al Secției de Anatomie patologică a clinicii. S-a stabilit în Köln, RFG (1977-); s-a pensionat în 1995. Domenii de cercetare: neuropatologia,

patologia ficatului, cercetarea tumorilor. Studiile de specialitate au apărut în publicațiile din țară și în cele internaționale. A publicat 35 lucrări din domeniul oncologiei clinice și experimentale; 32 lucrări din domeniul regenerării tisulare normale și patologice; 41 lucrări din domeniul neuropatologiei, în special privind encefalomielite experimentală (în cadrul Centrului de cercetări al Academiei de Medicină, condus de prof. acad. Miskolczy Dezső), 44 lucrări din domeniul morfopatologiei, 7 lucrări de metodologie. A participat la toate conferințele anuale de morfologie-patologie din țară, la cele organizate de Soc. Europeană de Patologie la Varșovia, Milano, Sofia, Budapesta, la Congresul Internațional de oncologie în Houston (1970). Specializări: USA (1970); Mannheim (1974); Paris (1974). Premiat cu medalia „Pápai Páriz Ferenc” (2004). Membru în Soc. Națională de Morfologie; Magyar Pathológus Társaság; International Academy of Pathology (1970); Deutsche Gesellschaft für Pathologie (1977); Soc. Europeană de Patologie.

Lucrări publicate:

- *Kórboncolási technika*. – Mv. : OGYI, 1951. – 116 p.

- *Kórboncolási technika*. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 137 p.

- *A neuro-endocrin rendszer szerepe a daganatos betegségekben*. – București : Editura Medicală, 1957. – 146 p.

- *A kórboncolás módszere*. – 3., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 133 p.

- în colaborare:

- *Általános kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1952. – 1. köt. – 358 p.; 2. köt. – 341 p.

- *Probleme de morfopatologie*. – București : Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.

- *Részletes kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana*. – 1954. – 501 p.; 3. köt. / Gyergyay Ferenc, Monoki István, Schuller László. – 1953. – 296 p.

- *Általános kórbonctan*. – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.

- *Morfologia sistemului nervos* / Sub redacția Ion T. Niculescu. – București : Editura Medicală, 1957. – 787 p.
- *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.
- *Az idült hepatitis.* – Bukarest : Editura Medicală, 1957. – 232 p.
- *Általános kórbonctan (Morfo-pathologia generalis).* – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.
- *Anatomie patologică.* – București : Editura Medicală, 1962. – 694 p.
- *Anatomie patologică.* – București : EDP, 1964. – 379 p.
- *Cercetări medicale.* – București, 1968.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2 köt.: G-Ke. – 1991.
- *Generisch Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.- 2000.*
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

GYÖRFFY Gábor, medic; n. 1925 – m. mart. 1997, Nagykanizsa (Ungaria). Preparator la catedra de farmacie (1950-?); a lucrat la Clinica de Obstetrică și Ginecologie TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szülészet.* – Mv., 1980. – 414 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

GYÖRFI Jenő Eugen, ing., prof. univ. ; n. 9 iun. 1933, Măgherani. Studii: Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1957); ATM București secția Electronică, specialitatea Transmisiuni (1961). Dr. în inginerie cu teza: *Contribuții la studiul și realizarea codurilor sincronizatoare* (1976). A desfășurat activitate didactică univ., parcurgând toate gradele, până

la cel de prof. univ.; a activat în cadrul MapN; prof. asociat. (1961-94). După pensionare (1994): prof. la Academia Militară și la Școala Superioară de Informatică „Gábor Dénes” Odorheiu Secuiesc. Domenii de cercetare: teoria informației și a codurilor redundante detectoare și corectoare de erori; a publicat lucrări științifice în reviste din țară și străinătate; a prezentat peste 50 de comunicări științifice în cadrul unor reuniuni naționale și internaționale. Membru în Asoc. Știință și Responsabilitate.

Lucrări publicate:

- *Introducere în sisteme tehnice mari.* – București : Editura Militară, 1980. – 368 p.

- în colaborare:

- *Securitatea și protecția informației în sistemele electronice de calcul* / Ion Angheloiu, Györfi Jenő Eugen, Victor Patriciu. – București : Editura Militară, 1986. – 308 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. -2 köt.: G-Ke. – 1991.
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 1, 1996.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Székegyföld 7.sz.*, 2002. júl.

(A. T.)

GYÖRFI Sándor, biolog; n. 9 ian. 1929, Sighișoara. Studii: bacalaureat la Odorheiu Secuiesc (1948); Univ. „Bolyai” din Cluj, Fac. de Biologie la (1953). Asist. univ. la catedra de zoologie la Univ. „Bolyai” (1953-57); prof. de biologie la Lic. „Ady-Șincai” Cluj (1957-74); prof. la Zalka Máté Kollégium din Budapesta (1974-). Publică în *Aquila* (1956); *Cercetări de biologie*; *Natura*; *Dolgozó Nő*; *Jóbarát*; *Igazság*.

Lucrări publicate:

- *Növénygyűjtés – Állatpreparálás.* – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1962. – 235 p.

- în colaborare:

- *A mi élőszarkunk* / Györfi Sándor, Mezei Zoltán. – 1966.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. 2 köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

GYÖRY György, medic ginecolog; n. 26 febr. 1906, Szekszárd – m. 24 mart. 1994, Budapesta. Studii: obținut diploma la Univ. din Budapesta (1931). Dr. în științe medicale (1952). Șef de lucrări; doc. la Cluj (1941-45); conf. univ. la IMF TgM. (1947-53). Studiile i-au fost publicate în: *Wiener Klinische Wochenschrift*; *Virchow's Archiv*; *Frankfurter Zeitschrift für Pathologie*; *Acta* (Kolozsvár, 1941), etc. Membru al Soc. „Deutsche Gesellschaft für Gynaekologie” (1960); Gesellschaft Deutschsprachige Dozenten (1960); Hochschullehrer (1972).

Lucrări publicate:

- *A gerincoszlopferdülés szülészeti jelentősége.* – Budapest, 1942.
- *A drainezés szülészeti és nőgyógyászati vonatkozásában.* – Budapest, 1943.
- *Az emberi vér gyógyító szerepe a szülészetben és nőgyógyászatban.* – Budapest, 1943.
- *A fogóműtét gyakorisága és javallati körének változása.* – Budapest, 1943.
- *Hogyan éljen az állapotos asszony?* – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 29 p.
- *Szülészeti műtéttan.* – Mv. : OGYI, [1947]. –
- *Szülészeti műtéttan.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, [1949].
- *Hogyan éljen a terhes nő?* – Bukarest, 1949.
- *Nőgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1949.
- *Nőgyógyászat.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1950.
- *A gyakorló orvos nőgyógyászati endokrinológiája.* – Budapest, 1963.
- *Szülészeti és nőgyógyászati műtéttan.* Műtéti eljárások. – Budapest, 1990.

- în colaborare:

- *Szülészeti, nőgyógyászati jegyzetek / Lőrincz Ernő András, Györy György.* – Mv. : OGYI, 1951. - 2. rész. – 149 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- 2 köt.: G-Ke. – 1991.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001. - 2. köt. : D-Gy. – 2001

(F. M.)

GYULAI D. István, prof.; n. 17 iun. 1853, Giula (CJ) – m. ? Studii: lic. și univ. la Cluj. A fost preceptor la familia contelui Teleki György (1879-80); prof. la Aiud (1880-88), la Hódmezővásárhely (1888-92) și la TgM, începând din 1892, și preda încă în 1912. A publicat articole de științe naturale, de pedagogie etc. În manuscris a rămas lucrarea: *A házi állataink ellenségei és betegségei.*

Lucrări publicate:

- *Losonczy Bánffy Dezső br. élete.* – Mv., 1913.
- *Tanulmányút a Zichy-barlanghoz Kolozsvár megismerésével.* – Mv., 1914.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.

(F. M.)

GYULAI Zoltán, fizician, prof. univ.; n. 16 dec. 1887, Pipea – m. 13 iul 1968, Budapesta. Studii: univ. la Cluj (1906-11), obținând diploma

de prof. de matematică și fizică (1913); devine dr. în filozofie la Seghedin (1922). Asist. univ. la Institutul de Fizică din Cluj (1912-14). A fost înrolat în armată și luat prizonier de război în Rusia (1915-22). Asist. la Univ. din Seghedin (1922-24); șef de lucrări (1923-35); prof. univ. (1926-40). A lucrat la Univ. din Göttingen la catedra de fizică cu prof. Robert W. Pohl (1924-26). La Univ. din Cluj a fost prof. la catedra de fizică experimentală; decanul Univ. (1940-46); prof. (1945-47); în această calitate a continuat activitatea la Budapesta (1947-) și a fost ales membru corespondent în Acad. de Științe Maghiară (1932), iar membru plin în (1954); membru în International Union of Pure and Applied Physics (1959); Academia de Științe din Göttingen (1962); a primit premiul „Kossuth” (1953). În amintirea lui s-a înființat premiul „Gyulai Zoltán” (1969), care se acordă anual celor cu rezultate deosebite obținute în domeniul

fizicii corpurilor solide. A publicat multe articole, studii în țară și străinătate.

Lucrări publicate:

- *Hangulatok a fogságból*, 1915-22. – Debrecen – Budapest, 1938.
- *Ráció és lélek*. – Kolozsvár, 1940.
- *Új látóhatárok a természettudomány és bölcsélet határmesgyéjéről*. – Kolozsvár, 1940.
- *A hit eredete* : Hit, vallás, egyház.; Egyház és állam. – Kolozsvár, 1942.
- *Kísérleti fizika* : A 2. éves mérnökhallgatók részére. – Budapest, 1948.
- *Kísérleti fizika* : Az 1. éves mérnökhallgatók részére. – Budapest, 1950.
- *Kísérleti fizika*. – Budapest, 1952.
- *A kristályok világa*. – Budapest, 1954.

- în colaborare:

- *Általános géptan* : Vegyészmérnök hallgatók részére / Gyulai Zoltán, Halász Aurél. – Budapest, 1950.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon* – Bukarest, 1981- . - vol. - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 11 köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 1992.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001-. – 2. köt. : D-GY. – 2001.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H. – 2003.

(F. M.)

H

HADNAGY Csaba Attila, medic, n. 7 dec. 1919, Covasna (CV). Studii: bacalaureat la Col. „Bethlen” din Aiud (1937); diploma de medic la Univ. din Cluj (1945). Dr. în științe medicale (1948, 1967). Asist. univ. la Institutul de Fiziologie Cluj și Histologia IMF TgM (1942-49); cercetător principal Centrul de Transfuzia Sângelui din TgM (1949-54); medic primar și șef de laborator la Clinica de Interne nr. 2. TgM până la pensionare (1954-83). Domenii de cercetare: îmbolnăvirea sângelui, diabetul, gerontologia, imunologia. A publicat în: *Orvosi Szemle; Gerontologia Clinica; Acta Morphologica Hungarica; Pediatrie – Moscova; Journal of American Geriatrics; Medizinische Monatsschrift; Archiv für Physiologie und Therapie; Magyar Orvosi Archivum; Orvosi Hetilap; Magyar Onkológia; Egészségtudomány; Haematologia Hungarica*. Membru în Soc. Germană de Hematologie (1964-); Soc. Americană de Geriatrie (1967-); Soc. Germană de Transfuzie; Soc. Internațională de Transfuzie; Soc. de Hematologie din Austria, din Ungaria și din România.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *A vérátömlesztés szövődményei* / Hadnagy Csaba, Szabó István. – București: Editura Medicală, 1957. – 319 p.

Referințe:

- *A Hét*, nr. 32, 1974.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyiné. – 1993.
- *Generisich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – Budapest, 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. (A. T.; F. M.)

HADVIGER Albert, licențiat în agronomie; n. 1853, Coasta (CJ) – m. 1922 sau 1927, Budapesta. A fost asist. la Academia de Agronomie Mănăștur (1873-74); administrator de moșie la Cetatea de Baltă (AB) (1896); arendaș la Sânpaul (1897-10). S-a mutat la Budapesta (1910).

Lucrări publicate:

- *A nevezetesebb takarmányfélék tenyésztéséről*. – Dicsőszentmárton, 1899.
- *Tanácsadó fiatal gazdák számára*. – 2. kiad. – Kolozsvár, 1907.

Referințe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyiné. – 1993.

(F. M.)

HALÁSZ Boriska, bibliotecar; n. 25 ian. 1908, TgM. – m. 19 mai. 1987, TgM. Studii: lic. la TgM; diploma de prof. de filozofie-istorie la Univ. „Bolyai” Cluj (1953). După deportare a

fost bibliotecar la IMF TgM și colaborator - cercetător la catedra de istoria medicinei (cca. 1946-54). Redactor la ziarul local *Vörös Zászló* (1954-56). Dir. la Biblioteca Regională TgM (1957-65). A publicat în: *Orvosi Szemle; Vörös Zászló; Igazság; Szabad Szó; Előre; Művelődés; Igaz Szó; Korunk; Dolgozó Nő; Könyvtári Szemle*.

Lucrări publicate:

- *Din istoria spitalului din TgM*. – București, 1957. – 12 p.

- în colaborare:

- *A hazai orvostudomány történetéből*. București: Editura Medicală, 1957. – 164 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HALÁSZ István, medic.; n. în jurul anului 1864 - ? Studii: de medicină la Viena (1889). A fost medic la Râciu (1890-98), la Acățari (1899-16), medic de plasă în multe localități din jud. Mureș-Turda. Scrie articole împotriva alcoolismului.

Lucrări publicate:

- *Az alkohol és család.* – Mv., 1907.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.

(F. M.)

HALLER István, geolog; n. 7 aug. 1962, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 14 TgM (1973-77); Lic. „Bolyai Farkas” (1977-81); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie, Geografie și Geologie, Secția Geologie (1982-87); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Drept (1999). Geolog la Schela de Foraj Mediaș (1987-90); ziarist, redactor la revista *Erdélyi Figyelő* (1990-96) la săptăminalul *Gazeta de Mureș* TgM (1992-93) și la revista *Altera* TgM (1996-02); tehnoredactor -

Custos SRL (1992-96); coordonator program - Liga PRO EUROPA, Biroul pentru Drepturile Omului, TgM (1993-). Domenii de interes: drepturile omului, drepturile minorităților, cu participare la conferințe în România, Ungaria, Slovacia, Cehia, Polonia, Macedonia, Bulgaria, Turcia, Elveția, Serbia, Nepal, Georgia. A publicat studii despre drepturi din diferite domenii de interes local : *Drepturile persoanelor deținute și închise în Penitenciarul din Tîrgu-Mureș* (1997), *Unele aspecte privind respectarea drepturilor omului în unitățile militare din Tîrgu-Mureș* *Respectarea*

drepturilor copilului în școlile din Tîrgu-Mureș, Respectarea drepturilor lingvistice în Tîrgu-Mureș (1998). Specializări: Germania (1993); SUA (1995); Ungaria (1997); Elveția (1998-99, 2001); Regatul Unit (2000); Franța (2003). Publică în: *Élet és Tudomány* (1992); *Revista 22* (1995); *Press Monitor* (1995); *European Roma Rights Center Newsletter* (1998); *Régió* (1999); *Korunk* (1999); *South East Europe Review* (1999); *Altera* (1996-04).

Lucrări publicate:

- *India.* – Mv. : Custos Kiadó, 1992. – 57 p.
- *Kína.* – Mv. : Custos Kiadó, 1992. – 68 p.

- în colaborare:

- *Csángóföldi tragedia* / Bartha Laszló, Haller István. – Debrecen : Pireman, sa. – 43 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.; F. M.)

HALLER Piroska, ing. automatizări calculatoare; n. 28 mai. 1963, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas”, profil matematică-fizică TgM (1977-81); IP Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică, specializarea automatizări și calculatoare (1981-86). Dr. cu teza: *Contribuții la implementarea sistemelor multimedia distribuite* (2002). Ing. la Intreprinderea Electromureș, TgM (1986-91); lector univ. UPM TgM (1991-). Domenii de cercetare: rețele de calculatoare, sisteme distribuite. Specializări: Germania (1999). A publicat în *Automation, Computers, Applied Mathematics* (2002); *Studia UBB, informatica* (2003); *Transaction on Automatic Control and Computer Science* (2004).

Lucrări publicate :

- *Arhitectura calculatoarelor* : Note de curs. – TgM : UT, 1995. – 83 p.
- *Arhitectura calculatoarelor*: Îndrumător de laborator. – TgM : UT, 1996. – 36 p.
- *Implementarea aplicațiilor în timp real* : Îndrumător de laborator. – TgM : UT, 1998. – 36 p.

- în colaborare:

- *Analiza și sinteza circuitelor logice*: Îndrumător de laborator / Cistelean, R.;

Diaconescu, I.; Haller, P. – TgM : UT, 1993. – 44 p.

• *Standards in Information Technology* / ed. S. Nedevschi, K. Pusztai. – Cluj: Casa Cărții de Știință, 2000.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F. M.)

HAMAR Márton, zoolog; n. 5 febr. 1927, Iernut – 25 mart. 1987, București. Studii: medii la Col. Ref. din TgM (1947); fac. de biologie la Univ. din Cluj (1947-49); la Univ. din Sverdlovsk (1949-54); aspirantura la Univ. „Lomonosov” din Moscova (1959); dr. doc. (1970). A fost cercetător la Institutul de cercetări agricole, protecția plantelor din București, unde conducea laboratorul de mamifere mici. A publicat numeroase studii și articole științifice și de popularizare, în țară și în străinătate, despre rozătoare, mamifere mici etc.

Lucrări publicate:

• *Napkeleti ösvényeken*. – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1963.

• *Din viața rozătoarelor*. – București : Editura Științifică, 1967. – 175 p.

• *Véget nem érő nappalok* : útikönyv. – București : Kriterion, 1971. – 168 p.

• *Viselkedés az állatvilágban*. – Bukarest : Ion Creangă Könyvkiadó, 1982. – 108 p.

- în colaborare:

• *Combaterea rozătoarelor dăunătoare* / M. Hamar, M. Sutova, Al Tuță. – București : Editura Agro-Silvică, 1968. – 124 p.

• *Populații de animale* / M. Hamar, Al Tuță. – București : Editura Enciclopedică Română, 1974. – 207 p.

Referințe:

• *A Hét*, 2 sz., 1977.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991)*. – 1994.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

HÁNER Viktor, fabricant; n. 25 febr. 1877-? A fost prof. al școlii comerciale din Brașov (1903), Miskolc, Késmárk (1904); la TgM a activat din 1907 și devine dir. al școlii în 1917. A emigrat în America (1918 sau 1919); s-a stabilit în Ewewrwt-Mass (Mass.), unde a înființat o fabrică chimică.

Lucrări publicate:

• *A fajok átalakulása* / Írta Jean Lamarc; ford. Háner Viktor. – Budapest, 1913.

• *1913. VII. havi tanulmányi kirándulás kézikönyve*. – Mv., 1913.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.

(F. M.)

HANGEA, Nicolae, fizician; n. 13 dec. 1906, Năsăud. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (-1925); Univ. București, Fac. de Fizică și Chimie. Activitate profesională: Institutul de Aeronautică Experimentală; conf. univ.; decan al Fac. de Fizică și Chimie din cadrul I Ped București.

Lucrări publicate:

• *Fizica* : manual pentru anul I de liceu. – București : EDP, 1961, 1967.

• *Lucrări practice de fizică*. Partea 1. – *Mecanică. Fizică moleculară. Căldură*. – București : EDP, 1962. – 120 p.

• *Fizica* : manual pentru anii 2 și 3 de licee de specialitate. – București, 1967.

- în colaborare:

• *Fizica tehnică* / Nicolae Hangea, Alexe Vasilescu, Dragoș Botezat. – Vol. 1. Manual pentru școlile profesionale. – București : EDP, 1967. – 336 p.

• *Fizica* : manual pentru anul I licee de specialitate / Nicolae Hangea, N. Stănescu. – București : EDP, 1970. – 248 p.

• *Fizica* : manual pentru anul III. Licee Industriale, agricole și sanitare / Nicolae Hangea, I. Petrea, C. Vicroșanu. – București : EDP, 1970. – 148 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

HANKÓ Zoltán, farmacist; n. 12 ian. 1910, Cluj – m. 20 iun. 1978, TgM. Studii: Univ. din București (1939); a obținut diploma la Seghedin (1941). A lucrat în laboratorul farmaciei Hygea din Cluj. A fost numit șef al farmaciei IMF din

TgM (1945). După înființarea Fac. de Farmacie a fost numit conf. univ. la catedra de galenică, până la pensionare (1948-70). Domenii de cercetare: prepararea soluțiilor perfuzabile și parenterale. Publică

în *Orvosi Szemle; Farmacia; Értesítő*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Tehnică farmaceutică*. – 1969.
- *Gelenika*. – Mv. : OGYI, 1957. – 3. köt.? – 145 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991). – 1994.
- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HARANGHY László, medic specialist în anatomie patologică, medicină legală, prof. univ.; n. 10 aug. 1897, Debrețin – m. 8 dec.

1975, Budapesta. Studii: Univ. din Budapesta; din cauza războiului a terminat abia în 1923, la Debrețin. A început cariera la Univ. din Debrețin ca asist. univ.; devine doc.; prof. agregat (1932) la Univ. din Pécs. Prof.univ.; șef de catedră la catedra de anatomie patologică și medicină legală la Cluj

(1940). Prof. univ. la IMF TgM (1945-52), până la reîntoarcerea în Ungaria, unde și-a continuat activitatea până la pensionare (1968). Domenii de cercetare: aspecte ale patologiei, biologiei, medicinei legale, gerontologiei, microbiologiei. A publicat peste 200 studii în publicații de specialitate de limbă maghiară, română, germană, italiană, engleză ex. *Acta medica* (1942-44); *Ardealul medical* (1948). A activat în mai multe secții ale Academiei RPR; membru în Academia Maghiară de Științe.

Lucrări publicate:

- *Általános kórbonctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, [1947]. – 154 p.
- *Kórbonctan*. – Mv. : OGYI, 1948. – 1-2 rész. – 132 p.
- *A legkisebb lények és az élet keletkezése*: A korszerű darwinizmus. – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 61 p.
- *A daganat-keletkezés korszerű elmélete*. – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1949. – 68 p.
- *A korszerű darwinizmus úttörői*. – Bukarest : Állami Könyvkiadó, 1950. – 168 p.
- *Conceptia actuală a genezei cancerului*. – București : Editura de Stat pentru Literatură Științifică, 1951. – 87 p.
- *Tymiriazev, Micsurin és követőik*. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1952. – 273 p. – Ed. în lb. rom. în 1953.
- *A daganat-keletkezés korszerű elmélete*. – 2. kiad. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1952. – 80 p.
- *A rák előtti állapotokról általában*. – Bukarest: Állami Tudományos Könyvkiadó, 1953 – 231 p.
- *Stárile precanceroase*. – București : Editura de Stat pentru Literatură Științifică, 1953. – 250 p.
- *Általános kórbonctan*. – Budapest : Medicina Könyvkiadó, 1959. – 678 p.

- în colaborare:

- *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].

- *Népújság*, 1998. jún. 12.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* - Budapest, 2001 - . – 3. köt. : H-K. – 2002.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 1. köt. : A-H. – 2003.

(A. T.; F. M.)

HARGITAI Zoltán, botanist; n. 7 aug. 1912, Șamșudul de Câmpie, azi Șincai – m. mart. sau apr. 1945, Passau (Germania). Studii: elementare la Dej, Bobâlna (CJ) Mány (Ungaria); lic. la Nagyköros; univ. de științe naturale–chimie la Debrețin, obținând diploma de prof. (1937) și dr. în botanică (1938). A fost prof. la Sárospatak (1937-41); asist. la Institutul de Botanică al Univ. din Cluj (1941-43), de unde s-a transferat la Grădina Botanică (1944-); a fost doc. univ. A fost înrolat în armată, luat prizonier de război (febr. 1945) la Passau, unde a și murit. A publicat multe articole, studii de botanică.

Lucrări publicate:

- *Nagyköros növényvilága.* – Debrecen, 1937.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* - Budapest, 2001 - . – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

HÁRNIK Heléna, medic, (d-na dr. Lázár Károlyné); n. 1894, Luduș. Studii: de medicină la Budapesta (1913). A profesat ca dermatolog și cosmetician la Budapesta.

Lucrări publicate:

- *Szépségápolás háziszerekkel.* – Budapest, 1941.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993.

(F. M.)

HAUER Eric, prof., fizician; n. 25 mart. 1964, TgM – m. 31 mai 2003, Hunedoara.

Studii: Șc. Gen. nr. 6, Hunedoara (1970-78); Lic. de Matematică-Fizică, Hunedoara (1978-82); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Fizică (1983-87). Activitate profesională: prof. Șc. Gen. Baineț; Șc. Gen. Văscăuți (SV) (-1989); Lic. Teoretic Ghelar (HD) (1989-94); dir. adj. (1992-94); referent, Biroul Parlamentar UDMR Deva (1994-97); prof. (1997-); dir. adj. Lic. Teoretic „Traian”, Deva (2001-); colaborator la revista *Új Szó*, Timișoara (1997); redactor, revista *Corvin Magazin*, Deva (1997-). Membru și preș. în Asoc. de Astronomi Amatori din Hunedoara (1999). Hobby-uri: muzică clasică, astronomie, beletristică.

Lucrări publicate:

- *Csillagok útján* : Csillagászat alapfokon / Redactor Bálint Zsombor. – Deva : Editura Corvin, 1999. – 208 p.

- *Eclipsa.* – Deva : Editura Corvin, 1999. – 52 p.

- în colaborare:

- *În căutarea stelelor* : astronomia pentru toți / Redactor Bálint Zsombor. – 1999. – 208 p.

Referințe:

- *Români ai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Salonul editurilor hunedorene. Bibliografie.* – 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Personalități ale județului Hunedoara.* – 2000. – p. 219.
- *Im memoriam Hauer Erich* / Kun Kriza Ilona = = *Hunyad Megyei Hírmondó*, 3., 6.sz., 2003 jún., p. 4.

(F. M.)

HĂDĂREANU, Viorel, medic legist; n. 11 febr. 1955, Oravița (CS). Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină. Dr. în științe medicale. Activează ca asist. univ. la disciplina de Medicină Legală în cadrul UMF TgM; medic primar. Autor a 12 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Update*; *Revista Medicală Română*; *Jurnalul Soc. Române de Anestezie Terapie Intensivă*; *În Familie*. Membru în Soc. de Medicină Legală. Hobby-uri: sport.

Lucrări publicate :

- în colaborare :

- *Medicină legală* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 1.

- *Medicină legală* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 2.

- *Medicina legală stomatologică* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1999.
- *Medicina legală și drept medical. Noțiuni teoretice* / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 2001.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

HECSER László Loránt, medic; n. 27 oct. 1970, Odorheiul Secuiesc (HR). Studii: Lic. Mixt „P. Groza”, Odorheiul Secuiesc (1954-57); Șc. Tehnică Sanitară Oradea (1958-60); IMF București, Fac. de Medicină (1963-69). Dr. în medicină cu teza: *Moartea subită cardiacă: considerații medico - legale și morfopatologice* (1996). Activitate profesională: medic, com. Dârjiu (HR); medic secundar morfopatolog IMF TgM (1973-77); medic specialist morfopatolog, medicină legală, Spitalul Municipal Odorheiul Secuiesc (1977-79); cercetător științific, IML TgM (1979-92); medic primar medicină legală; medic primar morfopatolog (1991); șef de lucrări; șef de disciplină (1992-97); conf. univ., UMF TgM (1998-); dir., IML TgM (2001-). Domenii de cercetare: medicină legală (drept medical, eutanasiu, moartea subită, responsabilitate medicală, suicidul), patologie cardio - vasculară, ateroscleroza. Participă la peste 35 de simpozioane, conferințe și congrese în țară și străinătate, publicând studii și articole în reviste ca: *Dreptul* (2001); *Infomedica* (2001); *Jurnalul Soc. Române de Anestezie Terapie Intensivă* (2001); *Medicina modernă* (2001-02); *Revista de Ortopedie și Traumatologie* (2001); *Revista Medicală Română* (2001); *Update* (2001-02); *Viața medicală* (2002). Membru în Comitetul Dir. al Soc. Naționale de Medicină Legală (1993-); Cons. editorial al revistei *Infomedica*, București (2002). Hobby-uri: muzica simfonică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Îndreptar de lucrări practice de morfopatologie microscopică*. – 1981.
- *Részletes kórbonctan*. (Szervpatológia): Egyetemi jegyzet / Hecser László, Jung János,

Fazakas András. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 258 p.

• *Tehnica necropsiei anatomo-patologice*. – 1981.

• *Medicină legală* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1998. – Vol. 1-2.

• *Medicina legală stomatologică* : curs / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 1999.

• *Medicina legală și drept medical. Noțiuni teoretice* / L. Hecser, V. Hădăreanu. – TgM : UMF, 2001.

Referințe:

• *American Bibliographical Institute*, Board Research of Advisors, USA. – 1999.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

HEGEDŰS Attila, inginer mecanic, 12 iul.1939, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1956); IP „Traian Vuia” Timișoara, Fac. de Ing. Mecanică (1961). Tot aici a început cariera didactică și de cercetător (1961- 77); conf. univ. (1977-). Domenii de cercetare: rolul vibrațiilor și al loviturilor în construcția de mașini, fenomene biomecanice. Publică studii și articole în periodice de specialitate din țară și străinătate, participă la congrese și consfătuiri științifice.

Lucrări publicate:

• *Curs de mecanică*. – Timișoara, 1973. – 2 vol.

• *Mecanica și rezistența materialelor*. – Timișoara, 1981. – 2 vol.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

HEINRICH Mihály, medic pediatru; n. 27 iul. 1913, Cluj – m. 23 iun. 1986, TgM. Studii: bacalaureat la Gimnaziul Romano-Catolic din Cluj (1930); diploma de medic la Univ. din Cluj (1937). A început activitatea la clinica de copii din Pécs (Ungaria); a continuat la Clinica de pediatrie din Cluj (1941-); a fost înrolat în armată

(1949). A fost numit șef lucrări la IMF TgM (1949-68); medic primar (1963) lucrând până la pensionare la Clinica de Pediatrie (1968-75). Publică în *Hitel* (1937); *Orvosi Szemle*; *Revista Științelor medicale*; *Pediatrie*; *Archiv für Kinderheilkunde*; *Gyermekgyógyászat*; *Piong-An-Nam* (Corea).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.
- *Pediatria* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F. M.)

HENTER Kálmán, medic; n. 25 sept. 1910, Satu-Mare (SM) – m. 27 mart. 1984, TgM. Studii: Gimnaziul Romano-Catolic din TgM (1928); diploma de medic la Univ. din Cluj (1935). Asist. la clinica de oftalmologie din Cluj (1940-44). Medic oftalmolog, asist. univ. (1945-51); șef lucrări (1951-57) la IMF TgM; medic șef până la pensionare (1957-73) la Clinica de oftalmologie TgM. Publică în: *Értésítő*; *Orvosi Szemle*; *Oftalmologie*; *Szemészet*.

Lucrări publicate:

- *Leziunile oculare în accidente de muncă*. – Cluj, 1935.
- în colaborare:**
- *Szemészet*. – Mv. : OGYI, 1952.
- *Szemészet*. – 2., kiadás. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.
- *Curs de oftalmologie*. – București, 1955.
- *Szemészet*. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.

- *Oftalmologia*. – București : Editura Medicală, 1958. – 1079 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

HERBST, Constantin, geograf, prof. univ.; n. 24 apr. 1909, Dărmănești (BC) – m. 22 nov. 1979, București. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1929); Univ. Cluj, Fac. de Științe Naturale (1935). Dr. cu teza: „*Geografia industriei municipiului București*” (1971). Activitate didactică, ca prof. la diferite școli din Adjud, Botoșani, Călărași și Roman (1937-49); conf. univ., Univ. București, Fac. de Geologie și Geografie (1969-); prof. univ., Catedra de Geografie economică; șef de catedră; decan; prorector; dir. al Institutului de Cercetări Geografice (1954-58); șeful secției de geografie economică din cadrul Institutului de Geologie și Geografie al Academiei RS România (1960-68). Activitate științifică în problemele metodologice ale geografiei economice și regionale și generale, geografia populației și așezărilor, geografia industriei. Autor de manuale școlare, hărți murale, cursuri univ.; a publicat peste 50 de lucrări științifice și a susținut numeroase comunicări în țară și străinătate; membru în comitetul de redacție al revistelor de geografie ale Academiei. Membru în Soc. de Geografie; Cons. Științific al Univ. Cultural-Științifice, București. Distins cu Ordinul „Steaua RSR”; „Ordinul Muncii”; medalii jubiliare, „Diploma de Onoare” și „Medalia Jubiliară Soc. de Științe Geografice din RSR – 100 de ani de activitate” (1875-1975).

Lucrări publicate:

- *Studii de sinteză asupra evoluției numerice a schimburilor în repartiția populației urbane*. – 1958.

- *Probleme ale evoluției satului în România.* – 1969.
- *Geografia industriei municipiului București.* – 1971.
- *Regiuni și grupări industriale din România.* – 1971.
- *Mediul înconjurător, categorie fundamentală în cercetarea geografică.* – 1976.
- **în colaborare:**
- *Evoluția numerică și schimbări în repartiția populației urbane din România în perioada 1930-1956.* – 1957.
- *Istoria dezvoltării geografice în România : monografia geografică a RPR.* – Vol. 1. *Geografia fizică* / Constantin Herbst, I. Rădulescu. – București : Editura Academiei, 1960.
- *Monografia geografică a României.* – 1960.
- *Cercetări privind clasificarea funcțională a orașelor.* – 1964.
- *Tipuri de concentrare teritorială a industriei din România.* – 1964.
- *Cu privire la conținutul geografiei economice generale și regionale.* – 1965.
- *Geografia economică ca ramură.* – 1973.
- *Principalele regiuni industriale de pe glob.* – 1973.
- *Resursele energetice ale Pământului* / Constantin Herbst, I. Lețea. – București : EDP, 1974. – 88 p.
- *Földünk energiaforrásai* / Constantin Herbst, I. Lețea. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1975. – 89 p.
- *Die Energievorräte unsener Erde* / Constantin Herbst, I. Lețea. – Bukarest : Wiessenschaftlicher und Enzyklopädischer Verlag, 1976. – 96 p.
- *Geografia așezărilor urbane. Grupul de cercetări complexe „Porțile de Fier”. Seria monografică Geografia* / Constantin Herbst, N. Caloianu. – București : Editura Academiei, 1976.
- *Geografia economică a țărilor socialiste* / Constantin Herbst, I. Lețea. – București : EDP, 1976.
- *Atlasul României.* – sl : sn, sa.
- *Dicționarul enciclopedic român.* – sl : sn, sa.

- *Geografia văii Dunării românești.* – sl : sn, sa.

Referințe:

- *Terra* 3, 1969.
- *Terra* 4, 1979.
- *Geografi români. Dicționar.* – 1997. – p. 62-63.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani.* – 1994.

(A. T.)

HERMANN Jenő, conf. univ. la Clinica de Boli Interne (înainte de 1952) la IMF TgM.

Lucrări publicate:

- *Gyakorlati balneológia* : Balneológia és klimatológia. – Mv. : OGYI, 1953. – 137 p.
- *Balneológia és klimatológia előadásainak vázlatos kivonata.* – Mv., 1956. – 103 p.

- **în colaborare:**

- *Belgyógyászati diagnosztika* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Hermann Jenő. – Mv.: OGYI, 1950. – 223 p.
- *Belgyógyászati előadások.* – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A szív ritmuszavarai* / Hermann Jenő – 478 p.; 2. köt. : *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre. – 368 p.; 3. köt. : *Vesebetegségek* / Hermann Jenő, Olosz Egon. – 316 p.
- *Az idült hepatitis.* – Bukarest: Editura Medicală, 1957. – 232 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HICKEL IMRE, medic internist; n. 9 febr. 1920, Cluj – m. 28 sept. 1998, TgM. Studii: lic. la Cluj (1926-38); Univ. de Medicină (1938-44). Preparator și asist. univ. la IMF TgM (1946-52); medic primar la Clinica de medicală nr.II (1952-82).

Lucrări publicate:

- **în colaborare:**

- *Belgyógyászati előadások.* – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 3 vol. – 2. köt. : *Bélélősdiek* / Hickel Imre; *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre; *A hasnyálmirigy betegségei* / Hickel Imre. – 368 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HINTS Elek, medic.; n. 10 apr. 1861, TgM – m. 25 oct. 1919, TgM. Studii: facultatea de medicină la Univ. din Cluj (1885). Dr. în științe medicale. S-a stabilit la TgM (1888); a fost medic la spitalul național; medic șef chirurg (1902) și dir., șeful Secției de Chirurgie (1913-19). El a inițiat exhumarea celor doi Bolyai și reînarmorântarea lor comună în cimitirul reformat (1911).

Lucrări publicate:

- *Az ízületek szalagszakadásai.* – Budapest, 1900.
- *A mutatoujj tenyéri ficamának esete.* – Budapest, 1900.
- *Az ízületek segítő szalagainak izolált szakadásáról a ligamentum enu collaterale fibulare szakadásának esete kapcsán.* – Budapest, 1900.
- *Az izomműködés által okozott vállzületi ficamodások mechanizmusáról.* – Budapest : Pesti Lloyd – Társulat könyvnyomda, 1901. – 54 p.
- *Ízületi segélyszalagok szakadása és azok viszonya a ficamokhoz.* – Budapest, 1902.
- *Scarlatina chirurgica.* – Budapest: Hornyánszky Viktor cs. kir. udv. Könyvnyomdája, 1906. – 29 p.
- *A végtagok endoneurális fájdalommentesítéséről.* – 1907. – 37 p.
- *Über endoneural Analgesierung der Extremitäten.* – Brüssel, 1909.
- *Visszapillantása a marosvásárhelyi kórház időkénti elhelyezésére és növekedésére.* – Mv., 1914.

- în colaborare:

- *Dolgozatok Purjesz Zsigmond negyedszázados tanári működésének emlékére / Szerkesztette Jancsó Miklós, Szabó Dénes.* – Budapest, 1906.

Referințe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910 / Petrik Géza.* – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte

Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.

- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István .* – Piliscsaba – Budapest, 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Markó László.* – 3. köt. : H-K. , 2002.

(F. M.)

HINTS Elek, medic.; n. 8 febr. 1893, TgM – 21 iul. 1966, Budapesta. Studii: lic. în orașul natal; univ. de medicină la Cluj și Basel, diplomă la Budapesta (1920). A fost pe front (1914-18); după demobilizare a lucrat la Seghedin ca asist. de obstetrică și ginecologie (1921-23); medic chirurg; medic șef ginecolog; prof. doc. de ginecologie și obstetrică la Univ. din Budapesta (1924-45); dir. al unei maternități din Budapesta (1945- până la pensionare). A publicat multe studii de ginecologie, istoria medicinei și istoria bolilor celor doi Bolyai.

Lucrări publicate:

- *A magyar szülészeti irodalom bibliográfiája 1925-ig.* – Budapest, 1926.
- *A magyar nőgyógyászat bibliográfiája 1925-ig.* – Budapest, 1926.
- *Érdekes szülészeti esetek a vidéki gyakorlatban.* – Budapest, 1936.
- *Mit kell tudni a nőnek a terhességről és szülésről?* – Budapest, 1936.
- *A Madelung-féle kézdeformitásról.* – Budapest, 1936.
- *A spontán törések kórokának meghatározása.* – Budapest, 1936.
- *A szülészeti törvény-javaslat és a pestmegyei szülészeti viszonyok rendezése.* – Budapest, 1936.
- *Az embernek, környezetének és a kórokozónak kialakulása.* – Budapest, 1939.
- *Az orvostudomány fejlődése az emberiség művelődésében, különös tekintettel a magyar viszonyokra.* – Budapest, 1939. – 1. köt. : *Az őskori és ókori orvostudomány.* – Budapest: Eggenberger, 1939. – 1. köt. – 336 p. – 2. köt. : *A középkori orvostudomány.* – Budapest, 1939. – 429 p.

• *Ătöröklés a Bolyaiaknál.* – Budapest: Stephaneum, 1940. – 32 p.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

HINTS Zoltán, farmacist; n. 1871 – m. 14 mai 1935, TgM. Studii: univ. la Cluj (1908). Dr. în farmacie. A fost proprietarul farmaciei Cerbul de aur - Aranyzarvas din TgM. A publicat articole de specialitate (1893-1908).

Lucrări publicate:

• *Néhány hivatalos gyümölcs porának mikroszkopiumi vizsgálata.* – Kolozsvár, 1908.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993.

(F. M.)

HIRSCH Alice, medic specialist internist, șef de lucrări.; n. 23 nov. 1918, Cluj – m. ? Studii: diploma de medic Cluj (1943). Dr. în științe medicale. Medic specialist (1948); medic primar (1959); preparator; asist. univ. (1945-50) șef lucrări la IMF TgM, Clinica Medicală nr. II. (1950-70). Domenii de cercetare: hepatologie, probleme de urgență. Distincții: „Medalia Muncii” (1965); „Evidențiat pentru munca medico-sanitară” (1968).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások.* – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A véredénybetegségek* / Hirsch Alice. – 478 p.; 2. köt. *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre. – 368 p.

• *Az idült hepatitis.* – Bukarest : Editura Medicală, 1957. – 232 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HIRSCH Eta, medic ortoped; n. 27 oct. 1925, Dej. Studii: Lic. la Dej (1944); IMF TgM, Fac. de Pediatrie (1951). A fost medic extern (1948-49); intern (1949-50); preparator (1950-51) la catedra de chirurgie; medic la Spitalul clinic secția chirurgie (1951-55) apoi la secția de ortopedie (1955-60); medic specialist ortoped (1958); medic ortoped la Clinica ortopedică, secția de chirurgie infantilă (1960-83). A fost colaborator la elaborarea unor studii apărute în *Revista Medicală* (1955, 1957-58); *Chirurgia* (1976).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. - 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*; 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HIRSCH József, medic; n. 12 dec. 1848, Cluj - ? A fost medic de plasă la Târnăveni.

Lucrări publicate:

• *Über Cholera mit besonderer Berücksichtigung des Cholera typhoides* : Beobachtungen aus der jüngsten Epidemie Siebenbürgens vom Jahre 1873 : Inaugural-Dissertation. – Berlin, 1875.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 4. köt. : Gyalai – Hyrtl. – 1896.

• *Magyarország orvosi bibliográfiája* : 1472-1899 / Összeállította Györy Tibor dr. – Budapest, 1900.

(F. M.)

HIRSCHFELD János, medic, biochimist; n. 11 apr. 1924, Brașov. Studii: Fac. de Medicină la Univ. din Cluj, respectiv IMF TgM (1950). Dr. în medicină. A fost asist. univ. la catedra de biochimie a IMF TgM; medic specialist endocrinolog a trecut la Laboratorul de Radioizotopi, apoi la Endocrinologie. În anii 80 s-a stabilit în Ungaria.

Lucrări publicate:

• *Klinikai endokrinológiai jegyzet egyetemi hallgatók számára.* – Mv. : OGYI, 1984.

- în colaborare:

• *Endokrinológia : Neuro-endokrin körképek.* – Mv. : OGYI, 1976. – 132 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HOBAI, Ștefan - Virgil, biochimist, prof. univ. ; n. 14 oct. 1945, Sighișoara. Studii: Lic. Teoretic nr. 1, Sighișoara (1952-63); Univ. „Al. I. Cuza” Iași, Fac. de Chimie (1963-68); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1977-83). Dr. în chimie cu teza: *Studiul statistic asupra*

selectivității informaționale a sistemelor pe bază de MLB în funcție de unii parametri fizico-chimici (1986). Activitate profesională: prof., Grup Șc. Comercial TgM și Lic. „Bolyai-Farkas” TgM (1968-72); prep. univ. (1972-75); asist. univ. (1975-90); șef de lucrări (1990-92); conf. univ. (1992-2000); prof. univ., UMF TgM (2001-). Domenii de cercetare: electrozi membrane ion-selectivi, transportul ionilor prin membrane, dozarea calciului și magneziului în lichide biologice, activitatea lipoproteinlipazei plasmatică în diverse boli, obținerea și caracterizarea liposomilor fosfolipidici. Participă la peste 80 de simpozioane, conferințe, congrese naționale și internaționale publică studii și articole în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1973, 1975, 1977-78, 1981, 1983, 1986-87, 1991, 1999); *Farmacia* (1976, 1978); *Revista Medicală* (1979); *Studia UBB. Chemia* (1986); *Magnezium Research* (1989); *Revue Roumaine de Neurologie-Psichiatrie* (1990). Membru în European Cell Biology Organisation (1994-); Soc. Națională de Biologie Celulară (1991-preș., filiala Mureș); preș., Soc. Română de Biochimie Moleculară, Mureș (2001-); expert

evaluator, Cons. Național al Cercetătorilor Științifici din Învățământul Superior al MEC (1997-01). Hobby-uri: muzica simfonică.

Lucrări publicate:

• *Curs de biochimie.* – TgM : Litografia UMF, 1996. – Vol. 1. – 89 p.

• *Curs de biochimie.* – TgM : Litografia UMF, 1999. – Vol. 2. – 200 p.

- în colaborare:

• *Liposomi fosfolipidici – Caracteristici și interacțiuni cu săruri biliare. Implicații biomedicale* / Ș. Hobai, Fazakas Z. – TgM : University Press, 1999. – 143 p.

• *Îndrumător de lucrări practice de biochimie.* – 2000.

• *Biochimie medicală.* – 2001.

Referințe:

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.* (A. T.)

HÖHN Mária, biolog, botanist, doc. univ.; n. 27. sept. 1963, Sângeorgiu de Pădure. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1974-82); UBB Cluj

Napoca, Fac. de Biologie, Geologie și Geografie (1982-86); dr. (PhD) cu teza: *Flóra és vegetációkutatások a Kelemen havasok Maros vízgyűjtő területén* (1994). Dr. doc. (1996). Ing. de departament (1991-93); asist. univ.

(1993-97); lector (1997-00); doc. la Univ. de Horticultură și Industrie Alimentară (Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem) Budapesta respectiv Univ. „Szent István.” (2000-). Domenii de cercetare: botanica, cercetarea vegetației, ecologie și ocrotirea naturii, diversitatea la nivel populațional pe bază moleculară. Publică în *Botanikai Közlemények* (1997); *Horticultural Science* (1997); *Studia Botanica Hungarica* (1996-98); *KÉE Közlemények* (1999); *Kitaibelia* (Debrecen), (2000); *Kanitzia* (Szombathely) (2001); *Magyar Nyelvőr* (2001); *Acta Botanica Hungarica* (2002). A participat la conferințe

științifice internationale la Budapesta, Eureco (1995), Leuven Belgium. Biodiversitat (1997), Chalkidiki, Greece; Eureco (1999). Diploma de merit de la Rectoratul univ. (1992). Membră în Magyar Biológiai Társaság; ISHS; International Soc. of Horticultural Science.

Lucrări publicate:

- *Flóra és vegetációkutatások a Kelemen havasok Maros vízgyűjtő területén.* – Budapest, 1994.
- *A Kelemen-havasok növényzetéről / A rajzokat dr. Phamné Gergely Margit készítette; szerkesztette Sárkány Kiss Endre.* – Mv. : Mentor, 1998. – 114, 12 p.

- în colaborare:

- *Valori ale rezervației peisagistice : Defileul Mureșului Toplița-Deda.* – TgM, 1996.

Referințe:

- *Új Révai Lexikon.* - 2002.

(F. M.)

HÖHR, Adolf, prof. și teolog; n. 12 mai 1869, Sighișoara – m. 7 nov. 1916, Sighișoara. Studii: gimnaziale la Sighișoara; univ. de teologie, matematică, fizică și pedagogie la Jena, Cluj, Berlin, Tübingen (1887-91). Devine prof. la gimnaziul din Sighișoara.

Lucrări publicate:

- *Elemente der Trigonometrie.* – Segesvár, 1899.
- *Siebenbürgisch-sächsische Kinderreime und Kinderspiele.* – Nagyszeben : Druck von W. Krafft, 1903. – 143 p.
- *Daniel Höhrs Lehrbuch der Arithmetik für Untergymnasien.* – 3. bearbeitet Aufg. – Vol. 1. – 1903; Vol. 2. – 1910.
- *Fuër lank Ewend :* Lastlich Geschichten ä sächsische Reimen. – Segesvár, 1906.
- *Siebenbürger Sachsen im Weltkrieg :* Feldbriefe und Kriegsskizzen. – Wien, 1916.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái :* Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. - 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993.

(F. M.)

HÖHR, Daniel, prof. de matematică; n. 10 sept. 1837, Sighișoara – m. 5 iul. 1905, Sighișoara. Studii: gimnaziale la Sighișoara (1856); teologie la Berlin și Jena. A fost angajat prof. la gimnaziul din Sighișoara (1859) și devine dir. al școlii (din 5 apr. 1878-).

Lucrări publicate:

- *Die Decimalbrüche und das metrische Mass und Gewicht.* – Hermannstadt, 1875.
- *Lehrbuch der Arithmetik für Untergymnasien und verwandte Lehranstalten.* – Hermannstadt, 1876.
- *Rechenbuch für die oberen Klassen der Elementar- oder Volksschulen.* – Hermannstadt : Krafft W., 1888. – 96 p.
- *Lehrbuch der Arithmetik für Untergymnasien.* – 3. bearbeitet Aufg. – Vol. 1. – 1903; Vol. 2. – 1910.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 4. köt. : Gyulai-Hyrtl. – 1896.*
- *Magyar írók élete és munkái :* Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. - 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993.

(F. M.)

HÖHR, Heinrich, prof., ornitolog; n. 1875 – m. 1949. A fost prof. la Gimnaziul Bischof Teutsch din Sighișoara. A făcut observații de ornitologie în zona albiilor celor două Târnave. A publicat studii în: *Gross-Kokler Bote*, (1909, 1930, 1935); *Die Karpathen* (1909, 1910, 1912); *Neue Weltanschauung* (1909); *Mitteilungen über die Vogelwelt, Stuttgart* (1910); *Siebenbürgisch-Deutsche Tageblatt* (1911, 1932); *Schässburger Zeitung* (1914); *Verhandlungen und Mitteilungen des Siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaften zu Hermannstadt* (1933-34, 1939-40); *Jagd und Hege* (1935).

Lucrări publicate:

- *Die Vogelwelt der beiden Kokeltaler in Siebenbürgen.* – Hermannstadt, 1940.

Referințe:

- *Die Ornithologie Siebenbürgens :* Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 1982. – XVIII, 455-956 p.

• *A madártan története Erdélyben / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF” Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.*

(F. M.)

HOLLANDA Dénes; Dionisie, ing., prof. univ.; n. 28 febr. 1939, Albiș (CV). Studii: IP Brașov (1963). Dr. în științe tehnice (1973). Activitate profesională: șef laborator; asist. univ. (1970); șef de lucrări (1973); conf. univ. IP Brașov (1977); prof. univ. IIS TgM (1990); conducător de doctorate (1990); șeful catedrei de discipline tehnice (1978-79); decan, Fac. de Învățământ Tehnic și Pedagogic (1979-84); conducătorul IIS (1990); decan, Univ. „Petru Maior” TgM (1966-98); a înființat Centrul de cercetare-proiectare-microproducție în cadrul IIS TgM (1979) și Fundația pentru Promovarea Învățământului Univ. „Hollanda” (1998); decan, Fac. de Științe Tehnice și Umaniste, Univ. „Sapientia” TgM. A publicat peste 50 de lucrări științifice în reviste de specialitate și volumele unor conferințe naționale și internaționale; a realizat peste 30 de contracte de cercetare științifică; 4 brevete de invenție; numeroase cursuri și îndrumare pentru lucrări de laborator. Membru în AOSR; AGIR; Soc. Maghiară Tehnico-Științifică din Transilvania; Soc. „Bolyai” din România; Cons. Mondial al Prof. Maghiari. Distincții: Diplomele „Lauri ’74” și „Lauri ’77” pentru realizările științifice ca inventator; premiul 3, Cons. Național pentru Știință și Tehnologie (1982); Ordinul Național „Serviciul Credincios”, în grad de cavaler (2000).

Lucrări publicate:

- *Așchiere și scule așchietoare* : îndrumar de laborator. – TgM : IIS, 1983.
- *Bazele așchierii și generării suprafețelor* : curs. – TgM : UT, 1993. – 2 vol.
- *Bazele așchierii și generării suprafețelor*. – TgM : UPM, 1996. – 206 p.
- *Așchiere și scule* : îndrumar de lucrări practice. – TgM : UPM, 1999. – 100 p.

- în colaborare:

- *Universitatea Tehnică din TgM. – 30 de ani de activitate*. – 1991.

- *Bazele așchierii și generării suprafețelor* : îndrumar pentru lucrări de laborator / Hollanda Dionisie, Máté Marton. – TgM : UT, 1992. – 123 p.

- *Proiectarea sculelor așchietoare* : îndrumar de lucrări practice / Hollanda Dionisie, Máté Marton. – TgM : UT, 1993. – 114 p.

- *Lucrările Sesiunii de Comunicări Științifice a UPM TgM* (2000; TgM). – TgM, 2000.

- *Tehnologie mecanică și mașini unelte* / M. Mehedințeanu, Hollanda Dionisie, Ion Sporea. – sl : sn, sa.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din TgM. – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Székegyföld, 3.sz.*, 2002 márc., p. 53-70.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Who’s Who in România*. – București, 2002.

(A. T.)

HORVÁTH Alexandru; Sándor,

matematician; n. 13 mart. 1953, TgM. Studii: Șc. Gen. nr 9, TgM (1960-68); Lic. Industrial pentru Construcții de Mașini TgM (1968-73); Univ. București, Fac. de Matematică, (1973-78). Dr. în matematică cu teza: *Singularități ale suprafețelor complexe și grafuri de rezoluție* (1999). Prof. de matematică, Șc. Gen. nr. 102 (1978-79); Lic. nr. 33 (maghiar) București (1979-83); cercetător științific, Institu-tul de Tehnică de Calcul, CCAB, București (1983-86) și la ICPE Bucu-rești, filiala TgM (1986-91); asist., apoi lector univ., UPM TgM (1991-). Domenii de cercetare: teoria singularităților, algebra computațională. A participat la peste 15 conferințe, congrese, simpozioane. A publicat în: *Mathematica Pannonica* (1996, 2004); *Studia UBB Mathematica* (1999-00); *Buletinul Științific*

al Univ. Baia Mare, seria B (2000). Specializări: Școala de vară: de Algebre Lie, Constanța (1987), de Grupuri Lie (Iași 1988), K-Teorie (Trento Italia, 1993), de Clase Caracteristice, Sovata (1994), de Geometrie Algebrică (Eger 1996), de Topologii de dimensiune 3 și 4 (Budapesta 1998), de Invarianți în topologii de dimensiune mică (Budapesta 2003). Membru în AMS (USA, 1995-); BJMT (Ungaria, 1996-); Soc. Matematicienilor din România (1999-). Hobby-uri: chitara clasică, fotografia artistică, artele plastice, tenis de câmp.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Complex Surface Singularities and Resolution Graphs*: Monographical Booklets in Applied and Computer Mathematics / Edited by F. Fazekas. - Budapest : PAMM-Centre at the Budapest University of Technology and Economics, 2001.
- *Teste grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F. M.)

HORVÁTH Emőke, medic; n.. 7 martie 1967, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Unirea” TgM. Diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1996). Medic rezident de patologie (1997-01); medic specialist de patologie și preparator la catedra de morfopatologie UMF (2001-03); asist. univ. (2003-). Domeniul de cercetare: aplicarea în practică a metodelor medicinei moleculare și ale diagnosticii rutine în laboratorul imunohistochimic al Institutului de anatomie patologică și histopatologie al Spitalului Jud. TgM. Autorul și coautorul mai multor publicații în reviste de specialitate românești și străine. Membru în EME; Soc. de Imunologie Română; Magyar Patológus Társaság; Magyar Onkológusok Társasága; International Academy of Pathology; Hungarian division.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Curs de anatomie patologică*. – Ed. a 3-a. – TgM: UMF, 2000. – vol. – Vol. 1. : *Anatomie patologică generală*. – 94 p.

• *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila*. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Endre, medic, prof. univ.; n. 13 nov. 1912, Mineu (SJ) – m. 30 mai 2002, TgM. Studii: Șc. Gen. și lic. la Gimnaziul piariștilor Cluj (1929); Fac. de medicină Univ. I. Ferdinand din Cluj (1937). A lucrat la Clinica Medicală din Cluj (1940-45); odată cu înființarea IMF TgM ocupă postul de șef de lucrări (1945-48); conf. univ. (1948-57); prof. univ. (1957-82). Organizează și conduce prima școală de surori medicale din TgM (1947); a înființat în 1952 Clinica Medicală nr. 2 TgM pe care a condus-o până la pensionare (1982); dr. doc. medic primar; în 1960 este angrenat în inițierea, organizarea și punerea în funcțiune a Spitalului Cardiovascular de Recuperare din Covasna. A introdus pentru prima dată în clinica înființată serviciul de urgență și terapie intensivă coronariană, laboratorul de biochimie și hematologie; a luat parte la înființarea programului național de asistență a bolnavilor cardiaci și recuperare cardiovasculară în orașul Covasna și aplicarea speoloterapiei la mina din Praid; redactor și corector la multiple tratate de diagnostic și tratament medical; autor și coautor a peste 150 de lucrări de specialitate publicate în diferite limbi de circulație internațională. A contribuit la organizarea învățământului medical superior în limba maghiară. Pentru munca depusă a fost recunoscut și decorat. Membru în mai multe soc. medicale ca Soc. Medicilor de Interne din Europa; Soc. Cardiologilor din Europa etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati diagnosztika / Dóczy Pál, Horváth Endre, Hermann Jenő*. – Mv. : OGYI, 1950. – 223 p.

• *Belgyógyászati diagnosztika*: Általános diagnosztikai ismeretek / Dóczy Pál, Horváth Endre. – Mv. : OGYI, 1950. – 214 p.

• *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A szív betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Birek László, Bornemissza Pál. – 478 p.; 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre ... – 368 p.; 3. köt. : *Hematológia : A vérképző szervek és a vér betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Bornemissza Pál. – 316 p.

• *Orvosi és sebészeti sürgősségi esetek* / Ford. Száva János, Horváth Endre. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1954. – 447 p.

• *Belgyógyászati diagnosztika*. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai*. – 334 p.

• *Belgyógyászati jegyzet*. – Mv.: OGYI, 1959. – 2. kiad. – 1. köt. : *Emésztőszervek és hashártya betegségei*. – 313 p.; 2. köt. : *A vérképzőrendszer betegségei. Mérgezések. A szív és érrendszer betegségei*. – 473 p.; 3. köt. : *A légzőszervek betegségei. A mozgásszervek betegségei. Vesebetegségek*. – 331 p.

• *Medicină internă* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1963. – Vol. 2. – 1963. – 783 p.

• *Curs de medicină internă*. – TgM: IMF, 1981.

• *Belgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1983. – 277 p.

Referințe:

- *Dialog despre sănătate*. – Vol. 2. – 1981.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Cuvântul liber*. – An 14, 1 iun. 2002 (necrolog).
- *Népújság*. – 2002. jún. 1.

(A. T. ; F. M.)

HORVÁTH Éva, medic; n. 27 martie 1919, Cluj - m 21 sept. 1994, TgM. Studii: școala medie și Fac. de Medicină la Cluj (1943). Dr. în științe medicale (1970). Preparator (1945-49); medic specialist (1949); medic primar (1959); asist. univ. la Clinica de Boli interne nr. 1 TgM (1949-71); dir. a Școlii Medii Sanitare (1949-71). Medic șef la Clinica de Boli Interne nr. 2 până la pensionare (1971-77). Publică în *EME Orvosi Értesítője*; *Orvosi Szemle-Revista Medicală*; *Orvosi Hetilap*; *Medicina internă*; *Cardiologia*. Decorații: „Medalia Muncii” (1955); „Ordinul Muncii” cls. III (1956),

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei / ...*, Horváth Éva; *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, ... – 368 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

HORVÁTH Farkas, ing. geodez; n. 14. iun. 1829, Săcăreni – m. apr. 1903, Gödöllő. Studii: la Col. Ref. din TgM; câte doi ani de studii filozofice și de drept tot la TgM; a învățat matematică și fizică de la Bolyai Farkas. A lucrat la pretură. A fost ing. la cadastru (1851-), apoi a continuat studiile la politehnica din Pesta. A lucrat la Kecskemét, Sopron, Jászberény, Pesta.

Lucrări publicate:

- *A tenger világa* : Honi és külföldi kútforrás után. – Pest: nyomt. Emrich Gusztáv, 1867.
- *Egy szó Pest város csatornázásáról*. – Pest, 1872.
- *A szobafűtés elmélete*. – Budapest, 1875.
- *Értekezés az árnyékszék rendszerek felett*. – Budapest, 1876.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinyei József; Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 4. köt. : Gyulai-Hyrtl. – 1896.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. - 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993.

(F. M.)

HORVÁTH Gábor, medic, microbiolog; n. 26 iul. 1926, TgM. Studii: Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Biologie. Preparator; șef de laborator; asist. univ. la catedra de microbiologie la IMF TgM (1953-64). Biolog, apoi biolog principal (1964); șef al Laboratorului bacteriologic, până la pensionare, în cadrul Spitalului Clinic TgM (1965-93). Domenii de cercetare: fiziologia micromicetelor. Organizează Laboratorul de Micologie Medicală TgM (1971).

Lucrări publicate:

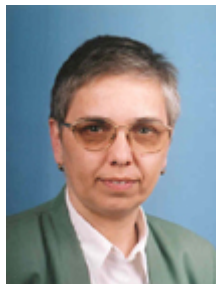
- *Mit kell tudnunk a rühességről ?* – [Mv.] : Maros Megyei Egészségügyi Nevelési Laboratórium, [1979]. – 6 p.

Referințe:

- *Genersich Antal Emlékkönyv* / Sub redacția Tankó A., Péter H. M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Gabriella, prof. de chimie; n. 14 apr. 1957, Hida (SJ). Studii: bacalaureat la Lic. de mat. și fiz. din Zalău (1976); UBB Cluj, Fac. de Chimie (1980). A fost repartizată la TgM., la Lic. Industrial nr. 3 (1980-91); obține catedra de chimie prin concurs la Lic. „Bolyai Farkas” (1991-); dir. la Lic. Teologic Reformat (2000-01); dir. adjunct la Lic. „Bolyai Farkas”

(1998-). Organizează în cadrul UCDMR curs de perfecționare pentru prof. de chimie: Academia de vară Bolyai (1998-); concurs memorial de chimie „Takács Csaba”, prin corespondență și

Internet, pentru elevi (1995-). A publicat articole în *Studia UBB, Chemia* (1992); *Revista de fizică și chimie* (1980, 1991-92); *Firka* (1994-95, 1999-00); *A Kémia Tanítása* (1994); *Közoktatás* (2000); *Magiszter* (2003). Este membru fondator Tehetségpártoló Baráti Köre (Ungaria, 2002). Membră în: UCDMR; EMT. Premiat „Prof. emerit” (1997), Richter Gedeon Rt. a Magyar kémiaoktatásért (Ungaria, 2003).

Lucrări publicate:

- *Általános és szervetlen kémia* : Tesztek. – Mv. : Custos, 1993. – 290 p.
- *50 kémiai rejtvény 1.* – Szolnok : Kiadja Dr. Török Istvánné, 1995. – 80 p.
- *Tudod-e? 500 kérdés kémiából. Megoldások.* – Szolnok : Kiadja Dr. Török Istvánné, 1996. – 90 p.

- în colaborare:

- *Szerves kémiai feladatok* / Bába Zoltán, Horvath Gabriella. – TgM : Mentor, 1997. – 112 p.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *A Kémia Tanítása* 4. sz., 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Romániai Magyar Szó* 2003. okt. 16.
- *Krónika.* – 2003. okt. 17.
- *Népújság.* – 2003. okt. 23.
- *Richter Hírek* 2003. nov.

(F. M. ; A. T.)

HORVÁTH Karin Ursula, medic-oftalmolog; n. 18 aug. 1967, TgM. Studii: Șc.Gen. nr 4, cl I-VIII (1973-81); Lic. de

Matematică - Fizică „Gheorghe Șincai” (1981-85) la Baia-Mare; UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1985 - 91). Dr. în științe medicale cu teza: *Complicații oculo-orbitare de etiologie rinosinusala* (2004). Activitate profesională: medic stagiar la Clinica de Oftalmologie, TgM (1991-93); preparator oftalmologie (1993-95); asist. univ. (1995-) UMF TgM; medic specialist oftalmolog

(1998-04); medic primar oftalmolog (2004-) la Clinica de Oftalmologie TgM. Domenii de cercetare: chirurgia cataractei, diagnosticul bolilor retiniene, contactologie, boli oftalmologice de etiologie rino-sinusala. Participări la peste 25 congrese, simpozioane interne și internaționale. Articolele, studiile au apărut în *Oftalmologia* (1995, 2000); *Jurnalul român de patologie* (1999); *Revista română de chirurgie rino-sinusală* (2004). Specializări: Germania (1995-96), bursa DAAD; Germania (1997), bursa SOE; Germania (1999), bursa KAAD. Membră în Soc. Română de Oftalmologie (1993); Soc. Română de Ultrasonografie Oculară (1994); Soc. Română de Contactologie (1997); Julius Hirschberg Gesellschaft für Geschichte der Augenheilkunde (2000); Soc. Maghiară de Oftalmologie (2002). Hobby-uri : călătorii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Tudományos dolgozatok* : Erdély-Pestmegye. – Mv., 2000.
- *Mitteilungen der Julius Hirschberg Gesellschaft zur Geschichte der Augenheilkunde - Wurzburg* : Verlag Königshausen & Neumann GmbH, 2000. – Band 1.
- *Rhino-sinusalis eredetű szemészeti megbetegedések*. – Mv. : OGYE, 2000.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Miklós, medic, igienist, prof. univ.; n. 4 mai 1906, Dalnic (CV) – m. 10 ian. 1982, TgM. Studii: de medicină la Budapesta,

obținând diploma de medic (1931) nostrificată la Iași (1932). A fost medic la Sfântu Gheorghe (1932-48); conf. la catedra de organizare sanitară IMF TgM (1946-50); dr. doc. (1950); prof. univ. (1957-68, pensionare). Preocupări

în domeniul sănătății publice, al igienei muncii. Redactor la *Orvosi Szemle, Revista medicală, Igiena* etc.

Lucrări publicate:

- *Általános közegészségtan*. – Mv., 1931.
- *Közegészségtan*. – Mv., 1934.
- *Közegészségtan*. – Mv., 1951-1955. – 1. köt. : *Környezeti higienia*. – 1951. – 200 p.; 2. köt. : *Részletes közegészségtan*. – 1952. – 410 p.; 3. köt. : *Munkaegészségtan*. – 1955. – 215 p.

- în colaborare:

- *Általános és település-közegészségtan* / Horváth Miklós, Steinmetz József, Bedő Károly. – Mv. : OGYI, 1957. – 289 p.
- *Munkaegészségtan* / Horváth Miklós, Dienes Sándor. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 256 p.
- *Igiena generală și comunală*. – București : Editura Medicală, 1962. – 563 p.
- *Igiena generală și comunală*. – TgM, 1969.
- *Általános és településegészségtan* / Horváth M., Steinmetz J, Bedő K. – Mv. : OGYI, 1972.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Magyar életrajzi lexikon* (1978-1991). – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

HORVÁTH Pál, medic; n. 23 iun. 1922, Oradea. Studii: Lic. la Oradea (1941); Fac. de Medicină la Cluj, IMF TgM (1950). Preparator

(1949-50); asist. univ. (1950-52) la catedra de igienă IMF TgM. Medic specialist la secția de medicină a muncii a Centrului sanitar și antiepidemic regional TgM (1950-60); medic primar șef de secție de medicina muncii și boli profesionale la Centrul sanitar și antiepidemic al Jud. Mureș (1960-91). Domenii de cercetare: medicina muncii și boli profesionale. A participat cu lucrări prezentate la consfătuiri,

conferințe și congrese naționale și internaționale. Studii publicate în: Revista de igienă, microbiologie și epidemiologie (1954); Revista Medicală (1955); Vörös Zászló. Distincții: Ordinul și Medalia „Meritul Sanitar” cl. III. (1973).

Lucrări publicate:

• *A króm által okozott foglalkozási betegségek megelőzése.* – [Mv., 1956.].

• *Prevenirea și combaterea intoxicațiilor cu substanțe insecto-fungicide.* – TgM, 1960.

Referințe:

• *Tett*, 1. sz., 1977.

• *A Hét* 1985. jan. 17.

• *Tett* 3. sz., 1989.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

HORVÁTH Tibor, farmacist; n. 2 nov. 1923, Sânmartin (HR). Își începe studiile superioare la Cluj, dar obține diploma de farmacist la Univ. din Seghedin (1946). Dr. în științe farmaceutice (1971). A fost farmacist în farmacii particulare (1946-49). Farmacist principal, șeful Farmaciei nr. 1 din TgM (1949-). Domenii de cercetare: incompatibilitatea medicamentelor. Farmacist emerit (1974). Publică în *Orvosi Szemle*; *Farmacia*; *Gyógyszerészeti Értesítő*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Evidența și legislația farmaceutică / Carol Csedő, Horváth Tibor, Ajtay Mihai.* – TgM : IMF, 1974. – 111 p.

• *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály.* – Mv. : OGYI, 1975. – 133 p.

• *Gyógyszertári ügyvitel és jogszabályozás / Csedő Károly, Horváth Tibor, Ajtay Mihály.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1978. – 165 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csikszeredáig.* – 1. köt. : A-K. - 1996.

(F. M.)

HOSSU, Iosif, prof. de matematică și fizică, canonic la fundațiunea regească; n. 1850,

Milașul Mare (CJ) – m. 1936. Studii: primare la TgM, Năsăud și Bistrița; lic. la Cluj; teologice la Blaj, unde în 1873a fost hirotonit preot. Un an este paroh în Turda; în 1874 este chemat la Blaj și numit prof. „ordinar” calitate în care va preda matematica și fizica; dobândește și alte funcții onorifice școlare și bisericești; devine dir. al lic. de băieți (1892-1909); colaborează la publicații locale. La 28 iun. 1888 este numit în funcție, iar la 24 iul. 1888 este instalat canonic în capitolul mitropolitan din Blaj.

Lucrări publicate:

• *Geometria desemnativă.* – Blaj, 1887.

• *Planimetria constructivă.* – Blaj, 1887.

• *Stereometria desemnativă.* – Blaj, 1888.

• *Fizica* (pentru cls. VII și VIII). – Blaj, sa.

• *Geometria / Hossu Iosif, E. Viciu.* – Blaj, sa.

• *Date statistice referitoare la gimnaziul greco-catolic din Blaj.* – Blaj, sa.

Referințe:

• *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940.

• *Bibliografia românească modernă /* (1831-1918). – Vol. 2 [D-K]. – București, 1986.

•

(A. T.)

I

IACOB, Dumitru, geolog-paleontolog, prof. univ., cercetător științific; n. 17 iul. 1906, Ungheni – m. 23 mai 1957, Cluj. Studii: primare în localitatea natală; Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (-1928); Fac. de Științe Naturale din Nancy și Paris (1928-32), șef de promoție. Dr. doc. „Magna cum laudae” cu teza: *Contribuții la cunoașterea cretacului superior în regiunea Geoagiul de Jos (Hunedoara) și Valea Vinții (Alba)* (1945). Reîntors în țară, în 1932, a fost prof. de lic. la Orăștie, unde fondează o colecție de mineralogie și arheologie (-1946); prof. la Seminarul Ped. din Cluj; prof. univ. la Cluj, catedra de geologie a noii Fac. de geologie (1946-59); șef al catedrei de geologie-paleontologie (1946-57); decan al Fac. de Geologie-Geografie (1948-50); geolog șef; inspector în Ministerul Minelor; cons. al Centrului de Gaz Metan Mediaș. Domenii de cercetare: legate de realitățile stratigrafice din Munții Mureșului; descoperirea a noi resurse miniere; a elaborat numeroase rapoarte privind resursele de gipsuri, argile refractare în bazinul carbonifer din Valea Almașului, precum și alimentarea cu apă potabilă a orașelor Turda și Aiud.

Lucrări publicate:**- în colaborare:**

- *Studia Universitatis Victor Babeș et Bolyai*. Serie II, Fasciculus 1. Geologia. Geographia. – Cluj, 1957. – p. 225-232.
- *Studia Universitatis Victor Babeș et Bolyai*. Serie II, Fasciculus 1. Geologia. Geographia. – Cluj, 1958.

Referințe:

- *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Index Alphabeticus 1956-1963*. – 1964. – p. 76, 91.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994.
- *Ungheni – 735*. – Ungheni, 1999.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

IEREMIA, Ștefan Lucian Anton, medic stomatolog, prof. univ: n. 1 febr. 1929, TgM. Studii: Lic. „Mircea cel Bătrân” (1941-45); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1945-49); IMF Cluj (1950-56). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la aplicarea compușilor macromoleculari acrilici autopolimerezabili în stomatologia ortopedică* (1970). Membru AOSR. Activitate profesională: medic de medicină generală cu profil stomatologic, Circumscripția Sanitară Ilia (1956-62); carieră didactică în cadrul IMF TgM; preparator (1962-64); asist. univ. (1964-71); șef de lucrări (1971-74); conf. univ. (1974-80); prof. univ. (1980-), la disciplina și Clinica de Protetică dentară; conducător de doctorate (1990-). Domenii de cercetare: contribuții în tehnologia executării de proteze fixe și adjuante în protetica dentară fructificate prin 9 inovații brevetate; autor a peste 250 de comunicări științifice susținute în țară și străinătate, din care 93 au fost publicate în reviste de specialitate: *Revista de Stomatologie* (1966-67, 1969-74, 1985); *Revista Medicală TgM* (1968-89, 1991); *Clujul Medical* (1972-73, 1976); *Revista ORL* (1986); *Revista Psihiatrie* (1986); *Revista Stomatologia Mureșeană* (1987-88, 1990-91, 2000-02); *Revista de Medicină și Farmacie UMF TgM* (1992, 1994-99); a realizat 3 filme didactico-științifice despre protezare totală imediată, tardivă și conjunctă, prezentate la congrese naționale și internaționale. Specializări: Franța (1978). Obține distincția „Prof. univ. evidențiat” (1981); „Om al anului 2000” acordat de către ABI; „Diplomă de onoare” pentru contribuții deosebite în domeniul proteticii dentare, acordată de International Biographical Centre Cambridge – Anglia (2000); titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004).. Membru în Federația Dentară Internațională (1972); Asoc. Stomatologică Internațională, Paris (1973); Uniunea Medicală Balcanică (1974); Uniunea Națională a Asoc. Stomatologilor; comitetul de redacție al *Revistei Naționale de Stomatologie* și al *Revistei Aesculap* Iași. Hobby-uri: muzică, literatură, pescuit.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Protetikai fogászati propedeutika* / Ieremia Lucian; Forditotta Cseh Zoltán. – Mv. : OGYI, 1979. – vol. – 1. köt. – 188 p.
- *Tehnici dentare speciale de protezare totală* / Lucian Ieremia, Venera Mocanu-Bardac, Cseh Zoltán. – București : Editura Medicală, 1981. – 252 p.
- *Culegere de probleme de stomatologie infantilă.* – București : USSM, 1983.
- *Culegere de probleme de stomatologie infantilă.* – București : USSM, 1984.
- *Culegere de probleme de stomatologie infantilă.* – București : USSM, 1985.
- *Funcția și disfuncția ocluzală* / Lucian Ieremia, Ioniță Docu. – București : Editura Medicală, 1987. – 304 p.
- *Culegere de probleme de stomatologie infantilă.* – București : USSM, 1988.
- *Gerontognaprotetică* / Lucian Ieremia, Mioara Chirilă. – TgM : University Press, 1999. – 355 p.
- *Metodologia de examinare în protetica dentară* / Lucian Ieremia, D. Bratu, Meda Negruțiu. – Timișoara : Signata, 2000.
- *Determinanții funcționali ai sistemului stomatognat. Elemente de ocluzologie, morfofiziologie și morfopatologie* / D. Bratu, Lucian Ieremia, S. Uram-Țuculescu. – Timișoara : Signata, 2001.

Referințe:

- *Generisich Antal emlékkönyv.* – Budapesta, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

IGNAT, Petru, medic chirurg, prof. univ.; n. 21 mart. 1931, Cerghid – m. 31 ian. 2000, Timișoara, înmormântat la Cerghid. Studii: Lic. „Al. Sahia” din Târnăveni (-1949); Fac. de Medicină Generală din Timișoara (-1957); dr. de renume internațională în flebologie, chirurgie musculară periferică și chirurgie hepato – bilio - pancreatică. Își desfășoară activitatea profesională în Timișoara, ocupând posturi și funcții diverse până la medic primar, iar în învățământul medical univ. parcurge toate

treptele ierarhice până la prof. univ.; decan al Fac. de Medicină Generală; conducător de doctorate; șeful Clinicii de Chirurgie Timișoara; dir. al Spitalului Jud. Timișoara. Autor a 339 comunicări și 165 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate; 12 filme științifice; 5 videofilme. Răsplătit cu multe distincții profesionale și cu titlul de „Cetățean de onoare al orașului Târnăveni” (1995). Membru în Soc. Română de Flebologie.

Lucrări publicate:

- *Ghid terapeutic în bolile cardio-vasculare.* – Timișoara : Facla, 1975.
- *Insuficiența venoasă cronică a membrelor inferioare.* – Timișoara : Facla, 1983. – 232 p.
- *Chirurgia sistemului venos al membrelor inferioare.* – București : Editura Academiei, 1985.

- în colaborare:

- *Curs de chirurgie generală* / Sub redacția prof. dr. doc. P. Brânzeu. – Vol. 1-2. – 1975.
- *Angiografia în practica medicală* / P. Ignat, P. Brânzeu, Șt. Gavrilăscu. – Timișoara : Facla, 1977.
- *Clinica medicală.* – 1983.
- *Curs de patologie chirurgicală* / Petru Ignat, C. Calaghera, G. Crișan. – Timișoara, 1984.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an XII, nr. 22, 2 febr. 2000, p. 10.
- *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 52, 15 mart. 2001, p. 2.
- *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 155, 9 aug. 2001, p. 7.

(A. T.)

ILLYÉS Géza, medic urolog, prof. univ.; n. 24 mai 1870, TgM – m. 6 aug. 1951, Budapesta.

Studii: univ. la Budapesta, Berlin, Paris; diploma de dr. medic la Budapesta (1893). S-a specializat în chirurgie (1898). A lucrat a Budapesta ca asist. univ., apoi doc., chirurg urolog, șef de clinică, prof. univ., dir. al Clinicii de

Urologie din Budapesta. A fost ales membru corespondent al Academiei Maghiare de Știință (1936); academician (1943); preș. al secției V

(1949-51); preș. Soc. Medicilor din Budapesta (1939-42); membru în Soc. Urologică din Franța (1908), din America (1910), din Argentina (1930), din Germania și din România (1932) A publicat în limba maghiară și în limbi străine, peste 100 studii din domeniul chirurgiei rinichiului și al prostatei în *Orvosi Hetilap*, *Mathematikai és Természettudományi Értesítő*, *Orvosképzés etc.*

Lucrări publicate:

- *Ureter-catheterezés és radiographia.* Budapest : Pesti Lloyd – Társulat könyvnyomda, 1901.
- *Az urológia tankönyve.* – Budapest, 1906.
- *Erfahrungen in der Nierenchirurgie.* – Berlin, 1911.
- *A vesekőről.* – Budapest, 1912.
- *A belgyógyászati vesemegbetegedések sebészeti kezeléséről.* – Budapest, 1912.
- *Tapasztalatok a vesesebészet köréből.* – Budapest, 1913.
- *Urológia* : Gyakorló orvosok és orvostanhallgatók számára. – Budapest, 1932.
- *Special Urology.* - London, 1940.
- *Az urogenitális szervek tuberkulózisa.* – Budapest, 1943.

- în colaborare:

- *A sebészeti műtéttan alapvonalai* / Írta Zuckerkandl Ottó; Fordította Illyés Géza. – Budapest : Singer és Wolfner kiadása, 1899. – 397 p.
- *Urológiai jegyzetek* / Illyés Géza előadásai alapján összeállította Bajusz Mihály és Schulcz Ágost. – 2. rész. – Budapest, 1921 / 1923.
- *A Magyar Sebészet 30 éve* / Szerk. Elischer Ernő, Melly Béla; Előszóval ellátta Illyés Géza. – Budapest : Magyar Sebésztársaság, 1937. – 73 p., 25 t.

Referințe:

- *Magyar könyvészet, 1901-1910* / Petrik Géza. – Budapest: Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – 1. köt. : A-K.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon* / Főszerkesztő Markó László. – 3. köt. : H-K. – 2002.

• *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 3 vol. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(F. M.)

IMREH Sándor, tipograf; n. 11 apr. 1830, Așchileu Mare (CJ) – m. 25 dec. 1895, TgM. A fost angajat de Kali Simon la tipografia Col. Ref. din TgM (1844). A luat parte la revoluția din 1848-49, după care a lucrat în tipografiile din Cluj și Budapesta. Împreună cu judecătorul Nagy Lajos și cu Fogarasi Rudolf a înființat o tipografie la TgM (1865). Tipografia a fost cumpărată de Col. Ref. în 1867 și Imreh a devenit șeful acesteia. A publicat amintirile din revoluție [*Visszaemlékezések az 1848-49. szabadságharczra Erdélyben*(1880), *Emlékek az 1848-49. évi szabadságharczra Erdélyben* (1882)], o antologie de poezii [*Koszorú felséges királyunk I. Ferencz József és felséges királyasszonyunk Erzsébet ezüst mennyegzője emlékére 1879. ápr. 24.* : Jelesebb költőink műveiből összegyűjtött anthológia], o piesă de teatru [*Akik egymásnak vannak teremtve* (1884)], precum și studii de specialitate despre munca tipografică.

Lucrări publicate:

- *Gyakorlati utasítások a magyar nyomdász ifiatalság számára és kimutatása azon nehézségeknél, amelyekkel úgy a nyomdatulajdonosok, mint segédek küzdenek.* – Mv., 1879.
- *A marosvásárhelyi ev. ref. főtanoda ujonnan berendezett könyvnyomdájának mutatókönyve.* – Mv., 1880.
- *Mit tettek régi hitfeleink a marosvásárhelyi várbeli ref. templom oronygombjába a XVII. Században.* – Mv., 1885.
- *Miképen lehetne segíteni az általános iparos osztály jelenlegi nyomasztó helyzetén hazánkban?* – Mv., 1885.
- *Mulhatlanul szükséges-edictul a kötjelek használata a szóelválasztásoknál* : Vélemény és indítvány. – Mv., 1889.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897.

(F. M.)

INCZE Árpád, geograf, hidrolog; n. 26 oct. 1944, Sf. Gheorghe (CV). Studii: Șc. Gen. Ghidfalău (CV) (1951-58); Șc. Medie nr. 1, Sf. Gheorghe (1958-62); UBB Cluj, Fac. de Biologie-Geografie (1962-67). Activitate profesională: pedolog, Oficiul Jud. de Studii Pedologice și Agrochimice, TgM (1968-82); hidrolog, Oficiul de Gospodărire a Apelor TgM (1982-90); inspector de mediu, Agenția de protecție a mediului TgM (1990-). Domenii de cercetare: știința solului; științele naturale și agricole; protecția mediului înconjurător. A publicat peste 25 de articole, majoritatea cu caracter de popularizare, în reviste de specialitate: *A Hét*; *Előre Népiúság*; *Erdélyi Gazda*; *Falvak Dolgozó Népe*. Este autorul a 8 studii de specialitate, publicate în Ungaria și Cehoslovacia; 6 broșuri ocazionale. Studii postuniv. la Timișoara (1986), obținând diploma de hidrolog. Distins cu diplomă de onoare și medalie, acordate de MAPPM (2000). Membru în Soc. Națională Română de Știința Solului (1968-82). Hobby-uri: lectura, cărțile.

Lucrări publicate:

- *Omul și mediul înconjurător* : caiet de lucru pentru elevi. – TgM : Lyra, 1994. – 150 p.
- *Rezervația peisagistică. Defileul Mureșului Toplița – Deda* : cerințele comportamentului ecologic în zona protejată. – TgM : Rhododendron, 1996. – 16 p.
- *Valori ale rezervației peisagistice : Defileul Mureșului Toplița – Deda*. – TgM : Rhododendron, 1996. – 16 p.
- *Maros megye* : útikönyv. – Miercurea-Ciuc : Pallas Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.
- în colaborare:
- *Harta pedologică a județului Mureș / Incze A. și alții*. – 1979.
- *Cunoștințe despre mediu* : pentru elevii din învățământul preuniversitar / Incze Árpád, Hajdu Erzsébet, Bolas Árpád. – TgM : Lyra, 1994. – 216 p.
- *Maros megye* : Útikönyv. – Csíkszereda: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.

• *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2.* – 1999.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1996. – 1. köt.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

INCZE Ferenc, consilier la Curtea de Apel a Scaunului Mureș; n. 1783 – m. 7 mart. 1853, Cluj. A fost membru în Soc. de Mineralogie din Jena și în Soc. de Botanică din Altenburg.

Lucrări publicate:

- *A mágnes elmélete a mindenségbeli általános vonzerőnek természetéből kimagyarázva a magyar orvosok és természetvizsgálók ötödik nagygyűlésének emlékéül*. – Kolozsvár : nyom. az ev. ref. főiskola könyv- és könyvnyomó betűivel, ifj. Tilsch János, 1845. – 100 p., 1 pl.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinyei József; Szinyei József, dr.- Budapest, 1878.*
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinyei József. – 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897.*

(F. M.)

INCZE Sándor; Alexandru, medic cardiolog; n. 15 aug. 1951, TgM. Studii: IMF TgM (1976). Dr. în științe medicale. Medic la Clinica de Boli Interne nr. 1 (1975-78); medic de circumscripție la Poiana Vadului (AB) (1978-79); asist. univ. (1979-92) la IMF; șef de lucrări (1992-); conf. univ.; prof. univ. la UMF TgM, Clinica de Boli Interne nr. 3, respectiv nr. 4. Domeniul de cercetare: cardiologie. Și-a publicat studiile în *American Heart Journal*; *Roumanian Journal of Internal Medicine*; *Orvosi Szemle*; *EME Értesítője*; *Revista Română de Medicină Internă* (1992, 1996); *Orvostudományi Értesítő* (1995-03); *Revista de Medicină și Farmacie - Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1995, 1998-99, 2002-03); *Clinica* (Iași, 1997); *Revista Medicală Națională* (1998); *Rev. Roum. Med. Int.* (1998-99); *Jurnalul Român de Diabet și Boli Metabolice* (2000); *Quelle. Neuropahien im Dialog* (2000); *Romanian Journal of Internal Medicine* (2004); *Medicină Internă* (2004). A

prezentat comunicări la simpozioane, conferințe, congrese naționale și internaționale: TgM, Sf. Gheorghe, Satu Mare, Brașov, Gheorgheni, Odorheiu Secuiesc, Zalău, Sinaia, Timișoara, București, Budapesta, Balatonfüred, Miskolc, Istanbul. Invenții: aparat pentru măsurarea gradului de ionizare a aerului (1981); aparat Doppler pentru măsurarea circulației periferice (1982). Specializări la Münster (1995). Membru în Soc. Română de Cardiologie; Magyar Kardiológiai Egyesület.

Lucrări publicate:

• *Micropotențialele cardiace, posibilități de detectare neinvazivă, semnificație prognostică și implicații terapeutice* : Teză de doctorat. – TgM : UMF, 1993. – 135 p.

- în colaborare:

• *Belgyógyászati útmutató* / Incze Sándor, Boga Ferenc. – TgM : UMF, 1995. – 139 p.

• *Belgyógyászat. Kardiológia* / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.

• *Kardiológia és angiológia.* - Budapest: Springer Orvosi Kiadó Kft., 1999.

• *Dicționar explicativ de cardiologie româno-maghiar = Román magyar kardiológiai értelmező szótár* / Incze Alexandru, Frigy Attila. – Mv. : Impress, 2000. – 96 p.

• *Nephrologia.* – 2001.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

INCZEFI Lajos, inginer chimist; n. 16 mart. 1903, Reghin – m. ?, Cluj. A urmat cursurile liceale la Lic. German din Reghin și a luat bacalaureatul la Col Ref. din TgM. (1922). A obținut diploma de ing. chimist la IP Budapesta (1927). Ing. la Fabrica de Zahăr Bod (1927-30); ing. șef la Fabrica de ghetă Dermata Cluj (1930-45); ing. șef la Fabrica de ghetă Brașov (1948-52); ing. la Coop. Chimica Cluj până la pensionare (1952-64). Domeniul de cercetare: tehnologia prelucrării plantelor de condiment. A publicat în *A Hét*; *TETT*.

Lucrări publicate:

• *Izek, zamatok, illatok: Fűszernövényeink és felhasználásuk.* Kolozsvár-Napoca: Dacia, 1975. – 284 p.

• *Vegyszereti barkácsoló.* - Kolozsvár-Napoca: Dacia, 1985. – 232 p

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

(F. M.)

INDIG Bianka, medic pediatru, preparator (1948-51); asist. univ. (1952-62); șef lucrări (1963-68); conf. univ. (1969-77) la IMF și Clinica de Pediatrie TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.

• *Cum tratăm stările de deshidratare acută la copil* / Gh. Puskás, Bianca Indig. – București: Editura Medicală, 1967. – 207 p.

• *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

IONESCU, Mihaela-Liana, medic; n. 7 oct. 1959, Cluj. Studii: Lic. Teoretic „Unirea” TgM (1970-74); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1981-87); Dr. în medicină cu teza: *Literatura de balneo-climatologie din ținuturile*

românești în secolul al XIX-lea (1995).

Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Clinic Jud. nr. 1, Craiova (1987-90); medic de medicină generală, com. Bolboși (GJ) (1990-92); com. Telești (GJ) (1991-92); Clinica de Boli

Infecțioase nr. 1 TgM (1992-93); medic de medicină generală; medic specialist medicina familiei la Centrul de Referință pentru Sănătatea Reproduserii și Planificare Familială TgM (1994-04). Domenii de interes: planificarea

familială, istoria medicinei, medicina alternativă- reflexoterapia; autor și coautor a 16 studii științifice publicate în volumele unor congrese și conferințe naționale și internaționale; semnează articole publicate în *Cuvântul Liber*; *24 de Ore Mureșene*; *Recurs* (1998-00); *Specializări: TgM* (2002); București (1997). Hobby-uri: muzică, limbi străine, călătorii.

Lucrări publicate:

• *Literatura românească de balneo - climatologie în secolul al XIX-lea.* – Craiova : Oltenia, 1993. – 68 p.

- în colaborare:

• *Osteologie* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Fac. de Medicină, 1992. – 372 p.

• *Anatomia funcțională a sistemului nervos vegetativ* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Caracal : Fac. de Ecobiotehnologie Medicală și Chimico-Alimentară, 1994. – 92 p.

• *Embriologie umană și antropologie.* – 1994.

• *Medici și medicina caracaleană în secolul al XIX-lea* / Mihaela-Liana Ionescu, M. Ionescu. – Craiova : litografie, 1995. – 70 p.

• *Anatomia umană, idei, fapte, evoluție.* – Vol. 2. – *Anatomia și anatomistii din secolele XVI-XIX* / M. Ionescu, N. Mihail, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Dova, 1996. – 275 p.

• *Istoria ginecologiei și a sexualității feminine* / Anca Pătrașcu, Mihaela-Liana Ionescu. – București : Editura Național, 1998. – 204 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

IONESCU, Mihai, medic, anatomist, chirurg, iatroistoric, prof. univ; n. 8 apr. 1928, Craiova – m. 28 oct. 1999, Craiova (DJ). Studii: Lic. „Titu Maiorescu” Aiud (1938-46); Fac. de Medicină Cluj (1946-52). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări morfologice și experimentale în problema transplantării rinichiului* (1967). Membru emerit în AȘMR (1996); membru activ în Academia din New York, SUA (1997). Activitate profesională: preparator univ. (1948-52); asist. univ. (1952-54); șef de lucrări, catedra de anatomie umană, IMF TgM; șef al

disciplinei de anatomie topografică și chirurgie operatorie (1954-60) și concomitent șeful disciplinei de anatomie la IMF Cluj, Fac. de Farmacie; medic stagiar (1952-60); medic specialist chirurg la Clinica Chirurgicală I Cluj (1960-); Spitalul Unificat din Comănești, regiunea Bacău (1960-62); medic primar chirurg (1961-); șef de problemă-chirurgie pentru raionul Moinești, regiunea Bacău (1965-); asist.

univ.; șef de lucrări; șeful disciplinelor de anatomie și fiziologie, urgențe medico-chirurgicale, Fac. de Farmacie și Fac. de Stomatologie; conf. univ., catedra de anatomie, IMF TgM (1970-72); medic primar chirurg, Clinica Chirurgicală nr. 1 TgM; primul prof. univ., catedra de anatomie umană, Univ. Craiova (1972-); după pensionare, prof. univ. la Fac. de Medicină Naturistă „Victor Gomoiu” Craiova (1991-98); prof. de anatomie la Fac. de Ecobiotehnologie Medicală și Chimico-Alimentară, Institutul Român de Învățământ Superior Ecobiotehologic „Danubius – Romanați – Caracal” (1992-96); decan, Fac. de Medicină Naturistă „Victor Gomoiu” Craiova (1997-99). Domenii de cercetare: anatomia, chirurgia experimentală și clinică, iatroistoriografia; a colaborat la întemeierea Muzeului de Istoria Medicinei și Farmaciei de la Craiova (1974); a participat la numeroase congrese, reuniuni științifice naționale și internaționale; autor a peste 120 de lucrări științifice publicate în volume și reviste medicale: *Clujul Medical* (1957-60); *Chirurgia* (1958, 1962, 1964, 1966-73); *Revista Medicală TgM* (1958, 1961-62, 1966-71, 1973); *Revista Medico-Chirurgicală Iași* (1959, 1962-68, 1972); *Acta Anatomica* (Basel) (1961); *Anatomischen Anzeiger* (1962-63); *Viața medicală* (1962, 1965); *Pediatria* (1963); *Lyon Chirurgical* (1964); *Revista de Obstetrică-Ginecologie* (1964); *Orvosi Szemle* (1965-71, 1973); *Acta Urologica Belgica* (1967); *Farmacia* (1968); *Cor et Vasa* (Praga) (1969); *Revista de Morfologie Normală și Patologică*

(1969, 1971-72); *Revue d' Histoire de la Pharmacie* (1969); *Stomatologia* (1970); *Archivos mexicanos de anatomia* (1972); membru în comitetul redacțional al *Revue Roumaine de Morphologie et du Physiologie*. Specializări și excursii de studii: București (1959); Leningrad (1970); Mexic, Belgia, Franța, Elveția, Italia (1971); Bulgaria (1974). Distins cu „Diploma de Merit” la absolvirea IMF Cluj, Fac. de Medicină; Medalia de argint „Andreas Vesalicus” a Soc. Mexicane de Anatomie; „Ordinul Muncii” cls. a III-a (1971); „Diploma pentru merite deosebite în activitatea de Cruce Roșie”; Crucea comemorativă a celui de al II-lea Război Mondial (1992). Întemeietor și preș. al Secției de Morfologie Normală și Patologică, USSM, DJ; membru de onoare în Soc. Belgiană de Urologie; Soc. Mexicană de Anatomie; Asoc. Panamericană de Anatomie; Soc. Internațională de Istoria Medicinii (1974-); Soc. Română de Istoria Medicinii (1997); International Committee on Cadavers for Medical Education; Cons. Național al Prof. de Științe Morfologice, Mexic (1976-); Soc. de Medicină Naturistă „Natura Sanat”, Craiova (1990). Hobby-uri: călătorii, sport, muzică clasică.

Lucrări publicate:

- *Întemeietorul anatomiei umane moderne Andreas Vesalius Bruxellensis*. – TgM : Tipografia TgM, 1969. – 65 p.
- *Elemente de patologie și urgențe medico-chirurgicale* : curs. – TgM : IMF, 1971. – 141 p.
- *Lecțiunile de anatomia și fiziologia omului, pentru studenții Fac. de Farmacie* : curs. – TgM : IMF, 1971. – 126 p.
- *Anatomia topografică* : curs. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1972. – 400 p.
- *Osteologie* : curs. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1972. – 237 p.
- *Căile de conducere ale sistemului nervos central*. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 86 p.
- *Morfologia funcțională a dinților*. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 49 p.

- *Osteologie* : curs. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 335 p.
- *Anatomia organelor de simț și căile de conducere ale sistemului nervos*. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 315 p.
- *Istoricul anatomiei umane moderne*. – Craiova : Editura Scrisul Românesc, 1974. – 156 p.
- *Anatomie umană, idei, fapte, evoluție*. – Vol. 1. – *Anatomia și anatomistii din Antichitate și Evul mediu*. – Craiova : Editura Scrisul Românesc, 1987. – 256 p.
- *Dicționar de anatomisti*. – Craiova : Editura Litera, 1991. – 389 p.

- în colaborare:

- *Curs de chirurgie operatorie*. – 1954.
- *Curs de chirurgie operatorie*. – 1957.
- *Anatomia omului – viscere*. – 1958.
- *Anatomia organelor genitale, embriologie umană și noțiuni de antropologie* : curs. – 1973.
- *Artrologie* : curs / M. Ionescu, D. Barbu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 114 p.
- *Miologie* : curs. – 1973.
- *Patologia sistemului cav inferior*. – 1973.
- *Anatomia funcțională a sistemului nervos vegetativ* / M. Ionescu, D. Ulmeanu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 83 p.
- *Anatomia măduvei spinării* / M. Ionescu, D. Ulmeanu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 74 p.
- *Anatomia meningelui și vascularizația sistemului nervos central* / M. Ionescu, T. Curcă. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 137 p.
- *Embriologie umană și noțiuni de antropologie* / M. Ionescu, Șt. Drăgoi. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1974. – 250 p.
- *Anatomia organelor genitale și topografia bazinului și perineului* / M. Ionescu, M. Șcheau. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1975. – 112 p.
- *Angiologie* / E. Trașcă, M. Ionescu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1975. – 206 p.
- *Curs de artrologie* / M. Ionescu, D. Barbu. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1975. – 164 p.

- *Momente din trecutul medicinei.* – 1983.
- *Retrospective medicale* / M. Ionescu și alții. – București : Editura Medicală, 1985.
- *Omagiu Victor Papilian.* – 1988.
- *Anatomia capului* / M. Ionescu, T.G. Cotulbea. – Craiova : Aius, 1992.
- *Osteologie* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Fac. de Medicină, 1992. – 372 p.
- *Anatomia funcțională a sistemului nervos vegetativ* / M. Ionescu, Mihaela-Liana Ionescu. – Caracal : Fac. de Ecobiotehnologie Medicală și Chimico-Alimentară, 1994. – 92 p.
- *Embriologie umană și antropologie.* – 1994.
- *Medici și medicina caracaleană în secolul al XIX-lea* / Mihaela-Liana Ionescu, M. Ionescu. – Craiova : litografie, 1995. – 70 p.
- *Anatomia umană, idei, fapte, evoluție.* – Vol. 2. – *Anatomia și anatomistii din secolele XVI-XIX* / M. Ionescu, N. Mihail, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Dova, 1996. – 275 p.

Referințe:

- *Dicționar de anatomisti* / M. Ionescu. – Craiova : Editura Litera, 1991.
- *2000 Outstanding People of the 20th Century.* – Cambridge, England, 1997.
- *Dictionary of International Biography.* – Ediția 26, 1998.
- *Cuvântul Liber.* – An 12, nr. 213 (29 oct. 1999). – p. 13-14. (necrolog)

(A. T.)

IONESCU, Radu, ing. electromecanic; n. 15 febr. 1943. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1961). Dr. cu teza: *Contribuții la studiul antenelor electrice mici și active* (1981). Din 1969 este ing. electromecanic în specialitatea calculatoare electronice la Centrul de Calcul „Tractorul” din Brașov. În problemele de tehnică a calculatoarelor electronice s-a specializat la Londra și Paris.

Lucrări publicate:

- *Contribuții la studiul antenelor electrice mici și active* : teza de dr. – IPB, 1981.

- în colaborare:

- *Proiectare asistată de calculator a sistemelor electronice.* – 1977.
- *Antene active și adaptive* / Edmond Nicolau, Zaharie Dragoș, Radu Ionescu. – București : Editura Academiei RSR, 1983.

Referințe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani.* – 1994. – p. 95, 146 + foto p. 96.

(A. T.)

ISSEKUTZ Hugó, farmacist; n. 19 ian. 1855, Odorheiu Secuiesc – m. 23 iun. 1915, Cluj. Studii: la Sighișoara, TgM, Univ. de medicină la Cluj (1876); dr. farm (1882) și devine prof. doc. (1892). A fost dr. farmacist în TgM (1876-1914).

Lucrări publicate:

- *Tanulmányok a naphtalinnak többszörös helyettesítés által nyert származékairól.* – Kolozsvár, 1882. – (Teză de doktorat).

- în colaborare:

- *Gyógyszerismeret magyarul szöveggel a magyar gyógyszerkönyv 2. kiadásához* : Orvos- és gyógyszerésznövendékek használatára a tisztí orvosi vizsgálatra készülők igényeire és a gyógyszerértárosok vizsgálatára való tekintettel / Issekutz Hugó, Jakabházy Zsigmond és Nyiredy Géza társaságában; Lőte József egyetemi tanár átnézte és előszót írt. – Kolozsvár, 1895.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993.

(F. M.)

IUȘAN, Vasile, fizician, prof. univ. ; n. 13 aug. 1934 Sâmpetru de Câmpie. Studii: Șc. Gen. Sâmpetru de Câmpie (1942-48); Șc. Gen. Sârmașu (1948-49); Șc. Ped. Reghin (1949-53); Univ. Babeș Cluj, Fac. de Matematică și Fizică (1953-57). Dr. cu teza: *Studiul proprietăților magnetice a unor aliaje pe bază de elemente de*

tranziție (1974). Activitate profesională: prof., Lic. din Simeria (HD) (1957-74); asist. univ. (1974-75); lector univ. (1975-77); conf. univ. (1977-90); prof. univ., Univ. Petroșani (1990-). Domenii de cercetare: fluide magnetice, senzori fluidomagnetici, aplicații ale laserelor, analiza spectrală. A prezentat lucrări științifice la 42 de simpozioane, din care 14 cu participare internațională; este autor a 14 brevete de invenție. A publicat articole și studii în reviste de specialitate: *Phys. Stat. Sol.* (1973, 1978); *Physisc Letters* (1974); *Studia Universitatis Babeș-Bolyai* (1974, 1985); *Mine, petrol și gaze* (1977-79, 1985; 1989); *Lucrări științifice ale IMP* (1978-79, 1981-84, 1986, 1989); *Studii și cercetări de fizică* (1981, 1989); *Magnitnaia gidrodinamica* (1982); *Lucrări științifice ale UTP* (1992-94); *Transactions on Magnetism* (1994); *Revista minelor* (1995); *Romanian Reports in Physics* (1995); *Journal of the Magnetic Society of Japan* (1996); *Magnetohydrodynamics* (1997); *Annual of University of Petroșani* (1999); *Journal of Magnetism and Magnetic Materials* (1999). Membru în Soc. Română de Fizică (1990-); Academia de Științe din New-York (1995-); Asoc. Fluide Magnetice Petroșani (1999-). Hobby-uri: excursii, grădinărit.

Lucrări publicate:

- *Fizica* – introducere în studiul sistemelor fizice. – Petroșani : Litografia IMP, 1978. – 250 p.
- *Fizica pentru secțiile de ingineri*. – Petroșani : Litografia IMP, 1978. – 340 p.
- *Metode fizice de studiu al sistemelor materiale*. – Petroșani : Litografia IMP, 1980. – 335 p.

- în colaborare:

- *Fizica* – lucrări de laborator / V. Iușan, V. Vâlcea. – Petroșani : Litografia IMP, 1976. – 126 p.
- *Generalizarea S.I. în minerit* / V. Iușan, I. Constantinescu, Șt. Somlo. – Petroșani : Litografia IMP, 1976. – 40 p.
- *888 de întrebări și probleme rezolvate din mecanică* / V. Iușan, I. Constantinescu. – Deva : CCD, 1978. – 384 p.

- *Fizica în laborator*. – 1981.
 - *Mașini hidraulice și hidrodinamică* (1983; Timișoara). – Timișoara, 1983.
 - *Fizica* / V. Iușan, I.I. Pop. – București : Editura Didactică și Pedagogică, 1983. – 262 p.
 - *Fizica* – curs pentru subingineri. – 1983.
 - *Fizică* – probleme. – 1987.
 - *365 întrebări din fizică pentru testele grilă la Admiterea 1992* / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci. – Petroșani : Litografia IMP, 1990. – 60 p.
 - *Fizică* – teste grilă / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci. – Petroșani : Litografia IMP, 1993. – 140 p.
 - *Fizică pentru admiterea la facultate* / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci. – Petroșani : Litografia IMP, 1994. – 138 p.
 - *Fizică pentru admiterea 1996*. – 1996.
 - *Fizică pentru admiterea 1997*. – 1997.
 - *Fizica și viitorii studenți*. – 1998.
 - *Fizică – teste pentru admiterea în învățământul superior*. – 1999.
 - *Matematică. Fizică* / V. Iușan, A. Stanci, L. Pop. – Petroșani : Universitas, 2001. – 204 p.
- Referințe:**
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. I, 1996;
 - *Who’s Who în România*. – 2002.

(A. T.)

IZSÁK Sámuel, medic, prof. univ.; n. 20 dec. 1915, TgM. Studii: Lic. israelit Timișoara; Fac. de Medicină începută la Bologna, terminată la Cluj. Dr. în medicină (1948). Activitate profesională în cadrul catedrei de istoria medicinei la IMF din Cluj; asist. univ.; șef de lucrări; conf. univ. (1964); prof. univ. (1977-). Începând din 1950 a publicat multe studii, articole în reviste de specialitate din țară și străinătate; a înființat Muzeul de Istoria farmaciei la Cluj (1954). Membru în Soc. Română de Istoria Farmaciei; Academia Internațională de Istoria Farmaciei; membru de onoare în Academia Italiană de Istoria farmaciei; Soc. de Istoria Medicinii Ungare.

Lucrări publicate:

- *Aspecte din trecutul medicinei românești.* – București : Editura Academiei RSR, 1954. – 135 p.
 - *Contribuții la istoria medicinei în RPR.* – 1955.
 - *Din trecutul legăturilor medicinei române-maghiare.* – București, 1956.
 - *Doctorul Iuliu Baraș, un mare popularizator al științelor naturii.* – București, 1956.
 - *La collection musée d'Histoire de la pharmacie de Cluj.* – Madrid, 1956.
 - *Ștefan Stăncă. Viața și opera lui medicală.* – București, 1956.
 - *A hazai orvostudomány történetéből.* – București: Editura Medicală, 1957. – 164 p.
 - *Nicolae Kretzulescu, inițiatorul învățământului medical românesc.* – București, 1957.
 - *Étudiants roumains de jadis a l'Univeristé Montpéliéraine.* – București, 1958.
 - *Studii și cercetări de istoria medicinei și farmaciei din RSR.* – București : Editura Academiei RSR, 1962. – 311 p.
 - *Farmacia de-a lungul secolelor.* – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1979. – 423 p.
 - *A múlt ösvényein : orvostudományi írásk.* – Cluj-Napoca : Palis Könyvkiadó, 1999. – 157 p.
 - **în colaborare:**
 - *Fapte și oameni din trecutul medicinei în patria noastră / Izsák Sámuel, Valeriu Lucian Bologa.* – București : Editura Științifică, 1962. – 271 p.
 - *Istoria medicinei românești.* – 1972.
 - *Dicționar cronologic de medicină și farmacie.* – 1975.
 - *Valeriu Lucian Bologa : Evocare monografică/ Izsák Sámuel, Sandu Bologa.* – Cluj-Napoca : Editura „Miracolul cuvântului”, 1995. – 176 p.
 - *Polemici hipocratice, discursuri și prelegeri medicale, 1791-1973 / Selectat și comentat Gheorghe Brătescu, S. Izsák.* – București : Viața Medicală Românească, 1999. – 230 p.
- Referințe:**
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
 - *Magyar írók élete és munkái :* Megindította id. Szinyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
 - *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
 - *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. (A. T.)

J

JAKAB Sámuel, pedolog, prof. univ.; n. 19 nov. 1931, Nadeș. Studii: Lic. „Timotei Cipariu”, Dumbrăveni (1943-48); Lic. de băieți nr. 2, TgM (1948-51); Univ. „V. Babeș” Cluj (1955-60). Dr. în științe geografice cu teza:

Procese de modelare a versanților și formațiuni cuaternare în nord-estul Podișului Târnavelor (1977, Univ. București). Activitate profesională:

pedolog; șef departament, Oficiul de Studii Pedologice și Agrochimice; cercetător principal gr. II, Stațiunea de cercetare și producție pomicolă TgM (1982-94); conf. univ, coordonator al Centrului de consultații horticole Miercurea-Nirajului (1993-) al Univ. „Corvinus” din Budapesta, Fac. de Științe Horticole, învățământ la distanță. Prof. univ. asociat, UBB Cluj-Napoca (1994-03), cadru didactic asociat al UEDC TgM (1994-01) și al Univ. „Sapientia” TgM (1994-). Membru în Corporația Doctorilor din cadrul Academiei Maghiare de Științe (2001). Domenii de cercetare: geneza solului, procese de modelare a versanților, ameliorarea solurilor, problema solurilor formate pe roci vulcanice, geografia cancerului gastric. Participă la conferințe, simpozioane, congrese internaționale. A publicat peste 70 de studii și articole în reviste de specialitate: *Studii și Cercetări de Agronomie* (1963); *Știința solului* (1965, 1967, 1970, 1972); *Analele Institutului de Cercetări și Îmbunătățiri Funciare și Pedologice* (1969); *Journal on Medical Geography* (1971); *Buletinul Soc. Științifice de Geografie* (1973); *Neoplasma* (1976); *Studii și Cercetări de Geologie, Geofizică, Geografie* (1979, 1982); *Agrokémia és Talajtan* (1981); *Marisia* (1983); *Tett* (1987); *Studia UBB, Biologia* (1991, 1999); *Lucrări Științifice ICCP Pitești* (1991-92);

Tiscia (1995, 1997, 1999); *Studia UBB, Seria Geographia* (1997, 1999); *Analele UEDC* (1998); *Geografia Medica; Honismeret* (2001). Membru în Soc. Națională de Știința Solului din România (1962-); Soc. de Geografie (1965-); SocEME (1992-); Soc. Europeană de Conservarea Solului (2000-); Comisia de Pajiști a Academiei Maghiare de Științe.

Lucrări publicate:

- *Életünk és a termőtalaj*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1985. – 222 p.
- *Talajföldrajz* : curs. – Cluj-Napoca : UBB, 1996. – 174 p.
- *Geografia solurilor cu baze de pedologie* : curs. – TgM : UEDC, 1997. – 185 p.
- *Talaj és környezet*. – Sepsiszentgyörgy: Trisedes Press, 1998. – 199 p.
- *Biogeografie* : curs. – TgM : UEDC, 2000. – 100 p.
- *Termőföldünk az őstelevény*: Talajismertető. – Mv. : Mentor, 2004.- 250 p.

- în colaborare:

- *Studies in Geography in Hungary* – Budapesta : Akadémiai Kiadó, 1974.
 - *Ismerjük meg a talajt* / Jakab S., Sebők M.P. – Cluj-Napoca : Erdélyi Gazda, 1995. – 86 p.
 - *A táj változásai a Kárpát-medencében*. – Gödöllő, 1999.
 - *Maros megye* : Útikönyv. – Csikszereada: Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.
 - *Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2*. – 1999.
 - *Erdély természeti és történeti földrajza*. – Nyiregyháza, 2000.
 - *Millenniumi megemlékezés*. – TgM : Juventus, 2000.
 - *Mesél a múlt – Csikjenőfalva 800 éves története* / Szabó M., Jakab S. – sl : sn, 2001. – 71 p.
 - *Környezetvédelem – Talaj = Protecția mediului – Sol* : Többnyelvű fogalomtár = Dicționar poliglot / Jakab Sámuel, Füleky György. – Budapesta: Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. – 176 p., anexă CD.
- Referințe:**
- *Tett* 1.sz., 1987.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 2 köt.: G-Ke. – 1991.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?*. –1. köt. : A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Magyar kutatók külföldön.* – Budapest, 1998.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Erdélyi Napló.* – 2003. szept. 2.

(A. T. ; F. M.)

JANCSÓ Gyula, ing. mecanic; n. 11 sept. 1933, Covasna (CV). Studii: bacalaureat la Lic. Ref. „Mikó” Sf. Gheorghe (1952); IP Cluj (1957). Activitate profesională: a lucrat la

Metalotehnica TgM (1957-64); Imatex TgM până la pensionare (1964-90); în paralel a fost prof. la Șc. Prof. Metalotehnica TgM (1957-78) și Institutul de Subing. TgM (1979-80). Preocupări speciale: perfecționarea profesională a personalului muncitor și tehnic; truse de tehnica măsurării. A publicat articole despre psihologia culorii în *Korunk*, despre perfecționare profesională în ziarele locale *Steaua Roșie* și *Vörös Zászló*. Hobby-uri: foto și arte plastice.

Lucrări publicate:

- *Tehnica măsurării* : caiet pentru uzul intern al Întreprinderii Imatex. – TgM, 1974. – 47 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F. M.)

JINGA, Victor, economist, prof. univ.; n. 12 febr. 1901 Satulung Săcele (BV) – m. 1 iul. 1990 București. În 1947 este însărcinat cu verificarea activității contabile a Fabricii de Zahăr din TgM; magaziner și economist (1954-59) la un Aprozar din Sighișoara, apoi economist la Banca Agricolă Sighișoara.

Lucrări publicate:

- *Moneda și problemele ei contemporane.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1981. – Vol. 1. – 296 p; Vol. 2. – 252 p.

- *Probleme fundamentale ale Transilvaniei.* – Brașov : Tipocart Brașovia, 1995. – 791 p.

Referințe:

- *Népújság*, 23 febr. 2001, p. 2.

(A. T.)

JOEL, Franz, farmacist, prof. univ.; n. 1508, Seleușul Mare – ? A fost fiul unui meșter fierar. După terminarea studiilor, a fost farmacist lângă Viena. S-a înscris la Fac. de Medicină din Leipzig și Wittenberg, unde devine luteran credincios. A lucrat ca medic practicant la Berlin, apoi preia conducerea farmaciei curții din Gustrow. A fost medic practicant la Straslund. A fost numit ca medicul-fizician al orașului Greifswald. În 1559 a fost chemat prof. la Univ. din Rostock, iar la 1577 a fost ales rectorul acestei univ.

Referințe:

- *Istoricul farmaciei din Ardeal* / Iuliu Orient. – Cluj: „Cartea Românească”, 1926.

(F. M.)

JOZEFVITS Ferenc, medic specialist fiziolog; n. 19 iul. 1923, Ineu – m. 21 iun. 1997, TgM. Studii: școala medie Arad și Timișoara; diploma de medic la IMF TgM (1949); dr. în științe medicale (1971). Preparatură la Clinica

Ftiziologică (1949); a organizat Școala de Surori Medicale de 2 ani (1952); medic primar; asist. univ. (1959); lector la Clinica TBC TgM. Pensionare (1985). Studiile de specialitate au fost publicate în *Ftiziologie*; *Orvosi Szemle*; *Pediatric*;

Journal Francais de Medicine et Chirurgie Thoracique; *Revista Medicală*; *Pneumologie*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Phthysiológiai jegyzetek* – Mv. : OGYI, 1952. – 326 p.
- *Phthysiológiai jegyzet* / Barbu Zeno, Jozefovics Ferenc. – Mv., 1977. – 135 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].

- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

(F. M.; A. T.)

JUNG Ioan ; János, medic, prof. univ. ; n. 4 apr. 1940, Cenad (TM). Studii: Șc. Gen. Cenad (1946-53); Lic. „Nikolaus Lenau”, Timișoara (1953-56); IMF TgM, Fac. de Medicină (1958-64). Dr. în medicină cu teza:

Contribuții la patogeniza și tanatogeneza emboliei amniotice (1977).

Activitate profesională: asist. univ. (1969-78); șef de lucrări (1978-90); conf. univ. (1990-98); prof. univ. (1998-), UMF TgM, catedra de morfopatologie. Domenii de cercetare: patologia

complicațiilor nașterii, patologia inimii și patologii tumorale. Participă la peste 30 de conferințe și congrese în țară și străinătate (Ungaria, Germania, Austria, SUA). Publică peste 100 de studii în reviste de specialitate: *Chirurgia* (1971, 1977); *Morfologie normală și patologică* (1971-72); *Revista medicală – Orvosi Szemle* (1973, 1976-77, 1979-81, 1983, 1988, 1990); *Viața medicală* (1974); *Forensic Science* (1976); *Revista medico-chirurgicală* (1978); *Probleme de medicină legală și criminalistică* (1977); *Morphologie et Embriologie* (1979, 1986); *Zeitschrift für Gerontologie* (1983); *Revista de medicină și farmacie* (1991, 1996, 2000); *Infomed* (1992); *Lege Artis Medicinae* (1992); *Orvostudományi Értesítő* (1992-96, 1998-01); *Pathology International* (1996); *Jurnalul român de patologie* (1998-01); *Revista de medicină și Chirurgie* (2000); *Debreceni Szemle* (2002). Burse de studiu în Ungaria (1991, 1993), Germania (1994). Distins cu Premiul „Gensich” (1992); Ordinul „Serviciu credincios” în grad de ofițer (2000). Membru în Soc. de Morfologie (1969-); Soc. EME (1990-); Soc. Patologilor din Ungaria (1995-); Academia

Națională de Patologie (1996-); Soc. de Oncologie din Ungaria (1999-).

Lucrări publicate:

- *Általános kórbonctan. (Morphopathologia generalis)* – Mv. : OGYI, 1978. – 262 p.

- *Részletes kórbonctan. (Szervpathologia)* – Mv. : OGYI, 1978. – 244 p.

- în colaborare:

- *Curs de medicină legală.* – 1977.
- *Índreptar de lucrări practice de morfopatologie microscopică.* – 1981.

- *Részletes kórbonctan. (Szervpathologia): Egyetemi jegyzet / Hecser László, Jung János, Fazakas András.* – Mv. : OGYI, 1981. – vol. – 2. köt. – 258 p.

- *Tehnica necropsiei anatomopatologice.* – 1981.

- *Részletes kórbonctan / Jung János, Ormos Jenő, Egyed Zs. Imre.* – Mv. – Szeged, 1991. – vol. – 1. rész. : *A szív-érrendszer, a légző-, az emésztőszervek, a vese és a húgyutak patológiája.* – 285 p.

- *Studii de istoria medicinei / Sub redacția I. Jung și Egyed Zs. I.* – TgM : Procardia, 1994. – 107 p.

- *Viharban.* – Mv. : Procardia Kiadó, 1994. – 108 p.

- *Általános pathologia / Jung J., Egyed Zs. Imre.* – Mv. : Mentor, 1998. – 288 p.

- *In Vivo.* – TgM : Lyra, 1999.

- *Compendiu de patologie mamară.* – 2000.

- *Millenniumi megemlékezés.* – Mv. : Juventus, 2000.

- *Tizenkét év.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

- *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

- *A tér úttörője.* – Mv. : Mentor Kiadó, 2003. – 215, 18 p.

Referințe:

- *Viharban.* – Mv. : Procardia Kiadó, 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

- *Tizenkét év.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

K

KACSÓ Ferenc, prof. de matematică; n. 22 febr. 1942, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas”

TgM (1960); UBB Cluj, Fac. de Matematică-Mecanică, specialitatea matematică-fizică (1965). Prof., Lic. nr. 2 Reghin (1965-69); Lic. Industrial de Construcții TgM (1969-80); Lic. Industrial nr. 5 TgM (1980-88); Lic. Teoretic „Bolyai Farkas” (1988-). Prof. gr. I (1979). A publicat în *Matematikai Lapok*; *Matlap* (1960-); *Erdélyi Matematikai Lapok* (2000-03); *Octogon* (1998-99).

Lucrări publicate:

- *Matematika a IX. osztály számára.* – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 217 p.
- *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M3. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 2003. – 88 p.
- *Matematika*: Tankönyv a XI. osztály számára : M3. – Kolozsvár : Erdélyi Tankönyvtanács, 2003. – 90 p.
- *Matematika* : Tankönyv a középiskolák (M3) és a szakiskolák X. osztálya számára. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2004. – 135 p.

- în colaborare:

- *Matematika* : Kísérleti tankönyv a X. osztály számára / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó; Erdélyi Tankönyvtanács, 2001. – 2 vol. – 1. köt. – 220p.; 2. köt. – 98 p.
- *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2002. – 301 p.
- *Matematika* : Tankönyv a X. osztály számára : M1 / Dáné Károly, Kacsó Ferenc, Mátéfi István. – 3., javított kiad. – Kolozsvár : Ábel Kiadó, 2003. – 301 p.

(F. M.)

KÁDÁR Zsombor, ing. silvic; n. 31 iul. 1923, Baraolt (CV). Studii: Lic. „Principele Nicolae” Sighișoara (1934-39); Lic. romano-catolic Cluj (1939-42); UPE „József Nádor” Budapesta, Fac. de Silvicultură Sopron (1942-47).

Activitate profesională: ing. stagiar, Dir. Silvică Zalaegerszeg (1947-48); ing., IPEIL TgM (1948); prof., Șc. de specialitate, Șc. Medie Tehnică Silvică Tg Secuiesc (1948-54); prof., Șc. Medie Tehnică de Exploatare Forestiere Miercurea-Ciuc (1954-55); ing. șef grupă proiectare, Dir. Silvică TgM (1955-66); inspector de stat, șef grupă protecția muncii TgM (1966-83). Domenii de cercetare: transporturi forestiere, producția ambalajelor din lemn, învățământul silvic în școlile cu limba de predare maghiară în România, întocmirea dicționarelor silvice și de industria lemnului, istoria silviculturii și a industriei lemnului în secuime. Publică articole în reviste de specialitate: *Revista pădurilor* (1961-63); *Documentare curentă* (1964); *Országos Erdészeti Egyesület* (1993-94, 1999). Specializări : Azuga (1950-52); Curtea de Argeș (1964). Premiul de MEF pentru proiectarea și executarea elementelor prefabricate din beton armat (1965); premiul de EME Cluj-Napoca pentru lucrarea „*Istoria silviculturii din secuime*” (1993); decorația „Pro Universitate Soproniensis” (1994). Membru în EME (1993-). Hobby-uri: lectura, studiul problemelor legate de activitatea profesională.

Lucrări publicate:

- *Erdőbecslés.* – București : Editura Agro-Silvică de Stat, 1954. – 203 p.
- *Erdővédelem.* – București : Editura Agro-Silvică de Stat, 1956. – 255 p.
- *Erdei és mezei utak.* – București : Editura Agro-Silvică de Stat, 1961. – 206 p.
- *Folosirea plăcilor fibrolemnoase a placajului la confecționarea ambalajelor din lemn. Experiența unităților de industrializare a*

lemnului din Regiunea Mureș Autonomă Maghiară. – București : IDT, 1965. – 48 p.

• *Román-magyar erdészeti és faipari szótár = Dicționar forestier român-maghiar.* – București : Editura Tehnică, 1973. – 299 p.

• *Magyar-román erdészeti és faipari szótár = Dicționar forestier maghiar-román.* – București : Editura Tehnică, 1979. – 431 p.

• *Vigyázat, balesetveszély.* – București : Kriterion, 1985. – 275 p.

• *Székelyföldi erdészet – és faipartörténeti jegyzetek.* – Budapest: Országos Erdészeti Egyesület, 1993. – 230 p.

• *A Székelyföld erdészettörténete: [Rövid áttekintés az 1400-as évektől 1948-ig].* – Budapest : Országos Erdészeti Egyesület, 1994. – 165 p.

• *Székelyföldi erdészeti arcképcsarnok.* – Budapest : Országos Erdészeti Egyesület, 1999. – 292 p.

• *Erdő és nyelv.* – Budapest : Országos Erdészeti Egyesület, 1999. – 639 p.

- în colaborare:

• *Erdőművelés / Kádár Zs., Jaszenovics László.* – București : Editura Agro-Silvică de Stat, 1955. – 279 p.

• *Erdészeti zsebkönyv / Kádár Zs., Jaszenovics L. și alții.* – București : Editura Agro-Silvică de Stat, 1958 –1959. – Vol. 1. – 1958. - 579 p.; Vol. 2. – 1959. – 517 p.

• *Construirea podețelor monolite cu lumina de 2...8 m, pentru drumuri forestiere, prin folosirea elementelor prefabricate din beton armat. Experiența Intreprinderilor Forestiere din Regiunea Mureș Autonomă Maghiară / Kádár Zs., Kerekes Th., E. Batea.* – București : IDT, 1964. – 44 p.

• *Munkavédelem / Kádár Zs., Deák István.* – Csíkszereda : Harghita Megyei Munkaügyi Igazgatóság, 1972. – 304 p.

• *Dicționar forestier poliglot : în șase limbi [lb. maghiară și germană de Kádár Zs.].* – București: Ministerul Economiei Forestiere – Centrul de documentare tehnică pentru economia forestieră, 1965. – 2 vol.

• *Ergonómiai ismeretek / Kádár Zs., Deák I.* – București : Editura Tehnică, 1975. – 244 p.

• *Az egykori Maros-Torda vármegye közbirtokosságai = = A Maros megyei magyarság történetéből.* – Mv. : Mentor, 1997. – p. 214-226.

• *A székelyföldi erdészet és faipar : Történeti kronológia / Kádár Zs., Pál-Antal S.* – Mv. : Mentor, 2002. – 301 p.

Referințe:

• *Tett*, nr. 1, 1987.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. -2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig.* –1 köt.: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* –2000.

• *Gyökerek és lombok : Erdészportrék / Szerkesztő riporter Pápai Gábor.* – Budapest: Országos Erdészeti Egyesület, 2002. – 2. köt. – p. 247-273.

(A. T.)

KALABÉR László, farmacist, ornitolog, n. 13 febr. 1937, Mărtineni (CV). Studii: bacalaureat la lic. maghiar din Brașov (1954); diploma de asist. farmacist la IMF TgM (1957). Farmacist la Farmacia spitalului din Reghin. Activitatea de ornitolog (1965-) o începe prin excursii de studii în Europa; este posesorul celei mai complexe colecții zoologice din România și din sud-estul Europei. Studiile le publică în: *Vânătorul și Pescarul Sportiv* (1970, 1975, 1980); *Studii și Comunicări Bacău* (1971, 1973-76); *Nymphaea* (1974-75, 1978); *Studii și Comunicări Muzeul Brukenthal, Aluta* (1976-77); *Ocotirea Naturii* (1978); *Állattani Közlemények* (1979); *Studii și Comunicări Reghin* (1980, 1982); *Studii și cercetări*, Reghin (1982), *Le Gerfaut, Le Heron, Állattani Közlemények, Acta Hargitensia* etc. A participat la multe congrese internaționale de ornitologie, este reprezentantul României în Comitetul Internațional de Ornitologie. Membru în Comitetul Ornitologic Român; Soc. Cinegetică din România; International Special Group for the Research and Management of the Bears (1996-); la inițiativa lui a luat ființă secția reghineană a Soc. Biologilor din România. Fondator și preș. în Fundația Naturală „Darurile Carpaților” (1998).

Lucrări publicate:

• *Kézdimartonfalvától Új-Zélandig a madarak nyomában.* – Brassó : Fulgur Kiadó, 1997. – 158 p.

• *Despre ecologia, autecologia și etologia ursului brun (Ursus arctos) în Carpații României.* – TgM : Casa de Editură Mureș, 1999. – 128 p.

- în colaborare:

• *Studii și comunicări.* – Reghin, 1980-1981. – Vol. 1. – 1980.; Vol. 2. – 1981.

Referințe:

- *Die Ornithologie siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszereďig.* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Cuvátul Liber* 4 iun. 1998.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *A madártan története Erdélyben / Lőrincz László, Lőrincz Magor.* – Nagyenyed: „BF” Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(F. M.)

KÁLMÁN Ferenc, farmacist; n. 24 aug. 1929, TgM – m. 22 dec. 1986, TgM. Studii: școala medie și studii univ. în orașul natal. A obținut diploma de farmacist la IMF (1955). Farmacist principal (1980). Farmacist la Miercurea Ciuc (1955-58); preparator, asist. univ. la catedra de chimie farmaceutică IMF TgM (1958-60); farmacist la Farmacia nr. 103, apoi la Farmacia Publică nr. 5 până la pensionare (1960-86).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai / Péter H. Mária.* – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

KAPUSY Antal, medic; n. 13 apr. 1929, Timișoara – m. 20 iun. 1978, Lunca de Sus (HR). Studii: lic. și începutul studiilor univ. în orașul natal (1947); obține diploma de medic la IMF TgM (1954). A fost preparator la catedra de microbiologie (1954-57); șef de laborator; asist. univ. la catedra de fiziologie din cadrul IMF

TgM (1957-71) până la pensionarea prematură, din cauza agravării bolii de care suferea. S-a mutat la Sângeorgiu de Mureș și apoi la Lunca de Sus (HR), unde și-a continuat activitatea științifică și de popularizare a științei.

Studiile lui în domeniul medicinei, gerontologiei, biologiei, psihologiei sociale, precum traducerile din limba polonă au apărut în paginile unor volume și ale revistelor *Korunk*; *A Hét*; *TETT*; *Utunk*, *Falvak Dolgozó Népe*, *Hargita*, *Megyei Tükör*.

Lucrări publicate:

• *Az öregedés tudománya.* – Bukarest : Kriterion, 1974. – 228 p.

Referințe:

- *Korunk évkönyv* 1980.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 2. köt. : G-Ke. – 1991.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

KASZA László, medic specialist boli contagioase, prof. univ.; n. 15 dec. 1914, Chereștur (TM). Studii: bacalaureat la Lic.

Piarist din Timișoara (1932); Univ. Cluj, Fac. de Medicină (1939). Dr. în științe medicale cu teza: *Cercetări polarografice în icterele hepatocelulare și mecanice* (1960).

Preparator (1941); asist. univ. (1943) la Univ. din Cluj. Deportat în URSS

(1944-48). Medic de circumscipție la Mociu (1948-49); șef de lucrări la Clinica de boli

infecțioase (1949-64); conf. univ. (1964-74); prof. univ., șef de catedră la IMF TgM, până la pensionare (1964-83). Domenii de cercetare: hepatitele virale, diagnosticul icterelor. Studiile au apărut în: *Revista Medicală - Orvosi Szemle; Viața Medicală; Medicina Internă; Orvosi Hetilap; Acta Hepato-Splenologica* (1961); *Sammlung seltener klinischer Fälle* (Leipzig, 1964). Distins cu titlul de „Professor Emeritus” al UMF TgM (2004).

Lucrări publicate:

• *Fertőző betegségek / Szerkesztette Kasza László.* – Mv. : OGYI, 1979-1980. – 1. köt. : 241 p.; 2. köt. – 242-479 p.

• *Boli infecțioase.* – Mv. : OGYI, 1982.

- în colaborare:

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana.* - Mv. : OGYI, 1951.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana.* - 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 306 p.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana.* - 4. kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 390 p.

• *Boli infecțioase.* – București, 1960.

• *Fertőző betegségek.* – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

Referințe:

• *Tett*, nr. 1, 1977.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.; A. T.)

KAUCSÁR Márton, ing. electronist; n. 6 febr. 1947, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1957-60); Lic. „Unirea” TgM (1960-64); IP București, Fac. de Electronică și Telecomunicații (1964-69). Dr. cu teza: *Comanda puterii în curent alternativ prin controlul frecvenței semiperioadelor de conducție și aplicații* (1980). Activitate profesională: cercetător, INCDTIM, Cluj-Napoca (1970-89); cercetător științific principal, gr. III (1989-90); cercetător științific principal,

gr. II (1990-92); cercetător științific principal, gr. I (1992-); șef laborator, Laboratorul de sisteme de fizică aplicată (2000-). Domenii de cercetare: dezvoltarea aparatului pentru analize fizico-chimice, dezvoltarea aparatului științific computerizate, sisteme de achiziție și prelucrare din domeniul fizico-chimic. A participat la peste 20 de congrese, conferințe și simpozioane; a publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Automatica și electronica* (1971, 1973); *Electronic Engineering* (1975, 1977, 1980); *Műszaki Szemle* (1998); *Romanian Journal of Physics* (1998); *Műszaki Szaktanulmányok* (2002). Distins cu „Diploma de Excelență în Cercetare” (2000). Membru în EME (1986-). Hobby-uri: fotografia.

Lucrări publicate:

• *Korszerű elektronikus áramkörök.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1978. – 176 p.

• *A mikroprocesszorok és mikroszámítógépek világa.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 236 p.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

(A. T.)

KELEMEN András, medic, prorector IMF TgM (1950-52); a predat disciplina igiena muncii la IMF TgM (1948).

Lucrări publicate:

• *Educația sanitară în școală. Bazele igienice. Metodica muzicii educativ-sanitare.* – București : EDP, 1968.

- în colaborare:

• *Organizarea ocrotirii sănătății.* – București : Editura Medicală, 1956. – 560 p.

• *A hazai orvostudomány történetéből.* București : Editura Medicală, 1957. – 164 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

KELEMEN Attila, medic, chirurg; n. 7 mai. 1919, TgM – m. 24 iun. 1994, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Ref. TgM (1937); Fac. de Medicină la Univ. Cluj (1944). Specializare în medicina sportivă (București, 1949). Dr. în

științe medicale IMF București, specialitatea chirurgie infantilă (1961). Preparator la Clinica de Chirurgie de Urgență Cluj (1944-47); asist. univ. (1947-60); șef de lucrări (1966-72); conf. univ., șef de catedră IMF TgM; șef de clinică Chirurgie infantilă TgM (1972-87). Domenii de cercetare: ortopedie infantilă, stenoză gastrică infantilă, malformații congenitale ale bazinului, displazia coxo-femurală congenitală etc. A publicat în *Orvosi Szemle - Revista Medicală; Chirurgia; Pediatria; Viața Medicală*. În tinerețe a fost sportiv: campion național la înot, polo pe apă; antrenor, maestru al sportului (1954).

Lucrări publicate:

- *Ortopedia*. – TgM : OGYI, 1977.
- în colaborare:
- *Sebészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 1. rész : *Általános sebészet pathológia*. – 239 p.
- *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Generšich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KELEMEN Attila, medic veterinar; n. 4 mai 1948, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. „Bolyai Farkas” din TgM (1966); a obținut diploma dr. medic veterinar la Fac. de Medicină Veterinară Cluj (1971); medic primar (1979); dr. în științe zootehnice, București (2003). A fost medic veterinar de circumscripție la Pănet (1971-74); medic șef de epizootologie la Dir. Sanitar-Veterinară MS (1974-77); medic primar veterinar la Circumscripția sanitar-veterinară a com. Pănet (1977-89); medic specialist în chirurgie cabalină New Jersey (USA) (1988-91). Fondatorul și coproprietarul Cabinetului veterinar particular „Equi-can” TgM (1991-96); deputat în Camera Deputaților din Parlamentul României (1996-); liderul grupului parlamentar UDMR (1997-). Vicepreș. Col. Medicilor

Veterinari din România (1997-); vicepreș. Cons. Superior Zootehnic (2002-); preș. de onoare al Asoc. Chinologice din România (1997-); preș. Col. de Arbitri al Asoc. Chinologice Române; arbitru internațional al Federației Chinologice Internaționale; vicepreș. Federației Ecvestre Române (1997-); preș. Comisiei de Atelaje a Federației Ecvestre Române (1992-); arbitru internațional în sporturi ecvestre. Colaborator și consultant la emisiuni de radio și filme despre animale (cai și câini) la TVR. Domenii de cercetare: ornitologie, ornitocenologie, etologie, patologia animalelor sălbatice, patologia parazită a vânatului, chinologie, hipologie, sporturi ecvestre etc. A publicat în: *Comunicări de zoologie* (1968, 1973); *Vânătorul și Pescarul Sportiv* (1969, 1975, 1980); *Studii și comunicări*, Sibiu (1972); *Studii și materiale* TgM (1972); *Nimpheae* Oradea (1975); *Aquila* (1976); *Acta Biologica Debrecina* (1977); *Acta Veterinaria* (Helsinki, 1970); *Marisia; Nimród* (1976, 1978); *Madártani Közlemények* (1975-76); *Lovas Nemzet* (1987); *Câinii noștri* (1981-83); *Chronicle of the Horse* (New York, 1989); *Új Élet; Vörös Zászló; Ifjúmunkás*.

Lucrări publicate:

- *Madaraskönyv*. – Bukarest : Kriterion, 1978. – 311 p.
- *Kutyáskönyv*. – Bukarest : Kriterion, 1986. –

Referințe:

- *Bibliografia ornitologică română* / Ion Cătuneanu. – București.: Comisia Monumentelor Naturii, 1980.
- *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

KELEMEN Attiláné, n. **Roskopf Ágnes**, medic; n. 18 iul. 1918, Oradea. Studii: bacalaureat la Lic. Francez „Notre Dame de Sion” Oradea (1926-37); Univ. din Cluj, Fac. de

Medicină (1937-44). Dr. în științe medicale (1970). Medic specialist ginecolog (1947-53) la Spitalul de ginecologie TgM; asist. univ. la catedra de farmacologie (1953-78); șef de lucrări până la pensionare (1978-82), IMF TgM. Domenii de cercetare: acțiunea farmacodinamică a cofeinei, activitatea capsității în organismele animale și umane, problema plantelor medicinale etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyógyszertani jegyzet / Obál Ferenc, Feszt György, Kelemen Attiláné.* – Mv. : OGYI, 1952. – 446 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

KELEMEN Hajnal, farmacist; n. 22 sept. 1960, Miercurea-Nirajului. Studii: Șc. Gen. Valea-Vărgata; Lic. Industrial „Oltul”, Sf. Gheorghe (CV); IMF TgM (1985). Dr. în științe

farmaceutice, specialitatea tehnologie farmaceutică cu teza: *Forme farmaceutice rectale cu benzodiazepine* (2002).

Activitate profesională: farmacist stagiar, Farmacia nr. 1 TgM (1985-88); farmacist, Laboratorul Galenic TgM (1988-92); asist. univ. (1992-97); șef de lucrări, UMF TgM (1992-). Participă cu lucrări de specialitate la numeroase conferințe și simpozioane în țară și străinătate; publică mai multe studii și articole în reviste de specialitate: *Gyógyszerészet* (1995, 1997); *Orvostudományi Értesítő* (1995-01); *Revista de medicină și farmacie* (1996-97, 1999, 2001); *Farmacia* (1997, 2001-02); *Journal of Planar Chromatography* (1997). Membră în Col. Farmaciștilor din România; Soc. de Științe Farmaceutice din România; EME; Soc. Ungară de Sănătate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Analiza spectrală în infraroșu a substanțelor medicamentoase* : lucrări practice de chimie farmaceutică / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : UMF, 1996. – 232 p.

- *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici cromatografice / Gyéresi Á., Kelemen H. – TgM : UMF, 1996. – 131 p.

- *Lucrări practice de chimie farmaceutică* : culegere de tehnici monografice / Gyéresi Á., Kelemen H., I. Marcu. – TgM : UMF, 1996. – 185 p.

- *Chimie farmaceutică* / Gyéresi Á., Kelemen H., Dani T. – TgM : UMF, 2002. – Vol. 1. – Substanțe medicamentoase anorganice. – 185 p.

- *Szervetlen gyógyszerészeti kémia* / Kelemen Hajnal, Gyéresi Árpád. – Kolozsvár: Erdélyi Múzeum Egyesület, 2003. – 168 p.

Referințe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.*

(A. T.)

KELEMEN József, medic.; n. 9 noi. 1934, Reghin. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (-1952); IMF TgM, Fac. de Medicină (1952-58). Dr. în științe medicale (1972). Activitate profesională: medic zonă rurală (1958-62); medic specialist anatomie patologică (1965-); medic primar anatomie patologică (1972-); cercetător științific în neuropatologie (1962-69); cercetător științific principal neurohistopatologie (1969-78); doc. invitat, IMF TgM (1974); șef secție, Spitalul Jud. Miercurea Ciuc (1975-); medic-șef, Serviciul Jud. de Medicină Legală (1977-87). Cercetări: în 1963 descrie pentru prima oară un microganglion vegetativ nervos în rinichiul de iepure (necunoscut până atunci în literatura de specialitate) și inervația tumorilor labiale; publică peste 140 de lucrări științifice în domeniul neurohistologiei, patologiei, neurohistopatologiei în reviste din țară și străinătate; descoperă 10 metode de neurohistologie premiate ca inovații de către Academia Română. Beneficiază de burse academice pentru cercetări histopatologice: Budapesta; Szeged; Pécs (1963-69); bursier Humboldt, Max Planck Institute of Psihiatrie, München (1971-72); Berlin (1991-92).

Distincții: 11 premii pentru inovații; medalia „Meritul Sanitar” (1972); medalia „2000 Millenium Medal of Honour”, IBA (1999). Membru în Soc. Română de Morfologie Normală și Patologică; Soc. Internațională de Neuropatologie; Academia de Științe din New-York (1998-); Academia de Științe Maghiară. Hobby-uri: excursii în munți, fotografie.

Lucrări publicate:

• *A fiatalok alkoholfogyasztása.* – Csikszereda, 1984. – 14 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti műtéttan.* – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

• *Cercetări medicale.* – București, 1968.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Who's Who in România.* – 2002. – p. 340.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

KELEMEN László, medic specialist boli contagioase, prof. univ; n. 27 sept. 1907, TgM – m. 18 iul. 1979, TgM. Studii: bacalaureat la Lic.

Ref. TgM (1925); Univ. Cluj, Fac. de Medicină (1932). Dr. în științe medicale (1969).

Preparator la Clinica de Interne Budapesta (1932-36); bursier la Clinica de Interne Paris (1936-37); asist. la Clinica de Interne Cluj (1940-44). Conf. univ. (1945-48); prof.

univ.; șef de catedră până la pensionare (1948-74) la catedra de boli contagioase a IMF TgM. Membru al colectivului redacțional al revistei *EME Orvosi Értesítője* 1938-40, 1944-45) și al *Orvosi Szemle-Revista Medicală* (1966-74); publică în: *Ardealul Medical; Medicina Internă; Viața Medicală; Morfologie-Epidemiologie; Orvosi Hetilap; Magyar Belorvosi Archivum; Acta Medica Hungarica; Wiener Zeitschrift für Innere Medizin* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana.* – Mv. : OGYI, 1951. – 216 p.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1952. – 314 p.

• *A fertőző betegségek kór- és gyógytana.* – 5. kiad. – Mv. : OGYI, 1958. – 383 p.

• *Boli infecțioase.* – București : Editura Medicală, 1960-1961. – Vol. 2. – 1960. – 554 p.; Vol. 3. – 1961. – 775 p.

• *Boli infecțioase.* – București : EDP, 1964. – 288 p.

Referințe:

• *Români ai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.

• *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991).* – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

KELEMEN Piroska, medic; n. 1963, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1981); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1987). Preparator la Timișoara, la Clinica de Boli Interne nr. 2 TgM (1990-91); medic secundar internist (1990-); asist. univ. la disciplina medicină internă a UMF TgM (1991-); medic specialist interne (1995); medic primar (2000).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

Belgyógyászati tünettan : III. éves orvostanhallgatók számára. – TgM : OGYE, . – 1996. - 2. köt. – 374 p.

• *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

KEMÉNY György, medic specialist histologie; n. 3 oct. 1925, Oradea – m. 2 dec. 1973, Budapesta. Studii: bacalaureat la Lic. „Kecskemeti Lipot” Oradea (1944); diploma de medic la IMF TgM (1950). Dr. în științe medicale (1962). Asist. univ. (1959); șef de lucrări (1963); conf. univ. (1970) la catedra de

histologie IMF TgM. Pionier al cercetărilor histochemice în România.

Lucrări publicate

- în colaborare:

- *Szövettani gyakorlatok. Mikroszkópizálás, mikrotechnika, a sejtek vizsgálata* / Gündisch Mihály, Csató Gyula, Kemény György. – Mv.: OGYI, 1956. – 264 p.
- *Cercetări medicale*. – București, 1968.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

KEREKES Medárd, biochimist; n. 9 oct. 1925, Cluj. Studii: Lic. Ref. de băieți Cluj (1936-44); Univ. Bolyai (1945-49). Dr. în științe chimice cu teza: *Studiul proteinelor globulare denaturate prin căldură* (1965). Activitate profesională: asist. univ. (1949-58); cercetător științific principal; secretar științific, Centrul de Cercetări Medicale TgM (1959-86). Domenii de cercetare: studiul structurii proteinelor, tehnici de laborator pentru dozarea lipidelor din sânge, elaborarea unor preparate medicamentoase pentru terapia aterosclerozei; participă la numeroase simpozioane, congrese; are peste 20 inovații; publică peste 210 articole științifice în țară și străinătate: *Naturwissenschaften* (1962-63); *Nature* (1966); *Artery* (1975). Specializări: RDG (1968); Suedia (1969); RFG (1970-71). Distins cu „Medalia Muncii” (1957). Hobby-uri: tir cu arcul (campion național al României, 1958-1961), turism.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Biokémiai laboratóriumi vizsgálatok* / Kovács Endre, Blazsek Vladimir, Kerekes Medárd. – Mv. : OGYI, 1956. – 217 p.
- *Cercetări medicale*. – București, 1968.
- *Az érlelmeszedés kutatása és leküzdése* / Feszt T., Kerekes M. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1976. – 128 p.

• *Ateroscleroza pe înțelesul tuturor* / Kerekes M., Feszt T. – București : Editura Medicală, 1977. – 93 p.

• *Ateroscleroza* / Feszt T., Kerekes M. – București : Editura Medicală, 1978.

• *Metode curente pentru analize de laborator clinic* / Emil Măgureanu (red.). – București : Editura Medicală, 1982. – 307 p.

• *Ép testben ép erek, az érlelmeszedés megelőzése* / Feszt T., Kerekes M. – București : Editura Medicală, 1983.

Referințe:

- *Who's Who in the World of Science*. – 1967.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Generich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

KERESTÉLY János, medic; o perioadă scurtă a fost asist. univ. la catedra de microbiologie, apoi la Clinica de Boli Infecțioase (1953-); dir. al Clinicii de Boli Infecțioase (1957-68); dir. al Clinicii nr. 2. (1973-90).

Lucrări publicate:

• *Általános és részletes orvosi mycologia*. – 2. kiad. / Átdolgozta Konrád Gyula. – Mv. : OGYI, 1957. – 68 p.

- în colaborare:

• *Mikrobiológiai jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 4. köt. : *Orvosi mycologia. Általános mycologiai technika és részletese mycologia* / Kerestély János. – 1952. – 70 p.

• *Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. – 3. köt. – 543 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KERESZTES Gyula, ing. arhitect; n. 7 aug. 1921, TgM. Studii: Lic. Ref. TgM (1932-40); UP din Budapesta (1940-44). Activitate profesională: arhitect șef al orașului TgM (1955-

58); proiectant principal, Institutul de Proiectare al jud. MȘ (1958-81). Activitate științifică în domeniul monumentelor de arhitectură și istorice; participă la numeroase simpozioane și conferințe; publică cca.

500 de articole în reviste de specialitate. Specializări: restaurator de arhitectură. Distins cu „Diploma de Aur”, Budapesta; Diploma „Debreczeni László” a Asoc. „Kelemen Lajos pentru Ocrotirea

Monumentelor” (2001). Membru în Col. Arhitecților din TgM; Asoc. „Kemény Zsigmond”, TgM (1997-); EMKE, TgM; Fundația „Kós Károly” (1993-); cetățean de onoare al mun. TgM (1997-); Elismerő oklevél a Magyar Reformátusok III Világtalálkozója Alkalmával (1996). Hobby-uri: colecționar de gravuri, monede, bancnote, medalii.

Lucrări publicate:

- *Maros megyei kastélyok és udvarházak.* – Mv. : Impress, 1995. – 167 p.
- *Vásárhelyen vásár tartatik.* – Bukarest : Kriterion, 1996. – 115 p.
- *Marosvásárhely régi épületei.* – Mv. : Difprescar, 1998. – 140 p.
- *Marosvásárhely szecessziós épületei.* – Mv. : Difprescar, 2000. – 196 p.

- în colaborare:

- *Erős várunk kollégiumi emlékkönyv* / Keresztes Gy., Nagy P. – Mv, 1993.
- *Kós Károly Alapítvány.* – Mv., 1993.
- *Az építész Kós Károly* / Keresztes Gy., Finna G. – Mv., 1995.
- *Kós Károly egyetemessége* / Keresztes Gy., Mészáros J. – Mv., 1996.
- *Marosvásárhely műemlékei* / Keresztes Gy., Kiss J. Attila, Ráduly L. – TgM : Lyra, 1996.
- *Bernády György emlékezete* / Szerkesztő Nagy Miklos Kund. – Mv. : Impress, 1999.
- *Millenniumi megemlékezés.* – Mv. : Juventus, 2000.

• *Új világot teremteni a régiben* / Keresztes Gy., Gálfalvi Z. – sl : sn, 2000.

• *A Maros megyei magyarság történetéből* / Pál-Antal S., Szabó M., Keresztes Gy. – sl : sn, 2001.

• *A Nagyernyei iskola története* / Hajdó Piroska, Keresztes Gy. – sl : sn, 2001.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – Vol. 1: A-K. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Népújság* 1998. jún. 5.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. (A.T.)

KERESZTESSY KOSZTA Árpád,

medic; n. 14 sept. 1922, Sopot, Gdansk. Studii: Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Medicină (1948). Dr. în științe medicale (1972, București și 1992, Budapesta). Medic, practician la Clinica de Chirurgie, Clinica de Ginecologie și la Clinica ORL Cluj (1946-49). Chirurg în Carei (1951-54) și în Vișeu de Sus (1954-57). Specializări în chirurgie la Spitalul Colțea din București(1957-). La IMF TgM a fost asist. univ. (1958-); șef de lucrări (1975-82); doc. (1982-); conf. univ.; medic principal; șef de clinică până la pensionare (1991). Domenii de cercetare: tratamentul traumelor ficatului, chirurgia abdomenului, tratamentul de urgență etc. A publicat ca autor și coautor peste 80 de studii și articole științifice, a participat la conferințe naționale și internaționale. Hobby-uri: membru al orchestrei filarmonicii univ., adică a medicilor din TgM; participă cu picturi în ulei la expozițiile medicilor organizate anual la Cluj.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu . – București : EDP, 1979. – 592 p.
- *Patologie chirurgicală* / V. E. Bancu. – București : EDP, 1983. – 658 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

(F. M.)

KERTÉSZ Endre, medic radiolog; n. 15 nov. 1924, Cluj – m 1 aug. 1985, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Evreiesc din Cluj (1943); IMF TgM, Fac. de Medicină (1949). Dr. în științe medicale (1967). Preparator; asist. univ.; șef de lucrări la Clinica de Radiologie, respectiv la IMF TgM. Publică în: *Orvosi Szemle-Revista Medicală*; *Viața Medicală*; *Orvosi Hetila*; *Minerva Medica*, Torino.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Radiológia, röntgendiagnosztika és sugárterápia* / Krepesz Iván, Kertész Endre, Kovács László. – Mv. : OGYI, 1957. – 400 p.
- *Radiológia, röntgendiagnosztika és sugárterápia* / Krepesz Iván, Kertész Endre, Kovács László. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 400 p.
- *Radiológiai jegyzet* / Szerkesztette Krepesz Iván; Közreműködtek: Kertész Endre, Darvas István, Szecsei Zoltán. – Mv. : OGYI, 1976. – 365 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. – 2. köt.: G-Ke. – 1991.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

KEUL, Martin, biolog, cercetător științific; n. 29 sept. 1939, Sighișoara. Studii: Șc. Gen. nr. 3, Sighișoara (1947-54); Lic. „Joseph Haltrich”, Sighișoara (1954-57);

UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie (1958-63). Dr. în biologie cu teza: *Efectul chimic și fotodinamic al coloranților vitali asupra curenților protoplasmatici* (1973). Activitate profesională: cercetător științific principal, gr. I (1963-95); dir. științific

Institutul de Cercetări Biologice, Cluj-Napoca (1992-). Domenii de cercetare: fiziologia și citofiziologia plantelor fotobiologice (efect fotodinamic, efect al radiațiilor ultraviolete). Participă la peste 90 de simpozioane în țară și străinătate; publică peste 150 de studii și articole în reviste de specialitate: *Protoplasma* (1966-70); *Revue Roumaine de Biologie-Botanique* (1968, 1971-73, 1975, 1986); *Natura* (1970); *Progresele științei* (1970, 1973); *Studia UBB Cluj-Napoca* (1973-74, 1977, 1979, 1982-87, 1990-99); *Contribuții botanice* (1974, 1976, 1979 -81, 1984, 1988-96, 1999-00); *Cytologia* (1975, 1980); *Studii și cercetări de biologie-biologie vegetală* (1976, 1978-79, 1982, 1984); *Zeitschrift für Pflanzenphysiologie* (1976, 1978); *Revue Roumaine de Biologie-Biologie Végétale* (1977, 1979-84, 1986); *Acta Biologica Hungarica* (1986); *Buletinul SNBC* (1988, 1996-98); *Ziridava* (1988); *Studii economice* (1993); *Analele Univ. Oradea* (1994, 1996-97); *Annals of the Institute of the Public Health Timișoara* (1997); *Romanian Journal of Biological Sciences* (1997); *Studii și cercetări ale Muzeului Bistrița-Năsăud* (1997, 1999). Specializări: Bursă Humboldt, Germania (1974-75, 1990, 1992, 1995). Membru în Soc. Națională de Biologie Celulară.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Mecanisme mișcării în lumea vie* / M. Keul, C. Wittenberger. – București : Editura Academiei RSR, 1987. – 174 p.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – 1996.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.
- *Dicționarul biologilor români.* – 2000.

(A. T.)

KHEIL, Ottmar, ing. minier de exploatare și preparare; n. 25 apr. 1929, Târnăveni. Studii: Gimnaziul „Andrei Bârseanu” Târnăveni (1940-43); Lic. „Brukental” Sibiu (1943-44); Lic. „Moise Nicoară” Arad (1945-49); Institutul de minereuri, Brad (1949-52); Institutul de Mine, București (1952-54). Dr. cu teza: *Posibilități de mărire a extracțiilor în prepararea prin amalgamare și flotație a minereurilor cu aur*

liber și conținut redus (1979). Activitate profesională: ing.; șef sector; șef secție; ing. șef adjunct; ing. șef; dir. adjunct, Intreprinderea Minieră Barza (HD) (-1993); prof. asociat, Institutul de Mine Petroșani (1979-80). Domenii de cercetare: prelucrarea minereurilor aurifere; participă la numeroase conferințe, congrese și simpozioane în țară și străinătate; publică peste 100 de studii și lucrări în reviste de specialitate: *Revista Mine, Petrol, Gaze* (1988-90); *Revista Minelor* (2000). Distins cu „Medalia Muncii”; „Ordinul Muncii” cls. a III-a; „Diploma de Excelență”, 2002. Membru ASIT (1964-89); AGIR (1996-97). Hobby-uri: automobilismul, construcția de utilaje.

Lucrări publicate:

- *Căile folosite în cadrul uzinei de preparare în vederea creșterii extracțiilor.* – sl : sn, 1963. – 31 p.
- *Posibilități de îmbunătățire din instalația de ...* – sl : sn, 1964. – 30 p.
- *Realizări și perspective de modernizarea fluxurilor de preparare.* – sl : sn, 1983. – 19 p.
- *Unele considerații privind recuperarea aurului prin metode hidrometalurgice.* – sl : sn, 1991. – 48 p.
- *Nouă tehnologie de extracție prin amalgamarea aurului liber din minereurile cu conținut redus.* – sl : sn, 1992. – 12 p.
- *Metale nobile. Conducerea științifică a tehnologiilor de exploatare, preparare și cercetare.* – Târgoviște : Editura Univ. „Valahia”, 2001.

- în colaborare:

- *Cercetări privind îmbunătățirea preparării minereurilor aurifere sărace prin preconcentrare gravitațională / Kheil O. și alții.* – sl : sn, 1974. – 27 p.
- *Flotoamalgamarea - un nou procedeu de extragere a aurului liber din minereurile cu conținut redus / Kheil O. și alții.* – sl : sn, 1977. – 29 p.
- *Studiu privind stabilirea tehnologiei de ... a minereurilor Barza / Kheil O. și alții.* – sl : sn, 1983. – 24 p.

- *Cercetări privind stabilirea tehnologiei de prelucrare a minereurilor Barza / Kheil O. și alții.* – sl : sn, 1992. – 36 p.

- *Cercetări pentru extragerea aurului din concentratele de pirită auriferă Barza prin procedeul CIP / Kheil O. și alții.* – sl : sn, 1993. – 36 p.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. II. – 1998.

(A. T.)

KINCSES AJTAY Mária Adrienne, farmacist, prof. univ.; n. 23 dec. 1940, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. de fete nr. 4 TgM. (1957); absolventă a IMF TgM, Fac. de

Farmacie (1963). Dr. în toxicologie cu teza: *Studiul chimicotoxicologic al erbicidelor clorfenoxiacetice* (1978, București). Activează ca farmacist intern (1963-67), apoi în cadrul IMF TgM la disciplina toxicologie, Fac. de

Farmacie, parcurgând toate treptele didactice univ. de la preparator (1967-71); asist. univ. (1971-90); șef de lucrări (1990-93); conf. univ. (1993-97); prof. univ. (1997-). Conducătorul disciplinei toxicologie generală și industrială, biofarmacie și farmaco-cinetică (1978-). Domenii de cercetare: toxicologie analitică, studii toxicologice experimentale, studii enzimologice, studii privind interacțiuni substanță activă-substanță auxiliară. A colaborat la revistele: *Revista Medicală TgM* (1968-71, 1974-75, 1978, 1982, 1984, 1987, 1991, 1993, 1995-98); *Igiena* (1976-77); *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1993, 1995-00, 2003); *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1992-96, 1998-02). Specializări: București (1970, 1972); Cluj (1978); Budapesta (1991, 1995). Membră în EME; EUROTOX.

Lucrări publicate:

- *Îndrumător de lucrări practice de toxicologie.* – TgM : IMF, 1982-1984. – Vol. 2. – 1986.
- *Mérgező növények.* – Budapest : Kossuth Könyvkiadó, 1993. – 116 p
- *Teste de toxicologie pentru licență.* – TgM : Litografia UMF, 1999. - Vol. 1.
- *Mérgező növények.* – Budapest : Tempo Kiadó, 2003.

- în colaborare:

- *Îndrumător de lucrări practice de toxicologie / M. Kincses Ajtay, Szöcs J.– TgM : IMF, 1982. – Vol. 1.*
- *Curs de toxicologie / M. Monea, M. Kincses Ajtay.* – TgM : IMF, 1987- 1988. – Vol. 1; Vol. 2. - 1988.
- *Toxicologie.* – București : EDP, 1991. – 242 p.
- *Toxicologia / Monea, M., Kincses Ajtay M. – Mv : OGYI, 1992. - 1. köt. –112 p.*
- *Facultatea de Farmacie din TgM = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.
- *Gyógyszertervezés alapjai.* – 1999.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.; F.M.)

KINN, Gustav Adolf, matematician, prof.; 27 sept. 1868, Sighișoara – m. ? Și-a început studiile la Sighișoara; învață fizica și matematica la univ. din Jena, Cluj și Berlin. În 1894 a fost numit prof. la Gimnaziul Evanghelic din Reghin și conduce instituția ca dir. (1906-1931). Publică articole și studii în *Programm des vierklassigen* (1896-97).

Lucrări publicate:

- *Einige Bemerkungen über die Anordnung des mathematischen Lehrstoffes an der Realschule.* – sl : sn, sa.

Referințe:

- *Reghinul cultural* : Studii și articole. – Vol. 2., 1990.

(A. T.)

KINTSES József, ing. silvic; n. 22 iun. 1863, TgM – m. ? Studii: șc. medie la TgM și

Univ. la Selmecbánya (1881-84). A lucrat în mai multe locuri, de ex. în Ministerul Agriculturii și Silviculturii la Budapesta, la Sighetu Marmației etc. A publicat articole de specialitate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gauss emlékezete* : Életrajzi vázlat / Írta Sartorius W. Von Waltershausen; Németből fordította Göldner Nándor; sajtó alá rendezte Kintses József. – Breznóbánya, 1903.
- *Bolyai Farkas erdészeti csonka munkája 1820-ból*; jegyzetekkel kiadta Kintses József. – Máramarossziget, 1911.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995.

(F. M.)

KIS Iлона, farmacist; n. 22 mart. 1945, Mugeni (Odorhei) (HR); Studii: IMF TgM, Fac. de Farmacie (1968). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Cercetări farmacognostice în vederea valorificării speciei Angelica Arhangolica L. (cultivată)* (1983). A fost farmacist; asist.univ.;

asist.univ.; cercetător la disciplina controlul analitic și biologic al medicamentelor – Fac. de Farmacie IMF TgM (1970-89). A publicat în *Revista Medicală*. S-a stabilit în USA (1990-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Controlul formelor farmaceutice* : curs / Blazsek-Bodó A, Kis Iлона, Józsa J. – TgM : IMF, 1977. – 266 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

KISGYÖRGY Zoltán, biolog; n. 31 mart. 1929, Aita Mare (CV). Studii: Lic. de băieți nr. 1, Sf. Gheorghe (1940-49); Univ. Bolyai Cluj,

Fac. de Biologie (1949-53). Dr. în științe biologice cu teza: *Dinamica acumulării alcaloizilor la mătrăgună (Atropa belladonna L.)* (1971). Activitate profesională: preparator (1953-54); asist. univ. (1955-74); șef de lucrări (1975-90); conf. univ. (1991-98) IMF TgM, Catedra de botanică farmaceutică (-1999); conf. la catedra de horticultură a Univ. „Sapientia” TgM (2001-).

Domenii de cercetare: fitofarmacie, plantele medicinale, ocrotirea naturii. Autor și coautor a peste 130 de studii și articole publicate în reviste de specialitate: *Farmacia* (1955, 1961, 1964-65, 1971); *Orvosi Szemle* (1955, 1965); *Revista medicală* (1956-60, 1962-64, 1967-68, 1971-72, 1981, 1983-85); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (1958); *Naturwissenschaften* (1958); *Studii și cercetări de biochimie* (1959); *Die Pharmazie* (1962); *Note botanice* (1965-66, 1968-69, 1974-83, 1993, 1996); *Comunicări de botanică* (1967); *Korunk* (1970); *Studii și comunicări* (1982); *Revista de medicină și farmacie* (1993-97). Specializări: Univ. București (1966). Membru în AOȘR; vicepreș. și preș. în Soc. de Biologie-Geografie, filiala Mureș.

Lucrări publicate:

- *Gyógyszerészeti növénytan*. – Mv. : OGYI, 1979-1991. – 2. köt. : Organográfia. – 1991. – 175 p.
- *Organográfia*. – TgM : Litografia UMF, 1991.
- *Botanică farmaceutică. Lucrări practice pentru recunoașterea plantelor medicinale : pentru uzul studenților*. – TgM : UMF, 1993. – 220 p.
- *Recunoașterea plantelor medicinale*. – TgM : Litografia UMF, 1993.
- *Rendszertan*. – TgM : Litografia UMF, 1994.

- în colaborare:

- *Ghidul cursului de botanică farmaceutică* / Kisgyörgy Z., Füzi J. – TgM : Litografia UMF, 1956.
 - *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.
 - *Recunoașterea plantelor medicinale* / Kisgyörgy Z., Márton A. – TgM : IMF, 1965.
 - *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc*. – Miercurea Ciuc: Consiliul Popular al Județului Harghita, 1968. – 183 p.
 - *Sistematica plantelor : Ghidul cursului de botanică farmaceutică (Taxonomie)* / Füzi J., Kisgyörgy Z. – TgM : Litografia UMF, 1971. – 75 p.
 - *Plantele medicinale din județul Harghita*. – TgM, 1973. – 80 p.
 - *Kovácsmező megye gyógynövényei*. – Árkos, Sepsiszentgyörgy: Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovácsmező megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.
 - *Gyógyszerészeti növénytan* / Kisgyörgy Zoltán, Márton Aranka. – Mv. : OGYI, 1979. – 1. köt.: *Sejtten és szövevénytan*. – 1979. – 186 p.
 - *Sejtten és szövevénytan* / Kisgyörgy Z., Márton A. – TgM : Litografia UMF, 1979.
 - *Plantele medicinale și condimentare din județul Harghita = Harghita megye gyógy- és fűszernövényei*. – Csíkszereda, 1980. – 711 p.
 - *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*.
- Referințe:**
- *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România*. – București, 1966.
 - *Genesich Antal emlékkönyv*. – 1994.
 - *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
 - *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt. – 1996.
 - *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
 - *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*. (A. T.)

KISS Árpád, chimist; n. 1 dec. 1911, TgM - m. 15 dec. 1987, TgM Studii: școala medie la TgM (1929); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie (1944), obținând diploma de prof. (1948). Dr. în științe chimice (1967). Funcționar de bancă la Iernut și Luduș (1929-32), apoi la

Fabrica chimică Bürger Albert TgM (1934-38) și la Fabrica de medicamente VI-HOR Cluj (1938-41). Asist. univ.; lector (1949); conf. univ. (1952); decan al Fac. de Farmacie (1958-62); după pensionare (1977) a devenit prof. consultant. A fost membru al colectivului redacțional al revistei *Farmacia*. Studiile au fost publicate în *Erdélyi Múzeum*; *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Magyar Onkológia*; *Gyógyszerészeti Értesítő*; *Wiener Medizinische Wochenschrift*; *Die Naturwissenschaften*; *Studii și cercetări de chimie*; *Revue Roumaine de Medicine Interne*. A fost preș. Secției de farmacie a Soc. de Medicină (1966-74).

Lucrări publicate:

- *Szerves kémia* I, II. – 1974.
- *Lucrări practice de chimie organică* : curs. – 1975.

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Curs de chimie organică*. – București : IMF, 1965. – 331 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Szerves kémia*. – Mv. : OGYI, 1974-1975. – 1-2. köt. – 1974.; 3. köt. – 1975.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – Budapest, 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*. (F. M.)

KISS Béla, medic dermatolog, n. 15 febr. 1924, Aiud – m. 13 sept. 2000, TgM. Preparator

la Clinica dermato-venerică (1951-55); asist. univ. la IMF TgM (1955-64); medic primar la Policlinica nr. 1 TgM (1964-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Dermatológia*. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KISS Elemér, matematician, prof. univ. ; n. 25 aug. 1929, Brașov. Studii: Gimnaziul, Miercurea-Ciuc; Lic. Teoretic, Miercurea-Ciuc (1940-48); Univ. Bolyai din Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1948 -51). Dr. cu teza:

Contribuții la teoria semimodulelor (1973).

Membru în Academia de Științe Maghiară.

Activitate profesională:

prof., Lic. „Bolyai-Farkas” TgM (1951-61);

lector univ., I Ped TgM (1961-80); conf. univ.,

Institutul de Subing. TgM

(1980-90); șef catedră; prof. univ., UPM TgM (1990-99). Domenii de cercetare: algebra modernă; geometria elementară; manuscrisele inedite ale lui Bolyai János. Se ocupă și de aplicațiile matematicii în biologie și stomatologie. A obținut rezultate valoroase în teoria ecuațiilor algebrice, teoria inelelor, teoria categoriilor. De asemenea, a generalizat o teoremă a lui Hurwitz referitoare la delimitarea rădăcinilor unei ecuații algebrice cu coeficienți complecși. A participat la numeroase conferințe în țară și străinătate; a publicat peste 120 de articole și lucrări în reviste de specialitate: *Gazeta Matematică și Fizică* (1957-58, 1963, 1965); *Matematikai és Fizikai Lapok* (1957-58, 1960-61); *Művelődés* (1957); *Tanügyi Újság* (1958, 1969); *Stomatologia* (1964); *Buletinul IP Iași* (1966); *Analele Univ. din Timișoara* (1967); *Gazeta învățământului* (1969); *Lucrările Științifice ale IPed TgM* (1969-70); *Studia UBB* (1974); *Igaz Szó Mathematica* (1978, 1988); *Analele Academiei RSR* (1979); *Matematikai*

Lapok (1982, 1995); *Természet Világa* (1986, 1992, 1994, 1996, 1998-99, 2000); *Preprint* (1986, 1988, 1992, 1996); *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-92); *Pi, revistă de matematică* (1991, 1995-96); *Mathematica Pannonica* (1995, 1997); *Népújság Évkönyv* (1996); *Polygon* (1996, 1998); *Korunk* (1998); *Népújság* (1998, 2000), *Octogon* (1998-99); *Acta Physica Hungarica* (1999); *Historica Mathematica* (1999); *Fizikai Szemle* (2000); *Gazeta Matematică* (2000), *Élet és Tudomány* (2001), *Nelinijni Kolavannija* (2004). Distins cu „Ordinul Muncii”, cls. III-a (1963); „Conf. univ. evidențiat” (1981); Premiul Academiei de Științe Maghiară (2000); Premiul „Bolyai” (2001). Membru în Soc. de Științe Matematice din România (1954-); Soc. de Matematică „Bolyai János” din Ungaria (1992-). Hobby-uri: muzica clasică, literatură, sporturile de iarnă: schi.

Lucrări publicate:

- *Algebra*. – Mv : IPed, 1976. – 301 p.
 - *Haladványok*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1984. – 204 p.
 - *On the Algebraical and Number Theoretic Researches of János Bolyai*. – TgM: UPM, 1996. – 46 p. – Titlul pe pagina de titlu și copertă: „Petru Maior” University of TgM. Departament of Mathematics. Research Seminars: Preprint nr. 5.
 - *Matematikai kincsek Bolyai János kéziratok hagyatékából*. – Budapest : Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 214 p.
 - *Mathematical gems from the Bolyai chests: János Bolyai's discoveries in Number Theory and Algebra as recently deciphered from his manuscripts / by Elemér Kiss*. – Budapest : Akadémiai Kiadó; Typotex Kft., 1999. – 200 p.
- în colaborare:**
- *Matematici superioare pentru subingineri*. – TgM, 1980.
 - *Matematika alimérnököknek*. – Mv. , 1981.
 - *UT din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.
 - *Algebra / Finta B., Kiss E.* – TgM : UT TgM, 1992. – 128 p.

- *Magyarok szerepe a világ természettudományos és műszaki haladásában* (1992; Budapest). – Budapest, 1992.
 - *Erős várunk*. – Mv., 1993.
 - *Viharban*. – Mv., 1994.
 - *Millenniumi megemlékezés*. – Mv. : Juventus, 2000.
 - *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la nașterea lui János Bolyai = 200 Years Since the Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. – Kolozsvár-Cluj, 2002. – 187 p.
 - *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas*. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2002.
 - *Az emlékezés éve*. – Bécs: „Europa” – Club, 2002. – 176, 27 p.
 - *A tudomány évezredében: Az MTA Magyar Tudomány Külföldön*, Elnöki Bizottsága csíkszeredai kihelyezett ülése. (2002; Csíkszereda).
 - *Nemzetközi magyar matematikai versenyek, 1992-2003*. – Debrecen : Stúdium Kiadó, 2003.
 - *A tér úttörője*. – Mv. : Mentor Kiadó, 2003. – 215, 18 p.
 - *Bolyai* – emlékkönyv : Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest : Vince Kiadó, 2004.- 388 p.
- Referințe:**
- *A romániai magyar nemzetiség*. – 1981.
 - *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.
 - *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981-. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
 - *Viharban*. – 1994.
 - *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
 - *Magyar Tudomány* 4. sz., 1998.
 - *A Hét* 21. sz., 1998. máj. 21.
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
 - *Élet és Tudomány* 1.sz., 2000.
 - *Népújság* 2001. jún. 12.
 - *Székegyföld* 11.sz., 2001.
 - *Matematikusok és teremtett világuk: Beszélgetések / Staar Gyula*. – Budapest: Vince Kiadó, 2002.
 - *A Hét* 18. sz., 2002. máj. 16.
 - *Erdélyi Matematikai Lapok* 2.sz., 2002 máj.
 - *Korunk* 11. sz., 2002 nov.
 - *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
 - *Krónika* 25.sz., 2003. febr. 1-2.
 - *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai*. – Budapest, 2003. – 3 vol. – 2. köt. : I-P.

(A. T.; F.M.)

KISS Ervin, medic, grafician; n. 29 apr. 1929, Cristuru Secuiesc. Studii: lic. la Oradea

(1948); fac. de medicină IMF TgM (1954); dr. în științe medicale (1972). Șef de catedră la IMF TgM, catedra de epidemiologie. A publicat în *Revista Medicală-Orvosi Szemle*; *Viața Medicală*; *Revista Medico-Chirurgicală*;

Virologie, bacteriologie etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Bakteriológiai gyakorlatok* / Kiss Ervin, Péter Mihály. – Mv. : OGYI, 1958. – 73 p.
- *Din istoria luptei anti-epidemice.* – București, 1972.
- *Índreptar practic de epidemiologie* / Kiss Ervin, Monica Sabău, Ion Cîmpianu. – TgM : IMF, 1977.
- *Általános és részletes járványtani jegyzet* / Kiss Ervin, Sabău Monica. – Mv. : OGYI, 1979. – 147 p.

Referințe:

- *Generich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 1. köt. – 1996.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

(F. M.)

KISS Éva, medic pediatru; n. 16 dec. 1943, TgM. Studii: Lic. „Unirea”, TgM; Lic. nr. 4, TgM (1955-62); IMF TgM (1962-68). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări clinice și de laborator ale proteinurilor în nefropatiile medicale la sugar și la copil* (1998). Activitate profesională: medic specialist pediatru; medic primar; conf. univ. IMF TgM (2000-). Domenii de cercetare: nefrologie pediatrică. Participă la numeroase sesiuni științifice, congrese, simpozioane în țară și străinătate; publică peste 125 de studii și articole în reviste de

specialitate: *Revista de pediatrie* (1985); *Revista de medicină și farmacie* (1993, 1998); *Gyermekgyógyászat* (1994, 1997); *Orvostudományi Értesítő* (1996); *Revista de pediatrie prahoveană* (1999); *Revista de nefrologie și urologie pediatrică* (2003). Specializări: București (1981); Timișoara (1986); Seghedin (1990); Budapesta (1992-93, 1995); Belgia (1994); Cluj-Napoca (1999). Membră în Soc. de Nefrologie Adultți; Soc. de Nefrologie Pediatrică din România; Soc. de Nefrologie Pediatrică Internațională; Soc. de Sănătate Maghiară. Hobby-uri: muzică clasică, turism.

Lucrări publicate:

- *Tratat elementar de pediatrie.* – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință. – 1995. – Vol. 2. – 442 p.

- în colaborare:

- *Diagnostic diferențial pediatric* : Ghid clinic. – București: Editura Medicală, 1987. – 140 p.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 1. köt. – 1996. – 259 p.; 2. köt. – 1997. – 225 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Külföldi magyar kutatók - 1996.*
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

(A. T.)

KISS Ferenc, medic neurolog; n. 4 mart. 1918, Gălățeni – m. 11 mart. 1997, TgM. Studii: Școala Superioară de Medicină și Farmacie Iași (1940); Univ. „Ferenc József” Cluj, Fac. de medicină (1943). Preparator la Clinica de Boli Interne Cluj (1943-44); serviciul militar, prizonier de război (1944-45); medic la Clinica de Neurologie-Psihiatrie TgM (1945-58); medic de policlinică la TgM până la pensionare (1958-78). Publică în reviste de specialitate din domeniul hemiparinsonismului, catatoniei mortale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Az ember rendszeres anatómiája* / Mihálik P., Kiss Ferenc, Maros Tibor. – Mv. : OGYI, 1951. – 710 p.
- *Endokrinológia.* – Mv.: OGYI, 1951. – 280 p.

• *Probleme de psihiatrie.* – București : Editura Medicală, 1957. – 460 p.

• *Idegkörtan.* – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1958. – 533 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

KISS György, medic hematolog; n. 27 nov. 1923, Gălățeni – m. 25 ian. 1996, TgM. Studii: Lic. Ref. TgM (1942); asist. univ. la Fac. de Farmacie, catedra de farmacologie a IMF TgM (1948).; dir. al Centrului de transfuzie sanguină TgM (1949-81). Domenii de cercetare: hematologia; publică în revistele de specialitate românești și maghiare *Revista Medicală-Orvosi Szemle*; *Ideggyógyászati Szemle*, precum și în *A Hét*; *Vörös Zászló* etc.

Lucrări publicate:

• *Ritmosos életjelenségek vizsgálata az élő szervezetben.* – Mv., 1948.

• *A véradók osztályának munkájáról és véradók kiválasztásának jelentőségéről.* – Mv., 1957.

• *Az életmentő vér.* – Mv. : Tartományi Sanepid, 1959. – 22 p.

• *Amit a véradásról és vérátömlesztésről mindenkinek tudnia kell.* – Csíkszereda : Hargita megye Egészségügyi Igazgatósága, 1969. – 75 p.

• *Véreddel mentheted meg az életemet!* – Csíkszereda : Hargita megye Egészségügyi Igazgatósága, [1978]. – 8 p.

• *Unele aspecte ale hematologiei transfuzionale la operațiile pe cord deschis.* – 1979.

- în colaborare:

• *Probleme de psihiatrie.* – București : Editura Medicală, 1957. – 460 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt. – 1996.

(F. M.)

KISS Tamás, prof. de școală; n. 6 sept. 1862, Aluniș – m. ? Studii: medii la Reghin, TgM; fac. de matematică și fizică la Budapesta (1884-88). A predat la Col. Ref. din TgM; a fost preceptor la familia contelui Teleki din Gornești; s-a reîntors în Col. Ref. din TgM (1902-).

Lucrări publicate:

• *Az elektromos kapacitás számítása és méréséről.* – Mv., 1904.

• *A természeti tünemények viszonyított szemlélete.* – Mv., 1908.

• *Külföldi utam élményeiből.* – Mv., 1913.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. –Új sorozat. – 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995.

(F. M.)

KISS Zoltán, biolog; n. 4 sept. 1929, Iernuțeni – m. 9 nov. 1992, Cluj. Studii: bacalaureat la Lic. Pedagogic din Reghin (1949); Institutul Agronomic Cluj (1950-52); diplomă de prof. de biologie la Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Biologie (1954). Preparator, asist. univ.; șef lucrări la catedra de biologie a UBB Cluj-Napoca, până la pensionare (1969-1991). Domenii de cercetare: metabolismul zahărului, radiobiologie, biologia auzului, capacitate de muncă și de încărcare a organismului. A publicat în: *A Hét*; *Tanügyi Újság*; *Művelődés*; *Igazság*; *Megyei Tükör*; *Szabadság*. Are multe invenții brevetate.

Lucrări publicate:

• *Ember – természet – XX. Század.* – 1976.

• *A magatartás élettani alapjai.* – 1981.

- în colaborare:

• *Ember és egészség / Kiss Zoltán, Holicska Dezső, Vitályos András.* – 1974. – Ed. în lb. Română cu prof. E. A. Pora. – 1978

• *Dicționarul sănătății.* – 1979.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

KISS-DELLY Eszter, chimist; asist. univ. la catedra de chimie analitică a IMF TgM (1959-60), apoi la I Ped de 3 ani TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998*. – TgM, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

KISS-EPERJESSY Anna

Vezi: **EPERJESSY Anna**

KLEIN Dezső, medic stomatolog; n. 25 mai 1902, Ungheni – m. ? Studii: obține diploma de medic la Univ. „Ferdinand I” din Cluj (1927); conf. univ. la IMF TgM; șeful Clinicii Bucamaxilo-faciale TgM (1945-52).

Lucrări publicate:

- *Odontogén gócfertőzés*. – Bukarest : Állami Tudományos Könyvkiadó, 1952. – 57 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KNÖPFLER Vilmos, medic, n. 10 oct. 1815, Băița (HD) – m. 28 sept. 1882, TgM. Studii: gimnaziale la Zlatna și Cluj (1833);

univ. de medicină la Viena (1834-) și Budapesta, obținând titlul de dr. oculist, obstetrician. A făcut călătorii de studii în Cehia, Prusia, Saxonia, Bavaria, Italia. A lucrat ca medic primar al jud. Zărand și HD (1841-48).

A făcut călătorii în Belgia, Franța și Anglia. A luat parte la revoluția din 1848 / 49. Din 1850 a devenit prim-medic al jud. Mureș-Turda; chirurg, oftalmolog și obstetrician la TgM; dir. spitalului de stat din oraș. A fost membru și

membru corespondent al mai multor soc. științifice și de medicină din Budapesta, Viena, Cluj, Sibiu; Soc. „Kemény Zsigmond” din TgM. A fost cons. regal, deputat în Parlamentul Ungariei (1880). La inițiativa lui, în 1882, s-a clădit noul spital public din TgM cu 150 locuri. A scris numeroase articole și studii de popularizare a medicinei și a serviciului sanitar.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. psych.-medica de influxu musicae in corpus et animam*. – Vindobonae: typis Caroli Ueberreuter, 1840.

- [Madárkatalógus]. – 1850.

• *Természettudomány és gyakorlati élet* : A magyar orvosok és természetvizsgálók 1863. szept. 2-án Pesten tartott IX. nagygyűlésében előadva. – Pest : nyomt. Kertész József, 1863. – 13 p.

- *Emlékbeszéd boldogult Schmidt Adolf, Láng Ferencz és Ziepsér András felett*. – Pest, 1865.

• *Két népszerű természettudományi felolvasás*, melyeket M.-Vásárhelyt a gr. Teleki-könyvtár termében zárt körben nők számára 1866 december 21-én és 1867 január 18-kán tartott Knöpfler Vilmos. – Kolozsvár : nyom. az ev. ref. Főtanoda betűivel, 1867. – 43 p.

- *Az élet és az ember*. – Mv. : nyomt. Imreh Sándor, 1871. – Extras din : Magyar Orvosok és természetvizsgálók Munkálatainak 15. köt.

• *Elnöki megnyitó s zárbeszéde*. – Sepsiszentgyörgy, 1875. – Extras din : Magyar Orvosok és természetvizsgálók Előpatakon tartott gyűlése Munkálatainak 18. köt.

- *A marosvásárhelyi országos kórház alapításának és fejlődésének rövid vázlatja*. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. Főtanoda betűivel, 1882. – 17 p.

Referințe:

- *Vasárnapi Újság* 35. sz., 1875.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *A marosvásárhelyi községi polgári fiúiskola története* / Írta Nemes Ödön. – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 6. köt. : Kende-Kozocsa. – 1899.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte

Viczián János. –Új sorozat. – vol. – Budapest, 1990-. 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995.

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor.* – Pilisicsaba – Budapest, 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon* – Budapest, 2001- . - 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KOCZKA György, medic; n. 30 oct. 1921, Cluj. Studii: bacalaureat la Sf. Gheorghe; diploma de medic la Univ. Cluj; dr. în științe medicale (Halle an der Saale, 1945). Asist. univ. la IMF TgM; dir. al Policlinicii TgM; șeful Secției Interne a Spitalului Jud. Sf. Gheorghe (1956-84). A publicat în *Orvosi Szemle*; *Revista Medicală*; *Farmacia*; *Viața Medicală*; *Vörös Zászló*; *Megyei Tükör* etc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati előadások.* – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *A mozgásszervek betegségei a belgyógyászati gyakorlatban / Dóczy Pál, Birek László, Koczka György.* – 478 p.

• *Forschungsergebnisse des Transfusions und Immunhaematologie.* – Berlin, 1978.

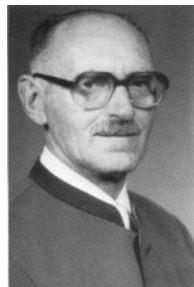
Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(F. M.)

KOHL István, preparator ornitolog; n. 30 iul. 1922, Reghin – m. 24 mart. 1998, Reghin. Studii: Școala Elementară Evanghelică (1929-33); și Gimnaziul Ev. din Reghin (1933-37). Învăță dermoplastia ca ucenic, apoi ca ajutor de maistru la TgM (1937-40).

Activitate profesională: preparator, în atelierul tatălui său, Reghin (1942-43); preparator, Muzeul de Vânătoare din Focșani (1949); preparator și laborant, Șc. Pedagogică Maghiară; Lic. nr. 2, Reghin (1951-82). Fondator al Muzeului de Științe

Naturale din Reghin; colecția Muzeului școlii cuprinde 164 mamifere, 1000 crani de mamifere, peste 2300 păsări, schelete de păsări, pești, reptile; a organizat fanfara orașului, fiind și dirijor. Domenii de cercetare: ornitologia. A comunicat peste 120 de lucrări în mai multe limbi, în țară și străinătate: Ungaria, Slovacia, Austria, Germania, Suedia, Slovenia. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Aquila* (1947, 1950, 1954-55, 1957, 1959-60, 1964, 1967-68, 1978, 1993); *Larus* (1957, 1959, 1962, 1967); *Buletinul ornitologic* (1960); *Falke* (1962, 1969); *Vânătoare și pescuit sportiv* (1962, 1966, 1968-70, 1978); *Natura* (1963, 1967, 1972); *Acta Univ. Lundensis* (1964); *Studii și cercetări de biologie* (1965); *Studii și materiale* (1965, 1967, 1972); *Vogelwarte* (1965); *Aluta* (1969-70); *Revista muzeelor* (1969); *Studii și comunicări ale Muzeului din Bacău* (1973); *Nymphaea* (1974-75, 1978); *Studii și comunicări ale Muzeului din Cristuru Secuiesc* (1974); *Studii și comunicări ale Muzeului Brukental* (1975, 1977, 1979-80); *Tibiscus* (1979); *Acta Hargitensia* (1980); *Marmatia* (1980); *Analele Banatului* (1983), *Marisia* (1983, 1995); *Ziridava* (1988); *Revista pădurilor* (1989); *Publicația Soc. Ornitologice Române* (1990-91, 1994, 1997); *Studia UBB* (1990, 1994, 1997); *Analele Banatului* (1995-97). Membru în Soc. Ornitologică Română; observator al Institutului Ornitologic din Ungaria.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Die Ornis siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 1. – 1980. – XIV, 454 p.; Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.

• *A kárpáti barna medvéről / Sepsi A., Kohl. I.* – Kolossvár : Lyra, 1997. – 99 p.

• *Über die variabilität des schädels Karpatischer braunbären (Ursus Arctos)*

(*Mamalia: Carnivora: Ursitae*) / Sepsi A., Kohl. S. – Dresden, 1983.

Referințe:

- *Die Ornithologie siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p. ; Band 3. – 1988.
- *Româniai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Múzeumi Füzetek*, 8., 1999, p. 151-157.
- *A madártan története Erdélyben / Lőrincz László, Lőrincz Magor*. – Nagyenyed: „BF” Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(A. T.; F.M.)

KOLOZSVÁRY Zoltán, ing. mecanic, tratamente termice; n. 28 apr. 1937, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1954); IP București (1959). Dr. ing. cu teza: *Influența tratamentelor de suprafață asupra rezistenței la uzură a organelor de mașini* (1970). Șef serviciu cercetare la Metalotehnica TgM (1965-76); șef Filiala TgM a Institutului de Cercetări mecanică fină București (1976-86); dir. științific MATIRO București (1986-94); dir. general, SC PLASMATERM SA TgM (1994-). Domenii de cercetare: tratamente termice, știința suprafețelor. Are 15 brevete singur sau în colaborare. A participat la peste 50 conferințe, congrese naționale și internaționale, are peste 140 articole și studii de specialitate publicate. A publicat în *Buletinul Ministerului Industriei Ușoare* (1966); *Härtereitechnische Mitteilungen* (1969); *Casting and Forging*, Japonia (1972); *Industria ușoară* (1972-73); *Wear* (1973); *Heat Treatment of Metals, HTM* (1973, 1999); *Iron Age* (1973); *Construcții de mașini* (1979); *J. Heat. Treat.* (1980); *Metaluznaustwo i obreska ciopline* (1981); *Neue Hütte* (1986); *Adv. Materials and Processes Including Metal Progress*, USA (1987); *Surf. Eng.*, Anglia (1988, 1997); *Annual Scientific Report* (1996-98); *Corrosion Science* (1999); *Tratamente termice și ingineria suprafețelor* (2002). Distincții: ordinul „Meritul Științific” (1973); cca. 10 premii naționale și internaționale, 3 medalii de merit, Cavaler al Ordinului „Steaua României” (2000). Membru în American Soc. for Metals (1968-); International Federation for Heat Treatment and Surface Engineering (preș.

în perioada 1998-00, membru în Biroul Executiv din 1995-); Royal Horticultural Soc. (Marea Britanie, 1995-); membru de onoare Asoc. Metalurgiștilor din Rusia (1998-). Hobby-uri: grădinărit, plante.

Lucrări publicate:

- *Procedee noi pentru protecția suprafețelor metalice*. – București : IDT, 1964.
- *Influența tratamentelor de suprafață asupra rezistenței la uzură a pieselor de mașini* : Teză de doctorat. – București : IP, 1968.
- *Tratamente termice moderne pentru piese în construcții de mașini*: Sinteză documentară. – București : Centrul de Documentare și Publicații Tehnice, MIM, 1971.
- *Cercetări legate de influența deformării la semicald asupra cianurării oțelurilor carbon nealiat și slab aliate*. – Cluj : IP, 1973.
- *Alegerea oțelurilor și a tratamentelor termice în construcția utilajelor din industria ușoară*. – București : CDPT-MIU, 1974.

- în colaborare:

- *Cromare dură / Z. Kolozsváry, V. Glück*. – București : IDT, 1963. – 260 p.

Referințe:

- *Who is who in the World*. – 1993.
- *Erdélyi ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Who is who in the World of Finance*. – 2001.

(F. M.)

KOLUMBÁN Mózes, medic; n. 4 mai 1904, Racoșul de Sus (CV) – m. 29 mai 1973, Cluj-Napoca. Studii: Șc. Primară., Racoșul de Sus (1910-15); Lic. Unitarian Cluj (1916-24); Fac. de Medicină, anii I-III, Cluj (1924-47); Fac. de Medicină, Institutul Sanitar Militar, anii IV-VI (1927-30). Dr. în medicină cu teza: *Noi contribuțiuni la studiul tratamentului preventiv al accidentelor post-rahianestezice prin injecții intravenoase de lichid cefalo-rahidian* (1930). Activitate profesională: medic militar la unități din Babadag, Băile Herculane, TgM, Botoșani, Satu-Mare, București, Cernăuți (1930-

40); medic de circumscripție, Tălișoara (1940-46); medic, medicină generală și stomatologie, Sovata (1946-49); șef de lucrări (1949-54); conf. univ., IMF TgM; locțiitor dir. în cadrul MI (1963-68). Domenii de cercetare: lupta împotriva alcoolismului; problematica anemiilor; bolile dermato-venerice; lupta antituberculoasă la sate; reumatismul infantil; educația sanitară a populației; perfecționarea procesului instructiv al studenților în medicină în domeniul organizării sanitare; depistarea precoce a bolii canceroase și îmbunătățirea activității oncologice. A participat la numeroase conferințe, simpozioane locale și naționale; a publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Revista Sanitară Militară* (1935, 1937-39); *Cernăuți medical* (1936-37); *Clujul medical* (1936-37); *Informația Secției Sanitare a RAM* (1956); *Revista medicală* (1956, 1960, 1962-63); *Spitalul* (1961). A obținut distincția „Evidențiat în munca medico-sanitară”. Membru în USSM. Hobby-uri: lingvistică, vioară.

Lucrări publicate:

- *Egészségügyi szervezés* : curs. – TgM : IMF, 1951. – 300p.

- în colaborare:

- *Manual de organizare a ocrotirii sănătății* / Kolumbán M. și alții. – București : sn, 1956.

Referințe:

- *Revista Medicală*, nr. 3, 1973, p. 284-285.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.

(A. T.)

KOLUMBÁN Pál, medic; n. 22 oct. 1935 TgM. Studii: Șc. Primară Tălișoara (1942-46); Lic. de băieți nr. 2, Cluj (1946-53); IMF TgM, Fac. de Medicină (1953-59). Activitate profesională: intern clinic, IMF TgM (1958-60); medic, CTS, TgM; medic secundar (1961-63); medic specialist (1964-91); medic primar (1991-); medic șef de centru (1986-92); dir. al CTS TgM (1998-01); preș. al CTS a MS (1998-01). Domenii de cercetare: dispensarizarea și tratamentul bolnavilor hemofilici, recoltarea și

conservarea sângelui, donatorul de sânge – mobilizarea la donare și efectul donării asupra organismului uman, utilizarea rațională a sângelui, prevenirea bolilor transmisibile prin sânge, boala hemolitică a nou-născutului. Participă la numeroase conferințe, congrese și simpozioane în țară și străinătate cu peste 55 de lucrări

comunicate și alte 56 publicate în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1963, 1971); *Documenta hematologica* (1970-73, 1997, 2000); *Korunk* (1983); *Orvostudományi Értesítő* (1994-95, 2000); *Revista de medicină și farmacie* (1996-97); *Haemophilia* (1998). Specializări: România (1961, 1988, 1995, 2000); Franța (1990); Ungaria (1992, 1995). A obținut distincția „Evidențiat în munca medico-sanitară” (1967, 1988): „Evidențiat pentru merite în munca de Cruce Roșie” (1969). Membru în Soc. Națională de Transfuzie Sanguină din România (1995-); Soc. Internațională de Transfuzie Sanguină (1996-); Asoc. Medicală Maghiară (2000-). Hobby-uri: muzica (vioară, muzică de cameră, orchestra medicilor din TgM), literatura beletristică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Organizarea ocrotirii sănătății*. – București : Editura Medicală, 1956. – 560 p.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1. köt.: A-K. – 1996.
- *Orvostudományi Értesítő*, 1996, 68 k.
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(A. T.)

KOMJÁTSZEGI Sándor, medic neurochirurg; n. 18 febr. 1922, Cluj. Studii: bacalaureat la Col. Unitarian Cluj (1941); studii de medicină la Univ. „Ferenc József” Cluj, apoi la Budapesta și la Halle; dr. în științe medicale la IMF TgM (1947). Asist. la cat. de anatomie patologică (1947-50); asist. Univ. la neurologie

(1950-53); medic specialist neuro-chirurgie până la pensionare (1953-1992). A publicat în *Revista Științelor Medicale* (1950); *Revista Medicală - Orvosi Szemle*; *Jurnal of Neurosurgery*, *Studii și Cercetări de Neurologie*; *A Hét*.

Lucrări publicate:

- *Tudat és valóság*. – Bukarest : Kriterion, 1986. – 96 p.
- *Tudat, valóság, hit*. – Kolozsvár : Glória Kiadó, 2000. – 136 p.

- în colaborare:

- *Endokrinológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 280 p.
- *Idegkórtan*. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1958. – 533 p.

Referințe:

TETT 4. sz., 1986

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. *Népíjség* 2002. okt. 10.
- *A Hét*, 41. sz., 2002. okt. 31.

(F. M.)

KOMPÓ István, medic ginecolog; n. 31 mart. 1920, Jibou. Studii: Univ. „Frenc József” Cluj, Fac. de Medicină (1945). Preparator la Cluj (1943-45), apoi la Clinica de Obstetrică TgM (1945-48); medic specialist (1948); asist. univ. la IMF TgM (1948-63); medic principal ginecolog la Spitalul Orășenesc Reghin până la pensionare (1963-83). Domenii de cercetare: probleme de obstetrică, calmarea durerii la naștere, tratarea șocului nașterii. Publică în reviste de specialitate din țară și străinătate.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Nőgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. 2. füzet. – 1954. – 215 p.
- *Szülészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet. – 232 p.

- *Szülészeti jegyzet*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.
- *Nőgyógyászat*. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

KONRÁD Gyula, medic secundar la Clinica de Boli Infecțioase (1956-?); a activat ca asist. univ., pentru o scurtă perioadă, la catedra de microbiologie a IMF TgM. A plecat din țară (1977).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

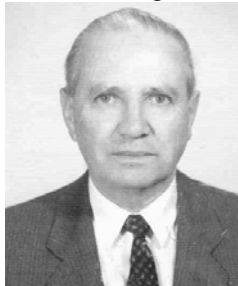
- *Általános és részletes orvosi mycologia*. – 2. kiad. / Átdolgozta Konrád Gyula. – Mv. : OGYI, 1957. – 68 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

KÓNYA István, biolog, muzeograf; n. 16 ian. 1926, Gheorgheni (HR) – m. 13 febr. 2003, TgM. Studii : bacalaureat la Lic. comercial TgM (1948); diploma de prof. de științe naturale la Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Biologie (1952). A fost fondatorul secției de științe naturale a Muzeului Regional din TgM, unde a activat ca muzeograf, apoi muzeograf principal până la pensionare (1952-86). Domenii de cercetare: paleontologia, ornitologia, insecticidele. A fost unul dintre organizatorii grupului de ornitologi și

ocrotitori ai naturii, care a funcționat pe lângă Muzeul Jud. Mureș. A colecționat obiecte de artă populară, dar mai ales, obiecte pentru secția de științe naturale: a preparat animale, păsări, insecte colecționate.

A participat la observații ornitologice. A publicat în *A Sepsiszentgyörgyi Tartományi Múzeum Évkönyve* (1954); *Studii și comunicări* (1955);

Ifjűmunkás (1958); *Studii și materiale* (1965-69, 1972); *Vörös Zászló* (1965-66, 1971, 1975-77, 1981); *Revista Muzeelor* (1971); *Hargita* (1971); *Tibiscus; Nimpheae*, Oradea (1975); *Aquila* (1976); *Studii și comunicări*, Sibiu (1972); *Nymphaea* (1975); *Falvak Dolgozó Népe* (1975); *Aquila* (1976, 1993); *Steaua Roșie* (1981); *Analele Banatului* (1983); *Marisia* (1983, 1995); *Ziridava* (1988); *Aquila* (1993).

Lucrări publicate:

- *Rezervația naturală de la Zau de Cîmpie – A mezőzáhi természetvédelmi terület.* – Mv., 1974.

- în colaborare:

- *Die Ornis siebenbürgens* / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.

Referințe:

- *Steaua Roșie* 14 iul. 1974.
- *A Hét* 1977. jan. 7.
- *Die Ornis siebenbürgens* / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p. ; Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Csíkszereda, 1996. – 1. köt. : A-K. - 1996.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *A madártan története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF” Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

(F. M.)

KOPP Elemér, ing. chimist, prof. univ.; n. 7 aug. 1890, Cluj – m. 19 ian. 1964, TgM. Studii: șc. primară și lic. la Cluj (1908); IP din Budapesta (1913). Dr. cu o teză consacrată cercetării combinațiilor de azot ale melaselor (1916). Activitate profesională: ing. chimist, Fabrica de acid sulfuric din Brașov (1912); Fabrica de Zahăr din Bod (1913-19); Fabrica de Produse Chimice din Cluj (1919-23); Stațiunea Experimentală de Plante Medicinale din Cluj (1923-31); dir. Stațiunii (1941); concomitent,

ține cursuri la Institutul Agronomic. S-a mutat la TgM (1948). Odată cu înființarea Fac. de Farmacie este numit prof. (1949-62); șeful catedrei de farma-cognozie; a înființat la TgM

Grădina de Plante medicinale și aromatice (1949).

Domenii de cercetare: răspândirea geografică a speciilor și recoltarea lor, posibilitatea introducerii acestora în culturi, analiza

caracterelor morfologice și a

compoziției chimice, investigații agrotehnice pentru obținerea unor cantități sporite de exemplare și de principii active; obținerea uleiurilor volatile în România; valorificarea macului alcaloid (1943); stabilirea influenței atacului ciupercilor din genul *Peranospora* asupra conținutului de alcaloizi din frunzele de *Hyoscyamus niger*; cercetări privind fructele de *Capsicum annuum* (ardei iute); valorificarea măceșului de pe cursul superior al Mureșului și numeroase alte cercetări publicate în peste 40 de lucrări științifice originale în limbile română, maghiară germană; a fost primul conducător de doctorate postbelic. Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a III-a (1955); insigna „Evidențiat în munca Medico-Sanitară” (1960); Prof. emerit (1962). A activat ca membru în col. de redacție al revistei *Farmacica* (1953-55); membru USSM, filiala Mureș; Comisia de Medicamente Vegetale și Animale pentru elaborarea Farmacopeei Române.

Lucrări publicate:

- *Magyarországi melaszok nitrogéntartalmú vegyületei.* – Brașov : Magyar Cukorgyárosok Egyesülete, 1916. – 64 p.

- *Farmakognózia.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. : Általános rész. – 104 p.

- în colaborare:

- *Farmakognózia* : Részletes rész / Kopp Elemér ... – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. – 398 p.; 2. köt. – 399-581 p.

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 7-a. – 1956.

• *Farmakognózia* : Általános rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.

• *Farmakognózia* : Részletes rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. — Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 407 p.; 2. köt. – 251 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

• *Istoria și activitatea științifico-practică a Institutului Experimental de Cercetare a Plantelor Medicinale din Cluj* : manuscris. – TgM. – 55 p.

Referințe:

- *Revista medicală TgM*, 1964, vol. X, nr. 1, p. 3-4.
- *Practica farmaceutică*, 1973, vol. VI, nr. 1, p. 151-158.
- *Profesorul doctor Elemér Kopp (1890-1964), farmacognost și fitochimist*. – TgM, 1974. – 12 p. (în manuscris).
- *Tradiții ale valorificării plantelor medicinale în România* : teză de doctorat / Baicu Graziella Lygia. – TgM : IMF, 1974. – p. 321-347.
- *Farmacia românească în date* / Vasile I. Lipan. – UNI Druck GmbH, Druckerei Verlag, Braunschweig, 1990.
- *Istoria științelor farmaceutice în România*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Note Botanice*, 23. 1998, p. 34-36.
- *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului*. – Vol. 2. G-O, 2000. – p. 236-238.

(A. T.)

KÓSA Barna, ing. agronom; n. 23 nov. 1918, Câmpulung la Tisa (MM). Studii: Lic. „Bethlen Gabor”, Aiud (1929-37); Institutul de

fotografie.

Lucrări publicate:

Agronomie, Cluj (1937-42). A fost prof. (1942-58); dir. adj., Lic. Agricol TgM (1946-52); ing. agronom, IR Agrosem TgM (1958-62); CAP Brâncovenești (1962-66); CAP Mureșeni (1966-78). Hobby-uri: filatelie,

• *A zab termesztése*. – București : Editura Științifică Agricolă de Stat, 1952. – 39 p.

• *Az okszerű vetésforgó*. – București : Editura Științifică Agricolă de Stat, 1956. – 160 p.

• *Szénakészítés*. – București : Editura Științifică Agricolă de Stat, 1960. – 89 p.

- în colaborare:

• *Takarmánynövények termesztése* / Támas L., Kósa B. –Bukarest: Ceres, 1981.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(A. T.)

KÓTAY Pál, medic; n. 21 sept. 1910, Halmeu (SM) – m. 25 dec. 1986, TgM. Studii: gimnaziul ref. din Satu Mare (1928); fac. de medicină la Univ. „Pázmány Péter” din

Budapesta (1934).

Specializare cu o bursă la Helsinki (1938), și la Rostock (1939). A început cariera la Budapesta; a fost asist. chirurg la Univ. din Cluj (1940-45); a devenit șeful Clinicii de Urologie la TgM, când a luat ființă IMF-ul (1946); șef de

lucrări; conf. univ. la IMF (1948-71), apoi prof. univ. la catedra de chirurgie-urologie până la pensionare (1976). A fost în călătorie de studii în Finlanda, Germania, la conferințe internaționale de urologie la Budapesta (1962), la Amsterdam (1973). A publicat peste 100 studii de urologie în paginile revistelor de specialitate ca: *Acta Urologica; Uro-logia Internationalis; Chirurgia; Revista Medi-cală – Orvosi Szemle; Magyar Urológia* etc. A fost prezent și în paginile revistelor literare: *Erdélyi Helikon; Igaz Szó; Új Élet; Előre* și cu studii de istoria medicinei în *Korunk; Communicationes ex Bibliotheca Historiae Hungarica*. A fost membru în Soc. de Istoria Medicinii din Ungaria; Soc. de Urologie din România; Soc. Internațională de Urologie.

Lucrări publicate:

• *Az urológiai sebészet alapvonalai*. – Mv. : OGYI, 1951. – 75 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* – 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.

• *Urológiai jegyzet* / Nicolescu Dorin, Bakos János; Fordították : Bakos János, Kótay Pál, Mártha Ivor. – Mv. : OGYI, 1981. – 204 p

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv., 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KOVÁCS Endre, chimist, prof. univ.; n. 12 sept. 1918, Negreni (SJ). Studii: bacalureat la Col. Ref. Cluj (1936); Univ. „Ferdinand I” Cluj, Fac. de Științe Naturale (1940). Dr. în chimie la Univ. „Ferenc József” din Cluj cu teza: *Új szimmetrikus dialkyl – diaryl – aethylén - származékok szintézise* (1942). Asist. univ. la Cluj (1942); conf. univ. (1948-68); prof.

univ. la disciplina biochimie din cadrul IMF TgM (1968-83); șeful disciplinei până la pensionare (1948-83); decan al Fac. de Farmacie (1953-56). Domenii de cercetare: electroforeza proteinelor sangvine, leziuni experimentale ale ficatului și ale sistemului nervos central. A publicat în *Berichte der deutschen Chemischen Gesellschaft* (1942); *Kísérletes Orvostudomány* (1950); *Studii și cercetări științifice* (1954); *Pediatria* (1953); *Zeitschrift für Immunitätsforsch* (1954); *Revista Medicală* (1955, 1957-59, 1961, 1966); *Medicina Internă* (1956); *Zeitschrift f. ges. Inn. Med.* (1956, 1961); *Ideggyógyászati Szemle* (1959); *Studii și cercetări științifice*, Iași (1963); *Com. Acad. RPR* (1963); *Zeitschrift exptl. Med.* (1963); *Neurologie, psihiatrie, neurochirurgie* (1963); *Experientia* (1965).

Lucrări publicate:

• *Új szimmetrikus dialkyl – diaryl – aethylén - származékok szintézise.* – Kolozsvár, 1942.

- în colaborare:

• *Biokémiai jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953-1956.– 1. köt. – 1953. - 187 p.; 2. köt. – 1956. – 273 p.

• *Biokémiai laboratóriumi vizsgálatok* / Kovács Endre, Blazsek Vladimir, Kerekes Medárd. – Mv. : OGYI, 1956. – 217 p.

• *Biokémiai jegyzet* / Kovács Endre, Bukaresti László, Goina Eugenia. – Mv. : OGYI, 1957. – 435 p.

• *Lucrările Conferinței de hepatic și epidemiologie.* – TgM, 1957. – Vol. 1.

• *Știința despre originea vieții.* – București: Editura Științifică, 1957.

• *Biokémia.* – 3., átdolgozott kiad. - Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. - 192 p.; 2. köt. – 248 p.

• *Biochimie medicală* / Redactor I Manta. – București : EDP, 1965. – 767 p.

• *Cercetări medicale.* – București, 1968.

• *Curs de biochimie* / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – TgM : IMF, 1976.

• *Biokémia.* / Kovács A., E. Goina, L. Bukaresti. – Mv.: OGYI, 1977.

Referințe:

- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș 1945-1967.* – TgM : IMF, 1967.
- *Der Liquor Cerebrospinalis* / R.M. Schmidt. – Berlin, 1968.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv., 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . -3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar*, 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

KOVÁCS Gizella

Vezi: **TAMÁS Gizella**

KOVÁCS János, prof. de matematică și fizică; n. 10 dec. 1856, Band – m. 19 apr. 1942,

Budapesta. Studii: lic. la TgM și Aiud (1874); politehnice la Viena (1874-76); de fizică și matematică la Cluj (1876-80). A efectuat serviciul militar (1880-81), după care a fost numit prof. de fizică și chimie la școala normală din Buda (1881-). A obținut titlul de dr. în fizică (1883) și mai târziu în matematică și chimie.

Lucrări publicate:

- *Az elektolytok polarisatiója.* – Budapest, 1883. – Teza de doctorat.
- *Kémia: polgáriiskolák és tanítóképző-intézetek számára.* – Budapest: Méhner Vilmos, 1887. – 144 p.
- *Bevezetés a kémiába.* – Budapest, 1889.
- *Fizika a tanítóképzők és polgáriiskolák számára.* – Budapest, 1890.
- *Kémia: tanítóképzők és polgáriiskolák számára.* – 2. kiad. - Budapest, 1894, 1897.
- *Fizikai bevezetés (Laky Dániel : Földrajz).* – Budapest, 1890.
- *Rövid fizika: polgári és felsőbb leányiskola IV. oszt. számára.* – Budapest, 1891.
- *Csillagászati földrajz elemei: polgári fiú- és leányiskolák s felsőbb leányiskolák IV. osztálya számára.* – Budapest, 1891.
- *A felsőnép- és polgáriskolai oktatás : ezen iskolák monográfiája, a millenniumi kiállítás alkalmára a vallás és közoktatási miniszter megbízásából.* - Budapest, 1896.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 6. köt. : Kende-Kozocsa. – 1899.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – 3. köt. : H-K. –2002.

(F. M.)

KOVÁCS Júlia Ibolya, chimist; n. 4 martie 1935, București – m. 12 noi. 1986, TgM. Studii: lic. la TgM (1952); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie la (1956); dr. în științe chimice (1975). Șef de laborator, Laboratorul de fizică al IMF TgM (1958-60); asist. univ. la catedra de biochimie (1961-77); lector univ. (1977-86). A publicat în *Comunicările Academiei RPR* (1963); *Revue Roumaine de Chimie* (1966, 1973) etc. A participat cu comunicări la sesiuni științifice, conferințe la TgM, Budapesta etc.

Lucrări publicate:

- *Gyakorlati jegyzet gyógyszerészeti biokémiából.* – Mv. : OGYI, 1962.
- *Gyakorlati jegyzet egészségügyi kémiából.* – Mv. : OGYI, 1967.
- *Egészségügyi kémia.* – Mv. : OGYI, 1971.
- *Gyógyszerészeti biokémia.* – Mv. : OGYI, 1979. – 455 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – Budapest – Mv., 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981-. -3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

KOVÁCS Lóránt, ing. topograf, lector univ.; n. 18 ian. 1962, Miercurea Nirajului. Studii: Bacalaureat la Lic. Ind. nr. 2 Sighișoara

(1980), Fac. de Topografie minieră la Institutul de Mine Petroșani (1990), doctorand (2000-). Ing. topograf la Institutul de Îmbunătățiri Funciare Sângeorgiu de Mureș (1991), profesor de mat. în Liceul din Sângeorgiu de Pădure (1991-93), Școala gen. nr. 5, Grup Școlar Agroindustrial, Lic. de Construcții din TgM (1993-97). Ing. topograf SC Coriz SRL (1998), RA Aquaserv TgM (1999-2003), SC Locativ SA (2004), lector univ. Catedra de mecanică la Univ. Sapiientia TgM (2004-). Domenii de cercetare: spații verzi ale castelurilor din Valea Mureșului. A participat la conferințe, congrese internaționale și naționale HUNGEO (2002, Sopron), (2004, Seghedin), EME (2002, TgM.), EMT (2003, Zalău, Șumuleu-Ciuc), Magyar Földrajzi Konferencia (2004, Seghedin). Membru în : EMT (președintele Secției de topografie al Sucursalei jud. Mureș, 2004-). A publicat în : *Térinformatika* (2003), Hobby-uri: muzica rock, culturism.

Lucrări publicate:

Elemente de topografie generală. – TgM : Editura Academprint, 2000. –130 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(F.M.)

KOVALSZKI Péter, medic internist; n. 14 iun. 1944, Gherla. Studii: Lic. Brașov (1962); IMF TgM (1968). Medic secundar internist la IMF TgM (1968-73); medic specialist (1973); asist. la Clinica Medicală nr. 2, apoi la nr. 3 TgM (1973-85); medic secundar la Spitalul Sinai din Detroit (1987-90); dir. al Spitalului Cămin Fraser Villa ECF și Evangelical Home ECF (1996-00); medic șef al spitalului St. Joseph Mercy of Macomb Hospital (2000-). Domenii de cercetare: hipertonia, boli vasculare, geriatrie. Publicații în *Orvosi Szemle*; *Medicina Internă*; *Romanian Review of Internal Medicine*; *Korunk*; *Transsylvania* (USA). Membru în American Medical Assoc.; American Geriatric Soc.; American Medical Directors Assoc.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostanhallgatók számára / Olosz Egon, Ferencz László, Brassai Zoltán, Kovalszky Péter. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 1981. – 385 p.
- *Szemponatok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalszky P. – Mv. : OGYI, 1982. – 2. köt. – 493 p.
- *Belgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1983. – 277 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

KOVÁTS Antal József, medic, obstetrician, n. 1749 – m. 16 ian. 1843, TgM, înmormântat la biserica minorităților. A fost medic practician și prim medic la TgM.

Lucrări publicate:

- *Adsertione veterinario-medicae adnexo tractatu de morbis epizooticis*. – Viennae, 1782.
- *Rövid utasítás a fák betegségeiről, gyógyításairól és természet mivoltáról*. – Mv. : nyom. a ref. koll. betűivel, 1806. – 122 p.

• *Rövid utasítás a fák betegségeiről, gyógyításairól és a természet mivoltáról*. – 2. kiad. – Mv. : nyom. a ref. koll. betűivel, 1809. – XIV, 160 p.

• *Jegyzés a pestisről*. – Mv., 1829.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 6. köt. : Kende-Kozocsa. – 1899.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 17. köt. : Pótlás a XXI. kötethez (Kämpfner Árpád-Kerpely Kálmán); Kovács A. Ödön-Lyka Károly. – 1995.

(F. M.)

KOVÁTS Ferenc, medic fiziolog, grafician; n. 1 mai 1913, Iernut – m. 7 aug. 1997, Balatonvilágos. Studii: fac. de medicină la Univ. din Seghedin (1937). A fost medic șef de lucrări, conf. univ. (1937-51); șef de secție la clinica TBC Korányi din Budapesta (1951-78). A făcut călătorii de studii, schimb de experiență în Franța, Elveția, Italia etc., în urma cărora a aplicat metode noi în terapia tuberculozei. A fost membru în Soc. Française de la Tuberculose et de Maladies Respiratoire; Trudeau Soc.; Bimedical Optica; International Soc. for Photogrammetry and Remote Sensing. A participat la diferite expoziții cu grafică, gravuri, acuarele etc.

Lucrări publicate:

- *A gümős mellhártyalob*. – Budapest, 1944.
- *A légzésmorphometriában végzett harminc-éves munka eredményei*. – Budapest : Medicina Thoracalis, 1990.

- în colaborare:

- *A tudő röntgenanatómiája* / Kováts Ferenc, Zsebők Zoltán. – Budapest, 1959. [trad. în lb. germ., fr., rusă, engl., poloneză].

Referințe:

- *Új magyar életrajzi lexikon*. – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KRAUSZ László

Vezi: **BARBU Vasile**

KREPSZ Iván, medic radiolog, prof. univ.; n. 18 sept. 1912, Timișoara – m. nov. 1993, Koblenz (Germania). Studii: lic. la Gimnaziul Piarist din Timișoara (1929); diploma de medic la Univ. „Ferdinand I” din Cluj (1937). Dr. în științe medicale. Asist. la Institutul Central de Radiologie Cluj (1940-45); șef de lucrări (1945-48); conf. univ. (1948); prof. univ. la Institutul de Radiologie al IMF TgM până la pensionare (1968-79). Domenii de cercetare: cancerul. A publicat în *EME Orvostudományi Értesítő*; *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Orvosi Hetilap*; *Anthropológiai Közöny*; *Oncologia și Radiologia*; a fost cooptat în colectivul redacțional (1962-).

Lucrări publicate:

- *Radiológia: Röntgendiagnostika és sugárterápia.* – Mv. : OGYI, 1957. – 459 p.
- *A rákbetegségről.* – Mv. : Tartományi Egészségügyi Nevelési Ház, 1957. – 24 p.
- *111 kérdés és felelet a rákról.* – Mv. : Tartományi Közegészségügyi és Munkavédelmi Állami Felügyelőség, [1964]. / 16 p.

- în colaborare:

- *Röntgentani jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1950. – 2-3. köt. – 100 p.; 4. köt. – 36 p.; 5. köt. – 48 p.; 6. köt. – 54 p.
- *Röntgenatlasz / Krepsz Iván, Glück László.* – Mv. : OGYI, 1955.– 1. köt. : *Tüdő, mellkas, szív, nagyerek, szívburokbetegségek röntgenképei.* – 19 tab.; 2. köt. : *Nyelőcső, gyomor, bélbetegségek röntgenképei.* – 20-42 tab.
- *Radiológia, röntgendiagnostika és sugárterápia / Krepsz Iván, Kertész Endre, Kovács László.* – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 400 p.
- *Radiodiagnostic clinic.* – București : Editura Medicală, 1963. – Vol. 1. – 1103 p.
- *Radiológiai jegyzet / Szerkesztette Krepsz Iván; Közreműködtek: Kertész Endre, Darvas István, Szecsei Zoltán.* – Mv. : OGYI, 1976. – 365 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *In memoriam Prof. dr. doc. Krepsz Iván, a Marosvásárhelyi Orvosi Egyetem tanszékvezető tanára és a Röntgenklinika volt vezetője / Darvas István = = Népszerűség* 2002. dec. 12.

(F. M.)

KROMPECHER István, medic, anatomist, histolog, prof. univ. ; n. 10 aug. 1905, Budapesta – m. 19 aug. 1983, Debrețin. Studii: Gimnaziul Ev. Budapesta, (1924); diploma de medic la Univ. din Budapesta (1929). Doc. la Univ. din Budapesta (1934); conf. la Univ. din Heidelberg (1937-38); colaborator științific al Institutului de Biologie din Tihany (1938-40); prof. univ.; șef de catedră la catedra de histologie și embriologie la Univ. din Cluj (1940-44), la IMF TgM (1947-49) și la Univ. din Debrețin (1950- până la pensionare). Membru corespondent în Academia de Științe Maghiară; „Doctor honoris causa” al Univ. „Komensky” din Bratislava. Membru în Academia de Științele Naturale din Halle; Academia de Medicină Milano; Soc. de Anatomie Franceză.

Lucrări publicate:

- *Mesterséges izületek.* – Budapest, 1939.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – 3. köt. : H-K. – 2002.

(F. M.)

KUN Imre Zoltán, medic, prof. univ.; n. 15 aug. 1942, Oradea. Studii: Gimnaziul „Weselényi”, Zalău; Șc. Gen. nr. 14, Oradea (1949-56); Lic. Teoretic nr. 3, Oradea (1965-

60); IMF TgM., Fac. de Medicină Generală (1960-66); Institutul Teologic Romano-catolic Alba-Iulia, Fac. de Teologie didactică (1990-95). Dr. în științe medicale, specialitatea farmacologie cu teza: *Studiul experimental al*

unor interacțiuni farmacologice ale esterogenilor, cercetarea posibilităților de antagonizare: efectele unor medicamente neuro- și psihotrope asupra ciclului estral (1977). Membru în Corporația doctorilor Academiei de Științe Maghiare (2000-). Activitate profesională: intern clinic, IMF TgM la Clinica Medicală I-II; Clinica de Boli infecțioase; Clinica de Pediatrie; Clinica de Obstetrică- Ginecologie; Circumscripția Sanitară Rurală, Valea Strâmbă (1965-68); asist. stagiar (1968-72); asist. titular (1972-78); medic stagiar endocrinolog (1978-80); șef lucrări (1978-88); medic specialist (1980-90); medic primar (1990-); șeful disciplinei (1998-); șeful Clinicii de Endocrinologie (1998-); conf. univ. (1998-2000); prof. univ. (2001-), UMF TgM. Domenii de cercetare: a studiat experimental reglarea axului hipotalamo-hipofizo-gonadal, urmărind acțiunea unor medicamente neuro- și psihotrope asupra ciclului estral și asupra secreției gonadotropinelor (FSH, LH) și a prolactinei; tratamentul hipersterogenismului și al mastazelor benigne; relația între hipoteroidie și mastaze; depistarea hipotiroidiei la nou-născut; entități endocrine mai rare. A publicat studii și articole în reviste de specialitate: *Endocrinologie* (1977); *Pharmacology* (1977); *Endocrinologie – Revue Roumaine de Médecine* (1978, 1980, 1984); *Orvostudományi Értesítő* (1996, 1998); *Revista Română de Endocrinologie* (2002). Specializări: Cluj-Napoca (1980, 2002); București (1996, 2002); Ungaria (1991, 1993-94, 1998-00); Germania (1999, 2002); Danemarca (2000); Italia (2000); Polonia (2000); Australia (2000). Distins cu diplome pentru lucrări științifice în Ungaria și Polonia. Membru în USSM, secția Farmacologie și Toxicologie, în prezent Asoc. Medicală Română (1968-); Soc. Națională de Endocrinologie (1977-); Soc. Europeană de Neurochimie (1984-); Soc. Ungară de Endocrinologie și Metabolism (1985-); membru fondator în Soc. Română de Psihoneuroendocrinologie (1990-); ISEnd (1990-); EME (1990-); Asoc. Europeană de

Neuroendocrinologie (1991-); EFES (1999-); ANTO (2001-).

Lucrări publicate:

• *Endocrinologie clinică* : curs. – TgM : Litografia IMF, 1997. – 315 p.

• *Klinikai endokrinológia*. – Kolozsvár : Erdélyi Múzeum-Egyesület, 2000. – 536 p.

- în colaborare:

• *Aspecte normale și patologice ale reglărilor neuroendocrine*. – 1985.

• *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie*. – 1988.

• *In vivo VI. Orvoskongresszus*. – Mv., 1999. – 110-113.

• *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila*. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Ki kicsoda : Aradtól Csúszeredőig?* – 1 köt.: A-K. – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Pharmacologi și toxicologi din România / Ostin C. Mungiu, Victor Cojocaru*. – Iași : Editura UMF „Gh. T. Popa”, 2003.

(A. T.)

L

LÁDAY Győző, farmacist; n. 1 ian. 1856, Bistrița – ? Studii: lic. la Gherla, Cluj (1870); univ. la Budapesta (1877). A fost farmacist la Band din 1879. A publicat articole de specialitate în *Gyógyszerészi Hetilap*.

Lucrări publicate:

• *Görgey Arthur* : Reflexiók Beöthy Ákos : A magyar államiság fejlődése, küzdelmei c. munkának Görgey Arthúrra vonatkozó tanulmányára. – Mv., 1909.

• *Emlékezés két hírneves budapesti egyetemi tanárról*: Dr. Balogh Kálmán és szentmiklósi Szabó József. – Mv., 1909.

• *Emlékezés három hírneves budapesti egyetemi tanárról*: Dr. Jedlik Ányos István, dr. Margó Tivadar és apáti dr. Than Károly. – Mv., 1909.

Referințe:

• *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909* / Összegejtötte Matolcsy Miklós dr. – Budapest, 1910.

• *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 17. köt. : Pótlás a VXi. kötethez (Kämpfner Árpád-Kerpely Kálmán); Kovács A. Ödön-Lyka Károly. – 1995.

(F. M.)

LAKATOS Anna Mária, medic; n. 25 sept. 1937, Făget – m. 26 nov. 2002, Győr. Studii: IMF TgM (1961). Dr. în științe medicale (1966). Preparator la IMF (1960-63), medic de circumscripție la Deaj (1964-65); asist. univ. la catedra de histologie a IMF (1966-79); membru fondator și lector al catedrei de biologie celulară (1979-90); șef de lucrări până la pensionare (1990-94); medic specialist de terapie intensivă (1974-); medic specialist la Clinica de Obstetrică-ginecologie (1994-). Autor sau coautor a 112 studii publicate sau comunicate la diverse conferințe și congrese. A fost membră în Soc. Română de Morfologie și Anatomie Patologică, secția anesteologie; EME; Soc. „Bolyai” din Cluj; Societatea Medicilor Creștini.

Lucrări publicate:

• *Sejtbológia* : orvostanhallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1984. – 221 p.

- în colaborare:

• *Szövettan egyetemi hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1981-1984. – 1 köt. – 1981. – 382 p.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

LAKATOS Ottó – Ioan, medic urolog; n. 14 apr. 1933, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1944-52); Șc. Militară de Ofițeri de Rezervă, Roman (1952-54); IMF TgM, Fac. de Medicină (1955-61). Dr. în medicină cu teza: *Studiul experimental privind caracteristicile reacției vasculare și ale dezechilibrului stromaparenchin în regenerarea, ciroza și starea de ischemie a ficatului* (1981). Membru corespondent în AOȘR (1998). Activitate profesională: medic intern preclinic, catedra de morfologie, IMF TgM (1960-63); medic de circumscripție, com. Deaj (1963-66); preparator univ. (1967-68); medic specialist urolog (1977); medic primar urolog; asist. titular (1969-90); șef de lucrări (1990-91); conf. univ., catedra de anatomie și embriologie, IMF TgM (1991-). Domenii de cercetare: hepatologie experimentală, uroză experimentală, regenerarea ficatului după hepatectomie subtotală, studierea sindromului ovarian drept, studierea rinichiului polichistic morfopatologic, clinic și paraclinic, refluxul vezico-uretral, sindromul de jonctiune pielo-uretrală. Participă la peste 150 de reuniuni științifice naționale și internaționale. Autor și coautor a peste 200 de lucrări științifice, publicate în țară și străinătate, in extenso și în rezumate: *Revista de Morfologie Normală și Patologică* (1963); *Forschung* (1971); *Revue Roumaine de Morphologie* (1974); *Morphologie* (1988); *Acta Anatomica* (1994); *Chain*

Thicamino-Acide Arzneimittel - EME (1999); *Revista de Medicină și Farmacie* (2001); *Bulletin of Medical Sciences* (2002); a prezentat 24 de lucrări în cadrul unor congrese și simpozioane interne și internaționale; deputat pentru raionul Târnăveni (1963-67). Specializări: în urologie la București; în chirurgie endourologică la Budapesta (1974); TgM (1989). Primește distincția „Asist. emerit” (1984); Diplomă de excelență (2003). Membru în Soc. de Morfologie Normală și Patologică (1960); Soc. de Urologie (1973); Soc. de Biologie și Patologie Celulară afiliată la Soc. Europeană ECBO (1982); Soc. de Anatomie (1988); EME (1990); Magyar Egészségügyi Társaság (1996); Soc. Anatómiștilor din RPU (1999). Hobby-uri: filatelie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *International Morphological Sciences – Abstracts Book.* – 2002.
- *Calyx Junction Sciences – Abstracts Book.* – 2002.

Referințe:

- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș, 1945-1967.* – TgM: IMF, 1967.
- *Generich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Who's Who in România.* – 2002.

(A. T.)

LAKATOS VEÉR Mária

Vezi: **LAKATOS Anna Mária**

LAPOHOS János, fizician, prof. univ.; n. 11 apr. 1929, Fizeșu Gherlii (CJ). Studii: școala medie la Gherla (1948); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Fizică-Matematică (1953). Dr. în științe fizice (1980). Preparator, apoi asist. la catedra de fizică medicală a IMF TgM (1953-57); prof. de fizică la Lic. nr. 4 TgM (1957-59); inspector școlar de specialitate în Regiunea Autonomă Maghiară (1959-60); prof. univ.; șef de catedră;

rector la I Ped TgM și prof. la Inst de Subing. (1960-88); dir. (1974-81); se pensionează în 1988. Domenii de cercetare: proprietățile electrice ale materialelor izolatoare, studierea experimentală a ionosferei. A elaborat un model original al ionosferei. Studiile au apărut în: *Electrotehnica; Studii și cercetări energetice și electrotehnice; Metrologie aplicată.*

Lucrări publicate:

- *Elektromágnességtan.* – Mv., 1968.
- *Electronică industrială.* – TgM, 1985.
- *Îndrumător de lucrări de laborator la „Electronica industrială”* : pentru uzul studenților. – TgM : IIS, 1990. – 139 p.

- în colaborare:

- *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Electricitate* / C. Boariu, Ioan Lapohos. – sa.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.

(F. M)

LÁSZLÓ Attila, chimist; membru al catedrei de igienă (1955-61); asist. univ. la catedra de biochimie medicală (1961-) la IMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Közegészségtani vizsgáló eljárások / Steinmetz József, László Attila.* – Mv. : OGYI, 1956. – 2. rész: *Élelmiszer.* – 82 p.
- *Közegészségtani vizsgáló eljárások / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila.* – 2., bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 206 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

LÁSZLÓ Gyula, ing. agronom, specialist în viticultură și enologie; n. 28 sept. 1926, Cuci. Studii: bacalaureat în Col. Ref. TgM (1946); diploma de ing. agronom la Institutul de Agronomie Cluj (1951); dr. la Academia

Timiriazev Moscova (1954). Asist. la Inst. Agronomic Cluj (1951-54); șeful Laboratorului de Microbiologie al Institutului de Cercetări Agricole București (1956-59); dir. Institutului de Cercetare Viticolă și Enologică, Valea Călugărească (1959-75). A emigrat în Africa de Sud (1975), unde a fost cercetător, apoi dir. al Combinatului Vinicol din Stellenbosch. Publică articole în reviste de specialitate românești, germane, franceze și englezești.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Borászat* / László Gyula, Csávossy György, Mezei Sándor. – 1963.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

LÁSZLÓ, Ioan; János, medic, prof. univ.; n. 21 febr. 1925, Teiuș (AB). Studii: Lic. „Bethlen” Aiud (1937-40); Lic. „Rákóczi” Dej (1940-44); IMF TgM, Fac. de Igienă (1945-51).

Dr. în științe medicale cu teza: *Cercetări experimentale în hepatita epidemică. Studiul proprietăților morfologice, biologice și serologice ale virusurilor izolate din cazuri de hepatită epidemică* (1967). Membru titular în AȘMR (1991-). Activitate

profesională: preparator univ. (1949-52); asist. univ. (1952-55); șef de lucrări (1955-64); conf. univ. (1964-68); prof. univ. (1970-91); prof. consultant (1991-); prodecan (1976-84); rector (1994-), UMF TgM, catedra de microbiologie; conducător de doctorat. Domenii de cercetare: virusologie și bacteriologie. Participă la numeroase congrese și conferințe naționale și internaționale. Autor și coautor a peste 100 de studii și articole publicate în reviste de specialitate: *Orvosi Szemle* (1955, 1958-59, 1961-68, 1970-72, 1977, 1979-80, 1993-95); *Buletinul informativ al USSM* (1956-57); *Studii și cercetări inframicrobiologice* (1962); *Nature*

(1965); *Revue Roumaine d' inframicrobiologie* (1968); *Korunk Évkönyv* (1973); *Revista de medicină* (1981-83). Specializări: Moscova (1966). Distins cu premiul II al MÎȘ (1964); „Ordinul Muncii” cls. III-a (1965); „Ordinul Meritul Științific” cls. II-a (1979). Membru în col. de redacție al revistei *Archiv Roumaines de Pathologie Experimentale et de Microbiologie* (1973). Membru în USSM (1951). Hobby-uri: turism.

Lucrări publicate:

- *Általános és részletes vírustan.* – Mv. : OGYI, 1957. – 151 p.
- *Inframicrobiologie generală și specială* : curs. – TgM : IMF, 1957. – 143 p.
- *Vírustani gyakorlatok és alapfogalmak.* – Mv. : OGYI, 1957. – 107 p.
- *Virusologie medicală* : curs. – TgM : IMF, 1976. – 182 p.
- *Orvosi virológia.* – Mv. : OGYI, 1976. – 182 p.
- *Microbiologie medicală.* – TgM : IMF, 1988. – Vol. 3.: – *Virusologie.* - 98 p.
- *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1988. – 3. kiad. – 3. köt. : *Vírustan.* – 1988. – 97 p.

- în colaborare:

- *Microbiologie medicală.* - Vol 2. – 1976.
- *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan.* – 1977. – 203 p.; 2. köt.: *Részletes Bakteriológia.* – 1976. – 205 p.
- *Microbiologie medicală.* – Vol 1. – 1977.
- *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben / Szabó István, László János.* – Bukarest : Tudományos Enciklopédiai Kiadó, 1981.
- *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben / Szabó István, László János.* – Bukarest : Tudományos Enciklopédiai Kiadó, 1981.
- *Bacteriologie medicală.* – București : Editura Medicală, 1984-1985. – Vol. 1./ László János. – 1984. – 760 p.; Vol. 2. / Péter Mihály. – 1985. – 729 p.

- *Kórokozó mikroorganizmusok* / László János, Péter Mihály. – Cluj-Napoca : Dacia, 1988. – 230 p.

Orvosi mikrobiológia. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990. – 1. köt. : *Általános bakteriológia.* – 1990. – 92 p.; 2. köt. : *Részletes bakteriológia.* – 1988. – 165 p.

- *Microbiologie medicală.* – Ed. a 2-a. – TgM: IMF, 1990. – Vol. 1: *Bacteriologie generală.* – 1990. – 96 p.; Vol 2.: *Bacteriologie specială și micologie.* – 1990. – 164 p.; Vol. 3 : *Virusologie.* – 1993. – 83 p.

Referințe:

- *Who / Hepatitis.* – 1963.
- *Elektronmikroskopische Organpath. VEB. Verlag.* – 1967.
- *Progress in Liver Diseases.* – 1970.
- *Index bibliografic al lucrărilor științifice medicale și farmaceutice 1970-1977.* – 1979.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A.T.)

LÁSZLÓ József; Iosif, medic, prof. univ.; n. 12 febr. 1932, Cuci. Studii: Lic. „Bethlen Gábor” Aiud (AB) (1951); IMF TgM, Fac. de Medicină (1951-52); Fac. de Medicină „Secenov”, Moscova (1957). Dr. în medicină cu teza: *Hidrotermodinamica renală* (1973).

Membriu în Academia de Științe Maghiară (2003). Activitate profesională: preparator univ. (1957-60); asist. univ. (1961-77); șef de lucrări (1978-89); conf. univ. (1990-91); prof. univ. până la pensionare (1991-2002), catedra de fiziologie, UMF TgM; prodecan, Fac. de Medicină (1991-92); organizează catedra de electronică și biocibernetică medicală. Prof. univ. la disciplina fiziologie la Univ. „Sapientia” TgM (2002-) Domenii de cercetare: fiziologia circulației și a sistemului nervos; autor și coautor a 10 inovații, 3 monografii și peste 200 de lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate: *A*

Hét; A Hét; Évkönyve; TETT; membru în col. de redacție al *Revistei de Fiziologie*. Distins cu medalia „Feher Daniel” pentru rezultate deosebite în cercetare (2001); Medalia de Excelență, UMF TgM (2002). Membru în Soc. „Bolyai”; Soc. de Științe Fiziologice din România; Soc. de Științe Medicale; Soc. Mondială de Fiziologie; IUPS; EUPS; EME; HMAA; secretar în Soc. Biofizicienilor. Hobby-uri: electronică, radioamatorism, pescuit sportiv.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben* / Szabó I., László J. – Bukarest : Tud. Encikl. Könyvkiadó, 1981.

- *Az emberi szervezet anyagcseréje és energetikája* / Szabó István, László József. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1985. – 280 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981. – 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *ABI.* – 1999.
- *Who's Who în România.* – 2002. – p. 348.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

LÁSZLÓ József, jr., medic; n. 9 oct. 1956, Essentuki (URSS). Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1976); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1982). Dr. în științe medicale (1999). Medic de circumscripție la Broșteni (SV) (1982-85); medic specialist ginecolog la Spitalul din Sângeorgiu de Pădure (1985-00); medic primar; șef de secție la Spitalul din Gheorgheni (HR) (2000-). A publicat în: *EME Értesítő*.

Lucrări publicate:

- *Contribuții experimentale și clinice la studiul acțiunilor directe uterine și secundare extrauterine ale medicamentelor tocomodu-latoare* : Teză de doctorat. – TgM : UMF, 1998.

Referințe:

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

LÁZÁR János, preș. guvernamental pentru Transilvania, geograf; n. 1703, Sighișoara – m. 26 nov. 1772, Fântânele. Studii: de filozofie cu prof. Pápai-Páriz Ferenc la Aiud (1716). Depune jurământ guvernului transilvan (1719); își continuă studiile la Univ. din Marburg, unde a făcut cunoștință cu oameni de știință ai vremii, cu care a purtat corespondență și după întoarcerea în țară. Primește titlul de baron (1733), și de conte (1745). Devine asesor la Tabla Regească (1736). A fost trimis ca deputat la Viena (1742, 1749). A fost numit preș. la Tabla Regească și cons. guvernamental; s-a pensionat în 1771. La moarte elevii Col. Ref. din TgM și prof. Kovásznai Sándor i-au dedicat poezii de doliu. O parte a operelor rămase în manuscris se păstrează la Biblioteca Teleki-Bolyai din TgM și la Biblioteca Batthyaneum din Alba Iulia.

Lucrări publicate:

- *Lessus funeralis in tristi obitu illustr. Dni Samuelis Köleséri de Keres-Eer, anno 1732. die 24. Decembris denati, et ejusdem mensis die penultima in tempo Cibiniensium tumulati.* – sl, sa.
- *Oratio inauguralis de intellectus et volluntatis emendatione.* Quam, dum celeberrimum dominum Samuelem R. Szombati, in rectorem et professorem illustris collegii S. P. Marus-Vásárhelyensis introduceret, publice proposuit ... collegii curator supremus in auditorio die 28. Apr. A. 1735. – Claudiopoli, 1735.
- *Diffornitas mulierum, carmine epithalamico in nuptiis dni Francisci T. Tsepregi, ad lyram amicam modulata.* – Claudiopoli, 1737.
- *Versus mnemonici summaria et numeros titulorum operis decreti Tripartiti juris consuetudinarii regni Hungarie et principatus Transilvaniae exhibentes metrum concinnante.* – Cibinii, 1744.
- *Dona et bona corporis, animae, et fortunae.* Nuper in illustr. Dum vivert S. R. I. comite Michaelae Teleki de Szék, regii in Transilvania gubernii consiliario, et exactoratus in Transilvania provincialis praeside conspicua;

nunc occidua: et carmine amico defleta... 1745. – sl, sa.

- *Okos teremtett állat* : avagy a teremtett dolgoknak szemlélésekből a Teremtő Istenhez való felemelkedése az okos léleknek. (Róm. I. v. 20.) Mellyet teremtésnek rendi szerint hétnapi imádságokban szedett, és a teremtő Istennek dicséretire szentelt ... – Kolozsvár, 1945.
- *Carmen epithalamicum Gabrielis comitis de Bethlen et Josephae com. Edictul Khevenhüller honoribus dicatum.* – Szeben, 1756.
- *Innepnapokra való isteni dicséretetek* : melyeket franczi nyelvből fordított. – Kolozsvár, 1760.
- *Salutus naturae in praematura morte Emerici comitis Lázár, filii anno 1761. denati, adumbratus et carmine lugubri defletus a patre a. 1761.*
- *Musae Transilvanico-Siculae ad fontem acidum Lövetensem ludentes.* – Szeben, 1762.
- *Opera poetica varii argumenti.* – Claudiopoli, 1765.
- *Florinda az az spanyor országnak ezen gróf kis aszszonyon a' Roderig királytól tett erőszak alkalmatosságával a' maurusok által lett elfoglaltatásának rövid históriája* : Magyar versekbe foglaltatva. – Szebenben: Sárdi Sámuel által, 1766. – 180 p.

- în colaborare:

- *Röviden egybe-foglalt gyermekek' geográphiája*, ötven-két részekre, vagy letzkékre osztatva, és ahoz szükséges chartákkal elkészítetve, francia nyelven iratott Lenglet du Fresnoy apát-ur által : Az-után, az ifjakknak hasznokra németre fordított, újobban megvi'sgáltatván, sok részeiben meg-világosított, nem-kevés hasznos toldálékokkal meg-bővítetett, és kivált a' németek' véle-való élésekre intéztetett. Most pedig, bétsi múlatásában, a' magyar tanuló gyermekek', 's kiváltképen maga fiának jövendő oktattatására nézve, magyar nyelven ki-adatott. – Szebenben : Nyomtt. Sárdi Sámuel által, 1750. – 189 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 7. köt. : Köberich-Loysch. – 1900.
- *Bibliografia română-ungară* / Andrei Veress. – 2 vol. – București : Cartea românească, 1931. – Vol.1. : Români în

literatura ungară și ungară în literatura română (1473-1780). – 1931.

• *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001-. - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

LÁZÁR Ladislau; László, medic
pediatru, anatomist, morfopatolog, embriolog;

n. 5 febr. 1925, Lueta (HR). Studii: Lic. Romano-Catolic, Odorheiu Secuiesc (1936-44); Univ. „Erzsébet” din Pécs (1944-45), Fac. de Medicină; Univ. Bolyai Cluj și IMF TgM (1945-50). Dr. în medicină cu teza:

Cercetări cu privire la interpretarea morfofuncțională a elementelor de structură aparținând tecii de mielină a fibrelor nervoase periferice (cercetări experimentale). (1966). Activitate profesională: preparator univ. (1946-50); asist. univ. (1950-57); șef de lucrări (1957-67); conf. univ. (1967-90), IMF TgM; medic primar în morfopatologie; cercetător principal, Baza de cercetări medicale a Academiei, filiala TgM Domenii de cercetare: morfologia experimentală; neuromorfologie; neuropatologie experimentală; embriologie experimentală; teratologie experimentală. A participat la numeroase conferințe și congrese în țară, publicând peste 95 de studii și articole în reviste de specialitate: *Revista medicală* (1956); *Acta Morphologica* (1957, 1960, 1962, 1966); *Clujul medical* (1958); *Acta Anatomica* (1959); *Medizin und ihre Grenzgeb* (1960); *Zentralblatt für Neurochirurgie* (1961); *Arhiv Patologiei* (1962); *Revue des Sciences Médicales* (1962). Specializări: Germania Federală (1974). Membru în USSM (1966-); Union Medicale Balcanique (1972-); The International Soc. of Neuropathology (1974-); EME (1990-). Hobby-uri: artă plastică, sculptură, istoria artelor.

Lucrări publicate:

• *Általános embriológiai fogalmak.* – Mv. : OGYI, 1979. – 79 p.

• *Noțiuni de embriologie generală.* – TgM : IMF, 1979.

- în colaborare:

• *Embriologie* : curs. – TgM: IMF, 1953.

• *Az ember anatómiája* / Kolesznyikov N.V.; Ford. Zakariás Zoltán, Lázár László. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1955. – 493 p.

• *Fejlődéstan* / Nébel László, Lázár László. – Mv. : OGYI, 1955.

• *Sebészeti műtéttan.* – Mv.: OGYI, 1958. – 473 p.

• *Anatomia chirurgicală.* – 1958.

• *Az emberi test rendszeres és tájanatómiája.* – 1960.

• *Az ember leíró anatómiája.* – 1962.

• *Cercetări medicale.* – București, 1968.

• *Anatomia descriptivă și topografică a omului.* – TgM:IMF, 1974-1976. – Vol. ½: *Membrele.* – 1976; Vol.2: *Capul.* – 1975; Vol. 3: *Coloana vertebrală.* – 1975; Vol. 4: *Abdomenul, etroperitoneul, bazinul, perinelul.* – 1974.

• *Az emberi test leíró és tájanatómiája* : Embriológiai adatokkal és gyakorlati vonatkozásokkal / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Mv.: OGYI, 1977. – 4 vol. – 1. / 2. köt. : *A végtagok* / Seres Sturm Lajos. – 1981. – 269 p.; 2. köt. : *A fej.* – 1978. – 388 p.; 3. köt. : *Gerincoszlop, nyak, mellkas, hát.* – 1979. – 240 p.; 4. köt. : *Has, retroperitoneum, medence, gát.* – 1977. – 308 p.

• *Anatomia descriptivă și topografică a omului* / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1978. – 486 p.

• *Bolile vasculare cerebrale din sistemul vertebro-bazilar.* – Iași: Editura Junimea, 1980.- 450 p.

• *Bolile vasculare ale creierului și măduvei spinării.* – București: Editura Academiei RSR, 1982. – Vol. 1. - 468 p.

• *Neuroanatomia* / Seres-Sturm Lajos; Az ábrákat tervezte Lázár László. – Mv. : OGYI, 1992. – 296 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

• *Révai Nagy Lexikon.* – 1998.

Tizenkét év. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A.T.; F. M.)

LÁZÁR László, jr., medic ginecolog; n. 31 aug. 1951, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1976). Asist. univ. la Clinica de Ginecologie și Obstetrică TgM (1976-89). Medic la Budapesta (1989-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szülészet.* – Mv., 1980. – 414 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

LÁZÁR Tibor, ing. mecanic; n. 3 apr. 1929, Daia (HR) – m. 6 ian. 1993, TgM. Studii: lic. la Odorheul Secuiesc (1948); Fac. de Mecanică, Timișoara (1952). Lucrează la Uzina Metalurgică Medgidia (1953); Truștul de

Construcții TgM (1953-57); ing. șef, șef de secție Proiectare și cercetare la Întreprinderea

Electromureș până la pensionare (1961-89).

Distincții: „Ordinul Muncii” cl. III-a, pentru merite în domeniul proiectării în construcții de

mașini (1966). Domenii de cercetare: aparatele electrocasnice. Hobby-uri: pictură, țesătorie manuală cu război propriu.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Repararea aparatelor electrocasnice* / Lázár T., Petre Nicolae, I. Purdea. – București, 1967. – 104 p.

- *Elemente încălzitoare electrice în tuburi metalice* / Lázár T., Petre Nicolae. – București : Editura Tehnică, 1982. – 168 p.

- *Villamosság a háztartásban* / Máthé Balázs, Lázár Tibor, Józsa Imre. – București : Editura Tehnică, 1983. – 307 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukares, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(F. M)

LÁZÁR SZÍNI Karola, filolog; n. 6 ian. 1929, Lázarea – m. 15 apr. 2000, TgM. Studii:

lic. la Gheorgheni (1948); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Filologie, limba maghiară (1952); examen de stat (1954). Prof. la Baia Mare (1952-56); la Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1956-57); asist. univ. și cercetător științific la catedra de

istoria medicinei din cadrul IMF TgM (1957-76); bibliotecar la Biblioteca Jud. Mureș, secția pentru copii (1976-80); Biblioteca Teleki-Bolyai până la pensionare (1980-84). Domenii de cercetare: lingvistica medicinei, istoria medicinei. A participat la conferințe, congrese, simpozioane în domeniul istoriei medicinei. Publică în *Orvosi Szemle - Revista Medicală* (1964, 1968-69); *Farmacia*; *Orvostörténeti Közlemények*; *Gyógyszerészet*; *Orvosi Hetilap*; *Pagina di Storia della Medicina*; *Korunk*; *Vörös Zászló*; *Dolgozó Nő*; *Magyar Nyelvőr*; *Művelődés*; *Természet Világa*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Istoria medicinei universale.* – București: Editura Medicală, 1970. – 802 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos– és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

LISZKA Pál, preparator la Clinica de Pediatrie (1948-49); asist. univ. IMF TgM (1950-63).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.

- *Kis egészségügyi útmutató asszonyok számára*

az orvos érkezéséig / Schieb Otto Ioan, Liszka Pál. – Mv. : Maros megyei Egészségügyi Igazgatóság, 1973. – 32 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

LŐRINCZ Ernő András, medic ginecolog, prof. univ.; n. 27 iul. 1900, Cozmeni (HR) – m. 2 febr. 1985, Miercurea Ciuc. Studii: bacalaureat la lic. din Aiud (1918); diploma de medic la Univ. „Pázmány Péter” din Budapesta (1926). A început cariera la Univ. din Debrețin; prof. la Institutul de moașe Miskolc (1932-40); șef de lucrări la Univ. din Cluj (1940-44); prof. și dir. al Clinicii de Obstetrică-Ginecologie TgM (1946-63). Domenii de cercetare: transplantarea țesuturilor. Publică în: *Magyar Nőorvosok Lapja* (1942); *Archiv für Gynäcologie* (1943); *Studii și cercetări științifice* (1952); *Zeitschrift für Geburtshilfe und Gynäcologie* (1960).

Lucrări publicate:

- *Szülészet.* – Mv.: OGYI, [1948]. – 183 p.
- *Nőgyógyászat-szülészet.* – Mv. : OGYI, 1951. – în colaborare:
- *Szülészeti, nőgyógyászati jegyzetek / Lőrincz Ernő András, Györy György.* – Mv.: OGYI, 1951. - 2. rész. -149 p.
- *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. – 2. füzet. – 1954. – 215 p.
- *Szülészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p.; 2. füzet. – 232 p.
- *Ginecologia.* – București : Editura Medicală, 1959. – 927 p.
- *Szülészeti jegyzet.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. - 480 p.
- *Nőgyógyászat.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.

• *Obstetrică și ginecologie* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 878 p.

Referințe:

- *Româniai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

LŐRINCZI Lilla Katalin, medic; n. 26 iun. 1966, Miercurea Ciuc. Studii: Lic. de matematică-fizică din Miercurea Ciuc (1984); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1990). Ph.D., dr. în științe medicale cu teza: *Implicarea unor virusuri în procese neoplazice umane*. Testarea sensibilității in vitro a celulelor tumorale față de citostatice (1998). Medic la Spitalul Jud. Miercurea Ciuc (1990-91); preparator (1991-94), asist. univ. (1994-99); șef de lucrări (1999-) la catedra de microbiologie a UMF TgM; medic specialist de laborator clinic de microbiologie, biochimie, hematologie, parazitologie (1994); medic primar de laborator clinic (1999). Cursuri de perfecționare: Covasna (1995); București (1996, 2002); Seghedin (1996); Pécs (1996); TgM (1999, 2002). Domenii de cercetare: implicarea virusurilor HBV și HPV în neoplazii umane, rezistența la antibiotice a stafilococilor și a pneumococilor, prezența speciilor de mycoplasma în infecțiile urinare la copii. A publicat în *Revista de Medicină și Farmacie-Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1993-97); *Orvostudományi Értesítő* (1997-00, 2002, 2004); *Bacteriologia, Virusologia, Parazitologia, Epidemiologia*. (1998-99, 2004). A participat la mai multe simpozioane la TgM, București. Membru în EME (1993); Soc. Română de Microbiologie (1995); Soc. Maghiară de Microbiologie (1996).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenții Fac. de Medicină. – 1994.

Referințe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

LŐRINCZI Miklós, ing. în industria alimentară; n. 31 mai 1927, Găiești. Studii: bacalaureat la Lic. Romano-Catolic Cluj (1946); diploma de ing. la Institutul de Industrii Alimentare Galați (1962). A lucrat la Fabrica de Conserve TgM și Oradea, la Secția de Tehnologie a Institutului de cercetare-proiectare Cluj (1973-80).

Lucrări publicate:

- *Tápláló mikroorganizmusok*. – Kolozsvár, Dacia Kiadó, 1979.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.

(F. M.)

LŐRINCZI Zoltán, medic rezident neurochirurg; n. 17 mart. 1964, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1970-82); UMF TgM, Fac. de Medicină (1984-90). Dr. în medicină cu teza: *Histocartografiere neurocircuitelor hipocampale intrinsece* (2000). Activitate profesională: medic stagiar, Miercurea Ciuc, Spitalul Jud. TgM, leagănul de copii (1990-91); bursă - Oxford - Medical Research Council (aug. 1991-aug. 1992); medic, Spitalul Jud. Miercurea Ciuc (1992-93); preparator (1993-94); asist. univ. (1994-01); șef de lucrări la catedra de anatomie UMF TgM (2001-) și medic rezident la Clinica de Neurochirurgie TgM (2001-). Domenii de cercetare: neurobiologie, în domeniul identificării multidisciplinare ale interneuronilor hipocampali, reconstrucția morfologică a neuronilor corticocerebelari. A publicat în: *European Journal of Neurosci.* (1993); *Revista medicală - Orvosi Szemle* (1994); *Journal of Electrophysiology* (1994); *Orvostudományi Értesítő* (1996); *Hippocampus* (1996). Specializare în științele neurale fundamentale în Marea Britanie, la Institutul de Neurofarmacologie Anatomică din cadrul Univ. Oxford (1991-93); Institutul de Neurobiologie Teoretică al Univ. din Antwerpen. Membru în EME.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila*. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

LOSONCZI Ibolya, Viorica, medic; n. 1933 – m. 10 mart. 1994, TgM. Studii: de medicină, pediatrie la IMF TgM (1957). A fost preparator la catedra de medicină legală (1956-60); asist. univ. la catedra de igienă până la pensionare de boală. (1960-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Índreptar de lucrări practice de igiena alimentației / Losonczy V., Bedő C.* – TgM : IMF, 1967. – 191 p.

- *A gyermek- és serdülőkor egészséggtana / Bedő K, Losonczy Ibolya*. – Mv. : OGYI, 1977. – 151 p.

- *Általános közegészségtan*. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.

- *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostanhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.

- *Igiena generală și comunală* : curs. – 1986.

Referințe:

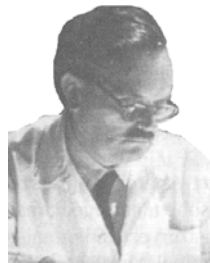
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

LŐRINCZY Éva BALOGH Ödönné

Vezi: **BALOGH Éva**

LUDÁNYI György, medic, prof. univ.; n. 15 aug. 1907, Debrețin – m. 15 aug. 1981, Budapesta. Studii: lic. și Fac. de Medicină la Viena, Basel, Debrețin (1932). Candidat în științe medicale (1952), dr.(1973). A început cariera la Institutul de Fiziologie-Patologie la Debrețin (1932-34); a lucrat ca cercetător la

Institutul de cercetări biologice din Tihany (1934-35), apoi la Institutul de Patologie Generală la Budapesta (1936-40); prof. la Univ. din Cluj, dir. al Institutului de Fiziologie (1940-47); șef de Catedra anatomie și fiziologie la IMF TgM (1947-48). S-a pensionat ca prof. de fiziologie al Univ. de Medicină din Budapesta. Domenii de cercetare: chirurgie experimentală, fiziologia și patologia gastrică și intestinală. Publică în: reviste române, maghiare, germane, engleze (peste 200).

Lucrări publicate:

- *Élettan.* – Mv. : OGYI, 1946.
- *Élettan.* – 2. bőv. kiad. – Mv. : OGYI, 1947. – 1 rész. – 190 p.; 2. rész. – 206 p.

- în colaborare:

- *A kísérletes orvostudomány módszerei.* – Budapest, 1964-1958. – 3 köt.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest : Magyar Könyvklub, 2001- . - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

LUKÁCS János (BOROSNYAI)

Vezi: **BOROSNYAI LUKÁCS János**

LUPȘA, Romanța Iridenta, medic; n. 28 sept. 1949, București. Studii: Șc. Gen. Sânpaul (1956-63); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1963-67); IMF TgM, Fac. de Medicină (1968-74). Dr. în științe medicale cu teza *Contribuții la studiul farmacologic (experimental și clinic) al unor*

substanțe și asocieri medicamentoase cu efect analgetic (1997). Activitate profesională: medic intern, Clinica Medicală I TgM (973-76); medic, medicină generală, Voșlobeni (HR) (1976-77); activitate didactică

univ. în cadrul UMF TgM: asist. univ (1978-90); șef de lucrări la disciplina farmacologie

(1990-98); conf. univ. (1999-); medic secundar în specialitatea oncologie (1978-80); medic specialist oncologie – chimioterapie (1980); medic primar oncologie – chimioterapie (1992); șef al Secției de Oncologie Medicală TgM; specialist în îngrijirea paliativă (2000); membru în Comisia Națională de Cancer a MSF. A efectuat stagii de perfecționare în tratamentul durerii la Institutul Oncologic din Budapesta (1991, 1994); cursuri de algeziologie (1994, 1996, 1998); cursuri avansate de medicină paliativă în Polonia (1995-98, 2001); cursuri de tehnica comunicării și atitudinea față de bolnavul muribund, Polonia (1995, 1998); Brașov; Cluj-Napoca (1983, 1993); Grecia; autor sau coautor a 22 de studii științifice publicate în țară și străinătate. Membru în SRRO; cons. de conducere al ARSD; IASP; membru fondator și vicepreș. în ANIP; EACR; SNOMR.

Lucrări publicate:

- *Oncologie medicală* : curs. – TgM : UMF, 1999.
- *Klinikai onkologiai jegyzet* : curs. – TgM : UMF, 2002.

- în colaborare:

- *Îndrumător de lucrări practice de farmacologie.* – 1988.
- *Tratat de algeziologie* / Sub redacția Ostin C. Mungiu. – 2000.
- *Algeziologie specială* / Sub redacția Ostin C. Mungiu. – 2002.
- *Îngrijirea paliativă în practica medicală* / Lupșa Romanța Iridenta și alții. – sl : Alutus, 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

LUPȘAN, Valer Ioan, ing. chimist; n. 20 ian. 1920, Sâncraiu de Mureș – m. 26 ian. 2002, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1938); Univ. „Gh. Asachi” din Iași (1945). A lucrat 3 ani într-o unitate din TgM; a cunoscut vitregiile perioadei staliniste, fiind închis 5 ani; se pensionează după 44 de ani de muncă (1989). Domenii de interes: istoria și retrologia agrară a României; pasionat de apicultură; publică 62 de comunicări în volume ale unor simpozioane și în

cadrul fundațiilor culturale locale: „Vasile Netea”, „Romulus Guga”, „Școala Ardeleană”, revista *Marisia*, *Revista Apicolă*; publică numeroase articole și în presă: *Steaua Roșie*, *Cuvântul liber*; autor a 4 brevete de invenție și descoperiri proprii despre biologia familiei de albine și conservarea mierii. Distins cu „Diploma de Excelență în Apicultură”. Membru în Asoc. Crescătorilor de Albine, Filiala Mureș.

Lucrări publicate:

- *Introducere în istoricul apiculturii românești*. – TgM : EFI-ROM, 2001.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 243, 11 dec. 2001, p. 8.
- *Cuvântul liber*, an XIV, nr. 19, 29 ian. 2002, p. 13. (necrolog)
- *Cuvântul liber*, an XIII, nr. 45, 6 mart. 2002, p. 6.

(A. T.)

M

MAIOR, Augustin, fizician, inventator, prof. univ.; n. 21 aug. 1882, Reghin – m. 3 oct. 1963, Cluj. Studii: primare la Reghin (1892-96); Lic. Romano-Catolic din TgM (1896-97); Lic. Piaristilor din Budapesta (1897-00); Șc. Politehnică din Budapesta (-1905). Membru în Academia Română (1934); membru în AOȘR (1937). A audiat cursuri de fizică teoretică și matematici superioare la München, Viena și Göttingen (1904-05). Activitate profesională: ing. de poștă și telegraf la Dir. Generală a Poștelor din Budapesta (1905-) unde a lucrat în laboratorul de cercetări; dir. general al PTT din Transilvania (1919-20); a predat și cursul de fizică și tehnologie industrială la Academia Comercială din Cluj (1922-23); expert al Comitetului Tehnic Special din Ministerul Comunicațiilor (1921), care avea ca obiectiv refacerea și modernizarea Școlii Politehnice din Timișoara (1937); decan al Fac. de Științe din Cluj (1929-30; 1945-46). A fost primul care a introdus în România cursuri distincte de fizică teoretică aplicată la limba română, cursuri pe care le-a și predat în cadrul Univ. din Cluj (1919-40); este considerat fondator al școlii de fizică din România; a predat și cursuri de electricitate și magnetism, teoria vibrațiilor, acustică și optică, mecanică cuantică și statistică cuantică, teoria electronilor și teoria relativității; a înființat la Sibiu prima Școală de telefonie și telegrafie din Transilvania (1919); a participat cu partea de matematică, fizică și tehnică la redactarea *Enciclopediei Române Minerva*; publică studii și articole în reviste de specialitate: *Igazgatóság első műszaki értekezletéről*, Budapest (1908); *Phisikalische Zeitschrift*, Leipzig (1908, 1928); *Electrical World* (1909); *Elektrotechnische Zeitschrift*, Berlin (1909, 1912, 1917); *A Magyar Mérnök-és Építész - Egylet Közlönye*, Budapest (1910-13); *The Electrician*, Londra (1911, 1914); *Bulletin de la Société de Sciences de Cluj* (1921-25; 1928-29); *Revue Générale de l'*

Electricité, Paris (1921); *Societatea de Mâine* (1924-26, 1930-31); *Țara Bârsei* (1930); *Patria* (1931); *Bulletin de la Section Scientifique de l'Académie Roumaine* (1941-42; 1944-46); *Elektrotechnika*, Budapesta (1972); descoperă telefonie multiplă (1907); a fost preocupat și de problemele moderne ale fizicii: electrodinamica, relativitatea, cosmologia, termodinamica, teoria cuantelor. Șc. Gen. nr. 5 din Reghin îi poartă numele (din 21 mart. 1994).

Lucrări publicate:

- *Curs de acustică și optică*. – Cluj : Editura autorului, 1928-1929. – 211 p.
- *Curs de electricitate și magnetism*. – Cluj : Editura autorului, 1929-1930. – 303 p.
- *Curs de electricitate și magnetism*. – Cluj : Editura autorului, 1936.
- *Electrostatica și magnetistica*. – Vol. 1. – Cluj : Editura autorului, 1943.
- *Electromagnetica*. – Vol. 2. – Cluj : Editura autorului, 1943.
- *Problema clasică a atomului (Atomul lui Bohr)*. – Cluj : Editura autorului, 1934. – 144 p.
- *Statistică cuanteră*. – Cluj : Editura autorului, 1933. – 74 p.
- *Teoria electricității și a magnetismului*. – Cluj, 1925-1926.
- *Teoria electronilor și teoria relativității*. – Vol. 3. – Cluj, 1944.
- *Teoria vibrațiilor*. – Cluj, 1926-1927.

- în colaborare:

- *Enciclopedia Română*. – Cluj : Minerva, 1929.
- *Lucrări practice de fizică* / Sub redacția V. Marian. – Cluj, 1971. – 183 p.

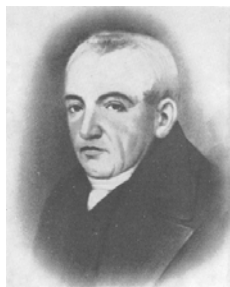
Referințe:

- *Erdély lexikon* / Osváth Kálmán. – Oradea, 1928. – p. 182.
- *Enciclopedia Română Minerva*. – Cluj, 1929. – p. 641.
- *Activitatea științifică la Universitatea Regele Ferdinand I din Cluj în primul deceniu 1920-1930* / I. Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936. – p. 220.
- *La vie scientifique en Roumanie*. – Bucurest, 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures*. – 1937.
- *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – București, 1940.
- *Focul viu. Pagini din istoria invențiilor și descoperirilor românești* / Dinu Moroianu, I. M. Ștefan. – București : Editura Științifică, 1962. – p. 188-189.
- *Dicționar enciclopedic român*. – Vol. 3. K-P. – București : Editura Politică, 1965.

- *Analele Academiei RSR*. Seria IV. Vol. XVI - Anexă. – 1966.
- *Új Élet*, IX, nr. 7, apr. 1966, p. 17.
- *Telecomunicații*, 12, nr. 7, iul. 1968, p. 275-276.
- *Figuri de fizicieni români* / Victor Marian. – București : Editura Enciclopedică Română, 1969. – p. 59-60.
- *Mic dicționar enciclopedic*. – București : Editura Enciclopedică Română, 1972. – p. 1388.
- *Revista căilor ferate*, 2 (159), nr. 10, oct. 1972, p. 613-614.
- *Maestrii ingeniozității românești* / Dinu Moroianu, I. M. Ștefan. – București : EDP, 1976. – p. 143-144.
- *Scânteia tinereții*, XXXII, nr. 8572, 13 dec. 1976, p. 2.
- *Vatra*, serie nouă, VII, nr. 10, oct. 1977 + foto.
- *Personalități ale științei*. *Mic dicționar*. – 1977.
- *Dicționar cronologic al științei și tehnicii universale*. – 1979.
- *Contribuțiile lui Augustin Maior la telefonie multiplă / Mihai Drăgănescu, Gheorghe Cartianu, Victor Mercea*. – București : Editura Academiei RSR, 1980. – 168 p.
- *Istoria matematicii* / N. Mihăileanu. – 1981. *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. – 1982.
- *Istoria științei și tehnicii în România* : date cronologice. – 1985.
- *Reghinul cultural*. Vol. 2. – p. 158-160.
- *Călători și exploratori români*. – p. 266-268.
- *Gazeta Reghinului* 5, (39), mai 1994, nr. 12.
- *Gazeta Reghinului* 12, (64), dec. 1994.
- *Clujeni ai secolului 20*. *Dicționar esențial*. – 2000. – p. 186.
- *Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului*. – 2000. – Vol. 2. G-O.
- *Cuvântul liber*, an XVI, nr. 78, 22 apr. 2004, p. 6.

(A. T.)

MAIOR, Petru, scriitor iluminist, istoric, filolog, teolog; n. cca 1754 TgM sau Căpușul de Câmpie – m. 14 febr. 1821, Budapesta. Studii:

Gimnaziul Romano-Catolic din TgM (1769-72); cls. superioare ale Gimnaziului la Blaj. Remarcat de profesori și oficialități; e călugărit și trimis la Col. „De Propaganda Fide” din Roma, împreună cu Gheorghe Șincai (1774-1779); continuă la Univ. din Viena (1779-80). Prof. de logică, metafizică și de drept natural la clasele de filozofie ale Seminarului teologic din Blaj (1780-84). Paroh și apoi protopop de Reghin (1784-1808); este perioada creării celor

cinci volume de predici. Desfășoară activitate în vederea culturalizării maselor în domeniul pomiculturii, industriei alimentare și medicinei veterinare prin traducerea anonimă și publicarea unor lucrări. Cenzor și corector al cărților românești la Tipografia Univ. din Buda (1809-1821); este o epocă fecundă în care scrie și publică opera pedagogică, istorică, filologică, adaptată, tradusă și originală din care amintim: *Didahii, adică învățături pentru creșterea fiilor, la îngropăciunea fiilor morți* (1809); *Propovedanii la îngropăciunea oamenilor morți* (1809); *Prediche sau învățături la toate duminicile și sărbătorile anului* (1810-1811); *Istoria pentru începutul românilor în Dacia* (1812); *Istoria Besearicei Românilor* (1813); *Dialogu pentru începutul limbei române* (1818); *Ortographia romana sive latino-valachica una cum clavi* (1819); *Lexicon românesc-lătesc-unguresc-nemțesc* (1825); *Protopopadichia* (1865-66); *Protocanon* (1894). Colaborează la redactarea *Lexiconului de la Buda*.

Lucrări publicate:

- *Învățătură pentru prăsierea pomilor, scrisă de Haintl Franțisc*. – Buda, 1812.
- *Pentru facerea zahărului din mustureață de jugastru* (traducere anonimă după rezumatul latin al lui Paul Kitaibel din Christian Mikan, *Über die Zuckererzeugung aus Ahornsafft*). – Buda, 1812.
- *Disertație a lui Ioan Burgher despre zahăr, carele din must de tulei de cucuruz și de jugastru se face*. – Buda, 1813.
- *Învățătură despre agonisirea viței de vie și despre măiestria de a face vin, vinars și oțet, întocmită de autorii Șaptal, Rozier, Parmentier și Dussieux și întru acest chip scurtată de abatul Ludovic Mitterpaher*. – Buda, 1813.
- *Învățătură pentru ferirea și doftoria boalelor celor ce se încing prin țeară și a celor ce se leagă și a unor boli sporadice, adică pe ici pe acolo imblătoare, ale vitelor celor cu coarne, precum și a cailor, a oilor și a porcilor*. – Buda, 1813.

Referințe:

- *Viața și operele lui Petru Maior* / A.t. M. Marienescu. – București : Tipografia Academiei, 1883.
- *La o sută de ani după moartea lui Petru Maior* / N. Iorga. – București : Cartea Românească, 1921.

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940.
- *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940.
- *Istoria învățământului românesc din Transilvania până la 1800* / N. Albu. – Blaj, 1944.
- *Limba română*, X, 1961, nr. 2, p. 135-143.
- *Formarea terminologiei științifice românești* / N. A. Ursu. – București : Editura Științifică, 1962.
- *Literatura română premodernă* / Alexandru Piru. – București, 1964.
- *Fragmentarium iluminist* / D. Ghișe, P. Teodor. – Cluj, 1972.
- *Călători și exploratori români* / V. Borda. – București : Editura Sport-Turism, 1985.
- *Pe urmele lui Petru Maior* / Serafim Duicu. – București : Editura Sport-Turism, 1990.
- *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – TgM, 2002.

(A. T.)

MAJOR Andrea, economist, informatician; n. 22 dec. 1970, Covasna. Studii: Lic. „Bolyai-Farkas” TgM (1981-89); UBB Cluj-Napoca,

Fac. de Informatică (1989-94); Master of Arts in Economics în cadrul CEU-ESSEX – Anglia; Budapesta – Ungaria (1995-97); PHD Studies, Univ. „Eotvös Loránd”, Budapesta, Fac. de Informatică (1994-98). Activitate

profesională: manager, Pricewaterhouse - coopers, Budapesta (1997-00); manager, Pricewaterhouse - coopers, (2000-). Domenii de cercetare: vizualizarea datelor. Membră în ISACA; EME. Hobby-uri: schi, orientare, excursii, fotografie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Számítástechnikai feladatok*. – 1995.
- *Síkmértan, feladatok és gyakorlatok*. – 2001.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Természet Világa* (2002).

(A. T.)

MAJOR Levente, prof. de matematică; n. 19 oct. 1939, Hărănglab – m. 3 iul. 2002, Zagon (CV). Studii: Fac. de Matematică-Fizică, TgM (1971). Ca prof. a obținut gradele 1 și 2. Activitate profesională: lucrează la Combinatul Chimic din Târnăveni (1956-57); prof. de matematică la Șc. Gen. Bahnea (1959-60); proiectant la Fabrica de sticlă Târnăveni (1961-65); prof. de matematică la Hărănglab, Gălățeni și Pănet (1965-89); Șc. Gen. nr. 3, TgM până la pensionare (1989-99). A redactat revista școlară *Hangok* (1992-94). Domenii de cercetare: informatică; probleme de matematică și informatică. Membru în EME.

Lucrări publicate:

- *A HC-85 kicsi könyve*. – TgM : sn, 1992.
- *A HC-85 grafikája*. – TgM : sn, 1993.
- *Aritmetika és algebra: Feladatok és gyakorlatok gyűjteménye az általános iskolák V.-VIII. Osztályos tanulói részére*. – Mv. : Mentor, 1997. – 348 p.

- în colaborare:

- *Gyakorló feladatok matematikából*. – Mv., 1993.
- *Számítástechnikai feladatok: Aritmetika, vektorok, mátrixok* / Major Andrea, Major Levente. – Mv. : Mentor, 1995. – 272 p.
- *Síkmértan: Feladatok és gyakorlatok*. – / Major Andrea, Major Levente. – Mv. : Mentor, 2001. – 250 p.

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Természet Világa*, 2002.

(A. T.)

MAKAI László, chimist; n. 1 ian. 1937, Ploiești – m. 21 aug. 1974, TgM. Studii: șc. elem. și lic. la Dej (1954); UBB Cluj, Fac. de Chimie (1959). Șef laborator la

catedra de chimie analitică IMF TgM (1959-64); chimist în Laboratorul Fabricii de zahăr TgM (1964-72); Laboratorul de Toxicologie din cadrul

Inspectoratului Veterinar Jud. Mureș (1972-74).
Hobby-uri: literatura, cunoașterea naturii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar*, 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

MAKKAI Gergely, meteorolog, informatician, prof.; n. 7 apr. 1952, TgM. Studii: UBB Cluj-Napoca, Fac. de Geografie (1975). Activitate profesională: prof. la Valea Largă (1975-76); Direcția. Apelor Mureș-Banat, Secția de meteorologie TgM (1976-80); analist-programator la Oficiul de calcul (1980-96), apoi la Secția de meteorologie (1996-). Paralel, prof. locțiitor la Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1990-91); prof. consultant la catedra de meteorologie a Fac. de Geografie a Centrului de consultații horticole Miercurea-Nirajului, a Univ. „Corvinus” din Budapesta, departamentul de învățământ la distanță (1994-); prof. cu plata cu ora la UEDC TgM (1995-96) și la catedra de meteorologie a UBB din Cluj-Napoca (1998). Domenii de cercetare: istoria evoluției regiunii Câmpiei Transilvaniei. Membru în Soc. Maghiară de Meteorologie. Publică articole de specialitate în: *Studia UBB, Seria Geographia; Revista Institutului de Meteorologie și Hidrologie; Egyetemi Meteorológiai Füzetek, A Hét, Vörös Zászló* etc.

Lucrări publicate:

- *A meteorológiai adatok számítógépes feldolgozása*. – Bukarest, 1995.
- *Az erdélyi Mezőség rövid tájökölógiai jellemzése*. – Budapest, 1997.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

MAKÓ Katalin, medic; n. 10 febr. 1972, Tg. Secuiesc. Studii: diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1996). Drd. (1999-). Rezident la Clinica de Boli Interne nr. II TgM (1997-00); asist. univ. (2000-); medic specialist interne (2002). S-a perfecționat în angiologie la Spitalul „Szent Imre” și la Clinica de Chirurgie Cardio-vasculară din Budapesta și a participat la cercetările Institutului de Cercetare Medicală a Academiei de Științe Maghiare (1999-00). Domenii de cercetare: angiologia. Autoare sau coautoare a 40 de lucrări. Membru în Central European Vascular Forum; Soc. Română de Angiologie și Chirurgie Vasculară; Magyar Egészségügyi Társaság; Magyar Belgyógyász Társaság.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

MÁLNÁSI Géza, medic radiolog; n. 1911 – m. 1993, TgM. Studii: Fac. de Medicină la Debrețin (1936). Medic la Debrețin, Cluj. Medic specialist radiolog (1942); medic specialist medicină internă (1944); asist. univ. (1945-48); conf. univ. la IMF TgM, la Clinicile medicale nr. 1 și 2 TgM. (1948-80).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Röntgentani jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1950. – 2-3. köt. – 100 p.; 4. köt. – 36 p.; 5. köt. – 48 p.; 6. köt. – 54 p.
- *Belgyógyászati előadások*. – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 2. köt. : Gyomor, belek és hashártya betegségei / Dóczy Pál, Horváth Endre, Málnási Géza ... – 368 p.; 3. köt. : *A tüdő betegségei* / Dóczy Pál, Birek László, Málnási Géza. – 316 p.

• *Medicină internă* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1963. – Vol. 2. – 783 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

MAN, Cornel, medic veterinar, prof. univ.; n. 13 sept. 1939, Valea Largă. Studii: elementare, Valea Largă (-1954); Lic. Teoretic „G. Coșbuc”, Cluj (-1957); Fac. de Medicină Veterinară (1964). Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cercetări privind factorii nocivi de zooigenă și acțiunea lor stresantă asupra puilor și găinilor ouătoare în creșterea de tip industrial* (1972). Activitate profesională: asist. univ. titular; șef de lucrări; conf. univ.; prof. univ. (1992-), Fac. de Medicină Veterinară, Cluj-Napoca; conducător de doctorat în specialitatea zooigenă. Domenii de cercetare: zooigena; protecția mediului; legislație de mediu; calitatea produselor animaliere; biotehnologii de reciclare a deșeurilor organice. A elaborat peste 365 de lucrări științifice din care peste 200 au fost publicate în diferite reviste de specialitate: *Recueil de Médecine Veterinaire* (1971); *Revue de Médecine Veterinaire* (1971); *Analele Univ. din Oradea* (1997); *Bioterra* (1999). Specializări: Franța (1992); Danemarca (1999); Croația (2001). Distincții: „Șef de lucrări evidențiat”, MEN 1985; „Diploma de Onoare a Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură” (1987). Membru în AMVR (1964-); Soc. Internațională de Igienă Animală (1975-); Asoc. Bioagricultorilor „Bioterra”; membru în col. de redacție al revistei „Bioterra”. Hobby-uri: poezia, sportul.

Lucrări publicate:

• *Zooigenă* / Ediția 1. – Cluj-Napoca : Agronomia, 1985.

• *Lucrări practice la zooigenă* / Edițiile 1-4 revizuite. – Cluj-Napoca : Agronomia, 1969-1986.

• *Apa - sănătatea și producțiile animalelor.* – București : Ceres, 1989.

• *Zooigenă* / Ediția a 2-a. – Cluj-Napoca : Agronomia, 1990.

- în colaborare:

• *Curs de igiena, legislația și protecția muncii. Comisia de analiză.* – 1977.

• *Zooigenă și protecția mediului* / D. Popescu, C. Man, E. Crăiniceanu. – București : EDP, 1981.

• *Manualul fermierului* / Bereș I., Bereș Gh. M., Man C. – TgM : Transilvania, 1997. – Vol. 3.

• *Strategii în managementul deșeurilor și reziduurilor* / C. Man, I. Ivan. – Cluj-Napoca : Mesagerul, 1999.

• *Îndrumător pentru agricultura ecologică.* – 2000.

• *Ecologia exploatării taurinelor* / C. Man, C. Podar, I. Ivan. – Cluj-Napoca : Academic Press, 2002.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

• *Who's Who în România.* – 2002.

(A. T.)

MÁNYA Adalbert, prof. de matematică; n. 13 sept. 1943, Lunca de Sus (HR). Studii: Șc. Gen nr. 3, TgM (1952-57); Lic. „Bolyai-Farkas”

TgM (1961-64); UBB Cluj-Napoca (1964-70).

Activitate profesională: prof., Șc. Gen. Ciba Nicolesți (1964-66);

prof., Dumbrăvioara (1966-70); Șc. Gen. nr. 14, TgM (1970-77); Lic. de Chimie, TgM (1977-80); dir. adj., Șc. Gen. nr. 14, TgM (1980-89);

inspector școlar, Inspec-toratul Jud. Mureș (1990); prof. Șc. Gen. nr. 14, TgM (1991-01). A participat la 12 conferințe și simpozioane.

Distins cu „Diploma de onoare a RMPSz” (2001). Membru în EMT (1994-); EMKE (1992); Soc. „Vályi Gyula” (1992-); RMPSz. (1992-). Hobby-uri: nepoții.

Lucrări publicate:

• *Változatok egy vizsgára.* – sl : sn, 2000.

- în colaborare:

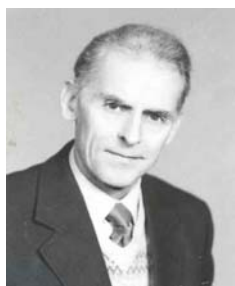
- *Matematikai gyakorló feladatok.* – 1993.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

(A. T.)

MARCU, Oliviu, prof.; n. 8 aug. 1930, Cisteiu (AB) – m. 27 mai 1997, TgM. Studii: Șc. Elementară Cisteiu; Lic. la Blaj; Univ. Babeș Cluj, Fac. de Biologie - Geografie (1954-58). Activitate profesională: prof., Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM; dir. adj., Lic. „Unirea” TgM; Lic. „Bolyai Farkas” TgM; lector univ.; șef de

lucrări; șef de catedră I Ped TgM (1969-72); lector univ., catedra de ecologie-geografie; prodecan, UEDC TgM; s-a implicat în organizarea Fac. de Geografie de la IIS TgM. Activitate științifică concretizată în cărți și lucrări publicate; este

autorul a numeroase articole de popularizare a științei, în special în domeniul geografiei fizice și bio-geografiei; participă la sesiuni, congrese și reuniuni științifice naționale și internaționale. A efectuat numeroase călătorii și studii turistice în Munții Alpi, Rodopi, Pădurea Neagră, la cascadele Rinului, Bosfor, Dardanele, mările Marmara, Baltică, Tireniană, Neagră. Specializări: Cluj. Distins cu medalia „Evidențiat în muncă”. Membru în Federația Română de Turism-Alpinism (1976).

Lucrări publicate:

- *Județul Mureș – ghid turistic.* – TgM : sn, 1972.

• *Județul Mureș – ghid turistic.* – București : Editura pentru turism, 1974.

• *Județul Mureș – ghid turistic.* – București : Editura pentru turism, 1986.

- în colaborare:

• *Județul Mureș – monografie* / Ion Soneriu, Ion Mac, Oliviu Marcu. – București : Editura Academiei RSR, 1973. – 177 p.

• *A Gyergyói – havasok* / Oliviu Marcu, Ratz Zoltán, Mircea Borda. – Bukarest : Turisztikai könyvkiadó, 1974. – 104 p.

• *Munții Giurgeului* : ghid turistic / Oliviu Marcu, Ratz Zoltán, Mircea Borda. – București : Editura pentru Turism, 1974. – 92 p.

• *Mureș* : monografie / Oliviu Marcu, Aurel Lupe, Grigore Ploieșteanu. – București : Editura Sport – Turism, 1980. – 299 p.

• *Munții Harghita* : ghid turistic / Oliviu Marcu, Ratz Zoltán, Adrian Cioacă. – București : Editura pentru Turism, 1986. – 132 p.

Referințe:

• Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate. – 1991. – p. 25-26.

• Cuvântul Liber., 30 mai 1997. – p. 5.

(A. T.)

MĂRIALAKI, Carol, medic; n. 2 iun. 1925, Lupeni (HD). Studii: gimnaziul la Lupeni, apoi Gimnaziul „Berthelot”, Hațeg (1936-39); Lic. de băieți „Bethlen”, Aiud (1939-43); Lic. Ref., Cluj-Napoca (1943-44); IMF TgM, Fac. de Igienă (1945-51). Activitate profesională: șef

laborator, Laboratorul Spitalului Clinic Unificat TgM (1952-53); șef laborator, Laboratorul de Igienă, Odorheiu Secuiesc (1953); medic igienist, MAI (1953-54); medic de laborator, Gospodăria de Partid, CC al PMR (1954-56); medic

specialist; medic primar, Sanepidul 10, Serviciul Medical Special de pe lângă ministru și Centrul Medical Antiepidemic, București (1956-80); inspector sanitar șef, Centrul sanitar - antiepidemic, Mureș (1980-88). Autor și coautor a 18 studii și articole în domeniul igienei alimentației în reviste de specialitate: *Igiena* (1972). Specializări: Franța (1971). Distins pentru „Merite în munca medico - sanitară” (1952); „Evidențiat în munca medico - sanitară” (1957); Medalia în cinstea încheierii colectivizării (1962); „Ordinul muncii”, cls. a III-a (1964).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Élelmezés és munka* (1954; Vittel). – Vittel, 1954.

- *România ásványvíztöltő állomásainak közegészségügyi és munkaegészségügyi vonatkozásai és a higiénikus palackozás alapkövetelményei.* – 1954.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

(A. T.)

MARIAN, Dorin, medic; n. 27 aug. 1958, Toplița (HR). Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian”, TgM (-1977); IMF TgM (-1984) absolvit cu Bursă Republicană și Diplomă de Merit. Dr. în

medicină cu teza: *Contribuții la chirurgia icterului mecanic* (1997). Activitate profesională: medic primar chirurg, Clinica Chirurgicală TgM (1984-); cercetător științific, Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale, TgM (1990-); asist. univ. (1991-02); șef de lucrări, UMF TgM (2002-). Domenii de cercetare: cancerul gastric, colo-rectal, neoplasmul mamar, chirurgia estetică. A participat la numeroase congrese internaționale de chirurgie; autor și coautor a peste 100 de lucrări științifice comunicate sau publicate în reviste din țară și străinătate (Austria, Italia, SUA, Hong-Kong, Brazilia, Japonia): *Surgical Endoscopy* (referent științific). Membru în Soc. Română de Chirurgie; Asoc. Oamenilor de Știință din România; IGSC; IACRS; EAES.

Lucrări publicate:

- *Semiologia chirurgicală a abdomenului.* – Slatina : Editura Fundației „Univ. pentru toți”, 2000.

- în colaborare:

- *Chirurgia icterului mecanic* : cercetări clinice și experimentale. – 1999.
- *Anatomie patologică generală.* – 2002.
- *Patologia musculaturii striate* / D. Marian, E. Moldovan. – TgM : Editura Tipomur, 2002.

(A. T.)

MARIAN, Onoriu Liviu, ing., prof. univ.; n. 4 apr. 1949, Ocna Mureș (AB). Studii: Școala primară în Ocna Mureș (1956-59); Șc. Gen. nr. 4

Mediaș (1960-63); Lic. nr. 1 „Ștefan Ludwig Roth” Mediaș (1963-67); IP București, Fac. TCM (1967-72); curs postuniv. de Inginerie Economică, la IP București (1976-78). Dr. cu teza: *Contribuții la optimizarea programării operative în secțiile de sculărie* (1985). Activitate

profesională: ing. (1972-77); șef secție sculărie (1977-87); șef al Departamentului de Cercetare și Dezvoltare (1987-90); ing. șef și membru în Cons. de Administrație (1990-91) Electromureș SA TgM; conf. univ. (1991-01); prof. univ. (2001-); dir. al Col. Univ. din cadrul UPM TgM (1991-99); șef de catedră la discipline economice, juridice și manageriale (1999-02); dir. al Centrului de Management și Dezvoltare, Consorțiu realizat între UPM TgM, organisme locale și asociații de specialitate; prorector (2002-04); rector (2004-); membru al Senatului UPM TgM; manager al Centrului de Instruire și Perfecționare al UPM TgM (2002-); dir. al Centrului de Cercetare în Optimizarea Performanțelor Organizațiilor al UPM TgM; membru în CNCSIS (2003-); responsabil al Departamentului Științific Management - Ingineria Sistemelor – Marketing; coordonatorul studiilor postuniv. de masterat în Managementul Afacerilor, UPM TgM; administrator la SC Transilvania Mix Trade SRL, soc. mixtă româno-germană de producție, import, export, consultanță în management; titular al Centrului de Management și Dezvoltare Mureș. Domenii de cercetare: conducerea operativă a producției; modelarea matematică și teoria decizională; cultura organizațională și etica managerială; gestiunea proiectelor tehnice; riscurile în managementul afacerilor; managementul inovării; calitatea învățământului superior. Este autorul a numeroase lucrări și studii științifice publicate în reviste de specialitate: *Buletinul*

Științific al UT TgM (1991, 1993); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1999); *Revista RECENT* (2000); *Revista de Management și Inginerie Economică* (2002); *Journal of Humans Systems Management* (2003); membru în col. redacțional al publicațiilor *Buletinul Științific al UPM TgM*; *Revista de Management și Ing. Economică*, Cluj-Napoca; este autorul a 4 cursuri univ.; a participat la multe reuniuni, congrese și conferințe științifice în țară și străinătate: Ungaria, Franța, SUA, Olanda, prezentând sau publicând peste 35 de lucrări de specialitate; a realizat 4 contracte de cercetare; 2 granturi finanțate de programe internaționale. A coordonat, pe plan local, programele TEMPUS JEP 11243/96 (1996-99) și TEMPUS IB JEP 14397 (2000-01). Specializări: Univ. Bordeaux (1998); Univ. Nova de Lisboa (2001); a efectuat deplasări pentru documentare și specializare în: Elveția, Japonia, Germania, Marea Britanie, Austria, Kuwait, China, Polonia, Rusia, Ungaria, SUA, Franța. Membru în Asoc. Oamenilor de Știință din România; Asoc. Națională a Profesioniștilor în Resurse Umane din România; Asoc. Managerilor și Ing. Economiști din România; AGIR.

Lucrări publicate:

- *Management general și industrial* : curs. – TgM : UPM, 1994. – 255 p.
- *Elemente de Management Industrial*. – TgM : UPM, 2001. – 236 p.
- *Logistică industrială*. – TgM : UPM, 2000.
- *Managementul proiectelor*. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 133 p.
- *Strategii manageriale de firmă* : curs. – TgM : UPM, 2001. – 170 p.
- *Management industrial* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 170 p.
- *Managementul producției* : curs. – TgM : UPM, 2003. – 130 p.

- în colaborare:

- *Proceduri de asigurare a calității învățământului superior din România*. – 2000.
- *Etica și responsabilitatea managerială*. – 2001.
- *Ingineria și managementul sistemelor de producție*. – 2002.

- *Manual de Inginerie Economică*. – 2002.
- *Manual de inginerie economică. Management general* / Coordonator Aurelian Simionescu. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 589 p.
- *Tehnologia informației în domeniul managerial* / Coordonator Florin Bușe. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 390 p.
- *Management operațional. Optimizarea metodelor de lucru* / Marian Liviu, Blaga Petruța, Hermanovski László. – TgM : UPM, 2003. – 187 p.
- *Performanță prin formare continuă* / Marian Liviu, Georges Balaye, Avram Tripon. – TgM : UPM, 2003. – 195 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.
- *Anuarul 1995 / 1996. Instituții și specialiști în managementul din România*. – București : Expert, 1995. – p. 117.
- *Instituții și specialiști în management din România*. – FIMAN, 1995, 1996, 1997.

(M. A.)

MARKOVICH Jakab, canonic; n. 30 oct. 1820, Dumbrăveni (SB) – m. 28 nov. 1891, Cluj. Studii: gimnaziale în orașul natal și Odorheiu Secuiesc (1837); a urmat teologia la Alba Iulia (1843). A fost numit prof. la Gimnaziul Regal din TgM (1843-53); apoi a fost numit dir. de școală, preot, canonic la Dumbrăveni (1853-87). După pensionare s-a dedicat științei.

Lucrări publicate:

- *Mértani földrajz elemei*. – Mv., 1848.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József, Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József*. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.

(F. M.)

MAROS Tiberiu; Tibor, medic, prof. univ.; n. 9 noi. 1923, Hațeg (HD) – m. 24 mart. 2002, Debrețin. Studii: lic. la Deva, Cluj; univ. la Cluj, Budapesta și TgM (1947). Dr. doc. în medicină (1966). Membru corespondent în AȘMR. Își începe cariera univ. la catedra de anatomie a IMF TgM, devenind medic primar chirurg; prof. univ. (1960); șef de catedră; se

stabilește în Ungaria (1989). Domenii de cercetare: anatomia macro- și microscopică a ficatului, sistemul nervos central și periferic, organo-vegetativ, vascularizație și studii de anatomie clinic aplicativă, organizator al învățământului anatomic și al Muzeului de anatomie și embriologie de la TgM; a format multe cadre univ.; a publicat în : *Előre; A Hét; Korunk*. Este autorul a 23 de cursuri univ. și 195 de lucrări științifice. Distins cu diploma „Medic Emerit”; premiile „V. Babeș” și „Gh. Marinescu” conferite de Academia Română. Membru în Soc. Medicilor din Balcani; Soc. Medicilor Generaliști din Austria; Soc. Internațională de Neuropatologie; redactor al *Revistei Medicale – Orvosi Szemle; Morfologie Normală și Patologică; Revue Roumaine de Morfologie*.

Lucrări publicate:

- *Tájanatómia*. – Mv. : OGYI, [1948]. – 1. rész. : *Perifériás régiók*. – 199 p.
- *Sebészeti műtéttan* : Tájbonctani vonatkozásokkal. – Mv. : OGYI, 1951. – 320 p.
- *Az emberi test tájbonctana*. – 3., átdolgozott, bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1955. – 415 p.
- *Interrelațiile viscero-viscerale și neuro-viscerale ale ficatului*. – București : Editura Academiei RPR, 1964. – 203 p.

- în colaborare:

- *Tájanatómia*. – Mv. : OGYI, [1948]. - 2. rész. : *Koponyaiüreg, központi idegrendszer, mellüreg, hasüreg, medence-gát* / Maros Tibor, Gross Frigyes, Zakariás Zoltán. – 156 p.
- *Az ember rendszeres anatómiája* / Mihálik P., Kiss Ferenc, Maros Tibor. – Mv. : OGYI, 1951. – 710 p.
- *Embriológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.
- *Az emberi test tájbonctana*. – Mv. : OGYI, 1952. – 508 p.
- *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.
- *Anatomie. Angiologia, glandele endocrine, sistemul nervos, organe de simț*. – București : EDP, 1966. – 691 p.
- *Cercetări medicale*. – București, 1968.

• *Regenerarea ficatului* / T. Maros, L. Seres-Sturm. – București : Editura Academiei RSR, 1969. – 303 p.

• *Az emberi test leíró és tájanatómiája* : Embriológiai adatokkal és gyakorlati vonatkozásokkal / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Mv., 1977. – 1. / 2. köt. : *A végtagok* / Seres Sturm Lajos. – 1981. – 269 p.; 2. köt. : *A fej*. – 1978. – 388 p.; 3. köt. : *Gerincoszlop, nyak, mellkas, hát*. – 1979. – 240 p.; 4. köt. : *Has, retroperitoneum, medence, gát*. – 1977. – 308 p.

• *Anatomia descriptivă și topografică a omului* / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1978. – 486 p.

• *Atlas de anatomie umană*. – București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1983.

Referințe:

- Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș 1945-1967. – TgM : IMF, 1967.
- *Művelődés*, nr. 8, 1984.
- *Visszajátszás*, 1984, p. 122-130.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . -3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].
- *Cuvântul liber*, 24 mart. 2002 (necrolog).
- *Népújság* 2002. márc. 28.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

MAROSI Pál, geolog, hidrogeolog; n. 12 aug. 1925, TgM – m. 10 mai 1989, Cluj-Napoca. Studii: Col. Ref. TgM (-1944); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Științe Naturale, dar obține licența la Univ. „Parhon” București (1949). Dr. în științe geologice și mineralogice (1953) la Univ. din Moscova. Carieră didactică la Fac. de Biologie Geografie-Geologie, UBB Cluj-Napoca (1949-89). A publicat numeroase lucrări științifice în : *Előre; A Hét; Igazság; Korunk; Studia Universitatis; Studii Tehnice și Economice*.

Lucrări publicate:

- *Pe poteci cu bănușei de piatră* : Ghid geologic al zonei Cluj. – București, 1976. – 168 p.

- *Hidrogeologie*. – Cluj-Napoca : Litografia UBB Cluj-Napoca. – Vol. 1. : 1980; Vol. 2. : 1981.

- în colaborare:

- *Hidrogeologie* / I. Preda; Marosi P. – București : EDP, 1971. – 310 p.
- *Geografia apelor României* / Marosi P. și alții. – 1972.
- *A Review of the Evolution of Theories on the Origin of Loess* / Traducător Marosi P. – Strondburg, 1975.
- *România ásványvizei* / Marosi P., Kisgyörgy Z., Kristó A. – 1978.
- *Ásványgyűjtők könyve* / Marosi P., Veress J. – Kiskalauz, 1981.

Referințe:

- *Egy lösz-tanulmány átváltozásai* / Rostás Z. – 1984.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 193-194.

(A. T.)

MAROSVÁSÁRHELYI TŐKE
István

Vezi: **TŐKE István**
(MAROSVÁSÁRHELYI)

MÁRTHA Ivor, medic urolog; n. 9 sept. 1928, Satu-Mare. Studii: bacalaureat la Lic. „Kölcsey” Satu-Mare (1947); diploma de merit în medicina generală la IMF TgM (1953). Dr. în științe medicale (1978). Medic specialist la Clinica de Urologie; medic primar (1958). Membru în Soc. Urologică Română.

Lucrări publicate:

- *Manual de patologie urinară*. – București, 1990.

- în colaborare:

- *Urologiai jegyzet*. – 1981.
- *Curs de urologie*. – 1989
- *Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – 1990.
- *Urologie*. – 1990.

Referințe:

- *Generisch Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.)

MÁRTHA - PAPP Ilona, medic oftalmolog; n. 30 sept. 1935, București. Studii: bacalaureat la Lic. Mixt Maghiar Brașov (1953); diploma de medic la IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1959). Medic la Crăciunesti (1959-61); Clinica de Oftalmologie TgM, unde a devenit medic specialist, iar apoi medic primar. Medic specialist - oftalmolog - la Policlinica nr. 2. TgM (1962-80); medic primar la Clinica de Oftalmologie (1980-). Domenii de cercetare: strabism infantil, reabilitarea copiilor cu boli congenitale de ochi. A colaborat la revista *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1995, 1998). Membru în Soc. Europeană Glaucoma.

Lucrări publicate:

- *Congenitalis ezotropia klinikai megjelenési formái* : Klinikai megfigyelések és terápiás lehetőségek a csecsemőkori ezotropia esetében : Doktorátusi referátum. – Mv. : MOGYE, 1991.

- *Ongenitalis retrakciós szindróma tünetana és kezelése* : Doktorátusi referátum. – Mv. : OGYE, 1991.

- *Gyermekünk szeme* / Fodor Ferenc, Mártha Papp Ilona. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1983. – 144 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

MÁRTON Aranka, biolog; n. 1936,

Frumoasa (HR) – m. 1985, TgM. Studii: licențiată în științe naturale la Univ. „Bolyai” din Cluj. Asist. univ., șef de laborator la Fac. de Farmacie, catedra de botanică farmaceutică, IMF TgM, până la moarte (1959-85). Domenii de

cercetare: fitofarmacie, structura histologică a plantelor medicinale, răspândirea plantelor medicinale și productivitatea lor în jud. CV, HR, BN, SM. Studiile au fost publicate în: *Farmacia; Revista Medicală; Note botanice.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Recunoașterea plantelor medicinale / Kisgyörgy Z., Márton A.* – TgM : Litografia IMF, 1965.
- *Gyógyszerészeti növénytan / Kisgyörgy Zoltán, Márton Aranka.* – Mv. : OGYI, 1979. – 186 p.
- *Sejttan és szövettan / Kisgyörgy Z., Márton A.* – Mv. : OGYI, 1979.

Referințe:

- *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România.* – București, 1966.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai / Péter H. Mária.* – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

MÁRTON Gergely, medic ginecolog; n. 7 mart. 1919, Zetea (HR) – m. 7 iul. 1992, TgM.

Studii: lic. la Odorhei (1939); Fac. de Medicină la Univ. din Cluj și Budapesta (1944). Medic la Spitalul Rókus din Budapesta (1944-45); a fost prizonier de război (1945-46); a lucrat la Spitalul din Odorhei (1947-53), apoi la Clinica

de obstetrică și ginecologie în TgM până la pensionare (1953-82).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szülészeti jegyzet.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész. – 480 p.
- *Nőgyógyászat.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2. rész. – 210 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

MARTONFY Ladislau; László, farmacist, prof. univ.; n. 2 iun. 1903, Gherla – m. 20 oct. 1973, TgM. Studii: lic. din Șimleul Silvaniei (1922); Univ. „Ferdinand I” din Cluj, Fac. de Farmacie (1927). Dr. farmacist (1931).

Activitate profesională: preparator, asist. univ., Fac. de Farmacie Cluj (1927-33); farmacist practicant la Cluj (1933-49); șef de catedră, prof. univ., fondatorul catedrei de chimie farmaceutică la Fac. de Farmacie IMF TgM (1949-). În activitatea de

cercetare a elaborat metode pentru obținerea de preparate uleioase de contrast (1956); a urmărit posibilitatea conservării trigliceridelor (1957); a pus la punct noi metode de dozare a sulfului elementar, lucrări pentru care i s-a acordat certificat de inovator (1956); a elaborat monografiile pentru *Farmacopeea Română*, edițiile fiind preluate și de unele farmacopei apărute peste hotare. A fost membru în col. de redacție al revistei *Farmacia* (București).

Lucrări publicate:

- *Szervetlen gyógyszerészeti kémiai jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1950-51. – 227 p.
- *Gyógyszerészeti kémia.* – Mv. : OGYI, 1959. – 1. rész : *Szervetlen vegyületek.* – 1959. – 212 p.

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *Revista medicală*, nr. 4, 1973, p. 401.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . - 4. köt. : L-Ő. – 2002.

(F. M.; A. T.)

MATEI, Dumitru, prof., inspector școlar; n. 18 iun. 1955, Ibănești. Studii: Șc. Gen. Ibănești Pădure; Lic. Silvic Gurghiu; UBB Cluj-

Napoca, Fac. de Matematică; cursuri postuniv. de informatică aplicată, UT Cluj-Napoca. Activitate profesională: prof. de matematică; dir. adj. (1985-90); dir., Șc. Gen. Gurghiu (1990-95); inspector școlar de specialitate, IȘJM (1996-); prof. gr. I (1992); membru în Comisia Centrală a Olimpiadei de Matematică; organizator al Olimpiadei de Matematică TgM (2000); Balcaniadei de Matematică TgM (2002); colaborator la *Gazeta Matematică*; autor de subiecte pentru olimpiade, concursuri de matematică. Distins cu mențiune la faza națională a Conferinței de Matematică a Studenților, Cluj-Napoca (1978). Membru fondator și vicepreș. în Soc. de Științe Matematice din România, filiala Mureș; Biroul Național al Societății de Științe Matematice din România (2002-). Hobby-uri: șah, tenis de câmp, carte de specialitate (rară).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Succes la matematică* : teste de matematică / Dáné Károly, Matei Dumitru. – Mv. : Appendix Kiadó, 2002. – 123 p.
- *Teste de evaluare pe unități de învățare*. – 2002.
- *Admiterea în învățământul superior 2002 – 2003*. – 2003.
- *BAC 2003 – Pregătire rapidă și eficientă : teste tematice recapitulative IX – XII*. – 2003.
- *Ghid de pregătire pentru examenul de bacalaureat*. – Ed. 1 și 2. – 2004 și 2005.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MÁTHÉ Ákos, medic neurochirurg; n. 6 aug. 1920, Livezeni – m. 1 iun. 1997, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. Cluj (1939); Univ. „Ferenc József” din Cluj, Fac. de

Medicină (1944). Medic secundar la secția de neurochirurgie la Cluj (1945). Medic, apoi medic primar al Clinicii de Neurochirurgie TgM. A făcut parte din delegația Crucii Roșii din România, care a acordat ajutor umanitar coreenilor după război (1955-56). Și-a continuat activitatea la Clinica de Neurochirurgie TgM până la pensionare

(1983). Domenii de cercetare: metode noi în neurochirurgie, în special tehnica operatorie a discopatiei lombare, tratarea nevralgiei nervului trigemen. Publică în: *Revista Medicală*; *Orvosi Szemle*; *Neurologie*; *Neurochirurgie*; *Psihiatrie*; *Studii și cercetări de Neurologie*; *Ideggyógyászati Szemle*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Idegkórtan / Szerkesztők* : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

(F. M.)

MÁTHÉ János, farmacist, biochimist; n. 14 ian. 1937, Deleni. Studii: IMF TgM (1961). Dr. în științe farmaceutice (1975). A lucrat la catedra de biochimie IMF TgM (1961-62); farmacist la Centrofarm din TgM (1963-66); asist. univ. (1967-80); șef de lucrări (1980-90); conf. univ. la catedra de biochimie din cadrul UMF TgM (1991-). Specializări: Ungaria (1993).

Lucrări publicate:

- *Biokémia* : egyetemi jegyzet. – TgM : OGYE, 1996-2000. – 1. köt. – 12 p. ; 2. köt. – 1997. – 186 p. ; 3. köt. – 2000. – 127 p.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de chimie medico-sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1974.
- *Egészségügyi kémia* / Mathé János, V. Bota. – Mv. : OGYI, 1983. – 413 p.

- *Lucrări practice de chimie sanitară* / Mathé J., V. Bota. – TgM : IMF, 1992. – 215 p.
- *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice.* – Timișoara, 1998.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.
- *Îndrumător de lucrări practice de biochimie* / Ștefan Hobai, Máthé Ákos. – TgM : UPM, 2000. – 188 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

MATINI Márton, medic; n. ? – m. 28 iun. 1800, Sighișoara. A fost prim medic la Sighișoara.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medica-practica de daemonomania et ejus variis speciebus.* – Viennae : typis Sonnleithnerianis, 1782. – IV, 73 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.

(F. M.)

MÁTYÁS Mátyás, medic chirurg, prof. univ.; n. 26 febr. 1888, Borsec (HR) – m. 31 dec. 1956, TgM. Studii:

Șc. Primară Ditrău; primii ani de lic. la Budapesta, apoi Brașov (1905); Univ. „Ferenc József” din Cluj, Fac. de Medicină (1910). Obține titlul de dr. (1911); numit preparator la Clinica Dermatologică; asist. univ.

la Clinica de Ginecologie și Obstetrică, apoi la Clinica Chirurgicală Cluj (-1918); în paralel s-a specializat în chirurgie maxilo-facială la Graz (Austria); medic primar chirurg la Spitalul „Karolina-Crucea-albă” din Cluj (1919-23); deschide Sanatoriul „Parc” din Cluj, unde a lucrat ca medic primar și dir. (1923-48); medic primar chirurg la Spitalul de Stat nr. 4 Urgență din Cluj; prof. univ. la catedra de chirurgie, Fac. de Medicină din cadrul IMF TgM, până la sfârșitul vieții (1948-56). Activitate științifică bogată în domeniul chirurgiei digestive și ginecologice. A publicat peste 160 de lucrări științifice în diferite reviste medicale: *Archiv für Klinische Chirurgie*; *Zentralblatt für Chirurgie*; *Zentralblatt für Gynäkologie*; *Deutsche Medizinische Wochenschrift*; *Wiener Medizinische Wochenschrift*; *Erdélyi Orvosi Lap*, *Gyógyászat*, *Tudomány és Haladás*, *Magyar nőgyógyászat*; *Therápiás közlemények*. Iubitor de literatură a scris și o piesă de teatru, *Medicul*; era un mare meloman și un violonist dotat.

Lucrări publicate:

- *Kórházi életkép* : Színmű egy előjátékban és négy felvonásban. – [Kolozsvár] : Ateliere grafice din Cluj, [1948]. – 56 p.
- *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1950. – 1. köt. – 57 p.
- *A fej, a nyak, mellkas és hasüreg felső részének sebészete.* – Mv. : OGYI, 1950. – 74 p.
- *A rectum sebészeti betegségei.* – Mv. : OGYI, 1950. – 97 p.
- *Általános sebészeti pathologia és saebészeti propedeutika.* – Mv. . OGYI, 1953.

- în colaborare:

- *Sebészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* - 1. rész : *Általános sebészet pathologia.* – 239 p.; 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.
- *Részletes sebészet.* – Mv. : OGYI, 1954. - 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete.* – 151 p.; *A mellkas sebészete.* – 147 p.
- *Sebészet.* - Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete.* – 309 p.

- *Sebészet* : Részletes rész / szerk. Mátyás Mátyás. – Mv. : OGYI, 1957. – 252 p.
- *Chirurgie*. – București : Editura Medicală, 1955-1959. – Vol. 1. – 1955. – 581 p.; Vol.2. – 1956. – 547 p.; Vol. 3. – 1956. – 627 p.; Vol. 4. – 1958. – 476 p.; Vol. 5. – 1959. – 580 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban*. – TgM, 1994.
- *Vieți dedicate omului: personalități medicale clujene*. Vol. 2. – Cluj-Napoca, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – Cluj-Napoca, 2000.

(A. T.; F. M.)

MÁTYÁS-ÁDÁM Sára
VEZI: ÁDÁM Sára

MÁTYUS György, medic; n. ? – m. mart. 1821, TgM. Medic practician la Tg.M.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medica de haemorrhoidae*. – Viennae: typis Antonii de Haykul, 1815. – 60 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József, Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 / Györy Tibor.* – Budapest, 1900.

(F. M)

MÁTYUS István, medic; n. 1725, Chibed – m. 6 sept. 1802, TgM. Studii: la Col. Ref. din TgM (1743); Univ. la Göttingen, Marburg, Viena și Utrecht, unde a obținut diploma de medic (1756). S-a întors la TgM (1757), a devenit prim-medic al scaunului Mureș și al Târnavei și cons. la Curtea de Apel.

A primit titlul de nobil de la împărăteasa Maria Terezia (18 apr. 1765).

Autor al mai multor lucrări de medicină, a fost precursor al igienei, unul dintre primii

balneologi din Transilvania. A scris prima carte de dietetică în lb. maghiară. S-a preocupat și de educația fizică. A înzestrat prin donație Col. Ref. din TgM cu prima tipografie din oraș (1802) și cu cele 1326 de volume din biblioteca personală.

Lucrări publicate:

- *Positiones medicae inaug. num. LX de irritabilitate et aliis quibusdam medicinae capitibus...* – Trajecti ad Rhen : ex offic. Joan. Bredelet, 1756. – XII, 68 p.

- *Dissertatio medica theoretico-practica de melancholia universali et hypochondriaca*. – Trajecti ad Rhen, 1756. – VIII, 4, 65, 3 p.

- *Diaetetica, az az : a` jó egészség` megtartásának módját fundamentumosan elé-adó könyv*. 2 darab. – Kolo`sváratt : Nyomt. Páldi István által, 1762-1766. – 1. darab. – 1762. - XVIII, 519, 13 p.; 2. darab. – 1766. - XLII, 495, 14 p.

- *Vándorló levél*. – Posonyban, 1781.

- *Ó és új diaetetica, az az : az életnek és egészségnek fenn-tartására és gyámolgatására, Istentől adattetott nevezetesebb természeti eszközöknek a` szerint való elé-számlálása, a` mint azokra reá kaptak, és eleitől fogva mind ez ideig magok károkra vagy hasznokra vélek éltek az emberek*. Mellyben, hat darabokra intézve, a` maga elébbi diaeticájának első darabját bővebben ki-magyarázta; és sok ide tartozó régi szokásokkal `s jeles történetekkel megvilágosította, `s egyszer`smind a` természetnek szentséges helyeire – is maga feleinek sok helyyeken a` jeget megtörte; úgy hogy, ennyi részben e` munka, természet` historiája gyanánt is szolgálhasson. – 6 köt. – Pozsony : Fűskúti Landerer Mihály` költségeivel és betűivel, 1787-1793. – 1. [köt.] – XXX, 463 p. : 1f. portr.; 2. [köt.] – XLVIII, 489 p.; 3. [köt.] – 1787 – IV, LXXII, 419 p.; 4. [köt.] – 1789. – XII, XXXVI, 499 p.; 5. [köt.] – 1792. – XXIV, 768 p.; 6. [köt.] – 1793. – XXIV, 788 p.

- în colaborare

- *Falusi emberek patikája* : a falun lakó minden keresztény valláson lévő tisztelendő paphoz, melyben a falusi embereknek leg-nevezetesebb nyavalyáinak orvoslások irattak meg. / A parajdi tsászári és királyi tekintetes nemes só – tisztség

mellett lévő királyi seb-orvos benedeki Enyedi ó János által; Az érdemes közönséghez Mátyus István orvos doktor n. Maros Széknek rendes physikussa; Minden rendben lévő ember társimhoz Horváth Mátyás M. T. K. M. Vásárhelyi orvos doktor, és nemes Maros Széknek hütös adfessor; Maurer Samuel, Mauksch Tobiás urnak a M. Vásárhelyi Patikában lévő provisor. – [Kolozsvár] : Nyomatott a könyv-szerzőnek tulajdon maga költségével, 1801. – 272 p.

Referințe:

- *Üdvözlő latin vers Mátyus István medicushoz* / Benkő Mihály. – 1757.
- *Memoria Hungarorum et Provincialium / scriptis editis notorum, qvam excitat Alexius Horányi.* – Viennae : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae posoniensis, 1776. – 3 vol. – Pars 2. – 1776.
- *Magyar írók* : Életrajz-gyűjtemény / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.; 2. köt. – 1858.
- *Vasárnapi Újság* 33. sz., 1864.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete* : 1472-1875 / Szinyei József; Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar orvostudományi irodalom 1770-ig* / Ismerteti dr. Maizner János tanár. – Kolozsvárt : Nyomatott a Magyar Polgár Könyvnyomdájában, 1885. – 32 p.
- *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 1-14. köt. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *Másoknak világitva* : Mátyus István életregénye / Spielmann József. – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1969;
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv. : Mentor, 1998.
- *275 éve született Kibédi Mátyus István* : A 2000. július 15-16. Kibéden tartott tudományos emlékgyűlés anyaga / Összeállította dr. Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2001. – 83 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- *Másoknak világitva* : Mátyus István életregénye / Spielmann József. – [2. kiad.]. – Székelyudvarhely, 2001. – 181 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- *Népújság* 26 szept. 2001.
- *Kibédi Mátyus István halálának 200. évfordulójára* / Összeállította dr. Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2002. – 132 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- *Betekintés Kibédi Mátyus István Diateticáiba* / Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2002. – 318 p. - (Kis-Küküllő völgye).
- Székelyföld, 9.sz., 2002. szept., p. 92-115.

- *Népújság* 10 szept. 2002.
- *Népújság* 11 szept. 2002.
- *Népújság* 13 szept. 2002.
- *Népújság* 17 szept. 2002.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . – 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

MAURER I. Gyula, matematician, prof. univ.; n. 18 ian. 1927, Târnăveni. Studii: gimnaziale în limba română la Cluj (1933-36) și la Arad (1936-37); Col. Ref. din Cluj (1937-40); Col. Ref. din Aiud (1941-43); Gimnaziul Unitarian din Cristuru Secuiesc (1943-45); și-a luat bacalaureatul la Cluj (1946); diplomat univ. în specialitatea matematică (1950) și economie (1952) la Univ. „Bolyai” Cluj. Obține titlul de dr. în matematică (1967), pe baza cercetărilor din domeniul algebrei topologice. Și-a început cariera la Univ. „Bolyai” ca preparator încă în timpul studenției (1947); asist. univ. (1949); lector univ. (1953); în urma evenimentelor din 1956 a fost eliberat din funcție (1958); își continuă activitatea ca cercetător la UBB (1960-63); reprimește catedra (1963-83); conf. univ. (1969); apoi prof. univ. A predat și la I Ped. de 3 ani din TgM (1963-70). Se mută în Ungaria (dec. 1983). Predă la I Ped. din Nyíregyháza; prof. univ. (1985) și dir. al Institutului de Matematică al Univ. din Miskolc (1985-88); a ieșit la pensie ca prof. univ. (1992) și ca cercetător extern la Institutul de Cercetări Matematice al Academiei Maghiare (2000). Este co-redactor șef al revistei maghiaro-austriece *Mathematica Pannonica* (1990). Studiile științifice în limbile română, maghiară, germană, franceză, italiană, engleză, rusă le publică în: *Matematikai és Fizikai Lapok, Studii și cercetări științifice Iași, Studia Scientiarum Mathematicarum Hungarica, Rendiconti del Circolo Matematico di Palermo, L'insegnamento della Matematica e della Scienze integrate, Mathematica Pannonica, Fuzzy Sets and Systems (USA), Karachi Journal of Mathematica (India)*. Studiile sale de popularizare a științei apar în : *A Hét,*

Matematikai és Fizikai Lapok, Korunk, Korunk Évkönyv.

Lucrări publicate:

- *Algebra.* – Kolozsvár : Bolyai Tudomány egyetem, 1957. – 394 p.
- *Matematikai kislexikon.* – Bukarest : Kriterion, 1983. – 607 p.

- în colaborare:

- *A relatióelmélet elemei* / Maurer Gyula, Virag Imre. – Kolozsvár, Cluj : Dacia, 1972. – 80 p.
- *Bevezetés a struktúrák elméletébe* / Maurer Gyula, Virag Imre. – Kolozsvár, Cluj : Dacia, 1976. – 316 p.

Referințe:

- *Studia UBB. Index alphabeticus 1964-1970.* – 1972.
- *Korunk évkönyv* 1974.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 -. - 3. köt. : Kh-M. – 1994.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Matematikus a XX. század viharában* : Maurer Gyula életpályája / Kiss Sándor. – Kolozsvár : Erdélyi Múzeum-Egyesület; Marosvásárhely: Appendix Kiadó, 2003.

(F. M.)

MĂRCULEȚ, Ioan, prof. de matematică; n. 1844, Ceangăul Mare – m. 1895, Grebenișul de Câmpie. Studii lic. la Blaj; teologice la Viena („Sf. Barbara”) și restul la Blaj. Între anii 1869-78 a fost prof. de matematică, limbă greacă și limbă germană la Blaj; trece Carpații la Bârlad unde continuă să predea. Revine ca preot în Grebenișul de Câmpie, unde va rămâne până la moarte. Colaborează la Foaia școlastică și bisericească din Blaj; Revista catolică.

Lucrări publicate:

- *Manual de aritmetică pentru clasele inferioare.* – Blaj, 1877.

Referințe:

- *Enciclopedia Română* / C. Diaconovici. – Sibiu, 1904.
- *Descălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940.
- *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940.
- *Bibliografia românească modernă* / (1831-1918). – Vol. 3 [L-Q]. – București, 1989.

(A. T.)

MENTOVICH Elek, dir. de bancă; n. 1851, Nagykörös (Pesta) – 11 nov. 1899, TgM. Studii: IP din Buda. Contabil la Banca

Comercială de Credit a Transilvaniei din TgM, mai târziu devenind dir. al băncii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Teljes gyakorlati számtan:* Kiskereskedők, gyárosok, iparosok számára, ugyszintén a gyakorlati pályára készülők öntanulására és kereskedelmi iskolák használatára . . . – A 2. kiad. után ford. Szász Károly, Mentovich Elek és Szabó Incze. – Pest : nyomt. és kiadja Heckenast Gusztáv, 1872. – XIV, 408 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

(F. M.)

MENTOVICH Ferenc, gânditor materialist, poet, prof.; n. 19 apr. 1819, Dobrie (BN) – m. 15 dec. 1879, TgM. Studii elementare la Năsăud și Dej, gimnaziale la Aiud (1837). A fost preceptor la familia prof. Szász Károly,

unde a găsit o atmosferă prielnică pentru a începe să scrie poezii. A continuat la Aiud cu studii de filozofie și de drept (1841); de matematică și științe naturale la Viena și Berlin (1841-43), unde audia prelegerile prof.

Ohm și Magnus. A fost preceptor la familia baronului Kemény din Galda. S-a căsătorit și își susținea familia cu lecții particulare la Pesta; a fost invitat prof. la gimnaziul din Nagykörös (1850-56). A fost urmașul lui Bolyai Farkas la catedra de științe naturale și matematică a Col. Ref. din TgM timp de 23 ani, până la moarte (1856 - 1879). A fost filozof, pedagog, poet, redactor, publicist, autor de manuale școlare. A redactat prima revistă de știință și literatură târgumureșeană *Marosvásárhelyi Füzetek* (1858-60); *Napi Közlöny* (1864); a colaborat la cotidianul *Székely Közlöny* 1867-68); a fost

prim-redactor la *Székely Hírlap* (1873-74). A publicat poezii, fragmente de jurnal, studii de științe naturale, necroloage în periodicele vremii din țară și din orașe germane.

Lucrări publicate:

- *Unio-dalok* : verssek. – Kolozsvár, 1847.
- *Száráz lombok* : Természet, szerelem, élet és haza : verssek. – Pest, 1854.
- *Halotti bucsú-hangok* : Alkalom szerint írta fölkerésre és összeszedve kiadta. – Kecskemét: Gallia Fülöp. Nyom. Szilády Károlynál, 1856. – 192 p.
- *A természettan elemei* : Népiskolai használatra. – Mv. : Wittlich J., 1865. – 70 p.
- *Új világnézet* : A Moleschott-Vogt- és Büchner-féle materializmus tanairól – Mv. : Wittlich József bizománya, 1870. – XVI, 149 p.
- *Az egész és a törtszámokkal való számítás kézikönyve* : Iskolai és magánhasználatra. – Kolozsvár : nyomt. És kiadta Stein János, 1873. – IV, 128 p.
- *A természettan elemei* : Népiskolák használatára. – 2. kiad. – Mv. : Wittlich József, 1876. – 70 p.
- *Az új világnézet*. – 1953.
- **în colaborare:**
- *Magyar emléklapok 1848. és 49-ből* / Irják : A..., Berecz K., ... Mentovich F. – Pest: Landerer és Heckenast sajtátja, 1850. – 1. köt. - 1850. – 484 p.
- *A természet könyve, magában foglaló* : természettant, csillagászatot, vegy-, ásvány-, föld-, életmű-, növény- és állattanokat. A természetismeret minden barátainak, különösen a gymnasiumok és feltanodák növendékeinek ajánlva./ Schoedler Frigyes 6. kiadása után magyarrá tették Jánosi Ferencz, Mentovich Ferenc és Szász Károly. – Pest, 1853.
- *Három öszinte szó*: Röpirat / Mentovich Ferenc; Szász Róbert. – Mv., 1870.
- *Teljes gyakorlati számtan* : Kis-kereskedők, gyárosok, iparosok számára, úgyszintén a gyakorlati pályára készülők öntanulására és kereskedelmi iskolák használatára. / Írta Karner János. – A 2. kiad. után fordították Szász Károly, Mentovich Elek és Szabó Incze,

Mentovich Ferenc felügyelete alatt. – Pest, 1872. – XIV, 408 p.

Referințe:

- *Magyar írók : Életrajz-gyűjtemény* / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 2 vol. – 1. köt. – 1856.; 2. köt. – 1858.
- *Ország Tükre. Pest. 20. sz., 1863.*
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Erdélyi Protestáns Közlöny* 51.sz., 1879.; Fővárosi Lapok 289.sz., 1879.
- *Fővárosi Lapok* 291.sz., 1879.
- *Vasárnapi Ujság* 51. sz., 1879.
- *Vasárnapi Ujság* 2.sz., 1880.
- *Az utolsó Istenhozzád* : Halotti beszéd / Írta és Mentovich Ferencz ref. főtanodai tanár ravatalánál 1879. decz. 17-én elmondta Lénárt József tanár. – Mv. : Nyomtatta Imreh S. a ref. főtanoda betűivel, 1880. – 12 p. - Függelékül életrajzi adatok.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p.463-467.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 18. köt. : Maác János-Myskovszky Viktor. – 1999.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. – Budapest, 2001- . – 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

MENTOVICH Ferenc, prof., n. 23 apr. 1859, TgM – m. 28 nov. 1934, Nagykovács (Ungaria). Studii: de științe naturale la Cluj; dr. în filozofie (1884); face o călătorie de studii la Paris. Asist. univ. la Univ. din Cluj, la catedra de Științe Naturale (1885-87); prof. la Gimnaziul din Nagykovács (1887-23). Publică articole de botanică în reviste de specialitate.

Lucrări publicate:

- *A növénybél szövettanához, különös tekintettel a kétszíkűekre.* – Kolozsvár, 1885.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái /* Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 18. köt. : Maác János-Myskovszky Viktor. – 1999.

(F. M.)

MÉSZÁROS Géza, medic stomatolog; n. 1 dec. 1920, Corund – 3 ian. 2004. A fost asist. univ. la IMF TgM (1945-1952); șef lucrări; conf. univ.; prof. univ. până la pensionare (1960-?) la Clinica de Chirurgie buco-maxilo-facială TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Stomatologiaci jegyzet /* Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv. : OGYI, 1954. – 142 p.
- *Fogászat: egyetemi jegyzet /* Csögör Lajos, Guzner Miklós, Mészáros Géza. – Mv. : OGYI, 1958. – 152 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

METZ István, medic; n. 8 mai 1894, Budapesta – m. 10 mai 1983, TgM. Studii: a obținut diploma de medic la Univ. „Pázmány Péter” Budapesta (1924), apoi la Iași (1930). Medic internist la Sanatoriul din TgM, (1928-34); medic la Asigurări Sociale TgM (1940-47); medic șef la Policlinica TgM (1948-49); fondator și conducător la Catedra de istoria medicinei IMF TgM (1949-52); șeful Policlinicii studențești TgM până la pensionare (1954-69).

Lucrări publicate:

- *Blanka* : Novellák. – Mv. : Kosmos Kiadó, 1920. – 77 p.
- *Jánoska. A gyárigazgató* Két egyfelvonásos. – Bukarest: Állami Könyvkiadó, 1949. – 71 p.
- *Orvostörténeti előadások.* – Mv. : OGYI, 1950. – 193 p.
- *Orvostörténelmi előadások.* – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 1. köt. : *Az orvostudomány fejlődése a kapitalizmusig.* – 1951. – 124 p.; 2. köt. : *Az orvostudomány a kapitalizmusban és a szocializmusban.* – 1952. – 203 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

METZ Olga, preparator (1953-54); asist. univ. la IMF TgM (1954-83) și la Clinica de Pediatrie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 2 köt. – 265 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

MICLE, Felician, botanist; n. 9 mart. 1933, TgM. Studii: Lic. „Andrei Șaguna” Brașov (1951); Fac. de Științe Naturale a Univ. din Cluj (-1956). Dr. în științe biologice (1972). Studii documentare în Germania, Elveția și Franța. Activitate profesională: asist. univ. la catedra de fiziologia plantelor (1956-59); se transferă în 1959 la Grădina Botanică „Al. Borza” a UBB din Cluj-Napoca, unde este dir. între 1997-2000. Publică lucrări științifice și de popularizare în periodice din țară și străinătate; alcătuiește pentru publicul vizitator o diaporamă: „Grădina celor cinci continente” cu diapozitive însoțite de comentarii de specialitate și muzică adecvată.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Grădina Botanică din Cluj* : ghid. – 1978.
- *Mediul ecologic și educația contemporană.* – 1979.
- *Le Jardin Botanique „Al. Borza” Cluj-Napoca, Roumanie.* – 1997.
- *Flora și vegetația rezervației naturale Defileul Crișului Repede.* – sa.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 203.

(A. T.)

MIHALI, Adriana, medic; n. 20 ian. 1969, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 1, TgM; Lic. „Unirea”, TgM; UMF TgM, Fac. de Medicină (1987-93); rezidențiat în psihiatrie (1996-01). Dr. în psihiatrie cu teza: *Delirium tremens – aspecte etiopatogenetice, clinico-terapeutice și profi-lactice* (2004). Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Municipal TgM (1994-95); medic, medicină generală, Policlinica Municipală Luduș (1995-96); asist. univ., disciplina psihiatrie, UMF TgM (1996-); medic specialist (2000-). Domenii de cercetare: psihoterapia; depresia; alcoolismul maladiv. A participat la numeroase reuniuni științifice în țară și străinătate: Grecia (1997, 2002); Croația (1998); Gent (1998); Tampere (1999); Berlin (2000); Neapole (2001); Spania (2001-02); Praga (2001); București (2002); Danemarca (2002); Sinaia (2002); Paris (2003); a realizat 4 postere prezentate la diferite congrese internaționale. Specializări: România (2000). Distincții obținute: Premiul „Petre Brânzei” al APR (2000); Premiul „Award Educational Workshop” al Institutului Lundbeck (2000); Premiul 2 pentru posterul „*Delirium tremens complication of Alcoholism*”, Berlin (2001); bursieră la Al XII-lea Congres al WPA (Japonia, 2002); Școala de vară, Berlin (2000, 2002); Al 3-lea Forum Maudsley (Londra, 2003). Membru fondator și preș. (1999) în AMRPR; APR (2001-); Asoc. Română de Terapie Familială (1997-); Asoc. Română de Studiu al Personalității (2000-); AEP (2003-); WPA (1998-); membră și preș. (2001-2002) EFPT; ANEP (2003-); membru fondator, WAYPT (2003-); ISSPD. Hobby-uri: pictura, călătoriile.

Lucrări publicate:
- în colaborare:
• *Comportamentul deviant în relațiile socio-familiale.* – 1998.
• *Coordonatele actuale ale reintegrării bolnavului psihic.* – 2001.

- *Personalitatea normală și patologică. Tulburări anxioase și de dispoziție.* – 2001.
- *Tulburări afective. Comportament autolitic.* – 2002.
- *Depresiile rezistente la tratament. Actualități clinico-terapeutice* / A. Nireștean, A. Mihai. – TgM : Editura Chromatic, 2003. – 156 p.

Referințe:

- *World Who's Who.* – SUA – 2000.

(M. A.)

MIHÁLY Gábor, învățător; n. 8 aug. 1863, Neaua – m. ? Studii: Gimnaziul Ref. din TgM (1879); școala normală de stat din Cristuru Secuiesc (1882). A început activitatea la TgM, după care a fost numit la școala de stat din Bistrița, devine dir. școlii. A publicat multe articole de pedagogie școlară. A redactat *Tanügyi Értesítő* (1898-04) și a fost fondatorul foii săptămânale *Besztercei Magyar Hírlap* (1915).

Lucrări publicate:

- *A beszterce-naszódvármegyei általános tanítóegyesület 10 éves története.* – Beszterce, 1893.
- *Tíz év Beszterce-Naszódvármegye népoktatásának történetéből.* – Beszterce, 1902.
- *Visszapillantás a besztercenaszód-vármegye általános tanítóegyesülete 25 éves múltjára.* – Beszterce, 1908.
- *Jelentés a besztercei Székely Társaság 100 összejövételéről.* – Beszterce, 1911.
- *Székelyek a költők dalaiban.* – Beszterce, 1908.

- în colaborare:

- *Beszterce-Naszód-vármegye földrajza* / Mihály Gábor, Sebestyén József. – Beszterce : Kiadja a Beszterce-Naszód vármegyei általános tanítóegyesület, 1890.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 8. köt. : Löbl-Minnich. – 1902.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Vicsián János. – Új sorozat. – 18. köt. : Maác János-Myskovszky Viktor. – 1999.

(F. M.)

MIKÓ István, topograf, geodez; n. 9 iul. 1929, TgM – m. 7 oct. 2001, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM; diploma de topograf la Institutul Agronomic Cluj (1951). Inspector de cadastru al Raionului Salonta (1951-57); raportor de irigație al Gospodăriilor de Stat Jud. Bihor (1957-62); topograf la Hidrocentrala Argeș (1962-66); inspector de irigație în jud. BH (1966-72); Dir. Apelor TgM (1973-83); ing. la Întreprinderea de Ameliorarea Solului TgM (1983-89). S-a stabilit în Ungaria (1990). Studii din domeniul vânătorii apar în: *A Hét; Nimrod; Erdélyi Tudósítások*.

Lucrări publicate:

- *Vadászkönyv*. – Bukarest : Kriterion, 1984.
- *Ahogy lehetett...* Vadászemlékek Erdélyből. – Budapest : Nimród, 1994. – 190 p.
- *Vár állott, most kőhalom* : Emlékképek, gondolatok az erdélyi magyar földbirtokosok életéről. – Kolozsvár : Erdély Református Egyházkerület, 1996. – 123 p.
- *Vadászkalandok a csodák országában*. – Csíkszereda : Pro-Print, 1997. – 152 p.

- în colaborare:

- *Antologia de vânătoare*. – 1979.

Referințe:

- *Români ai magyari irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt. : Kh-M. – 1994.
- *Kortárs magyar írók, 1945-1997*. – Budapest : Enciklopédia, 1998-2000. – 2. köt. : K-Z. – 2000.

(F. M.)

MISKOLCZY Dezső, medic, neurochirurg, prof. univ.; n. 12 aug. 1894, Baja – m. 31 dec. 1978, Budapesta. Studii: Lic. la Baja; a început studiile univ. în 1911, dar abia în 1919 a terminat din cauza primului război mondial. Ca bursier al Fundației Rockefeller a

continuat studiile și a lucrat ca cercetător la Madrid în Institutul „S. Ramon Y Cajal.” A fost numit prof. și dir. la Univ. din Seghedin (1930-40); șeful catedrei de neurochirurgie la Univ. Cluj și dir. Clinicii de boli mintale

și neurologie (1940-45). Prof. univ. la Facultatea de Medicină, Univ. „Bolyai” din TgM. (1945-47). Unul din fondatorii IMF TgM; prof. univ., predă endocrinologia (1949-53); dir. al Clinicii de Neurologie, Psihiatrie și Neurochirurgie până la reîntoarcere în Ungaria (1947-64); dir. al Centrului de cercetări din TgM al Acad. Române (1954-64). Dir. al secției de neurologie a Institutului de perfecționare a medicilor din Budapesta (1964-69); șef de catedră; prof. univ. la Budapesta. Domeniul principal de cercetare: neuropsihiatrie, neuropatologia. Membru în Academia Română; Academia de Științe Maghiară (1939-49, 1958-78).

Lucrări publicate:

- *A haladottabb kor öröklődő elmebetegségei*. – Budapest : Studium, 1934. – 119 p.
- *Az egyetem és a város. Az egyetem hivatása*. – Mv. : Bolyai Nyomda Kft. Nyomása, 1946. – 19 p.
- *Az egyetem és az egyetemi munka*. – Mv. : Bolyai Nyomda Kft. Nyomása, 1946.

- în colaborare:

- *Histopathologie d. Neurons* / Miskolczy Dezső, Schaffer Károly. – Szeged, 1938.
- *Die klinische Ruhr und das Nervensystem*. – Budapest, Leipzig, 1940.
- *Endokrinológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 280 p.
- *Ideg- és elme'rtani előadások*. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. rész: *Ideggyógyászat*. – 1. füzet. – 310 p.; 2. füzet. – 383 p.; 2. rész: *Elmekörtan*. – 175 p.
- *Ideg- és elme'gyógyászat*. – 3. kiad. – 1. rész, 1 füzet. – 360 p.; 2. füzet. – 423 p.
- *Morfologia sistemului nervos* / red. Ion T. Niculescu. – București : Editura Medicală, 1957. – 787 p. – În lb. rusă, 1963.
- *Ideg- és elmekörtani előadások* / Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. rész: *Elmekörtan*. – 194 p.
- *Idegkörtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.
- *Neurologia* : manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 866 p.
- *Cercetări medicale*. – 1968.

• *A bel- és ideggyógyászat határterületi kérdései.* – Budapest, 1968. – În lb. germ., 1972.

• *Schaffer Károly.* – Budapest, 1973.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A magyar sebészirodalom bibliográfiája : A sebészt érdeklő folyóirat-közlemények, 1908-1938; Orvosi könyvek és orvosi monográfiák, 1900-1938 / Összeállította Novák Ernő.* – Budapest, [1939].
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991).* – 1994.
- *Viharban : Száz éve született Miskolczy Dezső : Tanulmányok a marosvásárhelyi felsőfokú oktatás múltjáról és jelenéről.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinyeyi József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János.* – Új sorozat. – 18. köt. : Maáczy János-Myskovszky Viktor. – 1999.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor.* – Piliscsaba – Budapest, 2002.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001. - 4. köt. :L-Ö. – 2002.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(F. M.)

MOCAN, Simona Liliana, medic; n. 21 mai 1970, Iernut. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1980-84); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1984-88); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1989-95). Activitate profesională: medic rezident (1996-99); medic specialist (1999-2004); medic primar (2004-) în cadrul

Laboratorului de Anatomie Patologică a Spitalului Clinic de Urgență TgM. Activitate de cercetare în domeniul patologiei: afecțiunile tumorale și netumorale ale aparatului digestiv, ale capului și gâtului, ale aparatului genital și ale

glandei mamare; participă la 32 de simpozioane și congrese naționale și internaționale.

Specializări: București (1996, 2000); Cluj-Napoca (1997); TgM (1997, 2000); Istambul (2001); Amsterdam (2002). Distinsă cu mențiune și premiul II pentru două comunicări susținute la Iași (2000) și TgM (2003). A publicat studii de specialitate în reviste precum: *Revista de Medicină și Farmacie* (1998); *Jurnalul Român de Patologie* (1999-02); *Virchovs Archiv* (1999, 2003); *Journal of Medicine and Biochemistry* (2000); *Romanian Journal of Gastroenterology* (2000); *Archives of the Balkan Medical Union* (2002); *Obstretica și Ginecologia* (2002); *Revista Medico-Chirurgicală* (2002). Membră în Soc. Națională de Morfologie Normală și Patologică (1996); Academia Internațională de Patologie (1996); Working Group-ul European de Patologie Ginecologică (2001); Working Group-ul European de Patologie Cap și Gât (2002); Working Group-ul European de Patologie Digestivă (2002). Hobby-uri: lecturi, călătorii și muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Atlas color de histopatologie / S. Stolnicu, D. Rădulescu, S. Mocan.* – Iași : Polirom, 2001. – 500 p.
- *Patologia colului și a corpului uterin.* – 2003.

Referințe:

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

MOCIAN, Ioan, ing. mecanic; n. 6 ian. 1954, Năoiu (CJ). Studii: Lic. Sărmaș (1968-72); Fac. de Mecanică, Cluj-Napoca (1972-77). Dr. ing. cu teza: *Contribuții la generarea tehnologică a suprafețelor neanalitice* (2001). Activitate profesională: ing. mecanic stagiar; ing. mecanic principal; șef de birou, Întreprinderea „Electromureș”, TgM (-1993); lector univ., UPM TgM (1993-). Domenii de cercetare: utilizarea calculatorului în inginerie. Participă la peste 20 de conferințe, simpozioane; autor și coautor a numeroase studii și articole publicate în reviste de specialitate: *Construcția de mașini* (1986); *Hello Cad Fans* (1997-99);

CAD Report (1998); *Tehnică și tehnologie* (2002). Specializări: Iugoslavia (1988); Germania (1990); Olanda (1992); Franța (1998); Anglia (2001). Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: sport, grădinărit.

Lucrări publicate:

- *Proiectarea tehnologică asistată de calculator în construcția de mașini.* – TgM : UPM, 1999. – 175 p.

- *Modelare spațială* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 85 p.

- în colaborare:

- *Tehnomus '85* (1985; Suceava). – Suceava, 1985.

- *AutoCAD – Desenare plană* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă. – TgM : UPM, 2000. – 60 p.

- *AutoCAD – Modelare spațială.* – 2000.

- *AutoCAD – Programare în AutoLISP* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă, K. Albert. – TgM : UPM, 2001. – 92 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MÓDY István, medic, neurolog; n. 15 mart. 1957, TgM. Studii: univ. la IMF TgM (1976-78); Univ. of British Columbia, Vancouver (1980-85). A obținut BSc în 1981, PhD 1985 la Univ. British Columbia Vancouver (Canada). A lucrat ca bursier post-doctoral la Institutul de psihiatrie Max Planck (1985-86), la Secția de Neurologie a Spitalului Toronto Western Hospital Playfair (1986-88); Șef de lucrări la catedra de neurologie la Fac. de Medicină a Univ. Stanford (1988-93); Doc. în neurologie și anesteziologie la Univ. Texas (1993-95); prof. de fiziologie și neurologie la Univ. California Los Angeles (1995-). Distins cu premiul „John Charles Polanyi” (1988); premiul „Alfred Hauptmann” (1988); Premiul „Michael” (1999); Premiul „Jacob Javits” (2001). Domenii de cercetare: sisteme receptoare în sistemul nervos central. Publică în: *Nature* (1987, 1994, 1998); *Science* (1996); *Nature Neurosci* (2001). Membru în Academia de Științe Maghiară (MTA) (2001-); Soc. de Neurologie (1983); Uniunea Alianța pentru Dezvoltarea Științei

(1988); CBR (1989); Soc. Americană de Epilepsie (1992); Soc. de Fiziologie (1996).

Lucrări publicate:

- *A GABAerg rendszer működése a központi idegrendszerben:* – discurs de inaugurare la Academia de Științe Maghiară, 19 martie 2002.

- în colaborare:

- *The Cortical Neuron*. – Oxford : Oxford University Press, 1995.

Referințe:

- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001. - 4. köt. : L - Ö. – 2002.

- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(F. M.)

MÓDY Jenő; Eugen, medic, biochimist, prof. univ.; n. 22 mai 1927, TgM – m. 30 sept. 1999, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1946); diploma de medic la IMF TgM (1952). Dr. în științe medicale (1966). Asist. univ. la catedra de biochimie la IMF TgM (1953-57); șef de lucrări la catedra de fiziologie și biologie (1957-62); șef al Institutului de Biochimie și al Laboratorului Central al Clinicilor (1962); conf. univ.; prof. univ. Domenii de cercetare: fiziologia și modificările patologice ale proteinelor, glico- și lipoproteinelor. Peste 150 de articole publicate în: *Orvosi Szemle; Medicina internă; Viața medicală; Fiziologia normală și patologică; Morfologia normală și patologică; Revue Roumaine de médecine interne; Nature; Strahlentherapie; Orvosi Hetilap; Kisérletes Orvostudomány* etc.

Lucrări publicate:

- *Anatómiai, élettani jegyzet gyógyszerész-hallgatók számára.* – Mv. : OGYI, 1959.- 146 p.

- *Anatómia, élettan* : gyógyszerészhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1964. – 180 p.

- *Klinikai biokémia:* orvostanhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1969. – 160 p.

- *Klinikai immunológia* : IV. éves orvostanhallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1981. – 141 p.

- *Az egészség és a betegség határán.* – Bukarest: Kriterion, 1981. – 293 p.

- *Klinikai biokémia.* – TgM : UMF, 1993. – 90 p.

- *Curs de biochimie clinică* : laborator clinic. – TgM : UMF, 1999. – 214 p.
- *A molekulák és az élet.* – Kolozsvár : Dacia, 1990. – 223 p.
- *Klinikai biokémia* : gyógyszerészhallgatók számára. – Mv. : OGYE, 1994. – 90 p.

- în colaborare:

- *Orvoslás a XX. század végén.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p
- *Curs de biochimie clinică* / Mody Eugen, Minodora Dobreanu. – TgM : UMF, 1999. – 214 p.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981.- . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők.* – 1. füzet. – 1996.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

MOISOIU, Adrian, ing. mecanic; n. 15 ian. 1938, Iași. Studii: IP Cluj, Fac. de Mecanică (1961); IP București, Fac. Tehnico-Economică (1969). Dr. în științe tehnice cu teza: *Utilajul și tehnologia prelucrării la cald*. Activitate profesională: ing. stagiar-șef secție, Electromureș, TgM (1961-66); dir. adjunct Grupul Școlar MIU TgM (1966-72); dir. Lic. Industrial pentru Construcția de Mașini TgM (1972-78); șef lucrări, UPM TgM (1978-00); prof. gr I (1976); manager sistem-calitate MC (certificat ARC) (1999). Autor a 11 cărți, cursuri și îndrumare univ.; a scris 18 studii, articole și comunicări publicate în țară și străinătate; 21 contracte de cercetare științifică; 6 inovații; numeroase articole în presa locală și națională. Deputat PRM din 2000; membru PRM; preș. Cons. MS (1991); secretar al Comisiei de Buget – Finanțe – Previziuni (1996-22); secretar executiv al PRM pentru relația cu sindicatele, patronatul și ONG-urile (2001-); membru, Cons. MS (1996-00); membru în Comisia de Învățământ, Tineret și

Sport a CD; membru, prim vicepreș, filiala Mureș, Uniunea „Vatra Românească” (1990-91). Autor a 10 cărți, cursuri și îndrumare univ., 18 studii, articole și comunicări publicate în țară și străinătate; a realizat 21 de contracte de cercetare științifică și 6 inovații. Distins de două ori cu „Medalia Muncii” (1963, 1972); titlul „Șef de lucrări evidențiat” (1989). Hobby-uri: muzica de operă, șah (candidat de maestru de șah prin corespondență).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1982. – 226 p.
- *Tehnologia materialelor. Îndrumător pentru lucrări de laborator* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1983. – 280 p.
- *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1986. – 116 p.
- *Studiul materialelor. Îndrumar pentru lucrări practice* / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1996. – 99 p.
- *Studiul materialelor* / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1999.
- *Tratamente termice* : curs / T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 140 p.
- *Tratamente termice* : îndrumar / T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 76 p.
- *Tehnologia materialelor* : curs / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 350 p.
- *Tehnologia materialelor* : îndrumar / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 240 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani.* – 1994.
- *Who's Who în România.* – 2002. – p. 416.

(A. T.)

MOKOS Kálmánné

Vezi: **VASS Jolán**

MOLDOVAN, Dumitru, medic; n. 26 oct. 1953, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1960-72); Fac. de Medicină, IMF TgM (1972-78); studii postuniv.: Academisch Yiekenbuis Groningen, Olanda (1992, 1995); Cleveland Clinic Foundation SUA (1995); Allergy Research Foundation Los Angeles, SUA (1997). Dr. în medicină cu teza: *Studiul efectelor unor noxe industriale chimice inhalative asupra reactivității bronșice* (1998). Activitate profesională: medic intern (1978-80); medic dispensar rural, Stoenești, Vâlcea; asist. univ., IMF TgM, Clinica Medicală 1, ulterior Clinica Medicală (1981-); medic specialist de medicină internă (1984); medic specialist alergolog (1990-92); medic primar de medicină internă (1992-96); medic primar de alergologie și imunologie clinică (1996-); asist. univ, UMF TgM; șef de lucrări; titular al cursului de alergologie (1995-); coordonatorul compartimentului de Alergologie din cadrul Clinicii Medicale 3 TgM (1966-). Participă la congrese și conferințe naționale și internaționale de alergologie; este autor și coautor a 28 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Medicină internă* (1977-78); *Electrocardiol* (1978); *Revue Roumaine de Medicine Interne* (1978, 1980-82, 1985, 1987, 1995); *Viața medicală* (1980, 1982-83); *Revue Roumaine Medicale* (1988); *Revista de medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1998); redactor la *Revista de Medicină și Farmacie*, TgM. Specializări: Olanda (1992-93); SUA (1995, 1997). A inițiat prima linie telefonică educativă națională pentru pacienții cu astm; a conceput un site pe Internet cu programe educative pentru pacienți și medici în lb. română și maghiară; a conceput și tipărit aprox. 20.000 de pliante educative. Membru fondator al Fundației „Astma San” (1997); membru al comitetului dir. al Fundației „MediCare.”

Lucrări publicate:

- *Alergia*: diagnostic și tratament. – TgM : Prisma, 2000. – 156 p.
- *Klinikai Alergologia*. – TgM : UMF, 2004.

- în colaborare:

- *Breviar de alergologie clinică* / R. J. Radu, D. Moldovan. – TgM, 1996.
- *Curs concis de alergologie* / D. Moldovan, J. R. Vass. – TgM : Imprimeria UMF, 1997, 1998.
- *Urticaria, o provocare de diagnostic și tratament* / D. Moldovan, F. D. Popescu. – TgM : Prisma, 2002.
- *Rinita alergică* / D. Moldovan, F. D. Popescu. – TgM : Prisma, 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MOLDOVAN, Eugenia, medic; n. 19 oct. 1954, Vaidacuta. Studii: Lic. Sanitar TgM (1969-74); IMF TgM, Fac. de Medicină (1974-80). Dr. în științe medicale (2001). Activitate profesională: medic medicină gen., DMS – CEPL Toplița (HR) (1980-91); medic anatomo-patolog, Spitalul Clinic Jud. de Urgență, TgM; medic șef în promovarea sănătății la Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale (1999-02); cercetător științific gr. II (1992-). Domenii de cercetare: studiul bolilor musculare, imunitatea, tumorile stromale gastro-intestinale, miastenia gravă; participă cu lucrări de specialitate la diferite simpozioane naționale și internaționale. Publică articole și studii în diferite reviste: *Cuvântul liber* (mart. 2004); *Revista de Medicină și Farmacie* (1995, 1999).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Patologia musculaturii striate* / D. Marian, E. Moldovan. – TgM : Editura Tipomur, 2002.
- *Dr. Petru Musca. Personalitate marcantă a vieții politice și medicale românești din zona Mureș* / E. Moldovan, B. Traian. (?) – Sf. Gheorghe : Carpați, 2000. – 211 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MOLDOVAN, Iuliu, medic, prof. univ.; n. 15 iul. 1882, Bogata de Mureș – m. 19 iul. 1966, Cluj. Studii: Șc. primară și lic. la Mediaș;

Fac. de Medicină la Viena și Praga (-1906); în paralel a audiat cursuri la Fac. de Fiziologie, Științe Naturale și Drept. Membru corespondent în Academia Română (1920); repus în drepturi ca membru corespondent al Academiei Române (30 iul. 1990). Activează ca demonstrator la Institutul Anatomic-Patologic din Praga (1904-06); medic la Spitalul de garnizoană nr. 1 din Viena (1906-08); medic la Laboratorul de Igienă Comunală din Viena (1908-14); asist. la Șc. Superioară Medico-Militară din Viena (1908-15); epidemiolog șef al Armatei 2 austro-ungare (1914-18); dr. doc. patologie generală și experimentală la Fac. de Medicină din Viena; în 1918 a fost numit secretar general al Resortului Ocrotirii Sociale din cadrul Cons. Dirigent al Transilvaniei (1918-20); inspector gen. sanitar al Transilvaniei; prof. de igienă și medicină preventivă la Fac. de Medicină din Cluj (1919-47); a ocupat și diferite funcții de răspundere în domeniul medical: inspector general sanitar central (1923-24); secretar general și subsecretar de stat la MMSOS (1928-29); între 1932-47 s-a aflat la conducerea Astrei; deputat de Hunedoara și senator de Arad. S-a numărat printre întemeietorii școlii de igienă și sănătate publică din Cluj; s-a preocupat constant de crearea unei vaste rețele igienice și anti-epidemice în mediul rural și urban, aspecte înscrise în legea sanitară din 1930, inițiată de el, înființând în acest scop Institutul Surorilor de Ocrotire din Cluj; a promovat o concepție etnobiologică de ocrotire a sănătății populației; de numele său se leagă descoperirea, izolarea și utilizarea terapeutică a reticulinei (1948); publică numeroase lucrări în limbile română, germană și franceză pe teme de igienă, chimioterapie, microbiologie, biopolitică; a editat revista *Buletin eugenic și biopolitic*

(1927-45). Specializări la Institutul de Medicină Tropicală Hamburg, Institutul Pasteur din Paris, Roma; Neapole. Decorat cu „Meritul Sanitar” cls. I și „Steaua României” în grad de ofițer. Membru titular al Academiei de Medicină din București; membru în Soc. de Biologie din Paris.

Lucrări publicate:

- *Principii generale pentru organizarea sănătății publice în România.* – 1924.
- *Igiena națiunii.* – Cluj : Institutul de Igienă și Igienă Socială, 1925. – 71 p.
- *Organizarea sanitară rurală în România.* – 1940.
- *Biologia familiei și etnobiologia.* – 1942.
- *Tratat de sănătate publică.* – 1947.

Referințe:

- *Activitatea științifică la Universitatea „Regele Ferdinand din Cluj în primul deceniu (1920-1930) / I.* Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936.
- *Enciclopedia Cugetarea.* – București, 1940.
- *Tribuna.* Nr. 1, 1991, p. 3.
- *Tribuna.* Nr. 48, 1991, p. 7.
- *Vieți dedicate omului: personalități medicale clujene.* Vol. 2. – Cluj-Napoca, 1994. – p. 50-58.
- *Membrii Academiei Române 1866 – 1999 : Dicționar.* – București, 1999. – p. 346-347.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – Cluj-Napoca, 2000. – p. 211.
- *Dicționarul specialiștilor în știința și tehnica românească.* – București, 2000.

(A. T.)

MOLDOVAN, Liviu, ing. mecanic, prof. univ.; n. 11 oct. 1961, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” (1972-80); IP Cluj-Napoca (1981-86). Dr. cu teza: *Contribuții la cinematica și dinamica mecanismelor spațiale cu ghidare în șase puncte de tip III* (1996). Activitate profesională:

ing. tehnolog, IUPS, Reghin (1986-89); ing. proiectant, Centrul de Cercetare Științifică și Ing. Tehnologică pentru Mașini de Industrie Ușoară Metalotehnică TgM (1989-90); asist. univ. (1990-92); șef de

lucrări (1992-96); conf. univ. (1996-98); prof.

univ., UPM TgM (1998); secretar științific, Col. Univ. TgM (1996-98); decan, Fac. de Ing., UPM TgM (1998-99). Domenii de cercetare: mecanisme; robotică; managementul calității; vibrații mecanice. A participat la peste 50 de conferințe, simpozioane; autor și coautor a peste 70 de studii și articole publicate în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-95); *Analele Univ. din Oradea. Fascicola mecanică* (1996); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1996-97). Specializări: Franța (1996). Membru și preș. în AGIR (1996); Asoc. Română de Robotică (1996). Hobby-uri: călătorii.

Lucrări publicate:

- *Vibrații mecanice. Probleme.* – TgM : UT, 1993. – 181 p.
- *Automatizări în construcția de mașini. Roboți industriali. Conducerea.* – TgM : UT, 1995. – 81 p.
- *Automatizări în construcția de mașini. Roboți industriali. Mecanică.* – TgM : UT, 1995. – 94 p.
- *Vibrații mecanice.* – TgM : UPM, 1996. – 205 p.
- *Vibrații mecanice. Lucrări de laborator.* – TgM : UT, 1996. – 61 p.
- *Mecanica. Cinematica.* – TgM : UPM, 1997. – 144 p.
- *Mecanica. Statica.* – TgM : UPM, 1997. – 208 p.
- *Elemente de dinamica vibrațiilor.* – TgM : UPM, 1998. – 149 p.
- *Mecanica. Dinamica.* – TgM : UPM, 1998. – 177 p.
- *Mecanisme paralele.* – TgM : UPM, 1999. – 133 p.
- *Modelarea robotului paralel 6-TSC.* – TgM : UPM, 1999. – 128 p.
- *Logistică industrială* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 140 p.
- *Managementul calității. Aplicații.* – TgM : UPM, 2000. – 81 p.
- *Managementul calității* : curs. – TgM : UPM, 2000. – 181 p.
- *Auditul calității.* – TgM : UPM, 2002. – 209 p.

- în colaborare:

- *Geometrie descriptivă. Aplicații.* – 1992.
- *Manual de inginerie economică* / M. Țuțurea, L. Moldovan. – Cluj-Napoca : Dacia, 2000. – 498 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

MOLDOVAN, Roman, economist, prof. univ.; n. 14 dec. 1911, Daia – m. 17 nov. 1996, București. Studii: Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale București (-1936). Dr. în economie și statistică cu teza: *Formarea și mișcarea capitalurilor în anii 1925-38.* (1940); în 1954 i s-a acordat titlul de dr. doc. Membru corespondent (1963-) și membru titular (1990-) în Academia Română. Activează ca prof. la ISE din București (1959-64); membru în Comitetul de Stat al Planificării (-1965), evoluând de la funcția de cons. până la cea de preș.; dir. al Institutului de Cercetări Economice al Academiei Române; preș. al Cons. Național al Cercetării științifice și vicepreș. al Cons. de Miniștri (1965); preș. al Comitetului pentru Prețuri (1967-69); preș. al Camerei de Comerț și Industrie a României până la pensionare (1976). În paralel a desfășurat și activitate didactică univ., parcurgând toate treptele ierarhice, până la cea de prof.; a îndeplinit funcția de șef de catedră, îndrumător și conducător de doctorate în specialitatea statistică economică în cadrul Academiei de Înalte Studii Economice, București. Activitate de cercetare concretizată în numeroase studii, lucrări și articole referitoare la mecanismul funcționării economiei naționale; analize conjuncturale, formarea și mișcarea capitalului, circulația cambială în România, mișcarea prețurilor principalelor produse vegetale; după cel de-al doilea război mondial: funcționarea mecanismului economiei naționale, din perspectivă macroeconomică, planificarea economiei naționale pe ramuri și în profil teritorial; perspective și prognoze social-economice; organizarea, îndrumarea și planificarea activității de cercetare științifică. Membru activ și onorific în Centrul European de Coordonare a Cercetării și Documentării în

Științe Sociale, cu sediul la Viena; membru în Secția de Științe Economice, Juridice și Sociologice a Academiei Române; Cons. Institutului Național de Cercetări Economice. Cunoscător al limbilor engleză, franceză, germană.

Lucrări publicate:

- *Mișcarea prețului principalelor produse agricole de origine vegetală în România în perioada 1922-1940.* – 1942.
- *Circulația cambială în România.* – 1944.
- *Venitul național.* – 1944.
- *Codul legislației prețurilor.* – 1945.
- *Valoare, prețuri și unele probleme actuale ale statisticii.* – 1958.
- *Planificarea economiei naționale și folosirea metodelor matematice.* – 1962.
- *Industria României 1944-1964.* – București, 1964.
- *Plan de developpment d' une modèle dans les sciences sociales.* – 1966.
- *Planificare și sociologie.* – 1972.
- *Studii de istorie economică. Contribuții la caracterizarea dezvoltării forțelor de producție din România în perioada dintre cele două războaie mondiale.* – 1983.

- în colaborare:

- *Statistica economică* / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1956.
- *Dezvoltarea economică a României în anii 1944-1964* / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1964.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor.* – București, – Vol. 1, 1996.
- *Membrii Academiei Române 1866 – 1999* / Dorina N. Rusu. – București, 1999.

(A. T.)

MOLNÁR Vince / Vincențiu, medic, prof. univ; n. 25 nov. 1926, Sântana Nirajului. Studii: Șc. Gen. Sântana Nirajului; Lic. Ref. TgM (1947); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1953). Dr. în științe medicale (1968). Activitate profesională: specialist în genetică medicală, activitate didactică la IMF TgM (1953-); șeful Laboratorului de Medicină Legală TgM (1987-); prof. univ., UDC TgM

(1994-). Domenii de cercetare: genetica medico - legală; traumatologie și alcoologie. Autor a peste 150 de lucrări comunicate sau

publicate în: *Revista medicală* (1966-93); *Népújság* (1999-2001). Specializări: București (1960); Budapesta (1967, 1988). „Evidențiat în munca medico-sanitară”

(1986). Membru în Academia de Științe Medicale, București. Hobby-uri: pictor amator, membru fondator al AAP Mureș.

Lucrări publicate:

- *Elemente de medicină legală* : curs univ. pentru stomatologi. – TgM : Litografia IMF, 1977.
- *Humánogenetika a gyakorlatban.* – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1984. – 159 p.
- *Medicina legală* : curs pentru studenții la drept. – TgM : UDC, 1997.

- în colaborare:

- *Törvéyszéki orvostani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951.
- *Törvéyszéki orvostani jegyzet.* – 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.
- *Törvéyszéki orvostan* / Ander Zoltán, Molnár Vince, Balogh Éva. – 3. kiad. – Mv., 1959. - 1960. – 1. köt. : 303 p.; 2. köt. – 372 p.; 3. köt. – 279 p.
- *Medicină legală* / Ander Z, I. Beligan, Molnar V. – București : EDP, 1966. – 232 p.
- *Curs de medicină legală.* – 1977.
- *Tratat practic de criminalistică.* – București : Ministerul de Interne, Inspectoratul general al Miliției, Institutul de criminalistică, 1978. – Vol. 2. – 1978. – 432 p.; Vol. 4. – 1982. – 308 p.
- *Tratat complet de criminalistică.* – București : Editura MÎ, 1986. – Vol. 2.
- *Medicina legală* : curs pentru mediciiști / V. Molnar, A. Ureche. – TgM: IMF, 1989.
- *Tratat complet de criminalistică.* – București : Editura MÎ, 1989. – Vol. 3.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* - 1995.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. (A. T., F. M.)

MONEA, Alexandru, medic stomatolog, prof. univ.; n. 25 iulie 1937, Făgăraș (BV). Studii: IMF Cluj, Fac. de Stomatologie (1961). Dr. în științe medicale (1974). Activitate profesională: preparator (1961-64); asist. univ. (1964-78); șef lucrări (1978-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-); decan (1991-01), UMF TgM, Fac. de Stomatologie; șeful Clinicii de Odontologie-Parodontologie (1999); medic specialist (1967); medic primar (1978-); cercetător științific; prof. asist., Univ. of Jawa, SUA (1973). Domenii de cercetare: odontologie și parodontologie; autor și coautor a peste 35 de lucrări științifice publicate și 120 comunicate cu prilejul unor congrese și conferințe; 3 cursuri univ. Specializări: București, Budapesta, Bursă Fulbright (SUA). Membru în Uniunea Asoc. Medicilor Stomatologi din România; Balkan Stomatological Soc. Distincții: „Șef lucrări evidențiat” (1986); „Evidențiat în munca medico-sanitară” (1989).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Odontológia és parodontológia* / Bocskay István, Monea Alexandru. – Mv. : OGYI, 1979. – 1. köt. : *Az egyszerű caries patológiája és klinikuma.* – 142 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos - és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Who's Who in România.* – 2002. – p. 420.

(A. T.; F. M.)

MONEA, Marioara, farmacist, prof. univ.; n. 8 iun. 1938, Câmpeni (AB). Studii: Șc. Elementară Câmpeni (1945-52); Lic. Teoretic, Baia de Arieș (1952-55); IMF Cluj, Fac. de Farmacie (1956-61). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Studiu farmacognostic comparativ*

asupra unor specii de Centaurea (1972). Activitate profesională: farmacist, Oficiul Farmaceutic TgM; farmacist, Izvorul Olt, Ibănești (1961-62); preparator univ. (1962-67); asist. univ. (1967-75); șef de lucrări (1975-94); conf. univ. (1994-99); prof. univ., UMF TgM (2000-); șeful disciplinei de Farmacologie, UMF TgM (1994-). Domenii de cercetare: farmacognozie; evidență economică; legislație farmaceutică; etică și deontologie farmaceutică; toxicologie; farmaceutică. A condus peste 40 de lucrări de diplomă. A participat la numeroase simpozioane și consfătuiri în țară și străinătate; a susținut sau publicat în reviste de specialitate peste 100 de studii și articole. Specializări: Cluj-Napoca (1968); București (1969); Moscova (1969); Leningrad (1970); SUA (1973). A primit distincția „Șef de lucrări evidențiat” din partea MEÎ (1984). Membră USSM (1962-); Soc. de Farmacologie, Terapeutică și Toxicologie; Asoc. Oamenilor de Știință UMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacognozie* – îndrumător de lucrări practice / Csedő C., Péter H. M., M. Monea. – TgM : IMF, 1967.
- *Curs de toxicologie* / M. Monea, M. Kincses Ajtay. – TgM : IMF, 1987. - Vol. 1; Vol. 2. – 1988.
- *Korszerű gyógynövényhasználat.* - 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Toxicológia* / Monea, M., Kincses Ajtay M. – Mv : OGYI, 1992. – 1. köt. – 112 p.

Referințe:

- *Generisich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Facultatea de Medicină din Târgu-Mureș.* – 1999. (A. T.)

MONOKI István, medic; n. 10 iun. 1925, Cluj. Studii: Lic. Romano-catolic, Cluj (1936-44); Univ. „Pázmány Péter”, Budapesta, Fac. de

Medicină (1944-45); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Medicină (1945-50). Dr. în științe medicale cu teza:

Considerații diagnostice, anatomo-clinice și etiopatologice asupra bolilor de colagen (1963). A fost preparator (1950-53),

asist. univ., catedra de anatomie patologică și Clinica Medicală nr. 2, TgM (1953-69); șef de lucrări, IMF TgM medic primar, (1969-93); medic primar interne, Policlinica privată Carit-San (1993-). Domenii de cercetare: medicina internă; bolile de colagen; gastroscopie; cardiologie; cateterism cardiac; prevenirea aterosclerozei. Membru în USSM (1960-); EME (1990-). Hobby-uri: bridge, pescuit.

Lucrări publicate:

- *Szemponok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* : Jegyzet VI. éves orvostanhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1979. – 1. köt. 1979. – 259 p.

- *Belgyógyászati problémák az általános orvosi gyakorlatban*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1984-1987. – 1 rész. – 1984. – 256 p.; 2. rész. – 1987. – 250 p.

- în colaborare:

- *Általános kóronctani jegyzet* – Mv. : OGYI, 1952-1953. – 1. köt. – 1952. – 358 p.; 2. köt. – 1952. – 341 p.; 3. köt. – 1953. – 296 p.

- *Probleme de morfopatologie*. – București : Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.

- *Részletes kóronctani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 2. köt. : *Az idegrendszer kóronctana*. – 1954. – 501 p.; 3. köt. / Írták: Gyergyay Ferenc, Monoki István, Schuller László. – 1953. – 296 p.

- *Általános kóronctan*. - 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.

- *Részletes kóronctan*. – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.

- *Szemponok az általános orvos belgyógyászati tevékenységéhez* / Monoki I., Ferencz L., Kovalski P. – sl : sn, 1982.

Referințe:

- *Tett* 1. sz. 1977.

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

(F. M.)

MORAR, Alexandru, ing. electromecanic; n. 23 febr. 1953, Sânmărtinul de Câmpie. Studii: Șc. Gen. Sâncraiu de Mureș (1960-68); Lic. Industrial nr. 3 TgM (1968-73); IP Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică (1973-78). Dr. ing. cu

teza: *Sisteme electronice de comandă și alimentare a motoarelor pas cu pas, implementate pe calculatoare personale* (2001). Activitate profesională:

ing. „Metalotehnica” TgM (1978-93); șef lucrări UPM TgM (1993-).

Domenii de cercetare: electronică și telecomunicații; motoare pas cu pas. Autor și coautor a peste 30 de comunicări, articole și studii publicate în reviste de specialitate: *Buletinul științific al UT TgM* (1992-97); *Buletinul științific al UPM TgM* (1994-01). Membru în Cons. dir. al AGIR (1996-). Hobby-uri: drumeție, electronică, prelucrări în lemn.

Lucrări publicate:

- *Echipamente de auto-matizare. Îndrumător de laborator*. – TgM : UPM, 1997. – 114 p.

- *Işel Machine Control with Path Processing, Software Manual. Design and Laboratory Manual*. – TgM : UPM, 1998. – 18 p.

- *Işel Microstep Card MPK1, MPK3, Software Manual. Design and Laboratory Manual*. – TgM : UPM, 1998. – 84 p.

• *Isel Microstep Card MPK 3, Hardware Manual. Design and Laboratory Manual.* – TgM : UPM, 1998. – 18 p.

• *Sel Setting Program MPK3 Ein. Design and Laboratory Manual.* – TgM : UPM, 1998.

• *Analiza și sinteza dispozitivelor numerice. Circuite logice combinaționale și secvențiale.* – TgM : Litografia UPM, 1999. – 203 p.

• *Echipamente de comandă a motoarelor pas cu pas implementate pe calculatoare personale.* – TgM : Editura UPM, 2002. – 220 p.

• *PCL – 838 Stepping Motor Control Card.* – TgM : Litografia UPM, 2001. – 139 p.

• *Remote. Logiciel de Pilotage des Machines CNC isel. Manuel d' utilisation.* – TgM : Litografia UPM, 2001. – 35 p.

• *Electronică digitală.* – TgM : Tipomur, 2002. – 207 p.

• *Interferențe avansate de comandă și control. Comanda inteligentă a motorului pas cu pas.* – TgM : UPM, sa. – 175 p.

- în colaborare:

• *Analiza și sinteza dispozitivelor numerice. Circuite logice combinaționale / A. Morar, I. Diaconescu.* – TgM : Litografia UPM, 2003.

• *Circuite digitale. Circuite logice combinaționale / A. Morar, I. Diaconescu.* – TgM : UPM, 2003. – 132 p.

• *Mecatronică. Îndrumar de proiectare pentru uzul studenților / A. Morar, A. Dumitriu.* – TgM : UPM, 2003. – 138 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

MORAR, Roman, medic veterinar, prof. univ.; n. 30 sept. 1939, Daia. Studii: lic. la Sighișoara; Fac. de Medicină Veterinară București. Dr. în medicină veterinară (1970). Activitate didactică univ. în cadrul USAMV Cluj-Napoca, parcurgând toate treptele ierarhice până la prof. univ. Publică numeroase lucrări științifice în reviste de specialitate din țară și străinătate. Autor a 5 invenții. Membru în Cons. Superior Sanitar Veterinar București.

Lucrări publicate:

• *Noi produse românești de uz veterinar obținute din plante.* – București : Ceres, 1989. – 120 p.

- în colaborare:

• *Zootehnie generală și tehnologia creșterii animalelor / Roman Morar, Valer Creța, Maria Roman.* – București : EDP, 1983. – 432 p.

• *Zootehnie generală și specială / Roman Morar, Valer Creța, Constantin Ciulea.* – București : EDP, 1995.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – Cluj-Napoca, 2000.

(A. T.)

MÓRITZ Dénes, medic pediatru, prof. univ.; n. 16 iun. 1903, Külsóvat (Veszprém, Ungaria) – m. 24 iul. 1991, Kemptville (Canada). A fost prof. la IMF TgM.

Lucrări publicate:

• *A csecsmő helyes táplálása és gondozása: Útmutató anyák és leendő anyák részére.* – Mv. : *A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem gyermek klinikájának kiadása*, 1947. – 28 p.

Referințe:

• *Internet* : Kanadai Magyarság, 1991/33.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

MÓZES Magda, medic; n. 31 ian. 1923 Arad – m. 16 dec. 1991, Cluj. Studii: bacalaureat la Lic. Ref. de fete din Cluj (1942); diploma de medic la IMF TgM (1948). A lucrat la IMF TgM; șeful catedrei de fiziologie (1958-64); medic șef de laborator (1964-70); conf. univ. până la pensionare (1970-1983). Domenii de cercetare: reflexologie, funcționarea glandelor endocrine, metabolismul substanțelor minerale. Publicații în: *Orvosi Szemle; Studii și Cercetări Științifice; Acta Physiologica Hungarica; Az Aids; Kibernetika; Utunk; A Hét; Brassói Lapok; TETT*. Secretar de redacție al revistei *Revista Medicală- Orvosi Szemle*.

Lucrări publicate:

• *Kóréletlani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1979-1980. – 1. köt. – 1979. – 279 p.; 2. köt. – 1980. – 218 p.

- în colaborare:

• *Az általános kórtan vázolata* / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán. – Mv. : OGYI, 1947. – 118 p.

• *Kóréletlani jegyzet* / Obál Ferenc, Mózes Magda. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Általános, idegrendszer, hőszabályozás, légzőkóréletlani.* – 435 p.; 2. köt. : *Vérkeringés kiválasztás, tápcsatorna, anyagcsere.* – 382 p.; 3. köt. : *Tápcsatorna és máj kóréletlani, az anyagcsere kóréletlani.* – 296 p.

• *Élettan* / Markoszjan A. A.; Oroszból ford. Fugulyán Mózes Magda. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1954. – 362 p.

• *Kóréletlani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1955. – 1. köt. : *Az idegrendszer, a hőszabályozás, a légzés.* – 1955. – 247 p.

• *Élettani jegyzet.* – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana.* – 1955. – 480 p.

• *Klinikai laboratóriumi vizsgálatok.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 208 p.

• *Patologia sistemului cav inferior.* – București: Editura Medicală, 1973. – 436 p.

Referințe:

- *Tett*, 3 sz., 1983.
- *Tett*, 1 sz., 1986.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - - 3. köt.: Kh-M. – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

MÜHLFAY Gheorghe; György, medic; n. 9 mart. 1953, TgM. Studii : clasele primare la Șc. Gen. nr. 4 TgM (1960-64), apoi la Lic. „Bolyai Farkas” din TgM (1964-72); IMF TgM, Fac. de Medicină, secția medicină generală la (1972-78). Dr. în științe medicale cu teza:

Implicațiile otorinologice ale traumatismelor cranio –cervico-faciale și trata-mentul lor (2004). Medic intern prin examen, la specialitățile chirurgicale (1977-80) și angajat la Oficiul Farmaceutic din TgM; medic de medicină generală la DMC din Tulgheș (1980-81, timp de 4 luni); medic secundar ORL (1981-84); medic specialist ORL_(1984); asist. univ. stagiar; asist. univ. (1984-91); șef de lucrări, având cursuri în ambele limbi de predare, română și maghiară (1991-) la disciplina ORL, în cadrul UMF TgM; medic primar ORL (1992); conducător științific a peste 80 de lucrări de diplomă ale absolvenților fac. de medicină și stomatologie de la UMF TgM. Domenii de cercetare: rinologia și chirurgia plastică și reparatorie facială, microchirurgia auriculară, tumori în ORL. A participat la congrese și conferințe internaționale: Budapesta (1990); Graz (1990, 1992); Salonic (1992); Innsbruck (1997); Ulm (2002); Istanbul (2004). Are 45 de articole

de specialitate și interdisciplinare ca prim autor, respectiv coautor, în *Revista de Medicină și Farmacie* (1997); *Revista română de chirurgie rino-sinusală* (2003); *Revista română de ORL* (1994) și *Arch Otolaryngol Head and Neck Surgery* (USA) (1999); precum și în numeroase volume de rezumate; 34 de lucrări prezentate ca prim autor, respectiv 71 în calitate de coautor. Cursuri postuniv. și burse (mai ales în domeniul Rinologiei) : Graz (1990); Budapesta (1991); Cluj-Napoca (1994); Ulm (1996); Pécs (2004). A organizat anual la Clinica ORL TgM, prin Centrul de training STORZ, câte două cursuri postuniv. pe teme de rinologie, în colaborare cu prof. de prestigiu din Ulm (1995-01); din_2002 face parte din grupul lectorilor de la cursul FESS organizat anual la UMF respectiv Clinica ORL din Cluj – Napoca. Membru în comisia de specialitate ORL al MS (2001); membru fondator FESS (2001), respectiv vicepreș. în Soc. Română de Chirurgie Funcțională

Endoscopică Rinosinusală; Comitetul Executiv editorial al Revistei); membru în Soc. Europeană de Rinologie (1999-) și reprezentant regional al acesteia (2002-); membru plin (2004-); Soc. Română de Chirurgie a Bazei Craniului (1997). Fost sportiv de performanță (tenis) (1967-71). Hobby-uri: colecții și călătorii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Îndreptarul de lucrări practice ORL.* – TgM : IMF, 1981.
 - *Oto-rino-laringologie/Constantin Drașoveanu, Gheorghe Mulfay.* – TgM : UMF, 1993. – 322 p.
 - *Etiopatogenia, profilaxia și tratamentul otitelor medii* / V. Mulfay, Gh. Mulfay. – București : Editura Medicală, 1999. – 150 p.
- Referințe:**
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

(F. M.)

MÜHLFAY Vasile; László, medic, prof. univ.; n. 20 apr. 1923, TgM. Studii: Lic. „Sf. Sava”; Lic. „Sf. Andrei” București; Lic. „Bethlen Gabor” Aiud (1936-40); Lic. Romano-Catolic TgM (1940-42); a

făcut și studii aprofundate de canto, pian și pictură; Fac. de medicină la Univ. Cluj (1942-43); Fac. de Medicină Budapesta (1944-45); Hale an der Saale și München (1946-48); diploma în medicină TgM (iul. 1948) Dr. în

medicină cu teza: *Abordarea transnazală a căilor lacrimale* (1966). Activitate profesională: specialist ORL (1960-), asist. univ., șef de lucrări; șef de disciplină la ORL TgM (1970-71), conf. univ. (1971-82); medic primar ORL gr. I (1976), prof. univ. (1982-); dir., Clinica ORL TgM (1991-); prof. consultant; Membru al Academiei de Științe Maghiare, Budapesta (2001-). Autor și coautor a peste 300 de studii și articole în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Buletinul ORL* (1953-55); *Anuarul*

IMF TgM (1955); *Revista medicală TgM* (1955-56, 1958, 1960-64, 1966-68, 1973, 1978, 1986, 1990-92); *Oto-rino-laringologie* (1956-61, 1963, 1965-68, 1970, 1972-83, 1985-87, 1989, 1991, 1997-98); *Orvosi Hetilap* (1958); *Orvostudományi Értesítő* (1957); *Viața medicală* (1958); *Chirurgia* (1960); *HNO Berlin-New York* (1960, 1969-70); *Radiologie* (1963); *Oftalmologie* (1964, 1967-70, 1973-74); *Jurnalul medicinei românești* (1994); *Almanahul medical* (1998). Membru în comitetul de redacție a *HNO Zenhalblatt* din Berlin (1967-70). A organizat 3 conf. naționale de ORL la TgM, Sovata și Sfântu Gheorghe. „*Evidențiat în munca medico-sanitară*” (1980). Membru în comitetul de conducere a Soc. Române de ORL.

Lucrări publicate:

- *Profilaxia și tratamentul ORL.* – București : Editura Medicală, 1993. – 168 p.

- în colaborare:

- *Otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Ed. 3. - TgM : Litografia IMF, sa. – 370 p.
- *Otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – TgM : Litografia IMF, 1974. –
- *Curs de otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Iași : Litografia, 1975.
- *Criterii de expertiză medicală și recuperarea capacității de muncă în unele afecțiuni ORL.* – București : Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Academia de Științe Medicale, 1976.
- *Conferința națională ORL* (1977; Sovata). – Sovata, 1977.
- *Fül-, orr-, gégegyógyászat egyetemi hallgatók számára* / Mulfay L., Drașoveanu C. – Mv. : OGYI, 1978. – 358 p.
- *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Ed. 3. – TgM : UMF, 1979. – 360 p.
- *Otorinolaringologie în limba maghiară* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Ed. 3. - TgM : Litografia IMF, 1979. – 370 p.
- *Curs de otorinolaringologie* / V. Mulfay, C. Drașoveanu. – Ed. 2. – Iași : Litografia, 1980. – 367 p.

• *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Drașoveanu. – Ed. 2. - TgM : Litografia IMF, 1980. — 340 p.

• *Metode de neurofiziologie clinică.* – București : Editura Medicală, 1984. – 690 p.

• *Congresul european EUFOS* (1; 1988; Paris). – Paris, 1988.

• *Otorinolaringologie* / V. Mülfay, C. Drașoveanu. – Ed. 4. – TgM : Litografia IMF, 1988. – 360 p.

• *Fül-, orr- gégegyógyászat egyetemi hallgatók számára* / Mülfay László, Drașoveanu Constantin. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1990. – 374 p.

• *Etiopatogenia, profilaxia și tratamentul otitelor medii* / V. Mülfay, Gh. Mulfay. – București : Editura Medicală, 1999. – 150 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Generosich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *Külföldi magyar kutatók...* – 1996.

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

(A. T.)

MÜLLER, Friedrich, pastor protestant și episcop vicar al bisericii protestante române; n. 28 oct. 1884 – m. ? Studii: a urmat școala în satul natal, școala secundară din Sibiu (1896-1904); teologia, istoria și geografia la Univ. din Leipzig, Viena, Cluj, Berlin. Devine prof. secundar în Brașov, dir. seminarului din Sighișoara; cons. școlar al bisericii protestante (1917-22); paroh al orașului Sibiu (1828-); episcop vicar de la (1832-).

Lucrări publicate:

• *Lehrbuch ...* - Sibiu, 1932.

Referințe:

• *Enciclopedia Cugetarea.* – București, 1940.

(F. M.)

MÜLLER Mihály József, medic; n. 15 iul. 1796, Sighișoara – m. 6 oct. 1867, Rupea. Studii: de medicină la Univ. din Viena unde primește titlul de dr. A fost medic șef la Rupea.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica de varioloide vaccina nisitorum: Pro doctoris medici laurea rite obtinenda, disquisitioni submissa m. Junio 1823.* – Vindobonae : excudit J. P. Sollinger, 1823. – 34 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinyei József; Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903.

(F. M.)

MURÁDIN-BAYER Katalin, arhitect; n. 5 oct. 1942, TgM. Studii: școala medie la TgM, univ. la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București (1964-70). Dr. în arhitectură (1984). Prof. la catedra de arhitectură de la IP din Cluj-Napoca (1970-83); șef de catedră (1998-); conf. univ. la Institutul de Arhitectură Grenoble (Franța) (1992). Clădiri proiectate: ansamblul bisericesc din cartierul Donath Cluj-Napoca, biserica ref. din Baci, parohia ref. din Câmpia Turzii, biserica și parohia ref. în cart. Între lacuri, Cluj-Napoca etc.

Lucrări publicate:

• *Mobilier de șezut.* – Cluj, 1975.

• *Mobilier pentru dormit.* – Cluj, 1978.

• *Faragott községek Erdélyben.* –Budapest : METEM; Kolozsvár: Polis, 1994. – 168 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 3. köt.: Kh-M. – 1994.

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

• *Județul Mureș în cărți = Maros Megye a Könyvekben, 1990-1999* : Bibliografie – Bibliográfia / Fülöp Mária. – Târgu-Mureș : Biblioteca Județeană Mureș, 2002.

(F. M.)

MUREȘANU, Augustin, medic anatomopatolog, prof. univ.; n. 12 iul. 1908, Bogata. Studii: lic. la TgM și Blaj; Fac. de Medicină din Cluj (-1933). Activitate didactică univ. la disciplina Anatomie patologică, până în 1929 când se transferă la aceeași disciplină la Fac. de Medicină București; revenit la Cluj (1960) este numit prof. univ.; după pensionare

(1973) a continuat să lucreze la Laboratorul de prosectură Cluj și la Institutul Oncologic.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Morfologia aparatului cardiovascular.* – 1959.
- *Anatomie patologică. Manual pentru învățământul medical superior.* – 1962.
- *Tehnică histopatologică.* – 1953.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

MURGU, Alexandru – Bogdan, ing.; prof. univ. UT TgM; cons. editorial al Editurii „Dimitrie Cantemir” TgM.

Lucrări publicate:

- *Măsurări în energetică* : manual univ. – TgM : UDC, 1999. – 160 p.
- *Modernizarea centralelor și stațiilor electrice utilizând tehnologii informaționale.* – TgM : UDC, 1999. – 274 p.

- în colaborare:

- *Bazele informației* / A. B. Murgu, Coman Ioan. – TgM : UDC, 1999. – 186 p.
- *Posibilități de creștere a eficienței în cercetarea materialelor metalice* / A. B. Murgu, Coman Gheorghe. – TgM : UDC, 1999. – 73 p.
- *Tehnologia fabricației produselor industriale* / A. B. Murgu, Coman Gheorghe. – TgM : UDC, 1999. – 214 p.
- *Managementul cercetării* / A. B. Murgu, Coman Ioan. – TgM : UDC, 2000. – 288 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Pro iure*, 1995.

(A. T.)

MURGULESCU, Elena, matematician, prof. univ.; n. 9 dec. 1911, Idicel. Studii: Lic. „Unirea” TgM (-1930); Univ. Cluj (1930-34). Dr. în matematică (1959). Activitate profesională: asist. univ., IP Timișoara (1935-49); șef de lucrări (1949-); prof. univ. IP București (1964-). S-a ocupat de geometria analitică și teoria mișcării conice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Exerciții și probleme pentru cursul de geometrie analitică în școlile tehnice superioare* / Elena Murgulescu, Ovidiu Tino, Valeriu Bănărescu. – București, 1957.

• *Geometrie analitică și diferențială* / Elena Murgulescu, O. Flexi, O. Kreindler. – Ed. a 2-a revizuită și completată. – București : EDP, 1965.

• *Culegere de probleme de geometrie analitică și diferențială. Algebră vectorială și geometrie analitică plană* / Elena Murgulescu, Nicolae Donciu. – București : EDP, 1971.

• *Geometrie analitică și geometrie diferențială. Culegere și traduceri* / Elena Murgulescu, Nicolae Donciu, Violeta Popescu. – București : EDP, 1974.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

MUSCA, Gavril, ing. chimist; n. 2 nov. 1931, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1950); absolvent al IP. Dr. în domeniul chimiei. A îndeplinit funcția de dir. al Rafinării Brazi (PH); rector, Institutul de Petrol și Gaze, Ploiești; secretar științific al ICECHIM; dir., Institutul de Energetică Chimică și Biochimică din București. Activitate științifică în domeniul bioconversiei, de obținere a combustibililor lichizi (etanol, metanol) sau gaze combustibile (hidrogen, metan din vegetația planetei noastre numită biomasă).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Economia hidrocarburilor* / Părăușanu Victor, Mihai Corobea, Gavril Musca. – București, 1980.

• *Economia hidrocarburilor* / Părăușanu Victor, Mihai Corobea, Gavril Musca. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1987. – 359 p.

Referințe:

• *Anuarul Liceului Papiu-Ilarian Târgu-Mureș. Semicentenar: 1919-1969.* – TgM, 1969.

• *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani.* – 1994. – p. 98, 140.

(A. T.)

N

NAFTALI Zoltán, medic; n. 22 nov. 1917, Ocna Mureș (AB) – m. 8 nov. 1991, Chicago. Studii: Lic. Greco-Catolic din Blaj (-1934); Fac. de Medicină din Cluj (-1940). Dr. în medicină cu teza: *Toracoplastia osteoplastică cu autografon costal paramediastinal în tratamentul tuberculozei pulmonare cositare*. Activează ca medic secundar la Spitalul evreiesc din Cluj; medic la trei circumscripții din Ardeal, perioadă în care își pierde prima

soție, deportată, el fiind trimis la un detașament de muncă din Toplița; se reîntoarce la Cluj în 1944 ca preparator la Clinica de Chirurgie; în 1945 a venit la TgM ca preparator la Clinica Chirurgicală nr. 1; medic specialist chirurg (1948); a făcut parte din delegația Crucii Roșii din România, care a dat ajutor umanitar coreenilor după război (1955-56); medic primar (1960); specializare în chirurgie pulmonară la București; conf. univ. la Clinica Chirurgicală nr. 2 TgM (1969-83); conf. consultant. Efectuează pentru prima dată pneumonectomia dreaptă cu rezecție de carenă traheală și reimplantarea bronhiei primitive stângi în trahee; a publicat peste 200 de lucrări științifice.

Lucrări publicate:

• *Sebészeti pathologia*. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 411 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet*. – Mv. OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 1. rész : *Általános sebészeti pathologia*. – 239 p.; 2. rész : *Sebészeti propedeutika*. – 240-365 p.

• *Részletes sebészet*. – Mv. : OGYI, 1954. – 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete*. – 151 p.; *A mellkas sebészete*. – 147 p.

• *Chirurgie*. – București: Editura Medicală, 1955-59. – Vol. 1. – 1955. – 581 p.; Vol. 2. – 1956. – 547 p.; Vol. 3. – 1956. – 627 p.; Vol. 4. – 1958. – 476 p.; Vol. 5. – 1959. – 580 p.

• *Sebészet*. – Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete*. – 309 p.

• *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

• *Patologia sistemului cav inferior*. – București: Editura Medicală, 1973. – 436 p.

Referințe:

• *Revista de medicină și farmacie= Orvosi és gyógyszerészeti szemle*. Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 98-99.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda 1997*. – 1997.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

NAGY Attila, medic, poet; n. 19 sept. 1954, Aiud (AB). Studii: Lic. „Bolyai Farkas” din TgM (1969-73); IMF TgM, Fac. de

Medicină, secția medicină generală (1974-80). Dr. în științe medicale cu teza: *Incidenta unor virusuri în boli limfoproliferative maligne* (2001).

Medic stagiar la Spitalul Clinic Jud. TgM (1980-83); medic medicină generală, com. Rîșca (SV) (1984); șef de dispensar medical; medic medicină generală, com. Răstolița (1984-85); șef de dispensar, medic medicină generală, com. Ogra (1986); medic de întreprindere la Prodcomplex TgM (1986-88); medic secundar laborator clinic și microbiologie la Spitalul Clinic Jud. TgM, Laboratorul Central (1988-91); medic specialist de laborator clinic și microbiologie, Laborator Clinic Medical nr. 2 TgM, în cadrul Laboratorului Central (1991-96); șef de laborator; medic primar (1996-); prof. cu plata cu ora la UMF TgM. Domenii de cercetare: virusuri umane oncogene, hemostaza,

hematologie de laborator. Specializări: Ungaria (1992, 1997); SUA (1993); Elveția (1994); România (2003). A participat la 12 conferințe, congrese. A publicat în: *Revista de Medicină și Farmacie* (1993, 1996, 1999-02); *Documenta Haematologica* (1997, 2000). Membru în Soc. de Medicină de Laborator (1996); Soc. Română de Hematologie (1998). Hobby-uri: literatura beletristică, poezia; muzica.

Lucrări publicate:

• *Mélyülő ablakok* : Versek. – Székelyudvarhely, 1994.

• *Elhullott jelen*. – Kolozsvár, 1995.

• *Velence harangjai*. – Mv.: Mentor, 1999. – 72 p.

• *A tübingeni asztalos*. – Mv: Mentor, 2002. – 91 p.

- în colaborare:

• *Belgyógyászati tünettan*. – Mv. : OGYE, 1996-1997. – 3. köt. – 365 p.

• *A belgyógyászati diagnosztika kézikönyve* / Ferencz László szerk. – Mv., 2002.

• *EME Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztály, XIII. Tudományos ülésszaka* : Kivonatok kiadványa. – Kolozsvár, 2003.

Referințe:

• *Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők*. – Budapest, 1996.

• *Magyar kutatók külföldön*. – Budapest, 1998.

• *Erdélyi Szép Szó*. – Csíkszereda: Pro Print, Hargita Kiadóhivatal, 2000.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – 4. köt.: N-R. – 2002.

• *Népújság* 2004. nov. 23.

(F. M.)

NAGY Elemérné

Vezi: **FRENCZI NAGY Gabriella**

NAGY Előd, medic; n. 1967 TgM. Studii: bacalaureat la TgM (1985); diploma de medic la UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1992); dr. în științe medicale (2001). Preparator (1992-). Bursier la Institutul de Cercetare Biologică al Academiei Maghiare de Științe din Seghedin (1992-93). Medic specialist de laborator; șef de lucrări la catedra de biochimie, Clinica UMF

TgM. Domenii de cercetare: imunologie clinică. A publicat în reviste de specialitate interne și externe. Membru în mai multe societăți științifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila*. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

NAGY Ferenc, medic: asist. univ. la catedra de anatomie IMF TgM (1950-56); chirurg.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Embriológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.

• *Sebészet*. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – vol. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai*. – 490 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

NAGY Irén, medic balneo-fiziterapie, reumatolog; n. 6 nov. 1939, Odorheiu Secuiesc (HR). Studii: lic. la Odorheiu Secuiesc (1956); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1962). Activitatea profesională: medic stagiar la Băile Herculane (1966-69), medic secundar la Policlinica nr. 2 TgM, medic la Sovata (1969-71), la Policlinica nr. 2 TgM (1971-83) și la Clinica Balneofizioterapie și reumatologie TgM până la pensionare (1983-1997); medic primar (1980); specializări în: balneofizioterapie (1968), reumatologie (1986). Membru fondator și preș. Fundația „Rheum-care”, Centrul de prevenire, tratare și recuperare a bolilor reumatice și locomotorii TgM (1993-), membru fondator și preș. Asociației pentru Prevenirea Osteoporozei în România (ASPOR) (1998-). Redactor al revistelor de educație pentru sănătate *Reuma* (1996-97); *Osteo info* (2000-). Peste 50 de lucrări prezentate la diferite reuniuni științifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Balneofizioterapii și orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

NAGY László, medic pediatru; n. 15 sept. 1928, TgM. Studii: Col. Ref. TgM (1948); IMF TgM, Fac. de Pediatrie la (1954). Dr. în științe

medicale (1970). Asist. univ. la catedra de anatomie-patologică a IMF TgM (1955-58); Clinica de Pediatrie (1958-84); șef de lucrări până la pensionare (1985-91). Domenii de cercetare:

distrofia sugarului, bolile tractului gastro-intestinal. Studiile au apărut în: *Revista Medicală; Orvosi Szemle; Pediatrie.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Általános kóronctan.* – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Részletes kóronctan.* – 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.
- *Általános kóronctan (Morfopathologia generalis).* – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év – Kolozsvár, 2002.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

NAGY László, Tokaji

Vezi: **TOKAJI László**

NAGY Levente Zoltán, medic ginecolog; n. 22 sept. 1938 Cluj – m. 25 mart. 2003, Budapesta. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1968). Rezident de medicină internă (1968-70); medic stagiar ginecolog; asist. univ.; șef de lucrări; medic primar ginecolog la Clinica de Obstetrică-ginecologie nr. 2 TgM (1970-2000).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szüléset.* – Mv., 1980. – 414 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.

(F. M.)

NAGY Örs, medic, prof. univ.; n. 18 sept. 1952, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1967-71); IMF TgM (1971-77). Dr. în medicină cu teza: *Reconstrucții osteoplastice combinate cu endoprotelizare în rezecțiile segmentare*

dictate de tumori maligne (1994). Membru în AOȘR (1999-). Activitate profesională: medic intern chirurg (1976-80); activitate didactică univ. parcurgând toate treptele ierarhice:

asist. univ. și medic specialist (1984-91); șef de lucrări; medic primar ortoped traumatolog (1991-95); conf. univ., șeful Clinicii de Ortopedie - Traumatologie (1995-99); prof. univ. (1999-); prorector UMF TgM (2000-). Domenii de cercetare: ortoplastia endoprotetică articulară; chirurgia tumorilor osoase; tratamentul chirurgical în fracturile osteoporotice participă la peste 70 de congrese, conferințe și simpozioane; autor a 5 cursuri univ.; autor și coautor a peste 180 de lucrări

științifice publicate și comunicate în țară și străinătate. Specializări: Ungaria (1991, 1992); Germania (1994); Austria (1999). Distins cu „Ordinul Național pentru Merit” în grad de cavalier (2000). Membru în Soc. Română de Ortopedie și Traumatologie (1990); Soc. Ungară de Traumatologie (1997); Soc. Internațională de Ortopedie și Traumatologie (2000); Soc. Europeană de Ortopedie și Traumatologie (1998); EME (1995). Hobby-uri: pescuit sportiv.

Lucrări publicate:

• *Ortopédia és traumatológia egyetemi hallgatók számára.* – TgM : UMF, 1996.

- în colaborare:

• *Fractura de șold în osteoporoză* / T. Bătagă, Nagy Örs, Seres Sturm Lajos. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1999.

• *Necroza avasculară a capului femural* / Sorin T. Pop, Nagy Örs, Bálint Andor. – TgM: Casa de Editură Mureș, 1999. – 191 p.

• *Traumatologie osteo-articulară* : curs / Sub redacția Nagy Örs. – TgM : UMF, 2001.

• *Tizenkét év* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. – p. 339-347.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Medici și farmaciști români de seamă ai începutului de mileniu.* – 2001.
- *Tizenkét év* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

NAGY Pál, medic neurochirurg; n. 29 iun. 1920, Arad – m. 6 mart. 1976, TgM. Studii: școala medie în Arad (1939); diploma de medic și doctoratul. la Univ. Cluj (1944). Preparatură extra-bugetară la Clinica Neuropsihiatrică din Cluj (1944-45), apoi la Clinica Neurochirurgicală din TgM; preparatură (1945-49); asist. univ. (1949-52); medic primar neurochirurg (1952-54); a fost trimis de Crucea Roșie a RPR, ca membru al echipei sanitare în RPD Coreeană,

unde 13 luni a condus secția de neurochirurgie a spitalului român din orașul Nampho (1954-55). Domenii de cercetare: traumatismele cranio-cerebrale, tratamentul chirurgical al hematoamelor intracerebrale etc. A publicat în: *Revista Medicală-Orvosi Szemle* (1955, 1964); *Acta Med. Scandinav* (1957); *Neurologia; Psihiatria; Neurochirurgia* (1964); *Studii și cercetări de neurologie* (1964-65); *Medicina internă* (1965). A fost decorat cu „Ordinul Muncii” cls. III și Ordinul „Drapelul Roșu” al RPD Coreene. Hobby-uri: istorie, botanică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de neurologie.* – TgM: IMF, 1951.
- *Idegkórtan* / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NAN, Gheorghe, economist; n. 20 iul. 1938, Petrilaca. Studii: Șc. Medie de Comerț, TgM (1952-54); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1954-56); Fac. de Economie și Planificare București (1960-65). Activitate

profesională: economist, Întreprinderea „Electromureș” TgM (1965-67); ziarist, „Steaua Roșie” TgM (1967-68); redactor, șef secție, Studioul de radio TgM (1968-85); inspector gen., Comitetul de Stat al Planificării, București (1985-89); dir., Agenția de Privatizare MS (1990-91); preș, Camera de Comerț, Industrie și Agricultură MS (1991-02); redactor, periodicul *Impuls economic* (1991-), redenumit de curând *Panoramic economic* (2002-); contribuie la înființarea și susținerea revistei *Mondo Business*; colaborează la revista *Ambasador*, ziarul jud. de limbă română și maghiară. Specializări: București (1974-76). Membru onorific în Marele Senat al UBB Cluj-Napoca. Hobby-uri: agricultura.

Lucrări publicate:

- *Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Mureș; trecut, prezent și viitor* : Monografie. – TgM : Tipomur, 2000. – 183 p.

Referințe:

- *Studentii care ne-au făcut cinste / Văleanu*. – București : ASE, sa.
- *24 de Ore Mureșene*, 3, nr. 336, 21 febr. 1995, p. 3.

(A. T.)

NĂDĂȘAN, Valentin, medic; n. 17 mai 1964, Reghin. Studii: Șc. Gen nr. 2 Reghin (1970-78); Lic. Sanitar TgM (1978-82); IMF TgM (1983-89). Activitate profesională: medic, Spitalul Orășenesc Reghin (1990-92); Centrul de Sănătate România (1992-96); editor, Editura Prisma (1996-); redactor; secretar de redacție revista *Viață și sănătate* (1999-2002). Domenii de cercetare: medicina preventivă; nutriție; educație pentru sănătate. Participă la 10 congrese și simpozioane; autor a peste 50 de articole publicate în revista *Viață și sănătate* (1999-02). Realizează traduceri după textele lui Tucker J. ex Priscilla. Specializări: SUA (1992-94). Membru în Asoc. „Sănătate și Temperanță” (1990). Hobby-uri: muzică simfonică, foto, arte plastice.

Lucrări publicate:

- *Adio, țigări* : program de renunțare la fumat. – sl : Centrul de Sănătate România, 1994. – 300 p.
- *Opt dimensiuni ale sănătății*. – sl : Centrul de Sănătate România, 1994. – 64 p.
- *Rețete culinare vegetariene*. – Cluj-Napoca : Editura Idea, 1994. – Ed. 1.
- *Fitoterapie*. – Cluj-Napoca : Editura Idea, 1995. – Ed. 1.
- *Rețete culinare vegetariene*. – București : Editura „Viață și sănătate”, 1995. – Ed. a 2-a. – 128 p.
- *Fitoterapie* : 100 de întrebări și răspunsuri despre plante medicinale. – TgM : Editura Prisma, 1997.
- *Rețete culinare vegetariene*. – București : Editura „Viață și sănătate”, 1997. – Ed. a 3-a. – 128 p.
- *Fitoterapie*. – București : Editura „Viață și sănătate”, 1998. – Ed. a 3-a. – 128 p.

- *Fitoterapie*. – București : Editura „Viață și sănătate”, 1999. – Ed. a 4-a. – 128 p.

- în colaborare:

- *Viață din belșug* / Valentin Nădășan, L. Azamfirei. – București : Editura „Viață și sănătate”, 1995. – 64 p.
- *Dietoterapie – Dietoprofilaxie* / Nădășan, V., L. Azamfirei. – Cluj-Napoca : Idea, 1996. – 128 p.
- *Fitoterapie* / Valentin Nădășan, Liliana Nădășan. – București : Editura „Viață și sănătate”, 1996. – Ed. a 2-a. – 128 p.
- *Start nou* : un stil de viață pentru mileniul trei. – 1999.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

NĂSĂUDEAN, Irina, învățătoare; n. 14 ian. 1958, Ibănești. Studii: Șc. Gen. nr. 1 Ibănești (1969-73); Lic. Pedagogic TgM (1973-78). Activitate profesională: prof. suplinitor, Șc. Gen. nr. 1, Ibănești (1978-79); Șc. Gen. Toaca (1979-80); învățătoare suplinitoare, Șc. Ajutătoare nr. 2 TgM (1980-81); Preventoriul TBC Gornești (1981-82); învățătoare, Șc. Gen. nr. 1, TgM (1982-16); Șc. Gen. nr. 20 TgM (1986-01). Activitate științifică: referate și comunicări prezentate la diferitele ediții ale simpozionului „Creativitate și eficiență în învățământ”, cercuri pedagogice, comisii metodice. Hobby-uri: matematica.

Lucrări publicate:

- *Geometria în ciclul primar* : caiet de muncă independentă. – București : EDP, 1995. – 48 p.

- în colaborare:

- *Îndrumător metodic* – în sprijinul predării-învățării noțiunilor de geometrie la clasele I-IV / Eugenia Someșan, Irina Năsăudean. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1997. – 147 p.
- *Matematică. Manual preparator*. – 2002.

Referințe:

Baza de date BJM

(A. T.)

NÉBEL László, medic; șef de lucrări la catedra de anatomie IMF TgM (1949-60). S-a stabilit în Izrael.

Lucrări publicate:

- *Embryológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 1. rész: *Általános fejlődéstan vázolata*. – 1951.

- în colaborare:

- *Embriológia*. – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.
- *Fejlődéstan* / Nébel László, Lázár László. – Mv. : OGYI, 1955.
- *Sebészeti műtéttan*. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.

Referințe:

- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

NEGRUȚIU, Silvia, învățătoare gr. 1.; n. 17 iun. 1957, Șerbeni, com. Urisiu de Jos.

Studii: Șc. Gen. Șerbeni (1964-72); Lic. Ped. TgM (1972-77).

Activitate profesională: bibliotecar și dir., Șc. Gen. Șincai-Fânațe (1980-83); învățătoare, Șc. Gen. nr. 9, TgM (1989-91); Col. Național „Unirea” TgM (1998-); coordonează echipajul Col. Național „Unirea” la faza națională

Comănești a Concursului de Cultură și Civilizație; participă cu comunicări la diferite simpozioane. Specializări: curs de formatori pentru învăță-mântul primar, Botoșani (2001). Echipajul coordonat primește Premiul special pentru cea mai bună interpretare a unui obicei popular, Râmnicu-Vâlcea. Hobby-uri: poezie, folclor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Matematică. Manual preparator*. – 2002.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 5 apr. 2002.

(A. T.)

NEMES István, medic, n. 14 mart. 1928, Ștefănești – m. 3 mart. 1985, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1947); IMF TgM,

Fac. de Medicină cu diploma de merit (1953). Dr. în științe medicale (1971). Preparator; asist.

univ.; șef de lucrări la catedra de anatomie patologică; conf. univ. la catedra de anatomie-fiziologie, Fac. de Farmacie, IMF TgM (1978-85). Domeniul de cercetare : coagularea sângelui și bolile ficatului, legăturile

bolilor cardiovasculare și a tumorilor. Studiile au apărut în: *Orvosi Szemle - Revista Medicală*; *Revista medico-chirurgicală*; *Studii și cercetări de medicină*; *Spitalul*; *Orvosi Hetilap*; *Acta Physiologica Academiae Scientiarum Hungaricae*; *Biochemical Pharmacology*; *La Medicina dell Lavoro*.

Lucrări publicate :

- în colaborare:

- *Klinikai laboratóriumi vizsgálatok*. – Mv. : OGYI, 1955. – 185 p.
- *Kóréletani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1956-1957. – 4 vol.
- *Kórélettan*. – Mv. : OGYI, 1959. – 4 vol.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4. köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NEMES László, chimist; n. 4 sept. 1931, TgM. Studii: școala medie la Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1950); diploma de chimist la Univ. „Bolyai” din Cluj (1954). Dr. în științe chimice (1978). Asist. univ. la catedra de farmacie a IMF TgM (1954-62); lector la catedra de fizică-chimie la I Ped. TgM (1962-83); prof. de chimie la Lic. „Bolyai Farkas” până la pensionare (1983-94). Domenii de cercetare: fotochimie, metode de analiză electrochimice. Publică în reviste de specialitate din București și Moscova: *Studia UBB*; *Revista Medicală*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Biokémia* / Eperjessy Anna, Nemes László. – Mv. : OGYI, 1959. – 1. köt. - 151 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – Csikszereda : Pallas Akadémia könyvkiadó, 1996. – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NEMEȘ-NAGY Enikő, medic; n. 3 aug. 1975, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 17, TgM (1981-89); Lic. „Bolyai Farkas”, TgM (1989-93); UMF TgM (1993-99). Activitate profesională:

medic stagiar, Spitalul Jud. Mureș (2000-01); preparator univ., UMF TgM (2000-); medic rezident de laborator clinic, Spitalul Clinic Jud. Mureș (2001-). Domenii de cercetare: rolul speciilor reactive ale oxigenului în

patologia umană și efectul terapeutic al substanțelor antioxidante. Participă cu lucrări la 6 conferințe; publică studii și articole în reviste de specialitate: *Orvostudomány Értesítő* (2001). Distincții obținute: Premiul Fundației „Györfly Zoltán” (1993); Premiul Soc. „Bolyai” din Budapesta (1999); Premiul I la secțiunea preclinică la a 4-a Sesiune Științifică a Studenților Maghiari din TgM (1999). Membră în EME (1995); SRBBM (2001-). Hobby-uri: jurnalistică, excursii în munți, desen, sculptură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Current Problems in Cellular and Molecular Biology.* – 1997.
- *Îndrumător de lucrări practice de biochimie.* – 2000.
- *Biochimie medicală.* – 2001.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

NÉMETH János, prof. de biologie, ornitolog; n. 6 ian. 1947, Suseni. Studii: bacalaureat la Reghin (196); UBB Cluj, Fac. de

Biologie - Geografie (1970). Prof. la Eremitu (1970-86); prof. de biologie la Lic. de Industria Lemnului din Sovata (1986-90). Preș., UDM din Sovata (1990-). Deputat în Parlamentul României (1992-96). Domenii de cercetare: biologie și etologie. Membru în Soc. Ornitologică Română. Publicații în: *A Hét; Korunk; Korunk Évkönyv; Tett; Studia UBB (Biologia) Căinii Noștri*. Este unul dintre inițiatorii mișcării *Pro Natura*.

Lucrări publicate:

- *Viselkedés, magatartás az állatvilágban.* – Kolozsvár : Dacia, 1983.
- *Pro natura: Természet- és környezetvédelmi útmutató.*

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

NEUSTÄDTER, Michael, medic, n. 7 sept. 1736, Sighișoara – m. 5 iun. 1806, Sibiu. Studii: în orașul natal și la Col. Ref. din TgM; de medicină la Viena (1756), Erlangen (1761). S-a stabilit la Sibiu, unde a fost prim-medic al orașului; medic șef de stat (numit de împăratul Iosif al II-lea în 1784), obținând titlul de cons. sanitar imperial (1792).

Lucrări publicate:

- *Triga casuum medico-chirurgicorum.* – Erlangae : typis D. M. Camerarii acad. Typogr., 1762. – 24 p.
- *Die Pest im Burzenlande 1786 : Nebst einigen vorangeschickten allgemeinen Bemerkungen.* – Hermannstadt : Bei Martin Hochmeister kais. kön. privil. dikasterial Buchdrucker und Buchhändler, 1793. – XVI, 122 p.
- *Consignatio speifica omnium plantarum, quae in Magno hocce Principatu (Transsilvaniae) sponte sua crescunt.* : *Herbae autem sequentes hucadusque ab exteris oris ad nos translatae vel advectae in patria quoque nostra Transsilvania in sufficiente quantitate reperiuntur. Herbae sequentes in Officinalibus hortis coli et curari debent.* – Claudiopoli, 1795.

- *Die Pest im Cronstädter Distrikte in Siebenbürgen, im Jahr 1786* : Nebst einigen vorangeschickten Bemerkungen. – Wien : Ben Carl Schaumburg und Comp., 1797. - 4, 121 p.
 - *Die Pest im Burzenlande 1786* : Nebst einigen vorangeschickten allgemeinen Bemerkungen. – Hermannstadt : Bei Martin Hochmeister Kaiserl. Königl. privil. Dikasterial. Buchdrucker und Buchhändler, 1798. – 8, 121 p.
 - *Kuhpocken-Katechismus oder Anweisung über die Art, die Kuhpocken einzupflegen*. – Hermannstadt, 1801. – 5 p.
 - *Ueber die Kuhpocken-Impfung* : Ein paar Worte zur Beherzigung für alle Familienväter in Siebenbürgen. – Hermannstadt : bei Martin Hochmeister, 1803. – 47 p.
 - *Cuvânt pe scurt despre ultuirea vărsatului de vacă spre întărirea inimii pentru toți Părinții din Ardeal*. – Sibii : La Ioann Bart, 1804. – 273 p.
- Referințe:**
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinyeyi József; Szinyeyi József, dr. – Budapest, 1878.
 - *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
 - *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyeyi József. – 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903.
 - *Bibliografia română-ungară* / Andrei Veress. – București : Cartea românească, 1931. – Vol. 2. : Români în literatura ungară și ungerii în literatura română (1781-1836). – 1931.
 - *La vie scientifique en Roumanie*. - Bucarest , 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures*. – 1937.
 - *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.
 - *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

NICOARĂ, Eugen, medic; n. 6 ian. 1893, Ibănești – m. 9 mai 1985, Reghin. Studii: primare la Școala Maghiară de Stat din Gurghiu (1900-05); gimnaziul la Odorheiul Secuiesc (1905-07) și TgM; Fac. de Medicină Cluj (1913-15) și Univ. Regală din Budapesta (1915-18). Dr. în medicină (1918). Cadru didactic la Fac. de Medicină din Cluj încă de la înființarea acesteia; preparator la Clinica de Chirurgie Cluj (1919-23); preș. al Despărțământului ASTRA Reghin (1923); medic primar, șeful Spitalului

de Stat din Reghin (1923-36); înaintat la gradul de inspector sanitar general (1936); prefect al MS (1938); demis din motive politice și arestat în 1940; eliberat în ian. 1941, se stabilește la Brașov, unde conduce Spitalul „Gh. Mărzescu” (1942-43); concentrat la Marele Stat Major al Armatei cu gradul de căpitan (1943-44); medic la Spitalul din Orăștie (1944-45), de unde se reîntoarce la Reghin și activează până la pensionare (1947). Autor al numeroase cărți de popularizare a igienei; colaborează la revistele: *Semănătorul*; *Gazeta Mureșului*; *Glasul Mureșului*; *Progres și cultură*; *Transilvania*; *Viața ilustrată*, *Astra Reghin*. Cu sprijinul său moral și material s-au înălțat monumente închinare eroilor, troițe, școli generale și cămine culturale; construiește spitalul și Palatul Culturii din Reghin (1936-39). A primit numeroase ordine și decorații: Ordinul „Steaua României” în grad de ofițer (1929); Crucea „Meritul Sanitar” cls. I; „Meritul cultural”; premiul „Năsturel Herescu” al Academiei (1934).

Lucrări publicate:

- *Tuberculoza*. – Reghin : sn, sa. – 73 p.
- *Alcoolismul sau bolile venerice*. – Sl : sn, sa.
- *Gripa*. – Sl : sn, sa.
- *Cancerul*. – Sl : sn, sa.
- *10 porunci ale bunelui creștin*. – Sl : sn, sa.
- *Cartea sănătății. Tinerețe – bătrânețe*. – Sl : sn, 1934.
- *Lingoarea și dușmanii omului*. – Sl : sn, sa.
- *Păstrarea sănătății*. – Sl : sn, sa.
- *Prietenii și dușmanii omului* (microbii sau bacteriile, bacilii). – Cluj : sn, sa. – 13 p.

- în colaborare:

- *Figuri mureșene* / Eugen Nicoară, Vasile Netea. – TgM : Tipografia Ardeleana, 1933. – 80 p.
- *Murăș, Murăș, apă lină* : literatura populară din regiunea Murășului de Sus / E. Nicoară, V.

Netea. – Vol. 1. – Reghin : STRA, 1936. – 329 p.

Referințe:

- *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – 1940.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.
- *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic. – 2002.
- *Philobiblon mureșean* / Dimitrie Poptâmaș. – 2003.
- *Cuvântul Liber.* – An 15, nr. 64 (2 apr. 2003). – p. 5.
- *Cuvântul Liber.* – An 15, nr. 131 (8 iul. 2003). – p. 5.
- *Reghinul cultural* : Studii și articole. – Vol. 7. – 2004.

(A. T.)

NICOLAESCU, Ioan, biofizician, prof. univ.; n. 21 sept. 1940, Lupeni (HD). Studii: Școala Nr. 1 Lupeni (1947-54); Școala Medie Mixtă Lupeni (1954-57); Univ. București, Fac. de Matematică-Fizică (1957-62). Dr. cu teza: *Contribuții la studiul permeabilității membranelor biologice* (1976). Membru în AOȘR (1987). Activitate profesională: preparator univ. (1962-65); asist. univ. (1965-68); șef de lucrări suplinitor (1968-77); șef de lucrări titular (1977-90); conf. univ. (1990-94); prof. univ. UMF TgM (1994-); membru în Cons. Profesorat și al Senatului UMF TgM. Domenii de cercetare cu contribuții originale: biofizica membranelor biologice și a proceselor de transport transmembranar, biofizica radiațiilor, biomecanica; autor a peste 163 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Biophysica et Biochemica Acta*; *Journal of Bioenergy and Biomembranes*; *Revista medicală* (1978); *Romanian Journal of Biophysics*; este autorul a 8 cursuri univ. și a 4 îndrumătoare de lucrări practice; a condus 42 lucrări de diplomă și a făcut parte din numeroase comisii de concurs. Specializări: SUA (1972, 1985); Japonia (1978); Germania (1986); Franța (1987). Distincții obținute: premiul MÎ pentru cercetare (1965); „Șef de lucrări evidențiat” (1984); „Medalia Muncii” (1985); „Serviciu credincios” în grad de cavalier (2003). Preș., Soc. Română de Biofizică Pură și Aplicată (2000); membru în Soc. Națională de Fizică (2002); Soc. de Științe Medicale din România (1968); AAAS (1972); IUPAB. Hobby-uri: literatură, sport.

Lucrări publicate:

• *Fundamente de biofizică.* – TgM : University Press, 2000. – 221 p.

Referințe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș : 1948-1998 – A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar.* – TgM, 1999.
- *Who's Who în România.* – București : Pegasus Press, 2002. – 736 p.
- *Who's Who in the World.* – 2003.
- *Who's Who Medical.* – 2003.

(A. T.)

NICOLESCU, Dorin, medic, prof. univ. ; n. 8 mai 1930, Reghin. Studii: Gimnaziul

German, Reghin; Lic. „Seminarul Ped. Univ.”, Cluj; IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (-1955). Dr. în medicină cu teza: *Hipertensiunea renală prin leziuni congenitale și dobândite ale arterei renale* (1968).

Membru titular în AȘMR (1993-). Activitate profesională: preparator principal, Clinica de Ginecologie nr. 1, Cluj-Napoca; asist. univ., IMF București; medic specialist chirurg; șef de lucrări IMF București; medic primar urolog; șef de secție, Spitalul Panduri (1973); conf. univ., Clinica Urologică IMF TgM (1977-); șef de secție, Clinica Urologică TgM (1977); prof. univ; șeful Clinicii Urologice UMF TgM (1990-). Domenii de cercetare: patologia aparatului urinar; litiaza renală; tumorile renale, vezicale și prostatice; adenomul de prostată; operațiile plastice ale aparatului urinar; chirurgia oncologică; infecțiile urinare; litotriția extracorporeală; explorările urodinamice și urosonografice; activitate științifică concretizată în peste 500 de lucrări științifice comunicate și peste 250 publicate în țară și străinătate în diferite reviste de specialitate: *Obstetrică-Ginecologie* (1957, 1960, 1971); *Spitalul* (1962, 1967); *Archives de L' Union Medicale Bakcanique* (1963, 1976); *Chirurgie* (1963, 1969, 1974); *Medicina Internă* (1965); *European Surgical Research* (1967, 1969); *Lyon Chirurgicale* (1967, 1972); *Viața medicală* (1969, 1976, 1978); *Revue Medicale*

de L' Academie (1976); *European Urology* (1978); *Revista medicală* (1978-80, 1983-84, 1986-87, 1989-91); *Revista medicală UMF TgM* (1992); *Magyar Urologia* (1994, 1996-97); *Revista de medicină și farmacie* (1994, 1996-99); *Revista Română de Urologie* (1994, 1998-00); *Endoscopia* (2000); *Quo Vadis, Jurnal al Fundației Umanitare Hipocrate „Dialog între Generații”* (2000). Autor a 4 brevete de inventator; a participat cu lucrări la peste 40 de congrese internaționale. Specializări: Paris (1969); Berlin (1973); Budapesta (1974, 1981); Debrecin (1978); Berlin (1989); München (1994). Distincții: „Cetățean de onoare” al mun. TgM (1996-); „Doctor Honoris Causa” al Univ. „Lucian Blaga”, Sibiu (1999-); Diploma de Excelență a Senatului UMF TgM (2000-). Membru titular în AȘMR (1993-); preș., Asoc. Română de Endourologie (1991-94); vicepreș. Asoc. Română de Urologie (1990-97); Soc. Internațională de Urologie; Soc. Germană Sud-Estică de Urologie; Soc. Maghiară de Urologie; vicepreș., Soc. Central Europeană de Urologie; Soc. Germană de Urologie; Soc. Europeană de Chirurgie Experimentală; Uniunea Medicală Balcanică. Hobby-uri: istorie, muzică.

Lucrări publicate:

- *Anatomie descriptivă și topografică a extremităților* : curs. – București : IMF, 1970.
- *Curs de urologie.* – TgM : IMF, 1980.
- în colaborare:
 - *Anatomia nervilor cerebrali* : curs / D. Nicolescu, A. Ianculescu. – București : IMF, 1969.
 - *Manual de urologie.* – 1976.
 - *Urológiai jegyzet* / Nicolescu Dorin, Bakos János; Ford.: Bakos János, Kótay Pál, Mártha Ivor. – Mv. : OGYI, 1981. – 204 p
 - *Ghid de lucrări practice de urologie.* – 1984.
 - *Tratat de patologie chirurgicală.* – 1984. – Vol. 8. – Partea 1.
 - *Tratat de patologie chirurgicală.* – 1984. – Vol. 8. – Partea a 2-a.
 - *Îndreptar de stagiu clinic.* – 1985.
 - *Curs de urologie.* – 1989.
 - *Urologie.* – 1990.

- *Manual de patologie urinară.* – 1990.
- *Urológiai jegyzet egyetemi hallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1990. - 238 p.
- *Urologie.* – 1990.
- *Îndreptar de chirurgie endourologică.* – 1991.
- *Urológiai válogatott fejezetek.* – Budapest: Tudományos Könyvkiadó, 1996. – p. 95-96.
- *Bazele chirurgiei endourologice.* – 1997.
- *Litiaza vezicală. Modalități terapeutice actuale* / D. Nicolescu, L. Schwartz. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2000.

Referințe:

- *Dicționar de anatomisti.* – 1991.
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – 1998.
- *Tizenkét év.* – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

NIREȘTEAN, Aurel Petru, medic, prof. univ; n. 25 iun. 1953, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1972); UMF TgM, Fac. de

Medicină (1978); Dr. în medicină cu teza: *Aspecte clinico-evolutive și terapeutice în stările psihopatoide* (1995). Activitate profesională: medic intern (1977-80); medic medicină generală, com. Milaș (BN) (1980-81); medic secundar,

Clinica Psihiatrie, IMF TgM (1980-83); medic principal, specialitatea psihiatrie (1983); medic primar psihiatru (1992); activitate didactică în cadrul UMF TgM, disciplina psihiatrie: asist. stagiar (1981-84); asist. univ. titular (1984-90); șef de lucrări (1990-95); conf. univ. (1996-03); prof. univ. (2003-); șeful Clinicii de Psihiatrie nr. 2 TgM; șeful disciplinei Psihiatrie din cadrul UMF TgM; conducător al Cercului Științific de Psihiatrie din cadrul UMF TgM. Autor sau coautor a 142 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate și în volumele unor manifestări științifice naționale și internaționale; membru în col. de redacție al *Revistei Române de Psihiatrie*; a participat la numeroase congrese internaționale: Budapesta (1995, 2002); Amsterdam (1997, 2001); Zagreb (1998);

Sheffield (1999); Geneva (1999, 2004); Paris (2000); Miskolc (2001); Berna (2001); Madrid (2001); Viena (2003); Stockholm (2004). Membru în Cons. Prof. al Fac. de Medicină; Senatul UMF TgM; Cons. de Administrație al Spitalului Clinic Jud. Mureș. Membru și vicepreș. în APR; Liga Română de Sănătate Mintală (1992); Comisia Națională de Psihiatrie a MSF; Asoc. Română de Psihiatrie Socială (1999); Asoc. Română de Psihofarmacologie (1999); AOȘR (1998); ISSPD (1995); WPA (1997); Academia de Științe Medicale din New York (1999); membru fondator și preș. în Asoc. Română de Studiu a Personalității (2001).

Lucrări publicate:

- *Curs de psihiatrie*. – TgM : UMF, 1995.
- *Curs de psihiatrie pentru uzul studenților Fac. de Stomatologie*. – TgM : UMF, 1996. – 107 p.
- *Ghid de stagiul psihiatric*. – TgM : UMF, 1999. – 44 p.
- *Curs de psihiatrie pentru uzul studenților Fac. de Medicină Generală*. – TgM : UMF, 2001. – 233 p.

- în colaborare:

- *Sibiul Medical – repere* / Sub redacția Marius Ghinescu. – Sibiu : Casa de Presă Sibiu, Editura Tribuna, 1999.
- *Coordonatele actuale ale reintegrării bolnavului psihic*. – 2001.
- *Personalitate și profesie* / A. Nireștean, M. Ardelean. – TgM : University Press, 2001. – 184 p.
- *Personalitatea normală și patologică. Tulburări anxioase și de dispoziție*. – 2001.
- *Tulburări afective. Comportament autolitic* / Sub redacția prof. dr. Aurel Nireștean. – 2002.
- *Depresiile rezistente la tratament. Actualități clinico-terapeutice* / A. Nireștean, A. Mihai. – TgM : Editura Chromatic, 2003. – 156 p.
- *Tulburările personalității – repere clinico-evolutive și terapeutice* / Sub redacția prof. dr. Aurel Nireștean. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2004.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

NISTOR, E. Ioan, economist, prof. univ.; n. 3 apr. 1943, Ațintiș. Studii: Școala Generală Ațintiș (1954-57); Lic. Real Luduș (1957-61); ASE București, Fac. de Finanțe - Contabilitate (1961-66). Dr. în economie cu teza: *Perfecționarea evidenței și calculul costurilor de producție în unitățile din agricultură* (1978). Activitate profesională: asist. univ. la Institutul Agronomic Cluj (1969-75); lector univ. (1976-89); conf. univ. (1990-93); prof. univ. UBB Cluj-Napoca (1994-). Domenii de cercetare: financiar-bancar; participă la peste 77 de conferințe, congrese, simpozioane cu comunicări, publicate în reviste de specialitate precum: *Adevărul economic* (1993); *Studia Oeconomica* (1993); *Tribuna economică* (1994); *Horticultura clujeană* (1997); *Analele UEDC TgM* (1998-00); *Studii și Cercetări Economice* (1998); *Studia Negotia* (2002). Specializări: Franța (1994); Italia (1995). Membru în CNCSIS; Camera Auditorilor Financiar; CECCAR. Hobby-uri: șah.

Lucrări publicate:

- *Finanțarea și creditarea agriculturii*. – Cluj-Napoca : UBB, 1980. – 362 p.
- *Finanțe-credit*. – Cluj-Napoca : UBB, 1982. – 291 p.
- *Finanțarea și creditarea agriculturii*. – Cluj-Napoca : UBB, 1986. – 160 p.
- *Finanțele firmei*. – TgM : UDC, 2001. – 155 p.
- *Finanțele întreprinderii*. – Cluj-Napoca : Presa Univ. Clujeană, 2002. – 302 p.
- *Teorie și practică în finanțarea întreprinderilor*. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 2004. – 279 p.

- în colaborare:

- *Lucrări practice de evidență economică* / I. Giurgea, I. Nistor, D. Dejeu. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1974. – 130 p.
- *Zonarea producției agricole a județului Cluj*. – 1976.
- *Finanțarea și creditarea agriculturii* : curs interuniv. – 1983.
- *Finanțe și credit*. – 1984.

- *Mecanismul economico-financiar. Studii* / Coordonator A. Negucioiu. – București : Editura Politică, 1984. – 344 p.
 - *Teorie și practică financiară* : ghid alfabetic / Coordonatori A. Giurgiu, C. Tulai. – Cluj-Napoca : Dacia, 1985. – 322 p.
 - *Finanțele unităților agricole*. – 1989.
 - *La gestione dell' impresa agricola rumena nella transizione verso l' economia di mercato* / Coordonator V. Gallerani. – Parma : Novastampa, 1996. – 284 p.
 - *Finanțele întreprinderii* : lucrări practice / I. Nistor, A. Georgescu. – Cluj-Napoca : Risoprint, 2000. – 196 p.
 - *Finanțele firmei. Aplicații practice* / I. Nistor, L. Popa. – TgM : UDC, 2001. – 110 p.
 - *Finanțele întreprinderii* : studii de caz / I. Nistor, V. Lăcătuș, O. Cernea, A. Costea. – București : Viitorul românesc, 2003. – 179 p.
- Referințe:**
- *File din cronică permanențelor învățământului și culturii economice din Iași*. – Pitatra Neamț : Policromia, 1995.
 - *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 230.

(A. T.)

NISTOR, L. Ioan, economist, prof. univ.; n. 5 apr. 1936, Ațintiș. Studii: gimnaziale în com. Ațintiș (1944-54); Școala Medie Tehnică de Comerț Turda (1951-55); ASE București, Fac. de Finanțe, Credit și Contabilitate (1955-59). Dr. în economie cu teza: *Căi de creștere a eficienței economice în industria lemnului* (1974). Activitate profesională: inspector de credite, Banca de Investiții Cluj (1959-62); asist. univ., UT Cluj-Napoca, catedra de economie politică (1962-66); lector univ.; conf. univ.; prof. univ., UBB Cluj-Napoca, Fac. de Științe Economice; șef de catedră. Domenii de cercetare: problematica prospectivă a macroeconomiei, eficiența economică, micro și macroeconomică; participă la peste 75 conferințe; publică 65 de articole și studii de specialitate în reviste precum: *Studia UBB. Seria Oeconomica* (1971, 1985, 1990, 1996, 1998-99, 2002); *Revista de statistică* (1973, 1980); *Revista economică* (1977); *Tribuna economică* (1994); *Probleme economice*; *Viața economică* etc. Specializări: România (1970-

73). Hobby-uri: operă, concerte simfonice, pictură, sport.

Lucrări publicate:

- *Prognoza macroeconomică*. – Cluj-Napoca : Presa Univ. Clujeană, 1997. – 242 p.
- *Teorie și metodă în prognoza macroeconomică*. – București : EDP, 2000. – 263 p.
- *Bazele prognozei macroeconomice*. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 228 p.

- în colaborare:

- *Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale* : curs. – 1974.
- *Studii de istorie a economiei și gândirii economice românești*. – 1974.
- *Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale* : curs. – 1980.
- *Mecanismul economico-financiar*. – 1984.
- *Ritmuri și corelații în dezvoltarea economică a României*. – 1986.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

NIȚĂ, Petre, ing. petrolist; n. 1 apr. 1930, com. Spanțov (CL). Studii: Gimnaziul din Oltenița (1940-44); Lic. „Regele Mihai I”, București (1945-49); Institutul de Petrol și Gaze București (1949-55). Dr. cu teza: *Contribuții la studiul cauzelor și efec-telor afluxului de gaze din strat în cimentul pompăt în spațiul inelar al sondei* (1975). Activitate profesională : ing. stagiar; șef de șantier de foraj la Sărmășel, Șoimușul Mic, Teleac; ing. principal, Oficiul de Foraj Mediaș, Dir. Gen. Gaz Metan Mediaș; prof., Lic. de Petrol - Chimie Copșa Mică (1958-61); ing. șef, Schela de Foraj Mediaș (1961-67); dir., Întreprinderea de Foraj Mediaș (1967-71); dir. tehnic, Centrala Gaz Metan Mediaș (1971-90); expert republican (1984-90); dir. gen., Centrala Gaz Metan Mediaș (1990-91); cons., Soc. Națională Romgaz SA; prof. consultant; șeful catedrei Forajul Sondelor, Univ. Sibiu (1991-

94); administrator, SC Danes Izoplast SRL (1994-). Domenii de cercetare: forajul sondelor fără lichid; exploatarea zăcămintelor de gaze cu apă; stingere fără apă a sondelor în erupție necontrolată; semnalizarea preventivă a alunecărilor de teren în perimetrul sondelor de gaze; acoperirea anticorozivă cu polimer la exterior a conductelor din oțel; a contribuit la descoperirea și punerea în valoare a multor zăcăminte de gaze din Bazinul Transilvaniei, precum și dezvoltarea generală a industriei de gaze românești a elaborat studii, analize, rapoarte; a condus și participat la expertize în urma unor accidente și explozii datorate gazului metan; deține 11 brevete de invenție; membru în cons. de conducere al *Revistei Mine, Petrol, Gaze*; a susținut și publicat peste 20 de referate în reviste de specialitate: *Revista Mine, Petrol, Gaze* (1981, 1984-86). Specializări: în țară și Italia (1976). Distins cu „Medalia Muncii” (1964); „Ordinul Muncii” cls. a III-a (1966); „Ordinul Steaua Republicii” cls a IV-a (1973) și alte 6 medalii și premii cu diferite ocazii. Expert ONU pentru Industrie și Dezvoltare (1985-90); membru în Cons. Tehnico - Economic al Ministerului Petrolului (1971-91).

Lucrări publicate:

• *Experiența săpării a două sonde de mare adâncime în Depresiunea Transilvaniei.* – sl : Institutul Central de Documentare Tehnică, 1967. – 120 p.

Referințe:

• *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – 1996.

(A. T.)

NUSSBAUM Oszkár, medic pediatru; n. 1923 – m. 1981. Preparador (1948-50); asist. univ. (1972-81); șef lucrări (1972-81) la IMF TgM. S-a stabilit în Israel.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1955. – 1. rész. – 1955. – 400 p.

• *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 2 köt. – 265 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

NUSSBAUM Vera, medic pediatru; asist. univ. la IMF TgM (1972-81). S-a stabilit în Israel.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.; 2 köt. – 265 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

NÜSZL László, medic dermatolog; n. 29 iun. 1938, Timișoara – m. 2 martie 1997, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Mixt Maghiar în orașul natal (1955), diploma de merit; IMF

TgM, Fac. de Medicină Generală (1961). Dr. în științe medicale (1971). Preparador la catedra de anatomie patologică TgM (1960-68); asist. univ. (1968-75); medic primar dermatolog (1972); șef de lucrări (1975-90); conf. univ. la catedra de dermatologie UMF TgM (1990-97); medic primar la Clinica de Dermatologie și Boli Venerice TgM (1963-97). Domenii de cercetare: prevenirea și combaterea dermatozelor profesionale, influența melanomei malignum și a mastocitelor asupra metastazelor, ulcerul de gambă, psoriasis, infecții micotice, infecții parazitare intestinale, unele aspecte ale patologiei dermato-venerice. A fost îndrumător științific la elaborarea a 25 de lucrări de diplomă la IMF. A elaborat peste 160 lucrări științifice, dintre care peste 70 publicate, peste 80 comunicate. A publicat în: *Orvosi Szemle; Viața Medicală; Dermatologie* etc. A participat la simpozioane, conferințe, congrese naționale și internaționale. A fost coautor la o inovație și la o invenție, distinsă cu Mențiune la Salonul de invenții SIN 1987. A fost unul dintre fondatorii

Polclinicii Carit-San în TgM (1991). Membru în EME.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Curs de dermato-venerologie* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – TgM : IMF, 1979. – 279 p.

• *Bőr- és nemigyógyászat* / O. Buțiu, Nüszl L., D. Munteanu. – Mv. : OGYI, 1980. – 342 p.

• *Sexualitatea umană*. – 1996.

Referințe:

• *A Hét* 27.sz., 1986 júl. 3.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Cuvântul liber*, an 9, nr. 46, 8 mart. 1997, p. 2.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

NUȚIU, Emil, ing.; șef de lucrări UT TgM.

Lucrări publicate:

• *Tehnologii de montaj* : curs pentru uzul studenților. – TgM : UPM, 2001. – 138 p.

• *Tribosisteme specifice mașinilor de tricatat rectilini*. – TgM : UPM, 2001. – 205 p.

- în colaborare:

• *Organe de mașini. Lucrări de laborator* / Boloș, V., Boloș, C., Nuțiu, E. – TgM : UT, 1995. – 137 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

NYÁRÁDY Anton, Antal, botanist, prof. univ.; n. 5 iun. 1920, TgM – m. 21 aug. 1982, Cluj-Napoca. Studii: școala medie la Col. Ref. din Cluj (1938); Univ din Cluj. Dr. în științe biologice cu teza: „*Magyarország vadontermő papaverfajai*” (1942). Asist. univ. (1942-43); a fost înrolat în armată, prizonier de război (1943-47); prof. de lic. (1947-49). Prof. univ. dr. doc. la catedra de botanică a Institutului Agronomic „Dr. P. Groza”, azi USAMV din Cluj-Napoca (1949-75). Fiul botanistului Nyárady Erasmus Gyula, împreună au lucrat la *Flora RPR-RSR*; a prelucrat 93 de specii de plante, ultimele 2 vol. au apărut redactate de el. A publicat manuale

univ. Cercetări în domeniile: sistematică, ecologie, geobotanică, anatomie, morfologie. Studii în: *Acta Geobotanica* (1941); *Acta Botanici Horti Bucurestensis* (1961-62); *Revue Roumaine de biologie* (1964); *Contribuții botanice* (1967); *Acta Agronomica Acad. Sci. Hungarice* (1969).

Lucrări publicate:

• *Szántóföldi gyomnövények*. – 1952.

• *A méhlegelő és növényei*. – 1958.

- în colaborare:

• *Flora Republicii Populare Române*. – București : Editura Academiei RPR, 1952-1972. – Vol. 1. – 1952; Vol.2. – 1953.; Vol. 3. – 1955.; Vol. 4. – 1956.; Vol. 5. – 1957.; Vol. 6. – 1958.; Vol. 7. – 1960.; Vol. 8. – 1961.; Vol. 9. – 1964.; Vol.10. – 1965.; Vol. 11. – 1966.; Vol. 12. – 1972.

• *Botanica agricolă* / Nyáradi Anton, Alexandru Buia, I. Răvăruț. – București : sn, 1965. – 2 vol.

• *Dicționar etnobotanic*. – 1968.

• *Botanică* : manual univ. – 1975.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

NYÁRÁDY Erasmus Gyula; Iuliu, botanist; n. 7 apr. 1881, Ungheni – m. 15 iun. 1966, Budapesta. Studii: Școala Primară la Tunelul Cojocnei; Școala Secundară la TgM; Școala Normală din Cluj; I Ped. Superior din Budapesta (1904). Membru titular activ în Academia Română (1948). A fost prof. la Késmárk (1904), unde a avut ocazia să studieze vegetația din munții Tatra; a explorat din punct de vedere botanic întreaga zonă cuprinsă între Tatra și Marea Adriatică; paralel, a făcut excursii botanice pe litoralul Adriaticii, în Munții Rodnei, Făgărașului, Bucegi; cu ajutorul unei subvenții de stat a făcut cercetări pe marea Adriatică și în Bosnia - Herțegovina (1905). A fost prof. la școala de băieți din TgM (1911-14) și va cerceta flora regiunii; militar (1914-16), apoi prof. la Școala Civilă Romano-Catolică TgM (1922); conservator al Muzeului Botanic din Cluj (1922-41). A fost invitat la Univ. din

Cluj, la catedra de științe naturale și a condus cabinetul de plante comune al Univ. și al EME. Activitatea științifică se concretizează prin introducerea a peste 1200 de specii, varietăți și forme vegetale, între care, o specie unică în lume din Pietrosul Broștenilor (*Petronia laevitomentosa*); a descris o serie de genuri și familii; a publicat mult în reviste de științe naturale, botanică: *Magyar Botanikai Lapok*; *Flora Romaniae*; *Exiccata*; *Növénytani Lapok* (1908); *Pásztortűz* (1929); *Ocrotirea Naturii* (1955) și prin buletinul Grădinii Botanice din Cluj. Distins cu numeroase ordine, medalii și diplome românești și străine; „Om de Știință Emerit” (1966); „Steaua României” cls. a IV-a; „Ordinul Muncii” cls. a I-a. Fondator al Subcomisiei Regionale a Monumentelor Naturii din Transilvania, cu sediul la Cluj.

Lucrări publicate:

- *A Magas-Tátrában fekvő menguszfalvi-völgy és Omladékvölgy, valamint a vadorzó-hágó magyar oldalának botanikai ismertetése* – Késmárk, 1910.
 - *Maros-Vásárhely és környékén élő tavaszi és nyáreleji növények meghatározó könyve.* – Mv., 1914. – 128 p.
 - *Növénytan biológiai alapon* : A középfokú iskolák alsóbb osztályai számára. – Kolozsvár, 1922.
 - *A Hargita húsevő növényeiről.* – Kolozsvár, 1929.
 - *A Gyilkostó (Lacul Roșu) és a Békásszoros (Pasul Bicașului) környékének növényzete.* – Brassó, 1937.
 - *Cheile Turzii.* – Cluj : Tip. Lyceum, 1937.
 - *A Tordahasadék.* – Kolozsvár, 1937.
 - *A Tordahasadék nevezetesebb látnivalóinak ismertetése.* – Kolozsvár, 1938.
 - *Flora și vegetația Munților Retezat.* – București : Editura Academiei RSR, 1958. – 196 p.
- în colaborare:**
- *Adatok a Magyar-Horvát Tengerpart, Dalmácia és Isztria flórájához* / Nyárády E. Gyula, Kümmerle J. Béla. – Budapest, 1908.

- *Természetráz a polgári leányiskolák 1., 2. osztálya számára* / Írta Szerényi Hugó; Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – Budapest, 1909.
- *Természetráz a polgári leányiskolák 1., 2. osztálya számára* / Írta Szerényi Hugó; Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – 2. kiad. - Budapest, 1910-11.
- *Természetráz a polgári leányiskolák 1., 2. osztálya számára* / Írta Szerényi Hugó; Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – 2. kiad. - Budapest, 1911.
- *Növény- és állattan a polgári fiúiskolák 1. osztálya számára* / Átdolgozta Nyárády E. Gyula, Gáspárdy Aladár. – Budapest, 1918.
- *Növénytan biológiai alapon a romániai magyar tannyelvű középfokú iskolák alsóbb osztályai számára.* – Cluj : Ardealul kny., 1922. – 224 p.
- *Emlékkönyv a Székely Nemzeti Múzeum ötvenéves jubileumára.* – Sepsiszentgyörgy, 1929. – 2 vol.
- *Flora Republicii Populare Române.* – București : Editura Academiei RPR, 1952-1972. – Vol. 1. – 1952; Vol.2. – 1953.; Vol. 3. – 1955.; Vol. 4. – 1956.; Vol. 5. – 1957.; Vol. 6. – 1958.; Vol. 7. – 1960.; Vol. 8. – 1961.; Vol. 9. – 1964.; Vol.10. – 1965.; Vol. 11. – 1966.; Vol. 12. – 1972.
- *Kolozsvár és környékének flórája* / Ny. E.Gy., Soó Rezső. – Kolozsvár, 1952-76. – 9 vol.

Referințe:

- *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1919-1924.* / Összeállította dr. György Lajos. – Cluj-Kolozsvár, 1925.
- *Activitatea științifică la Univ. „Regele Ferdinand I” din Cluj în primul deceniu 1920-1930* / I. Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936.
- *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România.* – București, 1966.
- *Bibliografia mureșeană 1971* / Livia Pop Tofolean, Fülöp Mária. – TgM : Biblioteca Județeană Mureș, 1974.
- *Lupta cu imposibilul* / Catinca Muscan. – București : Editura Politică, 1975. – p. 150-159.
- *Personalități ale științei.* Mic dicționar. – 1977.
- *Mic dicționar enciclopedic.* – București, 1978.
- *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești.* – 1981.
- *Die Ornith siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien:

Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.

- *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – 1982. – p. 279-280.
- *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice.* – 1985. – p. 332.
- *Nyarády Erazmus Gyula a természettudós / Váczy Kálmán, Bartha Sándor.* – Bukarest : Kriterion, 1988.
- *Istoria biologiei în date* – 1996.
- *Membrii Academiei Române 1866 – 1999.* – 1999. – p. 327.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 19. köt. : N. Árpádné-Özséb, P[áter]. – 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.; A. T.)

NYULAS Ferenc, medic, chimist; n. 25 iul. 1758, Mătrici – m. 27 dec. 1808, Cluj. Studii de medicină la Viena, diploma de medic la Pesta (1788). A fost medic practician la Gherla; în timpul epidemiei de ciumă în 1795, a fost însărcinat să se ocupe de bolnavii din 53 de comune; a fost primul care a introdus vaccinul. S-a stabilit la Cluj (1800), unde a fost numit protomedic al Transilvaniei până la moarte (1806-08).

Lucrări publicate:

- *Az erdélyországi orvos vizeknek bontásáról közönségesen.* – 3. köt. – Kolozsváratt : Nyomtt. Hochmeister Márton által, 1800. - 1. köt. : Ajánló levél; Előljáró beszéd; A vizeknek bontásáról közönségesen. – XXXX, 174, 2 p., 2 tábl.; 2. köt.: A Radna vidéki vasas borvizeknek bontásáról. – XVI, 248 p.; 3. köt. : A Radna vidéki vasas borvizeknek orvosi erejéről, hasznairól és vélek élésnek módjáról. – VIII, 203 p.
- *Kolozsvári tehén himlő.* – Kolozsvár : Hochmeister Márton, 1802. – 31 p.
- *A Radna vidéki vasas borvizeknek bontásáról.* – Kolozsvár, 1811. – 2 vol.

Referințe:

- *Magyar írók : Életrajz-gyűjtemény / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József.* – Pest, 1856.; 2. köt. – 1858.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.

• *Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez / Írta Szily Kálmán.* – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – p. 97-111.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 / Györy Tibor.* – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903.

• *Istoricul farmaciei din Ardeal / Iuliu Orient.* – Cluj: „Cartea Românească”, 1926.

• *Bibliografia română-ungară / Andrei Veress.* – București : Cartea românească, 1931. – Vol. 2. : Românii în literatura ungară și ungarii în literatura română (1781-1836). – 1931.

• *Nyulas Ferenc / Spielmann József; Soós Pál.* – București : Editura Academiei, 1955.

• *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László.* – Mv., 1998.

• *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2001- . - 4. köt. : L-Ö. – 2002.

(F. M.)

O

OBÁL Ferenc, medic; n. 28 sept. 1916 Budapesta. A studiat la Univ. „Pázmány Péter” Budapesta, Fac. de Medicină (1936-40), apoi la Heidelberg (1937-38). A lucrat la Institutul de Fiziologie - Biologie al Univ. „Ferenc József” din Cluj (1940-45); a fost șeful Institutului de Fiziologie patologică și apoi șeful Institutului de Fiziologie și Farmacie din cadrul IMF TgM (1945-53). S-a întors în Ungaria și a devenit șeful Institutului Național de Neurochirurgie (1953-58); dir. al Institutului de Fiziologie Biologie al Univ. de Medicină din Seghedin; prof. consultant (1986-). A fost ales membru onorific al AȘMR (1995); „Doctor honoris causa” al UMF TgM (1996). Domenii de cercetare: patologia bolilor contagioase, absorbția în intestin, fiziologia splinei etc. Are peste 280 de studii publicate în limba română, maghiară, germană, engleză.

Lucrări publicate:

- *A központi idegrendszer funkcionális anatómiája.* – Szeged: SZOTE, 1989. – 32, 24 p.
- *A központi idegrendszer funkcionális anatómiája.* – Szeged: SZOTE, 1990. – 32, 22 p.

- în colaborare:

- *Az általános kórtan vázlatja* / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán. – Mv. : OGYI, 1947. – 118 p.
- *Gyógyszertani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1950-51. – 10, 82, 40 p.
- *Az idegrendszer kórtana.* – Mv. : OGYI, 1950-1951. – 48 p.
- *Kórélettan.* – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 1. rész: *Általános kórtan.* – 134 p.
- *Gyógyszertani jegyzet* / Obál Ferenc, Feszt György, Kelezn Attiláné. – Mv. : OGYI, 1952. – 446 p.
- *Kórélettani jegyzet* / Obál Ferenc, Mózes Magda. – Mv. : OGYI, 1953. – 1. köt. : *Általános, idegrendszer, hőszabályozás, légzőkórélettan.* – 435 p.; 2. köt. : *Vérkeringés*

kiválasztás, tápcsatorna, anyagcsere. – 382 p.; 3. köt. : *Tápcsatorna és máj kórélettana, az anyagcsere kórélettana.* – 296 p.

- *Results in neurochemistry, neuroendocrinology, neurophysiology and behaviour, neuropharmacology, neuropathology, cybernetics.* - Budapest: Akadémiai Kiadó, 1976. – 286 p.
- *Contributions to thermal physiology.* - Budapest, 1981. – XV, 561 p.
- *Environmental physiology* / Editors F. Obál, G. Benedek. – Budapest, 1981. – XIII, 371 p.
- *Motivation and the neural and neurohumoral factors in regulation of behaviour.* – Budapest: Akadémiai Kiadó, 1982. – 331 p.
- *Results in neuroanatomy, neurochemistry, neurophysiology and neuropathology.* - Budapest: Akadémiai Kiadó, 1982. – 232 p.
- *Orvosi élettan.* – Budapest: Medicina, 1986. – 1245 p.
- *A Kolozsvári Bolyai Tudományegyetem, 1945-1959 megszüntetésének 40. évfordulóján.* – Budapest: Possum, 1999. – 335 p.
- *Gyógyító évtized.* – Budapest: Segítő Jobb Egyesület, 2001. – 278 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinyeyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. –Új sorozat. – 15. köt. : Jacob János-Jürkéné. – 1993.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

OBERTH, Hermann, inventator, fizician, matematician; n. 25 iun. 1894, Sibiu – m. 28 dec. 1989, Feucht, Germania. Studii: Șc. Prim. la Sighișoara (1900-04); Gimnaziul „Teutsch” din Sighișoara (1904-12). Orientându-se inițial spre Fac. de Medicină, întâi din München (1913), apoi din Cluj (1919), a abandonat-o în favoarea celei de fizică, absolvită în 1923 cu teza: *Racheta spre spațiile interplanetare*, care va fi publicată în același an și la München. Membru

post-mortem în Academia Română. Din copilărie este atras de ideea zborului cosmic: la 14 ani a făcut un prim proiect de rachetă; în 1917 a proiectat primul motor-rachetă; în 1920 a găsit soluția rachetei cu mai multe trepte, numite de specialiști „*cele patru trepte ale lui Oberth*.” Reîntors în România după alte studii la Göttingen și Heidelberg este numit prof. la Gimnaziul din Sighișoara, apoi prof. de matematică la Mediaș. În 1924 începe o corespondență cu savantul rus K. E. Țiolkovski, alături de care, azi este considerat unul dintre pionierii zborurilor cosmice; colaborează cu Fritz Lang pentru filmul „*Femeia în Lună*”, urmând să construiască o rachetă adevărată cu benzină și oxigen lichid; brevetează trei descoperiri și soluții pentru rachete (1929); descoperă că azotatul de amoniu este un posibil combustibil solid pentru rachete (1934); lansează pentru prima dată la Mediaș o rachetă experimentală cu propergol lichid (1935); concepe o rachetă cu alcool și oxigen lichid (1937). A desfășurat o activitate intensă în cadrul institutelor politehnice din Viena (1938-39) și Dresda (1940-41). De numele său se leagă concepția primelor rachete balistice de mare distanță (1942); a elaborat proiectul unei rachete cu trei trepte pentru exploatarea cosmosului; a preconizat cosmonave propulsate cu energia electrică produsă pe bază de radiații solare; a propus utilizarea radarului pentru determinarea distanței dintre rachetă și Pământ. La Oficiul de Inventii al României a înregistrat invenția 2C („efectul Oberth”, 1931), în același an luând startul prima rachetă cu combustibil lichid construită după concepția sa; a fundamentat construcția și utilizarea motoarelor rachetă în astronautică și în tehnica militară, fiind considerat fondator al astronauticii; a promovat răcirea motoarelor și a pompelor cu ajutorul propergolului lichid, navigația inerțială, deviatorii de jet din grafit, motorul rachetă electrostatic, sateliții artificiali cu rol de centrală electrică solară. După război, în 1945, se stabilește cu familia la Feucht, lângă Nürnberg, unde un muzeu îi poartă numele, apoi pleacă în SUA, unde lucrează împreună cu Werner von Braun; din 1958 se află în Germania; în 1985 se

reîntoarce în SUA, ca să asiste la lansarea navei spațiale de la Cape Canaveral; ultimii ani îi petrece în Germania, la Feucht. În ultima parte a vieții abordează în scrierile sale probleme filozofice și de psihanaliză. Publică în reviste de specialitate: *Die Rakete* (1927); *Natura* (1932); *Flugabwehr und Technik* (1949); *Interavia* (1949-50); *Raumfahrtforschung* (1952); *Karpatenrundschau* (1972); *Progresele științei* (1972). Distins cu premiul „REP-Hirsh” din partea aviatorilor francezi Robert Esnault-Pélerie și André Hirsch; i se decernează titlul de „Doctor Honoris Causa” al Univ. din Cluj-Napoca; Ordinul „Meritul științific” cls. I; „Medalia Țiolkovski” a Academiei de Științe a URSS; „Doctor Honoris Causa” al Univ. din Graz, Austria; „Marea Cruce de Merit” cu stele, acordată de preș. Germaniei (1985) și alte numeroase onoruri, ordine, decorații ale unor instituții științifice din diverse țări. Membru de onoare în Liga pentru Navigația Spațială din Breslau; Soc. Britanică Interplanetară; Soc. Americană pentru Radiotehnică; Academia Germană de Știință; preș. de onoare în Soc. pentru Exploatarea Spațiului Cosmic din Stuttgart.

Lucrări publicate:

- *Racheta spre spațiile interplanetare.* – München : Editura Oldenbourg, 1923.
- *Căile navigației spațiale.* – München : Editura Oldenbourg, 1929.
- *De la racheta cu artificii la nava cosmică. Domeniile de aplicație ale rachetelor.* – Berlin, 1929.
- *Despre optimizarea rachetelor multietajate.* – Peenemünde, 1941.
- *Reglarea vitezei de zbor la rachetele antiaeriene.* – Berna, 1948.
- *Problema ventilelor la rachete.* – Berna, 1948.
- *Mărimea coeficientului de impuls util în camerele de ardere și în ajutajele rachetelor cu propergoli lichizi.* – Berna, 1948.
- *Apărarea împotriva avioanelor inamice cu rachete telegidate.* – Berna, 1948.
- *Metode de comandă la rachete.* – Berna, 1949.
- *Introducere în teoria rachetelor.* – Berna, 1949.

- *Propuneri pentru construcția de rachete cu praf de pușcă.* – Berna, 1949.
 - *Stabilitatea arderii la suprapresiuni mici.* – Berna, 1949.
 - *Despre rachete și domeniile lor de utilizare.* – Berna, 1949.
 - *Istoria tehnicii rachetelor.* – Berna, 1949.
 - *De la săgeata cu foc la nava cosmică.* – Berna, 1949.
 - *Ce ar trebui modificat azi în cartea Căile navigației spațiale.* – Berna, 1949.
 - *Principalii combustibili pentru rachete. Modul lor de utilizare, avantajele și dezavantajele lor.* – Berna, 1949.
 - *Nava spațială electrică.* – New York, 1950.
 - *Proiectul unei centrale electrice solare pentru irigarea deșerturilor și desalinizarea apei de mare.* – Feucht, 1953.
 - *Oamenii în spațiul cosmic.* – Düsseldorf : Econ, 1954.
 - *Automobilul lunar.* – Düsseldorf : Econ, 1959.
 - *Materie și viață.* – Remagen : Otto Reichl, 1959.
 - *Centrala electrică eoliană de tip zmeu.* – Nürnberg : Uni, 1977.
 - *Oglinda cosmică.* – București : Kriterion, 1978.
 - *Wählerfibel für ein Weltparlament.* – Feucht, 1984.
- Referințe:**
- *Constructorii de rachete* / W. Brugel. – Leipzig : Hachmeister&Thal, 1933.
 - *Visător, cercetător, constructor – Aventura zborului spațial.* - Düsseldorf : Econ, 1955.
 - *Saturday Review.* – 1956.
 - *Space Journal*, Vol. 1, nr. 6/7, 1957.
 - *Hermann Oberth – pionier al zborului spațial.* – Hanovra : Oppermann, 1958.
 - *Construcția de rachete și exploatarea spațiului* / A. G. Haley. – New Jersey, New York, Londra : D. van Nostrand Company Princeton, 1958.
 - *Hermann Oberth – părintele zborului spațial* / H. Walters. – New York, 1962.
 - *Istoria mondială a astronauticii* / W. V. Braun, F. I. Ordway. – Paris : Dunad, 1968.
 - *Space World*, Vol. 1, nr. 8, 1969.
 - *Profesorul zborului cosmic* / A. Fritz. – Reutlingen : Enssli&Laiblin, 1969.
 - *Progresele științei*, nr. 12, 1972.
 - *Astronautik*, Vol. 10, nr. 2, 1973.
 - *Astronautik*, Vol. 10, nr. 3, 1973.
 - *Astronautik*, Vol. 11, nr. 3-5, 1974.
 - *Pionierii construcției de rachete* / M. Stoiko. – New York : Wawtrorn Books Inc., 1974.
 - *Hermann Oberth - Titan der Weltraumfahrt* [Leben und Werk Wernher von Braun] / H. Barth. – Bukarest : Kriterion, 1974. – 139 p.
 - *Hermann Oberth – Titanul navigației spațiale* / H. Barth. – București : Kriterion, 1975.
 - *De la Icar la cuceritorii lumii* / F. Zăgănescu. – București : Albatros, 1975.
 - *Pionierii tehnicii rachetelor.* – Moscova : Ed. Academiei de Științe a URSS, 1977.
 - *Oberth Hermann. Briefwechsel / Herausgegeben von Hans Barth.* – Bukarest: Kriterion, 1979. – 1. Band. - 296 p.
 - *De la Johannes Honterus la Hermann Oberth : Mari oameni de știință și inventatori din Transilvania* / H. Barth. – București : Kriterion, 1979.
 - *Dicționar cronologic al științei și tehnicii universale.* – 1979.
 - *Das Raumzeittater. Der Weg in die Enendlichkeit.* / Hans Barth, Mit einem Wortwort von Hermann Oberth. – Cluj-Napoca : Dacia, 1981. – 264 p.
 - *Istoria matematicii* / N. Mihăileanu. – 1981.
 - *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești.* – 1981.
 - *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – 1982.
 - *Hermann Oberth : Viața. Opera. Realizările* / H. Barth. – Feucht : Uni, 1985.
 - *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice.* – 1985.
 - *Istoria descoperirilor științifice.* – 1988.
 - *Istoria Academiei Române în date (1866-1996)* / Dorina N. Rusu. – 1997.
 - *Personalități culturale românești din străinătate.* – 1999.
 - *Enciclopedia marilor descoperiri, invenții, teorii și sisteme : din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului. Volum promoțional.* – 2000.
 - *Enciclopedia marilor personalități.* – Vol. 2. – 2000.
 - *Dicționar de inventatori și invenții* : Larousse. – 2001.

(A. T.)

OLÁH Anna, fizician, n. 31 iul. 1945, Odorhei. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1959-63); licențiată în fizică la UBB din Cluj, Fac. de Fizică, secția Electroradiofizică (1964-69), Fac. de Informatică, ELTE TF Budapest (1992-95). Prof. de fizică la TgM (1969-88); colaborator științific, la Institutul de Cercetări Pedologice al Univ. de Științe Agricole Debrecin (1989-92); prof. de informatică la Budapesta

(1993-). Domenii de interes: cercetarea testamentului științific-cultural al lui Bolyai Farkas, descifrarea, descrierea, interpretarea manuscriselor tehnice, pedagogice, medicale ale lui Bolyai Farkas. Înființarea fundației Bolyai Pedagogiai Alapítvány (1996), ediția WEBSITE-ului:

www.bolyaitestamentum.hu, care conține o bază de date electronice despre viața și activitatea celor doi Bolyai. Publică în *Korunk* (1983); *A Hét* (1983); *Művelődés* (1984); *Erdélyi Tükör* (Debrecen) (1989); *Öntöde* (1989);

Jászkunság (Szolnok) (1991); *Látóhatár* (1991); *Erdélyi tükör* (1993); *Pesti Hírlap* (1994); *Erdészettörténeti Közlemények* (1995); *Borászati Füzetek* (2000). „Diploma de aur” pentru rezultatele obținute în cercetarea vieții și activității celor doi Bolyai; IV. Öregdiák Világtalálkozó, 2002; premiul 3 al revistei *Természet Világa* (1993) și al Fundației KLTE Erdélytörténeti Alapítvány. Hobby-uri: călătorii, schi.

Lucrări publicate :

• „*Tanár Bolyai Farkas emlékkönyvi levélkéi*” , Karcag : Cumania Kiadó, 1996.

- în colaborare :

• *Tanulmányok a természettudományok, a technika és az orvoslás történetéből.* – Budapest, 1993.

• *Milleniumi szőlős-boroskönyv.* – Budapest: Agroinform, 2000.

• *Egy halhatatlan erdélyi tudós – Bolyai Farkas.* – Budapest : Akadémiai Kiadó, 2002.

• *Apa és fia küzdelmei a kórokkal* : [Bolyai Farkas gyógyászati munkássága / Oláh Anna; Bolyai János betegségei / Vofkori József] / Oláh Anna, Vofkori József. – Mv. : Mentor, 2004. – (sub tipar).

Referinte:

• *Ki kicsoda?* Budapest: OMIKK, 1993.

(F. M.)

OLÁH – GÁL Róbert, matematician; n. 13 iul. 1958, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 9, TgM

(1965-73); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1973-77); Univ. București, Fac. de Matematică (1977-82). Dr. în matematică cu teza: *Cercetări de geometrie diferențială asistată de grafică pe calculator* (1993). Activitate profesională: prof., Lic. nr. 3, Miercurea Ciuc; programator, Centrul

Teritorial de Calcul, Miercurea Ciuc; lector, UBB Cluj-Napoca. Domenii de cercetare: matematică și informatică; publică în reviste: *Acta Academiae Pedagogicae Nyiregyháziensis* (1982); *Korunk* (1983, 1987-89); *Studii și*

Cercetări de Matematică (1983, 1995); *Természet Világa* (1985, 1993, 2001-03); *Fizikai Szemle* (1988); *A Hét* (1988); *Élet és Tudomány* (1990, 1993); *Acta Academiae Pedagogicae Nyiregyháziensis* (1992); *Publ. Math Debrecen* (1995); *Fizika* (1995-96); *Mathematical Reports* (1999); *Matlap* (2003); *Népújság* (1996-97, 2000-04); *Hargita Népe* (1998-99); *Heavy Ion Physics* (1999); *Hargita Kalendárium* (2002); *Székelyföld* (2002); *Múzsza* (2003), *Szabadság* (2003); *Népújság* (2004); *Műszaki Szemle* (2004); *Historia Scientiarum* (2004). Specializări în informatică Sibiu (1985); Ungaria (1992-94). Membru în Soc. de Matematică „János Bolyai” din Ungaria; EME. Hobby-uri: sculptură, reliefuri în placă de cupru.

Lucrări publicate:

• *Surfaces with constant curvature. Heavy Ion Physics.* – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1999.

• *Gondolatok Bolyai Jánostól és Bolyai Jánosról.* – Csíkszereda : Magister Kiadó; Apáczay Csere János Pedagógusok Háza, 2002. – 136 p.

- în colaborare:

• *Bolyai-Emlékkönyv.* – Kolozsvár, 2002.

• *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la nașterea lui János Bolyai = 200 Years Since the Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. – Kolozsvár-Cluj, 2002.

• *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas* : Emlékkötet / Összeállította Gazda István. – Budapest, 2003.

• *A tér úttörője.* – Mv. : Mentor Kiadó, 2003. – 215, 18 p.

• *Bolyai* – emlékkönyv: Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest, 2004.

• *Bolyai* – emlékkönyv : Bolyai János születésének 200. évfordulójára. – Budapest : Vince Kiadó, 2004. – 388 p.

Referințe:

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.; A. T.)

OLARIU, Silviu Petru, medic ginecolog, prof. univ., grafician, caricaturist, pictor, poet; n. 5 mai 1930, Sibiu – m. 5 febr. 2000, TgM. Studii: elementare la Sibiu (1937-41); Lic. „Gh. Lazăr” Sibiu (1949); Fac. de Medicină, Cluj (1949-55). Dr. în medicină. Activitate profesională: medic la Spitalul Unificat Hunedoara (1955-59); medic secundar, Secția de Obstetrică – Ginecologie din Sibiu (1959-63); medic specialist (1962); medic primar (1965); asist. univ. (1963); șef de lucrări (1977); conf. univ. (1990); prof. univ. (1992); conducător de clinică și de doctorate.; cadru didactic la Fac. din Conakri din Republica Guineea (1970-72); expert OMS în Burundi (1980-83); a fost șeful Clinicii de Obstetrică – Ginecologie; dir. Spitalului Clinic Jud. Mureș. Autor a peste 250 de lucrări științifice comunicate sau publicate în țară și străinătate; a introdus disciplina de Patologie tropicală în programa de învățământ medical; a scris literatură sub pseudonimul Liviu de la Brad (1947-50) și Pulvo – Silare (1968-73); a condus brigada artistică a IMF TgM; a fost preș. cenaclului literar jud. „Liviu Rebreanu”, redactând *Pagini mureșene* (1979-80); a participat la 49 expoziții colective de artă plastică și personale de pictură. Membru și primul preș. de onoare în Vatra Românească.

Lucrări publicate:

• *Obstetrică și ginecologie* : curs. – TgM : UMF, 1995. – Vol. 1. – *Obstetrică.* – 294 p; Vol. 2. – *Ginecologie.* – 199 p.

Referințe:

• *Careul cu prietenii* / Romeo Soare. – 1996.

• *Cuvântul liber*, an XII, nr. 26, 8 febr. 2000, p. 13.

• *Caricaturiști mureșeni* / Romeo Soare. – sa.

(A. T.)

OLARIU, Titu Traian, ing. zootehnist; n. 31 mai 1950, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 2 (1957-65); Lic. nr. 4 Cluj-Napoca (1965-69); Univ. de Științe Agricole, Fac. de Zootehnie (1972-77). Dr. cu teza: *Cercetări privind metode biotehnice*

de reproducție la nutrie (1996). Activitate profesională: șef de fermă zootehnică în cadrul agriculturii de stat și cooperatiste (1977-81); cercetător în domeniul animalelor de blană, Stațiunea de Cercetare și Producție

Animale pentru Blană TgM (1981-94); executor judecătoresc. Domenii de cercetare: reproducția și genetica animalelor de blană și valorificarea superioară a acestora. A participat la simpozioane; autor al mai multor lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Apicultura în România* (1984); *Știința în slujba agriculturii* (1986); *Revista IMAIA* (1988); *Revista de Zootehnie și Medicină veterinară* (1989); *Actualități în biologia și patologia reproducției* (1991); *Revista ASAS* (1993). Hobby-uri: literatura, arta, muzica, creșterea câinilor.

Lucrări publicate:

• *Creșterea iepurilor de carne și a animalelor de blană.* – sl : Redacția MAIA, 1985.

• *Lupul ca animal de blană.* – sl : Editura Transilvania, 1997.

- în colaborare:

• *Realizări ale cercetării științifice în jud. Mureș* / Titu Traian Olariu și alții. – sl : sn, 1986.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ÖLLERER József, agro-biolog; n. 2 apr. 1902, Surduc (SJ) – m. 19 mart. 1984, TgM. Studii: lic. la TgM (1920); Șc. Superioară de

agronomie Budapesta. Avea o grădinărie particulară la TgM, cu sere de flori; a luat parte la expoziții florale la București și în Ardeal, organizate de Ministerul Agriculturii, obținând de mai multe ori premiul I. (1920-37). În anii războiului a fost militar, pe urmă și-a reluat activitatea de bază, de horticultor. Grădinăria lui a fost treptat naționalizată. Sub administrația Agrocoop-ului, Cooperativa Partizanul, Sfatul Popular al Orașului TgM a continuat activitatea de cercetare începută de el cu ani în urmă: ameliorarea florilor și legumelor,

experimentarea și construirea noilor tipuri de sere. A obținut Certificat de inovator (1957) pentru cercetările din domeniul influenței concentrației bioxidului de carbon din aerul serei asupra legumelor timpurii. A ținut cursuri de perfecționare a colectivităților despre cultivarea acestora în sere. A luat parte la Expoziția florală de la Paris (1959); în urma succesului obținut cu specia de *Petunia Superbissima*, ameliorată de el, a avut comenzi din Occident. În Gospodăria colectivă din com. Mitrești a organizat cursuri practice și teoretice de cultivare a garoafelor în sere. Hobby-uri: turism, fotografierea artistică a naturii.

Lucrări publicate:

• *Gyakorlati zöldségajtatás.* – Bukarest : Mezőgazdasági és Erdészeti Könyvkiadó, 1962. – 140 p.

Referințe:

• Baza de date BJM

(F. M.)

OLOSZ Egon, medic internist, prof. univ.; n. 5 febr. 1920, Chișineu Criș – m. 18 dec. 1995, TgM. Studii: școala medie la Cluj și la Arad; bacalaureat la Lic. „Moise Nicoară” (1938); diploma de medic la Univ. „Ferenc József” Cluj (1944); dr. în științe medicale (1972). Preparador la Clinica de Psihiatrie și Neurologie condusă de Miskolczy Dezső (1945-47), apoi la Clinica de boli interne (1947-50),

asist. univ. (1950-), șef de lucrări; conf. univ. (1972); prof. univ. și șeful clinicii până la pensionare (1978-90); câțiva ani prodecan. Domenii de cercetare: patologia și terapia bolilor de rinichi și de inimă, introducerea logicii matematice în diagnosticare. Publică în: *Orvosi Szemle; Medicina internă; Revue Roumaine de Medicine Interne; Új Élet*. Decorat cu „Medalia Muncii” (1955); premiat cu locul 1 la Campionatul de tenis pentru tineret (1937) și la Campionatul de atletism pentru studenți (1941). Membru în Soc. Medicilor Români; Soc. Europeană de Cardiologie și Chirurgie Vasculară.

Lucrări publicate:

• *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostanhallgatók számára. – Mv. : OGYI, 1979. – 228 p.

- în colaborare:

• *Belgyógyászati tünettan* : III. éves orvostanhallgatók számára / Olosz Egon, Ferencz László, Brassai Zoltán, Kovalszky Péter. – Mv. : OGYI, 1981. – 2. köt. – 1981. – 385 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . -4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

OLTEAN, Galafteon, medic, prof. univ.; n. 2 dec. 1951, Idicel. Studii: Șc. Gen Idicel Pădure (1962-65); Șc. Gen. nr 5, Reghin (1965-66); Lic.

„Petru Maior” Reghin (1966-70); IMF TgM, Fac. de Medicină (1970-76). Dr. în medicină cu teza: *Modificări ale hemosta-zei și fibrinolozei în hepatite cronice și ciroze hepatice* (1992).

Activitate profesională:

medic intern, Clinica Medicală nr. 1 TgM (1975-78); medic medicină generală, Dispensarul medical com. Corbu (HR) (1978-79); medic secundar Clinica Medicală nr. 1 TgM (1979-82); activitate didactică univ., parcurgând toate

treptele ierarhice: asist. univ. (1979-91); șef de lucrări (1991-98); conf univ. (1998-01); prof. univ. (2001-); medic specialist medicină internă (1982); medic specialist hematologie (1988); medic primar medicină internă, Clinica Medicală nr. 1 TgM (1991); șeful Clinicii Medicale nr. 1 TgM și al compartimentului de hematologie UMF TgM (1997-). Domenii de cercetare: hematologie clinică, gastroenterologie, medicină internă; participă la numeroase congrese și conferințe în țară și străinătate; publică 223 de lucrări științifice în reviste de specialitate: *Viața medicală* (1982, 1986); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1986, 1992-03); *Romanian Journal of Gastroenterology* (1993, 1997, 2000); *Documenta Hematologica* (1997-04); *Jurnalul Român de Patologie* (1998); *The Hematology Journal* (2000-03); *Annals of Hematology* (2001-02); *Gut* (2001); *Leukemia* (2001); *Hemophilia* (2002). Membru în Soc. Română de Hematologie (1988); AOȘR (1996); EHA (2000); Soc. Română de Gastroenterologie și Hepatologie (1998); Federația Mondială de Hemofilie (2000); Soc. Română de Radioterapie și Oncologie (2001); Soc. Română de Medicină Internă (2004).

Lucrări publicate:

• *Aspecte diagnostice și terapeutice în bolile hematologice.* – TgM : Tipomur, 1996. – 232 p.

• *Limfoame maligne cu debut extraganglionar.* – TgM : Veritas, 2001. – 256 p.

- în colaborare:

• *Limfoame maligne* / G. Oltean, G. Simu. – TgM : Veritas, 1997. – 338 p.

• *Curs de patologie medicală.* – Vol. 3. – Bolile hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Ducea și prof. dr. Oltean Galafteon. – TgM : UMF, 1994.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ON, Angela, economist; n. 31 oct. 1967, Baia de Arieș (AB). Studii: Lic. Industrial Baia de Arieș (-1986); Fac. de Științe Economice Cluj-Napoca (1988-93). Drd. Activitate

profesională: preparator univ. (1993-95); asist. univ. (1995-98); lector. univ. (1998-), UPM TgM. Domenii de cercetare: management; autoare a 20 de articole comunicate și publicate în reviste de specialitate: *Buletinul Științific al UPM TgM* (1998-99). Specializări: Franța (1999). Hobby-uri: muzică, desen.

Lucrări publicate:

• *Management general.* – TgM : UPM, 2001. – 170 p.

• *Managementul serviciilor publice.* – TgM : UPM, 2002 – 88 p.

- în colaborare:

• *Etica și responsabilitatea managerială.* – 2001.

• *Viitorul ne preocupă.* – 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ONEȚ, Emil, medic veterinar, scriitor; n. 24 iul. 1937, Seuca – Gănești. Studii: univ. la Fac. de Medicină Veterinară București. Dr. în științe veterinare (1970). Până în anul 1985 a fost conf. univ. în cadrul USAMV Cluj-Napoca; din 1985 a deținut funcții de conducere în instituții de cercetare din SUA. Este autorul a numeroase lucrări științifice și manuale univ.; autor a patru invenții brevetate. Specializări: Germania cu bursă Humboldt. Distins cu Premiul „Traian Săvulescu” al Academiei Române. Membru în Academia de Științe din New York; Asoc. Mondială de Patologie Veterinară; Academia Româno – Americană de Arte și Științe.

Lucrări publicate:

• *Virusuri și viroze animale.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1982. – 2 vol.

• *Boli neoplazice aviare = Avian Neoplastic Diseases.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1995. – 350 p.

- în colaborare:

• *Diagnosticul de laborator în medicina veterinară / Emil Oneț, Virginia Constantinescu.* – București : Ceres, 1978. – 344 p.

• *Ghid de diagnostic în bolile parazitare la animale de fermă / Virginia Oneț, Emil Oneț.* – București : Ceres, 1983. – 259 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

OPREANU, Ion, medic, prof. univ.; n. 30 dec. 1907, TgM – m. 10 mart. 1979, București. Studii: Lic. „Al. Papiu-Ilarian” TgM (1926); Fac. de Medicină, Cluj. Dr. în științe medicale și apoi dr. doc. (1966). Activitate profesională: medic, Spitalul Epidemic Cluj (1932-34); preparator, Clinica de boli interne Cluj (1934-38); concomitent, medic consultant la Casa Asigurărilor Sociale Cluj; prof. la catedra de balneofizioterapie, Centrul de Perfecționare și Specializare a Medicilor și Farmaciștilor, București (1953); dir., Institutul de Balneologie și Fizioterapie, București (1954-59), calitate în care a îndrumat Stațiunea Slănicul Moldovei (1949-53) și activitatea medicală a rețelei de balneologie din țară (1954-59). Activitate de cercetare științifică; în colaborare însumează 230 de lucrări, din care 126 publicate în reviste românești și străine, volume ale congreselor naționale și internaționale. A participat la redactarea unui manual cu caracter didactic; a îndrumat numeroase teze de doctorat în perioada 1967-77. Specializări: Cluj și Iași. Decorat cu „Meritul sanitar”. Preș. al Secției de Balneologie, filiala USSM București; membru OMS (1964-65).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Studii și Cercetări ale Institutului de Balneologie și Fizioterapie.* – sa.

Referințe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani.* – 1994.
- *Enciclopedia de balneoclimatologie a României.* – 1996, 1998.

(A. T.)

ORBÁN István, n. 14 apr. 1904, TgM. – m. 13 iun. 1999, Sárospatak, Ungaria. Studii: gimnaziul la Col. Ref. TgM (1914-22); Univ. „Pázmány Péter” din Budapesta, Fac. de Istorie-Geografie (1929); specializări la Univ. Sorbona, Paris (1926-27). Dr. în științe cu teza: *Geografia orașului TgM* (1943). A fost ales prof. la Col. Ref. din Sárospatak, discursul de inaugurare l-a ținut despre relațiile dintre colegiile reformate din Sárospatak și TgM. A

fost prof. de istorie și geografie timp de 36 ani (1930-66). A făcut numeroase călătorii de studii în: Austria, Cehoslovacia, Franța, Italia, Anglia, Spania, Benelux, Polonia. A publicat studii și articole în: *Történetfilozófia* (1927, 1963), *Sárospataki Kollégiumi Értesítő* (1931); *Mi Utunk* (1934); *Tanügyi Jegyzék* (1938); *Iffuság és Élet* (1939, 1944, 1959, 1969); *Élet és Tudomány* (1940); *Cél* (1941); *Utiszemle* (1942); *Észak-Magyarország* (1960); *Magyar Nemzet* (1969). Manuscrisele, corespondența lui se păstrează în arhiva Col. Ref. din Sárospatak. Membru în Magyar Földrajzi Társaság; Magyar Történelmi Társulat. Hobby-uri: șah, pian.

Lucrări publicate :

- *A bécsi kongresszus és a versailles-i tanácskozások.* – Mv., 1921.
- *Kemény Zsigmond jellemzése.* – Mv., 1922.
- *Erdély, mint Keleti Svájc.* – Budapest, 1927.
- *Legitimizmus, szabad királyválasztás, köztársaság.* – Budapest, 1927.
- *II. Rákóczi Ferenc fejedelemsége.* – Mv., 1927.
- *A Párizsi-medence földrajza.* – Budapest, 1927.
- *Kollonich Lipót reformtervei.* – Budapest, 1928.
- *A sárospataki és a marosvásárhelyi kollégiumok kapcsolata.* – Sárospatak, 1937.
- *Marosvásárhely földrajza.* – Sárospatak, 1943.
- *Magyarország elbeszélő története.* – Sárospatak, 1946.
- *Az ókor története.* – Sárospatak, 1946.
- *A középkor és az újkor története.* – Sárospatak, 1946.
- *Felvidéki (szlovákiai) városok ismertetése.* – Budapest, 1964.

- în colaborare

- *A Sárospataki Kollégium tanárainak névjegyzéke, 1531-1931. között.* – Sárospatak, 1931.

Referinte:

- *Dr. Orbán István (1904-1994) :* Bibliográfia / Összeállította Halász Magdolna. – Sárospatak, 1994.
- *Patak és Vidéke* 1999. júl. 17.

(F. M.)

ORLIK József, medic dermatolog. A fost medic la TgM (1945-51); asist. univ. la Clinica Dermato-Venerologică (1951-55); șef de lucrări la IMF TgM, până la pensionare (1955-65).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Dermatológia*. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.

Referințe:

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

OROIAN, Ioan, ing. zootehnist; n. 1 apr. 1955, Moișa. Studii: Șc. Gen. Moișa (1962-70); Lic. Agricol TgM (1970-74); Fac. de Zootehnie Cluj-Napoca (1975-79). Dr. în științe agricole cu teza: *Caracterizarea morfo-productivă și parametri genetici la nutria* (1999). Membru în conducerea AȘAS, filiala Cluj-Napoca (2003). Activitate profesională: cercetător științific, Stațiunea de Cercetare pentru Porcine Gornești (1981-88); dir., Stațiunea de Cercetare Animale de Blănă TgM (1990-97); dir., Dir. Agricolă Mureș; dir., Stațiunea de Cercetare pentru Bovine, Sângeorgiu de Mureș; cercetător științific principal gr. II. A participat la simpozioane naționale; a publicat 61 de lucrări științifice în *Analele* Institutului de specialitate din Balotești-București, *Revista de Zootehnie și Medicină Veterinară*. Membru în Soc. Română de Zootehnie (1995). Hobby-uri: sport, fotbal.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Monografia SCPCB TgM* / C. Podar, I. Oroian, M. Pogăcean. – TgM : Tipomur, 2000.

• *Modul de ferme de vaci cu 12 capete și tineretul aferent* / I. Oroian, C. Podar, P. Dan. – TgM : Tipomur, 2001. – 75 p.

• *Reabilitarea creșterii bovinelor prin organizarea microfermelor la vaci de lapte*. – 2001.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

OROIAN, Silvia, botanist, prof. univ.; n. 5 dec. 1952, Sânpaul. Studii: UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie – Geografie, secția Biologie (-1974). Dr. în biologie, specializarea botanică, cu

teza: *Flora și vegetația Defileului Mureșului între Toplița și Deda* (1998). Activitate profesională: prof. de biologie în învățământul preuniv. (1974-79); muzeograf; șef secție birou; cercetător științific principal gr. II la Muzeul

Jud. Mureș (1979-98); șef de lucrări; conf. univ.; prof. univ. UMF TgM (1999-04); membră în Cons. Fac. de Farmacie (2004-). Realizări deosebite: semnalarea pentru prima dată în Europa a speciei *Anemone Altaica* (Fisch) Korsh; descrierea unei asociații noi pentru știință *Telekio speciosae-Aruncetum dioici* Oroian (1998) și descrierea a 7 subasociații noi; reorganizarea Grădinii Botanice a Fac. de Farmacie prin inventarierea, revizuirea nomenclaturii plantelor și introducerea în cultură a unor specii indigene sau exotice. Este autoare a 67 de lucrări științifice publicate; a realizat un film documentar despre Grădina Botanică târgumureșeană; 2 contracte de cercetare finalizate. Specializări: București (1983, 1995, 1997); TgM (2001). Membră în Soc. de Științe Farmaceutice din România; membru fondator, Asoc. Grădinilor Botanice din România; Asoc. Muzeografilor Naturaliști din România; Federația Internațională de Fitosociologie.

Lucrări publicate:

• *Flora și vegetația Defileului Mureșului între Toplița și Deda*. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1998. – 426 p.

• *Botanică farmaceutică. Cormobionta*. – TgM : Tipomur, 2000. – 230 p.

• *Botanică farmaceutică* – îndrumător de lucrări practice. – TgM : Litografia UMF, 2001. – Vol. 1. – 135 p.

- *Botanică farmaceutică. Citologie. Histologie. Organografie.* – TgM : University Press, 2002. – 414 p.

- *Botanică farmaceutică. Plante medicinale și aromatice.* – TgM : University Press, 2004. – 262 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

OROSZLÁNY István, ing. agronom, prof. univ.; n. 14 iul. 1914, TgM. – m. 21 oct. 1984, Gödöllő. Studii: de agronomie la Politehnica din Budapesta (1938); dr. în științe agricole (1956). A lucrat ca ing. mai ales în domeniul irigațiilor (1939-58); șef de catedră; doc. (1958-64); prof. univ. până la pensionare (1964-75) la Univ. de Agronomie din Gödöllő.

Lucrări publicate:

- *Kertészeti öntözéstan.* – Budapest, 1950.

- *Mezőgazdasági nagyüzemek vízgazdálkodása.* – Budapest, 1952.

- *Szabdföldi öntözömmódszer-kísérletek.* – Budapest, 1952.

- *A nagyüzemi öntözés növénytermesztés bevezetésének feltételei és a hazai tapasztalatok.* – Budapest, 1953.

- *Vízgazdálkodás a mezőgazdaságban.* – Budapest, 1963.

- *Az öntözéstechnika fejlesztését szolgáló kutatások vizsgálata.* – Gödöllő, 1969.

- în colaborare:

- *Öntözés műszaki ismeretei* / Oroszlány István, Szász helyi Pál. – Budapest, 1952.

- *Az öntözés gépei* / Oroszlány István, Nyuli Gyula, Szász János. – Budapest, 1966.

Referințe:

- *Magyar életrajzi lexikon*, 1978-1991. – Budapest, 1994.

- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 19. köt. : N. Árpádné-Özsb, P[áter]. – 2002.

- *Új magyar életrajzi lexikon.* - Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004

(F. M.)

OȘAN, Alexandrina, farmacist; n. 15 iun. 1945 Cluj. Studii gimnaziale la Beclean (BN); Lic. „Mihai Viteazul” Turda; IMF Cluj, Fac. de Farmacie (1963-68). Dr. cu teza: *Influența unor compuși fenil propanici și izoprenoidici asupra enzimelor proteolitice* (1988).

Activitate profesională: farmacist, Câmpeni, Turda (1968-

77); asis. univ., disciplina biochimie, din cadrul Fac. de Farmacie TgM (1976-80); farmacist cercetător în biochimie (1986-90); șef de lucrări (1990-94); conf. univ. (1994-), disciplina biochimie, Fac. de Farmacie TgM. Efectuează cercetări experimentale și clinice privind metabolismul fierului, magneziului, cuprului, iodului; studiază modificările biochimice în perioada creșterii, maturizării și conservării legumelor și fructelor, modificările biochimice și histopatologice produse de diclofenac la șobolani, acțiunea hepatoprotectoare a extractelor din *Eupatorium Cannabinum*, influența poluanților chimici asupra unor sisteme enzimatic, glicarea neenzimatică a proteinelor, conținutul de nitrați și nitriți în legume, condițiile de calitate ale unor produse alimentare (lapte, margarină, bere, băuturi alcoolice). Autor și coautor a 130 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Farmacia*; *Igiena*; *Revista de Medicină și Farmacie*; *Scientia Pharmaceutica* (Austria); *Revista Medico-Chirurgicală a Soc. de Medici și Naturaliști* (Iași); *Clujul Medical*; *Sibiul Medical*; *Cancerul* (Cluj-Napoca). Membră în Soc. de Științe Farmaceutice din România; Soc. Națională de Biologie Celulară; Soc. Europeană de Biologie Celulară; oc. Națională de Biochimie.

Lucrări publicate:

- *Curs de biochimie farmaceutică* : pentru uzul studenților. – TgM : UMF, 1994. – Vol. 1. – 184 p.

- *Biochimie.* – Vol. 2. – Metabolismul glucidic și lipidic. – TgM : UMF, 2000.

- *Chimia sanitară și igiena alimentelor.* – TgM : UMF, 2001. – 142 p.

- în colaborare:

- *Biochimie* : lucrări practice / Alexandrina Oșan, Aura Rusu. – TgM : UMF, 1999, 2001.

Referințe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999.

(A. T.)

OȘAN, Virgil Gheorghe, medic; n. 23 iul. 1941, com. Badon (SJ). Studii: Lic. „Mihai Eminescu”, Satu-Mare (1955-60); Șc. Sanitară Postlic., Satu-Mare (1960-63); IMF Cluj-

Napoca, Fac. de Medicină Generală (1963-69). Dr. în medicină cu teza: *Rezecția transuretrală a adenomului de prostată* (1995).

Activitate profesională: medic intern clinic (1969-

71); medic angajat civil la Secția Interne, Spitalul Penitenciar Aiud (1971-73); Dispensarul Medical Iara (CJ) (1973-74); transfer la Secția de Boli Interne Iara, Spitalul Municipal Turda (1974-76); asist. stagiar la disciplina urologie a IMF TgM (1976-80); medic specialist urolog (1979); asist. univ. (1980-91); medic primar (1991); șef lucrări (1991-03); conf univ., UMF TgM (2003-); dir., Spitalul Clinic Jud. TgM (1997-01); consilier municipal, PNȚCD (2000-). Publică peste 90 de articole, studii în reviste de specialitate din domeniul urologiei: *Revista medicală* (1980, 1982-84, 1986-87, 1989-90); *Revista militară* (1987); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1994-96, 1999-00); *Revista Română de Urologie* (1994-95, 1998, 2002). Membru în Asoc. Română de Urologie (1976); SIU (1981); Cons. Prof. al UMF TgM, Fac. de Medicină (1992-); Senatul UMF TgM (1992-); Soc. Europeană de Urologie (1996); Asoc. Română de Endourologie.

Lucrări publicate:

- *Urologie* : curs. – TgM : University Press, 2003.

- în colaborare:

- *Îndreptar de stagiu clinic.* – 1985.
- *Curs de urologie.* – 1989.
- *Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1990. – 238 p.
- *Urologie.* – 1990.
- *Îndreptar de chirurgie endourologică.* – 1991.
- *Bazele chirurgiei endourologice.* – 2000.
- *Noutăți medicale.* – Vol. 8. – Chișinău, 2002.
- *Quo Vadis.* – Vol. 4. – sl, 2002.
- *Quo Vadis.* – Vol. 5. – sl, 2003.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

P

PAKSI Mihály (Szathmári), prof.; n. 1683 sau 1681, Mezőkászony – m. 2 iun. 1744, Sárospatak. Studii: fiind orfan de mic a urmat col. din Alba-Iulia, apoi s-a reîntors în Ungaria, unde a învățat la Tállya, Kassa (Kosice); și-a terminat studiile de teologie la Sárospatak (1703); a urmat studii univ. la Franeker și Utrecht, devenind dr. în filologie (1710). A fost preot la Tokaj (1711). A fost invitat prof. de filozofie și științe naturale la col. din Alba Iulia (1716). Și-a continuat activitatea ca prof. de științe naturale al elevilor ref. din Sárospatak – Alba Iulia – TgM (din 2 dec.1716-34) la Scola Particula din TgM; rector (1719-34). A fost ales dir. al col. din Sárospatak (sept. 1734) și protopop în Zemplén, până la moarte.

Lucrări publicate:

- *Gyászbeszéd Bethlen Elek fölött.* – 1717.
- *Physica contracta juxta principia Neotericorum in usus illustr. Collegii s. p. Marosvásárhelyiensis concinnata.* – Claudiopoli: impr. Samuel P. Telegdi, 1719. – VIII, 263 p.
- *Bethlen Judit Kölcseri Sámuelné fölött oratio . . .* – Claudiopoli, 1720.
- *Nemes ajándékok tüköre, tekint. Petki Nagy Sámuel urfi . . .* – Claudiopoli, 1723.
- *Szomorú halotti pompa . . . Kemény Simonnak és fiának Kemény Jánosnak . . . koporsóba tételésekor . . .* – Claudiopoli, 1724.
- *Isten oskolája . . . Bethlen Julia Wass Lászlóné felett gyászbeszéd . . .* – 1731.
- *Sátán harczain és kísértetein győzedelmeskedő kegyelem . . . Széki Teleki Pál . . . felett gyászbeszéd.* – Claudiopoli, 1732.
- *Lázár Mária . . . Bethlen Samuné felett könyörgés és prédikáció.* – 1732.
- *Tyrocinium emblematico propheticum seu meditationes in S. Jobi cap. XXXVIII.* – Franequerae, 1732.
- *Teleki József felett prédikáció . . .* – 1733.

- *Testi dolgokkal való gazdaságnak hijjávalóságára, mellyről, néhai régi úri tőrökű Pongrátz Nagy Mihályi János . . . özvegye, mélt. Széki Teleki Judit gróf asszonynak . . . utolsó megtiszteltetése alkalmatosságával, a geryeszegi nagyobbik palotán világosan tanított . . . 1733. okt. 11.* – Kolozsvár, 1734.

- *Halotti oratio . . . Weselényi István . . . és neje Bánffy Kata felett 1734. aug. 22 . . . a temető helyen.* – Kolozsvár, 1734.

- *Dissertatio de arbore scientiae boni et mali, seu: vite ferali, litterali et mystica.* – Kolozsvár, 1736.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete: 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 10. köt.: Otócska-Popea. – 1905.*
- *A Marosvásárhelyi Református Kollégium – Bolyai Farkas Líceum 440 éves története, (1557-1997) / Kozma Béla. – Mv., 1997.*

(F. M.)

PALENCSÁR Antal, medic. A fost asist. univ. la IMF TgM și la Clinica de Boli Infecțioase (1956-); șef de lucrări; șef de catedră la epidemiologie (1983-86).

Lucrări publicate:**- în colaborare:**

- *Fertőző betegségek.* – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PÁLOSI Dénes, prof.; n. 5 mart. 1863, Ghindari – m. ? Studii: la Col. Ref. din Aiud, unde a primit și diploma de învățător; univ. de matematică și științe naturale la Budapesta. A fost prof. la Școala de Comerț din Timișoara, Kaposvár.

Lucrări publicate:

- *Az egyszeres könyvvitel elmélete és gyakorlata.* – Temesvár, 1895.

- *Kettős könyvvitel elmélete és gyakorlata.* – Temesvár, 1896.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 10. köt.: Otócska-Popea. – 1905.
- *Kereskedelmi iskoláink és tanáraik a millennium esztendejében* / Írta dr. Schack Béla. – Budapest, 1896. (F. M.)

PANȚU, Zacharia C., botanist; n. 31 iul. 1866, TgM – m. 19 mart. 1934, București. Studii: șc. prim., secundară și bacalaureatul la Brașov (1885); Univ. de Științe Naturale la București (1890), licențiat în 1891. A fost ajutor naturalist (1890-91); conservator al colecției botanice de la Institutul Botanic al Univ. București (1891-34); prof. agregat al Univ. București, Fac. de Științe (1831-34). A făcut cercetări floristice, sistematice, geobotanice și etnobotanice. Contribuie la dezvoltarea cunoștințelor despre folclorul românesc, fiind autorul primei sinteze de folclor etnobotanic din România (1906-20). Distins cu premiul „Năsturel Herescu” al Academiei Române (1907).

Lucrări publicate:

- *Najas marina și Najas minor în România.* – București, 1901.
- *Plante vasculare din Dobrogea.* – 1902.
- *Aronicum barcense și Goodzera repens în România.* – 1904.
- *Plantele cunoscute de poporul român:* vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice. – București : Institutul de Arte Grafice și Editură „Minerva”, 1906. – 393 p.
- *Vocabular botanic, cuprinzând numirile științifice și populare ale plantelor.* – București : Minerva, 1906. – 398 p.
- *Allisneria spiralis și wolffia arrhiza în România.* – 1906.
- *Contribuții la flora Bucegilor.* – 1907.
- *Contribuții la flora Bucureștilor.* – 4 vol. – 1908-12.
- *Contribuții la flora Ceahlăului.* – 1911.
- *Tei-Legănat poveste.* – Brașov, 1911.
- *Asplenium germanicum și archis gennarii în România.* – București, 1913.

- *Flora Ceahlăului.* – 1913.
- *Orchidaceele din România* : studiu monografic cu 50 de tabele. – București : Librăriile Socec, 1915. – 232 p.
- *Deux plantes nouvelles.* – 1916.
- *Omphalodes scorpioides Scrank en Roumanie.* – 1916.
- *Speciile de Geranium ...* – 1920.
- *A. Procopianu-Procopovici.* – 1922.
- *Contribuțiuni la flora Dobrogei Nouă.* – 1925.
- *Despre Silene pontica Brândză.* – 1925.
- *Vieața și operele doctorului Dimitrie Brandza, 1864-1895.* – 1928.
- *Plantele cunoscute de poporul român:* vocabular botanic cuprinzând numirile române, franceze, germane și științifice. – Ed. a 2-a. – București, 1929. – 393 p.
- *Geraniaceele din România.* – 1931.
- *Contribuțiuni nouă la Orchidaceele din România.* – 1934.
- *Contribuțiuni nouă la flora Bucureștilor.* – sa.

- în colaborare:

- *Enciclopedia română publicată din însărcinarea și sub auspiciile Astra* / Nic. Manegut, Zaharie Panțu, Flaviu Șuluțiu. – Sibiu : Editura și tiparul lui W. Kraft, 1898.
 - *Contribuțiuni . . .* / Zacharia C. Panțu, A. Procopianu-Procopovici. – 2 vol. – 1901-02.
 - *Ophrys Cornuta Stev. forma Banatica Rchb.* / Zacharia C. Panțu, A. Procopianu-Procopovici. – 1901.
 - *excursie botanică în jud. Caliacra* / Zacharia C. Panțu, Th. Solacolu. – 1925.
 - *Două plante nouă descoperite în România* / Zacharia C. Panțu, Th. Solacolu. – 1925.
 - *Das Botanische Institut in Bukarest* / Zacharia C. Panțu, C. Popescu. – Cluj, 1931.
- Referințe:**
- *Catalogul publicațiilor Academiei Române, 1867-1937.* – București, 1937.
 - *La vie scientifique en Roumanie.* – 2 vol. – Bucarest, 1937. – Vol. 1. : *Sciences pures.* – 1937.
 - *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – București, 1940.
 - *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – 1982.
 - *Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice.* – 1985.
 - *Istoria biologiei în date* – 1996.

• *Scritori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – 2002.

(F. M.; A. T.)

PÁNY Győző-Victor, chimist; n. 19 iul. 1928, Cornești (CL). Studii: Lic. Romano-Catolic Cluj (1939-44); Lic. de Stat, Dej (1944-47); Univ. Bolyai Cluj, Fac. de Chimie (1948-52). Activitate profesională: ing. (1953-55); șef producție (1956-62), Combinatul Chimic Făgăraș; șef secție îngrășământ (1962-68); șef serviciu tehnic (1969-89). Domenii de cercetare: îngrășăminte chimice, aglomerare și explozivitate, explozivi industriali. Participă la simpozioane; publică articole de specialitate în reviste precum: *Korunk* (1986-87); *Revista de chimie* (1961, 1972); *Revista Paza contra incendiilor* (1974). Specializări: Cehia (1965). Hobby-uri: filatelie, turism, cross-lent, evenimente sportive.

Lucrări publicate:

• *Azotatul de amoniu. – Îngrășământ.* – București : Ceres, 1970. – 380 p.

- în colaborare:

• *Cartea operatorului din industria îngrășămintelor chimice.* – Partea 1. – 1981.

• *Cartea operatorului din industria amoniacului / Pány G. V. și alții.* – Partea 3. – București : Editura Tehnică, 1981. – 59 p.

Referințe:

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . 4. köt. – Bukarest.

(A. T.)

PAP Gábor, învățător; n. 3 mai 1854, Lunca Mureșului – m. ? Studii: la Aiud și la Deva, unde a obținut diploma de învățător (1875). Activitatea a început-o la Sâncraiu de Mureș și apoi la Stânceni (1878). A scris articole de pomicultură și apicultură.

Lucrări publicate:

• *A méhészet mint gazdasági tényező a kupos kezelésű rendszer mellett.* – Dicső-Szent-Márton : Kiadja Kis-Küküllő vármegye gazdabizottsága, 1899.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 10. köt. : Ótocska-Popea. – 1905.

(F. M.)

PAP József

Vezi: **FOGARASI PAP József**

PAP Zoltán, medic, prof. univ.; n. 23 sept. 1928, Ghidfalău (CV). Studii: Lic. Ref. Sf. Gheorghe (1939-41); Lic. Ref. Zalău (1942-47); IMF TgM (1947-53). Dr. în medicină cu teza: *Diareea cronică la copii* (1971). Activitate profesională: medic pediatru raional, TgM (1955-59); asist. univ. (1959-71); șef de lucrări (1972-81); conf. univ.

(1981-90); prof. univ. (1990-98); prof. univ. consultant (1998-), UMF TgM. Domenii de cercetare: gastroenterologie pediatrică; nutriția sugarului și copilului; autor și coautor a peste 62 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Pediatrie* (1967, 1978); *Volumul Soc. Muzeului Ardelean* (1991-96, 2000-01), *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1993-95, 1998, 2000). Specializări: Cehoslovacia (1965); Ungaria (1969); RDG (1972); RFG (1974, 1976). Distins cu diploma „Cetățean de onoare al mun. TgM”; membru de onoare în Soc. de Pediatrie; Diplomă de Excelență. Membru în Soc. de Gastroenterologie (1970-); Soc. de Alimentație și Nutriție (1979-); Soc. de Micoviscidoză (1982-); Soc. Internațională de Nefrologie Pediatrică (1984-); EME Secția Medicină (1991-). Hobby-uri: conducere auto.

Lucrări publicate:

• *Biofizika, teratológia, etológia.* – Budapest, 1979.

• *Gyermekgyógyászati poliklinika.* – Mv. : OGYI, 1981. – 124 p.

• *Kismamák tudnivalói.* – Kolozsvár-Napoca: Dacia, 1983. – 156 p.

• *Puericultură.* – TgM: UMF, 1990. – 225 p.

• *Csecsemő és gyermekgondozás.* - Mv. : Mentor, 1998. – 223 p.

• *Csecsemő és gyermekgondozás.* - 2. kiad. – Mv. : Mentor, 2002. – 228 p.

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 1. köt. – 387 p.; 3 köt. – 155 p.
- *Gyermekgyógyászati poliklinika.* – Mv. : OGYI, 1981. – 124 p.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p.; 2. köt. – 232 p.
- *Pediatrie : curs.* – TgM : UMF, 1991-1993. – Vol. 2. – 1992.; Vol. 3. – 1993.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 1. köt. – 1996. - 259 p.; 2. köt.- 1997. – 225 p.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

PAP TUKA Piroška, medic. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină, specializare pediatrie (1956). A activat la catedra de histopatologie a IMF TgM (1957-63); a lucrat la Secția de patologie a Spitalului Clinic Jud. TgM (1963-77). S-a stabilit în Ungaria.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Általános kórbonctan (Morfo-pathologia generalis).* – Bukarest : Editura Medicală, 1959. – 370 p.
- *Anatomie patologică* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 694 p.
- *Anatomie patologică* – București : EDP, 1964. – 379 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PÁPAI Zoltán, medic chirurg, prof. univ.; n. 24 aug. 1909, m. 18 dec. 2000, Cluj. Studii: școala medie la Gimnaziul Piarist Cluj (1927); diploma de medic la Univ. „Ferdinand I.” din Cluj (1933); s-a perfecționat la Viena și la Berlin. Conf. la Clinica de Chirurgie, IMF TgM (1945-62); prof. univ. (1962-74). Dr. doc. (1972). După pensionare a devenit prof. consultant. Unul dintre fondatorii Soc. Chirurgicale Române; membru în Soc. Internațională Chirurgicală; Soc. Europeană de Cardiologie și Chirurgie Vasculară.

Lucrări publicate:

- *A hasfal, hashártya, hasúr és belek megbetegedései.* – Mv. : OGYI, 1950. – 88 p.
- *A mellkas sebészete.* – Mv. : OGYI, 1953. – 147 p.

- în colaborare:

- *Sebészeti jegyzet.* – Mv., 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* – 1. rész : *Általános sebészeti patológia.* – 239 p.; 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.
- *Részletes sebészet.* – Mv., 1954. – 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete.* – 151 p.; *A mellkas sebészete.* – 147 p.
- *Sebészet.* – Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete.* – 309 p.
- *Sebészet.* – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* – 490 p.
- *Patologia sistemului cav inferior.* – București: Editura Medicală, 1973. – 436 p.

Referințe:

- *Viharban.* – TgM, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PAPP József, farmacist; n. 14 aug. 1935, TgM – m. 15 nov. 1994, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” din TgM (1952); studiile univ. le-a început la Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Matematică - Fizică (1952-53) și a continuat la IMF TgM, Fac. de Farmacie (1953-57). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Aspecte ale reacțiunilor intermoleculare din mediul de transport al organismului în prezența*

substituenților de volum ai plamei sanguine (1971). A lucrat în farmacia din Deva, Hunedoara, Gornești. Preparator (1959-61, 1965-67); șef de laborator (1961-65); asist. cu

normă de cercetare (1967-68); asist. univ. (1968-81); șef de lucrări (1981-90); conf. univ. la Catedra galenică a Fac. de Farmacie IMF TgM, respectiv la Disciplina tehnologia farmaceutică (1990-15 nov. 1994). Publică studii în diferite

reviste de specialitate din țară și din străinătate în lb. română, maghiară, engleză, germană. Membru în Soc. Română de Farmacie; Soc. Internațională de Biologie Moleculară.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Röntgentani jegyzetek.* – Mv. : OGYI, 1950. – 2-3. köt. – 100 p.; 4. köt. – 36 p.; 5. köt. – 48 p.; 6. köt. – 54 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Funcția de transport serumul al albuminei / Csőgör István.* – 1972.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică.* – TgM : MF, 1979-1981. – Vol. 1. / Papp József, Geréd-Cseged Jolán, Maria Rogoșcă. ; Vol. 4. / Papp József, Adriana Popovici, Cseged Jolán, Maria Rogoșcă, Veronica Pop. – 1981.
- *Gyógyszer-technológia / Ádám Lajos, Szánthó Klára.* – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.
- *Gyógyszer-technológia / Ádám Lajos, Szánthó Klára.* – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.
- *Reologia formelor farmaceutice.* – București: Editura Medicală, 1985. – 351 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 10-a. – 1993.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PAPP Károly, geograf; n. 16 febr. 1952, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM; UBB Cluj-Napoca, Fac. de Geografie, Biologie, Geologie (1976). A lucrat la IPEG Cluj-Napoca (1976-88), colaborator științific la OJSPA din TgM (1988-). Publică în: *Studia UBB, Seria Geologia-Geographia* (1980).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Dări de Seamă ale Ședințelor* : 4. Stratigrafie. – București, 1987.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PASCU, Ioan, medic, prof. univ.; n. 31 oct. 1934, Buciumeni (DB). Studii: Col. Național „A.

Șaguna” Brașov (1948-52); IMF „Iuliu Hațieganu” Cluj (1952-58). Dr. în științe medicale cu teza: *Cercetări privind patogenia bolilor vasculare cerebrale din ateroscleroză* (1970).

Activitate profesională: medic intern al

Clinicilor Univ. din Cluj (1958-59); medic, Întreprinderea Minieră Lupeni (HD) (1960); medic secundar neurolog, Spitalul de Boli nervoase Brașov (1961-63); medic specialist neurolog, Policlinica Codlea (1964-66); medic primar neurolog (1971); asist. univ. (1967-71) lector univ. (1972-76); conf. univ. (1977-89); prof. univ. (1990-); rector, UMF TgM (1989-00); visiting professor în Department of Neurology, Stroke Research Center, The Bowman Gray School of Medicine, Wake Forest Univ., Winston-Salem SUA (1987). Domenii de cercetare: boli cerebrovasculare, boli

extrapiramidale, boli demielinizate, boli ale joncțiunii neuromusculare; autor și coautor la peste 200 de lucrări științifice; participant la 37 simpozioane, conferințe, congrese. Specializări: SUA (1971-72). Distins cu „Diploma de Excelență” UMF TgM (2004). Membru în Soc. Română de Neurologie (1972-); The European Neurological Soc. (1992); AOȘR (1994-); Cons. Național de Evaluare și Acreditare Academică (1994-); The New York Academy of Sciences (1995-); AȘMR (1996-); The Royal Soc. of Medicine, Londra (1999). Hobby-uri: arte plastice, muzică clasică și de operă, călătorii.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Semiologie neurologică* : curs. – TgM, 1969.
- *Somnul normal și patologic*. – București: Editura Medicală, 1972. – 406 p.
- *Curs de neurologie*. – TgM, 1979.
- *Semiologie neurologică* : curs. – Ed. a 2-a. – TgM, 1979.
- *Tratat de neurologie*. – București. – Vol. 3. – 1979.
- *Bolile vasculare din sistemul vertebro-bazilar*. – Iași, 1980.
- *Curs de fizioterapie*. – TgM, 1980.
- *Tratat de neurologie*. – București. – Vol. 5. – 1981.
- *Bolile vasculare ale creierului și măduvei spinării*. – București : Editura Academiei RSR, 1982. – Vol. 1. - 468 p.
- *Patologia sistemului nervos vegetativ*. – București, 1982.
- *Ideggyógyászati alapismeretek* : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére. – Mv. : OGYI, 1985. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
- *Neurologie*. – București: EDP, 1993. – 468 p.
- *Scleroza multiplă* / I. Pascu, Rodica Bălașa. – TgM : University Press, 1999.
- *Asistența medicală a bolnavilor cu afecțiuni neurologice* / I. Pascu, A. Bârsan, Al. Șchiopu. – TgM : University Press, 2001.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – București. – Vol. 1, 1996.

(A. T.)

PÁTER Zoltán, matematician; n. 17 dec. 1929, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1948); diploma de prof. de matematică-fizică la Univ. „Bolyai” Cluj (1951). Dr. în științe matematice (1969). Asist. univ. la Univ. „Bolyai” (1951-52). Din motive politice devine muncitor necalificat la Întreprinderea ILIC Cluj (1952-55); prof. de matematică la Baraolt, Sf. Gheorghe (1955-70); șef de lucrări la I Ped. TgM până la desființarea acestuia (1970-78); prof. de lic. la TgM până la pensionare (1978-90); prof. la Școala Postlic. de Cantori-Învățători (1990-94). Domenii de cercetare: algebra vectorială. Studiile sale au apărut în: *Bull. Mathématique de la Soc. des Sciences Mathématique*; *Gazeta Matematică și Fizică*; *Mathematica*; *Matematikai Lapok*; *Revue Roumaine de Mathématique*; *Studii și Cercetări de Matematică*; *Mitteilungen der Mathematischen Gesellschaft*; *A Hét*; *Művelődés*.

Lucrări publicate:

- *A matematikai logika alapjai*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia Könyvkiadó, 1978.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – 4. köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PÁVAI Zoltán, medic anatomo-patolog; n. 16 mai 1966, Dej (CJ). Studii: Șc. Gen. nr. 1 Arad (1976-80); Lic. de Matematică-Fizică „I. Slavici” Arad (1980-84); UMF TgM (1985-91). Dr. în științe medicale cu teza: *Considerente cu privire la morfologia și clinica corpusculului carotidian* (1998). Membru în Corporația Doctorilor Academiei de Științe Maghiare. Activitate profesională: preparator univ. (1992-95); asist. univ. (1995-99); șef de lucrări (1999-03); conf. univ. (2003-), catedra de anatomie și embriologie, UMF TgM; medic stagiar, Spitalul Jud. TgM (1991-92); medic specialist, anatomie patologică (1995-2003); medic primar, Spitalul Clinic Jud. TgM (2003-). Domenii de cercetare: structura glomusului carotidian, imunohistochimie diagnostică, osteoporoza inducată; participă la numeroase congrese în țară

și străinătate; publică articole și studii în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1998, 2000); *Gyermekgyógyászat* (2000); *Romanian Journal of Anatomy; Sibiu Medical* (2000, 2002); *Jurnalul Român de Patologie* (2002); *Orvostudományi Értesítő* (2002); *Revista Română de Anatomie Funcțională și Clinică, Macro și Microscopică și de Antropologie* (2002). Specializări în anatomie patologică (1995); bursier al Academiei Ungare (1996-97). Membru în Secția Medicală a EME (1993); Asoc. Anatomicștilor din România, membru fondator (1994); Asoc. Patologilor din Ungaria (1996-); Soc. de Morfologie Normală și Patologică (1998-); Soc. Anatomicștilor din Ungaria (1999-); Academia Internațională de Patologie, Secțiunea din Ungaria (1999-). Hobby-uri: pescuit, numismatică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Cervico-Oro-Facialis Anatomia* / L. Seres-Sturm, Rácz L., Pávai Z. – TgM : UMF, 1997.
- *Az alsó végtag* : leirő és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 129 p.
- *A felső végtag* : leirő és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 112 p.
- *Részletes embriológia. Organogenesis* / Seres-Sturm Lajos, Gogolák H. Edit, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 122 p.
- *Anatomia și fiziologia omului* / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán, Seres-Sturm Magda. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – Pentru învățământul farmaceutic. – 184 p.
- *Anatomia corpului și gâtului* / Pávai Zoltán, Seres – Sturm Ludovic, Klara Brânzaniuc. – TgM : UMF, 2001. – Vol. 1. – 246 p.
- *Anatomia topografică și descriptivă a trunchiului* : curs pentru învățământul stomatologic. – 2002.
- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – Nagyvárad, 2000.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

PĂCURAR, Mariana, medic stomatolog; n. 1 dec. 1959, Reghin. Studii: Șc. Gen. Aluniș (1970-74); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1974-78); IMF TgM, Fac. de Stomatologie. Dr. în științe medicale cu tema: *Studii clinico-morfologice privind sigilarea molarilor de 6 ani – metoda cario-profilactică* (1999). Activitate profesională: medic stagiar (1983-86); medic stomatolog, Dispensarul Medical Lunca Tecii (1986-90); medic rezident (1990-92); asist. univ. (1992-96); șef de lucrări (1996-); conf. univ., Fac. de Medicină Dentară; medic specialist (1996); medic primar (1997); medic șef al Clinicii Univ. de Stomatologie Pediatrică, UMF TgM. Cercetări vizând cario-profilaxia la copii și adolescenți; participă la congrese naționale și internaționale; publică lucrări științifice în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1996); *Revista Colegiului Edgewise Cluj-Napoca* (1999-00); *Revista de Ortodonție și Ortopedie Dento-Facială* (2000); *Revista Medicina Stomatologica a Univ. „V. Goldiș” Arad* (2000); *Revista Stomatologia Mureșeană* (2000). Redactor șef adj. al *Revistei de Ortodonție Dento-facială*, editată la Iași. Specializări: în stomatologie generală și ortodonție. Membră în ANRO; EOSAO; AAO. Hobby-uri: teatru, proză, pictură.

Lucrări publicate:

- *Aspecte clinice și terapeutice ale anomaliiilor dento – maxilare* : curs. – TgM : Litografia UMF, 2002. – 196 p.
- *Tehnica arcului drept* : analize generale. – Vol. 2. – TgM : Lyra, 2003. – 200 p.

- în colaborare:

- *Introducere în tehnica arcului drept. Analize generale* / M. Păcurar, I. Zetu. – Iași : Sedcom Libris, 1998. – 300 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

PENCIUC, Traian, fizician, prof.; n. 18 iun. 1934, Căprești-Soroca, Rep. Moldova. Studii: Drăgășani-Stana (CJ) (1945-50); „August Treboniu Laurian” Botoșani (1950-54); Univ. Babeș Cluj (1954-59). Dr. cu teza: *Studiul rezonanțelor principale ale viorii montate de calitate superioară* (1980). Activitate profesională: prof. matematică-fizică, Șc. Gen. Dărmănești (SV) (1959-61); asist. univ. (1961-70); lector univ., I Ped. de 3 ani, Fac. de Fizică-Chimie TgM (1970-78); prof. de fizică, Lic. Industrial nr. 1 și Lic. Agricol TgM (1978-95). Publică studii și articole în *Lucrări științifice* (I Ped. de 3 ani TgM); *Studia UBB. Seria Mathematica-Physica* (1964-65, 1980); *Revista de Fizică-Chimie* (1976, 1979); *Industria lemnului* (1980); *Studii și Cercetări de Fizică*. A efectuat studii privind proprietățile vibratorii și acustice ale instrumentelor muzicale cu corzi (vioară); a elaborat o metodică de cercetare a viorii normale și acordate, prima de acest fel din România.

Lucrări publicate:

• *Mecanică fizică* : curs litografiat. – TgM : I Ped, 1974. – 267 p.

• *Studiul rezonanțelor principale ale viorii montate de calitate superioară*. – Timișoara : Univ. Timișoara, 1980. – 147 p.

- în colaborare:

• *Lucrări practice de laborator* : curs litografiat / T. Penciu și alții. – Vol. 1. *Mecanică – Acustică – Căldură și Fizică Moleculară*. – TgM : I Ped, 1970. – 180 p.

• *Lucrări practice de laborator* : curs litografiat / T. Penciu și alții. – Vol. 2. *Mecanică – Acustică – Căldură și Fizică Moleculară*. – TgM : I Ped, 1973. – 197 p.

• *Mecanică fizică, acustică și căldură* / T. Penciu și alții. – București : EDP, 1976. – 337 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

PETELEAN, Emil Adrian, economist; n. 19 apr. 1974, TgM. Studii: Șc. gen. nr. 17 (1980-88); Grupul Școlar de Chimie Industrială (1988-92); UPM TgM, Fac. de Științe și Litere (1993-97). Drd. cu tema: *Managementul conflictelor la români*. Activitate profesională: cons. economic (1997-98); șef serviciu Analize-Prețuri, SC

ISECO SA TgM (1998-99); preparator, UDC TgM, Fac. de Științe Economice (1999-02); asist. univ. UPM, Fac. de Științe Economice și Administrative (2002-). Domenii de cercetare: leadership și cultură managerială;

managementul conflictelor; managementul comparat. A publicat peste 20 de articole în reviste de specialitate: *Analele UDC* (1999-00); *Analele Univ. din Oradea* (2001); *Annales Universitates Apulensis. Serie Oeconomica* (2001-02); *Buletin Științific*. Univ. de Nord. Baia Mare (2001). Specializări: în cadrul Programului Tempus Phare Jep 11243-96, TgM (1999); Iași (2001). Membru în AGER (2002). Hobby-uri: drumeție.

Lucrări publicate:

• *Elemente de management financiar*. – TgM : Appendix, 2001. – 160 p.

• *Management financiar*. – TgM : UDC, 2001. – 139 p.

• *Management. Aplicații, studii de caz, teste*. – TgM : Appendix, 2002. – 124 p.

• *Managementul resurselor umane* : curs. – TgM : UPM, 2002. – 234 p.

- în colaborare:

• *Management comparat* / Mirela Popa, Adrian Petelean. – TgM : UDC, 2001. – 372 p.

• *Management general* : curs / Ioan Mișuț, Adrian Petelean. – TgM : UDC, 2001. – 225 p.

• *Managementul performant al resurselor*. – 2001.

• *Managementul resurselor umane* / Liviu Ilieș, Codruța Osoian, Adrian Petelean. – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 280 p.

• *Viitorul ne preocupă*. – 2002.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

PÉTER H. Mária, farmacist; n. 9 ian. 1936, Timișoara. Studii: Lic. de Fete nr. 2, Oradea (1949-53); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1953-58). Dr. în farmacie cu teza: *Studiul farmacognostic al unor specii de Agrimonia*

(1973). Activitate profesională: farmacist, Farmacia Spitalului Orășenesc Salonta (1958-59); preparator univ. (1959-61); șef de laborator (1961-63); asist. univ. (1963-85); șef de lucrări (1985-88); cercetător științific până la pensionare (1988-93) la UMF TgM. Prof. consultant la Univ. Corvinus, Fac. de Horticultură, secția învățământului la distanță din Miercurea Niraj (1995-), Univ. Sapientia TgM, disciplina de cultura plantelor medicinale (2004-). Domenii de cercetare: studiul farmacobotanic al plantelor medicinale; studiul principiilor active; studiul acțiunii antimicrobiene; valorificarea plantelor medicinale; istoria farmaciei din Ardeal. A participat la conferințe, congrese naționale și internaționale, publicând peste 70 de lucrări în reviste de specialitate: *Farmacia* (1960, 1963-64, 1968); *Orvosi Szemle* (1962, 1964); *Die Pharmazie* (1962, 1969, 1973-74); *Note botanice* (1966, 1978, 1987, 1989); *Revista Medicală* (1967-68, 1971, 1973, 1982); *Studii și cercetări biologice* (1970); *Practica farmaceutică* (1974); *Gyógyszerészet* (1981, 1987, 1997); *Korunk* (1982, 1985); *Herba Hungarica* (1985); *Orvostudomány Értesítő* (1991-97); *Természetgyógyászat* (1991); *Herba Romanica* (1992); *Lege Artis Medicinae* (1992); *Giornale Botanico Italiano* (1993); *Genersich Emlékkönyv* (1994); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (2000); *Eur. J. Pharm. Sci.* (2000); *Journal of Chromatography* (2001). Distins cu „Medalia Genersich” Ungaria (1998). Membru în USSM, Secția Farmacie (1959-); EME (1990-); Soc. MET (1993-).

Lucrări publicate:

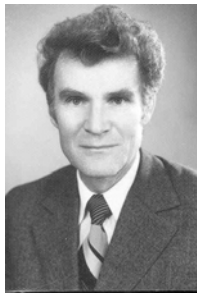
- *Îndreptar de lucrări practice de farmacognozie*. – Vol. 1. – TgM : IMF, 1984.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai*. – Kolozsvár : EME Kiadása, 2002. – 548 p.

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
 - *Farmacognozie* : îndrumător de lucrări practice / Csedő C., Péter H. M., Monea Maria. – TgM : IMF, 1967.
 - *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
 - *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest : Kriterion, 1981- . – 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.; 3. köt.: Kh-M. – 1994. – 715 p.; 4 köt. : N-R. – 2002. – 788 p.
 - *Korszerű gyógynövényhasználat*. – Kolozsvár-Napoca: Korunk, 1982. – 80 p.
 - *Plante medicinale în prezent*. – Ed. a 2-a. – Cluj-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
 - *Korszerű gyógynövényhasználat*. – 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
 - *Farmakognózia. Gyógynövény ismeret* / Rác G., Péter H. M. – Mv. : OGYI, 1986-1987. – 1. köt. – 1986; 2. köt. – 1986. – 116 p.; 3. köt. – 1987. – 100 p.
 - *Farmacognozie* : curs de plante medicinale / Rác G., Péter H. M. – TgM : IMF, 1987.
 - *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából* : Adatok a romániai magyar orvosok és gyógyszerészek munkásságáról. – Mv., 1994. – 208 p.
 - *Viharban*. – Mv., 1994. - 104 p.
 - *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve* / Sub redacția Barabás B., Péter M., Péter H. M. – Budapest : Teleki Alapítvány, 1995. – 475 p.
 - *Marosvásárhelyi egyetemi tájékoztató*. – Mv. : MMDSZ, 1996. – 120 p.
 - *Maros megyei magyarság történetéből* / Sub redacția Pál Antal Sándor. – Mv. : Mentor, 2001.
- Referințe:**
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4. – 2002.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. (A. T.; F. M.)

PÉTER Mihály Heinrich, medic, microbiolog, prof. univ.; n. 11 mai 1929, Sărățeni. Studii: Lic. German Reghin (1940-42); Lic. Romano-Catolic TgM (1942-48); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1948-54). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuțiuni la studiul bacteriologic al uretritelor* (1971). Membru exterior în Academia de Științe Maghiară (1998-). A fost medic de circumscripție la Murgeni și Ceușul de Câmpie (1954-56); preparator (1957-66); asist. univ. (1966-72); șef de lucrări (1972-90); conf. univ. (1990-99) prof. univ. (1999-).

Domenii de cercetare: studiul incidenței patogenității și relațiilor ecologice a unor fungi-condiționat patogene; diagnosticul etiologic al uretritelor și prostatitelor; studii etiologice în hepatitele virale; etiopatogenia cariei dentare și a paradontopatiilor; poluarea microbiană a râului Mureș. A participat la peste 32 simpozioane, conferințe și congrese naționale și internaționale, publicând peste 163 articole în reviste de specialitate: *Revista Medicală* (1958, 1960-74, 1977-80, 1982-84, 1986, 1990-93, 1997-99); *Voprosi Virusologhi* (1963); *Dermato-Venerologie* (1964, 1966-68, 1971, 1976); *Stomatologia* (1964, 1973, 1977); *Microbiologia* (1965, 1968, 1971, 1987, 1998); *Nature* (1965); *Zentralblatt Bakt. Hyg.* (1974); *Dermatologische Monatschrift* (1976); *Igiena* (1981, 1983, 1989, 1990); *Acta Stomatologica Internat.* (1982); *Orvosi Hetilap* (1991, 2002); *Orvostudományi Értesítő* (1991-02); *Zentralblatt Mikrobiologie* (1998). Specializări: Germania (1973); Norvegia (1993). Distins cu „Medalia Muncii” (1974); „Conf. univ. evidențiat” (1983); „Medalia Genersich” (1998); Medalia „Pápai Páriz” (2002); titlul

„Prof. de Onoare” al UMF TgM (2004). Membru în Soc. Română de Microbiologie (1956-); Soc. Maghiară de Microbiologie (1992); Asoc. Oamenilor de Știință din România (1992-); membru de onoare în AOȘR (1999-); EME (1990-); MET (1992-). Hobby-uri: istoria medicinei, numismatică.

Lucrări publicate:

- *Orvosi mikrobiológia* : Fogorvostan-hallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1979. – 338 p.
- *Orvosi mikrobiológia* : Fogorvostan-hallgatók részére. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1988. – 320 p.
- *Orvosi mikrobiológia* : Fogorvostan-hallgatók részére. – 3. kiad. – Mv. : OGYE, 1996. – 170 p.
- *Microbiologie medicală* : pentru studenții Fac. de Stomatologie. – TgM : IMF, 1978- 1991. – 3 vol. – Vol. 1. – 1978. – 343 p.; Vol. 2. – 1987. – 326 p. – Vol. 3. – 1991. – 332 p.

- în colaborare:

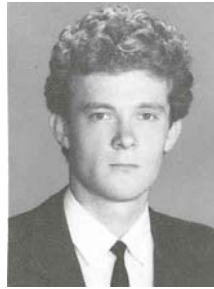
- *Bakteriológiai gyakorlatok.* / Kiss Ervin, Péter Mihály. – Mv. : OGYI, 1958. – 73 p.
- *Microbiologie medicală.* - Vol. 2. : *Microbiologie specială.* – 1976.
- *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan.* – 1977. – 203 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia.* – 1976. – 205 p.
- *Lucrări practice de microbiologie* / Péter M., Piros Sanda, Domokos L. – TgM : IMF, 1977. – 222 p.
- *Bacteriologie medicală.* – București: Editura Medicală, 1984-1985. – Vol. 1./ László János. – 1984. – 760 p.; Vol. 2. / Péter Mihály. – 1985. – 729 p.
- *Kórokozó mikroorganizmusok* / László J., Péter M. – Cluj-Napoca : Dacia, 1988. – 230 p.
- *Microbiologie medicală.* – Ed. a 2-a. – TgM: IMF, 1990-1993. – Vol. 1: *Bacteriologie generală.* – 1990. – 96 p. ; Vol 2.: *Bacteriologie specială și micologie.* – 1990. – 164 p. ; Vol. 3 : *Virusologie.* – 1993. – 83 p.
- *Orvosi mikrobiológia.* – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990.– 1. köt. : *Általános bakteriológia.* – 1990. – 92 p. ; 2. köt.: *Részletes bakteriológia.* – 1988. - 165 p.
- *Índreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenții Fac. de Medicină. – 1994.

- *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából* : Adatok a romániai magyar orvosok és gyógyszerészek munkásságáról. – Mv., 1994. – 208 p.
 - *A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
 - *Marosvásárhelyi egyetemi tájékoztató.* – Mv. : MMDSZ, 1996. – 120 p.
 - *Marosvásárhely történetéből.* – Mv. : Mentor, 1999. – 268 p.
 - *In Vivo Orvostudományok* (4; 1999; Mv.). – Mv. : VET; Pest Megye Önkormányzata; EME; OGYSZ, 1999.
 - *Székfoglalók a Magyar Tudományos Akadémián 1995-1998 / Szerkesztette Glatz Ferenc.* – Budapest: Magyar Tudományos Akadémia, 2000. – p. 1-16.
 - *Maros megyei magyarság történetéből.* – 2001.
 - *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
 - *Kibédi Mátyus István halálának 200. évfordulójára / Összeállította dr. Mátyus András.* – Székelyudvarhely, 2002. – p. 76-82.
- Referințe:**
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
 - *Man of Achievement.* – Ed. 7. – 1997.
 - *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
 - *Gregor Biograf.* – 2000.
 - *Magyar Tudományos Akadémia Almanach.* – 2001.
 - *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Buarest, 1981 - . - 4. köt. – 2002.
 - *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. - 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
 - *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.

(A. T.; F. M.)

PÉTER Zoltán, medic; n. 7 iul. 1964, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1988). Medic la Clinica de Boli Interne nr. 1 pe lângă IMF TgM (1989), apoi la Spitalul „Szent László” din Budapesta (1990-94); medic specialist (1994-99); șeful Laboratorului Endoscopic (1997-); șef de lucrări (1999-01);

medic primar (2001-); șef de secție (2004-). Specializări: interne (1994); gastroenterologie (1996); curs de management spitalicesc (1997-98); infectologie (1999); burse în Solingen (Germania) (1997) și în Nizza (Italia) (1998). Publică lucrări de specialitate în: *Revista Medicală* (1986); *Bacteriologia, Virusologia, Parazitologia, Epidemiologia* (1987); *Zentralbl. Mikrobiol.* (1988); *Archives roumaines de pathologie expérimentale et de microbiologie* (1989); *Orvostudományi Értesítő* (1991, 1994, 1998); *Orvosi Hetilap* (1991, 1995, 1997, 2000-02); *Endoscopy* (1995); *Z. Gastroenterol* (1996, 2000, 2004); *Bacteriologia* (1998); *Háziorvos Továbbképző Szemle* (1998); *Acta Microbiologica et Immunologica Hungarica* (1999); *Alcohol Reaserch* (2001); *Infektológia és klinikai mikrobiológia* (2001, 2003); *Családorvosi Fórum* (2003); *Nuclear Medicine Review* (2003). A participant la congrese naționale și internaționale, ex. Basel (1992, 1995); Los Angeles (1994); Bolzano (1995). Membru în Soc. de Infectologie; Soc. de Gastroenterologie; Soc. Maghiară a Medicilor Interniști.

Lucrări publicate:

- *Gastro-oesophagealis reflux betegség, peptikus fekély és funkcionális dyspepsia: Tények és adatok sorozat.* – Budapest : Melánia Kft., 1997.

- în colaborare:

- *Gyógyszerismertető könyv / Szerk. Makara Mihály.* – Budapest : Melánia Kft., 1993.
- *Pharmindex: Kompendium / Szerk. Makara Mihály.* – Budapest : IMP Kommunikation GmbH, Melánia Kft., 1993.
- *Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából* : Adatok a romániai magyar orvosok és gyógyszerészek munkásságáról. – Budapest, 1994.
- *Rövidítések az orvosi gyakorlatban.* – Budapest : Melánia Kft., 1996.

• *Rövidítések az orvosi gyakorlatban.* – 2., javított, bővített kiad.– Budapest : Melania Kiadói Kft., 1999.

• *MSD Orvosi Kézikönyv.* – 2. magyar kiad. – Budapest : Melania Kiadó Kft., 1999.

• *Az antimicrobás kezelés alapelvei 2000.* – Budapest : EOS Kft., 2000.

• *123 kérdés és felelet az infektológiából.* – Budapest : EOS Kft., 2002.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PÉTERFFY Pál, medic chirurg; n. 10 mai 1904 Vingard (AB) – m. 25 sept. 1984, TgM. Studii: Școala medie la Col. „Bethlen” din Aiud, apoi la Lic. Romano-Catolic „Majláth” din Alba Iulia (1922).

Diploma de medic la Univ. „Ferdinand I” din Cluj (1930). Dr. în științe medicale (1969). Și-a început cariera la Spitalul „Szent László” din Budapesta, apoi a fost chirurg operator la

Debrețin; medic chirurg la Spitalul Ref. din Cluj (1935-41); medic șef la Clinica de Chirurgie și Urologie din Cluj (1941-45); chirurg (1945-48); conf. la Clinica de Chirurgie nr. 1 a IMF TgM (1948-); dir. al Spitalului din Gheorgheni (1952-) După înființarea Secției de Chirurgie bucală și Oncologie la TgM, a devenit medic șef al acesteia. Studii apărute în: *Zentralblatt für Chirurgie*; *EME Orvosi Értesítő*; *Magyar Sebészet*; *Orvosi Hetilap*; *Magyar Urologia*; *Orvosai Szemle – Revista Medicală*; *Chirurgia*; *Archiv de l'Union Medicale Balcanique* etc.

Lucrări publicate:

• *A gyomor és nyombél első harmadának betegségei.* – Mv. : OGYI, 1950. – 44 p.

- în colaborare:

• *Szemészeti funkcionális vizsgálatok* / Fodor F., Péterffy Pál. – Budapest : Medicina Kiadó, 1989. – 210 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

PÉTERFI Pál, medic; n. 17 febr. 1792, Sărățeni – m. 17 mart. 1861, TgM. Studiază la început în casa părintească, apoi urmează Col. Ref. din TgM (1803-15); Univ. de Medicină la Viena (1815-24). A început activitatea în spitalele din Viena, apoi la Sárospatak (1826-29), la TgM, Odorheiu Secuiesc și, în sfârșit, s-a stabilit la TgM (1831-61). Aici, o perioadă, a fost medicul prim al orașului. A avut un rol important în lupta cu epidemia de holeră, care a bântuit în oraș în anii 1831, 1836, 1839. A făcut o donație importantă de bani, precum și biblioteca lui personală (240 volume) Col. Ref. din TgM. Au rămas în manuscris unele din lucrările sale de medicină.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inaug. medica de diabete.* – Vindobonae: typis J. P. Sollinger, 1824. – VIII, 73 p., 2 f. pl..

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete: 1472-1875* / Szinnyi József; Szinnyi József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája: 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyi József. – 10. köt.: Ótocska-Popea. – 1905.

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.

• *Népújság* 2002. jan. 24.

(F. M.)

PETRA, Nicolae D., economist; n. 1932, Ibănești – m. dec. 1992, Reghin. Studii: ASE București. Dr. în economie (1978). Analist în sisteme informative la ICI București; CTCE TgM; fondatorul și dir. Centrului Teritorial de Informatică Reghin; conducătorul unităților de informatică CEPECA București (1986). A publicat lucrări de economia muncii, management și informatică în reviste de specialitate: *Industria lemnului*; *Marisia*; *Știință și Tehnică*; *Tehnicum*. A redactat studii de statistică; a fost expert în economie; autor de

invenții, inovații, brevete, comunicări științifice; a publicat și studii de statistică.

Lucrări publicate:

- *Monografia Centrului Teritorial de Calcul Electronic TgM.* – Sl : sn, sa.
- *Monografia Oficiului Teritorial de Calcul Electronic Reghin. Un secol de prelucrare a lemnului la Reghin 1873-1973.* – 650 p.

Referințe:

- *Cuvântul Liber*, an 15, nr. 135 (12 iul. 2003). – p. 7.

(A. T.)

PETRA – PETRESCU, Nicolae

(pseudonim Moșul), economist, publicist, folclorist, traducător; n. 7 nov. 1848 – m. 5 iun. 1923, Sibiu. Studii: cls. primare la Ibănești;

secundare la gimnaziile săsești din Reghin și Bistrița; lic. la Blaj (1869); studii de teologie și drept la Sibiu (1875). Redactează calendarul *Amicul poporului* (în anii studenției); redactor al revistei *Muza* (1871).

Funcționar la Banca Albina (1872-); are funcții de conducere într-o filială din Brașov a acestei bănci (1882-). Paralel cu activitatea de economist este și arhivar și bibliotecar al Bibliotecii Centrale ASTRA din Sibiu (1877-83); dir. la Cordiana din Fofeldea (de lângă Sibiu); membru în Eforia Școalelor centrale române greco-ortodoxe din Brașov (1891-96) și al Comitetului administrativ al fondurilor ungurene (1894-96); membru corespondent al secției economice din cadrul ASTREI (1902-). În timpul primului război mondial pribegeste prin Rusia. În ultima perioadă a vieții sale trăiește la Sibiu. Colaborează la *Albina* (Pesta); *Observatorul*; *Telegraful Român*; *Meseriașul român*; *Economul*; *Albina Carpaților*; *Românul*; *Progres și cultură*; *Poporul Român*. Publică 10 texte de *Cântece populare* (1970); *Doine populare din jurul Sibiului*; traduceri și culegeri de doine; semnează un volum de povestiri

(1911); redactează atalogul alfabetic al cărților aflate în Biblioteca ASTRA din Sibiu.

Lucrări publicate:

- *Monografia Albinei.* – Sibiu, 1897.
- *Societăți financiare la românii din Ungaria.* – Chișinău, 1918 (Ed. bilingvă- lb. română și rusă).

Referințe:

- *Enciclopedia Cugetarea.* – 1940.
- *Profiluri mureșene.* – Vol 1. – 1971.
- *Enciclopedia Cugetarea.* – 1999.
- *Scriitori români mureșeni / Ana Cosma.* – 2000.

(A. T.)

PETRE, Augustin Iuliu, ing. de aeronautică, prof. univ.; n. 13 nov. 1923, Cehu Silvaniei (SJ) – m. 6 ian. 1999, București. Studii:

Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (-1942); IP București, Fac. de Electromecanică - Aviație (1942-47); Univ. București, Fac. de Științe, licențiat în matematici (1943-47); Univ. București, Fac. de Litere și Filozofie, licențiat în

filozofie (1943-47). Dr. ing. (1966); dr. doc. în științe (1969). Activitate profesională: asist. univ.; șef de lucrări; conf. univ.; prof. univ., IP București (-1999); șeful catedrei de specialitate a Fac. de Aeronave (1971-); șeful Laboratorului de Cercetări în domeniul structurilor de aviație al Institutului de Mecanică Aplicată al Academiei Române (1949-60); visiting professor scientist, Univ. Stanford, California (1972-75). Membru în conducerea AIAA, SUA cu gr. Ass. Fellow (1972-); expert internațional în domeniul aeronauticii ICAO-ONU (1975). Domenii de cercetare: rezistența materialelor; stabilitate elastică; vibrații; teoria elasticității; bare cu pereți subțiri; aeroelasticitate; rezultatele cercetărilor efectuate în cadrul unui program al NSF și DOD (MapN) au fost prezentate la meeting-ul cu titlul SILLABUS, considerate de NASA drept cel mai important eveniment științific al aeronauticii aeroelasticității din anul 1974; a obținut formule pentru calculul unor

sisteme de bare curbe, însă principalele sale aporturi sunt în domeniul aeroelasticității; a obținut rezultate noi și în studiul barelor drepte în calculul sarcinilor critice de flambaj, ca și al barelor cu pereți subțiri; pentru aceste rezultate și activitatea în domeniul aeroelasticității i s-a acordat titlul de „Ass Fellow”. Autor a peste 25 de tratate, monografii, manuale ing.; peste 100 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate în țară și străinătate: *Revista Metalurgia* (1954); *Revista Transporturilor* (1955, 1960); *Comunicările Academiei RSR* (1956); *Jurnal Prikladnoi Mehaniki* (1956); *Studii și cercetări de mecanică aplicată* (1956-61, 1963-65, 1967-69, 1990); *Buletinul IP București* (1958-63, 1967, 1969, 1978); *Bulletin de L' Académie Polonaise des Sciences* (1959); *Revue de Mécanique Appliquée* (1959-64); *Bulletin Mathématique* (1962); *Revue Roumaine des Sciences Tehniques. Série de Mécanique Appliquée* (1964, 1967-69, 1979-80); *Buletinul IP Iași* (1967); *Journal of Aircraft* (1976). Realizează circa 900-1000 expertize tehnice privind accidente industriale, diferite explozii, accidente în domeniul transportului, accidente de aviație. Distins cu Premiul I acordat de MÎ pentru lucrările privind conductele suspendate (1960); Premiul I pentru Teoria Aeroelasticității (1966); titlul „Cetățean de Onoare” al orașului TgM (1997). Membru în The National Geographic Soc.; Cons. Științific al Agenției Spațiale Române (1992); AGIR; AIIA, SUA. Hobby-uri: pictură, planorism și munte.

Lucrări publicate:

- *Culegere de probleme de rezistența materialelor*. – București : Editura Tehnică, 1955, 1963, 1991.
- *Rezistența materialelor. Manualul inginerului*. – București : Editura Tehnică, 1955, 1964, 1966. – 200 p.
- *Utilizarea materialelor casante pentru determinarea stării de tensiune la corpurile solicitate*. – București : EDP, 1960.
- *Aeroelasticitate*. – București : EDP, 1962. – 170 p.
- *Teoria aeroelasticității – Statica*. – București : Editura Academiei, 1966. – 680 p.

- *Rezistența materialelor. Memoratorul tehnicianului auto*. – București : Editura Tehnică, 1969.

- *Teoria aeroelasticității. Fenomene dinamice periodice*. – București : Editura Academiei, 1973. – 400 p.

- *Calculul structurilor de aviație*. – București : Editura Tehnică, 1984. – 368 p.

- *Fiabilitatea construcțiilor aeronautice. Curs pentru cadrele de specialitate din Institutetele de Cercetări de Aviație*. – sl : sn, 1991.

- *Construcția și proiectarea structurilor de aviație*. – București : EDP, 1993. – 640 p.

- *Proiectarea structurilor de aeronave și astroanave*. – București : Editura Academiei Române, 1999.

- în colaborare:

- *Încercări nedestructive ale materialelor* / A. I. Petre și alții. – sl : IDT, 1955.

- *Norme tehnice pentru admisibilitatea la zbor a aeronavelor civile din RPR* / A. I. Petre și alții. – sl : Imprimeria CFR, 1955. – 200 p.

- *Manualul inginerului mecanic* / A. I. Petre și alții. – București : Editura Tehnică, 1959, 1973. – 250 p.

- *Bare cu pereți subțiri* / A. I. Petre și alții. – București : Editura Tehnică, 1960. – 200 p.

- *Manualul inginerului* / A. I. Petre și alții. – București : Editura Tehnică, 1966.

- *Culegere de probleme de rezistența materialelor* / A. I. Petre și alții. – București : EDP, 1968.

- *Culegere de probleme de rezistența materialelor* / A. I. Petre și alții. – București : Editura Tehnică, 1973.

Referințe:

- *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești*. – 1981.

(A. T.)

PETRE, Diana Maria, medic; n. 26 aug. 1946, Luduș. Studii: Lic. „Unirea” TgM (1952-61); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1961-64); IMF TgM (1964-70). Dr. în medicină cu teza: *Studiul acțiunii unor plante medicinale asupra metabolismului lipidic* (1992). Activitate profesională: preparator univ. (1973-77); asist. univ. (1978-94); șef de lucrări (1994-), UMF

TgM. Domenii de cercetare: medicina internă; medicina familiei; gastroenterologia. A elaborat 92 de lucrări științifice, din care peste 50 publicate în extenso sau în rezumat. Specializări: București (1988). Distinsă cu

„Diplomă de Merit” la absolvirea studiilor univ. (1970). Membră în Soc. Națională de Endoscopie Digestivă (1991-). Hobby-uri: tenis de câmp.

Lucrări publicate:

- *Medicină internă ambulatorie* : curs. – TgM : IMF, 1977.
- *Medicina internă ambulatorie.* – TgM : Academos, 1999.
- *Medicina familiei* : curs. – TgM : UMF, 2001.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

PETRESCU, Adrian, matematician; n. 29 aug. 1935, Arad. Studii: Fac. de Matematică Timișoara (1968). Activitate profesională:

parcurge treptele univ. până la gradul de conf. univ. la ISS, apoi UT, azi UPM TgM; decanul Fac. de Ing. a UT; șef de catedră, disciplina electrotehnică; prorector al UPM TgM; conducător de doctorate. în domeniul calculatoarelor. Domenii

de cercetare: contribuții la dezvoltarea teoriei cvasigrupurilor; cercetările sale sunt orientate spre elaborarea unei teorii generale a omotopiei în algebra universală, cât și spre aplicațiile acesteia în diverse domenii: teoria rețelelor algebrice, teoria sistemelor algebrice cu o singură operație binară; fundamentarea teoretică a unor reguli standard de proiectare și implementare a calculatorului virtual (software engineering); a introdus în literatura de

specialitate noțiunea de omotopie de algebră universală. Distins cu premiul „Gh. Lazăr” al Academiei RSR; mențiune la a 2-a Balcaniadă a tinerilor cercetători de la Atena (1973).

Lucrări publicate:

- *Calculatoare automate și programare.* – București : EDP, 1973. – 503 p.
- *Microprogramare* : principii și aplicații. – București : Editura Tehnică, 1974. – 164 p.

- în colaborare:

- *Tratat de programarea calculatoarelor. Algoritmi fundamentali.* – 1974.
- *Matematici superioare pentru subing.* – 1980.
- *Matematika almérnököknek.* – Mv., 1981.
- *Microcalculatoarele Felix M 18, M 188, M 118.* – 1984.
- *Calculatoarele electronice din generația a cincea* / Editor Adrian Petrescu; autori: Mihai Drăgănescu, Gheorghe Ștefan. – București : Editura Academiei RSR, 1985. – 182 p.
- *Totul despre calculatorul a Mic.* – 1985.
- *ABC de calculatoare personale ... și nu doar atât.* – 1990.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Viharban.* – 1994.
- *Universitatea „Petru Maior” Târgu-Mureș.* – 2004.

(A. T.)

PETRI, Karl, prof. de științe naturale ; n. 17 dec. 1852, Sighișoara – m. ? Studii: gimnaziale la Sighișoara; la Univ. din Jena a studiat teologia și științele naturii (1873-76); a urmat studii de zoologie și botanică la Leipzig (1876-77), unde a devenit dr. în filozofie (1877). S-a reîntors în țară și a fost prof. de științe naturale și matematică la diferite școli din Sighișoara; dir. la școala medie. A publicat multe articole de specialitate din domeniul chimiei, biologiei, zoologiei etc.

Lucrări publicate:

- *Die Kopulatioorgane der Plagiostomen.* Inaugural-Dissertation mit 3 Tafeln. – Leipzig, 1877.

• *Lehr-und Lesebuch für Gewerbe-Lehrlingsschulen.* – Hermannstadt, 1896-97. - 2 vol.

- în colaborare:

• *Lehr-und Lesebuch für Gewerbe-Lehrlingsschulen.* – 2. Aufl. - Hermannstadt, 1902. – 2 vol.

Referințe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése: [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.]* – Budapest, 1891-1903. – 2. köt.: 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891; 3. köt.: 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 10. köt.: Otócska-Popea. – 1905.

• *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn / von Z. Szilády.* – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.

(F. M.)

PÎRLEA, Maria, ing. agronom; n. 1 dec. 1948, Ațintiș. Studii: Lic. Teoretic Luduș (1962-66); Fac. de Agricultură, Cluj-Napoca (1971-76); Fac. de Drept, Cluj-Napoca (1979-83). Dr. în științe agricole cu teza: *Cercetări privind morfologia, bioecologia și combaterea sfredelitorului tulpinilor de coacăz – Synanthedon tipuliformis Clerk* (2001).

Activitate profesională: ing. agronom; șef fermă CAP Ațintiș (1976-86); cercetător științific, SCPPM, Laboratorul Arbuști Fructiferi (1986-98); cercetător științific gr. III; dir., SCPPM (1998-). Domenii de cercetare: sortarea,

tehnologia și înmulțirea arbuștilor fructiferi; autoare a peste 20 de articole și lucrări de specialitate publicate în diferite reviste: *Buletin științific* (1996); *Proplant* (1997, 2001); *Analele Univ. din Oradea* (1998); *Revista ASCJ din Transilvania* (1999). Specializări în fermele pomicole (1989), informatică (1988, 1995). Membră în Soc. de Protecția Plantelor (2001-); Soc. Națională a Pomicultorilor din România (1998-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Cum cultivăm și îngrijim plantele pomicole / Gh. Mladin, P. Mladin, M. Pîrlea.* – TgM : Tipomur, 1996.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

PLEȘA, Gheorghe Octavian, medic, cercetător științific; n. 5 febr. 1940, Cluj. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1956); IMF (-1964); ASE – Management (-1991); Academia Cons. Proprietate Industrială (-2001). Dr. în științe economice cu teza: *Managementul promoțional* (1991). Activitate profesională: medic (-1990); dir., Institutul de Cercetare TgM (1990-). Domenii de cercetare: medicină; management; inventică; participă la peste 60 de congrese, simpozioane, conferințe cu lucrări științifice. Autor a 5 broșuri, 3 pliante și 40 de lucrări de specialitate; 42 de brevete de inventator și 7 invenții implementate. Specializări: Elveția (1991); Budapesta (1992, 1994). Distins cu medalii de aur la Saloanele de invenții: Bruxelles, Geneva, Budapesta, Nisa, Iași, Nürnberg etc; medaliile „Henri Coandă” și „Hermann Oberth”; „Omul anului pentru științe” desemnat de Institutul Biografic American pe anii 1994 și 1995. Membru în Soc. Inventatorilor din România (1990); Soc. Genius (1996); Soc. Astra (1998-). Hobby-uri: vânătoare.

Lucrări publicate:

• *Să păstrăm sănătatea cavității bucale.* – sl : sn, sa. – 86 p.

• *Ideea de la concept la implementare.* – TgM : Multimedia, 1983. – 7 8 p.

• *Marketingul și piața ideilor.* – TgM : Multimedia, 1983. – 95 p.

• *Ghid de urgență* : pliant cartonat cu desene. – sl : Editura Crucii Roșii, 1984.

• *Curs de anatomie pentru surori de Crucea Roșie.* – sl : Editura Crucii Roșii, 1985. – 125 p.

• *Innovation and the Defiances of Transformation.* – TgM : Multimedia, 1996. – 32 p.

• *Inovarea și sfidările schimbării.* – TgM : Multimedia, 1996. – 273 p.

- *Politici de inovare.* – TgM : Tipomur, 1996. – 163 p.
- *Psihologia publicității* : curs. – TgM : UDC, 1997. – 128 p.
- *Publicitatea. Management promoțional.* – TgM, 2001. – 193 p.

- în colaborare:

- *Cavitatea bucală – oglinda sănătății* / Gheorghe Octavian Pleșa, Gheorghe Matekovits. – București : Editura Medicală, 1982. – 64 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 6, nr. 214, 29 oct. 1994, p. 2.
- *Cuvântul liber*, an 6, nr. 232, 24 noi. 1994, p. 1, 3.

(A. T.)

PODAR, Cornel, medic veterinar, cercetător științific; n. 2 apr. 1941, satul Copand, com. Noșlac (AB). Studii: Șc. Gen. Stâna de Mureș (AB) (1949-55); Șc. Profesională Zootehnică TgM (1956-59); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1963-66); Fac. de Medicină Veterinară, Cluj-Napoca (1966-71); Fac. de Istorie-Filozofie, Cluj-Napoca (1972-77). Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cercetări privind*

influența unor factori tehnologici în declanșarea tulburărilor digestive și pulmonare la viței și tinetetul taurin în complexe de tip industrial (1982). Activitate profesională: agent veterinar și tehnician veterinar în localitățile Berghia (1959-62); Mădărașul de Câmpie (1962); Sâncraiu de Mureș (1963-66); medic veterinar și cercetător științific gr. III, II, I la SCPCB TgM (1971-). Domenii de cercetare: creșterea și exploatarea bovinelor, tehnologii de îngrășare, alimentație, fiziologie, rumenologie, ecopatologie, studiul calității bovinelor îngrășate, studiul cărnii, istoria agrară. A participat la peste 170 de simpozioane, congrese și conferințe, publicând peste 1500 de lucrări științifice, articole în reviste de specialitate,

precum și în ziare centrale și locale: *Méhezet* (1973); *Revista Apicultura* (1973); *Revista de creșterea animalelor* (1977-82, 1984-85, 1987-89); *Taurine. Lucrări științifice* (1977-78, 1981, 1984-85, 1989, 1993, 1995); *Analele ICCT Taurine* (1981); *Analele ICPCB Taurine* (1985); *Producția animală* (1987-90); *Revista de zootehnie și creșterea animalelor* (1988); *Lucrări științifice ale SCPCB* (1989, 1991-95); *Revista română de medicină veterinară* (1989, 1992); *Marisia* (1993, 1995); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1997); *Revista de zootehnie și medicină veterinară*. A dat circa 200 de interviuri la radio și TV locală și centrală. Specializări: RDG (1978); Franța (1980); URSS (1981); Ungaria (1986); Polonia (1989); Germania (1993); Danemarca (1999). Membru în Soc. de Istorie Agrară și Retrologie; AMVR; SAR, expert în agricultură; Asoc. Parazitologilor din România; Soc. Best Europa; AOȘR, filiala Mureș; Soc. Română de Biologie Celulară. Hobby-uri: istorie, psihologie, parapsihologie, sociologie rurală, culturologie.

Lucrări publicate:

- *Bolile animalelor din gospodăriile populației.* – București : Ceres, 1994.
- *Abecedarul crescătorului de vaci de lapte.* – TgM : Tipomur, 2001.

- în colaborare:

- *Modelarea compartimentelor gastrice la viței și implicații tehnologice* / C. Podar, M. Roman. – București : Ceres, 1992. – 191 p.
- *Tratat de creștere a bovinelor.* – Vol. 3. – 1995.
- *Manualul fermierului* / I. Bereș, Gh. M. Bereș, C. Podar. – TgM : Tipomur, 1996. – Vol. 1.
- *Manualul fermierului: aspecte privind tehnologia de creștere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din sectorul privat; principalele boli ale porcinelor și măsurile generale pentru prevenirea lor.* – 1996.
- *Volumul omagial SCPCB TgM* (1947-1997). *Lucrări științifice.* – 1997.
- *Secretele producției de carne la bovine* / C. Podar, Szekeres A. – Vol. 1. – TgM : Transilvania, 1998.

• *Zoonoze. Boli transmisibile de la animale la om – pe înțelesul tuturor* / C. Podar, Gh. Radu. – TgM : Tipomur, 1999.

• *Creșterea porcilor în gospodăriile populației* / C. Podar, Szekeres A. – TgM : Tipomur, 2000.

• *Monografia SCPCB TgM* / C. Podar, I. Oroian, M. Pogăcean. – TgM : Tipomur, 2000.

• *Modul de ferme de vaci cu 12 capete și tineretul aferent* / I. Oroian, C. Podar, P. Dan. – TgM : Tipomur, 2001. – 75 p.

• *Reabilitarea creșterii bovinelor prin organizarea microfermelor la vaci de lapte* / I. Oroian, C. Podar și alții. – TgM : Tipomur, 2001.

• *Ecologia exploataării taurinelor* / C. Man, C. Podar, I. Ivan. – Cluj-Napoca : Academic Press, 2002.

Referințe:

• *Cuvântul liber*, 20 apr. 2001.

• *Personalități române și faptele lor*. – 2001.

(A. T.)

POKORNY László, farmacist; n. 9 apr. 1953, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Farmacie (1972-77). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Forme medicamentoase obținute din familiile rosaceae, primulaceae și polygonaceae* (1996). Activitate profesională: farmacist intern, IMF TgM (1977-80); șef laborator, Laboratorul de Controlul Plantelor Furajere (1980-91); dir., Cămin Spital Brâncovenești (1991-). Domenii de cercetare: farmacognozie; managementul instituțiilor de asistență socială pentru copiii handicapați. Participă la peste 10 conferințe internaționale; autor a 2 brevete de invenție. Specializări: Elveția (1992, 1996, 1997, 2001); Norvegia (1993); Germania (1992, 1994); Anglia (1995). Membru în Asoc. Medicilor din România; Camera Farmaciștilor Arad. Hobby-uri: pescuit sportiv.

Lucrări publicate:

• *Gyógyító füvek, fák*. –Mv. : Mentor, 2000. – 240 p.

• *Mérgező növények kézikönyve*. – 2004. – 196 p. + 64 p anexă.

- în colaborare:

• *Növénybiológia*. - 1999.

Referințe:

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Magyar kutatók külföldön*. – 1998.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

• *Cine și unde în domeniul protecției copilului*. – 2000-2001.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.)

POP, Ioan, matematician; n. 14 iun. 1937, Reghin. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM; Univ. Cluj, Fac. de Matematică și Fizică (1962). Obține titlul de dr. (1970). Carieră didactică la Fac. de Matematică-Mecanică din Cluj (1962). Prof. univ. la disciplina mecanică teoretică și mecanica fluidelor. Bursă Humboldt (1973-74). Publică numeroase lucrări științifice în periodice din țară și străinătate.

Lucrări publicate:

• *Varietăți diferențiale. Culegere de probleme*. – Iași : Univ. Iași, 1975.

• *Teoria stratului limită laminar nestaționar : rezultate și metode*. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1983. – 333 p

• *Topologie algebrică*. – București : Editura Științifică, 1990. – 359 p.

- în colaborare:

• *Probleme și exerciții de mecanică teoretică* / Ioan Pop, Petre Brădeanu, Doina Brădeanu. – București : Editura Tehnică, 1979. – 383 p.

• *Topologie algebrică. Exerciții rezolvate* / Ioan Pop, C. Sava, Xu He Zheng. – Iași : Univ. Iași, 1983.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 257.

(A. T.)

POP, Victor, biolog-zoolog, cercetător științific; n. 14 apr. 1936, TgM. Studii: Lic. de

Băieți nr. 2, Cluj (-1954); Fac. de Științe Naturale și Geografie, secția Biologie (1954-59). Dr. în biologie cu teza: *Lumbricidele din Munții Apuseni. Studiu faunistic, sistematic și ecologic* (1979). Activitate

profesională: laborant (1959-61); cercetător stagiar (1961-68); cercetător științific gr. III, II, I (1964-01), în cadrul Filialei Cluj a Academiei RPR, sectorul de pedologie (1959-70); Centrul de Cercetări Biologice, sectorul de ecologie (1970-90); Institutul de Cercetări Biologice Cluj-Napoca, Laboratorul de taxonomie și ecologie (1990-). Domenii de cercetare: zoologia solului; sistematica și ecologia lumbricidelor; ecologie; schimbări climatice globale; biotehnologii și taxonomia oligochetelor acvatice; autor și coautor a peste 60 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Studii și Cercetări Agricole* (1962-63); *Lito. Agronomia* (1966); *Știința Solului* (1966, 1970); *Publicația Soc. Naționale Române pentru Știința Solului* (1969, 1972, 1974); *Ocotirea Naturii* (1972); *Publicația Academiei RSR* (1978, 1982); *Studia UBB* (1978, 1985); *Ocotirea naturii mediului înconjurător* (1980, 1983, 1985); *Agrokemia és Talajtan* (1982); *Pontus Euxinus. Studii și Cercetări* (1982); *Acta Zoologica Hungarica* (1984); *Studii și Cercetări de Biologie* (1987); *Acta Zoologica Fennica* (1995); *Studii și Cercetări Bistrița* (1997); *Carinthia* (2000). Referent la lucrări privind sistematica și ecologia rămelor pentru reviste de prestigiu ca: *Acta Zoologica Fennica*; *Applied Soil Ecology* (Elsevier); *Pedobiologia* (VEB Gustav Fischer Verlag, Jena); *Soil Biology and Biochemistry* (Pergamon, Elsevier Science Ltd.); brevet de inventator (1969); conducător științific de doctorate. Specializări: Cluj-Napoca (1970-76, periodic); URSS (1972); Ungaria (1982); Germania (1990, 1994). Distins cu Premiul Academiei „Ion Ionescu de la Brad” (1965) pentru lucrarea „*Ridicări pedologice în partea de nord și nord-vest a Câmpiei Transilvaniei.*” Membru în Soc. Națională pentru Știința Solului (1960-); Soc. Națională Română de Biologie (1968-); International Organization of Oligochaeta Taxonomists, London (1982).

Lucrări publicate:

• *Curs de zoologia vertebratelor.* – Vol. 1. – *Procordatele, caracterele generale ale*

vertebratelor, peștii și amfibienii. – Cluj : Univ. „Victor Babeș”, 1957. – 611 p.

• *Zoologia vertebratelor.* – Vol. 2. – *Mamaiferele.* – București : EDP, 1962. – 207 p.

• *Zoologia vertebratelor. Manual /* Ed. a 2-a. – București, 1967.

• *Zoologia vertebratelor.* – București, 1976.

• *Lumbricidele din Munții Apuseni. Studiu faunistic, sistematic și ecologic.* – Cluj-Napoca : UBB Cluj-Napoca, 1979. – 200 p.

- **în colaborare:**

• *Zoologia vertebratelor.* – 1964.

• *Solurile Munților Bucegi /* Sub redacția C. D. Chiriță. – București : Editura Academiei Române, 1971.

• *Pădurea și spațiile verzi în actualitate și perspectivă /* Sub redacția V. Preda. – București : Editura Academiei Române, 1977.

• *Actualitate și perspectivă în biologie. Structuri și funcții în ecosisteme terestre și acvatice /* V. Pop și alții. – Cluj-Napoca : Tipo Agronomia, 1985.

• *Parcul Național Retezat. Studii ecologice /* Sub redacția I. Popovici. – Bv : West Side Computers, 1993.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

• *Dicționarul specialiștilor : un „Who's Who” în știința și tehnica românească.* – 1996.

• *Studia UBB: Index alphabeticus 1956-1963.* – p. 115.

• *Studia UBB: Index alphabeticus 1964-1970.* – p. 177.

(A. T.)

POP D. POPA, Ioan, medic, prof. univ.; n. 6 oct. 1927, Oradea. Studii: Șc. Prim. la Oradea (1934-38); cls. I-II, Lic. „Emanuel Gojdu” Oradea (1938-40); cls. III-VII, Lic. „Samuil Vulcan” Beiuș (1940-44); participant voluntar în spitalul de campanie pe frontul de eliberare din Apuseni (1944), apoi continuă studiile la Lic. „Emanuel Gojdu” Oradea (1945-46); Fac. de Medicină Generală, Cluj (1946-52), absolvită cu diplomă de merit „Magna cum Laude.” Dr. în medicină cu teza: *Cercetări experimentale cu un procedeu personal de transplantare a inimii. Reflectare clinică* (1964); dr. doc. (1968). Membru corespondent în AȘMR (1969);

membru în AȘR (1991). Activitate profesională: preparator la Institutul de Anatomie umană și chirurgie generală (1949-54); asist. univ., Clinica de Chirurgie I, IMF Cluj (1954-62); se transferă ca șef de lucrări la IMF TgM, Clinica de Chirurgie Gen. (1962); prorector, IMF TgM (1963-74); înființează la IMF TgM Clinica de Chirurgie II și Chirurgie Cardiovasculară și baza de cercetări experimentale în chirurgia cardiovasculară a filialei TgM a AȘMR (1966), fiind numit dir.; conf. univ. (1966-68); prof. titular; șef de clinică, Clinica Chirurgie II și Chirurgie Cardiovasculară a IMF TgM (1968-74); este transferat la Spitalul Fundeni, București în postul vacant de prof. (1974); organizează Clinica de Chirurgie Cardiovasculară în clădirea nouă a Spitalului Fundeni. Realizează prima inimă și primul plămân artificial „CP – 4” din România; efectuează primele circulații extracorporale experimentale și primele hemodiluții în CEC (1953-54); realizează experimental primele transplante cord-plămân la Cluj (1958); efectuează prima operație pe cord deschis (1973); implantează prima valvă biologică de porc mistreț (1983); concepe primul cardiostimulator românesc (1973); implantează primele 15 valve mecanice „Pop De Popa-Stănescu” (1991); autor a peste 650 de lucrări științifice publicate sau comunicate la diferite congrese naționale și internaționale; a elaborat cursuri univ.; autor a numeroase inovații brevetate; realizează numeroase instrumente medicale cu aplicații în practica chirurgiei cardiovasculare (1973-87). Specializări: București (1960); Moscova (1963); SUA (1970-71). Distins cu diplomă de chirurgie „Mayo-Rochester”, Minnesota, SUA (1983); diploma „Etranger” a Academiei Franceze de Chirurgie (1984); „Medic emerit” (1971); „Prof. emerit” (1987); premiul „Gh. Marinescu” al Academiei Române pentru realizarea valvei biologice „Miva Pop De Popa”; „Dr. Honoris Causa” al UMF TgM (2004). Membru în Academia de Chirurgie din Paris (1983); Academia de Științe din New York (1979); The International Who’s Who of Intellectuals (1983); înființează Soc. de

Chirurgie Cardiovasculară a USSM din România (1989).

Lucrări publicate:

- *Transplantarea organelor și țesuturilor.* – Vol. 1. – TgM : IMF, 1967. – 156 p.
- *Inima. Patologie și tratament chirurgical.* – București : Editura Medicală, 1975. – 503 p.

- în colaborare:

- *Patologia sistemului cav inferior.* – 1973.
- *Patologie chirurgicală.* – Vol. 4. – 1977.
- *Sistemul arterial aortic. Patologie și tratament chirurgical /* Sub redacția Ioan Pop De Popa. – Vol. 2. – București : Editura Medicală, 1982. – 1415 p.
- *Patologie chirurgicală.* – Vol. 5. – 1991.

Referințe:

- *Iluzia puterii /* Ioan Pop De Popa, Aura Matei Săvulescu. – București : Editura „Acvilla din Carpați”, 1992. – 284 p.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

POPA, Ioan, economist, prof. univ.; n. 1 apr. 1950, Cuștelnic. Studii: Lic. Economic TgM; Fac. de Științe Economice din Cluj-Napoca. Dr. în economie. Prof. univ. la catedra de contabilitate a Fac. de Științe Economice din Cluj.

Lucrări publicate:

- *Conducerea tehnică și eficiența comerțului exterior.* – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1989. – 515 p.
- *Bursa.* – București : Adevărul, 1993. – Vol. 1. – *Organizare, funcții, experiențe.* – 1993. – 297 p.

- în colaborare:

- *Monografie contabilă industrială /* Ioan Popa, Pântea Iacob Petru. – București : EDP, 1983. – 592 p.
- *Contabilitatea generală a economiei de piață /* Ioan Popa și alții. – 1993.
- *Contabilitatea de gestiune /* Ioan Popa și alții. – 1994.
- *Contabilitatea financiară a agenților economici din România /* Ioan Popa și alții. – 1995.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 261.

(A. T.)

POPOVICI, Adriana, farmacist, prof. univ.; n. 30 nov. 1935, Chișinău. Studii: Lic. Teoretic „Doamna Stanca” (-1953); Fac. de Farmacie, Cluj (1958). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Contribuții la studiul unor noi formule de unguente de penetrație și resorbție cu hormoni și vitamine* (1969). Membru corespondent în AȘMR (1995-). Activitate profesională: internist în farmacie, Cluj (1958-60); asist. univ. IMF Cluj și TgM (1960-70); șef de lucrări (1970-); conf. univ. (1974-); prof. titular (1990-); șef de disciplină (1988-), UMF TgM. Domenii de cercetare: realizarea de noi medicamente; cercetări de biodisponibilitate ale medicamentelor; unguente de protecție cutanată și dermato-cosmetice; studii asupra interacțiunii dintre substanțele medicamentoase și excipienți; medicamente vectorizate: liposomi, microsfele, comprimate abrazive, emulsii multiple, capsule, colaboratoare la redactarea a 2 ediții din *Farmacopeea Română* (1976, 1993); a publicat peste 290 de lucrări științifice în reviste de specialitate din țară și străinătate; a publicat studii și articole și în volumele unor congrese sau simpozioane; 10 brevete OSIM; 2 inovații; a condus și participat la realizarea a 16 contracte de cercetare științifică. Specializări: București (1967); Iași (1972); Cluj-Napoca (1986). Distinsă cu „Diplomă Jubiliară” de ICSMCF București (1967); certificat de Expert Evaluator de la MEC (2001). Preș. în Soc. de Științe Farmaceutice, Filiala Mureș (1990-); vicepreș., SSF pe țară (1990); preș., UMB, filiala Mureș (1990); APGI Franța (1992); Col. Farmaciștilor (1990); Comisia de Acreditare CNEA București (1997); col. de redacție al revistei *Farmacia* (1990). Hobby-uri: muzică, turism, sport.

Lucrări publicate:

- *Urgențe farmaceutice*. – București : Editura Medicală, 1975. – 329 p.
- *Unguente farmaceutice* / Ed. a 2-a revizuită. – București : Editura Medicală, 1980. – 356 p.
- *Dermatologie și cosmetologie*. – București : Editura Medicală, 1982. – 272 p.

- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnologie farmaceutică*. – TgM : UMF, 1993-97. – 173 p.

- *Curs de tehnologie farmaceutică* / Ed. a 2-a. – TgM : UMF, 1999.

- în colaborare:

- *Curs de tehnică farmaceutică*. – Vol. 2; fasc. 1-2. – TgM : IMF, 1978. – Fasc. 1. / Ádám Ludovic, Adriana Popovici, Szántó Eva. – 270 p.

- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică: Manual pentru uzul studenților* / Adriana Popovici, Szántó Éva, Zamfira Csath-Stíncel. – TgM : UMF, 1979-1981. – Vol. 3. – 1980. – 167 p.; Vol. 4. – 1981.

- *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Klára. – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.; 4. köt. / Papp József, Ádám Lajos, Popovici Adriana. – 1984. – 239 p.

- *Reologia formelor farmaceutice*. – 1985.

- *Preparate farmaceutice*. – 1987.

- *Supozitoare* / Adriana Popovici, Ioan Ban. – București : Editura Medicală, 1988. – 263 p.

- *Formular cosmetic* / Adriana Popovici, Adriana Ciurba. – TgM : Tipomur, 1997. – 137 p.

- *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice* / Editor Adriana Popovici. – Timișoara: Mirton, 1998. – 700 p.

Referințe:

- *Dialog despre sănătate* / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – Vol. 2. – 1981.

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt.: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

POPOVICI, Ioan, medic veterinar; n. 18 oct. 1931, TgM. Studii liceale la Cluj și Fac. de Medicină Veterinară la Univ. Arad. Dr. în medicină veterinară. Prof. univ. la USAMV Cluj-Napoca. Autor a numeroase lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate; autor de cursuri și manuale univ. Membru în AMVR.

Lucrări publicate:

- *Anatomia comparată : osteologia – artrologia – miologia.* – 1994, 1996, 1998
- *Anatomia comparată : sistemul nervos.* – 1994.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

POPOVICIU, Liviu, medic, prof. univ.; n. 8 febr. 1927, Bran (BV) – m. 18 iul. 1994, TgM. Studii: Lic. „Andrei Șaguna” Bv (-1946); Fac. de Medicină din Cluj (-1952). Dr. în științe medicale (1966); dr. doc. (1972). Membru titular în AȘMR (1990). Și-a început cariera univ. în 1951 la Cluj și a continuat-o din 1966 la TgM, parcurgând toate treptele univ. până la gr. de prof. univ. (1970-); șef de catedră (1967-1972); prodecan și apoi decan al Fac. de Medicină (1976-85); dir. al Centrului de Cercetări Medicale TgM (1985-); șeful secției de neurologie și al secției de EEG, EMG și neurofiziologie clinică. Domenii de cercetare: boli vasculare cerebrale; patologia stărilor de veghe și de somn; epilepsia; boli neuromusculare; metodologia EEG; scleroza multiplă și alte boli demielinizante, boli genetice și degenerative; informatica în neurologie. A organizat 25 de simpozioane și congrese și a participat la 54 manifestări științifice. Activitatea științifică este concretizată prin 20 de monografii de specialitate și un nr. foarte mare de lucrări științifice comunicate și publicate în țară și străinătate. Specializări: Franța (1967). Distins cu Medalia de Bronz a Academiei Naționale de Medicină din Franța (1984); premiul I pentru 3 lucrări monografice și tratate (Praga, Moscova, 1973, 1983). Membru în Academia Franceză, Paris (1984); vicepreș., Soc. Europeană de Cercetare a Somnului (1972); Soc. Internațională de Cercetare a Magneziului (1982); membru în Comitetul Național al Comisiei de Informatică a Academiei Române; preș., Biroul Uniunii Medicale Balcanice, filiala Mureș (1975). Hobby-uri: literatură, sport, turism, muzică.

Lucrări publicate:

- *Enciclopedie de neurologie și neurochirurgie.* – București : Editura Academiei Române. – 2 vol. – Vol. 1. – 1992. – 415; Vol. 2. – 1994. – 460 p.

- în colaborare:

- *Cercetări medicale.* – București, 1968.
- *Somnul normal și patologic.* – București: Editura Medicală, 1972. – 406 p.
- *Manual de neurologie : curs / Sub redacția L. Popovici.* – TgM, 1975, 1980.
- *Epilepsiile.* – Cluj-Napoca: Dacia, 1976. – 335 p.
- *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice.* – București : Editura Medicală, 1978. – 502 p.
- *Visul – probleme de fiziologie, psihologie și patologie / Sub redacția L. Popoviciu.* – Cluj-Napoca: Dacia, 1978.
- *Semiologie neurologică : curs / Sub redacția L. Popovici.* – TgM, 1979.
- *Bolile vasculare cerebrale ale sistemului arterial vertebro-bazilar.* – Iași : Junimea, 1980. – 450 p.
- *Sleep „78” / B. Așgian, L. Popoviciu, G. Badiu.* – Basel: Editura S. Karger, 1980. – 794 p.
- *Bolile sistemului nervos vegetativ / B. Așgian, L. Popoviciu, I. Hăulică.* – București: Editura Medicală, 1982. – 716 p.
- *Bolile vasculare ale creierului și măduvei spinării.* – București: Editura Academiei RSR, 1982. – vol. – Vol. 1. - 468 p.
- *Patologia sistemului nervos vegetativ.* – 1982.
- *Epilepsia de lob temporal (Diagnostic – Tratament).* – 1984.
- *Epilepsiile / B. Așgian, C. Arseni, L. Popoviciu.* – București : Editura Științifică și Pedagogică, 1984. – 643 p.
- *Metode de neurofiziologie clinică.* – 1984.
- *Ideggyógyászati alapismerek : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére.* – Mv. : OGYI, 1985. – 2 vol. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.
- *Bazele semiologice ale practicii neurologice și neurochirurgicale / B. Așgian, L. Popoviciu.* – Vol I. – București : Editura Medicală, 1991. – 274 p.
- *Neurologia / B. Așgian, L. Popoviciu.* – București : EDP, 1993. – 468 p.

• *Visul: de la medicină psihanaliză, cultură și filozofie* / O. Corfariu, L. Popoviciu, V. Foișoreanu. – București : Universul, 1994. – 408 p.

• *Enurezia nocturnă* / B. Așgian, L. Popoviciu. – București : Editura Medicală, 1995. – 128 p.

• *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice* / On. Corfariu, L. Popoviciu, G. Badiu. – București : Editura Medicală, 1978. – 503 p. – 503 p.

Referințe:

• *Cuvântul Liber*. – An 6, nr. XX (19 iul. 1994).

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.; F. M.)

POPP Gheorghe, administrator financiar, cons. regal; n. 11 febr. 1842, Vaidacuta – m. ? Studii: gimnaziale la TgM, Mediaș, Sibiu, Blaj; de drept la Sibiu. A fost practician la administrația financiară (1867) din Sibiu; s-a mutat la Cluj în funcția de concepișt (1868-75); la Alba Iulia a fost secretar și șeful organului de stabilire a taxelor (1875-89); la Aiud a îndeplinit funcția de dir. al administrației financiare (1889-94), de unde a fost mutat la Nyiregyháza, devenind cons. regal (1897-).

Lucrări publicate:

• *Îndreptar practic în toate afacerile financiare* ... sl, 1878.

• *Az illeték-egyenérték (equivalens-adó) útmutatója*. – Gyulafehérvár, 1881.

• *A községi illetékkezelés gyakorlati útmutatója az 1881. évi törvények és szabályrendeletek alapján összeállítva és gyakorlati példákkal ellátva községi előljárók, körjegyzők, városi tanácsosok és magánfelek számára*. – Gyulafehérvár, 1882.

• *Bélyeg és illeték, valamint a községi illetékkezelés útmutatója*: Kézikönyv a jelenleg érvényben lévő törvények és szabályok alapján összeállítva és gyakorlati példákkal és irálymintákkal ellátva. – Gyulafehérvár, 1883.

• *Bélyeg és illetéki szabályok kivonatos gyűjteménye főtékintettel azoknak mikénti csoportosítására*. – Gyulafehérvár, s.a.

• *Az egyes adók ismertetése és a községi adókezelés kézikönyve*. – Nyiregyháza, 1895.

• *Bélyeg és illeték, valamint a községi illetékkezelés útmutatója*: Kézikönyv a jelenleg érvényben lévő törvények és szabályok alapján összeállítva és gyakorlati példákkal és irálymintákkal ellátva. – 2. teljes átdolgozott kiad. – Budapest, 1899.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Irta Szinnyei József. – 10. köt.: Ótocska-Popea. – 1905.

(F. M.)

POPP, Vasile, medic, folclorist, istoric literar, bibliograf; n. 1789, Chimitelnicul de Câmpie – m. 6 mart. 1842, Zlatna (AB). Studii: gimnaziul catolic din TgM (1801-1807); Lic. piarist din Cluj (1808-1810); Fac. de Filozofie și de Drept din Cluj; Univ. din Viena pentru studiul filosofiei (1811-1814) și medicinei (1811-1815). Dr. în filozofie (1814), fiind primul român care a primit această recunoaștere. Dr. în medicină cu teza: „*Dissertatio inauguralis historico-romanorum*” (1817). Medic la Brașov (1817-1828); prof. de filologie și filozofie și dir. al Seminarului de la Socola (1820), la invitația lui Gheorghe Asachi. Revine la Brașov, după ce călătorește în Moldova și Țara Românească, cercetând biserici, mănăstiri și biblioteci particulare în vederea unei lucrări asupra tipografiilor românești. A ordonat arhiva Bisericii Sf. Nicolae din Șcheii Brașovului, scriind în latină o istorie a sa, rămasă în manuscris. Medic la Făgăraș (1828-29). Călătorește pentru a cunoaște starea minelor și viața minerilor din părțile Rodnei. Elaborează recomandări pentru organizarea serviciului sanitar; susțina campanii sanitare împotriva bolilor sociale și profesionale: intoxicații, maladii endemice – gușa; combate abuzurile medicilor; pledează pentru colaborarea între medici de diferite specialități și pentru practicarea medicinei preventive; are preocupări constante de medicină vaterinară. Paralel cu activitatea de medic colaborează cu studii, eseuri, traduceri, creații originale la periodicele de la Brașov: *Foaie pentru minte, inimă și*

literatură; Foile duminicii (1837); Foile literare; Gazeta de Transilvania (1838-41). Corespondează cu G. Bariț și Timotei Cipariu.

Lucrări publicate:

- *Elegia de laudibus Medicinae ...* Viena, 1813.
- *Despre apele minerale de la Arpătac, Bodoc și Covasna și despre întrebuintarea aceluiași în deschilinite patimi.* – Sibiu, 1821.
- *Disertație despre tipografiile românești în Transilvania și învecinatele țări de la începutul lor până în vremile noastre.* – Sibiu, 1838.

Referințe:

- *Crestomația sau analecte literare* / Timotei Cipariu. – Blaj, 1858.
- *Transilvania*, 1, 1866, p. 129-135; 161-167.
- *Bibliografia românească veche, 1508-1830* / Ioan Bianu, Nerva Hodoș. – București, 1903. – Tom. 1.
- *Șoimii*, 5, nr. 1-2, 1928, p. 59-65.
- *Începuturile medicinei științifice românești* / V. L. Bologa. – Cluj, 1930.
- *Cea dintâi lucrare medicală în limba română: despre apele minerale de la Arpătac, Bodoc și Covasna de Vasile Pop / Sextil Rusu.* – Cluj, 1935.
- *Tribuna*, 11, nr. 14, 6 apr. 1967, p. 6.
- *Profiluri mureșene.* – Vol I. – 1971.
- *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – TgM, 2002.
- *Philobiblon mureșean* / Dimitrie Poptâmaș. – 2003.

(A. T.)

POPȘOR, Sorin Claudiu, medic stomatolog, prof. univ.; n. 29 sept. 1957, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” (1976); IMF TgM, Fac. de Stomatologie (1982), absolvită cu diplomă de merit. Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la cercetarea funcționalității complexului neuromuscular al extremității cefalice la dentați, edentați parțial protezați și neprotezați, prin intermediul electromiografiei* (1998). Activitate profesională: stagiatura la Spitalul Clinic Jud. Mureș (1982-85); medic stomatolog în rețeaua de dispensare com. și de întreprindere ale Spitalului Clinic Jud. Mureș (1985-90); asist. univ. (1990-95); medic principal de specialitate (1991-97); șef de lucrări (1995-00); medic primar stomatolog (1997-); conf univ. (2000-03); prof. univ. (2003-); șeful Clinicii și al disciplinei Protetică dentară și Reabilitate orală; decan al Fac. de Stomatologie, UMF TgM (2000-); membru în Cons. Prof.; Senatul UMF TgM; Comisia de

Stomatologie a MSF; expert evaluator în cadrul Cons. Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior. Domenii de cercetare: protetică dentară, implantologia și perfecționarea didactică; a susținut 54 de lucrări, în cadrul unor reuniuni desfășurate în țară și străinătate; autor și coautor a 27 de articole publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie din TgM* (1992-94, 1997, 1999, 2001); *Medicina Stomatologică* (1998-03); *Orvostudományi Értesítő* (1999); *Stomatologia mureșeană* (2000-01); *Timișoara Medical Journal* (2002). Membru în col. de redacție al *Revistei de Medicină și Farmacie din TgM*; editor al revistei *Stomatologia Mureșeană*; membru în comitetele editoriale ale revistelor: *Medicina Stomatologică*; *Oral Health and Dental Management in the Black Sea Countries*; *Timișoara Medical Journal*. Membru în DEAN; preș., Asoc. Medicilor Stomatologi din Jud. Mureș (1998).

Lucrări publicate:

- *Materiale dentare. Note de curs pentru studenții Fac. de Stomatologie și ai Col. de Tehnică Dentară.* – TgM : Litografia UMF, 1997. – 105 p.
- *Curs de protetică dentară. Clinica și tratamentul edentației totale.* – TgM : Litografia UMF, 1998. – 165 p.
- *Elemente clinice de protezare totală bimaxilară.* – TgM : Tipomur, 2000. – 238 p.
- *Principii esențiale de protezare conjunctă.* – TgM : UDC, 2001. – 191 p.

- în colaborare:

- *Orientări diagnostice și terapeutice în disfuncția craniomandibulară.* – 2002.
- *Elemente de gnatologie. Curs pentru studenții Fac. de Medicină dentară și ai Col. de Tehnică Dentară.* – 2003.
- *Prepararea protetică a dinților în simulator (fantom).* Caiet practic de lucrări pentru studenții anului III. – 2003.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

POPU, Ștefan, pedagog, agronom; n. 1845, Silivașul de Câmpie (CJ) – m. ? Studii: lic. la TgM, Dumbrăveni (SB), Blaj; pedagogia și agronomia la Praga. Între 1866-82 activează ca prof. la Blaj. În urma unei mici neînțelegeri cu superiorii pleacă la București ca prof. la Seminarul Central, apoi la I Ped „Carol I”; ulterior, dir. la Școala de agricultură și silvicultură de la Herăstrău. Îmbinând activitatea de la catedră cu scrisul, a contribuit prin publicațiile sale la formarea literaturii noastre pedagogice și economice; scoate revista *Economul* și pune bazele *Foii școlastice*.

Lucrări publicate:

- *Legendariu pentru școlile populare*. – Blaj, 1872.
- *Metodul practicării legendarului*. – Blaj, 1872.
- *Măsurile metrice*. – Blaj, 1875.
- *Economia rurală*. – Blaj, 1881.

Referințe:

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940.

(A. T.)

POZDÎRCĂ, Alexandru, ing. mecanic; n. 24 oct. 1958, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1965-73); Lic. Industrial nr. 3 TgM (1973-78); IP Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică (1979-84). Dr. cu teza: *Simularea localizării contractului, cu aplicații la angrenajele melcate cilindrice* (1997).

Activitate profesională: ing. proiectant, Electromureș TgM (1984-87); analist programator, cercetător,

Institutul de Cercetare pentru tehnica de calcul și informatică, filiala Mureș (1987-91); asist. univ; șef de lucrări; conf. univ, UPM TgM (1991-). Domenii de cercetare: proiectare și fabricare asistată pe calculator; participant la congrese și conferințe naționale și internaționale; publică articole în reviste de specialitate: *Construcția de mașini* (1986); *Acta*

Technica Napocensis (1992). Specializări: Franța (1997); SUA (2000). Membru AGIR (1997-). Hobby-uri: schi, alpinism.

Lucrări publicate:

- *Curs de mecanisme*. – TgM : UPM, 1998. – 150 p.
- *Proiectarea asistată de calculator a geometriei angrenajelor melcate*. – TgM : UPM, 1998. – 135 p.

- în colaborare:

- *Geometrie descriptivă. Aplicații*. - 1992.
- *Bazele AutoLISP-ului*. – 1994.
- *AutoCAD – Desenare plană* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă. – TgM : UPM, 2000. – 60 p.
- *AutoCAD – Modelare spațială*. – 2000.
- *AutoCAD – Programare în AutoLISP* / I. Mocianu, A. Pozdîrcă, K. Albert. – TgM : UPM, 2001. – 92 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

PUI, Emanuela Cristina, geograf; n. 5 mart. 1978, Cristuru Secuiesc. Studii: Șc. Gen. nr. 46 TgM (1988-92); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1992-96); Univ. București, Fac. de Geografie (1998-03). Activitate profesională: Șc. Gen. nr. 90 București (2000-01); Lic. Economic nr. 5 București (2001-02). Participă la Simpozionul Național de Geografie din București cu lucrările „Studiul geomorfologic în culoarul Toplița-Deda” și „Sinteza calității apei în bazinul Nera-Cerna”. Hobby-uri: sport, lectură, drumeții.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sângeorgiu de Mureș*: studiu geografic / G. I. Opreș, E. C. Pui. – TgM : Ansid, 2003. – 170 p.

(A. T.)

PUIA, Ioan, ing. agronom; n. 4 sept. 1923, Ațintiș. Studii: lic. la Blaj și Cluj; Institutul Agronomic București. Dr. în agronomie (1960). Prof. univ. la USAMU Cluj-Napoca; prorector (1962-74); rector, Institutul Agronomic Cluj-Napoca (1981-91); dir., Centrul de Cercetări

Biologice (1981-91); dir., Stațiunea Didactică Experimentală Cluj-Napoca (1974-84); secretar de redacție al revistei *Studii și cercetări de agronomie* (1955-59); redactor responsabil al publicației *Lucrări științifice* (1961-38) și al publicației *Buletinul Institutului Agronomic* (1983-85). Autor și coautor a numeroase lucrări științifice publicate în diverse reviste din țară și străinătate. Membru în Comitetul executiv al Federației Europene a Pajiștilor (1978-90); preș. al subcomisiei Om-Biosferă a Academiei Române, filiala Cluj; preș., Asoc. Franco-Română de Dezvoltare a Agriculturii (1993-97).

Lucrări publicate:

- *Cultura verzei*. – București : Editura de Stat pentru Literatură Științifică, 1953. – 62 p.
- *Cultura pajiștilor și a plantelor furajere*. – București : EDP, 1991. – 296 p.

- în colaborare:

- *Monografia trifoiului din România*. – 1973.
- *Producerea și păstrarea furajelor* / Ioan Puia, C. Bărbulescu, C. Pavel. – București : EDP, 1976. – 343 p.
- *Agroecosistemele și alimentația omenirii* / Ioan Puia, Viorel Soran. – București : Ceres, 1981. – 136 p.
- *Mediul rural și problema energiei* / Coordonatori Ioan Puia, Lucian Groșanu, Viorel Soran. – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 254 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 270.

(A. T.)

PUNGUR Gyula, ornitolog, entomolog, preot ref., prof.; n. 24 mai 1843, Sângeru de Pădure – m. 1 mai 1907, Zelenika (Dalmația).

Studii: gimnaziul ref., precum și 2 ani studii de drept la TgM, și teologie la Aiud. A fost învățător la TgM (1865-66). Susține examenul de teologie (1866) și pleacă la studii univ. în Hessen-Marburg; efectuează o călătorie de studii în Franța, Germania de Sud. Instructor particular

la familia Ugron din Zau de Câmpie (1868-70), unde a avut ocazia să-l cunoască pe biologul, ornitologul Herman Ottó; la îndemnul acestuia se dedică științelor naturii și ornitologiei. A fost numit preot la Nușfalău (SJ) (1871-77), și învățător la Zalău (1877-96); apoi a devenit colaboratorul lui Herman Ottó la centrul ornitologic din Budapesta până la moarte (1896-07). A publicat studii ornitologice în *Math. Naturwiss. Berichte aus Ungarn*; *Szilágyóság Mathematikai Rovartani Lapok* (1886); *Természettudományi Értesítő* (1891); *Aquila*; *Természettudományi Közlöny*; *Természettudományi Füzetek* (1877) etc.

Lucrări publicate:

- *A magyarországi tücsökfélék természetrajza = Histoire naturelle des gryllides de Hongrie*. – Budapest: Kiadta a Kir. Természettudományi Társulat, 1891.
- *A magyar birodalom állatvilága: Orthoptera*. – Budapest, 1900.
- *Mutatvány a készülöben levő „Magyar állatnevek szótárából“* : A „rigó“szócsoporthoz tartozó állatnevek és ezek társnevei megtoldva hangértelmezésekkel, mondákkal, hasonlatokkal, közmondásokkal és egyéb szólásokkal. – Budapest : Hornyánszky Viktor cs. és k. udv. Könyvnyomdája, 1905. – 30 p.

Referințe:

- *A magyar állattani irodalom ismertetése: [1870-1900]* / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. – 2. köt.: 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.; 3. köt.: 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 11. köt.: Popeszku-Rybay. – 1906.
- *Aquila* 1-4. sz., 1907.
- *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn* / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.
- *Die Ornithologie in Siebenbürgen* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 2. – 1982. – XVIII, 455-956 p.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. -Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004.

(F. M.)

PUPP Anton; Antal, medic anatomopatolog, izotopist, radiolog; n. 1 sept. 1925, Jucu de Jos (CJ). Studii: Șc. Normală TgM; examenul de capacitate la Cluj (1945); Fac. de

Medicină Generală TgM (1949-55). Activitate profesională: medic de circumscripție la Zlatna și Aluniș (1955-58); asist. univ., Institutul de Anatomie Patologică TgM (1958-62); șef de lucrări Clinica Radiologică; Laboratorul de Medicină Nucleară (1962-73); medic radiolog, Policlinica Sportivă până la pensionare (1973-85). Domenii de cercetare: patologie, medicină nucleară, radiologie. Autor și coautor a peste 63 de articole, lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Revista Medicală* (1962, 1964-1971); *Pediatria* (1966); *Revista de Medicină și Chirurgie* (1966); *Acta Urologica Belgica* (1967); *Chirurgia* (1967); *Morfologie normală și patologică* (1967); *Stomatologia* (1969). Membru în USSM TgM (1958-85).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Anatomie patologică* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 694 p.
- *Testul P-32 radioactiv în diagnosticul tumorilor cutanate și al dermatozelor precanceroase* / A. Pupp și alții. – București : Editura Academiei RSR, 1965.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

PUSKÁS Attila, medic internist; n. 9 apr. 1967, TgM. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1988-92); Institutul de Perfecționare a Medicilor București (1993-98); medic specialist medicină internă (1998); competența în ecografie (2001); medic primar medicină

internă (2003); șef de lucrări (2004). Dr. în științe medicale (2003). Șef de lucrări la Clinica Medicală II, UMF TgM. Domenii de cercetare:

angiologie, bolile vasculare periferice: bolile venelor, arteriopatiile membrelor superioare, micro-circulația. A publicat în: *Rev. Med. Farm.*, (1993, 1994, 1997, 2002), *Brain Research Bulletin* (1995), *Orvostudományi Értesítő* (1997, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003), *Revista Medicală-Orvosi Szemle* (1998), *Fundamental & Clinical Pharmacology* (1999), *Romanian Journal of Angiology and Vascular Surgery* (1999, 2000, 2001), *Népújság* (2004 márc. 31.; 2004 julius 15. ; 2004 julis 28.). Membru în societăți și asociații științifice EME, Magyar Angiológiai és Érsebészeti Társaság, Magyar Egészségügyi Társaság, Central European Vascular Forum.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Belgyógyászat. Kardiológia* / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.
- *Kardiológia és angiológia.* - Budapest: Springer Orvosi Kiadó Kft., 1999.
- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.
- *Urgente medicale in cabinetul de stomatologie: Curs Litografiat* / Naftali G., Puskás A.. – TgM: UMF, 2004.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

PUSKÁS György, medic, prof. univ.; n. 4 iul. 1911, Geoagiu (HD) – m. 11 sept. 2004, TgM, Studii: lic. la Sf. Gheorghe; univ. la Montpellier, Franța; IMF Cluj, Fac. de Medicină (1934). Dr. în medicină. Membru al AȘMR (1990). Carieră de medic la Cluj, apoi la Debrețin ca medic rezident; aici obține specializarea în pediatrie (1939); între 1940-49 lucrează ca asist. univ. la Univ. din Cluj și TgM; conf. univ.; prof. univ.; șef de catedră; șeful Clinicii de Pediatrie; decan (1951-60); prorector (1956-67); rector IMF TgM (1967-76). Domenii de cercetare: formele specifice ale anemiei la sugari, cauzele și tratamentul bolilor pulmonare la copii, stări acute de deshidratare la copii; autor și coautor a

numeroase lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate; a fost editorul șef al publicațiilor *Aesculap* și *Revista Medicală* (1967-76). Distins cu premiul „Simmelweis” la Budapesta. Membru și preș. în EME, secția Științe Medicale; Soc. Europeană de Pulmonologie Pediatrică (1976).

Lucrări publicate:

• *Gyermekgyógyászati diagnosztika*. – Mv. : OGYI, 1951. – 64, 57, 14, 21, 30 p.

• *Gyermekgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 250 p.

• *Csecsemőgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1952. – 2 vol. – 1. rész. – 1952. – 142 p.; 2. rész. – 1953. – 167 p.

• *Gyermekgyógyászat*. – Új, 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – vol. – 1. köt. – 237 p.

- în colaborare:

• *Gyermekgyógyászati jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 779 p.

• *Gyermekgyógyászati jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1955. – vol. – 1. rész. – 1955. – 400 p.

• *Pediatria*. – București: Editura Medicală, 1960. – vol. – Vol. 2. – 1960. – 944 p.

• *Pediatria* : Manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.

• *Pediatria* : Manual pentru studenții facultăților de stomatologie. – București : EDP, 1965. – 234 p.

• *Cum tratăm stările de deshidratare acută la copil* / Gh. Puskás, Bianca Indig. – București : Editura Medicală, 1967. – 207 p.

• *Curs de pediatrie* / Grépany András, Puskás György. – TgM : IMF, 1976.

• *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1980. – 3 vol. – 1. köt. – 387 p.; 2. köt. – 265 p.; 3. köt. – 155 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *Viharban*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.

• *Népújság* 2001.júl. 5., 2001. júl. 10.

• *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Cuvântul liber*, an XVI, nr. 182, 15 sept. 2004, p. 10 (necrolog)

• *Népújság* 2004. szept. 15.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon*. – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.)

PUTNOKY Gyula, medic bacteriolog microbiolog, prof. univ.; n. 14 nov. 1901, Kremnica (Slovenia) – m. 17 oct. 1985, Budapesta. Studii: școala medie la Lic. Ref. din Miskolc; diploma de medic la Univ. „Pázmány Péter” Budapesta (1925). Medic la Budapesta

(1923-25), la Seghedin (1925-27), asist. univ. (1927-42) la Budapesta. A făcut cercetări în spitalele din Berlin, Londra (1932-33). A fost numit prof. univ. la Catedra de patologie și bacteriologie al Univ. din Cluj (1942-44) și dir. Institutului de

Patologie și Bacteriologie Cluj. În 1944 a plecat la Budapesta unde a lucrat la Institutul de Oncologie. S-a întors în România și a condus Catedra de Microbiologie ca șef de catedră la

IMF TgM și dir. Institutului de Sănătate Publică TgM (1947- 1954). Prof. la Inst de Perfecționare a Medicilor din Budapesta.(1954-) Domenii de cercetare: oncologia experimentală, imunitatea tumorală, anatomia patologică a miocardului, a mucoasei uterine, struma.

Lucrări publicate:

- *A daganatok kór- és gyógytana.* – Budapest, 1937.
- *Általános és részletes bakteriológia és vírustan.* – Mv. : OGYI, [1948]. – 196 p.
- *Parasitológia.* – Mv. : OGYI, [1948]. – 58 p.
- *Bakteriológiai gyakorlati (technikai) jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951. – 78 p.
- *Mikrobiológiai jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951. – 1. köt. : *Általános mikrobiológia.* – 203 p.
- *Bakteriológiai gyakorlati jegyzet.* – 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1953. – 56 p.

- în colaborare:

- *Mikrobiológiai jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1951-1952. - 1. köt. : *Általános mikrobiológia / Putnoky Gyula.* – 1951. - 203 p.; 2. köt. : *Immunitástan / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford.* – 1951. -185 p.; 3. köt. : *Részletes bakteriológia / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford.* – 1951. – 340 p.; 4. köt. : *Orvosi mycologia. Általános mykologiai technika és részletse mycologia / Kerestély János.* – 1952. – 70 p.
- *Mikrobiológia / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László.* – Mv. : OGYI, 1954. – 3. köt. – 543 p.
- *Mikrobiológia / Putnoky Gyula, az új kiadást átdolgozta Boér László.* – 2., átdolgozott kiad. - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan* – 1957. – 300 p.
- *Mikrobiológia / Putnoky Gyula, az új kiadást átdolgozta Boér László.* – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. : *Részletes bakteriológia.* – 1957. – 350 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.
- *Tizenkét év* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

• *Új magyar életrajzi lexikon.* -Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004.

(F. M.)

R

RÁCZ Gábor, farmacist, prof. univ.; n. 15 iun. 1928, Arad. Studii: Lic. „Moise Nicoară” Arad (1938-40, 1944-45); Lic. Romano-Catolic Arad (1942-44, 1945-46); Univ. Bolyai Cluj (1946-48); IMF TgM (1948-1950). Dr. în științe

farmaceutice cu teza: *Compuși fenolici din organele vegetative ale părului* (1958). „Doctor honoris causa” al UMF TgM. Membru titular în AȘMR (1994). Activitate profesională: în cadrul IMF TgM, parcurgând toate treptele univ. până la gradul de prof. (1948-92); șef de catedră; decan al Fac. de Farmacie (1956-58, 1962-76, 1984-86) IMF TgM; Univ. din Pécs (Ungaria) (1992-); Univ. „Semmelweis” Budapesta (1994-). Domenii de cercetare: botanică farmaceutică, farmacognozie, homeopatie, fitoterapie clinică; a continuat organizarea și conducerea Grădinii Botanice a UMF TgM; este inițiatorul publicației *Note botanice*. Autor și coautor a 22 de cărți și peste 560 de lucrări științifice, articole publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate: *Farmacina* (1954-87); *Revista Medicală* (1956-89); *Comunicările Academiei* (1957); *Naturwissenschaften* (1958); *Analele Institutului de Cercetări Agronomice* (1959); *Comunicări de botanică* (1959-67); *Studii și Cercetări de Biochimie* (1959); *Acta Pharmaceutica Hungarica* (1960); *Gyógyszerészet* (1960-82); *Revue d' Histoire de la Pharmacie* (1964-73); *Arzneimittel-Forschung* (1966-68); *Planta Medica* (1968-80); *Plantes Médicinales et Phytoterapy* (1968-74); *Aluta* (1970-77); *Herba Hungarica* (1970-85); *Die Pharmazie* (1973-76); *Ocrotirea naturii și mediului înconjurător* (1975-86); *Ecologie Terrestre et Genetique* (1977-82); *Farmaceutisch Tijdschrift* (1984); *Scientia*

Pharmaceutica (1986); *Herba Romanica* (1992). Specializări: Germania (1973). Distins cu „Medalia Muncii” (1955); „Ordinul Muncii” cls. III (1965); Premiul „Augustin” pentru întreaga activitate, Iași (1998) și Budapesta (2001). Membru și preș. onorific în Soc. de Științe Farmaceutice, Budapesta (1974); Academia Internațională de Istoria Farmaciei, Paris (1988); Academia de Științe din New York (1998-); membru onorific în Asoc. Ungară de Medicină Homeopatică (1994-); preș. Soc. Română de Medicină Naturistă și Holistică (1990-); Academia de Științe Maghiară (2002). Hobby-uri: horticultură.

Lucrări publicate:

- *Növényrendszer.* – Mv. : OGYI, 1956. – 26 p.
- *Növényi sejttan, szövettan.* – Mv. : OGYI, 1960. – 167 p.
- *Gyógynövények.* – București : Ceres, 1972, 1975. – 350 p.
- *Farmakognózia.* – Mv. : OGYI, 1983. – 1. köt. – 1983. – 93 p.

- în colaborare:

- *Általános botanika.* – Mv. : OGYI, 1954. – 1. köt. : *Sejttan és szövettan.* – 168 p. ; 2. köt. : *Vegetatív szervek.* – 210 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 7-a. – 1956.
- *Plante medicinale și aromatice* / RÁCZ G., E. Coiciu. – București : Editura Academiei RPR, 1962. – 682 p.
- *Farmacognozie.* – București: EDP, 1967. – 443 p.
- *Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc.* – Miercurea Ciuc: Cons. Popular al HR, 1968. – 183 p.
- *Farmakognózia* / RÁCZ Gábor, Csedő Károly. – Mv. : OGYI, 1970. - 2. köt. – 1970. – 157 p.
- *Plante medicinale și aromatice* / RÁCZ G., A Laza, E. Coiciu. – București : Ceres, 1970. – 227 p.
- *Gyógy- és illó olajos növények* / RÁCZ G., A Laza, E. Coiciu. – Bukarest : Ceres, 1972. – 249 p.
- *Kovászna megye gyógynövényei* / Szerk. RÁCZ Gábor, FÜZI József; közreműködtek : FÉDER Zoltán, Csedő Károly, Kisgyörgy Zoltán. –

Árkos, Sepsiszentgyörgy : Mezőgazdasági, Élelmiszeripari és Vízügyi Vezérigazgatóság, Kovászna megye, Agronomusok Háza, 1973. – 239 p.

• *Plantele medicinale din județul Harghita.* – TgM, 1973. – 80 p.

• *Plante medicinale și aromatice* / Laza A., Rácz G. – București : Ceres, 1975. – 272 p.

• *Gyógynövények.* – 2., bővített kiad. - Rácz G., A Laza, E. Coiciu. – Bukarest : Ceres, 1975. – 349 p.

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Farmacognozie : curs de plante medicinale* / Rácz G., Csedő Carol. – TgM : IMF, 1978. – 157 p.

• *Plantele medicinale și condimentare din județul Harghita = Harghita megye gyógy- és fűszernövényei* / Sub redacția C. Csedő. – [Miercurea Ciuc], 1980. – 711 p.

• *Korszerű gyógynövényhasználat.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.

• *Gyógynövényismeret* / Rácz G., Rácz K., Laza A. – Bukarest : Ceres, 1984. – 288 p.

• *Korszerű gyógynövényhasználat.* – 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca: Korunk, 1985. – 108 p.

• *Plante medicinale în prezent.* – Ed. a 2-a. – Cluj-Napoca: Korunk, 1985. – 108 p.

• *Farmakognózia. Gyógynövényismeret* / Rácz G., Péter H. M. – Mv. : OGYI, 1986-1987. – 1. köt. – 1986.; 2. köt. – 1986. – 116 p. ; 3. köt. – 1987. – 100 p.

• *Farmacognozie : curs de plante medicinale* / Rácz G., Péter H. M. – TgM : IMF, 1987.

• *Anatomie și fiziologie farmaceutică : Esențial sinoptic* / Seres-Sturm Lajos, Rácz L., Seres-Sturm Magda. – TgM : IMF, 1990. – 126 p.

• *Gyógynövényismeret : A fitoterápia alapjai* / Rácz G., Rácz K., Szabó L. Gy. – Budapest : Sanitas, 1992. – 402 p.

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 10-a. – 1993.

• *Istoria științelor farmaceutice în România.* – 1994.

Referințe:

• *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România.* – București, 1966.

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

• *Who's Who in Europe.* – 2002.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Who's Who*

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

RÁCZ Kotilla Erzsébet, farmacistă, prof. univ.; n. 3 iun. 1925, Arad. Studii: Lic. de Fete „Notre Dame” Arad (1936-41); Lic. „Moise

Nicoară” Arad (1943-44); Oradea (1944-45); Lic. Romano-Catolic Arad (1945-46); Univ. Bolyai Cluj (1947-48); IMF TgM (1948-50). Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Studiul farmacognostic al speciilor de achillea din RPR* (1962). Activitate

profesională: preparator; asist. univ; șef de lucrări; conf. univ, IMF TgM (1948-89); șef de disciplină; secretar științific al Senatului IMF TgM (1984-89); Univ. din Pécs (Ungaria) (1992-); Univ. de Perfecționare Budapesta, Pécs (1991-). Domenii de cercetare: farmacognozie; farmacologie; farmacodinamie; farmacocinetică; fitofarmacie; participă cu lucrări la foarte multe simpozioane, congrese naționale și internaționale; publică în reviste de specialitate: *Farmacia* (1953, 1960-61, 1967-68, 1971-72); *Revista Medicală* (1957, 1959-60, 1963-66, 1968); *Pharmazie* (1959-62); *Plantae Medicinales et Phytotherapie* (1973); *Planta Medica* (1974, 1977, 1979-80); *Herba Hungarica* (1975, 1980, 1983); *Note botanice* (1976-80); *Revista de medicină naturistă* (1997-02); *Kanitzia* (2001). Specializări: Austria; Germania (1988, 1996). Distinsă cu Medalia de aur „Kabay János” (1957); „Medalia Muncii” (1971); Conf. emerit IMF TgM (1989); „Jubileum Diploma Auratum” (1999). Membră în Soc. Română de Medicină Holistică și Naturistă (1990-); Soc. de Farmacie, Ungaria (1993-); Soc. Phytathera Pentica Hungarica, membru onorific (1994-); Professional Women

Advisory Board, SUA (2000). Hobby-uri: desen, grafică (macro- și microscopică).

Lucrări publicate:

- *Farmakodinámia – gyógyszerhatástan.* – Mv. : OGYI, 1977-1984. – [1. köt.] – 1977. – 109 p.; 2. köt. – 1981. – 149 p. ; 3. köt. – 1984. – 105 p.

- în colaborare:

- *Farmakognózia* : Általános rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.
- *Farmakognózia* : Részletes rész. / Kopp Elemér, R. Kotilla Erzsébet, Csedő Károly. – 2., átdolgozott és bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 407 p. ; 2. köt. – 251 p.
- *Farmakognóziai vizsgálatok* / Rácz-Kotilla E., Csedő K. – Mv. : OGYI, 1958. – 2. köt. – 174 p.
- *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.
- *Cercetări medicale.* – București, 1968.
- *Korszerű gyógynövényhasználat.* – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.
- *Plante medicinale în prezent.* – Cluj-Napoca : Korunk, 1982.
- *Gyógynövényismeret* / Rácz G., Rácz K., Laza A. – Bukarest : Ceres, 1984. – 288 p.
- *Korszerű gyógynövényhasználat.* - 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Plante medicinale în prezent.* – Ed. a 2-a. - Cluj-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.
- *Gyógynövényismeret* : A fitoterápia alapjai / Rácz G., Rácz K., Szabó L. Gy. – Budapest : Sanitas, 1992. – 402 p.

Referințe:

- *Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România.* – București, 1966.
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.
- *American Biographical Institute.* – New York, 2000.
- *Who's Who in Ungaria.* – 2000. – p. 545.
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002. (A. T.)

RÁCZ Ludovic Ernest / Lajos, medic; n. 15 ian. 1928, Petroșani (HD) – m. 24 iul. 2002 TgM. Studii: Lic. Romano-Catolic „Majlath”, Alba Iulia (1940-48); IMF TgM (1949-55). Dr. în medicină cu teza: *Efectele hipoxiei hipobarice de lungă durată asupra dezvoltării cordului la unele mamifere* (1973). Activitate profesională: medic consultant la SMS Filipeștii de Pădure (PH) (1955-59); șef de laborator; asist. univ.; șef de lucrări; conf. univ., catedra de anatomie a UMF TgM (-1998); prof. suplinitor la catedra de istoria Medicinii și Farmaciei, secția maghiară (1998-). Domenii de cercetare: anatomia, embriologia, malformații congenitale, aparatul dento-maxilar, corpul adipos al obrazului, variantele anatomice ale nervilor cranieni, geneza malformațiilor congenitale ale inimii, structura funcțională a dinților; participă la numeroase simpozioane, congrese în țară și străinătate; publică în diferite reviste de specialitate: *Revista Medicală* (1959, 1963-1964, 1974); *Chirurgia* (1963); *Morfologie Normală și Patologică* (1963); *Revue Roumaine d' Embriologie et Cytologie. Série Embriologie* (1971); *Revue Roumaine de Morphologie et Embriologie* (1971); *Revista de Medicina și Farmacie* 1994, 2000). Distins cu Diploma de Onoare IMF TgM (1955); IMF București (1956). Membru fondator în Soc. Anatomistilor din România; Soc. de Istoria Medicinii (1995-); Soc. Française D' Histoire de la Médecine (Paris, 1994); EME.

Lucrări publicate:

- *Anatomia, fiziologia și patologie umană curs.* – TgM : IMF, 1987.
- *Anatomia sistematică a omului.* – TgM : Litografia UMF. – 1996-1998. – 5 vol.
- *Noțiuni de anatomie practică și repere anatomice în anesteziile stomatologice.* – TgM : Litografia UMF, 1998. – 69 p.
- *Az orvostudomány története.* – TgM : Litografia UMF, 2001.

- în colaborare:

- *Szövektan egyetemi hallgatók számára.* – Mv. : OGYI, 1981-1984. – 1 köt. – 1981. – 382 p. ; 2. köt. – 1984. – 239 p.; 3. köt. – 1985. – 180 p.

• *Anatomie și fiziologie farmaceutică* / L. Seres-Sturm, Rácz L., M. Seres-Sturm. – TgM : UMF, 1990.

• *Anatomia és élettan* : Gyógyszerész hallgatók részére / Seres-Sturm L., Rácz L., Seres-Sturm M. – Mv. : IMF, 1995. – 125 p.

• *Cervico-oro-facialis anatomia* / L. Seres-Sturm, Rácz L., Pávai Z. – TgM : UMF, 1997.

Referințe:

- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș, 1945-1967*. TgM : IMF, 1967.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000.* – 2000.
- *Generisich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Tizenkét év.* – Budapest, 2002. – 2. köt: [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

RÁKOSFALVY Lívia, medic; n. 5 iun. 1927, Cluj. Studii: Lic. „Marianeum” Cluj (1946), Facultatea de medicină la IMF TgM (1952). Medic de

circumscipție, apoi medic balneolog la Sângerz Băi (1952-59), la Sanatoriul „1 Mai” Oradea, specialist de fizioterapie (1959-63), asist univ. la catedra de balneo-fizioterapie IMF TgM și la Clinica de

fizioterapie TgM (1963-68), medic specialist până la pensionare, la Policlinica nr. 2 TgM (1968-89). Domenii de cercetare: paralizia infantilă, reumatologia, tratamentul de fizioterapie, gastro-enterologia. Autor sau coautor la 20 studii științifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Balneofizioterăpiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

RÁKOSFALVY Zoltán, medic, balneo-fizioterapeut; n. 7 sept. 1926, Dej. Studii: liceu la Dej, bacalaureat la Cluj (1945), diploma de

medic la IMF TgM. Dr. în științe medicale (1967). Medic la Sanatoriul din Sângerz-Băi (1953-59), la Sanatoriul de copii Băile Felix (1959-1962). Asist. univ. (1962), apoi lector, șef de catedră (1982); conf. până la pensionare (1990-91) la catedra de balneo-fizioterapie. Membru în

Corporația Doctorilor Academiei de Științe Maghiare; Soc. Română de Fizioterapie; Soc. Reumatologică; Uniunea Reumatologilor Maghiari, Asoc. Internațională de Reabilitare Medicală (IRMA). Domenii de cercetare: criza balneară, producerea proprie a heparinei sub influența stimulilor fizici, imunologia artritei reumatice etc. Studii în: *Orvosi Szemle* – *Revista Medicală*, *Laval Medical*, *Europa Medico-Phisica*, *Archiv ür Physikalische Therapie*.

Lucrări publicate:

• *Az a bizonyos „Diszkusz” sérv:* Derék-fájás, lumbágó, farzsába-isiász. – Tg.M. : Maros Megye Egészségügyi Igazgatósága, 1972.- 20 p.

- în colaborare:

• *Elemente de balneofizioterapie și recuperare funcțională* / Birek László, Rákosfalvy Zoltán. – TgM : IMF, 1978. – 179 p.

• *A balneo-fizioterápia és az orvosi rehabilitáció elemei* / Birek László, Rákosfalvy Zoltán. – Mv. : OGYI, 1979. – 158 p.

• *Balneofizioterăpiai és orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Referințe:

- *Tett 2. sz.*, 1977.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

RÁKOSY László, biolog, zoolog; n. 4 iul. 1956, Sighișoara. Studii: UBB Cluj-Napoca, Fac. de Biologie - Geologie și Geografie (1980). Dr. în biologie (1992). Bursier DAAD în Germania. Activitate profesională: cercetător principal la Institutul de Cercetări Biologice din Cluj-Napoca (1980-); prof. invitat la Univ. din Freiburg (Germania) și Basel (Elveția). A organizat două expoziții tematice: „Fluturii și mesajul lor” (1996) și „Fluturii din România” (1998) la Filiala Academiei din Cluj; a publicat numeroase lucrări științifice. Membru în Soc. Europeană de Lepidoterapie; The Lepidopterists Society SUA. Distins cu premiul „Grigore Antipa” al Academiei Române (1998).

Lucrări publicate:

- *Die Noctuiden Rumäniens.* – Linz, 1996.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 275.

(A. T.)

RAȚĂ, Doina-Maria, prof. matematică; n. 5 iun. 1947, Dumbrava. Studii: Șc. Gen. nr. 2, Reghin și Lic. nr. 2 (1958-65); I Ped de 3 ani TgM; Fac. de Matematică - Fizică (1965-1971); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică (1976-80). Activitate profesională: prof., Șc. Gen. Hodac, Aluniș, Râciu, Voiniceni, Berghia, Poenița; Șc. Gen. nr. 3 TgM; dir., Șc. Gen. Poenița (1985-89); preș., Organizația comunală de pionieri Livezeni (1978-85); inspector școlar, Inspectoratul Școlar Jud. Mureș (1991-). Activitate științifică în cadrul simpozionului de didactică matematică. Membră în Asoc. Prof. de Matematică, Cluj-Napoca. Hobby-uri: sport.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Matematikai képletek emlékeztetője* : V.-VIII. osztályoknak / Iulian Șandru, Doina Rață. – TgM : Academos, 1997. – 44 p.
- *Carnet de formule matematice clasele V-VIII* / D. M. Rață, I. Șandru. – TgM : Academos, 1998. – 44 p.
- *Elemente uzuale de matematică* / D. M. Rață, I. Șandru. – TgM : Academprint, 2000. – 138 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

RAȚIU, Ioan, ceasornicar; n. 1894, Sărmășel – m. ? descendent dintr-o familie de nobili români. Învață meseria de ceasornicar la Luduș; practică la Budapesta, în timp ce își completează studiile. După 1918 se stabilește la Cluj și conduce, în calitate de preș., Comitetul breslei ceasornicarilor și bijutierilor. În 1922 editează *Gazeta ceasornicarilor și bijutierilor*, care și-a schimbat apoi titlul în *Orologiul*. Membru în direcțiunea Camerei de Industrie și Comerț din Cluj. A publicat prima lucrare din domeniul ceasurilor din România. În Cluj, în perioada interbelică, a avut una dintre cele mai renumite ceasornicării în Piața Unirii nr. 18.

Lucrări publicate:

- *Tehnica și arta ceasurilor : prima de acest fel din România.* – Sl : sn, sa.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 276.

(A. T.)

RĂDOIU, Dumitru, fizician, informatician; n. 23 oct. 1952, Cluj. Studii: Lic. Teoretic nr. 2 Sibiu (1967-71); UBB, Fac. de Fizică (1971-75); studii postuniv., The American Univ. și Univ. din Missouri (Washington și Kansas City), SUA (1994-95); Dr. cu teza: *Vizualizarea științifică a datelor pentru explorare multidimensională* (2000). Activitate profesională: prof. gr. I, Col. Național „Al. Papiu Ilarian” TgM (1982-94); Borstow School Kansas, Kansas City SUA (1994-95); drd. cercetător, Univ. din Missouri, Kansas City (1994-95); ing. „electronic systems associates” New York (1995); conf. univ, UPM TgM (1996-04); visiting professor, National Univ. of Ireland, Galway; National Technical University of Athens, Grecia; Free Univ. of Amsterdam-The Netherlands; Univ. of Valencia, Spania; Univ. de la Mediteranee, Marsilia; Luton Univ., Marea Britanie. Publică peste 100 de lucrări științifice din domeniul informaticii: *Byte Romania; Open It; PC Report; Research Seminars; Studia Universitatis Babeș-Bolyai; Tehnologia informației* (1994). Specializări:

bursier Fulbright, SUA (1993). Distins cu premiul „Prof. evidențiat” (1985). Membru în IEEE (2004).

Lucrări publicate:

- *HTML – Web Publishing*. – SI : Computer Press Agora, 1996. – 272 p.
- *Fundamentals of Computer Science*. – 1998.
- *Programare în Java*. – TgM : UPM, 1998.
- *Digital Signal Processing*. – Cluj-Napoca : UBB, 2000. – 150 p.
- *Vizualizarea științifică a datelor*. – TgM : UPM, 2000. – 168 p.
- *Advanced Educational Technologies*. – TgM : UPM, 2002.

- în colaborare:

- *Tehnologii avansate. Aplicații în educație* : [studii]. – TgM : UPM, 1998.
- *Advanced Educational Technologies*. – TgM : UPM, 1999.
- *Introducere în știința sistemelor de calcul* / TgM : UPM, 1999. – 212 p.
- *Achiziția și prelucrarea digitală a semnalelor* / D. Rădoiu, G. D. Popescu. – Cluj-Napoca : UBB, 2000.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

RĂDOIU, Sandra - Andreea, economist; n. 17 mai 1979, Cluj-Napoca. Studii: Șc. Gen. nr 17, TgM; Col. Național „Al. Papiu Ilarian” TgM (1993-94, 1996-97); Barstow School - Kansas City, Missouri, SUA (1995); UBB, Fac. de Studii Economice, secția Relații economice internaționale (1997-01); master „Strategii organizaționale”, Univ. din Tilburg, Olanda (2003); drd., Univ. din Tilburg, Olanda. Membră AIESEC (1997-01).

Lucrări publicate:

- *Growth and Development of It Companies*. – TgM : UPM, 2001. – 112 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

RISTEA OPRICĂ, Ioan, chimist, conf. univ. ; n. 1 dec. 1933, Băilești (DJ) – m. 23 apr. 1983, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM

(1952); Univ. „V. Babeș” Cluj, Fac. de Chimie (1957). Dr. în chimie. Din 1959 a activat în cadrul IMF TgM, parcurgând toate treptele ierarhice până la gradul de conf. univ. șef de catedră la Fac. de Farmacie; șeful disciplinei de industrie a medicamentelor.

Activitate științifică în domeniul chimiei anorganice; publică numeroase lucrări științifice în reviste de specialitate: *Revista Medicală TgM*; *Studia Universitatis Babeș-Bolyai Cluj-Napoca. Chemia*; *Studii și Cercetări de Chimie București*.

Lucrări publicate:

- *Chimia anorganică* : îndrumător de lucrări practice. – TgM : IMF, 1966.

- în colaborare:

- *Gyógyszeripari technológia*. – Mv. : OGYE, 1994. – 3. köt. : *Néhány gyógyszeralapanyag gyártási technológiájának vázlatos ismertetése* : Egyetemi hallgatók számára – 1994. – 145 p.

Referințe:

- *Generisich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából*. – 1994.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998*. – 1999. – p. 31-36 + foto p. 267.

(A. T.)

RÓBERT Endre, biolog; n. 22 sept. 1917, Alba Iulia – m. 30 aug. 1990, Cluj. Studii: bacalaureat la TgM (1934), diploma de prof. de științe naturale la Univ. „Ferdinand I” Cluj (1939). Prof. de lic. la TgM (1940-49); șef de lucrări; conf. univ. la catedra de biologie generală la Univ. „Bolyai”, apoi la UBB, până la pensionare (1949-79). Domenii de cercetare: diatomee și în general viața în ape dulci. Studiile sale au apărut în: *Natura*; *Buletinul Institutului de Cercetări Piscicole*; *Studii și Cercetări de Biologie*; *Studia UBB*; *Revue Roumaine de Biologie*; *Contribuții Botanice Cluj*.

Lucrări publicate:

- *Kis könyv a mikroszkópról.* – 1984.

- în colaborare:

- *Tratat de algologie.* – 1976.
- *Dicționarul Enciclopedic Român.* – 1962.

Referințe:

- *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - - - 4. köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

ROCSIN, Alexandru Mircea, farmacist; n. 1 ian. 1928, Tileag (BH). Studii: Lic. „Emanoil Gojdu” Oradea; IMF TgM, Fac. de Farmacie (-1950). Dr. în științe chimico-farmaceutice (1972). Specializare în toxicologie (1990-). Activitate profesională: asist. univ.; șef de lucrări, IMF Timișoara; conf. univ., IMF TgM (1976-89); toxicolog, Sanepid Oradea; conf. univ., Univ. de Vest Oradea; conf. univ., Univ. de Vest „Vasile Goldiș” Arad; visiting professor în Algeria (1982-85). Domenii de cercetare: a promovat noi medicamente, după brevete originale cum sunt: devaricid, diureticul mercurial, cartușul filtrant, antidot-preparatul bioreversibil de magneziu; geluri terapeutice reconfortante. Participă la numeroase congrese și simpozioane naționale și internaționale în domeniul medicamentelor, biochimiei, fizicii, chimiei farmaceutice, farmacologiei, fiziopatologiei, pediatriei, adaptologiei, ecologiei, chimioterapiei, prezentând numeroase lucrări de specialitate.

Lucrări publicate:

- *Lucrări practice de farmacologie.* – Timișoara : Litografia UMF Timișoara, 1971. – 4 vol.
 - *Ghid practic farmaceutic.* – Arad : Ed. „Vasile Goldiș” University Press, 1999.
 - *Farmatotoxicologie practică.* – Oradea : Editura Imprimeriei de Vest, 2001. – 474 p.
- în colaborare:**
- *Cursuri de chimie farmaceutică* / A. M. Rocsin și alții. – TgM : UMF, sa.
 - *Farmacologie* / A. M. Rocsin și alții. – Arad : sn, sa.

- *Gastro-enterologie. Analiza anhidrazei carbonice și inhibitorii acesteia* / A. M. Rocsin și alții. – Timișoara : Helicon, 1994.- 2 vol.

- *Farmacodinamie experimentală* / A. Rocsin, M. Plauchithiu, E. Lazăr. – Arad : Ed. „Vasile Goldiș” University Press, 1997.

- *Transparent de farmacologie și toxicologie* / Coordonator M. Plauchithiu. – Arad : Ed. „Vasile Goldiș” University Press, 1999.

Referințe:

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – 1999. (A. T.)

RÓNA László, medic specialist în boli gastro-intestinale; n. 3 iun. 1925, Oradea. Studii: bacalaureat în Lic. „Kecskeméti Lipót” Oradea (1943); studii superioare la IMF TgM (1951); dr. în științe medicale (1963). Asist. univ. (1955-79), lector, conf. univ. (1979-86) la Clinica de Boli Interne nr. 1 TgM. În 1973 a organizat secția gastro-enterologică în cadrul clinicii. S-a stabilit în Békéscsaba (1986). Domenii de cercetare: boli gastro-intestinale, bolile hematologice. Publică în: *Orvosi Szemle – Revista Medicală, Medicina Internă, Viața medicală, Spitalul, Ártliche Praxis, Internist.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Törvéyszéki orvostani jegyzet* – Mv. : OGYI, 1951. – 359 p.
- *Törvéyszéki orvostani jegyzet.* – 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.
- *Általános kóronctani jegyzet* – Mv. : OGYI, 1952-1953. – 2. köt. / Írták: Gyergyay Ferenc, Monoki István, Róna László... – 1952. – 341 p.
- *Probleme de morfopatologie.* – București: Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.
- *Részletes kóronctani jegyzet* / Elekes Magda, Róna László, Sándor István. – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 1. köt. – 487 p.; 2. köt. : *Az idegrendszer kóronctana.* – 1954. – 501 p.
- *Általános kóronctan.* - 2., részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Belgyógyászati diagnosztika.* - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a*

légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája. – 416 p. ; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai.* – 334 p.

• *Az idült hepatitis.* – Bukarest: Editura Medicală, 1957. – 232 p.

• *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiad. - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p. ; 2. köt. – 573-1100 p.

• *Belgyógyászat: Cardiológia, gastroenterológia, haematológia: IV. év általános és gyermekgyógyászok részére / Róna László, Szász Borbála.* – Mv. : OGYI, 1978. – 330 p.

• *Elemente de patologie medicală pentru anul IV medicină generală și pediatrie / Simion Cotoi, Corneliu Ducea, Rona Ladislau.* – Tg.M. : IMF, 1978. – 307.

• *Curs de patologie medicală.* – Tg.M. : IMF, 1983. - Vol. 2. : *Boli digestive și bolile hematologice /* Sub redacția prof. dr. Corneliu Ducea și conf. dr. Rona Ladislau..

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981- . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(F. M.)

RÓNA Magda

Vezi: **ELEKES Magda**

ROSENFELD, Tibor, medic; n. 2 dec. 1913, Gheorgheni (HR) – m. 30 nov. 1991. Studii: șc. prim. și lic. în orașul natal; studii de medicină la univ. din Cluj, Padova. Bologna, diploma de medic la Univ. „Ferenc József” din Cluj (1941). Dr. în științe medicale (1975). Activitate medicală la secția chirurgie, respectiv obstetrică-ginecologie a Spitalului Orășenesc TgM. În timpul războiului a fost încadrat într-un detașament de muncă; revine în țară și este reangajat la secția de obstetrică-ginecologie a Spitalului din TgM; asist. univ. (1945-48), șef de lucrări la Clinica Obstetrică-Ginecologie (1948-76), medic primar, unde lucrează până la pensionare. Decanul Fac. de Pediatrie din cadrul IMF TgM (1951-56). A fost medic la

spitalul înființat de Crucea Roșie Română în Coreea de Nord (1956). Activitatea științifică se concretizează în 85 de lucrări de specialitate, publicate în reviste sau comunicate la diferite manifestări științifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p. – 2. füzet. – 1954. - 215 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 1. füzet. – 172 p. ; 2. füzet.- 232 p.

• *Szülészeti jegyzet.* – 3. kiad. - Mv. : OGYI, 1959.- 1. rész. - 480 p.

• *Nőgyógyászat.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2 vol. – 2. rész. – 210 p.

• *Obstetrică și ginecologie* – București: Editura Medicală, 1962.

Referințe:

• *Revista de Medicină și Farmacie. Orvosi és gyógyszerészeti szemle.* Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 99-100.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest, 1981 - . - 4 köt. : N-R. – 2002.

(A. T.; F. M.)

ROȘIANU, Ștefan, prof., avocat, canonic regesc; n. 1867 Băgău (AG) – m. 1937. Studii primare în satul natal și la Blaj; secundare la Blaj (1889) unde termină și teologia (1893). Activează ca subprefect la internatul Vancean de băieți (1893-94), fiind și învățător suplinitor de limba română. Termină dreptul la Cluj, după care a practicat un an și o lună la tribunalul din TgM. În 1889 este numit catihet pentru elevii greco-catolici din Cluj; hirotonit ca preot căsătorit (1899); a fost numit capelan la Cluj. Reîntors la Blaj (1904) este numit prof. la Seminarul teologic; ales în 1928 canonic regesc în Blaj. Colaborează la *Cultura creștină* (Blaj); *Unirea*; *Gazeta Transilvaniei*; *Răvașul*; autor a multor volume bisericesti precum *Sfaturi pentru țăraniși viața Sf. Izidor după Tousaint* (1907); *Tipicul arhieresc* (1913); *Tipicul bisericesc* (1914, 1932); *Învățăturile de pocăință* (1912); *Exerciții spirituale* (1914).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Alcoolismul* / Ștefan Roșiani, Izidor Marcu. – Blaj, 1907.

Referințe:

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940. – p. 125.
 - *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940. – p. 742.
- (A. T.)

ROTH György, medic neurochirurg; n. nov. 1928. Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1946-52). Dr. în științe medicale. Asist. univ. la catedra de histologie, la Clinica de Neurologie și Neurochirurgie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Idegkörtan* / Szerkesztők : Miskolc Dezső, Csiky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.
- *Neurologia* : manual pentru învățământul medical superior. – București : Editura Medicală, 1962. – 866 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

ROTH János Péter, medic; n. 18 febr. 1802, Sighișoara – m. 28 mart. 1859, Sighișoara. Studii: gimnaziul în Sibiu; Univ. în Viena. A fost prim-medic timp de 30 ani în Sighișoara.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medica de vino.* – Viennae : typis viduae Stöckholzer de Hirschfeld, 1828. – 30 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája* : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 11. köt. : Popeszkú-Rybay. – 1906.

(F. M.)

ROTH, Martin, preot evangelic luteran, n. 2 iul. 1798, Sighișoara – m. 21 dec. 1854, Șeica Mare (SB). Studii: Institutul Teologic protestant din Viena (1821). A fost prof. suplinitor la

Mediaș; preot la Moardăș (Sibiu) (1829-38); la Metiș (Sibiu) (1838-51) și în sfârșit la Șeica Mare (1851-54), unde moare.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio sistens quaedam de dignitate studii mathematici, quam pro loco inter collegas Gymn. A. C. a. Mediensis legitime reservando conscripsit...* – Cibinii: typis Samuelis Filtsch, 1835. – 24 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete* : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 11. köt. : Popeszkú-Rybay. – 1906.

(F. M.)

ROTT Lajos, chimist; n. 5 febr. 1928, Ineu. Studii: bacalaureat la Lic. Romano-catolic din Cluj (1943); diploma de chimist la Univ.

„Bolya” (1950). Preparator la Univ. „Bolyai”, Fac. de Chimie (1950-52), cercetător chimist la Institutul de Igienă TgM (1952-60); chimist șef la Sanepid TgM (1960-69); ing. proiectant principal (1969-79); șef atelier proiectant

la Institutul Jud. de Proiectări TgM (1979-90); proprietarul și conducătorul firmei de proiectare SC RAPIDPROIECT SRL TgM (1990-2002); dir. tehnic la aceeași firmă (2002-). Domenii de cercetare: tehnologia tratării apei potabile și industriale, epurarea apelor uzate, stații de epurare, protecția mediului. A participat în calitate de șef proiect sau proiectant de specialitate la cca. 500 proiecte de ex.: dezvoltarea alimentării cu apă și epurarea apelor uzate în orașele: TgM, Reghin, Sighișoara, Târnăveni, Luduș, Iernut, Miercurea Ciuc, Toplița, Gheorgheni, Vlahița, Tușnad, Borsec. A publicat în: *Gospodăria Comunală și Industria Locală* (1955); *Revista Medicală* (1958); *Culegere de lucrări metodologice și documentare* (1956, 1958, 1960); *Hidrotehnica și documentare* (1959, 1960); *Hidrotehnica*; *Gosp. Apelor*;

Meteorologia (1965, 1967, 1969); *Studii și cercetări în energetică* (1971); *Stomatologia* (1959); *Hidrobiologia* (1966, 1968); *Meteorologia, Hidrologia și Gospodărirea Apelor* (1960, 1962); *Revista Medicală* (1964, 1966, 1967); *Igiena* (1963). A participat cu prezentare de lucrări la 17 conferințe și simpozioane.

Lucrări publicate:

• *Standardizarea sulfatului de aluminiu întrebuințat la purificarea apei potabile: Activitatea științifică a Institutului de igienă TgM.* – București : Editura Medicală, 1957. – 65 p.

- în colaborare:

• *Fizikai gyakorlati jegyzet : Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre.* – Mv. : OGYI, 1954. – 98 p.

• *Hőtan. Molekuláris fizika. Kolloidika.* / Balogh László, Barabás Béla, Rott Lajos. – Mv. : OGYI, 1954. – 115 p.

• *Elektromosságtan orvostanhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos.* – Mv.: OGYI, 1954. – 128 p.

• *Purificarea apelor de suprafață, de mică duritate, la temperaturi joase / I. Steinmetz, L. Rott, A. Dienes, A. Macavei.* – București, 1955. – 52 p.

• *Közegészségügyi vizsgáló eljárások / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila.* – Mv. : OGYI, 1956. – 1. rész : *Levegő. Talaj. Víz* / Steinmetz J., Rott Lajos. – 123 p

• *Fizika.* – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : *Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika.* – 259 p. ; 2. rész : *Elektromosságtan. Fénytan.* – 268 p.

• *Közegészségügyi vizsgáló eljárások / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila.* – 2., bővített kiad. - Mv. : OGYI, 1959. – 206 p.

Referințe:

- *Referativnij Jurnal Himia* (1960, 1961, 1966)
- *Public Health Engineering Abstracts* (1961)
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

RUSNAC, Constantin, medic pediatru, prof. univ; n. 6 febr. 1929, Alexandria (TL). Studii: gimnaziul și Lic. „Al. Ion Ghica” Alexandria (1937-48); Fac. de Medicină Cluj, Secția Pediatrie (1949-55). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la studiul suferinței hepatice din glomerulofroza primitivă a copilului (cercetări morfo-funcționale, clinice și experimentale)* (1970). Activitate profesională: medic secundar, Spitalul „Grigore

Alexandrescu” București (1959-63); asist. univ. (1963-71); șef de lucrări (1971-72); conf. univ. (1972-90); prof. univ. (1990-); medic specialist, șef de secție, Clinica Pediatrie 2, TgM (-1972); medic primar, șef de clinică (1972-); cons., MS pentru

CV (1974-80). Domenii de cercetare: nefrologie și hematologie, patologii digestive, urgențe pediatrice. Participă la numeroase conferințe, simpozioane, congrese; comunică și publică peste 285 de lucrări științifice în reviste de specialitate: *Clujul Medical*; *Revista Medicală*; *Pediatria*; *Revista Spitalul*. Distins cu medalia „25 de ani de la proclamarea Republicii”; „Diploma de Excelență” pentru merite deosebite în activitatea didactică și științifică (2001); titlul „Profesor de Onoare” al UMF TgM (2004). Membru în Asoc. Medicală Română; Soc. Română de Pediatrie; col. de redacție al revistei *Pediatrica* București.

Lucrări publicate:

• *Curs de policlinică pediatrică* (pentru uzul studenților Fac. de Stomatologie). – TgM : Litografia IMF, 1982. – 388 p.

• *Curs de pediatrie* (pentru uzul studenților Fac. de Stomatologie). – TgM : Litografia IMF, 1984. – 259 p.

• *Îndreptar de diagnostic și tratament în pediatrie.* – București : Editura Medicală, 1988. – 208 p.

• *Sindroame în pediatrie.* – Vol. 1. – București : Editura Medicală, 1992. – 343 p.

• *Sindroame în pediatrie.* – Vol. 2. – București : Editura Medicală, 1993. – 343 p.

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1980. – 3. köt. – 387 p.
- *Actualități în pediatrie* (Sinteze și lecții la problemele de perfecționare a medicilor șefi de secții pediatrice). – 1983.
- *Gyermekgyógyászat.* – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p. ; 2. köt. – 232 p.

Referințe:

- *Din istoria pediatriei române.* – 1975.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(A. T.)

RUSU, Ioan, geograf; n. 25 mart. 1811, Habic – m. 4 apr. 1843, Blaj. Studii: secundare la Alba Iulia (1825); lic. la Cluj; la 5 oct. 1827 pleacă să studieze teologia la Viena. În 1831-32 începe activitatea didactică la Blaj, unde predă teologia morală, pastorală și catehetică, filozofia, istoria universală, cronologia și geografia. Călătorește mult prin Bucovina, Moldova și Țara Românească pentru a aduna material pentru cartea sa, întâiul manual de geografie în limba română din Transilvania. Colaborează la publicațiile *Foaie pentru minte, inimă și literatură*; *Gazeta Transilvaniei*.

Lucrări publicate:

- *Icoana Pământului sau carte de geografie.* – Blaj, 1842. – 3 vol.

Referințe:

- *Profiluri mureșene.* – Vol 1. – 1971. – p. 81-90.
- *Dascălii Blajului* / N. Comșa. – Blaj : Tipografia Seminarului, 1940. – p. 69.
- *Enciclopedia Cugetarea.* – 1940.
- *Enciclopedia Cugetarea.* – 1999.
- *Scriitori români mureșeni.* – 2002.
- *Geografi români. Dicționar.* – 1997.
- *Călători și exploratori români* – 1985. – p. 390-391.
- *Notiță biografică* / Ioan Rațiu. – Blaj : sn, sa. – p. 48.
- *Folclorul și folcloriști mureșeni.* – 1983. – p. 15-17.
- *Floarea darurilor* / N. Iorga. – vol. 2. – București : Minerva, sa. – p. 80.

(A. T.)

RUSU, Victor, prof. de științe agricole; n. 28 aug. 1907, Roteni. Studii: primare în satul natal (1912-18); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1918-27); Fac. de Agronomie din Cluj și Seminarul pedagogic (1927-31). Predă științele agricole și practica agricolă la Școala Normală de Învățători din Blaj (1931-35), apoi la Școala Medie Agricolă din Sânnicolaul Mare (TM) (1935-38); dir. al Camerei Agricole a jud. Târnava Mică (1938-46); între 1946-48 revine la Blaj; prof. la Școala Elementară din Bazna (SB) (1949-50); Școala Elementară din Proștea Mare, jud. Târnava (1950-51); Grupul școlar agricol din Blaj (1951-55); Școala profesională din Sânmiclăuș (AB); Sfatul Popular al Orașului Târnăveni; din 1957 activează la SMT Târnăveni; Trustul Regional Agricol din Brașov (1958) și la GAS Sânmiclăuș (1958-62); până la pensionare. Realizări la Școala de învățători din Blaj: a nivelat panta din curtea școlii; a plantat arbori ornamentali și trandafiri în fața școlii; înființat o stupărie; a plantat duzi pentru creșterea viermilor de mătase; a înființat o pepinieră de pomi fructiferi. Publică articole cu probleme agricole, de popularizare, în Unirea (Alba Iulia); a organizat expoziții agricole și zootehnice.

Lucrări publicate:

- *Cultura trandafirilor.* – 1973.

Referințe:

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940.

(A. T.)

S

SABĂU, Marius, medic, prof. univ.; n. 27 iul. 1937, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1947-54); Fac. de Medicină Cluj (1954-

60). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuții la studiul interrelației fenomenelor electrice și mecanice cardiace cu factorii periferici în afecțiunile valvulare ale inimii stângi* (1973). Activitate profesională: medic de

circumscripție (1960-62); medic specialist în explorări funcționale (1965); medic primar (1975-); activitate didactică, parcurgând toate treptele univ., de la preparator univ. (1962-66); asist. univ. (1966-75); șef de lucrări (1975-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-); decan al Fac. de Medicină TgM (1992-00); rector al UMF TgM (2000-04). Domenii de cercetare: electrofiziologie miocardică experimentală, explorarea funcțională a aparatului cardiovascular; participă la peste 30 de congrese naționale sau internaționale de fiziologie; publică peste 200 de lucrări științifice în reviste de specialitate: *Cor Vasa* (1969); *Neue Ergebnisse der Elektrokardiologie* (1974); *Advances in Electrocardiology* (1976-78, 1980, 1985); *Revista Medicală* (1976, 1978, 1984, 1986, 1988); *Revista Medicală de Chirurgie* (1978, 1980, 1993, 2001); *Revue Roumaine de Psychologie* (1979); *Viața medicală* (1984); *Clujul medical* (1986); *Sibiul medical* (1991); *Physiology* (1992, 2001); *Revista de medicină și farmacie* (1992); *Timișoara medicală*. Specializări: Olanda (1990, 1992). Distins cu premiul MÎ pentru cercetare științifică (1967); Ordinul Național „Serviciul credincios” în gr. de cavaler (2000); Medalia de aur „Albert Schweitzer” (2001). Doctor Honoris Causa al Univ. „Lucian Blaga” Sibiu (2001). Membru în

Academia Polonă de Științe Medicale; Academia Mondială de Medicină „Albert Schweitzer”; Soc. Română de Științe Fiziologice; Soc. Europeană de Științe Fiziologice; Soc. Română de Biologie Celulară; Soc. Internațională de Electrocardiologie (1990); AOȘR; Asoc. Școlilor de Medicină din Europa; Cons. Național al Rectorilor.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Îndreptar de lucrări practice de fiziologie* / Vass Eugen, Marius Sabău. – TgM : IMF, 1978.
- *Modern Electrocardiology*. – 1978.
- *Electrocardiology*’ 81. – 1982.
- *Electrocardiology*’ 83. – 1984.
- *Metode de neurofiziologie clinică*. – 1984.
- *Building Bridges in Electrocardiology*. – 1995.

Referințe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Who’s Who în România*. – 2001.

(A. T.)

SABĂU, Monica, medic, prof. univ.; n. 25 mai 1937, Blaj (AB). Studii: gimnaziul la Blaj (1944-48); Lic. Teoretic nr. 2 Cluj (1948-54); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1954-60).

Dr. în medicină cu teza: *Contribuții privind caracterile de patogenitate ale tulpinilor hemolitice de E. coli izolate de la copiii cu enterocolită acută* (1971). Membru corespondent în AȘMR (1996). Activitate profesională: medic de circumscripție (1960-62); cadru didactic la IMF TgM; preparator univ. (1962-66); asist. univ. (1966-72); șef de lucrări (1972-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ. (1992-). Domenii de cercetare: etiologia bolii diareice acute, epidemiologia hepatitelor virale A, B, C, D, factori poluanți ai unor bazine naturale; participă la congrese naționale și

internaționale; activitate științifică concretizată în peste 200 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate, românești și străine: *Microbiologie. Parazitologie. Epidemiologie* (1966, 1971); *Revista Medicală* (1968, 1976, 1979, 1988); *Revista Medicală de Chirurgie* (1969, 1975, 1979, 1986, 1988); *Revue Roumaine de Médecine et Viriologie* (1976-78, 1983); *Revue Européene des Sciences Médicales et Pharm.* (1981-82); *Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie. Epidemiologie* (1993-94, 2000); *Revista de Medicină și Farmacie* (1996, 1999); *Jurnalul de chirurgie toracică* (1997). Specializări: București; SUA. Membră în Soc. Internațională de Epidemiologie (1974); Soc. Română de Bacteriologie (1980); Soc. Română de Epidemiologie (1991-); vicepreș., AOȘR (1992).

Lucrări publicate:

• *Epidemiologia hepatitei virale B.* – Cluj-Napoca : Dacia, 1987. – 195 p.

- în colaborare:

• *Microbiologie medicală / Vol 2. : Microbiologie specială.* – 1976.

• *Orvosi mikrobiológia.* – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan.* – 1977. – 203 p.; 2. köt.: *Részletes bakteriológia.* – 1976. - 205 p.

• *Általános és részletes járványtani jegyzet / Kiss Ervin, Sabău Monica.* – Mv. : OGYI, 1979. – 147 p.

• *Microbiologie medical.* – Vol. 1. : *Microbiologie generală.* – 1990. – 96 p.

• *Microbiologie medicală.* – Vol. 2. : *Bacteriologie specială și micologie.* – 1990.

• *Acut și cronic în infecțiile hepatitice.* – 2001.

Referințe:

- *Generisich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Who's Who in the Balkans.* – 1995.
- *Who's Who in România.* – 2002.

(A. T.)

SAGYEBŐ Ferenc, ing. mecanic, prof. univ.; n. 1 apr. 1922 TgM. Studii: școala generală la TgM (1935); ucenic (1935-42); școala tehnică (1943); diploma de ing. mec. la IP Cluj (1953). Dr. ing. (1971). Activitate

profesională: tehnician proiectant la Uzinele Weiss Manfred Csepel (1943-44); referent tehnic la Atelierele CFR TgM (1946-48); asist. univ.; șef de lucrări; conf. univ.; prof. univ. la IP Cluj (1953-87); prodecan la Fac. de Mecanică (1977-84). Domenii de cercetare: mărirea preciziei de prelucrare la mașini unelte. Articolele publicate în *Buletinul Științific al IP din Cluj*.

Lucrări publicate:

• *Készülékek tervezése és szerkesztése.* – Kolozsvár, 1969.

• *A készülékek használata és tervezése.* – Kolozsvár, 1974.

• *Útmutató a készülékek tervezéséhez.* – Kolozsvár, 1980. – 2 vol.

Referințe:

- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – Csíkszereda, 1996. – 2. köt.: L-Z. – 1997.

(F. M.)

SALAMON István, ing. agronom; n. 8 oct. 1918, TgM. Studii: Institutul de Agronomie Cluj; Univ. Politehnică și Economie Budapesta, Fac. de Agronomie. Dr. în științe agricole (1955). După seveciul militar de front și prizoneriat în Uniunea Sovietică, devine cercetător științific în Institutul de Cercetare și Creșterea Animalelor (1948-52); aspirant la Moscova (1952-55); șeful secției de creșterea oilor al Institutul de Creșterea Animalelor (1956). În nov. 1956 s-a refugiat în Germania de Vest, apoi a plecat în Australia. Cercetător, prof. univ. la catedra de creșterea animalelor a Fac. de Medicină Veterinară, Univ. din Sidney până la pensionare. Domenii de cercetare: biologia reproducției animalelor domestice, problemele fecundării artificiale a oilor și caprelor. Studiile științifice au fost publicate în reviste internaționale de renume, cărțile de specialitate scrise ca autor, coautor sau redactor, au apărut în limbile engleză, germană, spaniolă. Membru în Academia de Științe Maghiară (1993). Distins cu „Ordinul de Merit al Australiei” (1994).

Referințe:

- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

(F. M.)

SALAMON József, medic; n. 1831, Apalina – m. 20 sept. 1896, Cluj. Studii: gimnaziul la Cluj; medicina la Pesta. A practicat medicina la diferite spitale din Cluj; a condus spitalul de chirurgie și anatomie patologică etc.

Lucrări publicate:

- *Kolozsvár népesedésének akadályai és javaslatok ezek elhárítására.* – Kolozsvár, 1880.
- *Milyen levegőben alszunk és milyenben kellene aludni, hogy egészségünkre, nem pedig betegségeinkre szolgáljon* : A dr. Oidtmann hasontárgyú röpirata felhasználásával. – Kolozsvár, 1882.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete : 1472-1875* / Szinyei József; Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SÁNDOR, Ștefan; István, medic, cercetător științific; n. 16 mai 1927, Oradea (BH). Studii: IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1951). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări asupra rolului reactivității organismului infectat în dezvoltarea procesului tuberculos* (1956); dr. doc. în medicină (1974). Membru titular în AȘMR. Activitate didactică univ. la disciplina anatomie patologică în cadrul IMF TgM (1951-53) și IMF Timișoara (1953-56); activitate în cercetare din 1956, parcurgând toate gradele, până la cercetător științific principal, gr. I, în cadrul Laboratorului de Embriologie, Baza Academiei, Timișoara; șef de secție (1964-70); șef laborator (1970-). Domenii de cercetare: embriologie și teratologie experimentală - dezvoltarea axei embrionare, embrio- și fetopatia alcoolică, teratogeneza chimică, moartea celulară în dezvoltarea normală și patologică, microcinematografia în cercetarea embriologică; autor a 5 cărți; coautor a 7 volume de specialitate publicate în străinătate; 12 filme de cercetare; a prezentat și publicat peste 120 de lucrări științifice în reviste de specialitate. Distins cu „Medalia Muncii” (1953); „Meritul Sanitar” cls. a III-a (1970); Premiul „Victor Babeș” al Academiei Române

(1984). Membru în Soc. Internațională de Biologie a Dezvoltării; prim-vicepreș., Soc. Națională de Biologie Celulară; membru în conducerea Soc. Europene de Teratologie (1972-74). Hobby-uri: fotografie, literatură beletristică.

Lucrări publicate:

- *Într-o picătură de sânge.* – București : sn, 1962. – 27 p.
- *Transplantați de țesuturi și organe. File dintr-un jurnal neobișnuit.* – București : Editura Științifică, 1963. – 32 p.
- *Malformații și monștrii. Legendă și adevăr.* – București : Editura Enciclopedică Română, 1970. – 223 p.
- *Viața dinaintea nașterii.* – Timișoara : Facla, 1974. – 256 p.
- *Embriologia și teratologia experimentală a mamiferelor de laborator* / Sandor Ștefan, Maria Checiu, Fazakas-Todea Ileana. – București : Editura Academiei, 1984.

- în colaborare:

- *Általános kórbonctani jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1952. – 358 p.
- *Probleme de morfopatologie.* – București: Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.
- *Általános kórbonctan.* – 2, részben módosított kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- *Részletes kórbonctani jegyzet* / Elekes Magda, Róna László, Sándor István. – Mv. : OGYI, 1953-1954. – 1. köt. – 487 p. 2. köt. : *Az idegrendszer kórbonctana.* – 1954. – 501 p.
- *Részletes kórbonctan.* – 2., részben módosított kiadás. - Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. – 572 p.; 2. köt. – 573-1100 p.
- *Embrio- și fetopatia alcoolică.* – 1993.

Referințe:

- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998. – p. 257-258.

(A. T.)

SARCHIZ, Dorin, ing.; n. 12 sept. 1947. Studii: IP Cluj-Napoca, Fac. de Electrotehnică (1965-70); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Științe Economice (1970-75). Dr. în specialitatea discipline electrice. Activitatea profesională: inginer proiectant (1970-77) ; șef colectiv de

proiectare în cadrul Atelierului de proiectare al IRE TgM (1974-), coordonând peste 40 proiecte în calitate de șef proiect și un număr și mai mare în calitate de verificator de proiecte;

Întreprinderea de Rețele Electrice TgM, Atelierul de proiectare UT TgM (1977-); asist. univ. (1977-); a urmat apoi toate treptele ierarhiei univ. până la prof. univ. și șef catedră la disciplina inginerie electrică. Dir. economic al Centrului de Cercetare

„Managementul energiei și electrotehnologiilor” din cadrul UPM TgM; administrator al SC OPTENERG SRL. Conduce peste 280 de proiecte de diplomă; membru în numeroase comisii de doctorat. A publicat peste 80 de lucrări în reviste de specialitate sau în volumele unor congrese: *Bulletin Științific al UPM TgM* (1995-97); *Bulletin Științific al UT TgM* (1995); *Ingineria Iluminatului* (1999); *Buletin SOCER* (2004). A condus două granturi de cercetare în calitate de dir. de proiect; a realizat un contract de cercetare – proiectare în calitate de responsabil de contract. Domenii de interes: optimizări în sisteme electroenergetice, inteligența artificială în energetică, eficiența energetică. Membru în Soc. pentru Optimizarea Consumurilor Energetice; Soc. Ing. de Instalatii Electrice și Automatizări.

Lucrări publicate:

- *Automatizări în termoeenergetică* : pentru uzul studenților. – TgM : UT, 1991. – 76 p.
 - *Optimizarea automatizărilor în electroenergetică*. – TgM : UT, 1991. – 138 p.
 - *Optimizări în electroenergetică. Modele, aplicații, programe*. – TgM : UT, 1993. – 258 p.
- în colaborare:**
- *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – Vol 1. – 44 p.
 - *Caiet de lucrări EME* / S. Gîju, D. Sarchiz. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – 84 p.

- *Caiet de lucrări de electrotehnică și măsurări electrice* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 2. – 62 p.

- *Culegere de probleme de electrotehnică* / S. Gîju, D. Sarchiz, I. Diaconescu. – TgM : Institutul de Subing., 1987. – Vol 1. – 78 p.

- *Automatizări în termoeenergetică* / Liviu Manduc, Dorin Sarchuz. – TgM : UT, 1991. – 131 p.

- *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.

- *Cercetări operaționale în electroenergetică* : îndrumar de lucrări / Dorin Sarchiz, Dávid László. – TgM : UPM, 1998. – 81 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din TgM – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(M. A.)

SÁRKÁNY-KISS Andrei; Endre,

biolog, n. 7. iul. 1942, Puini (CJ). Studii: Școala Gen. nr. 8 Cluj (1953-1956), Lic. Ady-Șincai

Cluj (1956-60), Șc. tehnică sanitară, specialitatea Röntgen (1960-61), Fac. de biologie-geografie și geologie, specialitatea : biologie-zoologie, UBB Cluj. Dr. în științe biologice cu teza *Ecologia populațiilor de moluște acvatice din bazinul*

râului Mureș (1989). Prof. de biologie la Aluniș (1966-67), la Lic. Nr. 2 din Reghin (1968-75), muzeograf la Muzeul de științe naturale TgM (1975-91), unde a fost șef de secție (1985-91). Șef de lucrări la Catedra biologie-geologie, secția zoologie (1991-95), la secția ecologie-genetică (1995-99), docent la secția taxonomie și ecologie (1999-) UBB din Cluj-Napoca. Domenii de cercetare : ecologie, hidrobiologie, malacologie, ocrotirea naturii. A participat la peste 20 congrese și conferințe internaționale, peste 50 conferințe naționale sau zonale. Publică în *Aluta* (1977), *Marisia. Stud. Scient. Nat.* (1983, 1989, 1995), *Trav. Mus. Hist. Nat.*

„Grigore Antipa“ (1986, 1997), *Ziridava* (1988), *Bul. S. O. R.* (1990, 1991), *Aquila* (1993), *Anal. Șt. Inst. Delta Dunării* (1995, 1998), *Acta oecologica* (1998, 1999, 2000) *Nachrichtenblatt der Ersten Vorarlberger Malakologischen Gesellschaft* (1998, 1999), *Mauritiana* (1998), *Transylv. Rev. Syst. Ecol. Res.* (1999), *Studii și Comunicări – Științele naturii* (2000) *Croatia Chemica Acta* (2002), *European Jurnal* (2003), (Membru în : *Unitas Malacologica* (1983-), *Societa Italiana di Malacologia* (1984-), *Liga Pro Europa*, secția ecologie; *EME* (1991), *Magyar Ökológusok Tudományos Egyesülete* (1999-), membru al *Corporației doctorilor Academiei de Științe Maghiară* (2000-). Hobby-uri: vânatoare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *The Maros / Mureș River Valley* : A study of the geography, hydrobiology and ecology of the river and its environment / Editors Hamar, J., Sárkány-Kiss, A. – Szolnok, Szeged, TgM : Tisza Klub, 1995. – 257 p.
- *The Criș / Körös Rivers` Valleys* : A study of the geography, hydrobiology and ecology of the river system and its environment / Editors A. Sárkány-Kiss, J. Hamar. – Szolnok, Szeged, TgM : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1995. – 397 p.
- *Starea ecologică a râului Mureș / A Maros folyó ökológiai állapota* / Sárkány-Kiss Endre, Hamar József, Sîrbu Ioan. – Szolnok, TgM: Lyra Kiadó, 1997. – 194 p.
- *A Körös-medence folyóvölgyeinek természeti állapota / Starea naturală a văilor din Bazinul Crișurilor* / Szerzők = Redactori : Sárkány-Kiss Endre, Sîrbu Ioan, Kalivoda Béla. - Szolnok, TgM : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1999. – 295 p.
- *The Someș / Szamos River Valley* : A study of the geography, hydrobiology and ecology of the river system and its environment / Editors A. Sárkány-Kiss, J. Hamar. - Szolnok, Szeged, TgM : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1999. – 349 p.
- *The Upper Tisa Valley* : Preparatory proposal for Ramsar site designation and an ecological

background Hungarian, Romanian, Slovakian and Ukrainian co-operation / Hamar, J., A. Sárkány-Kiss. - Szeged : Tisza Klub, Liga Pro Europa, 1999. – 502 p.

• *Ecological aspects of the Tisa River Basin* / Editors A. Sárkány-Kiss, J. Hamar. – TgM, Szeged, Szolnok: Tisza Klub, Liga Pro Europa, 2002. – 278 p.

• *Contribuții la cunoașterea ecologiei râurilor și zonelor umede din bazinul Tisei.* – TgM : Liga Pro Europa, 2002. – 184 p.

Referințe:

- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Krónika* 2004. jún. 25-27.

(F. M.)

SARTORIUS, Johann G., medic sas, originar din Transilvania.

Lucrări publicate:

• *Hungarorum magyar betegség, hoc est: de morbo literari, hungarico dicto.* – Bamberg, 1684.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SASS Gyula, medic internist; n. 2 mart. 1924, Sighișoara. Studii: Lic. Honterus Brașov (1943), de medicină IMF TgM (1951). Medic consultant la Clinica de interne nr. 1. TgM (1951-53), asist. univ., medic specialist (1953-73), medic primar, internist la Policlinica Județeană până la pensionare (1973-92). Domenii de cercetare: hematologia, oncohematologia. A publicat în:

Orvosi Szemle – Revista Medicală (1955, 1959, 1960, 1962, 1964, 1966) ; *Medicina internă* (1959, 1960, 1965, 1967), *Münchner*

Medizinische Wochenschrift (1959), *Zeitschrift für Gastroenterologie* (1971), *Medizinische Klinik* (1972), *Documenta Hematologica* (1972), *Aktuelle Ernährungs Medizin* (1979), *Folia haematologica* (1977, 1980), *Onkologie* (1981). Membru în Soc. Germană de Hematologie și Oncologie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Belgyógyászati diagnosztika*. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája*. – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai*. – 334 p.
- *Cardiologia*: Kongresszusi kötet. – Budapest, 1962.
- *Erkrankungen der Mydopoese*: Monografie, 1976.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SĂBĂDEANU, Vasile, medic, prof. univ.; n. 7 apr. 1903, Voiniceni – m. 23 oct. 1995, TgM. Studii: cls. I în com. natală; cls. II-IV la Școala Romano-Catolică din TgM; școala secundară la Lic. Romano-Catolic Maghiar din TgM (1913-21); ultimele clase la Lic. de băieți; Fac. de Medicină din Cluj (1921-26). Dr. doc. în medicină. Activitate profesională: în ultimul an de fac. este numit preparator extrabugetar al Clinicii de Oftalmologie din Cluj; asist. univ. (1930); din 1934 s-a angajat la Ambulanța Policlinicii din TgM; în 1935 se transferă la Casa de Asigurări Sociale, devine dir.; în perioada 1934-58 a avut un cabinet particular la TgM; medic primar oftalmolog la Spitalul din TgM (1940, 1945-48); medic la Policlinica Giulești (1940-41); Spitalul din Brăila (1945-48); între 1939-45 a fost de mai multe ori concentrat și mobilizat în diferite localități din țară. În 1945 este numit prof. la catedra de oftalmologie, la IMF TgM; prof. consultant după pensionare (1973); decan, Fac. de Igienă

(1948-50); șef de catedră (1964-74); șeful Clinicii de Oftalmologie (1945-73); viceprimar al mun. TgM (1937-38). Domenii de cercetare: conjunctivitele epidemice, glaucomul, strabismul, tratamentul obstrucțiilor căilor lacrimale, tumorile intraoculare și leziunile vasculare ale fundului de ochi. Participă la numeroase reuniuni internaționale. Face parte din col. de redacție a revistei *Oftalmologia*; a redactat 3 cursuri, 2 manuale, 1 tratat și a publicat peste 100 de lucrări științifice în diferite reviste de specialitate: *Clujul Medical*. Membru în AȘMR. Distins cu 3 ordine și 5 medalii și a fost veteran de război (medic emerit).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szemészeti jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1951. – 255.
- *Szemészet*. – 2., kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.
- *Szemészet*. – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.
- *Oftalmologia*. – București : Editura Medicală, 1958. – 1079 p.
- *Oftalmologia*. – 1964.
- *Oftalmologia*. – Ed. a 2-a revizuită. – 1971.

Referințe:

- *Revista Medicală*. An XIX, nr. 1 (I 214), 1973, p. 3-4.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *Cuvântul liber*, An VII, nr. 209, 25 oct. 1995, p. 2. (Necrolog)
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(A. T.; F. M.)

SĂLĂGEANU, Nicolae, botanist, prof. univ. ; n. 12 dec. 1907, Idicel – m. 25 dec. 1988, București. Studii: Școala Primară la Reghin; Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1926); Univ. București, Fac. de Științe, secția Științe Naturale. Dr. cu un studiu asupra nutriției la *Rhynantbaceae* (1933). Membru corespondent în Academia Română (1948); membru titular (1963). Activitate profesională: urcă

toate treptele ierarhiei univ. de la asist. univ. (1938), șef de lucrări (1943) și până la prof. univ. (1947) în cadrul catedrei de fiziologie vegetală a Fac. de Științe Naturale București (1948-53); prorector (1953-57); rector, Univ. București; deputat și membru al Prezidiului MAN (1953-57); dir., Institutul de Biologie „Traian Săvulescu”. Domenii de cercetare: fiziologia vegetală; procesul de fotosinteză la plante în funcție de numeroși factori; respirația plantelor; fotoperiodismul la diferite plante de cultură; creșterea algelor în scopuri alimentare și furajere. Autor și coautor a peste 70 de lucrări științifice; redactor responsabil al revistei *Ocotirea Naturii*. Membru și preș. în Soc. de Științe Naturale și Geografie (1949); preș., Comisia pentru Ocrotirea Monumentelor Naturii (1950).

Lucrări publicate:

- *Fiziologia plantelor*. – București : EDP, 1964. – Vol. 1. 355 p.
- *Circulația substanțelor în corpul plantei*. – București : Editura Științifică, 1966. – 80 p.
- *Fotosinteza*. – București : Editura Academiei RSR, 1972. – 243 p.
- *Fotosinteza*. – București : Editura Academiei RSR, 1981. – 191 p.
- **în colaborare:**
- *Emil Racoviță. Opere alese* / Sub redacția acad. Nicolae Sălăgeanu. – București, 1964.
- *Monumente ale naturii în România* / Emil Pop, Nicolae Sălăgeanu. – București, 1965.
- *Nature Reserves in Romania* / Emil Pop, Nicolae Sălăgeanu. – Bucharest, 1965.
- *Fiziologia plantelor* / Péterfi St, Nicolae Sălăgeanu. – București : EDP, 1972. – 720 p.

Referințe:

- *Ocotirea Naturii*. Tom 12, nr. 1, 1968, p. 95-96 : foto.
- *Personalități ale științei. Mic dicționar*. – 1977.
- *Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești*. – 1981.
- *Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii*. – 1982.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani*. – 1994.
- *Istoria biologiei în date* – 1996.
- *Dicționarul specialiștilor în știința și tehnica românească*. – 2000.

(A. T.)

SĂLCUDEANU, Vasile, prof. de matematică; n. 15 ian. 1932, Grindenii, com. Chețani. Studii: Univ. V. Babeș Cluj, Fac. de Matematică. Activitate profesională: prof., lic. din Câmpia Turzii; analist programator și șef de atelier, Industria Sârmei din Câmpia Turzii; șef oficiu de calcul, Intreprinderea Sinteron, Cluj-Napoca. Membru în conducerea organizației munic. și organizației jud. PNȚCD; vicepreș., Cons. Jud. Cluj (1992-96); cons. jud. și membru în delegația permanentă a Cons. Jud. Cluj; prefect al CJ (1999-00).

Lucrări publicate:

- *Culegere de probleme de geometrie analitică*. – SI : sn, sa.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 290.

(A. T.)

SCHEITZ Pál, chimist; n. 27 ian. 1870, TgM. – m. 12 apr. 1912, Budapesta. Studii: la Univ. Cluj obține diploma de dr. în filozofie (1896). A fost asist. univ. (1897-1906), șef de lucrări (1906-11) la catedra de chimie a politehnicii din Budapesta. Conf. univ. de chimie analitică (1911-12). A publicat în : *Matematikai és Természettudományi Értesítő* (1909, 1910), *Magyar Chemiai Folyóirat* (1910).

Lucrări publicate:

- *Az aethyliden és benzyliden paraanisidin néhány származékáról*. – Kolozsvár, 1896.
- *A vegytan és eredményei*. – Budapest, 1908.
- *A minőségi kémiai analízis módszerei*. – Budapest, 1911.

Referințe:

- *Új magyar életrajzi lexikon*. - Budapest, 2001- . 5. köt. : P-S. – 2004

(F. M.)

SCHMID, Johannes Christian, medic, n. 1738 (sau 1739), Sighișoara – m. 10 febr. 1774, Sibiu. Studii: la Jena (1760). A fost medic primar la Sibiu.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medica de mixtione corporis humani, quam sub auspiciis summi*

Numinis praeside Ernesto Antonio Nicolai ... pro gradu Doctoris die 30. Martii 1765. publice defendet Auctor. – Jenae : litteris Felicis Fickelscherii, 1765. – 24 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliográfiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

SCHMIDT Béla, medic; n. 1881 – m. 1943, TgM. A fost medicul spitalului de stat din TgM, și al Gimnaziului Romano-Catolic din acest oraș. A luat parte activă la viața orașului, a redactat revista de igienă sanitară *Magyar Népegészségügyi Szemle*; membru în Soc. „Kemény Zsigmond.”

Lucrări publicate:

- *A gyermekek „fölvilágosításá”-ról.* – Kolozsvár : Gombos Ferenc könyvsajtója, 1906. – 8 p.
- *A tüdővész elleni védekezés rationalis útja* : (Szanatorium és dispensaire). – Budapest : Pallas Részvénytársaság Nyomdája, 1908. – 7 p.
- *A Calmette-féle ophthalmoreactióról.* – Budapest : Pallas Részvénytársaság Nyomdája, 1908. – 7 p.
- *Ueber die Calmette'sche Ophthalmo-Reaction.* – Budapest : Községi nyomda, 1908. – 6 p.
- *Tartson-e a körorvos hivatalos rendelő órát?* – Budapest : Pallas Részvénytársaság Nyomdája, 1908. – 7 p.
- *A gyermekek gyakoribb heveny fertőző betegségéről.* – Mv. : Nyomatott Adi Árpád Könyvnyomdásában, 1908. – 71 p.
- *A körorvosi hivatalos rendelőóra.* – Budapest: Országos Központi Községi Nyomda Részv. – Társ., 1909. – 6 p.
- *Egészségtan a felső kereskedelmi iskolákban.* – Budapest : Márkus Samu Könyvnyomája, 1910. – 7 p.
- *A kézről az egészség szempontjából.* – Mv. : Kalvineum mű – és könyvnyomda, 1910. – 8 p.

• *Ehrlich, Wettenstein és a kollegák: Reflexiók Pók Ödön cikkére.* – Budapest : A Pesti Lloyd-Társulat nyomdája, 1910. – 9 p.

• *A munkás szeme.* – Mv. : Kalvineum műnyomda, 1911. – 8 p.

• *Az élet.* – Mv. : Márványi Arthur Könyvkereskedése, 1912. – 173 p.

• *A prognosiról* : orvostörténelmi vázlat. – Budapest : Pallas Részvénytársaság nyomdája, 1913. – 7 p.

• *Freund emlékei.* – Budapest : A Pesti Lloyd-társulat nyomdája, 1914. – 6 p.

• *Az orvos és a beteg.* – Mv. : Nyomatott Révész Béla könyvnyomdája, 1914. – 15 p.

• *A háborút kísérő járványok és az ország lakossága*: (a megfigyelő állomásokról). – Budapest : Fejér és Glatter Könyvnyomdája, 1915. – 8 p.

• *Hadsebészeti irányelvek* / Walter Oettinger; fordította dr. Schmidt Béla. – Mv. : Révész Béla kiadása, 1915. – 56 p.

• *Adatok a katonák veneréas megbetegedéséhez.* – Budapest : A Pesti Lloyd-Társulat nyomdája, 1916. – 6 p.

• *Pseudovenereás megbetegedések.* – Budapest, 1917. – 10 p.

• *A katonai szolgálat alól való kimenekülés általános orvosi szempontból* : Színlelés és öncsonkítás. – Budapest : Pápai Ernő műintézete, 1917. – 7 p.

• *A transplantatioról.* – Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1924. – 8 p.

• *A champhor-olaj intravenosus alkalmazása.* – Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1925. – 7 p.

• *A szív kopogtatásáról.* – Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1925. – 8 p.

• *A protargol egy új therapiás alkalmazása.* – Cluj-Kolozsvár : Concordia Könyvnyomda, 1925. – 5 p.

• *Az orvos.* – TgM-Mv. : Kiadja Révész Béla Könyvkereskedése, 1926. – 171 p.

• *A theosan készítményekről.* – Budapest : Globus Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1928. – 7 p.

• *Az erdélyi magyar orvosok szervezkedése és magyar orvosi továbbképző tanfolyamok;*

Magyar továbbképző kurzus és kisebbségi orvosszervezkedés. – Timișoara, 1929. – 8 p.

• *Egy érdekes typhus eset.* – Cluj-Kolozsvár : Nyomta Deutscher Bote, 1929. – 7 p.

• *Dollinger Gyula profesor életének 80 éve (1849-1929).* – Cluj : Tip. Deutscher Bote, 1929. – 8 p.

• *Arc- és fejsérülés esete* : (A baleset biztosítás köréből). – Cluj : Tip. Deutscher Bote, 1930. – 8 p.

• *Az „Orvosi Minták“ kérdése.* – Cluj : Tip. Deutscher Bote, 1930. – 7 p.

• *Erdély orvosi folyóiratai 1919-től napjainkig.* – Budapest : Centrum Kiadóvállalat, 1930. – 5 p.

• *Az 1930. évi drezdai egészségügyi kiállítás.* – Cluj : Tipografia „Urania“, [1931]. – 45 p.

• *Ajánlás és lebeszélés* : glosszák egy orvosper bírói döntéséhez. – Cluj : Tip. „Urania“, 1931. – 7 p.

• *Az élet örök tragédiája.* – Mv. : A Marosvásárhelyi Rom. Kath. Főgimn. Igazgatóságának kiadványa, 1931. – 32 p.

• *A napi lapok orvosi hírei.* – Cluj : Tip. „Victoria“ könyvnyomda, 1933. – 8 p.

• *Semmelweis tragédiája.* – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Nyomása, 1938. – 12 p.

• *A vérhaj.* – Brașov-Brassó, Kiadja az ÁGISZ szövetkezet Közművelődési Szakosztálya, 1938. – 2 köt. – 64 p., 1 f. h., 64 p., 1 f. pl.

• *Harc a „betegség“ ellen.* – Mv. : Nagy Samu nyomda, 1942. – 18 p.

• *Az élelmiszerek mint gyógyszerek.* – 6 p.

Referințe:

• *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1919-1924.* / Összeállította dr. György Lajos. – Cluj-Kolozsvár, 1925.

• *A magyar sebészirodalom bibliográfiája* : A sebész érdeklő folyóirat-közlemények, 1908-1938; Orvosi könyvek és orvosi monográfiák, 1900-1938 / Összeállította Novák Ernő. – [1939].

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.

• *Baza de date BJM.*

(F. M.)

SCHUSTER Márton Vilmos, prof.; n. 21 oct. 1840, Sighișoara – m. ? Studii: în orașul

natal, a continuat la Bistrița și la Sibiu (1854-61); la Viena a studiat teologia, matematica și științele naturii, la Jena (1863) a mai învățat pedagogie și psihologie. După reîntoarcere (1864) a fost învățător, apoi prof., dir. de școală la Sibiu; secretar al Soc. de Științe Naturale (1870-82), a fost custodele Muzeului Brukenthal (1882-1892). A publicat multe articole în periodicele științifice germane.

Lucrări publicate:

• *Die Ernteergebnisse auf dem ehemaligen Königsboden in den Jahren 1870, 1871, 1873. und 1874. auf Grund amtlicher Erhebungen nebst einer Übersicht über die Bevölkerungsverhältnisse und Auftheilung der Bodenfläche auf die verschiedenen Kulturen.* – Hermannstadt, 1878.

• *Die Rechenabschlüsse der Kreditinstitute in Siebenbürgen am 31. Dezember 1879.* – Hermannstadt, 1879.

• *Das Erdbeben vom 3. Oktober 1880.* – Hermannstadt, 1880.

• *Siebenbürgen in statistischer Beziehung.* – Berlin, 1881.

• *Die Rechnungsabschlüsse der Kreditinstitute in Siebenbürgen am 31. Dezember 1880.* – Hermannstadt, 1882.

• *Das Gewerbemuseum. Vortrag.* – Hermannstadt, 1884.

• *Denkschrift des Hermannstädter Bürger- und Gewerbevereins und des Hermannstädter Handelsgremiums, betreffend die Erneuerung der Zoll- und Handelskonvention mit Rumänien.* – Hermannstadt, 1885.

• *Die Vizinalbahn Hermannstadt - Fogarasch.* – Hermannstadt, 1887.

• *Katalog der ersten Hermannstädter Kunstausstellung im Jahre 1887.* – Hermannstadt, 1887.

• *Das Handelsmuseum in Budapest.* – Hermannstadt, 1888.

• *Katalog über die II. Periodische Ausstellung in Hermannstadt September 1888.* – Hermannstadt, 1888.

• *Das Gewerbemuseum. Vortrag. - 2. Aufg.* – Hermannstadt, 1889.

- *Bericht über die Feier des 50-jährigen Bestandes des Hermannstädter Bürger- und Gewerbevereins.* – Hermannstadt, 1890.
- *Die Eisenbahn Alvincz - Hermannstadt - Roterturm.* – Hermannstadt, 1893.
- *Jahresbericht (23.-ster bis 29.-ster) der Hermannstädter städtischen Gewerbeschule.* – Hermannstadt, 1895-1901.
- *Jahresbericht (1.-ster bis 2.-ster) der Hermannstädter Gremialhandelschule und der mit derselben verbundenen Kontorfachkurse und des weiblichen Handelskurses.* – Hermannstadt, 1900-1901.
- *Wasserwirtschaft-Talsper.* – Hermannstadt, 1905.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SCHUSTER, Michael Adolf, preot evanghelic, prof.; n. 21 dec. 1811, Beia (Brașov) - ? Studii: la Sighișoara până 1831, apoi la col. ref. din Cluj; la institutul teologic protestant (1832-34), la politehnică și Univ. din Viena (1834-36). A fost prof. de matematică și științe naturale la Sighișoara (1836-1848). A devenit preot la Bunești (Brașov), la Criș (1857) și totodată capitol la Sighișoara, decan la Saschiz până la pensionare (1867-1900).

Lucrări publicate:

- *Lehrbuch der Rechenkunst: Zum Behufe seiner öffentlichen Lehrstunden entworfen von* – Kronstadt: gedr. bei Joh. Gött., 1842. – IX, 262 p.
- *Statuten des Kiszder Kapitular-, Wittwen- und Waisen-Pensions-Institutes.* – Kronstadt, 1850.
- *Schematismus der evang. Landeskirche A. C., im Grossfürstenthum Siebenbürgen für das Jahr 1856.* – Kronstadt, 1865.
- *Statistisches Jahrbuch der evang. Landeskirche A. B. Im Grossfürstenthum Siebenbürgen. 1. und 2. Jahrgang.* – Hermannstadt, 1863, 1865.
- *Bericht über die 1867-ger General-Versammlung des Kiszder Kapitular-Wittwen- und Waisen-Pensions-Institutes.* – Kronstadt, 1867.

- *Predigt und Anrede zur Einweihung des neuerbauten Schulhauses der evang.-sächsischen Pfarrgemeinde in Deutsch-Kreutz. Gehalten am 20. Okt. 1872.* – Kronstadt, 1873.
- *Zwei Jubelpredigten, gehalten zu Deutsch-Kreutz am 8. Okt. 1882 und am 29. Aug. 1886.* – Kronstadt, 1887.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinyei József; Szinyei József, dr.- Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SCHWARTZ Ladislau, medic; n. 5 nov. 1955, Oradea. Studii gimnaziale și lic. la Oradea

(1974); Fac. de Medicină Generală Timișoara (1981). Dr. în științe medicale cu teza: *Stadiul actual al tratamentului litiazei vezicale* (1998). Activitate profesională: medic stagiar la Spitalul Municipal TgM (1981-84); medic, medicină generală,

DMC Cizer (SJ); DMC Beica (1984-86); medic secundar (1988-); medic specialist urolog, Clinica Urologică TgM; medic primar urolog (1996-); dir. adjunct cu probleme de reformă la Dir. Sanitară Jud. Mureș (1998-). Domenii de cercetare: urologie, endourologie; participă la numeroase simpozioane, conferințe, congrese naționale și internaționale; elaborează filme științifice, videofilme și postere; autor și coautor a peste 35 de lucrări comunicate și publicate în reviste de specialitate: *Revista de Medicină și Farmacie* (1997-00). Specializări: Germania (1994, 1996, 1998); Ungaria (1995). Distincții: „Evidențiat în munca medico-sanitară.” Membru în Asoc. Română de Endourologie (1999); Asoc. Română de Urologie (2000-). Hobby-uri: politică, sport, muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Az urológia válogatott fejezetei* / Szerkesztette Tankó A. – Budapest : Tudomány, 1996.
- *Bazele chirurgiei endourologice.* – 1997.

• *Litiaza vezicală* : Modalități terapeutice actuale / D. Nicolescu, L. Schwartz. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2000.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

SEBE Attila, medic; n. 1976, TgM. Studii: bacalaureat la Liceul „Al. Papiu Ilarian“ (1994), diploma de medic la Facultatea de Medicină Generală UMF TgM (2002). Cursant PhD la Universitatea Semmelweis Budapesta, cercetător la Institutul de Patologie al Universității Semmelweis (2002). Domenii de cercetare: transmiterea semnalelor inter celulare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

SEBE Béla, biolog; n. 12 iul. 1935, Brașov – m. 27 iun. 1996, TgM. Studii: bacalaureat la Școala Medie de Industria textilă Sfântul Gheorghe (1952), diploma de prof. de biologie – chimie la Univ. Bolyai Cluj (1957). Prof. la Școala generală Rât (1957-59), funcționar la Comitetul Orășenesc UTC TgM (1959-61), biolog, biolog principal, preparator, asist. univ., la Catedra de microbiologie, șef de lucrări la Catedra de biologie IMF TgM. Domenii de cercetare: citogenetică, toxicologie genetică. A publicat în: *Acta Biol. Med. Germ* (1968), *Revista Medicală* (1968), *Archiv für Geschwulstforschung* (1970), *Hepatitis Scientific Memoranda* (1976), *A Hét Évkönyve* (1984).

Lucrări publicate:

• *Biologia-genetika*: jegyzet egyetemi hallgatók részére. – Mv. : OGYI, 1986. – 296 p.

• *Genetica medicinală.* – TgM: IMF, 1988.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredéig.* – Csíkszereda, 1997. – 2. köt: L-Z. – 1997.

(F.M.)

SEBESTYÉN Júlia, prof.; n. 24 apr. 1944, Ciceu (HR). Studii: Șc. Gen. nr. 11 Bacău (1951-53); Șc. Gen. Izvorul Oltului (1953-58);

Lic. Teoretic Miercurea Ciuc (1958-62); I Ped, Fac. de Matematică (1962-63); Șc. Tehnică de Arhitectură (1963-64); I Ped, Fac. de Matematică (1964-66). Activitate profesională: prof. la școlile nr. 6, 9, 15, 7 TgM (1966-). A experimentat diferite metode de îmbunătățire a

procesului de învățare; a făcut cercetări în istoria matematicii; activitatea științifică concretizată în peste 20 de lucrări, publicate în diferite reviste de specialitate: *Gazeta matematică* (1971, 1980-83, 1987, 1989); *Buletin informativ ICPPD* (1975, 1977); *Matematikai Lapok* (1977, 1994); *Tanügyi újság* (1988); *Műszaki Szemle* (1999). Specializări: Academia de Vară de la Seghedin (1990, 1991); Academia de Vară „Bolyai” de la Sf. Gheorghe (1994, 1995). Distinsă cu premiul „Bardócz Lajos” (1995); Diploma de merit acordată de Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România (1997). Membru fondator și vicepreș. în Soc. Prof. de Matematică de Gimnaziu din TgM „Vályi Gyula”; Uniunea Cadrelor Didactice Maghiare din România. Hobby-uri: turism, istorie, grija pentru animale.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Culegere de probleme.* – 1985.

• *Culegere de probleme.* – 1986.

• *Gyakorló feladatok matematikából.* – 1993.

• *Összefoglaló aritmetikából és algebrából liceumba felvételizők számára / Sebestyén J., Donáth Á..* – Mv. : Impress, 1994. – 88 p.

- *Aritmetică – Algebră* / A. Șeulean Poliac, Sebestyén J., Donáth Á. – TgM : Impress, 1995. – 88 p.
- *Összefoglaló aritmetikából és algebrából liceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á.. – 2. kiad. – Mv. : Impress, 1995. – 91 p.
- *Összefoglaló mértanból liceumba felvételizők számára* / Sebestyén J., Donáth Á. – Mv. : Impress, 1995. – 162 p.
- *Műveltségünk kezdetei* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1996.
- *Az első magyar nyelvű írásos emlékek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
- *Az első magyar nyelvű művek* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
- *Intézmények a magyar tudományos nyelvért* / Sebestyén J., Donáth Á. – Cluj-Napoca : Tinivár, 1997.
- *Vályi Gyula matematika feladatlap – gyűjtemény.* – 1. - 2000.

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000. – p. 507.
- *Romániai magyar ki kicsoda 2000.* – 2000. – p. 507.

(A. T.)

SEPSI Árpád, biochimist; n. 7 dec. 1949, Reghin. Studii: Lic. Teoretic nr. 2, Reghin (1956-67); Univ. „Al. I. Cuza” Iași, Fac.de Biologie-Zoologie (1967-72). Activitate profesională:

biochimist (1972-99); biolog principal (1982-); citolog (depistarea precoce a cancerului general feminin)(1985-) microbiolog în cadrul Spitalului Municipal

„E. Nicoară” Reghin (1999-). Ca rezultat al cercetărilor a publicat 2 cărți și mai multe articole științifice în: *Erdélyi Nimród*. Székelyudvarhely (2000-02).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Über die Variabilität des schädels Karpatischer braunbären (Ursus Arctos)*

(*Mamalia: Carnivora: Ursitae*) / Sepsi Á., Kohl S. – Dresden : sn, sa.

- *A kárpáti barna medvéről* / Sepsi Á., Kohl I. – Kolozsvár, 1997. – 99 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

SERES-STURM Ludovic; Lajos medic, prof. univ.; n. 21 aug. 1931, Brad (HD). Studii: Col. „Bethlen Gábor” Aiud (1942-50); Fac. de Medicină TgM (1950-56). Dr. în științe medicale cu teza: *Cercetări experimentale privind efectele hipoxiei hipobarice asupra structurii funcției și regenerării ficatului* (1967). Membru în AȘMR (1996-); Corporația Academiei de Științe Maghiare (2000); Worldwide Hungarian Medical Academy (1995). Activitate

profesională: medic consultant, Sanatoriul TBC Brad (1956-58); preparator univ.; asist. univ.; șef lucrări; conf. univ. (1953-89); prof. univ., UMF TgM (1989-2001); prof. consultant științific; șef catedră (1985-2001); prorector

UMF TgM (1995-2000); membru în Cons. Național de Finanțare a Învățământului Superior București (1996-2001); conducător de doctorat (1990-); în paralel, prof. univ. și șef de catedră la Univ. „Lucian Blaga” Sibiu (1991-98); medic primar Ortopedie-Traumatologie, Clinica Ortopedie TgM (1959-). Domenii de cercetare: anatomie clinică, morfopatologie, hepatologie experimentală, biologie osteoarticulară experimentală și clinică; participă cu comunicări la peste 154 de congrese naționale și internaționale; autor și coautor a peste 310 articole științifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate și în volumele unor congrese; publică 22 de cursuri univ. de anatomie și embriologie (1970-2003); membru în col. de redacție a revistelor: *Revista Medicală* (1995-2000); *Revista Română de Anatomie* (1992-). Specializări: România (1959, 1963, 1971). Distins cu Premiul „Gheorghe

Marinescu” al Academiei Române (1974) pentru volumul *Regenerarea ficatului* scris în colaborare cu prof. T. Maros; Dr. Honoris Causa al Univ. „Lucian Blaga” Sibiu (1999); Diploma de onoare și excelență, cadru univ. evidențiat, acordat de MEI. Membru în Soc. de Anatomie Germană (1975); Soc. Braziliană de Anatomie (1982); Soc. Portugheză de Anatomie (1984); membru fondator și primvicepreș., Soc. Anomiștilor din România (1992-); Soc. Europeană de Anatomie Clinică (1993-); Soc. Panamericană de Anatomie (1998).

Lucrări publicate:

- *Anatomie cervico-oro-facială. Sistematizare și sinopsă. Sinteze anatomofuncționale. Relații aplicative.* – TgM : IMF, 1980.
 - *Anatomie și fiziologie.* – TgM : Tipomur, 1990. – 126 p.
 - *Neuroanatomia* / Seres-Sturm Lajos; Az ábrákat tervezte Lázár László. – Mv. : OGYI, 1992. – 296 p.
 - *Neuroanatomia.* – București : EDP, 1993. – 163 p.
 - *Neuroanatomia.* Ed. a 2-a. – București : EDP, 1995. – 163 p.
 - *Anatomie cervico-oro-facială.* – Ed. 2, 3. – Timișoara : Orizonturi Univ., 1997, 1999. – 559 p.
 - *Anatomie stomatologică.* – Timișoara : Mirton, 1997. – 609 p.
 - *Anatomia omului.* – Sibiu : Editura Lucian Blaga, 1997-2000. – 3 vol. - 600 p.
 - *Embriologie generală.* – Sibiu : Editura Lucian Blaga, 1999. – 110 p.
 - *Anatomia omului. Atlas fotografic.* – București: Ed. Mosby și Ed. Medicală, 2001. – 452 p.
- în colaborare:**
- *Sebészeti műtéttan.* – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.
 - *Az emberi test leíró és tájanatómiája* : Embriológiai adatokkal és gyakorlati vonatkozásokkal / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Mv., 1977. – 1. / 2. köt. : *A végtagok* / Seres Sturm Lajos. – 1981. – 269 p.; 2. köt. : *A fej.* – 1978. – 388 p.; 3. köt. :

Gerincoszlop, nyak, mellkas, hát. – 1979. - 240 p.; 4. köt. : *Has, retroperitoneum, medence, gát.* – 1977. - 308 p.

- *Regenerarea ficatului* / T. Maros, L. Seres-Sturm. – București : Editura Academiei RSR, 1969. – 303 p.
- *Anatomia descriptivă și topografică a omului* / Maros Tibor, Lázár László, Seres Sturm Lajos. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1978. – 486 p.
- *Anatomie și fiziologie farmaceutică* : Esențial sinoptic / Seres-Sturm Lajos, Rácz L., Seres-Sturm Magda. – Tg.M. : IMF, 1990. – 126 p.
- *Általános embriológia* : Embryogenesis / Seres-Sturm Lajos, Gogolák Edit. – Mv. : OGYI, 1994. – 70 p.
- *Anatomie cervico-oro-facială* / Seres Sturm Lajos, Virgiliu Niculescu, Madusz Petru L. – Timișoara : Mirton, 1995. – 550 p.
- *Anatomia és élettan* : Gyógyszerészhallgatók részére / Seres-Sturm L., Rácz L., Seres-Sturm M. – Mv. : IMF, 1995. – 125 p.
- *Angiologie și nevrologie* / Seres Sturm L., V. Niculescu, Madusz Petru L. – Timișoara : Mirton, 1995. – 185 p.
- *Osteoartromiologie* / Seres Sturm L., V. Niculescu, Madusz Petru L. – Timișoara : Mirton, 1995. – 135 p.
- *Cervico-oro-facialis anatomia* / L. Seres-Sturm, Rácz L., Pávai Z. – TgM : UMF, 1997.
- *Anatomia membrului superior* / Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache, Bogdan Solomon. – TgM.: UMF, 1997. – 196 p.
- *Anatomia membrului inferior* / Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache, Bogdan Solomon. – TgM.: UMF, 1998. – 212 p.
- *Az alsó végtag* : leíró és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 129 p.
- *A felső végtag*: leíró és tájanatómia / Seres-Sturm Lajos, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 112 p.
- *Részletes embriológia.* Organogenesis / Seres-Sturm Lajos, Gogolák H. Edit, Pávai Zoltán. – Mv. : OGYE, 1999. – 122 p.
- *Anatomia toracelui* / Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache. – TgM.: UMF, 1999. – 226 p.

- *Embriologie generală (embriogeneză) / Ludovic Seres-Sturm, Marcel Costache. – TgM.: UMF, 1999. – 112 p.*
 - *Fractura de șold în osteoporoză. – 1999.*
 - *Anatomia și fiziologia omului / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – Pentru învățământul farmaceutic. – 184 p.*
 - *Bazele anatomice ale explorărilor renale / Seres Sturm L., Mihalache. – Sibiu : Editura Lucian Blaga, 2000. – 152 p.*
 - *Anatomia corpului și gâtului / Pávai Zoltán, Seres – Sturm Ludovic, Klara Brânzaniuc. – TgM : UMF, 2001. – Vol. 1. – 246 p.*
 - *Anatomia omului : Atlas fotografic / Branislav Vidic; Seres Sturm L., Lucian B. Solomon ed. – București : Ed. Mosby; Ed. Medicală, 2001.*
 - *Anatomia topografică și descriptivă a trunchiului : curs pentru învățământul stomatologic. – 2002.*
- Referințe:**
- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș, 1945-1967. – TgM : IMF, 1967.*
 - *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – [1995].*
 - *Tizenkét év. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.*
 - *Dicționarul specialiștilor : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.*
 - *Personalități hunedorene. Oameni de cultură, artă, știință, tehnică și sport (sec. XV-XX) : dicționar. – 2000.*
 - *Dicționar de anatomiști / M. Ionescu. – Craiova : Editura Litera, 1991.*
 - *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000. – 2000.*

(A. T.)

SERES-STURM Magda, medic; n. 10 iul. 1938, Brașov. Studii: IMF TgM (1962). Doctor în științe medicale cu teza: *Morfopatologia căilor biliare intrahepatice* (1979). Medic de circumscripție și de întreprindere în diferite localități din MS. Asist. univ.; șef de lucrări la Catedra de Anatomie și Embriologie (1968-91); conf. univ. (1992-); paralel medic specialist și șef anesteziolog la Clinica de Traumatologie (1973-); medic primar; șef de catedră la Catedra de anatomie-embriologie (2000-). Domenii de cercetare: interacțiunea între ficat și căile biliare, ciroza

experimentală, patologia osteroporozei. Publică studii în limbile română, maghiară, engleză în reviste românești și străine. Membră în Soc. Română de Anatomie; Soc. Română de Morfologie și Anatomie Patologică; Soc. Română de Anesteziologie și Terapie Intensivă.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Anatomie și fiziologie farmaceutică : Esențial sinoptic / Seres-Sturm Lajos, Rácz L., Seres-Sturm Magda. – TgM : IMF, 1990. – 126 p.*
- *Anatómia és élettan : Gyógyszerészhallgatók részére / Seres-Sturm L., Rácz L., Seres-Sturm M. – Mv. : OGYE, 1995. – 125 p.*
- *Anatomia și fiziologia omului / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán, Seres-Sturm Magda. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – Pentru învățământul farmaceutic. – 184 p.*
- *Anatomia și fiziologia omului / Seres – Sturm Magda, Pávai Zoltán, Brânzaniuc Klara. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. – Pentru învățământul farmaceutic. – 184 p.*

Referințe:

- *Generális Antal Emlékkönyv. – 1994.*
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – [1995].*
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997. – 1997.*
- *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849. – 1998.*
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998. – TgM : Mentor, 1998.*
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.*
- *Tizenkét év. – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.*

(F. M.)

SFÂRIAC, Iustin, geograf, geolog, cercetător științific; n. 2 iun. 1927, Coroisânmărtin – m. 12 sept. 1999 TgM. Studii: Lic. „Sf. Vasile” Blaj; Fac. de Geografie și Geologie Cluj. Activitate profesională: prof., Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1952-63, 1965-67); lector univ., I Ped de 3 ani TgM; cercetător științific la Baza Academiei TgM. Domenii de cercetare: colaborator la întocmirea primelor hărți fizice ale României (după 1945); autor al unor hărți cartografice: Lacul Ursu din Sovata; Lacul din Jabenita; brevet de inovator pentru aparatul de măsurat adâncimea lacurilor. Publică

lucrări științifice în culegerea de studii a institutului, în revistele *Terra* și *Buletinul Soc. de Științe Geografice*. A fost corespondent științific al Institutului de Geografie București. Hobby-uri: drumeții pe munte, viticultură, muzică (cântatul la chitară), pescuit.

Lucrări publicate:

- *Geografie* : manual pentru acs a III-a. – București : EDP, 1976.
- *Curs de meteorologie. Climatologie* : pentru uz intern. – TgM I Ped de 3 ani, 1973.
- *Geografia României* : manual pentru cls. a IV-a. – sl : sn, sa.
- *Hidrologie* : curs. – sl : sn, sa.
- *Climatologie* : curs. – sl : sn, sa.
- *Geografia fizică a României* : curs. – sl : sn, sa.
- *Geografia economică a României* : curs. – sl : sn, sa.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Liceul „Al. Papiu Ilarian” : La 75 de ani.* – 1994. – p. 75, 86.

(A. T.)

SIGMOND Dezső, economist; n. 1 aug. 1844, Bogata – m. ? Studii: la Cluj, a urmat lic. la Viena, unde își continuă studiile la politehnică. Împreună cu fratele său, a continuat conducerea fabricii de spirt, moștenite de la tatăl lor. A fost președintele camerei de comerț și industrie din Transilvania; împreună cu baronul Bánffy Ádám a inițiat desfășurerea anuală la Cluj a expoziției animalelor de prăsilă. A fost deputat în Parlamentul Ungariei (1884-1896).

Lucrări publicate:

- *A szeszmonopolium alkalmazása hazai viszonyainkhoz és az általa elérhető állampénzügyi eredmények.* – Budapest, 1887.
- *Az új szeszadótörvényhez* : Nézetek és javaslatok. – Budapest, 1888.

Referințe:

- *A magyar ipar úttörői* : Élet- és jellemrajzok. / Írta Gelléri Mór. – Budapest: Dobrowsky és Franke kiadása, 1887. – p. 12-14.

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SIGMUND József, medic; n. 19 mart. 1814, Sighișoara – m. 9 sept. 1842, Mediaș. Studii: dr. în medicină (1839). A fost medic la Mediaș.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medica exponens tractamen partus et puerperii sub decursu naturali normalique, prout in instituto obstetrico Regiae Scientiarum Universitate Hungaricae Pestiensis locum habet.* – Budae : typis Joan. Gyurián et Mart. Bagó, 1839. – 19 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SIGMUND, Karl Ludwig, medic, prof. univ., n. 27 aug. 1810, Sighișoara – m. 1 aug. 1883, Padova. Studii: gimnaziale în orașul natal și la Cluj; de medicină la Viena (1831-36) și doctorat la Pesta (1837). Din 1842 a fost medic șef chirurg, obstetrician și prof. univ. la Viena până la 70 ani (1881). A făcut călătorii de studii în Germania, Franța, Anglia, Belgia, Rusia, Italia și în America. Activitate științifică remarcabilă în diferite domenii ale medicinei (epidemiologie, balneologie); a fost membru al mai multor academii și soc. științifice. A publicat sute de articole de specialitate.

Lucrări publicate:

- *Füred's Mineralquellen und der Plattensee, für Aerzte und Badegäste nach den vorhandenen Hilfsmitteln und eigenen Untersuchungen dargestellt.* : (Dissertatio inaug. med.). – Pest : typis Lud. Landerer de Fűskut., 1837. – XIII, 112 p.
- *Gleichenberg, seine Mineralquellen und der Curort. Aertzliche Mittheilungen.* – Wien : gedr. bei J. P. Sollinger, 1840. – 52 p.

- *Das k. k. chirurgische Operations-Institut in Wien: Darstellung der Geschichte, so wie der innern Einrichtung des Institutes, und Übersicht aller darin bisher gebildeten Operateurs, der hinsichtlich derselben erflossenen Verordnungen und der Vorfälle in der chirurgischen Klinik der Wiener Hochschule während des Operations-Lehrcurses 1839-1841.* – Wien : gedr. bei A. Strauss's sel. Wittwe, 1841. – 48 p.
 - *Gleichenberg, seine Mineralquellen und der Curort. Aertzliche Mittheilungen : Mit Bemerkungen über den Gebrauch des versendeten Wassers.* – 2. Aufl. – Wien : gedr. bei C. Ueberreuter, 1846. – 86 p.
 - *Zur Pest- und Quarantainefrage: Bemerkungen mit Beziehung auf die Schrift (des Max Heine) „Beiträge zur Geschichte d. Orientalischen Pest.“* – Wien, 1848. – 32 col.
 - *Über die Aufgabe der Heilanstalt und Klinik für syphilitische Kranke in grossen Städten : Eileitender Vortrag für das Studienjahr 1849-1850.* – Wien : gedr. bei J. P. Sollinger's Wietzwe, 1849. – 8 p.
 - *Das von mir geübte Verfahren der Einreibungskur mit grauer Salbe bei der Syphilis.* – Wien : gedr. bei A. Pichler's Wietzwe und Sohn, 1856. – 16 p.
 - *Südliche klimatische Curorte, mit besonderer Rücksicht auf Venedig, Nizza, Pisa, Meran und Triest.* – Wien: gedr. bei Josef Stöckholzer v. Hirschfeld, 1857. – IV, 114, 2 p.
 - *Südliche klimatische Curorte, mit besonderer Rücksicht auf Venedig, Nizza, Pisa, Meran und Triest.* – 2. verm. Aufl. - Wien: Wilh. Braumüller, 1859. – 219 p.
 - *Das von mir geübte Verfahren der Einreibungskur mit grauer Salbe bei der Syphilis.* – 2. verm. und verb. Auflage : *Anweisung zur Einreibungskur mit grauer Salbe bei Syphilisformen. Nach eigenen Beobachtungen.* – Wien : Druck von Anton Schweiger, 1859. – VII, 46 p.
 - *Syphilisation bei syphilitischen Krankheitsformen.* – Wien : bei A. Pichlers Wittwe und Sohn, 1859. – 4 f.
 - *Übersicht der bekanntesten zu Bade- und Trinkeur-Anstalten benützten wässer Siebenbürgens : Aufnahmen, chemischen Analysen und ämtlichen Erhebungen in den Jahren 1858 und 1859.* – Wien : bei Wilh. Braumüller, 1860. – IV, 76 p.
 - *Das von mir geübte Verfahren der Einreibungskur mit grauer Salbe bei der Syphilis.* – 3. umgearb. Auflage : *Die Einreibungskur mit grauer Quecksilbersalbe bei Syphilisformen. Anleitung nach eigenen Beobachtungen.* – Wien : Wilh. Braumüller, 1866. – 92 p.
 - *Übersicht der bekanntesten zu Bade- und Trinkeur-Anstalten benützten wässer Siebenbürgens.* – 2. durchgehends umgearbeitete Auflage. – Wien : gedr. bei Jos. Stöckholzer v. Hirschfeld. Wilh. Braumüller, 1868. – VIII, 195 p.
 - *A bedörzsölési gyógmód bujakóralakoknál.* – 3. átdolgozott kiadás után magyarra fordítá Gabriely Kálmán. – Buda : nyom. Az egyetemi könyvnyomdában, 1868. – 57 p.
 - *Vényminták... tanár bécsi egyetemi kórodájából: A kórodán leggyakrabban rendelt, az előadásokon különösen jelzett vényminták, s a venericus és bujakóri betegek ápolása és kezelésénél követett rendszabályok gyűjteménye. A 3. átdolgozott, bőv. és jav. Kiadás után magyarra ford. Kövér Gábor.* – Pest : nyomt. és kiadja Heckenast Guszt., 1871. – 59 p.
- Referințe:**
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*
 - *Magyarország orvosi bibliográfiája : 1472-1899 / Győry Tibor. – Budapest, 1900.*
 - *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.*
- (F. M.)

SILVAȘ, Emil Nicolae, medic veterinar, cercetător științific principal gr. I, expert biotehnologie; n. 7 aug. 1930 TgM. Studii: Lic. „Sf. Vasile” Blaj (1940-14); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1945-49); Fac. de Medicină Veterinară. Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuțiuni la studiul tulburărilor de repro-ducție la junincile din rasa Bălțată Româneas-că* (1972). Membru

titular în AȘAS (1969). Activitate profesională: medic veterinar militar, Oradea (1954-56); medic veterinar șef de circumscripție, raion, regiune (1956-65); dir., SCZ TgM (1965-90); dir. general al Comisiei Zonei Montane din România (1990-93); cons. al Ministrului Cercetării și Tehnologiei (1994-97). Cercetări fundamentale și aplicative privind bio-

tehnologia transferului de embrion la taurine; realizarea în premieră națională a primilor viței prin transfer de embrioni (1978) și a primei bănci de embrioni din România (1980); tehnologiile de exploatare a taurinelor din rasa Bălțata

Românească – Simmental; participă la numeroase congrese, simpozioane naționale și internaționale. Autor și colaborator a peste 215 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Archive Epr. Vet. Med.* (1982); *Revista de medicină veterinară* (2000). Specializări: Franța (1966, 1980, 1983); Germania (1974, 1977, 1986); Elveția (1970, 1975, 1982). Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a II-a (1987); medalii pentru progresul medicinei veterinare (1994, 1997); Medalia ACTIM, Franța (1980). Membru în AMVR (1970); AOȘR, filiala Mureș (1980-); AOȘR (1998-). Hobby-uri: pescuit, foto.

Lucrări publicate:

- *Drumul de la vițel la vacă* : curs. – TgM : sn, 1987. – 70 p.
- *Tehnologia creșterii animalelor*. – București : Editura Spiru Haret, 1994. – 120 p.
- *Modernizarea tehnologiilor de creștere a taurinelor*. – București : EDP, 1998. – 190 p.

- în colaborare:

- *Bălțata Românească în jud. Mureș* / E. Silvaș și alții. – TgM : IP, 1973. – 30 p.
- *Congres de la race Simmental*. – 1986.
- *Tehnologia mulsului mecanic* : curs / E. Silvaș și alții. – TgM : IP, 1986. – 160 p.

- *Volum omagial SCZ TgM* (1997; TgM). – TgM, 1997.

Referințe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian” : La 75 de ani*. – 1994. *Cuvântul liber*, 10 aug. 2000, p. 3.
- *Cuvântul liber*, 4 aug. 2001, p. 12.
- *Personalități mureșene* : schițe bibliografice. – TgM : Biblioteca Jud. Mureș, 1981.

(A. T.)

SIMON Gábor, biolog; n. 27 iul. 1936, București. Studii: Școala tehnică sanitară TgM (1949-53), bacalaureat

Liceul Bolyai Farkas TgM (1961), Fac. de Științe Naturale și Agricole Cluj (1966-70), Fac. de Biologie-Geografie Cluj (1971-74). Doctor în științe biologice (1996). Felcer-asistent la Circ. Sanitar Borsec (1953-55), asistent laborator la Clinica TgM

(1959-74), biolog-șef laborator la Clinica Medicală III (1974-2001). A predat discipline de specialitate la diferite școli, licee, cursuri postliceale, UMF TgM (1970-2004). Specializări: la București, TgM, bursă la Budapesta (1990). Domenii de cercetare: fiziologie, analiza calculilor urinari. A participat la 15 conferințe și congrese științifice în țară și în Ungaria. Membru în Societatea de Labor Clinic „Marcela Zamfirescu” București (1990), EME (1991).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de urologie*. – 1989
- *Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére*. – Mv. : OGYI, 1990. – 238 p.
- *Urologie*. – București: EDP, 1990. – 172 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve*. – Budapest, [1995].

(F. M.)

SIMONIS Lajos Vilmos Gottfried, medic; n. 15 febr. 1807, Sighișoara – m. 6 dec. 1888, Sebeș (Alba). Studii: la Sighișoara; Univ.

la Viena. A fost medic practician și districtual la Sebeș.

Lucrări publicate:

• *Dissertatio inauguralis medica de delirio cum tremore, quam pro Doctoris Med. laurea... in C. R. Universitate Patavina publicae Eruditorum disquisitioni submittit.* – Patavii: typis Val. Crescinius, 1834. – 21 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SIMU, George, medic, prof. univ.; n. 26 dec. 1926, Sighișoara. Studii: Lic. „Timotei Cipariu” Dumbrăveni (1937-45); Fac. de Medicină Cluj (1945-51); specializare în anatomie patologică la IMF Cluj (1955-58). Dr. în științe medicale cu teza: *Sistemul reticulohistioliinfatic în organisme cu tumori maligne* (1970). Membru în AȘMR (1991). Activitate profesională: preparator univ.; asist. univ., IMF Cluj (1948-58); cercetător; șef laborator anatomie patologică, Institutul Oncologic Cluj (1958-78); conf. univ.; prof. univ., disciplina Morfopatologie (1978-97); prorector (1984-86); decan IMF TgM (1989-90); prof. univ, disciplina morfopatologie, Fac. de Medicină Sibiu (1992-); prof. univ., disciplina Histologie și Morfopatologie, Fac. de Medicină Oradea (1998-). Domenii de cercetare: patologia tumorilor maligne în special a limfoamelor, imunologia tumorală; infecția cu virusul imunodeficienței umane la copii; participă la reuniuni naționale și internaționale; autor și coautor a peste 200 de articole și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Oncology* (1965, 1968); *Gynecologie-Obs.* (1969); *Archives Geschwulstforsch* (1970, 1976); *Acta Morphologica Hungarica* (1972); *Annales Otto-Laryngologie* (1972); *Folia Biologica* (1972). Specializări: Franța (1970); Budapesta (1973). Distins cu premiul „Victor Babeș” al Academiei Române (1980); membru

de onoare în AOȘR (1995). „Evidențiat în Munca Sanitară” (1975). Membru în Soc. Română de Morfologie (1958); Comisia Națională de Imunologie (1971-); Soc. Română de Biologie și Patologie Celulară (1982-); Soc. de Patologie Comparată (1984); membru fondator în Soc. Internațională de Biologie Celulară, Paris (1986-); Asoc. Internațională a Patologilor Orali, Londra (1994-). Hobby-uri: studiul istoriei.

Lucrări publicate:

- *Patologia colului uterin.* – TgM, 1969.
- *Imunitate și cancer.* – București : Editura Medicală, 1978.
- *Curs de morfologie.* – Vol. 1. – *Morfopatologie generală.* – TgM : IMF, 1979. – 312 p.
- *Imunitate și cancer.* – București : Editura Medicală, 1978. – 295 p.

- în colaborare:

- *Cancerul colului uterin.* – 1972.
- *Diagnosticul citologic și histologic al adenopatiilor* / I. Macavei, G. Simu. – Cluj : Dacia, 1977.
- *Dicționarul sănătății.* – 1979.
- *Îndreptar de lucrări practice de morfoopatologie microscopică.* – 1981.
- *Tehnica necropsiei anatomopatologice.* – 1981.
- *Tratat de patologie chirurgicală* / Vol. 1. : *Semiologie și propedeutică chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. Eugen Proca. – București : Editura Medicală, 1989. – 860 p.
- *Chirurgia parotidei tumorale* / V. Popescu, G. Simu. – Cluj-Napoca : Sincron, 1996.
- *Limfoame maligne* / G. Oltean, G. Simu. – TgM : Veritas, 1997. – 338 p.
- *Probleme ale chirurgiei reconstructive pe țesuturi iradiate* / V. Popescu, G. Simu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1997.
- *Curs de anatomie patologică* / George Simu, Anca Sin. – Ed. A 2-a. – TgM: UMF, 1996. – 2 vol. – Vol. 1. : *Anatomie patologică generală* / În colaborare cu Imre Egyed-Zsigmond, Elena Pușcașiu, Mihai Turcu. – 250 p.; Vol. 2.: *Anatomia patologică specială.* – 2000. – 286 p.
- *Anatomie patologică generală.* – 2002.

Referințe:

- *Istoria Științelor în România.* – 1975.
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who's Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *Who's who.* – Cluj-Napoca, 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

SIMU, Lia – Maria, medic; n. 23 ian. 1968, TgM. Studii: Col. Național „Unirea” TgM (-1986); UMF TgM, Fac. de Medicină Generală (-1994). Dr. în științe medicale cu teza: *Patologia feței cu infecțiile de focar* (2001). Activitate profesională: asist. univ, disciplina Dermatologie-Venerologie, UMF TgM; medic specialist dermatolog, Clinica de Dermatologie TgM. Domenii de cercetare: dermatologia, venerologia; autor și coautor a peste 50 de comunicări și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Dermatologie-Venerologie* (1999-02); *Revista de Medicină și Farmacie* (1997, 1999-00). Specializări: Franța (1999). Hobby-uri: literatura.

Lucrări publicate:

- *Patologia feței cu infecțiile de focar.* – TgM : Casa de Editură Mureș, 2002.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 14, nr. 80, 24 apr. 2002, p. 1.

(A. T.)

SIN, Ileana Anca, medic, prof. univ.; n. 29 aug. 1955, Cluj. Studii: Șc. Gen. Dumbrăveni (SB) (1964-70); Lic. de Cultură Generală Dumbrăveni (1970-74); IMF TgM, Fac. de Medicină (1974-80).

Dr. în științe medicale cu teza: *Studiul transplantului hepatic, noțiuni generale și metode moderne de investigație* (1995).

Activitate profesională: asist. univ. (1991); medic Spitalul Clinic Jud. Mureș (1992); șef de lucrări, catedra de anatomie patologică; conf. univ., catedra de biologie celulară și moleculară (2000); prof.

univ. (2002), UMF TgM; membru în Cons. Prof. și în Senatul UMF (2000). Domenii de cercetare: transplantul hepatic și cardiopatologie tumorală pulmonară, digestivă, ginecologică; participă la 220 congrese, conferințe și simpozioane naționale și internaționale; publică lucrări în reviste de specialitate: *Assises d' Anatomie Pathologique* - Nice (1995); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1997-03); *Documenta Haematologica* (2001-04); *Chest (The Cardiopulmonary and Critical Care Journal)* (2002-03); *Journal of Thoracic Surgery* (2002); *Revista Română de Hepatologie* (2002-03); *Sibiul Medical* (2003). Specializări: România (1983-86); Franța (1993, 1995-96, 2000); Canada (2004); San Diego (2002); Belgia (2001). Membră în Fellow of the American College of Chest Physicians (2002); preș., filiala Mureș a Soc. Române de Biologie Celulară și Moleculară (2002); Academia Internațională de Patologie (1994); Soc. Română de Biologie Celulară (1997); Soc. Internațională de Citologie (1997); Soc. Națională de Hematologie (2000); Soc. Internațională Francofonă de Educație Medicală (2003); Clubul Rotary. Cetatea Medievală TgM (2002). Hobby-uri: pictură, literatură.

Lucrări publicate:

- *Curs de anatomie patologică generală.* – Vol. 1. – TgM : UMF, 1996.
- *Mic tratat de patologie maxilo-facială* : îndreptar de diagnostic. – TgM : Veritas, 1998.
- *Hepatita cronică C. Tehnici moderne de studiu a leziunilor biliare.* – TgM : Cezara, 1999.
- *Fiziologie și patologie în organele limfoide.* – TgM : Veritas, 2003.

- în colaborare:

- *Acut și cronic în infecțiile hepatitice.* – 2001.
- *Biologie celulară și moleculară* : curs pentru uzul studenților, Fac. de Stomatologie / S. Andreicuț, Anca Sin, Daniela Borda. – TgM : UMF, 1999. – 165 p.

Referințe:

- *Județul Mureș în cărți=Maros megye a könyvekben*, 1990-1999. – TgM, 2002.

(A. T.)

SIPOS Emese, farmacist; n. 24 ian. 1966, TgM. Studii: Școala Generală nr. 12 TgM (1972-80); Lic.

„Unirea”, cl. de chimie-biologie (1980-84); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1984-89). Dr. în farmacie, specialitatea Tehnologie farmaceutică cu teza *Formularea și*

evaluarea acțiunii unor geluri cutanate cu diclofenac (2001). Farmacist stagiar la Oficiul Farmaceutic Cluj-Napoca (1989-90); farmacist la Spitalul Municipal Sighișoara (1990-92); Farmacia Herba SRL TgM (1992-95); asist. univ. titular prin concurs; doctorand (1995-2001); șef lucrări (1998-2004); conf. univ. titular (2004-) la UMF TgM, disciplina Tehnologie farmaceutică. Domenii de cercetare: hidrogeluri pe bază de polimeri carboxivinilici, formularea unor comprimate retard, complecși de incluziune cu ciclodextrine. A publicat cca. 30 studii și articole în reviste de specialitate: *Orvostudományi Értesítő* (1995-03); *Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1997-98, 2003); *Farmacia* (2000, 2003-04); *Acta Phytoterapica Romanica* (2002); 26 lucrări comunicate la manifestări științifice din țară și străinătate și publicate în volume de rezumate și 7 lucrări comunicate la manifestări științifice. Specializări: Universitatea „Sемmelweis” din Budapesta, Fac. de Farmacie (1996); Univ. „Szent-Györgyi Albert” din Seghedin, Institutul de Farmacie (1999-2000, 2003). Membră în Soc. de Științe Farmaceutice din România (1995); EME (1995); Magyar Egészségügyi Társaság (2000). Hobby-uri: excursii, lectură, studiul istoriei.

Lucrări publicate:

- *Kozmetológia*. – Mv. : OGYE, 1998. – 100 p.
- *Bevezetés a gyógyszertechnológiába*. – Mv. : OGYE, 1998. – 87 p.
- *Formularea și evaluarea acțiunii unor geluri cutanate cu diclofenac* : Teză de doctorat. – TgM, 2001.

- *Gyógyszertechnológia*. – Mv. : OGYE, 2003. – 1. köt. – 165 p.

- în colaborare:

- *Tehnologie farmaceutică pentru asistenți de farmacie* / Sipos Emese, Ciurba Adriana. – TgM : Editura University Press, 2003. – 390 p.
- *Curs de tehnologie farmaceutică* / Adriana Ciurba, Sipos Emese. – TgM : UMF, 2003. – Vol. 1.: *Soluții medicamentoase*. – 50 p.

Referințe:

- *Magyar kutatók külföldön*. – 1998
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F.M.)

SIRETEANU CUCUI, Bucura Liana,

medic; n. 21 ian. 1944, Câmpulung Moldovenesc – m. 15 aug. 2003 TgM. Studii: Lic. „Petru Maior” Reghin (-1961); IMF TgM (1962-68). Dr. în științe medicale cu teza: *Contribuții la studiul ecografic al afecțiunilor globului ocular și ale orbitei* (1992). Activitate profesională: medic, Circumscripția Sanitară Sâncel de pe lângă Spitalul Teritorial Blaj (AB) (1968-70); medic, Circumscripția Sanitară Voivodeni de pe lângă Spitalul Teritorial Reghin (1970-71); medic secundar Săveni (BT) (1971); medic secundar la Clinica de Oftalmologie TgM (1971-73); curs de specializare în oftalmologie la București, Clinica de Oftalmologie (1973-74); asist. univ. (1974-91); șef de lucrări și medic primar (1991-94); conf. univ., UMF TgM (1994); șef la disciplina și Clinica de Oftalmologie (1991-). Domenii de cercetare: acordarea primului ajutor în cazuri de traumatisme oculare, patologie oftalmologică; a elaborat și publicat peste 15 lucrări științifice în reviste de specialitate: *Spitalul* (1969); *Oftalmologia* (1974, 1976, 1978, 1980, 1982, 1994, 1997); *Revista Medicală* (1976); *Timișoara medicală* (1980); *Jurnalul Român de Medicină de Urgență și Catastrofă* (1993); a făcut parte din col. redacțional al revistei *Oftalmologia*. Specializări: București (1974); Italia (1990-91). Membră în Soc. Română de Oftalmologie; Soc. Europeană de Glaucom –

Amsterdam; Soc. Franceză de Oftalmologie; Soc. Orbis International – New York; membru fondator, Soc. Română de Implantologie și Chirurgie Refractivă; membru fondator, Soc. Română de Ultrasonografie Oculară. Hobby-uri: literatură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de oftalmologie* / Fodor F., Liana Sireteanu. – TgM : Litografia IMF, 1978.
- *Oftalmologie* / Fodor F., Liana Sireteanu. – București : EDP, 1981. – 204 p.
- *Oftalmologie*. – 1991.
- *Tratat de oftalmologie*. – 1997.
- *Atlas de ecografie oculară* / Liana Sireteanu, Corina Tudor, Anda Sireteanu. – TgM : Tipomur, 1998.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 10, nr. 230, 24 nov. 1998, p. 4.

(A. T.)

SOCACIU, Teodor, ing. mecanic, prof. univ.; n. 3 febr. 1950, Sf. Gheorghe (CV). Studii: Șc. Gen. nr. 8 TgM (-1965); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1965-69); Univ. din Brașov, Fac. TCM (1969-71); UT Cluj-Napoca, Fac. de Mecanică, specializarea TCM (1971-74). Dr. cu teza: *Cercetări teoretice și experimentale asupra extrudării la rece a aliajelor neferoase și oțelurilor utilizând frecarea ca forță activă* (1996). Activitate profesională: ing. stagiar (1974-77); ing. șef, CTC, Întreprinderea Metalotehnica TgM (1977-78); asist. univ. IIS TgM (1978-83); șef de lucrări IIS, ulterior UPM TgM (1983-97); conf. univ. (1997-99); prof. univ., UPM TgM (1999-). Cercetări în domeniul extrudării la rece a utilajelor neferoase și oțelurilor utilizând frecarea ca forță activă; susține peste 100 de lucrări științifice, majoritatea publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Buletinul Științific al UT TgM* (1991-95); *Buletinul Științific al UT Baia Mare* (1993); *Analele Univ. din Oradea. Secțiunea TCM* (1994, 1998); *Journal of Plastic Deformation* (1995, 1997); *Buletinul Științific al UPM TgM* (1996-00); *Buletinul Științific al „Aurel Vlaicu”*

Arad (1997); *Buletinul Științific al UP Timișoara* (1997); *Buletinul IP Iași* (1998); este autor și coautor a 2 invenții, 13 contracte de cercetare. Specializări: Spania (1999); Franța (2000). Membru AGIR (1998). Hobby-uri: sport, drumeții.

Lucrări publicate:

- *Tehnologia presării la rece* : îndrumar pentru lucrări practice. – TgM : IIS, 1989. – 67 p.
- *Tehnologia presării la rece* : curs. – TgM : UPM, 1996. – 315 p.
- *Tehnologia presării la rece* : îndrumar pentru lucrări practice. – TgM : UPM, 1996. – 134 p.
- *Tehnologia presării la rece*. – TgM : UPM, 1997. – 313 p.
- *Extrudarea inversă a metalelor la rece*. – TgM : UPM, 1998. – 185 p.

- în colaborare:

- *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1982. – 226 p.
- *Tehnologia materialelor. Îndrumător pentru lucrări de laborator* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1983. – 280 p.
- *Culegere selectivă de extrase din standarde de materiale feroase* / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : IIS, 1986. – 116 p.
- *Studiul materialelor: Îndrumar pentru lucrări practice* / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1996. – 102 p.
- *Utilaje și echipamente de producție* / D. Șoaita, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 250 p.
- *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / D. Șoaita, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 98 p.
- *Studiul materialelor* / T. Socaciu, A. Moisoiu, G. Strnad. – TgM : UPM, 1999. – 178 p.
- *Tratamente termice* : curs / T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 140 p.
- *Tratamente termice* : îndrumar de laborator / T. Socaciu, A. Moisoiu. – TgM : UPM, 1999. – 76 p.
- *Tehnologia materialelor* : curs / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 350 p.

• *Tehnologia materialelor* : îndrumar / A. Moisoiu, T. Socaciu. – TgM : UPM, 2000. – 240 p.

• *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaită. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2000. – 82 p.

• *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaită. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2003. – 132 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

SOMEȘAN, Eugenia, prof. de matematică; n. 18 sept. 1951, Baci (CJ). Studii: Șc. Gen. Suceag, com. Baci (CJ); Lic. Teoretic nr. 14 Cluj-Napoca; UBB Cluj-Napoca, Fac. de Matematică-Mecanică. Activitate profesională: prof. de matematică gr. I; dir., Lic. Pedagogic „Mihai Eminescu” TgM. Membră în Soc. de Științe Matematice (1974-).

Hobby-uri: lectură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndrumător metodic – în sprijinul predării-învățării noțiunilor de geometrie la clasele I-IV* / E. Someșan, I. Năsăudean. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1997. – 147 p.

• *Matematică. Manual preparator.* – 2002.

Referințe:

• *Who's Who în România.* – 2002.

(A. T.)

SOMEȘAN, Laurian, geograf, prof. univ.; n. 10 apr. 1901 Monor – m. 6 febr. 1986 Brașov. Studii: Gimnaziul Civil din Bistrița (1914-18); Lic. Militar Iași (1919-20); Lic. Militar TgM (1920-22); Școala Militară de Ofițeri (1922-23); bacalaureat la Lic. „Gh. Barițiu” din Cluj

(1924); Univ. „Regele Ferdinand I” Cluj, Fac. de Științe (1924-28). Dr. în geografie cu dizertația: *Morfologia și viața umană a Munților Călimani* (1934). Membru în Academia de Științe (for desființat în 1948). Activitate profesională: pedagog la Gimnaziul „Dr. C. Angelescu” din Cluj (1924-26); preparator, Institutul de Geografie al Univ. „Regele Ferdinand I” Cluj (în timpul studenției); asist. univ. (1929-34); șef de lucrări (1934-42), Fac. de Științe a Univ. „Regele Ferdinand I” Cluj; prof. univ. (1941-49), Academia de Înalte Studii Comerciale și Industriale Cluj-Brașov (desființată în 1949); este totodată ultimul rector al acestei instituții, înainte de reforma învățământului din 1948; dir. de secție la Institutul de Cercetări Geografice al Academiei (1946-50); activitatea didactică este întreruptă în anii 1952-54 prin detenție politică, fiind trimis în colonia Midia de la Canal; conf. univ., Institutul de Silvicultură Brașov (1955-57); expert geotehnician la Dir. de Sistemare, Arhitectură și Proiectarea Construcțiilor Brașov (1957-65); prof., Institutul de Geografie Suceava (1966-71). Domenii de cercetare: geomorfologie, geografie umană, geopolitică, economică. Publică studii și articole în reviste de specialitate: *Societatea de mâine* (1932-33); *Buletinul Soc. Regale Române de Geografie* (1933); *Revue de Transylvanie* (1935-39); *Lucrările Institutului de Geografie al Univ. din Cluj* (1936, 1947); *Revista Geografică Română* (1938, 1942); *Südostdeutsche Forschungen* (1939); *Studii e Documenti Romeni* (1940); *Analele Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale*, Cluj-Brașov (1941, 1944-46); *Transilvania* (1941). Specializare la Univ. Humboldt Berlin și Univ. din München (1938-39). Distins cu „Medalia Muncii” (1970). Membru în Soc. Regală Română de Geografie. Hobby: pictură.

Lucrări publicate:

• *Urme glaciare în Munții Călimani.* – 1932.

• *Viața pastorală în Munții Călimani.* – București : sn, 1934.

• *Viața umană în regiunea Munților Călimani.* – Cluj : Tipografia „Cartea Românească”, 1936. – 64 p.

- *Depresiunea Luncii Bradului.* – Cluj : Tipografia Cartea Românească, 1938.
- *La Transylvanie / Laurian Someșan și alții.* – Cluj : Institutul de Istorie Națională, 1938.
- *Die Theissebene eine natürliche Grenze zwischen Rumänen und Magyaren : Geographische und geopolitische Studie.* – Sibiu-Hermannstadt : Druck von Krafft & Drotleff, 1939. – 107 p.
- *Le peuplement de la plaine de la Tisa et ses facteurs géographiques.* – Bucarest : Imprimeria Națională, 1939. – 33 p.
- *Așezarea și hotarele spațiului transilvan.* – 1940.
- *Răspândirea geografică a românilor carpațici.* – 1941.
- *Vechimea și evoluția agriculturii românești în Transilvania.* – Brașov : Institutul de Arte Grafice „Astra”, 1941. – 50 p.
- *Alter und Entwicklung der rumänischen Landwirtschaft in Siebenbürgen.* – Bukarest, 1941. – 106 p.
- *L' origine dell' agricultura romena in Transilvania e la sua evoluzione.* – București : Dacia, 1943.
- *Rolul factorilor geografici în așezarea și în viața economică a satelor din Depresiunea Sibiului.* – București : Tipografia „Universul”, 1943. – 19 p.
- *Considerații geomorfologice asupra Munților Călimani.* – Cluj : Cartea Românească, 1948.
- *Relațiile între climă și condițiile impuse de relief în Țara Bârsei.* – 1957.
- *Geografie economică generală.* – 1968.
- *Aspecte geografice în cultura materială carpațică.* – Suceava : sn, 1971.
- *Curs de geografie economică regională.* – Suceava : I Ped, 1971.

Referințe:

- *Geografi români. Dicționar / I. Gîju.* – 1997. – p. 130-131.

(A. T.)

SOOS Márton, semna și ca **Sós**, medic; originar din TgM. Studii: de medicină la Pesta. În timpul studenției (-1791) s-a născut interesul său pentru teatru; a scris și piese de teatru. A

fost medic practician la Dej (CJ) și medic șef al jud. Belső-Szolnok.

Lucrări publicate:

- *Magyar Pénélopé, avagy az állhatatos szeretet példája: Vig játék öt felvonásokban.* – Pest, 1791.
- *A megszorított ártatlanság: Avagy az ártatlan Etelka méltatlan szenvedése: Szomorújáték öt felvonásban.* – Pest, 1792. = = A magyar játék-szín. – 2. köt. – Pesten, 1793.
- *Természeti és polgári közönséges geográfia, az újjabb természeti tapasztalásokhoz és a polgári leg-újjabb esett változásához intézve 3 darab.* – Kolosvár, 1803.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 14 köt. – 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908.

(F. M.)

SOÓS Pál, chimist, prof. univ.; n. 9 mart. 1920 – m. 20 iun. 1996, TgM. Studii: școala medie; bacalaureat la Col. Ref. TgM (1939). Studiile superioare la Univ. „Ferdinand I” la Cluj și la Univ. „Ferenc József” Cluj. A obținut titlul de dr. în științe chimice (1944). Preparator la aceeași univ. (1942-44). Prof. de lic. la Col. Ref. TgM (1944-48); asist. univ. la Catedra de Biochimie medicală (1948-49); șeful Laboratorului Institutului de Sănătate Publică (1949-53); șef de

lucrări; conf. univ. (1953-72); prof. univ. (1972-85); șef de catedră la Catedra Chimie Analitică, până la pensionare (1967-85). Domenii de cercetare: elaborarea metodelor noi de analiză și prepararea unor substanțe chimice din materii prime indigene.

Lucrări publicate:

- *Chimie analitică calitativă* : curs. – TgM, 1977. – 268 p.
- *Minőségi analitikai kémia.* – Mv. : OGYI, 1980. – 268 p.

• *Mennyiségi analitikai kémia* : Tömeg szerinti, térfogatos, fizikai és fizikai-kémiai analizisek. – Mv. : OGYI, 1981. – 366 p.

- în colaborare:

• *Szemelvények Nyúlas Ferenc műveiből* / Spielmann József, Soós Pál. – Bukarest: Akadémiai Könyvkiadó, 1955. – 336 p.

• *Bevezetés a kémiai analízisbe* / Soós Pál, Blazsek. A, Liviu Vârf. – Mv. : OGYI, 1955-1958. – 1. rész. – 1955. – 492 p.; 2. rész. – 1958. – 358 p.

• *Gușa endemică* / Redactor Ștefan Milcu. – București : Editura Academiei RPR, 1957. – Vol. – 1. – 679 p.

• *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8 - a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998*. – TgM : Mentor, 1998.

• *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

SPIELMANN József, medic, prof. univ.; n. 9 mai 1917, Răzoare – m. 28 aug. 1986, TgM. Studii: absolvent al Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1934); Univ. Cluj, Fac. de

Medicină (1943).

Preparator la catedra de istoria medicinei în cadrul Univ. Cluj (1943-44); a fost în lagăr de muncă (1944); colaboratorul prof. Valeriu Bologa la Cluj (1945-50). A fost dr. doc., medic primar, prof.

univ. emerit, șeful Catedrei de Istoria Medicinei și Farmaciei la IMF TgM, până la moarte. (1950-78). Domenii de cercetare: istoria medicinei din Transilvania, a studiat legăturile istorice dintre științele naturii și științele umaniste. A publicat peste 120 de studii de specialitate apărute în revistele din țară și de peste hotare. A participat la mai multe congrese

internaționale de istoria medicinei și farmaciei la Varșovia (1956), Berlin (1966), Atena (1968). A fost membru în Academia Română; Soc. Română de Istoria Medicinei. A primit mai multe distincții de stat și științifice din România și Ungaria.

Lucrări publicate:

• *Orvostörténelem*. – Mv. : OGYI, 1955. – 122 p.

• *A hazai orvostudomány történetéből*. – Bukarest, 1957.

• *Az orvostudomány története*. – Mv. : OGYI, 1960. – 1. rész : *Általános orvostörténelem*. – 345 p.

• *De la medicina empirică la medicina științifică*. – București, 1961. – 75 p.

• *Másoknak világitva* : Mátyus István életregénye. – Bukarest : Ifjúsági Könyvkiadó, 1969. – 228 p.

• *A közjó szolgálatában* : Művelődéstörténeti tanulmányok. – Bukarest : Kriterion, 1976. – 350 p.

• *Az orvostudomány története*. – Mv. : OGYI, 1979-1980. – 223 p.

• *Restituiri istorico-medice* : Studii de istoria științei și culturii. – București : Kriterion, 1980. – 485 p.

• *Betegség. Orvoslás. Társadalom* : Az orvosi szociológia vázolata. – Bukarest : Kriterion, 1984. – 222 p.

- în colaborare:

• *Szemelvények Nyúlas Ferenc műveiből* / Spielmann József, Soós Pál. – Bukarest : Akadémiai Könyvkiadó, 1955. – 336 p.

• *Lechner Károly* / Balázs Sándor, Spielmann József. – Bukarest : Akadémiai Könyvkiadó, 1956. – 286 p.

• *A hazai orvostudomány történetéből*. – București : Editura Medicală, 1957. – 164 p.

• *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica*. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.

• *Istoria medicinei*. – București, 1963.

• *Istoria medicinei universale*. – București : Editura Medicală, 1970. – 802 p.

• *Egészségügy és politika* / Babeș Victor; Válogatott írások Spielmann József

gondozásában; Fordította Imreh Piroska, Spielmann József. – Bukarest : Kriterion, 1977. – 264 p.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest : Kriterion, 1981- . - 1. köt.: A-F. – 1981. – 651 p.; 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.

• *Orvoslás a XX. század végén.* – Kolozsvár-Napoca: Korunk, 1983. – 88 p.

Referințe:

- *Liceul Al. Papiu Ilarian la 75 de ani.* – TgM, 1994.
- *Magyar életrajzi lexikon (1978-1991).* – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai / Péter H. Mária.* – Kolozsvár, 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon.* - Budapest, 2001- . - 5. köt. : P-S. – 2004

(F. M.)

STAN, Ana, medic, prof. univ.; n. 16 oct. 1938, Cluj. Studii: gimnaziul în com. Panteicu (CJ) (1948-51); Școala Medie nr. 2 Cluj (1951-54); IMF Cluj, Fac. de Medicină Generală (1954-60). Dr. în medicină cu teza: *Aspecte ale metabolismului eritrocitelor în hemopatii și stări clinice cu hipoxie* (1980). Activitate profesională: intern preclinic, IMF Cluj (1960-63); medic stagiar, Spitalul Câmpeni (AB) (1963-65); medic, Spitalul Clinic Jud. TgM; medic secundar (1963-68); medic specialist laborator (1968-80); medic primar (1980-); prof. asociat UMF TgM. A participat la numeroase sesiuni, congrese în țară și străinătate; a publicat 109 lucrări științifice în reviste de specialitate: *Revista Morfologică* (1962); *Revista Medicală TgM* (1990); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1996, 1999); *Documenta Haematologica. Seria nouă* (1998-01); *Laborator Clinic. Tehnica Medicală* (1999-02). Specializări: în țară (1968, 1970, 1986, 1988, 1992); SUA (2001). Membră în USSM (1960-91); Soc. Română de Hematologie (1975-); Soc. Română de Laborator Clinic (1973-00); Soc. Română de Medicină de Laborator (2001-

); Soc. Română de Biologie Moleculară (1982-90).

Lucrări publicate:

• *Hemoglobina și metabolismul eritrocitar.* – TgM : Tipomur, 1998. – 283 p.

• *Hematologie. Laborator. Citologie.* – București : Editura Medicală, 2004. – 606 p.

- în colaborare:

• *Curs de patologie medicală.* – Vol. 2. – Boli digestive și bolile hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Ducea și conf. dr. Rona Ladislau. – TgM : UMF, 1983.

• *Curs de patologie medicală.* – Vol. 3. – Bolile hematologice / Sub redacția prof. dr. Corneliu Ducea și prof. dr. Oltean Galaftion. – TgM : UMF, 1994.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

STANCIU, Grigore, medic radiolog, imagistică și medicină nucleară; n. 23 iun. 1930, Fișer (BV). Studii: primare la Fișer (1936-41); lic. la Sighișoara (1941-48); Fac. de Medicină Cluj (1948-54). Dr. în științe medicale cu teza:

Cancerul primar de bont gastric după rezecțiile pentru ulcer benign (1970). Membru titular în AOȘR. Activitate profesională: medic de circumscripție Rodna (BN) (1954-58); medic secundar Iași (1959-60); medic

specialist radiolog Ineu-Arad (1961-63); asist. univ. (1963); șef de lucrări; conf. univ.; prof. univ., UMF TgM (-2000); șeful Clinicii de Radiologie (1978-00). Domenii de cercetare: radiologie și medicină nucleară; participă la numeroase congrese, conferințe și simpozioane naționale și internaționale; autor și coautor a peste 100 de articole și lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate sau în presa locală: *24 Ore mureșene; Aurora; Cuvântul liber; Făclia; Jurnal de Radiologie - Paris; Medicina preventivă -*

Madrid; Muncitorul sanitar; Revista de Chirurgie; Revista de Oncologie - București; Revista de Osteologie - Helsinborg; Revista de Radiologie - București; Revista de Radiologie - Budapesta; Revista Medicală TgM; Revista Medico-Chirurgicală - Iași; Steaua Roșie; Târnava. Specializări: Iași (1959-60); București (1988); Paris, ca bursier OMS (1972, 1980). Distins cu „Diploma de Merit de Ziua Presei Române” (1963); „Diploma de Merit” acordată de către MÎ (1980); este ales membru de onoare în Soc. de Radiologie din România (1995, 1998); „Omul anului 2002”, ales de ABI; „Diploma de Excelență” a Col. Medicilor (2002); „Diplomă de Excelență” a Cons. UMF TgM (2002). Membru în Soc. Română de Radiologie (1961-); membru titular al Soc. Franceze de Radiologie (1983); Uniunea Internațională contra Cancerului (1986). Hobby-uri: amator de sport, de înot.

Lucrări publicate:

- 101 întrebări și răspunsuri despre cancer. – TgM : Casa de educație sanitară, 1964.
- Radiologie medicală : curs. – TgM : UMF, 1976, 1978, 1999.
- Curs de radiologie clinică. – TgM, 1978. – 305 p.
- Noțiuni de bază din Röntgen. Diagnostic și imagistică. – TgM : Ardealul, 2001.

- în colaborare:

- Biofizică (fizică medicală umanistă). – sa.
- Trepied de anatomie (descriptivă, topografică și radiologică). – sa.
- Inima patologică și tratament chirurgical. – 1976.
- Anatomie radiologică și tehnică radiografică. – 1999.
- Radiodiagnostic clinic / Grigore Stanciu, László József. – TgM : Ardealul, 1999. – 182 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

STEIMETZ József medic; n. 1925 – m. 2002. Studii de medicină la IMF TgM (1950). A fost preparator, asist. univ., șef de lucrări, (1950-68), conf. univ., șef de catedră (1968-71) la Catedra de Sănătate Publică a IMF TgM. A

predat microbiologia la Fac. de Farmacie. Conducător de doctorate (1970-). A emigrat în Israel (1978).

Lucrări publicate :

- Lucrări paractice de igienă. – TgM : IMF, 1951. – 142 p.
- Közegészségtani gyakorlatok. – Mv. : OGYI, 1951. – 142 p.
- Lucrări paractice de igienă. – TgM: IMF, 1959. – 206 p.
- Igiena generală și comunală. – TgM : IMF, 1976. – 231 p.
- Az alkalmazkodás határa . – Bukarest : Kriterion, 1976. – 216 p.

- în colaborare:

- Közegészségtani vizsgáló eljárások / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila. – Mv. : OGYI, 1956. – 1. rész : Levegő. Talaj. Víz / Steinmetz J., Rott Lajos. – 123 p.; 2. rész: Élelmiszer / Steinmetz József, László Attila. – 82 p.
- Általános és település-közegészségtan / Horváth Miklós, Steinmetz József, Bedő Károly. – Mv. : OGYI, 1957. – 289 p.
- Közegészségtani vizsgáló eljárások / Steinmetz József, Rott Lajos, László Attila. – 2., bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 206 p.
- Igiena generală și comunală. – București : Editura Medicală, 1962. – 563 p.
- Általános és településegészségtan / Horváth M., Steinmetz J, Bedő C. – Mv. :OGYI, 1972.

Referințe:

- Tett 2. sz., 1977.
- A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve. – [1995].
- Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

STERNHEIM, Karl, medic, n. 5 aug. 1818, Sighișoara (sau Sibiu) – m. 24 ian. 1850, București. Studii: univ. de medicină la Viena (1846). A fost medic obstetrician, chirurg în Sighișoara.

Lucrări publicate:

- Übersicht der Flora Siebenbürgens, den neuesten Forschungen gemäss nach Prof. Endlichers genera plantarum in naturliche

Familien geordnet: Dissertatio inaug. – Wien : gedruckt bei Karl Ueberreuter, 1846. – 30 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliográfiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

STOICA, Ion Aurel, ing., om politic; n. 6 mai 1943, Șăulia de Câmpie – m. 5 mai 1994, București. Studii: Fac. de Mecanică, Cluj, șef de promoție (1966). Dr. în mecanisme și tribologie. Activitate didactică în cadrul IP Cluj, parcurgând toate treptele ierarhice până la gradul de prof. univ.; activist al fostului Comitet Jud. al PCR Cluj; după 1989, membru fondator al FSN; vicepreș. și teoretician al PD (FSN); ministru al construcțiilor de mașini în guvernul Roman și ministru secretar de stat responsabil cu calitatea vieții și protecția socială în guvernul rezultat după alegerile din 20 mai 1990; liderul grupului PD din Senat. Domenii de cercetare: mecanisme și tribologia; publică peste 60 de lucrări științifice în reviste de specialitate; autor a peste 300 de eseuri pe teme de filozofie și filozofia științei; autor a 12 cărți din domeniu. Membru în AOȘR.

Lucrări publicate:

- *Interferența roșilor dințate*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1977. – 176 p.

- în colaborare:

- *Introducere în teoria mecanismelor* / Ion Aurel Stoica, Viorel Handra-Luca. – Vol. 1. – Cluj-Napoca : Dacia, 1982. – 432 p; Vol. 2. – *Studiul dinamic al mecanismelor și mașinilor*. – 1983.
- *Șeveruirea roșilor dințate* / Ion Aurel Stoica, Gh. Cimoca, Mariana Stoica. – Cluj-Napoca : Dacia, 1987. – 255 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 6, nr. 90, 10 mai 1994, p. 2. (necrolog)

- *Personalități publice-politice 1995-1996* : Dicționar. – 1996. – p. 429-430.

- *Clujeni ai secolului 200. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 302.

(A. T.)

STOLNICU, Simona, medic; n. 8 mai 1967, Iași. Studii: Lic. „Costache Negruzzi”; Lic. „Mihai Eminescu” Iași (1985); IMF Iași,

Fac. de Medicină Generală (1985-91). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la studiul histomorfologic al malformațiilor melanice ale globului ocular* (2001). Activitate profesională: medic stagiar la Clinica de Endocrinologie și Clinica de Obstetrică-Ginecologie „Elena

Doamna”, Iași (-1992); medic de medicină generală, Dispensarul com. Lespezi (IS) (1993); preparator univ. (1993-98); asist. univ. (1998-04); șef de lucrări, Catedra de Morfopatologie, UMF TgM (2004-); medic specialist (1997-02); medic primar anatomie patologică (2002-). Domenii de cercetare: patologia glandei mamare; patologia ginecologică; patologie oftalmologică; patologie orală; a elaborat 180 de lucrări științifice prezentate la diferite congrese naționale și internaționale, publicate în volume și reviste de specialitate: *Revista Medico-Chirurgicală* (1992, 2002); *Revista de Medicină și Farmacie* (1996, 2001); *Jurnalul Român de Patologie* (1998-02); *Archives of the Balkan Medical Union* (2000-02); *Journal of Medicine and Biochemistry* (2000); *Oftalmologia* (2000-01); *Histopathology* (2002); *Obstetrica și Ginecologia* (2002); *Pathologica* (2002); *Orvostudományi Értesítő* (2003). Specializări: România (1993-94, 1996, 1998-99, 2001); Stockholm (1999); Berlin (2001); Amsterdam (2002); Ljubliana (2003). Distinsă cu premiul „Davies Ascana” și bursă în Italia; mențiune și premiul II pentru 3 lucrări științifice. Membru în Soc. Națională de Morfologie Normală și Patologică (1994); Academia Internațională de Patologie (1997); Soc. Europeană de Patologie (2000); Soc. Română de Ginecologie

Oncologică (2001); Working Group-ul European de Patologie Mamară (2001); Working Group-ul European de Patologie Digestivă (2001). Hobby-uri: călătorii, muzică, literatură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Az artéria temporális strukturális elváltozásai dyslipoproteinemiákban* / Albert Ildikó, Fodor Ferenc, S. Stolnicu. – Kolozsvár: EME, 1998.
- *Compendiu de patologie mamară*. – 2000.
- *Atlas color de histopatologie* / S. Stolnicu, D. Rădulescu, S. Mocan. – Iași : Polirom, 2001. – 500 p.
- *Patologia colului și a corpului uterin*. – 2003.

Referințe:

- *Tizenkét év*. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

STRÎMBU, Adela, farmacist; n. 10 oct. 1966 Toplița (HR). Studii: Lic. Industrial nr. 2, profil matematică-fizică, Toplița (1981-85); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1985-90). Activitate profesională: farmacist stagiar, Farmacia Spitalului Clinic Jud. TgM (1990-92); preparator; asist. univ.; șef de lucrări, Fac. de Farmacie, UMF TgM (1992-98); reprezentant medical, Schering Plough MS, HR, BN (1992-98); dir. general SCF „Aesculap” SA TgM (1999-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Teste de chimie anorganică pentru admiterea la UMF TgM*. – 1993.
- *Teste de chimie anorganică* / Ediția a-III-a. – TgM : UMF, 1995.
- *Probleme de chimie anorganică* / Mărioara Olariu, Adela Strîmbu. – TgM : UMF, 1997.

Referințe:

- *Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben*, 1990-1999. – TgM, 2002.

(A. T.)

STUGREN, Bogdan, zoolog, ecolog; n. 9 sept. 1928, Reghin – m. 17 mart. 1993, Cluj-Napoca. Studii: la Vijnița, (Bucovina); Univ. Cluj, Fac. de Științe Naturale, Secția Zoologie (1948-); dr. în herpetologie cu teza:

Variabilitatea și evoluția unor amfibieni și reptile din fauna României (1962). A fost numit preparator la Univ. din Cluj, Fac. de Științe Naturale, încă înainte de terminarea fac., apoi asist. univ, iar prof. univ. abia în anul 1989 pentru că s-a abținut să se implice în politică. Activitatea științifică se concretizează în peste 60 de lucrări științifice, mai ales în domeniile ecologiei, dar și a herpetologiei, evoluționismului; în ultimii ani ai vieții și-a împlinit visul de a preda zoologia vertebratelor, scriind un nou curs, în care au fost integrate atât ecologia, paleontologia, zoogeografia, cât și anatomia comparată; scrie manuale de ecologie pentru elevii cls. VII și VIII. Participă la numeroase congrese, conferințe științifice în țară și străinătate. Distins cu „Meritul Științific” și Premiul „Emanoil Teodorescu” al Academiei Române. Membru în Soc. de Herpetologie din Kansas (SUA), și colaborator pentru România la Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii.

Lucrări publicate:

- *Ecologie generală*. – București : EDP, 1960. – 164 p.
- *Ecologie generală* : cu elemente de ocrotirea naturii. – București : EDP, 1965. – 216 p.
- *Știința evoluției* : probleme, dispute, perspective. – București : Editura Politică, 1965. – 184 p.
- *Evoluționismul în secolul 20* : certitudini, divergențe, idealuri. – București : Editura Politică, 1969. – 432 p.
- *Maimuța înțeleaptă* : eseuri literar științifice. – Cluj-Napoca : Dacia, 1971. – 124 p.
- *Grundlagen der allgemeinen Ökologie*. – Germania : Editura Fischer-Jena, 1972, 1974, 1978, 1986. (traduse în lb. poloneză – 1976; lb. română – 1982, 1994)
- *Elemente de ecologie generală*. – București : EDP, 1975. – 164 p.
- *Bazele ecologiei generale*. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1982, 1986.
- *Ocrotirea naturii*. – 1988.

- în colaborare:

- *Biologie generală, genetică și ameliorare* / Bogdan Stugren, Dumitru Buican. – București : EDP, 1969. – 408 p.
- *Probleme generale și de tehnologie didactică* / Bogdan Stugren, Killyen Hansgeorg. – București : EDP, 1975. – 208 p.
- *Mică enciclopedie de biologie și medicină* / V. Săhleanu, Bogdan Stugren. – București : sn, 1976.
- *Probleme moderne de ecologie* / Coordonator B. Stugren. – 1982.
- *Handbuch der Reptilien und Asmphibien Europas* / B. Stugren și alții. – Bonn, Wiesbaden, 1985.
- *Ocotirea naturii* : culegere de articole / Coordonator Bogdan Stugren. – Cluj : Dacia, 1988. – 176 p.
- *Ecologie* : curs / B. Stugren, M. Dordea. – 1988.
- *Dicționar enciclopedic* / Bogdan Stugren și alții. – București : Editura Enciclopedică, 1993. – Vol. 1. – A-C.

Referințe:

- *Studia UBB: Index alphabeticus 1964-1970.* – 1972.
- *Istoria biologiei în date* – 1996.
- *Reghinul cultural. Studii și articole.* – 1999. – Vol. 4.
- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000.

(A. T.)

STURZA, Marius, medic; n. 27 aug. 1876, Șepreus (Arad) – m. ? Studii: dr. în medicină la Viena (1901). A lucrat în mai multe spitale din Viena, Paris, Berlin și Nancy (1901-1903); medic șef al unui sanatoriu de lângă Viena (1903-); prof. agregat de balneologie și fizioterapie Univ. Cluj (15 febr. 1931) și titular (1 mai 1934). Dir. medical al stațiunii Sovata din 1922. Vicepreș. al Soc. Rom. de Balneologie și Climatologie Medicală. Membru al Societăților de balneologie germane și austriece.

Lucrări publicate:

- *Die Kochsalzwässer romäniens* : balneologisch-balneotherapeutische studie / Mit einem geleitwort von Universitäts-Professor dr. Ludovic Mrazec. – Wien : Druck: Buch- und

Kunstdruckerei „Donau“, 1930. – 132 p., 8 f. pl., h.

- *Tratamentul simultan balnear și climatic al reumatismelor.* – București, 1930.

- în colaborare:

- *Erdélyi fürdőkalauz* : gyógyfürdők, ásványvizforrások, üdülőhelyek és szanatóriumok ismertetése / Szerkeszti : dr. Kardos Géza volt igazgató-főorvos, dr. Sturza Marius egészségügyi főfelügyelő, Szováta gyógyfürdő főorvosa előszavával. – Arad : Az Orvosok Lapja kiadása, [192.]. – 336 p.

Referințe:

- *Enciclopedia cugetarea* : Material românesc oameni și infăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940.

(F. M.)

SUCIU, Gabriela Aurelia, chimist; n. 10 oct. 1943, Ploiești. Studii: Școala nr. 11 Ploiești (1950-57); Lic. de Fete „A. Toma” Ploiești (1957-61); Univ. „Al. Ioan Cuza” Iași, Fac. de Chimie (1962-67). Dr. în chimie cu teza: *Studiul polarografic al reacției unor nitroderivați aromatici cu aldehide prin formare de nitrane*

(1979). Activitate didactică în cadrul IMF TgM, la disciplina Chimie-fizică: asist. stagiar (1968-71); asist. univ. (1971-90); șef de lucrări (1990-95); conf. univ. (1995-); șef de catedră (1996-98).

Activitate științifică în

domeniul electrochimiei (polarografia compușilor organici); studiul substanțelor tensioactive; autor și coautor a 60 de comunicări; 32 de lucrări științifice publicate în țară și străinătate: *Farmacia; Revista de Chimie; Revista de Medicină și Farmacie TgM; Die Pharmazie*. Membră în AOȘR; Soc. de Biologie Celulară din România; Soc. Internațională de Biologie Celulară.

Lucrări publicate:

- *Curs de chimie fizică*: structura materiei. – TgM : UMF, 2000. – Vol. 1. : *Structura atomului.* – 86 p.

• *Chimie coloidală pentru farmaciști*. – TgM : sn, 2004.

- în colaborare:

• *Reologia formelor farmaceutice*. – București : Editura Medicală, 1985. – 351 p.

• *Chimie fizică. Termodinamica chimică* / Gabriela Suci, Tőkés B. – TgM : UMF, 1994. – 53 p.

• *Teste de chimie anorganică* / Ediția a 3-a. – 1995.

• *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice* / Gabriela Suci și alții. – Timișoara : Mirton, 1998.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – 1999.

(A. T.)

SUCIU, Gheorghe, farmacist; n. 3 sept. 1932, Ungheni. Studii: lic. la TgM; Fac. de Farmacie, Cluj (1956). Dr. în farmacie cu teza: *Cercetări farmacognostice asupra câtorva varietăți și forme de Tilia tamentosa Much* (1969). A inițiat la Cluj cursurile de homeopatie și farmacie veterinară (1986), ultimul în premieră în învățământul farmaceutic din România; a condus Catedra de Dermatologie. Cosmetologie. Tehnologia medicamentelor homeopatice și de uz veterinar (1986-97). Prof. univ. la Fac. de Medicină Veterinară, Cluj-Napoca (1995). A colaborat la redactarea *Farmacopeei Române* (1997); autor a 20 de brevete, dintre care unele fabricate și cunoscute în întreaga țară: unguent antiacneic, loțiune antiseptică și antiseborică, Gerodontal etc.

Lucrări publicate:

• *Forme farmaceutice de uz veterinar*. – Cluj-Napoca : Dacia, 1990. – 263 p.

• *Preparate farmaceutice*. – București : Editura Medicală, 1987.

- în colaborare:

• *Travaux de la XIII-ème Reunion Internationale de la Societé de Pharmacie de la Méditerranée Latine* (1978; Toulouse). – Toulouse, 1978.

• *Elemente de farmacie veterinară*. – 1984.

• *Îndreptar practic de farmacografie și interacțiuni medicamentoase*. – 1984.

• *Preparate farmaceutice*. – 1987.

• *Îndreptar practic de cosmetologie*. – 1994.

• *Cosmetologie. Îndreptar practic*. – 1996.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 304.

(A. T.)

SUCIU, Ioan, agronom; n. 6 mai 1934, Luduș. Studii: Institutul Agronomic Cluj-Napoca. Dr. în agronomie (1980). Prof. univ. la USAMV, Cluj-Napoca; prodecan, Fac. de Zootehnie (1990-92). Autor a numeroase lucrări științifice publicate în diferite reviste de specialitate din țară și străinătate; autor a 4 invenții brevetate. Distins cu „Medalia Muncii” și cu „Meritul Sportiv.”

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Creșterea păsărilor domestice*. – 1974.

• *Tehnologia creșterii păsărilor*. – 1976, 1996.

Referințe:

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

SUCIU, Ioan, prof. de fizică; n. 28 mart. 1957, Ocna Mureș (AB). Studii: Șc. Gen. Uioara de Sus, Ocna Mureș (1964-72); Lic. Real-Umanist din Ocna Mureș (1972-76); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Fizică (1977-81); studii academice postuniv. – informatică aplicată și programare în cadrul UT Cluj-Napoca (2000-02). Drd. la UBB Cluj-Napoca. Activitate profesională: prof., Grupul Școlar de Chimie Industrială Târnăveni (1981-99); prof., Lic. Teoretic „Andrei Bârseanu” Târnăveni (1999-) și dir.; expert al Centrului Național de Formare a Personalului Didactic (2001-); redactor corespondent la *Tribuna Învățământului* și la *Zaman*; publică articole și studii de specialitate în periodice precum: *Environment & Progress* (2003); *International Journal of Modern Physics* (nr. 27, 2003); *Studia Universitatis Babeș-Bolyai* (2003). Hobby-uri: tenis de masă și literatură.

Lucrări publicate:

- *Fizică, programe, comentarii, probleme* (mecanică, termodinamică, electricitate). – TgM : Academos, 1998. – 107 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 11, nr. 10, 1999.

(A. T.)

SUCIU, Mircea, medic; n. 24 dec. 1969, TgM. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1976-88); UMF TgM, Fac. de Stomatologie (1989-94). Dr. în medicină cu teza: *Evaluarea diferențiată a unor metode de supraprotezare aplicate la maxilar și mandibulă în condițiile existenței sau nu a disfuncției sistemului stomatognat* (2001).

Activitate profesională în cadrul UMF TgM, Fac. de Stomatologie, disciplina de protetică dentară:

preparator univ. (1995-98); asist. univ. (1998-01); medic specialist (1998); medic primar (2001); șef de lucrări (2001-). Activitate de cercetare în domeniul evaluării permanente a noilor metode de supraprotezare; autor și coautor a 13 articole publicate în revista *Stomatologia mureșeană*; participă la 7 congrese naționale și este coautor la 3 îndreptare de lucrări practice. Membru în Asoc. Medicilor Stomatologi din jud. Mureș (1999). Hobby-uri: grădinărit și flori.

Lucrări publicate:

- *Aspecte clinico – tehnice ale protezării totale bimaxilare* : curs. – TgM : Litografia UMF, 2004.
- *Supraprotezarea – alternativă de tratament.* – TgM : Casa de Editură Mureș, 2004.

(A. T.)

SÜKÖSD István, învățător la Ponor (AB) din 1887.

Lucrări publicate:

- *Maros-Tordamegye földrajza: Vezérkönyvül ...Jutalmazott pályamű.* – Mv., 1891.
- *A földrajz alapfogalmai, kapcsolatban Ung vármegye földrajzával* : Az ungmegyei elemi

népiskolák III. És IV. osztálya számára. – Ungvár, 1899.

- *Tűzoltó káté.* – Ungvár, 1905.

Referințe:

Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZABÓ Árpád, inginer electric, economist; 31 mai 1963, TgM. Studii: gimnaziul (1974-78) și liceul – matematică-fizică la Liceul Bolyai Farkas TgM (1978-1982), diploma de ing. automatizari și calculatoare la Universitatea Tehnică Cluj-Napoca (1983-88), diploma de

economist la Universitatea de Științe Economice Budapesta (1993-95), master – administrarea afacerilor la Universitatea Faculteten Sint-Ignatius te Antwerpen (1999-2000), Philosophiae Doctor – management

Universitatea Corvinus MBA Budapesta (1997-2004). Ph.D. cu teza *Efectul privatizării asupra comportamentului organizațional al firmelor românești* (2004). Inginer electric stagiar la Oficiul Teritorial de Calcul Electronic, Sighișoara (1988-90), Inginer electric, Centrul Teritorial de Calcul Electronic (Infomures SA), TgM (1990-93), programator economist, Uniunea Democrată a Maghiarilor din România, TgM (1995-97); economist, lector univ. Univ. Creștină Partium, Oradea (1997-2001), lector univ. la Univ. Sapientia Cluj, Fac. de Economie și Științe Umaniste Miercurea Ciuc (2001-), prodecan (2004-). Domenii de cercetare: economia tranziției, privatizarea, dezvoltarea rurală. Specializări : curs de Ethics of Capitalism ; Internet pentru avansați la Univ. Central-Europeană (CEU - Summer University), Budapesta - Varșovia (1998); de Master of Business Administration prin bursa ERASMUS (European Community Action Scheme for the Mobility of University Students) al UE, Universitaire Faculteten Sint-Ignatius te

Antwerpen (UFSIA), Belgia (1999), agent de asigurări de viață și pensii, Oradea (2000). A participat la conferințe, sesiuni științifice: Științe Siófok (Ungaria) (1995), Odorheiu Secuiesc (1995), Cluj (1995, 2003), Oradea (1997, 1998, 2003, 2004), Miercurea Ciuc (2002), Budapesta (2003). Publică în *Pulzus* (1995-2000), *Kontó* (1995), *Udvarhelyszék* (1999, 2000), *Közgazdász Fórum* (2003). Soc. și asoc. științifice: coordonatorul național pentru România al Grupei de Acțiune pentru Protejarea Pădurilor a Tinerilor Europeni (European Youth Forest Action - EYFA) (1992); membru fondator al Asoc. Pro Economia pentru științe economice și sociale (Oradea, 1998). Membru în cons. secției economice și juridice al EME (2001); Uniunea Doctoranzilor și Tinerilor Cercetători Maghiari din România (RODOSZ) (2003).

Lucrări publicate:

• *Általános menedzsment: Jegyzet.* – Kolozsvár: BBTE, 2004.

- în colaborare:

• *Közeledő régiók a Kárpát-medencében: Dél-Szlovákia, Erdély és a Vajdaság gazdasági átalakulása / Szerkesztette: Réti Tamás.* – Budapest: EÖKIK, 2004.

Referințe:

• Baza de date BJM

(F. M.)

SZABÓ Endre, fizician, chimist; n. 20 iul. 1927, TgM – m. 6 febr. 1997, TgM. Studii: bacalaureat la Lic. Romano-Catolic TgM (1946); Fac. de Chimie-Fizică la Univ. „Bolyai” Cluj (1946-49); Fac. de Farmacie IMF TgM (1950). Doctor în științe chimice cu teza: *Rádióaktiv ásvány- és édesvízek tartós fogyasztása valamint a*

táplálkozás révén létrejövő Ra 226 és Pb 210 felhalmozódása az emberi fogakban (Budapesta, 1977). Preparator (1950-51), asist. univ., șef de

lucrări la Catedra de fizica (1951-62), conf. univ., șef de catedră la biofizică, fizică medicală, fizică farmaceutică (1962-65), șef de secție la Inspectoratul Sanitar, chimist principal la Laboratorul de radiații (1965-1982), chimist principal la Laboratorul de Medicina Nucleară al Spitalului Clinic Unificat până la pensionare (1982-86). Membru în: European Nuclear Med. Soc., Eötvös Loránd Fiz. Társ., Fellowship of International Research in Science and Technology, EMMT. A publicat în: *Orvosi Szemle, Igiena, Izotóp Technika, Fizikai Szemle, Studii și cercetări științifice, Művelődés. Archiv de l'Union Medicale Balcanique, Atomtechnikai Tájékoztató, Aluta, Művelődés.*

Lucrări publicate:

• *Kovászna, a természet ajándéka: fizikai-kémiai tanulmányok Kovászna megye legfontosabb természetes gyógytényezőiről.* – Sepsiszentgyörgy, 1998. – 152 p.

- în colaborare:

• *Fizikai gyakorlati jegyzet: Orvostanhallgatók és gyógyszerészhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre.* – Mv. : OGYI, 1954. – 98 p.

• *Mechanika. A testek három halmazállapota. Hangtan / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre.* – Mv. : OGYI, 1954. – 119 p.

• *Elektromosságtan orvostanhallgatók részére / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos.* – Mv. : OGYI, 1954. – 128 p.

• *Fizika.* – Mv. : OGYI, 1958. – 1. rész : *Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika.* – 259 p.; 2. rész : *Elektromosságtan. Fénytán.* – 268 p.

Referințe:

• *Institutul de Medicină și Farmacie din Tirgu-Mureș, 1945-1967.* - TgM : IMF, 1967.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 2. köt. : L-Z. – 1997.

• *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar, 1948-1998.* – TgM : Mentor, 1998.

(F. M.)

SZABÓ István, medic, prof. univ.; n. 15 mart. 1921, Cimbrud (AB) – m. 6 oct. 1997, TgM. Studii: lic. la Col. „Bethlen Gábor” Aiud; Fac. de medicină la București (1939-40) și la

Univ. „Ferenc József” din Cluj (1940-44). Dr. în științe medicale (1967); dr. doc. (1975). A fost preparator la Institutul de Anatomie al Univ. din Cluj (1941-44). Prizonier de război (1944-45). Șef de lucrări (1945-49); conf. univ. (1949-60); șef de catedră (1960-68); prof. univ. până la pensionare (1968-91) la Catedra de fiziologie IMF TgM. A prezentat la conferințe sau a publicat cca. 220 studii în reviste interne și internaționale. Membru în Soc. Română de Anatomie; Soc. Română de Imunologie; Soc. Română de Biologie Celulară; Soc. Franceză de Patologie Comparativă; Soc. Germană de Pneumologie. A primit premiul MÎ (1967); Genersich (1992).

Lucrări publicate:

- *Élettani jegyzetek*. – Mv. : OGYI, 1951. – 3. rész. – 1951. – 281 p.
- *Élettani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés*. – 1954. – 233 p.; 3. rész : *Izoméltan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana*. – 1955. – 480 p.
- *Az életműködés szabályozása az emberi szervezetben*. – Bukarest, 1981.
- *Az emberi szervezet alapvető életműködései : A vér és a vérkeringés*. – Kolozsvár-Napoca : Dacia, 1983. – 228 p.
- *Índrumátor de lucrări practice de biochimie*. – 2000.

- în colaborare:

- *Endokrinológiai jegyzetek* / Bartel György, Szabó István, Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. – 105 p
- *Élettani jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1954-1955. – 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – 1955. – 260 p.
- *Élettan* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – [2. újrakiadás] – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. – 284 p.; 3. köt. – 462 p.

- *A vérátömlesztés szövödményei* / Hadnagy Csaba, Szabó István. – Bukurești : Editura Medicală, 1957. – 319 p.
- *Cercetări medicale*. – Bukurești, 1968.
- *Az életműködések szabályozása az emberi szervezetben* / Szabó István, László János. – Bukarest : Tudományos Enciklopédiai Kiadó, 1981. – 280 p.
- *Az emberi szervezet anyagcsereje és energetikája* / Szabó István, László József. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1985. – 280 p.
- *Az ember szexuális életműködései* / Szabó István, Szabó-Adorján Etelka. – Bukarest : Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1987. – 261 p.

Referințe:

- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(F. M.)

SZABÓ László, medic neurolog, n. 1928 – m. oct. 1993, TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Neurologia* : manual pentru învățământul medical superior. – Bukurești : Editura Medicală, 1962. – 866 p.
- *Somnul normal și patologic*. – Bukurești : Editura Medicală, 1972. – 406 p.
- *Epilepsiile*. – Cluj-Napoca: Dacia, 1976. – 335 p.
- *Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice*. – Bukurești : Editura Medicală, 1978. – 502 p.
- *Epilepsiile*. – Bukurești : EDP, 1984. – 643 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

SZABÓ Pál, medic; n.: 8 nov. 1924, Dej (CJ) – m. 27 sept. 1991, TgM. Studii: Gimnaziul "II. Rákóczi György" – Dej (1945), Fac. de Medicină Generală, IMF din TgM (1950). Doctor în științe medicale cu teza: *Contribuția tracțiunilor vertebrale subacvale în recuperarea funcțională a bolnavilor de lombosciatică vertebrală - Tracțiunea vertebrală multidirecțională* (1977). A fost

preparator, Clinica de boli infecțioase, TgM (1949-51), medic consultant (1951-53), medic principal (1953-54) la Spitalul unificat Târnăveni, medic primar, director, Spitalul Unificat Toplița (1954-57), medic specialist boli interne, director adjunct, Spitalul Unificat Toplița (1957-60), profesor la Școala Tehnică Sanitară TgM (1960-62), medic primar, Spitalul Clinic TgM, Serv. Fizioterapie (1962-). Examen de specializare: boli interne (1958), balneofizioterapie (1962), medic primar (1962). Inovații: o nouă metodă pentru prepararea băilor carbogazoase artificiale (1965). A fost inițiatorul și membru fondator al policlinicii CARIT-SAN, prima instituție din TgM (după dec.1989), ce oferă posibilitatea de liberă alegere a cadrului medical (funcționează de la 1 apr. 1992). A participat cu comunicări la simpoziioane, conferințe naționale: TgM (1964, 1967-89), București (1964, 1967, 1971, 1980, 1988), Sibiu (1967), Sovata-Băi (1978), Cluj (1983), Brașov (1985), și internaționale: Simpozionul jubilar al Institutului ORFI Budapesta (1971).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Balneofizioterapii și orvosi rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére.* – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

• *Simpozionul jubilar "25 de ani de fizioterapie la TgM"* (1987 ; TgM)

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

SZABÓ Sámuel, profesor.; n. 16 mai 1829, Feldioara, azi Războieni-Cetate (Alba) – m. 1 ian. 1905, Cluj. Studii: la Aiud (1836-1848), la Sighișoara pentru însușirea limbii germane (1839-41). A luat parte la revoluția de la 1848/49, după care a lucrat ca tâmplar la familia Teleki din Gornești. A fost educator la familia Teleki, Degenfeld etc.(1851-1853). A făcut studii de chimie, științe naturale și mineralogie la Heidelberg cu prof. Bunsen, a studiat și la Paris. A călătorit în Germania, Elveția, Belgia, Franța; a stat mai mult timp la Londra. A fost invitat la coleg. ref. din TgM (1858-1868) unde a predat mineralogie, botanică, chimie, lb. engleză și franceză, chiar și lb. maghiară. Din 1868 până la pensionare, în 1897, a fost profesor la Coleg. ref. din Cluj. A redactat: *A Marosvásárhelyi ev. ref. főtanodában tanuló nemes ifjúság... évi közmegvizsgáltatása* (1861-62) și *Székely Közlöny* (1867-68) din TgM; *Erdélyi Gazda* din Cluj (1869-71) și *Egyházi és Iskolai Szemle* (1876-81).

Lucrări publicate:

• *A magyar korona országainak rövid földrajza.* – Mv. : nyomtatott az ev. ref. főtanoda betűivel, 1861. – 26 p.

• *Az erdélyi ev. ref. fő- és középtanodák I. és II. Tanári értekezleteinek ismertetése.* – Pest, 1864.

• *A kolozsvári ev. ref. főtanoda régiebb és legújabb története.* – Pest, 1876.

• *A székelyudvarhelyi codex / A magyar tudományos Akadémia nyelvtudományi bizottsága meghagyásából sajtó alá rendezte ...* - Budapest, 1908.

- în colaborare:

• *Hunyadi Mátyás Király az Igazságos : Emlékkönyv. A nagy király szobrának leleplezése alkalmából 1902. okt. 12-én az ünneplő nemzetnek ajánlja Kolozsvár városa / Szabó Sámuel; Kovács Dezső.* – Pest, 1902.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZABÓ-ADORJÁN Etelka, medic; n. 2 sept. 1924, Torda – m. 6 mai 1986, TgM.

(F. M.)

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az ember szexuális életműködései* / Szabó István, Szabó-Adorján Etelka. – Bukarest: Tudományos és Enciklopédiai Könyvkiadó, 1987. – 261 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

(F. M.)

SZAKÁCS Péter, secretarul camerei de comerț și industrie din TgM. Publică articole de economie în presa vremii. A redactat publicațiile periodice din TgM : *Kereskedelmi és Ipari Érdekeink* (1897) și *Székelység* (1898-1906)

Lucrări publicate:

• *Az iparosok nyugdíjügye.* – Budapest, 1900.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZAKÁLL Gyula, medic veterinar, prof.; n.8 mai 1872, Bana (Komárom, Ungaria) – m. 3 aug. 1903, Reghin.

Lucrări publicate:

• *Háziszármvasok boncztana.* – Budapest : Országgyűlési Értesítő Kő- és Könyvnyomdája Részvénytársaság, 1897.- 163 p., 1 f. pl.

• *Két rendellenesen fejlődött vese lóból.* – Budapest, 1897.

• *Über den Bau des Urogenitalsystems der Krokodile* : Inauguraldissertation. – Budapest, 1899. – 52 p.

• *Az agyvelő verőerei a háziállatokban* : Összehasonlító boncztani tanulmány : Magántanári értekezés. - Budapest, 1900.

Referințe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. –3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

• Internet: PIM

SZAKMÁRY Ferenc, inspector silvic, dir. Școlii profesionale de pădurari din Gurghiu.

Lucrări publicate:

• *Az erdőlyrészi erdőségekben az 1891., 92. és 93. években fellépett apácza gyaponcz (ocneria monacha) elleni védekezés.* – Budapest, 1900.

Referințe:

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZÁNTHÓ Éva Emma, farmacist; n. 5 iul. 1928, TgM. Studii: Lic. ref. de fete TgM (1947), Facultatea de Farmacie IMF TgM (1951).

Dr. în științe farmaceutice cu teza: *Studiul farmacognostic al unor specii și varietăți de Datura cultivate în RPR* (Cluj, 1967). Lucrează ca preparator la Catedra de Chimie farmaceutică (1950-52), asist. univ.

la Catedra de Chimie biologică (1952-54) și șef de lucrări, pe post de conf. univ. „până la pensionare, la Catedra de Tehnică Farmaceutică (1954-85) a Fac. de Farmacie din cadrul IMF TgM Obține titlul de farmacist principal (1961). Domenii de cercetare: valorificarea rațională a plantelor medicinale, îmbunătățirea calității medicamentelor preparate în farmacii. A participat la sesiuni științifice, conferințe, congrese naționale. Are 59 lucrări comunicate și publicate în revistele: *Farmacia* (1965,1969, 1970, 1971, 1972, 1974), *Revista Medicală* (1961, 1964, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1978, 1980, 1981, 1982), *Gyógyszerészeti Értesítő* (1956, 1957).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8 - a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.

- *Tehnică farmaceutică*. - București : EDP, 1969. – 556 p.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9 -a. – București : Editura Medicală, 1976. – 1005 p.
- *Curs de tehnică farmaceutică*. – Vol. 2; facs. 1-2. – TgM : IMF TgM, 1978. – Facs. 1. / Ádám Ludovic, Adriana Popovici, Szántó Eva. – XI + 270 p.
- *Îndrumător pentru lucrări practice de tehnică farmaceutică* : Manual pentru uzul studenților / Adriana Popovici, Szántó Éva, Zamfira Csath-Stíncel. – TgM : UMF, 1979-1981. – Vol. 3. – 1980. – 167 p.
- *Gyógyszer-technológia* / Ádám Lajos, Szánthó Éva. – 2. köt. – 1982. – 203 p.; 3. köt. – 1983. – 242 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – Budapest, [1995].
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SZÁNTHÓ Klaudia, farmacist; asist. univ. UMF TgM (1960-85). Farmacist principal.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 8-a. – 1965.
- *Farmacopeea Română*. – Ed. a 9-a. – 1976.
- *Gyógyszerészeti kémia* : IV. éves gyógyszerészhallgatók számára. / Fülöp Lajos, Szánthó Klaudia, Verégh József. – Mv. : OGYI, 1980-1984. – 3. köt. : *A központi idegrendszerre ható szerek*. – 1980. – 167 p.; 4. köt. : *A környéki idegekre és az izmokra ható szerek*. – 1984. – 138 p.

Referințe:

- *Genersich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*.

(F. M.)

SZÁSZ Károly, jurist, prof.; n. 25 ian. 1798, Ocna Sibiului (SB) – m. 25 oct. 1853, TgM. Studii: la Aiud (1805-1813), la Cluj (1814),

cancelist la Tabla Regească din TgM, obținând diploma de avocat (1815-1817). Împreună cu fiii familiilor Zeyk și Teleki a plecat la studii la Viena (1817),

unde a aprofundat studii de matematică, chimie și științe naturale. A fost prof. la Aiud (1920-), a luat parte la viața culturală și politică a Transilvaniei. A fost ales cons. la Curtea de Apel jud. Alba de Jos. A fost ales membru al Acad. de Științe Maghiare (10 nov. 1834), secția istorie. Ca deputat, reprezenta Ocna Sibiului în Parlamentul transilvan (1834). S-a reîntors la catedra de fizică și matematică din Aiud (1837). În 1848 a fost din nou reprezentantul orașului natal la ședința parlamentului din Cluj și Pesta, unde a fost numit secretar de stat la ministerul cultelor și instrucțiunii publice. După revoluție a fost grațiat, reabilitat și numit profesor la TgM (1851), la catedra de matematică în locul vestitului profesor Bolyai Farkas. A publicat studii și articole. Baronul Kemény Zsigmond a ținut în amintirea lui discursul comemorativ la Academie (19. dec. 1859).

Lucrări publicate:

- *A derék ember és ritka érdemű tanító képe : Egy beszéd, mellyel Köteles Sámuelnek, a N. Enyedi Fő-Oskolánál a` Bölcselkedés` K. R. Tanítójának, és a` Magyar Tudós Társaság` rendes Tagjának becses emlékezetét tanítványai` szívében megújította. . . 1831. jún. 27. – Kolozsvár: A` Nemes Reformátum Kollégyom` betűjével, 1831. – 34 p.*
- *1831. esztendő történetei*. – Kolozsvár, 1832.
- *Sylloge tractatum aliorumque actorum publicorum historiam et argumenta b. Diplomatis Leopoldini, resolutionis item quae Alvincziana vocatur, illustrantium. – Claudopoli : in commissione apud J. Tilsch et filium bibliopolas, 1833. – 474 p.*

- *Latin nyelvtudomány.* – Nagy-Enyed, 1838.
- *Az igeidők formálódásának szabályai.* – Nagy-Enyed, 1838.
- *Magyar nyelv-tudomány : Magyar tanulók és tanítók számára írta.* – Nagy-Enyed, 1839.
- *Parthenon, tanítmányok tára, magyar tanítók számára.* – Nagy-Enyed, 1839.

- în colaborare:

- *Számтан* : 1. rész : Elméleti általános számтан (Algebra) / Szász Károly; ifj. Szász Károly. – Pest : nyomt. Landerer és Heckenast, 1853. – VIII, 215 p.

Referințe:

- *Magyar írók : Életrajz-gyűjtemény* / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.
- *Szász Károly, idősb., 1798-1853* = = Vasárnapi Újság 1.sz., 1860.
- [Szász Károly, idősb., 1798-1853] = = Hazánk s a Külföld 7.sz., 1866.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Új magyar athenás : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye* / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. - 13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.
- *A szeméjái Szász Család* / Írta dr. Vargha Zoltán. – Kolozsvár : Stief Jenő és társa könyvnyomdája, 1912.
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* – Budapest, 2003. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

(F. M.)

SZÁSZ Róbert, consilier la Ministerul Comerțului; n. 1831, Aiud (Alba) – m. ? iul. 1906, TgM.

Lucrări publicate:

- *Emlékirat a baróti barna-kőszételepről* : Kézirat gyanánt. – Budapest: nyomt. az Athenaeum, 1874. – 21 p.
- *Útmutató a kereskedelmi cégjegyzékek vezetése és a történt bejegyzések kihirdetése tárgyában.* – Budapest, 1894.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZATHMÁRI Paulus, medic, preot, n. 31 mart. 1743, TgM - m. 16 aug. 1766. Studii în Franeker (1757). A fost medic și profesor la Sárospatak.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio de simplicium remediorum prae operose concinnatis praestantia.* – Franequerae, 1757. – 52 p.
- *De morte naturali.* – Franequerae, 1758. – 60 p.
- *Dissertatio de simplicium remediorum prae operose concinnatis praestantia.* – Ed. altera. – Claudiopoli : impr. Stephani Páldi, 1760. – VIII, 86, 4 p.
- *De morte naturali.* - Ed. altera. – Claudiopoli : impr. Stephani Páldi, 1760. – 86 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József . - Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. :Steiner-Télfy. – 1909.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

SZÁVA Farkas, prof.; 16 sept. 1826, Sânger. Studii: gimnaziale la Cluj, de drept la TgM. A fost vicenotar al scaunului Mureș și apoi profesor la Alba Iulia și TgM timp de 22 ani; s-a pensionat în 1884. A fost membru al EME și Soc. „Kemény Zsigmond“. A fost un pomolog renumit. A publicat multe articole de specialitate în publicațiile din Cluj, din TgM de ex. *Székely Néplap* (1866-67), *Néptanoda* (1870-71), *Székely Hírlap* (1873-74), *Székelyföld* (1874), *Marosvidék* (1878, 1881, 1883), *Marosvásárhelyi Füzetek* (1860) etc.

Lucrări publicate:

- *Alapszabályai a marosvásárhelyi jótékony Nőegyletnek.* – Mv., 1860.

• *Jelentés a marosvásárhelyi jótékony Nőegylet 1860-61. és 1861-62. I. és II. évi munkálatairól.* – Mv. : Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel Kali Simon által, 1862-63. – 20 p.

• *Hullámok.* – Mv, 1866.

• *Gyümölcsészeti levelek.* – Mv. : Kiadta Veszely Károly, nyomt. Imreh S. az ev. ref. főtanoda gyorssajtóján, 1871. – 48 p.

• *A monopolium ellen és mellett.* – Mv., 1890.

• *A visszbiztosítás.* – Mv.: Ny. Gálffy B. a r. kath. Leány iskola betűivel, 1890. – 28 p.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinyei József; Szinyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 14 köt. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZÁVA János, medic chirurg ortoped, prof. univ.; n. 19 iul. 1916, Frumoasa (HR) – m. 27 iul. 2001, TgM. Studii: de medicină la Univ. Cluj (1941). Medic operator la Clinica de Chirurgie Cluj (1940-44). Asist. univ. la Cluj (1942); șef de lucrări la IMF TgM (1946-47); chirurg la Gheorgheni și Zalău (1947-48); dr. doc., șeful Clinicii de Ortopedie (1949-82); prof. univ.; șef de catedră până la pensionare (1968-82); prof. consultant la Clinica Chirurgicală (1982-00). A înființat și a organizat Clinica de Ortopedie-Traumatologie-Chirurgie Infantilă precum și Clinica de Ortopedie. Publică în reviste de specialitate române, maghiare și germane, peste 120 de lucrări, sau le prezintă la congrese și conferințe. Profesor emerit. Membru în Soc. Română de Ortopedie; Soc. Traumatologică Română; membru onorific în Soc. Maghiară de Ortopedie.

Lucrări publicate:

• *Mozgásszervek sebészete.* – Mv. : OGYI, 1950. – 200 p.

• *A gyermekkor sebészete.* – Mv. : OGYI, 1962. – 308 p.

• *Ortopédia és traumatológia.* – Mv. : OGYI, 1977. – 150 p.

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* - 1. rész : *Általános sebészetpathologia.* – 239 p.

• *Részletes sebészet.* – Mv.: OGYI, 1954. – 1. köt. : *A koponya és a koponyaiüreg sebészete* / Száva János. – 40 p.; *Az arc lágy részeinek sérülése és gyulladásai.* – 22 p.; *A nyak sebészete.* – 41 p.; 2. köt. : *A szívburok, a szív és a nagyerek sebészete.* – 151 p.; *A mellkas sebészete.* – 147 p.

• *Orvosi és sebészeti sürgősségi esetek* / Fordította Száva János, Horváth Endre. – Bukarest: Orvosi Könyvkiadó, 1954. – 447 p.

• *Chirurgie.* – București: Editura Medicală, 1955-1959. – Vol. 1. – 1955. – 581 p.; Vol.2. – 1956. – 547 p.; Vol. 3. – 1956. – 627 p.; Vol. 4. – 1958. – 476 p.; Vol. 5. – 1959. – 580 p.

• *Sebészet.* - Mv. : OGYI, 1956. – vol. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete.* – 309 p.

Referințe:

• *Personalități mureșene.* – 1981.

• *Generația Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *Viharban.* – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.

• *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.

• *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

• *Cuvântul liber*, 3 iul. 2001, p. 16.

• *Népújság* 2001. júl. 31.

(F. M.)

SZÉKELY Károly medic; n. 4 sept. 1913, Joseni – m. 5 oct.1996, TgM. rector al IMF TgM (1950-52).

Lucrări publicate:

• *Zoológia. Parasitologie* : (Comparativ anatomia). – Mv. : OGYI, 1954. – 68 p.

• *Zoológia. Parasitologie* : (Comparativ anatomia). – 2., bővített kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 132 p.

- în colaborare:

• *Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica.* – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.

• *Biologie* : Manual pentru învățământul medical superior / Sub redacția V. Preda. – București : Editura Medicală, 1963. – 320 p.

- *Cercetări medicale.* – București, 1968.
- *Citologie* : Sejtani alapismeretek. – Mv. : OGYI, 1978. – 172 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].
- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

SZÉKELY Melinda Gyöngyi, medic stomatolog; n. 6 dec. 1962, TgM. Studii: Lic. „Unirea” TgM, profil chimie-biologie (1981); IMF TgM, Fac. de Stomatologie (1987); studii post-univ. cu burse la: Clinica de Protetică (1995); Clinica de Odontologie a Fac. de Stomatologie, Univ. „Semmelweis” din Budapesta (1996, 2003-04); Institutul de Medicină Experimentală din Budapesta (1997). Alte burse: de la fundația Domus Hungarica Scientiarum et Artium, respectiv Worldwide

Hungarian Medical Academy pentru elaborarea tezei de doctorat (1998-2001). Dr. în științe medicale cu teza: *Studii comparative privind restaurările coronare fizionomice prin obturații și incrustații realizate din rășini compozite* (2003). Funcții: medic stomatolog stagiar la Policlinica Stomatologică de Adulți nr. 2 din TgM (1990-91); medic stomatolog secundar (1991); asist. univ. (1991-00); șef de lucrări (2000-04); conf. univ. (2004-) la Disciplina Propedeutică stomatologică a Fac. de Stomatologie a UMF TgM și la Col. Univ. Medical de Tehnică Dentară (1993-); șef de disciplină (2003-). Domenii de cercetare: restaurările dentare estetice din rășini compozite; prevenirea cariei dentare prin metode de fluorizare; combaterea fumatului și comunicarea dintre medic și pacient. A participat la peste 50 de congrese, cursuri de perfecționare, schimburi de experiență în țară

(TgM, Timișoara, București) și în străinătate (Ungaria, Anglia, Finlanda). Membră în: UNAS; Soc. Română de Stomatologie; Col. de Medicină Dentară; EME; MET; WHMA; ABI.

Lucrări publicate:

- *A fogak morfológiája és gnatológiai alapfogalmak.* – Kolozsvár : Polis, 1999.

- în colaborare:

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. - p. 373-380.

- *Magyar – román - angol fogorvosi szótár.* – Kolozsvár : Scientia Könyvkiadó, 2003. – 582 p.

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

SZÉKELY Pál, medic specialist de boli contagioase; n. 24 martie 1924, Roșia Montană. Studii: bacalaureat la Col. Unitarian Cluj (1945); diploma de medic la IMF TgM (1951); diploma la Catedra de Epidemiologie IMF TgM (1951-53). Cercetător principal la Secția de Epidemiologie a Institutului de Sănătate Publică (1953-56); asist. la Clinica de Boli Contagioase (1956-61); medic primar; medic șef până la pensionare (1961-94). Medic emerit (1980). Domenii de cercetare: patologia și terapia bolilor contagioase. Publică în *Microbiologie*; *Epid.*; *Paraz.*; *Orvosi Szemle*; *Viața Medicală*.

Lucrări publicate:

- *Járványtani gyakorlati jegyzet.* – Mv. : OGYI, 1954. – 80 p.

- în colaborare:

- *A fertőző betegségek kór- és gyógytana.* – Mv. OGYI, 1956.

- *Gușa endemică* / Redactor Ștefan Milcu. – București : Editura Academiei RPR, 1957. – vol. – Vol. – 1. – 679 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerésképzés 50 éve.* – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SZEKERES Árpád Attila, ing. agronom, crescător de animale; n. 31 aug. 1961, TgM. Studii: Institutul de Agronomie Cluj (1985). Dr. în științe agricole. Activitate profesională: ing. la Ferma Zootehnică de porci Band (1985-); șeful fermei (1986-99); dir. Oficiul Jud. de Expertiză Agricolă (1999-) Domenii de cercetare: reproducerea și ameliorarea animalelor. Studiile în legătură cu ameliorarea porcilor au apărut în *Pig International*; *Revista de Zootehnie și Medicina Veterinară*; *Erdélyi Gazda*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Creșterea și exploatarea bovinelor* / C. Podar, Szekeres A. – TgM : Transilvania, 1998. – Vol. 1.: *Secretele producției de carne la bovine*. – 115 p.
- *Creșterea porcilor în gospodăriile populației* / C. Podar, Szekeres A. – TgM : Tipomur, 2000. – 192 p.

Referințe:

- *Erdélyi magyar ki kicsoda*, 2000. – 2000.

(F. M.)

SZENDREY WERES Dávid, preot ref. la Gălești; cu ajutorul familiei contelui Bethlen a făcut studii univ. în străinătate.

Lucrări publicate:

- *A statistika tárgyainak és tanítása módjának megismerésére vezető útmutatás*. – Bécs, 1797.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZENTGYÖRGYI Lajos, învățător; n. 1853, Solocma – m. ? Studii: gimnaziale la Odorheiu-Secuiesc, la școala normală din Cristuru-Secuiesc. A fost învățător la Văleni (CJ), Sâncraiu (CJ), Huedin, Fehértemplom.

Lucrări publicate:

- *Egy év a délmagyarországi tanítóegyesület fehértemplomi fiókegyeténél életéből* : Millenáris emlékfűzet. – Fehértemplom, 1896.

- în colaborare:

- *A földrajz alapfogalmi kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgyi Lajos, Bács György, Boga Károly. – Kolozsvár, 1884.

- *A földrajz alapfogalmi kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgyi Lajos, Bács György, Boga Károly. – [2. kiad.]. - Kolozsvár, 1888.

- *Emlékkönyv Halász Ferencz harminczéves tanfelügyelői munkásságának és miniszteri osztálytanácsossá kinevezésének ünnepére* / Szentgyörgyi Lajos, Kozma László. – Budapest, 1900.

- *A földrajz alapfogalmi kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgyi Lajos, Bács György, Boga Károly. – [4. kiad.]. - Bánffyhungary, 1903.

- *A földrajz alapfogalmi kapcsolatban Kolozsmegye s környéke rövid földrajzával* / Szentgyörgyi Lajos, Bács György, Boga Károly. – [5. kiad.]. – Bánffyhungary, 1907.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

(F. M.)

SZENTKIRÁLYI Éva, medic; n. 1923 - m. 1978. Șef de lucrări la Catedra de microbiologie la IMF TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Mikrobiológiai jegyzet*. – Mv. : OGYI, 1951-1952. - 1. köt. : *Általános mikrobiológia* / Putnoky Gyula. – 1951. - 203 p.; 2. köt. : *Immunitástan* / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford. – 1951. -185 p.; 3. köt. : *Részletes bakteriológia* / Putnoky Gyula, Szentkirályi Éva, Bán Zsuzsa ford. – 1951. - 340 p.

- *Fertőző betegségek*. – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

- *Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai* / Péter H. Mária. – Kolozsvár, 2002.

(F. M.)

SZENTKIRÁLYI István, medic

pediatru, prof. univ.; n. 28 dec. 1906, Zlatna - m. 6 iul. 1972, TgM. S-a stabilit în TgM (1948), a fost conf. univ. la IMF TgM (1948-68), prof. univ. la Clinica de pediatrie IMF TgM. (1968-72). Domenii de cercetare:

diferitele aspecte ale pediatriei, de ex., relația dintre atrofia și pneumonia sugarilor, metode noi de tratare a febrei reumatice.

Lucrări publicate:

- *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* - Mv. : OGYI, 1951. - 2. rész. - 188 p.; 3. rész.: *Idegrendszer, emésztőszervek, terápiás rész.* - 188 p.
- *Gyermekgyógyászati előadások.* - 2., átdolgozott kiad. - Mv. : OGYI, 1952. -1. köt. : *Haematológia. A vesebetegségek. A máj, epeutak és hasnyálmirigy betegségei. Reumás infekció. Gyermekkori tuberkulózis. Gyermekkori lues. Gyermekkori malária.* - 283 p.
- *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* - 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1953. - 2 köt. : *A légzőszerv betegségei. A keringési szervek betegségei. A bőr betegségei.* - 187 p.; 3. köt. : *Vérbetegségek. A légzőkészülék betegségei. Az idegrendszer betegségei.* - 290 p.
- *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* - Mv. : OGYI, 1955-1956. - 2. köt. : *Reumás infekciók. Chronikus polyarthritis. Leus congenita. Keringési szervek betegségei. Vesék betegségei. Tuberculosis.* - 1955. - 322 p.; 3. köt. : *A vérbetegségek. A légzőkészülék betegségei. Az idegrendszer betegségei.* - 1956. - 324 p.
- *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* - 2. kiad. - Mv. : OGYI, 1957. - 3. köt. : *A vérbetegségek. A légzőkészülék betegségei. Az idegrendszer betegségei.* - 1957. - 289 p.
- *Gyermekgyógyászati jegyzetek.* - 3. kiad. - Mv. : OGYI, 1960. - 3. köt. : *Endokrin betegségek, vérbetegségek, vérzéses betegségek;*

A légzőszervek betegségei. Az idegrendszer betegségei. - 1960. - 319 p.

- în colaborare:

- *Pediatria.* - București: Editura Medicală, 1960. - Vol. 2. - 1960. - 944 p.
- *Pediatria* : Manual pentru învățământul medical superior. - București: Editura Medicală, 1962. - 1150 p.
- *Pediatria* : Manual pentru studenții facultăților de stomatologie. - București: EDP, 1965. - 234 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* - [1995].

(F. M.)

SZENTPÉTERY József medic; n. 14 febr.

1921, Cluj. A fost medic primar anatomist, conf. univ. la Catedra de Anatomie IMF TgM.

Lucrări publicate:

- *Belorvosi gyakorlatban használatos idegen szavak etimológiája.* - Mv. : OGYI, 1956. - 88 p.
- *Az ember rendszeres anatómiája.* - Mv. : OGYI, 1960. - 1. rész: *A mozgásszervek rendszeres anatómiája.* - 1960. - 225 p.
- *Az ember rendszeres anatómiája.* - 2. lenyomat. - Mv. : OGYI, 1962. - 1. rész: *A mozgás-szervek rendszeres anatómiája.* - 1960. - 214 p.

- în colaborare:

- *Embriológia.* - Mv. : OGYI, 1951. - 97 p.
- *Anatomie. Angiologia, glandele endocrine, sistemul nervos, organe de simț.* - București: EDP, 1966. - 691 p.
- *Cercetări medicale.* - București, 1968.

Referințe:

- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tirgu-Mures ,1945-1967.* - TgM: IMF, 1967.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* - Budapest, [1995].

(F. M.)

SZERÉMI Lajos, medic chirurg; n. 1918, Satu Mare - m. Satu Mare. Diploma de medic obținută la Cluj (1945).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Sebészeti jegyzet.* – Mv. OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* – 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.
- *Részletes sebészet.* – Mv.: OGYI, 1954. – 1. köt. : *A koponya és a koponyaüreg sebészete / Száva János.* – 40 p.; *Az arc lágy részeinek sérülése és gyulladásai / Nyírő Csaba.* – 22 p.; *A nyak sebészete / Szerémi Lajos.* – 41 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

SZERÉMY Margit, medic oftalmolog; n.18 iul. 1914, Cluj – m. 9 mart. 2002, Satu Mare.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Szemészet.* – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.
- *Szemészet.* – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.
- *Oftalmologia.* – București: Editura Medicală, 1958. – 1079 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

(F. M.)

SZILÁGYI Domokos, asist. univ. la IMF TgM, medic la Clinica de boli contagioase TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Élettani jegyzet.* – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés.* – 1954. – 233 p.; 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos.* – 1955. – 260 p.; 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana.* – 1955. – 480 p.
- *Élettan / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos.* – [2. újrakiadás] – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. – 284 p.; 3. köt. – 462 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].

(F. M.)

SZILÁGYI János, medic fiziolog; n. 1 oct. 1866, Ciurbrud (AB) – m. ? A fost medic șef fiziolog la TgM (1906-1908).

Lucrări publicate:

- *Összefoglaló a „Maros-Vásárhelyi Szövetkezeti Társaskör“ 1906. október hó 6. ülésén.* – Mv.: Benkő László könyvnyomdája, 1906. – 16 p.
- *A tudóvész ellen védekező egyesület feladatai.* – Mv. : Nyomtatott Adi Árpád könyvnyomdájában, 1908. – 12 p.

Referințe:

- Internet:PIM

(F. M.)

SZILÁGYI Miklós, matematician, prof. univ.; n. 13 oct. 1940, Tășnad (SM). Studii: Șc. Gen. Tășnad (1947-54); Lic. „Brassai Sámuel” Cluj (1954-57); UBB Cluj, Fac. de Matematică-Fizică (1957-62). Dr. în matematică cu teza: *Contribuții la topologizarea structurilor algebrice* (1971). Activitate profesională: preparator (1962-65); asist. univ. (1965-68); lector univ., I Ped, respectiv Institutul de Subing. TgM (1968-77); conf. univ. IIS TgM (1977-84); prof., Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1984-90); conf. univ. (1990-92); prof. univ., UPM TgM (1992-).

Domenii de cercetare: algebre universale, algebre topologice, ecuații operaționale peste algebre universale; participă la numeroase conferințe și congrese naționale și internaționale; autor și coautor a numeroase lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Analele Univ. „Al. I. Cuza”* (1965); *Studia UBB* (1965-66, 1968, 1973-74); *Publicationes Mathematicae Debrecen* (1967); *Studii și Cercetări de Matematică* (1967); *Lucrări științifice IPed* (1969-70); *Publication of the Technical University of Miskolc* (1970); *Analele Univ. din*

Timișoara. Seria Științe Matematice (1972); *Rendiconti di Matematica* (1972, 1988); *Revue Roumaine de Mathématique Pures et Application* (1972, 1976, 1978); *Buletin Științific UT TgM* (1991-95); *Mathematica Pannonica* (1995); *Buletin Științific UPM TgM* (1996-00); *Acta Physica* (2000). Specializări: Cluj-Napoca (1966). Membru în Soc. de Științe Matematice din România; Soc. „Bolyai János” din Ungaria. Hobby-uri: grădinărit, flori.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Matematici superioare pentru Sing.* – 1980.
- *Fundamentele matematicii / Fărcaș Gheorghe, Szilágyi Miklós.* – TgM : UPM, 1997. – 337 p.
- *Teste-grilă de matematică* : culegere de probleme. – 2002.

Referințe:

- *Istoria Științelor în România – Matematică. Mecanică. Astronomie.* – 1981.
- *Cuvântul liber*, 21 nov. 2003.

(A. T.)

SZÓCS Jozefina, chimist, toxicolog; n. 3 mart. 1927. Studii: Bacalaureat la TgM (1945), diploma de chimist toxicolog la Univ. Bolyai Cluj (1949). Profesor de liceu la TgM (1949-55), șef de lucrări la Catedra de Toxicologie IMF TgM până la pensionare (1955-80). Domenii de cercetare: toxicologia medicamentelor și a chimicalelor utilizate în agricultură. A publicat în: *Revista Medicală*.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Toxicológiai gyakorlatok / Balogh Éva, Szöcs József.* – Mv. : OGYI, 1961. – 162 p.
- *Toxicologie.* – București, 1978.
- *Îndrumător de lucrări practice de toxicologie / M. Kincses Ajtay, Szöcs J.* – Vol. 1. – TgM : IMF, 1982.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – Budapest, [1995].
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 2. köt. : L-Z. – Csíkszereda, 1997.

(F. M.)

SZÖLLŐSI Árpád, medic; n. 18 dec. 1924, Glodeni. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1950); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1950-56). Dr. în medicină cu teza: *Studiul calității apei potabile obținute prin îmbogățirea artificială a apei freatică cu apă de suprafață* (1972). Membru în Corporația doctorilor

Academiei de Științe Maghiare (2000-). Activitate profesională: medic stagiar, Spitalul Unificat TgM (1956-57); Vulcan (1957-60); preparator univ. (1960-64); asist. univ. la Catedra de Igienă IMF TgM (1964-85); medic primar inframicrobiolog la Centrul de Medicină Preventivă TgM până la pensionare (1985-93). Activitate științifică: cercetarea iogienico-sanitară a mediului, aerului, apei și solului; participă la numeroase conferințe și congrese naționale și internaționale; publică peste 115 articole științifice în reviste de specialitate: *Hidrotehnica* (1972); *Revista Medicală* (1974); *Hygiene Medicine Preventive et Sociale* (1976); *Természet, ember, tudomány, technika* (1983). Specializări: București (1960, 1970). Membru în International Federation for Hygiene and Preventive Medicine (1968-80); USSM, filiala Mureș. Hobby-uri: apicultura și grădinăritul.

Lucrări publicate:

- *Îndreptar de lucrări practice de igienă generală.* – TgM : IMF, 1966. – Vol. 1. : *Aer, sol, apă.* – 1966. – 134 p.
- *Lucrări practice de igiena mediului.* – TgM : UMF, 1978. – 290 p.
- *A Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egylet, 1945-1995.* – Mv. : Mentor, 1995. – 188 p.

- în colaborare:

- *Általános közegészségtan.* – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.
- *Közegészségtan* : Jegyzet fogorvostan-hallgatók számára. - Mv.: OGYI, 1984. – 128 p.
- *Igiena generală și comunală* : curs. – 1986.

- *Viharban*. – Mv. : Procardia, 1994.
- *1000 éves a magyar iskola* : „Az edélyi magyar felsőoktatás évszázadai“ : Emlékkönyv. – Budapest: Bolyai Egyetem Barátainak Egyesülete Bolyai Egyetemért Alapítvány, 1996. – 204 p.
- *Póka* : *Egy mezősegi falu a történelem sodrában, (1323-2000)* : (Rendhagyó monográfia) / Szöllősi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár: Készült az Erdélyi Reformárus Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában, 2000. – 236 p., 11 f. pl., 1 f. h. – Bibliogr. p. 224-227.

Referințe:

- *Generich Antal Emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Póka* / Szöllősi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár, 2000. – Date biografice despre autori. – cop. 4.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.

(A. T.; F. M.)

SZOMBATH Zoltán restaurator; n. 2 mart. 1944, Săbed. Studii: bacalaureat la Lic. nr. 4 TgM (1968). A participat la cursurile de specializare organizate sub egida Ministerului Culturii respectiv Ministerului Educației Naționale (1967, 1970, 1975, 1982, 1987). A lucrat ca tapițer la „IPROFIL 23 aug.” TgM (1960-67); militar (1964-66), preparator;

conservator; restaurator la Muzeul Județean Mureș (1967-). Domenii de cercetare: ornitologia. Este membru în col. de redacție al revistei *Erdélyi Nimród*, Odorheiu Secuiesc (2000-). A participat la sesiuni, simpozioane, conferințe

științifice. A publicat articole de ornitologie în: *Marisia*; *Vânătorul și pescarul sportiv* (1970); *Studii și comunicări*, Bacău (1971, 1975); *Analele Banatului* (1971, 1983); *Studii și comunicări*, Sibiu (1972); *Ocotirea Naturii* (1972); *Studii și materiale* (1972); *Nimphaeae*,

Oradea (1975); *Aquila* (1976, 1993); *Marisia* (1983, 1995, 1997); *Buletin de informare al Societății Ornitologice Române*, Mediaș (1991); *Muzeumi Füzetek* (2000); *Erdélyi Nimród* (1999-); *Új Élet* (1979); *Jóbarát* (1974-75); *Vörös Zászló* (1989); *Népújóság; Romániai Magyar Gazdák Egyesülete: Évkönyv* (1991, 1995, 2000).

Lucrări publicate:

- *Ocotiți păsările!* - TgM: Comitetul Județean pentru Cultură și Educație Socialistă, Muzeul Județean, 1973. – 40 p.
- *Védd a madarat!*. – Mv. : Maros Megyei Művelődési és Szocialista Nevelési Bizottság, Megyei Múzeum, 1973. – 43 p.

- în colaborare:

- *Atlasul provizoriu al păsărilor clocitoare din România* / Coautori: C. Aniță, ... L. Kalabér, St. Kohl, I. Kónya, J. Szabó, Z. Szombath – Mediaș: Societatea Ornitologică Română, 1994. – 148 p.
- *The Maros/ Mureș River Valley*. – Szolnok; Szeged; TgM : Tisza Klub, 1995. – 257 p.
- *Tabăra de inelare și observare a păsărilor din M-ții Gurghiului* / Text Zeitz Róbert, Farkas Sándor; colaboratori Papp Tamás, Szombath Zoltán. – TgM: Grupul Mivus, 1998. – 10 p.
- *Atlasul păsărilor clocitoare din România* / Coautori: C. Aniță, ... L. Kalabér, St. Kohl, I. Kónya, J. Szabó, Z. Szombath – Ed. A 2-a. – Cluj-Napoca: Societatea Ornitologică Română, 2002. – 152 p.

Referințe:

- *Die Ornithologie Siebenbürgens* : Beiträge zu einer Monographie der Vogelwelt dieses Landes / Hans Salmen. – Köln; Wien: Böhlau Verlag, 1980-1988. – 3 vol. – Band 3. : Ergänzungsband zu Hans Salmen Band 1 und 2, als Band 3 eine neue Übersicht über die Vogelwelt Siebenbürgens / Werner Klemm, Stefan Kohl. – 1988. – XLVII, 469 p.
- *A madártan története Erdélyben* / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed: „BF” Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. – 2. köt. : L-Z. – 1997.

(F. M.)

SZOMBATHELYI László, medic chirurg; n. 1917 – 29 ian. 1992. Chirurg la Clinica nr. 1 TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Sebészeti jegyzet.* – Mv. OGYI, 1953. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* - 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* – 240-365 p.

• *Sebészet.* - Mv. : OGYI, 1956. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete.* – 309 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

SZOTYORI József, medic, n. 1767 (sau 1766), Aiud – m. 30 oct. 1833, TgM. Studii: Aiud, Viena. A fost medic timp de 32 ani în TgM, unde a fost fondatorul primului spital din oraș. A introdus pentru prima dată în Transilvania vaccinarea antivariolică. Biblioteca personală și-a donat-o Col.

Ref. din TgM.

Lucrări publicate:

• *Diétetikai rövid kátékhezis, mellyett az erdélyországi reformatum méltóságos fő-consistorium rendeléséből, a városi alsóbb és falusi oskolák számára, olvasó kézikönyvnek írt.* – Kolozsvár, 1830.

• *Diétetikai rövid kátékhezis melyet az Erdély országi reformatum méltóságos fő consistorium rendeléséből, a városi alsóbb és falusi oskolák számára, olvasó kézikönyvnek írt.* – 2. megjobbított kiadás. – Mv.: nyomtatott a Reform. Kollégium betűivel Felső Visti Kali József által, 1831. – 72 p.

• *Kateketa az az : „A diétetikai rövid kátékhezis“ magyarázója; Szülék, tanítók, `s átaljában felnőttek számára, két értekezéssel együtt az életről és savanyú vizekről készítette.* – Mv. : nyomtatott a` Ns. Ref. Kolégium

betűivel, Felső-Visti Kali József által, 1832. – 162 p.

• *A maros-vásárhelyi országos polgári gyógyintézet eredetének `s felállításának rövid és igaz történetírása.* – Mv. : nyomt. a ref. kollégium betűivel Felső-Visti Kali József és Simon, 1833. – 34 p.

Referințe:

• *Magyar Kurir.* Bécs. 49. sz., 1833. II.

• *Erdélyi Híradó* 45.sz., 1833. II.

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvszete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. . – Budapest, 1878.*

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűvel, 1887.*

• *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p.678.*

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 / Györy Tibor. – Budapest, 1900.*

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.*

• *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.*

• *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor . – Piliscsaba – Budapest, 2002.*

(F. M.)

SZÖVÉRFY Angela; Ágnes, medic, anestezie și terapie intensivă; n. 1 nov. 1932, București. Studii: Școala medie de 4 ani TgM (1944-48), Școala Medie tehnică sanitară TgM (1948-52), Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1952-58). Dr. în științe medicale cu teza: *Studiul histochimic și histoenzimatic al sistemului timo-limfatic în cursul diferitelor reacții* (1979). Medic stagiar la Spitalul unificat Sfântu-Gheorghe (1958-59), preparator principal (1959-62), șef de laborator (1962-64), asist. univ. (1964-80), șef de lucrări până la pensionare (1980-90)

la Disciplina histologie IMF TgM. Cu integrare a fost medic la Disciplina de anatomie patologică (1964-70). Medic principal de

specialitate anestezie și terapie intensivă, ATI (1977). Domenii de cercetare: morfofiziologia și patologia mucoasei vezicii urinare, efecte vitaminice, carența de seleniu; studiul morfologic, histochimic și histoenzimatic al sistemului timo-limfatic; hepato și nefrotoxicitatea unor ierbicide. A publicat în: *Orvosi Szemle* (1963), *Revista Medicală* (1963, 1965, 1967, 1972, 1975, 1983, 1985, 1986), *Revista Societății de Igienă și Sănătate Publică* (1965, 1966), *Morfologia normală și patologică* (1973), *Clujul Medical* (1973), *Morfologie și embriologie* (1979, 1986)

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de histologie*. – TgM : IMF, 1977. – 2 vol.
- *Indrumător de lucrări practice de histologie*. – Cluj-Napoca: IMF, 1975.
- *Szövevény egyetemi hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1981-1985. – 1 köt. – 1981. – 382 p.; 2. köt. – 1984. – 239 p.; 3. köt. – 1985. – 180 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

SZÜCS Kálmán, medic; n.1926 - m. 27 mart. 2001, TgM. A fost medic primar până la pensionare la Clinica de neurologie TgM și conferențiar la IMF (1980-1993).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Idegkórtan / Szerkesztők* : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest : Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].

(F. M.)

SZURKOS Árpád, prof. de chimie; 29 apr.1932, TgM. Studii: bacalaureat la Col. Ref. TgM (1950); diploma de chimist la Univ Bolyai Cluj (1950). Dr. în științe chimice (1972). Preparator la Fac. de Chimie a Univ. „Bolyai” Cluj (1954-57); șef de lucrări la IMF TgM (1958-61); conf. univ. la I Ped, respectiv la Institutul de Subing. TgM (1962-81, 1981-90);

prof. de chimie la Lic. „Unirea” (1990-). Domenii de cercetare: coloranți cianini sensibilizatori fotografici, analiza polarografică a compușilor organici. Publică în: *STUBB*; *Revista de Fizică și Chimie*; *Revue Roumaine de Chimie*; *Proceedings of the 2nd Conference on Applied Physical Chemistry*.

Lucrări publicate :

- *Szerves kémia*. – Mv. , 1969-70. – 2 vol.
- *Kémiai kísérletek és feladatok*. – Mv. , 1974.

- în colaborare:

- *Curs de chimie organică*. – București: Facultatea de Farmacie IMF București, 1965. – 331 p.
- *Universitatea Tehnică din Tg. Mureș – 30 de ani de activitate*. – TgM, 1991.

Referințe:

- *Personalități mureșene* : schițe bibliografice. – 1981.
- *Genesich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *Viharban*. – 1994.
- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999*. (F. M.)

Ș

ȘANDRU, Iulian, prof. de matematică; n. 2 iun. 1946, Ditrău (HR). Studii: Lic. de Băieți; Șc. Gen. nr. 1, Dej (1953-60); Lic. Unic Dej (1960-64); I Ped de 3 ani, Cluj. Activitate profesională: prof., Șc. Gen. Fizeșul Gherlii (1967-69); Șc. Gen. Sântioara, com. Țaga (1969-71); dir. adj.; dir., Șc. Gen. Bobâlna (1971-90); dir., Șc. Gen. Șomcuțul Mic, Dej (1990); Șc. Gen. nr 11, TgM (1990-91); dir., Șc. Gen. nr. 16 TgM (1991-01); Lic. cu Program Sportiv (2001-). Membru în Soc. de Științe Matematice din România (1971-). Hobby-uri: filatelia și numismatică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

Matematikai k pletetek eml keztet je : V.-VIII. osztályoknak / Iulian Șandru, Doina Rață. – TgM : Academos, 1997. – 44 p.

Carnet de formule matematice clasele V-VIII / D. M. Rață, I. Șandru. – TgM : Academos, 1998. – 44 p.

Elemente uzuale de matematică / D. M. Rață, I. Șandru. – TgM : Academprint, 2000. – 138 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ȘCHIOPU, Alexandru, medic, prof. univ.; n. 5 dec. 1949, Cetatea de Baltă (AB). Studii: Șc. Gen. Târnăveni (1956-63); Lic.

Teoretic Târnăveni (1963-67); IMF TgM, Fac. de Medicină (1967-73). Dr. în medicină cu teza: *Studiul disproteinorahiilor, prin electrofocusare geometrică, la bolnavii cu accidente vasculare* (1995); drd. al Univ.

Autonome, Madrid (1992-). Activitate didactică în cadrul IMF TgM, pornind de la asist. stagiar (1976-77); asist. univ. (1977-90); șef de lucrări

(1990-98); conf. univ. (1998-2002); prof. univ. (2002-); șeful disciplinei fiziopatologie; intern clinic la Spitalul Clinic Mureș (1972-75); medic specialist interne (1981); medic primar; dir. Col. Univ., UMF TgM (1999-); dir. Editurii University Press (1999-); proiect manager al unui grant și coautor al altor 7 granturi; expert evaluator, CNCSIS, CNEAA București; membru în Cons. Național al Managementului Calității în Învățământul Superior București (1998); dir. la 2 contracte de cercetare; autor și coautor la peste 78 de lucrări științifice publicate în țară și străinătate: *Revista Medicală* (1983-84, 1987); *Buletinul OSIM* (1986, 1998); *Revista de Medicină de Farmacie TgM* (1991-92, 1997-00, 2002); *Sibiul Medical* (1995, 1998); *Acta Medica Transilvanica* (2002); autor a 2 invenții. Specializări: București (1989, 1991, 1997); Timișoara (1997); TgM (1998, 2000-02); Spania (1991-92). Distins cu medalia de aur la un salon internațional de invenții. Membru în International Union of Physiological Science; Federation of European Physiological Science; Soc. Română de Științe Fiziologice; Soc. Europeană de Biologie Celulară; Soc. Română de Biologie Pură și Aplicată; vicepreș., Soc. Română de Fiziopatologie; Soc. Națională de Biologie Celulară; Rotary International.

Lucrări publicate:

• *Separarea electroforetică a proteinelor prin electrofocusare geometrică.* – TgM : University Press, 2002.

- în colaborare:

• *Curs de fiziopatologie /* Sub redacția prof. dr. A. Cojocaru. – 1979.

• *Elemente de fiziopatologie /* Sub redacția prof. dr. A. Cojocaru. – 1983.

• *Asistența medicală a bolnavilor cu afecțiuni neurologice /* I. Bârsan, A. Lazăr, A. Șchiopu. – TgM : University Press, 2001.

• *Etica și sănătatea /* L. Vulcu, A. Lazăr, A. Șchiopu. – TgM : University Press, 2002.

Referințe:

• *Who's Who Medical.* – 2003.

(A. T.)

ȘIMON, Adrian, economist; n. 29 sept. 1957, Pitești (AG). Studii: Șc. Gen. nr. 139, București (-1972); Lic. Real-Umanist nr. 15 București, secția reală, cu predare în limba spaniolă (actualul Col. Național „Iulia Hașdeu”)

(1972-76); Șc. Postlic. de Comerț Exterior, București (1976-78); ASE București, Fac. de Finanțe - Contabilitate (1979-83). Dr. în economie, specializarea Analiză economico-financiară cu teza:

Perfecționarea gestiunii și analizei activelor circulante (curente) în microeconomie (apr. 1998). Activitate profesională: economist stagiar IUPS Gheorgheni (1983-87); șef secție Gospodărie-BTT la CJUTC Harghita (1987-90); dir. comercial, SC Bucin SA, Gheorgheni (1991-95); membru în Cons. de Administrație la SC Ghemob SA (fosta Întreprindere de mobilă), Gheorgheni (1992-93) și în Cons. de Administrație al SC Vinalcool SA Gheorgheni (1994-95); manager economic - comercial (1995-99); dir. economic, SC Bucin SA, Gheorgheni (1999-01). Activitate didactică: prof. asociat, Șc. Tehnică Postlic. – Proiectanți în Industria Construcțiilor de Mașini, Gheorgheni (1990-92); conf. univ. asociat (1999-2001); conf. univ. titular (2001-); cancelar al Fac. de Științe Economice și Administrative, mandatul 2004-08, UPM TgM. Domenii de cercetare: finanțarea întreprinderilor; burse și piețe de capital; marketing și conjunctură; participă activ la simpozioane, sesiuni științifice de comunicări naționale și internaționale; autor a peste 47 de articole publicate în reviste de specialitate: *Analele Univ. din Oradea, Științe economice, Tom IX* (2000); *Buletin financiar* (publicație lunară editată de DGFP HR); *Buletin Științific, Seria A, Vol. XX Științe Economice* (editat de Univ. de Nord, Baia Mare) (2003); *Revista Finanțe Credit Contabilitate* (editată de MFP); *Tribuna economică*; membru în comitetul de redacție al revistei bilingve *Industria de Morărit și Panificație – Malom - és Sütőipar* (1998-99)

(editată de Asoc. Științifică „Csiky Kert” Gheorgheni); cotidiene din București și jud. HR, CV, BN, MS, AG. Specializări: București (1995, 2003); TgM (2001-02). „Cetățean de Onoare al Țării Lăpușului” (2003). Membru în Soc. Română de Analiză Economico-Financiară (1998-) și în Liga Internațională a Românilor (2004-); expert tehnic judiciar în MJ (1998-); expert contabil (1999-); auditor financiar (2000-01); arbitru comercial – Camera de Comerț și Industrie a jud. HR (2001-). Hobby-uri: informația actualizată, călătoriile (sub deviza: „*a călători este cel mai plăcut mod de a-ți cheltui timpul și banii*”), șofatul (posesor al categoriilor: A, B, C, D, E), sportul (canotaj), psihologia, fenomenele paranormale, promovarea ecologiei, evoluția lumii și civilizația extraterestră.

Lucrări publicate:

- *Gestionarea stocurilor la nivel microeconomic*. – București : Gestiunea, 1999. – 214 p.
- *Marketing - note și comentarii*. – TgM : Brăduț, 2001. – 113 p.
- *Piețe și burse de valori*. – TgM : UPM, 2001. – 155 p.
- *Finanțele întreprinderii* : curs univ. litografiat. – TgM : UPM, 2002, 2003, 2004.
- *Marketing* : curs univ. litografiat. – TgM : UPM, 2002, 2003, 2004.
- *Piețe și burse* : curs univ. litografiat. – TgM : UPM, 2002, 2003, 2004.

- în colaborare:

- *Agenda managerului în marketing* / Avram Tripon, Adrian Șimon, Liviu Ciucan-Rusu. – TgM : UPM, 2003. – 184 p.

Referințe:

- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 295, 5 febr. 1991, p. 1, 3.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 923, 11 mart. 1994, p. 1, 3.
- *Hargita Népe*, 11 mart. 1994, p. 1.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 1920, 19 mai 1998, p. 1, 3.
- *Românul* : săptămânal independent de opinie și informație liberă, nr. 20 (422), 25 – 31 mai 1998, p. 2.
- *Răsunetul* : cotidian democrat independent al jud. BN, nr. 2266, 14 nov. 1998, p. 1, 6.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 2335, 30 dec. 1999, p. 1, 3.

- *Curierul zilei* : cotidian independent al jud. AG, nr. 1585, 19 nov. 1999, p. 6.
- *Răsunetul* : cotidian democrat independent al jud. BN, 2509, 27 oct. 1999, p. 6.
- *Răsunetul* : cotidian democrat independent al jud. BN, 2514, 3 nov. 1999, p. 6.
- *Recurs* : jurnal mureșean de informație și atitudine, nr. 201, 3 nov. 1999, p. 5.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 3299, 21 oct. 2003, p. 1, 3.
- *Adevărul Harghitei* : jurnal independent, nr. 3331 / 3332, 5 / 6 dec. 2003, p. 1, 2.
- *Curierul zilei* : cotidian independent al jud. AG, nr. 2655, 17 mai, 2003, p. 2.

(A. T.)

ȘINCAI, Gheorghe, istoric, filolog, pedagog și teolog; n. 28 febr. 1754 Șamșud – m. 2 nov. 1816 Sinea (lângă Casovia, în Cehia). Studii: Săbed, Șamșud, Col. Ref. TgM (1766-68); Seminarul iezuit „Sf. Iosif” din Cluj „în școala de gramatică și clasa de poetică” (1968-72); Gimnaziul piariștilor din Bistrița (1972-73). Vine la Blaj unde este prof. de retorică și poetică (1973-74). Este trimis la Roma la Col. „De Propaganda Fide” (1774-79), unde primește

diploma de doctor în filozofie și teologie. La întoarcere se oprește un an la Viena la Col. „Sf. Barbara” și face studii de drept, canoane și „metoda de a preda la școlile de limbă națională și de a le conduce”; se întâlnește cu Samuil Micu și revizuieste gramatica acestuia *Elementa linguae daco-romanae sive valachicae*, care apare la Viena în 1780. Revine la Blaj, unde guvernul ardelean îl numește catihet al școlilor nou înființate (9 apr. 1782); apoi este numit dir. al școlilor române din Ardeal (oct. 1782). Intră în conflict cu episcopul Ioan Bob, e reclamat, anchetat, închis, judecat și eliberat (1794-95). Părăsește Blajul (1796) și devine administratorul nobilului Vass de Țaga din Sinea și instructorul copiilor acestuia (1797-1803). Pleacă la Oradea, apoi la Buda unde ocupă postul de corector la tipografia unde

Samuil Micu era cenzor (1804-1808). Trăiește ca peregrin între Blaj, Oradea și Sinea. A lăsat o colecție de izvoare în trei volume; a preconizat înlocuirea în scrierile laice a literelor chirilice cu cele latine; traduce și manuale școlare de popularizare a cunoștințelor științifice și broșuri istorice cum sunt: *Elementa linguae daco-romanae sive valachicae*; *A.B.C. sau Alphavit pentru folosul și procopseala școalelor celor normalicești a neamului român (1783)*; *Prima principia latinae gramatice ad usum scholarum vlachico-nationalium (1783)*; *Elegie Nobilis Transilvani Georgii Șincai de Eadem (1804)*; *Istoria naturii sau a firei*; *Vocabulariu' ce se ține de istoria naturii*; *Hronica românilor și a mai multor neamuri*.

Lucrări publicate:

- *Îndreptarea către Aritmetică*. – Blaj, 1785.
- *Povățuire către economia de câmp*. – Buda, 1806.
- *Povățuirea către aritmetică sau învățătura numerilor*. – Buda, 1806.
- *Învățătura firească spre surparea superstiției nordului*. – București, 1964.

Referințe:

- *Viața, operele și ideile lui Gheorghiu Șincai* / Al. Papiu Ilarian. – București, 1869.
- *Directorul de școale Șincai* / G. Barițiu, în *Transilvania*, 16, nr. 5-10, 1885.
- *Prima istorie naturală românească „Istoria naturii sau a firei” de Gh. Șincai* / Al. Borza, în *Transilvania*, 52, nr. 9-12, 1921.
- *Istoria literaturii române* / V. V. Haneș. – 1924. – p. 104.
- *Istoria literaturii române din secolul al XVIII-lea. III. Epoca lui Clain, Șincai și Maior*. – Iași, 1927. – p. 329.
- *Primul dicționar de științe naturale românesc „Vocabularium pertinens ad tria Regna Naturae” de Gh. Șincai* / Al. Borza, în *Dacoromania*, vol. 5, 1927-1928.
- *Figuri mureșene* / E. Nicoară, V. Netea. – TgM, 1933. – p. 17-31.
- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940. – p. 32-34.
- *Enciclopedia Cugetarea* : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București, 1940.
- *La Scuola latinista romena (1780-1871)* / Mario Ruffini. – Roma, 1942.
- *Istoria învățământului românesc din Transilvania până la 1800* / N. Albu. – Blaj, 1944. – p. 248-280.
- *Literatura română premodernă* / Al. Piru. – București, 1964. – p. 51-64.
- *Dicționar enciclopedic român*. – Vol. 4 Q-Z. – București, 1966.

- *Gheorghe Șincai – viața și opera* / David Prodan, în *Analele Academiei RSR*, vol. 16, 1966.
- *Originile romantismului românesc. Spiritul public. Mișcarea ideilor și literatura între 1780-1840* / Paul Cornea. – București, 1972.
- *Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – TgM, 2002.

(A. T.)

ȘOAITĂ, Dumitru, ing. mecanic, prof. univ.; n. 12 iun. 1952, com. Saschiz. Studii: Lic. nr. 2 Sighișoara (1967-71); Univ. din Brașov, Fac. TCM, specializare Mașini-Unelte (1971-76). Dr. cu teza: *Studiul stabilității sistemelor electrohidraulice de avans ale mașinilor-unelte neconvenționale* (1995). Activitate profesională: ing. proiectant tehnolog IUPS Reghin (1976-

82); carieră didactică, parcurgând toate treptele univ.: asist. univ (1982-87); șef de lucrări (1987-96); conf. univ. (1996-99); prof. univ., UPM TgM (1999-); dir., Departamentul pentru Cooperarea Univ. – Intreprinderi-Organizații, UPM TgM (1999-); decan, Fac. de Ing., UPM TgM. Domenii de cercetare: mașini-unelte și prelucrări prin așchiere; utilaje și echipamente de producție. Autor și coautor a peste 100 de articole științifice tipărite în publicații ale Academiei Române, volumele unor manifestări științifice interne și internaționale sau reviste de specialitate din țară și străinătate; a realizat 7 contracte de cercetare științifică. Specializări: București (1981); Germania (1997, 2000). Membru în Asoc. Română pentru Tehnologii Neconvenționale (2000); AGIR (1999); AGVPSR. Hobby-uri: vânat și pescuit.

Lucrări publicate:

- *Mașini – unelte*: Îndrumar pentru lucrări practice. – TgM : UT, 1991.
- *Mașini-unelte*. – TgM : UT, 1992. – 259.
- *Mașini-unelte* : lucrări practice. – TgM : UPM, 1993. – 143.

- *Bazele optimizării proceselor tehnologice din construcția de mașini*. – TgM : UPM, 1996. – 172.
- *Mașini-unelte și prelucrări prin așchiere* : lucrări de laborator. – TgM : UPM, 1998. – 148 p.
- *Mașini-unelte și prelucrări prin așchiere*. – TgM : UPM, 1998. – 239 p.
- *Utilaje și echipamente de producție* : lucrări de laborator. – TgM : UPM, 1998.
- *Mașini-unelte* : lucrări de laborator. – TgM : UPM, 1999. – 170 p.
- *Mașini-unelte*. – TgM : UPM, 1999. – 305 p.
- *Optimizarea proceselor tehnologice*. – TgM : UPM, 2001. – 204 p.
- *Tehnici și mijloace moderne de control al calității în sistemele de fabricație* : notițe de curs. – TgM : UPM, 2001. – 82.

- în colaborare:

- *Exploatarea mașinilor-unelte* : curs / Kiss D., D. Șoaită. – TgM : Institutul de Subing., 1986. – 250 p.
- *Utilaje și echipamente de producție* / D. Șoaită, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 250 p.
- *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / D. Șoaită, T. Socaciu. – Vol. 2. – TgM : UPM, 1998. – 98 p.
- *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaită. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2000. – 82 p.
- *Electrotehnologii* : Lucrări de laborator. – 2001.
- *Utilaje și echipamente de producție* : îndrumar / T. Socaciu, D. Șoaită. – Vol. 1. – TgM : UPM, 2003. – 132 p.

Referințe:

- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate*. – 1991.

(A. T.)

ȘTEFĂNESCU, Ioan, fizician, cercetător științific; n. 17 noi. 1948, Târnăveni. Studii: Lic. nr. 1 Târnăveni (1962-66); UBB Cluj-Napoca, Fac. de Fizică (1966-71). Dr. în fizică cu teza: *Contribuții asupra comportării procesului de schimb izotopic apă-hidrogen sulfurat în tehnologia de separare a apei grele* (1998).

Membriu corespondent al Academiei Internaționale de Științe Energoinformaționale, Rusia. Activitate profesională: șef de departament, Uzina G, Râmnicu Vâlcea (1971-91); dir. tehnic (1991-94); dir. general, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Criogenice și Izotopice, Râmnicu-Vâlcea (1994-); prof. univ., Univ. Pitești (2000-). Domenii de cercetare: distilare izotopică sub vid; sisteme și instalații criogenice și de separări izotopice; expertizări asupra instalațiilor de obținere a apei grele; managementul de siguranță a sistemelor; apa sărăcită în deuteriu – efecte biologice; metode și tehnici moderne de creștere a eficienței economice; inginerie economică; participă la numeroase conferințe naționale și internaționale; publică peste 135 de lucrări științifice în reviste de specialitate: *RMZ – Materials and Geoenvironment* (1998); *Romanian Journal of Physics*; 4 cărți, 22 de brevete de invenții, 6 tehnologii omologate. Specializări: Varșovia (1973); București (1981-96); Râmnicu-Vâlcea (1996). Distins cu premiul „Dragomir Hurmuzescu” al Academiei Române (1981); diploma privind contribuția la activitatea meritorie în domeniul nuclear (1996); premiul „Dragomir Punica” (2000); Ordinul Renel pentru contribuții la punerea în funcțiune a CNE Cernavodă (1996); premiul „Ionel Purica” (2000); Ordinul național pentru merit în gr. de cavaler (2000). Membriu în Soc. Română de Fizică; Soc. Europeană de Fizică; Asoc. Română de Energie Nucleară; Asoc. Oamenilor de Știință; Cons. Științific al Institutului Național de Metrologie. Hobby-uri: pescuit, tenis de câmp, muzică.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Fizica atomică* / Ioan Ștefănescu, V. Malinovschi. – Râmnicu Vâlcea : Conphys, 2001.
- *Fizica nucleară* / Ioan Ștefănescu, V. Malinovschi. – Râmnicu Vâlcea : Conphys, 2001.
- *Procese de separare a apei grele.* – 2002.

Referințe:

- *Who's Who in România.* – 2002. – p. 649.

(A. T.)

ȘTEFĂNESCU, Mihai, medic cardiolog; n. 4 ian. 1953, Mediaș (SB). Studii: Lic. „Unirea” TgM (1960-68); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1968-72), absolvit ca șef de promoție; IMF TgM, Fac. de Medicină (1972-78), absolvită cu „Diplomă de Merit”; în perioada 2000-04 a urmat la Blaj Fac. de Teologie Pastorală greco-catolică, în cadrul UBB Cluj-Napoca, absolvind cu lucrarea de licență: *Conceptul de mortalitate – imortalitate a Fecioarei Maria în cadrul dogmei ridicării Ei la Cer cu trupul și cu sufletul*. Dr. în medicină cu teza: *Aportul metodelor*

electrofiziologice în diagnosticul și tratamentul sindroamelor de preexcitație. Activitate profesională: medic intern, Clinica Medicală nr. 1, TgM (1977-80); medic de medicină generală, Dispensar Medical, com. Ocoliş (AB); activitate didactică univ. în cadrul IMF TgM ca asist. stagiar la Clinica Medicală nr. (1980-); șef de lucrări, disciplina Medicină internă; medic specialist, medicină internă și cardiologie (1984); medic primar (1994); membru ales în Cons. Prof. al Fac. de Medicină din cadrul UMF TgM (1995-00); Col. Jud. al Medicilor (1996-00). A elaborat și prezentat la conferințe și reuniuni medicale 96 de lucrări științifice, 64 publicate în volume de rezumate, 16 în reviste naționale de specialitate: *Electrocardiology; Journal Suisse de Medicine; Physiology; Revista de Medicină și Farmacie TgM; Revista Română de Cardiologie; Revue Roumaine de Medicine – Medicine Interne; Revue Roumaine de Morphologie, Embriologie and Physiologie; Roumanian Journal of Gerontology – Geriatrics; Viața Medicală*. Membriu în Soc. Română de Cardiologie (1989); Asoc. Medicală Română, secretar al Filialei MS (1998).

Lucrări publicate:

- *Sindroamele de preexcitație*. – București : EDP, 1997. – 398 p.
- *Semiologie medicală*. – TgM : Ardealul, 1999. – 231 p.

- în colaborare:

- *Păducelul (Crataegus) în tratamentul bolilor cardio – vasculare* / Maria Ștefănescu, Mihai Ștefănescu. – TgM : Casa de Editură Mureșul, 1999. – 123 p.

(A. T.)

ȘUTEU, Eronim, medic veterinar, poet, eseist; n. 30 nov. 1926, Albești. Studii: lic. la Sighișoara; Fac. de Medicină Veterinară București. Dr. în medicină veterinară cu teza: *Cercetări asupra babesiozelor la taurine în Transilvania* (1970). Activitate profesională: secretar științific al Fac. de Medicină Veterinară (1976-81); prof. univ. la USAMV Cluj-Napoca. Publică numeroase lucrări științifice în periodice de specialitate. Distins cu medalia „Meritul științific”; premiul „Al. Locusteanu”, cls. a II-a; premiul „Traian Săvulescu” al Academiei Române pentru vol. *Boli parazitare la ecvine* (1994). Membru de onoare al Academiei de Științe Agricole și Silvicultură; membru-fondator al Fundației Științifice Parasitologice Pro-Vita; Fundația Medicală „Marius Șuteu”.

Lucrări publicate:

- *Prevenirea și combaterea bolilor parazitare la animale*. – București : Ceres, 1982. – 263 p.
- *Boli parazitare la animale*. – Cluj-Napoca : Tipo-Agronomia, 1988.
- *Zooparaziții și mediul înconjurător*. – Vol. 1. – București : Editura Academiei RSR, 1992.
- *Boli parazitare la ecvine*. – București : Ceres, 1994.
- *Zooparaziții și gazdele parazitare*. – Cluj-Napoca : Genesis, 1998.

- în colaborare:

- *Îndrumător practic de parazitologie* : curs lito / N. Vartic, Eronim Șuteu. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1971.
- *Curs de igiena, legislația și protecția muncii. Comisia de analiză*. – 1977.

- *Îndrumător practic de parazitologie și clinica bolilor parazitare* / N. Vartic, Eronim Șuteu. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1979.

- *Boli parazitare la animale* : îndrumător practic / Eronim Șuteu, N. Vartic. – Cluj-Napoca : Institutul Agronomic, 1986.

- *Patologia exotică a animalelor de blană, de vânat și laborator* / Eronim Șuteu, C. Vasiliu, R. Nicorică. – Cluj-Napoca, 1986.

- *Diagnosticul și tratamentul parazitozelor la animale* / Eronim Șuteu, Nicolae Vartic, Vasile Cozma. – București : Ceres, 1996. – 267 p.

- *Protozoarele aborigene și neonatale la animale* / Eronim Șuteu, V. Cozma, C. Gherman. – București : Ceres, 1996. – 183 p.

- *Bolile parazitare ale porcinelor și riscul contaminării omului* / Eronim Șuteu, Gheorghe Cristea. – București : Ceres, 1998. – 174 p.

- *Bolile parazitare la animale domestice* / Eronim Șuteu, Vasile Cozma. – București : Ceres, 1998. – 543 p.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000. – p. 311.

(A. T.)

ȘUTEU, Iuliu, medic militar; n. 26 ian. 1921, Indianapolis SUA – m. 12 aug. 1995, București. Părinții au emigrat în SUA (1913) și s-au întors în România (1927), locuind în Tirimia (MS). Studii: Șc. Prim. Tirimia, com. Cerghid (MS); Lic. Militar TgM; Fac. de Medicină (-1948). Dr. în științe medicale (1968); dr. doc. (1973).

Activitate profesională:

preparator univ.; asist. univ., Catedra de Anatomie topografică și Chirurgie, Institutul Medico-Farmaceutic București (1945-72); chirurg (1948-74); colonel, șeful Clinicii

de Chirurgie a Spitalului Militar București (1964-72); decan, Școala Militară de Medicină, București (1975-85); general-maior, șeful Clinicii de Chirurgie a Spitalului Militar București (1972-91); prof. univ., Departamentul

de Chirurgie IMF București (1974-91); membru în Senatul IMF București (1975-91); editor al revistei *Chirurgia*. Domenii de cercetare: inițiator a numeroase procedee noi terapeutice și de tehnică chirurgicală; autor a peste 200 de studii și comunicări; adeseori a reprezentat medicina românească peste hotare; cercetări în domeniul fiziopatologiei stării de șoc și găsirea unor procedee terapeutice simple și cu largă aplicabilitate în condiții de pace sau de campanie; controlarea hipertermiei cu aplicații în tratamentul cancerului; dezechilibrul ecologic între izotopi ai nitrogenului și originea cancerului și aterosclerozei. A publicat numeroase studii și articole în reviste de specialitate: *Medical Science Journal* (1952); *Chirurgia* (1955); *Revista Sanitară Militară* (1958, 1965, 1968); *Journal de Chirurgie* (1968); *Surgery and Orthopedics* (1964). Specializări: Franța (1968-69); California (1991). Premiat de *Revista Sanitară Militară* (1958); premiul „Gheorghe Marinescu” al Academiei Române (1975); Medalia de aur a Soc. Naționale Italiene de Urgențe Chirurgicale (1978). Membru în AȘMR; Soc. Internațională de Chirurgie, Basel; Asoc. Franceză de Chirurgie, Paris; Soc. Internațională de Urgențe Chirurgicale, Barcelona; Col. Internațional de Chirurgie Digestivă, Bruxelles; Soc. Internațională de Chirurgie Gastro-Enterologică, Copenhaga; Uniunea Balcanică de Medicină, Atena; Soc. Națională Italiană de Urgențe Chirurgicale, Milano; Soc. Națională Bulgară de Chirurgie, Sofia; Soc. Națională Română de Chirurgie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Șocul. Nosologie. Elemente și fiziologie. Hormonologie și cibernetică. Hermoreologie. Metabolism. Celula de șoc. Viscerele de șoc. Elemente de terapeutică. Tipuri de șoc / General maior Iuliu Șuteu, colonel dr. Traian Bândilă, colonel-locotenent Atanasie Cofrită. – București : Editura Militară, 1973. – 446 p.*
- *Șocul. Terminologie și clasificări. Celula de șoc. Fiziopatologie și terapeutică / Iuliu Șuteu, Traian Bândilă, Atanasie Cofrită. – Ed. a 2-a*

revăzută. – București : Editura Militară, 1980. – 472 p.

- *Sindromul Chilaiditi / Iuliu Șuteu, Constantin Văideanu, Virgil Constantinescu. – București : Editura Militară, 1979. – 96 p.*

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

T

TAMÁS Gizella, medic; n. 16 iul. 1921, Săvădisla (CJ) – m. 1 oct. 2004, TgM. Studii: Col. ref. de fete Cluj (1940), Fac. de med. generală Univ. Cluj (1945). Asist. univ. (1945-49), șef de lucrări la Catedra de microbiologie

IMF TgM (1949-52), medic microbiolog la Laboratorul de bacteriologie al Spitalului clinic din TgM (1952-69), Laboratorul Pol. nr. 2 TgM (1969-76). Domenii de cercetare: rezistența stafilococilor față de antibiotice, flora

microbiană a faringelui și boala reumatismală, izolarea serologică a hepatitei virale. Studiile au apărut în: *Dermato-venerologia* (1961), *Revista Medicală* (1962, 1974), *Orvosi Szemle* (1962).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Általános járványtani jegyzet és gyakorlati kompendium* / Boér László, Tamás Gizella, Papp Károly. – Mv. : OGYI, 1951. – 296 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

TAMÁS Ludovic; Lajos ing. agronom; n. 21 ian. 1924, Borșa (CJ). Studii: Col. „Bethlen Gábor” Aiud (1941-44); Lic. de Stat Dej (1948-49); Institutul Agronomic Cluj (1949-53). Dr. în științe agricole cu teza:

Reducerea lucrărilor de întreținere la cultura cartofului prin folosirea ierbicidelor (1973).

Activitate profesională: ing. șef; șef de secție, Gospodăria Agricolă de

Stat Cipău (1954-1959); conducătorul fermei didactice, Lic. Agricol TgM (1960-1962);

cercetător științific (1962-1966); cercetător științific principal (1967-1986). Domenii de cercetare: probleme de fitotehnie în cultura cartofului și plantelor furajere; autor și coautor a peste 120 lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Anale. Cartoful* (1970, 1980); *Analele ICCPT* (1977, 1982-1983). Membru în: Asoc. Producătorilor de Furaje (2001), Corporația Doctorilor Academiei de Științe Maghiară (2001).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Takarmánynövények termesztése* / Tamas L., Kósa B. – București : Ceres, 1981.

Referințe:

- *Ki kicsoda : Aradtól Csikszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Magyar kutatók külföldön.* – 1998.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.
- *Personalități române și faptele lor.* – 2001.
- *Erdélyi Napló* 2003. júl. 29.

(A. T.)

TAMÁS Zoltán, medic ginecolog; n. 26 ian. 1920, Săvădisla (CJ) – m. 30 apr. 2000, Odorheiu Secuiesc. Studii: Col. ref. la Cluj (1938); Fac. de medicină la Cluj (1943). A fost încadrat preparator la catedra de obstetrică și ginecologie IMF TgM (1945-57), medic ginecolog la Odorheiu Secuiesc până la pensionare (1957-1985).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.- 2. füzet.- 1954. - 215 p.

- *Szülészeti jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1954. - 1. füzet. – 172 p. ; 2. füzet.- 232 p

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

TELEKI Domokos, conte, scriitor, poet, n. 5 sept. 1773, Dumbrăvioara – m. 16 sept. 1798, TgM. Născut din familie de nobili maghiari, tatăl T. Samuel, cancelar al Transilvaniei. Studii: la TgM (1781), la Aiud, Sibiu (1784), Oradea;

univ. la Viena (1788-1791), Pesta (1792). Din cauza sănătății șubrede a făcut călătorii pentru a-și restabili sănătatea în stațiunile europene: Karlsbad, în Saxonia, Jena; a vizitat Soc. de

Mineralogie și a fost ales membru al acesteia și membru al Soc. din Leipzig. După trei ani de călătorii a fost numit șambelan, asesor la Tabla Regească din TgM. A fost ales

președinte al societății de mineralogie din Jena (1798). Colecțiile sale de mineralogie le-a donat colegiului ref. din TgM; azi se găsesc la Biblioteca Teleki-Bolyai. În istoria literaturii maghiare este cunoscut ca dramaturg.

Lucrări publicate:

- *Gróf Teleki József elköltözött lelkéhez.* – s.l., s.a. – Poezie în lb. germană.
- *Gróf Rhédey Ádámnak és Teleki Máriának egymással kötött házassági szent szövetségeket örvendetes emlékezetben kívánja tartani ezen versetek által egy igaz atyafi s hív szívű testvér.* – Bécs, 1795. – În lb. germană.
- *Egynéhány hazai utazások le-írása, Tót- és Horváth országoknak rövid esmertetésével együtt ki adatott G. T. D. által : képekkel és mappákkal.* – Bécs, 1796. – 332 p.
- *Sándor Leopoldnak Ausztriai főhercegnek Magyarország nádorispánjának nevét örökösítő emlékeztető írás . . . / Deák nyelven Birkenstock Menyhért készített, edictul fordításban pedig magyar nyelvre által tenni próbált.* – Bécs, 1796.
- *A vallás és erkölts summás tanítása.* A nevendék ifjúság elméjéhez alkalmazva. – Bécs, 1798. – În lb. germană.
- *Reise durch Ungarn und einige angränzende Länder :* aus dem ungarischen übersetzt durch Ladislaus v. Németh Professor am evang. Gymnasium zu Raab. – Pest, 1805. – 288 p.

Referințe:

- *Magyar írók : Életrajz-gyűjtemény / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József.* – Pest, 1856. – 1. köt. – 1856.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.

• *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 14 köt. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.

• *Erdélyi peregrinusok :* Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv., 1998.

(F. M.)

TELEKI Sámuel, geograf, explorator, călător; n.1 nov. 1845, Dumbrăvioara – m.10 mart. 1916, Budapesta. A fost strănepotul contelui Teleki Samuel, cancelarul Transilvaniei,

fondatorul Bibliotecii Teleki din TgM. Studii : la Debrețin. Moșier cu proprietăți în Transilvania și Maramureș, membru al camerei magnaților. A fost ales membru de onoare al Academiei de științe, secțiile de matematică și științe

naturale (mai 1894), vânător renumit. Împreună cu Höhnel Lajos a făcut o călătorie ca explorator în Africa: Zanzibar, Kenia (1886-88) descoperind două lacuri (denumite Rudolf și Stefania), un vulcan (Teleki). Colecțiile lui de mineralogie, botanică, zoologie, etnografie și antropologie au fost dăruite Muzeului Național Maghiar.

Lucrări publicate:

- *A Rudolf és Stefánia tavakhoz :* Teleki Sámuel gróf felfedező útja Kelet-Afrika egyenlítői vidékén 1887-1888-ban / Leírta kísérője Höhnel Lajos. – Budapest: Kiadja Ráth Mór, 1892. – În lb. germană. – Wien, 1890. ; în lb. engl. – London, 1894.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 14 köt. – 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909.
- *Magyar utazók Afrikában / Bendefy László.* – Budapest, 1934.
- *Öt világrész vándorai / Halász Gyula.* – Budapest, 1936.
- *Teleki Sámuel útja Kelet-Afrikában / Cholnoky Jenő.* – Budapest, 1937.
- *Afrika nyomában – gróf Teleki Samu után még egyszer / Szabó Árpád Töhötöm = = Korunk, 3. foly., 12, 4. sz., 2001. ápr., p. 3-10.*
- *Új magyar életrajzi lexikon.* – Budapest, 2003. – 3 vol. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

(F. M.)

TERO, Mircea – Aurel, ing. mecanic; n. 10 iul. 1949, Gurghiu. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1964-67); IP București, Fac. TCM, secția Mașini-Unelte și Scule (1967-72). Drd. Activitate profesională: ing. proiectant, „Carbochim” Cluj-Napoca (1972-73); „Unirea” Cluj-Napoca (1973); Institutul de Cercetări și Proiectări ICPMUA, Filiala Cluj-Napoca (1973-80); șef lucrări, UPM TgM (1980-). Domenii de cercetare: proiectarea dispozitivelor; materiale compozite; autor și coautor a 40 de lucrări științifice publicate și comunicate la simpozioane naționale și internaționale. Hobby-uri: automobile de epocă, pasionat de desen și ilustrații pentru cărți.

Lucrări publicate:

• *Calibre netede și filetate. Îndrumar de proiectare* : numai pentru uzul studenților. – TgM : UT, 1993. – 99 p.

• *Proiectarea formei* : curs pentru uzul studenților. – TgM : UPM, 2001. – 94 p.

• *Proiectarea dispozitivelor.* – TgM : UPM, 2003. – 278 p.

- în colaborare:

• *Dispozitivele de control* / M. Tero, I. Papp. – TgM : UPM, 2002. – 154 p.

• *Dispozitive și accesorii pentru mașini-unelte* / M. Tero, Opelsz H. – TgM : Ansid, 2002. – 234 p.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

TEUTSCH, Andreas, medic german, teolog, poet, n. 1669, Sighișoara – m. 18 aug. 1730, Sibiu. Studii: în Wittenberg (1688-), Utrecht și Jena (1693). Stabilizat în Sibiu unde a fost notar (1701), consilier orășenesc (1702), primar (1704), procuror de stat (1710) și medic. A fost autor al unor studii teologice, juridice și medicale.

Lucrări publicate:

• *E naturali atque medica scientia positiones miscellaneae.* – Wittenbergae : typis Martini Schultzi, 1690. – 11 p.

• *Dissertatio chymico-medica de tincturis martialibus.* – Trajecti ad Rhenum : ex officina Franc. Halma, 1693. – 26 p.

• *Die Frage: Was fehlet mir noch?* – Hermannstadt, 1705. – A apărut anonim.

• *Übung des wahren Christenthums.* – Hermannstadt, 1706.

• *Davidische Harffen, oder des heiligen Königes und Propheten Davids mehrste Psalmen.* – Hermannstadt, 1707.

• *6. Kurzer und einfältiger Unterricht, wie man die heilige Schrift lesen solte.* – Hermannstadt, 1707.

Referințe:

• *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.

• *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899* / Györy Tibor. – Budapest, 1900.

• *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TODEA, Alexandru, economist; n. 18 febr. 1973, Reghin. Studii: Șc. Gen. nr. 5 Reghin (1979-81); Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1981-91);

UBB Cluj-Napoca, Fac. de Științe Economice (1991-96). Dr. în economie, specialitatea cibernetică și statistică economică, cu teza: *Estimarea și gestiunea riscului de piață în teoria modernă a portofoliilor* (2002); drd. în economie, specialitatea finanțe, Univ.

din Orleans, Franța, ca bursier al statului francez. Activitate profesională: contabil, SC General Cis Gaz TgM (1995-96); activitate didactică în cadrul UBB Cluj-Napoca, Fac. de Științe Economice: preparator (1996-98); asist. univ. (1998-02) la Catedra de statistică; lector univ. (2002-) la Catedra de finanțe. Domenii de cercetare: statistică, econometrie, piețe financiare, gestiunea portofoliilor; autor și coautor a 24 de lucrări științifice publicate, din care 13, în reviste de specialitate; *Studia UBB* (2000); 6 lucrări în volume dedicate sesiunilor

științifice, din care 2 în străinătate; dir. de proiect al unui grant de cercetare. Distins cu Premiul Academic al UBB pe anul 2004 pentru cartea *Managementul investițiilor pe piața de capital*. Membru în Laboratorul de Economie din Orleans, Franța (2000-); Asoc. Română de Statistică. Hobby-uri: sport și călătorii.

Lucrări publicate:

- *Managementul investițiilor pe piața de capital*. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 2003. – 276 p.

- în colaborare:

- *Statistică aplicată*. – 2002.
- *Statistică*. – 2003.

Referințe:

Baya de date BJM.

(A. T.)

TODEA Csilla, medic; n. 9 iul. 1950, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 4 TgM (1962-66); Lic. nr. 5 TgM; UMF TgM (1969-75). Dr. în medicină cu teza: *Cercetări clinice și imunologice în astmul bronșic infantil după tratamentul imunomodulant* (2000).

Activitate profesională: medic primar pediatru și șef de lucrări, Clinica Pediatrie I TgM; UMF TgM, Catedra de Pediatrie. Domenii de cercetare: alergologie infantilă, pulmonologie infantilă. Membru în

Soc. de Imunologie – Alergologie (2000). Hobby-uri: flori, excursii montane, înot.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1989. – 1. köt. – 238 p. ; 2. köt. – 232 p.
- *Gyermekgyógyászat*. – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 1. köt. – 1996. – 259 p.; 2. köt. – 1997. – 225 p.
- *Manual de pediatrie*. – 1996.
- *Curs de pediatrie*. – 2004.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Orvostudományi Értesítő*, 1996, 68 kötet.
- *Romániai magyar ki kicsoda*, 1997. – 1997.

(A. T.)

TODORAN, Gheorghe Ioan, ing., prof. univ.; n. 7 iul. 1950, Cuștelnic. Studii: Fac. de Electrotehnică, Cluj-Napoca (1974). Dr. ing. (1994). Activitate profesională: ing. stagiar, Depoul de Locomotive TgM (1974-75); ing. proiectant, Întreprinderea de Cazane Mici și Arzătoare Cluj-Napoca; asist. univ. (1979-89); șef de lucrări (1989-94); conf. univ. (1994-98); prof. univ. (1998-), UT Cluj-Napoca. Domenii de cercetare: măsurări magnetice, măsurări numerice, prelucrarea datelor de măsurare; autor a 3 cursuri univ.; 2 culegeri de probleme; 5 îndrumătoare de lucrări de laborator; realizează 19 contracte de cercetare, din care 5 în calitate de dir.; 95 de articole publicate în reviste de specialitate, naționale și internaționale; 2 brevete de invenție. Hobby-uri: filozofia religiei, istorie, teatru, matematică.

Lucrări publicate:

- *Măsurări magnetice*. – Cluj-Napoca : Q-Vadis, 1996.
- *Măsurări numerice*. – Cluj-Napoca : UT Press, 1997.
- *Teoria și tactica prelucrării datelor de măsurare*. – Cluj-Napoca : Mediamira, 1998.

Referințe:

- *Who's Who în România*. – 2002.

(A. T.)

TOGĂNEL, Dionisie, medic; n. 7 oct. 1909, Oravița (CS) – m. 1977. Studii lic. la TgM; Fac. de Medicină la Cluj (1935). Se angajează la Serviciul de Salvare din Cluj; șef serviciu în 1939. Carieră didactică la Clinica Urologică; șef de lucrări. Între 1967-72 a condus Clinica Urologică din Cluj.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Lecțiuni de Urologie* / Sub redacția P. Bruda. – 1950.

Referințe:

- *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial*. – 2000.

(A. T.)

TOKAJI Géza, ing. geometru; n. 1858, de origine din Bogata de Mureș – m. mai 1908,

Cluj. Studii: la Aiud, Cluj; Politehnica la Budapesta.

Lucrări publicate:

- *Tagosítási rendszerünk hiányai.* – Kolozsvár, 1896.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TOKAJI László, [numele real **Nagy László**] agronom, ziarist; n. 1 ian. 1868, Bogata – m. 3 iul. 1944, Budapesta. Studii: la Aiud și Cluj, unde a terminat institutul agronomic (1891), specializându-se în viticultură și vinificație. A fost secretarul Soc. Agronomice Transilvănene (1895-20).

Lucrări publicate:

- *A kolozsvári kiállítások programja, katalógusa és egyéb tudnivalók.* – Kolozsvár, 1903.
- *Székelykiállítás* : Egy 1904. év őszén, vagy 1905 tavaszán rendezendő általános székelykiállítás tervezete. – Kolozsvár, 1904.
- *Erdélyrészi mezőgazdasági kiállítás programja és katalógusa.* – Kolozsvár, 1905.
- *Az Erdélyrészi Gazdasági Egylet egy éve 1907/08.* – Kolozsvár, 1909.
- *Az Erdélyrészi Gazdasági Egylet 1910-1913.* – Kolozsvár, 1911-1914.
- *Eladó ország* : Az erdélyrészi földbirtokforgalom utóbbi 10 évi adatai. Az erdélyrészi földbirtok-politika feladatai. Az állam és a társadalom teendői. – Kolozsvár: Gombos F. Lyceum-Könyvnyomda, 1913. – 36, CCXVIII p.
- *Az EMKE munkatervéhez.* – Kolozsvár, 1913.
- *Az erdélyrészi földbirtokpolitika feladatáról.* – Kolozsvár, 1913.
- *Földbirtokpolitikai teendők.* – Kolozsvár, 1913.
- *Kolozsvár sz. K. Város mezőgazdasági birtokainak házikézeléséről.* – Kolozsvár, 1913.
- *Újjonfoglalás Erdélyben.* – Kolozsvár, 1913.
- *A meglévő és a kisegítő mezőgazdasági munkaerők helyes beállítása a folyó évi termés biztosítása szempontjából.* – Kolozsvár, 1916.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Magyar írók élete és munkái* : Megindította id. Szinnyei József / Írta és összeállította Gulyás Pál ; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 19. köt. : N. Árpádné-Özséb, P[áter]. – 2002.

(F. M.)

TÓKE István (MAROSVÁSÁRHELYI), om de știință, prof., scriitor, n. 1697, TgM – m. 14 apr. 1768, Aiud. Studii: în Frankfurt/Oder, Utrecht. Prof. de filozofie și fizică la Aiud (1725-45), cel care a împământenit predarea fizicii experimentale în Transilvania.

Lucrări publicate:

- *Institutiones philosophiae naturalis dogmatico-experimentalis quibus veritates physicae luculentis observationibus et experimentis illustratae ac confirmatae, nexu scientifico methodice proponuntur* : In usum auditorii adornatae cum figuris aeneis atque indice. – Cibini : Impressit Johannes Barth senior, 1736. – XX, 244, 6 p.
- *Consideratio magnitudinis mundi adspectabilis physico-astronomica, methodo synthetica, geometris familiari, instituta* : nuper admodum publice ventilata. Nunc vero ad conspectum in Coelo singularis phaenomeni, stellae Martis octuplo majoris in oppositione solis, quam in conjunctione ; postliminio cognita, aucta ; et pro uberiori astrophilorum informatione, opera Typothetae, publici juris facta est a ... - N.-Enyedini, 1766. – 20 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875* / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. . – Budapest, 1878.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TÓKÉS Béla, chimist, prof. univ.; n. 29 nov. 1936, TgM. Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1954); Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Chimie (1959). Dr. în chimie cu teza: *Polarografia peroxidilor organici. Cercetări de structură și mecanisme* (1971). Activitate profesională: carieră didactică în cadrul IMF TgM: preparator

(1959-60); asist. univ. (1960-70); șef de lucrări (1970-72); conf. univ. UMF (1972-94); prof.

univ. (1994-). Domenii de cercetare:

electrochimia (polarografia)

combinațiilor organice și anorganice, analiza instrumentală, proiectare de medicamente; autor și coautor a cca. 300 de comunicări și lucrări

științifice publicate în reviste de specialitate: *Revista Medicală-Orvosi Szemle – Revista de Medicină și Farmacie – Orvosi és Gyógyszerészeti Szemle* (1960-); *Revue Roumaine de Chimie* (1973, 1978, 1980); *Monatshefte für Chemie* (1976); *Chemie* (1979); *Acta Chimica Hungarica* (1981); *EME Természettudományi és Matematikai Szakosztályának Közleményei* (1992, 1995, 1996, 1998-99); *Gyógyszerészet* (1999); *Die Pharmazie* (2000, 2002). Specializări: URSS (1968-69); SUA (1999, 2001). Membru coordonator în asociația interuniv. europeană, MedNatNet (Amsterdam, 2003). Coordonator local (1998-) în rețeaua interuniv. CEEPUS, secția de bioanalitică, cu cca. 20 de univ. participante din 10 țări din Europa Centrală și de Est. În cadrul acestei activități participă anual la organizarea și desfășurarea univ. de vară (2000: Pécs; 2001: Varșovia; 2003: Cluj; 2004: Sofia), la mobilități cu bursa (Pécs: 2002, 2003; Nitra: 2004), respectiv la ședințele anuale ale coordonatorilor (Budapesta: 2002; Bratislava: 2003). Conducător de doctorate în științe farmaceutice, în domeniul Chimia fizică a medicamentului (2001-). Prof. asociat la Univ. „Sapientia” (EMTE) la Fac. de Inginerie din TgM și Miercurea Ciuc. Expert evaluator al proiectelor de cercetare CNCSIS (1997-). Membru EME, Cluj; International Advisory Board on Retrometabolic Drug Design and Targeting, Florida, USA; Research Board of Advisors of the American Biographical Institute, USA. Hobby-uri: sport, beletristică, muzica clasică.

Lucrări publicate:

- *Îndrumător de lucrări practice de chimie coloidală* : curs. – TgM : IMF, 1965. – 100 p.
- *Îndrumător de lucrări practice de chimie fizică* : curs. – TgM : IMF, 1967. – 160 p.
- *Szervetlen kémia*. – Mv. : OGYI, 1978.-166 p.
- *Fizikai kémia. Kolloidika*. – Mv. : OGYI, 1967. – 210 p.
- *Fizikai kémia. Kémiai termodinamika*. – Mv : OGYI, 1978. – 98 p.
- *Fizikai kémia. Reakciókinetika. Elektrokémia*. – Mv. : OGYI, 1982. – 228 p.
- *Fizikai kémia. Anyagszerkezet*. – Mv. : OGYI, 1985. – 318 p.
- *Fizikai kémia gyógyszerészeknek, orvosoknak és biológusoknak*. – Mv. : Mentor, 2001. – 1-2 köt. - 700 p.

- în colaborare:

- *Reologia formelor farmaceutice*. – București : Editura Medicală, 1985. – 351 p
- *Chimie fizică. Termodinamica chimică* / Gabriela Suci, Tőkés B. – TgM : UMF, 1994. – 53 p.
- *Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice* / Editor Adriana Popovici. – Timișoara : Mirton, 1998. – 700 p.
- *Teste de fizică pentru admiterea la UMF TgM*. – 1998.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.*
- *Kémia előadások és laboratóriumi gyakorlatok* / Tőkés Béla, Donáth-Nagy Gabriella. – Kolozsvár: Scientia, 2002. – 200 p.

Referințe:

- *A romániai magyar nemzetiség*. – 1981.
- *Dictionary of International Biography*. – 1993.
- *Genersich Antal emlékkönyv*. – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. – [1995].
- *Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig?* – 2. köt.: L-Z. – 1997.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997*. – 1997.
- *Dicționarul specialiștilor* : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – Vol. 2, 1998.
- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998 – 1999.*
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000*. – 2000.
- *Tizenkét év*. – Kolozsvár, 2002. - 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Who's who in Romania* / Ed. Vassos Panayiotis. – 2002.

(F. M., A. T.)

TOLVALY Ferenc, economist; n. 1929, Păingeni. Studii: în satul natal, la Col. Ref. din TgM (1940-48); la fără frecvență își termină studiile la ISE din București (1961). Lucrează la Fabrica de pielărie și mănuși, ca șef serviciu (1963-74). S-a stabilit în Germania, unde trăiește și azi (1974-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Póka* : Egy mezőségi falu a történelem sodrában, (1323-2000) : (Rendhagyó monográfia) / Szöllösi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár: Készült az Erdélyi Reformárus Egyházkerület Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának nyomdájában, 2000. – 236 p., 11 f. pl.

Referințe:

• *Póka* / Szöllösi Árpád; Tolvaly Ferenc. – Kolozsvár, 2000. – Date biografice despre autori. – cop. 4.

(F. M.)

TOMA, Felicia, medic; n. 15 ianuarie 1960, TgM. Studii: Șc. Gen. nr. 13 TgM (1967-75); Lic. „Unirea” TgM (1975-79); IMF TgM (1979-85). Dr. în științe medicale cu teza: *Aportul laboratorului de bacteriologie în diagnosticul și supravegherea surselor potențiale de inducere a infecțiilor nosocomiale* (1998). Activitate profesională:

medic stagiar, Spitalul Orășenesc Târnăveni (1985-88); medic medicină generală, Spitalul Municipal Roman (1988-99); Spitalul Orășenesc Luduș (1989-90); medic secundar epidemiologie, Spitalul Orășenesc Luduș (1990-91); Centrul de Medicină Preventivă-Epidemiologie TgM (1991-93); asist. univ., medic specialist (1993-99); șef de lucrări, medic primar laborator clinic, UMF TgM (1999-); șef al disciplinei de Microbiologie-Virusologie-Parazitologie (2000-); medic medicină de laborator, Clinica de Boli Infecțioase II TgM

(1999-). Domenii de cercetare: bacteriologie, farmacorezistența bacteriilor implicate în patologia infecțioasă umană, farmacorezistența bacteriilor implicate în infecții nosocomiale, etiologia infecțiilor nosocomiale, etiologia infecțiilor urinare, intestinale, respiratorii la copii și adulți; participă la numeroase congrese și conferințe; autor și coautor a peste 50 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate: *Buletinul Științific Studentesc* (1980); *Revista de Medicină și Farmacie TgM* (1995-98, 2001); *Orvostudományi Értesítő, Kolozsvár* (1997, 1999); *Bacteriologie. Virusologie. Parazitologie. Epidemiologie* (1998); *Acta Phytotherapica Romanica* (2000). Specializări: TgM (1993, 1999); București (2000). Membru în Asoc. Medicilor din România; Soc. de Microbiologie; IUMS. Hobby-uri: fiica, citit, cusutul goblenului.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenții Fac. de Medicină. – 1994.

Referințe:

• *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.

(A. T.)

TOMȘA, Elena, ing. agronom; n. 1 mai 1943, Podeni, (CJ). Studii: Șc. Gen. Podeni; Lic. „Avram Iancu”, Aiud; Univ. de Agricultură, Cluj-Napoca. Dr. în agronomie cu teza: *Cercetări privind patogeniza și combaterea bolilor la mere în timpul depozitării* (1980). Activitate profesională: prof. de specialitate; dir., Lic. Agricol TgM (1990-1993). Domenii de cercetare: horticultura, protecția plantelor; publică peste 60 de articole științifice în reviste de specialitate: *Protecția plantelor; Lumina satelor; Hortiform*. Membru în Soc. de Protecția Plantelor; Soc. de Horticultură; Asoc. Amicii rozelor din România. Hobby-uri: protecția plantelor cu mijloace nepoluante.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Protecția integrată a pomilor și arbuștilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I.

Tomșa, E. Tomșa. - Ed. 1: București : Gee, 2003. – 162 p.

• *Protecția integrată a pomilor și arbuștilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I. Tomșa, E. Tomșa. - Ed. 2: TgM : Casa de Editură Mureș, 2004. – 258 p.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

TOMȘA, Mihail Ioan, ing. agronom; n. 19 apr. 1939, Reghin. Studii: Șc. Gen. Vătava (1946-52); lic. în orașul Năsăud (1952-56);

Univ. de Agronomie, Cluj-Napoca (1957-63).

Dr. în agronomie cu teza:

Influența hrănirii extraradiculare asupra creșterii dezvoltării și producției de fructe la principalele specii pomicole, combinată cu tratamente fitosanitare

(1983). Activitate profesională: ing. șef secție, ing., dir. IAS Batoș (1964-75); ing. șef, dir., Trustul IAS Mureș (1975-82); dir., Dir. Fitosanitară Mureș (1982-04). Domenii de cercetare: pomicultura, protecția plantelor pomicole, a culturii de câmp, viței de vie, hameiului; a participat la numeroase congrese, conferințe și simpozioane; publică peste 450 de articole în reviste de specialitate: *Protecția plantelor; Lumina satelor; Hortiform; Sănătatea plantelor; Revista de parazitologie*. Specializări: URSS (1966); SUA (1981, 1992); Anglia (1994, 1996); Franța (1997, 2002); Spania (1995); Germania (1987, 1991, 1997); Austria (1976, 1980). Distins cu „Ordinul Muncii” cls. a III-a, „Diploma de onoare și excelență” a Soc. de Horticultură, a Soc. de Protecția Plantelor, a Soc. „Rhodiagri” Franța. Membru în Soc. Națională de Horticultură; Soc. Națională de Protecție a Plantelor; Soc. Rhodiagri Protection Raissane, Franța; Soc. Română de Parazitologie. Hobby-uri: pomicultură.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Protecția integrată a pomilor și arbuștilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I. Tomșa, E. Tomșa. – Ed. a 1-a. – București : Gee, 2003. – 162 p.

• *Protecția integrată a pomilor și arbuștilor fructiferi la începutul mileniului III* / M. I. Tomșa, E. Tomșa. – Ed. a 2-a. – TgM : Casa de Editură Mureș, 2004. – 258 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, an 16, nr. 133, 10 iul. 2003, p. 6.

(A. T.)

TÖMÖSVÁRY Ödön, prof.; n. 12 oct. 1852, Aluniș – m. 15 aug. 1884, Deva. Studii: gimnaziale la colegiul ref. din Cluj (1870), Academia de Silvicultură la Selmechánya și continuă la Cluj (1880), unde obține diploma de profesor și dr. (1880). A fost prof. suplinitor de științe naturale, biologie la colegiul ref. din TgM (1881), comisar de filloxera, educator la Pui (Hunedoara), a studiat viața muștelor în zona Dunărea de Jos, prof. la Institutul economic din Kosice (1884). A scris multe studii de biologie despre miriapode, etc.

Lucrări publicate:

• *Adatok a hazánkban előforduló Myriopodákról.* – Budapest, 1879.

• *A scutigera coleoptrata L. légzőszervéről* : Tudori értekezés. – Mv.: Nyomtatott Imreh S. a ref. főtan. betűivel, 1881. – 25, 1 p.

• *Jelentés a kolumbácsi légyről.* – Budapest, 1883.

• *Adatok hazánk thysanura faunájához.* – Budapest, 1883.

• *A magyar fauna álskorpiói.* – Budapest, 1883.

• *A hazánkban előforduló Heterognáthák.* – Budapest, 1883.

• *Adatok a Scolopendrellák ismertetéséhez.* – Budapest, 1884.

• *Egy tömegesen tenyésző légyfaj* : (Thalassomya congregata). – Budapest, 1884.

• *A kolumbácsi légy.* – Budapest : Pesti Könyvnyomda-részvény-társaság, 1884. – 24 p.

• *Újabb adatok hazánk thysanura faunájához.* – Budapest, 1884.

Referințe:

• *A magyar állattani irodalom ismertetése* : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom

magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891.; 3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903.

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Die Geschichte der Zoologie in Ungarn* / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927.

(F. M.)

TÖRÖK Ferenc, medic; n. 1919 – m. ?
Medic specialist ORL, prodecan al Fac. de
Medicină Generală IMF TgM (1955-56).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Fül-orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc. – Mv.: OGYI, 1950. – 80 p.
- *Fül-orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc, Vaska Béla – Mv. : OGYI, 1951. – 152 p.
- *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / Vendég Vince, Török Ferenc, Zakariás Zoltán. – 4. kiad. - Mv. : OGYI, 1959. – 163 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

TÖRÖK Imola, medic; n. 1965, TgM.
Studii: Bacalaureat la TgM, Facultatea de
Medicină Generală UMF TgM, doctor în științe
medicale (2001). Medic primar internist (2000),
medic specialist gastroenterologie. Preparator
(1991-93), predă la Catedra de boli interne
UMF TgM. (1993-). Domenii de cercetare:
gastroenterologie. Publică în reviste de
specialitate din țară și străinătate. A prezentat
lucrări la multe congrese mondiale și europene.
Membră în numeroase societăți științifice.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Orvostudományi tanulmányok* / Szerkesztette Brassai Attila. – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Referințe:

- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

TÖRÖK János, prof.de geografie; n. 21 iun.
1806, Bădeni (Harghita) – m. 10 mart. 1854,
TgM Studii : Colegiul ref. din Odorheiu
Secuiesc; la Univ. din Berlin (1834). A fost
secretar la episcopie (1836); prof. de teologie la
colegiul ref. din TgM (14 ian. 1837-1852).
Martir al revoluției din 1848/49. În timpul
revoluției era căpitan; a fost prizonier austriac (5
nov. 1848 – 11 mart. 1849). A funcționat ca
director-profesor (11 iul. 1849-1 nov. 1850; 17
iul. 1851-24 ian.1852), a fost destituit de la
catedră și a fost pus sub acuzare că a avut
cunoștință de plănuierea unei noi rebeliuni,
cunoscute sub denumirea de „complotul Makk“,
prin care vroiau să ajute întoarcerea lui Kossuth
din exil și reluarea revoluției. Curtea marțială
din Sibiu l-a condamnat la moarte pentru crimă
de les-majestate și a fost executat la 10 mart.
1854, împreună cu cei doi tovarăși ai săi, martiri:
Pálffy Mihály și Horváth Károly. În amintirea
lor, târgumureșenii au ridicat un monument
(1874), numit Monumentul secuilor martiri.

Lucrări publicate:

- *A história haszna, egy rövid beszédben előadva . . . a maros-vásárhelyi ref. collégiumnál k. k. tanító hivataljába 1837. jan. 15-én történt beigtattatásakor.* – Mv., 1838. – 30 p.
- *Római régiségtan.* – Mv., 1840. – 159 p.
- *Közönséges história gyermekek számára.* – Mv., 1840. – 105 p.
- *Geográfia gyermekek számára készítettett iskolai kézikönyvül* : 1. Erdélyország; 2. Magyarország és ahhoz kapcsolt országok; 3. Ausztria és Olaszország; 4. Németország, Poroszország; Hollandia, Belgium és Schweiz; 6. Muszka birodalom, Krakó köztársaság, Török birodalom, Görögország és a jóniai köztársaság. – Mv., 1844. – 206 p.
- *Közönséges história gyermekek számára.* – 2. kiad. – Mv. : nyomtatott az ev. ref. kol. betűivel felsővisti Kali Simon által, 1845. – 105 p.
- *Elemi földrajzi előismertetés és Erdélyország földrajza* : A Geographia I. folyamának – 2. jobbított kiad. – Mv., 1846. – 47 p.

- *Földrajz.* - Hetedik folyam : Ázsia, Afrika, Amerika és Ausztrália földrajza. – Mv., 1847. – 54 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- *Új magyar athenás* : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története* / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – p. 395-415.
- *A székesy vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinyei József. – 14 köt. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

TÖRÖK Zoltán, geolog, prof. univ.; n. 1893, TgM – m. 2 apr. 1963, Cluj. A fost prof. de liceu la Deva, Sighișoara, Cluj. A devenit prof. la Univ. din Cluj.

Lucrări publicate:

- *Cercetări geologice în județul Târnava-Mare* : Extras din anuarul liceului „Principele Nicolae” din Sighișoara pe anii 1929/30 – 1932/33. – Sighișoara: Tipografia Miron Neagu, 1933. – 88 p.

Referințe:

- *Magyar életrajzi lexikon.* – 2. köt.

(F. M.)

TÓTFALUSSY Károly, medic ginecolog, n. 1916 TgM. A lucrat la Clinica de ginecologie și obstetrică TgM (1947-).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Nőgyógyászati jegyzet.* – Mv.: OGYI, 1954-1955. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.- 2. füzet. – 1954. – 215 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

TOTOIANU, Ion Gheorghe, medic primar endocrinologie-sexologie, prof. univ.; n. 10 mai 1946, Feneș (AB). Studii: Șc. Gen. Ighiu (AB) (1953-59); Lic. „Horia, Cloșca și Crișan”

Alba Iulia (1960-64); IMF TgM, Fac. de Medicină Generală (1965-71). Dr. în medicină cu teza: *Contribuții la studiul funcțiilor psiho-senzoriomotorii în hiper și hipotiroidism* (1981). Activitate profesională: medic de medicină generală la

Piatra Șoimului (NT) (1971-72); Luduș (MȘ) (1972-76); preparator univ. (1976-79); asist. univ. (1979-89); șef de lucrări (1989-93); conf. univ., UMF TgM (1993-95); prof. univ., Univ. „Lucian Blaga” Sibiu (1995-); prof. invitat la Fac. de Medicină a Univ. Frauche-Comté Besançon; conducător de doctorate la UMF TgM (2001-). Domenii de cercetare: patologia tiroidiană; contribuții la cunoașterea interrelațiilor dintre sistemul nervos și glanda tiroidă; studii privind epidemiologia și profilaxia gușii endemice în MȘ, AG și SB; participă la numeroase reuniuni medicale în țară și străinătate; autor și coautor a peste 150 de lucrări științifice comunicate și publicate în diferite reviste de specialitate sau în volumele unor congrese naționale sau internaționale. Membru în Soc. Națională de Endocrinologie (1990); Soc. Internațională de Endocrinologie (1992); AOȘR (1993); secretar științific al Fac. de Medicină, UMF TgM (1996); coordonator al programului Tempus pentru departamentul Mureș; membru în col. de redacție al revistei *Sibiul Medical*; Comisia de Endocrinologie a MS (1997-); preș., Soc. Națională de Psiho-Neuro-Endocrinologie (1998); Comisia de Endocrinologie a Col. Medicilor din România (1998); Comisia MS „Sănătate Mintală și Neuroendocrinologie” (2000); Asoc. Internațională a Terapeuților Obezității.

Lucrări practice:

- *Fiziologia sistemului endocrin* : curs. – TgM : UMF TgM, 1990.
- *Fiziologia digestiei și metabolismelor* : curs. – TgM : UMF TgM, 1991.
- *Manual de endocrinologie clinică.* – TgM : Casa de Editură Mureș, 1996. – 220 p.

• *Introducere în fiziologia clinică a sistemului endocrin.* – TgM : Cromatic, 1992. – 250 p.

- în colaborare:

• *Sexualitatea umană.* – 1996.

• *Bolile tiroidei la adult și copil* / Gh. Vasilescu, I. Gh. Totoianu. – TgM : Cromatic, 1993. – 2 vol. - 700 p.

• *Lupta împotriva gușii endemice* / Mihaela Stanciu, I. Gh. Totoianu. – Sibiu : Tipotrib, 2000. – 50 p.

• *Produits de contraste iodés et tyroïde* / G. Narboni, I. Gh. Totoianu. – Montpellier : Documenta Schering, 1998. – 30 p.

Referințe:

• *Sibiul Medical-Repere.* – Sibiu : Casa de Presă, Editura Tribuna, 1999.

(A. T.)

TÖVISSI Iosif; József, geograf; n. 13 iun. 1927, Vălureni. Studii: bacalaureat la Lic. Economic TgM; diploma la Univ. „Bolyai” Cluj, Fac. de Geologie-Geografie (1952). Dr. în geografie (1978). Carieră didactică: asist. univ. (1958-89); șef de lucrări (1989-) la Catedra de Geografie fizică a Fac. de Biologie-Geografie-Geologie a UBB Cluj-Napoca (1959-80). A publicat numeroase lucrări științifice în reviste de specialitate: *Földrajzi Közlemények* (1996); *Múzeumi Füzetek* (1995, 2000); *Studia; Korunk; A Hét; Terra*.

Lucrări publicate:

• *Îndrumător în cercetări de geomorfologie: Metode sedimentologice.* – Cluj, 1970.

• *Ökológiai tanulmányok* / Tövissi J.; ford. Szabó Attila. – Bukarest, 1980.

- în colaborare:

• *Aerofotointerpretare geografică* / Tövissi, I. Donisa. – Iași, 1979.

• *Aerofotointerpretare geografică* / . Tövissi, I. Donisa., M. Grigore. – Iași, 1980.

• *Romániai magyar irodalmi lexikon.* – Bukarest : Kriterion, 1981- . – 1. köt.: A-F. – 1981. – 651 p.; 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.; 3. köt.: Kh-M. – 1994. – 715 p. ; 4 köt. : N-R. – 2002. – 788 p.

• *Gazdasági és népességföldrajz* / Ford. Tövissi J. – Bukarest, 1982.

• *Általános földrajz és földtan* / Ionescu, N., G. Teodorescu, J. Ionașcu; ford. Tövissi J. – Bukarest, 1983.

• *Általános természeti földrajz* / J. Ionașcu; ford. Tövissi J. – Bukarest, 1994.

Referințe:

• *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig.* – 2. köt. : L-Z. – Csíkszereda, 1997.

• *Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial.* – 2000. – p. 321.

• *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(A. T.)

TÖVISSI Ludovic, economist, prof. univ.; n. 1927, sat Budiul Mic – m. 2000, înmormântat la Budiul Mic. Studii: Col. Ref. TgM; absolvent al Fac. de Sociologie, apoi de Psihologie a Univ. Bolyai Cluj; continuă studiile în domeniul economiei la Institutul de Planificare din Leningrad, obținând diploma de merit. Activitate profesională: urcă toate treptele univ., de la asist. până la gr. de prof. univ. în cadrul ASE București. Este inițiatorul multor cursuri și discipline didactice și științifice din țara noastră: econometria, balanța legăturilor dintre ramuri, calitatea producției, cibernetica economică; autor a peste 30 de lucrări de specialitate, 6 tratate și dicționare economice, 11 manuale și cursuri univ.

Lucrări publicate:

• *Statistica calității producției industriale* : curs. – București, 1965.

- în colaborare:

• *Metode statistice de control al calității producției industriale* / N. Rancu, Tövissi Ludovic. – București, 1957.

• *Analiza statistico-matematică a calității producției industriale* / Nicolae Rancu, Tövissi Ludovic. – București : Editura Științifică, 1964. – 451 p.

• *Calitate și fiabilitate : manual practic : 300 de aplicații, exemple, studii de caz – 4 rigle de calcul – 5 standarde – 2000 de teste – întrebări rezolvate.* – 1988.

• *Statistică* / Tövissi Ludovic, Al. Maniu-Isaic. – București : ASE, 1989.

• *Statistică teoretică și economică.* – 1991.

Referințe:

- *Cuvântul Liber*. – An 15, nr. 14, 22 ian. 2003. – p. 4. : foto.

(A. T.)

TRIPON, Avram, ing. mecanic; n. 2 febr. 1959, Călățele (CJ). Studii: Șc. Gen. Huedin (CJ) (1966-74); Lic. Electrotehnic nr. 1 Cluj-Napoca (1974-76); Lic. „Electronica” București (1976-78); IP București, Fac. de Mecanică Agricolă (1979-84). Dr. ing. cu teza: *Măsurarea și interpretarea pe calculator a fazelor mulsului mecanic* (1996).

Activitate profesională: cercetător științific principal, SCPCB TgM (1985-96); Centrul de Implementare a Invențiilor TgM (1991-93); dir., Incubatorul de Afaceri „EFI-ROM” în cadrul programului de combatere activă a șomajului PAEM (1997); asociat al SC „EFI-ROM” SRL, TgM; manager-administrator al SC „EFI-ROM” SRL; dir., Editura EFI-ROM (1994-); dir., Centrul Regional de Inovare și Inventică TgM (1997-98); lector univ.; conf. univ., UPM TgM (1999-); preș., Asoc. Club „Și noi putem reuși” (2001-); vicepreș., Asoc. Start Expres (2000-); dir., Agenția de Dezvoltare din cadrul Centrului de Management și Dezvoltare; coordonator al Grupului CREATIV 2001 de la UPM TgM. Domenii de cercetare: biotehnologie și domenii interdisciplinare, inventică, incubatoare de afaceri, managementul inovării, comunicare în afaceri, comportamentul consumatorului, metode creative originale, organizarea și funcționarea instituțiilor de management și dezvoltare. Autor și coautor a peste 65 de lucrări și articole prezentate și publicate în volumele a numeroase conferințe, simpozioane de specialitate, sau presă locală: *Cuvântul liber* (1987-02); *24 Ore Mureșene* (1996-04); *Analele 2001 Oradea. Secțiunea Științe Economice* (2001); 1 invenție; 4 inovații. Specializări: România; Comunitatea Europeană, SUA. Distins cu premiul I de *Revista Științifică și Tehnică* (1988); Premiul special pentru tineri la

Salonul Național de Invenții și Mărci TgM (1987); Medalia de aur la Salonul Internațional de Inovații Industriale FUTURA, Franța (1929); Medalia de bronz la Salonul Internațional de Invenții și Tehnici Noi, Iași (1992); Diplomă de participare la Bruxelles Eureka '92, al 4-lea Salon Mondial de invenții; nominalizat „Om al anului 1995” de ABI; Diplomă de onoare. Membru în AOȘR (1993); Soc. Inventatorilor Români (1992). Hobby-uri: spiritualitatea, comunicarea holistică, viitorologia.

Lucrări publicate:

- *Să-ți fii stăpân – ghid pentru mileniul trei*. – București : Crist, 1999. – 180 p.
- *Șansele României*. – București : Crist, 1999. – 193 p.
- *Introducere în managementul inovării*. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 160 p.
- *Introducere în comunicarea holistică*. – TgM : EFI-ROM, sa. – 120 p.
- *Managementul inovării. Sinteze și aplicații*. – TgM : UPM, 2002. – 150 p.
- *Comunicarea în organizații*. – TgM : UPM, 2002. – 150 p.
- *Relații publice, comunicare, protocol*. – TgM : UPM, 2001. – 118 p.
- *Managementul inovării : sinteze și aplicații*. – TgM : UPM, 2002. – 150 p.

- în colaborare:

- *Șansele noastre : managementul strategic inovativ* / A. Tripon, V. Nisipeanu. – TgM : Tipomur, 2000. – 170 p.
- *Etica și responsabilitatea managerială*. – 2001.
- *Viitorul ne preocupă* / Coordonatori: S. Crețu, A. Tripon, F. Ciotea. – TgM : EFI-ROM, 2002. – 242 p.
- *Agenda managerului în marketing* / Avram Tripon, Șimon Adrian, Liviu Ciucan – Rusu. – TgM : UPM, 2003. – 184 p.
- *Performanță prin formare continuă* / Marian Liviu, Georges Balaye, Avram Tripon. – TgM : UPM, 2003. – 195 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 27 oct. 1999.
- *Instituții și specialiști în dezvoltarea locală și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii din România*. – sl : FIMAN, 1999.

(A. T.)

TUDOR, Tiberiu, fizician, prof. univ.; n. 29 iul. 1941, Bacău. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1951-56); Univ. București, Fac. de Fizică (1956-61). Dr. în fizică cu teza: *Coerența câmpurilor optice multifrecvențială* (1980). Activitate profesională: asist. univ., IP Brașov (-1977); asist. univ. (1977-89); lector univ. (1990); conf. univ. (1991); prof. univ., Univ. București, Fac. de Fizică, (1992-). Domenii de cercetare: laserii, prelucrarea și transmiterea optică a informației, holografia; autor și coautor a numeroase lucrări științifice publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Analele Univ. București* (1968, 1970-72, 1975, 1977-81); *Revue Roumaine de Physique* (1980-84, 1988, 1990, 1992); *Journal of Optics* (1981, 1983, 1991, 1994); *SPIE* (1989, 1997, 1999, 2002); *Studii și Cercetări de Fizică* (1991); *Optik* (1995, 1998); *Journal Opt. Soc. Am.* (1997, 2001); *Pure Applications of Optics* (1998); *Applied Optics* (1999); *Journal of Modern Optics* (2001). Specializări: Germania (1980, 1982-90 câte 3 luni pe an, 1994). Membru în European Physical Soc.; The International Soc. for Optical Engineering; Soc. Română de Fizică.

Lucrări publicate:

- *Bazele opticii coerente*. – București : Editura Univ. București, 1992.
- *Optica coerentă. Lucrări practice de laborator*. – București : Editura Univ. București, 1992.
- *Istoria dramatică a teritoriilor românești ocupate. Tratatul cu Basarabia*. – București : Editura Ion Creangă, 2001.
- *Obținerea și propagarea fasciculelor laser*. – București : Editura Univ. București, 2001.
- *Optica coerentă*. – București : Editura Academiei, 2002.

- în colaborare:

- *Culegere de probleme de optică*. – Spectroscopie / Ediția a 1. – 1972.
- *Culegere de probleme de optică*. – Spectroscopie / Ediția a 2-a. – 1974.

- *Optica. Lucrări practice de laborator*. – 1976.
- *Optica. Exerciții și probleme*. – 1986.
- *Generatori cuantici și optotehnici. Lucrări practice de laborator / Șt. Levai, T. Tudor, V. Florea*. – București : Tipografia Univ. București, 1987.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

TUKA Piroska

Vezi: **PAP TUKA Piroska**

TURNOWSKY Mór, medic; n. 1859, TgM – m.? Studii: liceale la TgM, univ. la Fac. de Medicină din Cluj, Praga și Viena, unde obține doctoratul (1882). S-a stabilit la TgM ca medic practician. A luat parte la viața culturală locală. A colaborat la revistele: *Gyógyászat, Természettudományi Közlöny, Wiener Medizinische Wochenschrift*, etc.

Lucrări publicate:

- *A lélekről és egészségtanáról*. – Budapest, 1898.
- *Epilepsiások kolóniáiról*. – Budapest, 1900.
- *Visszapillantás tiz egyleti évre* : A maros-tordavármegyei marosvásárhelyi orvos-gyógyszerész-egylet X. rendes közgyűlése elé terjeszti. – Mv. : Grün Vilmos ny., 1900. – 20 p.
- *Iskolás gyermekek fejfájásáról*. – Budapest : Szent-László Könyvnyomda nyomása, 1900. – 24 p.
- *Pseudoparalysis dolorosa transitoria infantum*. – Budapest, 1909. – 19 p.
- *Die Musik als Sprache eines Sonder-Lebens betrachtet*. – Wien und Leipzig : Verlag von Moritz Perles, 1928. – 12 p.

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor. – Pilsicsaba – Budapest, 2002.

(F. M.)

T

ȚÎRU, Gavril, ing. chimist; n. 17 ian. 1940, Lunca Mureș. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian”

TgM (1953-56); IP Timișoara, Fac. de Chimie Industrială (1956-61). Activitate profesională: ing. tehnolog, Combinatul Chimic, Victoria (1961-63); șef instalație secție; șef secție coordonator, Azomureș TgM (1963-

84); dir. general, Combinatul Chimic Arad (1984-90); șef serviciu tehnic și investiții, Azomureș (1990-95); prefect al jud. MȘ (1995-96); șef serviciu, dir. investiții Azomureș (1996-00). Activitate științifică concretizată în 2 invenții, numeroase inovații, comunicări referitoare la procesul fabricării amoniacului. Specializări: Cehoslovacia (1964); Olanda; Germania; Belgia (1972). Distins cu „Ordinul Muncii” cls. III, medalii jubiliare. Membru în Asoc. Ing. Chimiști din SUA; expert ONUDI, în tehnologia fabricării îngrășămintelor chimice. Hobby-uri: muzică clasică, munte, istorie, sport.

Lucrări publicate:

- *Cartea operatorului din industria amoniacului.* – București : Editura Tehnică, 1981.

Referințe:

- *Jurnalul de Mureș*, an 3, nr. 141, 31 mart. 2000.

(A. T.)

U

UILĂCAN, Alexandru, teolog, prof.; n. 1846, Harțeu – m. 1927. Studii: lic. la TgM; teologia la Blaj (-1872); științe naturale la Univ. din Cluj. Este numit prof. de limba și literatura maghiară și științe naturale (1878-1891); materia predilectă este botanica, fiind fondatorul Grădinii Botanice; în 1906 este numit canonic de fundație regală la Blaj. A publicat multe articole în *Foaie școlastică*, al cărei redactor a fost în perioada 1887-90; este autor de manuale școlare după dr. S. Roth, dr. Brosik și Paszlávszki.

Lucrări publicate:

- *Geografia pentru clasa I.* – Blaj, sa.
- *Geografia pentru clasa II.* – Blaj, sa.
- *Istoria naturală pentru școlile populare.* – Blaj, sa.
- *Mineralogia, pentru clasa IV.* – Blaj, sa.
- *Zoologia pentru clasa VI.* – Blaj, sa.

Referințe:

- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj : Tipografia Seminarului, 1940. – p. 105-106.

(A. T.)

ÚJVÁRY Imre, medic dermatolog, prof. univ.; m. 1988, TgM. Activitate profesională: șeful Clinicii de dermatologie și boli venerice (1952-1975) decan al Fac. de Pediatrie (1955-56), al Fac. de Medicină Generală (1956-65); al Fac. de Stomatologie (1965-72)

IMF TgM.

Lucrări publicate:

- *Bőr- és nemibetegségek* – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 2. rész: *A nemi betegségek.* – 1952. – 259 p.
- *Bőr- és nemibetegségek* – Mv. : OGYI, 1953-1955. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1955. – 430 p.; 2. rész: *Venerológia.* – 1953. – 275 p.
- *Bőr- és nemibetegségek* – 2., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1956-1957. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1957. – 479 p.; 2. rész: *Venerológia.* – 1956. – 268 p.

- *Bőr- és nemibetegségek* : Venerológia. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1959. – 255 p.

- în colaborare:

- *Bőr- és nemibetegségek* / Veress Ferenc, Újváry Imre. – Mv. : OGYI, 1951-1952. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1951. – 382 p.
- *Dermatológia.* – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.
- *Dermatovenerologie.* – București: EDP, 1964. – 204 p.

Referințe:

- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.
- *Viharban.* – 1994.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerész-képzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár: Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

URECHE, Anghel, medic; n. 31 oct. 1936, com. Ighiu (AB) – m. 8 mai 1991 TgM. Studii: Șc. Prim. în com. natală (1943-50); lic. la Alba Iulia (1950-54); Fac. de Medicină din Cluj-Napoca (1954-60). Lucrează ca medic de medicină generală la Circumscripția Sanitară din Vințu de Jos (AB) (1960-64); asist. univ., disciplina Medicină Legală (1964-90); șef de lucrări, IMF TgM (1990-); medic specialist principal (1967); medic primar legist (1991-); șeful disciplinei Medicină Legală (1988-91), IMF TgM. Domenii de cercetare: medicina legală.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Curs de medicină legală.* – 1977.
- *Medicina legală* : curs pentru medicii / V. Molnar, A. Ureche. – Litografia IMF, 1989.

Referințe:

- *Revista de Medicină și Farmacie. Orvosi és gyógyszerészeti szemle.* Vol. 37, nr. 1-2, 1991, p. 100-101. (dr. L. Hecser)
- *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

(A. T.)

V

VAIDA, Valeriu P., om de cultură, colecționar; n. 13 iul. 1922, TgM. Studii: primare la TgM; Gimnaziul Industrial la TgM, Brașov și Arad; Școala Superioară de Arte și Meserii „Aurel Vlaicu” Arad, secția sculptură. Între 1940-44 suferă vitregiile refugiului din

orașul natal și tragedia uciderii a trei membri ai familiei sale: tatăl, mama și sora. Între 1948-51 este internat forțat în ospiciu, cu domiciliu obligatoriu, pe motive politice; eliberat din închisoare, a lucrat în întreprinderi industriale, în învățământ ca prof. de specialitate (lutier) la Școala Profesională cu profil de construcție a instrumentelor muzicale (1951-57); colecționează obiecte și documente rare, icoane pe sticlă și lemn, ceramică și textile țărănești. În calitate de dir. al Centrului Jud. de Creație Populară Mureș (1971-86) a militat pentru cercetarea și valorificarea tezaurului artistic tradițional; a inițiat importante reuniuni artistice pentru promovarea jocului bătrânesc, a obiceiurilor comunitare, a produselor artistice țărănești și a artei plastice de amatori. Distins cu diploma de „Cetățean de onoare” al mun. TgM (2004). Membru și preș. în Asoc. Foștilor Deținuți Politici până în 1997.

Lucrări publicate:

- *Instrumente muzicale cu coarde și arcuș.* – București : Editura Tehnică, 1958.
- *Dimitrie Știrbescu.* – București : Editura Muzicală, 1967. – 144 p.
- *Mărturii dintr-un veac apus.* – TgM : Fundația Culturală „Vasile Netea”, 2001. – 172 p.

Referințe:

- *Cuvântul liber*, 15 iul. 2000, p. 3.
- *Cuvântul liber*, 13 iul. 2001, p. 1.
- *Monitorul Primăriei TgM*, nr. 5 (22), iulie 2004. – p. 4. : foto.

• *Reghinul cultural*: Studii și articole. – Vol. 7. – 2004. – p. 313-317 : foto.

(A. T.)

VAJDA Dániel, prof., specialist în vinificație; n. iul. 1793, TgM – m. 9 febr. 1860, TgM. Studii: TgM (1808), Viena (1814). A fost prof., educator la familia baronului Kemény Simon (1815), a predat la col. din Aiud (1829-30); din cauza îmbolnăvirii ochilor a părăsit catedra; a trăit la Aiud (-1849), la Cluj, Pesta, Nagy-Körös și TgM (1856). A fost socrul lui Mentovich Ferenc.

Lucrări publicate:

- *Borászati közlemények a magyar pinczegazdászat mezejéről* : Több mint huszonöt éven át tett tapasztalatai s kísérletei után. – Mv. : az ev. ref. főtanoda betűivel nyom. Kali Simon által, 1858. – XVI, 239 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. - Budapest, 1878.*
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története / Írta Koncz József tanár. - Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. - [80] p*
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. - 14 köt. -14. köt. : Telgárti-Zsutai. - 1914.*
- *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. - Mv., 1998.*

(F. M.)

VÁLYI Gyula, matematician, prof. univ., doc.; n. 25 ian. 1855, TgM – 13 oct. 1913, Cluj. Studii : Fac. de Matematică și Fizică la Univ. Cluj (1877), dr. în filozofie (1880); cu

bursă de stat a continuat studiile în Berlin (1877-79); ales membru corespondent în Academia de Științe Maghiară (8 mai 1891). A fost prof. docent la univ. din Cluj (1881), prof. agregat de matematică și fizică (1884), prof. titular de matematică până la pensionare (1887-1911). Domenii de cercetare:

analiza matematică, geometria, teoria numerelor. Are un rol deosebit în popularizarea activității lui Bolyai János. A scris multe articole și studii din domeniul matematicii, geometriei în reviste de specialitate din țară și străinătate: *Mathematikai és Természettudományi Értesítő, Monatshefte für Mathematik und Physik.*

Lucrări publicate:

- *A másodrendű partialis differentialis egyenletek elméletéhez / Írta s a bölcsészettudori cím elnyerése végett a kolozsvári M. Kir. Tudományegyetem mennyiség-tantermészettudományi karához benyújtotta V. Gy. Vizsgált tanárjelölt. – Kolozsvár : Nyomtatott Stein János M. K. Egyetemi Nyomdásznál, 1880. – 14 p.*

- *Többszörös poláris reciprocitás a síkban. – Budapest, 1898.*

Referințe:

- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.*
- *Vályi Gyula / Weszely Tibor. – Bukarest, 1983.*
- *Új magyar életrajzi lexikon. – 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.*
- *Népújság* 2004. jan. 22.
- *Népújság* 2004. júl. 6.

(F. M.)

VÁRADY Károly, medic; n. 1906, Sighetul Marmăției. A făcut studii de medicină la Cluj (1932). Medic endocrinolog la TgM. S-a stabilit în Israel.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Endokrinológia. – Mv.: OGYI, 1951. – 280 p.*
- *Belgyógyászati diagnosztika. – Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája.* – 416 p. ; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az edokrin betegségek diagnózisai.* – 334 p.*

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – [1995].*

(F. M.)

VASASS Jenő, medic dermatolog; n. 20 nov. 1916, Brașov. A obținut diploma de medic în 1944.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Dermatológia. – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.*

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – [1995].*

(F. M.)

VASILESCU, Gheorghe, medic, prof. univ.; n. 21 ian. 1933, Oiești, com. Corbeni (AG) – m. 10 dec. 1999

TgM. Studii: Fac. de Medicină la Cluj (1961). Activează ca medic de circumscripție în com. Sohodol (AB) (1961-64); din 1964 este preparator univ. în cadrul IMF TgM; asist. univ. (1968-75); șef de lucrări (1975-80); conf. univ. (1980-90); prof. univ. (1990-) la Catedra de Endocrinologie, fiind timp de 18 ani șeful Clinicii de Endocrinologie din TgM.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Endokrinológia : Neuro-endokrin kórképek. – Mv.: OGYI, 1976. – 132 p.*

- *Sexualitatea umană. – Tg. Mureș : Casa de Editură „Mureș”, 1996. – p. 348-350.*

- *Bolile tiroidei la adult și copil / Gh. Vasilescu, I. Gh. Totoianu. – TgM : : Cromatic, 1993. – 2 vol. - 700 p.*

Referințe:

- *Revista medicală*, nr. 1-2, 1979, p. 191.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – [1995].*
- *Cuvântul liber*, an. XI, nr. 243, 11 dec. 1999, p. 10 (necrolog).

(A. T.)

VASKA Béla, medic ORL; n. 1923, Cluj. Studii de medicină la Univ. „Ferdinand I.” din Cluj (1947).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Fül – orr - gége gyógyászati jegyzet / Vendég Vince, Török Ferenc, Vaska Béla – Mv. : OGYI, 1951. – 152 p.*

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve. – [1995].*

(F. M.)

VASLOBAN, Eva, economist; n. 7 ian. 1960, Sângeorgiu de Pădure. Studii: Șc. Gen. nr. 2 TgM (1971-75); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1975-79); ASE București, Fac. de

Planificare și Cibernetică Economică (1979-1983). Drd. cu teza în pregătire. Activitate profesională: economist stagiar, Combinatul de Exploatare și Prelucrare a Lemnului Toplița, Fabrica Gălăuțaș (HR) (1983-84); economist, Întreprinderea

de Morărit și Panificație TgM (1984-90); contabil șef, Academia de Artă Teatrală TgM (1990-94); lector univ., UPM TgM (1994-00), UDC TgM (2000-). Domenii de cercetare: statistica economică; participă la peste 20 de simpozioane, conferințe, congrese; publică articole și studii în diferite volume. Membru corespondent în Academia Româno-Americană de Științe și Arte (1998). Hobby-uri: natură, muzică.

Lucrări publicate:

- *Bazele statisticii.* – TgM : UDC, 1999. – 179 p.
- *Statistică economică.* – Vol. 1 și 2. – TgM : UDC, 2001. – 400 p.
- *Statistică II.* – TgM : UDC, 2001. – 85 p.
- **în colaborare:**
- *Statistica / E. Vasloban, G. M. Vasloban.* – Vol. 1. – TgM : UPM, 1998. – 215 p.
- *Statistică economică. Aplicații / E. Vasloban, Laura Eleonora Popa.* – TgM : UDC, 2002.

Referințe:

- Baza de date BJM

(A. T.)

VASLOBAN, Gavrilă Mircea,

economist; n. 6 mart. 1957, com. Harghita (HR). Studii: Șc. gen. nr. 4, TgM (1968-72); Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1972-76); ASE București,

Fac. de Planificare și Cibernetică Economică (1978-82). Drd. cu teza în pregătire. Activitate profesională: economist, Trustul de Instalații și Automatizări, București (1982-85); Administrația Financiară a Jud. MS (1985-90); prof.

suplinitor, Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1986-87); șef serviciu; dir. adj. Buget-Contabilitate, Cons. Jud. MȘ (1990-1995); șef, Serviciul de Coordonarea Serviciilor Publice ale Ministerelor, Prefectura jud. MȘ (1995-96); broker, Soc. de Valori Mobiliare SC Romaxa SA, TgM (1996); lector univ., UPM TgM (1996-00), UDC TgM (2000-). Domenii de cercetare: analiza economico-financiară a firmei, metode de marketing, piețe financiare și operațiuni de bursă, previziuni macroeconomice; participă la peste 20 de sesiuni de comunicări naționale și internaționale; publică studii și articole în reviste de specialitate sau volume ale unor reuniri de profil. Specializări: București (1984, 1995-96); Ungaria (1999). Membru în CECCAR (1987); evaluator, ANEVAR (1999); membru corespondent în Academia Româno-Americană de Științe și Arte (1998). Hobby-uri: computerul.

Lucrări publicate:

- *Piețe financiare și operațiuni de bursă* : curs. – TgM : UDC, 2001. – 75 p.
- *Previziuni macroeconomice* : curs. – TgM : UDC, 2002. – 95 p.

- **în colaborare:**

- *Statistica / E. Vasloban, G. M. Vasloban.* – Vol. 1. – TgM : UPM, 1998. – 215 p.

Referințe:

- Baza de date BJM

(A. T.)

VASS Jolán, medic endocrinolog ; n. 23 apr. 1922, Dej. Studii: Lic. la Dej (1940), Fac. de

medicină la Budapesta, Cluj (1948). A fost medic specialist endocrinolog, medic primar la Clinica medicală nr. 1, Policlinica nr. 1 TgM (1948-70), după pensionare a lucrat la Policlinica cu plată TgM (1970-89).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Az általános kórtan vázлата* / Obál Ferenc, Dézsi Zoltán, Mózes Magda, Vass Jolán. – Mv.: OGYI, 1947. – 118 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

VÉGH Albert, medic; n.1910. Studii de medicină la Univ. Ferdinand I. Cluj (1940).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Belgyógyászati diagnosztika.* - Mv.: OGYI, 1957. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája.* – 416 p. ; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai.* – 334 p.

Referințe:

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

VENDÉG Vince, medic, prof. univ; n. 27 aug. 1903, Chimindia (HD) – m. 7 iul. 1974, TgM. Studii : de medicină la Pécs (Ungaria) (1928). Medic specialist ORL la Univ. din Pécs (1936-40) ; șef de lucrări la Clinica ORL Cluj (1940-46) ; prof. univ. la Clinica ORL pe lângă IMF TgM, până la pensionare (1946-71).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Fül-orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc. – Mv. : OGYI, 1950. – 80 p.

• *Fül-orr-gége gyógyászati jegyzet* / Vendég Vince, Török Ferenc, Vaska Béla – Mv. : OGYI, 1951. – 152 p.

• *Fül-, orr-, gégegyógyászat* / Vendég Vince, Török Ferenc, Zakariás Zoltán. – 4. kiad. - Mv. : OGYI, 1959. – 163 p.

• *Otorinolaringologie.* – București : EDP, 1964. – 216 p.

• *Oto-Rino-Laringologie.* – București: EDP, 1971. – 336 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *Viharban.* – 1994.

• *Magyar életrajzi lexikon.* - Budapest, 1981. - 3. köt. : A-Z.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Atalvető* 2000. jún.

(F. M.)

VERÉPH József, farmacist; n. 23 iul.1932, TgM. Studii: Col. Ref. TgM (1939-51); IMF TgM, Fac. de Farmacie (1951-56). Farmacist la Toplița (1956-57); preparator; asist. univ. la Fac. de Farmacie, catedra de chimie organică și biochimie din cadrul IMF TgM (1957-80); farmacist principal (1957); cercetător, șeful farmaciei Clinicii până la pensionare (1980-90). Domenii de cercetare: determinarea analitică și instrumentală a substanțelor active din plante medicinale și medicamente. A publicat 18 lucrări din domeniul cerimetrice, spectrofotometriei, microcristaloscopiei. Colaborator la *Hoppe Zeitschrift Physiologische Medical.*

Lucrări publicate:

- în colaborare:

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 8-a. – 1965.

• *Farmacopeea Română.* – Ed. a 9-a. – 1976.

• *Gyógyszerészeti kémia* : IV. Éves gyógyszerészhallgatók számára. / Fülöp Lajos, Szánthó Klaudia, Veréph József. – Mv. : OGYI, 1980-1984. – 3. köt. : *A központi idegrendszerre ható szerek.* – 1980. – 167 p. ; 4. köt. : *A környéki idegekre és az izmokra ható szerek.* – 1984. – 138 p.

Referințe:

• *Genersich Antal emlékkönyv.* – 1994.

• *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

• *Romániai magyar ki kicsoda* 1997. – 1997.

- *Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998.* – TgM, 1999.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – 2000.

(F. M.)

VERESS Ferenc, medic dermatolog, n.14 mai 1907, Chimindia (HD)- m. 19 ian. 1989, Cluj. A fost prodecan al Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1945-49).

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Bőr- és nemibetegségek / Veress Ferenc, Újváry Imre.* – Mv. : OGYI, 1951. – 1. rész: *A bőr betegségei.* – 1951. – 382 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

VESZELY Károly, călugăr, prof. de agronomie; n. 20 oct. 1820, Alba Iulia – 4 nov. 1896, Bărbant (AB). Studii: gimnaziale la Alba

Iulia; de filozofie la Cluj și de teologie la Alba Iulia. A fost hirotonit (1 ian. 1844) și numit prof. la Sibiu, la Brașov (1845). A fost director-profesor la gimnaziul din Alba Iulia (1854-64), apoi la Baraolt, paroh la TgM 1867-81, apoi arhidiacon, șambelan

(1869) și stareț. La sfârșitul vieții a fost paroh la Bărbant (1881-96). La TgM a redactat săptămânalul de știință *Hargita* (1872-73), a scos revista pedagogică *Néptanoda* (1870-1874) și a redactat ziarul *Székelyföld* (1873-1874).

Lucrări publicate:

- *Erdélyi tanulók május ünnepi dala: Négy énekszóra, zongorakisérettel / Szövegét írta Veszely Károly, dallamát szerző Mátray Gábor.* – Buda, 1859.
- *Beköszöntő egyházi beszéd, melyet beigtatása alkalmával elmondott.* – Mv., 1867.
- *A baróti plébánia.* – Brassó, 1868.
- *A kis konyhakertésznő, vagy a konyhavetemények alapvonalai* : A

marosvásárhelyi r. kath. leányiskola számára. – Mv. : nyomt. Imreh Sándor, 1869. – 53 p.

- *Veszely, Imets és Kováts utazása Moldva-Oláhországban 1868.* – Mv., 1870.
- *Gyümölcsészeti levelek.* – Mv., 1871. – 48 p.
- *Mit kell tennie a néptanítónak, hogy pályáján mindig előhaladhasson.* – Kolozsvár, 1877.
- *A szentimrei csata* : Hősköltemény. – Kolozsvár, 1879.
- *Érzelemhangok.* – Kolozsvár, 1881.
- *Az erdélyi róm. kath. Püspöki megye autonómiája, vagyis az 1711-től 1892-ig tartott erdélyi róm. kath. Statusgyűlések nevezetesebb tárgyalásainak, felterjesztéseinek és más ezekre vonatkozó okmányainak gyűjteménye.* – Gyulafehérvár, 1893.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története / Írta Koncz József tanár.* – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- *A marosvásárhelyi községi polgári fiúiskola története / Írta Nemes Ödön.* – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896.
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József.* – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Gondolatok a sajtóról* : 200 éves az erdélyi magyar újságírás / Eröss Attila. – Mv., 1996.

(F. M.)

VICIU, Emil, prof., pedagog, publicist; n. 26 aug. 1863, Nirașteu, azi Ungheni – m. ? 1912. Studii: gimnaziale inferioare la TgM, cele superioare la Blaj; a studiat teologia la Univ. din Budapesta terminând în 1886; a audiat cursurile de matematică și fizică timp de un an și jumătate la Budapesta, și a continuat la Univ. din Cluj. Hirotonit preot celib la 27 aug. 1889. A fost numit prof. de matematică și fizică la gimnaziul din Blaj (1889-); prefect al Internatului Vancean de băieți (1892-96); rector al Seminarului Junimei (1898-03). S-a pensionat în 1909. A elaborat și a colaborat la numeroase manuale școlare; autor a numeroase articole științifice în publicațiile blăjene, în special *Unirea; Foaia școlastică*. Membru în Exactoratul Arhidiecezan.

Lucrări publicate:

- *Algebra pentru cl. IV-VIII.* – 1896.
- *Chestiunea educațiunii.* – 1903.

- în colaborare:

- *Fizică pentru clasa VII. și VIII. gimn.* / Tradusă în colaborare cu Iosif Hossu dir. gimn. – Blaj, 1898.
- *Fizica populară* / de Elie Chirilă. – Ed. 2-a. de Emil Viciu. – 1898.
- *Geometria pentru gimnaziul superior* / Tradusă în colaborare cu Iosif Hossu și dr. Ioan Radu, prof. în Brad. – 1900.

Referințe:

- *Emiliu Viciu. Pedagogul și opera sa* : Studiu comemorativ / de Ioan Georgescu. – Sibiu : Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, 1913. – 20 p.
- *Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj, 1940. – p. 119-120.
- *Enciclopedia Cugetarea* / Lucian Predescu. – București , 1940.
- *Ungheni – 735* : Caiet documentar. – 1999.

(A.T.; F.M.)

VICIU, Emil, medic; n. 17 mai 1909, Ungheni. Studii: Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM (1928); Fac. de Medicină Cluj. A condus mai mulți ani Laboratorul de Electrocardiografie al

Clinicii Medicale I din Cluj. În timpul războiului a trebuit să se refugieze, lucrând în cadrul Serviciului de Cardiologie al Policlinicii CFR Witting din București; asist. al Clinicii IV Medicale București, Spitalul Colțea. Cercetează și urmărește semnificația clinică a aritmiilor, interpretarea clinică a traseelor electrocardiografice; autor a 7 monografii și tratate, a peste 100 de lucrări științifice publicate în reviste de specialitate; a participat la congrese internaționale de cardiologie.

Lucrări publicate:

- *Tulburările de ritm ale inimii* : clinică, electrocardiografie, tratament. – București : Prometeu, 1942. – 408 p.
- *Cum tratăm insuficiența cardiacă.* – București : Editura Medicală, 1967. – 183 p.

- în colaborare:

- *Cardiologia* / Sub redacția prof. B. Teodorescu. – 1960.
- *Electrocardiografia clinică* / Sub redacția Emil Viciu. – 1962.
- *Arteriopatiile periferice* / Emil Viciu, Eduard Apetrei. – București : Editura Medicală, 1979.

Referințe:

- *Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani.* – 1994. : foto.

(A. T.)

VIOLA, Iosif; József, medic, n. 15 mart. 1770, Mătrici sau TgM – m. 23 mart. 1858, Iași. Studii: la TgM, de medicină Pesta și Viena, unde obține doctoratul (1787). A fost medic de regiment (1787-1807). S-a stabilit la Iași, ca medic de casă și postelnic al domnitorului Mihail Sturza și director al Spitalului „Sf. Spiridon”.

A fost guvernatorul tuturor spitalelor moldovenești (1808-1834). Împreună cu domnitorul a călătorit la Constantinopol, și au vizitat mare parte a Turciei. A avut preocupări și în domeniul folclorului,

poeziei populare a ceangăilor, publicând în rev. *Tudománytár* cîntece ceangăiești cu titlul *A moldvai magyar népköltés*. Academia Maghiară de Științe l-a ales între membrii corespondenți (7 sept. 1838). Pentru meritele sale a primit distincții din partea Austriei, Turciei și Rusiei. Prin practica medicală îndelungată a devenit foarte bogat. A donat 500 bani în aur pentru construcția spitalului din TgM (1853).

Lucrări publicate:

- *Diaetetik für einen Regenten.* – Jassy, 1833. – 192 p.
- *Dietetica pentru un domnitor.* – Iași, 1833.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete* : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliográfiája* : 1472-1899 / Györy Tibor. – Budapest, 1900.
- *Magyar írók élete és munkái* / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Bibliografia română-ungară* / Andrei Veress. – București : Cartea românească, 1931. – Vol. 2. : Românii în literatura ungară și ungherii în literatura română (1781-1836). – 1931.

- *Városi ispotály és az alapítványt tevő Viola József moldvai főorvos pályafutása* / Fodor István = Krónikás füzetek, 2. sorozat, 8.sz, 1937, p. 15-18.
- *Profiluri mureșene* / Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Nițu, Grigore Ploșteanu. - TgM, 1971-1973. - Vol 1. - 1971.
- *Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. - Mv., 1998.
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944* / Dörnyei Sándor. - Piliscsaba - Budapest, 2002.
- *Új magyar életrajzi lexikon*. - Budapest, 2003. - 3. köt. : R-ZS. - 1041-1536 p.

(F. M.)

VOFKORI József, medic; n. 28 martie 1936, Brașov – m. 24 dec. 1998, Odorheiu Secuiesc. Studii: bacalaureat la Liceul Teoretic Mixt Maghiar Brașov (1954), diploma de medic la IMF TgM (1960). Doctor în științe medicale (1978). Medic internist (1960-63), preparator la Catedra de Anatomie IMF Iași (1963-65), medic de școală la Odorheiu Secuiesc (1966-67), asist. univ. la catedra de anatomie IMF TgM (1967-81), medic șef la Secția de Urgență a Spitalului Municipal Odorheiu Secuiesc (1981-). Domenii de cercetare: morfologia și fiziologia mușchilor, oncologia experimentală, regenerarea țesuturilor, anatomia comparativă. A publicat în: *Neoplasma*, *Tanügyi Újság*, *Rev. Învățământului Superior*, *Korunk*, *Művelődés* etc. A redactat *INFOMED* (1991). Membru al Societății Artiștilor Plastici Medici TgM (1971-81). Membru OTT (1960-1991), EME (1991-).

Lucrări publicate:

- *Dicționar anatomic latin-român*. - Ed. a 2-a. - TgM : IMF, 1975. - 72 p
- *Nomina anatomica parisiensis* : Nomenclatura anatomiei umane cu explicații lexicale. - TgM : IMF, 1976. - 321 p.
- *Nomina anatomica parisiensis* : Regiones corporis humani. - TgM : IMF, 1976. - 278 p.
- *Sürgősségi diagnostica és therapia mentőorvosok számára*. - Székelyudvarhely, 1990. - 1. köt. : *Prediagnostica*. - 1990. - 46 p.
- *Az ember bonctana és élettana* : Egészségügyi líceumok tanulói számára. - Székelyudvarhely: Egészségügyi Líceum Székelyudvarhely, Anatomia és Élettani Tanszék, 1990. - 329 p.

- *Az ember bonctana és élettana*. - Székelyudvarhely: Egészségügyi Assisztensképző Székelyudvarhely, Anatomia és Élettani Tanszék, 1991. - 154 p. - Anexă: *Nomina anatomica* : Latin-magyar anatómiai szótár.

- *A szív fejlődési rendellenességeinek osztályozása*. - Székelyudvarhely, 1994. - 72 p.

Referințe:

- *Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș 1945-1967*. - TgM : IMF, 1967.
- *Ki kicsoda Aradtól Csíkszeredáig*. - 2. köt.: L-Z. - Csíkszereda, 1997.
- *Erdélyi magyar ki kicsoda 2000*. - 2000.
- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve*. - [1995].

(F. M.)

VOICU, Dumitru, geograf, prof.; n. 15 aug. 1955, Crețeni, jud. Vâlcea. Studii: Șc. Gen. Crețeni; Lic. „Gib Mihăescu” Drăgășani (1970-1974); Univ. București, Fac. de Geografie (1976-1980). Activitate profesională: prof.; dir.;

dir. adj., Lic. Agricol TgM (1980-1999); prof., Grup Școlar Economic TgM (1999-); dir. (2000-). Membru în diferite comisii de specialitate la nivel național sau județean: Comisia Națională de Geografie; CNAM; Comisia

Națională a Olimpiadei de Geografie; membru al Soc. de Geografie din România. Hobby-uri: turism, fotografie (film), PC.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Geografia pe scurt* / Gîju I., D. Voicu. - TgM : Edipress Tipo, 1996. - 159 p.
- *Județul Mureș - dicționar geografic* / Gîju I., D. Voicu. - TgM : Casa de Editură „P. Maior”, 1999. - 223 p.

Referințe:

- Baza de date BJM.

(A. T.)

VULCU, Ioan, ing. Electroenergetician, prof. univ.; n. 22 iul. 1938, Rod (SB). Studii: IP Iași, Fac. de Electrotehnică, secția electroenergetică (1963).

Dr. ing. cu teza: *Contribuții privind instalațiile de protecție în automatizări și sistemele de distribuție a energiei electrice la mari consumatori din industria chimică* (1994).

Activitate profesională:

ing., IRE TgM (1963-67); ing. principal la serviciul de exploatare stații electrice; ing. principal; șef atelier automatizări (1967-80) la Azomureș TgM; ing. șef, Trustul de Instalații și Automatizări București; șantierul TgM (1980-84); expert instructor în cadrul Centrului de Perfecționare al Ministerului Chimiei, filiala TgM (1984-93); ing. principal, Azomureș TgM; UPM TgM, Fac. de Ing. (1993-) prof. univ. la catedra de inginerie electrică. Participă la realizarea unor contracte de cercetare științifică privind acționările cu motoare sincrone și asincrone cu implicații directe asupra proceselor tehnologice din industria chimică; autor a 6 brevete de invenții; publică studii în reviste de specialitate: *Utilizarea Eficientă a Energiei Producerea* (1995); *Transportul și Distribuția Energiei Electrice și Termice* (1996).

Lucrări publicate:

- *Noi metode în mijloace de protecție pentru localizarea defectului monofazat.* – TgM : UPM, 1999. – 217 p.

- în colaborare:

- *Identificarea și afișarea defectului monofazat* / Ioan Vulcu și alții. – TgM : UPM, 2002. – 210 p.

(A. T.)

W

WÄCHTER Josef, medic; n. 16 iun. 1792, Sibiu – 30 ian. 1880, Sighișoara. Studii: gimnaziale la Sibiu, univ. de medicină la Viena (1811-17). A fost medic la Sebeș (Alba) (1818-34), la Sibiu (1835-46), curator și vicepreședinte presbiterial al bisericii evanghelice din Sibiu. S-a mutat la Sighișoara (1878). A fost ales membru corespondent în Soc. Medicală Cezaro-Crăiască din Viena (1838).

Lucrări publicate:

- *Gedicht auf den kaiserl.-russischen Generalen Ostermann, als derselbe verwundet aus dem Krieg zurückkehrte 1813.* – Wien.
- *Aufruf an die Sachsen in Siebenbürgen bei ihrem Durchmarsch durch die österreichischen Staaten: Ein Gedicht...* – Wien, 1813.
- *Abhandlung über den Gebrauch der vorzüglichsten Bäder und Trinkwässer: Die merkwürdigen Schwefelräucherungen des Herrn Dr. Galés in Paris.* – Wien, 1817. – XII, 184 p.
- *Abhandlung über den Gebrauch der vorzüglichsten Bäder und Trinkwässer: Die merkwürdigen Schwefelräucherungen des Herrn Dr. Galés in Paris. Nebst einem Berichte über den medicinischen Werth der Schwefelräucherungen in verschiedenen Krankheitsformen des menschlichen Organismus.* – 2. Aufg. – Wien, 1818. – 184 p.
- *Praktische Beobachtungen über die Schwefelräucherungen.* / Aus dem Französischen des Herrn Dr. Jean de Carro übersetzt. – Wien, 1818.
- *Drei Gedichte in den Abendunterhaltungen für den Winter 1816-17.* – Wien.
- *Das evang. Waisenhaus A. C. zu Hermannstadt, seine Gründer und Wohlthäter :* Eine geschichtliche Skizze. – Hermannstadt, 1859.
- *Rechenschafts-Bericht über den Reinertrag der Denkschrift :* „Das Evangel. Waisenhaus zu Hermannstadt“ – Hermannstadt, 1860.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 / Györy Tibor. – Budapest, 1900.*
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 14 köt. –14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.*

(F. M.)

WAGNER Rózsa

Vezi: **CSÍKY WAGNER Rózsa**

WAITSUK Pál, medic; n. nov. 1924, TgM. – m. nov. 1984, TgM. Studii: Lic. romano-catolic TgM, Fac. de Medicină la IMF TgM (1948). Medic școlar la TgM, la Institutul de oncologie TgM, medic primar la Clinica de neurologie.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Idegkörtan / Szerkesztők : Miskolczy Dezső, Csíky Kálmán. – Bukarest: Orvosi Kiadó, 1958. – 535 p.*
- *Cercetări medicale.* – București, 1968.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és*

gyógyszerész-képzés 50 éve. – [1995].

(F. M.)

WELLMANN Oszkár, medic veterinar, prof. univ.; n. 8 oct. 1876, Reghin – m. 4 mai 1943, Budapesta. Studii: Școala Superioară de Med. Veterinară (1897), doctor în științe veterinare (1907). A urmat cursuri și la Inst. de Agronomie din Viena și Berlin. În anii 1908-09 a făcut călătorii de studii în Danemarca, Franța, Olanda, Marea Britanie, Elveția. Asistent I la Inst. de Fiziologie al Școlii Sup. de Medicină Veterinară Budapesta (1897-1901), medic veterinar practician la Kaposvár, asist. univ. la Catedra de creșterea animalelor (1907), prof. univ. (1910), rector al Institutului (1931-33), profesor la Fac. de Agronomie și Medicină Veterinară a Univ. Politehnice Budapesta (1934-) La invitația guvernelor Turciei și Iranului a îndrumat organizarea creșterii moderne a animalelor în aceste țări. Domenii de cercetare: problemele fiziologice, biochimice, metabolice

ale creșterii animalelor. Membru corespondent al Academiei de Științe Maghiare (1936), membru plin (1941). Vicepreședinte al Uniunii Naționale a Asociațiilor de Creștere a Bovinelor.

Lucrări publicate:

- *Vizsgálatok a Ca, Mg és P forgalmáról éhező állatokban.* - Budapest, 1907. - În lb. germană Bonn, 1908.
- *A tehéntej és a korrigált lefölözött tej kihasználása.* - Budapest, 1913.
- *Általános állattenyésztéstan.* - Budapest, 1921-28. - 2 vol.
- *Fiatal állatok anyagcseréje és energiaforgalma.* - Budapest, 1925.

Referințe:

- *Új magyar életrajzi lexikon.* - Budapest, 2003. - 3. köt. : R-ZS.
- *A Magyar Tudományos Akadémia tagjai.* - Budapest, 2003. - 3. köt. : R-ZS.

(F. M.)

WESZELY Tibor, matematician; n. 16 ian. 1936, Brad (HD). Studii: Lic. „Bolyai Farkas” TgM (1954); Univ. București (1954-59). Dr. în științe matematice cu teza: *Câmpuri de vectori*

pe varietăți diferențiabile compacte (1971). Prof. la Lic. „Bolyai Farkas” din TgM (1959-63); IIS TgM (1963-75); Lycée „Al. Laymoune” din Rabat, Maroc (1975-77); IP TgM (1977-83); Lic. „Bolyai Farkas” până la pensionare (1983-99); conf. univ. la Univ. „Sapientia” TgM (2001-). Domenii de cercetare: geometria diferențială și neeuclidiană, istoria matematicii: prelucrarea și valorificarea operelor matematice ale celor doi Bolyai, viața și activitatea lui Vályi Gyula; participă la mai multe simpozioane, conferințe: București, Pitești, Bacău, TgM, Cluj, Budapesta, Washington, Toronto; publică peste 50 de articole în diferite reviste de specialitate, ziare: *A hét; Analele Științifice ale Univ. „Al. I. Cuza” din Iași* (1964); *Népújság; Studii și cercetări de matematică* (1967, 1969-70); *Revue Roumaine de Mathématiques pure et appliquées* (1968); *Lucrări științifice TgM* (1969); *Analele Univ. București* (1970);

Contemporanul; Cuvântul liber; Gazeta matematică; Igaz Szó; Korunk; Matematikai lapok (1980, 1983); *Természet Világa* (1993, 1996-98); *Vatra.* Este membru în col. redacțional al revistei *Természet Világa* (1994-). Distins cu premiul „Bolyai” al revistei *Korunk* (1982); premiul „Beke Mano” (Ungaria, 1984); premiul internațional SOROS (1988), distincție acordată de International Biographical Centre (Cambridge, 1988). Membru în Soc. de Matematică din România; Soc. de Matematică „Bolyai János”, Ungaria. Hobby-uri: turism.

Lucrări publicate:

- *Farkas Bolyai.* Omul și matematicianul. - București : Editura Științifică, 1974. - 104 p.
- *Bolyai Farkas.* A matematikus. - Bukarest : Tudományos könyvkiadó, 1974. - 102 p.
- *A Bolyai – Lobacsevszky geometria modelljei.* - Cluj-Napoca : Dacia, 1975. - 96 p.
- *Bolyai János, matematikai munkássága.* - Bukarest : Kriterion, 1981. - 383 p.
- *Vályi Gyula élete és munkássága.* - Bukarest : Kriterion, 1983. - 100 p.
- *Bolyai János : Az első 200 év.* - Budapest: Vince Kiadó, 2002. - 232 p.

- în colaborare:

- *Matematici superioare pentru subing.* - 1980.
- *Matematika almérnököknek.* - Mv., 1981.
- Abstracts, János Bolyai Conference on Hiperbolic Geometry (8-12 July, 2002, Budapest). - Budapest, 2002. - 201 p.
- *Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas.* - Budapest : Akadémiai Kiadó, 2002.
- *200 éve született Bolyai János = 200 de ani de la nașterea lui János Bolyai = 200 Years Since the Birth of János Bolyai* : Emlékkötet. - Kolozsvár-Cluj, 2002. - 187 p.
- *Fiú és apa = Son and Father* : Bolyai János és Bolyai Farkas életéből fába metszette = From the lives of János Bolyai and Farkas Bolyai Woodcuts by Piroska M. Makkai; A kísérszöveget írta = Written by Weszely Tibor. - Budapest: Válasz Könyvkiadó, 2003. - 103 p.
- *A tér úttörője.* - Mv. : Mentor Kiadó, 2003. - 215, 18 p.
- *Bolyai* - emlékkönyv: Bolyai János születésének 200. évfordulójára. - Budapest : Vince Kiadó, 2004.- 388 p.

Referințe:

- *Contemporanul* 23 nov. 1956.
- *Iskolai Matematikai Lapok* 7.sz., 1957.; 3.sz., 1958.; 1.sz., 1960.
- *Gazeta Matematică, seria B.* Nr. 3, 1963.
- *Előre* 1969. máj. 17.
- *Igaz Szó* 3.sz., 1975.;
- *Vörös Zászló* 1970. jún. 3.; 19.sz., 62.sz., 1982.; 282 sz., 1983.
- *Utunk* 7.sz., 1975.
- *Vatra* 20 apr. 1975.
- *Természet Világa* 4.sz., 1975, 1982. ; 2002.
- *TETT* 4.sz., 1981.
- *A Hét* 1978 dec. 28. ; 13.sz., 1982.; 46.sz., 1983.
- *Matematikai Lapok* 3.sz., 1982.
- *Munkásélet* 22.sz., 1982.
- *Népszabadság* 1982. szept. 3.
- *A Korunk* 6.sz., 1983.
- *Man of Achievement.* – Cambridge, 1989.
- *Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – 1997.
- *Cuvântul liber* nr. 128., 2000.
- *Népújjság* 169 sz., 2000.; 282.sz., 2002.
- *Nemeuklideszi geometriák elemei / Kálmán Imre.* – Budapest: Nemzeti Kiadó, 2002.
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.
- *Székelyföld* 10.sz., 2002. okt
- *Krónika* 2003. máj. 10-11.

(A. T., F. M.)

WIENER Ferenc, prodecan al Fac. de Medicină Generală IMF TgM (1961-64). S-a stabilit în Suedia.

Lucrări publicate:

- în colaborare:

- *Cercetări medicale.* – București, 1968.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].

(F. M.)

WOLFF, Joseph, medic dr., n. Sighișoara – m. 1875, probabil la Sighișoara. Studii: gimnaziale la Sighișoara; de medicină la Viena (1826-1833). A fost medic la Dumbrăveni (din 1839) și din 1846 medic în orașul natal.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medico-pharmacologica de moscho.* – Vindobonae : typis Congreg. Mechitaristicae, 1833. – 22 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József ; Szinnyei József, dr.* – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 / Györy Tibor.* – Budapest, 1900.

- *Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909 /* Összegyűjtötte Matolcsy Miklós dr.; Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest, 1910.
- *Magyar írók élete és munkái /* Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.
- *Erdélyi peregrinusok : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László.* – Mv., 1998.

(F. M.)

WOLFF Károly, dr. în drept, gazetar, fost deputat; n. 1849, Sighișoara – m. ? Studii: în orașul natal, univ. la Viena, dr. în drept. A fost invitat ca redactor al ziarului *Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt* (1873-1885), a fost ales dir. al Casei de Economii din Sibiu, a avut un rol important în viața economică și socială a sașilor. A fost ales deputat (până în 1887). Domenii de cercetare: geometria diferențială. A publicat sute de articole în ziarele din Viena, Berlin, Ausburg, München și ziarele locale.

Lucrări publicate:

- *Die Fälle des & 199. des österreichischen Strafgesetzbuches von 1852. und die entsprechenden Bestimmungen des neuen Strafgesetzentwurfes von 1874.* Wien
- *Die direkten Staatssteuern in sächsischen Städten...* – Hermannstadt, 1881.
- *Handfertigungsunterricht und Hausindustrie.* – Hermannstadt, 1884.
- *Az Olthajózás és annak fontossága Magyarország és Romániára nézve.* – Szeben, 1893.
- *Emlékirat ipar- és kereskedelmi vállalatoknak Magyarország erdélyi részeiben való alapításáról.* – Szeben, 1899.
- *Az Olthajózás és annak fontossága Magyarország és Romániára nézve.* – Nagyszeben, 1904.

Referințe:

- *Jegyzéke a kereskedelmi szakoktatás körébe tartozó Magyarországon megjelent műveknek /* Összegyűjtötte és összeállította Zilahi György. – Budapest, 1913.
- *Magyar írók élete és munkái /* Írta Szinnyei József. – 1-14. köt. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

Z

ZÁGONI / ZÁGONYI Gábor, medic, dr. la TgM; n.? – m. 1787, Tg.M.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inauguralis medica de inventis huius saeculi in arte salutari novis, partim ex anatomia partim ex chemia et materia medica ac denique ex praxi.* – Traiecti ad Rhenum: ex officina Joh. Broedelet, 1764. – VI, 69 p.
- *Ritka virtusokkal fénylett; de már elenyészett, néhai. . . gróf Széki Teleki Eszter asszonynak ...gróf Torotzkói és Szent-Györgyi Torozkai Zsigmond úr kedves élete párjának halálán való keseregés ...* – Kolozsvár, 1779.

Referințe:

- *Memoria Hungarorum et Provincialium / scriptis editis notorum, qvam excitat Alexius Horányi.* – Viennae : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae posoniensis, 1776. – Pars 3. – Posonii, 1777.
- *Ungarische Staats- und Gelehrte Nachrichten.* Pest. 7. sz., 1787.
- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyei József; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.*
- *Magyarország orvosi bibliográfiája : 1472-1899 / Györy Tibor. – Budapest, 1900.*
- *Magyar írók élete és munkái / Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.*
- *A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor. – Piliscsaba – Budapest, 2002.*

(F. M.)

ZAKARIÁS Zoltán, medic ORL; n. 22 mai 1923, Ozun. Studii: bacalaureat la Col. „Miko” din Sf. Gheorghe; diploma de medic la IMF TgM (1950). Dr. în științe medicale (1972). Serviciul militar, prizoner de război (1942-45); asist. la IMF TgM (1948-57); șef de lucrări la Institutul de Anatomie (1955-57); asist. la Clinica ORL (1964-69); conf. de ORL la secția română (1964-69); medic șef la Policlinica nr.1 până la pensionare (1969-88); dir. (1974-81).

Lucrări publicate:**- în colaborare:**

- *Tájanatómia.* – Mv. : OGYI, [1948]. – 2. rész. : *Koponyaiüreg, központi idegrendszer,*

mellüreg, hasüreg, medence-gát / Maros Tibor, Gross Frigyes, Zakariás Zoltán. – 156 p.

- *Embriológia.* – Mv. : OGYI, 1951. – 97 p.
- *Az ember anatómiája / Kolesznyikov N.V. ; Fordította Zakariás Zoltán, Lázár László.* – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1955. – 493 p.
- *Sebészeti műtétan.* – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.
- *Fül-, orr-, gégegyógyászat / Vendég Vince, Török Ferenc, Zakariás Zoltán.* – 4. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 163 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos- és gyógyszerészképzés 50 éve.* – [1995].
- *Tizenkét év.* – Kolozsvár, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002.

(F. M.)

ZAMFIR, Dorin Florin Marius, medic chirurg; n. 18 sept. 1954, Reghin. Studii: Șc. Gen. nr. 5 Reghin; Lic. „Al. Papiu Ilarian” TgM; IMF TgM, Fac. de Medicină (1973-80). Dr. în medicină cu teza: *Studiul clinic și experimental privind posibilitățile tratamentului cancerului de esofag* (1996). Activitate profesională: medic secundar, Spitalul Fundeni, București; Clinica Chirurgie nr. 1, TgM (1983-86); medic specialist chirurg, Spitalul Jud. SB (1986-89); obține și profesiază în cea de a doua specialitate, chirurgia toracică, la spitalele Filaret și Vitan-Bîrzești, București; asist. univ., Clinica de Chirurgie nr. 1, TgM (1991-95); medic primar chirurg, Clinica Chirurgie nr. 2 TgM (1996-). Domenii de cercetare: chirurgia esofagului. Membru în Soc. Română de Chirurgie (1986).

Lucrări publicate:

- *Urgențe medico – chirurgicale în patologia esofagului.* – TgM : Veritas, 2000. – 195 p.

- în colaborare:

- *Chirurgia cancerului de esofag / Dorin Zamfir, Șerban Bancu.* – TgM : Sedcom Librării Mureș, 1996. – 174 p.

Referințe:

Baza de date BJM.

(A. T.)

ZĂRNESCU, Horațiu, ing., prof. univ.; n. 7 febr. 1937, Zagra (BN). Studii: Lic. „G. Coșbuc” din Năsăud, absolvit cu Diplomă de Merit (1947-54); IP Timișoara (1959). Dr. în electronică (1978). Activitate profesională: ing., Combinatul Chimic Victoria (BV) (1960-); șef de secție centrale, stații și rețele; șef serviciu energetic la Azomureș (1962-70); ing. principal de cercetare și proiectare, Institutul de Cercetare și Proiectare Echipamente Termoenergetice (1976-79); cadru didactic la IIS TgM; conf. univ. (1979-91); prof. univ. (1991-); decan, Fac. de Ing. TgM (1984-90). Domenii de cercetare: automatizări și optimizări electroenergetice, mașini și acționări electrice; autor a 3 cărți de specialitate, 5 cursuri, 5 invenții brevetate OSIM, 10 invenții aplicate, 10 contracte de cercetare științifică, 3 produse noi omologate, aplicate și generalizate, numeroase articole și studii publicate în reviste de specialitate.

Lucrări publicate:

- *Utilizarea motorului sincron în acționările electrice.* – București : Editura Tehnică, 1967. – 296 p.
- *Automatizări industriale.* – TgM : IIS, 1984.
- *Automatizări industriale :* îndrumător pentru lucrări de laborator. – TgM : IIS, 1984.
- *Utilizarea optimală a motorului sincron.* – București : Editura Tehnică, 1984. – 279 p.
- *Instalații Sincropt de optimizare a acționărilor cu motoare sincrone.* – București : sn, 1985.
- *Automatizări industriale și tehnica reglării automate. Notițe de curs.* – TgM : UT, 1995.
- *Ingineria reglării automate II. Notițe de curs.* – TgM : UPM, 1997.

- în colaborare:

- *Ingineria reglării automate :* Îndrumător de laborator. – 1998.

Referințe:

- *Personalități mureșene :* schițe bibliografice. – TgM : Biblioteca Județeană Mureș, 1981.
- *Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate.* – 1991.
- *Cuvântul Liber.* – An 5, nr. 99 (23 mai 2003). – p. 5. : foto.

(A. T.)

ZEYK Dániel, asesor la Tabla Regească, prefectul scaunului Mureș, cons. guvernamental; n. ? – m. 1846.

Lucrări publicate:

- *Jó tanítás a gazdáknak :* A juhok mételyéről. Koronkában, szept. 15, 1831. – s. l. , s. n. , 1831.
- *Jótanács a choleraában.* – Mv.: az ev. ref. kol. betűivel, 1831. – 15 p.

Referințe:

- *A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története /* Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- *Magyar írók élete és munkái /* Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

ZIEGLER Károly, medic, n. 4 mai 1801, Bistrița – m. 23 oct. 1849, TgM. Studii: de medicină la Viena; dr. în med. (1841). Medic practician în TgM; scriitor.

Lucrări publicate:

- *Dissertatio inaug. medico-physiologica de digestione.* – Vindobonae : typis Caroli Ueberreustadt, 1841. – 43 p.

Referințe:

- *Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 /* Szinnyei József ; Szinnyei József, dr. – Budapest, 1878.
- *Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 /* Győry Tibor. – Budapest, 1900.
- *A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei /* Szerkesztette Pálmay József. – Budapest, 1913.
- *Magyar írók élete és munkái /* Írta Szinnyei József. – 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914.

(F. M.)

BIBLIOGRAFIE

A

- ABC de calculatoare personale ... și nu doar atât* / Adrian Petrescu, Nicolae Țăpuș, Trandafir Moişa, Nicolae Teodorescu, Gheorghe Rizescu. – București : Editura Tehnică, 1990. – 2 vol.
- Activitatea științifică la Universitatea „Regele Ferdinand din Cluj în primul deceniu (1920-1930)* / I. Crăciun. – Cluj : Cartea Românească, 1936.
- Actualități în pediatrie (Sinteze și lectii la problemele de perfecționare a medicilor șefi de secții pediatrie)* / C. Rusnac ... – Timișoara : sn, 1983.
- Acționări electrice. Îndrumător de laborator* / C. Saal, R. Codoiu ... – Brașov : Univ. Brașov, 1979. – 175 p.
- Acut și cronic în infecțiile hepatitice* / Editor Monica Sabău. Autori: Monica Dănilă, Cristina Golea, Felicia Toma Săcărea, Anca Sin. – TgM : University Press, 2001. – 329 p.
- Adalékok a magyar nyelv és irodalom történetéhez* / Írta Szily Kálmán. – Budapest : Hornyánszky Viktor kiadása, 1898. – 472 p.
- Adatok Bolyai Farkas életrajzához* / Szily Kálmán. – Budapest, 1884.
- Adeziunea celulară și matricea extracelulară* / M. Cruce, Roxana Cruce, B. Zaharia, D. Simionescu, Agneta Simionescu, R. Deac. – Craiova, 1997. – 198 p.
- Admiterea în învățământul superior 2002 – 2003* / Dumitru Matei ... – Zalău : Gill, 2003.
- Agricultura durabilă pe terenurile arabile în pantă din Bihor* / Gheorghe Ciobanu, C. Domuța, N. C. Sabău, Maria Șandor. – Oradea : sn, 2003.
- Algeziologie specială* / Sub redacția Ostin C. Mungiu. – Iași : Polirom, 2002.
- Általános kórbonctan* / Gyergyay Ferenc, Fodor Ferenc, Monoki István, Sándor István, Fazekas András, Róna László, Nagy László, Antalffy András. – 2., részben módosított kiadás. – Mv. : OGYI, 1956. – 554 p.
- Általános kórbonctan (Morfopathologia generalis)* / Gyergyay Ferenc, Antalffy András, Fodor Ferenc, Nagy László, Pap Tuka Piroška, Schuller László, Vincze Lajos. – Bukarest: Editura Medicală, 1959. – 370 p.
- Általános kórbonctani jegyzet* – Mv. : OGYI, 1952-1953. – 3 vol. – 1. köt. / Irták : Elekes Magda, Fazakas András, Gyergyay Ferenc, Monoki István, Sándor István. – 1952. – 358 p. ; 2. köt. / Irták : Gyergyay Ferenc, Monoki István, Róna László, Sándor István. – 1952. – 341 p. ; 3. köt. / Irták : Gyergyay Ferenc, Monoki István, Schuller László. – 1953. – 296 p.
- Általános közegészségtan* / Bedő Károly, Dienes Sándor, Losonczy Ibolya, Szöllösi Árpád. – Mv. : OGYI, 1984. – 128 p.
- Általános közegészségtan* / Bedő Károly, Dienes Sándor, Losonczy Ibolya, Szöllösi Árpád. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1983. – 281 p.
- Analiza spectrală în infraroșu a substanțelor medicamentoase* / Gyéresi Á.... – TgM : UMF, 1996. – 232 p.
- Anatomia chirurgicală* / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1958.
- Anatomia descriptivă și topografică a omului* / Lázár L. ... – Vol. 1 / 2. – *Membrele*. – TgM : IMF, 1976.
- Anatomia descriptivă și topografică a omului* / Lázár L. ... – Vol. 2. – *Capul*. – TgM : IMF, 1975.
- Anatomia descriptivă și topografică a omului* / Lázár L. ... – Vol. 3. – *Coloana vertebrală*. – TgM : IMF, 1975.

Anatomia descriptivă și topografică a omului / Lázár L. ... – Vol. 4. – **Abdomenul, retroperitoneul, bazinul, perineul**. – TgM : IMF TgM, 1974.

Anatomia omului – viscere / Z. Iagnov, E. Repciuc, Gh. Rusu, M. Ionescu. – București : Editura Medicală, 1958.

Anatomia organelor genitale, embriologie umană și noțiuni de antropologie : curs / M. Ionescu, Șt. Drăgoi, M. Șcheau, Gh. Lazaraniu. – Craiova : Reprografia Univ., 1973. – 244 p.

Anatomia topografică și descriptivă a trunchiului : curs pentru învățământul stomatologic / Seres – Sturm Ludovic, Pávai Zoltán, Constantin Enciulescu, Florin Butilcă. – TgM : UMF, 2002. – 228 p.

Anatomie. Angiologia, glandele endocrine, sistemul nervos, organe de simț / Sub redacția E. Repciuc; Autorii : Maros Tibor, Syentpétery József... – București : EDP, 1966. – 691 p.

Anatomie patologică : Manual pentru învățământul medical superior / Sub redacția prof. A. Mureșanu. Autori: Dr. A. Antalffy, dr. S. Brătianu, dr. Eugenia Chiriac, Gyergyai Ferenc, Pupp Antal, Schuller László, Tuka Pirooska, Vincze László. – București : Editura Medicală, 1962. – 695 p.

Anatomie patologică / Sub redacția prof. C. Crăciun; Autori. dr. A. Antalffy, Fazekas András, Gyergyay Ferenc, Schuller László, Pap Tuka Pirooska, Vincze László. – București : EDP, 1964. – 379 p.

Anatomie patologică generală / G. Simu, M. Turcu, D. Marian, I. Simu. – TgM : University Press, 2002.

Anatomie radiologică și tehnică radiografică / G. Stanciu ... – TgM : Ardealul, 1999.

Aplicații și probleme de radio și televiziune / I. Constantin, I. Diaconescu, M. Ivanciovici, C. Șerbu. – București : EDP, 1982. – 364 p.

Aspecte normale și patologice ale reglărilor neuroendocrine / Sub redacția I. Haulică, S. Lozneanu / Autori: Kun. I., Feszt Gh. – Iași : Litografia IMF, 1985.

Ateroscleroza / Sub redacția acad. A. Moga și Șt. Hărăguș. – București : Editura Academiei RPR, 1963. – 386 p.

Atlas de anatomie umană. / C. Cerbulescu, M. Ifrim, T. Maros, Gh. Niculescu. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1983. – 211 p.

AutoCAD – Modelare spațială / I. Mocianu, A. Pozdîrcă, S. Nicoară, K. Albert. – TgM : UPM, 2000. – 88 p.

B

BAC 2003 – Pregătire rapidă și eficientă : teste tematice recapitulative IX – XII / Dumitru Matei ... – Zalău : Gill, 2003.

Bacteriologie medicală / Redactor N. Nestorescu; [Autor din TgM: Boér László] – București : Editura Medicală, 1961. – 842 p.

Bacteriologie medicală / Sub redacția V. Bilbîe, N. Pozsgi. – București : Editura Medicală, 1984-1985. – 2 vol. – Vol. 1. / László János. – 1984. – 760 p.; Vol. 2. / Péter Mihály. – 1985. – 729 p.

Balneofizioterápiái és orvosí rehabilitációs jegyzet orvostanhallgatók részére / Rákosfalvi Zoltán, Birek László, Nagy Irén, Szabó Pál, Rákosfalvy Livia. – Mv. : OGYI, 1986. – 132 p.

Bare cu pereți subțiri / A. I. Petre ... – București : Editura Tehnică, 1960. – 200 p.

Bazele AutoLISP-ului / A. Pozdîrcă ... – sl : sn, 1994. – 249 p.

Bazele chirurgiei endouroligice / D. Nicolescu, Bakos I., P. Boiborean, R. Boja, P. Drăgan, S. Ghișoiu, I. Ioiart, F. Miclea, V. Oșan, Mihai Imbăruș. – Timișoara : Eurobit, 1997. – 294 p.

Bazele radiotehnicii / St. Constantinescu, I. Diaconescu, Fl. Diaconescu, M. Popescu. – București : EDP, 1977. – 426 p.

Bazele teoretice ale tehnologiei farmaceutice / Gabriela Suciuc ... – Timișoara : Mirton, 1998.

- Belgyógyászat** / Írták : Horváth Endre, Brassai Zoltán, Ferencz László, Kovalszky Péter. – Mv., 1983. – 277 p.
- Belgyógyászat. Kardiológia** / Szerkesztő dr. Brassai Zoltán; szerzők: Brassai Zoltán, Ferencz László, Incze Sándor, György Piroska Puskás Attila. – Mv. : OGYI, 1999. – 133 p.
- Belgyógyászati diagnosztika.** – Mv. : OGYI, 1957. – 2 vol. – 1. köt. : *Általános diagnosztika, a légzőszervi betegségek, a szív és érrendszeri betegségek, a vesebetegségek diagnosztikája.* – Dóczy Pál, Horváth Endre, . . . – 416 p.; 2. köt. : *Az emésztőrendszer, a vérképzőrendszer, az endokrin betegségek diagnózisai* / Végh Albert, Gáspár Pál, Sass Gyula, Major Béla, Róna László, Huszár Imre, Fall Sándor, Bornemissza Pál, Váradi Károly. – 334 p.
- Belgyógyászati előadások.** – 2., átdolg. kiad. – Mv. : OGYI, 1951. – 3 vol. – 1. köt. : *A mozgásszervek betegségei a belgyógyászati gyakorlatban* / Dóczy Pál, Birek László, Koczka György.; *A szív betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Birek László, Bornemissza Pál; *A szív ritmuszavarai* / Hermann Jenő; *A véredénybetegségek* / Hirsch Alice. – 478 p.; 2. köt. : *Gyomor, belek és hashártya betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Málnási Géza, Bartel György, Birek László, Horváth Éva; *Bélélősdiek* / Hickel Imre; *A máj és az epeutak* / Hermann Jenő, Hirsch Alice, Horváth Éva, Hickel Imre; *A hasnyálmirigy betegségei* / Hickel Imre. – 368 p.; 3. köt. : *A tüdőbetegségei* / Dóczy Pál, Birek László, Málnási Géza; *Vesebetegségek* / Hermann Jenő, Olosz Egon; *Hematológia : A vérképző szervek és a vér betegségei* / Dóczy Pál, Horváth Endre, Bornemissza Pál; *A mérgezések, intoxikációk. Belgyógyászati vénnygyűjtemény* / Bornemissza Pál, Dóczy Pál. – 316 p.
- Belgyógyászati jegyzet** / Dóczy Pál, Horváth Endre, – Mv.: OGYI, 1959. – 2. kiad. - 3 vol. – 1. köt. : *Emésztőszervek és hashártya betegségei.* – 313 p.; 2. köt. : *A vérképzőrendszer betegségei. Mérgezések. A szív és érrendszer betegségei.* – 473 p.; 3. köt. : *A légzőszervek betegségei. A mozgásszervek betegségei. Vesebetegségek.* – 331 p.
- Bibliografia română-ungară** / Andrei Veress. – 2 vol. – București : Cartea românească, 1931. – Vol.1. : *Români în literatură ungară și ungarii în literatură română (1473-1780).* – 367 p.; Vol. 2. : *Români în literatură ungară și ungarii în literatură română (1781-1836).* – 397 p.
- Bibliografia românească modernă (1831-1918)** / Coordonare generală Gabriel Ștrempel. – București : Editura Științifică și Enciclopedică. Societatea de Științe Filologice din Republica Socialistă România, 1984. – Vol. 1.: (A-C). – 912 p.; Vol. 2.: (D-K). – 1986. – 896 p.; Vol. 3: (L-Q). – 1989. – 1112 p.
- Biochimie clinică (Patochimie)** / Eugen Mody, Ileana Fundue, Ruxandra Alexandrescu, Minodora Dobreanu. – București : ALL, 2000. – 574 p.
- Biochimie medicală** / Redactor I Manta; Autori : Eperjessy Anna, Kovács Endre ... – București : EDP, 1965. – 767 p.
- Biochimie medicală** / Sub redacția Ș. Hobai. Autori: András I., Nemeș-Nagy E., Fazakas Z. – TgM : Veritas, 2001. – 118 p.
- Biofizică** (fizică medicală umanistă) / G. Stanciu ... – TgM : Editura Fundației „Dimitrie Cantemir”, sa.
- Biokémia gyakorlat** / Bukaresti L. ... – TgM : IMF, 1952.
- Biokémiai jegyzet** / Kovács Endre ... – Mv. : OGYI, 1953. – vol. – 1. köt. – 187 p.
- Biological Tissue in Heart Valve Replacement** / M. I. Ionescu, D. N. Ross, G. H. Wooler. – London : Ed. Butterworth, 1971. – 925 p.
- Biologie celulară** : îndrumător de lucrări practice și demonstrații / V. Avrigeanu, S. Andreicuț, M. Becuș, M. Lakatos. – TgM : IMF, 1985.
- Biomecanica** / A. Denischi, I. G. Marin, D. Antonescu. – București : Editura Academiei RSR, 1989.

Boli infecțioase / Sub redacția: M. Voiculescu; Autori: Kelemen L. ... – București : Editura Medicală, 1960-1961. – 3 vol. – Vol. 2. – 1960. – 554 p.; Vol. 3. – 1961. – 775 p.

Boli infecțioase. / I. Gavrilă, Vl. Bușila, Maria Franache, L. Kelemen, Maria Voiculescu, Silvia Bruckner. – București : EDP, 1964. – 288 p.

Bolile vasculare ale creierului și măduvei spinării / Lázár L., Constantin Arseni, Ion Pascu, Silvia Andreicuț, Liviu Popoviciu ... – București : Editura Academiei, 1982.

Bolile vasculare din sistemul vertebro-bazilar / Lázár L., L. Popoviciu, Gh. Pendefunda, I Pascu. – Iași : Junimea, 1980.

Bolyai-Emlékkönyv / Szerkesztette: Puskás Ferenc és Tibád Zoltán. – Kolozsvár : Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság, 2002.

Botanică : manual univ. / Nyárádi Anton, Gh. Anghel, M. Păun, Șt. Grigore. – București : EDP, 1975. – 436 p.

Building Bridges in Electrocardiology / Ed. A. van Oosterom, T. Oostendorp, G. Uijen. – Nijmegen : University Press, 1995.

C

Caiet de lucrări practice de biochimie / E. Goina ... – TgM : IMF, 1968.

Călători și exploratori români / Valentin Borda – București : Editura Sport-Turism, 1985.

Calitate și fiabilitate : manual practic : 300 de aplicații, exemple, studii de caz – 4 rigle de calcul – 5 standarde – 2000 de teste – întrebări rezolvate / T. Baron, Al. Isaic-Maniu, Tövissi Ludovic, Mihail Burlacu. – București : Editura Tehnică, 1988. – 2 vol.

Cancerul colului uterin / I. Chiricuță, S. Munteanu, M. Rîșca, G. Simu. – Cluj : Dacia, 1972.

Cardiologia / Sub redacția prof. B. Teodorescu; Autori: Al. Gh. Cioplea, C. David, A. Iacob, E. Viciu ... – București : Editura Medicală, 1960. – 883 p.

Cardiovascular Surgery / W. Birks, I. Ostermeyer, M. D. Schulte. – Berlin, Heidelberg, New York, 1980.

Carul cu prieteni / Romeo Soare. – TgM : Editura Ambasadei, 1996.

Cartea operatorului din industria îngreșămintelor chimice / Pány Győző-Victor, Oleg Jelezneac, Alexandru Coman, Iosif Varga. – București : Editura Tehnică, 1981. – Partea I. - 160 p.

Catalogul experților. Societatea Academică din România. – 1997.

Catalogul publicațiilor Academiei Române, 1867-1937. – București : Editura Academiei Române, 1937. – 214 p.

Cercetări medicale : [Zece ani de cercetări medicale la Baza de Cercetări Științifice din Tîrgu-Mureș a Academiei RSR] / Sub redacția A. Kreindler, M. Gündisch; [Autori: Silvia Andreicuț, Z. Barbu, T. Becuș, Mirela Becuș-Laurențiu, Livia Chioreanu, Rózsa Csiky Wagner, Ana Eperjessy, B. Fazekas, Gh. Feszt, T. Feszt, Pompilia Furda, St. Gaspar, F. Gyergyay, M. Gündisch, J. Kelemen, G. Kemény, M. Kerekes, A. Kovács, I. Kozma, L. Lázár, T. Maros, Sara Mátyás-Ádám, D Miskolczy, Clara Olosz, L. Popoviciu, Elisabeta Rácz-Kotilla, St. Szabó, C. Székely, I. Szentpétery, P. Waitsuk, F. Wiener]. – București : Editura Academiei RSR, 1968. – 465 p.

Cercetări pentru extragerea aurului din concentratele de pirită auriferă Barza prin procedeul C.I.P. / Kheil O. ... – sl : sn, 1993. – 36 p.

Cercetări privind îmbunătățirea preparării minereurilor aurifere sărace prin preconcentrare gravitațională. / Kheil O. ... – sl : sn, 1974. – 27 p.

Cercetări privind stabilirea tehnologiei de prelucrare a minereurilor Barza / Kheil O. ... – sl : sn, 1992. – 36 p.

Cercetări privind stabilirea unor metode noi de determinare a elementelor de prognoză la cotarii stejarului / G. Dissescu, P. Scutăreanu, El. Ștefănescu, N. Nanu. – București : Editura CDTEF – INCEF, 1967. – 253 p.

Chimie generală / C. Macarovici, V. Fărcășan, E. Goina, E. Tarangul. – București : Editura Tehnică, 1957.

Chirurgie / Sub redacția N. Hortolomei, I. Țurari; Autori: Mátyás Mátyás, Száva János, Naftali Zoltán... – București : Editura Medicală, 1955-1959. – 5 vol. – Vol. 1. – 1955. – 581 p. ; Vol.2. – 1956. – 547 p. ; Vol. 3. – 1956. – 627 p. ; Vol. 4. – 1958. – 476 p. ; Vol. 5. – 1959. – 580 p.

Címtár : A külföldön élő marosvásárhelyiek első telefon és információs könyve. – Budapest : sn, 1997. – 50 p.

Citológia : Sejtteni alapismeretek / Roșca V.Gh., Székely Károly, Papilian V.V., Roșca Stela, Gábos Judith. – Mv. : OGYI, 1978. – 172 p.

Clinica medicală / P. Ignat ... – București : EDP, 1983.

Clujeni ai secolului 20. Dicționar esențial. – Cluj-Napoca : Casa Cărții de Știință, 2000.

Communitas Emlékkönyv / Sub redacția Ábrám Z. – TgM : MMDSZ, 1996.

Compendiu de patologie mamară / J. Jung, Egyed Zs. I., S. Stolnicu, C. Postelnicu. – TgM : Mureșul, 2000. – 253 p.

Comportamentul deviant în relațiile socio-familiale / Adriana Mihai ... – Iași : Editura Psihomnia, 1998.

Coordonatele actuale ale reintegrării bolnavului psihic / Aurel Nireștean, Adriana Mihai ... – Bacău : Editura Babel, 2001.

Culegere de analize monografice F.R. X / Gyéresi Á. ... – TgM : UMF, 1996. – 185 p.

Culegere de probleme / Nicolae Teodorescu, Valeriu Mangu, Constantin Cărbunaru, Alexandrina Dumitru, Adrian Ghioca, Sebestyén J., Ion Cheșcă, Adrian Negru, Mircea Trifu, Laurențiu Gîrbă. – București : SSM, 1985. – 481 p.

Culegere de probleme / Constantin Cărbunaru, Ion Cheșcă, Valeriu Mangu, Adrian Negru, Sebestyén J. – București : SSM, 1986. – 512 p.

Culegere de probleme de optică – Spectroscopie / T. Tudor ... – București : Univ. București, 1972.

Culegere de probleme de optică – Spectroscopie / T. Tudor ... - Ed. a 2-a. – București : Univ. București, 1974.

Culegere de probleme de rezistența materialelor / A. I. Petre ... – București : EDP, 1968.

Culegere de probleme de rezistența materialelor / A. I. Petre ... – București : Editura Tehnică, 1973.

Culegere de probleme din rezistența materialelor / Gh. Buzdugan ... – București, 1955.

Culegere de tehnici cromatografice F.R. X / Gyéresi Á. ... – TgM : UMF, 1996. – 131 p.

Cunoștiințe despre mediul înconjurător : caiet de muncă independentă / Rodica Șuvagău, Maria Socobean, Maria Andreșan, Lidia Grațielă Moisoiu. – TgM : Cromatic Tipo, 1994. – 2 vol. – Vol. 1. – 32 p. il. – Vol. 2. – 32 p. il.

Current Problems in Cellular and Molecular Biology / E. Nagy-Nemeș ... – Cluj-Napoca : Editura Risoprint, 1997.

Curs de anatomie patologică / George Simu, Anca Sin. – Ed. a 2-a. – TgM : UMF, 1996. – 2 vol. – Vol. 1. : **Anatomie patologică generală** / În colaborare cu Imre Egyed-Zsigmond, Elena Pușcașiu, Mihai Turcu. – 250 p.; Vol. 2.: **Anatomia patologică specială** / Mihai Turcu, George Simu, Cosmin Creangă, Alexandra Bota-Crișu. – 2000. – 286 p.

Curs de anatomie patologică / Mihai Turcu, Liliana Chira, Cosmin Creangă, Emőke Horváth. – Ed. a 3-a. – TgM : UMF, 2000. – vol. – Vol. 1. : **Anatomie patologică generală.** – 94 p.

- Curs de chimie organică* / Al. Mavrodin, Kiss Árpád, Szurkos Árpád, Czégeni József ... – București : IMF București, Cluj, TgM, 1965. – 331 p.
- Curs de chirurgie operatorie* / M. Ionescu, A. Deca, T. Dobran, M. Ghibu, V. Mareș, I. Pop D. Popa, M. Simu, Gh. Stern. – Cluj-Napoca : IMF, 1954. – 489 p.
- Curs de chirurgie operatorie* / M. Ionescu, C. Cosma, C. Deca, A. Groza, Gh. Herman, Gh. Martin, M. Simu. – Cluj-Napoca : IMF, 1957. – 331 p.
- Curs de farmacologie* / Marioara Monea, Sorina Cucuiețti, Simona Bengea, Brassai Attila. – TgM : UMF, 1999.
- Curs de fiziopatologie* / Sub redacția prof. dr. A. Cojocaru; Autori: I. Totoianu, A. Șchiopu, M. Dandel. – Vol. 2. – TgM : IMF, 1979.
- Curs de fizioterapie* / I. Pascu ... – TgM : Litografia IMF, 1980.
- Curs de igiena, legislația și protecția muncii. Comisia de analiză* / Cornel Man, Eronim Șuteu, Virgil Salauțiu, Ioan Mocanu. – 1977. – 150 p.
- Curs de igienă specială* / Bedő C. ... – TgM : IMF, 1953.
- Curs de medicină legală* / I. Jung, V. Molnar, A. Ureche, Ander Z. – TgM : IMF, 1977. – 339 p.
- Curs de neurologie* / I. Pascu ... – TgM : Litografia IMF, 1979.
- Curs de pediatrie* / Despina Baghiu ... – TgM : IMF, 1984.
- Curs de pediatrie* / Todea Csilla ... – TgM : UMF, 2004.
- Curs de urologie* / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, Kesz I., Martha I., V. Oșan, G. Simion. – TgM : Litografia IMF, 1989. – 220 p.
- Cursul de Patologie Chirurgică* / Conf. dr. C. Pană, conf. dr. Z. Naftali, F. Nagy, A. Boțianu, M. Eșianu și V. Nistor. – TgM : IMF. – 2 vol. – 1978.
- Cursuri de chimie farmaceutică* / A. M. Rocsin ... – TgM : UMF, sa.

D

- Dascălii Blajului* : Seria lor cronologică cu date bio-bibliografice / Nicolae Comșa. – Blaj : Tipografia Seminarului, 1940. – 151 p.
- Dascălii Blajului* / Nicolae Comșa, Teodor Seiceanu. – București : Editura Demiurg, 1944.
- Dermatológia* / Újváry Imre, Orlik József, Vasass Jenő, Kiss Béla. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1961. – 447 p.
- Dermatovenerologie* / I. Căpușan, Gh. Năstase, Șt. Teodorescu, P. Țirlea, E. Újváry. – București : EDP, 1964. – 204 p.
- Descrierea tehnică a INSTM-12* / Ș. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu, A. David. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1984. – 242 p.
- Descrierea tehnică a INSTM-14* / Ș. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu, A. David. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1984. – 242 p.
- Descrierea tehnică a INSTM-18* / Ș. Demeter, Gh. Strâmbu, I. Cucu, A. David. – sl : Editura Întreprinderii de Electronică Industrială, 1989. – 231 p.
- DEX : Dicționarul explicativ al limbii române* . – Ed. a 2-a. – București: Editura Univers Enciclopedic, 1996. – 1196 p.
- Dezvoltarea conștiinței sociale în rândurile studenților* / I. D. Dunăreanu ... – TgM : IMF, 1980.
- Dezvoltarea economică a României în anii 1944-1964* / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1964.

- Diagnostic diferențial pediatric** : Ghid clinic : Diagnostic și tratament în pediatrie / Conf. dr. Ioan Muntean, dr. Aجتai Alexandru, dr. Baghiu Despina, dr. Kiss Eva. – București : Editura Medicală, 1987. – 140 p.
- Dialog despre sănătate** / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – București : Ceres, 1981. – 2 vol. – Vol. 1. – 215 p.; Vol. 2. – 160 p.
- Dicționar cronologic al științei și tehnicii universale**. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1979. – 348 p.
- Dicționar cronologic de medicină și farmacie** / Izsák Sámuel ... – 1975.
- Dicționar de anatomie** / M. Ionescu. – Craiova : Editura Litera, 1991. – 389 p.
- Dicționar de îmbunătățiri funciare** / Ing. Spiridon Boeriu, ing. Marcu Botzan, ing. Gheorghe Brașoveanu ... – București : Ceres, 1987. – Vol. 1. – A-M. – 1987. – 180 p.; Vol. 2. – N-Z. – 239 p.
- Dicționar de inventatori și invenții** : Larousse. – București : Editura Tehnică, 2001.
- Dicționar enciclopedic** – București : Editura Enciclopedică, 1993. – Vol. 1. – A-C. – 509 p. ; Vol. 2: D-G. – 1996. – 531 p. ; Vol. 3: H-K. – 1999. – 503 p. ; Vol. 4 : L_N. – 2001. – 651 p.
- Dicționarul biologilor români** / A. Ardelean, Gh. Mohan, H. Tițu. – sl : Mediagraf, 2000.
- Dicționarul constructorilor români** / București : CDCAS, 2000.
- Dicționarul sănătății** / E. A. Pora, I. Frecuș, A. Holicska, Z. Kiss, G. Simu. – București : Albatros, 1979.
- Dicționarul specialiștilor** : un „Who’s Who” în știința și tehnica românească. – București : Editura Tehnică. – 2 vol. – Vol. 1, 1996. – 484 p.; Vol. 2, 1998. – 504 p.
- Dicționarul specialiștilor în știința și tehnica românească**. – București : Editura Tehnică, 2000. – 541 p.
- Dictionary of International Biography**. - Ed. 23. – Cambridge, 1993.
- Din istoria pediatriei române** / Sub redacția prof. Alfred Rusescu. – București : Litera, 1975.

E

- Economie politică. Note de curs** / Doina Catană ... – Cluj-Napoca : UBB, 1992. – 324 p.
- Egalitate, frăție, unitate** / I. D. Dunăreanu ... – TgM : IMF, 1982.
- Egy halhatatlan erdélyi tudós, Bolyai Farkas** : Emlékkötet / Összeállította Gazda István ; [Fodor Ferenc, Gajzágó Mária, Hints Elek, Koós Ferenc, Kozma Béla, Mentovich Ferenc, Molter Károly, Oláh Anna, Oláh-Gál Róbert, Weszely Tibor]. – Budapest: Akadémiai Kiadó, 2002. – 767 p.
- Electrocardiografia clinică** / Sub redacția Emil Viciu; autori: F. Bratu, Florin Popa, T. Sofirescu, Emil Viciu. – București : Editura Medicală, 1962. – 476 p.
- Electrocardiology' 81** / Ed. Z. Antaloczi, I. Preda. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1982.
- Electrocardiology' 83** / Ed. I Ruttikay-Nedecki, P. MacFarlane. – Amsterdam : Excerpta Medica, 1984.
- Electromiografia clinică** / I. Stamatoiu, B. Așgian, C. Vasilescu, Fodor Ferenc – București : Editura Medicală, 1981. – 330 p.
- Electrotehnologii** : Lucrări de laborator / Mircea Dulău, László David, Lucian Grama, Biró Dominic, Emil Geampănă, Dumitru Șoaită. – TgM : UPM, 2001. – 94 p.
- Elektromosság tan orvostanhallgatók részére** / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos. – Mv., 1954. – 128 p.
- Elemente de fiziopatologie** / Sub redacția prof. dr. A. Cojocaru; Autori: A. Cojocaru, A. Șchiopu ... – TgM : Litografia IMF, 1983.
- Elemente de gnatologie**. Curs pentru studenții Fac. de Medicină dentară și ai Col. de Tehnică Dentară / S. C. Popșor, Carmen Biriș, Lia Coman ... – TgM : Litografia UMF, 2003. – 90 p.

- Életmód-egészség** / Sub redacția Ábrám Z. – TgM : Preventio, 2000. – 52 p.
- Élettani jegyzet** – Mv. : MOGYI, 1954-1955. – 3 vol. – 1. rész : *A vér élettana. A vérkeringés. A légzés.* – 1954. – 233 p. ; 2. rész : *Emésztés. Anyagcsere. Táplálkozás. Kiválasztás* / Szabó István, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos. – 1955. – 260 p. ; 3. rész : *Izomélettan. Az idegrost élettana. Érzékszervek (analysatorok) élettana. Központi idegrendszer élettana* / Szerzők: Kovács Péter, Dézsi Zoltán, Szilágyi Domokos, Szabó István, Mózes Magda. – 1955. – 480 p.
- Az ember leíró anatómiája** / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1962.
- Az emberi test rendszeres és tájanatómiája** / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1960.
- Az emberi test tájbonctana** / Maros Tibor ... – Mv., 1952. – 508 p.
- Embrió- și fetopatia alcoolică** / Sandor Ș., M. Checiu, Fazakas-Todea I., I. Checiu, Z. Gârban. – București : Editura Academiei, 1993.
- Embriológia** / Maros Tibor, Szentpétery József, Bod Sándor, Nagy Ferenc, Nébel László, Zakariás Zoltán. – Mv.: OGYI, 1951. – 97 p.
- Embriologie** : curs / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1953.
- Embriologie umană și antropologie** / M. Ionescu, M. Șcheau, Șt. Drăgoi, T.G. Cotulbea, Mihaela-Liana Ionescu. – Craiova : Aius, 1994. – 247 p.
- Enciclopedia Cugetarea** : Material românesc oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – București : Cugetarea – Georgescu Delafraș, 1940. – 960 p.
- Enciclopedia de balneoclimatologie a României** / Elena Berbescu. – București : All. – Ed. 1. – 1996; Ed. a 2-a. – 1998. – 230 p.
- Enciclopedia marilor descoperiri, invenții, teorii și sisteme : din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului. Volum promoțional.** – București : Geneze, 2000.
- Enciclopedia marilor personalități din istoria, știința și cultura românească de-a lungul timpului.** – 2 vol. – București : Editura Geneze, 2000. – Vol. 1. A-G – 408 p.; Vol. 2. G-O. – 506 p.
- Enciclopedia Română.** – Cluj : Minerva, 1929.
- Enciclopedia Română.** Publicată din însărcinarea și sub auspiciile Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român / Constantin Diaconovich. – Sibiu : Editura și tiparul lui W. Kraft, 1898. – Vol. 1. – 936 p; Vol. 2. – 1900. – 947 p.; Vol. 3. – 1904. – 1276 p.
- Enciclopedia României Cugetarea** : Material românesc. Oameni și înfăptuiri / Lucian Predescu. – Ediție anastatică. – București : Editura Saeculum IO; Editura Vestala, 1999. – 960 p.
- Endokrinologie** / Miskolczy Dezső, Várady Károly, Kiss Ferenc, Strömpel Ilona, Wagner Rózsa, Komjátszeghy Sándor. – Mv.: OGYI, 1951. – 280 p.
- Endokrinologie** : Neuro-endokrin kórképek / Bartel György, Bódi Adorján, Hirschfeld János, Vasilescu Gheorghe. – Mv.: OGYI, 1976. – 132 p.
- Epilepsia de lob temporal** (Diagnostic – Tratament) / Sub redacția Liviu Popoviciu. Autori: V. Foișoreanu, C. Arseni, G. Badiu, J. Bagathai, G. Bicher, T. Giurgiuca, L. Popoviciu, V. Roman, M. Tudosie. – București : Editura Medicală, 1984. – 268 p.
- Epilepsiile** / Sub redacția C. Arseni, L. Popoviciu. Autori: V. Foișoreanu, L. Popovici, G. Badiu, On. Corfariu, G. Ștefan, Szabó L., Gáspár L. – București: EDP, 1984. – 643 p.
- Epilepsiile** / Sub redacția L. Popoviciu. Autori: V. Foișoreanu, L. Popovici, G. Badiu, On. Corfariu, G. Ștefan, Szabó L., Gáspár L. – Cluj-Napoca : Dacia, 1976. – 336 p.
- Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai** / Péter H. Mária. – Kolozsvár : Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadása, 2002. – 548 p.
- Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1919-1924.** / Összeállította dr. György Lajos. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Részvénytársaság, 1925. – 71 p.
- Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1925. év.** / Összeállította dr. György Lajos. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Müintézet Részvénytársaság, 1927. – 26 p.

- Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1926. év.* / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj : Lapkiadó Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1928. – 23 p.
- Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1927. év.* / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj : Lapkiadó Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1929. – 21 p.
- Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1928. év, pótlásokkal az 1919-1928. évekről* / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj-Kolozsvár: Lapkiadó Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1929. – 36 p.
- Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1931. év.* / Összeállította dr. Ferenczi Miklós. – Cluj – Kolozsvár : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részvénytársaság, 1932. – 19 p.
- Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája, 1934. év.* / Összeállította Valentiny Antal. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Nyomása, 1935. – 20 p.
- Erdélyi magyar ki kicsoda, 2000.* – Nagyvárad : Scripta Kiadó R.T., 2000. – 847 p.
- Erdélyi peregrinusok* : Erdélyi diákok európai egyetemeken, 1701-1849 / Szabó Miklós, Szögi László. – Mv : Mentor, 1998. – 610 p.
- Erdészeti zsebkönyv* / Kádár Z., Jaszenovics L. ... – București : Editura Agro-Silvică de Stat, 1958. - Vol. 1. – 579 p.; Vol. 2. – 517 p.
- Erős várunk*: kollégiumi emlékkönyv / Szerkesztette: Nagy Pál. –Mv: Custos Kiadó, 1993.- 232 p.
- Etica și responsabilitatea managerială* / Liviu Marian, Tatiana Dănescu, C. Grosu, C. P. Hodade, Avram Tripon, Radu Neag, Theodor Oană, Florin Ciotea, Angela On. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 105 p.

F

- Facultatea de Farmacie din Târgu-Mureș = A Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar : 1948-1998* – TgM : Mentor, 1999. – 326 p.
- Farmacognozie* / T. Goina, E. Constantinescu, I. Ciulei, G. Rácz, E. Grigorescu, P. Petcu. – București: EDP, 1967. – 443 p.
- Farmacologi și toxicologi din România* / Ostin C. Mungiu, Victor Cojocar. – Iași : UMF „Grigore T. Popa”, 2003.
- Farmacologie* / A. M. Rocsin ... – Arad : sn, sa.
- Farmacologie* / Sub redacția Gh. Popovici. – București : EDP, 1964. – 376 p.
- Farmacologie experimentală* / sub redacția Maria T. Dogaru; Autori : Maria T. Dogaru, Gheorghe Feszt, Camil Eugen Vari, Marius Mărușteri. – TgM : UMF, 1998. – 232 p.
- Farmacopeea Română* / Kiss Árpád, Mártonfi László, Hankó Zoltán ... – Ed. a 7-a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.
- Farmacopeea Română* – Ed. a 8-a. – București : Editura Medicală, 1965. – 945 p.
- Farmacopeea Română* / Gyéresi Á. ... – Ed. a 9-a. – București : Editura Medicală, 1976.
- Farmacopeea Română* / Gyéresi Árpád, Ádám Lajos, Papp József, Rácz Gábor. – Ed. a 10-a. – București : Editura Medicală, 1993. – 1315 p.
- Farmacopeea Română* / Gyéresi Á. ... – Ed. a 10-a. – București : Editura Medicală, 2000. – Supliment 1.
- Farmakognózia* : Részletes rész / Kopp Elemér ... – Mv. : OGYI, 1953. – 2 vol. – 1. köt. – 398 p. ; 2. köt. – 399-581 p.
- Fejlődéstan* / Lázár L. ... – TgM : IMF, 1955.

- Fényképészek és műtermek Erdélyben, 1839-1916** / Miklósi-Sikes Csaba. – Székelyudvarhely, 2001.
- A fertőző betegségek kór- és gyógytana** / Kelemen László, ... – Mv. : OGYI, 1951. – 216 p.
- A fertőző betegségek kór- és gyógytana** / Kelemen László, ... – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1952. – 314 p.
- A fertőző betegségek kór- és gyógytana** / Kelemen László, ... – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 306 p.
- A fertőző betegségek kór- és gyógytana** / Kelemen László, ... – 4. kiad. – Mv. : OGYI, 1956. – 390 p.
- Fertőző betegségek** / Írták: Kasza László, Negomireanu Toma, Palencsár Antal, Pascu I. Rodica, Szabó Júlia, Szentkirályi Éva, Fazakas Béla. – Mv. : OGYI, 1975. – 493 p.
- Finanțarea și creditarea agriculturii** : curs interuniversitar / D. Tudorache, I. Cizmaș, I. Nistor, M. Ianculescu. – București : ASE, 1983. – 360 p.
- Finanțe și credit** / D. Tudorache, I. Cizmaș, I. Nistor, M. Ianculescu. – București : ASE, 1984. – 410 p.
- Finanțele unităților agricole** / D. Tudorache, I. Nistor, I. Cizmaș, M. Ianculescu. – București : EDP, 1989. – 262 p.
- Fizica** – curs pentru subingineri / V. Iușan, S. Hadgia, V. Muntean, L. Homorodean. – Petroșani : Litografia IMP, 1983. – 314 p.
- Fizica în laborator** / V. Iușan, S. Hadgia, V. Muntean, L. Homorodean, I. Stoicoiu. – Petroșani : Litografia IMP, 1981. – 220 p.
- Fizica și viitorii studenți** / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroșani : Litografia UP, 1998. – 76 p.
- Fizică** – probleme / V. Iușan, S. Hadgia, V. Muntean, L. Homorodean, I. Stoicoiu, G. Popescu, C. Buioca. – Petroșani : Litografia IMP, 1987. – 346 p.
- Fizică** – teste pentru admiterea în învățământul superior / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroșani : Litografia UP, 1999. – 110 p.
- Fizică pentru admiterea 1996** / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroșani : Litografia IMP, 1996. – 142 p.
- Fizică pentru admiterea 1997** / V. Iușan, S. Hadgia, A. Stanci, V. Muntean. – Petroșani : Litografia IMP, 1997. – 144 p.
- Fizika** / Balogh László, Barabás Béla, Szabó Endre, Rott Lajos. – Mv., 1958. – 2 vol. – 1. rész : Mechanika. Hangtan, Hőtan. Kolloidika. – 259 p.; 2. rész : Elektromosság. Fénytan. – 268 p.
- Fiziologia și biochimia educației fizice și sportului** / M. Ghircoiașu, A. Demeter, E. Avramoff, Teodora Răceanu. – București : Editura Sport-Turism, 1979. – 391 p.
- Fiziologia și fiziopatologia hemodinamicii**. – Vol. 2 / Sub redacția I. Teodorescu-Exarcu. – București : Editura Medicală, 1985.
- Flora și vegetația munților Zarand** / Aurelia Crișan ... – 1978.
- Flora și vegetația rezervației naturale Defileul Crișului Repede** / Felician Micle ... – sl : sn, sa.
- Flotoamalgamarea un nou procedeu de extragere a aurului liber din minereurile cu conținut redus** / Kheil O. ... – sl : sn, 1977. – 29 p.
- Fogorvosi magyar, román, angol nyelvű szakszótár** / Bocskay I., Matekovits György, Székely Melinda, Kurucz Kovács Szilárd. – Kolozsvár : Sapientia, 2003.
- Folclorul și folcloriștii mureșeni** / Vasile Netea. – TgM, 1983.
- Formarea continuă a personalului didactic. Puncte de reper** / A. Crețu, N. Jurcău ... – Cluj-Napoca : UT Press, 1999. – 192 p.

- Fiziologia** / C. Anastasatu, Z. Barbu, N. Bumbacescu, L. Daniello. – București : EDP, 1965. – 142 p.
- Fiziologia** / C. Anastasatu, Z. Barbu, N. Bumbacescu, L. Daniello. – București : EDP, 1966. – 375 p.
- Fiziologia** / C. Anastasatu, N. Bumbacescu, N. Daniello, Z. Barbu. – Ed. a 2-a revăzută și adăugită. – București : EDP, 1969. – 210 p.
- Fundația Internațională de Management. Anuar 1995-1996. Instituții și specialiști în management din România.** – București : Expert, 1995.

G

- Gastro-enterologie. Analiza anhidrazei carbonice și inhibitorii acesteia** / A. M. Rocsin ... – Timișoara : Helicon, 1994. – 2 vol.
- Gastroenterologie preventivă** / Sub redacția prof. dr. D. Dumitrașcu; colectiv de autori: prof. dr. T. Chirileanu, prof. dr. D. Dumitrașcu, prof. dr. N. G. Ionescu ... – București : Editura Medicală, 1987. – 720 p.
- Genersich Antal emlékkönyv születésének 150 évfordulója alkalmából : Adatok a romániai magyar orvosok és gyógyszerészek munkásságáról** / Szerkesztette : Tankó Attila, Péter Mihály. – Budapest – Mv : Genersich alapítvány – Az Erdélyi Múzeum – Egyesület orvostudományi szakosztálya, 1994. – 208 p.
- Geografi români. Dicționar** / I. Gîju. – TgM : Edipress Tipo, 1997. – 154 p.
- Geografia apelor României** / Marosi P. ... – 1972.
- Geografia economică ca ramură** / Constantin Herbst ... – Vol. 1. – București : Centrul de Multiplicare al Universității, 1973.
- Geografia pe scurt** / Gîju I. ... – TgM : Edipress Tipo, 1996. – 159 p.
- Geometrie descriptivă: Aplicații** / Codruța Boloș, Petruța Blaga, Liviu Moldovan, A. Pozdîrcă. – TgM : UT, 1992. – 100 p.
- Die Geschichte der Zoologie in Ungarn** / von Z. Szilády. – Debrecen : Buchdruckerei Joseph Kertész, Karcag. – 1927. – 116 p.
- Ghid de lucrări practice de urologie** / D. Nicolescu ... – TgM : IMF, 1984.
- Ghid de pregătire pentru examenul de bacalaureat** / Dumitru Matei ... – București : Sigma. – Ed. 1 și 2. – 2004 și 2005.
- Ginecologia** / Redactor E. Aburel; [Autori din TgM : Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor]: – București: Editura Medicală, 1959. – 927 p.
- Grădina Botanică din Cluj** : ghid / Felician Micle ... – sl : sn, 1978.
- Gușa endemică** / Redactor Ștefan Milcu; [Autori din TgM : Boér László, Bedő Károly, Papp Károly, Székely Pál.] – București : Editura Academiei RPR, 1957. – vol. – Vol. – 1. – 679 p.
- Gyakorló Feladatok Matematikából** / Átyim B., Gagy E., Kiss A., Kocsis M., Sebestyén M., Donáth Á., Major L., Sebestyén J., Sikó J., Szabó E., Timár I. – TgM : Mentor, 1993. – 164 p.
- Gyakorló Feladatok Matematikából** / Sebestyén J., Donáth Á., Major L., Sebestyén M., Bálint Z., Kovács E., Kovács K., Mánya B., Petzinger A., Bartha É., Borsos R., Buksa K., Farkas J., Magyarósi K., Mánya I., Oltean T., Rózsa M., Ujj G. – TgM : Mentor, 1993. – 237 p.
- Gyermekgyógyászat** / Szerkesztette Puskás György. – Mv. OGYI, 1980. – 3 vol. – 1. köt. / Irták: Rusneac Constantin, Indig Bianka, Pap Zoltán, Nagy László, Puskás György, Ajtai Katalin, Nussbaum Vera. – 387 p.; 2. köt. / Szerzők: Puskás György, Grépály András, Nussbaum Oszkár,

Balázs Gizella, Metz Olga, Nussbaum Vera. – 265 p.; 3. köt. / Szerzők : Muntean Ioan, Pap Zoltán, Ajtai Katalin. – 155 p.

Gyermekgyógyászat / Rusnac C., Muntean I., Nagy V., Baghiu Despina, Csenteria A., Drașoveanu Doina, Dunca Iulia, Florișteanu Maria, Ionescu Constanța, Kiss Éva, Kovács Mária, Popescu Ana, Todea B. Csilla. – Mv. : OGYI, 1989. – 2 vol. – 1. köt. – 238 p. ; 2. köt. – 232 p.

Gyermekgyógyászat / Szerkesztő: Pap Zoltán. – Mv. : OGYI, 1996-1997. – 2 vol. – 1. köt./ Szerzők: Pap Zoltán, Kiss Éva, Horváth Adrienne, Todea B. Csilla – 1996. – 259 p.; 2. köt. / Szerzők: Pap Zoltán, Kiss Éva, Horváth Adrienne, Szöcs Teréz. – 1997. – 225 p.

Gyermekgyógyászati jegyzet – Mv. : OGYI, 1955. – vol. – 1. rész. / Puskás György, Csidey József, Liszka Pál, Indig Blanka, Méra Hanna, Nussbaum Oszkár. – 1955. – 400 p.

A gyógyszertervezés alapjai / Ajtay Kincses M., Dudutz G., Ferencz L., Balázsi J. – TgM : Procardia, 1999.

H

Hazai és külföldi folyóiratok magyar tudományos repertórium : történelem és segédtudományai / Készítette Szinnyei József. – 2. köt. : Hirlapok 1731-1880. – 1. rész. – Budapest : Az Athenaeum R. Társulat Könyvnyomdája, 1885. – 1648 col.

Histologie / Sub redacția C. Crișan; Gündisch Mihály ... – București : Editura Medicală, 1955. – vol. – Vol. 2. – 1955. – 555 p.

I

Idégyógyászati alapismeretek : Az általános orvosi kar V. éves és a gyermekgyógyászati kar VI. éves hallgatói részére / Szerzők: Așgian B., Dulău E., Foișorean Voica, Gáspár I., Pascu I., Popoviciu L. – Mv. : OGYI, 1985. – 2 vol. – 1. köt. – 273 p.; 2. köt. – 274-489 p.

Idégekörtan / Szerkesztők: Miskolczy Dezső, Csiky Kálmán; Munkatársak: Bereczky Sándor, Gáspár István, Kiss Ferenc, Komjátszegi Sándor, Máthé Ákos, Méra Andre, Nagy Pál, Róth György, Simó Ferenc, Szűcs Kálmán, Varga Ferenc, Cs. Wágner Rózsa, Wiatsuk Pál. – Bukarest : Orvosi Könyvkiadó, 1958. – 533 p.

Az idült hepatitis / Hermann Jenő, Gyergyay Ferenc, Hirsch Alice, Róna László. – Bukarest : Editura Medicală, 1957. – 232 p.

Igiena alimentației : curs litografiat / Ábrám Z., R. Ureche, Bedő K.; M. Dănilă, I. Domahidi. – TgM : UMF, 1996. – 134 p.

Igiena generală și comunală. / Sub red. I. Ardelean; Autori: Horváth Miklós, Steinmetz József ... – București : Editura Medicală, 1962. – 563 p.

Igiena generală și comunală : curs / Bedő C., Dienes S., R. Ureche, Szöllösi A., Losonczy V. – TgM : IMF, 1986. – 285 p.

Index bibliografic al lucrărilor științifice medicale și farmaceutice 1970-1977. – București : Editura Medicală, 1979.

Indexul botaniștilor din Republica Socialistă România. – București : Editura de Științe Naturale și Geografie. – sa.

Ingineria reglării automate : îndrumător de laborator / H. Zărnescu, M. Dulău, P. Moraru, A. Gligor, Brassai Tihamér. – TgM : UPM, 1998. – 96 p.

Ingineria și managementul sistemelor de producție / Ioan Abrudan, Dan Cădea, Marian Liviu ... – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 837 p.

- Inima patologică și tratament chirurgical* / G. Stanciu ... – București : Editura Medicală, 1976.
- Inovarea și sfidările schimbării* / O. Pleșa, N. Naum, Florin Ciotea. – TgM : Tipomur, 1996. – 250 p.
- Institutul de Medicină și Farmacie din Tîrgu-Mureș, 1945-1967.* – TgM : IMF, 1967. – 254 p.
- Instituții și specialiști în managementul din România.* –București:Editura Expert, 1995. – 184 p.
- Integrarea absolvenților institutelor de medicină în activitatea profesională și viața socială* / I. D. Dunăreanu ... – TgM : IMF, 1986.
- Introducere în ingineria suprafețelor* / A. Crețu, G. Vermeșan ... – Cluj-Napoca : Dacia, 1999. – 287 p.
- Introducere în teoria ecuațiilor operaționale* / Gheorghe Coman, Garofița Pavel, Ileana Rus, Ioan A. Rusu. – Cluj-Napoca : Dacia, 1976. – 180 p.
- Irodalmi bölcsőink Romániában azaz Neves literátoraink születési helye, emlékmúzeuma, emléktáblája, sírhelye vármegyék szerint számbavéve* / Málnási Ferenc. – Szeged, 1997. – 318 p.
- Istoria Academiei Române în date (1866-1996)* / Dorina N. Rusu. – București : Editura Academiei Române, 1997.
- Istoria biologiei în date* – București : Editura ALL, 1996. – 760 p.
- Istoria descoperirilor științifice* / Alexander Hellemans, Bryan Bunch. – București : Editura Orizonturi. Editura Lider, 1988.
- Istoria matematicii* / N. Mihăileanu. – București : Editura Enciclopedică Română, 1981. – 2 vol.
- Istoria medicinei românești* / Izsák Sámuel ... – 1972.
- Istoria medicinei universale* / [Autori]: Ander Zoltán, Lázár Szini Karola, Spielmann József. – București : Editura Medicală, 1970. – 802 p.
- Istoria științei și tehnicii în România : date cronologice* / Ștefan Bălan, Nicolae Mihăilescu, Ștefan Nicolae. – București : Editura Academiei RSR, 1985.
- Istoria științelor farmaceutice în România* / Coordonatori Spielmann Josif, Graziella Braicu. – București : Amaltea, 1994. – 284 p.
- Istoria Științelor în România – Matematică. Mecanică. Astronomie* / G. Șt. Andonie. – București : Editura Academiei RSR, 1981.
- Istoria Științelor în România.* – București : Editura Academiei RSR, 1975. – Vol. **Biologie**.
- Istoricul farmaciei din Ardeal* / Iuliu Orient. – Cluj : „Cartea Românească”, 1926. – 177 p.

Î

- În căutarea stelelor* : astronomia pentru toți / Sub redacția Bálint Zsombor. – Deva : Editura Corvin, 1999. – 208 p.
- Încercări nedestructive ale materialelor* / A. I. Petre ... – sl : IDT, 1955.
- Îndreptar de chirurgie endourolgică* / Sub redacția prof. dr. D. Nicolescu. – Sl : sn, 1991.
- Îndreptar de diagnostic și tratament al bolilor cardio-vasculare* / Sub redacția C. Carp. – București : Editura Medicală, 1989.
- Îndreptar de lucrări practice de microbiologie* : pentru studenții Fac. de Medicină / Ed. a 3-a. – Péter Mihail, Domokos Ludovic, Felicia Toma, Piros Sanda, Lörinczi Lilla. – TgM : UMF, 1994. – 225 p.

Îndreptar de lucrări practice de morfopatologie microscopică / Sub redacția Conf. dr. G. Simu. Autori: L. Hecser, I. Jung, G. Simu, L. Voith. – TgM : Litografia IMF, 1981. – 242 p.

Îndreptar de stagiu clinic / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, V. Oșan, C. Stoica. – TgM : Litografia IMF, 1985. – 220 p.

Îndreptar practic de farmacografie și interacțiuni medicamentoase / Barbu Cuperencu, Liviu Safta, Alexandru Varga, Gheorghe Suci. – 1984.

Îndrumător de lucrări practice de biochimie / Sub redacția Ș. Hobai, Máthé J. Autori: András I., V. Balogh-Sămărghițan, Fazakas Z., Nemeș-Nagy E., A. Dărăbuș, S. Butilcă, Szabó I. – TgM : Litografia UMF, 2000. – 188 p.

Îndrumător de lucrări practice de farmacologie / Feszt Gh., Kun I., I. R. Lupșa, M. Fórika. – TgM : Litografia IMF, 1988. – 246 p.

Îndrumător pentru agricultura ecologică / C. Man, A. Fițiu, E. Luca, S. Petru. – Cluj-Napoca : Bioterra, 2000.

Îndrumător pentru perfecționarea pregătirii cadrelor didactice din învățământul preuniversitar (ingineri și subingineri) / N. Jurcău, A. Antal, E. Apahidean, B. Bălan, I. Blebea. A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1991. – 170 p.

Îngrijirea paliativă în practica medicală / Lupșa Romanța Iridenta ... – sl : Alutus, 2003.

J

Le Jardin Botanique „Al. Borza” Cluj-Napoca, Roumanie / Felician Micle ... – Sl : sn, 1997.

Jegyzeke a kereskedelmi szakoktatás körébe tartozó Magyarországon megjelent műveknek / Összeállította és összeállította Zilahi György. – Budapest : „Patria” Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részv.-társ. nyomása, 1913. – 75 p.

Județul Mureș – dicționar geografic / Gițu I., D. Voicu. – TgM : Casa de Editură „P. Maior”, 1999. – 223 p.

Județul Mureș în cărți = Maros megye a könyvekben, 1990-1999 : Bibliografie – Bibliográfia / Fülöp Mária; colaboratori Ferencz Klára, Vintilă Anna; prefată Dimitrie Poptămaș. – TgM : Biblioteca Județeană Mureș, 2002. – 340 p. – (Bibliografii mureșene; 5)

K

Kereskedelmi iskoláink és tanáraik a millennium esztendejében / Írta dr. Schack Béla. – Budapest : Lampelt Róbert, 1896. – 197 p.

Ki kicsoda : Aradtól Csíkszeredáig? / Szerkesztette : Simon Anita, Tál Mariann. – Csíkszereda : Pallas Akadémia könyvkiadó, 1996. – 2 vol. – 1. köt. : A-K. – 1996. – 344 p.; 2. köt. : L-Z. – 1997. – 270 p.

Kibédi Mátyus István halálának 200. évfordulójára / Összeállította dr. Mátyus András. – Székelyudvarhely, 2002. – 132 p. – (Kis-Küküllő völgye).

Klinik und Pathologische Anatomie der Erythromyelosis Leukaemica / Haranghy L., Dóczy P., Székely K., Spielmann J. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1958. – 96 p.

Korszerű gyógynövényhasználat / Rácz Gábor, Rácz-Kotilla Erzsébet, Péter H. Mária, Gáspár Mária. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1982. – 80 p.

Korszerű gyógynövényhasználat / Rácz Gábor, Rácz-Kotilla Erzsébet, Péter H. Mária, Gáspár Mária, Monea Marioara, Rogoșca Maria. – 2. bővített kiad. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.

Könyv- és irodalmi gyűjtemény magyarországi gyógyszerészeti munkákról, 1578-1909 / Összegejtötte Matolcsy Miklós dr.; Winkler Lajos dr. egyetemi tanár előszavával. – Budapest: Stephaneum nyomda R.T., 1910. – 256 p.

Külföldi magyar kutatók, oktatók, fejlesztők. – Budapest : A MTA Kutatásszervezési Intézet, 1996. – vol. – 1. füzet. – 1996. – 89 p.

L

Lexiconul literaturii maghiare din România / Ediția a 2-a. – București : Kriterion, 1991.

Lexikon der Siebenbürger Sachsen. – Thaur bei Innsbruck : Wort und Welt Verlag, 1993. – 624 p.

Liceul „Al. Papiu Ilarian”: La 75 de ani. – TgM : Tipomur, 1994. – 219 p.

Literatura română premodernă / Alexandru Piru. – București : Editura pentru Literatură, 1964.

Litiiza biliară / Traian Chirileanu ... – București : Academiei RSR, 1989. – 261 p.

Lucrări de laborator de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C. Boancă, G. Gocan, L. Miron, A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1967. – 170 p.

Lucrări de laborator de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C. Boancă, L. Miron, A. Crețu, Pethő L., M. Bejan, M. Hărdău, N. Bal, H. Ilea, – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1986. – 106 p.

Lucrări practice de chimie organică / M. Iovu, F. Ispas, C. Chiriță, A. Morait, L. Albert, I. Saramet. – București : IMF, 1983. – 169 p.

Lucrări practice de chimie farmaceutică : curs pentru anul III / Gyéresi Á. ... – TgM : IMF, 1973.

Lucrări practice de chimie farmaceutică : curs pentru anul IV / Gyéresi Á. ... – TgM : IMF, 1975. – 249 p.

Lucrări practice de igienă / Bedő C. ... – TgM : IMF, 1952.

M

A madártan története Erdélyben / Lőrincz László, Lőrincz Magor. – Nagyenyed : „BF” Tudományos Műhelyek Nagyenyed, 2003. – 48 p.

A magyar állattani irodalom ismertetése : [1870-1900] / [Összeállította dr. Daday Jenő. Szerkesztette dr. Szilády Zoltán.] – Budapest: Kiadja a Kir. Magyar Természettudományi Társulat, 1891-1903. - 3 vol. – 2. köt. : 1881-től 1890-ig bezárólag tekintettel a külföldi állattani irodalom magyar vonatkozású termékeire is / Összeállította dr. Daday Jenő. – 1891. – 310 p.; 3. köt. : 1891-1900 / Szerkesztette dr. Szilády Zoltán. – 1903. – 506 p.

Magyar életrajzi lexikon (1978-1991) / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – Budapest : Akadémiai Kiadó, 1994. – 995 p.

Magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Kenyeres Ágnes. – 4 vol. – Budapest. Akadémiai Kiadó, 1967- 1981. – 3 vol. – 1. köt. : A-K. – 1967. – 1039 p. ; 3. kiegészítő köt. : A-Z. – 1981. – 900 p.

Magyar és nemzetközi ki kicsoda 1994 : Több mint 12500 kortársunk életrajza. – Budapest : Biográf, 1994. – 1054 p.

Magyar írók : Életrajz-gyűjtemény / Gyűjté Ferenczy Jakab és Danielik József. – Pest : Emich Gusztáv könyvnyomdája, 1856. – 2 vol. – 1. köt. – 1856 – 641, X p.; 2. köt. – 1858. – 432 p.

Magyar írók élete és munkái / Írta Szinyei József. – 14 köt. – Budapest : Kiadja Hornyánszky Viktor Akad. Könyvkereskedése, 1891-1914. – 1. köt. : Aach – Bzenszki. – 1891. -

1440 col.; 2. köt. : Caban – Exner. – 1893.; 3. köt. : Fa – Gwóth. – 1894. – 1582 col.; 4. köt. : Gyalai – Hyrtl. – 1896. – 1492 col.; 5. köt. : Iczés-Kempner. – 1897. – 1468 col.; 6. köt. : Kende- Kozocsa. – 1899. – 1456 col.; 7. köt. : Köberich-Loysch. – 1900. – 1440 col.; 8. köt. : Löbl-Mínnich. – 1902. – 1446 col.; 9. köt. : Mircse-Oszvaldt. – 1903. – 1450 col.; 10. köt. : Ótócska-Popea. – 1905. – 1440 col.; 11. köt. : Popeszku-Rybay. – 1906. – 1430 col.; 12. köt. : Saád-Steinensis. – 1908. – 1438 col.; 13. köt. : Steiner-Télfy. – 1909. – 1440 col.; 14. köt. : Telgárti-Zsutai. – 1914. – 1958 col.

Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinnyi József / Írja és szerkeszti dr. Gulyás Pál. – Új sorozat. – 6. köt. – Budapest : Kiadja a Magyar Könyvtárosok és Levéltárosok Egyesülete, 1939-1944. - 1. köt. : Aachs- Bálint Rezső. – 1939. - 864 col.; 2. köt. : Bálint Sándor- Berényi János. – 1940. - 1272 col.; 3. köt. : Berényi János – Bredeczky Sámuel. – 1941. - 1272 col.; 4. köt. : Brediceanu Kajusz- Czeglédy Rózsika. – 1942. – 1272 col.; 5. köt. : Czeglédy Sándor – Doctor Linda. – 1943. – 952 p.; 6. köt. : Doctor Sándor – Dzurányi László. – 1944. – 422 p.

Magyar írók élete és munkái : Megindította id. Szinnyi József / Írja és összeállította Gulyás Pál; Sajtó alá rendezte Viczián János. – Új sorozat. – 7- vol. – Budapest: Kiadja az Argumentum Kiadó és a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, 1990-. 7. köt.: Ebeczky Béla – Ézsöl Mihály. - 1990. – 846 col.; 8. köt. : Fa Imre-Ferényi Antal. – 1992. – 940 col.; 9. köt. : Ferenczy Tibor-Füzy Zoltán. – 1992. – 944 col.; 10. köt. : Gaál Adorján-Gokler Gyula. – 994 col.; 11. köt. : Golarski Mici-Gyürky Vidor. – 990 col.; 12. köt. : Haader György-Házyné. – 1993. - 904 col.; 13. köt. : Häcker Bálint-Hollinger Rudolf. – 1993. – 886 col.; 14. köt. : Hollitzer Gyula-Hyrtl József. – 1993. - 858 col.; 15. köt. : Iacob János-Jürkéné. – 1993. – 926 col.; 16. köt. : Kaál Elek-Kovacevic, Iovan. – 1995. – 1132 col.; 17. köt. : Pótlás a XVI. kötethez (Kämpfner Árpád-Kerpely Kálmán); Kovács A. Ödön-Lyka Károly. – 1995. – 1308 col.; 18. köt. : Pótlás a XVII. kötethez (Lamperits Margit; Langer Ignác-Lengyelné); Maác János-Myskovszky Viktor. – 1999. – 1376 col.; 19. köt. : N. Árpádné-Özséb, P[áter]. – 2002. - 984 col.

Magyar könyvészet, 1901-1910 / Petrik Géza. – Budapest : Magyar könyvkereskedők Egyesülete, 1917. – vol. – 1. köt. : A-K. – 1917. – 757 p.

Magyar kutatók külföldön. – Budapest : Magyar Tudományos Akadémia Elnöki Bizottság, 1998.

A magyar orvostörténeti irodalom, 1715-1944 / Dörnyei Sándor; Az előszót írta : prof. Vizi E. Szilveszter; Felelős szerkesztő : Gazda István. – Piliscsaba – Budapest : Magyar Tudománytörténeti Intézet; Magyar Orvostörténelmi Társaság, 2002. – 455 p.

Magyar orvostudományi irodalom 1770-ig / Ismerteti dr. Maizner János tanár. – Kolozsvártt : Nyomtatott a Magyar Polgár Könyvnyomdájában, 1885. – 32 p.

Magyar – román - angol fogorvosi szótár / Bocskay I., Matekovits György, Székely Melinda, Kovács- Kuruc J. Szilárd. – Kolozsvár : Scientia Könyvkiadó, 2003. – 582 p.

A magyar sebészirodalom bibliográfiája : A sebészt érdeklő folyóirat-közlemények, 1908-1938; Orvosi könyvek és orvosi monográfiák, 1900-1938 / Összeállította Novák Ernő. – Budapest : Kiadta tagjai számára a Magyar Sebésztársaság, [1939]. – 500 p.

A Magyar Tudományos Akadémia tagjai / Szerzők : Markó László, Burucs Kornélia, Balogh Margit, Hay Diana. – Budapest: MTA Társadalomkutató Központ – Tudománytár, 2003. – 3 vol. – 1. köt. : A-H. – 560 p.; 2. köt. : I-P. – 561-1040 p.; 3. köt. : R-ZS. – 1041-1536 p.

Magyar utazók lexikona. – Budapest : Panoráma, 1993. – 464 p.

Magyarország orvosi bibliographiája : 1472-1899 : A Magyarországon és hazánkra vonatkozólag a külföldön megjelent orvosi könyveknek kimutatása / Összeállította Győry Tibor dr. – Budapest : Az Athenaeum Irod. és Nyomdai R.T. Könyvnyomdája, 1900. – 252 p.

Magyarország természettudományi és matematikai könyvészete : 1472-1875 / Szinnyi József; Szinnyi József, dr. – Budapest : Az Athenaeum R. Társ. Könyvnyomdája, 1878. – 1008 col. – (Bibliotheca Hungarica Historiae Naturalis et Matheseos)

- Magyarországi könyvészet** : 1887 / Összeállította Horváth Ignác. – Budapest : Hornyánszky Viktor Nyomdája, 1889. – CXLVIII p.
- Magyarországi könyvészet** : 1888 / Összeállította Horváth Ignác. – Budapest : Hornyánszky Viktor Nyomdája, 1890. – 147 p.
- Managementul firmei** / I. Ciobanu ... – Chişinău : Condor, 1994.
- Managementul firmelor de construcţii** / Hossu, T.; Axente, N.; Hossu, C.; Blaga, P. – Cluj-Napoca : Editura „Casa Cărţii de Ştiinţă”, 2001. – 300 p.
- Managementul performant al resurselor umane** / F. Ciotea, M. Rus, L. Coşa, P. Cocian, A. Petelean. – TgM : EFI-ROM, 2001. – 290 p.
- Manifestări paroxistice cerebrale neepileptice.** / Sub redacţia L. Popoviciu; Autorii : Gáspár István, Szabó László ... – Bucureşti : Editura Medicală, 1978. – 502 p.
- Manual de igienă** / Straus H, Bedő C. şi colectiv. – Bucureşti : EDP, 1980. – 394 p.
- Manual de inginerie economică** / Buşe, F.; Bojan, I.; Marian, L.; Blaga, P. ... – Cluj-Napoca : Dacia, 2002. – 390 p.
- Manual de fiziologie** / C. Anastasatu, Z. Barbu, N. Bumbacescu, C. Daniela, M. Nasta. – Bucureşti : Editura Medicală, 1962. – 279 p.
- Manual de medicină internă** / Sub redacţia A. Moga şi P. Teodorescu. – Bucureşti : Editura Medicală, 1963.
- Manual de organizare a ocrotirii sănătăţii** / Kolumban M. ... – Bucureşti : sn, 1956.
- A Marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos és gyógyszerészképzés 50 éve** / Szerkesztette : Barabás B, Péter H. M. – Budapest : Teleki Alapítvány, 1995. – 473 p.
- Manual de patologie urinară** / Sub redacţia D. Nicolescu. – Bucureşti : EDP, 1990.
- Manual de pediatrie** / Todea Csilla ... – TgM : UMF, 1996.
- Manual de urologie** / Sub redacţia V. Neagu. Autori: D. Nicolescu ... – Bucureşti : EDP, 1976.
- Manualul fermierului: aspecte privind tehnologia de creştere, exploatare sanitar veterinară în microfermele de porcine din sectorul privat; principalele boili ale porcinelor şi măsurile generale pentru prevenirea lor** / Marius Gh. Bereş, C. Podar, Ileana Bereş, Ioan Lung, Nagy Andrei. – TgM : Tipomur, 1996. – 176 p. : il.
- Manualul inginerului** / A. I. Petre ... – Bucureşti : Editura Tehnică, 1966.
- Manualul inginerului mecanic** / A. I. Petre ... – Bucureşti : Editura Tehnică, 1959, 1973. – 250 p.
- Manualul laborantului chimist** / S. V. A; Gh. Vlanţoiu; S. Partenie; Fl. Sântimbreanu; M. Marinescu. – Bucureşti : EDP, 1969. – 528 p; reeditată în 1973.
- Maros megye** : Útikönyv / Szerkesztette Balás Árpád ; [Szerzők: Balás Árpád, Fodor Sándor, Incze Árpád, Jakab Sámuel]. – Csíkszereda : Pallas-Akadémia Könyvkiadó, 1999. – 344 p.
- Maros megye – barangolás a Székelyföldön 2** / Balázs Á., Biró D., Fodor S., Incze A., Jakab S. – Miercurea Ciuc : Pallas-Akadémia, 1999. – 342 p.
- A Maros Megyei Magyarország Torténetéből** / Sub redacţia Pál-Antal Sándor. – Mv.: Mentor, 2001.
- Marosvásárhelyi egyetemi tájékoztató** / Főszerkesztő : Kiss József Attila. – Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség. – Mv. : Lyra, 1996. – 120 p.; 87 pl.; il.
- A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium könyvnyomdájának száz éves története** / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Imreh Sándor az ev. ref. kollegium betűivel, 1887. – [80] p.
- A marosvásárhelyi evang. reform. kollegium története** / Írta Koncz József tanár. – Mv. : Ny. Sztupjár István a ref. kollegium betűivel, 1896. – 758 p.
- A marosvásárhelyi községi polgári fiúiskola története** / Írta Nemes Ödön. – Mv. : Nyomtatta Adi Árpád, 1896. – 171 p.

A marosvásárhelyi magyar nyelvű orvos – és gyógyszerészképzés 50 éve : Adatok, emlékezések. – Budapest : Teleki László Alapítvány, [1995]. – 475 p.

Mașini de construcții / Ștefan Mihăescu, Polidor Bratu, Valeriu Goran, Ștefan Aramă. – București : Editura Tehnică, 1984. Vol. 1. *Probleme specifice ale concepției, calculului și realizării mașinilor de construcții*. – 1984. – 328 p.; Vol. 3. *Construcția, calculul și încercarea mașinilor pentru lucrări de beton și mortar*. – 1986. – 243 p.

Mașini și acționări electrice (pentru subingineri) / I. Novac, R. Codoiu, ... – București : EDP, 1982. – 483 p.

Matematică. Fizică / V. Iușan, A. Stanci, L. Pop. – Petroșani : Universitas, 2001. – 204 p.

Matematică. Manual preparator / S. Negruțiu, E. Someșan, I. Năsaudean, O. M. Andone, M. Rusu. – București : Editura Niculescu, 2002. – 268 p.

Matematici superioare pentru subingineri / Kiss E., Gh. Fărcaș, Szilágyi M., A. Petrescu, Weszely T. – TgM : Institutul de Subing., 1980. – 277 p.

Matematika almérnököknek / Kiss E., Gh. Fărcaș, Szilágyi M., A. Petrescu, Weszely T.. – Mv. Institutul de Subing. TgM, 1981. – 277 p.

Matematikai gyakorló feladatok / Manyá A. ... – 1993.

Mecanismul economico – financiar / L. I. Nistor ... – București : Editura Politică, 1984. – 344 p.

Medici și farmaciști ai începutului de mileniu / Elaborat de Fundația „Octavian Fodor”. – Cluj-Napoca : Editura Medicală Universală „Iuliu Hațieganu”, 2001.

Medici și farmaciști români deșeamă ai începutului de mileniu. – Fundația Octavian Fodor, 2001.

Medicina internă : Manual pentru învățămîntul medical superior / Sub redacția : A. Moga, I. Teodorescu; [Autori din TgM : Horváth Endre, Dóczy Pál, Barbu Zeno, Málnás Géza]. – București : Editura Medicală, 1963. – vol. – Vol. 2. – 1963. – 783. p.

Medicină intensivă / Azamfirei, L., Cardan, E., Chiorean, M., Cristea, I. și alții / Vol. 2. – TgM : Prisma, 1998.

Medicină intensivă / Azamfirei, L., Cardan, E., Chiorean, M., Cristea, I. și alții / Vol. 3. – TgM : Prisma, 1999.

Mediul ecologic și educația contemporană / Felician Micle ... – sl : sn, 1979.

Membrii Academiei Române 1866 – 1999 : Dicționar / Dorina N. Rusu. – Ed. a 2-a revăzută și adăugită cu un cuvânt înainte de acad. Eugen Simion. – București : Editura Academiei Române, 1999. – 639 p.

Memoria Hungarorum et Provincialium / scriptis editis notorum, qvam excitat Alexius Horányi. – Viennae : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae posoniensis, 1776. – 3 vol. – Pars 2. – 1776. – 719 p.; Pars 3. – Posonii : Impensis Antonii Loewii, bibliopolae, 1777. – 730 p.

Metode de cercetare sociologică / F Ciotea, M. Georgeascu. – TgM : UPM, 2002. – 196 p.

Metode de neurofiziologie clinică / Coordonatori: C. Arseni, L. Popoviciu ... – București : Editura Medicală, 1984. – 699 p.

Metode moderne de neuro-fiziologie clinică / E. Dulău ... – Sl : sn, sa.

Metodologia cercetării cauzelor de incendii / I. Crăciun ... – Editată de Ministerul de Interne, 1987.

Mic dicționar enciclopedic. – Ed. A 2-a. – București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1978. – 1853 p.

Mică enciclopedie de biologie și medicină / V. Săhleanu, Bogdan Stugren. – București : sn, 1976.

Microbiologie medicală / László I., Domokos L., Péter M., Piros S., M. Sabău. – TgM : IMF, 1977. – Vol 1. : *Microbiologie generală* . - 203 p. ; Vol 2.: *Microbiologie specială* . – 1976. – 205 p.

- Microbiologie medicală* / László I., Domokos L., Péter M., Piros S. – TgM : UMF, 1990. – Vol 1. : *Microbiologie generală* . - 96 p.; Vol 2.: *Bacteriologie specială și micologie*. - 163 p.
- Microcalculatoarele Felix M 18, M 188, M 118* / Adrian Petrescu, Trandafir Moişa, Nicolae Țăpuș, Vasile Baltac. – București : Editura Tehnică, 1984. – 2 vol.
- Mikrobiológia* / Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 1. köt.: *Általános bakteriológia és immunitástan*. – 300 p.
- Mikrobiológia* / Putnoky Gyula; az új kiad. átdolgozta Boér László – 3., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1957. – 2. köt. : *Részletes bakteriológia*. – 1957. - 350 p.
- Mikrobiológia* / Putnoky Gyula, Bíró József, Kerestély János; átdolgozta Boér László. – Mv. : OGYI, 1954. –3. köt. – 543 p.
- Millenniumi megemlékezés* : Mit adott az erdélyi magyar kultúra Európának. – Mv. : Juventus, 2000. – 273 p.
- Miocardiopatia obstructivă* / Sub redacția M. Moroneanu. – Craiova : s.n., 1983.
- Miologie* : curs / M. Ionescu, D. Ulmeanu, R. Nemeș, M. Voicu, E. Trașcă. – Craiova : Reprografia Univ. din Craiova, 1973. – 208 p.
- Misszesek voltunk* / Sub redacția Ábrám Z. – TgM : Juventus, 2000. – 62 p.
- Modern Electrocardiology* / Ed. Z. Antaloczi. – Budapest : Akadémiai Kiadó; Amsterdam : Excerpta Medica, 1978.
- Momente din trecutul medicinei* / M. Ionescu ... – București : Editura Medicală, 1983.
- Monitorizarea și mecanizarea armatei române* / I. Crăciun ... – București : Editura Transport Rutier, 2000.
- Monografia trifoiului din România* / I. Resmeriță, Ioan Puia, Nicolae Boșcaiu, Ștefan Csűrös. – București : Editura Academiei, 1973.
- Monophasic Action Potentials of the Right Heart. Suction Electrode method in Clinical Investigation* / S. Cotoi ... – Goteborg, 1971.
- Morfologia aparatului cardiovascular* / Coautori L. Bandu, E. C. Răciun, A. Mureșanu ... – București : Editura Academiei RS România, 1959.

N

- Népfőiskola Erdélyben* / Ábrám Z. ... – Tg Secuiesc : Univ. de Artă Teatrală, sa.
- Nephrologia* / Sub redacția prof. dr. Brassai Zoltan ; autori: Incze Sandor, dr. Grigore Dogaru, dr. Frigy Attila, dr. Simon Kinga, dr. Orbán Károly. – TgM : UMF, 2001. – 102 p.
- Neurologia – manual pentru învățământul medical superior* / Sub redacția Al. Sofletea; Andrásosfzky Tibor, Miskolczy Dezső, Róth György, Szabó László, Gáspár István. – Bucurști : Editura Medicală, 1962. – 866 p.
- Neurologie* / E. Dulău ... – SI : sn, sa.
- Neurologie* / I. Pascu ... – București : EDP, 1993.
- Neuropatii periferice* / E. Dulău ... – SI : sn, sa.
- Nőgyógyászat* / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Gönczy Kornél, Kompó István, Kali István, Márton Gergely, Molnár János. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – 2 vol. – 2. rész. – 210 p.
- Nőgyógyászati jegyzet* / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Berger Béla, Boga Kálmán, Gönczy Kornél, Kompó István, Tamás Zoltán., Tótfalusi Károly. – Mv. : OGYI, 1954. – 2 vol. – 1. füzet. – 1955. – 211 p.; 2. füzet. – 254. - 215 p.
- Norme tehnice pentru admisibilitatea la zbor a aeronavelor civile din RPR* / A. I. Petre ... – sl : Imprimeria CFR, 1955. – 200 p.

Nova Memoria Hungarorum et Provincialium / scriptis editis notorum quam excitat Alexius Horányi. – Pestini : typis Matthiae Trattner, 1792. – Pars 1. : A – C. – 1792. – 800 p.

O

Obstetrică și ginecologie / Redactor E. Aburel; Autori din TgM : Lőrincz Ernő András, Rosenfeld Tibor. – București : Editura Medicală, 1962. – 878 p.

Obstetrică și ginecologie / Redactor E. Aburel. [Autor din TgM : Boga Kálmán] – București : EDP, 1971. – 547 p.

Oftalmologia / I. Păcurariu, V. Săbădeanu, P. Vancea, N. Zolog. – București : EDP, 1964. – 150 p.

Oftalmologia / I. Păcurariu, P. Vancea, N. Zolog, Vasile Săbădeanu. – Ed. a 2-a revizuită. – București : EDP, 1971. – 192 p.

Omagiu Victor Papilian / M. Ionescu ... – Cluj-Napoca : Litografia IMF, 1988.

Optica. Lucrări practice de laborator / T. Tudor ... – București : Tipografia Univ. București, 1976.

Optica. Exerciții și probleme / T. Tudor ... – București : Tipografia Univ. București, 1986.

Organizarea ocrotirii sănătății / [Autori din TgM : Kolumbán Mózes, Kelemen András] – București : Editura Medicală, 1956. – 560 p.

Orvosi mikrobiológia / László János, Domokos Lajos, Péter Mihály, Piros M. Sanda, Monica Sabău. – Mv. : OGYI, 1976-1977. – 2 vol. – 1. köt. : *Általános bakteriológia és immunitástan*. – 1977. – 203 p. ; 2. köt. : *Részletes bakteriológia*. – 1976. – 205 p.

Orvosi mikrobiológia / László János, Péter Mihály, Domokos Lajos, Piros M. Sanda – 2., átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1988-1990. – 3 vol. – 1. köt. : *Általános bakteriológia*. – 1990. – 92 p. ; 2. köt. : *Részletes bakteriológia*. – 1988. – 165 p.

Orvoslás a XX. század végén / Spielmann József, Módy Jenő, Farkas Imre János, Dóczy Pál, Farkas Evelyn. – Kolozsvár-Napoca : Korunk, 1983. – 88 p.

Orvostudományi tanulmányok / Szerkesztette Brassai Attila; Szerzők : Brassai Attila, Domjanschitz László István, Fülöp Jenő, Gergely Zsolt, Horváth Emőke, Jung János, Kelemen Piroska, Kun Imre, Lőrinczi Zoltán, Makó Katalin, Nagy Előd, Pávai Zoltán, Puskás Attila, Sebe Attila, Szántó Zsuzsanna, Török Imola. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2003. – 264 p.

Oto-Rino-Laringologie / Șt. Gîrbea, G. Popovici, N. Constantinescu, I. Tetu, V. Vendég. – București : EDP, 1971. – 336 p.

P

Parazitologie : Manual pentru învățământul medical superior / Sub redacția E. M. Ungureanu; [Autor din TgM : Fazakas Béla]. – București : Editura Medicală, 1962. – 307 p.

Parazitologie medicală / I. Elias, B. Fazakas ... – București : Editura Medicală, 1981. – 191 p.

Patologia musculaturii striate / D. Marian, E. Moldovan. – TgM : Editura Tipomur, 2002.

Patologia sistemului cav inferior / Sub red. prof. dr. doc. I. Pop D. Popa. Autori: prof. E.V. Bancu, conf. O.V. Buțiu, dr. V. Cristian, Kótay Éva, Kovács Péter, Mózes Magda, Naftali Zoltán, Pápai Zoltán. – București : Editura Medicală, 1973. – 436 p.

- Patologia sistemului nervos vegetativ* / Sub redacția L. Popoviciu și I. Hăulică. – București : Editura Medicală, 1982.
- Patologia stărilor de veghe și somn* / Sub redacția C. Arseni, L. Popoviciu. – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1984.
- Patologia și tratamentul afecțiunilor sistemului cav inferior* / Sub redacția Pop D. Popa. – București : Editura Medicală, 1973. – 435 p.
- Patologie chirurgicală* / Sub redacția E. Proca. – Vol. 5. – București : Editura Medicală, 1991. – 1600 p.
- Patologie chirurgicală* / Sub redacția Th. Burghel. – Vol. 4. – București : Editura Medicală, 1977.
- Patologie chirurgicală* / Traian Chirileanu ... – 2 vol. – Vol. 1. – 1980; Vol. 2. – 1981.
- Patologie chirurgicală* / Sub redacția V. E. Bancu; [Autori din Tg.M. : Csizér Zoltán, Keresztessy Koszta Árpád, Bálint Ernő]. – București : EDP, 1979. – 592 p.
- Patologie chirurgicală* / Sub redacția V. E. Bancu; [Autori din TgM : Csizér Zoltán, Keresztessy Koszta Árpád, Bálint Ernő, Bancu Șerban.] – București : EDP, 1983. – Vol. 2. – 658 p.
- Patologie chirurgicală* : curs didactic litografiat / Sub redacția conf. dr. doc. C. Pană. – SI : sn, 1978.
- Patologie chirurgicală pentru admiterea la rezidențiat* / Sub redacția prof. dr. Nicolae Angelescu. – București : Celsius, 1997.
- Pediatria* / I. Nicolau, A. Ruscescu, C. Constantinescu, Puskás György, Szentkirályi István. – București: Editura Medicală, 1960. – vol. – Vol. 2. – 1960. – 944 p.
- Pediatria* : Manual pentru învățământul medical superior / Sub red. A. Ruscescu; [Autori din Tg.M. : Heinrich Mihály, Grépály András, Puskás György, Szentkirályi István]. – București : Editura Medicală, 1962. – 1150 p.
- Pediatria* : Manual pentru studenții facultăților de stomatologie / Puskás György, Szentkirályi István... – București : EDP, 1965. – 234 p.
- Perfecționarea cadrelor didactice* / N. Jurcău, A. Crețu ... – Cluj-Napoca : UT Pres, 1996. – 200 p.
- Personalitate și profesie* / Sub red. dr. Aurel Nireștean. – TgM : University Press, 2001. – 184 p.
- Personalitatea normală și patologică. Tulburări anxioase și de dispoziție* / A. Nireștean, A. Mihai ... – TgM : Prisma, 2001.
- Personalități ale științei. Mic dicționar.* – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.
- Personalități culturale românești din străinătate* / Fănuș Băileșteanu. – București : România Press, 1999.
- Personalități hunedorene.* Oameni de cultură, artă, știință, tehnică și sport (sec. XV-XX) : dicționar / Maria Razba. – Deva : Biblioteca Județeană „Ovid Densusianu” Deva, 2000. – 568 + XXIII.
- Personalități mureșene* : schițe bibliografice. – TgM : Biblioteca Județeană Mureș, 1981.
- Personalități publice-politice 1995-1996 : Dicționar.* – Ed. a 3-a. – București : Editura Holding Reporter, 1996.
- Personalități române și faptele lor* / Constantin Toni Dârțu. – Iași : Editura Selectivă, 2001.
- Personalități românești ale științelor naturii și tehnicii.* – București : Editura Științifică și Enciclopedică, 1982.
- Philobiblon mureșean* / Dimitrie Poptâmaș. – TgM : Mediaprint, 2003. – Caiete mureșene, 14. – 346 p.

Phytiológiai jegyzetek / Barbu Zeno, Jozefovics Ferenc, Hirsch Simon, Grépany András, Ferenczi Gabriella, Voith Béla. – Mv. : OGYI, 1952. - 326 p.

Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale / I. Ciobanu ... – București : EDP, 1979.

Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale : curs / Coordonator L. I. Nistor. – București : EDP, 1980. – 396 p.

Planificarea și prognoza dezvoltării economico-sociale : curs / L. I. Nistor ... – Cluj-Napoca : Litografia UBB, 1974. – 556 p.

Plante medicinale în prezent / Gáspár Mária, Péter H. Mária, Rácz Gábor, Rácz-Kottilla Erzsébet. – Cluj-Napoca: Korunk, 1983. – 103 p.

Plante medicinale în prezent / Gáspár Mária, Péter H. Mária, Rácz Gábor, Rácz-Kottilla Erzsébet. – Ed. a 2-a. - Cluj-Napoca : Korunk, 1985. – 108 p.

Plantele medicinale din flora spontană a Bazinului Ciuc / Rácz Gábor, Fúzi József, Kisgyörgy Zoltán, Csedő Károly. – Miercurea Ciuc : Consiliul Popular al Județului Harghita, 1968. – 183 p.

Plantele medicinale din județul Harghita / Fúzi J., Csedő K., Kisgyörgy Z., Rácz G. – TgM, 1973. – 80 p.

Plantele medicinale și condimentare din județul Harghita = Hargita megye gyógy- és fűszernövényei / Írták : Csedő Károly, Fúzi József, Giurgiu Mihai, Kisgyörgy Zoltán, Laza Aristid, Rácz Gábor; Sub redacția C. Csedő. – Csíkszereda, 1980. – 711 p. 15 f. pl. – Lucrare bilingvă lb. rom. și lb. magh.

Practica consultațiilor în ambulatoriu / Sub redacția Șt. Hărăguș. – București : Editura Medicală, 1971.

Prepararea protetică a dinților în simulator (fantom). Caiet practic de lucrări pentru studenții anului III / S. C. Popșor, Carmen Biriș, Lia Coman ... – TgM : Litografia UMF, 2003. – 94 p.

Preparate farmaceutice / Adriana Popovici, Eliza Gafițanu, Gheorghe Suci, Raisa Matocescu, Balogh Eniko, Ioana Dumitrașcu, Lucreția Florea. – București : Editura Medicală, 1987. – 712 p.

Probleme ale dezvoltării economice intensive / I. Ciobanu ... – Iași : Univ. „Al. I. Cuza”, 1989.

Probleme de irigații și desecări ale Câmpiei Bărașanului / M. Botzan ... – București, 1959. – 203 p.

Probleme de morfopatologie / Autorii din Tg.M.: Gyergyay Ferenc, Fazekas Sándor, Monoki István, Sándor István, Róna László, Elekes Magda... – București : Editura de Stat pentru Literatura Științifică, 1953. – 247 p.

Probleme de psihiatrie / Redactor C.I. Parhon; [Autorii din TgM : Csíky Kálmán, Csíky Wagner Rózsa, Csögör Erzsébet, Gergely Jenő, Kiss Ferenc, Kiss György, Nagy I., Varga Ferenc.] – București: Editura Medicală, 1957. – 460 p.

Probleme de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C. Boancă, G. Gocan, L. Miron, A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1968. – 538 p.

Probleme de rezistența materialelor / M. Tripa, I. Păstrav, C. Boancă, L. Miron, Pethő L., M. Bejan, M. Hărdău, N. Bal, H. Ilea A. Crețu. – Cluj-Napoca : Litografia UT, 1986. – 526 p.

Proceduri de asigurare a calității învățământului superior din România / Coordonatori Costache Rusu, Mihai Gafițanu; autori Liviu Marian ... – Vol. 2. – București : Editura Economică, 2000.

Procese de separare a apei grele / Dan Trancota, Marius Peculea, Ioan Ștefănescu, Dumitru Șteflea, Rodica Traicu, Mihai Varlam. – Râmnicu Vâlcea : Conphys, 2002.

Profiluri mureșene / Ioan Chiorean, Ladislau Kocziány, Valeriu Nițu, Grigore Ploeșteanu. – 2 vol. – TgM, 1971-1973. – Vol 1. – 1971. – 308 p. ; Vol. 2. – 1973. – 288 p.

Prognoza apariției bolilor, dăunătorilor și buruienilor principalelor plante de cultură / N. Csep, E. Bucurean, V. Bara, Cornelia Ciobanu. – Oradea : Editura Univ. Oradea, 2003.

Progress in Liver Diseases / H. Pooper, F. Schaffner. – New York, London : Grune and Stratton, 1970.

Progress in Mitral Valve Diseases / G. Duran, W. Angell, A. Johnson. – London : Butterworths Publ., 1984.

Proiectare asistată de calculator a sistemelor electronice / Edmond Nicolau, Radu Ionescu, A. Mircea, G. Vasilescu. – București : Editura Academiei RSR, 1977.

Protecția la foc a obiectivelor nucleare / I. Crăciun ... – Editată de Ministerul de Interne, 1998. – 110 p.

Psihiatria / Szerkesztette Csíky Kálmán; Írták : Csíky Kálmán, Csíky Csaba, Grecu Gheorghe, Așgian Voica. – Mv. : OGYI, 1981. – 274 p.

Publicațiile periodice mureșene = Maros megyei időszaki kiadványok bibliográfiája, 1795-1972 / Dimitrie Poptâmaș, Mózes Júlia. – TgM, 2000. – 371 p.

R

Radiodiagnostic clini / Sub redacția I. Bîrzu; Autorii: Krepsz Iván... – București : Editura Medicală, 1963. – 1103 p.

Reabilitarea creșterii bovinelor prin organizarea microfermelor la vaci de lapte / I. Oroian, C. Podar ... – TgM : Tipomur, 2001.

Realizări ale cercetării științifice în județul Mureș / Titu Traian Olariu ... – SI : sn, 1986.

Reghinul cultural : Studii și articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeșteanu, prof. Marin Șara. – Vol. 2. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 1990.

Reghinul cultural : Studii și articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeșteanu, prof. Marin Șara. – Vol. 4. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 1999.

Reghinul cultural : Studii și articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeșteanu, prof. Marin Șara. – Vol. 5. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 2001.

Reghinul cultural: Studii și articole / Coordonatori: Dr. Grigore Ploeșteanu, prof. Marin Șara. – Vol. 7. – Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 2004.

Régi magyar könyvtár : Az 1531-1711. megjelent magyar nyomtatványok könyvészeti kézikönyve / Írta Szabó Károly. – 4 vol. – Budapest: A M. Tud. Akadémia Könyvkiadó Hivatala, 1879-1898. – [1. köt.]. – 1879. – 751 p. ; 2. köt. – 1885. – 755 p. ; 3. köt. / Írták Szabó Károly és Hellebrant Árpád: 1. rész.: 1-2547. sz. (1480-1670). – 1896. – 800 p. ; 3. köt. : 2. rész : 2548-4831. sz. (1671-1711. pótlék.) Névmutatók. – 1898. – 944 p.

Reologia formelor farmaceutice / Coordonator Adriana Popovici; Autorii: A. Popovici, Tőkés Béla, Iosif Papp, Suci Gabriela. – București : Editura Medicală, 1985. – 349 p.

Részletes korbonctan. / Gyergyay Ferenc, Antalffy Endre, Monoki István, Elekes Magda, Róna László, Fodor Ferenc, Sándor István, Nagy László, Schuller László. – Mv. : OGYI, 1957. - 2 vol. – 1. köt. – 572 p. ; 2. köt. – 573-1100 p.

Részletes sebészet. – Mv. : OGYI, 1954. – **Részletes sebészet.** – Mv.: OGYI, 1954. – 2 vol. – 1. köt. : **A koponya és a koponyaüreg sebészete** / Száva János. – 40 p. ; **Az arc lúgy részeinek sérülése és gyulladásai** / Nyírő Csaba. – 22 p. ; **A nyak sebészete** / Szerémi Lajos. – 41 p. ; 2. köt. : **A szívburok, a szív és a nyereg sebészete** / Írták Mátyás Mátyás, Száva János, Naftali Zoltán, Pápai Zoltán. – 151 p.; **A mellkas sebészete** / Irta Pápai Zoltán. – 147 p.

- Retrospective medicale* / M. Ionescu ... – București : Editura Medicală, 1985.
- Révai Nagy Lexikon.* – SI : sn, 1998.
- Ritmuri și corelații în dezvoltarea economică a României* / L. I. Nistor ... – Cluj-Napoca : Dacia, 1986. – 234 p.
- România magyar irodalmának bibliográfiája, 1935. év.* / Összeállította Valentiny Antal. – Cluj : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. Nyomása, 1936. – 18 p.
- România magyar irodalmának bibliográfiája, 1936. év.* / Összeállította Valentiny Antal. – Cluj - Kolozsvár : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt., 1937. – 18 p.
- România magyar irodalmának bibliográfiája, 1937. év.* / Összeállította Valentiny Antal. – Cluj – Kolozsvár : Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt., 1938. – 22 p.
- Romániai magyar irodalmi lexikon* : szépirodalom, közírás, tudományos irodalom, művelődés. – Bukarest : Kriterion, 1981- . – vol. – 1. köt.: A-F. – 1981. – 651 p.; 2. köt.: G-Ke. – 1991. – 744 p.; 3. köt.: Kh-M. – 1994. – 715 p.; 4 köt. : N-R. – 2002. – 788 p.
- Romániai magyar ki kicsoda, 1997.* – [Nagyvárad] : A Romániai Magyar Demokrata Szövetség és a Scripta Kiadó Közös Kiadványa, 1997. – 750 p.
- A romániai magyar nemzetiség.* – Bukarest : Kriterion, 1981. – 523 p.
- Röntgentani jegyzetek* / Málnási Géza, Krepsz Iván, Glück László, Kozma József, Papp J. – Mv. : OGYI, 1950. – vol. – Vol. – 2-3. – 100 p. ; Vol. 4. – 36 p. ; Vol. 5. – 48 p. ; Vol. 6. – 54 p.

S

- Salonul editurilor hunedorene. Bibliografie.* – Hunedoara : Biblioteca Municipală, 1999.
- Scriitori români mureșeni* : dicționar bibliografic / Ana Cosma. – TgM : Biblioteca Județeană Mureș, 2002. – 212 p.
- Scurtă istorie a creației științifice și tehnice românești* / I. M. Ștefan, Edmond Nicolau. – București : Albatros, 1981.
- Sebészet* / Mátyás Mátyás, Pápai Zoltán, Száva János, Szombathelyi László, Góznér Elek, Naftali Zoltán, Darkó Zsigmond. – Mv. : OGYI, 1956. – vol. – 3. köt. : *A hasüreg sebészete.* – 309 p.
- Sebészet* / Pápai Zoltán, Nagy Ferenc, Kelemen Attila, Gross Frigyes, Naftali Zoltán. – 2. átdolgozott kiad. – Mv. : OGYI, 1960. – vol. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* – 490 p.
- Sebészeti jegyzet* – Mv., 1953. – vol. – 1. köt. : *Az általános sebészet alapvonalai.* – 1. rész : *Általános sebészet pathológia* / Irták Mátyás Mátyás, Naftali Zoltán, Száva János, Góznér Elek, Elekes István, Kelemen Attila, Izsák Béla. – 239 p. ; 2. rész : *Sebészeti propedeutika.* / Irták Mátyás Mátyás, Szombathelyi László, Nyíró Csaba, Hornyák Béla, Égető Béla, Kótay Pál, Csugudean Cornél, Szerémy Lajos, Darkó Zsigmond, Hirsch Eta, Naftali Zoltán, Schapira Tibor, Szabó Márton. – 240-365 p.
- Sebészeti műtéttan* / Maros Tibor, Albon Tibor, Bálint Jenő, Bíró Ferenc, Bod Sándor, Csipkés Tibor, Gálffy József, Gáspár István, Kelemen József, Lázár László, Nébel László, Seres-Sturm Lajos, Zakariás Zoltán. – Mv. : OGYI, 1958. – 473 p.
- Semicentenar. Liceul „Alexandru Papiu Ilarian” Târgu-Mureș, 1919-1969.* – TgM, 1969.
- Semiologia medicală* : curs / Olosz E., Brassai Z., Ferencz L., Kovalszki P. – TgM : IMF, 1981. – Vol. 2.
- Semiologie neurologică* : curs / I. Pascu ... – / Ed. 1. – TgM : Litografia IMF, 1969.
- Semiologie neurologică* : curs / I. Pascu ... – / Ed. 2. – TgM : Litografia IMF, 1979.
- Sesiunea anuală de valorificare a cercetării științifice* (17; 1991; TgM) / Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale. – TgM, 1991.
- Sesiunea anuală de valorificare a cercetării științifice* (19; 1993; TgM) / Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale. – TgM, 1993.

- Sesiunea anuală de valorificare a cercetării științifice* (20; 1994; TgM) / Institutul de Sănătate Publică și Cercetări Medicale. – TgM, 1994.
- Sexualitatea umană* / Prof. univ. dr. Ion Gheorghe Totoianu. Colaboratori: prof. dr. Ander Zoltan, dr. Mihai Ardelean, dr. Radu Boja, prof. dr. Serafim Duicu, prof. dr. Corneliu Dudea, dr. Constantin Enciulescu, dr. Camelia Gliga, conf. dr. Ladislau Nüszl, pr. Eugen Totoianu, prof. dr. Gheorghe Vasilescu, Rodica Totoianu, Doru Aurelian Totoianu. – TgM : Casa de Editură Mureș, 1996. – 568 p. : fig. – Bibliografie selectivă la sfârșitul capitolelor.
- Síkmértan* : feladatok és gyakorlatok / A. Major, L. Major ... – TgM : Mentor, 2001.
- Sistemul arterial aortic. Patologie și tratament chirurgical* / Sub redacția Ioan Pop De Popa. – Vol. 2. – București : Editura Medicală, 1982. – 1415 p.
- The Someș / Szamos Rivers Valleys. A study of the Geography, Hidrobiology and Ecology of the River System and its Environment* / I. V. Ghira ... – 1999.
- Somnul normal și patologic* / L. Popoviciu, B. Așgian, I. Pascu, L. Szabó. – București : Editura Medicală, 1972. – 406 p.
- Stabilirea direcțiilor de evoluție a principalelor tipuri de stațiuni din regiunea de câmpie și deal și a măsurilor silvotehnice de sporire a productivității acestora* / M. Gherghel ... – Brașov : Fac. de Silvicultură și Exploatarea Forestiere Brașov, 1982. – 30 p.
- Start nou* : un stil de viață pentru mileniul trei / V. Nădășan ... – București : Editura „Viață și sănătate”, 1999. – 164 p.
- Statistica economică* / Redactor responsabil R. Moldovan. – 1956.
- Statistică* / Anuța Buiga, Cristian Dragoș, Dorina Lazăr, Ilie Parpucea, Alexandru Todea. – Vol. 1. – Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, 2003. – 310 p.
- Statistică aplicată* / Ilie Parpucea, Anuța Buiga, Alexandru Todea, Dorina Lazăr, Cristian Dragoș. – Cluj-Napoca : Presa Universitară Clujeană, 2002. – 214 p.
- Statistică teoretică și economică* / E. Biji, T. Baron, Tövissi Ludovic ... – București : EDP, 1991. – 483 p.
- Statutul deontologic al inginerului silvic* / Ș. Dumitrescu ... – București : Editată de Ministerul Culturii, s.a.
- Studia UBB: Index alphabeticus 1964-1970*. – Cluj : Biblioteca Centrală Universitară, 1972.
- Studia Universitatis Babeș-Bolyai: Index alphabeticus 1956-1963*. – Cluj : Biblioteca Centrală Universitară, sa.
- Studii de istorie a economiei și gândirii economice românești* / L. I. Nistor ... – Cluj-Napoca : Litografia UBB, 1974. – 301 p.
- Studiu privind monitorizarea calității învățământului tehnic universitar* / A. Crețu, M. Bălan ... – Cluj-Napoca : TODESCO, 2000. – 86 p.
- Studiu privind stabilirea tehnologiei de ... a minereurilor Barza* / Kheil O. ... – SI : sn, 1983. – 24 p.
- Számítástechnikai feladatok* / A. Major, L. Major ... – TgM : Mentor, 1995.
- A székely vértanúk és a marosvásárhelyi ref. temető síremlékei* / Szerkesztette Pálmay József. – Budapest : Grill Károly Könyvkiadóvállalata, 1913. – 135 p.
- Szemészet* / Írták: Săbădeanu Vasile, Fugulyán Gergely, Szerémy Margit, Henter Kálmán. – 2., kiadás. – Mv. : OGYI, 1954. – 281 p.
- Szemészet* / Írták: Săbădeanu Vasile, Fugulyán Gergely, Szerémy Margit, Henter Kálmán. – 3., átdolgozott kiadás. – Mv. : OGYI, 1957. – 384 p.
- Szerves kémia. Egy jegyzet* / Bukaresti L. și alții – TgM : IMF, 1952.
- Szövektan egyetemi hallgatók számára*. – Mv. : OGYI, 1981-1984. – 2 vol. – 1 köt./ Papilian V. V., Roșca V. Gh., Szövérfy Ágnes, Roșca Stela, Rácz Lajos, Lakatos Mária, Rappert Anna, Bordy

Zsuzsanna. – 1981. – 382 p. ; 2. köt. / Papilian V. V., Roșca V. Gh., Szövérfy Ágnes, Roșca Stela, Rácz Lajos. – 1984. – 239 p. ; 3. köt. / Papilian V. V., Roșca V. Gh., Szövérfy Ágnes, Roșca Stela, Rácz Lajos. – 1985. – 180 p.

Szülészet / Boga Kálmán, Frâncu Ioan, Huszár Ernő, Nagy Levente, Oláh István, Lázár László ifj., Kosztáczky-Markó S., Györffy Gábor. – Mv., 1980. – 414 p.

Szülészeti jegyzet / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Berger Béla, Boga Kálmán, Gönczy Kornél, Kompó István, Tamás Zoltán. – Mv. : OGYI, 1954. – 2 vol. - 1. füzet. – 172 p. ; 2. füzet. – 232 p.

Szülészeti jegyzet / Lőrincz Ernő András, Borbáth Andor, Rosenfeld Tibor, Berger Béla, Boga Kálmán, Gönczy Kornél, Kompó István, Márton Gergely. – 3. kiad. – Mv. : OGYI, 1959. – 2 vol. - 1.rész. – 1959. – 480 p.

Ș

Șapte decenii de învățământ superior economic clujean / Doina Catană ... – Cluj-Napoca : Fac. de Științe Economice, 1992. – 324 p.

T

Tehnica de lucrări practice de fiziologie animală și a omului / M. Ghircoiașu ... – 1958, 1961.

Tehnica necropsiei anatomopatologice / Sub redacția I. Jung. Autori: M. Becuș, L. Hecser, J. Jung, G. Simu, L. Voith. – TgM : Litografia IMF, 1981. – 88 p.

Tehnică farmaceutică / Sub redacția V. Ciocănelea; Autori: Hankó Zoltán, Ádám Lajos, Szánthó Éva, Csath Stíncel Zamfira... – București : EDP, 1969. – 556 p.

Tehnică histopatologică / Redactată de dr. Gh. Diaconiță, dr. Al. Eskenazy, conf. dr. A. Hagi-Paraschiv, dr. G. Iliescu, conf. dr. A. Mureșanu, dr. P. Nicolescu ... – București : Editura de Stat pentru Literatură Științifică, 1953. – 402 p.

Tehnici cromatografice pe strat subțire pentru analiza calității substanțelor medicamentoase / Gyéresi Á., Kata M.. – Budapesta : Formulae Libres, 2001.

Tehnici de creativitate / V. Foișoreanu, Ș. Bobancu, R. Cozma, D. Lixândriou. – Brașov : Lux Libris, 1998. – 178 p.

Tehnologia culturii grâului în nord-vestul României / Gheorghe Ciobanu, Cornelia Ciobanu ... – Oradea : sn, 2003.

Tehnologia culturii porumbului în nord-vestul României / Gheorghe Ciobanu, Cornelia Ciobanu ... – Oradea : sn, 2003.

Teste de chimie anorganică / V. Avrigeanu, M. Olariu; S. Dușă; G. Suci; A. Strîmbu / Ediția a 3-a. – TgM : UMF, 1995.

Teste de chimie anorganică pentru admiterea la UMF TgM / Adela Strîmbu ... – TgM : UMF, 1993.

Teste de chimie organică / V. Avrigeanu, S. Dușă; M. Olariu și alții / Ediția a 4-a. – TgM : UMF, 1995.

Teste de chimie pentru admitere / Gyéresi Á. ... – TgM : UMF, 1992, ed. anuale.

Teste de evaluare pe unități de învățare / Dumitru Matei, Ștefan Someșan, Emil Grama, Ilie Ștefan, Angelica Măscăsau, Elena Petra, Cernica Popa, Ioan Rad, Ioan Săcărea, Dorel Suci, Dora Șoldea. – Zalău : Gil, 2002. – 360 p.

Teste de fizică pentru admiterea la UMF TgM / Tókés B. ... – TgM : UMF, 1998. – 125 p.

Teste de licență / Farkas E. ... – TgM : IMF, 1999. – Vol. 1.

- Teste grilă de matematică* : culegere de probleme / Szilágyi Miklós, Szabó Zsuzsanna, Horváth Alexandru, Finta Béla, Grația Laslo, Mona Cristescu, Nicola Oprea, Marcel Bogdan. – TgM : UPM, 2002. – 250 p.
- Teste pentru examenul de licență (Chimie farmaceutică)* / Gyéresi Á. ... – TgM. : UMF, 1999.
- Tiscia – Monograph Series – The Criș / Körös Rivers Valleys* / I. V. Ghira ... – 1997.
- Tizenkét év* : Összefoglaló tanulmányok az erdélyi magyar tudományos kutatások 1990-2001 közötti eredményeiről / Szerkesztette Tancos Vilmos, Tőkés Gyöngyvér. – Vol. 1-2. – Kolozsvár : Scientia Kiadó, 2002. – 2. köt. : [Természettudomány. Műszaki tudományok]. – 2002. – 424 p.
- Törvényszéki orvostani jegyzet* / Ander Zoltán, Róna László, Salamon Tibor, Balogh Éva, Molnár Vince. – Mv. : OGYI, 1951. – 359 p.
- Törvényszéki orvostani jegyzet* / Ander Zoltán, Róna László, Salamon Tibor, Balogh Éva, Molnár Vince. – 2. kiad. – Mv. : OGYI, 1954. – 366 p.
- Totul despre calculatorul a Mic* / Adrian Petrescu, Gheorghe Rizescu, Iacob Francisc, Vasile Valtac. – București : Editura Tehnică, 1985. – 2 vol.
- Totul despre sănătate* / Dr. Gheorghe M. Gheorghe. – București : Ceres, 1988. – 2 vol. – Vol. 1. – 1988. – 175 p.; Vol. 2. – 1988. – 168 p.
- Toxicologie* / M. Cotrău, Lidia Pop, T. Stan, Kincses Ajtay Mária. – București : EDP, 1991.
- Transplantarea țesuturilor și organelor* / Sub redacția Pop D. Popa. – TgM : Ed. USSM și Secția de Sănătate și Prevederi Sociale, Reg. Mureș, 1967. – 156 p.
- Transportul poluanților inacviferi* / I. David ... – Timișoara : Editura Politehnică, 1996. – 100 p.
- La Transylvanie* / Laurian Someșan ... – Cluj : Institutul de Istorie Națională, 1938.
- I Trapianti Valvolari Cardiaci Contemporanul Tessuti Biologici* / Editor Dott M. Ursini. – M. I. Ionescu, D. N. Ross, G. H. Wooler. – Napoli : ESMA, 1972. – Vol. 1-2. – 1104 p.
- Tratamentul bolilor cronice în medicina internă* / Sub redacția M. Belașcu. – Cluj : Dacia, 1988. Vol. 2.
- Tratat complet de criminalistică* / Sub redacția N. Angheliescu. – București : Editura MÎ, 1986. – Vol. 2. - 1986; Vol. 3.- 1989.
- Tratat de algeziologie* / Sub redacția Ostin C. Mungiu. – Iași : Polirom, 2000.
- Tratat de creștere a bovinelor* / Coordonator Gh. Georgescu. Autori: Gh. Georgescu, V. Temișan, C. Podar, C-tin Velea. – Vol. 3. – București : Ceres, 1995.
- Tratat de medicină internă* / Sub redacția prof. dr. R. Păun. — București : Editura Medicală, 1988.- Partea 1. *Bolile cardio-vasculare.*; Partea 2. - 1989. ; Partea 3. – 1994.; Partea 4. – 1994.
- Tratat de neurologie* / Sub redacția C. Arseni. – București : Editura Medicală. – Vol. 3. – 1979.; Vol. 5. – 1981.
- Tratat de oftalmologie* / Sub redacția Paul Cernea. – București : Editura Medicală, 1997.
- Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția E. Proca. – București : Editura Medicală, 1989. – 259 p.
- Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. P. Sîrbu. Colaboratori: V. Achim, C. Boga, Borbath Andrei ... – București : Editura Medicală, 1983. – Vol. 7. : *Ginecologie*. – 720 p.
- Tratat de patologie chirurgicală* / Sub redacția prof. dr. E. Proca. Autori: D. Nicolescu ... – București : Editura Medicală, 1984. – Vol. 8. – Partea 1-2.: *Urologie*.
- Tratat de programarea calculatoarelor. Algoritmi fundamentali* / D. E. Knuth; traducători Adrian Davidoviciu, Adrian Petrescu. – Ed. a 2-a. – București : Editura Tehnică, 1974. – 676 p.

Tratat practic de criminalistică / Autori : V. Molnár ... – București : Ministerul de Interne, Inspectoratul General al Miliției, Institutul de criminalistică, 1978. – vol. – Vol. 2. – 1978. – 432 p. ; Vol. 4. – 1982. – 308 p.

Traumatologie osteoarticulară : curs / Bálint Andor, Sorin T. Pop ... – TgM : UMF, 2001. – 258 p.

Trepied de anatomie (descriptivă, topografică și radiologică) / G. Stanciu ... – TgM : Editura Fundației Dimitrie Cantemir, sa.

Tulburări afective. Comportament autolitic / Sub redacția prof. dr. Aurel Nireștean; Autori: A. Nireștean, A. Mihai ... – Miercurea Ciuc : Editura Status, 2002.

U

Új magyar athenás : Újabbkori magyar protestáns egyházi írók életrajz-gyűjteménye / Gyűjtötték s írták Sz. Kiss Károly, Kálmán Farkas, Bierbrunner Gusztáv. – Budapest : Aigner Lajos, 1887. – 612 p., XII p.

Új magyar életrajzi lexikon / Főszerkesztő Markó László. – 1-6 vol. – Budapest : Magyar Könyvklub, 2001- . – 1. köt. : A-Cs. – 2001. – 1198 p. ; 2. köt. : D-GY. – 2001. – 1206 p. ; 3. köt. : H-K. – 2002. – 1277 p. ; 4. köt. : L-Ö. – 2002. – 1219 p. ; 5. köt. : P-S. – 2004. – 1333 p.

Ultrasunetele în medicină și biologie / F. Fodor, ... – București : Editura Medicală, 1984. – 366 p.

Ungheni – 735 : Caiet documentar / Redactor responsabil Dumitru Covrig. – Ungheni : Primăria comunei, 1999.

Universitatea „Petru Maior” Târgu-Mureș. – TgM : UPM, 2004.

Universitatea Tehnică din Târgu-Mureș – 30 de ani de activitate / Coordonator conf. univ. dr. Vasile Boloș. Colaboratori: Lapohos, I., O. Marcu ... – TgM : Infomureș SA, 1991. – 110 p.

Urologiai jegyzet egyetemi hallgatók részére / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, Martha I., V. Oșan, G. Simion. – Mv. : OGYI, 1990. – 238 p.

Urologie / D. Nicolescu, Bakos I., R. Boja, Martha I., V. Oșan, G. Simion. – București : EDP, 1990. – 171 p.

Urologie : curs univ. – limba română / D. Nicolescu ... – TgM : IMF, 1990. – 172 p.

V

Valori ale rezervației peisagistice / Höhn Mária, Incze Árpád, Ábrám Peter, Țepeș Gabriela. – TgM: Rhododendron, 1996.- 19 p.

Vályi Gyula matematika feladatlap : Gyűjtemény / Bandi Á., Bencze E., Donáth Á., Gólya J., Imreh Z., Kósa J., Moldován I., Sándor I., Sebestyén J., Sente H., Székely E. – TgM : Impress, 2000. – vol. – 1. köt. – 102 p.

La vie scientifique en Roumanie : Ouvrage publié par la section scientifique de l' Académie Romaine. – 2 vol. - Bucarest : Académie Roumaine, 1937. – Vol. 1. : **Sciences pures**. – 373 p. ; Vol. 2. : **Sciences appliquées**. – 249 p.

Vieți dedicate omului: personalități medicale clujene / Marin Florea. Vol. 2. – Cluj-Napoca : Dacia, 1994.

Viharban : Száz éve született Miskolczy Dezső : Tanulmányok a marosvásárhelyi felsőfokú oktatás múltjáról és jelenéről. – Mv. : Procardia Kiadó, 1994. – 108 p.

Viitorul ne preocupă / Coordonatori S. Crețu, A. Tripon, F. Ciotea. – TgM : Efirom, 2002. – 242 p.

Volumul omagial SCPCB TgM (1947-1997). Lucrări științifice / M. Roman, C. Podar ... – TgM : Transilvania, 1997.

W

Who / Hepatitis / R. W. Mc Collum. – Geneva, 1963.

Who's Who in the Balkans. – Atena : Metron Publications, 1995.

Who's Who in the World. – 2003.

Who's Who in the World of Science. – 1967.

Who's Who în România. – București : Pegasus Press, 2002. – 736 p.

Who's Who Medical. – 2003.

World Who's Who. – 1968.

Z

Zonarea producției agricole a județului Cluj / E. Jura, A. Benke, B. Sanochis, E. Merce, D. Lazar, I. Nistor, I. Lazar, D. Dejeu, M. Vincze. – București : Editura Ex Terra Aurum, 1976, 314 p.

Zoologia vertebratelor / Victor Pop, Z. Feider, Al. V. Gros, Șt. Gyurka. – București : EDP, 1964. – 716 p.

CUPRINS

Cuvânt înainte
Lămuriri

Lista autorilor:

A

ÁBRÁM Zoltán
ACKNER, Michael Johann
ÁCS János
ÁDÁM Ludovic; Lajos
ÁDÁM Sára
ÁDÁM-MÁTYÁS Sarolta
 Vezi: ÁDÁM Sára
AGYAGÁSI Károly
AJTAI András
AJTAI Katalin
 Vezi: AJTAI PUSKÁS Katalin
AJTAI Sándor
AJTAI PUSKÁS Katalin
AJTAY Ecaterina
 Vezi: AJTAI PUSKÁS Katalin
AJTAY Mihály
AJTAY KINCSES Mária
 Vezi : KINCSES AJTAY Mária
ALBERT István
ALBERT Levente
ALBON Tibor
ANDER Zoltán
ANDRÁSOF SZKY Tibor; Tiberiu
ANDREICUȚ, Silvia
ANTAL József
ANTAL László
ANTALFFY András
APOR Károly
APOSTOLACHE, Sebastian Vasile
ARAFAT, Raed
ARDELEAN, Mihai
AȘGIAN, Berdj – Șant
ÁVÉD Ervin
AVRIGEANU, D. Veronica
AZAMFIREI, A. Leonard

B

BÁBA Zoltán
BAGHIU, Maria Despina
BAJKÓ Barnabás
BAKOS János
BALÁS Árpád
BALÁZS Gizella
BALÁZS József
BALÁZSI József
BÁLINT Ernő
BÁLINT Jenő
BÁLINT Ștefan; István
BÁLINT Zsombor
BALOGH Éva
BALOGH József
BALOGH József (Szentimrei); Josephus
BALOGH László
BANCU, Șerban
BANCU, Victor Emilian
BANFFY János
BARA Tivadar
BARABÁS Béla
BARBU Vasile; Krausz László
BARBU Zeno
BARNA, Adriana Gabriela
BARTEL György
BÁTHI Gábor
BAUMGARTEN, Johann Christian
 Gottlob
BĂȚAGĂ, Emil
BEDŐ Carol; Károly
BEDŐHÁZI János
BÉLDI Miklós
BÉLTEKI NAGY Zsigmond
BENEDEK Imre Sándor
BENEDEK István
BENEDEK József
BENEDEK Zoltán
BENGEA, Simona Nicoleta
BERECZKI Sándor
BEREȘ, Gheorghe Marius
BEREȘ, Ileana
BERGER Béla
BERGER, Gheorghe – Alois; György
BERNÁD Dénes
BERNÁD Ilona

BERNÁDY György
BERWERT, Friedrich Martin
BETHLEN Farkas
BETHLEN Gábor
BEYER MURÁDIN Katalin
 Vezi: **MURÁDIN Katalin**
BIA, Cornel Traian
BICĂ, Romeo Dorin
BINDER, Georgius
BINDER, Johann
BINDER Péter
BIREK László
BIRIȘ, Sorin Ștefan
BIRÓ Domokos
BÍRÓ Ferenc
BIRÓ Gábor
BIRÓ Ilona
BÍRÓ József
BLAGA, Petruța
BLATT Miklós
BLAZSEK Vladimír Sándor
BLAZSEK - BODÓ Ágnes
 Vezi: **BODÓ Ágnes**
BOARIU, Cornel
BOCSKAY István
BOD Sándor
BÓDI Adorján
BODÓ Ágnes
BODO, Victor
BOÉR László
BOGA Kálmá
BOGA Lajos
BOGDAN, Florea
BOGDAN, Marcel
BOGDÁNYFY István
BOITAN, Ion
BOIU, Zaharia
BOJA, Mihail Radu
BOJOR, Ovidiu
BOJORU, Ioan
BÖLÖNI Ferenc
BOLOȘ, Codruța Maria Tereza
BOLOȘ, Vasile – Grigore
BOLYAI Farkas
BOLYAI János
BORBÁTH Andor
BORBÉLY Attila
BORDA, Angela

BOROSNYAI Lukács János
BOTA, Virgil
BOTH Sámuel
BOTZAN, Gheorghe Marcu
BOȚAN, Paul Antoniu Adrian
BOȚIANU, Alexandru – Mihail
BRASSAI Attila Miklós
BRASSAI Zoltán Béla
BRATU, Dan Constantin
BRESTOWSKI Ágost
BREZEANU, Ligia
BUKARESTI (BOKOR) János
BUKARESTI László
BUNUȘ, Florin
BÜRGER Dezső
BURIAN, Petru Vasile
BURUIAN, Mircea Marian
BUTILCĂ, Florin Marius
BUTNARU, Alexandru Jianu
BUȚIU, Ovidiu
BUZDUGAN, B. Gheorghe

C

CALOI, Teréz
CARAȘCA, Emilian
CATANĂ, Doina
CĂLUGĂRU, I. Mihai
CĂPĂLNĂ, Emil
CĂTĂRIG, Alexandru Teofil
CEONTEA, Teodor
CHEȚIANU, Ambroziu
CHIOREAN, Livia – Sabina
CHIOREAN, Mircea
CHIRILĂ, Nicolae
CHIRILEANU, Traian
CIOBANU, Cornelia
CIOBANU, Gheorghe
CIOBANU, Ioan
CIOBANU, Ioan
CIORLĂUȘ, Atanasie
CIOȚEA, Florin
CIPĂIANU, Gheorghe I.
CISTELECAN, Lazăr
CISTELECAN, Rodica
CIUGUDEAN, Cornel
CIURBA, Adriana Daniela
CODOIU, Gheorghe Remus

COJOCARU Aurel
COMAN, Gheorghe
COPOTOIU, Constantin
CORFARIU, Onoriu
COTOI, Simion
COZLEA, Laurențiu
COZOȘ, Andrei
CRĂCIUN, Ionel
CREȚU, Augustin
CRIȘAN, Aurelia
CSATH STÎNCEL, Zamfira
CSATHÓ Gyula
CSEDŐ Károly; Carol
CSEGEDI Júlia Jolán
CSEH Zoltán
CSÉP Katalin
CSIDEY József
CSIKY Béla
CSÍKY Csaba
CSIKY Ferenc
CSIKY János József
CSIKY József
CSÍKY Kálmán
CSINÁDY Gerő
CSINÁDY Jenő
CSIPKÉS Tibor
CSISZÁR Anna Adrienne
CSISZÁR Lajos
CSIZÉR Zoltán
CSÖGÖR Erzsébet
CSÖGÖR Lajos
CUCUIET, Simona
CURTICĂPEAN, Augustin – Vasile
CZAICH Todor Gyula
CZAKÓ József
CZÉGENI József

D

DALI Andrei; Endre
DAMIAN, Ioan
DANDEA, Emil Aurel
DÁNÉ Károly
DARVAS István
DAVID, Ioan
DÁVID J. László
DĂNESCU, Tatiana

DEAC, Aron
DEAC, Radu
DEÁK István
DEBRECZENI László
DEMETER Károly
DEMETER, Ștefan; István
DESIDER B. B.
 Vezi: BÜRGER Dezső
DÉZSI Zoltán
DEZSŐ Béla; DESEŐ
DIACONESCU, Ioan
DIENES Péter
DIENES Sándor Lajos
DISSESCU (LANGOȘ), Gabriela
DOBAI Sándor
DOBREANU, Minodora
DÓCZY Pál István
DOMJÁNSCHITZ László
DOMOKOS Lajos
DONÁTH Árpád
DÓSA Sándor
DRAȘOVEANU, Constantin
DRAȘOVEANU, Doina
DRAUT, Johann Ferdinand; János
 Ferdinand
DUB, Vasile
DUDA, Alexandru-Nicolae
DUDEA, Corneliu
DUDUTZ Gyöngyi
DULĂU, Emil
DULĂU, Mircea
DUMBRAVĂ, Partenie
DUMBRAVĂ, Vasile
DUMITRESCU, Ștefan
DUNĂREANU, Ion – Dumitru
DUȘA, Silvia

E

ÉGETŐ Árpád Béla
EGYED-ZSIGMOND Imre
ELEK János
ELEKES Ella Mária
ELEKES István
ELEKES Magda
ÉLTETŐ József
ENĂCHESCU, Călin

ENCIULESCU, Constantin
ENGEL Gábor
ENGEL József
EPERJESSY Anna

F

FABRITIUS, Josef
FARCZÁDI Gerő
FARKAS, Emeric-Ioan; Imre János
FARKAS Evelyn
FAZAKAS Béla
FAZAKAS Zita
FAZEKAS András
FÁRCAȘ, Gheorghe
FÁRCAȘ, Valeriu
FEKETE Pál
FERENCZ László
FERENCZ László
FERENCZI Benő
FERENCZI NAGY Gabriella
FERENCZY Ferenc
FESZT György
FESZT György; Gheorghe
FESZT Tibor
FILEP Emőd
FILEP Győző; Victor
FINTA Béla
FODOR Ferenc
 Vezi: FODOR S. Francisc
FODOR József
FODOR S. Francisc; Ferenc
FODOR Sándor
FOGARASI Sámuel
FOGARASI PÁP József
FOIȘOREANU, Voica Ileana
FÓRIKA MUSULIN Margit
FORMANEK Gyula
FRIGY Attila
FRITSCH, Carl
FRONIUS, Fanz Friedrich
FRONIUS Károly
FUGULYÁN Gergely
FUGULYÁN Magda
 Vezi: MÓZES Magda
FÜLÖP Géza
FÜLÖP Géza
FÜLÖP Jenő

FÜLÖP Lajos
FUNAR, Sabina
FÜZI Iosif; József

G

GAÁL Sándor
GÁLFY József
GÁSPÁR István
GÁSPÁR József
GÁSPÁR Mária
GÁTINA, Vasile
GEAMPÂNĂ, Emil
GECSE Dániel
GELLÉRT Albert
GEORGESCU, Lia
GEORGESCU, Maria-Ana
GERÉD CS. Jolán
 Vezi : CSEGEDI Júlia Jolán
GERGELY József
GERGELY Lajos
GERGELY Zsolt
GERMÁN-SALLÓ Zoltán
GHERGARIU, Sabin Ioachim
GHERGHEL, Mihai
GHIRA, Ioan Valeriu
GHIRCOIAȘIU, Maria
GIURGIU, Emil
GIURGIU, Mihai
GÎJU, Ion
GÎJU, Stela Maria
GLAVCE, Cristina-Suzana
GOGOLÁK-HRUBECZ Edit
GOINA, Eugenia
GOINA, Teodor
GOLDFINGER Pál
GÖLDNER Károly
GÖLDNER Nándor
GOMBÁS Tibor
GÖNCZI Lajos
GÖNCZY Kornél
GORAN, Valeriu Sterie
GRAMA, Lucian-Corneliu
GRECU, Gheorghe
GRECU GABOS, Iosif
GRECU GABOS, Marieta
GRÉPÁLY András
GREXA Gusztáv

GRIGORIȚA, Pompeius
GROSS Frigyes
GUB Jenő
GÜNDISCH Mihály
GUZNER Miklós
GYÉRESI Árpád
GYERGYAY Ferenc Pál
GYÖRFFY Gábor
GYÓRFI Jenő Eugen
GYÓRFI Sándor
GYÖRY György
GYULAI D. István
GYULAI Zoltán

H

HADNAGY Csaba Attila
HADVIGER Albert
HALÁSZ Boriska
HALÁSZ István
HALLER István
HALLER Piroska
HAMAR Márton
HÁNER Viktor
HANGEA, Nicolae
HANKÓ Zoltán
HARANGHY László
HARGITAI Zoltán
HÁRNIK Heléna
HAUER Eric
HĂDĂREANU, Viorel
HECSER László Loránt
HEGEDŰS Attila
HEINRICH Mihály
HENTER Kálmán
HERBST, Constantin
HERMANN Jenő
HICKEL IMRE
HINTS Elek
HINTS Elek
HINTS Zoltán
HIRSCH Alice
HIRSCH Eta
HIRSCH József
HIRSCHFELD János
HOBAL, Ștefan – Virgil

HÓHN Mária
HÖHR, Adolf
HÖHR, Daniel
HÖHR, Heinrich
HOLLANDA Dénes; Dionisie
HORVÁTH Alexandru; Sándor
HORVÁTH Emőke
HORVÁTH Endre
HORVÁTH Éva
HORVÁTH Farkas
HORVÁTH Gábor
HORVÁTH Gabriella
HORVÁTH Karin Ursula
HORVÁTH Miklós
HORVÁTH Pál
HORVÁTH Tibor
HOSSU, Iosif

I

IACOB, Dumitru
IEREMIA, Ștefan Lucian Anton
IGNAT, Petru
ILLYÉS Géza
IMREH Sándor
INCZE Árpád
INCZE Ferenc
INCZE Sándor; Alexandru
INCZEFI Lajos
INDIG Bianka
IONESCU, Mihaela-Liana
IONESCU, Mihai
IONESCU, Radu
ISSEKUTZ Hugó
IUȘAN, Vasile
IZSÁK Sámuel

J

JAKAB Sámuel
JANCSÓ Gyula
JINGA, Victor
JOEL, Franz
JOZEFOVITS Ferenc
JUNG Ioan ; János

K

KACSO Ferenc
KADAR Zsombor
KALABER László
KALMÁN Ferenc
KAPUSY Antal
KASZA László
KAUCSÁR Márton
KELEMEN András
KELEMEN Attila
KELEMEN Attila
KELEMEN Attiláné
KELEMEN Hajnal
KELEMEN József
KELEMEN László
KELEMEN Piroska
KEMÉNY György
KERESKES Medárd
KERESTÉLY János
KERESZTES Gyula
KERESZTESSY KOSZTA Árpád
KERTÉSZ Endre
KEUL, Martin
KHEIL, Ottmar
KINCSES AJTAY Mária Adrienne
KINN, Gustav Adolf
KINTSES József
KIS Ilona
KISGYÖRGY Zoltán
KISS Árpád
KISS Béla
KISS Elemér
KISS Ervin
KISS Éva
KISS Ferenc
KISS György
KISS Tamás
KISS Zoltán
KISS-DELLY Eszter
KISS-EPERJESSY Anna
 Vezi: EPERJESSY Anna
KLEIN Dezső
KNÖPFLER Vilmos
KOCZKA György
KOHL István
KOLOZSVÁRY Zoltán
KOLUMBÁN Mózes

KOLUMBÁN Pál
KOMJÁTSZEGI Sándor
KOMPÓ István
KONRÁD Gyula
KÓNYA István
KOPP Elemér
KÓSA Barna
KÓTAY Pál
KOVÁCS Endre
KOVÁCS Gizella
 Vezi: TAMÁS Gizella
KOVÁCS János
KOVÁCS Júlia Ibolya
KOVÁCS Lóránt
KOVALSZKI Péter
KOVÁTS Antal József
KOVÁTS Ferenc
KRAUSZ László
 Vezi: BARBU Vasile
KREPSZ Iván
KROMPECHER István
KUN Imre Zoltán

L

LÁDAY Győző
LAKATOS Anna Mária
LAKATOS Ottó – Ioan
LAKATOS VEÉR Mária
 Vezi: LAKATOS Anna Mária
LAPOHOS János
LÁSZLÓ Attila
LÁSZLÓ Gyula
LÁSZLÓ, Ioan; János
LÁSZLÓ József; Iosif
LÁSZLÓ József, jr.
LÁZÁR János
LÁZÁR Ladislau; László
LÁZÁR László, jr.
LÁZÁR Tibor
LÁZÁR SZÍNI Karola
LISZKA Pál
LŐRINCZ Ernő András
LŐRINCZI Lilla Katalin
LŐRINCZI Miklós
LŐRINCZI Zoltán
LOSONCZI Ibolya, Viorica
LŐRINCZY Éva BALOGH Ödönné

Vezi: BALOGH Éva
LUDÁNYI György
LUKÁCS János (BOROSNYAI)
Vezi: BOROSNYAI LUKÁCS János
LUPŞA, Romanţa Iridenta
LUPŞAN, Valer Ioan

M

MAIOR, Augustin
MAIOR, Petru
MAJOR Andrea
MAJOR Levente
MAKAI László
MAKKAI Gergely
MAKÓ Katalin
MÁLNÁSI Géza
MAN, Cornel
MÁNYA Adalbert
MARCU, Oliviu
MÁRIALAKI, Carol
MARIAN, Dorin
MARIAN, Onoriu Liviu
MARKOVICH Jakab
MAROS Tiberiu; Tibor
MAROSI Pál
MAROSVÁSÁRHELYI TÓKE István
Vezi: TÓKE István
(MAROSVÁSÁRHELYI)
MÁRTHA Ivor
MÁRTHA - PAPP Ilona
MÁRTON Aranka
MÁRTON Gergely
MARTONFY Ladislau; László
MATEI, Dumitru
MÁTHÉ Ákos
MÁTHÉ János
MATINI Márton
MÁTYÁS Mátyás
MÁTYÁS-ÁDÁM Sára
Vezi: ÁDÁM Sára
MÁTYUS György
MÁTYUS István
MAURER I. Gyula
MĂRCULEŢ, Ioan
MENTOVICH Elek
MENTOVICH Ferenc

MENTOVICH Ferenc
MÉSZÁROS Géza
METZ István
METZ Olga
MICLE, Felician
MIHAI, Adriana
MIHÁLY Gábor
MIKÓ István
MISKOLCZY Dezső
MOCAN, Simona Liliana
MOCIAN, Ioan
MÓDY István
MÓDY Jenő; Eugen
MOISOIU, Adrian
MOKOS Kálmánné
Vezi: VASS Jolán
MOLDOVAN, Dumitru
MOLDOVAN, Eugenia
MOLDOVAN, Iuliu
MOLDOVAN, Liviu
MOLDOVAN, Roman
MOLNÁR Vince / Vincenţiu
MONEA, Alexandru
MONEA, Marioara
MONOKI István
MORAR, Alexandru
MORAR, Roman
MÓRITZ Dénes
MÓZES Magda
MÜHLFAY Gheorghe; György
MÜHLFAY Vasile; László
MÜLLER, Friedrich
MÜLLER Mihály József
MURÁDIN-BAYER Katalin
MUREŞANU, Augustin
MURGU, Alexandru – Bogdan
MURGULESCU, Elena
MUSCA, Gavril

N

NAFTALI Zoltán
NAGY Attila
NAGY Elemérné
Vezi: FRENCZI NAGY Gabriella
NAGY Előd
NAGY Ferenc

NAGY Irén
NAGY László
NAGY László, Tokaji
 Vezi: TOKAJI László
NAGY Levente Zoltán
NAGY Örs
NAGY Pál
NAN, Gheorghe
NĂDĂȘAN, Valentin
NĂSAUDEAN, Irina
NÉBEL László
NEGRUȚIU, Silvia
NEMES István
NEMES László
NEMEȘ-NAGY Enikő
NÉMETH János
NEUSTÄDTER, Michael
NICOARĂ, Eugen
NICOLAESCU, Ioan
NICOLESCU, Dorin
NIREȘTEAN, Aurel Petru
NISTOR, E. Ioan
NISTOR, L. Ioan
NIȚĂ, Petre
NUSSBAUM Oszkár
NUSSBAUM Vera
NÜSZL László
NUȚIU, Emil
NYÁRÁDY Anton, Antal
NYÁRÁDY Erasmus Gyula; Iuliu
NYULAS Ferenc

O

OBÁL Ferenc
OBERTH, Hermann
OLÁH Anna
OLÁH – GÁL Róbert
OLARIU, Silviu Petru
OLARIU, Titu Traian
ÖLLERER József
OLOSZ Egon
OLTEAN, Galafteon
ON, Angela
ONEȚ, Emil
OPRÉANU, Ion
ORBÁN István
ORLIK József

OROIAN, Ioan
OROIAN, Silvia
OROSZLÁNY István
OȘAN, Alexandrina
OȘAN, Virgil Gheorghe

P

PAKSI Mihály (Szathmári)
PALENCSÁR Antal
PÁLOSI Dénes
PANȚU, Zacharia C.
PÁNY Győző-Victor
PAP Gábor
PAP József
 Vezi: FOGARASI PAP József
PAP Zoltán
PAP TUKA Piroska
PÁPAI Zoltán
PAPP József
PAPP Károly
PASCU, Ioan
PÁTER Zoltán
PÁVAI Zoltán
PĂCURAR, Mariana
PENCIUC, Traian
PETELEAN, Emil Adrian
PÉTER H. Mária
PÉTER Mihály Heinrich
PÉTER Zoltán
PÉTERFFY Pál
PÉTERFI Pál
PETRA, Nicolae D.
PETRA – PETRESCU, Nicolae
PETRE, Augustin Iuliu
PETRE, Diana Maria
PETRESCU, Adrian
PETRI, Karl
PÍRLEA, Maria
PLEȘA, Gheorghe Octavian
PODAR, Cornel
POKORNY László
POP, Ioan
POP, Victor
POP D. POPA, Ioan
POPA, Ioan
POPOVICI, Adriana
POPOVICI, Ioan

POPOVICIU, Liviu
POPP Gheorghe
POPP, Vasile
POPȘOR, Sorin Claudiu
POPU, Ștefan
POZDÎRCĂ, Alexandru
PUI, Emanuela Cristina
PUIA, Ioan
PUNGUR Gyula
PUPP Anton; Antal
PUSKÁS Attila
PUSKÁS György
PUTNOKY Gyula

R

RÁCZ Gábor
RÁCZ Kotilla Erzsébet
RÁCZ Ludovic Ernest / Lajos
RÁKOSFALVY Lívía
RÁKOSFALVY Zoltán
RÁKOSY László
RAȚĂ, Doina-Maria
RAȚIU, Ioan
RĂDOIU, Dumitru
RĂDOIU, Sandra – Andreea
RISTEA OPRICĂ, Ioan
RÓBERT Endre
ROCSIN, Alexandru Mircea
RÓNA László
RÓNA Magda
 Vezi: ELEKES Magda
ROSENFELD, Tibor
ROȘIANU, Ștefan
ROTH György
ROTH János Péter
ROTH, Martin
ROTT Lajos
RUSNAC, Constantin
RUSU, Ioan
RUSU, Victor

S

SABĂU, Marius
SABĂU, Monica
SAGYEBÓ Ferenc

SALAMON István
SALAMON József
SÁNDOR, Ștefan; István
SARCHIZ, Dorin
SÁRKÁNY-KISS Andrei; Endre
SARTORIUS, Johann G.
SASS Gyula
SĂBĂDEANU, Vasile
SĂLĂGEANU, Nicolae
SĂLCUDEANU, Vasile
SCHEITZ Pál
SCHMID, Johannes Christian
SCHMIDT Béla
SCHUSTER Márton Vilmos
SCHUSTER, Michael Adolf
SCHWARTZ Ladislau
SEBE Attila
SEBE Béla
SEBESTYÉN Júlia
SEPSI Árpád
SERES-STURM Ludovic; Lajos
SERES-STURM Magda
SFĂRIAC, Iustin
SIGMOND Dezső
SIGMUND József
SIGMUND, Karl Ludwig
SILVAȘ, Emil Nicolae
SIMON Gábor
SIMONIS Lajos Vilmos Gottfried
SIMU, George
SIMU, Lia – Maria
SIN, Ileana Anca
SIPOS Emese
SIRETEANU CUCUI, Bucura Liana
SOCACIU, Teodor
SOMEȘAN, Eugenia
SOMEȘAN, Laurian
SOOS Márton
SOÓS Pál
SPIELMANN József
STAN, Ana
STANCIU, Grigore
STEIMETZ József
STERNHEIM, Karl
STOICA, Ion Aurel
STOLNICU, Simona
STRÎMBU, Adela

STUGREN, Bogdan
STURZA, Marius
SUCIU, Gabriela Aurelia
SUCIU, Gheorghe
SUCIU, Ioan
SUCIU, Ioan
SUCIU, Mircea
SÜKÖSD István
SZABÓ Árpád
SZABÓ Endre
SZABÓ István
SZABÓ László
SZABÓ Pál
SZABÓ Sámuel
SZABÓ-ADORJÁN Etelka
SZAKÁCS Péter
SZAKÁLL Gyula
SZAKMÁRY Ferenc
SZÁNTHÓ Éva Emma
SZÁNTHÓ Klaudia
SZÁSZ Károly
SZÁSZ Róbert
SZATHMÁRI Paulus
SZÁVA Farkas
SZÁVA János
SZÉKELY Károly
SZÉKELY Melinda Gyöngyi
SZÉKELY Pál
SZEKERES Árpád Attila
SZENDREY WERES Dávid
SZENTGYÖRGYI Lajos
SZENTKIRÁLYI Éva
SZENTKIRÁLYI István
SZENTPÉTERY József
SZERÉMI Lajos
SZERÉMY Margit
SZILÁGYI Domokos
SZILÁGYI János
SZILÁGYI Miklós
SZŐCS Jozefina
SZÖLLŐSI Árpád
SZOMBATH Zoltán
SZOMBATHELYI László
SZOTYORI József
SZÖVÉRFY Angela; Ágnes
SZŰCS Kálmán
SZURKOS Árpád

Ș

ȘANDRU, Iulian
ȘCHIOPU, Alexandru
ȘIMON, Adrian
ȘINCAI, Gheorghe
ȘOAITĂ, Dumitru
ȘTEFĂNESCU, Ioan
ȘTEFĂNESCU, Mihai,
ȘUTEU, Eronim
ȘUTEU, Iuliu

T

TAMÁS Gizella
TAMÁS Ludovic; Lajos
TAMÁS Zoltán
TELEKI Domokos
TELEKI Sámuel
TERO, Mircea – Aurel
TEUTSCH, Andreas
TODEA, Alexandru
TODEA Csilla
TODORAN, Gheorghe Ioan
TOGĂNEL, Dionisie
TOKAJI Géza
TOKAJI László
TÓKE István (MAROSVÁSÁRHELYI)
TÓKÉS Béla
TOLVALY Ferenc
TOMA, Felicia
TOMȘA, Elena
TOMȘA, Mihail Ioan
TÖMÖSVÁRY Ödön
TÖRÖK Ferenc
TÖRÖK Imola
TÖRÖK János
TÖRÖK Zoltán
TÓTFALUSSY Károly
TOTOIANU, Ion Gheorghe
TÖVISSI Iosif; József
TÖVISSI Ludovic
TRIPON, Avram
TUDOR, Tiberiu
TUKA Piroska
Vezi: PAP TUKA Piroska
TURNOWSKY Mór

Ț

ȚÎRU, Gavril

U

UILĂCAN, Alexandru

ÚJVÁRY Imre

URECHE, Anghel

V

VAIDA, Valeriu P.

VAJDA Dániel

VÁLYI Gyula

VÁRADY Károly

VASASS Jenő

VASILESCU, Gheorghe

VASKA Béla

VASLOBAN, Eva

VASLOBAN, Gavrilă Mircea

VASS Jolán

VÉGH Albert

VENDÉG Vince

VERÉPH József

VERESS Ferenc

VESZELY Károly

VICIU, Emil

VICIU, Emil

VIOLA, Iosif; József

VOFKORI József

VOICU, Dumitru

VULCU, Ioan

W

WÄCHTER Josef

WAGNER Rózsa

 Vezi: CSÍKY WAGNER Rózsa

WAITSUK Pál

WELLMANN Oszkár

WESZELY Tibor

WIENER Ferenc

WOLFF, Joseph

WOLFF Károly

Z

ZÁGONI / ZÁGONYI Gábor

ZAKARIÁS Zoltán

ZAMFIR, Dorin Florin Marius

ZĂRNESCU, Horațiu

ZEYK Dániel

ZIEGLER Károly

Abrevieri

Bibliografie

Cuprins

TODEA ANA

Bibliotecară, n. 17 aprilie 1950, Teleac, comuna Gornești, jud. Mureș. Studii: Școala Generală în satul natal (1957-1965); Liceul Teoretic Nr.1 din Reghin (1965-1969); Școala Tehnică Postliceală de Biblioteconomie, București (1969-1971). Specializări în domeniul bibliografiei la cursurile prof. Mircea Ionescu din București.

Activitatea profesională: bibliotecară la Biblioteca Orășenească din Reghin, azi Biblioteca Municipală „Petru Maior” (1971-1981), iar din 1981 este bibliotecară la Biblioteca Județeană

Mureș, în cadrul Secției Carte Tehnică, pe care o coordonează între 1992-1999. Între 1999-2005, coordonează Secția de Împrumut pentru Adulți și desfășoară activitatea în cadrul Secției de Informare Bibliografică, pe care o coordonează din 2005 până în prezent. S-a implicat în activitatea asociației, fiind președinte al ANBBPR, Filiala Mureș (1997-2005); membră în Consiliul Național al ANBBPR, între 1997-2005. Printre activități: organizarea a numeroase expoziții foto în holul Secției Cartea Tehnică; a unor simpozioane științifice (precum Osteoporoza, 2003); a unor lansări de cărți (Dăunătorii pădurii, de M. Gherghel, 1993); cursuri tinute pentru perfecționarea bibliotecarilor școlari din județul Mureș și studenților practicanți pe teme ca: Comunicarea colecțiilor, Organizarea și așezarea colecțiilor, ș.a.;

colaborare cu presa locală publicând articole referitoare la munca de bibliotecă și semnalând activitatea deosebită a unor colegi de breslă; alcătuirea catalogului pe subiecte pentru grupa Construcții de mașini; participarea cu comunicări la diferite întâlniri profesionale; organizarea unor activități pe linie de asociație: informări periodice despre activitatea ANBBPR; organizarea „Zilei bibliotecarului”, „Philobiblon mureșean”. A inițiat elaborarea dicționarului „Oameni de știință mureșeni”, continuând munca de depistare a personalităților locale.

Distincții și premii primite: Diploma de merit din partea Bibliotecii Municipale „Petru Maior” (2000); Medalia „Meritul Cultural” clasa a III-a, Categoria A – Literatură (2004); Premiul „Traian Brad” – pentru merite deosebite într-un deceniu de activitate, din parte ANBBPR (2006).

Lucrări publicate:

Cărți:

- *Cartea pentru adulți*, în: *Biblioteca Județeană Mureș: Caiet documentar elaborat cu prilejul împlinirii a 200 de ani de lectură publică la Târgu-Mureș 1802-2002*.- Târgu-Mureș, Biblioteca Județeană Mureș, 2002, p. (colab.)

- *Oameni de știință mureșeni:[Dicționar]* / Ana Todea, Fülöp Maria, Monica Avram.-Târgu-Mureș: Biblioteca Județeană Mureș, 2004, 477 p.

- *Biblioteci reghinene: File de istorie. Studii și articole*.- Reghin: Biblioteca Municipală „Petru Maior”, 2005, p. (colab.)

Articole:

- *Județul Mureș în cărți 1990-1999 [Fülöp Mária, Județul Mureș în cărți – Maros megye a könyvekben, 1990-1999: bibliografie. Târgu-Mureș, Biblioteca Județeană Mureș, 2002.* [Recenzie], în: *Biblioteca*. București, 14, nr.3, 2003, p.92.

- *Bibliografia cărților, albumelor și hărților editate în județul Mureș – A Maros megyében kiadott könyvek, albumok, térpékepek bibliográfiája, 1996-2000, Târgu-Mureș, Biblioteca Județeană Mureș, 2003, 252 p.* [Recenzie], în: *Libraria*, 2 (2003), p.351-352

- *Criterii folosite în elaborarea dicționarului bio-bibliografic „Oameni de știință mureșeni”*, în: *Libraria*, 2 (2003), p.336-348

- **Fülöp Mária, Județul Mureș în cărți – Maros Megye a könyekben 1990-1999, Târgu-Mureș, Biblioteca Județeană, 2002, 400 p.** [Recenzie], în: *Libraria*, 2, 2003, p.350-351.
- **Bibliotecile publice mureșene reflectate în presa anului 2004. Bibliografie**, în: *Libraria*, 4 (2005), p.148-168.
- **Biblioteca Județeană Mureș în presa anului 2003** / Elena Hodoș, Ana Todea, Anna Vintilă, în: *Biblioteca Marisiana*, 1, nr.2, 2006, p.50
- **Biblioteca Județeană Mureș în presa anului 2005**, în: *Biblioteca Marisiana*, 1, nr.1 (2006), p.53
- **Aurel Filimon (1891-1946)**, în: *Biblioteca Marisiana*, 1, nr.2, 2006, p.43
- **Cardinalul Alexandru Todea (1912-2002): biobibliografie**, în: *Libraria*, 5, 2006, p.203-218
- **Fülöp Mária, Ferency Klára, Bibliografia locală retrospectivă a județului Mureș – Maros megye retrospectiv helyismereti könyvészete** [Recenzie], în: *Biblioteca Marisiana*, 1, nr.2, 2006, p.46.
- **Lucia Bălaș, Bódis Otilia, Oameni de seamă ai Sălajului. Vol. 2: L-Z** [Recenzie], în: *Libraria*, 5, 2006, p.271-272.

Referințe:

- **„Philobiblon mureșean”** / Cristescu Alex, în: *Cuvântul Liber*, 12, nr.243 (9 decembrie 2000), p.12
- **Decret privind conferirea unor dcorații**, în: *Monitorul Oficial al României*, 172, nr.1177 (13 decembrie 2004), p.7-9.
- **Ana Todea, Fülöp Mária, Monica Avram, Oameni de știință mureșeni, Târgu-Mureș, 2004, 477 p.** / Corina Teodor, în *Libraria*, 4, 2005, p.289-290.
- **Cartea în forul public** / Monica Avram, în: *Biblioteca*, București, 16, nr.8, 2005, p.227-228
- **Oameni de știință mureșeni, într-o carte** / Christian Stan, în: *24 ore mureșene*, 13, nr. 2886 (23 feb. 2005), p.3.
- **Oameni de știință mureșeni. Prezentare la Reghin** / Marin Șara, în: *Gazeta Reghinului*, 15, nr.2-3 (feb.-mart. 2005), p.6.
- **Maros megyei „tudóslexikon”** / Fülöp Géza, în: *Népújság*(Múzsza), 57, nr.53 (5 martie 2005), p.2.
- **Maros megyei tudóslexikon** (Könyvtári figyellő / Fülöp Géza, în: *Könyvtári figyellő*, Budapesta (Ungaria), 15, nr.3, 2005, p.604-605.
- **Oameni de știință mureșeni** / Horia Ioan Avram, în: *24 ore mureșene*, 13, nr.2896 (9 martie 2005), p.4, 1 foto
- **Oameni de știință mureșeni [2005]** / Marin Șara, în: *Cuvântul Liber*, 17, nr.62 (30 martie 2005), p.1
- **Premiile ANBBPR – 2005**, în *Biblioteca*, București, 17, nr.5, 2006, p.141.
- **Cu recunoștință despre oameni și cărți**/ Mihail Art. Mircea, în: *Monitorul Primăriei Târgu-Mureș*, nr.16, (mai 2006), p.6.